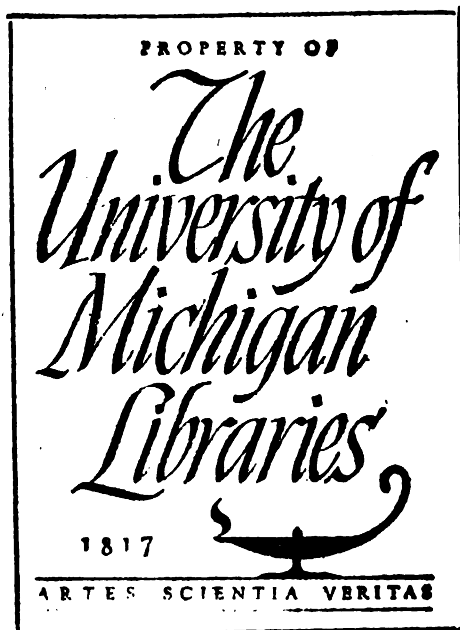
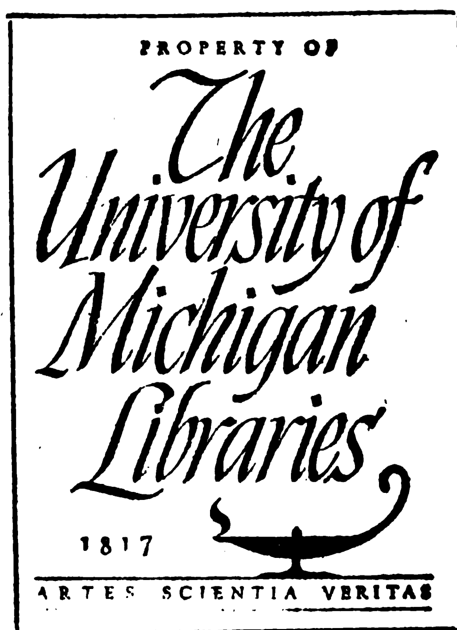

PROPERTY OF
The University of Michigan Libraries
1817
ARTES SCIENTIA VERITAS

PROPERTY OF
The University of Michigan Libraries
1817
ARTES SCIENTIA VERITAS

AZ 1906. ÉVI MÁJUS HÓ 19-ÉRE HIRDETETT

ORSZÁGGYŰLÉS

NYOMTATVÁNYAI.

KÉPVISELŐHÁZ. — JEGYZŐKÖNYV.

I.

AZ 1906. ÉVI MÁJUS HÓ 19-ÉRE HIRDETETT

ORSZÁGGYÜLÉS

KÉPVISELŐHÁZÁNAK JEGYZŐKÖNYVEI.

I. KÖTET.

HITELES KIADÁS.

BUDAPEST
PESTI KÖNYVNYOMDA-RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
1907.

Az 1906. évi május hó 21-én tartott

1. ülés jegyzőkönyve.

Korelnök: ***Szappanos István.*** *Korjegyző:* ***Dr. Nagy György.***

1. A megválasztott képviselők a házszabályok 1-ső §-a értelmében megjelenésükre a törvény által engedett harmadik napon az országház termében egybegyülvén, Tóth János képviselő mint háznagy felhivása folytán, mivel a legidősebb képviselő: Madarász József a korelnöki tisztet betölteni nem kivánta, a korban közvetlenül utána következő Szappanos István

az elnöki széket elfoglalja.

2. Korelnök az egybegyült képviselőket üdvözölvén, a hat legfiatalabb képviselőt korjegyzőkül felhivja.

E felhivásra: dr. Hoffmann Ottó, őrgróf Pallavicini György, gróf Teleki Géza, báró Rudnyánszky Sándor, gróf Bethlen Ádám és dr. Nagy György képviselők a jegyzői székeket elfoglalják.

3. Korelnök a mai ülés jegyzőkönyve vezetésével megbizza: Nagy György, a felszólalók feljegyzésével jobb felől őrgróf Pallavicini György, bal felől pedig báró Rudnyánszky Sándor korjegyzőket.

4. Korelnök bemutatja a ministerelnök átiratát, melylyel megküldi Ő császári és apostoli királyi Felségének kegyelmes királyi leiratát, mely szerint Fejérváry Géza bárót magyar ministerelnöki állásától felmenteni és dr. Wekerle Sándor közigazgatási birósági elnököt magyar ministerelnökké kegyelmesen kinevezni méltóztatott.

A kegyelmes királyi leirat Ugron Gábor hozzászólása után

hódoló tisztelettel tudomásul vétetik azzal, hogy az a Ház megalakulása után újból a Ház elé terjesztessék.

5. Korelnök bemutatja a ministerelnök átiratát, mely szerint Ő császári és apostoli királyi Felsége

Kossuth Ferenczet kereskedelemügyi ministerré,
gróf Andrássy Gyulát belügyministerré,
gróf Apponyi Albertet vallás- és közoktatásügyi ministerré,
Darányi Ignáczot földmivelésügyi ministerré,

gróf Zichy Aladárt személye körüli ministerré,
Polónyi Gézát igazságügyministerré,
Jekelfalussy Lajos altábornagyot honvédelmi ministerré és
Josipovich Gézát horvát-szlavon-dalmát tárczanélküli ministerré kegyelmesen kinevezni és
a pénzügyministerium vezetésével dr. Wekerle Sándor ministerelnököt megbizni méltóztatott.

A ministerelnök ezen átirata tudomásul vétetik.

6. Korelnök bemutatja a ministerelnök átiratát, melylyel az 1905. évi február hó 15-ére egybehivott országgyülést feloszlató és a Házzal még alkotmányosan nem közölt királyi leiratot megküldi.

Az átirat felolvastatván, arra vonatkozólag korelnök szószerint a következő elnöki kijelentést teszi:

»A mult országgyülésen a képviselőház elnöke nem mutathatta be és nem hirdethette ki azt a legfelsőbb királyi leiratot, a mely a képviselőház feloszlatását tartalmazta, mert ennek átadását a ministeri felelősség körén kivül álló tényezőre, mely a felségjogokra törvényesen befolyást gyakorolni nem jogosult, bizta az akkori kormány, ugy, hogy e leirat bejelentésének alakiságaiban eleve hiányzott a biztosíték az iránt, hogy Ő Felségének szent és sérthetetlen személye és az alkotmánynak sérthetetlensége fenyegetve nem lesznek.

A bekövetkezett események, ezen előzményt nem alkotható jogi hézag daczára, a képviselőház feloszlatását bevégzett ténynyé tették és az új országgyülés az 1848 : IV. t.-czikkben kijelölt törvényes időben és törvényes módon össze lett híva. Ezen törvényes összehivás által a jogfolytonosság helyreállíttatott és ezt elnökileg constatálom.«

Ugron Gábor képviselő és Wekerle Sándor ministerelnök hozzászólása után

ezen ministerelnöki átirat a Ház megalakulása befejeztéig letétbe helyeztetik és az arra vonatkozó elnöki kijelentés jegyzőkönyvbe vétetik.

7. Korelnök bemutatja a ministerelnök átiratát, melynek értelmében értesíti a képviselőket, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége az országgyülést a budapesti királyi várpalota szertartási termében folyó hó 22-én déli 12 órakor fogja ünnepélyesen megnyitni.

Az átirat felolvastatván, Madarász József képviselő felszólalása után

tudomásul vétetett, egyuttal korelnök értesíti a képviselőket, hogy a megnyitási szertartás rendjére vonatkozó eljárási példányok a háznagyi hivatalban átvehetők.

8. Korelnök köztudomásra hozza a képviselőknek, hogy folyó hó 22-ikén, az ünnepélyes megnyitás után délután 1 órakor a trónbeszéd felolvasása végett

ülés fog tartatni és ezzel az ülést befejezettnek nyilvánítja.

Az 1906. évi május hó 22-én tartott

2. ülés jegyzőkönyve.

Korelnök: ***Szappanos István.*** *Korjegyző:* ***Hoffmann Ottó.***

9. Korelnök az ülést megnyitván, a mult ülés jegyzőkönyve felolvastatik és

észrevétel nélkül hitelesíttetik.

10. Wekerle Sándor ministerelnök előterjeszti azon beszéd szövegét hiteles másolatban, melyet Ő császári és apostoli királyi Felsége az országosan egybegyült főrendekhez és képviselőkhöz intézett és a melylyel az országgyülést a mai napon megnyitni méltóztatott.

A legmagasabb királyi trónbeszéd felolvastatván, hódoló tisztelettel tudomásul vétetik, annak kinyomatása, szétosztása és a főrendiházzal való közlése elrendeltetik.

A jegyzőkönyv ezen pontja azonnal hitelesíttetik.

11. Korelnök tudatja, hogy a mai ülés napirendje ki lévén merítve, a legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz, a mely ülésben a megbizólevelek fognak beadatni és azok megvizsgálására hivatott osztályok kisorsoltatni.

Tudomásul vétetik.

12. Korelnök, hivatkozással az 1901. évi XXIV. t.-cz. 21. §-ára, mindazon képviselőket, a kik a képviselői megbizással összeférhetlen állásban vannak, felszólítja, hogy azt holnap az elnökségnél irásban bejelenteni sziveskedjenek.

A vonatkozó törvény 21. §-a felolvastatván,

korelnök az ülést bezárja.

Az 1906. évi május hó 23-án tartott

3. ülés jegyzőkönyve.

Korelnök: ***Szappanos István.*** *Korjegyző:* ***őrgróf Pallavicini György.***

13. Korelnök az ülést megnyitván, a mult ülés jegyzőkönyve felolvastatik.

A felolvasott jegyzőkönyv hitelesíttetik.

14. Korelnök felszólítja a képviselőket megbizóleveleik benyujtására és e végett felolvastatja a képviselők névjegyzékét és a horvát-szlavon-dalmát országgyülés átiratát, mely

szerint ezen országgyülés a közös magyar országgyülésre saját képviselőit megválasztotta.

Az átirat tudomásul vétetik.

15. Ezzel kapcsolatban korelnök bemutatja gr. Dessewffy Aurél levelét, melyben bejelenti, hogy a girálti kerületben képviselővé történt megválasztását nem fogadja el.

Továbbá bemutatja gr. Jankovich László táviratát, melylyel tudatja, hogy a horvát országgyülés által a magyar képviselőházba történt beválasztását nem fogadja el.

E bejelentések további intézkedések megtétele végett a Ház megválasztandó elnökének fognak kiadatni.

16. Korelnök jelenti, hogy eddig a következő képviselők választása ellen adattak be panaszok:

Polit Mihály, Brediceanu Coriolán, Petrovics István és Popovics György választása ellen.

A képviselők közül 391 magyarországi és 40 horvát-szlavon-dalmát képviselő benyujtja megbizólevelét.

17. Korelnök a benyujtott megbizóleveleket kisorsolás útján az eredeti I—IX. osztályba beosztotta, mely alkalommal a magyarországi képviselők közül az első négy osztályba 44 – 44, a többi ötbe 43—43, a horvátországiak közül pedig az első három osztályba 5—5, a többibe 4—4 képviselő jutott és pedig névszerint:

I. Osztály.

Magyarországiak:

Bresztyenszky Kálmán
Hódy Gyula
Pogány Lajos
Emődy József
5 Meczner Béla
Gotthard Sándor
Posgay Miklós
Pop Cs. István
Polónyi Géza
10 Draskóczy László
Rakovszky Béla
Mihálovits Endre
Sághy Gyula
Eitner Zsigmond
15 Szentkirályi Zoltán
László Mihály
Molnár Albert
Bethlen Ádám gr.
Nyáry Béla
20 Szebeny Antal
Zboray Miklós
Batthyány Lajos gr.
Czobor László
Petrovics István
25 Issekutz Győző
Hock János
Bizony Ákos
Batthyány Tivadar gr.
Somogyi Aladár
30 Gubody Ferencz
Dobroszlav Péter
Károlyi István gr.
Juriga Nándor
Wesselényi Miklós b
35 Szász Zsombor
Suciu János
Betegh Imre
Petrogalli Oszkár
Benyovszky Sándor gr.
40 Thaly Kálmán
Péchy Zsigmond
Hellebronth Géza
Hencz Károly
44 Markbreit Gyula

Horvátok:

Josipovich Géza
Vinković Bozo
Potočnjak Franko
Tuškan Grga
5 Bauer Antun

II. Osztály.

Magyarországiak:

Burdia Szilárd
Szluha István
Rigó Lajos
Molnár Jenő
5 Markos Gyula
Mikszáth Kálmán
Gaál András
Inkey József b.
Sebess Dénes
10 Kerese György
Zichy Miklós gr.
Popovics Sándor
Rajk Aladár

Potoczky Dezső
15 Popovics György
Dániel László
Raisz Aladár
Györgypál Domokos
Mérey Lajos
20 Becsey Károly
Kuales Godofréd
Bruckner Vilmos
Csányi Sándor
Barabás Béla
25 Nyegre László
Molnár János
Karátsonyi Jenő gr.
Mukits Simon
Máriássy Mihály
30 Malatinszky György
Jungenfeld Károly b.
Bohus Károly
Pildner Ferencz
Farkasházy Zsigmond
35 Baross János
Halász Lajos
Egry Béla
Molnár Ákos
Gaál Gaszton
40 Gyuriss Emil
Okolicsányi Zsedényi Ede
Kovácsy Albert
Lévay Mihály
44 Kaufmann Géza

Horvátok:

Barčić Erazmo
Banjanin Jovan
Penjić Bogdan
Babić-Gjalski Ljuba
5 Popović Dušan

III. Osztály.

Magyarországiak:

Zichy Aladár gr.
Sümegi Vilmos
Zichy Béla gr.
Bolgár Ferencz
5 Horthy Béla
Baross Jusztin
Kovács Ernő
Horváth József (marosujvári)
Rátkay László
10 Kiszely Kálmán
Korda Andor
Brediceanu Coriolán
Hadik János gr.
Szluha János
15 Schmidt Károly
Mednyánszky László
Novacu Aurél
Laehne Hugó
Szabó István
20 Szederkényi Nándor
Illyés Bálint
Ság Manó
Barta Ferencz
Goldis László
25 Copony Traugott
Marjay Péter
Barcsay Andor
Thaly László
Ajtay Aladár
30 Lukáts Gyula
Hadik Sándor gr.
Manojlovics János
Haviár Dániel
Földes Béla
35 Justh Gyula
Fogarassy Zsigmond
Krasznay Ferencz
Uray Imre
Koller Tivadar
40 László László
Kardos Samu
Lázár Pál
Lengyel Zoltán
44 Vizy Ferencz

Horvátok:

Modrušan Gustav
Šurmin Gjuro
Brankovič Georgije
Brlić Vatroslav
5 Lisavac Mladen

IV. Osztály.

Magyarországiak:

Andrássy Gyula gr.
Batthyány Zsigmond gr.
Zichy Vladimir gr.
Mrksity Jása
5 Zakariás János
Ivánka Oszkár
Kálosi József
Miksa Imre
Benedek János
10 Beniczky Elemér
Nákó Sándor gr.
Gratz Gusztáv
Novák Dániel
Pallavicini György őrgr.
15 Papp Elek
Darányi Ferencz
Éber Antal
Sztáray Sándor gr.
Ujházy Iván
20 Lipthay Sándor
Simonyi-Semadam Sándor
Török Ferencz
Zichy János gr.
Csépány Géza
25 Pescha Miklós
Adamovich István
Hoitsy Pál
Markhot Aladár
Sziklay Ottó
30 Rakovszky István
Szentiványi Gábor
Návay Lajos
Várady Károly
Holló Lajos
35 Zanella Richárd
Gresskowitz Vilmos
Giesswein Sándor
Mihályi Péter
Justh János
40 Horváth Arthur b.
Thorotzkai Miklós gr.
Keller István
Sándor Pál
44 Schuller Rezső

Horvátok:

Grahovac Mirko
Harambašić August
Ilić Gedeon
4 Zagorac Stjepan

V. Osztály.

Magyarországiak:

Bethlen István gr.
Balogh Mihály
Burgyán Aladár
Ballagi Aladár
5 Szabó Károly
Fodor Kálmán
Simkó József
Kubik Béla
Vajda Sándor
10 Faragó Antal
Ernszt Sándor
Farkas József
Trauschenfels Emil
Benyovszky Rezső gr.
15 Rudnyánszky György
Nagy György
Bottlik István
Blahó Pál
Vécsey László b.
20 Teleki Arvéd gr.
Uray Miklós
Kun Árpád
Jekelfalussy Lajos
Fábry Károly
25 Jánoki-Madocsányi Gyula
Szemere Miklós
Battik Ödön
Okolicsányi László
Hilberth Károly
30 Hédervári Lehel
Gál Sándor
Bródy Ernő
Brázay Zoltán
Varga Károly
35 Jehlicska Ferencz
Kmety Károly
Hebrony József
Semsey László
Tálos István
40 Uhlig Leó
Bella Mátyás
Tallián Béla
43 Oberth Károly

Horvátok:

Rauch Gejza b.
Grujić Mihajlo
Kutuzović Stevo
4 Budisavljević Bude

VI. Osztály.

Magyarországiak:

Hajdu Frigyes
Nemes Bertalan
Andrássy Géza gr.
Leszkay Gyula
5 Geréb János
Wekerle Sándor id.
Leitner Adolf
Gáspár János
Szabó Kálmán
10 Mailáth Géza gr.
Hermán Ferencz
Dudits Endre
Fernbach Péter
Babó Mihály
15 Szappanos István
Polit Mihály
Kökényesdy Mihály
Mezőfi Vilmos
Lindner Gusztáv
20 Batthyány József gr.
Teleki Pál gr.
Rákosi Viktor
Meskó László
Polónyi Dezső
25 Pap Zoltán
Szalay László
Szász József
Ertl János
Förster Ottó
30 Csizmazia Endre
Hunyady László gr.
Lányi Mór
Ziegler Kálmán
Melczer Géza
35 Kubinyi Márton
Putnoky Mór
Majthényi Ádám
Ferenczy Géza
Esterházy Béla gr.
40 Török Kálmán
Várnay Imre
Nagy Ferencz
43 Zichy Jenő gr.

Horvátok:

Magdić Pero
Bombelles Marko gr.
Peleš Dušan
4 Krasojević Gjorgje

VII. Osztály.

Magyarországiak:

Teszelszky József
Szereday Aladár
Szilassy Zoltán
Bartal Ferencz
5 Barta Ödön
Bakonyi Samu
Hinléder Ernő
Csontos Andor
Kállay Lipót
10 Szinyei-Merse Félix
Ráth Endre
Vásárhelyi Dezső
Vertán Endre
Veress József
15 Pataky László
Wekerle Sándor ifj.
Beniczky Ödön
Vázsonyi Vilmos
Sztojanovits Iván b.
20 Philipp János
Gyarmathy Dezső
Szterényi József
Thoroczkay Viktor b.
Ábrahám Dezső
25 Hrabovszky Guidó
Szunyog Mihály
Horváth Gyula
Tutsek Sándor
Pilissy István
30 Mezőssy Béla
Luby Béla
Buzáth Ferencz
Tóth János
Somssich Tihamér gr.
35 Erdődy Gyula gr.
Ciocán János
Chernel Gyula
Széll Kálmán
Fried Lajos
40 Urmánczy Nándor

Luby Géza
Csernoch János
43 Rudnyánszky Sándor.

Horvátok:

Mažuranić Bogoszláv
Pinterović Ante
Bedeković-Komorski Gjuro
4 Pribićevič Svetozar

VIII. Osztály.

Magyarországiak:

Teleki Géza gr.
Olay Lajos
Kovács Pál
Berzsenyi Jenő
5 Kecskeméti Ferencz
Szatmári Mór
Zlinszky István
Németh Imre
Miháli Tivadar
10 Ugron Gábor
Bene István
Csitáry Béla
Günther Antal
Thaly Ferencz
15 Keszits Antal
Szentiványi Árpád
Endrey Gyula
Révay Simon b
Lázár Zoárd
20 Kelemen Béla
Hirtenstein Lajos
Horváth József (nagyvázsonyi)
Szivák Imre
Schriffert József
25 Nagy Sándor
Jankovich Marczell
Weresmarthy Miklós
Apponyi Albert gr.
Ferdinándy Béla
30 Damián Vazul
Filep Albert
Hammersberg László
Várady Imre
Baloghy Ernő
35 Musitzky Döme
Bottlik János
Bernáth István
Bernáth Béla
Buza Barna
40 Czibur Bertalan
Csepreghy István
Hentaller Lajos
43 Horváth Dezső

Horvátok:

Nikolić Miron
Purić Josip
Lukinić Edmund
4 Drohobeczky Juligo.

IX. Osztály.

Magyarországiak:

Kuszka István
Serbán Miklós
Heinrich Antal
Buday Barna
5 Nagy Emil
Szmrecsányi György
Steiner Ferencz
Szkicsák Ferencz
Vildfeuer Károly
10 Világhy Gyula
Fernbach József
Csizmazia Ferencz
Kállay Tamás
Lovászy Andor
15 Kacskovich Géza
Pisztóry Mór
Andrássy Sándor gr.
Lovászy Márton
Mahler György
20 Maniu Gyula
Kállay Ubul
Oncu Miklós
Melzer Vilmos
Bánffy Dezső b.
25 Kelemen Samu
Gaál Gyula
Bozóky Árpád
Bakó József
Szontágh Andor
30 Bedőházi János
Justh György
Nehrebeczky György
Szemere Huba
Kossuth Ferencz
35 Áchim L. András
Weber János
Kabdebó Gergely
Bernáth Zoltán
Hoffmann Ottó
40 Jeszenszky Ferencz
Samassa János
Ártim Mihály
43 Darányi Ignácz

Horvátok:

Cerovac Stjepan
Medaković Bogdán
Normann-Ehrenfels Rudolf gr.
4 Rauch Pavdo b.

Az ekképen kisorsolt osztályok névjegyzéke kinyomatni és szétosztatni határoztatik; egyuttal utasíttatnak az osztályok, hogy holnapután, azaz pénteken d. e. 10 órakor alakuljanak meg, a hozzájuk utasított megbizóleveleket vegyék tárgyalás alá és eljárásukról szóló jelentésüket a legközelebbi nyilvános ülésen terjesszék be.

A jegyzőkönyv ezen pontja azonnal hitelesíttetett.

18. Korelnök jelenti, hogy az ezután benyujtandó megbizóleveleket, valamint a választás elleni kérvényeket és panaszokat az illető osztályokba fogja beosztani.

Tudomásul vétetik.

19. Korelnök a legközelebbi ülést május hó 26-ának d. e. 10 órájára tűzi ki, melynek tárgya az osztályok jelentéseinek beadása és a Ház tisztviselőinek megválasztása lesz.

Tudomásul vétetik.

Egyéb tárgy nem lévén,

korelnök az ülést bezárja.

Az 1906. évi május hó 26-án tartott

4. ülés jegyzőkönyve.

Korelnök: ***Szappanos István.*** *Korjegyző:* ***Teleki Géza gr.***

20. Korelnök az ülést megnyitja.

A mult ülés jegyzőkönyve felolvastatván,

hitelesíttetik.

21. Korelnök jelenti, hogy az osztályok működésének befejezése előtt képviselői megbizóleveleiket bemutatták:

id. Madarász József, Kopony Vilmos,
ifj. Madarász József, Moskovitz Iván,
Kollár Márton, Karácsonyi Sándor,
Hodža Milán, Udvary Ferencz.
Üchtritz Amadé Emil gr.,

Ezek a megbizólevelek utólagos sorsolás utján az osztályoknak kiadattak.

Tudomásul vétetik.

22. Korelnök jelenti, hogy Pescha Miklós, Simkó József, Rakovszky Béla, Mikszáth Kálmán, Ziegler Kálmán, Bernáth István képviselők bejelentették, hogy ez idő szerint összeférhetlen helyzetben vannak és Justh János és Lányi Mór képviselők bejelentették, hogy összeférhetlenségi helyzetüket megszüntették.

Tudomásul vétetik.

23. Korelnök jelenti, hogy Nákó Sándor gr. képviselő a nagyszentmiklósi mandátumáról lemondott.

Kiadatik további intézkedés végett a Ház megválasztandó elnökének.

24. Korelnök jelenti, hogy az osztályok az igazoló eljárást befejezték és felhivja azok előadóit jelentéseik beadására.

Ennélfogva a II. osztály előadója bemutatja ezen osztály jegyzőkönyvét, mely szerint az I. osztályba sorolt képviselők megbizóleveleit megvizsgálván, azok közül kifogástalanoknak találtattak és az *a*) betű alá soroltattak a következők:

Hodža Milán
Posgay Miklós
Pop Cs. István
Polónyi Géza
5 Vinković Bozo
Péchy Zsigmond
Pogány Lajos
Czobor László
Eitner Zsigmond
10 Emődy József
Gotthard Sándor
Gubody Ferencz
Rakovszky Béla
Sághy Gyula
15 Somogyi Aladár
Suciu János
Szász Zsombor
Szentkirályi Zoltán
Bethlen Ádám gr.
20 Betegh Imre
Batthyány Tivadar gr.
Bizony Ákos
Batthyány Lajos gr.
Benyovszky Sándor gr.
25 Bresztyenszky Kálmán
László Mihály
Markbreit Gyula
Meczner Béla
Mihálovits Endre
30 Molnár Albert
Nyáry Béla
Petrogalli Oszkár
Josipovich Géza
Zboray Miklós
35 Thaly Kálmán
Wesselényi Miklós b.
Tuškán Grga
Potočnjak Franko
Bauer Antun
40 Hellebronth Géza
Hencz Károly
Hock János
Hódy Gyula
Issekutz Győző
45 Juriga Nándor
Károlyi István gr.
47 Draskóczy László.

b) jegyzébe foglaltattak: Dobroszláv Péter és Szebeny Antal.

Végül *d*) jegyzékbe soroltatott: Petrovics István.

Jelenti még az osztály, hogy az igazoló állandó bizottságba rendes tagul Molnár Jenőt, póttagul Malatinszky Györgyöt választotta meg.

A III. osztály előadója jelenti, hogy a II. osztályba sorolt képviselők megbizóleveleit megvizsgálván, kifogástalanoknak találtattak és az *a*) betű alá soroltattak:

Barabás Béla
Baross János
Becsey Károly
Bohus Károly
5 Bruckner Vilmos
Burdia Szilárd
Csányi Sándor
Dániel László
Egry Béla
10 Farkasházy Zsigmond
Gál András
Gaál Gaszton
Györgypál Domokos
Gyuriss Emil
15 Halász Lajos
Inkey József b.
Jungenfeld Károly b.
Kaufmann Géza
Kerese György
20 Kovácsy Albert
Kuales Godofréd
Lévay Mihály
Malatinszky György
Markos Gyula
25 Máriássy Mihály
Mérey Lajos
Mikszáth Kálmán
Molnár Ákos
Molnár János
30 Molnár Jenő
Mukits Simon
Nyegre László
Okolicsányi Zsedényi Ede
Pildner Ferencz
35 Popovics Sándor
Potoczky Dezső
Rajk Aladár
Raisz Aladár
Szluha István
40 Zichy Miklós gr.
Babić-Gjalski Ljuba
Banjanin Jovan
Barčić Erazmo
Penjić Bogdan
Popović Dušán
46 Kollár Márton

b) osztályba soroltattak: Karátsonyi Jenő gr., Rigó Lajos, Sebess Dénes.

Végül *c)* jegyzékbe soroltatott: Popovics György.

Jelenti még az osztály, hogy az igazoló állandó bizottságba rendes tagul Földes Bélát, póttagul Horváth Józsefet (marosujvárit) választotta meg.

A IV. osztály előadója jelenti, hogy a III. osztályba sorolt képviselők megbizóleveleit megvizsgálván, kifogástalanoknak találtattak és az *a)* betű alá soroltattak a következők:

Ajtay Aladár
Barcsay Andor
Baross Jusztin
Bolgár Ferencz
5 Brediceanu Coriolán oraviczai megbizólevele
Copony Traugott
Fogarassy Zsigmond
Földes Béla
Goldis László
10 Hadik János gr.
Hadik Sándor gr.
Haviár Dániel
Horthy Béla
Horváth József (maros-ujvári)
15 Illyés Bálint
Justh Gyula
Kardos Samu
Kiszely Kálmán
Koller Tivadar
20 Korda Andor
Kovács Ernő
Krasznay Ferencz
Laehne Hugó
László László
25 Lázár Pál
Lengyel Zoltán
Lukáts Gyula
Marjay Péter
Mednyánszky László
30 Novacu Aurél
Rátkay László
Ság Manó
Schmidt Károly
Sümegi Vilmos
35 Szabó István
Szederkényi Nándor
Szluha János
Thaly László
Uray Imre
40 Vizy Ferencz
Zichy Aladár gr.
Zichy Béla Rezső gr.
Brankovič Georgije
Brlić Vatroslav
45 Lisavac Mladen
Modrušan Gustav
Šurmin Gjuro és
48 Karácsonyi Sándor

b) jegyzékbe foglaltattak: Manojlovics János, Bartha Ferencz.

Végül *c)* jegyzékbe soroltatott: Brediceanu Coriolán.

Jelenti még az osztály, hogy az igazoló állandó bizottságba rendes tagul gróf Thorotzkai Miklóst, póttagul Csépány Gézát választotta meg.

Az V. osztály előadója jelenti, hogy a IV. osztályba sorozott képviselők megbizóleveleit megvizsgálván, kifogástalanoknak találtattak és az *a)* betű alá soroltattak a következők:

Andrássy Gyula gr.
Batthyány Zsigmond gr.
Benedek János
Beniczky Elemér
5 Csépány Géza
Darányi Ferencz
Éber Antal
Giesswein Sándor
Gratz Gusztáv
10 Gresskowitz Vilmos
Holló Lajos
Horváth Arthur b.
Ivánka Oszkár
Justh János
15 Kálosi József
Keller István
Lipthay Sándor
Markhot Aladár
Mihályi Péter
20 Miksa Imre
Nákó Sándor gr.
Návay Lajos
Novák Dániel
Pallavicini György őrgr.
25 Papp Elek
Pescha Miklós
Rakovszky István
Sándor Pál
Schuller Rezső dor
30 Simonyi-Semadam Sán-
Szentiványi Gábor
Sztáray Sándor gr.
Thorotzkai Miklós gr.
Török Ferencz
35 Újházy Iván
Várady Károly
Zakariás János
Zanella Richárd
Zichy János gr.
40 Zichy Vladimir gr.
Grahovac Mirko
Harambašić August
Ilić Gedeon
Zagorac Stjepan és
45 Udvary Ferencz

b) betű alá soroltattak: Adamovich István, Hoitsy Pál, Mrksity Jása, Sziklay Ottó.

Végül jelenti az osztály, hogy az igazoló állandó bizottságba rendes tagul Okolicsányi Lászlót, póttagul Hédervári Lehelt választotta meg.

Jelenti a VI. osztály előadója, hogy az V. osztályba sorolt képviselők megbizóleveleit megvizsgálván, kifogástalanoknak találtattak és az *a)* betű alá soroltattak a következők:

Ballagi Aladár
Balogh Mihály
Battik Ödön
Bella Mátyás
5 Benyovszky Rezső gr.
Bethlen István gr.
Blahó Pál
Bottlik István
Brázay Zoltán
10 Bródy Ernő
Burgyán Aladár
Ernszt Sándor
Faragó Antal
Fábry Károly
15 Fodor Kálmán
Gál Sándor
Hebrony József
Hédervári Lehel
Hilberth Károly
20 Jánoki-Madocsányi Gyula
Jehlicska Ferencz
Jekelfalussy Lajos
Kmety Károly
Kubik Béla
25 Kun Árpád
Nagy György
Oberth Károly
Okolicsányi László
Semsey László
30 Simkó József
Szabó Károly
Szemere Miklós
Tallián Béla
Tálos István
35 Teleki Arvéd gr.
Trauschenfels Emil
Uhlig Leó
Uray Miklós
Varga Károly
40 Vécsey László b.
Moskovitz István
Budisavljević Bude
Grujić Mihajlo
Kutuzović Stevo
45 Rauch Gejza b.

b) jegyzékbe foglaltattak: Farkas József, Rudnyánszky György, Vajda Sándor.

Végül jelenti az osztály, hogy az igazoló állandó bizottságba rendes tagul Szalay Lászlót, póttagul Rákosi Viktort választotta meg.

A VII. osztály előadója jelenti, hogy a VI. osztályba sorolt képviselők megbizóleveleit megvizsgálván, kifogástalanoknak találta és az *a)* betű alá sorolta a következőket:

Andrássy Géza gr.
Babó Mihály
Batthyány József gr.
Csizmazia Endre
5 Ertl János
Eszterházy Béla gr.
Ferenczy Géza
Fernbach Péter
Förster Ottó
10 Gáspár János
Geréb János
Hajdu Frigyes
Hermán Ferencz
Kökényesdy Mihály
15 Kubinyi Márton
Leitner Adolf
Leszkay Gyula
Lindner Gusztáv
Mailáth Géza gr.
20 Majthényi Ádám
Melczer Géza
Meskó László
Mezőfi Vilmos
Nagy Ferencz
25 Nemes Bertalan
Pap Zoltán
Polónyi Dezső
Putnoky Mór
Rákosi Viktor
30 Szabó Kálmán
Szalay László
Szappanos István
Szász József
Teleki Pál gr.
35 Török Kálmán
Várnay Imre
Wekerle Sándor id.
Zichy Jenő gr.
Ziegler Kálmán
40 Bombelles Marko gr.
Krašojević Gjorgje
Magdić Pero
43 Peleš Dušan

b) jegyzékbe foglaltattak: Dudits Endre, Hunyady László gr., Lányi Mór és Üchtritz Amadé Emil gr.;

c) Jegyzékbe soroltatott: Polit Mihály.

Jelenti még az osztály, hogy az igazoló állandó bizottságba rendes tagul Kállay Lipótot, póttagul pedig Bakonyi Samut választotta meg.

A VIII. osztály előadója jelenti, hogy a VII. osztályba sorolt képviselők megbizóleveleit megvizsgálván, kifogástalanoknak találtattak és az *a)* betű alá soroltattak a következők:

Ábrahám Dezső
Bakonyi Samu
Barta Ödön
Bartal Ferencz
5 Beniczky Ödön
Buzáth Ferencz
Chernel Gyula
Ciocán János
Csernoch János
10 Csontos Andor
Erdődy Gyula gr.
Fried Lajos
Gyarmathy Dezső
Hinléder Ernő
15 Horváth Gyula
Hrabovszky Guidó
Kállay Lipót
Luby Béla
Luby Géza
20 Mezőssy Béla
Pataky László
Philipp János
Pilissy István
Ráth Endre
25 Rudnyánszky Sándor
Somssich Tihamér gr.
Szereday Aladár
Széll Kálmán
Szilassy Zoltán
30 Szinyey-Merse Félix
Szterényi József
Sztojanovits Iván b.
Szunyog Mihály
Teszelszky József
35 Thoroczkay Viktor b
Tóth János
Tutsek Sándor
Urmánczy Nándor
Vásárhelyi Dezső
40 Vázsonyi Vilmos
Veress József
Vertán Endre
Wekerle Sándor ifj.
Madarász József id.
45 Bedeković-Komorski Gjuro
Mažuranić Bogoslav
Pinterović Ante
48 Pribičević Svetozar

Jelenti még az osztály, hogy az igazoló állandó bizottságba rendes tagul Bernáth Bélát, póttagul Buza Barnát választotta meg.

A IX. osztály előadója jelenti, hogy a VIII. osztályba sorolt képviselők megbizóleveleit megvizsgálván, kifogástalanoknak találtattak és az *a)* betű alá soroltattak a következők:

Apponyi Albert gr.
Baloghy Ernő
Bene István
Bernáth Béla
5 Bernáth István
Berzsenyi Jenő
Bottlik János
Buza Barna
Csepreghy István
10 Csitáry Béla
Czibur Bertalan
Damián Vazul
Endrey Gyula
Ferdinándy Béla
15 Filep Albert
Günther Antal
Hammersberg László
Hentaller Lajos
Hirtenstein Lajos
20 Horváth Dezső
Horváth József (nagyvázsonyi)
Jankovich Marczell
Kecskeméti Ferencz
Kelemen Béla
25 Keszits Antal
Kovács Pál
Lázár Zoárd
Miháli Tivadar
Musitzky Döme
30 Nagy Sándor
Németh Imre
Olay Lajos
Révay Simon b.
Schriffert József
35 Szatmári Mór
Szentiványi Árpád
Szivák Imre
Teleki Géza gr.
Thaly Ferencz
40 Ugron Gábor
Várady Imre
Weresmarthy Miklós
Zlinszky István
ifj. Madarász József
45 Drohobeczky Juligo
Lukinič Edmund
Nikolić Miron
48 Purić Josip

Jelenti végül az osztály, hogy az igazoló állandó bizottságba rendes tagul Jeszenszky Ferenczet, póttagul Szontágh Andort választotta meg.

Az I. osztály előadója jelenti, hogy a IX. osztályba sorolt képviselők megbizóleveleit megvizsgálván, kifogástalanoknak találta és az *a)* betű alá sorolta a következőket:

Andrássy Sándor gr.
Áchim L. András
Ártim Mihály
Bakó József
5 Bánffy Dezső b.
Bedőházi János
Bernáth Zoltán
Bozóky Árpád
Buday Barna

10 Csizmazia Ferencz
Darányi Ignácz
Fernbach József
Gaál Gyula
Heinrich Antal
15 Hoffmann Ottó
Jeszenszky Ferencz
Justh György
Kabdebó Gergely
Kacskovics Géza
20 Kállay Tamás
Kállay Ubul
Kelemen Samu
Kossuth Ferencz
Kuszka István
25 Lovászy Andor
Lovászy Márton
Mahler György
Melzer Vilmos
Nagy Emil
30 Nehrebeczky György
Oncu Miklós
Pisztóry Mór
Samassa János
Serbán Miklós
35 Steiner Ferencz
Szemere Huba
Szkicsák Ferencz
Szmrecsányi György
Szontágh Andor
40 Világhy Gyula
Vildfeuer Károly
Weber János
Kopony Vilmos
Cerovac Stjepan
45 Medaković Bogdán
Norman-Ehrenfels Rudolf gr.
47 Rauch Pavdo b.

b) jegyzékbe soroztatott: Maniu Gyula.

Jelenti még az I. osztály, hogy az igazoló állandó bizottságba rendes tagul Bizony Ákost, póttagul Szász Zsombort választotta meg.

25. Korelnök az osztályok jelentése alapján jelenti, hogy az osztályok által megvizsgáltatott 439 képviselő részéről beadatott 445 megbizólevél.

Ezek közűl kifogástalannak találtatott, tehát az *a)* pont alá vétetett 422.

Kifogás alá esett, tehát a *b)* pont alá vétetett 19.

Panaszszal megtámadtatott s igy a *c)* pont alá vétetett 3, s *d)* pont alá 1.

Tudomásul vétetik.

26. Időközben beadatott egy panasz Gratz Gusztáv képviselő választása ellen és Manojlovics János képviselő a házszabályok 15. §-a alapján kifogást emelt Pescha Miklós képviselő választása ellen.

E képviselők megbizólevelei a kifogástalan megbizólevelek sorából töröltetnek s a megtámadottak jegyzékébe vétetnek át.

27. Korelnök ezután kijelenti, hogy a házszabályok 16. §-a értelmében mindazon képviselők, kiknek megbizólevele az *a)*, *b)*, *c)* és *d)* pontok alá soroztatott, a Ház alakulásánál s utána az elrendelt szabályszerű eljárás folytán hozandó további határozatig tagsági jogukat ideiglenesen gyakorolandják.

Tudomásul vétetik.

28. Következett a Ház tisztviselőinek megválasztása.

Korelnök felszólítja a képviselőket, hogy a Ház alakulása czéljából az elnökre adják be szavazati jegyeiket, a mi megtörténvén, a szavazatok a korelnök által az ülés folyama alatt összeszámláltattak és a következő eredmény hirdettetett ki:

Beadatott összesen 264 szavazatlap, ebből:

Justh Gyulára 254.

10 szavazatlap üres volt.

A szavazatok ezen eredménye folytán Justh Gyula egyhangúlag megválasztott elnöknek jelentetett ki.

29. Következett a Ház két alelnökének megválasztása.

A szavazatok beadatván, a következő eredmény hirdettetett ki:

Beadatott összesen 262 szavazatlap, ebből esett:

Rakovszky Istvánra 248,
Návay Lajosra 248,

a többi szavazatlap üres volt.

A szavazatok ezen eredménye folytán Rakovszky István és Návay Lajos megválasztott alelnököknek jelentettek ki.

30. Folytatólag következett a jegyzők és a háznagy megválasztása.

A szavazás megtörténtével a szavazatok összeszámíttatván, a következő eredmény hirdettetett ki:

Összesen beadatott 194 szavazatlap a jegyzői állásokra, a melyekből kapott:

Benedek János 191,
Egry Béla 192,
Darányi Ferencz 193,
Hammersberg László 192,
Thorotzkai Miklós gróf 192,
Várady Károly . . . . 194 szavazatot.

A szavazás ezen eredménye folytán a nevezett képviselők megválasztott jegyzőknek jelentetnek ki.

31. A háznagyi állásra beadatott összesen 192 szavazat.

Ebből kapott:

Tóth János . . . . 187 szavazatot,
Putnoky Mór . . . . 4 »
és Josipovich Géza . . . . . . 1 »

A szavazás ezen eredménye folytán tehát Tóth János megválasztott háznagynak kijelentetett.

32. Ezután korelnök ugy a saját, valamint a korjegyzők hivatalos működését befejezettnek nyilvánítván,

helyét a korjegyzőkkel együtt elhagyja.

Az 1906. évi május hó 26-án tartott

4. ülés folytatólagos jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

33. A Ház imént megválasztott elnöke és tisztviselői helyeiket elfoglalván, az elnök maga és tiszttársai nevében köszönetet mond az irányukban tanusított bizalomért.

Ezután az elnök, a házszabályok 21. §-ára hivatkozva, jelenti, hogy a képviselőválasztásra jogosított mind a 413 választókerületben megtörtént a képviselőválasztás és Horvát-

Szlavon-Dalmátországok országgyülése is elküldte az országgyülés képviselőházába 40 képviselőjét;

hogy 439 képviselő 445 megbizólevelet mutatott be, — a mely megbizólevelek közül kifogástalan, tehát a házszabályok 12. §-ának *a)* pontja szerinti jegyzékbe lett foglalva 422, — kifogás alá esett, tehát az idézett §. *b)* pontja szerinti jegyzékbe lett foglalva 19; panaszszal lett megtámadva 3 képviselő megválasztatása s ezek megbizólevelei az idézett §. *c)* pontja szerinti jegyzékbe foglalvák, — az alakuló osztály által emelt kifogás és egyuttal beadott panasz folytán az idézett §. *d)* pontja szerinti jegyzékbe lett foglalva 1 megbizólevél, — 1 képviselő választása ellen pedig képviselő tett kifogást.

Továbbá jelenti az elnök, hogy 3—3 kerületben két, 2—2 kerületben pedig három képviselő lett megválasztva, és pedig:

Gróf Andrássy Gyula a kassai, az olaszliszkai és tőketerebesi;

Barabás Béla a Budapest VII. kerületi, az aradi és nagyváradi;

Polónyi Géza a Budapest IV. kerületi és ungvári;

Gróf Batthyány Tivadar a pécsi és zurányi; végül:

Brediceanu Coriolán a bogsáni és oraviczai kerületekben;

hogy megbizóleveleiket utólag adták be:

Vlád Aurél, Irsay József, Nagy Dezső és gróf Andrássy Gyula, utóbbi, mint az olaszliszkai választókerület képviselője, a mely megbizólevelek a megalakulandó igazolási állandó bizottságnak fognak kiadatni;

végül, hogy még két kerület, t. i. a letenyei és siklósi nincs a Házban képviselve, a mely kerületek képviselői még nem mutatták be megbizóleveleiket.

Mindezek alapján

az elnök az 1906. évi május hava 19-ikére egybehivott országgyülés képviselőházát megalakultnak jelenti ki s egyuttal kijelenti azt is, hogy a képviselők választása ellen többé panasz, — az 1899. évi XV. t.-czikk 135., illetőleg a házszabályok 110. §-ában foglalt esetek kivételével, — el nem fogadtatik.

34. Az elnök indítványozza, hogy a Ház fejezze ki jegyzőkönyvileg elismerését és háláját a korelnöknek és korjegyzőknek, a Ház alakulása körül kifejtett buzgó fáradozásaikért.

A Ház egyértelműleg járul hozzá elnökének javaslatához.

35. Az elnök ezután

a házszabályok 21. §-ának további rendelkezéseihez képest felhivja azon képviselőket, a kik több kerületben lettek megválasztva, hogy a megbizóleveleik iránti igazolási eljárás befejeztétől számított nyolcz nap alatt nyilatkozzanak az iránt, hogy melyik választókerület képviseletét fogadják el.

Felhivja továbbá az elnök mindazon képviselők figyelmét, a kik az országgyülési képviselőséggel össze nem férő állást foglalnak el, a törvény ama rendelkezésére, a mely szerint az összeférhetetlenségi helyzetet a törvényben megszabott határidő

alatt megszüntetni s e körülményt az elnöknek bejelenteni kötelesek, a mely időig a Ház tárgyalásaiban és a szavazásokban részt nem vehetnek.

Kijelenti ezután az elnök, hogy az elnök, alelnökök, jegyzők és a háznagy nevei, — a házszabályok 22. §-ának rendelkezéséhez képest, — Ő Felségének a királynak, tudomás végett, fel fognak terjesztetni.

36. Az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy az ülések idejére, az interpellatiók megtételének s az azokra adandó válaszok meghallgatásának és a kérvények tárgyalásának idejére nézve fentartja az eddigi gyakorlatot, mely szerint, — a mennyiben a Ház esetről-esetre máskép nem határoz, —

a Ház üléseit, vasár- és ünnepnapok kivételével, délelőtti 10 órától délutáni 2 óráig tartja, —

az interpellatiók megtételének és az azokra adandó válaszok meghallgatásának ideje szerdán és szombaton, és pedig rendes körülmények között délutáni 1/2 2 óra lesz, —

a kérvények tárgyalása pedig, a házszabályok 245. §-a értelmében szombati napon, a napirend tárgyalására kiszabott idő után, déli 12 órakor fog kezdődni.

37. Az elnök indítványára

elhatározza a Ház, hogy a mai ülésben megválasztott jegyzők számát, az eddigi gyakorlathoz képest, még hárommal megszaporítja s ezen három jegyző megválasztását a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki.

38. A legközelebbi ülés idejének és napirendjének megállapítását illetőleg, az elnök javaslatának elfogadásával

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó év május hava 28-ik napjának délelőtti 10 órájakor fogja tartani, s annak napirendjére:

a Ház tagjainak a házszabályok 126. §-a értelmében kilencz osztályba való kisorsolását,

a házszabályok 126. §-ának rendelkezése és az eddigi gyakorlat szerinti állandó bizottságoknak, a legutóbbi országgyűlésen volt számú tagokkal való megválasztását,

a három jegyzői állás betöltését, végül

a jelen országgyűlést megnyitó trónbeszéd másodszor való felolvasását tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi május hó 28-án tartott

5. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
közben: ***Rakovszky István***
és ***Návay Lajos,*** alelnökök.

39. Az elnök által megnyitott ülésben föl lettek olvasva a folyó évi május 26-án tartott 4-ik ülés jegyzőkönyvei.

A felolvasott jegyzőkönyveket a Ház, észrevétel nélkül, hitelesíti.

40. Az elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratát, mely mellett megküldi Ő császári és apostoli királyi Felségének Bécsben a folyó év május hava 17-én kelt, Wekerle Sándor minister-elnök által ellenjegyzett leiratát, mely szerint a főrendiház elnökéül gróf Dessewffy Aurélt, alelnökeiül pedig báró Kemény Kálmánt és gróf Széchényi Sándort méltóztatott kinevezni.

Az ülésben felolvasott s ekként kihirdetett királyi leirat tartalmát a Ház hódoló tisztelettel veszi tudomásul és a leiratot, az országos levéltárban való elhelyezés végett, a főrendiháznak visszaküldetni rendeli.

41. Bemutatja az elnök a főrendiház elnökének kétrendbeli átiratát, mely szerint a főrendiház jegyzőiül:
gróf Csekonics Sándor, báró Rudnyánszky József,
gróf Degenfeld Schomburg Pál, gróf Széchényi Bertalan,
Gáll József, gróf Széchényi Viktor és
Latinovits János, gróf Vigyázó Ferencz, —
háznagyául pedig báró Nyáry Jenő lettek megválasztva.

A Ház az átirat tartalmát tudomásul veszi.

42. Az elnök bemutatja a Zala vármegye letenyei választókerületében országgyülési képviselőül megválasztott Dobrovics Milán megbizólevelét.

A megbizólevelet a Ház az igazolási állandó bizottságnak megvizsgálás és jelentéstétel végett adja ki.

43. Raisz Aladár képviselőnek, az elnök által bemutatott levelében előadott kérelmére

a Ház, egészségének helyreállítása végett, négy heti szabadságidőt engedélyez.

44. Az elnök előterjeszti báró Vécsey László és Földes Béla képviselők leveleit, melyekkel bejelentik, hogy a megválasztatásuk idején reájok nézve fennállott összeférhetetlenségi helyzetet megszüntették.

Ezen bejelentést a Ház tudomásul veszi.

45. Moskovitz Iván képviselőnek, az elnök által bemutatott levelében foglalt azon jelentését, hogy ez idő szerint még, a képviselőséggel össze nem férő állást foglal el,

a Ház tudomásul veszi.

46. A ministerelnöknek elnökileg bemutatott s arról értesítő átiratát, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége a tárnokmesteri méltóságra gróf Zichy Nándor valóságos belső titkos tanácsost nevezte ki,

a Ház tudomásul veszi.

47. Bemutatja az elnök a ministerelnöknek azt tudató átiratát, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége gróf Nákó Sándor országgyülési képviselőt fiumei és magyar-horvát tengerparti királyi kormányzóvá kinevezni méltóztatott.

Ezzel kapcsolatban előterjeszti az elnök gróf Nákó Sándor levelét, mely szerint országgyülési képviselői megbizatásáról lemond.

A ministerelnök átiratának és gróf Nákó Sándor levelének tartalmát a Ház tudomásul veszi s egyuttal az elnököt megbizza, hogy Torontál vármegye nagyszentmiklósi választókerületét illetőleg az új képviselőválasztás iránt intézkedjék.

48. Az elnök előterjeszti Mezőssy Béla országgyülési képviselő levelét, mely szerint, földmivelésügyi államtitkárrá lett kineveztetése folytán, képviselői megbizatásáról lemond.

A Ház tudomásul veszi a lemondást és megbizza az elnököt, hogy Szabolcs vármegye nagykállói választókerületét illetőleg az új képviselőválasztás iránt intézkedjék.

49. Fölemlíti az elnök, hogy már a korelnök jelentette be a Háznak azt, hogy a Sáros vármegye girálti választókerületében megválasztott gróf Dessewffy Aurél a képviselői megbizatást el nem fogadta, — s hogy gróf Jankovich László sem fogadta el a horvát-szlavon-dalmát országgyülés részéről a magyar országgyülés képviselőházába történt kiküldetését.

Kéri tehát az elnök a felhatalmazást arra, hogy a girálti választókerületet illetőleg az új képviselőválasztás iránt rendelkezhessék.

A Ház a kért fölhatalmazást megadja s egyuttal elrendeli, hogy gróf Jankovich László fentemlített lemondásáról a horvát-szlavon-dalmát országgyülés elnöke értesíttessék.

50. Napirend szerint következettt a képviselőknek a házszabályok 126. §-a szerinti osztályokba való kisorsolása.

A Ház tagjainak kisorsolása a következő eredménynyel történt meg:

I. Osztály.

Hellebronth Géza
Pisztóry Mór
Zichy Vladimir gr.
Karácsonyi Sándor
5 Karátsonyi Jenő gr.
Kaufmann Géza
id. Madarász József
Szentiványi Árpád
Luby Géza
10 Czibur Bertalan

Pap Zoltán
Hodža Milán
Kelemen Samu
Horváth Arthur b.
15 Haviár Dániel
Sebess Dénes
Batthyány Zsigmond gr.
Benedek János
Zakariás János
20 Barta Ödön
Péchy Zsigmond
Semsey László
Moskovitz Iván
Kállay Tamás
25 Kabdebó Gergely
Bernáth Zoltán
Uray Imre
Teleki Arvéd gr.
Kállay Ubul
30 Hebrony József
Mezőfi Vilmos
Baloghy Ernő
Burdia Szilárd
Mahler György
35 Jeszenszky Ferencz
Ártim Mihály
Hunyady László gr.
Ertl János
Gyuriss Emil
40 Lányi Mór
Zlinszky István
Jánoki-Madocsányi Gyula
Inkey József b.
Horváth József
(nagyvázsonyi)
45 Illyés Bálint

Horvátországi képviselők:

Nikolić Miron
Šurmin Gjuro
Krasojević Gjorgje
Medaković Bogdán
5 Penjić Bogdán

II. Osztály.

Horváth József
(marosujvári)
Nagy Ferencz
Bedőházi János
Copony Traugott
5 Tálos István
Barabás Béla
Pop Cs. István
Beniczky Elemér
Endrey Gyula
10 Hentaller Lajos
Szivák Imre
Zichy Béla gr.
Benyovszky Sándor gr.
Thoroczkay Viktor b.
15 Ballagi Aladár
Szabó Károly
Fodor Kálmán
Günther Antal
Olay Lajos
20 Andrássy Sándor gr.
Baross Jusztin
Goldis László
Fried Lajos
Somssich Tihamér gr.
25 Mukits Simon
Vásárhelyi Dezső
Vlád Aurél
Ferenczy Géza
Kardos Samu
30 Molnár János
Balogh Mihály
Mrksity Jása
Ráth Endre
Tóth János
35 Apponyi Albert gr.
Molnár Albert
Hoffmann Ottó
Thaly László
Raisz Aladár
40 Zichy Aladár gr.
Fogarassy Zsigmond
Szilassy Zoltán
Szász József
Zanella Richárd
45 Zichy Jenő gr.

Horvátországi képviselők:

Popović Dušan
Zagorac Stjepan
Modrušan Gustav
Grahovac Mirko
5 Lisavac Mladen

III. Osztály.

Leszkay Gyula
Oberth Károly
Jankovich Marcell
Szunyog Mihály
5 Laehne Hugó
Esterházy Béla gr.
Molnár Jenő
Hédervári Lehel
Polit Mihály
10 Teszelszky József
Issekutz Győző
Nyegre László
Kiszely Kálmán
Faragó Antal
15 Bene István
Rákosi Viktor
Polónyi Dezső
Thaly Kálmán
Csizmazia Ferencz
20 Csányi Sándor
ifj. Wekerle Sándor
Sümegi Vilmos
Nagy Dezső
Papp Elek
25 Szederkényi Nándor
Popovics György
Pogány Lajos
Juriga Nándor
Okolicsányi László
30 Vajda Sándor
Ajtay Aladár
Török Kálmán
Miksa Imre
Bottlik István
35 Bella Mátyás
Fernbach Péter
Bizony Ákos
Kollár Márton
Mikszáth Kálmán
40 Irsay József
Éber Antal
Bethlen István gr.
Mailáth Géza gr.
Andrássy Géza gr.
45 Weber János

Horvátországi képviselők:

Peleš Dušan
Josipovich Géza
Pinterović Ante
Lukinić Edmund
5 Banjanin Jovan

IV. Osztály.

Czobor László
Szterényi József
Kállay Lipót
Erdődy Gyula gr.
5 Várady Károly
Darányi Ferencz
Jehlicska Ferencz
Dániel László
Sztojanovits Iván b.
10 Hadik János gr.
Kovácsy Albert
Uray Miklós
Kubik Béla
Gubody Ferencz
15 Szinyei-Merse Félix
Hódy Gyula
Simkó József
Schmidt Károly
Baross János
20 Horthy Béla
Szalay László
Szentkirályi Zoltán
Simonyi-Semadam Sándor
Kmety Károly
25 Szemere Miklós
Hinléder Ernő
Vizy Ferencz
Okolicsányi Zsedényi Ede
Dobrovics Milán
30 Sziklay Ottó
Gyarmathy Dezső
Battik Ödön
Lovászy Andor
Hermán Ferencz
35 Thorotzkai Miklós gr.
Musitzky Döme
Vildfeuer Károly
Hajdu Frigyes
Csépány Géza
40 Tallián Béla
Suciu János
Schuller Rezső
Várady Imre
44 Szemere Huba

Horvátországi képviselők:

Rauch Pavdo b.
Purić Josip
Vinković Bozo
4 Potoćnjak Franko.

V. Osztály.

Dobroszláv Péter
Lengyel Zoltán
Hirtenstein Lajos
Lázár Pál
5 Bruckner Vilmos
Batthyány József gr.
Buza Barna
Buzáth Ferencz
Dudits Endre
10 Egry Béla
Melczer Géza
Melzer Vilmos
Eitner Zsigmond
Szkicsák Ferencz
15 Andrássy Gyula gr.
Csizmazia Endre
Ugron Gábor
Ujházy Iván
Batthyány Tivadar gr.
20 Kökényesdy Mihály
Csernoch János
Gaal Gaszton
Vertán Endre
Szabó Kálmán
25 Giesswein Sándor
Keller István
Hoitsy Pál
Bozóky Árpád
Miháli Tivadar
30 Rigó Lajos
Lázár Zoárd
Farkasházy Zsigmond
Bolgár Ferencz
Teleki Géza gr.
35 Rajk Aladár
Maniu Gyula
Polónyi Géza
Bakó József
Novák Dániel
40 Manojlovics János
Blahó Pál
Kubinyi Márton
Malatinszky György
44 Steiner Ferencz

Horvátországi képviselők:

Bauer Antun
Cerovac Stjepan
Harambašić August
4 Drohobeczky Juligo.

VI. Osztály.

Lévay Mihály
Bartha Ferencz
Novacu Aurél
Zboray Miklós
5 Becsey Károly
Nehrebeczky György
Bohus Károly
Csepreghy István
Vécsey László b.
10 Emődy József
Bakonyi Samu
Majthényi Ádám
Geréb János
Szatmári Mór
15 Kacskovich Géza
Máriássy Mihály
Kossuth Ferencz
Bernáth István
Bresztyenszky Kálmán
20 Weresmarthy Miklós
Keszits Antal
Kálosi József
Szluha János
Zichy Miklós gr.
25 Beniczky Ödön
László László
Meczner Béla
Kelemen Béla
Gresskowitz Vilmos
30 Várnay Imre
Oncu Miklós
Markhot Aladár
Schriffert József
Kerese György
35 Chernel Gyula
Ernszt Sándor
Markbreit Gyula
Urmánczy Nándor
Potoczky Dezső
40 Leitner Adolf
Veres József
Üchtritz Amadé Emil gr.
Halász Lajos
44 Draskóczy László

Horvátországi képviselők:

Rauch Gejza b.
Pribičević Svetozar
Babić-Gjalski Ljuba
4 Ilić Gedeon

VII. Osztály.

Holló Lajos
Trauschenfels Emil
Koller Tivadar
Justh János
5 Justh György
Benyovszky Rezső gr.
Károlyi István gr.
Csontos Andor
Kuales Godofréd
10 Fernbach József
Gaál Gyula
Hammersberg László
Betegh Imre
Széll Kálmán
15 Csitáry Béla
Bánffy Dezső b.
Sándor Pál
Horváth Gyula
Somogyi Aladár
20 Philipp János
Kopony Vilmos
Babó Mihály
Sághy Gyula
Thaly Ferencz
25 Petrogalli Oszkár
Marjay Péter
Szereday Aladár
Gáspár János
Nagy György
30 Jekelfalussy Lajos
Szmrecsányi György
Hock János
Zichy János gr.
Mihályi Péter
35 Kecskeméti Ferencz
Kun Árpád
Bethlen Ádám gr.
Ság Manó
Györgypál Domokos
40 Rudnyánszky György
Pataky László
Putnoky Mór
Krasznay Ferencz
44 Rakovszky Béla

Horvátországi képviselők:

Bedeković-Komorski Gjuro
Barčić Erazmo
Magdić Pero
4 Brlić Vatroslav

VIII. Osztály.

Révay Simon b.
Szabó István
Meskó László
Darányi Ignácz
5 Mérey Lajos
Kovács Pál
Nyáry Béla
Udvary Ferencz
Szontágh Andor
10 Barcsay Andor
Sztáray Sándor gr.
Áchim L. András
Varga Károly
Mihálovits Endre
15 Bernáth Béla
id. Wekerle Sándor
Szász Zsombor
Pescha Miklós
Luby Béla
20 Gratz Gusztáv
Batthyány Lajos gr.
Horváth Dezső
Bottlik János
Samassa János
25 Kuszka István
Hencz Károly
Tutsek Sándor
Pilisy István
Gál Sándor
30 Nagy Sándor
Hilberth Károly
Hadik Sándor gr.
Vázsonyi Vilmos
Hrabovszky Guidó
35 Rátkay László
Bartal Ferencz
Teleki Pál gr.
Bródy Ernő
Fábry Károly
40 Brázay Zoltán
Lukáts Gyula
Gothard Sándor
Rudnyánszky Sándor b.
44 Ferdinándy Béla

Horvátországi képviselők:

Norman-Ehrenfels Rudolf gr.
Mažuranić Bogoslav
Tuškan Grga
4 Budisavljević Bude

IX. Osztály.

Török Ferencz
Pildner Ferencz
Filep Albert
Heinrich Antal
5 Markos Gyula
Serbán Miklós
Ivánka Oszkár
Uhlig Leó
Berzsenyi Jenő
10 Gaál András
Ciocán János
Kovács Ernő
Németh Imre
Szentiványi Gábor
15 Lindner Gusztáv
Mednyánszky László
Ábrahám Dezső
Burgyán Aladár
Szebeny Antal
20 László Mihály
Posgay Miklós
Buday Barna
Lipthay Sándor
Ziegler Kálmán
25 Lovászy Márton
Adamovich István
Wesselényi Miklós b.
Nemes Bertalan
Damián Vazul
30 Világhy Gyula
Molnár Ákos
Szluha István
Nagy Emil
Korda Andor
35 Pallavicini György őrgr.
Förster Ottó
Petrovics István
Szappanos István
Farkas József
40 Brediceanu Coriolán
ifj. Madarász József
Földes Béla
Jungenfeld Károly b.
44 Popovics Sándor

Horvátországi képviselők:

Kutuzović Stevo
Branković Georgije
Bombelles Marko gr.
4 Grujić Mihajlo

Az ekként kisorsolt osztályok tagjait az elnök felhivja, hogy a holnapi napon délelőtt 10 órakor, az illető, kijelölt helyiségekben, az osztályok megalakulása végett, gyüljenek össze, s a megalakulásról az elnöknek tegyenek jelentést.

51. A mai ülés napirendének megfelelőleg foganatba vette a Ház az állandó bizottságok és az elnök által e részben megkérdezett Ház beleegyezésével, egyidejűleg még három képviselőházi jegyzőnek megválasztását.

A szavazás befejeztével az elnök a jegyzőket a szavazatok összeszámítására és jelentéstételre utasítván, kijelenti, hogy a választás eredményét a mai ülés végén fogja kihirdetni.

52. A napirend értelmében föl lett olvasva a trónbeszéd, melylyel Ő császári és apostoli királyi Felsége az 1906. évi május hava 19-ik napjára összehivott országgyülést a budapesti királyi várlakban, a f. év május 22-ikén megnyitotta.

A felolvasás után az elnök indítványozza, hogy a Ház a királyi trónbeszédre felirattal válaszoljon, s a felirat tervezetének elkészítése és bemutatása végett a Ház egy 21 tagú bizottságot küldjön ki, a mely bizottságnak megválasztása a Ház holnapután, szerdán, e hó 30-án tartandó ülésének napirendére tüzessék.

A Ház az elnök javaslata értelmében határoz.

53. A jegyzői kar a mai ülésben előzőleg eszközölt szavazás eredményéről tesz jelentést, a mely szerint, — a közoktatásügyi bizottság kivételével, a melynek tagjaira a horvát-szlavon-dalmátországi képviselők nem szavaztak, — a többi bizottság tagjaira és a ma megválasztandó három jegyzőre 211 szavazatlap, — a közoktatásügyi bizottság tagjaira pedig 108 szavazatlap lett beadva, a melyeken irt szavazatok közül:

a földmivelésügyi bizottságba:

(27 tag.)

Balogh Mihály . . 203
Bartal Ferencz . 203
Batthyány Zsigmond gr . . . 203
Burdia Szilárd . . 203
Chernel Gyula . . 203
Csitáry Béla . . . 203
Ertl János . . . 203
Esterházy Béla gr. . 203
Faragó Antal . . 203
Farkas József . . 203
Gaál Gaszton . . 203
Ivánka Oszkár . . 203
Justh János . . . 203
Marjay Péter . . . 203
Miháli Tivadar . . 203
Miksa Imre . . . 203
Molnár Ákos . . . 203
Papp Elek 203
Philipp János . . 203
Potoczky Dezső . . 203
Putnoky Mór . . . 203
Schuller Rezső . 203
Szluha István . . 203
Teleki Arvéd gr. . 203
Uray Imre 203
Vásárhelyi Dezső . 203
Zakariás János . . 203

a függő államadósságokat ellenőrző bizottságba:

(6 tag.)

a rendes tagsági helyekre:

Hadik Sándor gr. . 203
Kállay Lipót . . . 203
Kovács Pál . . . 203
Lukáts Gyula . . 203

a póttagsági helyekre:

Grahovac Mirko . . 203
Justh György . . 203

a gazdasági bizottságba:

(12 tag.)

Gresskowitz Vilmos . 203
Justh György . . 203
Kovács Ernő . . . 203
Kubik Béla . . . 203
Lázár Pál 203
Malatinszky György 203
Molnár János . . . 203
Rátkay László . . 203
Szentiványi Árpád . 203
Szinyey-Merse Félix 203
Világhy Gyula . . 203
Üchtritz-Amadé Emil gr. 203

az igazságügyi bizottságba:

(29 tag.)

Ajtay Aladár . . . 203
Bakonyi Samu . . 203
Barčić Erazmo . . 203
Bernáth Béla . . . 203
Bizony Ákos . . . 203
Csizmazia Endre . 203
Endrey Gyula . . 203
Ferenczy Géza . . 203
Gál Sándor . . . 203
Haviár Dániel . . 203
Heinrich Antal . . 203
Hédervári Lehel . . 203
Holló Lajos . . . 203
Horváth Gyula . . 203
Jankovich Marcell . 203
Keller István . . . 203
Kmety Károly . . 203
Markhot Aladár . . 203
Musitzky Döme . . 203
Nagy Sándor . . . 203
Nyáry Béla . . . 203
Pescha Miklós . . 203
Pisztóry Mór . . . 203
Sághy Gyula . . . 203
Schmidt Károly . . 203
Simonyi-Semadam Sándor 203
Szász Zsombor . . 203
Szivák Imre . . . 203
Vázsonyi Vilmos . . 203

a kérvényi bizottságba:

(21 tag.)

Barabás Béla . . . 203
Barta Ferencz . . 203
Becsey Károly . . 203
Betegh Imre . . . 203
Bruckner Vilmos . 203
Burgyán Aladár . . 203
Csizmazia Ferencz . 203
Dudits Endre . . . 203
Giesswein Sándor . 203
Gubody Ferencz . . 203
Harambašić August . 203
Hrabovszky Guidó . 203
Kardos Samu . . . 203
Mrksity Jása . . . 203
Polónyi Dezső . . 203
Hermán Ferencz . . 203
Teleki Géza gr. . . 203
Teleki Pál gr. . . 203
Teszelszky József . 203
Varga Károly . . . 203
Zakariás János . . 203

a könyvtári bizottságba:

(11 tag.)

Ballagi Aladár . . 203
Bedőházi János . . 203
Bene István . . . 203
Beniczky Ödön . . 203
Benyovszky Sándor gróf 203
Damián Vazul . . 203
Mikszáth Kálmán . 203
Šurmin Gjuro . . . 203
Thaly Kálmán . . 203
Ugron Gábor . . . 203
Zichy Jenő gr. . . 203

a közgazdasági bizottságba:

(31 tag.)

Baross János . . . 203
Batthyány Tivadar gróf 203
Bánffy Dezső b. . . 203
Bethlen István gr. . 203
Bernáth István . . 203
Buday Barna . . . 203
Drohobeczky Juligo 203
Eitner Zsigmond . 203
Emődy József . . 203
Ernszt Sándor . . 203
Földes Béla . . . 203
Hellebronth Géza . 203
Kelemen Samu . . 203
Laehne Hugó . . . 203
Lázár Pál 203
Lengyel Zoltán . . 203
Nagy Emil 203
Nagy Ferencz . . . 203
Pap Zoltán . . . 203
Ság Manó 203
Simonyi-Semadam Sándor 203
Szabó Kálmán . . 203
Szemere Huba . . 203
Szilassy Zoltán . . 203
Szmrecsányi György 203
Sztáray Sándor gr. . 203
Tallián Béla . . . 203
Teleki Arvéd gr. . 203
Tutsek Sándor . . 203
Zichy Jenő gr. . . 203
Zichy Vladimir gr. . 203

a közigazgatási bizottságba:

(29 tag.)

Babó Mihály . . . 203
Baloghy Ernő . . 203
Baross Jusztin . . 203
Benedek János . . 203
Berzsenyi Jenő . . 203
Csépány Géza . . 203
Czobor László . . 203
Hammersberg László 203
Hencz Károly . . 203
Horváth József (marosujvári) . . 203
Kabdebó Gergely . 203
Kovács Ernő . . . 203
Kun Árpád . . . 203
Kuszka István . . 203
Lipthay Sándor . . 203
Mednyánszky László 203
Melczer Géza . . . 203

Meskó László . . . 203
Molnár Albert . . 203
Péchy Zsigmond . . 203
Putnoky Mór . . . 203
Raisz Aladár . . . 203
Suciu János . . . 203
Szalay László . . 203
Széll Kálmán . . . 203
Szontágh Andor . . 203
Tálos István . . . 203
Urmánczy Nándor . 203
Várady Imre . . . 203

a közlekedésügyi bizottságba:

(26 tag.)

Andrássy Géza gr. . 203
Darányi Ferencz . . 203
Csepreghy István . 203
Fernbach József . . 203
Gál András . . . 203
Györgypál Domokos 203
Hajdu Frigyes . . 203
Jeszenszky Ferencz 203
Jungenfeld Károly b. 203
Kacskovics Géza . 203
Kállay Lipót . . . 203
Kovács Pál . . . 203
Lázár Pál 203
Lukáts Gyula . . . 203
Molnár Jenő . . . 203
Mukits Simon . . . 203
Musitzky Döme . . 203
Nyegre László . . 203
Pogány Lajos . . . 203
Sümegi Vilmos . . 203
Szász József . . . 203
Thoroczkay Viktor b. 203
Tuškan Grga . . . 203
Ujházy Iván . . . 203
Zanella Richárd . . 203
Ziegler Kálmán . . 203

a mentelmi bizottságba:

(18 tag.)

Gál Sándor . . . 203
Hentaller Lajos . . 203
Hódy Gyula . . . 203
Horváth Arthur b. 203
Hunyady László gr. 203
Kállay Ubul . . . 203
Kálosi József . . 203
Kovácsy Albert . . 203
Kubik Béla . . . 203
Krasojević Gjorgje . 203
Markbreit Gyula . 203
Lázár Zoárd . . . 203
Oberth Károly . . 203
Olay Lajos . . . 203
Szatmári Mór . . . 203
Szivák Imre . . . 203
Várady Károly . . 203
Zboray Miklós . . 203

a munkásügyi bizottságba:

(22 tag.)

Batthyány Tivadar gr. 203
Battik Ödön . . . 203
Bernáth István . . 203
Bozóky Árpád . . 203
Copony Traugott . 203
Ernszt Sándor . . 203
Fábry Károly . . . 203
Fried Lajos . . . 203
Giesswein Sándor . 203
Inkey József b. . . 203
Kecskeméti Ferencz 203
Koller Tivadar . . 203
ifj. Madarász József 203
Mezőfi Vilmos . . 203
Molnár Jenő . . . 203
Okolicsányi Zsedényi Ede 203
Posgay Miklós . . 203
Révay Simon b. . . 203
Szatmári Mór . . 203
Török Kálmán . . 203
Uray Imre 203
Zichy Jenő gr. . . 203

a naplóbiráló bizottságba:

(26 tag.)

Bethlen Ádám gr. . 203
Bottlik István . . 203
Csépány Géza . . 203
Czibur Bertalan . . 203
Ferenczy Géza . . 203
Fodor Kálmán . . 203
Gaál Gyula . . . 203
Gratz Gusztáv . . 203
Hilberth Károly . . 203
Jánoki-Madocsányi Gyula 203
Karácsonyi Sándor . 203
László László . . . 203
Luby Géza . . . 203
Majthényi Ádám . 203
Markos Gyula . . . 203
Nemes Bertalan . . 203
Novacu Aurél . . . 203
Petrogalli Oszkár . 203
Popović Dušan . . 203
Simkó József . . . 203
Somogyi Aladár . . 203
Somssich Tihamér gr. 203
Rudnyánszky Sándor b. 203
Weber János . . . 203
Zichy Béla gr. . . 203
Zichy Miklós gr. . 203

az összeférhetetlenségi állandó bizottságba:

(11 tag.)

az elnöki tisztségre:

Károlyi István gr. . 203

a helyettes elnöki tisztségre:

Gál Sándor 203

a tagsági helyekre:

Batthyány József gr. 203
Batthyány Lajos gr. 203
Hellebronth Géza . 203
Issekutz Győző . . 203
Leitner Adolf . . . 203
Leszkay Gyula . . 203
Medaković Bogdán . 203
Szentiványi Árpád . 203
Zboray Miklós . . 203

a pénzügyi bizottságba:

(31 tag.)

Andrássy Sándor gr. 203
Babó Mihály . . . 203

Barabás Béla . . . 203
Batthyány Lajos gr. 203
Batthyány Tivadar gr. 203
Bizony Ákos . . . 203
Buzáth Ferencz . . 203
Földes Béla . . . 203
Haviár Dániel. . . 203
Hoitsy Pál. . . . 203
Holló Lajos . . . 203
Issekutz Győző . . 203
Lengyel Zoltán . . 203
Meskó László . . . 203
Mérey Lajos . . . 203
Nagy Ferencz. . . 203
Rakovszky Béla . . 203
Rátkay László . . 203
Rauch Pavdo b. . . 203
Sághy Gyula . . . 203
Semsey László . . 203
Szabó Kálmán . . 203
Szalay László. . . 203
Széll Kálmán. . . 203
Teleki Arvéd gr. . 203
Thaly Ferencz . . 203
Thorotzkai Miklós gr. 203
Ugron Gábor . . . 203
Wesselényi Miklós b. 203
Zichy János gr. . . 203
Zichy Jenő gr. . . 203

a számvizsgáló bizottságba:

(11 tag.)

Bene István . . . 203
Benyovszky Sándor gr 203
Brázay Zoltán . . 203
Eitner Zsigmond. . 203
Lisavac Mladen . . 203
Luby Béla 203
Meczner Béla . . . 203
Nehrebeczky György 203
Pop Cs. István. . . 203
Tolnay Lajos . . . 203
Vildfeuer Károly. . 203

a véderő-bizottságba:

(18 tag.)

Adamovich István . 203
Bakonyi Samu . . 203
Bottlik János . . . 203
Budisavljević Bude . 203
Ferdinándy Béla . 203
Kmety Károly . . 203
Lovászy Márton . . 203
Mailáth Géza gr. . 203
Okolicsányi László . 203
Samassa János . . 203
Szabó István . . . 203
Szemere Miklós . . 203
Szereday Aladár . . 203
Pallavicini György őrgróf 203
Thaly Kálmán . . 203
Thaly László . . . 203
Vécsey László b. . 203
Zichy Miklós gr. . 203

a vizügyi bizottságba:

(18 tag.)

Bakó József . . . 203
Esterházy Béla gr. . 203
Faragó Antal. . . 203
Förster Ottó . . . 203
Gaál Gyula . . . 203
Hilberth Károly . . 203
Hinléder Ernő . . 203
Horváth Dezső . . 203
Horváth József (nagyvázsonyi) . . . 203
Karátsonyi Jenő gr. 203
Kiszely Kálmán . . 203
Medaković Bogdán . 203
Novák Dániel . . 203
Steiner Ferencz . . 203
Szentkirályi Zoltán . 203
Sztojanovits Iván b. 203
Uhlig Leó 203
Várnay Imre . . . 203

a zárszámadás-vizgáló bizottságba:

(18 tag.)

Bauer Antun . . . 203
Éber Antal . . . 203
Farkasházy Zsigmond 203
Gotthard Sándor. . 203
Gyuriss Emil . . . 203
Hencz Károly . . 203
Hentaller Lajos . . 203
Horthy Béla . . . 203
Kállay Tamás . . 203
Kerese György . . 203
Lányi Mór 203
Lindner Gusztáv. . 203
Mihályi Péter . . 203
Rudnyánszky György 203
Pisztóry Mór . . . 203
Sziklay Ottó . . . 203
Szunyog Mihály . . 203
ifj. Wekerle Sándor 203

Dicsőült Erzsébet királyasszonyunk szobrának bizottságába:

(12 tag.)

Babić-Gjalski Ljuba 203
Batthyány Lajos gr. 203
Batthyány Tivadar gróf 203
Benyovszky Rezső gr. 203
Károlyi István gr. . 203
Mailáth Géza gr. . 203
Rátkay László . . 203
Széll Kálmán. . . 203
Thaly Kálmán . . 203
Wesselényi Miklós b. 203
Zichy János gr. . . 203
Zichy Jenő gr. . . 203

a közoktatásügyi bizottságba:

(18 tag.)

Ballagi Aladár . . 107
Bedőházi János . . 107
Ciocán János . . . 106
Csernoch János . . 107
Hock János . . . 107
Kelemen Béla . . 107
László Mihály . . 107
Lévay Mihály . . 107
Manojlovics János . 107
Marjay Péter . . . 107
Meczner Béla . . . 107
Mihálovits Endre . 107
Molnár János . . . 107
Pildner Ferencz . . 107
Rákosi Viktor . . 107
Sághy Gyula . . . 107
Veres József . . . 107
Vertán Endre . . 107

a Ház jegyzői tisztségeire:

Harambšić August . . . . , ...	209
Raisz Aladár	210
Ráth Endre	202
Hodža Milán	7
Josipovich Géza	2

szavazatott nyertek.

A szavazások ezen eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a fentebb elősorolt bizottságok tagjaiul s illetőleg az összeférhetetlenségi állandó bizottság elnökéül, illetve helyettes elnökéül a fentebb megnevezett, legtöbb szavazatot nyert képviselőket, a Ház jegyzőiül pedig Harambašić Augustot, Raisz Aladárt és Ráth Endrét választotta meg.

Felhivja az elnök — a függő államadósságokat ellenőrző bizottság és az Erzsébet-szobor-bizottság tagjai kivételével — a bizottságok tagjait, hogy a részükre kijelölt helyiségekben nyomban a mai ülés után, de legkésőbb a holnapi napon délelőtt $9^1/_2$ órakor alakulás és illetőleg a gazdasági és könyvtári bizottság tagjai jegyzőválasztás végett gyüljenek össze és megalakulásukról tegyenek jelentést.

A függő államadósságokat ellenőrző és az Erzsébet-szobor bizottságokba a tagoknak a Ház részéről való megválasztásáról a főrendiház a végből értesítendő, hogy ezen bizottságokba a tagokat a maga részéről is válassza meg. — E bizottságok megalakítása iránt az intézkedés a főrendiház értesítésének vétele után lesz megteendő.

Végül kijelenti az elnök, hogy a mai ülésben pótlólag megválasztott három jegyző nevei, a házszabályok 22. §-a értelmében, Ő Felségének a Királynak fognak, tudomás végett, fölterjesztetni.

54. A mai ülés napirendje ezzel ki lévén merítve, az elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap, vagyis az 1906. évi május hava 29-én délelőtt 10 órakor tartsa, s ezen ülés napirendjét elnöki előterjesztések és bejelentések, a kormány programmjának előterjesztése s ezzel kapcsolatosan a Ház munkaprogrammjának megállapítása képezzék.

A Ház az elnök javaslata értelmében határoz.

55. Miután az elnök a jegyzőkönyv elkészítése czéljából az ülést 5 perczre felfüggesztette, s ezen idő leteltével az ülést ujból megnyitotta, — föl lett olvasva a mai ülés jegyzőkönyve.

A felolvasott jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesítette, s ezzel az elnök az ülést berekesztette.

Az 1906. évi május hó 29-én tartott

6. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző*: ***Hammersberg László.***

56. Az elnökileg megnyitott ülésben az elnök a következően szólalt föl:

»Mindenekelőtt szomorú jelentést kell tennem a T. Háznak arról, hogy *Rigó Ferencz* képviselő úr az 1905. évi julius 20-án elhalálozott.

A megboldogult először az 1884—1887-iki országgyülésnek volt tagja, utóbb pedig 1896-tól haláláig, megszakítás nélkül volt képviselő. Nemcsak külsőleg, hanem egész lényében a tős, gyökeres magyar embernek volt typusa és a Haza iránti lángoló szeretet vezérelte.

Indítványozom, hogy a Ház az elhalálozása felett érzett részvétének jegyzőkönyvileg adjon kifejezést.«

A Ház az elnök indítványát egyhangúlag elfogadja.

57. Ezután az elnök a következően emelt szót:

»Mult évi október hó 19-én váratlan és nagy veszteség érte a magyar közéletet *Bartha Miklós* országgyülési képviselő elhunytával.

A képviselőház egy régi, érdemes tagját, a publicistica pedig egy ragyogó tollú, kiváló tehetségű, erős és eredeti gondolkodású munkását vesztette el a megboldogultban. Ifjú korában a közigazgatási pályára lépett, de az események sodra 1873-ban az egyik Udvarhely vármegyei választókerület képviselőjévé tette őt és azóta több, mint egy negyedszázadon át éreztük szavának és tollának a közéleti gondolkodást mindig hazafias irányban befolyásoló erejét. Meggyőződésének nyilt, őszinte kimondása és okfejtésének magyaros eredetisége jellemezték képviselői és irói működését egyiránt. — 1875-ben tevékeny részt vett a függetlenségi párt megalakításában és a függetlenségi eszmét szolgálta haláláig az országgyülésen, melynek — kivéve 1875-től 1881-ig — állandóan tagja volt.

A Háznak az elhalálozása felett érzett részvéte kifejezéseül koszorút tétettem az elhunyt ravatalára és indítványozom, hogy részvétünknek jegyzőkönyvünkben adjunk kifejezést és emlékét jegyzőkönyvünkben örökítsük meg.«

A Ház egyhangúlag járul az elnök javaslatához.

58. Ezt követőleg az elnök szólott a következően:

»Ugyancsak mult évi október 21-én ragadta el a halál *Miloszavljevics Milán* országgyülési képviselőt is.

A megboldogult a mult országgyülés kezdetétől volt tagja a Háznak, melyben a titeli kerületet képviselte.

Indítványozom hogy a Ház részvétének jegyzőkönyvében adjon kifejezést.«

Az elnök javaslatát a Ház elfogadja.

59. Ismét szót emelt az elnök a következően:

»Szomorú kötelességgel kell megemlékeznem *Török Béla* képviselőtársunknak az 1905. évi november hó 13-án bekövetkezett haláláról.

Ő is a mult országgyülés kezdetével lett a Ház tagja, míg előzőleg vármegyéje igazgatásában vett tevékeny részt. A Házban a vajdahunyadi kerületet képviselte.

Indítványozom, hogy a Ház részvétének jegyzőkönyvében adjon kifejezést.«

A Ház az elnök indítványát elfogadja.

60. Folytatólag ismét az elnök szólalt föl ekként:

»Ez évi február 19-én, de még a mult országgyülés együttléte idején hunyt el *Barta Ignácz* volt képviselőtársunk, a ki szintén a mult országgyülés kezdetével lett tagja a Háznak, melyben a csikszentmártoni kerületet képviselte.

Indítványozom, hogy a Ház részvétének jegyzőkönyvileg adjon kifejezést.«

Az elnök indítványához a Ház hozzájárul.

61. Az elnök ezután a következően szól:

»Hosszas és súlyos betegség után, ez évi április hó 24-én ragadta el a halál *gróf Károlyi Sándor* képviselőtársunkat.

Mindannyiunk őszinte fájdalma kisérte sirjába őt, a kinek tehetségei nevezetes alakító szerepet adtak közéletünkben, kora ifjuságától haláláig. Mint a magyar gazdaközönség elismert vezére, áldásos működését első sorban a magyar földmívelés emelésére és fejlesztésére fordította, s e téren számos alkotás hirdeti tevékenységét és teszi örökre élővé emlékét. — Közhasznú munkássága kiterjedt azonban a közélet egyéb ágainak mívelésére is és érdemei elismerésre találtak Felséges Urunk többszöri magas kitüntetéseiben és nemzete meleg szeretetében egyaránt. A Háznak 1881 óta volt tagja haláláig.

Indítványozom, hogy elhalálozása felett érzett részvétünknek és fájdalmunknak jegyzőkönyvünkben adjunk kifejezést s emlékét jegyzőkönyvünkben örökítsük meg.«

Az elnök indítványát a Ház egyértelműleg emeli határozattá.

62. A Ház elnöke ismét szót emel, a következőket mondván:

»Ugyancsak ez évi április 28-án hunyt el *gróf Esterházy Mihály* képviselőtársunk.

Hosszabb ideje, 1892-től kezdődőleg volt tagja a Háznak, egyszeri megszakítással, haláláig s ez idő alatt a nemzet érdekeinek meleg és buzgó oltalmazásával mindannyiunk meleg szeretetét és őszinte becsülését szerezte meg munkássága számára. — Halála részvéttel és fájdalommal tölt el mindnyájunkat, miért is

indítványozom, hogy ez érzésünknek jegyzőkönyvünkben adjunk kifejezést.«

A Ház egyhangúlag járul az elnök javaslatához.

63. Majd ekként szól az elnök:

»Még egy szomorú jelentést kell tennem a T. Háznak, *báró Radvánszky Béla koronaőrnek* ez évi május hó 2-án bekövetkezett haláláról.

Első sorban közjogi méltóságának betöltése körül szerzett nagy érdemei méltatásával emlékezem meg elhunytáról, de halála nagy veszteséget okoz a magyar tudományos világnak is, melynek, mint történetiró, fényes tehetségével, vezető munkása volt. Halála szűkebb értelemben is gyásza a képviselőháznak, mert magas méltóságára történt elhivatása előtt, 1875-től 1882-ig állandóan tagja volt a Háznak.

Indítványozom, hogy a Ház az elhalálozás felett érzett mély és fájdalmas részvétének, az ő emlékének jegyzőkönyvben történendő megörökítésével adjon kifejezést.«

Az elnök indítványát a Ház elfogadja.

64. Az elnök bemutatja *József főherczeg úr* Ő Fensége táviratát és levelét, valamint *Klotild főherczegasszony* Ő Fensége levelét, melyekkel a képviselőház részéről néhai József főherczeg úr Ő Fensége elhunyta alkalmából megnyilvánult részvéteért *köszönetüket fejezik ki.*

A Ház a távirat és illetőleg levelek tartalmát tudomásul veszi.

65. Az elnök ezután a következő jelentést teszi:

»Szintén elkésve tehetek jelentést arról, hogy József főherczeg fia, *Mátyás főherczeg*, élte zsenge kezdetén, váratlanul *elhunyt.*

A mélyen sujtott apa e csapásról értesítette a képviselőházat.

A képviselőház együtt nem létében én a képviselőház nevében a Ház őszinte, mély és fájdalmas részvétét tolmácsoltam azon óhajtással, hogy a fenséges szülők mélységes fájdalmát enyhítse az a tudat, hogy szomorú bánatukban az egész magyar nemzet osztozik«.

A Ház az elnök jelentését igaz és mélyen érzett részvétének jegyzőkönyvi kifejezésével és megilletődéssel veszi tudomásul.

66. A közvetlenül előző jelentésével kapcsolatosan azt is jelenti az elnök, hogy *József főherczeg úr* Ő Fensége a Ház részéről kifejezett részvétért, hálás *köszönetét* táviratilag *nyilvánította.*

A Ház az elnök jelentését tudomásul veszi.

67. Bejelenti az elnök, hogy a Király Ő Felsége 1905. évi augusztus hó 18-ára eső születésnapja alkalmából, az országgyülés együtt nem létében, a Ház hódolatát és szerencsekivánatait tolmácsolta a kabineti iroda utján a Felséges Urnál s hogy a Háztól vett felhatalmazás alapján, ugyanúgy járt el

Ő Felségének az 1905. évi október hó 4-ére esett névünnepe, valamint az 1906-iki évforduló alkalmával.

Ezzel kapcsolatban azt is jelenti az elnök, hogy vett, hivatalos értesítés szerint, Ő Felsége a Ház részéről kifejezett jó kivánatokért, mind a három esetben, köszönetét nyilvánította.

Az elnök ezen jelentését a Ház tudomásul veszi.

68. Az elnök jelenti, hogy Nógrád vármegye közönsége a szécsényi országgyülés kétszázados évfordulója alkalmából 1905. évi szeptember hó 12-én Nagyszécsényben rendezett kegyeletes Rákóczy-emlékünnepre a képviselőházat meghivta volt.

Az elnök a hazafias ünnepségen való részvételre körlevéllel kérte föl a Ház tagjait, a kik közül a jelentkezettek, Bolgár Ferencz alelnök vezetése alatt alkották ott a Ház küldöttségét, melynek nevében Hentaller Lajos képviselő mondott beszédet.

Jelenti továbbá az elnök, hogy Makó város közönsége is meghívta a Házat az ottani Kossuth Lajos-szobornak 1905. évi szeptember hó 15-én történt leleplezési ünnepségére.

E meghivást az elnök körlevélben tudatta a Ház tagjaival s a jelentkezett képviselőkből alakult küldöttséget ő személyesen vezette az ünnepélyen, mely alkalommal a szobor talapzatára a Ház nevében koszorút helyezett.

Továbbá jelenti az elnök, hogy a budapesti alkotmányvédő polgárok végrehajtó-bizottsága is meghívta a Házat az 1905. évi október hó 6-án tartott nemzeti gyászünnepre.

E meghivást az elnök a Ház tagjainak tudomására hozta s az ünnepélyen a Ház elnökségét Bolgár Ferencz alelnök képviselte.

Jelenti nemkülönben az elnök, hogy Korpona város közönsége szintén meghívta a Házat az 1605. évi, korponai országgyülés 300 éves évfordulója alkalmából Bocskay István emlékezetére az 1905. évi november hó 23-án Korponán rendezett ünnepségre.

E meghivást az elnök körlevéllel és a hirlapok utján közölte a Ház tagjaival, s a jelentkezett képviselők az elnök vezetése alatt vettek részt az emlékünnepen és alkották ott a Ház küldöttségét.

Végül azt jelenti az elnök, hogy a Kiss Ernő tábornok, vértanú emlékezetére Nagybecskereken emelt szobor felavató ünnepségére is meg lett híva a Ház, és hogy az e hó 27-én lefolyt ünnepélyen a Ház küldöttsége az elnök vezetése alatt vett részt, mely alkalommal az elnök, a szobor talapzatára koszorút helyezett el a Ház nevében.

A Ház az elnök jelentéseit jóváhagyólag veszi tudomásul.

69. Bemutatja az elnök a közös függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottságnak jelentését »a közös függő államadósság kezelési költségeinek 1906. évi előirányzatáról.«

A Ház a jelentést kinyomatni, szétosztatni rendeli s tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottságnak adja ki.

70. Az elnök bemutatja a Ház pénztárának az 1905. év I-ső felére vonatkozó számadását.

A számadást a Ház, megvizsgálás és jelentéstétel végett, a számvizsgáló bizottságnak adja ki.

71. Az elnök a megelőző két országgyülésen a Házhoz érkezett, azonban elintézés nélkül maradt feliratokról és kérvényekről szerkesztett három jegyzéket mutat be.

Az első jegyzékben 1695 olyan felirat és kérvény van foglalva, a mely még az 1901/6-iki országgyülésen érkezett be;

a második jegyzék olyan 250 db feliratról és kérvényről szól, a melyek a Háznak a mult országgyülésen be lettek ugyan mutatva, azonban elintézést nem nyertek;

a harmadik jegyzékben pedig olyan 442 db felirat és kérvény van fölsorolva, a melyek a mult országgyülésen még bemutathatók sem voltak.

A Ház mind a három jegyzéket a jegyzőkönyvhöz csatolni rendeli, az azokban felsorolt feliratokat és kérvényeket pedig, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak kiadni rendeli.

72. Jelenti az elnök, hogy a mult országgyülés által egyes választások érvényessége ügyében kiküldött vizsgáló biztosok jelentéseiket ő hozzá juttatták, de azok a Háznak, az elnapolások miatt, bemutathatók nem voltak.

Tekintve, hogy a vizsgálatok tárgyát képezett választások érvényes voltának kérdése immár tárgytalan, javasolja az elnök, hogy a jelentések és vizsgálati iratok a Ház irattárába helyeztessenek és az elnököt hatalmazza föl a Ház, hogy a letett biztosítékokból ez idő szerint még felmaradt összegeket, az arra jogosultaknak visszautalványozhassa.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja s a kért fölhatalmazást megadja.

73. Az elnök előterjeszti a főrendiház elnökének kétrendbeli átiratát, melyek szerint a főrendiház a dicsőült Erzsébet királyasszonyunk szobra bizottságának tagjaiul a maga részéről:

gróf Apponyi Sándort, gróf Széchényi Bélát,
gróf Festetich Tassilót, gróf Csekonics Endrét,
gróf Nádasdy Ferenczet, báró Forster Gyulát,

a közös függő államadósságokat ellenőrző bizottságba pedig a maga részéről:

gróf Schönborn-Buchheim Frigyes Károlyt és
ifj. gróf Pálffy Jánost rendes,
gróf Esterházy Ferenczet pedig póttagul választotta meg.

Az átiratok tartalmát a Ház tudomásul veszi.

74. Simkó József országgyülési képviselőnek az elnökhöz intézett és ez által bemutatott levele azon tartalmát, hogy összeférhetetlenségi helyzetét megszüntette,

a Ház tudomásul veszi.

75. Bemutatja az elnök a Baranya vármegye siklósi kerületében országgyülési képviselőül megválasztott ifj. Tolnay Lajos megbizólevelét.

A megbizólevelet a Ház az igazolási állandó bizottságnak tárgyalás és jelentéstétel végett adja ki.

76. Annak megemlítésével, hogy immár valamennyi választókerület képviselve van a Házban, — az elnök bemutatja ifj. Tolnay Lajos képviselőnek azt bejelentő levelét, hogy ez idő szerint még, az országgyülési képviselőséggel összeférhetetlen állást foglal el.

A Ház a levél tartalmát tudomásul veszi.

77. Bejelenti az elnök, hogy hozzá Burdia Szilárd képviselőre nézve összeférhetetlenségi bejelentés tétetett azon az alapon, hogy a nevezett képviselő a volt román-bánáti 13. számú határőrezred vagyonközösségének elnöke.

Mivel azonban a vonatkozó beadvány, — nem lévén az aláirók néváláirása közjegyzőileg vagy biróilag hitelesítve, — meg nem felel a házszabályok 144. §-ában megszabott kellékeknek, — azt, az idézett §. rendelkezéséhez képest, mint a további, szabályszerű eljárásra nem alkalmasat, a Ház irattárába tétette.

Az elnök ezen jelentését a Ház tudomásul veszi.

78. Föl lett olvasva a ministerelnöknek a Ház elnökéhez intézett átirata és illetőleg Ő császári és apostoli királyi Felségének Budapesten, a f. hó 23-án kelt, a ministerelnök által ellenjegyzett, másolatban szintén áttett kézirata, mely szerint az 1867. évi XII. t.-czikk értelmében, az 1906. évre vonatkozó közös előterjesztések tárgyalására hivatott országos bizottságokat a f. év junius hava 9-ikére, Bécsbe összehívni méltóztatott.

Erre nézve azt javasolja az elnök, hogy a Ház, a maga részéről kiküldendő 40 rendes- és 10 póttagot a holnapi napon tartandó ülésben válassza meg.

A Ház az elnök javaslata értelmében határoz.

79. Az elnök jelenti, hogy az osztályok közül a II-ik, a III-ik és a VII-ik alakult meg, és pedig:

a II-ik elnökéül: Barabás Bélát,
jegyzőjéül: Vásárhelyi Dezsőt,
a III-ik elnökéül: Miksa Imrét,
jegyzőjéül: Sümegi Vilmost,
a VII-ik elnökéül: Holló Lajost,
jegyzőjéül: Justh Jánost

választotta meg.

A még meg nem alakult osztályokat az elnök felhívja, hogy a holnapi napon reggel 1/2 10 órakor alakuljanak meg s erről tegyenek ő hozzá jelentést.

80. Jelenti az elnök, hogy a Háznak a tegnapi ülésben megválasztott állandó bizottságai megalakultak, és pedig:

a földmívelésügyi bizottság:

elnökül: Papp Eleket,
jegyzőül: Burdia Szilárdot;

a gazdasági bizottság:

jegyzőül: Rátkay Lászlót;

az igazságügyi bizottság:

elnökül: Holló Lajost,
jegyzőül: Markhot Aladárt;

a kérvényi bizottság:

elnökül: Barabás Bélát,
jegyzőül: Zakariás Jánost;

a könyvtári bizottság:

jegyzőül: Ballagi Aladárt;

a közgazdasági bizottság:

elnökül: gr. Batthyány Tivadart,
jegyzőül: Nagy Emilt;

a közigazgatási bizottság:

elnökül: Szalay Lászlót,
jegyzőül: Horváth Józsefet, (marosujvári);

a közlekedésügyi bizottság:

elnökül: gr. Andrássy Gézát,
jegyzőül: Molnár Jenőt;

a közoktatásügyi bizottság:

elnökül: Sághy Gyulát,
jegyzőül: Rákosi Viktort;

a mentelmi bizottság:

elnökül: Gál Sándort,
jegyzőül: Szatmári Mórt,
előadóul: Kálosi Józsefet;

a munkásügyi bizottság:

elnökül: Giesswein Sándort,
jegyzőül: ifj. Madarász Józsefet;

a naplóbiráló bizottság:

elnökül: gr. Zichy Miklóst,
jegyzőül: Somogyi Aladárt;

a pénzügyi bizottság:

elnökül: Széll Kálmánt,
jegyzőül: Hoitsy Pált;

a számvizsgáló bizottság:

elnökül: Meczner Bélát,
jegyzőül: Brázay Zoltánt;

a véderő-bizottság:

elnökül: Thaly Kálmánt,
jegyzőül: Bakonyi Samut;

a vizügyi bizottság:

elnökül: Steiner Ferenczet,
jegyzőül: Várnay Imrét;

a zárszámadás-vizsgáló bizottság pedig:

elnökül: Hentaller Lajost;
jegyzőül: Szunyog Mihályt

választották meg, és e szerint a bizottságok, a jegyzőt még nem választott összeférhetetlenségi bizottság kivételével, megalakultak.

A Ház a jelentést tudomásul veszi.

81. Rátkay László, a gazdasági bizottság előadója, beterjeszti a Háznak a folyó évre szóló költségvetését.

A Ház a költségvetés kinyomatását, szétosztását rendeli el és tárgyalását a holnapi ülés napirendjére tűzi ki.

82. Wekerle Sándor ministerelnök emel ezután szót s kifejti az elnöklete alatt megalakult kormánynak kormányzati irányelveit.

Többek hozzászólása után, s mivel szólásra többé senki sem jelentkezett, elnök a vitát oly kijelentéssel rekeszti be, hogy ezen tárgy fölött határozat hozatalának helye nincs azért, mert e tárgyhoz semmiféle indítvány nem lett téve.

83. A ministerelnök beterjeszti:

»az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslatot és

»a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt létrejött pénzügyi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatot.

A Ház mindkét törvényjavaslatnak kinyomatását, szétosztását s tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottsághoz való utalását határozza el.

84. A kereskedelemügyi minister benyujtja a következő törvényjavaslatokat:

1. »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről«,
2. »az autonom vámtarifáról«,
3. »a Németbirodalommal 1891. évi deczember hó 6-án kötött kereskedelmi- és vámszerződéshez tartozó, 1905. évi január 25-én kötött pótszerződés és az ennek életbeléptetésére vonatkozó »Nyilatkozat« beczikkelyezéséről«,
4. »az Olaszországgal 1906. évi február hó 11-én kötött kereskedelmi és hajózási szerződés beczikkelyezéséről«,
5. »az Olaszországgal az ingó és ingatlan javak megszerzése és birtoklása tárgyában 1906. február 11-én kötött egyezmény beczikkelyezéséről«,
6. »a Belgiummal 1906. évi február hó 12-én kötött kereskedelmi és hajózási szerződés beczikkelyezéséről«,
7. »az Oroszországgal 1906. évi február hó 15/2-án kötött kereskedelmi- és hajózási szerződés beczikkelyezéséről«,
8. »a Svájczczal 1906. évi márczius hó 9-én kötött kereskedelmi szerződés beczikkelyezéséről«, végül
9. »az Aethiopiával 1905. márczius 21-én kötött kereskedelmi szerződés beczikkelyezéséről«.

Mindezen törvényjavaslatokat a Ház kinyomatni, szétosztatni rendeli s tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi és közgazdasági bizottságokhoz utasítja.

85. A földmívelésügyi minister benyujtja:

a) »a Németbirodalommal 1905. évi január 25-én Berlinben«,

b) »Olaszországgal 1906. évi február 11-én Rómában« és

c) »Svájczczal 1906. évi márczius 9-én Bécsben kötött állategészségügyi egyezmények beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatokat.

A Ház ezen törvényjavaslatokat kinyomatni, szétosztatni rendeli s tárgyalás és jelentéstétel végett a közgazdasági bizottsághoz utalja.

86. A honvédelmi minister beterjeszti a következő törvényjavaslatokat:

1. »a közös hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1905. és 1906. évre való megállapítása tárgyában«,

2. »az 1905. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról«,

3. »az 1906. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról«,

és a következő jelentéseket, úgymint:

a) »az 1903/4. évben, továbbá az 1904/5. évben tényleges szolgálatban állott közös hadseregbeli és honvéd egyévi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről« szóló kétrendbeli,

b) »az 1903/4-iki, továbbá az 1904/5-iki szolgálati év folyamán a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a magyar királyi honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről« szóló kétrendbeli, — s végül

c) »a közös hadseregnek nem a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatainál, illetve a magyar korona országainak területén kivül levő parancsnokságainál, hatóságainál és intézeteinél szolgáló magyar honos tiszteknek a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatokhoz és ez országok területén levő parancsnokságokhoz, hatóságokhoz és intézetekhez az 1903—1904. és illetőleg az 1904—1905. évben történt áthelyezéséről, továbbá utóbbi csapatoknál, parancsnokságoknál stb. magyar honos tisztekben még fennálló létszámhiányáról« szóló, szintén kétrendbeli jelentéseit.

Mindezen törvényjavaslatok és jelentések kinyomatását és szétosztását, s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a véderő-bizottsághoz való utalását határozza a Ház.

87. A ministerelnök a Ház legközelebbi teendőire s munkálkodására nézve tesz javaslatot.

E javaslatot, mely szerint a Ház:

első sorban »az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról«,

másodsorban »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről« szóló,

harmadsorban »az ujonczjutalék megállapításáról« és

»az ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslatokat tárgyalja, a pünkösdi ünnepek előtt utolsó ülését a folyó évi junius 2-án, azonban ez ülést legfeljebb törvényjavaslatok harmadszori olvasása végett, a pünkösdi ünnepek után pedig első ülését a folyó évi junius 6-án tartja, — a Ház elfogadja.

88. A napirend ki levén meritve, az elnök indítványozza, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap, azaz a folyó évi május 30-án délelőtt 11 órakor tartsa s ez ülés napirendjét:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása,

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása,

a gazdasági bizottságnak »a Ház 1906. évi költségvetéséről« szóló jelentése,

a válaszfelirati bizottság 21 tagjának megválasztása, és

a közös ügyek tárgyalására hivatott országos bizottság képviselőházi 40 rendes és 10 póttagjának megválasztása képezze.

A Ház az elnök javaslata szerint határoz, s ezután az elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi május hó 30-án tartott

7. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: **Justh Gyula,** *Jegyző:* **Hammersberg László.**
majd: **Rakovszky István,** *alelnök;*
utóbb: **Návay Lajos,** *alelnök.*

89. Az elnök által megnyitott ülésben föl lett olvasva a közvetlenül előző, 6-ik ülés jegyzőkönyve.

A jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

90. A kereskedelemügyi minister beterjeszt a törvényhozás jogkörébe tartozó s az országgyülés működésének szünetelése miatt, az előző két kormány által be nem terjesztett, a vasutügy, az ipari igazgatás és a munkásvédelem körébe tartozó több törvényjavaslatot és jelentést, melyek a következők:

I. A vasutügy köréből:

a) Törvényjavaslatok:

1. »a nagykároly—mátészalka—csapi h. é. vasut engedélyezéséről«;
2. »a mocsolád—siófoki h. é. vasut engedélyezéséről«;
3. »a zombor—óbecsei h. é. vasut engedélyezéséről«;
4. »a vrginmost—károlyvárosi h. é. vasut engedélyezéséről«;

b) Jelentések:

1. »a nyiregyháza—dombrádi h. é. vasut engedélyezéséről«;
2. »a torontáli h. é. vasutak engedélyokiratának egyesítéséről«;
3. »a sóvárad—parajdi h. é. vasut engedélyezéséről«;
4. »a gyula—simonyifalvai h. é. vasut engedélyezéséről«;
5. »a körmend—muraszombati h. é. vasut engedélyezéséről«;
6. »a szlavóniai—drávavidéki h. é. vasut szárnyvonalainak engedélyezéséről«;
7. »a békéscsaba—békésvésztői h. é. vasut engedélyezéséről«;
8. »a halas—bácsalmás—rigyiczai h. é. vasut engedélyezéséről«;
9. »a kaposvár—barcsi h. é. vasut engedélyezéséről«;
10. »a keszthely—tapolczai h. é. vasut engedélyezéséről«;
11. »a kecskemét—lajosmizsei h. é. vasut engedélyezéséről«;
12. »az alföldi első gazdasági vasut szárnyvonalának engedélyezéséről«;

13. »a kőrös—belovári h. é. vasut szárnyvonalának engedélyezéséről«;
14. »a zsebely—lieblingi h. é. vasut engedélyezéséről«;
15. »a bethlen—kisilvai h. é. vasut engedélyezéséről«;
16. »az arad—hegyaljai h. é. vasut engedélyezéséről«;
17. »a miskolcz—diósgyőri h. é. vasut engedélyezéséről«;
18. »a miskolcz—mezőcsáthi h. é. vasut engedélyezéséről«;
19. »az alkenyér—kudsiri h. é. vasut engedélyezéséről«;
20. »a budapesti h. é. vasutak engedélyezéséről«;
21. »a szathmár—bikszádi h. é. vasut engedélyezéséről«;
22. a debreczen—hajdusámsoni vasut engedélyezéséről«;
23. »a breznóbánya—vereskői vasut engedélyezéséről«;
24. »a szathmár—batizvásárii vonalszakasz engedélyezéséről«;
25. »a nyiregyháza—vásárosnaményi vasut engedélyezéséről«.

II. Az ipari igazgatás köréből: jelentések:

1. »a bélyegzőknek a megrendelésgyüjtési tilalom alól történt kivételéről«;
2. »a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. évi XXIII-ik t.-czikk végrehajtása tárgyában kiadott rendelet módosításáról, illetőleg kiegészítéséről«;
3. »az őrlő- és ásványőrlő malmoknak a telepengedély alá eső ipartelepek sorába való fölvételéről.«

III. A munkásvédelem köréből: jelentések:

1. »az iparfelügyeletnek a kisipari nyomdákra és betüöntődékre való kiterjesztéséről«;
2. »az iparfelügyelők 1903. és 1904. évi tevékenységéről«;
3. »a vasárnapi munkaszünet ügyében kiadott két rendelet kibocsátásáról«.

Az elnök javaslatára elhatározza a Ház, hogy a felsorolt törvényjavaslatok és jelentések kinyomassanak, szétosztassanak és a vasutépítés körébe tartozó négy törvényjavaslat s 25 jelentés a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságoknak, — az ipari igazgatás körébe tartozó három jelentés a közgazdasági, — a munkásvédelem körébe tartozó három jelentés pedig a munkásügyi és a közgazdasági bizottságoknak, tárgyalás és jelentéstétel végett adassék ki.

91. Az elnök bejelenti, hogy az osztályok közül ujabban az I-ső, V-ik, VI-ik, VIII-ik és IX-ik alakult meg

s az I-ső *elnökéül:* Haviar Dánielt,
jegyzőjéül: Zakariás Jánost;
az V-ik *elnökéül:* Ugron Gábort,
jegyzőjéül: Csizmazia Endrét;
a VI-ik *elnökéül:* Majthényi Ádámot,
jegyzőjéül: Veres Józsefet;
a VIII-ik *elnökéül:* Bernáth Bélát,
jegyzőjéül: Nyáry Bélát;
a IX-ik pedig *elnökéül:* Szappanos Istvánt,
jegyzőjéül: Ábrahám Dezsőt

választotta meg.

A még meg nem alakult IV-ik osztály tagjait arra hívja föl az elnök, hogy legkésőbb holnap fél tiz órakor, a számukra kijelölt helyen, alakulás végett gyüljenek össze és a megalakulásról ő hozzá tegyenek jelentést.

Az elnök jelentését és intézkedését a Ház tudomásul veszi.

92. A kereskedelemügyi minister a Ház elé terjeszti jelentését »a pécsvárad—beocsini helyi érdekű vasut engedélyezéséről«.

A jelentést a Ház kinyomatni, szétosztatni rendeli s tárgyalás és jelentéstétel végett a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasítja.

93. Báró Bánffy Dezsőnek az elnökhöz intézett s ez által bemutatott levelének azon tartalmát, hogy a közgazdasági bizottsági tagságáról lemond,

a Ház azzal veszi tudomásul, hogy az ekként megüresedett tagsági hely betöltése iránt annak idején fog intézkedni.

94. Ballagi Aladár képviselőnek a könyvtári bizottság jegyzői tisztéről való s az elnök által bejelentett lemondásáról

a Ház a könyvtári bizottságot jegyzőkönyvi kivonaton értesíttetni rendeli.

95. Vizy Ferencz képviselőnek az elnökhöz intézett s ez által előterjesztett jelentését, hogy ez idő szerint még a képviselőséggel összeférhetetlen állásban van,

a Ház tudomásul veszi.

96. Az elnök bemutatja Moskovitz Iván képviselőnek azt tartalmazó levelét, hogy összeférhetetlenségi helyzetét megszüntette.

A Ház a levél tartalmát tudomásul veszi.

97. Előterjeszti az elnök a Ház háznagyának a házszabályok 280. §-a értelmében, a Ház vagyonára vonatkozólag szerkesztett jelentését.

Az elnök javaslatára a Ház a jelentés kinyomatását, szétosztását rendeli el és azt tárgyalás és jelentéstétel végett a gazdasági bizottságnak adja ki.

98. Bemutatja az elnök:

Heves, Hont, Kolozs, Sopron, Szolnok-Doboka, Trencsén, Ung, Vas vármegyék és Győr s Zombor sz. kir. városok egy-egy és Zala vármegye közönségének kétrendbeli feliratait, a Fejérváry-kormány vád alá helyezése iránt;

Borsod vármegye közönségének Kristóffy József, — és Maros-Torda vármegye közönségének Bihar Ferencz volt ministerek vád alá helyezése iránti feliratait;

Esztergom, Heves, Kolozs, Sopron, Szolnok-Doboka, Trencsén, Vas, Zólyom vármegyék, valamint Győr és Pécs sz. kir.

városok közönségeinek feliratait, a csendőri karhatalomnak a főispánok által közvetlenül való igénybevétele tárgyában;

Esztergom, Hont, Kolozs, Sopron, Vas vármegyék, Zombor sz. kir. és Kecskemét s Hódmezővásárhely törvényhatósági joggal felruházott városok közönségeinek a külkereskedelmi szerződések megkötése ügyében a Házhoz intézett feliratait;

Besztercze-Naszód, Fejér, Hont, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék és Székesfehérvár sz. kir. város közönségeinek feliratait, a munkásmozgalmak ügyében;

Árva, Besztercze-Naszód, Sopron, Tolna és Zólyom vármegyék közönségeinek az alkoholizmus terjedésének meggátlását tárgyazó feliratait;

Krassó-Szörény, Ung és Vas vármegyék, valamint Kecskemét, törvényhatósági joggal felruházott város közönségeinek, sérelmeik orvoslása iránt a Házhoz intézett feliratait;

Kolozs, Somogy, Szolnok-Doboka vármegyék és Győr sz. kir. város közönségeinek feliratait, az 1888. évi XVIII-ik t.-czikk módosítása iránt;

Baranya, Pozsony és Zemplén vármegyék közönségeinek feliratait, a katonák szolgálaton kivül való fegyverviselésének eltiltása ügyében;

Baranya és Fogaras vármegyék közönségeinek az általános választójog érdekében intézett feliratait;

Kolozs vármegye közönségének az országgyülés elnapolása és illetőleg a vidéki városok házadómentességének kiterjesztése érdekében kelt kétrendbeli feliratát;

Szeged sz. kir. város közönségének a törvényhatóságok autonomiájának megóvása iránti feliratát;

Fejér vármegye közönségének a volt vármegyei számvevőségek és pénztárak visszaállítása iránti feliratát; végül

Torda-Aranyos vármegye közönségének feliratát, a tűzrendészet fejlesztése érdekében.

Mindezen feliratokat és kérvényeket a Ház tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak adja, ki, és pedig, Olay Lajos képviselő indítványát elfogadva, oly felhivással, hogy azon feliratokat illetőleg, a melyek a volt Fejérváry-kormány tagjainak vád alá helyezését tárgyazzák, tizennégy nap alatt terjessze jelentését a Ház elé.

99. Elnök ezután

felhivja az összeférhetetlenségi állandó bizottság elnökét, helyettes elnökét és tagjait, hogy a legközelebbi ülésben megjelenvén, a házszabályokban előszabott esküt, az elnöki előterjesztések után, a Ház szine előtt tegyék le.

100. Hoitsy Pál, mint a pénzügyi bizottság előadója, benyujtja a bizottságnak »az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazási« törvényjavaslatról szóló jelentését, valamint a bizottság szövegezésében az említett törvényjavaslatot.

A Ház a jelentést s a törvényjavaslatot kinyomatni, szétosztatni rendeli, és Széll Kálmán indítványára annak tárgyalását a f. év junius hava 1-ső napján tartandó ülés napirendjére tűzi ki.

101. Szkicsák Ferencz képviselő élőszóval adja elő, hogy mentelmi joga ez év május hava 17-én a verbói országgyülési képviselőválasztás alkalmával, többszörösen meg lett sértve.

A Ház a bejelentett mentelmi ügyet, a házszabályok 188. §-ának második bekezdése értelmében, tárgyalás és jelentéstétel végett, a mentelmi bizottsághoz utasítja.

102. Jehlicska Ferencz képviselő élőszóval adja elő, hogy — ugyancsak a verbói képviselőválasztás alkalmával — az ő mentelmi joga is meg lett sértve.

A bejelentett mentelmi ügyet a Ház, a házszabályok 188. §-ának második bekezdéséhez képest, tárgyalás és jelentéstétel végett, a mentelmi bizottsághoz utasítja.

103. Pop Cs. István képviselő élőszóval jelenti, hogy Bella Mátyás országgyülési képviselő mentelmi joga a tegnapi napon, vasuton való utazása közben, meg lett sértve.

A Ház, a házszabályok 188. §-ának második bekezdéséhez képest, a bejelentett mentelmi ügyet, tárgyalás és jelentéstétel végett még oly felhivás kiséretében utasítja a mentelmi bizottsághoz, hogy jelentését a lehető legrövidebb idő alatt terjessze a Ház elé.

104. Juriga Nándor képviselő tesz szóbeli jelentést mentelmi jogának megsértetéséről.

A házszabályok 188. §-ának második bekezdése értelmében, a Ház a bejelentett mentelmi ügyet, tárgyalás és jelentéstétel végett, a mentelmi bizottsághoz utasítja.

105. A napirend értelmében az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása következvén, gróf Thorotzkai Miklós jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben, e hó 29-éről van bejegyezve:

Vajda Sándor képviselő interpellatiója a belügyi és honvédelmi ministerekhez »a nagysomkúti, szilágycsehi és krassói képviselőválasztásokon elkövetett visszaélések és törvénytelenségek ügyében.«

Az interpellatió, az ügyrend értelmében, a mai ülésen, fél órával az ülés tartamára kitüzött idő előtt, esetleg a napirend előbbi letárgyalása esetén, azonnal a napirend után lesz előterjesztendő.

106. A mai ülés napirendje szerint tárgyalás alá vette a Ház a gazdasági bizottságnak »a Ház folyó 1906. évi költségvetéséről« szóló jelentését.

Rátkay László előadására a Ház a gazdasági bizottság jelentésében foglalt javaslatokat elfogadja, a Ház 1906. évi költségvetését és pedig:

január hóra	60.131	K	30	fillér,
február »	817.971	»	30	»
márczius »	57.073	»	30	»
április »	57.073	»	30	»
május »	817.971	»	30	»
junius »	57.073	»	30	»
julius »	60.131	»	30	»
augusztus »	817.971	»	30	»
szeptember hóra	57.073	»	30	»
október »	57.073	»	30	»
november »	817.971	»	30	»
deczember »	57.073	»	30	»
egész évre tehát	3,734.587	K	60	fillér,

azaz: Három millió hétszázharmincznégyezer ötszáznyolczvanhét korona 60 fillér szükséglettel, megállapítja és a gazdasági bizottságot s illetőleg az elnököt fölhatalmazza, hogy a költségvetés alapján a szükséges utalványozásokat eszközölje.

107. A megállapított napirend értelmében a Ház a válaszfelirati bizottság 21 és a közös ügyek tárgyalására hivatott országos bizottság képviselőházi 40 rendes és 10 póttagjának megválasztásához fogott, és pedig az elnök javaslatára mindkét választást egyszerre megejtendőnek határozván.

A házszabályok 233. §-ának felolvasása, s az 5 perczre felfüggesztett ülés újból való megnyitása után, a képviselők szavazatlapjaikat beadták.

A beadott szavazatlapok a Ház jegyzői karának adattak ki a szavazatok összeszámítása végett oly elnöki kijelentés kiséretében, hogy a választások eredménye a jelen ülés végén fog kihirdettetni.

108. Az elnök jelenti, hogy a mai napon a IV-ik osztály is megalakult s

elnökéül: Kubik Bélát, *jegyzőjéül:* Hódy Gyulát

választotta meg.

A Ház a bejelentést tudomásul veszi.

109. Wekerle Sándor ministerelnök a következő határozati javaslatot terjeszti be:

»Határozza el a Ház, hogy az 1867. évi XII. törvényczikk 19-ik §-a értelmében, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok- és országokkal közös költségek hozzájárulási arányának megállapítása czéljából 15 tagból álló országos bizottságot küld ki, a melyből 10 tagot a képviselőház és 5 tagot a főrendiház választ.«

Az elnök javaslatára a Ház a beterjesztett határozati javaslat kinyomatását, kiosztását és a legközelebbi ülésben leendő tárgyalását határozza el.

110 A honvédelmi minister a következő jelentéseket terjeszti be:

1. »a közös hadsereg nevelő és képzőintézeteiről az 1904-ik évről«;
2. »a honvédnevelő- és képzőintézetekről az 1904. évről«;
3. a hadmentességi díjalapról az 1903. évről«;
4. »a hadmentességi díjalapról az 1904. évről ;
5. »a tiszti áthelyezésekről az 1903/4-ik évről«;
6. a tiszti áthelyezésekről az 1904/5-ik évről«;
7. »a honvédmenházról az 1903-ik évről«;
8. »a honvédmenházról az 1904-ik évről«.

A Ház mindezen jelentések kinyomatását, szétosztását rendeli el és azokat tárgyalás és jelentéstétel végett a véderőbizottsághoz, — »a hadmentességi díjalapról« szóló két jelentést pedig ezenfelül még a pénzügyi bizottsághoz is utasítja.

111. Az elnök javaslatára

a Ház legközelebbi ülését a f. év junius hava 1-ének délelőtti tiz órájára, és napirendjére:

az elnöki előterjesztéseket s irományok bemutatását,

az összeférhetetlenségi állandó bizottság elnökének, helyettes elnökének és tagjainak eskületételét,

»az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslat tárgyalását, végül

a ministerelnök által »a közösügyi költségekhez való hozzájárulási arány megállapítása czéljából országos bizottság kiküldése iránt« a mai ülésben benyujtott határozati javaslat tárgyalását tűzi ki.

112. Ezután Vajda Sándor képviselő tette meg és nyujtotta be a f. hó 29-én beirt s a mai ülésben bejelentett interpellatióját.

Elnök kijelenti, hogy az interpellatió, a házszabályok 204. §-a értelmében, ki fog adatni a belügyi és a honvédelmi ministereknek.

113. Az ülés berekesztése előtt az elnök kihirdeti a mai ülésben eszközölt választások eredményét, mely szerint beadatott 221 szavazatlap, melyekből 12 üres volt, és azokon:

a közös ügyek tárgyalására kiküldendő országos bizottság rendes tagsági helyeire:

	Bakonyi Samu	201		Buzáth Ferencz	204
	Barabás Béla	204		Drohobeczky Gyula . . .	204
	Barcsics Erazmo	204		Eitner Zsigmond	204
	Batthyány Lajos gr. . . .	204	10	Gál Sándor	204
5	Batthyány Tivadar gr. .	204		Hoitsy Pál	204
	Benyovszky Sándor gr. .	204		Holló Lajos	204

	Issekutz Győző	204		Szabó István	193
	Kmety Károly	204		Szalay László	204
15	Krasojevics György . . .	204		Széll Kálmán	204
	Kubik Béla	204	30	Szemere Miklós	204
	Lovászy Márton	204		Szentiványi Árpád . . .	122
	Mailáth Géza gr. . . .	204		Szivák Imre	204
	Melzer Vilmos	204		Teleki Arvéd gr.	204
20	Molnár János	204		Thaly László	204
	Nagy Emil	204	35	Thorotzkai Miklós gr. . .	204
	Nagy Ferencz	204		Tuskán Grga	204
	Okolicsányi László . . .	204		Zboray Miklós	204
	Rakovszky István	204		Zichy János gr.	204
25	Sághy Gyula	204		Zichy Jenő gr.	204
	Semsey László	204	40	Zichy Miklós gr.	204

a póttagsági helyekre:

	Bernáth Béla	200		Révay Simon b.	200
	Chernel Gyula	201		Samassa János	199
	Grahovacz Mirko	200		Steiner Ferencz	198
	Hellebronth Géza	200		Szmrecsányi György . . .	198
5	Lázár Pál	201	10	Teleki Pál gr.	199

szavazatot nyertek, míg a többi szavazat mások között oszlott meg;

a *felirati bizottság tagsági helyeire pedig:*

	Babó Mihály	209		Meczner Béla	209
	Ballagi Aladár	209		Mérey Lajos	208
	Batthyány Lajos gr. . . .	209		Nagy Ferencz	208
	Bizony Ákos	208	15	Nyáry Béla	208
5	Csernoch János	209		Rátkay László	208
	Drohobeczky Gyula . . .	207		Simonyi-Semadam Sándor .	209
	Földes Béla	209		Széll Kálmán	209
	Haviár Dániel	209		Sziválk Imre	209
	Hock János	209	20	Thaly Ferencz	209
10	Jankovich Marcell . . .	208	és	Thaly Kálmán	208
	Kelemen Béla	208			

szavazatot nyert, mig a többi szavazat megoszlott.

A szavazás ezen eredményéhez képest az elnök az említett bizottság megválasztott tagjaiul a nevezett, s legtöbb szavazatot nyert képviselőket jelenti ki, és, mert a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság póttagsági helyeire többen nyertek egymás között egyenlő számú szavazatot, az elnök a póttagok sorrendjét, sorshúzások útján, a következően állapítja meg:

1. Chernel Gyula,	6. Révay Simon b.,
2. Lázár Pál,	7. Teleki Pál gr.,
3. Bernáth Béla,	8. Steiner Ferencz,
4. Grahovacz Mirko,	9. Samassa János,
5. Hellebronth Géza,	10. Szmrecsányi György.

Miután még az elnök a válaszfelirati bizottság tagjait felhivta, hogy, megalakulás végett, a holnapi napon délelőtt 11

órakor az 1. számú ülésteremben gyüljenek össze és a megalakulásról tegyenek jelentést és, a Ház jelen határozatát tartalmazó jegyzőkönyvi pont felolvasva és a Ház által észrevétel nélkül hitelesítve lett, elnök az ülést berekesztette.

Az 1906. évi junius hó 1-én tartott

8. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: **Justh Gyula,** *Jegyző:* **Hammersberg László.**
közben: **Návay Lajos,** *alelnök.*

114. Az elnök az ülést megnyitván, föl lett olvasva a közvetlenül előző, 7-ik ülés jegyzőkönyve.

A felolvasott jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

115. Az elnök bemutatja:

Vázsonyi Vilmos képviselő levelét, mely szerint az igazságügyi,

és Szatmári Mór képviselő levelét, mely szerint a mentelmi és a munkásügyi bizottságokban elfoglalt tagságaikról lemondanak.

A lemondásokat a Ház azzal veszi tudomásul, hogy az ekként megüresedett bizottsági tagsági helyek betöltése iránt annak idején fog intézkedni.

116. Battik Ödön képviselőnek az elnökhöz intézett s ez által a Háznak előterjesztett azon jelentését, hogy ez idő szerint még az országgyülési képviselőséggel össze nem férő állást foglal el,

a Ház tudomásul veszi.

117. Samassa János képviselőnek a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság póttagságáról való s az elnök utján bejelentett lemondását

a Ház tudomásul veszi és erről az említett bizottság elnökét jegyzőkönyvi kivonaton értesíttetni rendeli.

118. Előterjeszti az elnök a főrendiház elnökének arról szóló átiratát, hogy a főrendiház a közös ügyek tárgyalására hivatott országos bizottságba

rendes tagokul:

báró Bohus Zsigmond,
Bogdanovics Lucián,
Chorin Ferencz,
gróf Cziráky Antal,
5 gróf Csáky Károly,
gróf Csáky Vidor,
báró Edelsheim-Gyulay Lipót,
gróf Esterházy Pál,
herczeg Esterházy Miklós,
10 báró Harkányi Frigyes,
báró Hornig Károly,
Hegedüs Sándor,
Laszkáry Gyula,
Nikolić Vladimir,

15 őrgróf Pallavicini Ede,
báró Rudnyánszky József,
gróf Széchényi Sándor,
gróf Wenckheim István,
gróf Zichy Ágost,
20 gróf Zichy Tivadar,

póttagokul pedig:

gróf Széchényi Emil,
gróf Esterházy Móricz,
báró Vécsey Miklós,
Kornfeld Zsigmond,
Ferencz József és
6 Tomičić Gjuro

főrendiházi tagokat választotta meg.

Az átirat tartalmát a Ház tudomásul veszi.

119. Az elnök bemutatja a Curia elnökének átiratát, mely mellett a folyó évi május hó 2-án Gyulafehérvárott megtartott képviselőválasztás érvénytelenítése iránt a Curiához benyujtott kérvény egyik példányát küldi meg.

Ezen átirat folytán a Ház elrendeli, hogy László Mihály neve azon képviselők jegyzékében tartassék nyilván, a kiknek választása kérvénynyel van megtámadva.

120. Bemutatja az elnök:

Esztergom vármegye közönségének feliratát a királyi biztosok és kormánybiztosok kiküldése tárgyában;

Hont vármegye közönségének feliratát a csendőri karhatalomnak a főispánok közvetlen rendelkezése alá való helyezése ügyében;

Somogy vármegye közönségének az alkoholismus terjedésének meggátlása tárgyában kelt feliratát;

Hódmezővásárhely törvényhatósági joggal felruházott város közönségének a póttartalékosok mielőbbi szabadságolása érdekében a Házhoz intézett feliratát;

a nagyváradi népgyülésnek az általános választói jog,

a szegedi ügyvédi kamarának a jogvédelem szabadságának megőrzése,

a székely társaságok szövetségének a kolozsvár—constanzai vasut,

Beregszász és Gyöngyös városok közönségének a községekről szóló törvény módosítása ügyében Ujházy Iván képviselő útján beadott kérvényeit;

Paks község közönségének Szluha István képviselő útján beadott kérvényét a székesfehérvár - adonyszabolcs - paksi vasut tárgyában;

Hajdunánás város közönségének Rákosi Viktor képviselő útján beadott kérvényét az 1886. évi XXII-ik t.-czikk módosítása iránt.

Mindezen feliratokat és kérvényeket a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

121. Az elnök előterjeszti az érsekujvári szoborbizottság meghivását, melylyel a Házat az ottani Kossuth Lajos-szobor, Czuczor Gergely-szobor, valamint II-ik Rákóczy Ferencz, Ber-

csényi Miklós és Bottyán János emléktábláinak e hó 17-én együttesen történendő leleplezési ünnepélyére hivja meg.

A Ház az elnök javaslatára elhatározza, hogy azon kegyeletes nemzeti ünnepélyen, a melyre meghivatott, küldöttségileg vesz részt, e végből a küldöttségben részt venni kivánó képviselőket fölhivja, hogy ezen szándékukat e hó 12-éig a háznagyi hivatalban jelentsék be, — az elnököt pedig azon alkalommal megfelelő koszorúknak a Ház nevében való elhelyezésére hatalmazza föl.

122. Bakonyi Samu, mint a véderő-bizottság előadója, ezen bizottság részéről a következő jelentéseket terjeszti be, ugymint:

1. »a közös hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1905. és 1906. évekre való megállapitása tárgyában« benyujtott 3. számú törvényjavaslatra vonatkozólag;

2. »az 1905. évre kiállitandó ujonczok megajánlásáról« szóló 4. számú törvényjavaslat tárgyában;

3. a honvédelmi ministernek »az 1903/1904. évben tényleges szolgálatban állott közös hadseregbeli és honvéd egyévi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről szóló 5. számú jelentése fölött;

4. a honvédelmi ministernek »az 1903/4-iki szolgálati év folyamán a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a magyar királyi honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről« szóló 6. számú jelentése fölött;

5. a honvédelmi ministernek »a közös hadseregnek nem a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatainál, illetve a magyar korona országainak területén kivül levő parancsnokságainál, hatóságainál és intézeteinél szolgáló magyar honos tiszteknek a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatokhoz és ez országok területén levő parancsnokságokhoz, hatóságokhoz és intézetekhez az 1903/4. évben történt áthelyezéséről, továbbá utóbbi csapatoknál, parancsnokságoknál stb. magyar honos tisztekben még fennálló létszámhiányról« szóló 7. számú jelentése fölött:

6. »az 1906. évre kiállitandó ujonczok megajánlásáról« benyujtott 8. számú törvényjavaslat tárgyában;

7. a honvédelmi ministernek »az 1904/5. évben tényleges szolgálatban állott közös hadseregbeli és honvéd egyévi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről« szóló 9. számú jelentése fölött;

8. a honvédelmi ministernek »az 1904/5-iki szolgálati év folyamán a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a magyar királyi honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről« szóló jelentése fölött;

9. a honvédelmi ministernek 11. számú jelentése fölött »a közös hadseregnek nem a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatainál, illetve a magyar korona országainak területén kivül levő parancsnokságainál, hatóságainál és intézeteinél szolgáló magyar honos tiszteknek a magyar korona országaiból

kiegészítődő csapatokhoz és ez országok területén levő parancsnokságokhoz, hatóságokhoz és intézetekhez az 1904—1905. évben történt áthelyezéséről, továbbá utóbbi csapatoknál, parancsnokságoknál stb. magyar honos tisztekben még fennálló létszámhiányról«.

Mindezen jelentések kinyomatását, kiosztását rendeli el a Ház és elhatározza, hogy azok napirendre tüzése iránt annak idején fog intézkedni.

123. Földes Béla, a közgazdasági bizottság előadója, beterjeszti a közgazdasági és pénzügyi bizottságok jelentéseit »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház elrendeli a jelentések kinyomatását és szétosztását, és elhatározza, hogy azok napirendre tüzése iránt annak idején fog intézkedni.

124. A mai ülés napirendje értelmében az összeférhetlenségi állandó bizottság elnöke —, helyettes elnöke — és tagjainak eskületétele következett.

A házszabályok 147. §-ában szövegezett esküt az említett bizottság elnöke gróf Károlyi István, helyettes elnöke Gál Sándor, és tagjai közül: gróf Batthyány József, Issekutz Győző, Leitner Adolf és Zboray Miklós tették le a Ház szine előtt.

E bizottság többi tagjait felhivja az elnök, hogy a holnapi ülés során, az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása után, eskületétel végett, a Házban jelentkezzenek.

125. Bejelenti az elnök, hogy a válaszfelirati bizottság megalakult s

elnökéül: Széll Kálmánt,

jegyzőjéül pedig: Ballagi Aladárt választotta meg.

A bejelentést a Ház tudomásul veszi.

126. Napirendre került az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról szóló 14. számú törvényjavaslat általános tárgyalása.

Tárgyalás közben a Ház tanácskozására megállapított idő lejárván és még több szónok levén e tárgyhoz följegyezve, a Ház a vita folytatását a legközelebbi ülésre tűzi ki.

127. Wekerle Sándor ministerelnök indítványára,

a Ház a saját munkaprogrammját illetőleg, és eltérve e tárgyú előzetes határozatától, elhatározza, hogy úgy a holnapi napon, valamint a folyó hó 5-ik napján is érdemleges ülést tart.

128. A legközelebbi ülés napirendjét illetőleg a Ház, az elnök javaslatára

úgy határoz, hogy legközelebbi ülését holnap, vagyis e hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor tartja és annak napirendjére:

az elnöki előterjesztéseket és irományok bemutatását,

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását,

az összeférhetlenségi állandó bizottság esküt még nem tett tagjainak eskületételét,

»az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalását, végül

a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának megállapítása czéljából országos bizottság kiküldése iránt a ministerelnök által benyujtott határozati javaslat tárgyalását tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi junius hó 2-án tartott

9. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

129. Az elnök által megnyitott ülésben föl lett olvasva a tegnap tartott, 8-ik ülés jegyzőkönyve.

A jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

130. Bemutatja az elnök Barabás Béla képviselő levelét, melyben a Nagyvárad sz. kir. városi választókerület képviselői megbizásáról lemond.

A Ház a lemondást tudomásul veszi és az elnököt felhatalmazza, hogy az említett választókerületet illetőleg az új képviselőválasztás iránt intézkedjék.

131. Samassa János képviselőnek a véderő-bizottságban viselt tagsági helyéről való s az elnök által bejelentett lemondását

a Ház azzal veszi tudomásul, hogy az igy megüresedett bizottsági tagsági hely betöltése iránt annak idején fog intézkedni.

132. Az elnök előterjeszti:

Győr vármegye közönségének négyrendbeli, és pedig:

a Fejérváry-kormány tagjainak vád alá helyezését kérő két,

a kereskedelmi szerződések megkötését tárgyazó és

a királyi biztosok és kormánybiztosok kiküldésének megakadályozását kérő feliratát;

Baranya vármegye közönségének a munkás-mozgalmakat tárgyazó feliratát;

Csik vármegye közönségének feliratát az alkoholismus terjedésének megakadályozása iránt;

Selmecz- és Bélabánya sz. kir. város közönségének feliratát, melyben intézkedést kér a karhatalmat a főispánok közvetlen rendelkezése alá bocsátó kormányrendelet hatályon kivül való helyezése irányában;

Zubovics Fedor alagi lakosnak Hentaller Lajos képviselő által benyujtott emlékiratát a lóversenyekről.

A Ház mindezen feliratokat és kérvényeket, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

133. Bejelenti az elnök, hogy Jánosföld, Torontál vármegyei község közönsége meghívta a Házat a község 100 éves fennállásának emlékére, e hó 10-én rendezendő ünnepségre.

Az elnök fölkéri az ünnepélyen részt venni kivánó képviselőket, hogy a közelebbi felvilágosítások iránt a háznagyi hivatalhoz forduljanak.

134. A napirend értelmében az indítvány-könyv felolvasása következvén, gróf Thorotzkai Miklós jegyző jelenti, hogy abba a mai napon Vlád Aurél képviselő jegyzett be indítványt »a Ház alelnökei tiszteletdíjának a jövőre való beszüntetése iránt«.

Elnök kijelenti, hogy e tárgyban semmiféle határozat nem hozható, és pedig azon okból, mert az indítványt a könyvbe bejegyző képviselő, a házszabályok 198. §-a rendelkezésének ellenére, irásba foglalva nem kézbesítette az elnöknek.

135. Gróf Thorotzkai Miklós jegyző folytatólag jelenti, hogy az interpellatiós könyvbe öt interpellatió van bejegyezve, és pedig:

Vázsonyi Vilmos képviselőé ez évi junius 1-éről, »a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése ellen« a kereskedelemügyi ministerhez;

Áchim L. András képviselőé e hó 1-éről, a belügyi ministerhez, »a tömeges népgyülések betiltása miatt«;

Hodža Milán képviselőé e hó 1-éről, a belügyi ministerhez, »a földmunkások országos szövetségében folytatott vizsgálat tárgyában«;

Vlád Aurél képviselőé a mai napról, a belügyi- és honvédelmi ministerekhez, »a Hunyaddobrán a f. évi május 3-án tartott képviselőválasztás alkalmával elkövetett visszaélések tárgyában«;

Kovács Pál képviselőé a mai napról, a belügyi és igazságügyi ministerekhez: »vidéki szegény embereknek vigéczek által történt tömeges becsapatása tárgyában«.

Az elnök kijelenti, hogy az interpellatiók, a megállapított ügyrend értelmében, az ülésezésre kitüzött idő végét megelőzőleg egy félórával, tehát fél két órakor, — esetleg pedig, ha t. i. a mai ülés napirendje előbb tárgyaltatnék le, nyomban a napirend letárgyalása után fognak megtétetni.

136. A napirend szerint következett az összeférhetlenségi állandó bizottság esküt még nem tett tagjainak eskületétele.

Gróf Batthyány Lajos képviselő, mint az összeférhetlenségi állandó bizottság tagja jelentkezvén, a házszabályok 147. §-ában szövegezett esküt a Ház szine előtt letette.

Az említett bizottság azon tagjait, a kik még a jelen alkalommal sem tették le az esküt, nevezetesen Hellebronth Géza, Leszkay Gyula, Medakovič Bogdán és Szentiványi Árpád képviselőket, az elnök felhivja, hogy az eskü letétele végett a legközelebbi ülésben, a megállapítandó napirend szerinti időben jelentkezzenek.

137. A megállapított napirend értelmében a Ház folytatta »az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslat általános tárgyalását.

A tárgyalás során, Kovács Ernő a következő indítványt terjesztette be:

»Indítványozom, hogy az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó törvényjavaslatból az 1905. évre és az 1906. év I-ső negyedére vonatkozó rendelkezések hagyassanak ki. Hivassék fel a kormány ezen kihagyott részekre vonatkozólag új törvényjavaslat benyujtására, melynek alapelvei a következők:

1. az 1905. évben és az 1906. év I. negyedében mutatkozó hiány több évre terjedő pótadóval fedeztetik;

2. az 1906. április 9-ike után az 1905-ös és 1906. I. negyedére szóló adók törlesztése czimén teljesített fizetések az 1906. és 1907. év számlájára könyvelendők el;

3. a köztisztviselők fizetéséből 1905. évben és 1906. év I. negyedében adó czimén történt levonások az 1906. és 1907. év számlájára könyvelendők el«.

Juriga Nándor képviselő a következő határozati javaslatot terjeszti elő a jelenleg tárgyalt törvényjavaslattal kapcsolatosan:

»Válasszon a t. Képviselőház egy 30 tagból álló bizottságot, a mely hivatva lesz megvizsgálni a közigazgatás által a nem magyar vidéken már az új korszakban, a választások alatt elkövetett törvénytelenségeket és a nemzetiségi kérdést tanulmányozni«.

Tárgyalás közben a tanácskozásra megszabott idő letelvén, a Ház a vitát, az elnök indítványára, a legközelebbi ülésre halasztja.

138. A legközelebbi ülés idejét és napirendjét illetőleg a Ház, az elnök és ministerelnök egymást kiegészítő indítványára elhatározza, hogy legközelebbi ülését ez évi junius hó 5-én délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendjére:

az elnök előterjesztéseit s irományok bemutatását;

az összeférhetlenségi állandó bizottság esküt még nem tett tagjainak eskületételét;

»az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatását;

a ministerelnök által a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának megállapítása czéljából országos bizottság kiküldése iránt beterjesztett határozati javaslat tárgyalását;

»a közös hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1905. és 1906. évekre való megállapítása tárgyában« benyujtott törvényjavaslat tárgyalását, —

»az 1905. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról«;

»az 1906. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslatok és az ezen törvényjavaslatokkal kapcsolatosan a honvédelmi minister által beterjesztett jelentések tárgyalását tűzi ki.

139. Ezután Áchim L. András képviselő terjesztette elő interpellatióját a belügyministerhez »a tömeges népgyülések betiltása ügyében.«

Az interpellatiót a Ház a belügyministerrel közöltetni rendeli.

140. Majd Hodža Milán képviselő terjesztette elő a belügyministerhez szóló interpellatióját »a földmunkások országos szövetségében folytatott vizsgálat tárgyában.«

Az interpellatiót a Ház a belügyministerrel közöltetni rendeli.

141. Vlád Aurél képviselő kérelmére

a Ház megengedi, hogy az ő általa a mai napra bejelentett interpellatióját, az interpellatiók megtételére rendelt legközelebbi napon tehesse meg.

142. Kovács Pál képviselő előterjeszti a mai napon bejegyzett interpellatióját »a vidéki szegény embereknek vigéczek által történt tömeges becsapatása tárgyában.«

Az interpellatiót a Ház a belügyi és az igazságügyi ministereknek adja ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi junius hó 5-én tartott

10. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***

143. Elnök az ülést megnyitván, a Ház a junius 2-án tartott ülés jegyzőkönyvét

észrevétel nélkül hitelesíti.

144. Elnök ezután következőn szólott:

Szomorú jelentést kell tennem Lukáts Gyula képviselőtársunknak hirtelen történt elhunytáról.

A megboldogult régi, érdemes tagja volt a képviselőháznak s a közügyek intézésében tanusított buzgóságával mind-

annyiunk igaz becsülését és őszinte szeretetét szerezte meg munkássága számára. A Házban több bizottságnak volt tagja; azonkivül egy ideig mint a Ház jegyzője is működött. De a közügyek intézésében nem csupán a Házban vett részt, hanem mint hirlapiró a publicistika terén is igyekezett hazánk érdekeit szolgálni.

Indítványozom, hogy elhunyta felett érzett részvétünk és fájdalmunknak jegyzőkönyvünkben adjunk kifejezést. Egyuttal jóváhagyni kérem azon intézkedésemet, hogy a Ház nevében koszorút tétettem a megboldogult ravatalára.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

145. Elnök ezután következőleg szólott:

Egy sajnálatos eseményről kell megemlékeznem, mely bizonyára az egész művelt világon mély megdöbbenést keltett és a mely e Házban is visszhangra kell, hogy találjon.

Értem azt a merényletet, melyet bünös kezek a spanyol királyi pár ellen esküvőjük alkalmával követtek el és ez által megdöbbentő lelketlenséggel éltük legszebb pillanatait keserítették meg.

Azt hiszem, méltóztatnak hozzájárulni azon javaslatomhoz, hogy a képviselőház ez aljas bűntett felett mély mogbotránkozásának, egyszersmind a merénylet áldozatai iránt őszinte sajnálkozásának adjon kifejezést, — másrészt pedig örömét nyilvánítsa a felett, hogy a királyi pár a merénylet következményeitől szerencsésen megmenekült.

A Ház egyértelmű határozattal magáévá teszi az elnök előterjesztését és azt jegyzőkönyvébe iktatja.

146. Elnök bemutatja gróf Batthyány Tivadar képviselő levelét, melylyel Pécs város választókerületének képviselői megbizásáról lemond.

A Ház a lemondást tudomásul veszi és felhatalmazza az elnököt, hogy az említett választókerület részére az új képviselőválasztás elrendelése iránt intézkedjék.

147. Elnök korábbi bejelentése alapján felhatalmazást kér arra is, hogy a Lukáts Gyula képviselő elhalálozásával megüresedett körmendi választókerületre nézve, az új választás elrendelése iránt intézkedhessék.

A Ház a kért felhatalmazást megadja.

148. Elnök bemutatja Polónyi Géza képviselő levelét, melylyel jelenti, hogy az ungvári választókerület képviseletéről lemond.

Tudomásul szolgál; egyuttal felhatalmazza a Ház az elnököt, hogy az új választás elrendelése iránt szükséges intézkedéseket megtegye.

149. Elnök bemutatja a függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság értesítését, mely szerint elnökké:

gróf Schönborn-Buchheim Frigyes Károly, alelnökké: Lukáts Gyula, jegyzővé pedig: Kállay Lipót választatott meg.

Tudomásul szolgál. Minthogy pedig Lukáts Gyula képviselő elhunyt, helyébe az egyik póttag hivandó be, és az igy megüresedett póttagsági hely betöltése iránt a Ház annak idején fog intézkedni.

150. Elnök jelenti, hogy Kovács Pál képviselő kifogást tett és pedig irásban b. Jungenfeld Károly képviselő választása ellen azon az alapon, hogy nevezett képviselő a törvény szerint nem volt megválasztható.

A Ház elhatározza, hogy ezen kifogás a házszabályok 15. §-a értelmében, sorshúzás utján annak idején a bíráló bizottságok egyikének fog kiadatni.

151. Elnök bemutatja Miháli Tivadar, Novacu Aurél, Suciu János, Manojlovics János, Mrksity Jása, Musitzky Döme és Pop Cs. István leveleit, melyekkel az egyes bizottságokban viselt tagságaikról lemondanak.

A lemondások tudomásul vétetnek és a földmivelésügyi, a naplóbiráló, a közigazgatási, a közoktatásügyi, a kérvényi, a közlekedésügyi és a számvizsgáló bizottságokban megüresedett tagsági helyek betöltése iránt a Ház annak idején fog intézkedni.

152. Elnök jelenti, hogy az összeférhetlenségi állandó bizottság tagjai közül Hellebronth Géza, Leszkay Gyula, Medákovics Bogdán és Szentiványi Árpád a házszabályok 147. §-ában előirt esküt még nem tették le. — Felhivja a most nevezett képviselőket, hogy az eskü letétele végett jelentkezzenek. Miután nevezett képviselők közül senki nem volt jelen, elnök indítványára a Ház elhatározza,

miszerint az összeférhetlenségi bizottság azon tagjai, névszerint Hellebronth Géza, Leszkay Gyula, Medákovics Bogdán és Szentiványi Árpád, kik még a házszabályok 147. §-ában foglalt esküt le nem tették, azt a holnapra kitüzendő ülésen tegyék le. Egyuttal, mivel a most nevezettek immár harmad izben hivattak fel az eskü letételére, ezen kötelezettségük teljesítésére nyomatékosan figyelmeztetnek.

153. Napirend szerint következett ezután »az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalásának folytatása.

Vlád Aurél, Molnár János és Rakovszky István hozzászólása után a tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi: elfogadja-e a Ház »az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslatot, a pénzügyi bizottság szövegezése szerint, általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, Kovács Ernő ellenindítványával szemben, igen vagy nem?

A Ház felállással és ülvemaradással való szavazás útján, a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja s Kovács Ernő ellenindítványát mellőzi.

154. Elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e a Ház Juriga Nándor határozati javaslatát, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással való szavazás útján Juriga Nándor határozati javaslatát elvetette.

155. Ezután következett »az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása.

A törvényjavaslat czíme, valamint 1., 2. és 3-ik szakasza változatlanul elfogadtatott a pénzügyi bizottság szövegezése szerint.

156. A további részletes tárgyalás során, a 4-ik szakaszhoz a következő indítvány adatott be:

»Az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslat 4-ik szakasza a következőkép szövegeztessék:

4. §.

»Az 1905-ik évre az országos betegápolási pótadó kulcsa 5%-ban, — s az adóköteles jövedelmek után fizetendő általános jövedelmi pótadó az 1883. évi XLVI. t.-cz. 9., 10. és 11. §-aiban előirt százalékokban állapíttatik meg.«

Beadja: Hoitsy Pál.

A tárgyalás a 4-ik szakasz felett befejeztetvén:

Elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat 4-ik szakaszával szemben, Hoitsy Pál előadó most előterjesztett és felolvasott javaslatát, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradás által eszközölt szavazással, szemben a javaslat 4-ik §-ával, az előadó által javasolt 4 ik szakaszt fogadja el, ekképen:

4. §.

»Az 1905-ik évre az országos betegápolási pótadó kulcsa 5%-ban, — s az adóköteles jövedelmek után fizetendő általános jövedelmi pótadó, az 1883. évi XLVI. t.-cz. 9., 10. és 11. §-aiban előirt százalékokban állapíttatik meg.«

157. A további részletes tárgyalás során az 5-ik szakaszhoz a következő módosítvány adatott be:

Módosítvány.

»Az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslat 5. §-ára vonatkozólag.

A javaslatba hozott 5. §. helyett:

5. §.

»Az 1905. évből, valamint az 1906. év első negyedéből származó adó- és illetéktartozások, — olyan adózóknál, illetve illetékköteleseknél, kiknek egy évi tartozása 200 koronát meg nem halad, — 3 egymásután következő évben félévi rész-

letekben lesznek felhajtandók, késedelmi kamatok felszámítása nélkül.«

Beadja: dr. Maniu Gyula.

Wekerle Sándor ministerelnök kéri Maniu Gyula módosítványának mellőzését.

Csizmazia Ferencz módosítványt ajánl az 5. §. harmadik pontjához, mit azonban irásban nem ad be.

Wekerle Sándor ministerelnök felszólalása után, Csizmazia Ferencz irásban be nem adott módosítványát visszavonja.

A tárgyalás az 5-ik szakasz felett befejeztetvén,

Elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat 5-ik szakaszát a pénzügyi bizottság szövegezése szerint, dr. Maniu Gyula ellenindítványával szemben, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással való szavazás utján, a törvényjavaslat 5-ik szakaszát, a pénzügyi bizottság szövegezése szerint fogadja el s dr. Maniu Gyula ellenindítványát mellőzi.

158. A további részletes tárgyalás során

a törvényjavaslat 6. és 7-ik szakasza, a pénzügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadtatott.

Ezzel a törvényjavaslat részletes tárgyalása is befejeztetvén,

annak harmadszori felolvasása a holnap, junius hó 6-án tartandó ülés napirendjére tüzetett ki.

159. Napirend szerint következett Wekerle Sándor ministerelnök határozati javaslata »a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának megállapítása czéljából országos bizottság kiküldése iránt«.

Elnök felolvastatja a határozati javaslatot s miután senki sem kivánt hozzászólani, a vitát bezárta.

Elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a Ház a ministerelnök most felolvasott határozati javaslatát, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradás által eszközölt szavazás útján, a ministerelnök azon határozati javaslatát: »Határozza el a Ház, hogy az 1867. évi XII. t.-cz. 19. §-a értelmében a birodalmi tanácsban képviselt királyságok- és országokkal közös költségek hozzájárulási arányának megállapítása czéljából, 15 tagból álló országos bizottságot küld ki, a melyből 10 tagot a képviselőház és 5 tagot a főrendiház választ« — elfogadta. — Egyuttal az öt tag megválasztása végett, a határozatnak a főrendiházhoz való áttételét elrendelte.

Elnök javaslatára

a Ház a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának megállapítása czéljából kiküldendő országos bizottság 10 tagjának megválasztását a holnap, junius 6-án délelőtt 10 órakor tartandó legközelebbi ülés napirendjére kitűzte.

Ezután elnök az ülést

10 perczre felfüggesztette.

160. Szünet után, napirend szerint következett a véderőbizottság jelentése: »a közös hadsereg és haditengerészet,

valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1905. és 1906. évekre való megállapítása tárgyában« benyujtott törvényjavaslatra vonatkozólag.

Bakonyi Samu előadó felszólalása után a tanácskozás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, a véderő-bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradás által eszközölt szavazással a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta, a véderő-bizottság szövegezésében.

161. Következvén a részletes tárgyalás, ennek során a Ház a törvényjavaslat czímét, 1. és 2-ik szakaszát, a véderőbizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

Ekként a törvényjavaslat részleteiben is letárgyaltatván, annak harmadszori felolvasását a Ház a holnapi ülés napirendjére tűzte ki.

162. Napirend szerint következett ezután a véderő-bizottság jelentése: »az 1905. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslat tárgyában,

valamint ezzel kapcsolatban:

a) a véderő-bizottság jelentése: a honvédelmi ministernek »az 1903/1904. évben tényleges szolgálatban állott közös hadseregbeli és honvéd egyévi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről« szóló, 5. szám alatt beterjesztett jelentése tárgyában, —

b) a véderő-bizottság jelentése: a honvédelmi ministernek »az 1903/1904-iki szolgálati év folyamán a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a magyar kir. honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről« 6. szám alatt beadott jelentése tárgyában, —

c) a véderő-bizottság jelentése: a honvédelmi ministernek a közös hadseregnek nem a magyar korona országaiból kiegészítendő csapatainál, illetve a magyar korona országainak területén kivül levő parancsnokságainál, hatóságainál és intézeteinél szolgáló magyar honos tiszteknek, a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatokhoz és ez országok területén levő parancsnokságokhoz, hatóságokhoz és intézetekhez az 1903/1904. évben történt áthelyezéséről, továbbá utóbbi csapatoknál, parancsnokságoknál stb. magyar honos tisztekben még fennálló létszámhiányról« 7. sz. a. beadott jelentése tárgyában.

Bakonyi Samu előadó felszólalása után. Dr. Vajda Sándor a következő indítványt nyujtotta be:

Indítvány.

»A közös hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség részére 1905. évre kiállítandó ujonczok megajánlása tárgyában« benyujtott törvényjavaslat kapcsán:

»Utasíttatik a honvédelmi m. kir. minister úr, a két évi katonai szolgálatra vonatkozó törvényjavaslat haladéktalan beterjesztésére.«

Beadja: Dr. Vajda Sándor.

Báró Bánffy Dezső személyes megtámadtatás czímén kér szót s az elnök utján kéri a Házat, hogy a szőnyegen levő tárgyon kivül más tárgyról is beszélhessen.

A Ház, elnök kérdésére, a kért engedélyt megadja.

Vajda Sándor személyes megtámadtatás czímén kér szót s az elnök utján kéri a Házat, hogy a tanácskozás tárgyától eltérve, más tárgyról is beszélhessen.

A Ház, elnök kérdésére, a kért engedélyt megadta.

Bakonyi Samu előadó felszólalása után, az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök előterjeszti, hogy Vajda Sándor indítványa a tárgyalás alatt levő törvényjavaslattal nem áll ellentétben, miért is külön fogja szavazásra bocsátani.

Elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a Ház »az 1905. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, a véderő-bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?

A Ház felállással és ülvemaradással való szavazás utján: »az 1905. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, a véderő-bizottság szövegezése szerint — elfogadta.

163. Elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a Ház Vajda Sándor indítványát, igen vagy nem?

A Ház Vajda Sándor indítványát, felállással és ülvemaradással való szavazás utján — elvetette.

164. Következvén a részletes tárgyalás, Bakonyi Samu előadó indítványozza, hogy a törvényjavaslat czímében ezen szavak helyett: »az 1905. évre kiállítandó« — ezen szó tétessék: *»az 1905. évi«*.

Elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a Ház Bakonyi Samu előadó styláris módosítását, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslat czímét az előadó módosításával ekként fogadta el: »az 1905. évi ujonczok megajánlásáról.«

165. A további részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat 1., 2., 3. szakaszát, a véderő-bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

166. Ezután következett a szavazás a honvédelmi minister háromrendbeli jelentése felett.

Elnök kérdi a Házat: tudomásul veszi-e a Ház a honvédelmi ministernek »az 1903/1904. évben tényleges szolgálatban állott közös hadseregbeli és honvéd egyévi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről« szóló jelentését, igen vagy nem?

A Ház a honvédelmi minister jelentését tudomásul veszi.

167. Elnök kérdi a Házat: tudomásul veszi-e a Ház a honvédelmi ministernek »az 1903/4-iki szolgálati év folyamán a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a magyar királyi

honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről« szóló jelentését, igen vagy nem?

A Ház a honvédelmi minister eme jelentését tudomásul veszi.

168. Elnök kérdi a Házat: tudomásul veszi-e a Ház a honvédelmi ministernek: »a közös hadseregnek nem a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatainál, illetve a magyar korona országainak területén kivül levő parancsnokságainál, hatóságainál és intézeteinél szolgáló magyar honos tiszteknek, a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatokhoz és intézetekhez, az 1903 - 1904. évben történt áthelyezéséről, továbbá utóbbi csapatoknál, parancsnokságoknál stb. magyar honos tisztekben még fennálló létszámhiányról« szóló jelentését, igen vagy nem?

A Ház a honvédelmi minister ezen jelentését tudomásul veszi.

Ekként a törvényjavaslat részleteiben is letárgyaltatván, annak harmadszori felolvasását a Ház a holnapi ülés napirendjére tűzte ki.

169. Napirend szerint következett a véderő-bizottság jelentése: »az 1906. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló 8. számú törvényjavaslat tárgyában, illetőleg ezen törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása,

valamint ezzel kapcsolatban:

a) a véderő-bizottság jelentése, a honvédelmi ministernek »az 1904—1905. évben tényleges szolgálatban állott közös hadseregbeli és honvéd egyévi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről« szóló, 9. szám alatt beterjesztett jelentése tárgyában, —

b) a véderő-bizottság jelentése, a honvédelmi ministernek »az 1904 - 1905-iki szolgálati év folyamán a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a magyar királyi honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről« 10. szám alatt beadott jelentése tárgyában, —

c) a véderő-bizottság jelentése, a honvédelmi ministernek »a közös hadseregnek nem a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatainál, illetve a magyar korona országainak területén kivül levő parancsnokságainál, hatóságainál és intézeteinél szolgáló magyar honos tiszteknek, a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatokhoz, hatóságokhoz és intézetekhez, az 1904—1905. évben történt áthelyezéséről, továbbá utóbbi csapatoknál, parancsnokságoknál stb. magyar honos tisztekben még fennálló létszámhiányról« 11. szám alatt beadott jelentése tárgyában.

Bakonyi Samu előadó felszólalása után az általános tárgyalás befejeztetvén,

Elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a Ház »az 1906. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, a véderő-bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradás által eszközölt szavazással a törvényjavaslatot, a véderő-bizottság szövegezése szerint, általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

170. Következvén a részletes tárgyalás, ennek során

a Ház a törvényjavaslat czímét, 1., 2., 3. szakaszát, a véderő-bizottság szövegezése szerint, változatlanul elfogadta.

171. Ezután következett a szavazás, a honvédelmi minister három jelentése felett.

Elnök kérdi a Házat: tudomásul veszi e a Ház a honvédelmi ministernek »az 1904—1905. évben tényleges szolgálatban állott közös hadseregbeli és honvéd egy évi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről« szóló jelentését, igen vagy nem?

A Ház a honvédelmi minister eme jelentését tudomásul veszi.

172. Elnök kérdi a Házat: tudomásul veszi-e a Ház a honvédelmi ministernek »az 1904—1905-iki szolgálati év folyamán, a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a magyar királyi honvédségnél előfordult öngyilkosssgi esetekről« szóló jelentését, igen vagy nem?

A Ház a honvédelmi minister jelentését tudomásul veszi.

173. Elnök kérdi a Házat: tudomásul veszi-e a Ház a honvédelmi ministernek »a közös hadseregnek nem a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatainál, illetve a magyar korona országainak területén kivül levő parancsnokságainál, hatóságainál és intézeteinél szolgáló magyar honos tiszteknek, a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatokhoz és ez országok területén levő parancsnokságokhoz, hatóságokhoz és intézetekhez, az 1904—1905. évben történt áthelyezéséről, továbbá utóbbi csapatoknál, parancsnokságoknál stb. magyar honos tisztekben még fennálló létszámhiányról« szóló jelentését, igen vagy nem?

A Ház a honvédelmi minister jelentését tudomásul veszi.

Ekként a törvényjavaslat részleteiben is letárgyaltatván, annak harmadszori felolvasását a Ház a legközelebbi ülés napirendjére tűzte ki.

174. Wekerle Sándor ministerelnök, a beteg igazságügyminister Polónyi Géza helyett benyujtja: »a királyi biróságok és ügyészségek tagjainak az igazságügyministeriumban 1905. január 1-je óta történt alkalmazása tekintetében a felmentés megadásáról, és azoknak az igazságügyministeriumban további ideiglenes alkalmazásáról« szóló törvényjavaslatot, kéri annak kinyomatását és szétosztását s előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz való utasítását.

A beadott törvényjavaslat kinyomatását és szétosztását a Ház elrendeli és előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasítja.

8*

175. Elnök javaslatára a Ház

szerdán, junius 6-án d. e. 10 órakor tartandó ülésének napirendjére kitűzi:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatását, —

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását, —

továbbá az összeférhetlenségi állandó bizottság azon tagjai, a kik az esküt még le nem tették, leteszik a házszabályok 147. §-ában foglalt esküt, —

»az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasását, —

»a közös hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1905—1906. évekre való megállapítása tárgyában« elfogadott törvényjavaslat harmadszori felolvasását, —

»az 1905. évi ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasását, —

»az 1906. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasását, —

a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának megállapítása czéljából kiküldendő országos bizottság 10 tagjának megválasztását, — végül

»a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről« szóló törvényjavaslatot, a közgazdasági és pénzügyi bizottságok 84. sz. jelentésével.

Ezután elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi junius hó 6-án tartott

11. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***
később: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

176. Elnök az ülést megnyitván, a Ház a mult, junius 5-én tartott ülés jegyzőkönyvét

észrevétel nélkül hitelesíti.

177. Elnök bemutatja báró Wesselényi Miklós képviselő levelét, melylyel egészségi okokból nyolcz heti szabadságidő engedélyezését kéri.

A Ház a kért szabadságot nevezett képviselőnek megadja.

178. Elnök bemutatja:

Győr vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a vármegyék állami javadalmazásának megvonása miatt és az 1886: XXI. t.-cz.-ben foglalt főispáni jogkörnek törvényhozási uton történő hiteles magyarázása iránt;

Liptó vármegye közönségének feliratát, a munkás-mozgalmak ügyében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

179. Hammersberg László jegyző jelenti, hogy sem az inditvány-, sem az interpellatiós könyvben újabb bejegyzés nincs.

Elnök bejelenti, hogy Vázsonyi Vilmos a junius 2-iki ülésből elmaradt interpellatióját betegsége miatt ma sem terjeszti elő.

Vlád Aurél szintén a junius 2-iki ülésről elmaradt interpellatiója tekintetében

a Ház, elnök javaslatára elhatározza, hogy az interpellatió meghallgatására $^{1}/_{2}$ 2 órakor fog áttérni, illetve a napirend letárgyalása után, ha az előbb letárgyaltatnék.

180. Következett napirend szerint az összeférhetlenségi állandó bizottság még esküt nem tett tagjainak eskütétele.

Elnök felhivására, Szentiványi Árpád és Hellebronth Géza jelentkeznek az eskütételre.

Hammersberg László jegyző előolvasása után Szentiványi Árpád és Hellebronth Géza a házszabályok 147. §-ában előirt esküt letették,

mit a Ház tudomásul vesz.

Elnök előterjesztésére

a Ház felhatalmazza az elnököt, hogy az összeférhetlenségi állandó bizottság még esküt nem tett két tagja, u. m.: Leszkay Gyula és Medákovics Bogdán, az elnök által levélben szólíttassanak fel az eskü letétele végett megjelenésre és az eskü letételére.

181. Napirend szerint következett: »az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e ezen most harmadszor felolvasott törvényjavaslatot végszövegezésben, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot végszövegezésben is elfogadja s azt alkotmányos tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

182. Napirend szerint következett: »a közös hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1905. és 1906. évekre való megállapitása tárgyában« szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e ezen most harmadszor felolvasott törvényjavaslatot végszövegezésben, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot végszövegezésben is elfogadja s azt alkotmányos tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

183. Napirend szerint következett ezután: »az 1905. évi ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e ezen most harmadszor felolvasott törvényjavaslatot végszövegezésben, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot végszövegezésben is elfogadja s azt alkotmányos tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

184. Napirend szerint következett: »az 1906. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e a Ház ezen most harmadszor felolvasott törvényjavaslatot végszövegezésben, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot végszövegezésben is elfogadja s azt alkotmányos tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

185. Napirend szerint következett ezután: a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának megállapitása czéljából kiküldendő országos bizottság képviselőházi 10 tagjának megválasztása.

A választás a meghatározott módon, t. i. a névsor ismételt felolvasása mellett, egy szavazólapon, szekrénybehelyezéssel megtörténvén, elnök javaslatára

a Ház elrendeli, hogy a beadott szavazatok, összeszámlálás végett, a jegyzői karnak kiadassanak azzal, hogy az eredményről az ülés végén tegyenek jelentést.

186. Napirend szerint következett a közgazdasági és pénzügyi bizottságok jelentése: »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről« szóló törvényjavaslatról s ezen törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása.

Földes Béla előadó és Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister felszólalása után az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a Ház, a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradás által eszközölt szavazással »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről« szóló törvényjavaslatot, a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

187. Következvén a részletes tárgyalás, ennek során a Ház

a törvényjavaslat czimét a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul efogadta.

188. A további részletes tárgyalás során Nagy Ferencz, Darányi Ignácz földmivelésügyi minister, Babó Mihály és Kossuth Ferencz kereskedelemügyi ministernek a törvényjavaslat 1-ső szakaszához való hozzászólása után

a Ház a törvényjavaslat 1-ső szakaszát, a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

189. A törvényjavaslat 2-ik szakaszát, Zakariás János hozzászólása után

a Ház, a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

190. Végül a törvényjavaslat 3. és 4. szakaszát a Ház

a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

Ezzel a törvényjavaslat általánosságban és részleteiben is letárgyaltatván, elnök javaslatára a Ház az elfogadott törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki.

191. Elnök ezután a jegyzői kar jelentése alapján bejelenti, hogy a közös költségek hozzájárulási arányának megállapítása czéljából kiküldött országos bizottság tagjaira beadatott 142 szavazatlap, ebből üres volt 5 lap.

Legtöbb szavazatot nyertek:

Batthyány Tivadar gróf . .	137,	Szabó Kálmán	137,
Nagy Ferencz	137,	Széll Kálmán	137,
Pisztóry Mór	137,	Ugron Gábor	137,
Rakovszky István	137,	Földes Béla	136,
Rauch Pál b.	137,	Mérey Lajos	136

szavazatot.

Ezen jelentés alapján elnök a most megnevezett képviselőket a közösügyi költségekhez való hozzájárulás megállapítása czéljából kiküldött országos bizottság megválasztott tagjainak kijelenti s ezen határozatát a főrendiházzal közölni rendeli.

192. Elnök javaslatára a Ház

az 1906. junius 7-én, csütörtökön d. e. 11 órakor tartandó ülés napirendjére a következő tárgyakat tűzi ki:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása, —

az összeférhetlenségi állandó bizottság azon tagjai, a kik az esküt még le nem tették, leteszik a házszabályok 147. §-ában foglalt esküt, —

végül »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasása.

Ezután elnök

az ülést 10 perczre felfüggesztette.

193. Szünet után Návay Lajos alelnök az ülést ujból megnyitván,

Vlád Aurél terjesztette elő a belügyi és honvédelmi ministerekhez:

»a H.-Dobrán f. é. május 3. és 23-án tartott képviselőválasztás alkalmával elkövetett visszaélések tárgyában« bejegyzett interpellatióját.

Ennek előterjesztése közben bejelentette interpelláló a saját és Szentiványi Gábor képviselő mentelmi jogának megsértését.

Az interpellatio kiadatik a belügyi és honvédelmi ministereknek.

A bejelentett mentelmi esetek a házszabályok 188. §-a értelmében vita nélkül, jelentéstétel végett kiadatnak a mentelmi bizottságnak.

194. Olvastatott a ma, junius 6-án tartott ülés jegyzőkönyve, mely észrevétel nélkül hitelesíttetvén, elnök az ülést befejezettnek nyilvánította.

Az 1906. évi junius hó 7-én tartott

12. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***

195. Elnök az ülést megnyitja.

A jegyzőkönyv a mult ülésről már azon ülésen hitelesíttetett.

Elnök bemutatja Ferdinándy Béla képviselő levelét, melylyel egészségi okokból két havi szabadságot kér.

A Ház a kért két havi szabadságot megadja.

196. Elnök bemutatja a kir. Curia átiratait, melyekkel:
Gyuriss Emil képviselő csaczai,
gróf Batthyány Zsigmond muraszombati,
Miháli Tivadar nagyilondai,
báró Vécsey László aranyosmedgyesi,
Gratz Gusztáv újegyházai és
Áchim András békéscsabai választásának érvénytelenítése iránt beadott petitiók egy-egy példányát megküldi.

Ennélfogva nevezett képviselők választásai a kérvénynyel megtámadott választások jegyzékében fognak nyilvántartatni.

197. Somogyi Aladár, a naplóbiráló bizottság előadója, beterjeszti a naplóbiráló bizottság ügyrendjét.

Ki fog nyomatni és a Ház tagjai között szétosztatni.

198. Napirend szerint következett ezután az összeférhetlenségi állandó bizottság még esküt nem tett tagjainak eskütétele.

Elnök felhivására Leszkay Gyula bizottsági tag jelentkezvén, nevezett a házszabályok 147. §-ában előirt esküt a Ház szine előtt letette, Medakovics Bogdán pedig kimentette magát.

Tudomásul szolgál.

199. Napirend szerint következett ezután »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a Ház »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről« szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradás utján eszközölt szavazással, a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadta és azt alkotmányos tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendelte.

200. Elnök inditványára

a Ház az 1906. junius 8-án d. e. 10 órakor tartandó ülés napirendjére kitűzte a következő tárgyakat:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

a véglegesen igazolandó képviselők névsorának beterjesztése s az ezzel kapcsolatos intézkedések foganatosítása; végül

a további teendők feletti intézkedés.

201. A mai ülés jegyzőkönyve felolvastatván, azt a Ház

észrevétel nélkül hitelesítette s elnök az ülést berekesztette.

Az 1906. évi junius hó 8-án tartott

13. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***

202. Elnök megnyitja az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyve már azon ülésen hitelesíttetett.

Elnök bemutatja Pildner Ferencz képviselő levelét, melylyel egészségi okokból 8 heti szabadságot kér.

A Ház a kért szabadságot megadja.

203. Elnök bemutatja a képviselőház pénztárának az 1905. év második felére vonatkozó számadását.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik a számvizsgáló bizottságnak.

204. Haviár Dániel bemutatja az igazságügyi bizottság jelentését: »a kir. biróságok és ügyészségek tagjainak az igazságügyministeriumban 1905. január 1-je óta történt alkalmazása

tekintetében a felmentés megadásáról és azoknak az igazságügyministeriumban további ideiglenes alkalmazásáról» szóló törvényjavaslat tárgyában.

A jelentés ki fog nyomatni, szét fog osztatni és annak idején az osztályok mellőzésével napirendre fog tüzetni.

205. Elnök jelenti, hogy az összeférhetlenségi állandó bizottság tagjai közül egyedül Medaković Bogdán nem tette le a házszabályok 147. §-ában előirt esküt, — a ki azonban a magyar nyelvet nem birja és miután a horvát országgyülésből delegált képviselő, az 1868. évi XXX. t.-cz. 59. §-a értelmében az országgyülésen jogosult a horvát nyelvet használni,

elnök javasolja, hogy nevezett képviselő a házszabályok 147. §-ában előirt esküt oly módon tegye le: hogy az eskümintát Hammersberg László jegyző magyar nyelven, — Harambašić Agost jegyző pedig horvát nyelven pontonkint olvassák.

Medaković Bogdán ilyen módon az előirt esküt szabályszerűen letette.

Tudomásul szolgál.

206. Napirend szerint következett ezután a véglegesen igazolandó képviselők névjegyzékének bemutatása és az ezzel kapcsolatos intézkedések.

Elnök a házszabályok 24. §-a alapján bemutatja azon képviselők névjegyzékét, a kiknek megválasztatása óta a kérvényezésre kiszabott 30 napi határidő eltelt és a kiknek választása ellen, a házszabályok 12. és 15. §-ai értelmében sem kifogás nem tétetett, sem panaszszal, vagy kérvénynyel megtámadva nincsenek és a kik ekként végleg igazolt képviselőknek jelenthetők ki.

Ezt megelőzőleg kéri meghallgatni azon képviselők névjegyzékét, a kiknek választása a Curiánál kérvénynyel megtámadtatott, -- továbbá, a kik ellen a képviselőházhoz panasz adatott be, vagy kifogás emeltetett, valamint azoknak névjegyzékét, a kik pótválasztáson választattak meg.

A Curiánál **kérvénynyel** megtámadtatott:

László Mihály
Batthyány Zsigmond gr.
Gratz Gusztáv
Gyuriss Emil
Miháli Tivadar
Vécsey László b.
Áchim L. András

képviselők mandátumai.

Panasz emeltetett:

Brediceanu Coriolán (bogsáni)
Gratz Gusztáv (kérvény is)
Petrovics István
Polit Mihály és
Popovics György

mandátumai ellen.

Kifogás adatott be:

Jungenfeld Károly b. és Pescha Miklós képviselők ellen.

Az osztályok részéről kifogásoltattak:

Adamovich István
Barta Ferencz
Dobroszláv Péter
Dudits Endre
Farkas József
Hoitsy Pál
Hunyady László gr.
Karátsonyi Jenő gr.
Lányi Mór
Maniu Gyula
Manojlovics János
Mrksity Jása
Rigó Lajos
Rudnyánszky György
Sebess Dénes
Szebeny Antal
Sziklay Ottó
Vajda Sándor
Üchtritz Amadé Emil gr. és
Petrovits István

képviselők megbizólevelei; az utóbbi panaszszal is megtámadtatott.

Utólag adták be megbizóleveleiket:

Andrássy Gyula gr. (olaszliszkai)
Dobrovics Milán
Irsay József
Nagy Dezső
Tolnay Lajos és
Vlád Aurél képviselők.

Pótválasztáson lettek megválasztva:

Adamovich István
Ábrahám Dezső
Dániel László
Dobrovics Milán
Dobroszláv Péter
Kardos Samu
Kiszely Kálmán
Kopony Vilmos
Moskovitz Iván
Nagy Dezső
Nagy György
Rudnyánszky György
Szabó Károly
Szentkirályi Zoltán
Sziklay Ottó
Tallián Béla
Várnay Imre és
Vildfeuer Károly

képviselők,

a kiknek megválasztása óta 30 nap még el nem telvén, ma még végleg igazolt képviselőknek ki nem jelenthetők.

207. Elnök kéri azon képviselők névjegyzékének meghallgatását, a kiknek megválasztása ellen sem kérvény nem nyujtatott be, és sem panasz, sem kifogás nem emeltetett.

Ezen névjegyzékben benne van: Andrássy Gyula gr. és Brediceanu Coriolán képviselők neve is, noha Andrássy Gyula gr. olaszliszkai megbizólevelét utólag adta be, — Brediceánu Coriolán bogsáni mandátuma pedig panaszszal lett megtámadva, de mert nevezett képviselők több választókerület részéről lettek megválasztva, a kellékeknek megfelelő megbizóleveleik alapján igazolandók.

Ezek a következők:

Ajtay Aladár
Andrássy Géza gr.
Andrássy Gyula gr.
Andrássy Sándor gr.
Apponyi Albert gr.
Ártim Mihály
Babó Mihály
Bakonyi Samu
Bakó József
Ballagi Aladár
Balogh Mihály
Baloghy Ernő
Barabás Béla
Barcsay Andor
Baross János
Baross Jusztin
Barta Ödön
Bartal Ferencz
Batthyány József gr.
Batthyány Lajos gr.
Batthyány Tivadar gr.
Battik Ödön
Bánffy Dezső b.
Becsey Károly
Bedőházi János
Bella Mátyás
Bene István
Benedek János
Beniczky Elemér
Beniczky Ödön
Benyovszky Rezső gr.
Benyovszky Sándor gr.
Bernáth Béla
Bernáth István
Bernáth Zoltán
Berzsenyi Jenő

Betegh Imre
Bethlen Ádám gr.
Bethlen István gr.
Bizony Ákos
Blahó Pál
Bohus Károly
Bolgár Ferencz
Bottlik István
Bottlik János
Bozóky Árpád
Brázay Zoltán
Brediceanu Coriolán
Bresztyenszky Kálmán
Bródy Ernő
Bruckner Vilmos
Buday Barna
Burdia Szilárd
Burgyán Aladár
Buza Barna
Buzáth Ferencz
Babić-Gjalski Ljuba
Banjanin Jovan
Barčić Erazmo
Bauer Antun
Bedeković-Komorski Gjuro
Bombelles Marko gr.
Branković Georgije
Brlić Vatroslav
Budisavljević Bude
Chernel Gyula
Ciocán János
Copony Traugott
Csányi Sándor
Csepreghy István
Csernoch János
Csépány Géza
Csitáry Béla
Csizmazia Endre
Csizmazia Ferencz
Csontos Andor
Czibur Bertalan
Czobor László
Cerovac Stjepan
Damián Vazul
Darányi Ferencz
Darányi Ignácz
Dráskóczy László
Drohobeczky Juligo
Egry Béla
Eitner Zsigmond
Emődy József
Endrey Gyula
Erdődy Gyula gr.
Ernszt Sándor
Ertl János
Esterházy Béla gr.
Éber Antal
Faragó Antal
Farkasházy Zsigmond
Fábry Károly
Ferdinándy Béla
Ferenczy Géza
Fernbach József
Fernbach Péter
Filep Albert
Fodor Kálmán
Fogarassy Zsigmond
Földes Béla
Förster Ottó
Fried Lajos
Gaal Gaszton
Gaál András
Gaál Gyula
Gál Sándor
Gáspár János
Geréb János
Giesswein Sándor
Goldis László
Gothard Sándor
Gresskowitz Vilmos
Gubody Ferencz
Günther Antal
Gyarmathy Dezső
Györgypál Domokos
Grahovac Mirko
Grujić Mihajlo
Hadik János gr.
Hadik Sándor gr.
Hajdu Frigyes
Halász Lajos
Hammersberg László
Haviár Dániel
Hebrony József
Heinrich Antal
Hellebronth Géza
Hencz Károly
Hentaller Lajos
Hermán Ferencz
Hédervári Lehel
Hilberth Károly
Hinléder Ernő
Hirtenstein Lajos
Hock János
Hodža Milán
Hoffmann Ottó
Holló Lajos
Horthy Béla
Horváth Arthur b.
Horváth Dezső
Horváth Gyula
Horváth József (marosujvári)
Horváth József (nagyvázsonyi)
Hódy Gyula
Hrabovszky Guidó
Harambašić August
Illyés Bálint
Inkey József b.
Issekutz Győző
Ivánka Oszkár
Ilić Gedeon
Jankovich Marcell
Jánoki-Madocsányi Gyula
Jehlicska Ferencz
Jekelfalussy Lajos
Jeszenszky Ferencz
Juriga Nándor
Justh György
Justh Gyula
Justh János
Josipovich Géza
Kabdebó Gergely
Kacskovics Géza
Karácsonyi Sándor
Kaufmann Géza
Kállay Lipót
Kállay Tamás
Kállay Ubul
Kálosi József
Károlyi István gr.
Kecskeméti Ferencz
Kelemen Béla
Kelemen Samu
Keller István
Kerese György
Keszits Antal
Kmety Károly
Kollár Márton
Koller Tivadar
Korda Andor

Kossuth Ferencz
Kovács Ernő
Kovács Pál
Kovácsy Albert
Kökényesdy Mihály
Krasznay Ferencz
Kuales Godofréd
Kubik Béla
Kubinyi Márton
Kun Árpád
Kuszka István
Krasojević Gjorgje
Kutuzović Stevo
Laehne Hugó
László László
Lázár Pál
Lázár Zoárd
Leitner Adolf
Lengyel Zoltán
Leszkay Gyula
Lévay Mihály
Lindner Gusztáv
Lipthay Sándor
Lovászy Andor
Lovászy Márton
Luby Béla
Luby Géza
Lisavac Mladen
Lukinić Edmund
idb. Madarász József
ifj. Madarász József
Mahler György
Mailáth Géza gr
Majthényi Ádám
Malatinszky György
Marjay Péter
Markbreit Gyula
Markhot Aladár
Markos Gyula
Máriássy Mihály
Meczner Béla
Mednyánszky László
Melczer Géza
Melzer Vilmos
Meskó László
Mezőfi Vilmos
Mérey Lajos
Mihálovits Endre
Mihályi Péter
Miksa Imre
Mikszáth Kálmán
Molnár Albert
Molnár Ákos
Molnár János
Molnár Jenő
Mukits Simon
Musitzky Döme
Magdić Pero
Mažuranić Bogoszláv
Medaković Bogdán
Modrušan Gustav
Nagy Emil
Nagy Ferencz
Nagy Sándor
Návay Lajos
Nehrebeczky György
Nemes Bertalan
Németh Imre
Novacu Aurél
Novák Dániel
Nyáry Béla
Nyegre László
Nikolič Miron
Norman-Ehrenfels Rudolf gr.
Oberth Károly
Okolicsányi László
Okolicsányi-Zsedényi Ede
Olay Lajos
Oncu Miklós
Pallavicini György őrgróf
Papp Elek
Pap Zoltán
Pataky László
Petrogalli Oszkár
Péchy Zsigmond
Philipp János
Pildner Ferencz
Pilisy István
Pisztóry Mór
Pogány Lajos
Polónyi Dezső
Polónyi Géza
Pop C. István
Popovics Sándor
Posgay Miklós
Potoczky Dezső
Putnoky Mór
Peleš Dušan
Penjić Bogdán
Pinterović Ante
Popović Dušán
Potoćnjak Franko
Pribićevič Svetozar
Purić Josip
Raisz Aladár
Rajk Aladár
Rakovszky Béla
Rakovszky István
Rákosi Viktor
Ráth Endre
Rátkay László
Révay Simon b.
Rudnyánszky Sándor b.
Rauch Gejza b.
Rauch Pavdo b.
Samassa János
Ság Manó
Sághy Gyula
Sándor Pál
Schmidt Károly
Schriffert József
Schuller Rezső
Semsey László
Serbán Miklós
Simkó József
Simonyi-Semadam Sándor
Somogyi Aladár
Somssich Tihamér gr.
Steiner Ferencz
Suciu János
Sümegi Vilmos
Surmin Gjuro
Szabó István
Szabó Kálmán
Szalay László
Szappanos István
Szatmári Mór
Szász József
Szász Zsombor
Szederkényi Nándor
Szemere Huba
Szemere Miklós
Szentiványi Árpád
Szentiványi Gábor
Szereday Aladár
Széll Kálmán
Szilassy Zoltán
Szinyei-Merse Félix
Szivák Imre

Szkicsák Ferencz	Török Ferencz	Vizy Ferencz
Szluha István	Török Kálmán	Vinković Bozo
Szluha János	Trauschenfels Emil	Weber János
Szmrecsányi György	Tutsek Sándor	idb. Wekerle Sándor
Szontágh Andor	Tuškan Grga	ifj. Wekerle Sándor
Sztáray Sándor gr.	Udvary Ferencz	Weresmarthy Miklós
Szterényi József	Ugron Gábor	Wesselényi Miklós b.
Sztojanovits Iván b.	Uhlig Leo	Zakariás János
Szunyog Mihály	Ujházy Iván	Zanella Richard
Tálos István	Uray Imre	Zboray Miklós
Teleki Árvéd gr.	Uray Miklós	Zichy Aladár gr.
Teleki Géza gr.	Urmánczy Nándor	Zichy Béla gr.
Teleki Pál gr.	Varga Károly	Zichy János gr.
Teszelszky József	Várady Imre	Zichy Jenő gr.
Thaly Ferencz	Várady Károly	Zichy Miklós gr.
Thaly Kálmán	Vásárhelyi Dezső	Zichy Vladimir gr.
Thaly László	Vázsonyi Vilmos	Ziegler Kálmán
Thorotzkai Miklós gr.	Veres József	Zlinszky István
Thoroczkay Viktor b.	Vertán Endre	Zagorac Stjepan
Tóth János	Vidághy Gyula	

A felolvasott képviselők végleg igazolt képviselőknek jelentetnek ki.

Ezzel kapcsolatban meg fognak tétetni az intézkedések, hogy a végleg igazolt képviselők névjegyzéke kinyomassék és a Ház tagjai közt szétosztassék.

208. Elnök ezután felhivja azon képviselőket, a kik több kerületben lettek megválasztva, hogy a mai naptól számított 8 nap alatt nyilatkozzanak arra nézve, hogy melyik kerület megbizólevelét tartják meg.

Tudomásul szolgál.

209. Elnök ezután felhivja mindazon képviselőket, a kik a képviselői megbizatással összeférhetlen helyzetben vannak, hogy ezen helyzetüket mai naptól számított 30 nap alatt megszüntetni s erről az elnöknek jelentést tenni sziveskedjenek.

Tudomásul szolgál.

210. Elnök jelenti, hogy a házszabályok 35. §-a értelmében a végleg igazolt képviselők bejelentése után a biráló bizottságok választandók meg.

Elnök indítványára

a Ház a biráló bizottságok megválasztását a holnapi ülés napirendjére tűzi ki.

211. Elnök jelenti, hogy az összeférhetlenségi itélő bizottságba, a házszabályok 171. §-a értelmében, a Ház elnöke által 80 tag lesz kijelölendő, — azonban miután többek megválasztása óta még 30 nap nem telt el, több képviselő megbizólevele pedig az osztályok által kifogásoltatott, pedig elnök a 80 tag kijelölésénél ezen képviselőkre is figyelemmel kiván lenni, a

kijelölendő képviselők névjegyzékét egyik későbbi ülésen fogja a Háznak tudomására hozni.

Tudomásul szolgál.

212. Napirend szerint következett ezután a további teendők iránti intézkedés.

Wekerle Sándor ministerelnöknek a Ház további működésére vonatkozó felszólalása után, —

elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy holnap, junius hó 9-én délelőtt 10 órakor érdemleges ülést tart, — ezen kivül pedig a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság tanácskozásának befejezéséig érdemleges ülést nem tart, — arra azonban az elnököt felhatalmazza, hogy az 1906. évi állami költségvetésnek a ministerelnök mint pénzügyminister által való beterjesztésére és a pénzügyminister exposéjának előterjesztésére az elnök ülést hivhasson össze, — valamint hogy formalis ülést is összehivhasson bizottsági jelentések, törvényjavaslatok stb. átvételére.

213. Elnök egyuttal a Háztól felhatalmazást kér arra, hogy a szünet alatt netán megüresedő kerületekben a választás elrendelése iránt intézkedhessék.

A Ház a kért felhatalmazást megadta.

214. Elnök javaslatára a Ház

a holnap, szombaton, junius hó 9-én délelőtt 10 órakor tartandó ülés napirendjét következőleg állapította meg:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása, —
2. az inditvány- és interpellatiós könyvek felolvasása, —
3. a kilencz biráló bizottság megválasztása, —
4. a megválasztott biráló bizottsági tagok eskütétele, —
5. a kifogásolt és panaszszal megtámadott megbizóleveleknek a megválasztandó biráló bizottságok között való kisorsolása.

Elnök ezután

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi junius hó 9-én tartott

14. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Návay Lajos,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Várady Károly.***

215. Elnök az ülést megnyitván, a mult ülés jegyzőkönyvét a Ház, Madarász József felszólalása után

azzal hitelesíti, hogy a jegyzőkönyv azon része, hol a több kerületben megválasztott képviselőkről tétetik említés, ezen szó helyett: »mandátumot«, e szó: »megbizólevelet« tétetik.

216. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratait, melyekkel értesít, hogy a főrendiház f. é. junius hó 8-án tartott ülésében

»az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról«, —

»az 1905. évi ujonczok megajánlásáról«, —

»az 1906. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról«, —

»a közös hadsereg és hadi tengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1905. és 1906. évekre való megállapításáról«, —

»a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről« szóló törvényjavaslatokat a képviselőház által megállapított szerkezetben módosítás nélkül elfogadta.

Ezen törvényjavaslatokra nézve a két Ház között teljes egyetértés jövén létre, azok szentesítés végett Ő Felsége elé terjesztetnek.

217. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratát, melylyel értesít, hogy a közös költségek hozzájárulási arányának újbóli megállapítására kiküldött országos bizottságba tagokul:

báró Dániel Ernő,
báró Harkányi Frigyes,
Hegedűs Sándor,
gróf Mailáth József és
őrgróf Pallavicini Ede

választattak meg.

Tudomásul szolgál.

218. Elnök bemutatja Vizy Ferencz képviselő levelét, melylyel bejelenti, hogy összeférhetlenségi helyzetét megszüntette.

Tudomásul szolgál.

219. Elnök bemutatja:

Moson vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a Fejérváry-kormány vád alá helyezése és a csendőri karhatalmat a főispánok közvetlen rendelkezése alá bocsátó ministeri rendelet hatályon kivül helyezése iránt és

Sopron vármegye közönségének feliratát, a munkás-mozgalmak ügyében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

220. Ezután Ráth Endre jegyző jelenti, hogy sem az indítvány-, sem az interpellatiós könyvben újabb bejegyzés nincs.

Tudomásul szolgál.

221. Napirend szerint következett a Ház biráló bizottságainak megválasztása.

A szavazatlapok a képviselők névszerinti felhivásával benyujtatván, az elnök azon javaslatot teszi, hogy a szavazatok összeszámitásáig a napirend 5-ik pontját tárgyalja a Ház és ejtesse

meg a kisorsolást, a kifogásolt és panaszszal megtámadott megbízóleveleknek, a megválasztott biráló bizottságok között való kiosztása iránt.

A Ház elnök javaslatát elfogadja.

222. Ennek következtében a Ház elnöke a gyülés szine előtt eszközölt sorshuzás útján a kiosztást a következő eredménynyel eszközli:

Az I. biráló bizottságnak kiosztatott:

Rudnyánszky György,
Rigó Lajos,
Gratz Gusztáv.

A II. biráló bizottságnak:

Hunyady László gr.,
Szebeny Antal,
Mrksity Jása.

A III. biráló bizottságnak:

Manojlovics János,
Farkas József,
Pescha Miklós.

A IV. biráló bizottságnak:

Vajda Sándor,
Dudits Endre,
Popovics György.

Az V. biráló bizottságnak:

Brediceanu Coriolán,
Sziklay Ottó,
Barta Ferencz.

A VI. biráló bizottságnak:

Adamovich István,
Polit Mihály,
Petrovics István.

A VII. biráló bizottságnak:

Sebess Dénes,
Lányi Mór,
Hoitsy Pál.

A VIII. biráló bizottságnak:

Maniu Gyula,
Jungenfeld Károly b.,
Dobroszláv Péter.

A IX. biráló bizottságnak:

Karátsonyi Jenő gr.,
Üchtritz Amadé Emil gróf.

Tudomásul szolgál.

223. Ezután elnök kihirdette a biráló bizottságokra vonatkozó választás eredményét.

A biráló bizottságok tagjaira beadatott összesen 116 szavazat. Ebből egy üres volt.

Esett pedig:

I.

Hermán Ferencz,
Issekutz Győző,
Melzer Vilmos,
Mukits Simon,
Rákosi Viktor,
Szalay László,
Zlinszky Istvánra
egyenkint 115—115 szavazat.

II.

Bakonyi Samu,
Buza Barna,
Burdia Szilárd,
Hellebronth Géza,
Kuales Godofréd,
Melczer Géza,
Szentiványi Árpádra
115—115 szavazat.

III.

Ártim Mihály,
Barabás Béla,
Bernáth Béla,
Eitner Zsigmond,
Hrabovszky Guidó,
Keszits Antal,
Trauschenfels Emilre
115—115 szavazat.

IV.

Haviár Dániel,
Horváth Dezső,
Inkey József b.
Németh Imre,
Samassa János,
Uhlig Leó,
Zichy Vladimir gróf'ra
115—115 szavazat.

V.

Babó Mihály,
Baross Jusztin,
Bresztyenszky Kálmán,
Horváth Gyula,
Kelemen Béla,
Nagy Emil,
Okolicsányi Lászlóra
115—115 szavazat.

VI.

Holló Lajos,
Kmety Károly,
Miksa Imre,
Nagy Sándor,
Nyáry Béla,
Olay Lajos,
Péchy Zsigmondra
115—115 szavazat.

VII.	VIII.	IX.
Horváth József (nagyvázsonyi),	Baross János,	Fernbach Péter,
Kabdebó Gergely,	Bizony Ákos,	Goldis László,
Mérey Lajos,	Emődy József,	Jarkovich Marcell,
Musitzky Döme,	Endrey Gyula,	Kelemen Samu,
Putnoky Mór,	Keller István,	Malatinszky György,
Rátkay László,	Kollár Márton és	Markhot Aladár,
Zichy Miklós grófra	Lovászy Mártonra	Meskó Lászlóra
115—115 szavazat.	115—115 szavazat.	115—115 szavazat, —

ennélfogva

a felolvasott névsorban foglalt képviselők a biráló bizottságok megválasztott tagjaiul jelentetnek ki.

224. Napirend szerint következett ezután a biráló bizottságok tagjainak eskütétele.

Ezt megelőzőleg a házszabályok 30—34. és 40—46. szakaszai felolvastattak.

Ezek után a biráló bizottságok tagjai bizottságokként és névszerint sorban felhivatván, a jelen levő bizottsági tagok, a terem közepén, az elnöki szék előtt állva, a házszabályok 36. §-ában előirt esküt letették; — letették pedig a következő tagok és a következő sorrendben:

Az I. biráló bizottság tagjai közül:

Rákosi Viktor.

A II. biráló bizottság tagjai közül:

Burdia Szilárd,
Kuales Godofréd.

A III. biráló bizottság tagjai közül:

Bernáth Béla,
Hrabovszky Guidó,
Keszits Antal,
Trauschenfels Emil.

A IV. biráló bizottság tagjai közül:

Haviár Dániel,
Inkey József b.,
Samassa János,
Uhlig Leó,
Németh Imre.

Az V. biráló bizottság tagjai közül:

Kelemen Béla.

A VI. biráló bizottság tagjai közül:

Nagy Sándor,
Olay Lajos.

A VII. biráló bizottság tagjai közül:

Mérey Lajos,
Kabdebó Gergely.

A VIII. biráló bizottság tagjai közül:

Emődy József,
Endrey Gyula,
Keller István,
Lovászy Márton.

A IX. biráló bizottság tagjai közül:

Meskó László,
Markhot Aladár,
Malatinszky György.

Tudomásul szolgál.

Elnök egyuttal fölhivja a hiányzó bizottsági tagokat, hogy a 36. §-ban előirt eskü letétele végett a Ház legközelebbi ülésén jelentkezzenek, illetőleg egyik legközelebbi ülésén.

225. Elnök egyuttal kihirdeti, hogy az egyes biráló bizottságoknak a Ház mely helyiségeiben kell megalakulniok.

Egyuttal felhivja a bizottsági tagokat, hogy megalakulás végett hétfőn, junius 11-én délelőtt 10 órakor a megjelölt és kihirdetett helyen megjelenni sziveskedjenek.

Egyuttal felhivta elnök az igazoló állandó bizottság tagjait is, hogy ugyancsak megalakulás végett junius 11-én délelőtt 10 órakor az elnök helyiségében megjelenni sziveskedjenek.

Mindezen intézkedések határozati erőre emeltettek.

Ezután elnök az ülést

10 perczre felfüggesztette.

226. Szünet után elnök az ülést ujból megnyitván, felolvastatott a mai ülés jegyzőkönyve, mely

észrevétel nélkül hitelesíttetvén, elnök az ülést berekesztette.

Az 1906. évi junius hó 13-án tartott

15. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Návay Lajos,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Darányi Ferencz.***

227. Elnök az ülést megnyitván, bemutatja a belügyminister átiratát, melylyel értesíti a Házat, hogy holnap, Úrnapján reggel 7 órakor a budavári koronázó-templomban ünnepélyes szent mise és körmenet lesz.

Tudomásul vétetett.

228. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének hatrendbeli átiratát, melyek szerint:

»az 1903/1904. és az 1904/1905. években tényleges szolgálatban állott közös hadseregbeli és honvéd egyévi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről«;

»az 1903/1904. és az 1904/1905. szolgálati évek folyamán a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a m. kir. honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről«; végül

»a közös hadseregnek nem a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatainál, illetve a magyar korona országainak területén kivül levő parancsnokságainál, hatóságainál és intézeteinél szolgáló magyar honos tiszteknek a magyar korona országaiból kiegészítődő csapatokhoz és ez országok területén levő parancsnokságokhoz, hatóságokhoz és intézetekhez az 1903/1904. és az 1904/1905. években történt áthelyezéséről, továbbá utóbbi csapatoknál, parancsnokságoknál és intézeteknél magyar honos tisztekben még fennálló létszámhiányról«

szóló honvédelmi ministeri jelentésekre vonatkozó 166., 167., 168., 171., 172., 173. jegyzőkönyvi számú képviselőházi határozatokhoz a főrendiház hozzájárult.

A két Ház egyetértésével megállapitott ezen határozatok országos határozatoknak jelentetnek ki.

229. Elnök bemutatja a m. kir. Curia elnökének átiratát, melyben arról értesít, hogy a gr. Batthyány Zsigmond képvi-

selő választásának érvénytelenítése iránt beadott kérvényt a m. kir. Curia visszautasította, s a mennyiben az 1899. évi XV. t.-cz. 11. §-a alapján a 15 napi határidő alatt újabb kérvény nem adatik be, az eredeti kérvényt a Háznak meg fogja küldeni.

Tudomásul vétetik

230. Elnök bemutatja:

Nyitra és Háromszék vármegyék közönségének feliratait, egy külön sztrájktörvény alkotása, valamint az egyesülési és gyülekezési jog szabályozása iránt;

az állami altisztek és szolgák sorába tartozó alkalmazottak összességének Benedek János képviselő által beadott kérvényét, melyben javadalmazásuk egyöntetű rendszeres megállapítása, kinevezési és előléptetési viszonyaik kedvezőbbé tétele, a nyugdíjtörvény módosítása és a szolgálati pragmatika megalkotása iránt esedeznek.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

231. Elnök jelenti, hogy az igazoló állandó bizottság megalakult.

Elnökévé: Bernáth Bélát,

jegyzőjévé: Okolicsányi Lászlót,

előadójává pedig: Szalay Lászlót választotta meg.

Tudomásul vétetik.

232. Elnök jelenti, hogy a biráló bizottságok közül eddig csak a III-ik és a IV-ik alakult meg; és pedig a közetkezőképen:

a III-ik biráló bizottság	*a IV-ik biráló bizottság*
elnöke: Bernáth Béla,	*elnöke:* Haviár Dániel,
jegyzője: Hrabovszky Guidó;	*jegyzője:* Uhlig Leó.

Tudomásul vétetik.

Egyúttal elnök felkéri a többi biráló bizottság tagjait, hogy megalakulás czéljából a mai ülés után gyüljenek össze és az alakulás eredményét az elnöki hivatalban jelentsék be.

233. Elnök felhivja a biráló bizottságok azon tagjait, kik az esküt még le nem tették, hogy az eskü letételére jelentkezzenek.

Nem tettek pedig még esküt:

az I-ső biráló bizottságból: Hermán Ferencz, Issekutz Győző, Melzer Vilmos, Mukits Simon, Szalay László és Zlinszky István;

a II-ikból: Bakonyi Samu, Buza Barna Hellebronth Géza, Melczer Géza és Szentiványi Árpád;

a III-ikból: Ártim Mihály, Barabás Béla és Eitner Zsigmond;

a IV-ikből: Horváth Dezső és gróf Zichy Vladimir;

az V-ikből: Babó Mihály, Baross Jusztin, Bresztyenszky Kálmán, Horváth Gyula, Nagy Emil és Okolicsányi László;

a VI-ikból: Holló Lajos, Kmety Károly, Miksa Imre, Nyáry Béla és Péchy Zsigmond;

a VII-ikből: Horváth József (nagyvázsonyi), Musitzky Döme, Putnoky Mór, Rátkay László és gróf Zichy Miklós;

a VIII-ikból: Baross János, Bizony Ákos és Kollár Márton;

a IX-ikből: Fernbach Péter, Goldis László, Jankovich Marcell és Kelemen Samu.

E felhivás folytán

az I-ső biráló bizottság tagjai közül: Hermán Ferencz, Melzer Vilmos és Zlinszky István;

a III-ikból: Barabás Béla és Eitner Zsigmond;

az V-ikből: Bresztyenszky Kálmán, Horváth Gyula és Okolicsányi László;

a VI-ikból: Holló Lajos és Nyáry Béla;

a VII-ikből: Putnoky Mór és Rátkay László;

a VIII-ikból: Bizony Ákos a házszabályokban előirt esküt a mai napon a Ház szine előtt letették.

234 Következett az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása.

Várady Károly jegyző jelenti, hogy sem az indítvány-könyvben, sem az interpellatiós könyvben újabb bejegyzés nincs.

Tudomásul vétetik.

235. Wekerle Sándor ministerelnök mint pénzügyminister előterjeszti az 1906. évi állami költségvetési előirányzatot.

A Ház tagjai között való szétosztása elrendeltetett s előzetes tárgyalás és jelentéstétel czéljából a pénzügyi bizottsághoz utasíttatott.

236. Elnök bemutatja gr. Andrássy Gyula képviselő levelét, melyben bejelenti, hogy Kassa sz. kir. várostól nyert képviselői megbizatását megtartva, Zemplén vármegye Tőketerebes és Olaszliszka választókerületeinek képviseletéről lemond.

Tudomásul vétetik, egyben az elnök felhatalmaztatik, hogy az igy megüresedett választókerületekben az új választások elrendelése iránt intézkedjék.

237. Wekerle Sándor ministerelnök beterjeszti a m. kir. állami számvevőszék jelentéseit:

»az 1905. év II., III., IV. és pótnegyedében, valamint az 1906. év I. negyedében költségvetési felhatalmazás nélkül utalványozott kiadásokról«;

továbbá» a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok között az 1903. évre megejtett leszámolásról« és

»az 1904. évi állami zárszámadásról«.

Végül beterjeszti »a m. kir. kormány 1904. évi működéséről és az ország közállapotairól szóló jelentést és statisztikai évkönyvet.«

Az állami számvevőszék jelentéseinek kinyomatását és szétosztását, valamint előzetes tárgyalás és jelentéstétel czéljából a zárszámadás-vizsgáló bizottsághoz való utasítását, — »a m. kir. kormány 1904. évi működéséről és az ország közállapotairól« szóló

jelentésnek pedig a Ház tagjai közt való szétosztását a Ház elrendelte.

238. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister bemutatja »a m kir. központi statisztikai hivatal 1906. évi munkatervéről« szóló jelentését.

A jelentés kinyomatását és szétosztását a Ház elrendeli s előzetes tárgyalás és jelentéstétel czéljából a közgazdasági bizottsághoz utasítja.

239. Ugyancsak Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister törvényjavaslatot nyujt be »az őssi-váradvelenczei összekötő helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában«.

A törvényjavaslat kinyomatását és szétosztását a Ház elrendeli s előzetes tárgyalás és jelentéstétel czéljából a közlekedésügyi és a pénzügyi bizottsághoz utasítja.

240. Ezzel a mai ülésre kitűzött napirend letárgyaltatván, elnök jelenti, hogy a Ház mult ülésében történt megállapodás értelmében, a jövő ülés összehivása iránt, — melynek napirendjét elnöki előterjesztések és irományok bemutatása s esetleg a jövő érdemleges ülés idejének és napirendjének megállapítása fogja képezni, — az elnökség külön fog intézkedni.

Tudomásul szolgál.

241. Ezen jegyzőkönyv felolvastatván,

a Ház észrevétel nélkül hitelesítette.

Az 1906. évi junius hó 28-án tartott

16. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Rakovszky István,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Egry Béla.***

242. Elnök az ülést megnyitván, felolvassa a biráló bizottságok névsorát, kik az esküt még le nem tették, felhíva az esetleg jelenlevő és esküt nem tett képviselőket az eskü letételére.

Ezen felhivás folytán Mukits Simon, az I-ső biráló bizottság tagja, a szabályszerű esküt letette.

243. Ballagi Aladár, a válaszfelirati bizottság előadója, beterjeszti a válaszfeliratot, mely egész terjedelmében felolvastatott.

A válaszfelirati javaslatnak kinyomatását és szétosztását rendeli el a Ház, annak napirendre tűzése iránt a Ház annak idején fog intézkedni.

244. A mai ülés jegyzőkönyve felolvastatván,

azt a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

Ezzel elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi julius hó 2-án tartott

17. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Rakovszky István,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

245. Az elnök az ülést megnyitván, felhivja a biráló bizottságoknak esküt még nem tett tagjait, hogy a házszabályokban előszabott eskü letétele végett jelentkezzenek.

Ezen elnöki felhivás folytán Issekutz Győző, Horváth Dezső és Kelemen Samu képviselők jelentkeztek s a házszabalyok 36. §-ában szövegezett esküt a Ház szine előtt letették.

246. Elnök indítványára

a Ház legközelebbi ülését f. évi julius hó 3-ának délelőtt 10 órájára tűzi ki és napirendjéül:

1. elnöki előterjesztéseket és irományok bemutatását;

2. »a királyi biróságok és ügyészségek tagjainak az igazságügyministeriumban 1905. január 1-je óta történt alkalmazása tekintetében a felmentés megadásáról és azoknak az igazságügyministeriumban további ideiglenes alkalmazásáról« az igazságügyi minister törvényjavaslatát;

3. a válaszfelirati javaslat tárgyalását;

4. az igazságügyi ministernek maga és a belügyminister nevében Kovács Pál képviselőnek a belügyi és az igazságügyi ministerekhez — »vidéki szegény embereknek vigéczek által történt tömeges becsapatása tárgyában« — intézett interpellatióra adandó válasza meghallgatását állapítja meg.

Ezzel az elnök

az ülést bezárja.

Az 1906. évi julius hó 3-án tartott

18. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

247. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

248. Elnök bemutatja a ministerelnök átiratait, melyekkel értesíti, hogy:

»a mezőgazdaságra hasznos madarak védelme végett Párisban 1902. évi márczius hó 19-én kötött nemzetközi egyezmény, valamint az ennek függelékét képező két jegyzék beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat;

»az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról« szóló törvényjavaslat;

»a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről« szóló törvényjavaslat;

»a közös hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1905. és 1906. évekre való megállapítása tárgyában« kelt törvényjavaslat;

»az 1905. évi ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslat; és

»az 1906. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslat, — Ő Felsége által szentesíttetvén, azok az »Országos Törvénytár«-ban f. évi junius hó 9-ik napján, mint ez idei I., II., III., IV., V. és VI. törvényczikkek kihirdettettek s a legfelsőbb záradékkal ellátott eredeti példányaik az országos levéltárban helyeztettek el.

Tudomásul szolgál.

249. Elnök bemutatja:

a *girálti* választókerületben időközi választáson f. évi junius hó 13-án megválasztott gr. Dessewffy Emil, —

a *nagyszentmiklósi* választókerületben f. évi junius hó 15-én időközi választáson megválasztott Telbisz Alajos, —

a *nagykállói* választókerületben f. évi junius hó 18-án időközi választáson megválasztott Mezőssy Béla, —

Nagyvárad város választókerületében f. évi junius hó 21-én időközi választáson megválasztott Szokoly Tamás, —

Pécs város választókerületében f. évi junius hó 21-én időközi választáson megválasztott Pleininger Ferencz, —

a *körmendi* választókerületben f. évi junius hó 23-án időközi választáson megválasztott Beck Lajos, —

a *tőketerebesi* választókerületben f. évi junius hó 28-án időközi választáson megválasztott gróf Esterházy Móricz, —

az *olaszliszkai* választókerületben f. évi junius hó 28-án időközi választáson megválasztott Nagy Barna, —

az *ungvári* választókerületben f. évi junius hó 28-án időközi választáson megválasztott Visontai Soma képviselő megbizólevelét.

A Ház a megbizóleveleket az elnök indítványára megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadja az igazolási állandó bizottságnak.

250. Elnök bemutatja a belügyminister átiratait, melyekkel értesíti, hogy Ő Felsége Szederkényi Nándor, Kállay Ubul és Kabdebó Gergely országgyülési képviselőket főispánokká nevezte ki.

Evvel kapcsolatosan bemutatja nevezett képviselők leveleit, melyekkel az egri, a veszprémi, illetőleg a lippai választókerületek képviseletéről lemondanak, s jelenti, hogy a Háztól nyert felhatalmazás alapján intézkedett és az emlitett kerületekben az új választást elrendelte.

Tudomásul szolgál.

251. Elnök bemutatja Rauch Pál báró, horvát-szlavon-dalmát képviselő levelét, melylyel képviselői megbizatásáról lemond.

A Ház a lemondást tudomásul veszi s megbizza az elnököt, hogy erről a horvát-szlavon-dalmát országgyülés elnöke értesíttessék.

252. Elnök bemutatja:

Rákosi Viktor képviselő levelét, melylyel három havi,

Kökényesdy Mihály, Thaly László, Thaly Kálmán, gróf Batthyány Tivadar, Malatinszky György és Trauschenfels Emil képviselők leveleit, melyekkel két havi,

Csernoch János képviselő levelét, melylyel hat heti,

Hentaller Lajos, Nyegre László és Dudits Endre képviselők leveleit, melyekkel egy havi szabadságidő engedélyezését kérik.

A Ház a kért szabadságot nevezett képviselőknek megadja.

253. Elnök jelentést tesz arról, hogy Ábrahám Dezső, Dániel László, Kardos Samu, Kopony Vilmos, Nagy György, Szabó Károly, Szentkirályi Zoltán, Tallián Béla, Várnay Imre és Vildfeuer Károly képviselők választása óta 30 nap eltelt, hogy megválasztatásuk ellen kifogás nem emeltetett, s a m. kir. Curia elnökétől vett értesítés szerint pedig ugyanazon idő alatt megválasztatásuk ellen a kir. Curiához kérvények nem lettek beadva.

Ezen elnöki jelentés alapján a Ház nevezett képviselőket, mint a kiknek megválasztása sem panaszszal, sem kifogással, sem kérvénynyel megtámadva nem lett, — végleg igazolt képviselőknek jelenti ki.

254. Az elnök jelentést tesz arról is, hogy a harmincz nap eltelt már Adamovich István, Dobroszlav Péter, Dobrovics Milán és Sziklay Ottó képviselők megválasztása óta is, de mivel Adamovich István, Dobroszlav Péter és Sziklay Ottó megbizólevelei az igazoló osztályok részéről ellenük emelt kifogások következtében még az egyes biráló bizottságoknál vannak, Dobrovics Milán megbizóleveléről pedig az igazoló állandó bizottság még nem tett jelentést, — nevezett képviselők végleges igazolását illetőleg csak az említett bizottságok jelentéseinek vétele után és azok alapján fog jelentést tenni.

Tudomásul szolgál.

255. Elnök jelenti továbbá, hogy a 30 nap eltelt Moskovitz Iván, Kiszely Kálmán, Rudnyánszky György és Nagy Dezső képviselők választása óta is, azonban, mivel megválasztásuk ellen a m. kir. Curiához kérvény adatott be, e képviselők megbizóleveleinek végleges igazolását illetőleg csak a későbbi jelentések során tehet előterjesztést.

A Ház az elnök ezen jelentését tudomásul veszi.

256. Elnök bemutatja a m. kir. Curia átiratát arról, hogy gróf Batthyány Zsigmond muraszombati képviselő választásának érvénytelenítése iránt az 1899. évi XV. t.-czikk 11. §-a alap-

ján újabb és másodpéldányában egyidejűleg megküldött kérvény lett beadva.

Ezen átirat alapján nevezett képviselő neve továbbra is a kérvénynyel megtámadottak jegyzékében fog nyilvántartatni.

257. Elnök bemutatja a m. kir. Curia átiratát, melylyel báró Vécsey László választásának érvénytelenítése iránt beadott kérvényt visszautasító végzését megküldi azzal az értesítéssel, hogy az 1899. évi XV. t.-cz. 11. §-ában megszabott határidő alatt újabb kérvény adható be.

Tudomásul szolgál.

258. Elnök bemutatja a m. kir. Curia átiratát arról, hogy Moskovitz Iván képviselő hunyaddobrai választásának érvénytelenítése iránt kérvény adatott be a m. kir. Curiához, de csak egy példányban, miért is a képviselőházat illető másodpéldányt a m. kir. Curia csak akkor fogja megküldhetni, ha a kérvényezők az 1899. évi XV. t.-cz. 32. §-a alapján kitüzendő határidőn belül a hiányt pótolják.

Tudomásul szolgál azzal, hogy nevezett képviselő választása a kérvénynyel megtámadottak jegyzékében fog nyilvántartatni.

259. Elnök bemutatja a m. kir. Curia átiratát, melylyel a Kiszely Kálmán képviselő választásának érvényességét megtámadó kérvény egyik példányát megküldi.

Ezen átirat alapján nevezett képviselő választása a kérvénynyel megtámadott választások jegyzékében fog nyilvántartatni.

260. Elnök bemutatja a m. kir. Curia átiratait, melyekkel Rudnyánszky György verbói és Nagy Dezső képviselő Budapest székes főváros VIII. kerületi választásának érvényessége ügyében beadott kérvények egy-egy példányát megküldi.

Ezzel kapcsolatosan bemutatja a m. kir. Curia újabb átiratait, melyekkel az említett kérvényeket visszautasító végzéseit megküldi.

Minthogy a m. kir. Curia ezen visszautasító végzései az 1899 : XV. t.-cz. 11. §-ának tekintetbevételével hozattak, Rudnyánszky György és Nagy Dezső képviselők véglegesen csak az idézett törvényben kiszabott 15 napi határidő után lesznek igazolhatók.

Minthogy pedig Rudnyánszky György képviselő megbizólevele ellen kifogás is tétetett, erről az első biráló bizottság jegyzőkönyvi kivonattal értesíttetik.

261. Elnök jelenti, hogy az érsekujvári Kossuth- és Czuczorszobrok, valamint a Rákóczy-emléktáblák folyó évi junius hó 17-én történt leleplezési ünnepén a Háznak egy korábban hozott határozata értelmében a képviselőház küldöttsége részt vett.

E küldöttséget Návay Lajos alelnök vezette, s ő a Ház nevében koszorút is helyezett a szobrok talapzatára.

A Ház az elnök jelentését tudomásul veszi.

262. Elnök jelenti továbbá, hogy a képviselőház ülésezésének szünete alatt meghivatott a Ház a kecskeméti Kossuth-szobor folyó hó 1-én megtartott leleplezési ünnepére is.

A Ház együtt nem létére való tekintettel körlevélben és hirlapok útján hivta fel a Ház tagjait e hazafias ünnepen való részvételre, s az igy jelentkezett képviselők az elnök személyes vezetése alatt alkották ott a képviselőház küldöttségét, melynek nevében koszorút helyezett a szobor talapzatára.

A Ház az elnök ezen bejelentését helyeslőleg tudomásul veszi.

263. Elnök bemutatja:

Szatmár vármegye közönségének *kétrendbeli* feliratát a póttartalékosoknak »rendkivüli körülmények« czimén történt behivatása és az 1888 : XVIII. t.-cz. módosítása iránt;

Szabadka és Szeged városok közönségének feliratait a póttartalékosok szabadságolása érdekében;

Abauj-Torna, Borsod és Vas vármegyék közönségének feliratait a vármegyei intézmény megerősítése tárgyában;

Komárom, Szatmárnémeti és Székesfehérvár városok közönségének feliratait a községi törvény módosítása végett;

Csanád vármegye közönségének feliratát a Fejérváry-kormány vád alá helyezése iránt;

Borsod vármegye közönségének feliratát egy magyar katonai földrajzi intézet szervezése érdekében;

Temes vármegye közönségének feliratát a magyar nemzet elleni nemzetiségi izgatások megfékezése végett;

Bars vármegye közönségének feliratát az iránt, hogy a hadsereg tagjai szolgálaton kivül oldalfegyver nélkül járjanak;

Fejér vármegye közönségének feliratát a tűzkárbiztosítás ügyében;

Somogy és Szeben vármegyék közönségének feliratait a munkás-mozgalmak ügyében;

Selmecz- és Bélabánya város közönségének feliratát a magyar delegatiót Bécsben ért inzultus miatt;

Fiume város közönségének feliratát a városnak két választókerületre leendő felosztása iránt;

Léva város képviselőtestületének ifj. Madarász József képviselő utján beadott kérvényét a községi törvény módositása tárgyában;

a polgári szolgálatba átlépett volt katonai altisztek összességének, továbbá a kir. börtönök, fegyházak és fogházak őrszemélyzetének Benedek János képviselő útján beadott kérvényeit, szolgálati viszonyaik javítása ügyében;

a magyar református egyház és a magyarhoni ágostai hitvallású evangelikus egyháznak báró Bánffy Dezső képviselő útján beadott kérvényét a felekezeti tanárok, tanítók és tanítónők fizetésének javítása és a kántortanítók nyugdíjügye tárgyában;

a nógrád-romhányi tanítói körnek Kálosi József képviselő, és a beszterczebányai tanítói körnek Petrogalli Oszkár képviselő útján beadott kérvényeit az iránt, hogy a tanítók összessége részesüljön fizetésjavításban.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

264. Elnök bemutatja a függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság elnökének értesítését, mely szerint a bizottság

alelnökévé: Kállay Lipótot,
jegyzőjévé pedig gróf Hadik Sándort választotta meg.

A Ház a bejelentést tudomásul veszi.

265. Elnök jelenti, hogy az összeférhetlenségi állandó bizottság

Hellebronth Gézát választotta meg *jegyzőjévé.*

A Ház a bejelentést tudomásul veszi.

266. Elnök kapcsolatosan jelenti, hogy a biráló bizottságok közül megalakult

a *VII-ik,* mely
elnökévé: Mérey Lajost,
jegyzőjévé: Putnoky Mórt választotta meg,
és a *VIII-ik,* mely
elnökévé: Bizony Ákost,
jegyzőjévé: Keller Istvánt választotta meg.

Tudomásul szolgál.

Nem alakult meg az I-ső, a II-ik, az V-ik, a VI-ik és a IX-ik biráló bizottság, ez okból felhivta az elnök a bizottságokat, hogy a holnapi ülés előtt 9 órakor alakuljanak meg.

267. Elnök felhivja azon biráló bizottsági tagokat, kik még esküt nem tettek, hogy az eskü letétele végett jelentkezzenek.

Az elnök felhivására:

a II biráló bizottság tagjai közül:
Buza Barna,

a VII-ikből:
Horváth József (nagyvázsonyi),

a VIII-ikból:
Kollár Márton,

a IX-ikből:
Goldis László

jelentkezvén, — a házszabályokban előirt esküt letették, mi tudomásul vétetett.

268. Elnök felolvasta azon biráló bizottsági tagok névsorát, kik mindez ideig az esküt le nem tették, névszerint:

Szalay László,
Bakonyi Samu,
Hellebronth Géza,
Melczer Géza,
Szentiványi Árpád,
Ártim Mihály,
Zichy Vladimir gróf,
Babó Mihály,
Baross Jusztin,
Nagy Emil,
Kmety Károly,
Miksa Imre,

Péchy Zsigmond, Baross János,
Musitzky Döme, Fernbach Péter és
Zichy Miklós gr. Jankovich Marcell.

Elnök indítványára a Ház elhatározza, hogy

nevezett képviselők levélben elnökileg felszólíttatnak az eskü letételére.

269. Elnök a házszabályok 239. §-ának értelmében bemutatja a még el nem intézett interpellatiók jegyzékét,

s Egry Béla jegyző jelenti, hogy elintézetlen indítvány nincs.

Tudomásul vétetnek.

270. Zakariás János, a kérvényi bizottság előadója, bemutatja a kérvények 1-ső sorjegyzékét.

A Ház az elnök indítványára a sorjegyzék kinyomatását, szétosztását és annak idején napirendre tűzését elhatározza.

271. Elnök jelenti, hogy gróf Andrássy Gyula belügyminister értesítette, hogy a holnapi ülés folyamán válaszolni kiván Hodzsa Milán interpellatiójára.

Tudomásul vétetik.

272. Báró Bánffy Dezső bejelenti, hogy mentelmi joga a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányi hivatala által meg lett sértve, a mennyiben nevezett hivatal által bűnügyben meg lett idézve, s ellene nyomozat vezettetett.

A bejelentett ügy a házszabályok 188. §-a értelmében tárgyalás és jelentéstétel végett a mentelmi bizottsághoz utasíttatott.

273. Napirend szerint tárgyalás alá vétetett az igazságügyi ministernek »a királyi biróságok és ügyészségek tagjainak az igazságügyministeriumban 1905. január 1. óta történt alkalmazása tekintetében a felmentés megadásáról és azoknak az igazságügyministeriumban további ideiglenes alkalmazásáról« szóló törvényjavaslata.

A tanácskozás befejeztetvén,

a Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

274. Következik nevezett törvényjavaslat részletes tárgyalása, melynek során a Ház

nevezett törvényjavaslat czimét, továbbá 1., 2. és 3. szakaszait változatlanul elfogadja és elhatározza, hogy a törvényjavaslat harmadszori olvasása a legközelebbi ülésében — holnap — történjék meg.

275. Azután következett napirend szerint a feliratì bizottság által szerkesztett feliratì javaslat tárgyalása.

A tárgyalás folyamán Polit Mihály külön válaszfeliratì javaslatot nyujt be.

Ezen újabb válaszfeliratí javaslat kinyomatását s a Ház tagjai közötti szétosztását a Ház elrendeli, s elhatározza, hogy azt a bizottság feliratí javaslatával együttesen tárgyalja.

E közben az idő előrehaladván, s mert szólásra többen vannak feljegyezve és napirendre van tűzve az igazságügyi minister válasza Kovács Pál interpellatiójára, a tanácskozás félbeszakíttatott, s ennek folytatását a Ház a holnapi ülésre

halasztotta.

276. Napirend szerint következett volna az interpellatióra adandó válasz, ez előtt az elnök a holnapi ülésre teszi meg javaslatát, mely szerint a Ház legközelebbi ülését holnap — szerdán — julius hó 4-én d. e. 10 órakor tartsa, s annak napirendjére:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatását;
2. indítvány- és interpellatiós könyvek felovasását;
3. »a királyi biróságok és ügyészségek tagjainak az igazságügyministeriumban 1905. január 1. óta történt alkalmazása tekintetében a felmentés megadásáról és azoknak az igazságügyministeriumban további ideiglenes alkalmazásáról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasását;
4. a feliratí bizottság javaslatának folytatólagos tárgyalását, Polit Mihály és társai feliratí javaslatával kapcsolatban;
5. a belügyminister válaszát Hodzsa Milán képviselő interpellatiójára, »a földmunkások országos szövetségében folytatott vizsgálat tárgyában«, tűzi ki.

A Ház az elnök javaslatát elfogadta.

277. A Ház áttért a napirend utolsó pontjára, mely szerint az igazságügyminister válaszolt Kovács Pálnak interpellatiójára, »a vidéki szegény embereknek vigéczek által történt tömeges becsapatása tárgyában«.

A Ház a minister válaszát az interpelláló képviselővel együtt tudomásul vette.

Napirend meg lévén állapitva,

elnök az ülést bezárta.

Az 1906. évi julius hó 4-én tartott

19. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Egry Béla.***

278. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyre észrevétel nem tétetvén, a Ház által hitelesíttetik.

279. Elnök bemutatja:

Pisztóry Mór képviselő levelét, melyben egészségi okokból két havi,

és Hock János képviselő levelét, melyben hasonló okból hat heti szabadságot kérnek.

A Ház a kért szabadságidőt nevezett képviselőknek megadja.

280. Elnök bemutatja Rakovszky Béla képviselő levelét, melyben bejelenti, hogy összeférhetlenségi helyzetét megszüntette.

Tudomásul szolgál.

281. Elnök bemutatja:

1. Győr város közönségének feliratát az 1886. évi XXII. t.-cz. módosítása tárgyában;

2. az állami tisztviselők országos egyesületének, Szebeny Antal képviselő utján beadott kérvényét, az állami tisztviselők fizetését rendező tervezet sérelmeinek orvoslása tárgyában;

3. az alsó-fehér-kőrösi ármentesítő társulatnak, Schriffert József képviselő utján beadott kérvényét, a Kőrös és Berettyó mentén állami költségen völgyzáró gátak épitése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

282. Hellebronth Géza képviselő, az összeférhetlenségi állandó bizottság előadója, felolvassa az összeférhetlenségi állandó bizottság itéletét és annak indokait Barabás Béla képviselő kettős megbizólevele tárgyában, mely szerint Barabás Béla az aradi megbizólevél megtartására köteleztetett, elnök egyben felhatalmazást kér, hogy a VII. kerületben a választás iránt való intézkedését megtehesse.

Az összeférhetlenségi állandó bizottság jelentése tekintetében határozathozatalnak helye nem lévén, felhatalmazza a Ház az elnököt, hogy a Budapest székes főváros VII-ik kerületében megejtendő új választás iránt szükséges intézkedéseket tegye meg.

283. Sághy Gyula, a pénzügyi bizottság megbízásából benyujtja a pénzügyi bizottság jelentését »a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt létrejött pénzügyi egyezmény beczikkelyezéséről« a pénzügyminister által benyujtott törvényjavaslat tárgyában.

A Ház elrendeli a jelentés kinyomatását, szétosztását és annak idején — az osztályok mellőzésével — leendő napirendre tűzését.

284. Elnök a biráló bizottságok esküt nem tett tagjait névszerint megnevezve felhivja a szabályszerű eskü letételére, mire:

Hellebronth Géza, Szentiványi Árpád és Melczer Géza II. biráló bizottsági tagok,

Ártim Mihály, a III. biráló bizottság tagja,

Musitzky Döme, a VII. biráló bizottság tagja,

Fernbach Péter, a IX. biráló bizottság tagja,

a szabályszerű esküt letették.

285. Elnök a biráló bizottságok megalakulása tárgyában a Ház tegnapi ülésében hozott határozatra való hivatkozással, miután a megalakulás iránti felhivás sikertelen maradt, felhatalmazást kér arra, hogy a még meg nem alakult biráló bizottságok tagjait a megalakulás végett sürgönyileg szólíthassa fel.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárulván, a kért felhatalmazást megadja.

286. Hammersberg László jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben újabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben a következő interpellatiók vannak bejegyezve:

1906. julius 4-iki kelettel *Brediceanu Coriolán:* »Krassó-Szörény megye területére katonaság és csendőrség kirendelése és a választók sanyargatása tárgyában, a belügy- és honvédelmi ministerekhez«.

Dr. Pilisy István képviselő interpellatiója: »Vörös László és Feilitzsch Arthur báró, a Fejérváry-kormány volt tagjainak Vilmos német császár részéről a vörössas-rendjel által történt kitüntetésük tárgyában, a m. kir. ministerelnök úrhoz.«

Vlád Aurél képviselő interpellatiója: »a Fejérváry-kormány alatt kinevezett tisztviselőknek állampénzen való kártalanítása tárgyában, — a ministerelnök úrhoz, úgyis mint pénzügyministerhez.«

Elnök indítványára:

a Ház elhatározza, hogy az interpellatiókra félkét órakor tér át — a napirend félbeszakításával — az interpellatiókat megelőzőleg azonban a belügyminister úr fog válaszolni Hodzsa Milán interpellatiójára.

287. Ráth Endre jegyző felolvassa »a királyi biróságok és ügyészségek tagjainak az igazságügyministeriumban 1905. január 1-je óta történt alkalmazása tekintetében a felmentés megadásáról és azoknak az igazságügyministeriumban további ideiglenes alkalmazásáról« szóló törvényjavaslatot — harmadszori olvasásban.

A Ház a felolvasott törvényjavaslatot harmadszori felolvasásban elfogadja s azt alkotmányos tárgyalás és hozzájárulás végett a főrendiházhoz áttenni rendeli.

288. Következett napirend szerint a felirati javaslat tárgyalása, mely az idő előrehaladott volta miatt

félbeszakíttatott.

289. Elnök indítványozza, hogy térjen át a Ház az interpellatiókra, illetve a Ház korábbi határozata szerint első sorban a belügyminister úrnak Hodzsa Milán képviselő interpellatiójára adandó válaszra, melyet megelőzőleg a napirendet következőkben javasolja megállapítani:

a legközelebbi ülés határnapja és idejéül csütörtököt, 1906. évi julius 5-ének d. e. 10 óráját javasolja megállapítani, melynek tárgya lenne:

a) elnöki előterjesztések és iratok bemutatása;
b) a felirati javaslat tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja s határozattá emeli.

290. Andrássy Gyula gróf belügyminister válaszol Hodzsa Milán képviselő interpellatiójára, »a földmunkások országos szövetségében folytatott vizsgálat tárgyában«,

mely választ úgy az interpelláló képviselő, valamint a Ház is tudomásul vesz.

291. Ezután *Brediceanu Coriolán* képviselő terjeszti elő interpellatióját a belügy- és honvédelmi minister urakhoz.

Az interpellatió közöltetni rendeltetik a belügy- és honvédelmi minister urakkal.

292. *Pilisy István* képviselő terjeszti elő ezután interpellatióját a ministerelnök úrhoz, a ki nyomban válaszolván,

a ministerelnök válaszát úgy az interpelláló képviselő, valamint a Ház tudomásul veszi.

293. *Vlád Aurél* képviselő kéri interpellatiójának a legközelebbi interpellatiós napra való elhalasztását, tekintettel az idő előrehaladottságára.

A Ház a kért halasztást megadja.

A napirend meg lévén már állapítva,

elnök az ülést bezárja.

Az 1906. évi julius hó 5-én tartott

20. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

294. Elnök az ülést megnyitja, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét, melyet

a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

295. Elnök előterjeszti Issekutz Győző képviselő szóbeli kérelmét, négy heti szabadság engedélyezése iránt.

A Ház a kért szabadságot megadja.

296. Elnök bemutatja Battik Ödön levelét, melylyel bejelenti, hogy összeférhetlenségi helyzetét megszüntette.

A Ház a bejelentést tudomásul veszi.

297. Elnök bejelenti, hogy

az *V-ik biráló bizottság*
elnökéül: Babó Mihályt,
jegyzőjéül: Horváth Gyulát;

a *VI-ik biráló bizottság*
elnökéül: Holló Lajost,
jegyzőjéül: Nyáry Bélát;

a *IX-ik biráló bizottság*
elnökéül: Malatinszky Györgyöt,
jegyzőjéül: Goldis Lászlót választotta meg.

Fölemlíti az elnök, hogy az I. és II. biráló bizottságok még mindig nem alakultak meg.

Ezeket felhivja az elnök, hogy a holnapi napon, vagyis f. évi julius hó 6-án d. e. 9 órakor alakuljanak meg és ennek megtörténtét jelentsék be.

A Ház az elnöki bejelentést tudomásul veszi.

298. Elnök felhívja a biráló bizottságok azon tagjait, a kik a házszabályok 36-ik §-ában szövegezett esküt nem tették le, hogy az eskü letétele végett jelentkezzenek, mire
Bakonyi Samu, a II-ik,
Babó Mihály, Baross Jusztin, Nagy Emil, az V-ik,
Kmety Károly, Péchy Zsigmond, a VI-ik,
Baross János, a VIII-ik,
Jankovich Marcell, a IX-ik biráló bizottságok tagjai,

a házszabályok 36. §-ában szövegezett esküt és pedig a bizottságok sorrendjében és bizottságonkint külön-külön a Ház színe előtt letették.

Egyúttal felhívja az elnök a biráló bizottságoknak még esküt nem tett tagjait, hogy ennek letétele végett a Ház legközelebbi ülésében jelenjenek meg.

A Ház ehhez hozzájárul.

299. A megállapított napirend értelmében folytatólagos tárgyalás alá vette a Ház a Királyhoz intézendő, s a felirati bizottság által előterjesztett felirat tervezetét, melylyel kapcsolatban tárgyaltatott Polit Mihály és társai felirati javaslata is.

A tárgyalás során lejárván a Ház tanácskozására megállapított idő és a tárgyhoz való szólásra több képviselő lévén még följegyezve, — az elnök indítványára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja, legközelebbi ülésének idejét a f. évi julius hó 6-ának délelőtti 10 órájára tűzi ki és annak napirendjéül:

1. az elnök esetleges előterjesztéseit, s irományok bemutatását, továbbá,

2. a felirati javaslat tárgyalásának folytatását, ezzel kapcsolatban Polit Mihály képviselő és társai felirati javaslatát állapítja meg.

Ezzel az elnök

az ülést bezárta.

Az 1906. évi julius hó 6-án tartott

21. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula;*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***
később: ***Rakovszky István,*** *alelnök;*
végül: ***Justh Gyula.***

300. Elnök az ülést megnyitja, felolvastatja a mult ülés jegyzökönyvét, melyet

a Ház észrevétel nélkül hitelesített.

301. Elnök bemutatja:

Nagyküküllő vármegye közönségének feliratát az 1894: XII. t.-cz. módosítása iránt;

Borsod vármegye közönségének feliratát a munkás-mozgalmak tárgyában;

Pozsony város közönségének feliratát az alkoholizmus terjedésének meggátlása végett;

Abrudbánya és Karánsebes városok képviselőtestületének gróf Teleki Pál képviselő utján beadott kérvényeit a községi törvény módosítása iránt;

a lugosi és a pozsonyi állami hivatalszolgáknak Jankovich Marcell képviselő útján beadott kérvényeit fizetési viszonyaik rendezése iránt;

a boldogasszonyi, a talabori, a hajdudorogi, az alsó-ungi, a pacsa-nagykapornaki, a magyarkomjáti tanitói köröknek Okolicsányi László,

az erdélyi róm. kath. tanitó-egyesületek szövetségének Ugron Gábor képviselő útján beadott kérvényeit az állami és a felekezeti tanítók javadalmazásának egyenlősítése tárgyában;

a magyar szőlősgazdák országos egyesületének Szilassy Zoltán képviselő útján beadott kérvényét az 1893: XXIII. t.-cz. helyébe új bortörvény megalkotása érdekében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

302. Elnök bejelenti, hogy
a II-ik biráló bizottság
elnökéül: Szentiványi Árpádot,
jegyzőjéül: Buza Barnát választotta meg.

A Ház ezt az elnöki bejelentést tudomásul veszi.

303. Együttal fölemlíti az elnök, hogy az I. biráló bizottság még mindig nem alakult meg.

Fölhivja az elnök, hogy az e czélra kijelölt helyen, a holnapi napon d. e. 9 órakor alakuljon meg és ennek megtörténtét jelentse be.

Ezzel kapcsolatban az elnök a biráló bizottságoknak névszerint megjelölt azon tagjait, a kik eddig még a házszabályok 36. §-ában szövegezett esküt le nem tették, fölhívja, hogy az eskü letétele végett jelentkezzenek.

A felhívás folytán gróf Zichy Miklós, a VII. biráló bizottság tagja, az esküt letette.

304. Bernát Béla képviselő, mint az igazolási állandó bizottság elnöke jelenti, hogy ezen bizottság megvizsgálta a hozzá utalt megbizóleveleket, melyekre nézve javasolja, hogy

mivel gróf Andrássy Gyula az olaszliszkai választókerület megbizásáról leköszönt, — erre vonatkozólag a Ház további intézkedése felesleges, —

Nagy Dezső megválasztása ellen a kir. Curiához panasz adatott be, — minek folytán az a házszabályok 12. §-ának *c*) pontja alá soroztassék, —

s mivel Irsay József, Vlád Aurél, Tolnay Lajos, Dobrovics Milán képviselők megválasztása óta 30 nap már eltelt, nevezettek végleg igazolt képviselőknek jelentessenek ki.

Javasolja továbbá, hogy gróf Dessewffy Emil, Telbisz Alajos, Mezőssy Béla, Szokoly Tamás, Pleininger Ferencz, gróf Esterházy Móricz, Nagy Barna és Visontai Soma képviselők megbizólevelei, mivel azok a törvények rendeleteivel egyezők, — a 30 nap fentartásával igazoltassanak.

Beck Lajos megbizólevelére vonatkozólag pedig javasolja, hogy mivel az a törvény rendelkezéseinek nem felel meg, az a házszabályok 12. §-ának *b*) pontja szerint soroztassék.

Az igazolási állandó bizottság ezen jelentése alapján a Ház Irsay Józsefet, Tolnay Lajost, Dobrovics Milánt és Vlád Aurélt végleg igazolt képviselőknek jelenti ki,

gróf Dessewffy Emilt, Telbisz Alajost, Mezőssy Bélát, Szokoly Tamást, Pleininger Ferenczet, gróf Esterházy Móriczot, Nagy Barnát és Visontai Somát pedig 30 nap fentartásával.

Nagy Dezső és Beck Lajos megbizóleveleire nézve, az előbbi megbizólevelére csak a m. kir. Curia, az utóbbiéra nézve csak a biráló bizottság jelentéseinek vétele után és azoknak alapján fog a Ház határozni.

Andrássy Gyula gróf megbizólevelét illetőleg határozathozatal szüksége nem forog fenn.

305. Foganatba vétetett a közvetlenül előző határozattal végleg, illetve fentartással igazolt képviselőknek osztályokba való sorolása, a mely teendőt megelőzőleg az elnök előadja, hogy közülök a számaránynak megfelelőleg az I. és VIII. osztályba 2—2, a II-ba egy sem, — a többi osztályokba pedig egy-egy lesz sorsolás utján beosztandó.

A nyomban megejtett sorsolás után be lett osztva:

az I. osztályba: Visontai Soma, Telbisz Alajos;
a III-ba: gróf Dessewffy Emil;
a IV-be: Nagy Barna;
az V-be gróf Esterházy Móricz;

a VI-ba; Beck Lajos;
a VII-be: Pleininger Ferencz;
a VIII-ba: Szokoly Tamás, Mezőssy Béla;
a IX-be: Tolnay Lajos.

306. Elnök jelenti, hogy mivel az igazolási állandó bizottság Beck Lajos megbizólevelét kifogásolta, az biráló bizottság elé utasítandó.

A nyomban megejtett sorsolás utján

Beck Lajos megbizólevele az I-ső biráló bizottsághoz utasíttatik.

307. Szilassy Zoltán, a közgazdasági bizottság előadója, beterjeszti a közgazdasági bizottságnak jelentését a földmivelésügyi ministernek »a Svájczczal 1906. évi márczius hó 9-én kötött állategészségügyi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatáról.

A Ház elrendeli a jelentés kinyomatását, szétosztását és annak idején napirendre tűzését.

308. Meczner Béla, a számvizsgáló bizottság elnöke, beterjeszti »a képviselőház pénztárának 1905. évi január hó 1-től, 1905. évi deczember hó 31-éig terjedő időre vonatkozó számadásáról« szóló bizottsági jelentést.

A Ház elrendeli a jelentés kinyomatását, szétosztását és annak idején napirendre tűzését.

309. Napirend szerint következett a felirati javaslat tárgyalásának folytatása, kapcsolatban Polit Mihály képviselő és társai felirati javaslatával.

A tárgyalás során lejárván a Ház tanácskozására megállapitott idő és a tárgyhoz való szólásra több képviselő lévén még följegyezve, az elnök indítványára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja, a legközelebbi ülés idejét f. évi julius hó 7-ének d. e. 10 órájára tűzi ki, s napirendjéül:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatását;
2. az indítvány és interpellatiós könyvek felolvasását;
3. a felirati javaslat tárgyalásának folytatását; és
4. a kérvények 1-ső sorjegyzékének tárgyalását állapítja meg.

Egyben elhatározza a Ház, hogy a kérvények tárgyalására 1/2 1-kor tér át.

Ezzel elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi julius hó 7-én tartott

22. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***
később: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

310. Elnök az ülést megnyitja, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét, melyet

a Ház észrevétel nélkül hitelesített.

311. Elnök bemutatja:

Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye közönségének feliratát a munkás-mozgalmak tárgyában;

Csanád vármegye közönségének feliratát a kiszolgált katonáknak adandó állami segítség érdekében;

Győr város közönségének feliratát az alkoholizmus terjedésének meggátlása iránt;

Kolozsvár város közönségének feliratát azon ministeri rendelet hatályon kivül helyezése iránt, mely a csendőri karhatalmat a főispánok közvetlen rendelkezése alá bocsátja;

Dés város képviselő-testületének Betegh Imre képviselő útján beadott kérvényét a községi törvény módositása tárgyában;

az ipartestületek országos szövetségének és központi bizottságának Kossuth Ferencz képviselő útján beadott kérvényét az ipartörvény revisiója iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

312. Elnök bejelenti, hogy az I. biráló bizottság megalakult és

elnökéül: Mukits Simont,
jegyzőjéül: Zlinszky Istvánt választotta meg.

Tudomásul vétetik.

313. Napirend értelmében az inditvány- és interpellatiós könyvek felolvasása következvén, —

Hammersberg László jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben ujabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben be van jegyezve julius hó 6-áról:

Dr. Halász Lajos képviselő interpellatiója a vallás- és közoktatásügyi ministerhez, »Báró Barkóczy Sándor kultuszministeri tanácsosnak az orsz. tanár-egyesület gyülésén tett reaktionárius nyilatkozatai tárgyában«;

Zboray Miklós képviselő interpellatiója a ministerelnökhöz, »a szerb határzárlattal kapcsolatban«;

Bedőházi Jánosé a ministerelnökhöz, »a szerb határzárlattal kapcsolatban«;

julius hó 7-éről:

Bródy Ernő képviselő interpellatiója az igazságügyministerhez, »a »Világszabadság« czímű lap elkobzása ügyében«;

Dr. Maniu Gyula képviselő interpellatiója a vallás- és közoktatásügyi ministerhez, »a Lukács György-féle rendeletek végrehajtása tárgyában (népiskolai oktatás)«.

A Ház az elnök indítványára elhatározza, hogy az interpellatiók a kérvények 1-ső sorjegyzékének tárgyalása után 1/2 2-kor terjesztessenek elő.

Az esetben, ha a mai ülés megállapított napirende az interpellatiók előterjesztésére kitűzött idő előtt tárgyaltatnék le, — az esetben az interpellatiók nyomban a napirend letárgyalása után terjesztessenek elő.

314. Napirend szerint következett s tárgyalás alá vétetett a felirati bizottság javaslata.

Tanácskozás közben a javaslat tárgyalására az előző ülésen már meghatározott idő eltelt s mert szólásra még többen vannak feljegyezve, elnök javaslatára

a Ház a vita folytatását a holnapután, f. hó 9-én d. e. 10 órakor tartandó ülése napirendjére halasztja.

315. Napirend szerint következett a kérvények 1-ső sorjegyzékének tárgyalása.

Zakariás János, mint a kérvényi bizottságnak előadója szólal fel és előadja a kérvényi bizottságnak az alább jegyzett kérvényekre vonatkozó javaslatait.

Heves, Hont, Kolozs, Sopron, Szolnok-Doboka, Trencsén, Ung, Vas varmegyék, Győr sz. kir. város, Zombor sz. kir. város, Zala vármegye 2 rendbeli kérvényei a kormánybiztosok kinevezése és az ezt cselekvő kormány vád alá helyezése tárgyában;

Borsod vármegye kérvénye Kristóffy József belügyminister törvénytelen rendeletének hatályon kivül helyeztetése és a belügyminister vád alá helyezése tárgyában;

Maros-Torda vármegye kérvénye Bihar Ferencz honvédelmi minister és Kristóffy József belügyminister törvénytelen rendeleteinek hatályon kivül helyezése és e ministerek vád alá helyezése tárgyában;

Hont, Zala 2 rendbeli, Borsod, Sopron, Győr vármegyék, Nógrád vármegye 2 rendbeli, Fejér, Moson, Háromszék vármegyék, Pécs sz. kir. város törvényhatósága, Győr sz. kir. város, Baja thj. város kérvényei a kormány törvény- és alkotmányellenes ténykedése, a törvénytelen intézkedések hatályon kivül helyezése és a kormány vád alá helyezése tárgyában;

Szilágy vármegye, Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye 2 rendbeli, Kolozs, Szabolcs vármegyék, Torda-Aranyos vármegye 2 rendbeli, Szilágy vármegye kérvényei Kristóffy Józseffel szemben a törvényes alapon álló törvényhatósági határozatok megsemmisítése miatti megtorlás és vád alá helyezése tárgyában;

Abauj-Torna, Sopron, Csík, Somogy, Szilágy vármegyék, Pécs sz. kir. város, Hódmezővásárhely sz. kir. város, Szeged

sz. kir. város kérvényei Bihar Ferencz honvédelmi minister vád alá helyezése tárgyában.

Zakariás János előadó a bizottság nevében javasolja, hogy mivel »a kérvényi bizottság megállapítja, hogy a törvényhatóságoknak a b. Fejérváry Géza kormánya és különösen Kristóffy József és Bihar Ferencz ministerek elleni panaszukat tárgyazó kérvényeiben az 1848. évi III. t.-cz. 32. §-ában körülirt törvényszegések és mulasztások soroltassanak fel: erre való tekintettel és minthogy a megtorlás iránti javaslatok megtétele kizárólag a képviselőház szuverén jogkörébe tartozik, a kérvényi bizottság azt javasolja, hogy: a képviselőház azzal az utasítással adja ki a kérvényeket az igazságügyi bizottságnak, hogy az az egyéni felelősség megállapítása mellett a megfelelő megtorlás iránt érdemleges javaslatát terjessze mielőbb a képviselőház elé és javaslatában terjeszkedjék ki: a Fejérváry-kormány, illetve ministerei által a kérvényekben felsoroltakon kivül elkövetett törvénysértésekre és mulasztásokra és arra is, hogy a törvényhatóságok törvényes önkormányzati jogán elkövetett sérelmek az 1886: XXI. t.-cz. 19. §-a szerint a képviselőház által orvosoltassanak. Ennek megtörténte után pedig a kérvények adassanak ki a belügyministernek, hogy azok tartalmát a törvényhatóságok önkormányzati jogkörének kiterjesztése és biztosítása tárgyában mielőbb előterjesztendő törvényjavaslat előkészítésénél vegye figyelembe.«

Ezzel szemben Olay Lajos a következő határozati javaslatot terjeszti be:

Határozati javaslat:

»1. Utasíttatik a kormány, hogy a képviselőháznak tegyen előterjesztést, hogy a fennállott Fejérváry-kormány tagjai személyenkint a kérvényekben úgy a többi felhozott és a még felhozandó közjogi indokok alapján vád alá helyeztessenek.

2. Indítványozom, minthogy a nemzet valódi érdekével, alkotmányunk biztosságával össze nem fér, hogy azon magasabb állású köztisztviselők, kik a fennállott kormány alkotmányszegő és törvénytelen műveleteit politikai felelősség terhe alatt első sorban segítették elő és hajtották végre és e czélból ama kormánytól magasabb és bizalmi állást fogadtak el, a mai alkotmányos kormányzat alatt tovább is ez állásban maradjanak és tiszti hatóságot gyakoroljanak; mivelhogy a szövetkezett pártok vezérlő bizottsága, ugyanezen elvet irányadónak kimondta és a mai alkotmányos kormány, az elv gyakorlati megvalósítását erélyesen megkezdette és e felfogás és eljárás a nemzet közmegegyezésével találkozott; mivelhogy az egyik magasabb állású ily köztisztviselőnek eltávolítása, a másiknak pedig tiszti állásban meghagyása, a személyválogatás természetével bír, a személyválogatás pedig, az elvi és alkotmányos álláspont komolyságában való hitet és bizalmat megrendíti és egyuttal rossz példát nyujt a jövőre, — ezen okoknál fogva a Fejérváry-kormány által kinevezett magasabb állású állami köztisztviselők mindannyian állásuktól haladéktalanul mozdíttassanak el«.

Elnök a határozati javaslatot szavazás alá bocsátván,

a Ház felállás és ülvemaradás utján megejtett szavazással a bizottság javaslatát fogadja el.

316. Napirend szerint következett az interpellatiók előterjesztése.

Mielőtt erre a Ház áttért volna, az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését f. hó 9-én d. e. 10 órakor tartja és ennek napirendjére:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatását és
2. a felirati javaslat tárgyalásának folytatását tűzte ki.

317. Napirend szerint következett az interpellatiók előterjesztése, melynek során Vlád Aurél interpellatiót intéz »a Fejérváry-kormány alatt kinevezett tisztviselőknek állampénzen való kártalanítása tárgyában«, a ministerelnök- ugyis mint pénzügyministerhez.

A ministerelnök a hozzá intézett interpellatióra a választ rögtön megadja, azt az interpelláló képviselő is tudomásul vévén,

a Ház a választ tudomásul veszi.

318. Halász Lajos előterjeszti bejelentett interpellatióját »báró Barkóczy Sándor kultuszministeri tanácsosnak az orsz. tanár-egyesület gyülésén tett reakczionárius nyilatkozatai tárgyában.«

A vallás- és közoktatásügyi minister a hozzá intézett interpellatióra a választ rögtön megadja, azt az interpelláló képviselő is tudomásul vévén, —

a Ház a választ tudomásul vette.

319. Zboray Miklós előterjeszti bejelentett interpellatióját »a szerb vámháború tárgyában.«

Miután Bedőházi János bejelentett interpellatióját »a szerb határzárlattal kapcsolatban« visszavonta, — a ministerelnök a Zboray Miklós által hozzá intézett interpellatióra a választ nyomban megadja, mit az interpelláló képviselő is tudomásul vévén,

a Ház a választ tudomásul vette.

320. Bródy Ernő kéri, hogy bejelentett interpellatióját, tekintettel az előhaladott időre, a legközelebbi interpellatiós napon terjeszthesse elő.

A Ház ehhez hozzájárul.

321. Maniu Gyula kéri, hogy bejelentett interpellatióját, tekintettel az előhaladott időre, a legközelebbi interpellatiós napon terjeszthesse elő.

A Ház ehhez hozzájárul.

A napirend meg lévén állapítva,

elnök az ülést bezárja.

Az 1906. évi julius hó 9-én tartott

23. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

322. Elnök az ülést megnyitja és felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a felolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

323. Elnök bemutatja Ziegler Kálmán képviselő levelét, melylyel bejelenti, hogy képviselői megbizatásáról lemond.

Tudomásul vétetik és a Ház megbizza az elnököt, hogy Zala vármegye »csáktornyai« választókerületében az új képviselőválasztás iránt intézkedjék.

324. Elnök bemutatja Keszits Antal és Teszelszky József képviselők leveleit, melyekkel egészségi okokból hat-hat heti szabadságot kérnek.

A Ház a kért szabadságidőt mindkét képviselőnek megadja.

325. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratát, melyben értesíti a Házat, hogy a Gáll József lemondása folytán megüresedett jegyzői állásra a főrendiház gróf Almássy Imre főrendiházi tagot választotta meg.

A Ház a bejelentést tudomásul veszi.

326. Elnök bemutatja:

Kaposvár város képviselőtestületének Gaál Gaszton képviselő útján beadott kérvényét a községi törvény módosítása tárgyában;

a balassagyarmati törvényszéki hivatalszolgáknak Somogyi Aladár,

és a dési állami hivatalszolgáknak Betegh Imre képviselő útján beadott kérvényeit fizetési viszonyaik rendezése iránt;

Novakovics József és társainak Somogyi Aladár képviselő útján beadott kérvényét a hajó-malmaikat terhelő regalejog megváltása végett;

a mármarosdombói gör. kath. esperesi kerület papságának Ujházy Iván képviselő utján beadott kérvényét a kisbirtok védelme iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

327. Elnök bemutatja a házszabályok 171-ik szakasza értelmében az igazolt képviselők sorából általa összeállított 80 tagú itélő bizottságnak névjegyzékét, a kikből esetről-esetre az itélő

bizottságok tagjai kisorsoltatnak az 1906—1911-iki országgyülés I-ső ülésszakában.

A névjegyzék a következő:

Andrássy Sándor gróf
Ballagi Aladár
Baloghy Ernő
Barabás Béla
5 Barta Ödön
Batthyány Tivadar gróf
Bánffy Dezső báró
Bella Mátyás
Bernáth Béla
10 Bernáth István
Bethlen István gróf
Bizony Ákos
Brediceanu Coriolán
Buza Barna
15 Barcsics Erazmo
Chernel Gyula
Ciocán János
Csernoch János
Darányi Ferencz
20 Drohobeczky Gyula
Emődy József
Endrey Gyula
Fernbach Péter
Földes Béla
25 Förster Ottó
Haviár Dániel
Holló Lajos
Horváth Arthur báró
Inkey József báró
30 Ivánka Oszkár
Kállay Lipót
Kmety Károly
Kubik Béla
Krasojevics György
35 Lengyel Zoltán
Mailáth Géza gróf
Malatinszky György
Markhot Aladár
Meczner Béla
40 Melzer Vilmos
Meskó László
Mezőfi Vilmos
Mérey Lajos
Molnár János
45 Nagy Ferencz
Németh Imre
Novacu Aurél
Nyáry Béla
Okolicsányi László
50 Pildner Ferencz
Pisztóry Mór
Putnoky Mór
Rakovszky Béla
Rákosi Viktor
55 Rátkay László
Révay Simon báró
Sághy Gyula
Semsey László
Simonyi-Semadam Sándor
60 Szalay László
Szatmári Mór
Szemere Huba
Szereday Aladár
Széll Kálmán
65 Szilassy Zoltán
Szivák Imre
Sztáray Sándor gróf
Teleki Arvéd gróf
Thaly Ferencz
70 Thaly Kálmán
Thorotzkai Miklós gróf
Török Ferencz
Tuskán Gergely
Várady Imre
75 Vázsonyi Vilmos
Veres József
Vertán Endre
Wesselényi Miklós báró
Zichy János gróf és
80 Zichy Jenő gróf.

Tudomásul szolgál és a névjegyzék ki fog nyomatni.

328. Farkasházy Zsigmond, a zárszámadás-vizsgáló bizottság előadója, bemutatja:

1. »a magyar korona országainak 1898—1902-ig terjedő öt évi államháztartása eredményeiről«;

2. »a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben (1904: XXI. t.-cz.) az 1904-iki számadási év III-ik negyedében előfordult túlkiadások-, előirányzat nélküli kiadások- és hitelátruházásokról«;

3. »a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben (1904:XXI. t.-cz.) az 1904-iki számadási év IV-ik negyedében előfordult túlkiadások-, előirányzat nélküli kiadások- és hitelátruházázokról«;

4. »a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben (1904:XXI. t.-cz.) az 1904-iki számadási év pótnegyedében előfordult túlkiadások-, előirányzat nélküli kiadások- és hitelátruházásokról«;

5. »az 1905-iki számadási év I-ső negyedében költségvetési felhatalmazás nélkül utalványozott kiadásokról« —

az állami számvevőszék elnökének jelentéseit.

A Ház a beterjesztett jelentések kinyomatását és szétosztását elrendeli, a napirendre tűzés iránt pedig később fog intézkedni.

329. Szalay László képviselő, mint az első biráló bizottság tagja, eskütételre jelentkezik.

Elnök Szalay László megesketését elrendelvén:

Szalay László a házszabályok 36-ik szakaszában előirt esküt a Ház színe előtt letette.

330. Napirend szerint következett a felirati javaslat tárgyalásának folytatása, ezzel kapcsolatban Polit Mihály képviselő és társai felirati javaslata.

Tanácskozás közben az idő előrehaladván és még több zónok lévén följegyezve:

a felirati javaslat tárgyalása félbeszakíttatott.

331. Elnök javaslatára

a Ház a holnap, f. hó 10-én, délelőtt 10 órakor tartandó ülés napirendjére kitűzi:

az elnöki előterjesztéseket és irományok bemutatását;

továbbá a felirati javaslat tárgyalásának folytatását, kapcsolatban Polit Mihály képviselő és társai felirati javaslatával.

Ezzel elnök

az ülést berekeszti.

Az 1906. évi julius hó 10-én tartott

24. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***

332. Elnök az ülést megnyitja és felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A ház a felolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

333. Elnök bemutatja:

Barabás Béla képviselő levelét, melylyel az *aradi-*

és Gubody Ferencz képviselő levelét, melylyel a *nagykörösi-*

választókerület képviseletéről lemond.

A Ház a lemondásokat tudomásul veszi és megbizza az elnököt, hogy az említett kerületekben az új képviselőválasztások elrendelése iránt intézkedjék.

334. Elnök bemutatja Nyáry Béla képviselő levelét, melylyel négy heti szabadságidő engedélyezését kéri.

A Ház a kért szabadságot nevezett képviselőnek megadja.

335. Elnök bemutatja:

Debreczen város közönségének feliratát az 1883-ik évi XLIV-ik t.-cz. módosítása iránt;

Csíkszépviz község birtokosságának Török Ferencz képviselő útján beadott kérvényét a községbeli tagosítás felfüggesztése és a tagosítási törvény módosítása tárgyában;

a tordai állami hivatalszolgáknak Vertán Endre képviselő útján beadott kérvényét fizetési viszonyaik rendezése ügyében.

A kérvények tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

336. Következett napirend szerint a felirati javaslat tárgyalásának folytatása, kapcsolatban Polit Mihály képviselő és társai felirati javaslatával.

Szólásra többé senki sincs feljegyezve és elnök ama kérdésére, hogy kiván-e még valaki szólani, senki sem jelentkezvén,

elnök a vitát bezárja.

Szó illeti még az előadót és a zárszó Polit Mihály képviselőt, kinek felirati javaslatát 9 képviselőtársa is aláirta; az idő előrehaladottságánál fogva azonban,

a Ház a vita folytatását félbeszakítja.

337. Következett a legközelebbi ülés idejének kitűzése és a napirend megállapítása.

Elnök javasolja, hogy a Ház holnap, azaz f. hó 11-én délelőtt 10 órakor tartson ülést, mely ülésnek napirendjét fogná képezni:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása,
az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása és
a felirati javaslat tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatának elfogadásával, ily értelemben határoz.

Ezzel elnök

az ülést bezárja.

Az 1906. évi julius hó 11-én tartott

25. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***
utóbb: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

338. Elnök az ülést megnyitja és felolvastatja az előbbi ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a felolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

339. Elnök bemutatja:

Meskó László képviselő levelét, melylyel öt heti, —

továbbá Giesswein Sándor és Popovics Sándor képviselők leveleit, melyekkel 4—4 heti szabadságidő engedélyezését kérik.

A Ház a kért szabadságidőt nevezett képviselőknek megadja.

340. Wekerle Sándor ministerelnök bemutatja a közösügyi szükségletekhez való hozzájárulás arányának megállapítása végett kiküldött országos bizottság jelentését.

A jelentés ki fog nyomatni, a képviselők között szét fog osztatni és az osztályok mellőzésével, a pénteki ülés napirendjére kitüzetni rendeltetik.

341. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister bemutatja:

»az orosháza-szentes-csongrádi« és

»az eszék-diakovár-vrpoljei helyi érdekű vasutak engedélyezéséről«, továbbá

»a Bácsbodrog vármegyei egyesült helyi érdekű vasutak részvénytársaság tulajdonát képező Bácsbodrog vármegyei és óbecse-újvidék-titeli helyi érdekű vasutak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratok egyesítése tárgyában« szóló törvényjavaslatokat.

A javaslatok ki fognak nyomatni, a képviselők között szét fognak osztatni és előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasíttatnak.

342. Hoitsy Pál képviselő, mint a pénzügyi bizottság előadója, bemutatja a pénzügyi bizottságnak és a közgazdasági bizottságnak jelentését »a Svájczczal 1906. évi márczius hó 9-én kötött kereskedelmi szerződés tárgyában.«

A jelentés ki fog nyomatni, a képviselők között szét fog osztatni és tárgyalás végett az osztályok mellőzésével a pénteki ülés napirendjére kitüzetik.

343. Hoitsy Pál előadó bemutatja a pénzügyi bizottság általános és részletes jelentését az 1906. évi költségvetés tárgyában.

A jelentés ki fog nyomatni, a képviselők között szét fog osztatni és tárgyalásra az osztályok mellőzésével a szombati ülés napirendjére tüzetik ki.

344. Mérey Lajos, a VII-ik biráló bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság tárgyalás alá vette Hoitsy Pál, Lányi Mór és Sebess Dénes képviselők megbizóleveleit és a tárgyalás eredményéhez képest őket a házszabályok értelmében a végleg igazolt képviselők sorába iktatandóknak mondta ki.

A Ház Hoitsy Pál, Lányi Mór és Sebess Dénes képviselőket a végleg igazolt képviselők jegyzékébe felvenni rendeli; maga a jelentés pedig tudomásul vétetik.

345. Ráth Endre jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben nincs ujabb bejegyzés, ellenben az interpellatiós könyvben be van ujabban jegyezve:

1906. julius 9-ikéről Buday Barna képviselő interpellatiója a pénzügyministerhez: »a »Jelzálog Hitelbank« konverziója tárgyában«, — továbbá

1906. julius 10-ikéről Marjay Péter interpellatiója a honvédelmi ministerhez és ministerelnökhöz, »tartalékos honvédeknek aratási idő alatt gyakorlatra behívása tárgyában«, — valamint

Uray Imre képviselőnek 1906. julius 10-én bejegyzett interpellatiója a földmivelésügyi ministerhez: »az ország keleti részéről elvont arató munkásoknak Mezőhegyesre, mint tartalékos aratóknak alkalmazása tárgyában«.

Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy az interpellatiók félkettőkor terjesztessenek elő.

Ha azonban a mai ülés megállapított napirendje az interpellatiók előterjesztésére kitűzött idő előtt tárgyaltatnék le, — ez esetben az interpellatiók nyomban a napirend letárgyalása után terjesztendők elő.

346. A napirend értelmében folytatólagos tárgyalás alá vétetett a felirati javaslat.

Az előadó és a zárszó jogával élő Polit Mihály képviselő felszólalásai után elnök a tanácskozást befejezettnek nyilvánitja, — a Ház belenyugvásával felteszi a kérdést, mely szerint: »elfogadja-e a Ház a felirati bizottság javaslatát, a Polit Mihály és társai felirati javaslatával szemben, igen vagy nem?«, — és a szavazást felállás és ülvemaradás utján elrendeli.

A szavazás megtörténvén,

a Ház a felirati bizottság felirati javaslatát általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta, minek következtében Polit Mihály és társai felirati javaslatát mellőzte.

347. Következik az általánosságban elfogadott felirati javaslat részletes tárgyalása.

Elnök javasolja, miszerint — tekintve, hogy a felirati javaslat csupán bekezdésekre van felosztva, — a részletes tárgyalás megejthetése czéljából következő részekre osztassék:

1. A javaslat »czíme«.
2. A bevezető rész, vagyis a javaslat 1., 2., 3. és 4-ik bekezdései.
3. A javaslat 5., 6., 7. és 8-ik bekezdései.
4. A javaslat 9. és 10-ik bekezdései.
5. A javaslat 11-ik bekezdése.
6. A javaslat 12., 13., 14-ik és 15-ik bekezdései.
7. A javaslat 16., 17., 18., 19. és 20-ik bekezdései.
8. A javaslat 21. és 22-ik bekezdései.
9. A javaslat 23., 24., 25. és 26-ik bekezdései.
10. A javaslat 27-ik bekezdése.
11. A javaslat 28., 29. és 30-ik bekezdései.
12. A javaslat 31., 32., 33. és 34-ik bekezdései.
13. Végül a javaslat »záradék«-a.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

348. Az előző pont alatt való határozat értelmében tárgyalás alá vétetett a feliratí javaslat czíme.

A czím felolvasása után Ballagi Aladár előadó indítványozza, hogy a felirat czíme: »Felséges Császár és Apostoli Király!« »Legkegyelmesebb Urunk Királyunk!« következőkép módosíttassék:

»Császári és Apostoli Királyi Felség! Legkegyelmesebb Urunk Királyunk!

Felszólaló nem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A szavazás megejtetvén, a Ház a felirat czímét az előadó által javasolt módosítással elfogadta.

349. Felolvastatván és tárgyaltatván a javaslat 1., 2., 3. és 4-ik bekezdése,

Ballagi Aladár előadó indítványozza, hogy a 4-ik bekezdés következő szövege: »A magyar nemzetnek Felséged uralkodó háza iránti hűsége sokszor volt már kitéve megpróbáltatásoknak«, következőleg módosíttassék:

»A magyar nemzetnek Felséged *és az* uralkodó háza iránti hűsége« . . .

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a felirati javaslat 1., 2., 3. és 4-ik bekezdését az előadó által javasolt módosítással elfogadta.

350. Felolvastatott a javaslat 5., 6., 7. és 8-ik bekezdése.

Ballagi Aladár a 6-ik bekezdéshez az alábbi módosítványt nyujtja be:

A következő eredeti szöveg helyett:

»A nemzet nagy része, midőn elhatározta, hogy a közjogi alapra vonatkozó elveinek megvalósítását nem állítva előtérbe, részt vesz a gyakorlati kormányzásban, — ennek indító oka azon szándék volt, hogy megszüntetve az alkotmányellenes állapotokat« stb.

ajánlja a következő szöveget:

»A nemzet nagy *részét,* midőn elhatározta, hogy a közjogi alapra vonatkozó elveinek megvalósítását nem állítva előtérbe, részt vesz a gyakorlati kormányzásban, — *az a szándék vezérelte,* hogy megszüntetve az alkotmányellenes állapotokat« stb.

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja és elrendeli a szavazást.

A szavazás megejtetvén, a Ház a javaslatnak 5., 6., 7. és 8-ik bekezdését a Ballagi Aladár előadó előterjesztett és felolvasott módosítványával fogadta el.

351. Olvastatott és tárgyaltatott a javaslat 9. és 10-ik bekezdése.

Szólásra senki sincs feljegyezve; elnök tehát a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a felirati javaslat 9. és 10-ik bekezdéseit, a felirati bizottság szövegezésében, változatlanul elfogadja.

352. Következik a javaslat 11-ik bekezdésének olvasása.
Szólásra senki sincs feljegyezve, szólani senki sem kiván.
Elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.
A Ház a felirati javaslat 11-ik bekezdését változatlanul elfogadja.

353. Tárgyaltatván a javaslat 12., 13., 14. és 15-ik bekezdése, minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.
A Ház a felirati javaslat 12., 13., 14. és 15-ik bekezdését, a felirati bizottság szövegezésében, változatlanul elfogadja.

354. Következik a felirati javaslat 16., 17., 18., 19. és 20-ik bekezdéseinek olvasása és tárgyalása.
Ballagi Aladár előadó a 17-ik bekezdés második mondatához a következő módosítást adja be:
Az eredeti szöveg igy szól:
»Ugyszintén kiváló gondot kivánunk fordítani a közterhek arányos elosztására és elviselhetőbbé tételére, valamint az adómentes létminimum megállapítására és a köztartozások kiméletes behajtására.«
E helyett javasolja a következő szöveget:
»Ugyszintén kiváló gondot kivánunk fordítani a közterhek arányos elosztására és elviselhetőbbé tételére, valamint a *progressiv adóztatásnak* és az adómentes létminimum*nak* megállapítására, *nemkülönben* a köztartozások kiméletes behajtására.«
Szólásra senki sem lévén feljegyezve és szólani senki sem kivánván, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.
A Ház a felirati javaslat 16., 17., 18., 19. és 20-ik bekezdését az előadó által javasolt módosítással elfogadta.

355. Olvastatott és tárgyaltatott a felirati javaslat 21. és 22-ik bekezdése.
Ballagi Aladár előadó a következő módosítást ajánlja:
A 22-ik bekezdés második mondata helyett, a mely igy hangzik:
»Ide tartozik a törvényhatóságok és községek önkormányzatának erősítése és életképessé tétele; úgy a törvényhatósági és helyhatósági, mint másrészt az államigazgatási jogköröknek pontos meghatározása«;
tétessék a következő szöveg:
»Ide tartozik a törvényhatóságok és községek önkormányzatának erősítése és életképessé tétele; *a köztisztviselők szolgálati pragmatikájának megalkotása*; *főleg* a törvényhatósági és helyhatósági, mint másrészt az államigazgatási jogköröknek pontos meghatározása«.
Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.
A Ház a felirati javaslat 21. és 22-ik bekezdését az előadó által javasolt modósítással elfogadja.

356. Olvastatott és tárgyaltatott a javaslat 23., 24., 25. és 26-ik bekezdése.

Meczner Béla képviselő módosítást nyujt be, mely szerint a 25-ik bekezdés helyett a következő szöveget ajánlja:

»Korunknak egyik kivánalmát képezi az 1848:XX. t.-cz. végrehajtásának érvényesülése. Ezen törvényczikk végrehajtása a felekezetek önkormányzati jogainak sérelme nélkül lankadatlan gondoskodásunk tárgya leend.«

A ministerelnök felszólalása után Meczner Béla képviselő módosítványát visszavonja; szólásra pedig senki sem jelentkezvén, elnök a tanácskozást bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a felirati javaslat 23., 24., 25. és 26-ik bekezdéseit, a felirati bizottság eredeti szövegezésében, változatlanul elfogadja.

357. Következik a 27-ik bekezdés olvasása és tárgyalása.

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a felirati javaslat 27-ik bekezdését változatlanul elfogadja.

358. Olvastatott a javaslat 28., 29. és 30-ik bekezdése.

Szólani senki sem kiván, elnök tehát a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a felirati javaslat 28., 29. és 30-ik bekezdéseit változatlanul elfogadta.

359. Olvastatott a javaslat 31., 32., 33. és 34-ik bekezdése.

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a felirati javaslat 31., 32., 33. és 34-ik bekezdéseit változatlanul elfogadja.

360. Következik a »záradék« olvasása és tárgyalása.

Hammersberg László a következő módosítványt adja be:

»A befejező záradék helyett, onnan »Kik egyébiránt« — egész végig, a következő szöveg tétessék:

»Kelt Budapesten, 1906. évi julius hó 11-én tartott ülésünkből.

Magyar-, Dalmát-, Horvát- és Szlavonországok országgyülésének Császári és Apostoli Királyi Felséged iránt törhetlen hűséggel viseltető képviselőháza

és ennek nevében:

elnök. jegyző.«

Szólásra senki sem lévén feljegyezve és szólni senki sem kivánván, elnök a vitát bezárja, a kérdést — Hammersberg módosítványa ellenindítványnak tekintetvén — a Ház beleegyezésével akként teszi fel: elfogadja-e a Ház a felirati javaslatnak záradékát, szemben Hammersberg László indítványával?

Elnök e kérdésre a szavazást felállás és ülvemaradás utján elrendeli.

A szavazás megtörténvén, a Ház a felirati bizottság szövegezésében nem fogadja el a felirati javaslatnak záradékát, hanem elfogadja Hammersberg László képviselő indítványát.

361. A felirat részleteiben is elfogadtatván, a napirend ki van merítve.

Következik az interpellatiók előterjesztése, de ezt megelőzőleg javasolja az elnök, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap, csütörtökön, folyó hó 12-én délelőtt 10 órakor tartsa. Ennek az ülésnek napirendjére vétessék fel:

az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása,

a felirat hitelesítése, aláírása és megpecsételése,

»a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt létrejött pénzügyi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalása,

a számvizsgáló bizottság jelentése, »a képviselőház pénztárának az 1905. évre vonatkozó számadásáról«,

és végre több bizottságban előállott üresedések betöltése.

Választandók pedig:

a III-ik és VII-ik biráló bizottságba . . . 1—1 tag,
a földmívelésügyi bizottságba . . . . . . 1 tag,
a függő államadósságot ellenőrző országos bizottságba . . . . 1 póttag,
az igazságügyi bizottságba . . . . 1 tag,
a kérvényi bizottságba . . . . 3 tag,
a közgazdasági bizottságba . . . . 1 tag,
a közigazgatási bizottságba . . . . 2 tag,
a közlekedésügyi bizottságba . . . . . . 2 tag,
a közoktatásügyi bizottságba . . . . . . 1 tag,
a mentelmi bizottságba . . . . 2 tag,
a munkásügyi bizottságba . . . . 1 tag,
a naplóbiráló bizottságba . . . . 1 tag,
a számvizsgáló bizottságba . . . . 1 tag,
a véderő-bizottságba . . . . 1 tag és
a pénzügyi bizottságba . . . . 2 tag.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárulva, azt elfogadja.

362. Most áttért a Ház az interpellatiók meghallgatására.

Bródy Ernő képviselő előadja és felolvassa folyó évi julius hó 7-én bejegyzett interpellatióját.

Az interpellatió az igazságügyi ministernek kiadatván, a minister nyomban válaszol az interpellatióra.

A Ház a minister válaszát tudomásul veszi.

363. Maniu Gyula képviselő megindokolja és felolvassa f. évi julius hó 7-én bejegyzett interpellatióját.

Az interpellatió a vallás- és közoktatásügyi ministernek kiadatván, a minister nyomban válaszol az interpellatióra.

A Ház a minister válaszát tudomásul veszi.

364. Buday Barna képviselő megindokolja és felolvassa folyó évi julius hó 9-én bejegyzett interpellatióját.

Az interpellatió kiadatván a ministerelnöknek, mint pénzügyministernek, a minister nyomban válaszol.

Úgy a Ház, mint az interpelláló képviselő a minister válaszát tudomásul veszik.

Mire elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi julius hó 12-én tartott

26. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,***
utóbb: ***Rakovszky István,*** *alelnök,*
és ismét: ***Justh Gyula.***

Jegyző: ***Raisz Aladár.***

365. Elnök az ülést megnyitja és felolvastatja a tegnapi ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a felolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

366. Elnök bemutatja Brankovics György, a horvát-szlavon-dalmát országgyülés részéről a magyar országgyülés képviselőházába megválasztott képviselő levelét, melylyel bejelenti, miszerint tekintve, hogy ő a magyar országgyülés főrendiházának méltóságánál fogva tagja, a képviselőházba történt kiküldetését nem fogadja el.

Tudomásul vétetik és erről a horvát-szlavon-dalmát országgyülés elnöke értesíttetik.

367. Elnök bemutatja:

Szabadka város közönségének feliratát az 1886. évi XXII-ik t.-cz. módosítása tárgyában;

a szombathelyi járás jegyzői karának Buzáth Ferencz képviselő utján beadott kérvényét sérelmeik orvoslása végett;

a budapesti kir. biróságokhoz beosztott joggyakornokoknak Ballagi Aladár képviselő utján beadott kérvényét fizetési és előléptetési viszonyaik rendezése iránt;

a kunszentmártoni tanitói körnek Marjay Péter képviselő utján beadott kérvényét fizetési viszonyaiknak az állami tanítókéval való egyenlősítése érdekében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

368. Elnök jelenti, hogy Marjay Péter képviselő azzal a kéréssel fordult hozzá, hogy a tegnapi napról lemaradt interpellatióját, az interpellatió tárgyának sürgősségére való tekintettel, a mai ülésen terjeszthesse elő.

Elnök erre nézve az engedélyt megadta.

Ennélfogva a mai ülés végén, a napirend letárgyalása után, Marjay Péter interpellatióját elő fogja terjeszteni.

A Ház az elnök bejelentését tudomásul veszi.

369. Mukits Simon képviselő, mint az I-ső biráló bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság tárgyalás alá vette Rigó Lajos képviselőnek hozzája utasított megbizólevelét és a megejtett tárgyalás alapján nevezett képviselőt végleg igazolta.

A jelentés tudomásul vétetik és Rigó Lajos képviselő a végleg igazolt képviselők jegyzékébe felvétetik.

370. Elnök jelenti, hogy Bizony Ákos képviselő nála irásban a következő inditványt adta be:

Miután fontos politikai, sőt alkotmányjogi érdekek füződnek ahhoz, hogy az 1906. évi költségvetés még e hó folyamán letárgyaltassék és a törvényen kivüli állapot ujból el ne következhessék, a mi pedig a költségvetés nagy terjedelme s a rendelkezésre álló idő rövidsége mellett a rendes tárgyalási idő megtartása esetén alig lenne elkerülhető, — inditványozom: határozza el a képviselőház, hogy a napirend tárgyalására a házszabályok 203-ik §-a értelmében megállapitott időt az 1906. évi költségvetés tárgyalásának tartamára egy órával meghosszabbitja, úgy, hogy az ülések reggeli 10 órától délutáni 3 óráig tartsanak.«

A Ház az inditvány felett, a bejelentést követő legközelebbi ülés végén, vita nélkül, egyszerű szavazással fog határozni.

371. Napirend értelmében elnök felolvastatja a Királyhoz intézett felirat tisztázott szövegét, mely ellen észrevétel nem tétetvén:

a Ház a felirat szövegét hitelesiti.

372. Következett a felirat aláirása és megpecsételése.

A felirat a Ház szine előtt Justh Gyula elnök és Raisz Aladár jegyző által aláiratott, megpecsételtetett és a Ház által a ministerelnök utján Ő Felsége a Királyhoz hódolatteljesen felterjesztetni rendeltetett.

373. Következik »a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt létrejött pénzügyi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Rátkay László előadó ismerteti a törvényjavaslatot.

Szólásra feljegyezve senki sincs, szólni senki sem kiván, elnök tehát az általános vitát bezárja és elrendeli a szavazást.

A Ház »a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt létrejött pénzügyi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

374. Következett a szóban forgó törvényjavaslat részletes tárgyalása.

Olvastatott a törvényjavaslat czíme.

Felszólaló nem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a czímet változatlanul elfogadja.

375. Olvastatott a javaslat bevezető része.

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a javaslat bevezetését változatlanul elfogadja.

376. Olvastatott a javaslat 1-ső §-a.
Szólásra senki sem jelentkezik, — elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a javaslat 1-ső §-át változatlanul elfogadja.

377. Olvastatott a javaslat 2-ik §-a.
Szólásra senki sem jelentkezik, — elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a javaslat 2-ik §-át változatlanul elfogadja.

378. Következett a javaslat 3-ik §-ának tárgyalása.
Szólásra senki sem jelentkezett, — elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a javaslat 3-ik §-át változatlanul elfogadja.

379. Következett a javaslat 4-ik §-ának olvasása.
Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a javaslat 4-ik §-át változatlanul elfogadja.

380. Következett a javaslat 5-ik §-ának tárgyalása.
Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a javaslat 5-ik §-át változatlanul elfogadja.

381. Olvastatott a javaslat 6-ik §-a.
Szólani senki sem kiván, — elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a javaslat 6-ik §-át változatlanul elfogadja.

382. Olvastatott a javaslat 7-ik §-a.
Szólásra senki sem jelentkezvén, — elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a javaslat 7-ik §-át változatlanul elfogadja.

383. Olvastatott a javaslat 8-ik §-a.
Szólásra senki sem jelentkezik, — elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a javaslat 8-ik §-át változatlanul elfogadja.

Ezzel a törvényjavaslat úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadtatván,

annak harmadszori olvasását a Ház a legközelebbi ülésnek napirendjére tűzi ki.

384. Meczner Béla képviselő, mint a számvizsgáló bizottság elnöke ismerteti a számvizsgáló bizottság jelentését, »az 1905. évi január hó 1-től ugyanazon évi deczember hó 31-ikéig vezetett számadások megvizsgálása tárgyában«.
Szólásra senki sincs feljegyezve, — szólani senki sem kiván, — elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a bizottság jelentését és a számadások eredményét
4,101.166 K 83 f bevétellel,
3,800.960 K 16 f kiadással és
300.206 K 67 f pénztári maradványnyal
tudomásul veszi és Pongrácz Elemér pénztárnokot és Schödl Ferencz ellenőrt az 1905. évi január hó 1-től ugyanazon évi deczember hó 31-éig vezetett számadásra nézve a további számadási felelősség terhe alól felmenti.

385. A napirend értelmében következett:

a III. biráló	bizottság	1	tagjának,
a VII.	»	1	»
a földmívelésügyi	»	1	»
a függő államadósságokat ellenőrző országos bizottság		1	póttagjának,
az igazságügyi	»	1	tagjának,
a kérvényi	»	3	»
a közgazdasági	»	1	»
a közigazgatási	»	2	»
a közlekedésügyi	»	2	»
a mentelmi	»	2	»
a munkásügyi	»	1	»
a naplóbiráló	»	1	»
a véderő-	»	1	»
a pénzügyi	»	2	»
a számvizsgáló	»	1	»

titkos szavazás útján leendő megválasztása.

Elnök a szavazást elrendelvén, felolvastatja a házszabályok 233-ik §-át, mely a választások megejtésének módjáról intézkedik és elrendeli a névsor felolvasását.

A névsor felolvasása rendén beadott szavazatlapok összeszámítás végett kiadattak a jegyzői karnak.

386. Következett a közoktatásügyi bizottság 1 tagjának megválasztása.

Elnök a szavazást azzal a kijelentéssel rendelte el, hogy ebben a választásban a horvátországi képviselők nem vehetnek részt.

A névsor felolvastatván,

a beadott szavazatlapok összeszámítás végett kiadattak a jegyzői karnak.

387. A szavazatok összeszámítására adott 5 percznyi szünet letelte után elnök a választás eredményét a következőkben jelenti be:

Az első szavazásnál beadatott 129 szavazat; ebből üres volt 5. — Megválasztattak:

a földmívelésügyi bizottságba:

Jeszenszky Ferencz 124 szavazattal;

a függő államadósságokat ellenőrző orsz. bizottságba:

Zlinszky István 124 szavazattal;

az igazságügyi bizottságba:

Visontai Soma 123 szavazattal;

a kérvényi bizottságba:

Geréb János 124 szavazattal,
Nagy Barna 124 » és
Moskovitz Iván 123 szavazattal;

a közgazdasági bizottságba:

Gothard Sándor 124 szavazattal;

a közigazgatási bizottságba:

Szebeny Antal 124 szavazattal és
Dessewffy Emil gr. 123 szavazattal;

a közlekedésügyi bizottságba:

Szentiványi Gábor 124 szavazattal és
Esterházy Móricz gr. 122 szavazattal;

a mentelmi bizottságba:

Szatmári Mór 121 szavazattal és
Baloghy Ernő 124 szavazattal;

a munkásügyi bizottságba:

Szatmári Mór 120 szavazattal;

a naplóbiráló bizottságba:

Bernáth Zoltán 124 szavazattal;

a véderő-bizottságba:

Kubinyi Márton 124 szavazattal;

a pénzügyi bizottságba:

Hammersberg László 124 szavazattal és
Drohobeczky Gyula 124 szavazattal;

a számvizsgáló bizottságba:

Csitáry Béla 124 szavazattal;

a III. biráló bizottságba:

Szokoly Tamás 123 szavazattal és

a VII. biráló bizottságba:

Raisz Aladár 122 szavazattal.

A második szavazásnál beadatott 117 szavazólap; üres volt kettő.

Megválasztatott a közoktatásügyi bizottságba Vizy Ferencz 115 szavazattal.

A Ház a most nevezett képviselőket a jelzett bizottságokba megválasztott tagokul jelenti ki.

388. Elnök felhivja a most megválasztott bizottsági tagokat, hogy eskütételre jelentkezzenek.

Raisz Aladár, a VII. biráló bizottság ujonnan megválasztott tagja jelentkezvén,

a házszabályok 36-ik §-ában előirt esküt leteszi.

389. A napirend letárgyaltatván, elnök javasolja, hogy a Ház holnap, pénteken, folyó hó 13-án tartja legközelebbi ülését, melynek napirendjét képezné:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása, —

»a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt létrejött pénzügyi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása, —

a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának ujból való megállapítására kiküldött magyar országos bizottság jelentése, —

»a Svájczczal 1906. évi márczius hó 9-én kötött kereskedelmi szerződés beczikkelyezéséről« a kereskedelemügyi minister törvényjavaslata, —

»a Svájczczal 1906. évi márczius hó 9-én kötött állategészségügyi egyezmény beczikkelyezéséről« a földmivelésügyi minister törvényjavaslata, —

és határozathozatal a házszabályok 203-ik §-a értelmében Bizony Ákos képviselő indítványa felett.

A Ház elnök javaslatának elfogadásával ily értelemben határoz.

390. Marjay Péter képviselő indokolja és felolvassa a folyó hó 9-én bejegyzett interpellatióját.

Az interpellatió kiadatván a ministerelnök- és honvédelmi ministernek — a ministerelnök, a honvédelmi minister nevében is, azonnal válaszol az interpellatióra.

Úgy a Ház, mint az interpelláló képviselő tudomásul veszik a ministerelnök válaszát.

Ezzel elnök

az ülést berekeszti.

Az 1906. évi julius hó 13-án tartott

27. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***

391. Elnök az ülést megnyitja és felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a felolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

392. Elnök bemutatja:

Meczner Béla képviselő levelét, melylyel hat heti, —

és Lányi Mór képviselő levelét, melylyel négy heti szabadságidő engedélyezését kéri.

A Ház a kért szabadságot nevezett képviselőknek megadja.

393. Elnök bemutatja:

Nógrád vármegye közönségének kétrendbeli feliratát a vármegyei önkormányzat erősítése végett és a csendőri karhatalmat a főispánok közvetlen rendelkezése alá bocsátó ministeri rendelet ellen;

Kiskőrös község képviselőtestületének Babó Mihály képviselő utján beadott kérvényét iskolák létesítése tárgyában;

a mezőcsáthi állami hivatalszolgáknak Kubik Béla, —

és a segesvári állami hivatalszolgáknak Marjay Péter képviselő utján beadott kérvényét fizetési viszonyaik rendezése ügyében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

394. Zichy Vladimir gróf képviselő, mint a IV-ik biráló bizottság tagja és

Szokoly Tamás képviselő, mint a III-ik biráló bizottság tagja, eskütételre jelentkeznek.

Zichy Vladimir gróf és Szokoly Tamás leteszik a házszabályok 36-ik §-ában szövegezett esküt.

395. Elnök jelenti, hogy Miksa Imre képviselő, mint a VI-ik biráló bizottság tagja, még le nem tette a házszabályok 36-ik §-ában szövegezett esküt.

Elnök kérelmére

a Ház megadja neki a felhatalmazást, hogy Miksa Imre képviselőt az eskü letételére levélben felhivhassa.

396. Dr. Babó Mihály képviselő, mint az V-ik biráló bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság Barta Ferencz és Sziklay Ottó képviselők megbizóleveleit tárgyalás alá vette és a megejtett tárgyalás alapján mindkét képviselőt itéletileg végleg igazolt képviselőknek mondta ki.

A Ház az előterjesztett itéletek alapján Barta Ferencz és Sziklay Ottó képviselőket a végleg igazolt képviselők jegyzékébe beiratni rendeli.

397. Következik a napirend szerint »a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt létrejött pénzügyi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a törvényjavaslatot harmadszor való olvasásban, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot harmadszor való olvasásban is elfogadja és elhatározza annak tárgyalás és szives hozzájárulás czéljából a főrendiházhoz leendő átküldését.

398. Mérey Lajos előadó bemutatja »a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának ujból való megállapítására kiküldött magyar országos bizottság« jelentését.

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja.

A Ház a magyar országos bizottság jelentését tudomásul veszi és azt, hasonló eljárás czéljából, a főrendiháznak megküldi.

399. Hoitsy Pál előadó ismerteti »a Svájczczal 1906. évi márczius hó 9-én kötött kereskedelmi szerződés beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatot.

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

400. Következett a részletes tárgyalás: és pedig először a *czím*.

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a »czímet« a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadja.

401. Következett a »bevezetés« tárgyalása.

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a »bevezetést« a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

402. Olvastatott az 1-ső czikk.

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház az 1-ső czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

403. Olvastatott a 2-ik czikk.

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 2-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

404. Olvastatott a 3-ik czikk.

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 3-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

405. Olvastatott a 4-ik czikk.

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 4-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

406. Olvastatott az 5-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház az 5-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

407. Olvastatott a 6-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 6-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

408. Olvastatott a 7-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 7-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

409. Olvastatott a 8-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a 8-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

410. Olvastatott a 9-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 9-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

411. Olvastatott a 10-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 10-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

412. Olvastatott a 11-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 11-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

413. Olvastatott a 12-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 12-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

414. Olvastatott a 13-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 13-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

415. Olvastatott a 14-ik czikk.

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 14-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

416. Olvastatott a 15-ik czikk.

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 15-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

417. Olvastatott a 16-ik czikk.

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 16-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

418. Olvastatott a 17-ik czikk.

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 17-ik czikket a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

419. Olvastatott a »Nyilatkozat.«

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a »Nyilatkozat«-ot a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

420. Olvastatott az »*A)* melléklet.«

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház az »*A)* melléklet«-et a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

421. Olvastatott a »*B)* melléklet«.

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a »*B)* melléklet«-et a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében változatlanul elfogadta.

422. Olvastatott a »*C)* melléklet.«

Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a »*C)* melléklet«-et a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

423. Olvastatott a »Pót-czikk«.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a »Pót-czikk«-et a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

424. Olvastatott a »Zárjegyzőkönyv«.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a »Zárjegyzőkönyv«-et a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezésében, változatlanul elfogadta.

Ezzel a törvényjavaslat tárgyalása részleteiben is befejeztetvén:

a Ház a törvényjavaslat harmadszori olvasását legközelebbi ülése napirendjére tűzi ki.

425. Szilassy Zoltán ismerteti »a Svájczczal 1906. évi márczius hó 9-én kötött állategészségügyi egyezmény beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

426. Olvastatott a törvényjavaslat »czíme«.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a »czímet« változatlanul elfogadja.

427. Olvastatott a »bevezetés«.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a »bevezetést« változatlanul elfogadja.

428. Olvastatott az 1-ső czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház az 1-ső czikket változatlanul elfogadta.

429. Olvastatott a 2-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a 2-ik czikket változatlanul elfogadta.

430. Olvastatott a 3-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a 3-ik czikket változatlanul elfogadta.

431. Olvastatott a 4-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárja és a szavazást elrendeli.

A Ház a 4-ik czikket változatlanul elfogadta.

432. Olvastatott az 5-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház az 5-ik czikket változatlanul elfogadta.

433. Olvastatott a 6-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 6-ik czikket változatlanul elfogadta.

434. Olvastatott a 7-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 7-ik czikket változatlanul elfogadta.

435. Olvastatott a 8-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 8-ik czikket változatlanul elfogadta.

436. Olvastatott a 9-ik czikk.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a 9-ik czikket változatlanul elfogadta.

437. Olvastatott a »Zárjegyzőkönyv«.
Minthogy felszólaló nem jelentkezett, elnök a vitát bezárta és a szavazást elrendelte.

A Ház a »Zárjegyzőkönyv -et változatlanul elfogadta.

Ekkép a törvényjavaslat tárgyalása részleteiben is befejeztetvén,

a Ház a törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki.

438. Napirend szerint következett Bizony Ákos képviselő indítványa fölött való határozathozatal.
A házszabályok 203. §-a értelmében eme indítvány felett vita nélkül, egyszerű szavazással dönt a Ház.
Elnök tehát felteszi a következő kérdést: »elfogadja-e a Ház Bizony Ákos képviselő úrnak most felolvasott indítványát, igen vagy nem?«

A Ház Bizony Ákos képviselő indítványát elfogadta; ennélfogva tehát az 1906. évi költségvetés tárgyalásának tartamára a képviselőház a napirend tárgyalására megállapított időt egy órával meghosszabbítja, úgy, hogy az ülések reggel 10 órától, délutáni 3 óráig fognak tartani.

439. Ezzel a mai ülés napirendje ki van merítve.
Következik a legközelebbi ülés idejének és napirendjének megállapítása.

Elnök javasolja, hogy a Ház szombaton, 1906. évi julius 14-én délelőtt 10 órakor tartson ülést; ez ülésnek napirendje lenne pedig:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása, —

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása, —

»a Svájczczal kötött kereskedelmi szerződés«

és »a Svájczczal kötött állategészségügyi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló és ma elfogadott két törvényjavaslatnak harmadszori olvasása, —

és végre az 1906. évi állami költségvetésnek tárgyalása.

A Ház ily értelemben határoz.

Elnök az ülést

berekeszti.

Az 1906. évi julius hó 14-én tartott

28. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

440. Elnök az ülést megnyitja és felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a felolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

441. Elnök következőleg szól: »Szomorú jelentést kell tennem a Háznak arról, hogy Pisztóry Mór képviselőtársunk tegnap hirtelen elhunyt. Bár csak rövid ideje volt tagja a Háznak, a mennyiben az 1905. évi általános választásokkor választatott meg először képviselővé, kiváló egyéniségének megnyerő tulajdonságai mindannyiunk őszinte becsülését szerezték meg számára. Halála gyásza a magyar tudományos világnak is, melynek szolgálatában töltötte el hasznos élete java részét.

Indítványozom, hogy a Ház elhunyta felett érzett fájdalmas részvétének jegyzőkönyvében adjon kifejezést s hogy koszorút tétessen a megboldogult ravatalára«.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

442. Elnök bemutatja:

Justh György képviselő levelét, melylyel hat heti, —

Ság Manó képviselő levelét, melylyel öt heti, —

Molnár Jenő képviselő levelét, melylyel egy havi, —

báró Rudnyánszky Sándor és Philipp János képviselők leveleit, melyekkel 4—4 heti szabadságot kérnek.

A Ház a kért szabadságidőt nevezett képviselőknek megadja.

443. Elnök bemutatja:

a brassói állami hivatalszolgáknak Szterényi József képviselő és

az aranyosmaróthi állami hivatalszolgáknak Karácsonyi Sándor képviselő útján beadott kérvényét, fizetési viszonyaik rendezése iránt; —

a bajmóczi egyházkerületi tanítói körnek Bresztyenszky Kálmán képviselő útján beadott kérvényét, fizetésüknek az állami tanítókéval való egyenlősítése érdekében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

444. Napirend szerint következik az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása.

Ráth Endre jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben újabb bejegyzés nincs.

Az interpellatiós könyvben a következő két új bejegyzés van:

»báró Bánffy Dezsőnek a vallás- és közoktatásügyi ministerhez intézett interpellatiója, »a naszódi iskolai ösztöndíj-alap ügyében« és

Petrovics István képviselőnek a vallás- és közoktatásügyi ministerhez intézett interpellatiója »a Lukács György volt minister által a népiskolákra vonatkozólag kiadott rendeletek tárgyában.«

Elnök javaslatára

a Ház félháromkor fog áttérni az interpellatiók meghallgatására. Ha azonban a napirend előbb meríttetnék ki, akkor az interpellatiók azonnal a napirend letárgyalása után fognak előterjesztetni.

445. Következik »a Svájczczal 1906. évi márczius 9-én kötött kereskedelmi szerződés és az ennek életbeléptetésére vonatkozó »Nyilatkozat« beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a törvényjavaslatot harmadszor való olvasásban, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot harmadszor való olvasásban is elfogadja és elhatározza annak tárgyalás és szives hozzájárulás czéljából a főrendiházhoz leendő átküldését.

446. Következett »a Svájczczal 1906. évi márczius 9-én kötött állategészségügyi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a törvényjavaslatot harmadszor való olvasásban, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot harmadszor való olvasásban is elfogadja és elhatározza annak tárgyalás és szives hozzájárulás czéljából a főrendiházhoz leendő átküldését.

447. A jegyzőkönyvnek, a most harmadszori olvasásban is elfogadott két törvényjavaslatra vonatkozó része nyomban felolvastatván,

észrevétel nélkül hitelesíttetett.

448. Következik az 1906. évi állami költségvetés tárgyalása.

Elnök az általános vitát megnyitja

Szólásra feljegyezve senki sincs, szólásra sem jelentkezett senki és igy elnök az általános vitát bezárja.

Következett a szavazás. Elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e az 1906. évi állami költségvetést általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház az 1906. évi állami költségvetést általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

449. Következett az 1906. évi állami költségvetés részletes tárgyalása.

Olvastatott: Állami költségvetés az 1906. évre. *Részletczés I. füzet*, és pedig:

Királyi udvartartás.

Rendes kiadások: I. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 11,300.000 K megszavaztatott.

450. Ő cs. és apostoli kir. Felsége kabineti irodája és e kabineti iroda nyugdíjai.

Rendes kiadások: II. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 176.298 K megszavaztatott.

451. Országgyülés.

Rendes kiadások: III. fejezet, 1—4. czím és VI. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: I. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. czím. A főrendiház kiadásai . . .	243.001 K	megszavaztatott.
2. czím. A képviselőház kiadásai . . .	3,685.098 K	megszavaztatott.
3. czím. A magyar delegáczió dologi kiadásai	12.000 K	megszavaztatott.
4. czím. Az állami közös függő adósságot ellenőrző bizottság kiadásai	14.000 K	megszavaztatott.
Együtt (III. fejezet, 1—4. czím)	3,954.099 K.	

Nyugdíjak.

1. rovat. A főrendiháznál	5.438 K	megszavaztatott.
2. » A képviselőháznál	43.300 K	megszavaztatott.
Összesen:	48.738 K.	

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Az országgyülési gyorsirók kártalanítási segélye . . . . 17.460 K megszavaztatott.

452. Állandó országház épitésére az 1884. évi XIX. t.-czikk alapján.

Rendkivüli kiadások:
Beruházások: I. fejezet.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások.

Beruházások.

Állandó országház épitésére az 1884. évi XIX. t.-czikk alapján . . . . 858.795 K megszavaztatott.

453. Közösügyi kiadások és bevételek.
Rendes kiadások: IV. fejezet.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: II. fejezet, 1—3. czím.
Rendkivüli bevételek: I. fejezet.

Az 1906. évi rendes közösügyi kiadásokból a magyar korona országait illető összeg . . 74,086.088 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. czím. Rendkivüli közösügyi kiadás . 5,128.024 K megszavaztatott.

2. czím. A Bosznia és Herczegovinában, továbbá a Lim területén álló parancsnokságok, intézetek és csapatok 1906. évi rendkivüli szükséglete 7,583.000 K után . . . . 2,608.552 K megszavaztatott.

3. czím. Az új tábori tüzérségi anyag, továbbá a hadfelszerelési tárgyak gyorsabb beszerzése végett az 1906. évre szükséges 49,000.000 K és a tervszerűleg több évre felosztott haditengerészeti rendkivüli szükséglet beszerzése végett az 1906. évben igénybe veendő 26,300.000 K, összesen 75,300.000 Kból a magyar korona országaira eső, kölcsön utján fedezendő rész . . . . 25,903.200 K megszavaztatott.

Átmeneti kiadások összege . . . 33,639.776 K.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az új tábori tüzérségi anyag, továbbá a hadfelszerelési tárgyak gyorsabb beszerzése végett az 1906. évre szükséges 49,000.000 K és a tervszerűleg több évre felosztott haditengerészeti rendkivüli szükséglet beszerzése végett az 1906. évben igénybe veendő 26,300.000 K, összesen 75,300.000 Kból a magyar korona országaira eső rész fedezésére kibocsátandó kölcsönből . . . . 25,903.200 K megszavaztatott.

454. Az 1849. évtől az 1867. évig tényleg fennállott központi kormány közegeinek nyugdíjai.
Rendes kiadások: V. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 15.698 K megszavaztatott.

455. Nyugdíjak,
az illető tárczáknál fognak tárgyaltatni s megszavaztatni és a törvénybe
a Rendes kiadások: VI. fejezete,
a Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: III. fejezete,
a Rendes bevételek: I. fejezete és
a Rendkivüli bevételek: II. fejezete alatt lesznek beillesztve.

456. Állami adósságok.
Rendes kiadások: VII. fejezet, 1—14. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IV. fejezet.
Rendes bevételek: II. fejezet, 1—6. czím.

Az 1867. évi XV. törvényczikkben elvállalt államadóssági járulék.

Rendes kiadások: 1. czím.

1. rovat.	Évi törlesztési járulék . . .	2,300.000	K	megszavaztatott.
2. »	Évi kamatjárulék	58,320.698	K	megszavaztatott.
	Összesen (1. czím) . . .	60,620.698	K.	

Az osztrák-magyar bankot cselekvőleg illető, eredetileg 80 millió forintot tevő államadósságra a cs. kir. kormány által lefizetett részösszegből, az 1899. évi XXXVIII. t.-czikk 1. §-ának II. czikke alapján Magyarországra eső 9 millió forint törlesztése.

Rendes kiadások: 2. czím.

Tőketörlesztés . . . . 360.000 K megszavaztatott.

Földtehermentesítés és örökváltságok.

Rendes kiadások: 3. czím.

1. rovat.	Tőketörlesztés és kárpótlások	2,150.200	K	megszavaztatott.
2. »	Kamatok és járadékok . . .	15,177.834	K	megszavaztatott
3. »	Kezelési költségek	18.250	K	megszavaztatott.
	Összesen (3. czím) . . .	17,346.284	K.	

Szőlődézsmaváltság.

Rendes kiadások: 4. czím.

1. rovat.	Kárpótlások	20.000	K	megszavaztatott.
2. »	Kamatok	24.000	K	megszavaztatott.
3. »	Kezelési költségek	600	K	megszavaztatott
	Összesen (4. czím) . . .	44.600	K.	

Rendes bevételek: 1. czím.

A váltságkötelezettek járadékai . . . 15.000 K megszavaztatott

Maradvány- és irtványföldek megváltása.

Rendes kiadások: 5. czím.

1. rovat.	Kárpótlások	150.000	K	megszavaztatott.
2. »	Kamatok	3.700	K	megszavaztatott.
3. »	Kezelési költségek	1.600	K	megszavaztatott.
	Összesen (5. czím) . . .	155.300	K.	

Rendes bevételek: 2. czím.

1. rovat.	A váltságkötelezettek járadékai	100.000 K	megszavaztatott.
2. »	Késedelmi kamatok	8.500 K	megszavaztatott.
3. »	Véglefizetések	16.000 K	megszavaztatott.
	Összesen (2. czím) . . .	124.500 K.	

Majorsági zsellérföldek megváltása az 1896. évi XXV. törvényczikk alapján.

Rendes kiadások: 6. czím.

1. rovat.	Kárpótlások	340.000 K	megszavaztatott.
2. »	Kamatok	20.000 K	megszavaztatott
3. »	Kezelési költségek	2.000 K	megszavaztatott.
	Összesen (6. czím) . . .	362.000 K.	

Rendes bevételek: 3. czím.

1. rovat.	A váltságkötelezettek járadékai	69.000 K	megszavaztatott.
2. »	Késedelmi kamatok	300 K	megszavaztatott.
3. »	Véglefizetések	40.000 K	megszavaztatott.
	Összesen (3. czím) . . .	109.300 K.	

Az 1902. évi V. t.-czikk 7. §-a alapján a magyarországi városoknak és községeknek kiadott, $4^1/_2$%-kal kamatozó kötvények kamatai.

Rendes kiadások: 7. czím.

Kamatok . . . . 4,751.625 K megszavaztatott.

Az 1870. évi X. t.-czikk alapján felvett sorsolási kölcsön

Rendes kiadások: 8. czím.

1. rovat.	Évi járadék.	2,448.000 K	megszavaztatott.
2. »	Kezelési költségek	82.000 K	megszavaztatott.
	Összesen (8. czím) . . .	2,530.000 K.	

Rendes bevételek: 4. czím.

1. rovat. A budapesti állami hidak bevételeiből	1,242.299 K	megszavaztatott.
2. rovat. A rakpartokért a főváros által fizetendő haszonbér.	20.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. Az 1870. évi X. t.-cz. 4. §-ában megjelölt társulatok és vállalatok által fizetendő községi adópótlékok	200.000 K	megszavaztatott.
Összesen (4. czím)	1,462.299 K.	

Az 1880. évi VIII., 1881. évi XI. és XXXII., 1887. évi XXXII. 1888. évi VI. és 1892. évi XXI. t.-czikk alapján kibocsátott 4%-os magyar aranyjáradék-kölcsön.

Rendes kiadások: 9. czím.

1. rovat. Kamatok . . . . 60,914.720 K megszavaztatott.
2. rovat. Kezelési költségek . . . . 178.824 K megszavaztatott.

Összesen (9. czím) . . . 61,093.544 K.

Rendes bevételek: 5. czím.

A pécs—barcsi vasuti részvénytársaság hozzájárulása ezen kölcsön kamatszükségletéhez . . . . 40.796 K megszavaztatott.

Az 1892. évi XXI., az 1900. évi VIII., az 1902. évi V. és az 1904. évi XIV. t.-cz. alapján kibocsátott, továbbá az 1902. évi V. t.-cz. 8-ik §-a alapján kibocsátható és végül az 1904. évi XIV. t.-cz. és a hozandó külön törvények alapján kibocsátandó 4%-os magyar koronajáradék-kölcsön.

Rendes kiadások: 10. czím.

1. rovat. Kamatok . . . . 102,915.063 K megszavaztatott.
2. rovat. Kezelési költségek . . . . 131.500 K megszavaztatott.

Összesen (10. czím) . . . 103,046.563 K.

Az 1880. évi XX. t.-czikk alapján felvett tiszai és szegedi nyeremény-kölcsön.

Rendes kiadások: 11. czím.

1. rovat. Tőketörlesztés . . . . . . 1,760.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Kamatok és nyeremények . . 3,196.320 K megszavaztatott.
3. rovat. Kezelési költségek . . . . 9.900 K megszavaztatott.

Összesen (11. czím) . . . 4,966.220 K.

Rendes bevételek: 6. czím.

A tiszai és szegedi kölcsön pénzeiből adott kölcsönök évi járulékai . . . . 658.491 K megszavaztatott.

Az 1895. évi XVI. t.-cz. alapján kibocsátott, 3%-kal aranyban kamatozó aldunai Vaskapu-szabályozási kölcsön.

Rendes kiadások: 12. czím.

1. rovat. Tőketörlesztés . . . . . . 144.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Kamatok . . . . 1,315.440 K megszavaztatott.
3. rovat. Kezelési költségek . . . . 7.800 K megszavaztatott.

Összesen (12. czím) . . . 1,467.240 K.

Az 1897. évi XXX. t.-czikk alapján kibocsátott 3½%-os koronajáradék-kölcsön.

Rendes kiadások: 13. czím.

1. rovat. Kamatok . . . . 2,100.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Kezelési költségek . . . . 3.300 K megszavaztatott.

Összesen (13. czím) . . . 2,103.300 K.

Függő adósság.

Rendes kiadások: 14. czím.

1. rovat Kamatok . . . . 2,742.952 K megszavaztatott.
2. rovat. Kezelési költségek . . . . 39.200 K megszavaztatott.

Összesen (14. czím) . . . 2,782.152 K.

Magasabb kamatozású állami adósságok törlesztése.

Átmeneti kiadások:

Tőketörlesztés . . . . 6,826.261 K megszavaztatott.

457. Kamatbiztosítást élvezett és más vasutak átvétele folytán elvállalt adósságok.
Rendes kiadások: VIII. fejezet, 1—5. czím.

Az 1880. évi XXXVIII. t.-cz. alapján a tiszavidéki vasut megváltása folytán elvállalt 15,750.000 forintnyi sorsjegy-kölcsön.

Kiadás: 1. czím.

1. rovat. Törlesztés . . . . 665.160 K megszavaztatott.
2. rovat. Kamatok . . . . 972.841 K megszavaztatott.
3. rovat. Kezelési költségek . . . . 390 K megszavaztatott.

Összesen (1. czím) . . . 1,638.391 K.

Az 1880 évi XLIV. t.-czikk alapján a zágráb-károlyvárosi vasutvonal megvétele folytán fizetendő évjáradék.

Kiadás: 2. czím.

Évjáradék . . . . 571.430 K megszavaztatott.

Az 1889. évi XIV. t.-czikk alapján az első magyar-gácsországi vasut magyar vonalának megváltása folytán elvállalt adósság.

Kiadás: 3. czím.

1. rovat. Tőketörlesztés . . . . 168.947 K megszavaztatott.
2. rovat. Kamatok . . . . 1,088.116 K megszavaztatott.
3. rovat. Kezelési költségek . . . . 1.800 K megszavaztatott.

Összesen (3. czím) . . . 1,258.863 K.

Az 1889. évi XV. t.-cz. alapján a budapest—pécsi vasut megváltása folytán elvállalt elsőbbségi kölcsön-adósság.

Kiadás: 4. czím.

1. rovat. Tőketörlesztés . . . . 100.800 K megszavaztatott.
2. rovat. Kamatok . . . . 703.104 K megszavaztatott.
3. rovat. Kezelési költség . . . . . . 2.600 K megszavaztatott.

Összesen (4. czím) . . . 806.504 K.

Az 1891. évi XXV. t.-czikk alapján a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság magyarországi vasutvonalainak megváltása folytán elvállalt évi járadékok.

Kiadás: 5. czím.

1. rovat. Évi megváltási járadék . .	19,197.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. 6·5 millió aranyforintnyi részösszeg után a 17%-ot meghaladó felpénztöbblet	266.500 K	megszavaztatott.
3. rovat. Az arad-temesvári vasut elsőbbségi és részvény-adósságának évi törlesztési járadéka	577.490 K	megszavaztatott.
Összesen (5. czím) . . .	20,040.990 K.	

458. Egyes tárczákat terhelő kölcsönök, az illető tárczáknál fognak tárgyaltatni s megszavaztatni és a törvénybe
a Rendes kiadások: IX. fejezete,
és a Rendes bevételek: III. fejezete alatt lesznek beillesztve.

459. Előlegezések a vasuti kamatbiztositás alapján.
Rendes kiadások: X. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások	917.693 K	megszavaztatott.

460. Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükséglete.
Rendes kiadások: XI. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások.

Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükséglete	21,450.000 K	megszavaztatott.

461. Állami számvevőszék.
Rendes kiadások: XII. fejezet
és VI. fejezet, 2 czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: II. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	352.694 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	30.000 K	megszavaztatott.
Együtt (XII fejezet) . . .	382.694 K.	
Nyugdíjak	92.744 K	megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Az állami számvevőszék részére emelendő épület építésének előmunkálataira	15.000 K	megszavaztatott.

462. Közigazgatási biróság.
Rendes kiadások: XIII. fejezet
és VI. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 605.664 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 34.300 K megszavaztatott.

Együtt (XIII. fejezet) . . . 639.964 K.

Nyugdíjak . . . . 97.326 K megszavaztatott.

463. Ministerelnökség.
Rendes kiadások: XIV. fejezet, 1—3. czím
és VI. fejezet, 4. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: V. fejezet, 1—6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. czím. A ministerelnökség költségei.
1. rovat. Személyi járandóságok . . . 288.940 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 398.970 K megszavaztatott.

Együtt (1. czím) . . . 687.910 K.

2. czím. A fiumei és a magyar-horvát tengerparti kormányzó, kormányzói tanács és személyzete költségei:
1. rovat. Személyi járandóságok . . . 134.587 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 33.000 K megszavaztatott.

Együtt (2. czím) . . . 167.587 K.

3. czím. Rendelkezési alap . . . 400.000 K megszavaztatott.

Együtt (XIV. fejezet, 1—3. czím) . . . 1,255.497 K.

Nyugdíjak . . . . 123.778 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. czím. Gróf Andrássy Gyula emlékszobrára (az 1890. évi III. t.-cz. alapján) . . 19.000 K megszavaztatott.

2. czím. Millenniumi műemlékekre (az 1896 : VIII. t.-cz. alapján):

1. rovat. A honalapító Árpádot és a nemzet történelmi multját megörökítő emlékműre . . . . 110.000 K.

2. rovat. Szent István lovas szobrára és a szobor körüli tér rendezésére . . . . 10.000 K.

Összesen (2. czím) 120.000 K megszavaztatott.

3. czím. 1848/49-iki honvédek segélyezésére és az azzal kapcsolatos kezelési költségekre	800.000 K	megszavaztatott.
4. czím. A horvát-dalmát határrendezés költségeinek fedezésére	14.000 K	megszavaztatott.
5. czím. A horvát-stájer határrendezés költségeinek fedezésére	25.356 K	megszavaztatott.
6. czím. A fiumei kormányzói palota berendezésére	6.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege	984.356 K.	

464. Ő cs. és apostoli kir. Felsége személye körüli ministerium.

Rendes kiadások: XV. fejezet,
és VI. fejezet, 5. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: VI. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok: . . .	121.292 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások:	33.700 K	megszavaztatott.
Együtt (XV. fejezet) . . .	154.992 K.	
Nyugdíjak	87.712 K	megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A ministerium épületeinek alapos helyreállítására	18.000 K	megszavaztatott.

465. Horvát-szlavon-dalmát minister és személyzete.

Rendes kiadások: XVI. fejezet
és VI. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	79.934 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	27.500 K	megszavaztatott.
Együtt (XVI. fejezet) . . .	107.434 K.	
Nyugdíjak	42.724 K	megszavaztatott.

466. Az idő előrehaladván, a ministerelnök indítványára a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülésén első sorban a vallás- és közoktatásügyi, másodsorban az igazságügyi és azután sorrendben a többi ministeriumok költségvetései vétetnek tárgyalás alá.

467. Elnök javasolja, hogy a Ház hétfőn, julius 16-án délelőtt 10 órakor tartson ülést és ennek az ülésnek napirendjére

tüzessék: elnöki előterjesztések és irományok bemutatása, — és az 1906. évi állami költségvetés folytatólagos tárgyalása.

A Ház, elnök javaslatának elfogadásával ily értelemben határoz.

468. Következtek az interpellatiók előterjesztései.

Petrovics István képviselő megokolja és felolvassa a f. hó 14-én bejegyzett interpellatióját.

Az interpellatió ki fog adatni a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

469. Báró Bánffy Dezső képviselő megindokolja és felolvassa a f. hó 13-án bejegyzett interpellatióját.

Az interpellatió ki fog adatni a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

Ezzel elnök

az ülést bezárja.

Az 1906. évi julius hó 16-án tartott

29. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

470. Az elnök által megnyitott ülésben föl lett olvasva a f. évi julius 14-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A felolvasott jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

471. Az elnök felhatalmazást kér, hogy Pisztóry Mór elhalálozása folytán intézkedhessék Kolozsvár sz. kir. város első választókerületére nézve az új választás elrendelése iránt.

A Ház a felhatalmazást megadja.

472. Bemutatja az elnök:

báró Inkey József és Németh Imre képviselők leveleit, melyekben négy-négy heti,

és Szász Zsombor képviselő levelét, melyben három heti szabadságidő engedélyezését kérik.

A Ház a kért szabadságidőket engedélyezi.

473. Az elnök előterjeszti:

Abauj-Torna vármegye közönségének feliratát az alkoholizmus terjedésének meggátlása, —

Árva vármegye közönségének feliratát a munkás-mozgalmak tárgyában, —

a mezőkövesdi és a beszterczei hivatalszolgáknak Majthényi Ádám, —

és a nyitrai hivatalszolgáknak Mérey Lajos képviselő útján beadott kérvényeit, fizetési viszonyaik rendezése iránt.

A Ház az említett feliratokat és kérvényeket, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

474. A napirend 2-ik pontjára való áttérés előtt fölhivja az elnök a Ház figyelmét arra, hogy az 1906. évi állami költségvetés első füzetének tárgyalása alkalmával, a közvetlenül előző ülésben, a függő államadósságokat tárgyazó 14-ik czímmel kapcsolatosan tárgyalnia kellett volna a Háznak a függő államadósságok ellenőrzésére kiküldött országos bizottságnak a függő államadósság 1906. évi kezelési költségeinek előirányzatáról szóló, 39. szám alatt kinyomatott jelentését. — És mert ez meg nem történt, indítványozza az elnök, hogy a Ház a most említett jelentést vegye utólag, mai ülésében tudomásul és azt, mint a költségvetéssel kapcsolatos tárgyat, a főrendiházzal, szives hozzájárulás végett közölje.

A Ház az elnök indítványa értelmében határoz.

475. Az elnök azon bejelentését, hogy a ministerelnök, mint pénzügyminister, a költségvetés tárgyalásának idejére, a házszabályok 214. §-a alapján Teleszky János osztálytanácsost jelentette be megbizottjául, —

a Ház tudomásul veszi.

476. Napirend szerint következett a *vallás- és közoktatásügyi ministerium* 1906. évi állami költségvetésének részletes tárgyalása, u. m.:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	962.779 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	244.100 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	1,206.879 K.	

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A külföldi tud. mozgalmakban való részvétel költségeire	8.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A magyar tudományos haladásnak külföldi ismertetésére	5.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. Egy klassika-philologiai reális encyclopédia szerkesztői és irói költségeire az 1905. évben tényleg igénybe vett 1.000 K figyelembevételével 14-ik részletül	1.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. A Kisfaludy-Társaságnak magyar népköltési gyüjtésekre és azok kiadására	3.000 K	megszavaztatott.

5. rovat. Tudományos és irodalmi czélok támogatására . . . . 14.000 K megszavaztatott.
6. rovat. Az University Extension intézményének meghonosítására . . . . 4.000 K megszavaztatott.
7. rovat. A magyar földrajzi társaságnak Magyarország vidékeinek földrajzi tanulmányozására . . . . 6.000 K megszavaztatott.
8. rovat. Tüdővészes betegeknek szanatóriumokban való ápolására . . . . 5.000 K megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . 46.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 264.111 K megszavaztatott.

477. Országos közoktatásügyi tanács.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 26.000 K megszavaztatott.
2. » Dologi kiadások . . . . . 9.000 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . 35.000 K.

478. Budapesti királyi egyetem.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 3. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 2. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,874.336 K megszavaztatott.
2. » Dologi kiadások . . . . . 1,195.520 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . 3,069.856 K.
Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A budapesti kir. tud. egyetemi kör segélyezésére . . . . 5.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A budapesti általános poliklinikai egyesület segélyezésére . . . . . . 13.000 K megszavaztatott.
3. rovat. A budapesti egyetemen a Mensa academica-egyesületnek házbér fejében . . 4.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Az általános egyetemi segélyegylet részére . . . . 2.000 K megszavaztatott.
5. rovat. A közegészségtani intézet fölszerelésének kiegészítésére . . . . 6.000 K megszavaztatott.

6. rovat. A földrajzi intézet részére beszerzendő műszerekre	2.000 K megszavaztatott.
7. rovat. Az idegkórtani klinika fölszerelésére	6.000 K megszavaztatott.
8. rovat. A gyógyszerész-gyakornoki tanfolyam segélyezésére	5.000 K megszavaztatott.
9. rovat. A két boncztani tanszék fölszerelésére	5.000 K megszavaztatott.
10. rovat. Az elméleti fizikai tanszék tanszergyüjteményének költségeire	2.000 K megszavaztatott.
11. rovat. A budapesti általános kisérleti kór- és gyógytani intézet tudományos fölszerelésére	15.000 K megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege .	65.000 K.

Beruházások:

A kisebb klinikák épületére szükséges 400.000 Knak kölcsön útján beruházandó 2-ik és utolsó részlete . . . . 200.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 1,388.546 K megszavaztatott.

479. Budapesti Pasteur-intézet és kórház.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	20.862 K megszavaztatott.
2. » Dologi kiadások	57.270 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	78.132 K.

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 82.000 K megszavaztatott.

480. Kolozsvári Ferencz József tudomány-egyetem.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 5. czím.
Rendkivüli kiadások.
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 3. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	814.041 K megszavaztatott.
2. » Dologi kiadások	286.988 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	1,101.029 K.

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1 rovat. A kolozsvári egyetem szövettani, fejlődéstani és közegészségtani intézeteinek tanszerekkel való folytatólagos felszerelésére . .	8.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A kolozsvári egyetem állattani intézetének pótlólagos felcserélésére . . .	8.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. A bölcsészeti, nyelv- és történettudományi kar szemináriumainak alapfölszerelésére	5.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. A kolozsvári egyetem növénytani tanszéke hiányos felszerelésének pótlására	2.000 K	megszavaztatott.
5. rovat. A vegytani intézet pótlólagos fölszerelésére	5.000 K	megszavaztatott.
6. rovat. A physikai intézet fölszerelésére	5.000 K	megszavaztatott.
7. rovat. A földrajzi intézet fölszerelésére	5.000 K	megszavaztatott.
8. rovat. A kolozsvári egyetem ásvány- és földtani tanszéke hiányos felszerelésének pótlására	2.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	40.000 K.	

Beruházások.

1. rovat. A kolozsvári új egyetemi könyvtár czéljára és az egyetem további fejlesztésére szükséges telkek ára fejében, valamint a könyvtár építési költségeire kölcsön útján beruházandó 1,400.000 Knak az 1905. évre 2-ik részletként tényleg igénybe vett 46.182 K 27 fill. figyelembevételével 3. részlete fejében . . .	753.817 K	megszavaztatott.
2. rovat. A kolozsvári nemzeti szinház telkének és épületének az egyetem czéljaira való megvásárlására kölcsön útján beruházandó	100.000 K	megszavaztatott.
Beruházások összege .	853.817 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	146.206 K	megszavaztatott.

481. Kolozsvári Karolina országos kórház és egyetemi klinikák.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . .	125.772 K	megszavaztatott.
2. » Dologi kiadások	582.000 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege .	707.772 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 513.246 K megszavaztatott.

482. József-műegyetem.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 7. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 4. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	721.120 K	megszavaztatott.
2. » Dologi kiadások	217.400 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege .	938.520 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A műegyetemen tartandó párhuzamos előadásokra	40.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A műegyetemi ifjusági egyletek segélyezésére	3.500 K	megszavaztatott.
3. rovat. A műegyetem czéljaira bérelt helyiségekért	90.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. A József-műegyetemen még hiányzó felszerelésekre	30.000 K	megszavaztatott.
5. rovat. A kisérleti physika fölszerelésére	5.000 K	megszavaztatott.
6. rovat. Két gépszerkezettani tanszék fölszerelésére	15.000 K	megszavaztatott.
7. rovat. A két kémiai tanszék tudományos fölszerelésére	25.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege .	208.500 K.	

Beruházások:

Az új műegyetemi épület létesítésére az 1902. évi XVII. t.-cz. értelmében szükséges 10,000.000 Knak az 1905. évre 4-ik részletként tényleg igénybe vett 95.700 K figyelembevételével 5. részletül . . . . 1,904.300 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 149.100 K megszavaztatott.

483. Középiskolai tanárképzők.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 8. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	130.780 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	64.767 K	megszavaztatott.
3. rovat. Középiskolai tanárképzők segélyezése	36.000 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	231.547 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások.

Az Eötvös-collegium épületére szükséges 500.000 K kölcsön utján beruházandó 1. részlete	200.000 K	megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek	14.400 K	megszavaztatott.

484. Kassai jogakadémia.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . .	61.302 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	6.448 K	megszavaztatott.
3. rovat. Közegészségtani előadások díjazására a jogakadémiákon	2.000 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	69.750 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Bevétel:

Rendes bevételek	2.200 K	megszavaztatott.

485. Ógyallai csillagda.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 10. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	12.780 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	13.500 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	26.280 K.	

486. Tankerületi főigazgatóságok.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . .	157.468 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	29.000 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	186.468 K.	

487. Budapesti középiskolai tanárképző-intézettel kapcsolatos gyakorló főgymnasium.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 12. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 5. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 9. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	66.802 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	11.956 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	78.758 K.	

Az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között a Ház megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Művészettörténeti előadásokra . . . . 240 K megszavaztatott.

Beruházások:

A gyakorló főgymnasium épületének kibővitésére és tornacsarnok felépítésére kölcsön utján beruházandó . . . . 130.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 10.000 K megszavaztatott.

488. Állami gymnasiumok és reáliskolák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 13. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 6. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 10. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	4,497.753 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	509.500 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	5,007.253 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Állami középiskolák butorbeli felszerelésének pótlására és tanszerbeli alapfelszerelésére	44.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A budapesti III. és X. ker. főgymnasiumok új osztályainak butorozására és felszerelésére	12.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. A budapesti VII. ker. külső főgymnasium új osztályainak felszerelésére .	4.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. A középiskolai tanárok részére tartandó rendkivüli tanfolyamok költségeire	2.000 K	megszavaztatott.
5. rovat. A »Szabad Lyceum« segélyezésére	1.000 K	megszavaztatott.
6. rovat. Szemléltető képekre	4.000 K	megszavaztatott.
7. rovat. Magyar fali- és kézi-térképek készítésének segélyezésére	6.000 K	megszavaztatott.
8. rovat. Leánygymnasiumi magántanfolyamok segélyezésére	2.000 K	megszavaztatott.
9. rovat. Középiskolai tanárok és tanárjelöltek számára készítendő tudományos kézi- és segédkönyvekre	12.000 K	megszavaztatott.
10. rovat. Budapesti középiskolák új párhuzamos osztályainak személyi és dologi kiadásaira átalánykép	12.000 K	megszavaztatott.
11. rovat. Nemzetiségi tankönyvekre .	4.000 K	megszavaztatott.
12. rovat. Középiskolai művészettörténeti gyüjteményekre	2.000 K	megszavaztatott.
13. rovat. Művészettörténeti rendkivüli előadások díjazására	1.000 K	megszavaztatott.
14. rovat. Magyar-olasz és olasz-magyar szótár készítésére	3.200 K	megszavaztatott.
15. rovat. Középiskolai ifjusági olvasmányokra	2.000 K	megszavaztatott.
16. rovat. Játékdélutánok dologi kiadásaira	9.000 K	megszavaztatott.
17. rovat. Szemléltető oktatás szükségleteire	3.000 K	megszavaztatott.
18. rovat. Az országos középiskolai tanáregyesület segélyezésére	1.400 K	megszavaztatott.
19. rovat. A budapesti III. ker. gymnasium bérhelyiségeinek átalakítására szükséges 21.200 Knak az 1905. évben 1. részletként tényleg igénybe vett 5.300 K figyelembevételével 2-ik részlete fejében	5.300 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . .	129.900 K.	

Beruházások:

1. rovat. A budapesti VI. ker. állami főgymnasium épületére és berendezésére szükséges 550.000 Kból kölcsön utján beruházandó 2-ik részlet	400.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A budapesti VII. ker. (külső) állami főgymnasium telkére és épületére szükséges 900.000 K kölcsön utján beruházandó 2-ik és utolsó részlete	600.000 K megszavaztatott.
3. rovat. A budapesti V. ker. állami főreáliskola épületének kibővítésére kölcsön útján beruházandó	50.000 K megszavaztatott.
4. rovat. A zsolnai állami főreáliskola kibővítésére szükséges 180.000 Kból kölcsön útján beruházandó 1-ső részlet.	120.000 K megszavaztatott.
5. rovat. A szentesi főgymnasiumi épület kibővítésére s belső berendezésének kiegészítésére kölcsön útján beruházandó . . .	110.000 K megszavaztatott.
6. rovat. A fogarasi gymnasium épületére szükséges 320.000 K kölcsön útján beruházandó 3-ik részlete	150.000 K megszavaztatott.
7. rovat. A sümegi állami alreáliskola részére emelendő tornacsarnok költségeire. .	22.000 K megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	1,452.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 1,417.527 K megszavaztatott.

489. Felekezeti-, törvényhatósági- és községi középiskolák segélyezése.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 14. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások. XI. fejezet, 7. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 2,076.756 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Felekezeti-, törvényhatósági-, valamint községi középiskoláknál befektetésekre . . 410.110 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 11.000 K megszavaztatott.

490. Középiskolai internátusok:

A középiskolai internátusok, alumneumok és convictusok segélyezése.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 15. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 8. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 12. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	31.804 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	97.550 K megszavaztatott.
3. rovat. A budapesti VII. ker. gymnasium mellett szervezett horvát internatus fentartási költségeire	23.700 K megszavaztatott.
4. rovat. A délvidéki földművelők gazdasági egyesülete által fentartott szegedi convictus segélyezésére	6.000 K megszavaztatott.
5. rovat. A Gyertyámos községe által fentartott convictus segélyezése	3.000 K megszavaztatott.
6. rovat. A rózsahegyi internátus segélyezésére	3.000 K megszavaztatott.
7. rovat. Egyéb internátusok, valamint alumneumok és convictusok segélyezésére . .	1.600 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	166.654 K.

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület által Szegeden felállítandó középiskolai internátus építéséhez nyujtandó 200.000 K államsegély 1. részlete fejében . . 20.000 K a Háznak egyszerű szavazás útján meghozott határozatával megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 98.716 K megszavaztatott.

491. Állami felsőbb leányiskolák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 16. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 9. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 7. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 13. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	773.616 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	442.100 K megszavaztatott.

3. rovat. Községi és felekezeti felsőbb leányiskolai tanerők illetményeinek kiegészítésére	15.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Az orsz. nőképző-egyesület által fentartott »Veres Pálné felsőbb leányiskola« segélyezésére	10.000 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	1,240.716 K.

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Állami felsőbb leányiskolák tanszerbeli felszerelésére	6.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A budapesti állami felsőbb leányiskola felszerelésének kiegészítésére szükséges 20.000 Knak az 1905. évben 3. részletként tényleg igénybe vett 4.000 K figyelembevételével 4-ik és utolsó részlete	4.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Az állami felsőbb leányiskolák és internátusok butorának és fölszerelésének kiegészítésére	9.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Állami felsőbb leányiskolai főzőtanfolyamok fölszerelésére és a szükséges helyiségek átalakítására	5.000 K megszavaztatott.
5. rovat. Egyes állami felsőbb leányiskoláknál szükséges nagyobb helyreállításokra, átalakításokra és beszerzésekre	25.000 K megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	49.000 K.

Beruházások:

1. rovat. A temesvári állami felsőbb leányiskola új épülete telkének rendezésére és belső fölszerelésére szükséges 50.000 Knak az 1905. évben 2. részletként tényleg igénybe vett 15.000 K figyelembevételével kölcsön útján beruházandó 3-ik és utolsó részlete	15.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A trencséni állami felsőbb leányiskola építésére és fölszerelésére szükséges 410.000 K kölcsön útján beruházandó 2-ik részlete	250.000 K megszavaztatott.
3. rovat. A pozsonyi állami felsőbb leányiskola épületének kibővítésére szükséges 160.000 K kölcsön útján beruházandó 1-ső részlete .	40.000 K megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	305.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek	422.000 K megszavaztatott

492. Vizsgálati bizottmányok.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 17. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 14. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 64.200 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 25.200 K megszavaztatott.

493. Népnevelési tanfelügyelőségek.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 18. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 10. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 15. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat.	Személyi járandóságok . . .	594.146	K	megszavaztatott.
2. »	Dologi kiadások	159.000	K	megszavaztatott.
	Rendes kiadások összege . . .	753.146	K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A kir. tanfelügyelői irodák bebutorozására . 3.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 400 K megszavaztatott.

494. Állami elemi népiskolák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 19. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 8. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 16. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat.	Személyi járandóságok . . .	7,732.538	K	a Háznak egyszerű szavazás útján meghozott határozatával megszavaztatott.
2. »	Dologi kiadások	980.000	K	megszavaztatott.
3. »	Új iskolák felállítására . . .	150.000	K	megszavaztatott.
	Rendes kiadások összege . . .	8,862.538	K.	

Rendkivüli kiadások:

Beruházások:

Új állami iskolák épületeinek létesítésére az 1905. évben a 300.000 Kból tényleg igénybe vett 191.500 K 70 fillér figyelembevételével a folyó évben kölcsön útján beruházandó . . 408.499 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek összege . . . . . 934.479 K megszavaztatott.

495. Községi-, felekezeti- és magán-népiskolák segélyezése.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 20. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 3,911.500 K megszavaztatott.

496. Gazdasági ismétlő iskolák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 21. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 235.807 K megszavaztatott.

497. Kisdedóvó intézetek és menedékházak.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 22. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 17. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 1,113.052 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Kisdedóvodák és menedékházak épületeinek helyreállítására és építkezésekre . . . 100.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 15.924 K megszavaztatott.

498. Népnevelési intézetek közös szükséglete.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 23. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 10. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 1,144.500 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Állami elemi iskolák épitkezéseire az 1905. évre az 50.000 Kból tényleg igénybe vett 45.387 K 32 fillér figyelembevételével a folyó évben . . . . 154.613 K megszavaztatott.

499. Felső nép- és polgári iskolák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 24. czim.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 11. czim.
Beruházások: VII. fejezet, 11. czim.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 18. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 3,061.346 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 249.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Budapest székesfőváros községi polgári iskoláinak segélyezésére . . . . . 20.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Állami polgári és felső népiskolai internátusok fentartási költségeire . . 15.000 K megszavaztatott.
5. rovat. Községi és felekezeti felső nép- és polgári iskolai tanerők fizetésének kiegészítésére . . . . 75.000 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 3,420.346 K.

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A gyakorlati háztartás (főzőiskolák) intézményének segélyezésére . . . 8.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Polgári iskolai épitkezések segélyezésére . . . . 50.000 K megszavaztatott.

Átmeneti kiadások összege . . . 58.000 K.

Beruházások:

Állami polgári iskolák épületeinek létesítésére az 1905. évre az 500.000 Kból tényleg igénybe vett 203.198 K figyelembevételével a folyó évben kölcsön útján beruházandó . . 796.802 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 129.021 K megszavaztatott.

500. Polgári tanitó- és tanitónőképzők.
Rendes kiadások: XXI. fejezet 25. czim.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 19. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . 262.541 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 271.800 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 534.341 K.

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 90.000 K megszavaztatott.

501. Elemi tanitó- és tanitónőképzők.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 26. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 12. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 12. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 20. czím.
Rendkivüli bevételek: VII. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . 1,034.443 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 1,111.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Országos tanszer-muzeum költségeire . . . . 10.000 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 2,155.443 K.

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Állami tanitó- és tanitónőképző-intézetek tanszerbeli felszerelésére . . 10.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Orgonák, zongorák és harmoniumok újakkal való kicserélésére . . . 7.000 K megszavaztatott.
3. rovat. A tanitónőképző intézetek gazdasági berendezésére . . . . 5.000 K megszavaztatott.
4. rovat. A sárospataki állami tanitóképző-intézeti új internatus bebutorozására 5.000 K megszavaztatott.

Átmeneti kiadások összege . . . 27.000 K.

Beruházások:

1. rovat. A losonczi állami tanitóképző épületén levő terhek megváltására kölcsön utján beruházandó 46.000 Knak az 1905. évben 3. részletként tényleg igénybe vett 10.000 K figyelembevételével 4-ik részlete . . . . 10.000 K megszavaztatott.

2. rovat. Az iglói állami tanitóképző-intézeti internátus és torna-terem építésére és felszerelésére kölcsön utján beruházandó 280.000 Knak az 1904. évre megszavazott 1-ső részletéből az 1905. év végével leirt 89.542 K 27 f és az 1905. évre 2-ik részletként tényleg igénybe vett 8 K 44 f figyelembevételével 3-ik és utolsó részlete fejében	279.534 K megszavaztatott.
3. rovat. A kolozsvári tanitói leányárvaház megváltására és ennek képzőintézeti czélokra való átalakítására	122.621 K megszavaztatott.
4. rovat. A lévai állami tanitóképző-intézet új épületére a város által felajánlott 25.000 K járulékon és a régi épület vételára fejében befolyó 50.000 Kán felül még szükségelt és kölcsön utján beruházandó 275.000 K 1-ső részlete 75.000 K, összesen	150.000 K megszavaztatott.
5. rovat. A znióváraljai tanítóképző intézet kibővítésére kölcsön útján beruházandó 200.000 K 1-ső részlete	100.000 K megszavaztatott.
6. rovat. A sepsiszentgyörgyi állami tanítónőképző intézet új épületére és fölszerelésére a város és Háromszék vármegye által felajánlott 40.000 K és a még szükségelt és kölcsön útján beruházandó 385.000 K 1-ső részlete 100.000 K, összesen	140.000 K megszavaztatott.
7. rovat. A győri állami tanítónőképző intézet internátusi épületének felállítására és berendezésére kölcsön útján beruházandó 165.000 K 1-ső részlete	40.000 K megszavaztatott.
8. rovat. A székelykeresztúri állami tanítóképző intézet számára új épület és internátus építésére és fölszerelésére kölcsön útján beruházandó 340.000 Knak az 1905. évre 2-ik részletként tényleg igénybe vett 108 K 80 fillér figyelembevételével 3-ik és utolsó részlete fejében	169.891 K megszavaztatott.
9. rovat. A temesvári tanítóképző intézet melléképületeire	25.000 K megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	1,037.046 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 231.960 K megszavaztatott

Rendkivüli bevételek:

1. rovat. Sepsiszentgyörgy városa és Háromszék vármegye járuléka a sepsiszentgyörgyi állami tanítónőképző intézet ujraépítése költségeihez . . . . 40.000 K megszavaztatott.

2. rovat. Léva város járuléka az ottani áll. tanítóképző intézeti épület ujraépítéséhez 25.000 K és a régi épület vételára 50.000 K	75.000 K	megszavaztatott.
Rendkivüli bevételek összege . . .	115.000 K.	

502. Felekezeti képezdei tanárok illetményeinek kiegészítésére.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 28. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 48.000 K megszavaztatott.

503. Kisdedóvónők képzése.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 28. czim.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 21. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	24.740 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	59.050 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	83.790 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 6.100 K megszavaztatott.

504. Testi nevelés.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 29. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 41.600 K megszavaztatott.

505. Balatonfüredi »Erzsébet« szeretetház.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 30. czim.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 13. czim.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 22. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . .	7.666 K	megszavaztatott.
2. » Dologi kiadások	27.250 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	34.916 K.	

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. A balatonfüredi »Erzsébet« szeretetházban fürdőberendezés, vizvezeték és belső fölszerelés költségeire	20.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A balatonfüredi »Erzsébet« szeretetházban kerítés és butorok költségeire .	10.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege .	30.000 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	6.884 K	megszavaztatott.

506. Üvegtechnikai intézet.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 31. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . .	6.800 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	400 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege .	7.200 K.	

507. Iparos tanulók iskolái.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 32. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 23. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások	307.300 K	megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek	5.000 K	megszavaztatott.

508. Állami felső kereskedelmi iskolák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 33. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 14. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 24. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . .	513.090 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	45.000 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege .	558.090 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. A fiumei állami felső kereskedelmi iskola telkének és épületének költségeire szükséges 250.000 Knak az 1905. évre 2-ik részletként tényleg igénybe vett 212 K 60 f figyelembevételével kölcsön utján beruházandó 3-ik részlete	159.787 K	megszavaztatott.
2. rovat. A beszterczebányai állami felső kereskedelmi iskola épületének és felszerelésének költségeire szükséges 150.000 Knak az 1905. évre 2-ik részletként tényleg igénybe vett 78.391 K 39 f figyelembevételével kölcsön útján beruházandó 3-ik és utolsó részlete . .	31.609 K	megszavaztatott.
3. rovat. A miskolczi állami felső kereskedelmi iskola épületének költségeire szükséges 180.000 K kölcsön utján beruházandó 1-ső részlete	40.000 K	megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	231.396 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	22.000 K	megszavaztatott.

509. Keleti kereskedelmi akadémia.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 34. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 13. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 25. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	50.400 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	15.900 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	66.300 K.	

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A keleti kereskedelmi akadémia könyvtárának és muzeumának gyarapítására	1.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A keleti kereskedelmi akadémia új helyiségének fölszerelésére	1.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	2.000 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	3.000 K	megszavaztatott.

510. Kereskedelmi iskolák segélyezése.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 35. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 192.400 K megszavaztatott.

511. Bábaképezdék.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 36. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 14. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 15. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 26. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi jarandóságok . . . 108.539 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 158.600 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 267.139 K.

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A bábaképezdék folytatólagos felszerelésére, internátusok létesítésére és fentartására . . . . 25.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A Debreczen városa által fölépített bábaképezde épületének belső berendezésére, bebutorozására és kórházi felszerelésére szükséges 80.000 K 1-ső részlete fejében . . 40.000 K megszavaztatott.

Átmeneti kiadások összege . . . 65.000 K.

Beruházások:

1. rovat. A Kassán létesítendő bábaképezde és internátus építésére, belső fölszerelésére, bebutorozására és kórházi berendezésére szükséges 280.000 K kölcsön útján beruházandó 2-ik és utolsó részlete . . . . 200.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A pécsi bábaképezde részére létesítendő épület építési költségeire szükséges 280.000 K kölcsön útján beruházandó 1. részlete 100.000 K megszavaztatott.

Beruházások összege . . . 300.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 37.000 K megszavaztatott.

512. Gyógypaedagógiai intézetek.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 37. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 16. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 27. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	395.654 K	megszavaztatott.
2. » Dologi kiadások	245.870 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	641.524 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. A Budapest-balparti állami kisegítő iskola létesítésére kölcsön útján beruházandó 115.000 K 1-ső részlete	47.500 K	megszavaztatott.
2. rovat. A borosjenői és ungvári állami gyógypaedagógiai intézetek kibővítésére és ezzel kapcsolatos átalakítására kölcsön útján beruházandó 100.000 K 1-ső részlete fejében	50.000 K	megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	97.500 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 100.699 K megszavaztatott.

513. Képzőművészet és művészi ipar.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 38. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 15. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 28. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 186.520 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A magyar iparművészetnek az 1906. évi milánói kiállításon való részvétele költségeire szükséges 40.000 Knak az 1905. évben 1. részletként tényleg igénybe vett 20.000 K figyelembevételével 2-ik és utolsó részletéül . . 20.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 2.520 K megszavaztatott.

514. Festészeti és szobrászati mesteriskolák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 39. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 29. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	37.349 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	44.180 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	81.529 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 500 K megszavaztatott.

515. Országos mintarajziskola és rajztanárképző.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 40. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 30. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	112.540 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	66.040 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	178.580 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 7.000 K megszavaztatott.

516. M. kir. női festőiskola.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 41. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 31. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	11.633 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	8.800 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	20.433 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 1.500 K megszavaztatott.

517. Iparművészeti iskola.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 42. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 32. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	135.980 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	53.000 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	188.980 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 5.000 K megszavaztatott.

518. Zeneművészet fejlesztése.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 43. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 24.000 K megszavaztatott.

519. Országos zeneakadémia.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 44. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 16. czím..
Beruházások: VII. fejezet, 17. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 33. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 161.884 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 48.156 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 210.040 K.

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Az orsz. zeneakadémia számára zenekari hangszerek vételére . . . . 1.600 K megszavaztatott.

Beruházások:

Az orsz. zeneakadémia telkére, épületére, berendezésére és fölszerelésére szükséges 2,900.000 Knak az 1905. évben 5-ik részletként tényleg igénybe vett 100.000 K figyelembevételével kölcsön utján beruházandó 6-ik részlete . . . . 100.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 30.040 K magszavaztatott.

520. Országos szinművészeti akadémia.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 45. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 17. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 34. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	32.040 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	38.800 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege	70.840 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Szinpadi díszletek, butorok és ruhák első beszerzésére	6.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. Intézeti felszerelésre	4.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	10.000 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	35.000 K	megszavaztatott.

521. A muzeumok és könyvtárak országos felügyelete és országos tanácsa.

Hiteles helyi levéltárak felügyelete.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 46. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 18. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 35. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	12.940 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	264.300 K	megszavaztatott.
3. rovat. Hiteles helyi levéltárak felügyelete	1.500 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	278.740 K.	

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Az orsz. felügyelet alatt levő közgyüjtemények építkezéseinek és berendezéseinek segélyezésére	95.000 K	megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek	5.640 K	megszavaztatott.

522. Magyar nemzeti muzeum.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 47. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 19. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 36. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	269.779 K	megszavaztatott.
2. » Dologi kiadások	301.060 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	570.839 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat A magyar nemzeti muzeum laboratoriumainak felszerelésére 16. részlet .	2.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A magyar nemzeti muzeum ablakainak és padlójának, valamint több terme nagy butorzatának megujítására	8.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. A magyar nemzeti muzeum könyvtárának butorozására és egyéb átalakításokra	5.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. A magyar nemzeti muzeum állattári helyiségeinek butorozására	6.000 K	megszavaztatott.
5. rovat. A magyar nemzeti muzeum ásvány- és növénytára részére beszerzendő új szekrényekre.	7.000 K	megszavaztatott.
6. rovat. A magyar nemzeti muzeum néprajzi osztálya részére új szekrényekre . .	2.000 K	megszavaztatott.
7. rovat. A magyar nemzeti muzeum néprajzi osztályának könyvtárára 9. részletként	2.000 K	megszavaztatott.
8. rovat. A régiségtár butorozására . .	4.000 K	megszavaztatott.
9. rovat. A Haynald-féle szakkönyvtár hiányainak pótlására	6.000 K	megszavaztatott.
10. rovat. A Hermann- és Jankó-féle könyvtár kötési költségeire szükséges 4.000 K 3-ik részlete	1.000 K	megszavaztatott.
11. rovat. A megüresedő képtári helyiségeknek az állat- és ásványtár czéljaira való átalakítása költségeire	2.000 K	megszavaztatott.
12. rovat. 1848/49-es kéziratgyüjtemény 40.000 K vételárának 3. részlete	10.000 K	megszavaztatott.
13. rovat. Méhely herpetologiai munkájának kiadására szükséges 50.000 K 1-ső részlete	10.000 K	megszavaztatott.
14. rovat. Helfy Ignácz hagyatékából származó Kossuth Lajos-féle levél- és kéziratgyüjtemény megvásárlása költségeire . . .	30.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	95.000 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 29.902 K megszavaztatott.

523. Szépművészeti muzeum és magyar történelmi képcsarnok.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 48. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 20. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 18. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 37. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 59.205 K megszavaztatott.
2. » Dologi kiadások . . . . . 69.620 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . . 128.825 K.

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Képtári felügyelők, éjjeli őrség díjazására és a termekben felügyelő hadastyánoknak . . . . 8.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A Magyar Történelmi Képcsarnok metszetgyüjteményének felszerelésére 2.000 K megszavaztatott.
3. rovat. A Magyar Történelmi Képcsarnok felállítása alkalmából képkeretek, kartonok és porte-feuillek tömeges beszerzésére 13-ik részlet . . . . 4.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Állami vásárlásokra és a Szépművészeti Muzeum anyagának gyarapítására 180.000 K megszavaztatott.
5. rovat. A Szépművészeti Muzeum plasztikai osztályának szükségleteire 4. és 5. részlet 250.000 K megszavaztatott.
6. rovat. Zichy Mihály festményeinek 120.000 Ks vételára fejében 4-ik részlet . . 12.000 K megszavaztatott.
7. rovat. A néhai Munkácsy Mihály özvegye által tett 110.000 Ks alapítvány 1905. és 1906. évi kamataira . . . . 8.000 K megszavaztatott.

Átmeneti kiadások összege . . . 464.000 K.

Beruházások:

1. rovat. Az 1896. évi VIII. t.-cz. alapján létesítendő szépművészeti muzeum telkére és épületére kölcsön útján beruházandó 8-ik és utolsó részlet . . . . 725.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Ugyanezen intézet felszerelésére és bebutorozására kölcsön útján beruházandó 2-ik részlet . . . . 75.000 K megszavaztatott.

Beruházások összege . . . 800.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 2.800 K megszavaztatott.

524. Iparművészeti muzeum.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 49. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 21. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	58.765 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	69.200 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	127.965 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A könyvtár kiegészítésére szükséges 20.000 Knak az 1905. évben 2. részletként tényleg igénybe vett 5.000 K figyelembevételével 3-ik részlete . . . . 5.000 K megszavaztatott.

525. Műemlékek országos bizottsága.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 50. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	21.765 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	24.000 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	45.765 K.	

Az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadatott.

526. Műemlékek fentartása.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 51. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 22. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 38. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 80.208 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Vajdahunyad várán szükséges helyreállítások 490.000 Kt kitevő költségeinek 1-ső részlete fejében . . . . 70.000 K megszavaztatott.

2. rovat. A zólyomi vár kapualjának és a hivatalokhoz vezető utaknak kövezésére . 2.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Egyházi műemlékek helyreállítására 1-ső részlet fejében . . . . 20.000 K megszavaztatott.

Átmeneti kiadások összege . . . 92.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 10.764 K megszavaztatott.

527. Közművelődési czélok támogatása.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 52. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 160.104 K megszavaztatott.

528. Ösztöndíjak.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 53. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 39. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 165.736 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 14.640 K megszavaztatott.

529. Egyházak segélyezése.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 54. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 23. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 4,749.344 K.

Tárgyalás közben a tanácskozásra megszabott idő letelvén, elnök a vitát megszakítja, folytatását a legközelebbi ülésre kitüzetni javasolja s indítványozza, hogy a Ház legközelebbi ülését a f. évi julius hó 17-ik napjának délelőtti 10 órájakor tartsa, s annak napirendére az elnöki előterjesztések s irományok bemutatása, továbbá az 1906. évi állami költségvetés részletes tárgyalásának a megállapított sorrendben való folytatása tüzessék ki.

A Ház az elnök javaslatát határozattá emeli.

530. A ministerelnök beterjeszti »az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó 1906. évi II-ik t.-czikk hatályának meghosszabbításáról« szóló törvényjavaslatot.

A Ház a törvényjavaslat kinyomatását, szétosztását rendeli el, s azt előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottsághoz utasítja.

531. A vallás- és közoktatásügyi minister, az 1894. évi XXVII. t. czikk meghagyásához képest, a Ház elé terjeszti »az országos tanári nyugdíj- és gyámintézet mathematikai mérlegéről« szóló jelentést.

A Ház a jelentés kinyomatását, szétosztását rendeli el és azt előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasítja.

Elnök az ülést

berekeszti.

Az 1906. évi julius hó 17-én tartott

30. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

532. Elnök az ülést megnyitván, föl lett olvasva a folyó hó 16-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

533. Az elnök bemutatja a főrendiház elnökének arról szóló átiratait, hogy a főrendiház

»a kir. biróságok és ügyészségek tagjainak az igazságügyministeriumban az 1905. évi január 1-e óta történt alkalmazása tekintetében a fölmentés megadásáról és azoknak az igazságügyi ministeriumban további ideiglenes alkalmazásáról«, —

»a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok között létrejött pénzügyi egyezmény beczikkelyezéséről«, —

»a Svájczczal az 1906. évi márczius hó 9-én kötött kereskedelmi szerződés és az ennek életbeléptetésére vonatkozó »Nyilatkozat« beczikkelyezéséről«, —

»a Svájczczal az 1906. évi márczius hó 9-én kötött állategészségügyi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatokat, a folyó évi julius hó 16-án tartott ülésében, a képviselőház által megállapított szerkezetben, módositás nélkül elfogadta.

Minthogy e szerint az elősorolt törvényjavaslatokra nézve az országgyülés két háza között teljes egyetértés jött létre, azoknak Ő Felsége a Király elé, szentesítés czéljából való terjesztését rendeli el a Ház.

534. A főrendiház elnökének azt tartalmazó átiratát terjeszti elő az elnök, hogy a főrendiház a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának ujból való megállapitására kiküldött magyar országos bizottság jelentése fölött hozott képviselőházi határozathoz, hozzájárult.

Ezen értesítés folytán a Ház az idézett határozatot országos határozatul jelenti ki.

535. Az egri választókerületben a f. évi julius 15-én országgyülési képviselőül megválasztott Babocsay Sándornak az elnök által bemutatott megbizólevelét

a Ház, megvizsgálás és jelentéstétel végett, az igazolási állandó bizottságnak adja ki.

536. Az elnök azon jelentése folytán, hogy gróf Dessewffy Emil országgyülési képviselő megválasztatása óta 30 nap telt el a nélkül, hogy megbizatásának érvényes volta akár az e részben értesítést küldő kir. Curiához intézett kérvénynyel, — akár panaszszal, akár kifogással támadtatott volna meg, —

a Ház gróf Dessewffy Emilt végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

537. Sághy Gyula képviselőnek az elnök által bemutatott levelében előadott kérelmére, —

a Ház hat heti szabadságidőt engedélyez.

538. Olay Lajos képviselőnek a mentelmi bizottság tagsági tisztéről való s az elnökhöz intézett és az elnök által bemutatott levelében előterjesztett lemondását

a Ház tudomásul veszi s elhatározza, hogy az igy megüresedett tagsági hely betöltése iránt annak idején fog intézkedni.

539. Az elnök bejelenti, hogy Olay Lajos képviselő, ugyanazon levelében a VI-ik biráló bizottságban viselt tagságáról is lemondott.

Minthogy a házszabályok 25. §-a értelmében a biráló bizottsági tagságot az erre megválasztott képviselő elfogadni és e megbizatásában eljárni köteles, — a Ház Olay Lajos képviselőnek a VI-ik biráló bizottsági tagságáról való lemondását nem fogadja el és erről őt értesíti.

540. A házszabályok 154. §-ának utolsó bekezdése alapján jelenti az elnök, hogy az összeférhetetlenségi állandó bizottság Mikszáth Kálmán és Bernáth István képviselők összeférhetlenségi ügyeinek tárgyalására első határnapul e hó 27-ik napjának délelőtti 10 óráját tűzte ki.

A ház a jelentést tudomásul veszi.

541. Az elnök bemutatja a kir. Curia átiratait, melyekkel a Rudnyánszky György képviselő verbói és Nagy Dezső képviselő Budapest VIII-ik kerületi választásainak érvénytelenítése iránt az 1899. évi XV. t.-czikk 11. §-a alapján beadott újabb kérvények egy-egy példányát küldi meg.

Ezen értesítések folytán a Ház Rudnyánszky György és Nagy Dezső képviselőket továbbra is a kérvénynyel megtámadott megbizólevelekkel birók névjegyzékében rendeli nyilvántartatni.

542. A rózsahegyi állami hivatalszolgáknak fizetésük rendezése érdekében Beniczky Ödön képviselő utján, továbbá

az országos orvosszövetségnek a községi és körorvosok nyugdíjügyének rendezése iránt Nagy Dezső képviselő utján benyujtott és az elnök által előterjesztett kérvényeit

a Ház, tárgyalás és javaslattétel végett, a kérvényi bizottsághoz utalja.

543. A kereskedelemügyi minister beterjeszti »a losoncz-gácsi helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában« kelt jelentését.

A jelentést a Ház, előzetes tárgyalás és javaslattétel végett, a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasítja.

544. Bejelenti az elnök, hogy Visontai Soma képviselő »az Angolország és Ausztria-Magyarország között létrejött választott birósági szerződésnek a törvényhozás elé terjesztése és beczikkelyezése tárgyában« a ministerelnökhöz intézendő sürgős interpellatiót jelentett be, ennek sürgős előterjesztésére az elnök engedélyt adott, s javasolja, hogy az előterjesztés a mai ülés berekesztési ideje előtt egy negyed órával, tehát délután 2$^{3}/_{4}$ órakor történjék.

A Ház az elnök javaslata értelmében határoz.

545. Szentiványi Árpád, mint a II-ik biráló bizottság elnöke, az itéletek és iratok beterjesztésével jelenti, hogy a bizottság gróf Hunyady László, Szebeny Antal és Mrksity Jása képviselőket, kiknek megbizólevelei a bizottsághoz az igazoló osztályok által emelt kifogások folytán voltak utalva — itéletileg jelentette ki végleg igazolt képviselőknek.

A bemutatott itéletek alapján a Ház gróf Hunyady László, Szebeny Antal és Mrksity Jása neveit a végleg igazolt képviselők jegyzékébe iktattatni rendeli.

546. Miksa Imre, mint a VI-ik biráló bizottság tagja eskületételre jelentkezvén,

a házszabályok 36. §-ában szövegezett esküt a Ház szine előtt letette.

547. Bizony Ákos, mint a VIII-ik biráló bizottság elnöke, az itéletek és iratok beterjesztésével jelenti, hogy a bizottság Dobroszláv Péter és Maniu Gyula képviselőket, kiknek megbizólevelei az igazoló osztályok által támasztott kifogások folytán, és báró Jungenfeld Károly képviselőt, a kinek megbizólevele a Kovács Pál képviselő által tett kifogás folytán képezték biráló bizottsági eljárás tárgyát, — itéletileg jelentette ki végleg igazolt képviselőkül.

A bemutatott itéletek alapján a Ház Dobroszláv Péter, Maniu Gyula és báró Jungenfeld Károly neveit a végleg igazolt képviselők jegyzékébe iktattatni rendeli.

548. Mielőtt a Ház a napirend 2-ik pontjára tért volna át, az elnök előadja, hogy a jelenleg folyamatban levő költségvetési részletes tárgyalás és vita során, ugy értelmezvén a házszabályokat, hogy általános vitának csak a költségvetés általános tárgyalása során és nem minden egyes tárcza költségvetése első tételénél van helye, ezzel az eddigi gyakorlat ellenére ve-

zette a tanácskozást, a mely gyakorlat szerint minden tárcza részletes költségvetése első tételénél az illető tárczára vonatkozó általános vita folyt le. Nehogy ezen magyarázat ellentétes nézeteket támasszon, fölveti a kérdést, vajjon a Ház fenn akarja-e tartani az eddigi gyakorlatot, mely szerint minden tárcza részletes költségvetésének első tételénél, az illető tárcza költségvetésére vonatkozó általános vita legyen megengedhető.

Elnök a Ház megnyilatkozott óhajtásának eleget teendő, kijelenti, hogy az elnökség a tanácskozást, a fölvetett tárgy körül, az eddigi gyakorlat fentartásával fogja vezetni.

549. Napirend szerint következett a *vallás- és közoktatásügyi ministerium* 1906. évi költségvetése részletes tárgyalásának folytatása, és pedig:

Egyházak segélyezése.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 54. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 23. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások: . . . . 4,749.344 K.

Az ezen tétel fölött megindult vita során felszólalt Vajda Sándor képviselő beszéde folyamán arra kért a Háztól engedélyt, hogy a tárgytól eltérhessen.

Az elnök által megkérdezett Ház, miután azon kérdés fölött, hogy megadja-e Vajda Sándor képviselőnek a kért engedélyt, az egyszerű szavazás lett elrendelve s foganatosítva,

a kért engedélyt megtagadja.

Ezután az elnök fölteszi a kérdést: megszavazza-e a Ház a vallás- és közoktatásügyi ministerium 1906. évi költségvetésében, a rendes kiadások XXI. fejezetének 54. czíme alatt egyházak segélyezésére rendes kiadásokként fölvett 4,749.344 K összeget, igen vagy nem?

A Ház, egyszerű szavazás útján megnyilvánult határozatával a rendes kiadások XXI. fejezetének 54. czíme alatt egyházak segélyezésére előirányzott 4,749.344 K összeget megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Az ág. hitv. és evang. ref. hitv. egyházak alapjának gyarapítására	300.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. Az unitárius egyház alapjának gyarapítására	15.800 K	megszavaztatott.
3. rovat. A gör. szert. katholikusok egyházi könyveinek kiadására szükséges 400.000 K 2-ik részlete	50.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. Az országos izr. iskola-alap segélyezésére	30.000 K	megszavaztatott.
5. rovat. A kolozsvári Szent-Ferencz-rendi zárda épületének helyreállítására szükséges 30.000 K építési segély 1-ső részlete .	10.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege .	405.800 K.	

550. Nyugdíjak.
Rendes kiadások: VI. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások: . . . . 1,358.600 K megszavaztatott.

551. A tárczát terhelő kölcsönök.
Rendes kiadások: IX. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: III. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

A tárczát terhelő kölcsönök:

1. rovat. Tőketörlesztés	1,434.547 K	megszavaztatott.
2. rovat. Kamatok	2,849.443 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege .	4,283.990 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek.

A tárczát terhelő kölcsönök törlesztéséhez nyujtandó hozzájárulások . . . . 14.000 K megszavaztatott.

552. A tárczát terhelő kölcsönökből eredő bevételek.
Rendkivüli bevételek: IX. fejezet, 4. czím.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

1. rovat. Uj állami elemi népiskolák épületeinek az 1905. évben tényleg eszközölt és az 1906. évben eszközlendő létesítésére kölcsön utján beszerzendő	600.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. Állami polgári iskolák épületeinek az 1905. évben tényleg eszközölt és az 1906. évben eszközlendő létesítésére kölcsön utján beszerzendő	1,000.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. Az orsz. zeneakadémia telkére, épületére, berendezésére és fölszerelésére kölcsön utján beszerzendő 5-ik és 6-ik részlet	200.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. A szépművészeti muzeum telkére és épületére az 1905. évben eszközölt és az 1906. évben eszközlendő beruházások költségeire kölcsön utján beszerzendő	1,075.000 K	megszavaztatott.
5. rovat. A kolozsvári új egyetemi könyvtár czéljaira és az egyetem további fejlesztésére szükséges telek ára fejében, valamint a könyvtár építési költségeire kölcsön utján beszerzendő	800.000 K	megszavaztatott.

6. rovat. A losonczi állami tanítóképző épületén levő terhek megváltására szükséges 46.000 K kölcsön utján beszerzendő 3-ik és 4-ik részlete . . . . 20.000 K megszavaztatott.

7. rovat. A fiumei állami felső kereskedelmi iskola telkének és épületének költségeire szükséges 250.000 Kból 1906. év végéig kölcsön utján beszerzendő . . . . 160.000 K megszavaztatott.

8. rovat A budapesti VI. ker. állami főgymnasium építési és berendezési költségeire szükséges 550.000 Kból kölcsön utján beszerzendő 2-ik részlet . . . . 400.000 K megszavaztatott.

9. rovat. A budapesti VII. ker. külső állami főgymnasium telkére és épületére szükséges 900.000 K kölcsön utján beszerzendő 2-ik részlete 600.000 K megszavaztatott.

10. rovat. A temesvári állami felsőbb leányiskola új épülete telkének rendezésére és belső fölszerelésére szükséges 50.000 Kból 2. és 3. részletkép kölcsön utján beszerzendő . 30.000 K megszavaztatott.

11. rovat. Az iglói állami tanítóképezdei internátus és tornaterem építésére és fölszerelésére szükséges 280.000 K kölcsön utján beszerzendő 2-ik részlete . . . . 279.542 K megszavaztatott.

12. rovat. A beszterczebányai állami felső kereskedelmi iskola épületének költségeire szükséges 150.000 K kölcsön utján beszerzendő 2-ik részlete . . . . 110.000 K megszavaztatott.

13. rovat. A Kassán létesítendő bábaképezde és internatus építésére, belső fölszerelésére, bebutorozására és kórházi berendezésére szükséges 280.000 K kölcsön utján beszerzendő 2-ik részlete . . . . 200.000 K megszavaztatott.

14. rovat. A trencséni állami felsőbb leányiskola építésére és fölszerelésére szükséges 410.000 K kölcsön utján beszerzendő 2-ik részlete . . . . 250.000 K megszavaztatott.

15. rovat. A kolozsvári nemzeti szinház telkének és épületének az egyetem czéljaira való megvásárlására kölcsön utján beszerzendő 100.000 K megszavaztatott.

16. rovat. Az Eötvös-kollegium épületére szükséges 500.000 K kölcsön útján beszerzendő 1-ső részlete . . . . 200.000 K megszavaztatott.

17. rovat. A gyakorló főgymnasium épületének kibővítésére és a tornacsarnok fölépítésére kölcsön utján beszerzendő . . . . . 130.000 K megszavaztatott.

18. rovat. A budapesti V. ker. állami főreáliskola épületének kibővítésére kölcsön utján beszerzendő . . . . 50.000 K megszavaztatott.

19. rovat. A zsolnai állami főreáliskola kibővítésére szükséges 180.000 Kból kölcsön utján beszerzendő 1-ső részlet . . . . . . 120.000 K megszavaztatott.

20. rovat. A szentesi főgymnasiumi épület kibővítésére s belső berendezésének kiegészítésére kölcsön utján beszerzendő	110.000 K	megszavaztatott.
21. rovat. A pozsonyi állami felsőbb leányiskola épületének kibővítésére szükséges 160.000 K kölcsön utján beszerzendő 1-ső részlete	40.000 K	megszavaztatott.
22. rovat. A kolozsvári tanitói leányárvaház megváltására és ennek képzőintézeti czélokra való átalakítására kölcsön utján beszerzendő .	122.621 K	megszavaztatott.
23. rovat. A lévai állami tanitóképző intézet új épületére kölcsön utján beszerzendő 275.000 K 1-ső részlete	75.000 K	megszavaztatott.
24. rovat. A znióváraljai tanitóképző intézet kibővítésére kölcsön utján beszerzendő 200.000 K 1-ső részlete	100.000 K	megszavaztatott.
25. rovat. A miskolczi állami felső kereskedelmi iskola épületének költségeire szükséges 180.000 K kölcsön utján beszerzendő 1-ső részlete	40.000 K	megszavaztatott.
26. rovat. A gyengetehetségűek Budapest-balparti állami kisegitő iskolája létesítésére kölcsön utján beszerzendő 115.000 K 1-ső részlete	47.500 K	megszavaztatott.
27. rovat. A sepsiszentgyörgyi állami tanitóképző intézet új épületére és berendezésére kölcsön utján beszerzendő 385.000 K 1-ső részlete	100.000 K	megszavaztatott.
28. rovat. A győri állami tanitóképző intézet internatusi épületének felállítására és berendezésére kölcsön utján beszerzendő 165.000 K 1-ső részlete	40.000 K	megszavaztatott.
29. rovat. A pécsi bábaképezde részére létesítendő épület építési költségeire kölcsön utján beszerzendő	100.000 K	megszavaztatott.
30. rovat. A borosjenői és ungvári állami gyógypaedagógiai intézetek kibővítésére és ezzel kapcsolatos átalakítására kölcsön utján beszerzendő	50.000 K	megszavaztatott.
31. rovat. A szépművészeti muzeum fölszerelésére és bebutorozására kölcsön utján beszerzendő	75.000 K	megszavaztatott.
32. rovat. A fogarasi állami főgymnasium épületére és belső felszerelésére szükséges 320.000 Kból az 1906. évben kölcsön utján beszerzendő	150.000 K	megszavaztatott.
33. rovat. A kisebb klinikák épületére szükséges 400.000 Knak kölcsön utján beszerzendő 2-ik részlete	200.000 K	megszavaztatott.
34. rovat. A székelykereszturi állami tanitóképző intézet számára új épület és internatus építésére és fölszerelésére szükséges 340.000 K kölcsön utján beszerzendő 2-ik részlete . .	170.000 K	megszavaztatott.
Rendkivüli bevételek összege .	7.744.663 K	

és pedig, a mennyiben az ezen czím 30. és 34. rovatai alatt előirányzott tételek rendeltetési czéljainak megnevezésében a jelen határozat szövege a javaslat szövegétől eltér, e részben a Ház az előadó által előterjesztett irályi módositásoknak egyszerű szavazás utján való elfogadásával határozott.

553. Az 1904. évi XIV. t.-cz. alapján eszközlendő beruházások. Rendkivüli kiadások:
Beruházások: X. fejezet, 7. czím.
Rendkivüli bevételek: X. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. A ministerium elhelyezésére szolgáló épület emelésére az 1905. évre 2-ik részletként tényleg igénybe vett 374.859 K 54 f figyelembevételével 3-ik részletként . .	1,625.140 K megszavaztatott.
2. rovat. A budapesti királyi egyetem orvosi kara mellett létesítendő egyetemi közkórház építésére az 1904. évben megszavazott 1-ső részletnek az 1905. évben elévült 492.208 K 35 ft kitevő része figyelembevételével 2-ik részletként.	2,992.208 K megszavaztatott.
3. rovat. A kolozsvári Karolina országos kórház telepén apáczalak, üdülőlak és tüdővészesek pavillonjának építésére 2-ik részlet	100.000 K megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	4,717.348 K.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az 1904. évi XIV. t.-cz. alapján az 1905. évben tényleg eszközölt és az 1906. évben eszközlendő beruházások költségeinek fedezése czéljából kibocsátandó kötvények értékesítéséből	4,600.000 K megszavaztatott.

554. A vallás- és közoktatásügyi tárcza költségvetése letárgyaltatván,

a Ház egyúttal a költségvetéssel kapcsolatban beterjesztett, s az 1904. évi XIV. t.-czikk 16. §-a alapján az 1904/5. években végrehajtott beruházásokról tett jelentést, továbbá a vallás- és közoktatásügyi ministeriumba szolgálattételre berendelt azon személyzetről szóló kimutatást, mely illetményeit nem a központi igazgatás, hanem az illető költségvetési czím terhére élvezi, — végül a vallás- és közoktatásügyi ministeriumban alkalmazott fizetéstelen és segélydíjas tisztviselőkről szóló kimutatást is tudomásul veszi.

555. A Ház ezután áttért az *igazságügyi tárcza* költségvetésének tárgyalására a következően:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XXII. fejezet, 1 czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XII. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: IX. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 670.275 K.

Az ezen tétel fölött lefolyt vita bezárása után az elnök fölteszi a kérdést: megszavazza-e a Ház a tételt?

Az elrendelt s foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest

az elnök kijelenti a határozatot, hogy a tételt a Ház megszavazza.

Az idő előrehaladott voltára való tekintettel az elnök a költségvetés tárgyalásának félbeszakítását indítványozza.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

556. Visontai Soma képviselő kéri, hogy a mai ülésen bejelentett sürgős interpellatióját a holnapi ülésben terjeszthesse elő.

A Ház a kérelmet teljesiti.

557. Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését f. évi julius 18-ikán délelőtt 10 órakor tartsa s annak napirendjére:

az elnöki előterjesztéseket s irományok bemutatását,

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását,

végül az 1906. évi állami költségvetés tárgyalásának a megállapított sorrend szerinti folytatását tűzze ki.

A Ház az elnök javaslatához, — mindazonáltal a földmívelésügyi ministernek a maga és a kereskedelemügyi minister nevében előterjesztett indítványára, oly módositással járul, hogy a költségvetés részletes tárgyalása során, a földmívelésügyi tárcza költségvetésének tárgyalása a kereskedelemügyi tárcza költségvetésének tárgyalását előzze meg.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi julius hó 18-án tartott

31. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *utóbb:* ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

Jegyző: ***Hammersberg László.***

558. Az elnök által megnyitott ülésben föl lett olvasva a folyó évi julius hó 17-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A Ház a felolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

559. Az elnök jelenti, hogy Telbisz Alajos képviselő megválasztatása óta harmincz nap eltelt, a kir. Curiától vett értesítés szerint választása ellen kérvény beadva nem lett, s a Háznál sem lett a választás panaszszal avagy kifogással megtámadva.

Ezen jelentés folytán a Ház Telbisz Alajost végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

560. Gróf Teleki Pál és Petrogalli Oszkár képviselőknek, az elnök által előterjesztett leveleikben foglalt kérelmükre

a Ház három-három heti szabadságidőt engedélyez.

561. Szepes vármegye közönségének a pánszláv izgatások megakadályozása iránt, —

Nógrád vármegye közönségének a vármegye közgyülésének jogkörét sértő két ministeri rendelet ellen intézett feliratait, —

a komáromi állami hivatalszolgáknak Szász József, —

a miskolczi állami hivatalszolgáknak Leitner Adolf, —

végül az eperjesvidéki állami hivatalszolgáknak Ujházy Iván képviselők által benyujtott s fizetési viszonyaik rendezését tárgyazó kérvényeit

a Ház tárgyalás és jelentéstétel végett adja ki a kérvényi bizottságnak.

562. Szalay László, mint az igazolási állandó bizottság előadója jelenti, hogy a bizottság az egri választókerületben a f. évi julius hó 15-én megválasztott Babocsay Sándor képviselő megbizólevelét megvizsgálta és azt kifogástalannak találta.

Ezen jelentés folytán a Ház Babocsay Sándort a kérvényezésre, panasztételre és kifogás emelésére megszabott 30 nap fentartásával igazolt képviselőnek jelenti ki, és mert az elnök jelentése szerint az I-ső osztályban van az átlagosnál kevesebb képviselő besorolva, — az ezennel fentartás mellett igazolt képviselőt az I-ső tanácskozási osztályba sorolja.

563. Bernáth Béla, a III-ik biráló bizottság elnöke, az itélet és iratok bemutatásával jelenti, hogy a bizottság Manojlovics János és Farkas József képviselőket, a kiknek megbizólevelei az igazoló osztályok által emelt kifogások folytán képezték biráló bizottsági eljárás tárgyát, itéletileg jelentette ki végleg igazolt képviselőkül.

Ezen jelentés folytán a Ház Manojlovics János és Farkas József képviselők neveit a végleg igazolt képviselők jegyzékébe iktattatni rendeli.

564. Bakonyi Samu, a véderő-bizottság előadója, bemutatja a bizottság jelentéseit:

»a közös hadsereg katonai nevelő- és képző-intézeteiben magyar állami alapítványi helyekre az 1904. évben elhelyezett ifjakról« szóló honvédelmi-,

»az 1897. évi XXIII. t.-czikk értelmében a m. kir. honvédnevelő- és képző-intézetek 1904. évi állapotáról« szóló honvédelmi-,

»a hadmentességi díjalap 1903. évi álladékáról« szóló honvédelmi-,

»a hadmentességi díjalap 1904. évi álladékáról« szóló honvédelmi-,

»az 1903. évi november 1-étől az 1904. évi október 31-éig a cs. és kir. közös hadseregtől a m. kir. honvédség tényleges állományába történt tiszti áthelyezésekről« szóló honvédelmi-,

»az 1904. évi november 1-étől 1905. évi október 31-éig a cs. és kir. közös hadseregtől a m. kir. honvédség tényleges állományába történt tiszti áthelyezésekről« szóló honvédelmi-,

»a honvédmenház 1903. évi állapotáról, működéséről és számadásairól« szóló honvédelmi és belügyi-,

»a honvédmenház 1904. évi állapotáról, működéséről és számadásairól« szóló honvédelmi és belügyi ministeri jelentések tárgyában.

A Ház a beterjesztett jelentések kinyomatását, kiosztását rendeli el, és elhatározza, hogy azokat az osztályok mellőzésével, a honvédelmi tárcza költségvetésével együtt fogja tárgyalni.

565. Ráth Endre jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvbe be van jegyezve a folyó hó 14-éről Lázár Pál képviselő indítványa »a czukor-surtaxe és a czukorforgalmi viszonyoknak az Ausztriában e kérdésben keletkezett fejleményekhez képest való szabályozása tárgyában«.

A Ház az irásban is beadott indítvány kinyomatását, kiosztását rendeli el és az indítvány felvételét a f. évi julius hó 21-én tartandó ülés elejére tűzi ki.

566. Ráth Endre jegyző jelenti, hogy az interpellatiós könyvben a következő újabb bejegyzések vannak:

1. Visontai Somának már a tegnapi ülésen bejelentett interpellatiója a ministerelnökhöz;
2. Dr. Polit Mihály interpellatiója a ministerelnökhöz »a Szerbiával való vámháború tárgyában«;
3. Kecskeméti Ferencz interpellatiója a belügyi és a földmívelésügyi ministerekhez »a békési aratómunkás-sztrájk ügyében«.

A Ház az interpellatiók előterjesztésére a mai ülésben délután $2^1/_2$ órakor fog áttérni.

567. Napirend szerint következett az *igazságügyi tárcza* költségvetése tárgyalásának folytatása, és pedig:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XXII. fejezet, 1. czím.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 78.776 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 749.051 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Igazságügyi orvosi tanács véleményeinek kiadási költsége . . . . 5.000 K megszavaztatott.

2. rovat. Az 1905. évben Budapesten tartott börtönügyi congressus költségeire . .	6.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Az igazságügyministerium helyiségeiben eszközlendő javítási és mázolási munkálatok, továbbá felszerelési költségekre	10.000 K megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	21.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 10.300 K megszavaztatott.

568. Királyi Curia.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	1,164.339 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	48.376 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	1,212.715 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 20 K megszavaztatott.

569. Konstantinápolyi consuli főtörvényszék.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

Személyi járandóságok és dologi kiadások 52.071 K megszavaztatott.

570. Koronaügyészség.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	81.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	4.100 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	85.100 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 40 K megszavaztatott.

571. Királyi itélőtáblák.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 2,753.446 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások. . . . . . 161.574 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 2,915.020 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 740 K megszavaztatott

572. Királyi főügyészségek.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 350.950 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 88.150 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 439.100 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 200 K megszavaztatott.

573. Királyi törvényszékek és járásbiróságok.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 7. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XII. fejezet, 2. czím.
Beruházások: VIII. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 6. czím.
Rendkivüli bevételek: VIII. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 22,027.843 K megszavaztatott, és pedig a Háznak egyszerű szavazás útján hozott határozatával.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 2,359.000 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 24,386.843 K.

Egyúttal az átruházási jog a személyi járandóságok és dologi kiadások között és azok keretén belől megadatott.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A jogvédő egyesület segélyezésére 4.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Az erdélyi birtokrendezések gyorsítása czéljából adható költségelőlegekre 60.000 K megszavaztatott.

3. rovat. A biróságok részére szükséges törvény- és döntvény-gyüjtemények beszerzésére 71.000 K megszavaztatott.

Átmeneti kiadások összege . . . 135.000 K.

Beruházások:

Birósági építkezések-, felszerelések-, tervezési- s egyéb műszaki költségekre . . . . 779.600 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 36.636 K megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek:

Járulékok a törvénykezési építkezések költségeihez . . . . 29.600 K megszavaztatott.

574. Királyi ügyészségek.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 8. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XII. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 3,331.412 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 3,587.294 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . . 6,918.706 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Elkülönített fiatalkorú tettesek külső munkáltatásához szükséges ingatlan-vásárlás és felszerelési költségekre . . . . 40.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 161.400 K megszavaztatott.

575. Országos fegyintézetek, kerületi börtön, gyüjtőfogház, közvetítő intézet és állami fogházak.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 9. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XII. fejezet, 4. czím.
Beruházások: VIII. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,156.284 K megszavaztatott és pedig a Háznak egyszerű szavazás útján meghozott határozatával.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 1,350.778 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . . 2,507.062 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Hozzájárulás a Mária-nostrai út kiépítéséhez	5.000 K megszavaztatott.

Beruházások:

1. rovat. A Mária-nostrai nőfegyintézethez birtokvétel utolsó részlete	36.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Gazdasági épületek átalakítási költségeire és gazdasági felszerelésekre . .	40.000 K megszavaztatott.
Beruházások összege: . . .	76.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek	455.475 K megszavaztatott.

576. Büntetéspénzek országos alapja.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 10. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 9. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások	1,155.118 K megszavaztatott és pedig a Háznak egyhangú határozatával.

Bevétel:

Rendes bevételek	1,155.118 K megszavaztatott.

577. Telekkönyvezés.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	17.067 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	1.180 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	18.247 K.

578. Az igazságügyministeriumnál alkalmazott birák és ügyészek személyi járandóságai és törvények szerkesztése.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 12. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok és tiszteletdíjak	69.340 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	14.000 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	83.340 K.

579. Országos birósági vegyészeti intézet.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 13. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 10. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	19.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	3.300 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	22.300 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 400 K megszavaztatott.

580. Nyugdíjak.
Rendes kiadások: VI. fejezet, 12. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 5,237.000 K megszavaztatott.

581. A tárczát terhelő kölcsönök.
Rendes kiadások: IX. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: III. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

A tárczát terhelő kölcsönök:

1. rovat. Tőketörlesztés	134.386 K	megszavaztatott.
2. rovat. Kamatok	755.309 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege	889.695 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek.

A tárczát terhelő kölcsönök törlesztéséhez nyujtandó hozzájárulások . . . . . . 187.466 K megszavaztatott.

582. Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: X. fejezet, 8. czím.
Rendkivüli bevételek: X. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Törvénykezési és fogházépítkezésekre III. részlet . . . . 4,889.004 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendkívüli bevételek.

Az 1904. évi XIV. t.-czikk alapján az 1905. évben tényleg eszközölt és az 1906. év-

ben eszközlendő beruházások költségeinek fedezése czéljából kibocsátandó kötvények értékesítéséből . . . . 6,010.000 K megszavaztatott.

583. Az igazságügyi tárcza költségvetését a Ház ezzel letárgyalván, az azzal kapcsolatban beterjesztett:

az igazságügyi ministeriumnál alkalmazott birákról és ügyészekről szóló kimutatást, — valamint

az 1904. évi XIV. t.-czikk alapján az 1904. és 1905. években eszközlött s az 1906. évben eszközlendő beruházásokról szóló jelentéseket

a Ház tudomásul veszi.

584. Áttért ezután a Ház a *belügyi ministerium költségvetésének* tárgyalására a következőkben:

Központi igazgatás és földtehermentesítési pénzalap magyar királyi igazgatósága.

Rendes kiadások: XVII. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: IV. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,360.859 K.

A tárgyalás során Hodzsa Milán képviselő a következő határozati javaslatot terjeszti be:

»Utasítsa a Ház a kormányt, hogy a gyülekezési és egyesületi jogot biztosító törvényjavaslatot a Háznak haladéktalanul terjeszsze be.«

Tárgyalás közben az idő előrehaladván, elnök a vita megszakítását indítványozza.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

585. Az elnök indítványára

a Ház legközelebbi ülését a f. évi julius hava 19-ik napjának délelőtti 10 órájára tűzi ki, s annak napirendjéül:

az elnöki előterjesztéseket s irományok bemutatását,

továbbá az 1906. évi állami költségvetésnek a megállapított sorrend szerinti részletes tárgyalását állapítja meg.

586. Ezután Visontai Soma terjesztette elő a tegnapi ülésben bejelentett interpellatióját »az Angolország és Ausztria-Magyarország között létrejött választott birósági szerződésnek a törvényhozás elé terjesztése és beczikkelyezése tárgyában«.

A ministerelnök által nyomban megadott választ maga az interpelláló s a Ház tudomásul vette.

587. Polit Mihály képviselő terjesztette elő ezután a mai ülésben bejelentett interpellatióját »a Szerbiával való vámháború tárgyában«.

A ministerelnök nyomban megadott válaszát a Ház tudomásul vette.

588. Kecskeméti Ferencz képviselő kérelmére, az e részben az elnök által megkérdezett Ház hozzájárul ahhoz, hogy a nevezett képviselő a mai napra bejelentett interpellatióját a holnapi napon az ülés végén, a napirendre kitüzött tárgyalás megszakításával terjeszthesse elő.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi julius hó 19-én tartott

32. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *utóbb:* ***Rakovszky István,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

589. Az elnök által megnyitott ülésben föl lett olvasva a f. hó 18-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

590. Az elnök előterjeszti:

gróf Zichy János képviselő táviratát, melylyel öt heti,

és Hajdu Frigyes képviselő levelét, melyben három heti szabadságidő engedélyezését kérik.

A Ház a nevezett képviselőknek a kért szabadságidőt engedélyezi.

591. Bemutatja az elnök:

Kolozsvár sz. kir. város közönségének az alkotmány biztosítása tárgyában kelt feliratát; továbbá

Kuthy István budapesti lakosnak Mérey Lajos képviselő utján beadott kérvényét, az igazságügyministeriumhoz a telekkönyvi betétszerkesztések tárgyában beadott emlékiratának elintézése iránt.

A feliratot és illetőleg kérvényt a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottsághoz utalja.

592. A ministerelnök, mint pénzügyminister, a pénzügyministerium költségvetése indokolásának kiegészítéseül beterjeszti jelentését »a fernezelyi kir. fémkohónál egy kénsavgyárnak felépítése tárgyában«.

A Ház a jelentés kinyomatását, kiosztását rendeli el és előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottságnak adja ki.

593. Bejelenti az elnök, hogy a kérvényi bizottság Hrabovszky Guidó képviselőt választotta meg elnökéül.

A Ház a bejelentést tudomásul veszi.

594. Zakariás János, a kérvényi bizottság előadója, beterjeszti a bizottság által tárgyalt kérvények 2-ik sorjegyzékét.

A Ház a sorjegyzék kinyomatását, kiosztását rendeli el s elhatározza, hogy azt annak idején fogja napirendre tűzni.

595. Gaál András, a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit:

»a nagykároly-mátészalka-csapi h. é. vasut engedélyezéséről«,

»a mocsolád-siófoki h. é. vasut engedélyezéséről«,

»a zombor-óbecsei h. é. vasut engedélyezéséről«,

»az első délnyugati határőrvidéki h. é. vasut részvénytársaság sziszek-caprag-vrginmosti vonalának folytatásaként tervezett vrginmost-károlyvárosi h. é. vasutvonal engedélyezéséről«,

»az őssi-váradvelenczei összekötő h. é. vasut engedélyezéséről«,

»az orosháza-szentes-csongrádi h. é. vasut engedélyezéséről«,

»az eszék-djakovár-vrpoljei h. é. vasut engedélyezéséről«,

»a Bács-Bodrog vármegyei egyesült h. é. vasutak részvénytársaság tulajdonát képező Bács-Bodrog vármegyei és óbecse-újvidék-titeli h. é. vasutak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratok egyesítéséről« szóló s a kereskedelemügyi minister által beterjesztett törvényjavaslatok tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, kiosztását rendeli el s elhatározza, hogy azokat annak idején, az osztályok mellőzésével, fogja napirendre tűzni.

596. Hoitsy Pál, a pénzügyi bizottság előadója, beterjeszti a pénzügyi bizottság jelentését »az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról szóló 1906. évi II-ik t.-czikk 1. és 2. §§-aiban foglalt határozatok hatályának az 1906. évi augusztus hó végeig való kiterjesztéséről« szóló pénzügyministeri törvényjavaslat fölött.

A Ház elhatározza, hogy a jelentés kinyomassék, kiosztassék és annak idején, az osztályok mellőzésével, közvetlenül tüzessék napirendre.

597. Nyáry Béla, a VI-ik biráló bizottság előadója, az itélet és iratok bemutatásával jelenti, hogy a bizottság Adamovich Istvánt, kinek megbizólevele az igazolási osztály által támasztott kifogás miatt képezte biráló bizottsági eljárás tárgyát, itéletileg jelentette ki végleg igazolt képviselőnek.

Ezen jelentés folytán a Ház Adamovich István nevét a végleg igazolt képviselők jegyzékébe iktattatni rendeli.

598. Az elnök, — arra emlékeztetve a Házat, hogy tegnapi ülésében megengedte, hogy Kecskeméti Ferencz képviselő interpellatióját a mai ülésben terjeszthesse elő, — javasolja, hogy a Ház mai ülésének végén $2^3/_4$ órakor térjen át az interpellatió előterjesztésére.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

599. A napirend értelmében áttért a Ház a *belügyi tárcza* költségvetése tárgyalására a következően:

Központi igazgatás és földtehermentesítési pénzalap m. kir. igazgatósága.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 1. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,360.859 K.

Tárgyalás közben Vajda Sándor képviselő a következő határozati javaslatot terjeszti be:

»Határozza el a Ház: A belügyminister úr felhatalmaztatik egy a közegészségügy államosítását czélzó törvényjavaslatot és egy egészségügyi ministerium szervezését czélzó törvényjavaslatot kidolgozni és köteleztetik záros határidőn belől ezen két törvényjavaslatot a Háznak benyujtani. Ezzel kapcsolatosan kidolgozandó egy az ingyenes gyógykezelésre vonatkozó törvényjavaslat.

A Ház elhatározza, hogy vasár- és ünnepnapokon alkoholos italok elárúsítása 1 Hl.-nél kisebb mennyiségben tilos.«

Szólásra senki sem lévén följegyezve, miután az elnök a kérdés föltételére nézve tette meg a Ház által elfogadott javaslatát, az elnök fölteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a belügyi tárcza költségvetése XVII. fejezet, 1. czím, 1. rovat alatt, személyi járandóságok czímén előirányzott 1,360.859 K kiadási tételt?

A Ház a megjelölt czímen előirányzott 1,360.859 K kiadási tételt megszavazza.

600. Ezután az elnök felolvastatja Hodzsa Milán képviselőnek a tegnapi ülésben benyujtott határozati javaslatát s fölteszi a kérdést, hogy elfogadja-e a Ház a határozati javaslatot?

A Ház a határozati javaslatot mellőzi.

601. Majd a Vajda Sándor képviselő által a mai ülésben beterjesztett határozati javaslatot olvastatja föl az elnök s kérdést intéz a Házhoz, vajjon elfogadja-e azt?

A Ház a határozati javaslatot mellőzi.

602. Tanácskozás közben az idő előrehaladván, elnök a tárgyalás félbeszakítását s azt indítványozza, hogy a Ház legközelebbi ülése idejének és napirendjének megállapítására térjen át.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja, a költségvetés tárgyalását megszakítja, legközelebbi ülésének idejét a f. évi julius hava 20-ik napjának délelőtti 10 órájára tűzi ki és annak napirendéül: az elnöki előterjesztéseket és irományok bemutatását, továbbá az 1906. évi állami költségvetésnek a megállapított sorrend szerinti folytatólagos tárgyalását állapítja meg.

603. Ezután Kecskeméti Ferencz képviselő terjesztette elő a tegnapi ülésben bejelentett s a mai ülésre halasztott interpellatióját.

A földmívelésügyi minister által maga és a belügyminister nevében nyomban megadott választ úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul veszi.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi julius hó 20-án tartott

33. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

604. Az elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a f. hó 19-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

605. Bemutatja az elnök a veszprémi választókerületben folyó évi julius 16-án megválasztott Óváry Ferencz képviselő megbizólevelét.

A megbizólevelet a Ház, megvizsgálás és jelentéstétel végett, az igazolási állandó bizottsághoz utasítja.

606. Az elnök előterjeszti:

a közös függő államadósságot ellenőrző országos bizottság elnökének arról szóló jelentését, hogy a bizottság az elhunyt Lukáts Gyula helyére, a póttagok sorából, sorshuzás útján hivta be rendes tagul Grahovac Mirko képviselőt.

A Ház a jelentést tudomásul veszi.

607. Selmecz- és Bélabánya sz. kir. város közönségének a magyar királyi katonai földrajzi intézet felállítása érdekében kelt feliratát,

továbbá a szekszárdi állami hivatalszolgáknak Szabó Károly képviselő útján, fizetési viszonyaik rendezése iránt beadott kérvényét

a Ház tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak adja ki.

608. A ministerelnök beterjeszti jelentéseit:

»a viddini cs. és kir. konzulátus birói hatáskörének megszüntetése, a ruszcsuki cs. és kir. konzulátus birói hatáskörének a viddini cs. és kir. konzulátus területére kiterjesztése és a várnai cs. és kir. konzulátusnak teljes birói hatáskörrel való felruházása tárgyában«, —

továbbá »a mitroviczai cs. és kir. konzulátusnak teljes birói hatáskörrel való felruházásáról«,

végül »a konzuli biróságoknál hatályos hagyatéki eljárási szabályok kiegészítéséről«.

A jelentéseket a Ház kinyomatni, kiosztatni rendeli és tárgyalás és jelentéstétel végett az igazságügyi bizottsághoz utasítja.

609. Holló Lajos, a VI-ik biráló bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság Polit Mihály képviselőt, a ki választásának érvényessége panaszszal lett megtámadva, itéletileg jelentette ki végleg igazolt képviselőnek.

Ezen jelentés folytán a Ház Polit Mihály nevét a végleg igazolt képviselők jegyzékébe iktattatni rendeli.

610. A napirend értelmében következett a *belügyi tárcza* 1906. évi költségvetése tárgyalásának folytatása, és pedig:

Központi igazgatás és földtehermentesítési pénzalap magyar királyi igazgatósága.

Rendes kiadások: XVII. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: IV. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

2. rovat. Dologi kiadások	284.660 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	1,645.519 K.	

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Törvényelőkészítés és szerkesztés czéljaira	25.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A belügyministerium hivatalos helyiségeinek új butorzattal való fokozatos felszerelésére	4.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. A belügyministerium irattárának selejtezési költségeire	4.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	33.000 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. A »Belügyi Közlöny« jövedelme	52.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. Országos törvények és rendeletek tárának jövedelme	129.200 K	megszavaztatott.
Rendes bevételek összege . . .	181.200 K.	

611. Országos levéltár.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 2. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	85.457 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	8.000 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	93.457 K.	

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A külföldi történeti kútfőgyüjtemények és folytatásuk beszerzésére és beköttetésére .	2.000 K	megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek	12.614 K	megszavaztatott.

612. Vármegyék közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadásai.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 3. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Vármegyék közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadásai az 1898. évi IV. t.-czikk alapján	8,459.632 K	megszavaztatott és pedig a Ház egyhangú határozatával.
2. rovat. Törzsfizetések javítására, új állások rendszeresítésére, dologi kiadásokra, valamint a mutatkozó fedezeti hiányok pótlására	8,340.108 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	16,799.740 K.	

Az átruházási jog az 1. és 2. rovat között megadatik.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A polgárosított magyar határőrvidéken fennállott házközösségi intézménynek megszüntetésével járó rendkivüli kiadásokra, az 1885. évi XXIV. t.-cz. alapján	40.430 K	megszavaztatott.

613. Főispánok és a budapesti főpolgármester fizetései és lakpénzei.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 752.138 K megszavaztatott és pedig az elnök által föltett kérdésre elrendelt egyszerű szavazás utján hozott határozattal.

614. Anyakönyvi kiadások.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 2,095.228 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 181.000 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 2,276.228 K.

615. Községi- és körjegyzők, valamint a segédjegyzők illetményeinek szabályozására.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 2,320.000 K megszavaztatott.
Az átruházási jog a rendes kiadások XVII. fejezetének 5. és 6. czíme között megadatik.

616. Szinművészeti kiadások és bevételek.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 7. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 4. czím.
Beruházások: III. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. A m. kir. operaház állami javadalmazása . . . . 581.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A budapesti nemzeti szinház állami javadalmazása . . . . 150.000 K megszavaztatott.
3. rovat. A budapesti nemzeti szinház nyugdíj-intézetének segélyezésére . . . . . 50.000 K megszavaztatott.
4. rovat. A kolozsvári nemzeti szinház állami javadalmazása . . . . 40.000 K megszavaztatott.
5. rovat. A budapesti nemzeti szinházi alapok jövedelméből a szinház segélyezésére 54.600 K megszavaztatott.
6. rovat. A magyar szinész-egyesület segélyezésére . . . . 10.000 K megszavaztatott.
7. rovat. A vidéki magyar szinészet segélyezésére . . . . 158.000 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 1,043.600 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A m. kir. operaháznál alkalmazandó magyar énekesek és énekesnők kiképzésére szolgáló ösztöndíjak . . . . 6.000 K megszavaztatott.

Beruházások:

A m. kir. operaháznál 198.000 K költséggel létesített villanyos berendezésnek IX. részlete fejében . . . . 22.400 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek.

A nemzeti szinházi alapok jövedelméből 54.600 K megszavaztatott.

617. Közegészségügyi kiadások és bevételek.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 8. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 5. czím.
Beruházások: III. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 4. czím.
Rendkivüli bevételek: III. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Országos közegészségügyi tanács . . . . 16.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Bacteriologiai és egészségtani intézet . . . . 10.600 K megszavaztatott.
3. rovat. Betegápolási költségek . . . 3,163.166 K megszavaztatott.
4. rovat. Himlőoltási költségek . . . 158.900 K megszavaztatott.
5. rovat. Járványok és más rendkivüli okoknál fogva felmerülhető költségek . . . 100.000 K megszavaztatott.
6. rovat. A trachoma elfojtására szánt költségek . . . . 100.000 K megszavaztatott.
7. rovat. Diphteriaszerum-termelő intézet . . . . 23.030 K megszavaztatott.
8. rovat. Elmegyógyintézeti kiadások . 1,600.470 K megszavaztatott.
9. rovat. A 7 éven felüli elhagyott gyermekek gondozására (1901. évi XXI. t.-cz. 4. §.) 100.000 K megszavaztatott.
10. rovat. Szegény községek jó ivóvizzel való ellátására . . . . 10.000 K megszavaztatott.
11. rovat. Vegyes közegészségügyi kiadások . . . . 8.000 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 5,290.166 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A magyar gyógyszerkönyv (Pharmacopaea hungarica) III. kiadványának szerkesztői díjazására és nyomtatási költségeire	20.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. Az alkoholellenes congressus költségeire	10.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. A nagyszebeni állami elmegyógyintézetnél a központi fürdő kibővítésére	7.595 K	megszavaztatott.
4. rovat. Ugyanezen intézetnél folytatólagos parquettirozásra	7.305 K	megszavaztatott.
5. rovat. A pozsonyi m. kir. állami kórházban mosókonyha felszerelésére	12.000 K	megszavaztatott.
6. rovat. Községi bábák kiképzésére szolgáló tanfolyamok költségeire és okleveles bábák képzésére létesítendő ösztöndíjakra . .	90.000 K	megszavaztatott.
7. rovat. Szeben vármegye »Sánta« nevű havasán létesítendő népszanatórium költségeihez való hozzájárulás	12.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	158.900 K.	

Beruházások:

Az 1886. évi V. t.-cz. 3. §-a alapján felállítandó kórházak építési költségeire . . .	500.000 K	megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Betegápolási költségtérítmény	574.536 K	megszavaztatott.
2. rovat. Diphteria-szerum eladásából .	26.030 K	megszavaztatott.
3. rovat. Elmegyógyintézeti bevételek .	544.260 K	megszavaztatott.
4. rovat. Különféle bevételek . . .	1.500 K	megszavaztatott.
Rendes bevételek összege . . .	1,146.326 K.	

Rendkivüli bevételek:

A magyar gyógyszerkönyv (Pharmacopaea hungarica) III. kiadványának elárusitásából .	20.000 K	megszavaztatott.

618. Országos betegápolási alap.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 5. czím.
Rendkivüli bevételek: III. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Gyermekvédelmi kiadások .	4,199.391 K	megszavaztatott.
2. rovat. Betegápolási költségek . . .	4,843.159 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	9,042.550 K.	

Az átruházási jog az 1. és 2. rovat között megadatik.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Az országos betegápolási alap létesítésére kivetett pótadóból 5% pótadó-kivetéssel kikerekítve . . . . 8,355.750 K megszavaztatott.

2. rovat. Visszatérített gondozási, ápolási és nevelési költségek . . . . 686.800 K megszavaztatott.

Rendes bevételek összege . . . 9,042.550 K.

Rendkivüli bevételek:

Vármegyéknek, ápolási költségtartozásuk fedezésére nyujtott kölcsönök visszatérítéséből. 32.625 K megszavaztatott.

619. Magyar királyi csendőrség.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 10. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 10,503.085 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 2,780.996 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 13,284.081 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A m. kir. csendőrség állományának tervbe vett szaporításából felmerülő költségekre . . 231.043 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek.

M. kir. csendőrségi önálló bevételek . . 417.420 K megszavaztatott.

620. Fő- és székvárosi m. kir. államrendőrség.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 11. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 7. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Fő- és székvárosi m. kir. államrendőrség . . . . 4,182.503 K megszavaztatott.
2. rovat. Államrendőrségi kórház . . 33.990 K megszavaztatott.

3. rovat. Ujpest- és rákospalotai kapitányság . . . . 89.568 K megszavaztatott.
4. rovat. Tolonczház . . . . 130.140 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 4,436.201 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Öltözéki és szerelvényi tárgyak beszerzésére 5.782 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek.

Fő- és székvárosi m. kir. államrendőrség bevételei . . . . 2,254.596 K megszavaztatott.

621. Magyar kir. állami határrendőrség.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 12. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 449.100 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . 74.980 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 524.080 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Az 1903. évi VIII. t.-cz. alapján létesitendő m. kir. állami határrendőrség részére beszerzendő berendezési tárgyakra . 34.228 K megszavaztatott.
2. rovat. A vodiczai kirendeltség által elfoglalt kincstári épület jó karba helyezése . 5.400 K megszavaztatott.

Átmeneti kiadások összege . . . 39.628 K.

622. Közbiztonsági kiadások.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 13. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 9. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Közbiztonsági alap . . . . 300.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Tolonczkiadások . . . . . 100.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Karhatalmi költségek . . . 10.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Nyomozási költségek . . . . 150.000 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 560.000 K.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások:

Bevándorlási törvény végrehajtásából felmerülő költségekre	23.520 K megszavaztatott.

623. Közjótékonysági kiadások.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 14. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. A kolozsvári Szent-Erzsébet aggháznak I. Ferencz Ő Felsége alapítványa folytán kijáró 2.000 mázsa só ára fejében .	5.802 K megszavaztatott.
2. rovat. Zárdák segélyezésére betegek ápolásáért	8.336 K megszavaztatott.
3. rovat. A jótékony egyesületek segélyezésére átalányként	79.000 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege	93.138 K.

624. Általános közigazgatási kiadások és bevételek.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 15. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 10. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Hivatalos lap költsége . . .	39.600 K megszavaztatott.
2. rovat. Távirati kiadások	100.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Országgyülési képviselők választása és a választók névjegyzékének kiigazítása alkalmával felmerülő költségek . . .	60.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Katonai előfogati díjpótlékokra szükséges költségek	19.000 K megszavaztatott.
5. rovat. Központi tisztviselők, főispánok, anyakönyvi felügyelők és közbiztonsági közegek államvasuti bérletjegy-költségeire . . .	35.000 K megszavaztatott.
6. rovat. Életmentési díjak	4.000 K megszavaztatott.
7. rovat. Hullakifogásokért, vagy egyébként talált hullák feljelentéseért járó jutalomdíj	3.000 K megszavaztatott.
8. rovat. A községi közigazgatási tanfolyamok szükségleteire	160.000 K megszavaztatott.
9. rovat. Különféle kiadások	10.000 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	430.600 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Országos határrendezési és határkiigazítási költségek	16.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Az országos községi törzskönyvi bizottság költségeire	18.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Fordítói díjak	5.000 K megszavaztatott.
4. rovat. A magyar-román határ trigonometriai felmérése alapján készülő új térképnek előállítási költségeire	10.000 K megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	49.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Hivatalos lap jövedelme . .	276.200 K megszavaztatott.
2. rovat. Különféle bevételek	600 K megszavaztatott.
Rendes bevételek összege . . .	276.800 K.

625. Nyugdíjak.
Rendes kiadások: VI. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 2,482.000 K megszavaztatott.

626. A tárczát terhelő kölcsönök.
Rendes kiadások: IX. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Tőketörlesztés	111.170 K megszavaztatott.
2. rovat. Kamatok	133.904 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	245.074 K.

627. A tárczát terhelő kölcsönökből eredő bevételek.
Rendkivüli bevételek: IX. fejezet, 1. czím.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az 1886. évi V. t.-czikk alapján felállítandó kórházak építési költségei fedezésére felveendő kölcsön . . . . 500.000 K megszavaztatott.

628. Az 1904. évi XIV. t.-cz. alapján eszközlendő beruházások.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: X. fejezet, 3. czím.
Rendkivüli bevételek: X. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. Egy coloniális rendszerű állami elmegyógyintézet létesítésére engedélyezett 2,000.000 K első részlete	600.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A pozsonyi állami kórház kibővítésére engedélyezett 300.000 Kból az 1904. és 1905. évben tényleg igénybe vett 120.000 K, 2.709 K és 9.681 K 59 fillér, összesen: 132.390 K 59 fillér figyelembevételével kikerekítve	167.610 K megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	767.610 K.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az 1904. évi XIV. t.-czikk alapján az 1904. és 1905. évben tényleg eszközölt és 1906. évben eszközlendő beruházások költségeinek fedezése czéljából kibocsátandó kötvények értékesítéséből	900.000 K megszavaztatott.

629. A belügyi tárcza költségvetése ezekben letárgyaltatván, ezzel kapcsolatban elő lett adva a belügyministernek az 1904. évi XIV. t.-czikk alapján az 1903—1905. években végrehajtott beruházásokról szóló jelentése.

A Ház a jelentést tudomásul veszi, s egyúttal az elnök javaslatára elhatározza, hogy úgy ezen jelentést, valamint az azon tárczák költségvetéseivel kapcsolatban beterjesztett és már tudomásul vett jelentéseket, a mely tárczák költségvetései **már** le lettek tárgyalva, — tudomásul vétel végett a főrendiháznak küldi meg.

630. Ezután a Ház a *földmivelésügyi ministerium* 1906. évi költségvetését vette tárgyalás alá a következőkben:

Központi igazgatás.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 1. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 932.008 K.

A tárgyalás során Áchim L. András képviselő a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

»Tekintve azt, hogy Magyarországnak 49 milliót meghaladó katasztrális hold földjéből több, mint 17 millió hold kötött birtok és eredeti rendeltetésétől elvont papi, holtkézvagyon,

tekintve, hogy Magyarország 20 milliót megközelítő lakosságából körülbelől 14 millió léleknek egy talpalatnyi földje sincsen,

tekintve, hogy a földbirtoknak ez a hallatlanul aránytalan elosztása a népesség óriási méretű elszegényedésének, a mindinkább növekedő kivándorlásnak s a népet pusztító ezerféle bajnak egyik főokozója, —

tekintve, hogy minden népképviselőnek kötelessége arra törekedni, hogy megváltsa Magyarország egész népét a nagybirtokok, latifundiumok és a papi holtkézbirtokok néppusztító átkától, — földhöz s az által kenyérhez és biztos megélhetéshez juttassa az érdemetlenül nyomorgó népmilliókat:

utasítsa a Ház a földmívelésügyi ministert, hogy kezdje meg haladéktalanul az előmunkálatokat a hitbizományok és papi birtokok állami megváltásának kérdésében, hogy ezen birtokok az állam tulajdonába kerüljenek.

Az állam olcsó haszonbér mellett, apró parcellákban bocsássa azon földeket a földre, illetőleg kenyérre szoruló szegény nép használatába. Ennek az intézkedésnek természetszerű következése lesz, hogy jórészben enyhül a népmilliók véghetetlen nyomora, megszünik a kivándorlás és a nép nyomorára spekuláló lelketlen földuzsora és kizsákmányolás eltünik.

Utasíttatik tehát a földmívelésügyi minister, hogy az erre vonatkozó törvényjavaslatot hat hónap alatt terjeszsze a képviselőház elé«.

Vajda Sándor képviselő a következő határozati javaslatot terjeszti be:

»A Ház utasítja a földmívelésügyi minister urat, hogy

1. készítsen és terjeszszen be haladéktalanul egy törvényjavaslatot, melynek értelmében a helyi viszonyok tekintetbevételével a községi birtokokból 1—50 holdas parcellák ugyanazon községbeli lakosoknak méltányos árban adassanak el, —

2. tegye lehetővé a földmívelési minister úr, hogy az állami birtokokon és erdőkben méltányos árban a szomszédos községek népe legeltetési bérletet szerezhessen minden közvetítés kizárásával, úgy, hogy az albérletes rendnek megszüntetésével a kisgazdák közvetlenül az államtól vegyék át a bérletet, —

3. adjon ki a földmívelésügyi minister úr a belügyminister úrral egyetértőleg oly értelmű rendeletet, hogy a közigazgatási hatóságok mindazon kisgazdáknak, kiknek be nem kerített vadtenyészdétől egy kilométernél távolabb nem eső birtoka van, — beszerzési ár mellett lőszert és alacsony kölcsöndij mellett lőfegyvert adjanak azon czélból, hogy földje termését vadkár ellen megvédhesse;

4. készítsen és terjeszszen elő a jelenlegi erdészeti és vadászati törvényeket méltánytalan és káros részeiben módosító törvényjavaslatot.«

Szólásra ezen költségvetési tételhez senki sem lévén följegyezve, az elnök a tárgyalás alatt levő tétel fölötti vitát bezárja, — és a Ház

tudomásul veszi, hogy a földmívelésügyi minister, a tanácskozásra kitűzött idő túlhaladt volta miatt, a vita anyagához a legközelebbi ülésben fog felszólalni.

631. Az elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a f. évi julius hava 21-ik napján délelőtt 10 órakor fogja tartani,. s annak napirendére:

az elnöki előterjesztéseket és irományok bemutatását,

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását,

a Lázár Pál képviselő által a f. évi julius 18-iki ülésben bejelentett indítvány fölvételét, végül:

az 1906. évi költségvetés és ezzel kapcsolatos jelentések folytatólagos tárgyalását tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi julius hó 21-én tartott

34. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

632. Az elnök megnyitva az ülést, felolvastatja a f. hó 20-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

633. Bemutatja az elnök a lippai választókerületben f. évi julius 17-én megválasztott báró Dániel Tibor megbizólevelét.

A megbizólevelet a Ház, megvizsgálás és jelentéstétel végett, az igazolási állandó bizottsághoz utalja.

634. Bejelenti az elnök, hogy Mezőssy Béla képviselő megválasztatása óta 30 nap eltelt és választásának érvényessége ezen idő alatt, a vett értesítés szerint a Curiánál kérvénynyel, — a Háznál pedig panaszszal vagy kifogással megtámadva nem lett.

Ezen bejelentés folytán a Ház Mezőssy Bélát végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

635. Visontai Soma képviselőnek, az elnök által bemutatott levelében előterjesztett kérelmére

a Ház négy heti szabadságidőt engedélyez.

636. Szepes vármegye közönségének egy magyar királyi katonai földrajzi intézet felállítása iránt intézett feliratát,

továbbá a nagyszőllősi állami hivatalszolgáknak,

és a soproni állami hivatalszolgáknak fizetési viszonyaik rendezése iránt Bródy Ernő és illetőleg Csizmazia Endre képviselők által beadott kérvényeit,

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

637. Szalay László, mint a pénzügyi bizottság helyettes előadója, beterjeszti a pénzügyi bizottság jelentését a ministerelnök-, mint pénzügyministernek »a fernezelyi kir. fémkohónál egy kénsavgyár felépítése ügyében« benyujtott jelentése fölött.

A Ház a jelentés kinyomatását, kiosztását rendeli el és elhatározza, hogy az a pénzügyi tárcza költségvetésének »Fém- és opálbányászat« czímének »Átmeneti kiadások, az ezüst árhanyatlása folytán sujtott bányavidékek iparának segélyezése és azok részére adandó kölcsönök« tételénél tárgyaltassék.

638. Raisz Aladár jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben ujabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben be van jegyezve:

ez évi julius 20-áról báró Bánffy Dezső interpellatiója a vallás- és közoktatásügyi ministerhez, »Manegatiu Miklós marosvásárhelyi gör. kel. főesperes fegyelmi ügyében«;

ugyancsak ez évi julius 20-áról Gratz Gusztáv interpellatiója a ministerlnökhöz, »a Németországnak, valamint Magyarország-Ausztriának oroszországi beavatkozásáról elterjedt hirekről.«

A Ház az interpellatiók előterjesztésére ma $2^1/_2$ órakor fog áttérni.

639. Ezután, a megállapított napirend értelmében, Lázár Pál indokolta meg a f. évi julius 18-iki ülésben bejelentett indítványát »a czukor-surtaxe és az Ausztriával való czukorforgalmi viszonyoknak szabályozása tárgyában.«

Minthogy, a ministerelnöknek nyomban megadott felvilágositásai és tett nyilatkozata folytán, az indítványozó az indítványt visszavonta, — a Ház e fölött napirendre tér.

640. Napirend szerint következett a *földmivelésügyi tárcza* költségvetésének tárgyalása a következőkben:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: X. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 932.008 K.

E tétel fölött a vita már a tegnapi ülésben be levén zárva, elnök, a kérdés mikénti föltevése iránt megkérdezett Ház hozzá-

járulásával, fölteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a tárgyalt czím 1. rovata alatt előirányzott 932.008 K kiadást?

A Ház az előirányzott 932.008 K kiadási tételt egyhangúlag megszavazza.

641. Fölteszi az elnök a kérdést: »Elfogadja-e a Ház Áchim L. András képviselőnek a tárgyalt tételhez benyujtott határozati javaslatát?«

Az ezen kérdés fölött elrendelt és foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti, hogy

a Ház Áchim L. András határozati javaslatát mellőzi.

642. Ezután fölteszi az elnök a kérdést: »Elfogadja-e a Ház Vajda Sándor képviselőnek a tárgyalt tételhez benyujtott határozati javaslatát?«

Az ezen kérdés fölött elrendelt és foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti, hogy

a Ház Vajda Sándor határozati javaslatát mellőzi.

643. Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 1. czím.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 153.000 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Az államépület átalakítására, valamint berendezésére . . . . 400.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 5.000 K megszavaztatott.

644. Állami erdők.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 2. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: X. fejezet, 2. czím.

Beruházások: VI. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VII. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 2,964.122 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 971.605 K megszavaztatott.
3. rovat. Üzemi és gazdálkodási kiadások 5,991.547 K megszavaztatott.
4. rovat. Közterhek . . . . 1,494.942 K megszavaztatott.

Az átruházási jogot a Ház ezen czím 1—4. rovatai között megadja.

E czímnél a Ház az erdővásárlási alap állásáról az 1884. évi XXVI. t.-czikk 1. §-ának, valamint a földmívelésügyi m. kir. ministerium szolgálati ügyköréhez tartozó állami erdőtisztek gyermekeinek nevelését segélyező alap állapotáról a pénzügyi bizott-

ság 1897. évi 309. számú határozata alapján bemutatott, az 1903. és 1904. évekre vonatkozó jelentéseket tudomásul veszi; hasonló czélból a főrendiházhoz is átteszi és egyúttal felhatalmazza a földmívelésügyi ministert arra, hogy az állami erdészetnél alkalmazottakra szolgálati vagy fegyelmi úton kirótt pénzbüntetések, továbbá az állami erdészettel szerződéses viszonyban álló vevők-, vállalkozók- és bérlőkre a szerződés alapján kirótt pénzbüntetések közül azok, melyek nem az erdőtörvény alapján rovattak ki, jövőben ezen segélyalap tőkéjének gyarapítására legyenek fordíthatók.

645. Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 82.282 K megszavaztatott.
Beruházások . . . . 341.891 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Kezelési bevételek . . . . . 180.595 K megszavaztatott.
2. rovat. Üzemi és gazdálkodási bevételek 18,719.423 K megszavaztatott.

646. Állami kezelésbe vett községi és némely más erdők és kopár területek.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 3. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VI. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 966.530 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 802.550 K megszavaztatott.
Az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között a Ház megadja.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. Huszton egy régi kincstári épületnek az ottani m. kir. járási erdőgondnokság czéljaira való átalakítására . . . . 11.850 K megszavaztatott.
2. rovat. Felsőbányán egy kertészlak építésére . . . . 3.700 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 843.729 K megszavaztatott.

647. Erdőfelügyelőségek és ornithologiai központ.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 4. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 295.837 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 128.844 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 1.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 3.800 K megszavaztatott.

648. Erdőőri szakiskolák.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 5. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 4. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 32.633 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 83.518 K megszavaztatott.
3. rovat. Gazdálkodási kiadások . . . 15.686 K megszavaztatott.
4. rovat. Közterhek . . . . 3.350 K megszavaztatott és a Ház az átruházási jogot ezen czím 1—4. rovatai között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A négy erdőőri szakiskolánál épülethelyreállítások- és átalakításokra . . . . 12.500 K megszavaztatott.

Beruházások:

A görgényszentimrei erdőőri szakiskolánál építkezésekre . . . . 3.200 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 46.100 K megszavaztatott.

649. Országos erdei alap.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 175.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 175.000 K megszavaztatott.

650. Állami segély kopár területek befásítására.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 7. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 350.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 200 K megszavaztatott.

651. Ménesbirtok-gazdaságok, gödöllői korona-uradalom és palánkai csikótelep.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 8. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 5. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 8. czím.
Rendkivüli bevételek: VI. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 470.953 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 61.260 K megszavaztatott.
3. rovat. Gazdasági kiadások . . . 4,918.068 K megszavaztatott.
4. rovat. Közterhek . . . . 447.672 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 119.652 K megszavaztatott.
Beruházások . . . . 90.988 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 7,346.908 K megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek:

A mezőhegyesi czukorgyártól, az ottani élővíz-csatorna fentartási költségére . . . . 12.000 K megszavaztatott.

652. Állami lótenyész-intézetek.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 9. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 6. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 9. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,871.447 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 4,703.423 K megszavaztatott.

Egyúttal a Ház az »üzletszerű nyilvános fogadásoknak s a kölcsönös fogadások közvetítésének szabályozásáról a lóversenyeknél« czímű 1894. évi XXIX. t.-czikk 6. §-ának *b)* pontjában jelzett lótenyésztési alapról, az idézett törvényszakasznak rendelkezése alapján a földmivelésügyi minister által az 1903. és 1904. évekről előterjesztett jelentéseket tudomásul veszi és azokat hasonló czélból a főrendiháznak is megküldi.

653. Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 65.000 K megszavaztatott.
Beruházások . . . . 709.010 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Ménesek. . . . . 906.140 K megszavaztatott.
2. rovat. Méntelepek . . . . . . 1,140.670 K megszavaztatott.
3. rovat. A versenyfogadások megadóztatásából származott (totalisateur) alap jövedelméből . . . . 600.000 K megszavaztatott.
4. rovat. A lótenyésztési alap jövedelméből . . . . 30.589 K megszavaztatott.

654. Állategészségügy.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 10. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 7. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 10. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . 1,528.366 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 724.486 K megszavaztatott.

Egyúttal a Ház ezen czím 1. és 2. rovata között az átruházási jogot megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A sertésvész ellen való védekezési kisérletek összes költségeire . . . 6.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Az 1905. évben Budapesten megtartott nemzetközi állatorvosi congressus anyagának feldolgozására és kiadásának összes költségeire . . . . 15.000 K megszavaztatott.

Beruházások:

A nagysármási járási m. kir.. állatorvos lakóháza telekértékének megváltása . . . . 150 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 427.600 K megszavaztatott.

655. Gazdasági tanintézetek és mezőgazdasági ismeretek terjesztése.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 11. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 8. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 7. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . 938.294 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 1,750.000 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 91.263 K megszavaztatott.
Beruházások . . . . 94.490 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 746.702 K megszavaztatott.

656. Állattenyésztés és tejgazdaság.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 12. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 12. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . 125.084 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások. . . . . . 3,026.876 K megszavaztatott.

Egyúttal a Ház tudomásul veszi és hasonló czélból a főrendiháznak küldi át a szarvasmarhatenyésztés országos emelésére szolgáló alapról az 1895. évi XLVII. t.-czikk 4. §-ának rendelkezése alapján beterjesztett s az 1903. és 1904. évekre vonatkozó földmívelésügyi ministeri jelentéseket.

657. Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások . . . . 6.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 2,327.000 K megszavaztatott.

658. Országos vizépítési igazgatóság.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 13. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 10. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 13. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 158.074 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 91.400 K megszavaztatott.

Egyúttal a Ház az átruházási jogot ezen czím 1. és 2. rovata között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A nemzetközi hajózási congressus brüsszeli állandó bizottsága költségeihez való hozzájárulásra . . . . 1.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 30.000 K megszavaztatott.

659. Folyammérnöki hivatalok.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 14. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 407.283 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 223.868 K megszavaztatott.

Ezen czím 1. és 2. rovata között az átruházási jogot a Ház megadja.

660. Vizi munkálatok.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 15. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 11. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 8. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 14. czím.
Rendkivüli bevételek: VI. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 141.312 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 687.588 K megszavaztatott.

Az átruházási jogot ezen czím 1. és 2. rovata között a Ház megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A dunabogdányi és visegrádi kincstári kőbányák üzemének felügyelete-, fentartása- és fejlesztésére . . . . 199.610 K megszavaztatott.

Beruházások:

1. rovat. Vizi munkálatokra Magyarországon és Horvát-Szlavonországokban, a Dunán és Tiszán, valamint a mellékfolyókon végrehajtandó szabályozási munkálatokra, azok felvételére és felügyeletére, nemkülönben társulati öntöző csatornák építésének segélyezésére és az alsó Béga hajózhatóvá tételére . . . . 6,169.791 K megszavaztatott.

2. rovat. A Vág balparti ármentesítő és belvizszabályozó társulatnak nyujtandó 500.000 K államsegély IV. részletére . . . 100.000 K megszavaztatott.

3. rovat. Az újpesti kikötő építési munkálataira . . . . 25.000 K megszavaztatott.

E czímmel kapcsolatban a Ház az 1904. és 1905. években foganatosított vagy megkezdett vizszabályozási munkálatokról és azok költségeiről az 1895. évi XLVIII. t.-czikk 5. §-a értelmében a földmívelésügyi minister által beterjesztett jelentést tudomásul veszi és azt, hason czélból, a főrendiházhoz is átteszi.

Egyúttal felhatalmazza a Ház a földmívelésügyi ministert, hogy:

1. a szorosabb értelemben vett állami kezelés alatt álló folyók szakadozó partjainak biztosítására végrehajtandó munkálatok költségeihez az 1885. évi XXIII. t.-czikk 46. és 40. §§-ai értelmében megállapítandó hozzájárulások, valamint ezen és az 1895. évi XLVIII. t.-czikkben felsorolt többi folyók mentén évközben sürgősen felmerülő és állami érdekből is fontossággal biró munkálatokhoz, nemkülönben az ezen folyók mentén keletkező partomlások megelőzéséhez részben vagy egészben engedélyezendő segélyek a jövőben is a beruházásokból legyenek fedezhetők;

2. a »Beruházások« alatt a vizi munkálatok végrehajtására felvett hitelösszeg növelésére legyenek fordíthatók: az állam által végrehajtott vizi munkálatok költségeihez egyesek, községek, illetőleg városok, törvényhatóságok, vizrendező társulatok, vagy más testületek részéről nyujtandó hozzájárulási összegek, valamint a szabályozási munkálatok czéljaira kisajátítás útján vagy egyezségileg szerzett oly területek eladásából származó bevételek, a mely területek a munkálatok végrehajtása után többé nem szükségeltetnek;

3. az 1895. évi XLVIII. t.-czikkben felsorolt folyókon, szükség esetén, oly sürgős munkák is foganatosíttathassanak, melyek a hitelfelhasználási tervezetben fölsorolva nincsenek.

661. Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 124.200 K megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek:

A dunabogdányi és visegrádi kincstári kőbányákban termelt és előállított terméskövek stb. eladásából befolyó összeg . . . . . . 203.450 K megszavaztatott.

662. Kulturmérnöki hivatalok.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 16. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 12. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 15. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 638.467 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 326.410 K megszavaztatott.

Ezen czím 1. és 2. rovata között az átruházási jogot a Ház megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Társulati öntöző csatornák építésének segélyezésére és talajjavítások eredményeinek tanulmányozására az 1900. évi XXX. t.-czikk alapján . . . . 100.000 K megszavaztatott.

Beruházások:

Vizmesteri iskolai épület építkezési költségeire I. részletképen . . . . 95.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 230.012 K megszavaztatott.

663. Halászat.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 17. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 13. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 26.500 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 100.040 K megszavaztatott.

Ezen czím 1. és 2. rovata között az átruházási jogot a Ház megadja.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások:

Halivadék-nevelő telepek felállítására szükséges 300.000 K II-ik részlete . . . . . 40.000 K megszavaztatott.

664. Szőlészet és borászat.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 18. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 14. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 10. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 16. czím.
Rendkivüli bevételek: VI. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 212.562 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 189.900 K megszavaztatott.
3. rovat. Szőlészeti és borászati czélok előmozdítására . . . . 206.600 K megszavaztatott.

Ezen czím egyes rovatai között az átruházási jogot a Ház megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Berendezések a szőlészeti intézeteknél . . . . 130.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A phylloxera elleni védekezés czéljaira . . . . 1,141.500 K megszavaztatott.
3. rovat. A központi szőlészeti kisérleti állomás czéljaira . . . . 149.900 K megszavaztatott.
4. rovat. A Magyar Agrár- és Járadékbanknak fizetendő hozzájárulás a szőlőfelújítási kölcsönök érdekében gyakorlandó helyi felügyelet, ellenőrzés és útmutatások megadásának költségéhez . . . . 20.000 K megszavaztatott.
5. rovat. Egy magyar ampelographia kiadásának előmunkálataira . . . . 3.250 K megszavaztatott.
6. rovat. Hozzájárulás a kaposvár-barcsi h. é. vasuthoz a kőkút-tapazdi telepítvény érdekében . . . . 6.000 K megszavaztatott.

Beruházások:

1. rovat. A pozsonyi vinczellér-iskolánál félszer, trágyagödör, komposzt-telep és árnyékszékek létesítésére . . . . 1.500 K megszavaztatott.
2. rovat. A budafoki pinczemesteri tanfolyam építkezési munkálatainak befejezésére 2.000 K megszavaztatott.
3. rovat. A tapolczai vinczellér-iskola czéljaira szőlő, pincze és présház megszerzésére és felszerelésére . . . . 30.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Kezelési bevételek . . . . 2.950 K megszavaztatott.
2. rovat. Gazdálkodási bevételek . . 150.800 K megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek:

Kezelési és gazdálkodási bevételek . . 350.900 K megszavaztatott.

A Ház a rendkivüli kiadások: X. fejezet, 14. czímével kapcsolatban tudomásul veszi és hason czélból a főrendiházhoz áttétetni rendeli a phylloxera által elpusztított szőlők felujításának előmozdításáról szóló 1896. évi V. t.-czikk végrehajtásáról, ezen törvényczikk 3. §-ának rendelkezése alapján a földmívelésügyi minister által beterjesztett s az 1903. és 1904. évekre vonatkozó jelentést.

665. Kincstári birtokok és fürdők.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 19. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 15. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 11. czím..
Rendes bevételek: VII. fejezet, 17. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 35.408 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 51.170 K megszavaztatott.
3. rovat. Gazdálkodási kiadások . . . 282.002 K megszavaztatott.
4. rovat. Közterhek . . . . 84.849 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 90.500 K megszavaztatott.
Beruházások . . . . 800.070 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 574.667 K megszavaztatott.

666. Állami jószágok és telepítési szolgálat.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 20. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 16. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 18. czím.
Rendkivüli bevételek: VI. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . 181.675 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 56.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Gazdálkodási kiadások . . . 5.700 K megszavaztatott.
4. rovat. Közterhek . . . . 386.290 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 152.464 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi és egyéb kiadások . . 740.892 K megszavaztatott.

Ezen czím 1. és 2. rovatai között az átruházási jogot a Ház megadja.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 666.738 K megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek:

1. rovat. Telepítésre kijelölt, de meg nem szállott kincstári birtokok időközi jövedelme és vegyesek . . . . 163.967 K megszavaztatott.

2. rovat. Állami javak eladásából . . 1,000.000 K megszavaztatott.

3. rovat. A telepesek által fizetendő váltságárak és kamatok . . . . 1,716.152 K megszavaztatott.

4. rovat. Maradvány- és irtványföldek és bordézsmaváltságdíjai . . . . 14.913 K megszavaztatott.

Az előadó előterjesztésére

a Ház tudomásul veszi és hasonló czélból a főrendiházhoz küldi át a telepítési alap fölhasználásáról s a telepítési ügy állapotáról az 1904. évi V. t.-czikk 22. §-ának rendelkezése alapján a földmívelésügyi minister által beterjesztett, az 1903. és 1904. évekre vonatkozó jelentéseket.

Továbbá felhatalmazza a Ház a földmívelésügyi ministert, hogy az eladásra szánt állami javakról előterjesztett részletes kimutatásban eladásra ajánlott kincstári birtokokat, jogokat és egyéb állami javakat, az 1897. évi XX. t.-czikk rendelkezéseinek megtartása mellett, elidegeníthesse.

667. Perköltségek.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 21. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 19. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 50.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 50.000 K megszavaztatott.

668. Gazdasági műszaki hivatal.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 22. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . 32.680 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 25.300 K megszavaztatott.

669. Delibláti kincstári birtok.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 23. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 17. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 12. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 20. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . . 35.943 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 19.970 K megszavaztatott.
3. rovat. Gazdálkodási és üzemi költségek . . . . 26.090 K megszavaztatott.
4. rovat. Közterhek . . . . 9.500 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A delibláti kincstári birtokon, homokkötés és szőlőkaró-termelés czéljából eszközlendő befásításokra, továbbá a birtok és bérleti határok, valamint utak befásítására és a birtok kataszteri részletes felmérésénél és a birtok telekkönyvi rendezésénél felmerülő költségekre . . . . 40.000 K megszavaztatott.

Beruházások:

Kutakra, szivattyú-telepekre, kút-őrházakra és utak rendezésére, továbbá gazdasági és melléképületekre . . . . 40.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 129.057 K megszavaztatott.

670. A mező- és közgazdaság különböző ágai.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 24. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet 18. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 13. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 21. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 179.960 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 831.878 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Tagosítási, birtokrendezési és legeltetési törvény előkészítésével kapcsolatos teendők költségeire . . . . 4.000 K megszavaztatott.

Beruházások:

A vadtenyésztés és a vadászati szakoktatás előmozdítása czéljából mesterséges fáczánosok létesítésére teljes berendezéssel és vadfogó-felszerelésekre . . . . 5.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 2.000 K megszavaztatott.

671. Méhészet.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 25. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 22. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . 32.752 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 59.012 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek: . . . . 2.500 K megszavaztatott.

672. Kertészet, gyümölcsészet és fatenyésztés.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 26. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 19. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 14. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 23. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 106.770 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . 480.560 K megszavaztatott.

A Ház az átruházási jogot ezen czím 1. és 2. rovatai között megadja.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 6.500 K megszavaztatott.
Beruházások . . . . 23.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 128.000 K megszavaztatott.

673. Kisérletügy.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 27. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 20. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 15. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 24. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 328.290 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 197.062 K megszavaztatott.

Az ezen czím 1. és 2. rovatai közötti átruházási jogot a Ház megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Kisérletügyi intézmények felszerelésére és berendezésére	45.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A mezőgazdasági muzeum belső berendezésére, bebutorozására szükséges 400.000 K 3-ik részlete	60.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Czukorrépa-termelés javítását czélzó kisérletekre s az ezzel kapcsolatos utazási és egyéb költségekre; munkadíjakra stb.	37.000 K megszavaztatott.
4. rovat. A szivarkadohány-termelési és az árnyékos rendszer szerinti dohánytermelési kisérletekkel járó berendezésekre s az ezzel kapcsolatos utazási és egyéb költségekre . .	4.000 K megszavaztatott.

Beruházások:

A mezőgazdasági muzeum épületének befejezésére	100.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek	100.000 K megszavaztatott.

674. Gazdasági munkásügyek.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 28. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	30.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	840.000 K megszavaztatott.

675. Országos meteorologiai és földmágnességi intézet.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 29. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 21. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 25. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	123.950 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	72.200 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások	13.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek	1.000 K megszavaztatott.

676. Selyemtenyésztés emelése.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 30. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 22. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 16. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 26. czím.
Rendkivüli bevételek: VI. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . 357.700 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 6,372.600 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A korábbi években közutak mentén eszközölt ültetésekben beállott hiányok pótlására 20.000 K megszavaztatott.

Beruházások:

Gubóraktárak, selyemgombolyító gyárak és azok mellékhelyiségeinek építésére . . . 654.432 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 6,700.300 K megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek:

Községi hozzájárulás selyemgombolyító gyárak építési költségeihez . . . . 200.000 K megszavaztatott.

677. Földtani intézet.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 31. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 23. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 120.084 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 63.600 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Geológiai térképek ujból való kiadása érdekében előkészítő bejárásokra és egyéb felvételi megbizásokra . . . . . . 3.000 K megszavaztatott.

2. rovat. Az intézet- és laboratóriumainak folytatólagos felszerelésére . . . . . 2.000 K megszavaztatott.

3. rovat. Geológiai gyakorlati irányú kutatásokra . . . . 7.000 K megszavaztatott.

678. A hegyvidéki és székely földmívelő nép segélyezésére.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 32. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 24. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 27. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 50.200 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 583.400 K megszavaztatott.

A Ház az átruházási jogot ezen czím 1. és 2. rovatai között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Hegyvidéki szövetkezetek támogatására . . . . 24.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A Székelyföldön létesítendő szövetkezetek támogatására . . . . 70.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 96.000 K megszavaztatott.

679. Alapok, alapítványok és különféle bevételek.
Rendes bevételek: VII. fejezet. 28. czím.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Alapok . . . . 60.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Alapítványok . . . . 3.654 K megszavaztatott.
3. rovat. Különféle bevételek . . . . 1.324 K megszavaztatott.

680. Nyugdíjak.
Rendes kiadások: VI. fejezet, 10. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: III. fejezet, 2. czím.
Rendkivüli bevételek: II. fejezet, 2. czím

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 1,705.116 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Társpénztári hiányok felerészének fedezésére szolgáló, feltételesen visszafizetendő előlegek. . . . . 37.687 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek:

Társpénztári hiányok felerészének fedezésére szolgáló és feltételesen visszatérítendő előlegek megtérítéséből	37.687 K megszavaztatott.

681. A tárczát terhelő kölcsönök.
Rendes kiadások: IX. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Tőketörlesztés	1,158.081 K megszavaztatott.
2. rovat. Kamatok	754.643 K megszavaztatott.
3. rovat. Kezelési és egyéb költségek .	13.708 K megszavaztatott.

682. A tárczát terhelő kölcsönökből eredő bevételek.
Rendkivüli bevételek: IX. fejezet, 3. czím.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

1. rovat. A vizaknai fürdőben tervbe vett építkezésekre a ministerium felügyelete alatt álló alapokból felveendő 4% kölcsön .	330.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A Herkules-fürdőben leégett vendéglő felépítésére, felszerelésekre és a vizvezeték létesítésére a ministerium felügyelete alatt álló alapokból felveendő 4% kölcsön .	290.000 K megszavaztatott.
3. rovat. A kassai vizmesteri iskola építkezésére az országos közgazdasági alapból felveendő 4% kölcsön	95.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Az állami erdők kezelési és üzleti építkezéseinek költségeire a ministerium felügyelete alatt álló alapokból felveendő 4% kölcsön	196.155 K megszavaztatott.
5. rovat. A pettaui VIII. sz. földrészletnek rizstermelésre történő berendezésére az országos közgazdasági alapból felveendő 4% kölcsön	85.500 K megszavaztatott.
6. rovat. A méntelepeken tervezett új építkezésekre és laktanya vételére a ministerium felügyelete alatt álló alapokból felveendő 4% kölcsön	600.000 K megszavaztatott.

683. Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások.

Rendkivüli kiadások:

Beruházások: X. fejezet, 6. czím.
Rendkivüli bevételek: X. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások:

Beruházások:

1. rovat. A Temes-Bégavölgy ármentesítési munkálataihoz az 1902. évi XXII. t.-czikk 2. §-a szerint az államkincstár által fedezendő hozzájárulásra 4,900.000 K (1902. évi XXII. t.-czikk 9. §-a) és a Béga-csatornának Nagybecskerektől Temesvárig hajózhatóvá tételére 3,722.000 Kból az 1905. évben II. részletként igénybe vett 487.983 K 86 f figyelembevételével III. részlet	512.016 K megszavaztatott.
2. rovat. Némely város árvédelme szempontjából szükséges szabályozási és partbiztosítási munkálatokra, valamint egyes társulatok segélyezésére az 1905. évben II. részletként igénybe vett 425.453 K figyelembevételével III. részlet	1,604.547 K megszavaztatott.
3. rovat. Állami kezelés alatt nem álló folyók szabályozására, valamint vizmosások megkötésére az 1905. évben II. részletként igénybe vett 208 K 58 f figyelembevételével III. részlet	399.791 K megszavaztatott.
4. rovat. A Drávának Barcstól-Gyékényesig való szabályozására II. és III. részletként	450.000 K megszavaztatott.
5. rovat. A Szávának a torkolattól Caprakig való szabályozására az 1905. évben II. részletként igénybe vett 591 K 25 f figyelembevételével III. részlet	449.409 K megszavaztatott.
6. rovat. A Vág folyó szabályozására II. és III. részletként	120.000 K megszavaztatott.
7. rovat. A szarvasmarha-tenyésztési alap gyarapítására II. és III. részletként . .	2,300.000 K megszavaztatott.
8. rovat. Erdei vasutak építésére az 1905. évben II. részletként igénybe vett 328.955 K 06 f figyelembevételével III. részlet	1,621.045 K megszavaztatott.
9. rovat. A gazdasági szakoktatási intézményeknél szükséges új építkezésekre II. és III. részletként	200.000 K megszavaztatott.
10. rovat. Az országos közgazdasági alap gyarapítására II. és III. részletként	10,000.000 K megszavaztatott.
11. rovat. Erdővásárlási alap gyarapítására II. és III. részletként	1,000.000 K megszavaztatott.
12. rovat. A soroksári dunaág rendezésére, tervek kidolgozására és előmunkálatokra az 1905. évben I. részletként igénybe vett 5.358 K 95 f figyelembevételével II. részlet	24.641 K megszavaztatott.
13. rovat. Téli kikötők és rakodópartok építésére az 1905. évben I. részletként igénybe vett 74.191 K 69 f figyelembevételével II. részlet	295.808 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az 1904. évi XIV. t.-czikk alapján az 1905. évben tényleg eszközölt és 1906. évben eszközlendő beruházások költségeinek fedezése czéljából kibocsátandó kötvények értékesítéséből . . . . 20,300.000 K megszavaztatott

és ezen tételekkel kapcsolatban a Ház tudomásul veszi s hasonló czélból a főrendiházhoz küldi át a földmívelésügyi minister jelentését az 1904. évi XIV. t.-czikk 16. §-ának rendelkezéséhez képest az 1904. és 1905. évben foganatba vett és 1906. évben foganatosítandó beruházási munkákról és azok költségeiről.

684. A földmívelésügyi tárcza költségvetésének tárgyalása ezzel be lévén fejezve, a napirend szerint következett volna a kereskedelemügyi tárcza költségvetésének tárgyalása. Minthogy azonban az idő nagyon előrehaladt, a kereskedelemügyi minister kérelmére

a Ház a kereskedelemügyi tárcza költségvetésének tárgyalását a legközelebbi ülés napirendére kitüzetni határozza.

685. Mielőtt a Ház az interpellatiók előterjesztésére tért volna át, az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a f. évi julius hava 23-ik napján délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendére:

az elnöki előterjesztéseket és irományok bemutatását,

továbbá az 1906. évi állami költségvetés és ezzel kapcsolatos jelentések folytatólagos tárgyalását tűzi ki.

686. Áttérvén a Ház az interpellatiókra, miután az első interpellatiót bejelentett báró Bánffy Dezső az ülés ezen időszakában már nem volt jelen, Gratz Gusztáv képviselő terjesztette elő az ülés elején bejelentett interpellatióját.

A ministerelnök által nyomban megadott választ úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul veszi.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi julius hó 23-án tartott

35. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Benedek János.***
utóbb: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

687. Elnök az ülést megnyitja; jegyző felolvassa az 1906. évi julius hó 21-én tartott ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a mult ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesíti.

688. Elnök bemutatja Sebess Dénes országgyülési képviselő levelét, melyben bejelenti, hogy Marosvásárhely szab. kir. város I-ső kerületének képviselői megbizásáról lemond.

A Ház a lemondást tudomásul veszi s megbizza az elnököt, hogy Marosvásárhely szab. kir. város I-ső választókerületében az új képviselőválasztás iránt intézkedjék.

689. Elnök bemutatja Polónyi Géza orsz. képviselő levelét, melyben egészsége helyreállítására másfél havi szabadságot kér.

A Ház a kért szabadságot megadja.

690. Elnök bemutatja:

Szabolcs vármegye közönségének kétrendbeli feliratát II. Rákóczy Ferencz és vezértársai érdemeinek törvénybe iktatása, — és a vármegyei önkormányzat megvédése iránt;

Háromszék vármegye közönségének feliratát magyar királyi földrajzi intézet felállítása végett;

Szeged város közönségének feliratát a kóbor czigányok vándorlásának megakadályozása tárgyában;

az árva-megyei állami hivatalszolgáknak Csitáry Béla képviselő, —

és a nagybecskereki állami hivatalszolgáknak Várady Imre képviselő utján beadott kérvényét fizetési viszonyaik rendezése tárgyában;

a féltoronyi egyházkerületi tanítói körnek Hammersberg László képviselő utján beadott kérvényét fizetésüknek az állami tanítókéval való egyenlősítése végett;

Tolna, Baranya, Bács-Bodrog, Veszprém és Zala vármegyék rendszeres díjnokainak Szalay László képviselő utján beadott kérvényét az 1904. évi X. t.-cz. helyes értelmezése iránt; — s végül

Edenburg Lajos nagybecskereki lakosnak Kardos Samu képviselő utján beadott kérvényét sérelmes ügyének rendezése érdekében.

A Ház ezeket a feliratokat és kérvényeket tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a kérvényi bizottságnak.

691. Thorotzkai Miklós gróf előadó előterjeszti a pénzügyi bizottság azon javaslatát, hogy a földmívelésügyi minister azon bejelentése, miszerint ő a jövőben is szándékozik egyes különös méltánylást érdemlő esetekben szederfacsemetéket, vadcsemetéket, oltványokat, szőlővesszőt, szénkéneget és szőlőkarót; — a hegyvidéki és székelyföldi szegénysorsú földmívelők között pedig állatokat, vetőmagot, gazdasági gépeket stb. — ingyen vagy kedvezményes áron kiosztani, — tudomásul vétessék.

A Ház a javaslatot elfogadja.

692. Napirend szerint következett a *kereskedelemügyi ministerium* 1906. évi állami költségvetésének részletes tárgyalása, u. m.:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XIX. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások : IX. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek : VI. fejezet, 1. czím.
Rendkivüli bevételek : V. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . 1,337.760 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 370.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Hozzájárulás a tisztképző tanfolyamok költségeihez . . . . 28.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Vasuti ministeri biztosok . 17.000 K megszavaztatott.
5. rovat. Tanulmányi és utazási ösztöndíjak . . . . 8.000 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 1,760.760 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A fiumei raktári vállalat ministeri biztosának . . . . 4.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Viczinális vasutak segélyezésére . . . . 1,300.000 K megszavaztatott.

Átmeneti kiadások összege . . . 1,304.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 59.800 K megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek:

A fiumei nyilvános raktári vállalat részvénytársaság által a ministeri biztos díjazására fizetendő . . . . 4.000 K megszavaztatott.

693. Államépitészeti hivatalok.
Rendes kiadások : XIX. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek : VI. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . 1,447.480 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 517.020 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 1,964.500 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 361.740 K megszavaztatott.

694. Közutak.
Rendes kiadások : XIX. fejezet, 3. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások : IX. fejezet, 2. czím.
Beruházások : V. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek : VI. fejezet, 3. czím.
Rendkivüli bevételek : V. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Állami közutak fentartása . 7,787.100 K megszavaztatott.
2. rovat. Törvényhatósági közutak segélyezése . . . . 1,305.700 K megszavaztatott.
3. rovat. Törzskönyvek, távolsági térképek és közuti térkép elkészítésére . . . 76.600 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 9,169.400 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A zentai állandó Tiszahíd építéséhez Zenta városának nyujtandó segély I. részlete 50.000 K megszavaztatott.

Beruházások:

1. rovat. A duna-tisza-kőrösközi alföldi transversalis állami közútra XIII. részlet . . 308 000 K megszavaztatott.
2. rovat. A dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére és felügyeletére az 1905. évben V. részletként tényleg igénybe vett 1,028.667 K figyelembevételével VI. részletként . . . . 985.017 K megszavaztatott.
3. rovat. Kolozs vármegyében a szamosujvár-marosvásárhelyi állami közút 54—64 km. szakaszának kiépítésére az 1905. évben tényleg igénybe vett 6.433 K 86 f figyelembevételével II. részletként . . . . 253.600 K megszavaztatott.
4. rovat. Alsó-Fehér vármegyében a gyulafehérvár-topánfalvi állami közút 51—55 km. szakaszánál a nagyhegyi út áthelyezésére 70.000 K megszavaztatott.
5. rovat. Horvát-szlavonországi ki nem épített állami közutak és hidak kiépítésére I. részlet . . . . 300.000 K megszavaztatott.

Beruházások összege . . . 1,916.617 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 387.125 K megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek.

1. rovat. Máramaros vármegye közönsége által a dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 25.000 K hozzájárulás IV. részlete . . . . 4.167 K megszavaztatott.

2. rovat. Debreczen sz. kir. város közönsége által a dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 30.000 K hozzájárulás III. részlete	6.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Szatmár vármegye közönsége által a dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 140.000 K hozzájárulás III. részlete	14.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Szatmárnémeti város által a dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott hozzájárulás II. részlete	2.000 K megszavaztatott.
5. rovat. Kecskemét város közönsége által a dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott hozzájárulás . .	90.000 K megszavaztatott.
6. rovat. Érmihályfalva község által a dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 20.000 K hozzájárulás I. részlete	6.000 K megszavaztatott.
7. rovat. Izsák község által a dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott hozzájárulás	4.350 K megszavaztatott.
8. rovat. Kenderes község által a dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 12.500 K hozzájárulás I. részlete	2.500 K megszavaztatott.
9. rovat. Fegyvernek község által a dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 10.000 K hozzájárulás I. részlete	2.000 K megszavaztatott.
10. rovat. Kisujszállás város által a dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 20.000 K. hozzájárulás I. részlete	2.000 K megszavaztatott.
11. rovat. Karczag város által a dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 20.000 K hozzájárulás I. részlete	2.000 K megszavaztatott.
Rendkivüli bevételek összege . . .	135.017 K.

695. Ipari és kereskedelmi szakoktatás.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 4. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: V. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	1,166.202 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	558.462 K megszavaztatott.
3. rovat. Országos ipari és kereskedelmi oktatási tanács	15.900 K megszavaztatott.

4. rovat. Egyéb ipari és kereskedelmi oktatási czélok . . . . 122.000 K megszavaztatott.
5. rovat. Ipari és kereskedelmi oktatási ösztöndíjak . . . . 3.683 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . . 1,866.247 K.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Állami ipariskolák új épületeinek emelésére és a már meglevő iskolaépületek kibővítésére . . . . 245.600 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 266.671 K megszavaztatott.

696. Ipari és kereskedelmi czélok.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 5. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Kereskedelmi muzeum . . . 145.980 K megszavaztatott.
2. rovat. Belkereskedelem . . . . . 170.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Külkereskedelem . . . . . 700.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Ipari és kereskedelmi ösztöndíjak . . . . 15.870 K megszavaztatott.
5. rovat. Munkásvédelmi ügyek . . . 200.000 K megszavaztatott.
6. rovat. Iparfejlesztés . . . . . . 1,200.000 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . . 2,431.850 K.

Az átruházási jog a 2—6. rovatok között megadatott s a Ház megadja egyszersmind az átutalási jogot, hogy a fel nem használt összegek az ipari és kereskedelmi alap javára átutalványoztathassanak.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Kereskedelempolitikai munkálatok költségei . . . . 100.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Iparügyi törvények előkészítésével kapcsolatos költségek. . . . . . . 25.000 K megszavaztatott.
3. rovat. A milanói kiállítás költségeire 150.000 K megszavaztatott.
4. rovat. A budapesti kerületi munkásbetegsegélyző pénztárnak munkáskórház-építés czéljaira adandó kamatmentes kölcsönre . . 300.000 K megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . . 575.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 88.870 K megszavaztatott.

697. Ipari felügyelet és kazánvizsgálat.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 235.450 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 213.400 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 448.850 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 360.000 K megszavaztatott.

698. Posta, távirda és távbeszélő.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 7. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 4. czím.
Beruházások: V. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 21,334.970 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 24,188.700 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 45,523.670 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A budapesti m. kir. távbeszélő-hálózat bérletének megszüntetéseért fizetendő 10 évi járadék . . . . 827.000 K megszavaztatott.

Beruházások:

1. rovat. A távirda és távbeszélő fejlesztésére felvett előlegek visszatérítésére, a megszerzett ingatlanok hátralékos vételárára és kisebb építkezésekre . . . . 228.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Az országos távbeszélő-hálózat létesítésére és a távirda-hálózat kiegészítésére 6,000.000 K megszavaztatott.

Beruházások összege . . . 6,228.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 61,164.000 K megszavaztatott.

699. Magyar kir. postatakarékpénztár.
Rendes kiadások : XIX. fejezet, 8. czím.
Rendes bevételek : VI. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	1,472.470 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	307.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. Üzleti kiadások	2,540.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. A postatakarékpénztári tanács költségei	4.000 K	megszavaztatott.
5. rovat. Nyugdíjak	24.500 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	4,347.970 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	5,605.000 K	megszavaztatott.

700. Hajózás.
Rendes kiadások : XIX. fejezet, 9. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások : IX. fejezet, 5. czím.
Beruházások : V. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek : VI. fejezet, 9. czím.
Rendkivüli bevételek : V. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

Tengerészeti igazgatás.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	312.630 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	310.200 K	megszavaztatott.
3 rovat. A tengerészeti segélyalapok részesedése a kikötői illetékekből (1897. évi IX. törvényczikk)	100.000 K	megszavaztatott.

Szakoktatás.

4 rovat. Személyi járandóságok . . .	53.330 K	megszavaztatott.
5. rovat. Dologi kiadások	50.250 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	826.410 K.	

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Az »Adria« magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság szerződésszerű segélyezésére	1,140.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A magyar keleti tengerhajózási részvénytársaság segélyezésére	230.000 K	megszavaztatott.

3. rovat. A magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság szerződésszerű segélyezésére	590.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. A tengeri hajózás segélyezésére	600.000 K	megszavaztatott.
5. rovat. Az »Adria« m. kir. tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására	8.000 K	megszavaztatott.
6. rovat. A magyar keleti tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására	3.000 K	megszavaztatott.
7. rovat. A magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására	2.400 K	megszavaztatott.
8. rovat. A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság segélyezésére az 1894. évi XXXVI. t.-czikk alapján	800.000 K	megszavaztatott.
9. rovat. A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására	8.000 K	megszavaztatott.
10. rovat. A balatontavi gőzhajózási részvénytársaság segélyezésére	24.000 K	megszavaztatott.
11. rovat. A balatontavi gőzhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására	1.200 K	megszavaztatott.
12. rovat. Suez-csatornai illetékek fedezésére	400.000 K	megszavaztatott.
13. rovat. A fiumei dock üzemi költségei	45.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	3,851.600 K.	

Beruházások:

1. rovat. Kisebb kikötők fejlesztésére	129.900 K	megszavaztatott.
2. rovat. A budapesti kereskedelmi kikötő és az országos csatornahálózat előmunkálataira	60.000 K	megszazaztatott.
3. rovat. Tűzoltóhajó beszerzésére . .	50.000 K	megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	239.900 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	655.630 K	megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek:

1. rovat. Az »Adria« magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czímén a ministeri biztos díjazására fizetendő	8.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czímén a ministeri biztos díjazására fizetendő	8.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. A magyar keleti tengerhajózási részvénytársaság által az állami felügye-		

let czimén a ministeri biztos díjazására fizetendő . . . . 3.000 K megszavaztatott.

4. rovat. A magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czimén a ministeri biztos díjazására fizetendő . . . . 2.400 K megszavaztatott.

5. rovat. A balatontavi gőzhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czimén a ministeri biztos díjazására fizetendő 1.200 K megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek összege . . . 22.600 K.

701. Aldunai m. kir. hajózási hatóság.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 10. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 10. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 135.910 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 78.300 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 214.210 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A vaskapui, grébeni és juczi csatornák helyreállítási költségeire I. részlet . . . . 500.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 750.000 K megszavaztatott.

702. Magyar királyi államvasutak.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 11. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 7. czím.
Beruházások: V. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 78,046.780 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 8,428.600 K megszavaztatott.
3. rovat. Rendes fentartási és üzemi kiadások . . . . 69,302.170 K megszavaztatott.
4. rovat. Átalakítási munkák . . . . 5,206.250 K megszavaztatott.
5. rovat. Tűz- és elemi károk okozta kiadások . . . . 1,900.000 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 162,883.800 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Leltárszaporításra	500.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. Milanói kiállítás költségeire .	60.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	560.000 K.	

Beruházások:

1. rovat. Építmények és felszerelések kiegészítésére	3,711.600 K	megszavaztatott.
2. rovat. Fahidaknak vasszerkezettel való kicserélésére	560.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. Biztosító berendezések . . .	1,400.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. Pályaszinben levő sürűbb forgalmú útátjáróknak fokozatos kiküszöbölése alul- vagy felüljárókkal	680.000 K	megszavaztatott.
5. rovat. Személyzeti és munkás-lakházak építése	746.700 K	megszavaztatott.
6. rovat. Mozdonytápvizek javítására és szaporítására I. részlet	100.000 K	megszavaztatott.
7. rovat. Munkás-egészségügyi építkezésekre és berendezésekre I. részlet	200.000 K	megszavaztatott.
Együtt . . .	7,398.300 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	251,600.000 K	megszavaztatott.

703. M. kir. zálogházak.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 12. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 12. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	385.540 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	112.600 K	megszavaztatott.
3. rovat. Nyugdíjak	30.200 K	megszavaztatott.
4. rovat. Egyéb üzemi kiadások . . .	131.660 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	660.000 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	660.000 K	megszavaztatott.

704. Mértékhitelesítés és fegyvervizsgálati bizottság.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 13. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 13. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	34.600 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	36.170 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	70.770 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 18.300 K megszavaztatott.

705. M. kir. központi statisztikai hivatal.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 14. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 8. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 14. czím.
Rendkivüli bevételek: V. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 322.260 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 587.880 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 910.140 K.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások:

Helységnévtár szerkesztésére és kiadására 42.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 424.200 K megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek:

Helységnévtár elárusításából . . . . 42.000 K megszavaztatott.

706. Szabadalmi hivatal és szabadalmi tanács.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 15. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 15. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 222.620 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 158.900 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 381.520 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 823.000 K megszavaztatott.

707. Nyugdíjak.
Rendes kiadások: VI. fejezet, 9. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 2,900.000 K megszavaztatott.

708. A tárczát terhelő kölcsönök.
Rendes kiadások: IX. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Tőketörlesztés	133.592 K	megszavaztatott.
2. rovat. Kamatok	622.255 K	megszavaztatott.
3. rovat. Kezelési költségek	4.099 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	759.946 K.	

709. A tárczát terhelő kölcsönökből eredő bevételek.
Rendkivüli bevételek: IX. fejezet, 2. czím.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az országos távbeszélő-hálózat létesítésével és a távirda-hálózat kiegészítésével, valamint a budapesti távbeszélő-hálózat átalakításával kapcsolatban az 1906. évben eszközlendő kiadások fedezésére szolgáló kölcsön 6,000.000 K megszavaztatott.

710. Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások.

Rendkivüli kiadások:
Beruházások: X. fejezet, 1., 2. és 5. czím.
Rendkivüli bevételek: X. fejezet, 1., 2. és 5. czím.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. czím. A m. kir. államvasutak hálózatának kibővítésére és más vasuti beruházásokra:

1. rovat. A székely vasutak szászrégen—dédai és déda—mádéfalvai részvonalainak kiépítésére és az ezzel összefüggő munkálatokra az 1905. évben tényleg igénybe vett 854.531 K 19 f figyelembevételével III. részletként . . 8,225.469 K megszavaztatott.

2. rovat. Az érsekujvár—komáromi elsőrangú államvasuti fővonal és Dunahid megépítésére II. és III. részlet . . . . 6,000.000 K megszavaztatott.

3. rovat. A baja-báttaszéki elsőrangú államvasuti fővonal és Dunahid építésére II. és III. részlet . . . . 5,200.000 K megszavaztatott.

4. rovat. A gombos-erdődi vonal átépítésére Dunahiddal I. részlet . . . . . . 100.000 K megszavaztatott.

5. rovat. A galánta-zsolnai államvasuti vonalon fektetendő második vágányra II. és III. részlet . . . . 6,000.000 K megszavaztatott.

6. rovat. A fiumei kikötőnek vasuti berendezésekkel leendő kiegészítésére II. és III. (utolsó) részlet. . . . . 4,000.000 K megszavaztatott.

7. rovat. Állomások teljesitő-képességének fokozására II. és III. részlet . . . . 1,400.000 K megszavaztatott.

8. rovat. Forgalmi eszközök beszerzésére a m. kir. államvasutak hálózatán II. és III. (utolsó) részlet . . . . 3,000.000 K megszavaztatott.

9. rovat. Az 1897. évi XXX. t.-czikkel engedélyezett államvasuti beruházások befejezésére és hasznosítására, valamint egyes elmaradt sürgős munkálatokra II. és III. részlet . . . . 6,890.000 K megszavaztatott.

10. rovat. A nagyberezna-országhatárszéli vonal megépítésére és felszerelésére, a csap-ungvári államvasuti vonalnak másodrangú főpályává leendő átalakítására, végül a nyiregyháza-csapi államvasuti vonal teljesítő-képességének fokozására az 1905. évben tényleg igénybe vett 6,813.537 K 29 f figyelembevételével II. és utolsó részlet . . . . 1,386.463 K megszavaztatott.

1. czím összesen . . . 42,201.932 K.

2 czím. A törvényhatósági közutak hálózatának kiépítésére az 1905. évben II. részletként tényleg igénybe vett 1,478.451 K 84 f figyelembevételével III. részletként . . 14,521.548 K megszavaztatott.

5. czím. Más beruházások:

1. rovat. A fiumei kikötő bővítésére és egy új uszódokk beszerzésére az 1905. évben II. részletként tényleg igénybe vett 64.431 K 97 f figyelembevételével III. részletként . . 2,935.568 K megszavaztatott.

2. rovat. Hidak építésére és átépítésére állami közutakon az 1905. évben II. részletként tényleg igénybe vett 111.055 K 36 f figyelembevételével III. és utolsó részletként 1,888.945 K megszavaztatott.

5. czím összesen . . . 4,824.513 K.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján az 1905. évben tényleg eszközölt és az 1906. évben eszközlendő beruházások költségeinek fedezése czéljából kibocsátandó kötvények értékesítéséből:

1. czím. A m. kir. államvasutak hálózatának kibővítésére és más vasuti beruházások költségeire . . . . 49,870.000 K megszavaztatott.

2. czím. A törvényhatósági közutak hálózatának kiépítésére . . . . 16,000.000 K megszavaztatott.

5. czím. Más beruházások költségeire 5,000.000 K megszavaztatott.

s egyszersmind elfogadja a Ház a kereskedelemügyi minister jelentését az 1904. évi XIV. t.-czikkel engedélyezett beruházásoknak az 1904. és 1905. években történt végrehajtásáról.

711. A rendes bevételek VI. fejezet 11-ik czímének tárgyalása alkalmával Miháli Tivadar képviselő a következő határozati javaslatokat adja be:

1. »Utasíttatik a kormány, hogy az államháztartás igényeire való tekintetből a vasuti dijszabályzatot oly értelemben módosítsa, hogy úgy a személy-, valamint az árúszállítási díjakat az érvényben levőknél 30⁰/o-kal magasabban állapítsa meg.«

A Ház ezt a határozati javaslatot nem fogadja el.

712. 2. »Utasíttatik a kormány, hogy sürgősen intézkedjék, hogy a takarékpénztárak adósaiktól semmi czímen 8⁰/o-nál több kamatot ne szedhessenek.«

A Ház ezt a határozati javaslatot egyhangúlag elfogadja.

713. 3. »Utasíttatik a kormány, hogy a jelenleg gyakorlatban levő személy- és árú-szállítási kedmezményeket szüntesse be.«

A Ház ezt a határozati javaslatot nem fogadja el.

Ezzel a kereskedelmi tárcza költségvetése úgy általánosságban, mint részleteiben

elfogadtatott.

714/*a*. Következett a holnapi napirend megállapítása.

Wekerle Sándor ministerelnök arra való tekintettel, hogy még a honvédelmi és pénzügyi tárcza költségvetésének-, valamint a költségvetési törvénynek a letárgyalása hátra van; s ezek megszavazása után a főrendiháznak is módot kell nyujtani arra, hogy ezen törvényjavaslatokkal behatóan foglalkozhassék; az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról szóló 1906. évi II. t.-cz. hatálya pedig 1906. évi julius hó végével lejár: — kéri a képviselőházat, hogy az 1906. évi II. t.-cz. 1. és 2. §§-aiban foglalt határozatok hatályának 1906. évi augusztus hó végéig való kiterjesztésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását már a holnapi ülés napirendjére tűzze ki.

A Ház a ministerelnök javaslatát elfogadja s elnök javaslatára a holnap, 1906. évi julius hó 24-én d. e. 10 órakor tartandó ülés napirendjét következőkép állapítja meg:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása.
2. »Az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról szóló 1906. évi II. t.-cz. 1. és 2. §§-aiban foglalt határozatok hatályának az 1906. évi augusztus hó végéig való kiterjesztéséről« a pénzügyminister törvényjavaslatának tárgyalása.
3. Az 1906. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása.

A holnapi napirend megállapíttatván,

elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi julius hó 24-én tartott

36. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Benedek János.***
később: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

714/*b*. Elnök az ülést megnyitja; jegyző felolvassa az 1906. julius 23-án tartott ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a mult ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesíti.

715. Elnök bemutatja Lengyel Zoltán képviselő levelét, melylyel egészségi okokból négy heti szabadságot kér.

A Ház a kért szabadságot megadja.

716. Elnök bemutatja:

Hont vármegye közönségének feliratát az alkotmánybiztosító törvények revisiója tárgyában;

Budapest székes főváros közönségének feliratát a vasárnapi munkaszünet kiterjesztése érdekében:

a nezsideri róm. kath. tanítói körnek gróf Batthyány Tivadar képviselő utján beadott kérvényét fizetésüknek az állami tanitókéval egyenlővé tétele iránt;

az edelényi hivatalszolgáknak Melczer Géza képviselő által benyujtott kérvényét fizetési viszonyaik rendezése iránt.

A Ház mindezen feliratokat és kérvényeket tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a kérvényi bizottságnak.

717. Napirend szerint következett a pénzügyminister törvényjavaslata »az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó felhatalmazásról szóló 1906. évi II. t.-cz. 1. és 2. §§-aiban foglalt határozatok hatályának az 1906. évi augusztus hó végéig való kiterjesztéséről«.

Hoitsy Pál előadó elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

718. A törvényjavaslat részletes tárgyalása alkalmával Hoitsy Pál előadó a következő határozati javaslatot adja be:

A czím helyett tétessék:

»Törvényjavaslat az államháztartás ideiglenes viteléről szóló 1906. évi II. t.-cz. hatályának meghoszabbításáról.«

A Ház az előadó javaslatához hozzájárul s ezzel a módosítással a törvényjavaslatot részleteiben is elfogadja.

719. Elnök javasolja, hogy a most megszavazott törvényjavaslat harmadszori felolvasása a holnapi ülés napirendjére tüzessék.

A Ház a javaslatot elfogadja.

720. A Ház áttért ezután a *honvédelmi tárcza költségvetésének* részletes tárgyalására.

Központi igazgatás.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	593.390 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	134.000 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	727.390 K.	

721. Honvédségi intézetek.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: X. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Központi ruhatár	208.472 K	megszavaztatott.
2. rovat. Központi fegyvertár	131.001 K	megszavaztatott.
3. rovat. Honvédnevelő- és képző-intézetek átalánykép	2,010.176 K	megszavaztatott.
4. rovat. Honvéd-menház	109.555 K	megszavaztatott.
5 rovat. Honvéd-élelmező raktár . .	120.943 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	2,580.147 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Ludovica akadémiai általános alapnak jövedelme és a fizetéses növendékekért befolyó táp- (tan-) díjak	561.080 K	megszavaztatott.
2. rovat. Honvédmenház-alap jövedelme és egyes törvényhatóságok (városok) járuléka a honvédmenház költségeihez	2.890 K	megszavaztatott.
Rendes bevételek összege . . .	563.970 K.	

722. Ujonczozás-felülvizsgálati költségek.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 60.000 K megszavaztatott.

723. Honvéd-főparancsnokság.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 164.926 K megszavaztatott.

724. Kerületi parancsnokságok.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások	1,045.565	K	megszavaztatott.

725. Csapatok.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 6. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XIII. fejezet.
Beruházások: IX. fejezet.
Rendes bevételek: X. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Pénzbeli illetékek	14,302.529	K	megszavaztatott.
2. rovat. Elhelyezés	5,659.463	K	megszavaztatott.
3. rovat. Élelmezés	5,957.326	K	megszavaztatott.
4. rovat. Ló-eleség	1,992.815	K	megszavaztatott.
5. rovat. Ruházat és felszerelés . . .	2,376.620	K	megszavaztatott.
6. rovat. Betegápolási költségek . . .	356.875	K	megszavaztatott.
7. rovat. Töltények beszerzése . . .	1,403.832	K	megszavaztatott.
8. rovat. Pótlovazás	1,364.353	K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege	33,413.813	K.	

Az átruházási jog az 1—6. rovatok között megadatik.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A népfölkelésnek a honvédséggel azonos felfegyverzésére az 1901. évi XVI. t.-czikkel engedélyezett 5,939.000 Kból fenmaradt 3,931.729 K 02 f, az 1905. évre negyedik részletként igénybe vett 499.330 K figyelembevételével, annak ötödik részlete	481.637	K	megszavaztatott.

Beruházások:

1. rovat. Pápán egy új elemi lőtér építésére	60.000	K	megszavaztatott.
2. rovat. A honvédségi és a közös hadsereggel együttesen használandó lőterek megfelelő telepítésének és berendezésének folytatására	10.000	K	megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	70.000	K.	

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Az elárverezett, továbbá a lóvállalkozók által megtérített lovakért . . .	38.360	K	megszavaztatott.
2. rovat. Hasznavehetetlen töltényhüvelyek- és szabályszerűtlen ólomért	49.000	K	megszavaztatott.

3. rovat. Az elviselt ruházati és felszerelési cikkek hulladékainak eladásából . . 8.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Haszonbérek . . . . . . 5.200 K megszavaztatott.

Rendes bevételek összege . . . 100.560 K.

726. Csendőrségi költségek.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 7. czím. . 83.665 K megszavaztatott.

727. Honvéd-hadbiróság.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 8. czím. . 272.107 K megszavaztatott.

728. Honvéd-hadbiztosság.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 9. czím. . 381.695 K megszavaztatott.

729. Honvéd-számellenőrzés.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 10. czím. . 373.600 K megszavaztatott.

730. Alapítványi helyek a közös katonai intézetekben.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 11. czím. . 438.782 K megszavaztatott.

731. Nyugdíjak.
Rendes kiadások: VI. fejezet, 13. czím.
Rendes bevételek: I. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 2,738.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek.

A közös hadügyi tárcza által a hadsereg állományából a honvédséghez áthelyezett tisztek után fizetendő térítmények . . . . . 300.000 K megszavaztatott.

732. A tárczát terhelő kölcsönök.
Rendes kiadások: IX. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Tőketörlesztés . . . . . . 225.432 K megszavaztatott.
2. rovat. Kamatok . . . . 490.651 K megszavaztatott.
3. rovat. Kezelési és egyéb költségek . 14.536 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 730.619 K.

Ezzel a honvédelmi tárcza költségvetése részleteiben is megszavaztatott.

733. A honvédelmi tárcza költségvetésével kapcsolatosan Semsey László előadó bemutatja a honvédelmi minister következő jelentéseit:

a) »a közös hadsereg katonai nevelő- és képző-intézeteiben (katonai akadémiák, reáliskolák és hadapródiskolák) magyar állami alapítványi helyekre elhelyezett ifjakról az 1904. évben«;

b) »az 1897-iki XXIII. t.-cz. értelmében a m. kir. honvéd-nevelő- és képző-intézetek állapotáról az 1904. évben«;

c) »a hadmentességi díjalap álladékáról az 1903. évben«;

d) »a hadmentességi díjalap álladékáról az 1904. évben«;

e) »az 1903. évi november 1-től 1904. évi október 31-éig a cs. és kir. közös hadseregtől a m. kir. honvédség tényleges állományába történt tiszti áthelyezésekről«;

f) »az 1904. évi november hó 1-től 1905. évi október hó 31-éig a cs. és kir. közös hadseregtől a m. kir. honvédség tényleges állományába történt tiszti áthelyezésekről«;

g) »a honvéd-menház 1903-ik évi állapotáról, működéséről és számadásairól«;

h) »a honvéd-menház 1904-ik évi állapotáról, működéséről és számadásairól«.

Ezen jelentéseket a Ház tudomásul veszi s elhatározza, hogy ezeket annak idején a főrendiházzal is közlendi.

734. Napirend szerint következett *a pénzügyministerium* 1906. évi állami költségvetésének részletes tárgyalása, ú. m.:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: V. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	2,011.839 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	344.400 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	2,356.239 K.	

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Egyes állomáshelyeknek magasabb lakbérosztályba leendő besorozása esetén, az állami alkalmazottaknak járó lakpénztöbbletekre	49.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. Az 1904. évben végrehajtott illetményrendezés kiegészítésére átalányképen	3,000.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. Az 1905. és 1906-iki rendes ujonczjutalék megszavazásának elmaradása folytán behivott és segélyre szoruló póttartalékosok családjainak segélyezésére	1,500.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	4,549.000 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	16.000 K	megszavaztatott.

735. Pénzügyi igazgatóságok, fő- és székvárosi adófelügyelő, központi díj- és illetékkiszabási hivatal.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	8,309.651 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	1,334.844 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	9,644.495 K.	

736. Földadó-nyilvántartás.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	901.717 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	226.922 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	1,128.639 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	21.000 K	megszavaztatott.

737. Állami pénztárak.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	316.759 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	13.970 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	330.729 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	8.467 K	megszavaztatott.

738. Adóhivatalok.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . .	5,086.344 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	490.482 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	5,576.826 K.	

739. Pénzügyőrség.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 6. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . 6,302.382 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 1,509.000 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 7,811.382 K.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Az Ósánczon építendő pénzügyőrségi laktanya költségeire . . . . 25.351 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 5.000 K megszavaztatott.

740. Jogügyi igazgatóságok és kincstári ügyészségek.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 417.218 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 22.940 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 440.158 K.

741. Pénzügyi törvényszékek Horvát-Szlavonországokban.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 12.122 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 600 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 12.722 K.

742. Országos kataszteri felmérés.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 5. czím.
Rendkivüli bevételek: IV. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,523.331 K megszavaztatott.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 281.675 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 1,805.006 K.

Átruházási jog megadatik.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 41.000 K megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek:

Az »átmeneti személyzet«-ért a beszterczei m. kir. erdőigazgatóság által fizetendő térítményrészlet . . . . 20.280 K megszavaztatott.

743. Bányászati és erdészeti főiskola Selmeczbányán és bányásziskolák.

Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 10. czím.
Rendkívüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 308.318 K megszavaztatott.
2. rovat. Közterhek . . . . 1.887 K megszavaztatott.
3. Dologi és üzleti kiadások . . . . . . 124.143 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 434.348 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A főiskolán rendszeresített új tanszékek felszerelésére . . . . 30.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 10.500 K megszavaztatott.

744. Egyenes adók és földtehermentesítési pótlékok.

Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 11. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Kezelési költségek . . . . 1,600.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A hadmentességi díjról szóló 1880. évi XXVII. t.-cz. 6. §-a értelmében a külön alap javára forditandó . . . . . . 1,710.029 K megszavaztatott.

3. rovat. A horvát-szlavon földtehermentesítési adósság évi törlesztési, kamat- és kezelési szükséglete . . . . 726.960 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 4,036.989 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Az egyenes adóreform-munkálatok költségeire . . . . 20.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Földadó . . . . 65,612.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Házadó . . . . 25,625.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Keresetadó . . . . 49,300.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója . . . . 8,000.000 K megszavaztatott.
5. rovat. Bányaadó . . . . 520.000 K megszavaztatott.
6. rovat. Tőkekamat- és járadékadó . 11,880.000 K megszavaztatott.
7. rovat. Vasuti és gőzhajózási szállítás használata utáni adó . . . . 20,000.000 K megszavaztatott.
8. rovat. Nyereményadó . . . . . 4.000 K megszavaztatott.
9. rovat. Fegyver- és vadászati adó . 900.000 K megszavaztatott.
10. rovat. Hadmentességi díj . . . . 3,430.000 K megszavaztatott.
11. rovat. Általános jövedelmi pótadó 34,252.000 K megszavaztatott.
12. rovat. Késedelmi kamat . . . . 2,000.000 K megszavaztatott.
13. rovat Adóbehajtási illetékek . . . 280.000 K megszavaztatott.
14. rovat. Kezelési költségtérítmények . 173.000 K megszavaztatott.
15. rovat. Különféle bevételek . . . 105.000 K megszavaztatott.

Rendes bevételek összege . . . 222,081.000 K.

745. Fogyasztási és italadók.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 12. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . 442.615 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 1,686.200 K megszavaztatott.
3. rovat. A mezőgazdasági szeszfőzdék részére járó jutalmak az 1899. évi XX. t.-czikk 5. §-a alapján . . . . 4,180.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Fogyasztási adóvisszatérítések és kiviteli jutalmak felosztásából . . . 450.000 K megszavaztatott.
5. rovat. A zárt városokat, valamint a nyilt községeket az 1899. évi VI. t.-czikk 1. §-a, illetőleg az 1901. évi XVIII. t.-czikk 1. §-a alapján megillető részesedési jutalék 2,600.000 K megszavaztatott.

6. rovat. A volt határőrvidéki községeket az 1899. évi VI. t.-czikk 1. §-a, illetve az 1899. évi XXV. t.-cz. 38. §-a értelmében megillető kamatjárandóság . . . . 204.130 K megszavaztatott.

7. rovat. Horvát-szlavonországi italmérési jogok után adott kártalanítási tőkék törlesztésére és kamataira az 1888. évi XXXV. t.-czikk alapján . . . . 1,582.984 K megszavaztatott.

8. rovat. A magyarországi városok és községek fogyasztási adó természetű jövedelmeinek ideiglenes rendezése folytán nyujtandó segélyezés, illetve kártalanítás az 1899. évi VI. t.-czikk 4. és 5. §-a, illetőleg az 1901. évi XVIII. t.-czikk 1. §-a alapján . . . . . 1,600.000 K megszavaztatott.

9. rovat. Mezőgazdasági szeszfőzdék jutalma az 1899. évi XXIV. t. czikk 1. §-a alapján . . . . 1,248.000 K megszavaztatott.

10. rovat. A Budapest fő- és székvárosnak a söradó-pótlék megtérítése czímén kifizetendő összeg az 1899. évi VI. t.-czikk 5. §-a alapján . . . . 1,250.000 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 15,243.929 K.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Szeszadó (1899. évi XX. t.-czikk) . . . . 77,000.000 K megszavaztatott.

2. rovat. Ellenőrzési illetékek . . . 350.000 K megszavaztatott.

3. rovat. Sajtolt élesztő utáni fogyasztási adó . . . . 300.000 K megszavaztatott.

4. rovat. Söradó (1899. évi XIX. t.-czikk) . . . . 6,000.000 K megszavaztatott.

5. rovat. Czukoradó (1899. évi XVIII. t.-czikk) . . . . 33.000.000 K megszavaztatott.

6. rovat. Ásványolajadó . . . . . 11,000.000 K megszavaztatott.

7. rovat. Húsfogyasztási adó . . . . 8,500.000 K megszavaztatott.

8. rovat. Bor-italadó . . . . 16,900.000 K megszavaztatott.

9. rovat. Söradópótlék (1899. évi XXIII. t.-czikk) . . . . 13,000.000 K megszavaztatott.

10. rovat. Szeszadópótlék (1899. évi XXIV. t.-czikk) . . . . 8,260.000 K megszavaztatott.

11. rovat. Italmérési illeték . . . . . 3,500.000 K megszavaztatott.

12. rovat. Késedelmi kamatok . . . . 20.000 K megszavaztatott.

Rendes bevételek összege . . . 177,830.000 K.

746. Határvám.

Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 13. czím.

Rendkivüli kiadások:

Beruházások: IV. fejezet, 2. czím.

Rendes bevételek: V. fejezet, 9. czím.

Határvám.

Kezelés.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 841.856 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 170.840 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 1,012.696 K.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. A debreczeni fővámhivatal régi vámraktárának lebontására és helyébe új vámraktár építésére . . . . 30.000 K megszavaztatott.
2. rovat. Az Ósánczon emelendő vámhivatali épület költségeire . . . . 49.964 K megszavaztatott.
3. rovat. A pancsovai fővámhivatalnak a temestorkolati és homoliczai pénzügyőri őrházakkal telefon utján leendő összeköttetésére 1.446 K megszavaztatott.
4. rovat. A kassai fővámhivatal helyiségeinek kibővítési, emelési, illetve átalakítási költségei . . . . 7.600 K megszavaztatott.

Beruházások összege . . . 89.010 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 1,606.977 K megszavaztatott.

747. Bélyeg.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 14. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 10. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 29.190 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 994.660 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 1,023.850 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 34,572.550 K megszavaztatott.

748. Jogilletékek és díjak.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 15. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 11. és 12. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 25.000 K megszavaztatott.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 21.000 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 46.000 K.

Bevétel:

Rendes bevételek.

Jogilletékek . . . . 53,275.000 K megszavaztatott.
Díjak . . . . 2,576.100 K megszavaztatott.

749. Fémjelzés.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 16. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 13. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 33.381 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 12.660 K megszavaztatott.
3. rovat. Uzemi kiadások . . . . . 7.478 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 53.519 K.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 175.600 K megszavaztatott.

750. Dohányjövedék.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 17. czím.
Rendkívüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 14. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Dohányjövedéki központi igazgatóság . . . . 369.079 K megszavaztatott.
2. rovat. Dohányvétel . . . . . . 38,138.508 K megszavaztatott.
3. rovat. Dohánygyártás . . . . . 13,493.907 K megszavaztatott.
4. rovat. Dohányeladás . . . . . 2,618.819 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 54,620.313 K.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. Dohányvétel . . . . . . 404.390 K megszavaztatott.
2. rovat. Dohánygyártás . . . . . 1,223.696 K megszavaztatott.
3. rovat. Dohányeladás . . . . . 101.000 K megszavaztatott.

Beruházások összege . . . 1,729.086 K.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Dohányvétel	. . . . . .	12,506.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dohánygyártás	. . . . .	30.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. Dohányeladás	. . . . .	113,711.000 K	megszavaztatott.
Rendes bevételek összege	. . .	126,247.000 K.	

751. Az idő előrehaladván, a Ház a pénzügyi tárcza költségvetésének tárgyalását megszakítja.

Elnök javaslatára

a holnap, 1906. évi julius hó 25-én délelőtt 10 órakor tartandó ülés napirendje következőleg állapíttatott meg:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása.
2. Indítvány- és interpellációs könyvek felolvasása.
3. »Az államháztartás viteléről szóló 1906. évi II. t.-cz. meghosszabbításáról« intézkedő törvényjavaslat harmadszori olvasása.
4. Az 1906. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása.
5. »A nagykároly—mátészalka—csapi«, —
6. »A mocsolád—siófoki«, —
7. »A zombor—ó-becsei«, —
8. »Az első délnyugati határőrvidéki«, —
9. »Az őssi—váradvelenczei összekötő«, —
10. »Az orosháza—szentes—csongrádi«, —
11. »Az eszék—djakovár—vrpoljei helyi érdekű vasutak engedélyezéséről« és
12. »A Bács-Bodrog vármegyei egyesült helyi érdekű vasutak részvénytársaság tulajdonát képező Bács-Bodrog vármegyei és ó-becse—ujvidék—titeli helyi érdekű vasutak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratok egyesítéséről« szóló törvényjavaslatok tárgyalása.

752. A holnapi napirend meg lévén állapítva,

elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi julius hó 25-én tartott

37. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Benedek János.***

753. Elnök az ülést megnyitja; jegyző felolvassa az 1906. évi julius hó 24-én tartott ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a mult ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesíti.

754. Elnök bemutatja Jehlicska Ferencz képviselő levelét, melylyel egészségi okokból négy havi szabadságidő engedélyezését kéri.

A Ház a kért szabadságot nevezett képviselőnek megadja.

755. Elnök bemutatja:

László Imre volt közös hadseregbeli főhadnagynak Lengyel Zoltán képviselő útján beadott kérvényét, melylyel lefokozása ügyében sürgős intézkedést kér;

a zilahi állami hivatalszolgáknak Lengyel Zoltán képviselő útján beadott kérvényét fizetési viszonyaik rendezése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a Ház a kérvényi bizottságnak.

756. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister beterjeszti »a pozsony-országhatárszéli villamos helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot.

A Ház elhatározza a törvényjavaslat kinyomatását s szétosztását s annak idején az osztályok mellőzésével a közlekedés- és pénzügyi bizottságokhoz való áttételét.

757. Okolicsányi László, az igazolási állandó bizottság előadója, ismerteti az igazolási állandó bizottság jelentését Dániel Tibor báró és Óváry Ferencz képviselők megbizóleveleinek megvizsgálása tárgyában; ehhez képest

a Ház Óváry Ferencz és Dániel Tibor báró orsz. képviselőket a kérvényezésre engedett 30 napi határidő fentartásával igazolt képviselőknek mondja ki; s az elnök sorshuzás útján Dániel Tibor bárót az I-ső, Óváry Ferenczet a II. osztályba sorozza.

758. Raisz Aladár jegyző bemutatja az inditvány-könyvet, melyben új inditvány nincs bejegyezve. Felolvassa továbbá az interpellációs könyvbe bejegyzett következő újabb bejegyzéseket:

Horváth József: »a volt vármegyei pénztári és számvevőségi tisztviselők sérelme tárgyában«, a pénzügyministerhez.

Hodzsa Milán: »a nyitravármegyei képviselőválasztási névjegyzék tárgyában«, a belügyministerhez.

Elnök javaslatára elhatározza a Ház, hogy az interpellációkra $^1/_2$ 3 órakor, illetve a napirend letárgyalása után tér át.

759. Következett »az államháztartás ideiglenes vitelére vonatkozó 1906:II. t.-czikk hatályának kiterjesztéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja és tárgyalás és szives hozzájárulás czéljából a főrendiházhoz áttétetni rendeli.

760. Áttért ezután a Ház az 1906. évi költségvetés és pedig a *pénzügyi tárcza* tegnap félbeszakított tárgyalásának folytatására.

Lottójövedék:

Rendes kiadások: *XVIII. fejezet, 18. czím.*

Rendes bevételek: *V. fejezet, 15. czím.*

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	54.350 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	1.500 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	55.850 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 2,669.050 K megszavaztatott.

761. Sójövedék.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 19. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 16. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	426.170 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	419.326 K	megszavaztatott.
3. rovat. Sóvétel	290.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. Szállítási költségek	1,800.000 K	megszavaztatott.
5. rovat. Sótermelési költség megtérítése	1,868.233 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	4,803.729 K.	

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. Marosujvárott szódagyári sósviz-szolgáltatás részére egy szivattyú építésére	3.500 K	megszavaztatott.
2. rovat. A szászpénteki sóőrház építésére	1.116 K	megszavaztatott.
3. rovat. Központi elektromos erőátviteli és világítási berendezésekre Marosujvárott	96.500 K	megszavaztatott.
4. rovat. Az akna-szlatinai sóbányák, gorczok és egyes közelfekvő útvonalak villamos világítására	6.610 K	megszavaztatott.
5. rovat. Egy új sóraktári épület építésére Mitroviczán	39.012 K	megszavaztatott.
6. rovat. A pozsonyi sóhivatal épületéhez szükséges telek ára fejében	25.000 K	megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	171.738 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 34,524.500 K megszavaztatott.

762. Perköltségek.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 20. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 17. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 27.000 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek	22.000 K	megszavaztatott.

763. Állami jószágok, út-, hid- és révvámok.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 21. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 18. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	7.683 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	16.373 K	megszavaztatott.
3. rovat. Közterhek	212.186 K	megszavaztatott.
4. rovat. Gazdálkodás	64.388 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	300.630 K.	

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

A técsői hid ujjáépítésére II. részlet. .	200.000 K	megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek	346.314 K	megszavaztatott.

764. Bányaigazgatóságok.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 22. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 19. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	294.442 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	76.724 K	megszavaztatott.
3. rovat. Közterhek	1.300 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	372.466 K.	

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Petroleumra és kálisóra eszközlendő mély furásokra segélyképen	200.000 K	megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek	63.850 K	megszavaztatott.

765. Fém- és opálbányászat.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 23. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 5. czím.
Beruházások: IV. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 20. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	506.393 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	78.850 K	megszavaztatott.
3. rovat. Közterhek	42.350 K	megszavaztatott.
4. rovat. Üzemi kiadások	5,419.226 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	6,046.819 K.	

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Az ezüstár hanyatlása folytán sujtott bányavidékek iparának segélyezésére s azok részére adható kölcsönökre	200.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. Taxás telkek folytatólagos rendezésére	1.600 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	201.600 K.	

Beruházások:

1. rovat. A körmöczbányai »Nándor« altáró berendezésére és a bányatulajdon kiegészítésére	250.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A körmöczi bányaműnél építendő zúzóműre — az 1905. évre II. részletként tényleg igénybe vett 42.919 K figyelembevételével — III. részletként	87.081 K	megszavaztatott.
3. rovat. A szélaknai bányahivatal alá tartozó bányaműveknél teljesitendő feltárási munkálatokra és a györgytárói bányamű számára építendő zúzóra	120.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. A veresvizi bányaműnél a mélyműveléssel kapcsolatos szállítási, vizemelési és zúzó-berendezésekre — az 1905. évre II. részletként tényleg igénybe vett 26.769 K figyelembevételével — III. részletként.	53.231 K	megszavaztatott.
5. rovat. Az oláhláposbányai bányaműnél építendő központi zúzó VI. részlete	50.000 K	megszavaztatott.
6. rovat A magurkai bányához »Kapusztiszkó Mocsidló« bányamű megvételére . .	17.000 K	megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	577.312 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat	Kezelési bevételek	8.500 K	megszavaztatott.
2. rovat.	Üzemi bevételek	6,480.252 K	megszavaztatott.
	Rendes bevételek összege . . .	6,488.752 K.	

766. Fémkohászat.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 24. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 21. czím.
Rendkivüli bevételek: IV. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat.	Személyi járandóságok . . .	234.255 K	megszavaztatott.
2. rovat.	Dologi kiadások	63.450 K	megszavaztatott.
3. rovat.	Közterhek	3.514 K	megszavaztatott.
4. rovat.	Üzemi kiadások	8,936.051 K	megszavaztatott.
	Rendes kiadások összege . . .	9,237.270 K.	

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A zalatnai kohó szükségletére két magán lakóház megvétele czéljából felvett társpénztári kölcsön V. törlesztési részlete a kohójövedelemből visszatérítendő előlegképen . . 5.620 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat.	Kezelési bevételek	4.110 K	megszavaztatott.
2. rovat.	Üzemi bevételek	9,233.160 K	megszavaztatott.
	Rendes bevételek összege . . .	9,237.270 K.	

Rendkivüli bevételek:

A zalatnai kohónál két magán lakóház megvétele czéljából felvett társpénztári kölcsön V. törlesztési részlete fejében adott előlegnek megtérítése . . . . 5.620 K megszavaztatott.

767. Pénzverés és fémbeváltás.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 25. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 7. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 22. czím.
Rendkivüli bevételek: IV. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 147.234 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 14.100 K megszavaztatott.
3. rovat. Közterhek . . . . 290 K megszavaztatott.
4. rovat. Üzemi kiadások . . . . . 16,208.230 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 16,369.854 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Fémbeszerzésekre . . . . . 136.000 K megszavaztatott.
2. rovat. A pénzverésnél fenmaradó bevételi többlet a valutarendezés czéljaira . . 81.536 K megszavaztatott.

Átmeneti kiadások összege . . . 217.536 K.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Kezelési bevételek . . . . 450 K megszavaztatott.
2. rovat. Üzemi bevételek . . . . . 16,186.940 K megszavaztatott.

Rendes bevételek összege . . . 16,187.390 K.

Rendkivüli bevételek:

A pénzverésből eredő bevétel . . . . 400.000 K megszavaztatott.

768. Állami vasgyárak.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 26. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 8. czím.
Beruházások: IV. fejezet, 7. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 23. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 2,340.683 K megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 585.400 K megszavaztatott.
3. rovat. Közterhek . . . . 115.000 K megszavaztatott.
4. rovat. Üzemi kiadások . . . . . 28,925.500 K megszavaztatott.

Rendes kiadások összege . . . 31,966.583 K.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Kutatásokra és feltárásokra . 110.550 K megszavaztatott.
2. rovat. A vajdahunyadi gyárat átszelő út áthelyezésére 1-ső részletül . . . . . . 20.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Rendkivüli hozzájárulásként az államvasuti nyugdíjintézethez szükséges 50.000 K 3-ik részletéül . . . . 10.000 K megszavaztatott.

4. rovat. Az 1906. évi milánói nemzetközi kiállításon való részvétel 120.000 K költségének, az 1905. évre 1-ső részletként tényleg igénybe vett 1.000 K figyelembevételével, 2-ik részletéül	89.000 K	megszavaztatott.
5. rovat. A diósgyőri gyártelepen építendő templom 30.000 K hozzájárulási összegének 2-ik és utolsó részletéül	15.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	244.550 K.	

Beruházások:

1. rovat. A budapesti gépgyárban létesítendő központi villamos telephez szükséges 272.000 K 2-ik részletéül	108.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. Diósgyőrött a lövedékműhely hadiszerek gyártására szolgáló berendezéseinek tökéletesbítésére	100.030 K	megszavaztatott.
3. rovat. Diósgyőrött a Martin-kohó bővítésének befejezésére szükséges 505.000 K 1-ső részletéül	150.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. Diósgyőrött a villamos erőátviteli központ és kazántelep bővítésére . .	115.000 K	megszavaztatott.
5. rovat. Vajdahunyadon a retyisórai I. Ferencz József-altáró üzemi berendezéseinek megkezdésére	54.000 K	megszavaztatott.
6. rovat. Zólyombrezón a nadabulai Lukács László-altáró folytatólagos kiépítéséhez szükséges 220.000 K 1-ső részletéül . .	44.000 K	megszavaztatott.
7. rovat. Kisebb beruházásokra . . .	1,194.196 K	megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	1,765.226 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Kezelési bevételek	495.860 K	megszavaztatott.
2. rovat. Üzemi bevételek	34,500.000 K	megszavaztatott.
Rendes bevételek összege	34,995.860 K.	

769. Zsilvölgyi kőszénbánya.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 27. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet. 24. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	5.388 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	1.900 K	megszavaztatott.
3. rovat. Közterhek	36.000 K	megszavaztatott.
4. rovat. Üzemi kiadások	4.054 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	47.342 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 200.000 K megszavaztatott.

770. Sótermelés.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 28. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 8. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 25. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	265.105 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	26.719 K	megszavaztatott.
3. rovat. Közterhek	6.840 K	megszavaztatott.
4. rovat. Üzemi kiadások	1.846.644 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	2,145.308 K.	

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. Villamos világítás, szállítás és vizemelés czéljaira Marosujvárt létesítendő központi telepre II. részletként	140.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A rónaszéki vizvezeték kibővítésére	16.000 K	megszavaztatott.
3. rovat. Désaknán az orvosi lak átalakítására	7.500 K	megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	163.500 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Kezelési bevételek	20.775 K	megszavaztatott.
2. rovat. Sótermelési bevételek . . .	256.300 K	megszavaztatott.
3. rovat. Megtérítés a sójövedék részéről az átengedendő sómennyiségért	1,868.233 K	megszavaztatott.
Rendes bevételek összege . . .	2,145.308 K.	

771. Bányászati kegyuri terhek.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 29. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	100.389 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	79.876 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	180.265 K.	

772. Bányakapitányságok.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 30. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	216.003 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	38.100 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	254.103 K.	

773. Bányailletékek.
Rendes bevételek: V. fejezet, 26. czím.

Bevétel:

Rendes bevételek	413.120 K	megszavaztatott.

774. Állami nyomda.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 31. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 27. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . .	603.985 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi és üzleti kiadások . .	993.397 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	1,597.382 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek	1,971.100 K	megszavaztatott.

775. Állami épületek.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 32. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 28. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . .	9.770 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	170.134 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	179.904 K.	

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. Ogulinban lakásszűke miatt 4—5 tisztviselői lakást magában foglaló épület építésének költsége fejében	90.000 K	megszavaztatott
2. rovat. A lippai pénzügyi épület ujjáépítésére	53.126 K	megszavaztatott.
3. rovat. A kaposvári pénzügyigazgatósági épületre II. emelet építésének költségei	76.000 K	megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	219.126 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 80.863 K megszavaztatott.

776. Budapesti állami hidak.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 33. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 29. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . .	205.229 K	megszavaztatott.
2. rovat. Dologi kiadások	17.328 K	megszavaztatott.
3. rovat. Közterhek	4.937 K	megszavaztatott.
4. rovat. Üzleti kiadások	172.711 K	megszavaztatott.
5. rovat. Alapok alakítása	1.600 K	megszavaztatott.
6. rovat. Nyugdíjak	44.808 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	446.613 K.	

Bevétel:

Rendes bevételek összege	1,688.912 K.	
Ebből felvétetett a »Rendes bevételek« II. fejezete 4. czímének (sorsolási kölcsön) 1. rovata alatt	1,242.299 K.	
Marad a kiadások fedezésére . . .	446.613 K	megszavaztatott.

777. Állami ingó vagyon.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 34. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 30. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

Kincstári árvaletétek kamata . . . . 8.248 K megszavaztatott.

Bevétel:

Rendes bevételek . - . . . . 157.517 K megszavaztatott.

778. Különféle kiadások.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 35. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 9. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Alapítványok, járulékok és kegyúri kiadások	157.033 K	megszavaztatott.
2. rovat. Vegyesek	1,863.166 K	megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	2,020.199 K.	

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A rendelkezés alá jutott tisztviselők illetményeire	1.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. Az 1867. év végéig befektetett tiszti biztositékok visszafizetésére . . .	1.800 K	megszavaztatott.
3. rovat. A Rába és mellékfolyóinak szabályozására	30.290 K	megszavaztatott.
4. rovat. A kincstári birtokok eladása folytán fedezet nélkül maradt kegyúri terhek	1.000 K	megszavaztatott.
Átmeneti kiadások összege . . .	34.090 K.	

779. Különféle bevételek.
Rendes bevételek: V. fejezet, 31. czim.
Rendkivüli bevételek: IV. fejezet, 4. czim.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Állami követelések	3,426.027 K	megszavaztatott.
2. rovat. Vegyesek	2,851.225 K	megszavaztatott.
Rendes bevételek összege . . .	6,277.252 K.	

Rendkivüli bevételek:

1. rovat. Közös aktivákból	2,289.000 K	megszavaztatott.
2. rovat. A chinai kormány által az osztrák-magyar monarchia részére fizetendő hadi kárpótlásnak Magyarországra eső része	206.984 K	megszavaztatott.
Rendkivüli bevételek összege . . .	2,495.984 K.	

780. Állami előlegek.
Rendkivüli bevételek: IV. fejezet, 5. czim.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek . . . . 3,307.100 K megszavaztatott.

781. Nyugdíjak.
Rendes kiadások: VI. fejezet, 8. czim.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: III. fejezet, 1. czim.
Rendkivüli bevételek: II. fejezet, 1. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 6,688.000 K megszavaztatott.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A bányatárspénztári hiányok felerészének fedezésére szolgáló és feltételesen visszafizetendő előleg . . . . 356.000 K megszavaztatott.

Rendkivüli bevételek:

A bányatárspénztári hiányok felerészének fedezésére feltételes visszatérítés kötelezettsége mellett adott előlegekből várható visszafizetések	2.000 K megszavaztatott.

782. A tárczát terhelő kölcsönök.
Rendes kiadások: IX. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Tőketörlesztés	244.232 K megszavaztatott.
2. rovat. Kamatok	547.778 K megszavaztatott.
3. rovat. Kezelési költségek	1.988 K megszavaztatott.
Rendes kiadások összege . . .	793.998 K.

783. Az 1904. évi XIV. t.-cz. alapján eszközlendő beruházások.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: X. fejezet, 4. czím.
Rendkivüli bevételek: X. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. Építkezésekre a dohányjövedéknél, az 1905. évre I. részletként tényleg igénybe vett 217.808 K figyelembevételével, II. részletként	3,644.192 K megszavaztatott.
2. rovat. Fémbányászati beruházásokra, az 1904., illetve az 1905. évre I. részletként tényleg igénybe vett 91.672 és 135.352, összesen 227.024 K figyelembevételével, II. részletként	620.000 K megszavaztatott.
3. rovat. Az állami vasgyárak berendezéseinek tökéletesbítésére és kiegészítésére, az 1905. évre II. részletként tényleg igénybe vett 1,170.506 K figyelembevételével, III. részletként	4,329.494 K megszavaztatott.
Beruházások összege . . .	8,593.686 K.

E czímmel kapcsolatban a Ház az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján a pénzügyi tárcza keretében végrehajtott beruházásokról szóló, a pénzügyi költségvetés indokolásában foglalt, jelentéseket tudomásul veszi.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az 1904. évi XIV. t.-czikk alapján az 1905. évben tényleg eszközölt és az 1906. évben eszközlendő beruházások költségeinek fedezésére kibocsátandó kötvények értékesítéséből	10,270.000 K megszavaztatott.

784. A pénzügyi tárcza költségvetésével kapcsolatosan tárgyalás alá kerül »a fernezelyi királyi fémkohónál egy kénsavgyár építéséről« szóló pénzügyministeri jelentés.

A Ház a jelentést tudomásul veszi.

Ezzel a pénzügyi tárcza költségvetése

részleteiben is megszavaztatott.

785. »A nagykároly—mátészalka—csapi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot

a Ház úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

786. »A mocsolád—siófoki helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot

a Ház úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

787. »A zombor – ó-becsei helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot

a Ház úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

788. »Az első délnyugati határőrvidéki helyi érdekű vasut részvénytársaság sziszek—caprag—vrginmosti vonalának folytatásaként tervezett vrginmost—károlyvárosi helyi érdekű vasutvonal engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot

a Ház úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

789. »Az őssi – váradvelenczei összekötő helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot

a Ház úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

790. »Az orosháza—szentes—csongrádi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot

a Ház úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

791. »Az eszék - djakovár—vrpoljei helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot

a Ház úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

792. »A Bács-Bodrog vármegyei egyesült helyi érdekű vasutak részvénytársaság tulajdonát képező Bács-Bodrog vármegyei és ó-becse - ujvidék—titeli helyi érdekű vasutak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratok egyesítéséről« szóló törvényjavaslatot

a Ház úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

793. Elnök javaslatára a következő ülés ideje és napirendje következőleg állapíttatott meg:

A Ház legközelebbi ülését 1906. évi julius hó 26-án, csütörtökön délelőtt 11 órakor tartja — következő napirenddel:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása.
2. A mai ülésen elfogadott törvényjavaslatok harmadszori olvasása.

794. Következtek az interpellációk:

Bánffy Dezső báró intéz interpellációt »Manegutiu Miklós marosvásárhelyi gör. kel. főesperes fegyelmi ügyében«, a vallás- és közoktatásügyi ministerhez.

A Ház az interpellációt kiadja a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

795. Horváth József (marosujvári) interpellációt intéz »a vármegyei pénztári és számvevőségi tisztviselők sérelme tárgyában«, a pénzügyministerhez.

A pénzügyminister nyomban megadott válaszát a Ház tudomásul veszi.

796. Hodzsa Milán intéz interpellációt »a nyitravármegyei képviselőválasztási névjegyzékek tárgyában«, a belügyministerhez.

A Ház az interpellációt kiadja a belügyministernek.

797. Wekerle Sándor ministerelnök mint pénzügyminister beterjeszti »az 1906. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatot.

A Ház elrendeli a törvényjavaslat kinyomatását, szétosztását s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a pénzügyi bizottságnak.

A napirend kimeríttetvén,

elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi julius hó 26-án tartott

38. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Benedek János.***

798. Elnök az ülést megnyitja; jegyző felolvassa az 1906. évi julius hó 25-én tartott ülés jegyzőkönyvét.

A mult ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül hitelesíttetik.

799. Elnök bemutatja dr. Erdélyi János ügyvédnek a panaszszal megtámadott nagyilondai választás tárgyában beadott kérvényét.

Tekintettel az ügy rendkivüliségére és a kérelem sürgősségére, a Ház a kérvényt tárgyalás és javaslattétel végett a kérvényi bizottság mellőzésével az igazságügyi bizottságnak adja ki.

800. Elnök bemutatja:

Abauj-Torna, Hajdu és Ung vármegyék közönségének feliratait a vármegyei önkormányzatot védő törvények alkotása iránt;

Hajdu vármegye közönségének háromrendbeli feliratát a Fejérváry-kormány vád alá helyezése, az országgyűlés feloszla-

tásának módozatait pontosan megállapító törvény alkotása és a nemzetiségi izgatások megfékezése tárgyában;

Komárom vármegye közönségének feliratát az iránt, hogy a szolgálaton kivül a katonaság a fegyverviseléstől eltiltassék;

a zircz-bakony-magyarszombathelyi tanítói körnek Darányi Ferencz, és

a felső-hevesi tanítói körnek Beniczky Elemér képviselő útján beadott kérvényét fizetésüknek az állami tanítókéval való egyenlősítése érdekében;

az országos keresztyén szövetségnek Darányi Ferencz képviselő útján beadott kérvényét a sajtótörvény reviziója iránt.

A Ház e feliratokat és kérvényeket tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a kérvényi bizottságnak.

801. Elnök jelenti, hogy a Fejérváry-kormány felmentésére és a Wekerle-kormány kinevezésére vonatkozó királyi leirat, valamint az egyes ministerek kinevezésére vonatkozó ministerelnöki átirat a képviselőház első ülésén még a Ház megalakulása előtt felolvastatott; akkor úgy határozott a Ház, hogy ezek a Ház megalakulása után újból a Ház elé terjesztendők.

Elnök javaslatára kimondja a Ház,

hogy a királyi leiratokat, valamint a ministerelnök átiratát tudomásul veszi és pedig azzal, hogy a Ház e határozata a Fejérváry-kormány vád alá helyezését kérő feliratok elintézésének nem praejudikálhat.

802. Elnök jelenti továbbá, hogy ugyancsak a képviselőház első ülésén a megalakulás előtt felolvastatott a ministerelnök átirata, melylyel megküldötte azt a felbontatlan királyi leiratot, mely a mult országgyülésnek 1906. évi február hó 19-én történt feloszlatására vonatkozik.

Elnök javaslatára egyhangúlag kimondja a képviselőház,

hogy a mult országgyülésen a képviselőház elnöke nem mutathatta be és nem hirdethette ki azt a királyi leiratot, mely a képviselőház feloszlatását tartalmazta, mert ennek átadását a ministeri felelősség körén kivül álló tényezőre, mely a felségjogok gyakorlására törvényesen befolyást gyakorolni nem jogosult, bizta az akkori kormány; úgy, hogy a leirat bejelentésének alakiságaiban is eleve hiányzott a biztosíték az iránt, hogy Ő Felségének a királynak szent és sérthetetlen személye és az alkotmánynak sérthetetlensége fenyegetve nem lesznek. A bekövetkezett események ezen előzményt nem alkotható jogi hézag daczára a képviselőház feloszlatását bevégzett ténynyé tették és az új országgyülés az 1848. évi IV. t.-czikkben kijelölt törvényes időben és módon összehivatott. E törvényes összehívás által a jogfolytonosság helyreállíttatott, és ezt a képviselőház határozatilag konstatálja.

803. Elnök jelenti, hogy a mult országgyülés folyama alatt több királyi leirat érkezett a képviselőházhoz, azonban ezek a leiratok az országgyülés folytonos elnapolása következtében meghirdethetők nem voltak; és pedig a következők:

1905. október 12-én a Házhoz érkezett egy 1905. augusztus 29-én kelt királyi leirat Ernuszt Kelemen főrendiházi alelnök felmentése tárgyában;

1905. deczember 22-én a képviselőházhoz visszaérkezett az 1905. deczember 18-án kelt — az országgyülés 1906. márczius 1-ig való elnapolásáról szóló királyi leirat;

ugyancsak 1905. deczember 22-én a képviselőházhoz érkezett az 1905. október 12-én kelt királyi leirat gróf Széchenyi Sándornak a főrendiház elnökévé történt kinevezése tárgyában:

végül 1906. február 16-án érkezett a képviselőházhoz Fejérváry Géza b. ministerelnök átirata, melylyel az országgyülést 1906. február 19-ére egybehívó királyi leiratot a Ház elnökének megküldi. Ez a királyi leirat a 42-ik ülésben 1906. február 19-én kihirdettetett és kihirdetés végett a főrendiháznak átküldetett, onnan azonban sem a leirat, sem az országos levéltár elismervénye át nem küldetett.

Mindezeket az átiratokat és leiratokat, miután azok meghirdetése, illetve újabbi meghirdetése idejét múlta, elnök javaslatára

a Ház megőrzés végett az országos levéltárba küldetni rendeli.

804. Hoitsy Pál, a pénzügyi bizottság előadója, bemutatja a pénzügyi bizottság jelentését »az 1906. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A jelentést a Ház kinyomatni, szétosztatni és a költségvetési törvényjavaslat tárgyalásával együtt a holnap tartandó ülés napirendjére tűzi ki.

805. Gaál András előadó bemutatja a közlekedés- és pénzügyi bizottságok jelentését »a pozsony-országhatárszéli helyi érdekű villamos vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában, s kéri, hogy annak tárgyalását a Ház a törvényjavaslat tárgyalásával együtt a holnapi ülés napirendjére tűzze ki.

Kmety Károly ellenindítványa után

a Ház elfogadja az előadó javaslatát s a jelentés és törvényjavaslat tárgyalását a holnapi ülés napirendjére tűzi ki.

806. Rátkay László, a gazdasági bizottság előadója, bemutatja a gazdasági bizottság kétrendbeli jelentését:

a) »a képviselőház háznagyának a házszabályok 280. §-a értelmében a képviselőház vagyonáról tett jelentése tárgyában«,

b) »Hajnik Pál volt képviselőházi díjnoknak végkielégítése tárgyában«.

A Ház a jelentéseket a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki.

807. Lázár Zoárd előadó bemutatja a mentelmi bizottság jelentéseit: Hencz Károly, Hermán Ferencz, Olay Lajos, Beniczky Ödön, Hencz Károly, Lovászy Márton, Hodzsa Milán, Várady Imre és Kardos Samu, Bozóky Árpád, ifj. Madarász József, Urmánczy Nándor, Várady Károly, Kardos Samu, Áchim L. András, Hodzsa Milán, Áchim L. András, Nagy Emil, Hinléder Ernő. Molnár Albert, Nagy György, Bozóky Árpád, Barta Ferencz, Ártim Mihály, Juriga Nándor (kétrendbeli) és Krasznay Ferencz képviselők mentelmi ügyében s a mentelmi ügyek jegyzékét.

Tudomásul szolgál s ezek napirendre tűzése iránt később fog a Ház intézkedni.

808. Napirend szerint következik »a nagykároly-mátészalka-csapi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot, igen-e vagy nem?

A képviselőház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s annak a főrendiházhoz szives hozzájárulás végett való átküldését elhatározza.

809. Napirend szerint következik »a mocsolád—siófoki helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot, igen-e vagy nem?

A képviselőház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s annak a főrendiházhoz szives hozzájárulás végett való átküldését elhatározza.

810. Napirend szerint következik »a zombor—ó-becsei helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot, igen-e vagy nem?

A képviselőház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s annak a főrendiházhoz szives hozzájárulás végett való átküldését elhatározza.

811. Napirend szerint következik »az első délnyugati határőrvidéki helyi érdekű vasut részvénytársaság sziszek—caprag—vrginmosti vonalának folytatásaként tervezett vrginmost—károlyvárosi helyi érdekű vasutvonal engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot, igen-e vagy nem?

A képviselőház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s annak a főrendiházhoz szives hozzájárulás végett való átküldését elhatározza.

812. Napirend szerint következik »az őssi—váradvelenczei összekötő helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot, igen-e vagy nem?

A képviselőház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s annak a főrendiházhoz szives hozzájárulás végett való átküldését elhatározza.

813. Napirend szerint következik »az orosháza—szentes—csongrádi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot, igen-e vagy nem?

A képviselőház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s annak a főrendiházhoz szives hozzájárulás végett való átküldését elhatározza.

814. Napirend szerint következik »az eszék—djakovár—vrpoljei helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot, igen-e vagy nem?

A képviselőház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s annak a főrendiházhoz szives hozzájárulás végett való átküldését elhatározza.

815. Napirend szerint következik »a Bácsbodrog vármegyei egyesült helyi érdekű vasutak részvénytársaság tulajdonát képező Bácsbodrog vármegyei és óbecse—ujvidék—titeli helyi érdekű vasutak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratok egyesítéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot, igen-e vagy nem?

A képviselőház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s annak a főrendiházhoz szives hozzájárulás végett való átküldését elhatározza.

816. Elnök javaslatára

a jelen jegyzőkönyvnek 808—815. tétel alatt foglalt nyolcz legutóbbi pontját a Ház nyomban hitelesíti.

817. Következik a legközelebbi ülés idejének s napirendjének megállapítása; elnök javaslatára

a legközelebb, pénteken, 1906. évi julius hó 27-én délelőtt 10 órakor tartandó ülés napirendjét a Ház következőleg állapítja meg:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása.
2. »Az 1906. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslat tárgyalása.
3. »A pozsony-országhatárszéli helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalása.
4. A gazdasági bizottság kétrendbeli jelentésének tárgyalása.

A napirend megállapítása után

elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi julius hó 27-én tartott

39. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Benedek János.***

818. Elnök az ülést megnyitja, jegyző felolvassa az 1906. julius 26-án tartott ülésnek jegyzőkönyvét.

A Ház a mult ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesíti.

819. Elnök bemutatja Filipits Lajos, Zala vármegye csáktornyai választókerületében 1906. julius 25-én megválasztott országgyűlési képviselő megbizólevelét.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadták az igazolási állandó bizottságnak.

820. Napirend szerint következett »az 1906. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Hoitsy Pál, a pénzügyi bizottság előadója, ismerteti s elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot; egyszersmind a következő határozati javaslatot adja be:

»*Határozati javaslat.*

A képviselőház kimondja, hogy az 1906. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat elfogadásával az 1906-iki kezelési évnek azon szakára, mely a jelenlegi kormány hivatalba lépését megelőzte, a felmentvény megadottnak nem tekinthető.«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

821. Következett a törvényjavaslat részletes tárgyalása.

Hoitsy Pál előadó az 1. §-hoz a következő módosítást ajánlja:

Módosítás.

Az 1. §. ötödik sorában e helyett: »Hatvankettő millió«, tétessék: »*Hatvankét millió.*«

A Ház a módosítást elfogadja; s ezután a törvényjavaslatot részleteiben is elfogadja.

822. A 6-ik §-hoz Hoitsy Pál a következő módosítást ajánja:

Módosítás.

A 6-ik szakasz utolsó sorának e mondata helyett: »Ezek között az átruházási jog megengedtetik«, tétessék: »*Ezek között az átruházás megengedtetik.*«

A Ház ezt a módosítást is elfogadja.

823. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Hoitsy Pál határozati javaslatát, igen-e vagy nem?

A Ház a határozati javaslatot elfogadja.

Ezzel a költségvetési törvényjavaslat úgy általánosságban, mint részleteiben is letárgyaltatván, elnök javaslatára

a most elfogadott törvényjavaslat harmadszori olvasását a Ház legközelebbi ülésének napirendjére tüzi ki.

824. Következik »a pozsony-országhatárszéli helyi érdekű villamos vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Kmety Károly a következő határozati javaslatot adja be:

»*Határozati javaslat.*

Mondja ki a képviselőház, hogy a pozsony-országhatárszéli helyi érdekű villamos vasut engedélyezéséről szóló 152. sz. tör-

ványjavaslatot véleményes jelentéstétel végett a közgazdasági bizottsághoz utasítja.«

A Ház a határozati javaslatot elfogadja.

825. Rátkay László bemutatja a gazdasági bizottság jelentését »a képviselőház háznagyának a házszabályok 280. §-a értelmében a Ház vagyonáról tett jelentése tárgyában«.

A Ház a gazdasági bizottság jelentését tudomásul veszi s a felmentvényt a háznagynak megadja s hozzájárul ahhoz, hogy az elveszett csekély értékű tárgyak a leltárból töröltessenek.

826. Rátkay László beterjeszti a gazdasági bizottság azon javaslatát, hogy Hajnik Pál volt képviselőházi díjnoknak 500 K jutalomdíj adományoztassék.

A Ház e javaslatot elfogadja s az elnököt ez összeg kiutalványozására felhatalmazza.

827. Következik a legközelebbi ülés idejének s napirendjének megállapítása. Elnök javaslatára

a szombaton, 1906. évi julius hó 28-án délelőtt 10 órakor tartandó ülés napirendjét következőkép állapítja meg a Ház:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása.
2. Indítvány- és interpellációs könyvek felolvasása.
3. »Az 1906. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.
4. Mentelmi bizottság 26 rendbeli jelentése.
5. Kérvények 2-ik sorjegyzéke.

A napirend megállapíttatván,

elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi julius hó 28-án tartott

40. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Rakovszky István,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Benedek János.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

828. Elnök az ülést megnyitja; a jegyző felolvassa az 1906. julius 27-én tartott ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a mult ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesíti.

829. Elnök bemutatja:

Eötvös Károly, Budapest székes főváros VII. választókerületében f. hó 26-án megválasztott országgyülési képviselő megbizólevelét;

továbbá Müller Károly, Arad szab. kir. város választókerületében f. hó 26-án megválasztott országgyülési képviselő megbizólevelét.

A Ház a megbizóleveleket megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadja az igazolási állandó bizottságnak.

830. Elnök jelenti, hogy Pleininger Ferencz, Szokoly Tamás és Beck Lajos képviselők választása óta 30 nap eltelt s a kir. Curiától vett értesités szerint választásuk ellen kérvény nem adatott be.

Minthogy választásuk ellen panasz vagy kifogás sem tétetett, nevezett képviselőket a Ház végleg igazolt képviselőknek jelenti ki.

831. Elnök bemutatja Grujics Mihály, a horvát-szlavon-dalmát országgyülés részéről a magyar országgyülés képviselőházába megválasztott képviselő levelét, melylyel bejelenti, hogy ő, mint a magyar országgyülés főrendiházának méltóságánál fogva tagja, a képviselőházba történt kiküldetéséről lemond.

Tudomásul szolgál s erről a horvát-szlavon-dalmát országgyülés elnöke értesitendő.

832. Elnök bemutatja:

Gömör-Kishont vármegye közönségének kétrendbeli,

és Háromszék vármegye közönségének a feliratát a vármegyei önkormányzat védelme tárgyában;

Kolozs vármegye közönségének feliratát a volt vármegyei számvevőségek és pénztárak visszaállítása érdekében;

a beregszászi állami hivatalszolgáknak Dudits Endre képviselő útján beadott kérvényét fizetésük rendezése ügyében;

a devecser—városlődi tanítói körnek Darányi Ferencz képviselő útján beadott kérvényét fizetésüknek az állami tanítókéval való egyenlősítése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

833. Elnök bemutatja az összeférhetlenségi állandó bizottság jelentését, mely szerint a bizottság Mikszáth Kálmán képviselő összeférhetlenségi ügyében az előkészítő eljárást befejezte.

Az elnök javaslatára elhatározza a Ház,

hogy ezen ügyben az összeférhetlenségi ítélő bizottság kisorsolása a képviselőház nyári szünete után és pedig az első ülésben teendő javaslat szerint naptárilag is megjelölendő napon eszközöltessék.

834. Egry Béla jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben ujabb bejegyzés nincs; az interpellációs könyvben Vizy Ferencz jegyzett interpellációt a vallás- és közoktatásügyi ministerhez: »az állami tanítóknak az állami tisztviselők közé való sorozása ügyében«.

A szokott időben elő fog terjesztetni.

835. Napirend szerint következett »az 1906. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot, igen-e vagy nem?

A képviselőház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s annak a főrendiházhoz szives hozzájárulás végett való átküldését elrendeli.

Elnök javaslatára az ügy sürgős természetére való tekintettel a jegyzőkönyv

fentebbi pontját a képviselőház nyomban hitelesíti.

836. A mentelmi bizottság osztály elleni izgatás miatt feljelentett Hencz Károly orsz. képviselő mentelmi ügyében zaklatást lát fenforogni.

A képviselőház ezen ügyben Hencz Károly mentelmi jogát fel nem függeszti.

837. Rágalmazás vétsége miatt feljelentett Hermán Ferencz orsz. képviselő mentelmi jogát a mentelmi bizottság javaslatára

felfüggeszti a Ház.

838. Rágalmazás vétsége miatt feljelentett Olay Lajos orsz. képviselő mentelmi jogát a mentelmi bizottság javaslatára

felfüggeszti a Ház.

839. Nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt feljelentett Beniczky Ödön orsz. képviselő mentelmi ügyében a mentelmi bizottság javasolja a mentelmi jog felfüggesztését.

A képviselőház felállás és ülvemaradás által történt szavazás útján úgy határoz, hogy ezen ügyben a mentelmi jogot fel nem függeszti.

840. Párviadal vétsége miatt feljelentett Hencz Károly orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

841. Párviadal vétsége miatt feljelentett Lovászy Márton orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

842. Izgatás miatt elitélt Hodzsa Milán orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

843. Becsületsértés vétsége miatt feljelentett Várady Imre és Kardos Samu orsz. képviselők mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

844. Párviadal vétsége miatt elitélt Bozóky Árpád orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

845. Párviadal vétsége miatt vádolt ifj. Madarász József orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

846. Párviadal vétsége miatt elitélt Urmánczy Nándor orsz. képviselő mentelmi ügyében a mentelmi bizottság javaslatára

a Ház felfüggeszti a mentelmi jogot; egyszersmind azonban utasítja az igazságügyministert, hogy a szabálytalanul eljárt biróság, illetve hatóság ellen a vizsgálatot rendelje el.

847. Párviadal vétsége miatt elitélt Várady Károly orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

848. Rágalmazás vétsége miatt feljelentett Kardos Samu orsz. képviselő mentelmi jogát

— mivel zaklatás esetét látja fenforogni — a Ház fel nem függeszti.

849. Rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt feljelentett Áchim L. András orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

850. Nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt feljelentett Hodzsa Milán orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

851. Hatóság elleni kihágással vádolt Áchim L. András orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

852. Nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt feljelentett Nagy Emil orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

853. Ügyvédi bűntett miatt feljelentett Hinléder Ernő orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

854. Nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt feljelentett Molnár Albert képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

855. A választói törvény elleni kihágás miatt feljelentett Nagy György orsz. képviselő mentelmi ügyében a mentelmi bizottság politikai zaklatást lát fenforogni s a kiadatás megtagadását javasolja.

Hermán Ferencz indítványozza, hogy Nagy György ügyében az összes iratok tétessenek át a belügyministerhez abból a czélból, hogy a kászonaltizi, kászonujfalusi és csikménasági körjegyzők és a csikszentmártoni főszolgabiró ellen a fegyelmi eljárást indíttassa meg azon okból, mert a nevezett tisztviselők eljárása politikai zaklatás jellegével bir.

A Ház Nagy György mentelmi jogát fel nem függeszti s Hermán Ferencz indítványát elfogadja.

856. Állategészségügyi és ipari kihágás miatt feljelentett Bozóky Árpád orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház fel nem függeszti.

857. Párviadal vétségével vádolt Barta Ferencz orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

858. Közhivatalnok ellen elkövetett rágalmazás vétsége miatt feljelentett Ártim Mihály orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház felfüggeszti.

859. Nyomtatvány útján elkövetett izgatás vétségével vádolt Juriga Nándor orsz. képviselő mentelmi jogát a mentelmi bizottság 180. sz. jelentéséhez képest

a Ház felfüggeszti.

860. Nyomtatvány útján elkövetett izgatás vétségével vádolt Juriga Nándor orsz. képviselő mentelmi jogát a mentelmi bizottság 181. sz. jelentésében foglalt javaslathoz képest

a Ház felfüggeszti.

861. Rágalmazás vétségével vádolt Krasznay Ferencz orsz. képviselő mentelmi jogát

a Ház fel nem függeszti.

862. Napirend szerint következett a kérvények 2-ik sorjegyzékének tárgyalása.

Moskovitz Iván előadó ismerteti a kérvényeket.

A képviselőház a kérvények 2-ik sorjegyzékében foglalt összes kérvényeket a kérvényi bizottság véleményes jelentésében előterjesztett javaslatok elfogadásával intézte el; és pedig a következőleg:

863. Szatmár vármegye felirata, a magyar ajkú görög-katholikusok anyanyelvének megvédése tárgyában.

Kiadatott a vallás- és közoktatásügyi ministernek azzal, hogy úgy a nagykárolyi egyházközségnek a nagyváradi egyházmegyéből való ki- és a munkácsi egyházmegyébe való bekebelezésének jelenleg tárgyalás alatt levő kérdésében, mint általában felmerülő hasonló esetekben, jóakarólag figyelembe venni sziveskedjék.

864. Nagylak község kérvénye, a szemlaki alapítványi földeknek ezentúl nyilvános árverésen leendő bérbeadása iránt.

A Ház a kérvényt — a vallásalap birtokainak mindenkori bérbeadásánál leendő figyelembevétel végett, — kiadta a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

865. Zala vármegye felirata, a Muraköznek a zágrábi érseki egyházmegyéből való kikebelezése és a szombathelyi püspöki egyházmegyébe bekebelezése iránt.

A Ház kiadja a vallás- és közoktatásügyi ministernek azzal, hogy a visszacsatolás fontos nemzeti érdeket képezvén, az ügy alapos átvizsgálása és lehető kedvező elintézése kívánatos; egyúttal a herczegprimás is átiratban felkérendő, az ügynek saját hatáskörében való támogatására.

866. Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Maros-Torda, Abauj-Torna, Békés, Szatmár és Nyitra vármegyék feliratai: a népiskolai törvényjavaslatnak a képviselőházban mielőbbi tárgyalásra tűzése és törvényerőre emelése tárgyában; ezzel kapcsolatban a tanítóképzés államosítása és a tanitóképzőkben a magyar nyelv érvényesítése és a törvényjavaslat ide vonatkozó 64. §-ának megváltoztatása, valamint az állami és felekezeti tanítók között a rang és javadalom tekintetében létező különbségek eltörlése tárgyában; továbbá:

a magyarországi ev. ref. egyház egyetemes conventjének kérvénye: a népiskolai törvényjavaslat tárgyában, a törvényjavaslat 47. §-ának 2., 52. §-ának 3. és 54. §-ának 2. bekezdéseinek megváltoztatása iránt; úgyszintén

a kisjenői népgyülés kérvénye, a népiskolai törvényjavaslatnak törvényerőre emelése ellen, annak a nemzetiségek és a román egyház és nép jogait sértő tartalma miatt; végre

a nyitra-zsámbokréti választókerület nem állami tanítói: az 1868. évi XXXVIII. t.-czikk 142. §-ának módosítása tárgyában.

Miután a népoktatás hazafias irányú reformja a Ház óhajtását is képezi s a népiskolai törvényjavaslat mielőbbi tárgyalásra tűzéséről gondoskodni kiván, ezen kérvényeket a Ház örvendetes tudomásul vétel mellett, kiadja a közoktatásügyi bizottságnak.

867. A magyarországi tanítók orsz. biz. emlékirata, —
a rozsnyói egyházmegyei róm. kath. tanítóegyesület, —
a beszterczebányai egyházmegyei tanítóegylet, —
az erdővidéki tanító-egylet, —
a hunyadvármegyei általános tanítóegylet, —
a barsmegyei népnevelők egyesülete, —
az udvarhelyi róm. kath. esperes-kerületi tanítóegylet havasalji fiókköre;
33 községi és felekezeti polgári és felső népiskola tanítótestületének kérvényei: a felekezeti, községi tanítók fizetésének és nyugdíjügyének rendezése iránt.

Minthogy e kérvények oly szoros kapcsolatban állanak a tárgyalásra váró népiskolai törvényjavaslattal, hogy a Ház velük érdemben csak ezen törvényjavaslattal kapcsolatosan foglalkozhatik, tanulmányozás és a törvényjavaslat tárgyalásakor leendő figyelembevétel végett, a Ház kiadja a közoktatásügyi bizottságnak.

868. A zircz-szombathelyi ker. róm. kath. tanítóegyesület kérvénye: az orsz. tanítói nyugdíjtörvénynek méltányos módosítása tárgyában.

A Ház ezen kérvényt — az orsz. tanítói nyugdíjtörvény módosítását czélzó javaslat készítésénél való figyelembevétel végett, — kiadja a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

869. A karloviczi gör.-kel. szerb metropolia püspöki zsinatának kérvénye: a görög-keleti elnevezés helyett a vallást illetőleg »orthodox«, az egyházat illetőleg pedig »orthodox szerb« elnevezés törvénybe iktatása tárgyában.

A Ház ezen kérvényt kiadja a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

870. Csongrád város felirata: a választókerületi joga felfüggesztése folytán megtakarított képviselői illetményeknek culturális alapítvány czéljaira fordítása tárgyában.

Minthogy a kérvény tárgyát képező illetményeket a képviselőház gazdasági bizottsága az állampénztártól fel nem vette és a kérdéses évek zárószámadásai is jóváhagyattak: e kérvényt a Ház — mint nem teljesíthetőt, — irattárba tenni rendeli

871. A magyar mérnök- és építészegylet kérvénye: a nemzeti szinházaknak kizárólag magyar építőművészek által és azok tervei szerint leendő építtetése iránt.

A Ház ezen kérvényt kiadja a belügyi kormánynak azzal, hogy jövőben a hatáskörébe tartozó szinházak körül fölmerülő minden építkezésnél a magyar építőművészeket hivja fel pályázatra.

872. Heves, Esztergom, Ung, Moson, Szolnok-Doboka, Borsod, Zala, Csanád, Ugocsa, Turócz, Bereg, Jász-Nagykun-Szolnok, Komárom, Sopron, Arad, Máramaros, Bars és Győr vármegyék, úgyszintén Szeged sz. kir. város feliratai: a köztisztviselők szolgálati pragmatikájának megalkotása iránt.

Minthogy a Ház a tisztviselők politikai függetlenségét, mint alkotmánybiztosítékot mielőbb intézményileg biztosítandónak tartja, e kérvényeket, illetőleg feliratokat kiadja az összkormánynak azzal, hogy azok tartalmát a tisztviselők szolgálati pragmatikájáról szóló és mielőbb előterjesztendő törvényjavaslat előkészítésénél vegye figyelembe.

873. Mielőtt az interpellációra tért volna a Ház, elnök előterjesztette, hogy a nyári szünet előtt a képviselőháznak még csak egy ülést szükséges tartani, melynek tárgya a főrendiház izenetének átvétele.

A Ház felhatalmazza az elnököt, hogy a főrendiház izenetének megérkezése után a jövő hét elején ezen napirenddel az ülést összehívhassa.

874. Vizy Ferencz előadja interpellációját »az állami tanítóknak az állami tisztviselők közé való sorozása ügyében«.

A Ház az interpellációt kiadja a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

A napirend kimeríttetvén,

elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi julius hó 30-án tartott

41. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Gr. Thorotzkai Miklós.***

875. Elnök az ülést megnyitván, Benedek János jegyző olvassa az 1906. julius hó 28-án tartott ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a felolvasott jegyzőkönyvet hitelesíti.

876. Elnök jelenti, hogy Beck Lajos képviselő nyilvánvaló tévedés alapján lett a képviselőháznak f. évi julius hó 28-án tartott ülésében a végleg igazolt képviselők közé sorolva. Beck Lajos képviselő megbizólevele ugyanis az I-ső biráló bizottsághoz lett utasítva, miért is nevezett képviselőnek igazolása a biráló bizottság hatáskörébe tartozván, nevezett képviselő a biráló bizottság erre vonatkozó határozatának beérkezése előtt a végleg igazolt képviselők jegyzékébe nem sorolható.

Javasolja ennek folytán, mondja ki a Ház a Beck Lajos képviselő igazolására vonatkozólag hozott határozat téves voltát, és adja ki az összes ezen ügyre vonatkozó iratokat az I-ső biráló bizottságnak.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

877. Elnök jelenti, hogy gr. Esterházy Móricz, Nagy Barna és Visontai Soma képviselők megválasztása óta 30 nap eltelt, és a Curiától vett értesítés szerint megválasztatásuk ellen kérvény nem adatott be.

Minthogy ellenük sem panasz, sem kifogás nem tétetett, a Ház nevezett képviselőket véglegesen igazolt képviselőknek jelenti ki.

878. Elnök bemutatja Tolnay Lajos képviselő levelét, melylyel bejelenti, hogy összeférhetlenségi helyzetét megszüntette.

A Ház a bejelentést tudomásul veszi.

879. Elnök jelenti, hogy a könyvtári bizottság jegyzőjévé Beniczky Ödön képviselőt választotta meg.

Tudomásul vétetik.

880. Elnök jelenti, hogy a székes főváros polgármestere a képviselőházat a Washington György szobrának f. évi szeptember hó 16-án délelőtt 11 órakor tartandó ünnepélyes leleplezésére meghivta.

Javasolja ennek folytán, hogy a Ház ezen ünnepélyen az elnökség egyik tagjának vezetése alatt küldöttségileg vegyen részt, és a szoborra koszorút tétessen. A küldöttség a résztvenni óhajtó képviselőkből fog alakulni.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

881. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratait, melyek szerint a főrendiház:

»a nagykároly—mátészalka—csapi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«,

»a mocsolád—siófoki helyi érdekű vasut engedélyezéséről«,

»a zombor—óbecsei helyi érdekű vasut engedélyezéséről«,

»az első délnyugati határőrvidéki helyi érdekű vasut részvénytársaság sziszek—caprag—vrginmosti vonalának folytatásaként tervezett vrginmost—károlyvárosi helyi érdekű vasutvonal engedélyezéséről«,

»az őssi—váradvelenczei összekötő helyi érdekű vasut engedélyezéséről«,

»az orosháza—szentes—csongrádi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«,

»az eszék—djakovár—vrpoljei helyi érdekű vasut engedélyezéséről«,

»a Bács-Bodrog vármegyei egyesült helyi érdekű vasutak részvénytársaság tulajdonát képező Bács-Bodrog vármegyei és óbecse—újvidék—titeli helyi érdekű vasutak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratok egyesítéséről«,

»az 1906. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatokat f. évi julius hó 28-án tartott ülésében a képviselőház által megállapított szerkezetben, módosítás nélkül elfogadta.

A két Ház között ezen törvényjavaslatokra nézve teljes megegyezés jövén létre, azok legfelsőbb szentesítés végett Ő Felsége elé fognak terjesztetni.

882. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratát, melyben értesíti, hogy »az 1906. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatnak kellő időben történt elfogadása folytán »az államháztartás ideiglenes viteléről szóló 1906. évi II. t.-cz. hatályának meghosszabbitásáról« szóló törvényjavaslatnak a főrendiház által való tárgyalása feleslegessé vált.

A Ház az átiratot tudomásul veszi.

883. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratait, melyek szerint a főrendiház:

»a közös függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottságnak a függő államadósság 1906. évi kezelési költségeinek előirányzatáról«,

»a közös hadsereg katonai nevelő- és képzőintézeteiben magyar állami alapitványi helyekre elhelyezett ifjakról az 1904-ik évben«,

»az 1897-iki XXIII. t.-cz. értelmében a m. kir. honvédnevelő- és képzőintézetek állapotáról az 1904-ik évben«,

»a hadmentességi díjalap álladékáról az 1903-ik évben«,

»a hadmentességi díjalap álladékáról az 1904-ik évben«,

»az 1903. évi november 1-től 1904. évi október 31-ig a császár. és kir. közös hadseregtől a m. kir. honvédség tényleges állományába történt tiszti áthelyezésekről«,

»az 1904. évi november hó 1-től 1905. évi október 31-ig a császz. és kir. közös hadseregtől a m. kir. honvédség tényleges állományába történt tiszti áthelyezésekről«,

»a honvédmenház 1903-ik évi állapotáról, működéséről és számadásairól«,

»a honvédmenház 1904-ik évi állapotáról, működéséről és számadásairól«,

»a fernezelyi kir. fémkohónál kénsavgyár felállításáról« szóló ministeri jelentések tárgyában, valamint az 1906. évi költségvetés előirányzatának tárgyalása közben hozott képviselőházi határozatokhoz hozzájárult,

mely határozatok ennélfogva országos határozatoknak jelentetnek ki.

884. Elnök jelenti, hogy engedélyt adott Áchim András képviselőnek, hogy »Kovács György letartóztatása ügyében« sürgős interpellatiót terjeszthessen elő.

Az interpellatió az ülés végén fog előterjesztetni.

885. Okolicsányi László, az igazoló állandó bizottság előadója jelenti, hogy a bizottság:

a Filipics Lajos Csáktornyán,

Eötvös Károly Budapest VII. kerületében és

Müller Károly Aradon megválasztott képviselők megbízóleveleit rendben találván, javasolja, hogy az illető képviselők 30 napi kérvényezési határidő fentartásával igazoltassanak.

A Ház nevezett képviselőket a 30 nap fentartásával igazolt képviselőknek jelenti ki. Egyuttal elnök Eötvös Károlyt az I-ső, Müller Károlyt a IV-ik, Filipics Lajost a IX-ik osztályba sorsolja.

886. Áchim András előterjeszti interpellatióját »Kovács György letartóztatása ügyében«, az igazságügyi és belügyi ministerekhez.

Kiadatik az igazságügyi és belügyi ministereknek.

887. Wekerle Sándor ministerelnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését f. évi október hó 10-én tartsa.

Hodzsa Milán képviselő ezzel szemben szeptember 10-ik napját indítványozván a legközelebbi ülés idejéül,

a Ház felállás- és ülvemaradással Wekerle Sándor ministerelnök javaslatát fogadja el.

888. Elnök javasolja, hogy a f. évi október hó 10-ik napjára határozott ülés délelőtt 11 órakor kezdődjék; napirendje pedig legyen:

1. irományok és elnöki előterjesztéseknek bemutatása,
2. a további teendők iránti határozathozatal.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

889. Elnök felhatalmazást kér arra, hogy Ő Felségének augusztus hó 18-ára eső születésnapja és október hó 4-ére eső névünnepe alkalmából a képviselőház hódoló tiszteletét és jó kivánságait tolmácsolhassa a Felséges Ur előtt.

A Ház a kért felhatalmazást megadja.

890. Elnök felhatalmazást kér végül arra, hogy a képviselőház ülésezésének szünetelése alatt megüresedő képviselőválasztókerületekben az új választások elrendelésére a szükséges intézkedéseket megtehesse.

A Ház a kért felhatalmazást megadja.

891. Elnök javasolja, hogy a Ház a mai ülés jegyzőkönyvét a mai ülésben hitelesítse.

A Ház e javaslatot elfogadván,

elnök az ülést a jegyzőkönyv megszerkeszthetése végett 10 perczre felfüggeszti.

892. Szünet után elnök az ülést ujból megnyitván, jegyző olvassa a mai ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1906. évi október hó 10-én tartott

42. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

893. Az elnök, megnyitván az ülést, bemutatja a ministerelnöknek azt közlő átiratát, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége a legmagasabb születésnapja és névnapja alkalmából a képviselőház részéről kifejezett szerencse-kivánatokért királyi köszönetét nyilvánítja.

A Ház a ministerelnök átiratának tartalmát tudomásul veszi.

894. Előterjeszti az elnök a ministerelnöknek arról értesítő átiratát, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége a képviselőháznak a jelen országgyülést megnyitó trónbeszédre adott válaszfeliratát tudomásul venni méltóztatott.

Az átirat tartalmát a Ház tudomásul veszi.

895. Tóth János képviselő levelét mutatja be az elnök, mely szerint a nevezett képviselő, vallás- és közoktatásügyi államtitkárrá lett kineveztetése folytán, képviselői megbizatásáról s egyúttal képviselőházi háznagyi tisztéről is lemond.

Ezzel kapcsolatban azt jelenti az elnök, hogy ezen lemondás folytán, Jász-Nagykún-Szolnok vármegye mezőtúri választókerületét illetőleg, az új választás eszközlése iránt intézkedett.

A Ház a lemondást és az elnök jelentését tudomásul veszi és elhatározza, hogy a háznagyi tisztség betöltése iránt annak idején fog intézkedni.

896. Gróf Bombelles Márk horvát-szlavonországi képviselőnek az elnökhöz intézett s ez által bemutatott levelében foglalt és a magyar országgyülésben viselt képviselői állásáról való lemondását s az elnök azon jelentését, hogy e körülményről a horvát-szlavon-dalmát országgyülést már értesítette,

a Ház tudomásul veszi.

897. Az elnök bemutatja:

a Nagykőrös városi választókerületben az 1906. évi augusztus hó 2-án megválasztott Barabás Béla,

a Marosvásárhely sz. kir. város I-ső választókerületében az 1906. évi augusztus 14-én megválasztott Fenyvesi Soma,

a Kolozsvár sz. kir. város I-ső választókerületében az 1906. évi augusztus 22-én megválasztott Kecskeméthy István,

végül a Jász-Nagykún-Szolnok vármegye mezőtúri választókerületében az 1906. évi szeptember 17-én megválasztott Tóth János országgyűlési képviselők megbizóleveleit.

A megbizóleveleket a Ház az igazolási állandó bizottságnak megvizsgálás és jelentéstétel végett adja ki.

898. Kubinyi Márton és gróf Üchtritz-Amadé Emil képviselőknek, az elnökhöz intézett és általa előterjesztett leveleikben foglalt kérelmükhöz képest,

a Ház három havi és illetőleg három heti szabadságidőt engedélyez.

899. Az elnök bemutatja özvegy Pisztóry Mórné levelét, melyben hálás köszönetet mond a Háznak azért, hogy elhunyt férje Pisztóry Mór képviselő ravatalára koszorút helyeztetett.

A Ház a levél tartalmát tudomásul veszi.

900. Az elnök jelenti, hogy Babocsay Sándor, Óváry Ferencz, báró Dániel Tibor, Filipits Lajos, Eötvös Károly és Müller Károly képviselők megválasztatása óta 30 nap eltelt, és megválasztatásuk érvénye a m. kir. Curiától vett értesítés szerint kérvénynyel megtámadva nem lett.

Minthogy a nevezett képviselők megválasztatásának érvénye ellen a Háznál sem lett panasz beadva vagy kifogás emelve, — a Ház a nevezett képviselőket végleg igazolja.

901. Jelenti az elnök, hogy a m. kir. Curia értesítése szerint, báró Vécsey László képviselő megválasztatásának érvényes volta ellen, az 1899. évi XV. t.-czikk 11. §-a alapján, ujabb kérvény nem lett beadva, s egyúttal azt is fölemlíti, hogy a nevezett képviselő megválasztatásának érvénye panaszszal vagy kifogással sem lett annak idején megtámadva.

Ezen jelentés folytán a Ház báró Vécsey Lászlót végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

902. Az elnök bemutatja a m. kir. Curiának 86. sz. alatt kelt átiratát és illetőleg végzését, mely szerint a gróf Batthyány Zsigmond megválasztatásának érvénytelenítésére irányult eljárást, a kérvény visszavonása folytán, megszüntette.

Ezen végzés folytán, és mert a nevezett képviselő megválasztatásának érvénye annak idején panaszszal vagy kifogással sem lett megtámadva, — a Ház őt végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

903. Bemutatja az elnök a m. kir. Curiának átiratát és illetőleg végzését, mely szerint a Moskovitz Iván megválasztatásának érvényét megtámadó kérvényt visszautasította és a választás érvényessége ellen, az 1899. évi XV. t.-czikk 11. §-a alapján ujabb kérvény beadva nem lett.

A Curia végzése s értesítése folytán és, mert a nevezett képviselő megválasztatásának érvénye annak idején sem panaszszal, sem kifogással nem lett megtámadva, őt a Ház végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

904. Elnök bemutatja a m. kir. Curiának 498. sz. alatt kelt átiratát s illetőleg itéletét, a melylyel a Békés-Csabán az 1906. évi május 7-én tartott országgyülési képviselőválasztást, a melyen Áchim L. András lett megválasztott képviselőnek kijelentve, – érvénytelennek mondja ki és Áchim L. András cselekvő és szenvedő választóképességét egy év tartamára felfüggeszti.

Ezzel kapcsolatban jelenti az elnök, hogy intézkedett az iránt, hogy a békés-csabai választókerületben a képviselőválasztás foganatosíttassék.

A Curia itéletét és az elnök jelentését a Ház tudomásul veszi.

905. Bemutatja az elnök a m. kir. Curia elnökének átiratát, mely mellett a Marosvásárhely sz. kir. város I-ső kerületében megválasztott Fenyvesi Soma választásának érvénytelenítésére irányuló kérvény s mellékletei másolatát küldi meg.

Ezen értesítés folytán a Ház Fenyvesi Somát a kérvénynyel megtámadott képviselők jegyzékében rendeli nyilvántartatni s erről az igazolási állandó bizottságot értesíti.

906. Az elnök bemutatja a m. kir. Curiának kétrendbeli átiratát, melyek szerint a Kolozsvár sz. kir. város I-ső kerületében megválasztott Kecskeméthy István választásának érvénye kérvénynyel lett megtámadva, a melyet a kir. Curia alaki hiányok miatt visszautasított ugyan, azonban az 1899. évi XV. t.-czikk 11. §-a alapján beadható ujabb kérvény benyujtására megszabott határidő még le nem telt.

A Curia átiratainak ezen tartalmáról a Ház az igazolási állandó bizottságot értesíti.

907. A ministerelnöknek az elnökhöz intézett s ez által a Háznak bemutatott átiratai azon tartalmát, hogy:

»a Svájczczal az 1906. évi márczius hó 9-én kötött kereskedelmi szerződés és az ennek életbeléptetésére vonatkozó »Nyilatkozat« beczikkelyezéséről«, —

»a Svájczczal az 1906. évi márczius hó 9-én kötött állategészségügyi egyezmény beczikkelyezéséről«, —

»az 1906. évi állami költségvetésről«, —

»a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt létrejött pénzügyi egyezmény beczikkelyezéséről« — és

»a királyi biróságok és ügyészségek tagjainak az igazságügyministeriumban 1905. január 1-je óta történt alkalmazása tekintetében a felmentés megadásáról és azoknak az igazságügyministeriumban további ideiglenes alkalmazásáról« szóló törvényjavaslatok Ő Felsége által szentesíttetvén, azok, mint ez idei VII—XI. törvényczikkek az »Országos Törvénytár« útján kihirdetve lettek,

a Ház tudomásul veszi.

908. Az elnök bemutatja a ministerelnöknek »a dicsőült Erzsébet királyné emlékére felállítandó szobormű tárgyában az 1902—1905. évekről« előterjesztett jelentését.

A Ház a jelentés kinyomatását, szétosztását rendeli el s tárgyalását annak idején fogja napirendre tűzni.

909. A függő államadósságot ellenőrző országos bizottságnak »a függő államadósság 1907. évi kezelési költségeinek előirányzatáról« az elnök útján előterjesztett jelentését

a Ház kinyomatni, szétosztatni rendeli s azt előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottságnak adja ki.

910. Bemutatja az elnök a ministerelnök átiratát, mely mellett Ő Felsége azon kéziratának másolatát küldi meg, a melylyel Ő Felsége az 1867. évi XII. t.-czikk 21. §-a alapján akként döntött, hogy a közös ügyek költségeihez való hozzájárulási arány az 1906. évi julius hó 1-étől az 1907. évi junius 30-áig terjedő időtartamra Magyarország részéről $33^{3}/_{49}$%, Ausztria részéről pedig $66^{46}/_{49}$% legyen, és hogy Ő Felsége ugyanezt a hozzájárulási arányt állapította meg az 1905. évi julius hó 1-étől az 1906. évi junius 30-áig terjedő időre is.

A Ház a legfelsőbb kézirat kinyomatását, szétosztását s azt határozza el, hogy napirendre tűzése iránt annak idején fog intézkedni.

911. Az elnök arra emlékezteti a Házat, hogy a folyó évi julius hó 28-án tartott ülésben be lett jelentve, hogy Mikszáth Kálmán képviselő összeférhetlenségi ügyében az összeférhetlenségi állandó bizottság az előkészítő eljárást befejezte, s hogy a Ház akkor úgy határozott, hogy az összeférhetlenségi itélő bizottság kisorsolása iránt a nyári szünet után az első ülésben tétessék előterjesztés.

Ehhez képest azt javasolja az elnök, hogy a házszabályok 170. §-a értelmében való kisorsolás a folyó évi október hó 19-én tartandó ülés napirendére tüzessék, a mikor is a Ház a tanácskozásra rendelt idő letelte előtt egy órával szakítsa meg a tárgyalást, ekkor ejtessék meg a kisorsolás és a kisorsolandó itélő bizottság azonnal tárgyalja az ügyet.

A Ház az elnök javaslata szerint határoz, a mely határozat kijelentése után az elnök az ülésben felolvastatja a házszabályok 172. §-át.

912. Az elnök előadja, hogy a képviselőház az 1905. évi junius hó 5-én tárgyalta a számvizsgáló bizottságnak a képviselőházi pénztár 1904. évi számadására vonatkozó jelentést és arra utasította az igazságügyi bizottságot, hogy a számvizsgáló bizottság elfogadott javaslata szerint kimondott anyagi felelősségre vonatkozó képviselőházi határozatnak miként leendő foganatosítása iránt tegyen javaslatot.

Az országgyülés feloszlattatván, az akkori képviselőház igazságügyi bizottsága nem terjeszthette elő javaslatát s most Holló Lajos képviselő az ez ügyre vonatkozó iratokat az elnöknek küldötte meg, további intézkedés végett.

Indítványozza az elnök, hogy a Ház tartsa fenn a mult országgyülésen hozott határozatot és az ügyiratokat, megfelelő javaslattétel végett, az igazságügyi bizottságnak adja ki.

A Ház az elnök indítványát határozattá emeli.

913. Az elnök bemutatja a Ház nyári szünete alatt érkezett következő feliratokat és kérvényeket:

Baranya, Borsod, Csanád, Hajdu, Szolnok-Doboka, Zólyom vármegyék, továbbá Kassa, Selmecz-Bélabánya, Sopron, Szatmár-Németi és Székesfehérvár sz. kir. városok közönségeinek feliratait, az alkotmány biztosítása tárgyában;

Csanád, Jász-Nagykún-Szolnok, Moson és Nyitra vármegyék, valamint Arad sz. kir. és Hódmező-Vásárhely, törvényhatósági joggal felruházott városok közönségeinek feliratait, a törvényhatósági önkormányzat védelme tárgyában;

Csanád, Esztergom, Gömör-Kishont, Vas és Zemplén vármegyék közönségeinek feliratait, a vármegyei számvevőségek és pénztárak visszaállítása érdekében;

Szolnok-Doboka vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a vármegyék állami javadalmazásáról és illetőleg a törvényhatóságokról szóló 1886. évi XXI-ik t.-czikk módosítása ügyében;

Sopron sz. kir. város közönségének feliratát, a sajtószabadságnak törvény útján való szabályozása tárgyában;

Szabolcs vármegye közönségének feliratát, a II. Rákóczi Ferencz és társai számüzetésére vonatkozó törvénynek eltörlése iránt;

Bereg vármegye és Győr sz. kir. város közönségeinek feliratait, márczius 15-ének törvényes, nemzeti ünneppé való nyilvánítása érdekében;

Bars és Szatmár vármegyék, és Sopron sz. kir. város közönségeinek feliratait, a Fejérváry-kormány tagjainak vád alá helyezése iránt;

Bereg vármegye közönségének feliratát, a Fejérváry-kormány idején kiadott, törvényellenes belügyministeri rendeletek hatályon kivül való helyezése iránt;

Somogy vármegye közönségének feliratát, a királyi biztosi intézménynek törvényhozás útján való megszüntetése tárgyában;

Borsod, Csanád, Esztergom, Háromszék, Nógrád, Nyitra, Szatmár, Szolnok-Doboka, Tolna, Torontál, Zemplén és Zólyom

vármegyék, továbbá Kassa és Selmecz-Bélabánya sz. kir. városok közönségeinek, a nemzetiségi izgatások megfékezése érdekében kelt feliratait;

Zólyom vármegye közönségének feliratát, a nemzetiségi sajtó által folytatott üzelmek megrendszabályozása iránt;

Baranya, Csanád, Esztergom, Nógrád, Somogy, Szatmár, Temes, Tolna, Torda-Aranyos, Liptó, Vas és Zólyom vármegyék, továbbá Arad, Kassa, Komárom, Pozsony, Sopron, Székesfehérvár és Zombor sz. kir. városok közönségeinek feliratait, egy m. kir. katonai földrajzi intézet felállítása iránt;

Jász-Nagykún-Szolnok, Liptó és Szatmár vármegyék, továbbá Pozsony és Selmecz-Bélabánya sz. kir. városok közönségeinek feliratait, a sorhadi szolgálatot kitöltő katonák anyagi segélyezése érdekében;

Jász-Nagykún-Szolnok vármegye közönségének feliratát, a tartalékosok és póttartalékosok behivására vonatkozó 1888. évi XVIII-ik t.-czikk módosítása tárgyában;

Budapest székes főváros és Sopron sz. kir. város közönségeinek feliratait, a nemzetiségi vidékek védelme, illetve egy munkás-jóléti törvénynek alkotása iránt;

Baranya és Szepes vármegyék közönségeinek feliratait, a vándor-czigányok letelepítése ügyében;

Csanád vármegye és Pécs sz. kir. város közönségeinek feliratait, az alkoholizmus terjedésének meggátlása érdekében;

Sopron sz. kir. város közönségének kétrendbeli feliratát, az általános, egyenlő választás, a progressiv adózás és az ingyenes népoktatás behozatala és illetőleg az önálló vámterület létesítése ügyében;

Tolna vármegye közönségének feliratát, a középiskolák reformja ügyében;

Debreczen sz. kir. város közönségének feliratát, a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. törvényczikk módosítása iránt;

Kassa sz. kir. város közönségének, a községekről szóló 1886. évi XXII-ik t.-czikk módosítását kérő feliratát;

Háromszék vármegye közönségének feliratát, egy Kolozsvár—Sepsiszentgyörgyön át vezető vasut megépítése tárgyában;

Somogy vármegye közönségének feliratát, törvényalkotás iránt az országgyülésileg meg nem szavazott adók behajtásának eltiltásáról, — a póttartalékosoknak béke idején szolgálattételre való behivása — és a vármegyei számvevőségek és pénztárak visszaállítása ügyében;

Szatmár vármegye közönségének feliratát, a nagykárolyi kir. törvényszék visszaállítása iránt;

Maros-Torda vármegye közönségének feliratát, a szászrégeni ev. lutheránus felekezeti algymnasium ügyében hozott belügyministeri határozat megváltoztatása tárgyában;

Tolna vármegye közönségének feliratát, az izraelita vallás főrendiházi képviseltetése ügyében;

Beszterczebánya város közönségének, Petrogalli Oszkár képviselő útján beadott feliratát, az állami közigazgatási teendők

végzéseért a városoknak adandó kárpótlás, valamint a bor- és húsfogyasztási adónak átengedése tárgyában;

az Országos magyar kereskedelmi Egyesületnek, Sándor Pál képviselő útján beadott kérvényét, a birói függetlenség intézményének megállapitása és a birák javadalmazásának rendezése ügyében;

a beszterczebányai igazságügyi, pénzügyi és vallás- és közoktatásügyi hivatalszolgáknak, Petrogalli Oszkár, —

továbbá a dévai állami hivatalszolgáknak, gróf Thorotzkai Miklós képviselők útján beadott kérvényeit, fizetési és előléptetési viszonyaik rendezése és az altiszti állás rendszeresítése iránt;

Bencze Ignácz és társai kászonaltizi lakosoknak, Nagy György képviselő útján beadott kérvényét, a kászonfeltizi arányosítás felfüggesztése tárgyában;

a hédervári tanítói körnek, Szabó István képviselő útján beadott kérvényét, helyzetöknek az állami tanítókéval való egyenlővé tétele iránt; végül

Jancsovits Béla volt állami hivatalnoknak, gróf Batthyány Tivadar képviselő útján beadott kérvényét, nyugdíja sérelmes ügyében.

Mindezen feliratokat és kérvényeket a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

914. Bemutatja az elnök Pozsony sz. kir. város közönségének előterjesztését, »a pozsony-országhatárszéli helyi érdekű villamos vasút engedélyezése« tárgyában.

Minthogy a Ház »a pozsony-országhatárszéli h. é. villamos vasút engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot, tárgyalás és jelentéstétel végett, a közgazdasági bizottsághoz utasította, ezen előterjesztést is az említett bizottsághoz utalja, a törvényjavaslattal együttesen való tárgyalás végett.

915. A házszabályok 239. §-ának rendelkezéséhez képest bemutatja és felolvastatja az elnök a függőben levő interpellatiók jegyzékét oly megjegyzéssel, hogy függőben levő inditvány nincs.

A jegyzéket a Ház tudomásul veszi.

916. Az előző tárgygyal kapcsolatban jelenti az elnök, hogy az igazságügyi minister tudomására juttatta, hogy az Áchim L. András volt képviselő által »Kovács György letartóztatása ügyében« hozzá intézett interpellatióra, a Ház folyó hó 12-én tartandó ülésén fog válaszolni.

Az elnök bejelentését a Ház tudomásul veszi.

917. Az elnök jelenti, hogy:

a f. évi julius 30-án tartott ülésben hozott határozat alapján, a Ház küldöttségileg vett részt Washington György budapesti szobrának a f. évi szeptember 16-án történt leleplezési ünnepélyén, a küldöttséget Návay Lajos alelnök vezette, s

ez alkalommal, a Ház határozata értelmében, a szoborra a Ház nevében koszorút helyezett.

Jelentést tesz továbbá az elnök a szünet alatt a Házhoz érkezett meghivásokról és azok folytán szükségessé vált intézkedésekről, a következőkben:

Meghivatott a képviselőház a kolozsvári nemzeti szinház új épületének szeptember hó 8-án történt felavatási ünnepélyére. E meghivás a Ház tagjainak a hirlapok útján tudomására hozatván, a jelentkezett képviselőkből alakult küldöttséggel úgy az elnök, mint Návay Lajos alelnök, résztvettek az ünnepélyen, mely alkalommal az elnök Kótsi P. János és E. Kovács Gyula, a magyar szinművészet kimagasló alakjainak szobrára, a Ház nevében koszorút helyezett.

Ugyancsak szeptember 8-án volt Jókai Mór, Budapesten a Jánoshegyen emelt szobrának a leleplezése, a mely ünnepélyre szóló meghivásról szintén a hirlapok útján értesítette az elnök a Ház tagjait. — Minthogy ezen alkalommal az elnökség tagjai akadályozva voltak a megjelenésben, az elnök fölkérésére Hoitsy Pál képviselő helyezte el a Ház koszorúját a szobor talapzatára.

Meg lett híva a Ház a kassai honvédszobornak a f. évi szeptember hó 9-én történt leleplezésére. — Ezen meghivásról az elnök a Ház tagjait köriratial és a hirlapok útján értesítette és az ennek folytán jelentkezett képviselőkből alakult küldöttség az elnök vezetése alatt vett részt az ünnepélyen, melynek során az elnök a szoborra a Ház nevében helyezett el koszorút.

Meghivás érkezett továbbá az október 6-iki aradi gyászünnepélyre, a miről az elnök a Ház tagjait a szokott módon értesitette. — A jelentkezett képviselőkből alakult küldöttség az elnök vezetése alatt jelent meg az ünnepségen, a mely alkalommal az elnök a Ház nevében úgy a vértanúk szobrára, mint a vesztőhelyen felállított obeliskre koszorút helyezett.

Ugyancsak meghivás folytán vett részt a Ház, Rakovszky István alelnök által vezetett küldöttség útján a Karánsebesen Ő Felségének emelt szobornak a folyó hó 7-én történt leleplezési ünnepélyén, a mely alkalommal a szoborra a Ház nevében koszorú lett elhelyezve.

A Ház az elnök felsorolt jelentéseit tudomásul veszi és az elnök bejelentett intézkedéseihez utólagos jóváhagyásával járul.

918. Bejelenti az elnök, hogy ujabban érkezett Szamosujvár szabad királyi város közönségének meghivója, Molnár Antal volt országgyülési képviselő s a képviselőháznak két évtizeden át volt jegyzője ott felállított síremlékének a folyó hó 21-ik napján megtartandó felavatási ünnepélyére.

Az elnök javaslatára a Ház elhatározza, hogy a síremlékre, a Ház egyik jegyzője által koszorút helyeztet el az ünnepély alkalmával.

919. Haviár Dániel, a IV-ik biráló bizottság elnöke, az ítéletek és iratok beterjesztésével jelenti, hogy a bizottság Dudits Endre és Vajda Sándor képviselőket, kiknek megbizólevelei az

alakuló osztály által tett alaki kifogás következtében képezték biráló bizottsági eljárás tárgyát, itéletileg jelentette ki végleg igazolt képviselőknek.

Ezen jelentés folytán a Ház Dudits Endre és Vajda Sándor neveit a végleg igazolt képviselők jegyzékébe rendeli iktattatni.

920. Gróf Thorotzkai Miklós jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben ujabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvbe be van jegyezve:

a folyó évi október 7-éről Szemere Miklós képviselő sürgős interpellatiója »a sajtó ügyében«, a ministerelnökhöz, és

a folyó évi október 10-éről Vajda Sándor képviselő interpellatiója »a nők felsőbb iskolai oktatása és szabad pályaválasztása tárgyában«, a vallás- és közoktatásügyi ministerhez.

Az elnök javaslatára a Ház elhatározza, hogy az intepellatiók előterjesztésére a mai ülés napirendének letárgyalása után fog áttérni.

921. A Ház legközelebbi munkarendét illetőleg, a Ház a ministerelnök javaslatára elhatározza, hogy

e hó 12-én fog ülést tartani a végből, hogy a ministerelnök, mint pénzügyminister, előterjeszthesse az 1907. évre szóló állami költségvetést, a zárszámadásokat és az ezekkel kapcsolatos jelentéseket,—valamint a kereskedelemügyi minister is beterjeszthessen több törvényjavaslatot, a mely előterjesztendő javaslatokat a Ház szakbizottságai tárgyalásainak vettetvén alá, a bizottságok a javaslatok egy részére vonatkozó jelentéseiket a jövő hét első felében előreláthatólag beterjeszthetik úgy, hogy a Ház az e hó 19-én tartandó ülésén már a javaslatok érdemleges tárgyalásaihoz fog.

Egyúttal felhatalmazza a Ház az elnököt, hogy a bizottsági jelentések, nemkülönben a kormány által beadandó javaslatok előterjeszthetése és a napirend megállapítása céljából, a jövő hét első felében formális ülést hívhasson össze.

922. A mai ülés napirendje ki lévén merítve, az elnök javaslatot tesz a legközelebbi ülés idejének és napirendjének megállapítása tárgyában.

Az elnök indítványára a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a f. hó 12-ének délelőtti 10 órájára tűzi ki, s ennek napirendjéül megállapitja:

az elnöki előterjesztéseket s irományok bemutatását;

a háznagy megválasztását;

az 1907. évi állami költségvetés, a zárszámadások s az ezekkel kapcsolatos jelentések előterjesztését;

az igazságügyminister válaszát Áchim L. András volt képviselő interpellatiójára »Kovács György letartóztatása ügyében«.

923. Ezután Szemere Miklós képviselő terjesztette elő a mai ülésben bejelentett interpellatióját.

A ministerelnök által nyomban megadott választ úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul veszi.

924. Vajda Sándor képviselő terjesztette elő ezután a mai ülésben bejelentett interpellatióját.

Az interpellatiót a Ház a vallás- és közoktatásügyi ministernek adja ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi október hó 12-én tartott

43. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
közben: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

925. Az elnök által megnyitott ülésben föl lett olvasva a f. évi október hó 10-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A Ház a felolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

926. Jehlicska Ferencz képviselőnek, az elnökhöz intézett és ez által bemutatott levelében foglalt kérelméhez képest,

a Ház három havi szabadságidőt engedélyez.

927. Jelenti az elnök, hogy a Gratz Gusztáv képviselő megválasztatásának érvényét megtámadó panaszt, a panaszosok egy ujabb beadványban visszavonták.

A panaszt visszavonó kérvényt a Ház, további intézkedés végett, az I-ső biráló bizottságnak adja ki.

928. Az elnök bemutatja a ministerelnöknek arról értesítő átiratát, hogy Ő Felsége:

»a nagykároly—mátészalka – csapi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«;

»a mocsolád—siófoki helyi érdekű vasut engedélyezéséről«;

»a zombor—óbecsei helyi érdekű vasut engedélyezéséről«;

»az első délnyugati határőrvidéki helyi érdekű vasut részvénytársaság sziszek—caprag—vrginmosti vonalainak folytatásaként tervezett vrginmost—károlyvárosi helyi érdekű vasutvonal engedélyezéséről«;

»az őssi—váradvelenczei összekötő helyi érdekű vasut engedélyezéséről«;

»az orosháza—szentes – csongrádi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«;

»az eszék—djakovár - vrpoljei helyi érdekű vasut engedélyezéséről« és

»a Bács-Bodrog vármegyei egyesült helyi érdekű vasutak részvénytársaság tulajdonát képező Bács-Bodrog vármegyei és óbecse—ujvidék—titeli helyi érdekű vasutak építésére és üzle-

tére kiadott engedélyokiratok egyesítéséről« szóló törvényjavaslatokat szentesítvén, azok mint ez évi XII—XIX. törvényczikkek, az »Országos Törvénytár« útján ki lettek hirdetve

A Ház az átirat tartalmát tudomásul veszi.

929. Bemutatja az elnök:

Heves és Zemplén vármegyék, valamint Győr sz. kir. város közönségeinek feliratait, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása tárgyában;

Heves vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a nemzetiségi izgatások megfékezése — és a tűzrendészet rendezése iránt;

Győr sz. kir. város közönségének kétrendbeli feliratát, az alkotmány biztosítása — és a sorhadi szolgálatból elbocsátott vagyontalan katonák segélyezése ügyében;

Szepes vármegye és Debreczen sz. kir. város közönségeinek feliratait, II. Rákóczi Ferencz és társai számüzetésére vonatkozó törvény eltörlése tárgyában, továbbá

Udvarhely vármegye közönségének távirati feliratát, melyben a II. Rákóczi Ferencz és társai számüzetésére vonatkozó törvénynek eltörlése mellett, nevezettek érdemeinek törvénybe iktatását kéri akként, hogy az arra vonatkozó törvények már a f. évi október hó 27-ére szentesítve is legyenek;

Vas vármegye közönségének feliratát, egy alkalmas sztrájktörvény megalkotása érdekében;

Bártfa sz. kir. város közönségének, Uhlig Leó képviselő útján beadott feliratát, a községekről szóló 1886. évi XXII-ik t.-czikk módosítása iránt;

a ságvár—karádi tanítói körnek, Hoffmann Ottó, továbbá a kisvárdai, téthi és bács-kulavidéki tanítói köröknek, Hrabovszky Guidó képviselők útján beadott kérvényeit, melyekben a felekezeti tanítók anyagi helyzetének javítását kérik;

Herzberg Károly beszterczei lakosnak, Eötvös Károly képviselő útján beadott kérvényét, melyben az ő erdélyrészi faipari vállalatainak megvizsgálására egy képviselőházi bizottság kiküldését kéri.

Mindezen feliratokat és kérvényeket a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

930. Az elnök bemutatja a ministerelnöknek arról értesítő átiratát, hogy a II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazaszállítása alkalmából rendezendő országos ünnepély tekintetében az országgyülés mindkét házához külön előterjesztést fog tenni, de addig is, a hamvak átvétele és hazaszállítása végett kiküldendő bizottság megbizatása tárgyában azon nézetét fejezi ki, hogy a bizottság elnökéül és vezetőjéül a Ház, egyik tagját jelölje ki.

Ezzel kapcsolatban bemutatja az elnök Kassa sz. kir. város közönségének fölterjesztését, melylyel a hamvak örök nyugalomra való helyezése alkalmával Kassán a f. évi október 29-én végbemenő országos ünnepélyre hivja meg a Házat.

Az elnök indítványának elfogadásával a Ház a hamvak átvételére és hazahozatalára kirendelendő bizottság tagjául és elnökéül, saját tagjai sorából a Rákóczi-kor kitünő történetiróját, Thaly Kálmánt jelöli ki, mint a kinek köszönhető a hamvak azonos voltának megállapítása.

Elhatározza a Ház továbbá, hogy a gyász-szertartásokon és ünnepélyeken testületileg vesz részt, és a ravatalra úgy Orsován, valamint Kassán koszorúkat helyez.

Fölhivja egyúttal a Ház saját tagjait, hogy az ünnepélyeken való részvételre, az elnöki irodában, a f. hó 20-ik napjáig minél nagyobb számban jelentkezzenek.

931. Bemutatja az elnök Ugocsa vármegye közönségének fölterjesztését, melyben a Házat meghivja az 1848—49-iki szabadságharcz egyik kimagasló alakja és vértanuja, báró Perényi Zsigmond emlékére Nagyszöllősön létesitett szobor folyó évi október hó 24-én délelőtt 9 órakor kezdődő leleplezési ünnepélyére.

Azt javasolja az elnök, hogy a Ház a meghivást vegye tudomásul s határozza el, hogy a szoborra koszorú helyeztessék el a Ház nevében.

Egyúttal fölkéri az elnök a Ház azon tagjait, a kik az ünnepélyen a Ház képviseletében megjelenni kivánnak, hogy e szándékukat az elnöki hivatalban a folyó hó 20-ik napjáig jelentsék be.

A Ház az elnök javaslatát határozattá emeli.

932. A kereskedelemügyi minister beterjeszti a következő törvényjavaslatokat, úgymint:

1. »a hazai ipar fejlesztéséről«;
2. »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesitéséről«;
3. »a mértékek használatáról és ellenőrzéséről«;
4. »a magyar korona országainak külkereskedelmi statisztikájáról«; végül
5. »az ipari, gyári és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról«.

Mindezen törvényjavaslatoknak kinyomatását és szétosztását határozza el a Ház, és az 1., 3. és 4. pont alatt említetteket a közgazdasági és pénzügyi, — a 2. pont alatt említettet a közlekedésügyi, közgazdasági és pénzügyi, — végül az 5. pont alatt említettet a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utalja előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett.

933. Szalay László képviselő, mint az igazolási állandó bizottság előadója, a megbizólevelek visszaterjesztésével jelenti, hogy a bizottság Barabás Béla, Fenyvesi Soma, Kecskeméthy István és Tóth János, időközi választásokon megválasztott országgyülési képviselőknek a tegnapi ülésből hozzá utalt megbizóleveleit megvizsgálta és:

Barabás Béla megbizólevelét úgy alakilag, mint tartalmilag kifogástalannak találta, megjegyezve, hogy ezen képviselő megválasztatása óta 30 nap a nélkül telt le, hogy a választás érvénye kérvénynyel, panaszszal vagy kifogással támadtatott volna meg;

Fenyvesi Soma és Kecskeméthy István megbizóleveleit alakilag és tartalmilag kifogástalannak találta ugyan, azonban ezek választásának érvénye, vett értesítés szerint, a kir. Curiánál kérvénynyel lett megtámadva;

Tóth János megbizólevelét kifogás tárgyául teszi azon okból, mert a választási jegyzőkönyvben a jelöltet ajánló választók megnevezve nincsenek.

Ezen jelentés folytán a Ház Barabás Bélát végleg igazolt képviselőnek jelenti ki, — Fenyvesi Soma és Kecskeméthy István neveit a kérvénynyel megtámadott képviselők jegyzékében rendeli nyilvántartatni, — Tóth János megbizólevelét pedig, további elbirálás végett, az erre az ülésben eszközölt sorshúzás útján kijelölt VIII-ik biráló bizottsághoz utalja.

934. Ezután az előző határozatban megnevezett négy képviselőnek tanácskozási osztályokba való kisorsolása következett, a melyet megelőzőleg az elnök azt közölte a Házzal, hogy a II-ik, III-ik, IV-ik és VIII-ik osztályokban van betöltendő hiány a tagok sorában.

Kisorsolás útján a II-ik osztályba Fenyvesi Soma, a III-ik osztályba Barabás Béla, a IV-ik osztályba Tóth János, a VIII-ik osztályba pedig Kecskeméthy István lett beosztva.

935. Szkicsák Ferencz képviselő élő szóval jelenti be a Háznak, hogy mentelmi joga, Árva vármegye közigazgatási közegei által meg lett sértve.

A bejelentett mentelmi ügyet a Ház, a házszabályok 188. §-ának második bekezdése értelmében, a mentelmi bizottsághoz, tárgyalás és jelentéstétel végett, utasítja.

936. A napirend értelmében foganatba vette a Ház a háznagy megválasztását. Ezt megelőzőleg az elnök felolvastatja a házszabályok 233-ik §-át s a szavazást elrendeli.

A szavazás befejeztével az elnök, a szavazatoknak a Ház jegyzői által való összeszámítása végett, 10 percznyi időre az ülést felfüggeszti, a mely idő letelte után, az ismét megnyitott ülésben az elnök a jegyzők jelentése nyomán azt jelenti, hogy a beadott 181 szavazatlap közül egy üres volt, Leszkay Gyulára adatott 178, Putnoky Móriczra 1, és Josipovich Gézára 1 szavazat.

A szavazás ezen eredményéhez képest az elnök a Ház 176 szótöbbséggel megválasztott háznagyául Leszkay Gyulát jelenti ki.

937. A vallás- és közoktatásügyi minister bejelenti, hogy a Ház e hó 19-én tartandó ülésében fog válaszolni:

Petrovics Istvánnak »a Lukács György volt minister által a népiskolákra vonatkozólag kiadott rendeletek tárgyában , —

báró Bánffy Dezsőnek »a Manegutiu Miklós marosvásárhelyi gör.-kel. főesperes fegyelmi ügyében«, —

Vizy Ferencznek »az állami tanítóknak az állami tisztviselők közé való sorozása ügyében«, hozzá intézett interpellatióira, és esetleg még

báró Bánffy Dezsőnek »a naszódi iskolai ösztöndíjalap ügyében« hozzá intézett interpellatiójára.

A bejelentést a Ház tudomásul veszi.

938. A ministerelnök, mint pénzügyminister beterjeszti az 1907. évre szóló költségvetési javaslatot s ezzel együtt az 1905. évi állami zárszámadást, kapcsolatban az 1905. évben állami ellátásban részesítetteknek névszerinti kimutatásával.

A Ház a költségvetési javaslatot a pénzügyi bizottságnak, az 1905. évi állami zárszámadást és az ezzel kapcsolatos névszerinti kimutatást pedig a zárszámadás-vizsgáló bizottságnak adja ki előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett.

939. A kereskedelemügyi minister beterjeszti »a központi statisztikai hivatal 1907. évi működésére vonatkozó munkatervet«.

A munkatervet a Ház kinyomatni, szétosztatni rendeli és előzetes tárgyalás s jelentéstétel végett a közgazdasági és pénzügyi bizottsághoz utasítja.

940. A honvédelmi minister beterjeszti jelentéseit:

1. »a hadmentességi díjalap álladékáról az 1905. évben«;

2. »a honvédmenház 1905. évi állapotáról, működéséről és számadásairól«;

3. »a m. kir. honvédnevelő- és képzőintézetek állapotáról 1905-ben«;

4. »a közös hadsereg katonai nevelő- és képzőintézeteiben magyar állami alapítványi helyeken elhelyezett ifjakról«; végül

5. »az 1905. évi november hó 1-től 1906. évi szeptember hó 30-áig a cs. és kir. közös hadseregtől a m. kir. honvédség tényleges állományába történt tiszti áthelyezésekről.«

A jelentéseket a Ház kinyomatni, szétosztatni rendeli, s a négy elsőt a pénzügyi és véderő-bizottsághoz, az ötödik, utolsót pedig a véderő-bizottsághoz utalja előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett.

941. A napirend ki lévén merítve, az elnök indítványozza, hogy a Ház legközelebbi, érdemleges ülését a folyó hó 19-én délelőtt 11 órakor tartsa, s ennek napirendét képezzék:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

a vallás- és közoktatásügyi minister válaszai Petrovics István, báró Bánffy Dezső és Vizy Ferencz képviselők interpellatióira;

a Mikszáth Kálmán összeférhetlenségi ügyében az itélő bizottság kisorsolása és pedig olyképen, hogy 1 órakor a tárgyalás megszakittassék és $1/2$ órai szünet után eszközöltessék a kisorsolás.

A Ház az elnök indítványa értelmében határoz.

942. Ezután az igazságügyi minister válaszolt az Áchim L. András volt képivselő által »Kovács György letartóztatása ügyében« hozzá intézett interpellatióra és egyúttal leteszi a Ház asztalára az ez ügyben keletkezett, jogerős birói itéleteket és határozatokat.

A minister válaszát a Ház tudomásul veszi.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi október hó 17-én tartott

44. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Návay Lajos,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Várady Károly.***

943. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatik a közvetlenül megelőző ülés jegyzőkönyve.

A jegyzőkönyv észrevétel nélkül hitelesíttetett.

944. Elnök bemutatja Pescha Miklós képviselő levelét, melylyel bejelenti, hogy összeférhetlenségi helyzetét megszüntette.

Tudomásul szolgál.

945. Elnök bemutatja a Curia átiratát és végzését, melyek szerint Gratz Gusztáv képviselő megválasztása ellen beadott kérvény visszavonatván, a kir. Curia a további eljárást megszüntette.

Az 1899 : XV. t.-cz. 11. §-ában megszabott határidő alatt pedig ujabb kérvény nem adatott be.

Minthogy azonban Gratz Gusztáv képviselő megválasztása ellen a képviselőháznál panasz tétetett, nevezett képviselő csak ennek elintézése után lesz véglegesen igazolható.

Ennélfogva elnök javasolja, hogy a képviselőház a Curia végzését és átiratát tudomásul vévén, erről az I. biráló bizottságot az iratok kiadása mellett jegyzőkönyvi kivonattal értesítse.

A Ház az elnök javaslatát elfogadta.

946. Elnök jelenti, hogy a Curiától vett értesítés szerint Kecskeméthy István képviselő megválasztása ellen, az 1899 : XV. t.-cz. 11. §-ában megszabott határidő alatt, ujabb kérvény nem adatott be.

Ennélfogva Kecskeméthy István képviselő, miután ellene sem panasz, sem kifogás nem tétetett, véglegesen igazoltatik.

947. Elnök bemutatja:

Bács-Bodrog, Liptó és Sáros vármegyék, valamint Zombor város közönségének feliratait, Rákóczi Ferencz és társai számüzetésére vonatkozó törvény eltörlése és érdemeik törvénybe iktatása iránt;

Hont vármegye és Hódmezővásárhely, Kolozsvár és Szeged városok közönségének feliratait, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása végett;

Szeged város közönségének kétrendbeli feliratát, az alkotmány biztosítása tárgyában, és a sorhadi szolgálatból elbocsátott vagyontalan katonák állami segítésben való részesítése iránt;

a pécsi állami alkalmazottaknak, Pleininger Ferencz képviselő útján beadott kérvényét, a pécsi orsz. kiállítás alkalmára rendkivüli drágasági pótlék engedélyezése végett;

az állami altisztek és szolgák összességének, Benedek János képviselő útján beadott kérvényét, drágasági pótlék adása miatt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

948. Nagy Emil, a közgazdasági bizottság előadója, beterjeszti »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslatra vonatkozó pénzügyi és közgazdasági bizottsági jelentéseket, kéri annak kinyomatását, szétosztását és annak idején napirendre való kitűzését.

A Ház a beterjesztett jelentések kinyomatását és szétosztását elrendeli és a folyó évi október 20-iki ülés napirendjére annak tárgyalását kitűzi.

949. Kálosi József, a mentelmi bizottság előadója, beterjeszti Zanella Richárd kétrendbeli, Sümegi Vilmos kétrendbeli, Hebrony József kétrendbeli, Várady Károly és Eötvös Károly egy-egy mentelmi ügyére vonatkozó jelentéseit, kéri azok kinyomatásának és szétosztásának elrendelését és annak idején napirendre való kitüzésüket.

A jelentések ki fognak nyomatni, szét fognak osztatni és a folyó évi október hó 20-iki ülés napirendjére kitüzetnek.

950. Elnök jelenti, hogy Ugron Gábor képviselő mentelmi bejelentést kiván tenni.

Ugron Gábor képviselő bejelenti, hogy gr. Zichy Jenő képviselő mentelmi joga megsértetett azzal, hogy tudta és akarata nélkül a Niedermann-féle szanatóriumba vitték.

A Ház a bejelentett mentelmi esetet, tárgyalás és jelentéstétel végett, a házszabályok 188. §-a értelmében a mentelmi bizottsághoz utasította.

951. Polónyi Géza igazságügyminister beterjeszti »a közönséges büntettesek kölcsönös kiadatása iránt Görögországgal 1904. évi deczember hó 21/8-ik napján kötött államszerződés beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatot. Kéri annak kinyomatását és szétosztását elrendelni s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett az igazságügyi bizottsághoz utasitani.

A Ház a beadott törvényjavaslat kinyomatását és szétosztását elrendeli s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett az igazságügyi bizottsághoz utasítja.

952. Wekerle Sándor ministerelnök beterjeszti »az állami számvevőszék szervezetére vonatkozó 1880. évi LXVI. és 1893. évi XXX. t.-czikkek módosításáról« szóló törvényjavaslatot s kéri azt kinyomatni, szétosztatni s tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi és zárszámadás-vizsgáló bizottsághoz utasítani.

Beterjeszti továbbá az állami számvevőszék jelentését »a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben (1906. évi IX. t.-cz.) az 1906-iki számadási év II. negyedében előfordult túlkiadások-, előirányzat nélküli kiadások- és hitelátruházásokról«, s kéri ez utóbbinak a zárszámadás-vizsgáló bizottsághoz való utasítását.

A Ház a beterjesztett törvényjavaslatot a pénzügyi és zárszámadás-vizsgáló. — a jelentést pedig a zárszámadás-vizsgáló bizottsághoz utasította.

953. Elnök felhivására gr. Thorotzkai Miklós jegyző jelenti, hogy sem az indítvány-, sem az interpellatiós könyvben újabb bejegyzés nincsen.

A Ház ezen jelentést tudomásul vette.

A következő ülés ideje és napirendje már előzőleg meg lévén állapítva,

elnök az ülést berekesztette.

Az 1906. évi október hó 19-én tartott

45. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***

954. Elnök az ülést megnyitja.

Felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve,

mely észrevétel nélkül hitelesíttetik.

955. Elnök előterjeszti, hogy Mikszáth Kálmán képviselő összeférhetlenségi ügyében az összeférhetlenségi itélő bizottság d. u. 1/2 2 órakor fog kisorsoltatni.

Bejelenti ezt az ülés elején azért, hogy a névjegyzékben foglalt képviselők jelen lehessenek és a kisorsoltak az előírt esküt letehessék.

Tudomásul szolgál.

956. Elnök jelenti, hogy Leszkay Gyula képviselőnek háznagygyá történt megválasztását a házszabályok 22. §-a értelmében Ő Felségének a királynak tudomás végett felterjesztette.

Tudomásul szolgál.

957. Elnök jelenti, hogy II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozatalára vonatkozólag Wekerle Sándor ministerelnöktől átirat érkezett.

Felhivja Várady Károly jegyzőt a ministerelnök átiratának felolvasására.

Nevezett jegyző az átiratot felolvasta.

Elnök előterjeszti, hogy a nagy nemzeti ünnepségekkel kapcsolatosan a Ház már október 12-én határozatot hozott, ennek kiegészítéseül s azzal kapcsolatosan elnök a következő javaslatot teszi:

»Mondja ki a Ház, hogy az ünnepségek tartama alatt, e hó 26-ától bezárólag e hó 31-éig ülést nem tart.

Gróf Zichy Jenő képviselő úr vezetése alatt bízza meg Leszkay Gyula, Csernoch János és Czobor László képviselőket, hogy a hamvakat Orsovától egészen az örök nyugalomratétel helyéig kisérjék el.

Miután Budapesten felváltva 12 tagból álló díszőrség fog a ravatalok mellett állani, felkéri azokat a képviselő urakat, a kik a díszőrségi tisztségre vállalkoznak, sziveskedjenek az elnöknél jelentkezni.«

A Ház az elnök ezen javaslatait elfogadta.

958. Elnök bemutatja Késmárk város közönségének meghivóját, melylyel Thököly Imre fejedelem hamvainak Késmárkon e hó 30-án történendő nyugalomra helyezése ünnepségére a képviselőházat meghivják.

Noha a képviselőház október hó 12-én tartott ülésében II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozatala alkalmából rendezendő ünnepélyekre vonatkozó képviselőházi határozat a Thököly fejedelem iránt nyilvánítandó tiszteletadásról már intézkedik, mégis Késmárk város külön meghivását elnök azzal a felkéréssel hozza a Ház tagjainak tudomására, hogy az ünnepségek ezen részében is minél számosabban sziveskedjenek részt venni s hogy e szándékukat is az elnöki hivatalban bejelenteni sziveskedjenek.

959. Elnök bemutatja Kubik Béla képviselő levelét, melylyel főispánná történt kineveztetése miatt országgyülési képviselői megbizatásáról lemond.

A Ház a lemondást tudomásul veszi és felhatalmazza az elnököt, hogy az ilykép megüresedett mezőcsáthi választókerületben az új képviselőválasztás elrendelése iránt intézkedjék.

960. Elnök jelenti, hogy Tóth János képviselő megválasztása óta 30 nap eltelt és a Curiától vett értesítés szerint ellene nem adtak be kérvényt.

Tudomásul vétetik. Minthogy azonban a megbizólevél ellen az igazolási állandó bizottság alaki kifogást tett, a Curia átirata jegyzőkönyvi kivonattal kiadatik a VIII-ik biráló bizottságnak.

961. Elnök jelenti, hogy az összeférhetlenségi állandó bizottság Simkó József képviselő összeférhetlenségi ügyében első tárgyalási határnapul november hó 3-ának d. e. 10 óráját tűzte ki.

Tudomásul szolgál.

962. Elnök bemutatja:

a győri kereskedelmi ifjúság betegsegélyző pénztárának, Hilbert Károly képviselő, —

a kereskedelmi betegsegélyző pénztárak országos értekezletének, Vázsonyi Vilmos képviselő útján beadott kérvényét, a munkásoknak betegség- és baleset-biztosításáról szóló törvényjavaslat módosítása iránt.

Minthogy e törvényjavaslat a pénzügyi és munkásügyi bizottságoknak adatott ki előzetes tárgyalás végett, e kérvények is kiadatnak együttes elintézés végett az említett bizottságoknak.

963. Elnök bemutatja:

Hódmezővásárhely és Szabadka városok közönségének kétrendbeli feliratát, a sorhadi szolgálatból kikerülő katonák állami segítése iránt; és

ugyanezen városok közönségének kétrendbeli feliratát, a nemzetiségi izgatások megfékezése tárgyában;

Szabadka város közönségének feliratát, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása iránt;

Csongrád város közönségének, Faragó Antal képviselő útján beadott kérvényét, a kormánytól árvédelmi czélokra kapott 100.000 koronás kölcsön tárgyában a képviselőházhoz intézett kérvényük tartalmának bővebb kifejtése tárgyában;

Csongrád város közönségének, Faragó Antal képviselő útján beadott kérvényét, melylyel a képviselőházhoz intézett és a képviselőháznál 8169/903. sz. alatt iktatott kérvényüket visszavonják;

Papolcz község közbirtokosságának, Lengyel Zoltán képviselő útján beadott kérvényét, a papolczi birtokrendezési eljárás és az iparvasút építése ügyében.

Mindezen kérvények kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

964. Elnök előterjeszti, hogy Wekerle Sándor ministerelnök kiván előterjesztést tenni a t. Háznak.

Wekerle Sándor ministerelnök — a Ház tagjainak felállása után — következőleg szólott:

»II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazaszállításáról törvényjavaslatot vagyok bátor a t. Ház elé terjeszteni. A nemzet többszörösen megnyilvánult közóhajának tett eleget Fölséges Urunk, midőn a király és nemzet közötti bizodalom ujabb zálogául II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozatalát elrendelni méltóztatott. Ezen nemeslelkű fejedelmi elhatározásnak folyománya, hogy akkor, mikor a nemzet hőseinek ünnepét üli, azok a megbélyegző intézkedések is eltöröltessenek, melyek törvényeinkben, jelesül az 1715. évi XLIX. t.-cz. II. és III. §-aiban foglaltatnak. Ezt kivánja elérni a kormány ezen előterjesztésével, mely a nemzet közóhajának felelvén meg, nézetünk szerint indokolást nem kiván. Igen kivánatos volna, hogy akkor, a mikor a hamvak az ország határát átlépik, ez a törvényjavaslat már törvényerőre emelkedett és kihirdetett legyen. Kérem tehát, hogy azt sürgős tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasítani méltóztassék.«

A Ház a törvényjavaslatot előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadta az igazságügyi bizottságnak.

Elnök felolvastatja a jegyzőkönyvnek erre vonatkozó részét.

A Ház a jegyzőkönyv ezen részét hitelesíti.

965. Bernáth Béla, a III-ik biráló bizottság elnöke jelenti, hogy ezen bizottság dr. Pescha Miklós, a fehértemplomi választókerületben megválasztott képviselőt végleg igazolta.

Az erre vonatkozó iratok átadása mellett kéri a Házat, hogy Pescha Miklóst a végleg igazolt képviselők jegyzékébe iktatni méltóztassék.

Ezen jelentés alapján Pescha Miklós a végleg igazolt képviselők névjegyzékébe iktattatik.

966. Holló Lajos, a VI-ik biráló bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság Petrovich István, a nagyzorlenczi választókerületben megválasztott képviselő megbizó levelét — az ellene beadott panasz alapján — megvizsgálván, ezen ügyben a házszabályok 71. szakaszának *b*) és *c*) pontja alapján vizsgálatot rendelt s annak vezetésével Nyáry Béla bizottsági tagot bizta meg.

Elnök előterjeszti, miszerint ezen jelentés következtében szükséges, hogy Nyáry Béla vizsgáló biztos a házszabályok 81 §-ában előirt esküt letegye. Felhivja tehát nevezett vizsgáló biztost az eskü letételére.

A VI-ik biráló bizottság végzése tudomásul vétetvén és Nyáry Béla mint kiküldött vizsgáló biztos az esküt letevén, — az erre vonatkozó jegyzőkönyvi kivonat kiséretében — a bizottság végzése az iratokhoz csatolás végett neki kiadatik.

967. Malatinszky György, a IX-ik biráló bizottság elnöke jelenti, hogy ezen bizottság:

gróf Karátsonyi Jenő, Torontál megye zichyfalvai választókerületében és

gróf Üchtritz-Amadé Emil dr., Abrudbánya város választókerületében megválasztott képviselőket végleg igazolta.

Az erre vonatkozó iratok átadása mellett kéri a Házat, hogy gróf Karátsonyi Jenő és gróf Üchtritz-Amadé Emil képviselőket a végleg igazolt képviselők névjegyzékébe beiktatni méltóztassék.

Ezen jelentés alapján gróf Karátsonyi Jenő és gróf Üchtritz-Amadé Emil dr. a végleg igazolt képviselők névjegyzékébe iktattatnak.

968. Lázár Pál, a közgazdasági és pénzügyi bizottság előadója, beterjeszti a közgazdasági és pénzügyi bizottság jelentését, »a mértékek használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslatra vonatkozólag. Kéri annak kinyomatását, szétosztását és annak idején napirendre tűzését.

A Ház ezen jelentések kinyomatását, szétosztását és annak idején az osztályok mellőzésével való napirendre tűzését elrendelte.

969. Napirend szerint következtek ezután a vallás- és közoktatásügyi ministernek több interpellatióra adandó válaszai.

Mielőtt azonban a Ház ezekre reátérne, elnök javasolja a legközelebbi ülés idejének és napirendjének megállapítását.

Javasolja elnök, hogy a képviselőház legközelebbi ülését folyó évi október hó 20-án d. e. 10 órakor tartsa s ennek napirendjére tűzessék ki:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

az interpellatiós és indítvány-könyv felolvasása;

azután — tekintettel a Ház folyó évi október hó 17-én hozott határozatára — »az iparfejlesztésről« szóló törvényjavaslat tárgyalása; végül:

Zanella Richárd kétrendbeli,

Sümegi Vilmos kétrendbeli,

Hebrony József kétrendbeli, továbbá:

Várady Károly és Eötvös Károly egy-egy mentelmi ügyére vonatkozó mentelmi bizottsági jelentések tárgyalása.

Ennek folytán a Ház a folyó évi október hó 20-án d. e. 10 órakor tartandó ülés napirendjét következőleg állapította meg:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

az interpellatiós és indítvány-könyv felolvasása;

azután — tekintettel a Ház folyó október hó 17-én hozott határozatára — »az iparfejlesztésről« szóló törvényjavaslat tárgyalása; végül:

Zanella Richárd kétrendbeli,

Sümegi Vilmos kétrendbeli,

Hebrony József kétrendbeli, továbbá:

Várady Károly és Eötvös Károly egy-egy mentelmi ügyében beadott mentelmi bizottsági jelentések tárgyalása.

970. Napirend szerint következett ezután a vallás- és közoktatásügyi minister válasza Petrovich István képviselőnek »Lukács György volt minister által a népiskolákra vonatkozólag kiadott rendeletek tárgyában« hozzá intézett interpellatiójára.

A Ház a minister válaszát tudomásul veszi.

971. A vallás- és közoktatásügyi minister válaszol Bánffy Dezső báró képviselőnek a »Manegutiu Miklós marosvásárhelyi gör.-kel. főesperes fegyelmi ügyében« hozzá intézett interpellatiójára.

A minister egyúttal jelenti, hogy báró Bánffy Dezső képviselőnek »a naszódi iskolai ösztöndíjalap ügyében« hozzá intézett interpellatiójára később fog válaszolni.

A Ház a ministernek az előbb említett interpellatióra adott válaszát tudomásul veszi.

972. A vallás- és közoktatásügyi minister válaszol Vizy Ferencz képviselőnek »az állami tanítóknak az állami tisztviselők közé való sorozása ügyében« hozzá intézett interpellatiójára.

A Ház a minister válaszát tudomásul veszi.

973. Elnök ezután az ülést felfüggesztette a Rákóczi-féle törvényjavaslatra vonatkozó jegyzőkönyvi kivonat elkészítésére.

Szünet után elnök az ülést újra megnyitja és felhivja Várady Károly jegyzőt »a II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról« szóló törvényjavaslatra vonatkozó jegyzőkönyvi kivonat felolvasására.

A jegyzőkönyv ide vonatkozó része felolvastatván,

a Ház a jegyzőkönyv ezen részét Hódy Gyula képviselő észrevételének figyelembevételével hitelesíti.

974. Elnök ezután az ülést 1/2 2 óráig felfüggesztette.

Elnök az ülést 1/2 2 órakor újra megnyitotta.

Napirend szerint következik Mikszáth Kálmán képviselő összeférhetlenségi ügyében az összeférhetlenségi itélő bizottság 12 rendes és 3 póttagjának kisorsolása.

Elnök bejelenti, hogy a névjegyzékben foglalt 80 képviselő közül Barabás Béla és Kubik Béla lemondás, Pisztóry Mór elhalálozás és Thaly Kálmán kiküldetés folytán nem sorsolhatók ki.

Tudomásul szolgál.

975. Elnök felhivására Hammersberg László jegyző felolvassa a házszabályok 171., 172. és 173. szakaszait.

Elnök a házszabályok 171. §-a értelmében megejti az itélő bizottság 12 rendes és 3 póttagjának kisorsolását.

Kisorsoltattak *rendes tagokul:*

Novacu Aurél,
Thaly Ferencz,
Simonyi-Semadam Sándor,
Molnár János,
Pildner Ferencz,
Mezőfi Vilmos,
Nagy Ferencz,
Endrey Gyula,
Nyáry Béla,
Okolicsányi László,
Malatinszky György,
Vázsonyi Vilmos.

Póttagokul:

Meskó László,
Teleki Arvéd gróf,
Bernáth István.

976. Elnök megállapítja, hogy a házszabályok 151. §-ában jelzett kizárási okot a kisorsolt képviselők egyike sem jelentett be, miután Bernáth István bejelentése a 151. §. szerinti kizárási okot nem képez.

Ezután a házszabályok 151. §-a értelmében Hammersberg László jegyző kihúzza és felolvassa a szekrényben visszamaradt neveket és ennek folytán az elnök megállapítja, hogy a kisorsolás alá nem került képviselők nevei a szekrényben hiány nélkül bent voltak.

Elnök javasolja a Háznak, hogy a házszabályok 172. §-a értelmében az összeférhetlenségi állandó bizottság további eljárás céljából értesíttessék arról, hogy Barcsics Erazmus, Drohobeczky Gyula, Kraszojevics György és Szalay László nem voltak jelen a mai ülésen a kisorsolás alkalmával, egyszersmind pedig Drohobeczky Gyula és Szalay László képviselők igazoló

jelentései szintén kiadassanak az összeférhetlenségi állandó bizottságnak.

Elnök javaslatát a Ház elfogadta.

977. Most a házszabályok 173. §-ának rendelkezése szerint a kisorsolt: Novácu Aurél, Thaly Ferencz, Simonyi-Semadam Sándor, Molnár János, Pildner Ferencz, Mezőfi Vilmos, Nagy Ferencz, Endrey Gyula, Nyáry Béla, Okolicsányi László, Malatinszky György, Vázsonyi Vilmos, Meskó László, Teleki Arvéd gróf és Bernáth István itélő bizottsági rendes és póttagok

leteszik az esküt.

978. Elnök jelenti, hogy az összeférhetlenségi állandó bizottság ezen ügynek az itélő bizottság előtt való előadásával Hellebronth Géza bizottsági tagot bizta meg.

Tudomásul szolgál.

979. Elnök felolvastatja a napirendnek ezen pontjára vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatot.

A Ház a jegyzőkönyv ezen részét hitelesíti és a megfelelő jegyzőkönyvi kivonatot az összeférhetlenségi állandó bizottság előadójának révén kiadja a kisorsolt itélő bizottságnak.

Elnök felkérésére ezután az itélő bizottság a háznagy vezetése alatt, a Ház elnöke által kijelölt I. osztályú bizottsági terembe vonult.

Ezután elnök

az ülést bezárta.

Az 1906. évi október hó 20-án tartott

46. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***

980. Elnök megnyitja az ülést Felolvastatnak a mult ülés jegyzőkönyvének azon részei, melyek azon ülésben még nem hitelesíttettek.

A Ház a jegyzőkönyv felolvasott részeit hitelesíti.

981. Elnök bemutatja Kelemen Béla képviselő levelét, melyben főispánná történt kineveztetése folytán képviselői állásáról lemond.

Tudomásul vétetik s az elnök felhatalmaztatik, hogy a tápéi kerületben az új képviselőválasztás iránt intézkedhessék.

982. Elnök bemutatja az összeférhetlenségi itélő bizottságnak Mikszáth Kálmán képviselő összeférhetlenségi ügyében hozott itéletét.

A házszabályok értelmében fel fog olvastatni.

Thorotzkai Miklós gróf jegyző felolvassa az itéletet.

Tudomásul szolgál.

983. Elnök bemutatja:

a győri kereskedelmi és iparkamarának, Hilberth Károly,

és a temesvár-délmagyarországi természettudományi társulat orvos-gyógyszerészi szakosztályának, Hajdu Frigyes képviselő útján beadott kérvényeit, »az ipari, gyári és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat módosítása iránt.

Minthogy e törvényjavaslat előzetes tárgyalás végett a pénzügyi és munkásügyi bizottságoknak adatott ki, e kérvények is kiadatnak az említett bizottságoknak.

984. Elnök bemutatja:

Bihar és Fejér vármegyék közönségének feliratait, a nemzetiségi izgatások megakadályozása iránt;

Bihar vármegye közönségének feliratát, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása végett;

Szabolcs vármegye közönségének feliratát, a sajtó szabadságának biztosítása és a sajtó visszaéléseinek megtorlása érdekében;

Nagyvárad város közönségének feliratát az ellen, hogy Nagy-Károlyban kir. törvényszék állíttassék fel;

a lévai tanítói körnek, ifj. Madarász József,

az ung-beregmegyei tanítói egyesületnek, Visontai Soma,

és a hajduböszörményi ref. tanítóknak, Benedek János képviselők útján beadott kérvényeit, a tanítói fizetések egyöntetű rendezése iránt;

Baranya és Gömör-Kishont vármegyék, valamint

Pécs sz. kir. város közönségének feliratait és

Makó város képviselőtestületének, Justh Gyula képviselő útján beadott kérvényét, II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai érdemeinek törvénybe iktatása és az emléküket sértő törvény eltörlése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

985. Bizony Ákos, az igazságügyi bizottság előadója, beterjeszti az igazságügyi bizottságnak »II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról« szóló törvényjavaslatra vonatkozó jelentését, kéri annak kinyomatását, szétosztását elrendelni s annak idején az osztályok mellőzésével napirendre tűzését.

A Ház a jelentés kinyomatását és szétosztását elrendeli, a napirendre tűzés iránt pedig az elnök az ülés végén fog javaslatot tenni.

986. Gaál András, a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének

állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslatot, a közlekedésügyi, a pénzügyi és a közgazdasági bizottságok jelentéseivel és az ezen bizottságok által módosított szöveggel, s kéri a kinyomatást, szétosztást és annak idején napirendre tűzést elrendelni.

A Ház a bizottságok jelentéseinek a törvényjavaslattal együtt való kinyomatását, szétosztását s az osztályok mellőzésével annak idején való napirendre tűzését elrendelte.

987. Napirend szerint következett ezután az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása.

Thorotzkai Miklós gróf jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben ujabb bejegyzés nincs, az interpellatiós könyvben azonban a következő ujabb bejegyzések foglaltatnak:

Lengyel Zoltán: »a honvéd-tüzérség és az új honvéd-egyenruházat ügyében«, a honvédelmi ministerhez.

Samassa János: »az oláh czigányok végleges megrendszabályozása tárgyában«, a belügyi és igazságügyi ministerekhez.

Samassa János: »a gazdasági munkás-egyesületek és cselédelhelyezők megrendszabályozása, illetve reorganizálása tárgyában«, a belügyministerhez.

Petrovics István: »Kállay Ferencznek nyilt levélben, a Krassó-Szörény megyei tisztviselők ellen emelt vádjai miatt«, a belügyi és pénzügyi ministerekhez.

Elnök javaslatára a Ház elhatározza, hogy a Ház korábbi határozata értelmében 1/2 2 órakor fog a Ház ezen interpellatiókra áttérni. Ha azonban a mai napirend előbb merülne ki, az esetben a Ház a napirenden való tárgyak elintézése után azonnal áttér az interpallatiók meghallgatására.

988. Napirend szerint következett ezután »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat általános tárgyalása.

Az általános tárgyalás folyamán Bauer Antal és társai, nevezetesen Harambasits Ágost, dr. Medakovics Bogdán, dr. Grahovácz Mirkó, Babič Ljuba, dr. Magdics Pero, dr. Vinkovič Bozsó, Surmin Gjuró, Modrusán Gusztáv, Lukinics Ödön, Brlics Vatroszláv, Banjanin János beadták a következő határozati javaslatot:

»Tisztelt Ház! Miután a napirenden levő törvényjavaslat az 1868 : XXX. t.-czikknek több lényeges intézkedését sérti, a mennyiben t. i. ezen törvényjavaslat Horvát-Szlavonországokra vonatkozik: indítványozom, hogy ezen törvényjavaslat képviselőházi tárgyalása addig elhalasztassék, a mig a horvát és magyar kormányok meg nem egyeznek a törvényjavaslat fentemlített hiányainak kijavitására nézve.«

Tárgyalás közben elnök az ülést 10 perczre felfüggesztette.

Szünet után elnök az ülést ujból megnyitotta.

Ezután folytatta a Ház »az ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalását.

Ugron Gábor és Nagy Ferencz felszólalása után elnök kijelenti, miszerint intézkedni fog azon hiány megszüntetése

iránt, hogy a Ház ülésein horvát gyorsiró és hiteles horvát fordító eddig nem volt jelen.

Tárgyalás közben az idő előrehaladt s miután még egy képviselő szólásra fel van jegyezve, elnök javasolja, hogy »az iparfejlesztésről« szóló javaslat általánosságban való tárgyalását a Ház szakítsa félbe s térjen át a bejegyzett interpellatiók meghallgatására.

A Ház az elnök javaslatát elfogadta.

989. Előbb azonban a napirend lévén megállapítandó, elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését folyó október hó 22-én d. e. 10 órakor tartsa s annak napirendjére tűzze ki a következő tárgyakat:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása.

2. »II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról« szóló törvényjavaslat tárgyalása, az igazságügyi bizottság jelentésével együtt.

3 Az egyes bizottságokban megüresedett helyek választás útján való betöltése, és pedig:

a gazdasági bizottságba . . . . 1 tag,
az igazságügyi bizottságba . . . . 1 tag,
a közlekedésügyi bizottságba . . . . 1 tag,
a mentelmi bizottságba . . . . 2 tag,
a zárszámadás-vizsgáló bizottságba . . . . 1 tag,
az V. biráló bizottságba . . . . 1 tag,
a közotatásügyi bizottságba . . . . 1 tag.

4. »Az iparfejlesztésről« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalásának folytatása.

5. A mentelmi bizottság jelentésének tárgyalása:
Zanella Richárd kétrendbeli, —
Sümegi Vilmos kétrendbeli, —
Hebrony József kétrendbeli,
Várady Károly és Eötvös Károly egy-egy mentelmi ügyének tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatát a legközelebbi ülés idejére és napirendjére vonatkozólag elfogadja s a napirend 2-ik tárgyára nézve a házszabályok 140. §-a alapján a sürgősséget s rendkivüli eseti minőségét kimondotta.

990. Lengyel Zoltán előterjesztette a honvédelmi ministerhez intézett interpellatióját: »a honvéd-tüzérség és az új honvédegyenruházat ügyében.«

A Ház a honvédelmi ministernek ezen interpellatióra nyomban megadott válaszát tudomásul vette.

991. Samassa János kéri, hogy az előrehaladott időre való tekintettel, »az oláh czigányok végleges megrendszabályozására« vonatkozó, a belügyi és igazságügyi ministerekhez intézett interpellatióját a legközelebbi interpellatiós napon terjeszthesse elő.

A Ház Samassa János kérelmét teljesítette.

992. Petrovics István előterjesztette a belügyi és pénzügyi ministerhez intézett interpellatióját: »Kállay Ferencz nyilt leve-

lében a Krassó-Szörény megyei tisztviselők ellen emelt vádakról.«

Az interpellatio kiadatik a belügyi és pénzügyi ministereknek.

Elnök ezután

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi október hó 22-én tartott

47. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Darányi Ferencz.***
majd: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

993. A mult ülés jegyzőkönyve felolvastatván, azt

a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

994. Elnök bemutatja Borsod vármegye közönségének meghivóját Szemere Bertalan 1848-iki belügyminister, majd ministerelnök Miskolczon emelt ércz-szobrának f. évi november 11-én megtartandó leleplezési ünnepélyére, mihez képest az elnök azt javasolja, hogy a képviselőház az ünnepélyen küldöttségileg vegyen részt és a szoborra koszorút helyeztessen. A küldöttségben részt venni óhajtókat felkéri, hogy szándékukat az elnöki hivatalban október 30-áig bejelentsék.

A Ház a javaslatot elfogadta.

995. Elnök bemutatja:

Esztergom, Háromszék és Zala vármegyék, valamint Szeged város közönségének feliratait, II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai érdemeinek törvénybeiktatása és az emléküket sértő törvény eltörlése iránt;

Liptó és Zólyom vármegyék közönségének feliratát, a vármegyei pénztárak és számvevőségek visszaállítása végett;

Bereg vármegye közönségének feliratát, az automobil-forgalom szabályozása érdekében;

Pécs város közönségének feliratát, a sorhadi szolgálatból távozó katonák állami segélyezése tárgyában;

az ungvári pénzügyigazgatóság kezelő személyzetének, Hammersberg László képviselő útján beadott kérvényét, fizetési viszonyaik rendezése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

996. Következik a »II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról« a ministerelnök törvényjavaslata, melyet Bizony Ákos, mint az igazságügyi bizottság előadója, szép szavak kiséretében általánosságban és részleteiben elfogadásra ajánl, mire az elnök felteszi a kérdést, hogy a Ház általánosságban elfogadja-e a törvényjavaslatot?

A Ház általánosságban egyhangúlag felállással fogadta el a törvényjavaslatot.

997. Következik a részletes tárgyalás, melynek során Hammersberg László jegyző felolvasván a javaslat czimét,

azt a Ház változatlanul elfogadta;

és bevezetését;

a bevezetést a Ház változatlanul elfogadta;

998. továbbá az 1. §-át, melyre az előadó a 3·/. alatti módosítványt terjesztvén be,

azt a Ház e módosítással fogadja el, a mely szerint a »késmárki« szó után kihagyandó az »ev. egyházban« s helyébe tétetik: *»ág. hitv. ev. egyház templomában«*;

999. végül a javaslat 2—5. §§-ait

elfogadván, ezzel a Ház a törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben letárgyalván, elfogadta, s annak harmadszori olvasása a holnapi ülés napirendjére tüzetett ki.

1000. Következik a bizottságokban hiányzó tagok megválasztása, még pedig az elnök felhivása folytán akként, hogy a közoktatásügyi bizottsági tag választásánál a szavazásból a horvát képviselők kihagyatnak, s így a szavazás két részletben folyt le, először a többi, azután csak a közoktatásügyi bizottsági tagságra.

Az első szavazásnál beadatott 103 szavazat, ebből 2 üres, a többiből:

a) az V. biráló bizottságba 101 szavazattal: Barabás Béla;

b) a gazdasági bizottságba 100 szavazattal: Nagy György;

c) az igazságügyi bizottságba 101 szavazattal: Nagy Emil;

d) a közlekedésügyi bizottságba 101 szavazattal: Óváry Ferencz;

e) a mentelmi bizottságba 100 szóval: Hédervári Lehel; s 101 szóval: Máriássy Mihály;

f) a zárszámadás-vizsgáló bizottságba 101 szavazattal: Buza Barna.

A második szavazásnál beadatott 108 szavazat, ebből 2 üres, 106 szavazattal: Gáspár János a közoktatásügyi bizottság tagjává választatott.

1001. Következik »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

E közben Magdics Pero képviselő szóval azt az indítványt terjesztette elő, hogy azok a törvényjavaslatok és egyéb előintézkedések, a melyek a Horvát-Szlavon-Dalmátországot is érdeklik, horvát nyelven is kinyomassanak.

Ezen indítványnyal szemben Nagy Ferencz képviselő,

s a kormány nevében Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister azt az álláspontot fejtették ki, hogy a horvát kiegyezési törvény csak a meghozott törvényeknek horvát nyelven is kiadására vonatkozik, az előkészítő iratokra pedig nem, s a gyakorlat is így fejlődött ki.

Majd Bauer Antal 4/. alatt beterjeszti az ő és társai által beterjesztett »Határozati javaslat« visszavonásáról szóló nyilatkozatukat.

A Ház ezt tudomásul veszi.

1002. Mire az elnök a holnapi ülés napirendjét
(1. elnöki előterjesztések,
2. Rákóczi-törvény és
3. »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvény tárgyalása) előterjesztvén,

az ülést $^{3}/_{4}$ 2-kor bezárja.

Az 1906. évi október hó 23-án tartott

48. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Darányi Ferencz.***
majd: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

1003. Mindenekelőtt felolvastatott a mult ülés jegyzőkönyve s azt

a Ház észrevétel nélkül hitelesítette.

1004. Elnök bemutatja:

Torda-Aranyos vármegye és Győr város közönségének feliratait, valamint az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyletnek, Kállay Tamás képviselő útján beadott kérvényét, II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai érdemeinek törvénybe iktatása és az emlékezetüket sértő törvény eltörlése iránt;

Szilágy és Udvarhely vármegyék, valamint Debreczen város közönségének feliratait, az alkotmány biztosítása érdekében;

Udvarhely vármegye és Debreczen város közönségének feliratait, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása tárgyában;

Udvarhely vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a nemzetiségi izgatások megfékezése és a sajtó szabadságának biztosítása végett;

Debreczen város közönségének feliratát, a sorhadi szolgálatból távozó katonák állami segítségben való részesítése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1005. Elnök bemutatja Abauj-Torna vármegye közönségének meghivóját, melylyel a képviselőházat meghivja II. Rákóczi Ferencz arczképének a vármegye székházában rendkivüli közgyülés keretében e hó 29-én déli 12 órakor történő leleplezésére.

Tudomásul szolgál.

1006. Jelenti az elnök a Háznak, hogy Molnár Antal siremlékének felavatási ünnepén Szamosujváron október 21-én

Ráth Endre képviselő és jegyző jelent meg a Ház hivatalos kiküldöttjeként és koszorút is helyezett a képviselőház nevében az emlék talapzatára.

Tudomásul szolgál.

1007. Mukits Simon képviselő, mint az első biráló bizottság elnöke, bemutatja a bizottság két itéletét, a melyek szerint Beck Lajost és Gratz Gusztávot a bizottság végleg igazolt képviselőknek mondta ki.

Tudomásul szolgál, s a nevezett képviselők a végleg igazolt képviselők jegyzékébe iktattatnak.

1008. Következik a »II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e ezen törvényjavaslatot harmadszori olvasásban, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

A jegyzőkönyv e részét a Ház nyomban hitelesítette.

1009. Következik »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása és miután az idő előrehaladván és e tárgyhoz még több szónok lévén feljegyezve, a tárgyalás félbeszakításával,

annak folytatása a holnapi ülés napirendjére halasztatott.

1010. Ezután az elnök javasolja, hogy a Ház holnap, szerdán d. e. 10 órakor tartson ülést s ennek napirendjére kitüzessenek a következő tárgyak:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása.
2. Az inditvány- és interpellatiós könyvek felolvasása.
3. »A hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.
4. A mennyiben az idő engedi, a már ma is jelzett mentelmi ügyek tárgyalása.

A Ház az elnöki előterjesztéshez hozzájárul.

Ezzel az ülés

d. u. 2 órakor berekesztetett.

Az 1906. évi október hó 24-én tartott

49. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Darányi Ferencz.***
majd: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

1011. Mindenek előtt felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve s azt a Ház észrevétel nélkül hitelesítette.

1012. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratát, melylyel értesít, hogy a főrendiház a »II-ik Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról« szóló törvényjavaslatot a képviselőház által megállapított szerkezetben, módosítás nélkül elfogadta.

A két Ház között e törvényjavaslatra nézve teljes megegyezés jövén létre, legfelsőbb szentesítés végett Ő Felsége elé fog terjesztetni.

1013. Elnök bemutatja:

Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Pozsony vármegyék közönségének feliratait, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása iránt;

Pozsony vármegye közönségének feliratát, a sorhadi szolgálatból elbocsátott katonák állami segítségben való részesítése iránt;

Szabadka város közönségének feliratát, az alkotmány biztosítása tárgyában;

az állami napidíjas hivatalszolgák országos egyesületének, Zboray Miklós,

és a szombathelyi hivatalszolgáknak, Gothard Sándor képviselő útján beadott kérvényét, kinevezésük és fizetésük javítása érdekében;

a pruszkai r. kath. esperesi kerület papságának, Darányi Ferencz képviselő útján beadott kérvényét, a congrua-rendezés végrehajtása iránt;

Zemplén vármegye közönségének feliratát, II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai érdemeinek törvénybe iktatása és az emléküket sértő törvény eltörlése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1014. Elnök előterjeszti az összeférhetlenségi állandó bizottság jelentését, mely szerint a bizottság Bernáth István képviselő összeférhetlenségi ügyében az előkészítő eljárást befejezte.

A házszabályok 170. §-a értelmében az ügy tárgyalására hivatott itélő bizottság kisorsolása folyó évi november hó 5-én, hétfőn tartandó ülés napirendjére tüzetik ki.

A kisorsolás délután 1 órakor ejtetik meg, s az ügy tárgyalása a kisorsolás után azonnal meg fog tartatni.

1015. Giesswein Sándor, mint a kérvényi bizottság előadója, bemutatja a bizottság által letárgyalt kérvények 3-ik,
Nagy Barna előadó pedig a 4-ik, és
Moskovitz Iván előadó az 5-ik sorjegyzékét, javasolván ezek kinyomatását és a képviselők között való szétosztását.

A Ház a kérvények 3., 4. és 5-ik sorjegyzékének kinyomatását és a képviselők között való szétosztását s annak idején napirendre tűzését elhatározta.

1016. Ezután az elnök felhivta Barabás Béla képviselőt, hogy mint az V-ik biráló bizottság ujonnan megválasztott tagja tegye le az esküt.

Barabás Béla az esküt a Ház szine előtt letette.

1017. Várady Károly jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben ujabb bejegyzés nincs.

Tudomásul vétetik.

Várady Károly jegyző jelenti, hogy az interpellatiós könyvben a következő interpellatiók vannak bejegyezve:

1. Nagy György: »A székelyföldi tagosítás és arányosítás felfüggesztése ügyében«, az igazságügyministerhez.
2. Kmety Károly: »A lóversenyfogadások és egyéb szerencsejátékok korlátozása tárgyában«, a földmívelésügyi és a belügyi ministerhez.
3. Ballagi Aladár: »A fővárosi törvény revisiója tárgyában«, a belügyministerhez.
4. Markos Gyula: »Az Alldeutsch-Verband üzelmei tárgyában«, a ministerelnök útján a külügyministerhez.
5. Szkicsák Ferencz: »Szmetanay János, Árva vármegye námesztói járás főszolgabirájának visszaélései tárgyában«, a belügyi és pénzügyi ministerhez.
6. Sándor Pál: »Budapest fővárosi törvényhatóság alakításáról és rendezéséről szóló 1872 : XXXVI. t.-cz. revideálása tárgyában«, a belügyministerhez.
7. Lengyel Zoltán: »A román határrendőrségen történt botrány ügyében«, a belügyministerhez.
8. Lengyel Zoltán: »A villamos vasutasok készülődő sztrájkja ügyében«, a kereskedelemügyi ministerhez.

Az interpellatiók az elnök indítványa folytán 1 órakor fognak előterjesztetni.

1018. Napirend szerint következik »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása általánosságban, mely Musitzky Döme beszéde után 12 órakor, miután az elnök 5 percz szünetet adott, felfüggesztetett, majd ismét folytattatott és a vita befejeztetvén, az elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául?

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban megszavazza.

1019. Ezután következik a részletes tárgyalás.
Várady Károly jegyző olvassa a czímet.

Elnök felteszi a kérdést, hogy elfogadja-e a Ház a czímet a bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?

A czímet a Ház egyhangúlag változatlanul elfogadta.

1020. Várady Károly jegyző olvassa az 1. §-t, mihez Nagy Emil előadó a 7·/. alatti módosítványt nyujtja be:

1 §. 2-ik sorában *vállalatok* szó után törlendő: »valamint kisipari és mezőgazdasági szövetkezetek«.

1. §. *a)* pontjához 2-ik sorban *valamint* szó után beszúrassék: *»ha ebben a kedvezményben részesülnek«*,

továbbá ezen pont utolsó sorában *általános* szó elé: *»az ezen adók után kivetett«* szók tétessenek.

Az 1. §. *b)* pontjánál a második sorban *megszerzéseért* szó után teendő: *»bérbe vételeért«*.

Továbbá utána *és átirásáért* teendő: *»valamint a bérleti jog bejegyzéseért«*.

A *c)* pont után beiktatandó mint *d)* pont a következő:

»d) a részükre engedélyezett kedvezmények tartamára azon vállalatok közé sorozhatók, a melyek az 1890. évi I. t.-cz. 89. §-a értelmében engedélyezett vámok alul az ezen törvény 99. §-a alapján vámdíjmentességet élveznek.«

Majd ugyanez 1. §-hoz Csernoch János képviselő a 8·/. alatti következő módosítást nyujtja be:

Az 1. §-ban e szavak helyett: »A magyar korona«, tétessék: *»A magyar szent korona«*, mihez a kereskedelemügyi minister hozzájárult.

Ezután, miután az idő előrehaladt, s illetve az interpellatiók előterjesztésének ideje elkövetkezett, elnök indítványozza, hogy a tárgyalás félbeszakításával térjen át a Ház az interpellatiókra.

Mielőtt azonban ez történnék, indítványozza az elnök, hogy a Ház holnap, csütörtökön, október 25-én tartson ülést, s ennek napirendjére tüzessenek:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása.
2. »A hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.
3. Ha az idő engedi, a már mára is bejelentett mentelmi ügyek tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatát határozattá emelte.

1021. Következett Samassa János képviselőnek még október 19-én bejegyzett, »Az oláh czigányok végleges megrendszabályozása tárgyában« szóló interpellatiójának előterjesztése.

Az interpellatió előterjesztetvén,

az kiadatik a belügy- és igazságügyministernek.

1022. Ezután következtek a mai ülés elején bejelentett interpellatiók előterjesztései:

Nagy György: »A székelyföldi tagosítás és arányosítás felfüggesztése ügyében.«

Az interpellatio előterjesztetvén, arra az igazságügyminister nyomban választ adott, s a viszonválasz is meghallgattatván,

a Ház a választ tudomásul vette.

1023. Kmety Károly: »A lóverseny-fogadások s egyéb szerencsejátékok korlátozása tárgyában.«

Az interpellatió előterjesztetvén,

kiadatik a földmívelésügyi és belügyministernek.

1024. Ballagi Aladár: »A fővárosi törvény revisiója tárgyában.«

Az interpellatio előterjesztetvén,

kiadatik a belügyministernek.

1025. Markos Gyula: »Az Alldeutsch-Verband üzelmei tárgyában.«

Az interpellatio előterjesztetvén,

kiadatik a ministerelnöknek.

1026. Szkicsák Ferencz: »Szmetanay János, Árva vármegye námesztói járás főszolgabirájának visszaélései tárgyában.«

Az interpellatio előterjesztetvén,

kiadatik a belügy- és pénzügyministernek.

1027. Sándor Pál: »Budapest fővárosi törvényhatóság alakításáról és rendezéséről szóló 1872 : XXXVI. t.-cz. revideálása tárgyában.«

Az interpellatio előterjesztetett, mire a választ a belügyminister nyomban megadta, a mely Ballagi Aladár képviselő interpellatiójára is vonatkozik, s úgy Ballagi Aladár, mint Sándor Pál viszonválaszukban a választ tudomásul vevén,

azt a Ház is tudomásul vette.

1028. Lengyel Zoltán: »A román határrendőrségen történt botrány ügyében.«

Az interpellatio előterjesztetvén,

kiadatik a belügyministernek.

1029. Lengyel Zoltán: »A villamos vasutasok készülődő sztrájkja ügyében.«

Az interpellatio előterjesztetvén, s arra a kereskedelemügyi minister nyomban válaszolván, a viszonválasz meghallgatása után

a Ház azt tudomásul vette.

Ezzel az ülést elnök

d. u. ½ 4-kor berekesztette.

Az 1906. évi október hó 25-én tartott

50. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Darányi Ferencz.***

1030. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve,

s ezt a Ház észrevétel nélkül hitelesítette.

1031. Elnök bemutatja:

a budapesti kerületi általános munkás-betegsegélyző pénztárnak, Benedek János, —

a váczi ipartestületnek, Bottlik János képviselők útján beadott kérvényeit, az ipari, gyári és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség- és balesetre való biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Elnök javasolja erre, hogy, miután az említett törvényjavaslat a munkásügyi és pénzügyi bizottságoknak adatott ki, e kérvények is e bizottságoknak adassanak ki együttes tárgyalás és jelentéstétel végett.

A Ház elhatározta, hogy a jelzett kérvények kiadatnak a munkásügyi és pénzügyi bizottságnak.

1032. Elnök bemutatja:

az ipolysági, komáromi, lugosi, tordai, dicsőszentmártoni és szegedi pénzügyigazgatóságok kezelőszemélyzetének, Endrey Gyula képviselő által beadott kérvényeit, fizetési viszonyaik rendezése végett;

Csikszentimre, Ditró, Gyergyóalfalu és Gyergyócsomafalva községek közbirtokosságának, Török Ferencz, —

Csíkbánfalva, Csíkménaság, Kászonaltiz, Kászonimpér, Kászonjakabfalva, Kászonújfalu, Kozmás, Lázárfalva és Nagykászonfeltiz községek közbirtokosságának, Nagy György, —

Alsócsernáton, Árkos (kétrendbeli), Bikfalva, Bodas, Bölön, Egerpatak, Feldoboly, Kálnok (kétrendbeli), Kilyénfalva, Köpecz (kétrendbeli), Málnás, Nagyborosnyó (kétrendbeli), Oltszem, Páké, Papolcz, Sepsibodok, Sepsikőröspatak (kétrendbeli), Szárazajta, Uzon, Zabola, Zágon (kétrendbeli), Zalán, Alsó-Sófalva, Árvátfalva, Bardócz, Bibarczfalva, Bogárfalva, Firtosváralja, Hodogya, Kisbaczon, Máréfalva, Olasztelek, Oroszhegy, Sükő, Székelyfancsal, Székelylengyelfalva, Székelyszáldobos, Székelyszentkirály és Köszvényesremete községek közbirtokosságának, Kállay Tamás képviselő útján beadott kérvényeit, az 1879. évi XXXI. és az 1898. évi XIX. t.-czikkek megfelelő revisiója, valamint az állami erdőkezelés megszüntetése tárgyában.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1033. Elnök jelenti, hogy II. Rákóczi Ferencz és társai hamvainak folyó hó 28-án, vasárnap reggel 8 órakor Budapestre érkezése alkalmával a hamvak fogadására megjelenő képviselők részére a keleti pályaudvar érkezési oldala előtti téren a gyülekezésre külön elkerített hely lesz fentartva.

Gyülekezés ½ 8 órakor.

Tudomásul vétetik.

1034. Ezután Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister bemutatja:

»az eger—putnoki helyi érdekű vasut engedélyezésére«, —

»a bicske—székesfehérvár—sárbogárdi helyi érdekű vasutrészvénytársaság székesfehérvár—sárbogárdi és székesfehérvár—bicskei vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítésére« vonatkozó törvényjavaslatokat;

továbbá a következő jelentéseket:

»a brassó—háromszéki helyi érdekű vasut brassó—kézdivásárhelyi vonalának folytatásaként Kézdivásárhelytől Bereczkig vezetendő helyi érdekű vasut«, —

»a mocsolád—siófoki helyi érdekű gőzmozdonyú vasut«, —

»a zombor—óbecsei helyi érdekű vasut«, —

»a vrginmost—károlyvárosi helyi érdekű vasut«, —

»a nagykároly—mátészalka—csapi helyi érdekű vasut«, —

»az orosháza—szentes—csongrádi helyi érdekű vasut«, —

»az őssi—váradvelenczei helyi érdekű vasutra«, —

»az eszék—djakovár—vrpoljei helyi érdekű vasut engedélyezéséről« s indítványozza, hogy ezek kinyomatván, a közlekedésügyi, valamint a pénzügyi bizottsághoz utasíttassanak.

A Ház a törvényjavaslatok és jelentések kinyomatását, szétosztását és előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a közlekedésügyi, valamint a pénzügyi bizottsághoz való utasítását elhatározta.

1035. Várady Károly, mint a mentelmi bizottság előadója, beterjeszti:

»az izgatás vétségei miatt«, továbbá:

»magánosok elleni erőszak bűntettében, bűnrészességgel vádolt Nagy György képviselő ügyében« a bizottság két jelentését.

A Ház ezek kinyomatását, szétosztását és majdan napirendre tűzését elhatározta.

1036. Zakariás János képviselő, mint a kérvényi bizottság előadója, bemutatja a bizottság által letárgyalt kérvények 6-ik sorjegyzékét.

A Ház elhatározta e sorjegyzék kinyomatását, szétosztását és annak idején napirendre tűzését.

1037. Következik »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat 1. §-ára vonatkozó tárgyalás folytatása, melynek folyamán:

Pop István képviselő módosítványt terjeszt be a következő szöveggel:

1. §. *a)* pontjából kihagyandó a következő kitétel: »a törvényhatósági és községi«;

b) pontjából kihagyandó a következő kitétel: »községi illetékek és díjak«.

A kereskedelemügyi minister ellenezte e módosítás elfogadását.

Éber Antal képviselő a következő módosítást nyujtja be:

a) az első bekezdés negyedik sorából az »eddig vagy« szók kihagyandók;

b) az *a)* alatti bekezdés igy szóljon:

»a) felmenthetők a gyári üzem után járó egyenes állami adók, valamint, ha ebben a kedvezményben részesülnek, az ezen adók után járó törvényhatósági és községi pótadók és a kereskedelmi és iparkamarai illetékek alól;«

A kereskedelemügyi minister hozzájárult e módosításhoz.

Lázár Pál képviselő beterjeszti a következő módosítást:

Tétessék az 1. §. *d)* pontjában »gyári« kitétel helyett: *»ipari«*.

A kereskedelemügyi minister hozzájárul e módosításhoz.

Szólásra már senki sem lévén feljegyezve, elnök a vitát bezárta s következett a szavazás.

Maga a szakasz nem támadtatván meg, elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház az 1. §-t, fentartván a módosítványok feletti külön elhatározását, igen vagy nem?

A Ház az 1. §-t ily értelemben elfogadja.

1038. Következik a módosítványok feletti szavazás és pedig először is az előadónak az 1. §-hoz beadott következő módosítványára:

Az 1. §. második sorában »vállalatok« szó után törlendők: »valamint kisipari és mezőgazdasági szövetkezetek«.

Elnök kérdi: elfogadja-e a Ház az előadó ezen módosítványát, az eredeti szöveg mellőzésével, igen vagy nem?

A Ház az előadó módosítványát fogadta el.

1039. Következett a szavazás az előadó következő módosítványa felett:

Az 1. §. *a)* pontjához a 2-ik sorban »valamint« szó után beszurassék: *»ha ebben a kedvezményben részesülnek«;*

továbbá az ezzel kapcsolatos és Éber Antal képviselő által beadott következő módosítvány felett:

»Javaslom, hogy az 1. §. így módosíttassék:

a) az első bekezdés 4-ik sorából az »eddig vagy« szók kihagyandók;

b) az *a)* alatti bekezdés igy szóljon:

»a) felmenthetők a gyári üzem után járó egyenes állami adók, valamint, ha ebben a kedvezményben részesülnek, az ezen adók után járó törvényhatósági és községi pótadók és a kereskedelmi és iparkamarai illetékek alól;«

Elnök kérdi: elfogadja-e a Ház az eredeti szöveget, igen vagy nem?

A Ház az eredeti szöveget nem tartja fenn és elfogadja Éber Antal módosítványát, kiegészítve az előadó módosítványával.

1040. Következett az előadó következő módosítványa:

Az 1. §. *b)* pontjánál a második sorban »megszerzéséért szó után teendő: »*bérbevételéért*«.

Elnök kérdi a Háztól: elfogadja e az 1. §. *b)* pontját eredeti szövegében, igen vagy nem?

A Ház az eredeti szöveget nem fogadja el, hanem elfogadja az előadó módosítását.

1041. Ugyancsak az 1. §. *b)* pontjánál az előadó azon javaslatára, hogy az »és átirásáért« után teendő: »*valamint a bérleti jog bejegyzéseért*«, elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e a módosítást, igen vagy nem?

A Ház a módosítást elfogadta.

1042. Következett Csernoch János képviselő következő módosítványa:

Az 1. §-ban e szavak helyett: »A magyar korona«, tétessék: »*A magyar szent korona*«.

A Ház a módosítást elfogadta.

1043. Következett Pop Cs. István képviselő következő módosítványa:

Az 1. §. *a)* pontjából kihagyassanak e szavak: »a törvényhatósági és községi«;

továbbá a *b)* pontból: »községi illetékek és díjak«.

Elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e a módosítványt, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradás által történt szavazással a módosítványt mellőzte.

1044. Lázár Pál képviselő által beadott következő módosítványt:

Az 1. §. *d)* pontjából »gyári« helyett tétessék: »*ipari*«,

a Ház elfogadta.

1045. Előadó azon javaslatát, hogy a *c)* pont után *d)* pontul beiktatandó:

»*d) a részükre engedélyezett kedvezmények tartamára azon vállalatok közé sorozhatók, a melyek az 1890. évi I. t.-cz. 89. §-a értelmében engedélyezett vámok alól az ezen törvény 99. §-a alapján vámdíjmentességet élveznek;*«,

a Ház elfogadja s az indítványozott új szöveg, mint *d)* pont fog a törvényjavaslatba beiktattatni.

1046. Következett a törvényjavaslat 2. §-ának a tárgyalása.

Ennek folyamán Nagy Emil előadó a következő módosítványt nyujtja be:

A *b)* pont harmadik bekezdésében az 5-ik sorban a »megsemmisítése« szó után beiktatandó a következő szöveg:

»*az 1878 : V. t.-cz., illetőleg Horvát-Szlavon-Dalmátországokban az ott érvényben levő*«,

ezután pedig következik ugyanazon sorban: »büntető törvénykönyvnek«, — egészen addig, hogy: »határozatai«,

vagyis a módosított szöveg következőleg hangzanék:

»*Az előállított villamos áram és technikai czélokra értékesíthető minden egyéb erő (energia) ugyanazon büntetőjogi védelem alá helyeztetik, mely az ingó dolgokra nézve fennáll. Ennek megfelelőleg az említett erők bármely módon való jogtalan megrongálása vagy megsemmisítése az 1878 : V. t.-cz., illetőleg Horvát-Szlavon-Dalmátországokban az ott érvényben levő büntető törvénykönyvnek a lopásra, illetőleg az ingó vagyon megrongálására vonatkozó határozatai szerint büntettetik.*«

A *c)* után, mint új pont, *d)* beiktatandó:

»*kisipari és mezőgazdasági szövetkezetek, ha ezen törvény rendelkezése alá eső czikkeket állítanak elő;*«.

Az előbbi *d)* pontból lesz *e)* pont és ebből kihagyandó a »tengeri« szó.

Éber Antal képviselő a *b)* pont 3-ik bekezdésének kihagyását indítványozza.

Kálosi József képviselő a következő halasztási indítványt terjeszti elő:

»A 2. §. azon bekezdése, mely szerint a villamos áram jogtalan eltulajdonítása, úgyszintén szándékos és jogtalan megrongálása vagy megsemmisítése a büntető törvénykönyvnek a lopásra, illetőleg az ingó vagyon megrongálására vonatkozó határozatai szerint büntettetik, az igazságügyi bizottsághoz utasíttassék.«

Polónyi Géza igazságügyminister a következő módosítást nyujtja be:

Ezen szó után: »megsemmisítése«, tétessék: »*Magyarországon az 1878 : V. t.-czikknek az idegen ingó vagyon megrongálására, illetőleg a lopásra vonatkozó rendelkezései-, Horvát-Szlavonországokban pedig az ottani büntető törvények rendelkezései szerint büntetendő.*«

Ezután szólásra senki sem lévén feljegyezve, elnök a vitát bezárta.

Következett a szavazás és pedig bekezdésenkint.

Mindenekelőtt Kálosi József halasztási indítványa felett történik a szavazás s kérdi elnök: elfogadja-e a Ház a felolvasott halasztási indítványt, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradás útján történt szavazással az indítványt nem fogadta el.

1047. A 2. §. első bekezdéséhez módosítás nem adatott be s elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e azt a közgazdasági és pénzügyi bizottság eredeti szövegezésében, igen vagy nem?

A Ház a 2. §. első bekezdését a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezésében változatlanul elfogadta.

1048. A 2. §. *a)* pontjára szintén nem adatván be módosítás, azt

a Ház a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

1049. A *b)* pont első és második bekezdése nem támadtatván meg,

változatlanul elfogadtatott.

1050. A 3-ik bekezdésnél elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e azt, a beadott módosítások fölötti külön elhatározás fentartása mellett, szemben Éber Antal azon javaslatával, hogy ez hagyassék ki a törvényjavaslatból, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradás útján történt szavazással Éber Antal módosítványát mellőzte.

1051. A 3-ik bekezdéshez az előadó és az igazságügyminister adott be módosítványt, az előadó azonban módosítványát visszavonta.

Elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e a *b)* pont harmadik bekezdését változatlanul, igen vagy nem?

A Ház a 3-ik bekezdést az igazságügyminister felolvasott módosításával fogadta el.

1052. A *c)* pont nem támadtatván meg,

az elfogadtatott.

1053. A *c)* pont után az előadó új *d)* pont beiktatását javasolta ezzel a szöveggel:

»kisipari és mezőgazdasági szövetkezetek, ha ezen törvény rendelkezése alá eső czikkeket állítanak elő«.

A Ház az új pontot elfogadta.

1054. A régi *d)*, most *e)* ponthoz az előadó azon módosítást adta be, hogy annak szövegéből a »tengeri« szó kihagyassék.

A Ház a régi *d)*, most *e)* pontot az előadó módosításával elfogadta.

1055. Következett a 3. §. tárgyalása, de előbb elnök az ülést 10 perczre felfüggesztette.

Szünet után elnök újból megnyitván az ülést, megkezdődött a 3. §. tárgyalása, melynek során Hodzsa Milán a következő módosítványt nyujtja be:

A 3. §. első és második bekezdése következőkép módosíttatik:

»Az 1870:LI. t.-cz. 2. §-ának az a rendelkezése, hogy a mezőgazdasági és ipari munkásoknak bérfizetés nélkül átengedett munkáslakok állandó adómentességben részesülnek, akként módosíttatik, hogy a mezőgazdasági és ipari munkásoknak akár bérfizetés mellett, akár bérfizetés nélkül átengedett munkáslakok

állandó adómentességben részesülnek és ezen idő tartamára az állami, törvényhatósági és községi pótadók, valamint az általános jövedelmi pótadó alól is mentesítve vannak«.

Mezőfi Vilmos a következő indítványt terjeszti elő:

Indítvány a 3. §-hoz.

Az 5-ik sorban e szavak után: »a melyek«, szurassék be: *»a közegészségügyi követelményeknek megfelelő ama munkáslakások, a melyek legalább három havi felmondás kölcsönös kikötésével«.*

A 3. §. második bekezdésének első sorába e szavak után: »munkások részére«, szurassék be: *»legalább három havi felmondási idő kölcsönös kikötésével«.*

Sziklai Ottó a következő két módosítványt nyujtja be:

1. A 3. §. 2-ik bekezdésének első sorában »bérfizetés mellett leendő használatra vagy« kihagyandó.

A 3. §. második bekezdésének 5-ik sorában »20 évi« helyett tétessék: *»30 évi«*;

ugyanebben a sorban »részesítheti« szó után tétessék: *»ha a vállalkozó házbérül a befektetett tőkének a törlesztéssel együtt 4%-nál többet nem szed«.*

2. A 3. §. végén utolsó bekezdés lenne:

»Az ezen §-ban biztosított kedvezmények azoknak a vállalatoknak és társaságok vagy egyeseknek is megadhatók, a melyek vagy a kik ezen törvény és a pénzügyi s kereskedelemügyi ministerek ezen törvény értelmében megállapítandó feltételeinek megfelelnek.«

Szólásra senki sem lévén feljegyezve, elnök a vitát bezárta s következett pontonkint a szavazás.

Elnök kérdi a Háztól: elfogadja-e — a módosítványok feletti külön határozat jogát fentartva — a 3. §. első és második bekezdését, szemben Hodzsa Milán képviselő által beadott s felolvasott módosítványával, mint ellenindítványnyal, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradás útján történt szavazással a 3. §. első és második bekezdését elfogadta s igy Hodzsa Milán módosítása elesett.

1056. Következett a 3. §. első és második bekezdéséhez benyujtott módosítványok feletti szavazás.

Ennek során Mezőfi Vilmos képviselőnek 3 részre osztott módosítványának első részét vagyis, hogy a 3. §. első bekezdésében ezen szó után: »épített«, tétessék:

»a közegészségügyi követelményeknek megfelelő«,

a Ház elfogadta, mig a többi részét mellőzte.

1057. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Sziklai Ottó képviselőnek a 3. §-hoz beadott összes módosítványait?

A Ház mellőzte.

1058. A 3. §. harmadik és negyedik bekezdését

a Ház a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

1059. Következett a törvényjavaslat 4. §-ának tárgyalása. A tárgyalás során Nagy Emil a következő módosítást javasolja:

Az ötödik bekezdés így egészítendő ki:

»de ezen meghosszabbítás a régi törvény alapján már megadott kedvezményi idővel együtt 15 évnél hosszabb időre nem terjedhet.«

Maniu Gyula képviselő a következő módosítványt terjeszti elő:

Módosítvány a 4. §-hoz.

Az első bekezdésben »a pénzügyministerrel egyetértőleg« szavak után a következő szavak teendők:

»az országos központi ipartanács véleménye alapján«.

A szakasz kiegészítendő a következő határozmánynyal:

»Az országos központi ipartanács, mely felerészben a kereskedelemügyi minister előterjesztésére Ő Felsége által élethosszriglan kinevezett, felerészben pedig az országgyülés képviselőháza által valamennyi parlamenti párt tagjaiból megválasztott 36 tagból álland, külön törvénynyel fog felállíttatni. Ugyanazon törvényben lesz ezen országos központi ipartanács hatásköre, megalakulása, szervezete és belső ügykezelési módja közelebbről meghatározva.

Mindazon ügyekben, melyekben a határozathozatal jelen törvény által a ministerium hatáskörébe utaltatik, az országos központi ipartanács meghallgatandó.«

Többek hozzászólása után elnök a vitát bezárta s következett bekezdésenkint a szavazás.

A 4. §. első bekezdését

a Ház felállás és ülvemaradás útján történt szavazással a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezésében elfogadja s Maniu Gyula ide vonatkozó módosítványát mellőzi.

1060. A 2-ik, 3-ik és 4-ik bekezdést

a Ház változatlanul elfogadta.

1061. Az 5-ik bekezdést

a Ház Nagy Emil előadó módosításával együtt fogadta el.

1062. A 6-ik bekezdés

változatlanul fogadtatott el.

1063. A §. végére Maniu Gyula által javaslatba hozott új bekezdést

a Ház nem fogadta el.

1064. E közben az idő előrehaladván, a tárgyalás félbeszakíttatott s elnök javaslatot tett a legközelebbi ülés idejére és napirendjére, a mely szerint a Ház korábbi határozata szerint II. Rákóczi Ferencz és társai hamvainak hazahozatala alkalmából rendezendő ünnepekre való tekintettel a képviselőház 26-tól 31-ig bezárólag ülést nem tart, továbbá november 1-én ünnep, 2-án halottak napja lévén, javasolja, hogy a képviselőház leg-

közelebbi ülését november hó 3-án, szombaton d. e. 10 órakor tartsa, a mely ülésnek napirendje lenne:
1. irományok bemutatása;
2. az indítvány- és interpellatiós könyv felolvasása;
3 a mai ülés napirendjére kitűzött mentelmi ügyek és végre
4. tizenkét órakor tárgyaltatnának a kérvények 3—6-ik sorjegyzékében foglalt kérvények.

A Ház az elnök javaslatát elfogadta, mire elnök az ülést bezárta.

Az 1906. évi november hó 3-án tartott

51. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Rakovszky István,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Egry Béla.***

1065. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1066. Elnök szomorú kötelességet teljesít, a mikor a t. Ház tudomására hozza hivatalosan is azon mindenki által ismert megrendítő gyászos esetet, mely felséges Királyunkat és az uralkodó Házat érte Ottó főherczegnek férfikora teljében, hosszas szenvedés után f. é. november hó 1-én történt elhunytával.

A magyar nemzet mindenkor igaz érzelemmel és hódolattal eltelve a Király és az uralkodó Ház iránt, az őt ért sorscsapásokban mindig őszinte részvéttel osztozott, miért is javasolja:

hogy a képviselőház most is mély megilletődéssel jegyzőkönyvileg adjon kifejezést igaz részvétének és bizza meg az elnököt, hogy a képviselőház hódolatteljes érzelmeit juttassa tudomására Ő Felségének a Királynak.

A Ház az elnök javaslatát egyhangúlag elfogadja.

1067. Elnök jelenti, hogy dicső emlékezetű fejedelmeink, II. Rákóczi Ferencz és Thököly Imre, valamint bujdosó társaik hamvainak hazahozatala alkalmából rendezett országos ünnepségekben való részvételre vonatkozóan a képviselőház több egymást kiegészítő határozatot hozott.

Minthogy e határozatok értelmében ez ünnepeken a képviselőház testületileg jelent meg, részletes jelentés helyett megemlíti, hogy a képviselőház hozott határozatai teljességükben végrehajtattak, s ekkép a képviselőház a végtisztességadás és kegyeletének adóját dicső fejedelmei és bujdosó társai iránt, az ő hervadhatatlan érdemeikhez méltó módon rótta le szent emlékezetük előtt.

Indítványozza, hogy jelentése tudomásul vétele mellett a Ház fejezze ki jegyzőkönyvben köszönetét Thaly Kálmán ország-

gyülési képviselő iránt, a ki fáradtságot nem ismerő buzgósággal működött közre ahhoz és abban, hogy dicső fejedelmeink és bujdosó társainak szent hamvai az édes haza földjébe hozattak vissza.

A Ház az elnök jelentését lelkesedéssel tudomásul veszi, és Thaly Kálmán érdemeit elismerése és hálája jeléül ezennel jegyzőkönyvileg megköszöni és megörökíti.

1068. Elnök jelenti, hogy a Ház határozata értelmében báró Perényi Zsigmond szobrának Nagyszőllősön október 24-én történt leleplezési ünnepén a Ház küldöttségileg vett részt, mely küldöttség vezetője, Horváth Gyula, a képviselőház nevében koszorút helyezett a szobor talapzatára.

A Ház a jelentést tudomásul veszi.

1069. Elnök bemutatja Békés vármegye békéscsabai választókerületében 1906. évi október 25-én országgyülési képviselővé megválasztott Pető Sándor megbizólevelét.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik az igazolási állandó bizottságnak

1070. Elnök bemutatja a m. kir. Curia itéletét, melylyel Torontál vármegye párdányi választókerületében országgyülési képviselővé megválasztott Kiszely Kálmán megválasztását érvénytelennek jelentette ki.

A Ház a jelentést tudomásul veszi és felhatalmazza az elnököt, hogy az új képviselőválasztás iránt intézkedjék.

1071. Elnök jelenti, hogy Battik Ödön képviselő, Zólyom vármegye főjegyzőjévé választatván meg, képviselői megbizatásáról lemondott.

A Ház a lemondást tudomásul veszi és felhatalmazza az elnököt, hogy Zólyom vármegye szliácsi választókerületében az új választás elrendelése iránt szükséges intézkedéseket megtegye.

1072. Elnök bemutatja Beck Lajos képviselő levelét, melylyel bejelenti, hogy összeférhetlen helyzetét megszüntette.

Tudomásul szolgál.

1073. Elnök bemutatja a ministerelnök átiratait, melyekkel értesít, hogy Ő Felsége Goluchowski Agenor gróf külügyministert ezen állásától felmentette és utódjául báró Aehrenthal Alajos nagykövetet kinevezte, s a közös ministertanácsban való elnöklettel megbizta;

valamint bemutatja, hogy Ő Felsége lovag Pitreich Henrik közös hadügyministert ezen állásától felmentette és Schönaich Ferencz táborszernagy osztrák honvédelmi ministert utódjául kinevezte.

Tudomásul vétetett.

1074. Elnök bemutatja Budapest székes főváros közönségének feliratát, a mértékek használata és ellenőrzése tárgyában

hozandó törvényben a fővárosi mértékhitelesítő hivatalnak az állami hitelesítések végzésére leendő felhatalmazása iránt.

Minthogy a törvényjavaslatot, melyre a felirat vonatkozik, az illető bizottságok már letárgyalták és arról jelentésüket is beadták, elnök javaslatára a Ház elhatározza, hogy a főváros felirata a Ház asztalára tétessék s a törvényjavaslat tárgyalása alkalmával intéztessék el.

1075. Elnök bemutatja az épitési és műszaki rajzolók országos egyesületének, Mezőfi Vilmos képviselő által beadott kérvényét, »a betegség és baleset esetére való biztositásról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A kérvény az említett törvényjavaslattal való együttes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatik a pénzügyi és a munkásügyi bizottságoknak.

1076. Elnök bemutatja:

Bács-Bodrog, Jász-Nagykun-Szolnok, Pozsony, Sopron, Szilágy és Ung vármegyék közönségének feliratait, a nemzetiségi izgatások megfékezése tárgyában;

Esztergom, Háromszék, Sopron és Ung vármegyék, valamint Pozsony és Szeged városok közönségének feliratait, a sajtó szabadságának biztosítása iránt;

Fejér, Jász-Nagykun-Szolnok, Sopron, Szilágy és Ung vármegyék közönségének feliratait, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása érdekében;

Fejér, Háromszék, Hont, Szilágy és Ung vármegyék közönségének feliratait, a sorhadi szolgálatból elbocsátott katonák állami segítésben való részesítése iránt;

Alsófehér, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék és Székesfehérvár város közönségének feliratait, II. Rákóczi Ferencz fejedelem és bujdosó társai érdemeinek törvénybeiktatása és az emlékezetüket sértő törvény eltörlése ügyében;

Fejér vármegye közönségének feliratát, a törvényhatóságok autonomiája sérthetetlenségének biztosítása végett;

Temes vármegye közönségének feliratát, az alkotmány biztosítása iránt;

Alsófehér vármegye közönségének feliratát, sztrájk-törvény megalkotása tárgyában;

a balassagyarmati pénzügyi tisztviselőknek, Endrey Gyula képviselő útján beadott kérvényét, fizetési viszonyaik rendezése tárgyában;

Mudrovics Mária susáki lakosnak, Bauer Antal képviselő útján beadott kérvényét, néhai férje fel nem vett nyugdíjának kiadatása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak az összes kérvények a kérvényi bizottságnak.

1077. Elnök bemutatja a házszabályok 239. §-a értelmében a függőben levő interpellatiók és indítványok jegyzékét,

melyet Egry Béla jegyző felolvas.

1078. Napirend szerint következnek a mentelmi bizottság jelentései.

A mentelmi bizottság előadója jelenti, hogy a budapesti kir. főügyészség 1906. évi junius hó 2-án kelt 2921/1906. sz. felterjesztésében kéri Zanella Richárd orsz. képviselő mentelmi jogának felfüggesztését, párviadal vétsége miatt.

Olay Lajos hozzászólása után

a Ház, elfogadva a mentelmi bizottság javaslatát, Zanella Richárd orsz. képviselő mentelmi jogának felfüggesztését a 2921. 1906. sz. ügyben megtagadja.

1079. A fiumei kir. törvényszék 1906. május 15-én kelt 1905/B. t. sz. a. felterjesztésében kéri Zanella Richárd orsz. képviselő mentelmi jogának felfüggesztését, a Cassió Ferencz ellenében elkövetett s a btk. 261. §-ába ütköző becsületsértés vétsége miatt.

A Ház, elfogadva a mentelmi bizottság javaslatát, Zanella Richárd orsz. képviselő mentelmi jogának felfüggesztését a 905/906. bt. sz. ügyben megtagadja.

1080. A budapesti kir. főügyészség 4.777/906. sz. felterjesztésében kéri párviadal vétsége miatt jogerősen elitélt Sümegi Vilmos orsz. képviselő mentelmi jogának felfüggesztését.

A Ház, elfogadva a mentelmi bizottság javaslatát, Sümegi Vilmos orsz. képviselő mentelmi jogát az 1905. B. XII. 821. sz. btő ügyben felfüggeszti.

1081. A budapesti kir. főügyészség 4770/1906. sz. felterjesztésében rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt az eljárás megindíthatása végett Sümegi Vilmos orsz. képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

A Ház, a mentelmi bizottság javaslatát elfogadva, Sümegi Vilmos orsz. képviselő mentelmi jogát ezen ügyben nem függesztette fel.

1082. A kassai kir. főügyész 3893/1906. sz. fölterjesztésében becsületsértés és rágalmazás vétségével vádolt Hebrony József orsz. képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

A Ház, elfogadva a mentelmi bizottság javaslatát, Hebrony József orsz. képviselő mentelmi jogát ez esetben felfüggesztette.

1083. A kassai kir. főügyész 3465/1906. sz. fölterjesztésében rágalmazás vétségével vádolt Hebrony József orsz. képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

A Ház, elfogadva a mentelmi bizottság javaslatát, Hebrony József orsz. képviselő mentelmi jogát ezen ügyben felfüggesztette.

1084. A pécsi kir. főügyész 2392/1906. sz. felterjesztésében becsületsértés vétségével vádolt Várady Károly orsz. képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

A Ház, elfogadva a mentelmi bizottság javaslatát, Várady Károly orsz. képviselő mentelmi jogát ezen ügyben nem függesztette föl.

1085. A budapesti kir. főügyész 4856/1906. sz. a. felterjesztésében nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás vétségével vádolt Eötvös Károly orsz. képviselő mentelmi jogának — a bűnvádi eljárás folytathatása czéljából — felfüggesztését kéri.

A Ház, elfogadva a mentelmi bizottság javaslatát, Eötvös Károly orsz. képviselő mentelmi jogát ezen ügyben nem függeszti fel.

1086. Napirend szerint következett a 3-ik sorjegyzékben foglalt kérvények tárgyalása és pedig:

Alsógalla község kérvénye, Tatabánya község alakulásának megengedése ellen.

Minthogy Alsógalla és Tatabánya között időközben egyezség jött létre, a kérvény tárgytalanná válván, a Ház irattárába helyezni rendeltetett.

1087. Moson, Sopron, Győr, Heves, Gömör-Kishont, Bereg, Baranya, Vas, Somogy, Nógrád, Komárom, Zemplén és Maros-torda megyék, továbbá Győr, Pécs és Debreczen sz. kir. városok kérvényei, melyekben a Magyarország és Ausztria közötti határnak kiigazitását kérik.

A Ház mindeme kérvényeket az igazságügyi bizottságnak kiadatni rendelte.

1088. Zólyom, Csongrád, Háromszék, Ugocsa, Zemplén, Pozsony, Sopron, Ung, Esztergom, Heves, Szilágy, Győr, Liptó, Jász-Nagykun-Szolnok, Alsófehér, Sáros, Udvarhely, Szepes, Moson, Tolna, Békés, Somogy, Bács-Bodrog, Arad, Trencsén, Hont, Turócz, Komárom, Nyitra, Árva, Kolozs, Máramaros, Hunyad, Szolnok-Doboka, Maros-Torda és Bereg vármegyék, továbbá Győr, Nagyvárad, Baja, Hódmezővásárhely, Szabadka, Pécs, Komárom, Zombor, Sopron, Baranya, Kolozsvár, Selmecz- és Bélabánya, Pozsony, Székesfehérvár, Szeged, Szatmárnémeti és Arad városok kérvényei, a büntető-törvénykönyvnek a párbaj-intézményre vonatkozó rendelkezéseinek módositása és a becsületsértés és rágalmazás szigorúbb büntetése dolgában.

Eme kérvényeket a kérvényi bizottság pártolólag az igazságügyministernek kiadatni ajánlotta.

A bizottság javaslatával szemben Moskovitz Iván orsz. képviselő a következő ellenindítványt adta be:

»A vonatkozó kérvényeket, a mennyiben a párbajra ma fennálló kivételes államfogház-büntetési nemnek eltörlését és súlyosabb közönséges büntetési nemnek alkalmazását kérik, nem pártolja, mert a párbaj intézményének kiküszöbölése a mai kulturviszonyok mellett egyéb erőszakos bűntények elszaporodására vezetne és abban a különvélemény előterjesztője a társadalom erkölcseire és békéjére nézve fokozott veszélyt lát.«

Többek hozzászólása után elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a kérvényi bizottság javaslatát, hogy a kérvények pártolólag adassanak ki az igazságügyministernek?

A Ház felállás és ülvemaradás útján történt szavazással a kérvényi bizottság javaslatát fogadta el és Moskovitz Iván képviselő ellenindítványát elvetette.

1089. Győr és Zala vármegyék kérvényei, sztrájktörvény alkotása iránt.

A kérvényi bizottság javasolja, hogy a kérvényeknek a sztrájk terrorizmusa ellen irányuló része pártolólag a kormány figyelmébe ajánltassék és azért az a kormánynak kiadassék.

Ezzel szemben Mezőfi Vilmos orsz. képviselő a következő indítványt adta be:

»Indítványozom, hogy Győr és Zala vármegyék sztrájktörvény alkotása iránti kérvényei az irattárba helyeztessenek.«

Többek hozzászólása után

a Ház a bizottság javaslatát fogadta el és Mezőfi Vilmos indítványát mellőzte.

1090. Mielőtt a Ház az interpellatiók meghallgatására áttérne, elnök javasolja, hogy a Ház hétfőn, november 5-én d. e. 10 órakor tartson ülést, melynek napirendje:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása;

3. Bernáth István orsz. képviselő összeférhetetlenségi ügyében az itélő bizottság kisorsolása, mely déli 1 órakor fog megtörténni.

A Ház az elnök előterjesztéséhez hozzájárul.

1091. Kovács Ernő orsz. képviselő »az orsovai Rákóczi-gyászünnepély alkalmával a szerb küldöttségen esett sérelem tárgyában« terjeszti elő interpellatióját, melyet a ministerelnök felvilágosító előterjesztése után

a Ház a belügyministernek rendelt kiadatni.

1092. Vázsonyi Vilmos interpellatiót intéz a ministerelnökhöz, »az ujonczjutalék felemelése tárgyában a hirlapokban megjelent közlemények alapján«, mely interpellatióra a ministerelnök nyomban felelvén, Vázsonyi Vilmos ujbóli felszólalása után

a Ház a ministerelnök válaszát tudomásul veszi.

Ezzel az elnök az ülést d. u. 2 óra 45 perczkor

bezárta.

Az 1906. évi november hó 5-én tartott

52. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Benedek János.***

1093. Elnök az ülést megnyitja, jegyző felolvassa a képviselőház 1906. november 3-án tartott 51-ik ülésének jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1094. Elnök bemutatja a ministerelnök átiratát, melylyel meghivja a képviselőházat Vay Ádám hamvainak e hó 15-én Vaján történendő örök nyugalomra helyezése alkalmára.

Elnök javasolja, hogy e kegyeletes ünnepen a képviselőház küldöttségileg vegyen részt és Vay Ádám emlékezete iránti tisztelete jeléül koszorút helyezzen koporsójára.

A Ház elfogadja az elnök javaslatát.

1095. Elnök bemutatja a szombathelyi ipartestületnek, Gothard Sándor képviselő útján beadott kérvényét, az ipari, gyári és kereskedelmi alkalmazottak baleset-biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a kérvényt kiadja a törvényjavaslattal való együttes elbirálás végett a pénzügyi és munkásügyi bizottságoknak.

1096. Elnök bemutatja:

Nyitra és Szabolcs vármegyéknek feliratait, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása tárgyában;

Jász-Nagykun-Szolnok és Temes vármegyék közönségének feliratait, a sajtó szabadságának biztosítása érdekében;

Liptó és Szabolcs vármegyék közönségének feliratait, a nemzetiségi izgatások meggátlása tárgyában;

Nyitra vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a sorhadi szolgálatból elbocsátott katonák állami segítése és a honvédség egyenruhájának megváltoztatása miatt;

Zemplén vármegye közönségének feliratát, az alkotmány biztosítása iránt;

Pancsova város közönségének feliratát, II. Rákóczi Ferencz fejedelem és bujdosó társai érdemeinek törvénybe iktatása és az emlékezetüket sértő törvény eltörlése érdekében;

Háromszék vármegye közönségének feliratát, Árpád fejedelem emlékezetének méltó megörökítése ügyében;

a székelyudvarhelyi, sepsiszentgyörgyi és a veszprémi pénzügyi tisztviselőknek, Szunyog Mihály, —

az alsó-kubini pénzügyi tisztviselőknek, Csitáry Béla, —

a kaposvári pénzügyi tisztviselőknek, Thaly László — és

a beszterczei pénzügyi tisztviselőknek, Kuales Godofréd képviselők útján beadott kérvényeit, fizetésük rendezése végett;

a III-ik országos szőlészeti és borászati kongresszus elnökségének, Horváth Gyula képviselő útján beadott háromrendbeli kérvényét, a boritaladó leszállitása, — a bortörvény reviziója — és az agrár-szőlő-kölcsönök ügyében;

a csákvári tanitói körnek és a székes fővárosi birósági szolgáknak, Horváth Gyula képviselő útján beadott kérvényeit, fizetési viszonyaik rendezése tárgyában;

Kézdivásárhely város tanácsának, Ráth Endre képviselő útján beadott kérvényét, a községi törvény módosítása végett;

a székely népnek 1906. szeptember 16-án Kézdivásárhelyen tartott népgyülésének, Nagy György képviselő útján beadott kérvényét, a tagosítási törvényeknek a székely viszonyokhoz való alkalmazása iránt.

A Ház ezen kérvényeket és feliratokat kiadja a kérvényi bizottságnak.

1097. Elnök bemutatja az 1905. évi január hó 26-án Körösbányán képviselővé választott Damián Vazul kérvényét, a választása ellen beadott panasz következtében felmerült költségeinek megállapítása s mikónt leendő érvényesítése tekintetében.

A Ház a kérvényt tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja az igazságügyi bizottságnak.

1098. Elnök javasolja, hogy mivel a mai ülés tárgysorozatára ki van tűzve az összeférhetlenségi itélő bizottság 12 rendes és 3 póttagjának kisorsolása Bernáth István képviselő összeférhetlenségi ügyében, — a mai ülés tárgyalásáit 3/4 1 órakor szakítsa félbe a Ház.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

1099. Napirend szerint következett »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Az 5-ik szakaszhoz Éber Antal a következő módosítást ajánlja:

Az 5-ik §. első mondata végére illesztessék:

»de ez utóbbi esetben csak oly mértékben, hogy a már élvezett és ujonnan engedélyezett kedvezményezés időtartama együttesen 15 évet meg nem haladhat«.

Éber Antal képviselő ezen módositást visszavonja.

A Ház az 5. §-t változatlanul elfogadja.

1100. Jegyző olvassa a 6-ik §-t.

A Ház a 6. §-t változatlanul elfogadja.

1101. Jegyző olvassa a 7-ik §-t.

Csitáry Béla a következő módositást nyujtja be:

A 7-ik §-hoz 3-ik bekezdésként:

»A kereskedelemügyi minister a jelen törvényben körülirt kedvezményeket a törvény hatályba léptetésének napjától számított két éven belül csak magyar születésű egyéneknek és hazai tőke alapján alakult társulatoknak adhatja meg, nem

zárva ki e részben a társulást sem a külföldi tőkével és külhonosokkal.«

Tálos István a 7. §. második bekezdésének végéhez a következő módosítást ajánlja:

A 7. §. második bekezdésének végéhez folytatólag külön pontokban vétessenek fel a következő rendelkezések:

»Ilyen felmentés azonban nem adható oly esetben, melyben az említett anyagok, tárgyak és gyártmányok ugyanazon árban és minőségben, mint a külföldön, a magyar szent korona országaiban is beszerezhetők.«

»Valamely gyárnak vagy ipartelepnek bármiféle kedvezmény az előző szakaszokban megkivánt feltételeken kivül csak azon feltétel alatt engedélyezhető, ha az ország határától legalább is 10 kilométernyi távolságban létesül.«

Nagy Emil előadó a következő módosítást ajánlja:

Tétessék a 7. §. első bekezdésének »a hazai munkások alkalmazására« kitétele helyett: »a hazai munkások és tisztviselők alkalmazására; a kikre nézve megállapittatik, hogy legalább 75 százaléknak magyar honosságúnak kell lenni. Felhatalmaztatik a kereskedelemügyi minister, hogy indokolt esetekben ezen feltételt módosíthassa.«

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 7. §-t változlanul? avagy a Nagy Emil előadó által javaslatba hozott módosítás szerint?

A Ház a 7. §-t a Nagy Emil által ajánlott szöveggel módosítva fogadja el; Csitáry Béla és Tálos István javaslatait mellőzi.

1102. Jegyző olvassa a 8. §-t.

Nagy Emil előadó a következő módosítást ajánlja:

Ezen szakaszt a következő, nagy részben új szövegezésben ajánlom elfogadásra:

»A gyárak és ipartelepek javára az 1881. évi XLI. t.-czikk értelmében kisajátításnak van helye állami, törvényhatósági, községi (városi) vagyont képező ingatlanokra, ezek növedékeire és tartozékaira s ugyanilyen kisajátításnak van helye gyári, mezőgazdasági, erdészeti és bányászati czélokra szolgáló iparvágányokra, sodronypályákra, mindenféle vezetékekre, villamos áramátviteli telepekre és bányahányókra, valamint az üzemhez nélkülözhetetlen, az 1885. évi XXIII. t.-cz. alapján hatóságilag engedélyezett vizművekre és szivattyú-telepek s emelő berendezésekre, de csak az esetben, ha ezek az ingatlanok mezőgazdasági vagy erdészeti megművelés alatt állnak, vagy parlagon hevernek s a kisajátítás egyházi, vallási, közoktatási, tudományos vagy kegyeletes czélokba, illetve ilyen rendeltetésbe nem ütközik.

Gyári, mezőgazdasági, erdészeti és bányászati czélokra szolgáló iparvágányokra, sodronypályákra, mindenféle vezetékekre, villamos áramátviteli telepek és bányahányókra, valamint az üzemhez nélkülözhetetlen, az 1885. évi XXIII. t.-cz. alapján hatóságilag engedélyezett vizművek és szivattyú-telepek s

emelő berendezések javára, ugyanezen keretben és feltételek között magántulajdonban levő ingatlanok, ezek növedéke és tartozéka is vonhatók az 1881. évi XLI. t.-cz.-ben foglalt kisajátítás alá.«

Éber Antal a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Javasolom, hogy a 8. §. igy módosíttassék:

»A gyárak és ipartelepek azon vállalatok közé soroztatnak, a melyek javára úgy a telep területére, valamint az azokhoz vezető utakra, iparvágányokra, sodronypályákra és az azok üzeméhez nélkülözhetetlen vizművekre nézve az 1881. évi XLI. t.-cz. értelmében akár végleges, akár ideiglenes kisajátításnak van helye, de csak az esetben, ha az 1881. évi XLI. t.-cz. értelmében kisajátítás alá vonható ingatlanok gazdasági vagy erdészeti megmívelés alatt állanak vagy parlagon hevernek és a kisajátítás egyházi, vallási, közoktatási, tudományos vagy kegyeletes czélokba, illetve ilyen rendeltetésbe nem ütközik.«

Elnök a tanácskozást 3/4 1 órakor félbeszakítja.

1103. Elnök javasolja, hogy holnap, kedden, tekintettel Ottó főherczeg Ő Fenségének temetésére, és tekintettel arra, miszerint a kormány tagjai is Ottó főherczeg temetésére utaznak, a Ház ülést ne tartson, hanem a legközelebbi ülés szerdán, november hó 7-én legyen.

Elnök javaslatát a Ház elfogadja s a szerdán, 1906. évi november hó 7-én d. e. 10 órakor tartandó ülés napirendjét a következőkép állapítja meg:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása.
2. Indítvány- és interpellatiós könyv felolvasása.
3. »A hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

1104. Napirend szerint következik Bernáth István képviselő összeférhetlenségi ügyében az összeférhetlenségi itélő bizottság 12 rendes és 3 póttagjának kisorsolása; ezt megelőzőleg

elnök az ülést 1/4 órára felfüggeszti.

Szünet után elnök bejelenti, hogy a névjegyzékbe foglalt 80 képviselő közül Barabás Béla és Kubik Béla lemondás, Pisztóry Mór elhalálozás s végre Bernáth István, mint a kinek összeférhetlenségi ügyét tárgyalja az itélő bizottság, nem sorsolhatók ki; ezután elnök felolvastatja a házszabályok 171., 172., 173. és 174. §§-ait.

Tudomásul szolgál.

1105. Elnök a házszabályok 171. §-a értelmében megejti az itélő bizottság 12 rendes és 3 póttagjának kisorsolását.

Kisorsoltattak *rendes tagokul:*

Fernbach Péter,	Bernáth Béla,
Rákosi Viktor,	Haviár Dániel,
Mezőfi Vilmos,	Vázsonyi Vilmos,
Darányi Ferencz,	Csernoch János,
Molnár János,	Inkey József báró és
Teleki Arvéd gróf,	Zichy János gróf.

Póttagokul:

Markhot Aladár, Rátkay László és Sztáray Sándor gróf.

Széll Kálmán kisorsolt bizottsági tag jelen nem lévén, elmaradása az összeférhetlenségi állandó bizottsággal közöltetik.

1106. Elnök megállapítja, hogy a házszabályok 151. §-a értelmében jelzett kizárási okot a kisorsolt képviselők egyike sem jelentett be.

Ezután a házszabályok 171. §-a értelmében Hammersberg László jegyző kihúzza és felolvassa a szekrényben visszamaradt neveket és ennek folytán az elnök megállapítja, hogy a kisorsolás alá került képviselők nevei a szekrényben hiány nélkül bent voltak.

Most a házszabályok 173. §-ának rendelkezése szerint a kisorsolt Fernbach Péter, Rákosi Viktor, Mezőfi Vilmos, Darányi Ferencz, Molnár János, Teleki Arvéd gróf, Bernáth Béla, Haviár Dániel, Vázsonyi Vilmos, Csernoch János, Inkey József báró, Zichy János gróf, Markhot Aladár, Rátkay László, Sztáray Sándor gróf itélő bizottsági tagok és póttagok

leteszik az esküt.

1107. Elnök jelenti, hogy az összeférhetlenségi állandó bizottság ezen ügynek az itélő bizottság előtt való előadásával Hellebronth Géza bizottsági tagot bizta meg.

Tudomásul szolgál.

1108. Elnök felolvastatja a napirendnek ezen pontjaira, t. i. Bernáth István összeférhetlenségi ügyére vonatkozó jegyzőkönyvet.

A Ház a jegyzőkönyv ezen részét hitelesíti és a megfelelő jegyzőkönyvi kivonatot az összeférhetlenségi állandó bizottság előadójának révén, kiadja a kisorsolt itélő bizottságnak.

A következő ülés napirendje meg lévén állapítva,

elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi november hó 7-én tartott

53. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

1109. Elnök az ülést megnyitja; jegyző felolvassa a képviselőház 1906. november 5-én tartott 52-ik ülésének jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1110. Elnök bemutatja a ministerelnök átiratát, melylyel megküldi a II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak

az ország határán történt ünnepélyes átvétele alkalmával felvett jegyzőkönyv egyik eredeti példányát.

A jegyzőkönyv megőrzés végett a Ház irattárában helyeztetik el.

1111. Elnök bemutatja Szigetvár község képviselőtestületének, Olay Lajos képviselő útján a Ház elé juttatott felterjesztését, melylyel üdvözlik a képviselőházat a II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társaira vonatkozó törvény meghozataláért.

Tudomásul szolgál.

1112. Elnök bemutatja:

Nyitra vármegye közönségének feliratát, a fedezetlen gabonahatáridőüzlet eltörlése iránt;

Nyitra város képviselőtestületének, Mérey Lajos képviselő útján beadott kérvényét, az elhagyott gyermekek tartási költségeinek viseléséről szóló törvényes intézkedések módosítása érdekében;

Rimaszombat város képviselőtestületének, Bernáth István képviselő útján beadott kérvényét, a községi törvény módosítása végett;

az aranyos-maróthi pénzügyi tisztviselőknek, ifjú Madarász József,

a marosvásárhelyi pénzügyi tisztviselőknek, Fenyvesi Soma,

a mármarosi görög-katholikus tanítóegyletnek, Nagy Ferencz képviselők útján beadott kérvényeit, fizetési viszonyaik rendezése tárgyában;

Pálfa községnek, Rátkay László képviselő útján beadott kérvényét, menházuk ügyében;

az ujpesti munkásságnak, Mezőfi Vilmos, és

a szombathelyi népgyülésnek, Darányi Ferencz képviselők útján beadott kérvényeit, az általános választói jog érdekében;

Wurch Gyula új-pazuai lakosnak, Egry Béla képviselő útján beadott kérvényét, nyugdíja ügyében;

Német Stocker János nagykanizsai lakosnak, Darányi Ferencz képviselő útján beadott kérvényét, a déli vasuttársaság elleni ügyének megvizsgálása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1113. Elnök a házszabályok 184. §.-a értelmében bejelenti az összeférhetlenségi bizottságnak Bernáth István képviselő összeférhetlenségi ügyében hozott itéletét, mely

a házszabályok 184. §-a értelmében felolvastatott.

1114. Hoitsy Pál, a pénzügyi bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését:

»az állami számvevőszék szervezetére vonatkozó 1880: LXVI. és 1893 : XXX. törvényczikkek módosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház elhatározza a jelentés kinyomatását s a képviselők között való kiosztását, a napirendre tüzés iránti határozást későbbre halasztván.

1115. Markhot Aladár, az igazságügyi bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését:

»a közönséges bűntettesek kölcsönös kiadatása iránt Görögországgal 1904. évi deczember hó 21/8-ik napján kötött állami szerződés beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatra nézve.

A Ház elhatározza a jelentés kinyomatását s a képviselők között való kiosztását s a napirendre tüzés iránt később fog határozatot hozni.

1116. Egry Béla jegyző jelenti, hogy az indítványok könyvében nincsen ujabb bejegyzés.

Tudomásul szolgál.

Egry Béla jegyző jelenti, hogy az interpellatiók könyvébe be vannak jegyezve:

Dr. Hencz Károly interpellatiója, »a villamos vasuti alkalmazottak sztrájkja és ebből kifolyólag történt villamos balesetek tárgyában«; és

Dr. Vlád Aurél interpellatiója, »a Hunyad vármegye kir. tanfelügyelőjének egy törvénytelen rendelete tárgyában.«

Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy az interpellatiókra a napirend megszakításával az ülés végén, 1/2 2 órakor tér át.

1117. Napirend szerint következett »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

A 8. §. helyett Kossuth Ferencz a következő ellenindítvány elfogadását ajánlja:

»*Ellenindítvány*: A gyárak és ipartelepek javára az 1881. évi XLI. törvényczikk értelmében kisajátításnak van helye állami, törvényhatósági, községi, városi vagyont képező ingatlanokra és ugyanilyen kisajátításnak van helye gyári, mezőgazdasági és erdészeti czélokra szolgáló iparvágányokra, sodronypályákra, világítási vagy erőátviteli és csővezetékekre, valamint az üzemhez nélkülözhetetlen, az 1885 : XXIII. t.-cz. alapján hatóságilag engedélyezett vizművekre, szivattyú-telepekre és emelőberendezésekre, ha ezek az ingatlanok kizárólag mezőgazdasági vagy erdészeti megművelés alatt állanak, vagy parlagon hevernek.

Kisajátításnak azonban nincs helye, ha ezek az ingatlanok egyházi, vallási, közoktatási, tudományos, vagy kegyeletes czélokra szolgálnak, illetve ilyen rendeltetéssel birnak.

Gyári, mezőgazdasági és erdészeti czélokra szolgáló iparvágányokra, sodronypályákra, világítási, vagy erőátviteli- és csővezetékekre, valamint az üzemhez nélkülözhetetlen, az 1885: XXIII. t.-cz. alapján hatóságilag engedélyezett vizművek, szivattyú-telepek és emelő-berendezések javára ugyanazon keretben és feltételek között magántulajdonban levő ingatlanok is vonhatók az 1881. évi XLI. t.-cz.-ben foglalt kisajátítás alá.«

Nagy Emil előadó az általa ajánlott módosítást visszavonta.

Elnök fölteszi a kérdést:

»Elfogadja-e a Képviselőház a törvényjavaslat 8. §-át a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, igen vagy nem?«

A Ház a 8. §-t a pénzügyi és közgazdasági bizottságok szövegezése szerint nem fogadta el.

1118. Ezután következett a két ellenindítványra vonatkozó kérdések föltétele.

Elnök felteszi a kérdést:

»Elfogadja-e a Ház Kossuth Ferencz ellenindítványát, szemben Éber Antal ellenindítványával, igen vagy nem?«

A Ház felállás és ülvemaradás útján megejtett szavazás után Kossuth Ferencz ellenindítványát elfogadta, s evvel Éber Antal ellenindítványa elesett.

1119. Jegyző olvasta a 9-ik §-t.

E szakaszhoz Issekutz Győző képviselő a következő indítványokat nyujtotta be:

Indítvány a 197. sz. jelentéshez:

A 9-ik §. 2-ik bekezdésének következő intézkedése helyébe: »oly összeg engedélyezéséről, illetve lekötéséről pedig, mely az illető évre megszavazott költségvetési hitelt meghaladja, az országgyülésnek előzetes jelentés teendő és az ily engedélyezés csak akkor tekinthető jogérvényesnek, ha az arra vonatkozó jelentést az országgyülés elfogadta«, tétessék a következő rendelkezés:

»oly összeg engedélyezéséről, illetve lekötéséről és oly állami részesedésről, mely az illető évre megszavazott költségvetési hitelt meghaladja, az országgyülésnek előzetes jelentés teendő és az ily engedélyezés, lekötés, állami részesedés csak akkor tekinthető érvényesnek, ha az arra vonatkozó jelentést az országgyülés elfogadta. Az országgyülés elfogadása hiányában a felvett összeg visszafizetendő, a lekötés hatályát veszti, az állami részesedés önmagától megszünik.«

A 9-ik §. 3-ik bekezdéséhez »Indítvány: A 9-ik §. 3-ik bekezdése hagyassék ki.«

Kossuth Ferencz a következő módosítást ajánlja elfogadásra:

Módosítás a 9. §-hoz.

Az első bekezdés után teendő lenne új bekezdés gyanánt:

»*Az iparfejlesztés czéljaira rendelkezésre bocsátott fedezet terhére a házi és kisipar is megfelelően támogatandó.*«

Pinterovič Antal a következő kiegészítést indítványozza:

A 9. §-hoz a következő kiegészítést indítványozom:

»A Szent-István koronájának összes országai arányosan fognak részesülni az ezen fejezet kedvezményeiben.«

Indítványát visszavonta.

Bozóky Árpád a következő módosítást ajánlja elfogadásra:

Módosítás a 9. §-hoz:

A harmadik bekezdés hagyassék el. E helyett egy új szakasz, 10. §. vétessék föl a következő tartalommal:

»10. §. Állami kedvezmények és segélyek engedélyezése iránt kötött jogügylet (szerződés, ministeri határozat, engedély, leirat stb.) semmis, ha a jogügylet olyan időben jött létre, mikor költségvetési, vagy fölhatalmazási törvény az országgyülés által megszavazva nem volt.«

Mezőfi Vilmos képviselő módosítása:

Az első bekezdés után jön:

»Államsegély azonban csak annak az iparvállalatnak adható, a mely úgy a műszaki, mint kereskedelmi, valamint munkás-személyzetet legalább háromnegyed részben hazai munkások sorából alkalmazza; — üzemében a technika újabb vivmányainak megfelelő munkás-, kor-, egészségügyi és baleset-elhárító intézményeket létesít; munkásoknak fizetendő legkisebb napi munkabért és a maximális napi munkaidőt a kereskedelemügyi kormánynyal egyetértésben megállapítja.«

Mezőfi Vilmos inditványának következő részét visszavonta: »úgy a műszaki, mint kereskedelmi, valamint munkás-személyzetet legalább háromnegyed részében hazai munkások sorából alkalmazza.«

Következett a szavazás, mit az elnök javaslatára

a Ház a szakasz bekezdéseinél külön-külön foganatosított.

1120. Elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a 9-ik §. első bekezdését változatlanul a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?«

A Ház a 9-ik §. első bekezdését változatlanul elfogadta.

1121. Kérdi továbbá az elnök a Házat: »elfogadja-e Kossuth Ferencz módosítását, igen vagy nem?«

A Ház elfogadta Kossuth Ferencz módosítását.

1122. Kérdi folytatólag az elnök: »elfogadja-e a Ház Mezőfi Vilmos módosítását, igen vagy nem?«

A Ház felállás és ülvemaradás útján megejtett szavazással Mezőfi Vilmos indítványát nem fogadta el.

1123. A 9-ik szakasz második bekezdésénél kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 9. §. második bekezdését változatlanul a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint, szemben Issekutz Győző ellenindítványával, igen vagy nem?«

A Ház felállás és ülvemaradás útján megejtett szavazás során a 9-ik §. második bekezdését változatlanul elfogadta, s evvel Issekutz Győző ellenindítványát elvetette.

1124. A 9. §. harmadik bekezdésénél kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 9-ik szakasz harmadik bekezdését változatlanul a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint, szemben Bozóky Árpád és Issekutz Győző javaslataival?«

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással a 9. §. harmadik bekezdesét változatlanul fogadta el s evvel Bozóky Árpád és Issekutz Győző javaslatait elvetette.

1125. Kérdi továbbá az elnök:

»Elfogadja-e a Ház a 9. §. negyedik bekezdését változatlanul a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?«

A Ház a 9. §. negyedik bekezdését változatlanul elfogadta.

A tárgyalás során elérkezett az interpellatiók előterjesztésére megjelölt idő, mire

a Ház a törvényjavaslat tárgyalását félbeszakította.

1126. Elnök javaslatára

a Ház a legközelebbi ülés idejét folyó évi november hó 8-ának d. e. 10 órájára tűzi ki s az ülés napirendjéül:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatását;

2. »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatását;

3. »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalását; s végül

4. »a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalását állapítja meg.

1127. Következett Hencz Károly képviselő interpellatiója »a villamos vasuti alkalmazottak sztrájkja és ebből kifolyólag történt villamos balesetek tárgyában.«

Az interpellatió kiadatik a belügyi és kereskedelemügyi ministereknek.

1128. Vlád Aurél, tekintettel az előrehaladott időre, kéri, hogy interpellatióját a legközelebbi interpellatiós napon, vagyis szombaton terjeszthesse elő.

A Ház az engedélyt megadja.

A holnapi, november hó 9-iki, ülés napirendje meg lévén állapítva,

elnök az ülést befejezettnek nyilvánítja.

Az 1906. évi november hó 8-án tartott

54. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző*: ***Ráth Endre.***

1129. Elnök az ülést megnyitja, jegyző felolvassa a képviselőház 1906. évi november hó 7-én tartott 53-ik ülésének jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1130. Elnök bemutatja Peles Dusán horvát-szlavonországi képviselő levelét, melylyel a horvát-szlavon-dalmát országgyülés részéről a magyar képviselőházba történt kiküldetéséről lemond.

A Ház a lemondást tudomásul veszi, s erről a horvát-szlavon-dalmát országgyülés értesíttetni fog.

1131. Elnök bemutatja a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarának, Ráth Endre képviselő útján beadott kérvényét, »az ipari, gyári és kereskedelmi alkalmazottaknak balesetbiztosításáról« szóló törvényjavaslat módosítása iránt.

Minthogy e törvényjavaslat előzetes tárgyalás végett a munkásügyi és pénzügyi bizottságoknak adatott ki, e kérvény is kiadatik együttes elintézés végett az említett bizottságoknak.

1132. Elnök bemutatja:

Csanád vármegye közönségének feliratát, a sajtó szabadságának megvédése tárgyában;

Komárom vármegye közönségének feliratát, az alkoholizmus terjedésének meggátlása iránt;

Demes Mihály és társainak, Lengyel Zoltán képviselő útján beadott kérvényét, a zabolai erdőarányosítási ügyben szenvedett jogsérelmük miatt a Curia úrbéri tanácsának fegyelmi eljárás alá vonása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1133. Elnök bemutatja a »Jadran« horvát akadémiai társaság részéről a Rákóczi-ünnepek alkalmából a képviselőházhoz érkezett üdvözletet.

Az üdvözlet szövege a következő: »Most, mikor a hős magyar nemzet ünnepli az ő szabadságáért együtt küzdötteket, hozzá csatlakozunk mi is, a Zrinyi és Frangepán utódai, kiáltva: Éljen a magyar-horvát testvériség! Dicsőség a halhatatlan hősöknek! Dicsőség hamvaiknak! A »Jadran« horvát akadémiai társaság nevében Martinis József elnök.«

Tudomásul szolgál.

1134. Hermán Ferencz, a kérvényi bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését, a kérvények 8-ik sorjegyzékéről.

A Ház elhatározza a jelentés kinyomatását s a képviselők között való kiosztását, s a napirendre tüzés iránt később fog határozatot hozni.

1135. Mérey Lajos, a pénzügyi bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentését, »a magyar korona országainak kereskedelmi statisztikájáról« szóló törvényjavaslatról.

A Ház elhatározza a jelentés kinyomatását s a képviselők között leendő szétosztását, s annak idején az osztályok mellőzésével napirendre tüzését.

1136. Teszelszky József, a kérvényi bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését, a kérvények 9-ik sorjegyzékéről.

A Ház elhatározza a jelentés kinyomatását s a képviselők között való kiosztását, a napirendre tüzés iránt később fog határozni.

1137. Zboray Miklós, a mentelmi bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését, hatóság elleni erőszak bűntette miatt vádolt Lengyel Zoltán orsz. képviselő mentelmi ügyében.

A Ház elhatározza a jelentés kinyomatását s a képviselők között leendő szétosztását, a napirendre tüzés iránt később fog határozatot hozni.

1138. Napirend szerint következett »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Jegyző olvasta a 10-ik §-t, melyhez Nagy György képviselő a következő indítványát javasolja elfogadni:

Indítvány »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat 10. §-ának kiegészítéséről.

A 10. §-nak a következő mondattal való kiegészítését indítványozom:

»Megvonandó továbbá az engedélyezett kedvezmény, ha a vállalat tulajdonosa államellenes magatartást tanusít, az állam, az alkotmány ellen izgat, s e miatt a büntetőbiróság, vagy fegyelmi hatóság jogerősen elitéli.«

Következett a szavazás:

Kérdi az elnök: »méltóztatik-e a 10-ik szakaszt — Nagy György indítványa feletti elhatározás jogát fentartva — változatlanul elfogadni, igen vagy nem?«

A képviselőház a szakaszt változatlanul elfogadta.

1139. Kérdi továbbá az elnök: »elfogadja-e a t. Ház Nagy György módosítványát, igen vagy nem?«

A Ház felállás és ülvemaradás útján megejtett szavazással Nagy György indítványát elfogadta.

1140. Egry Béla jegyző olvassa a 11-ik §-t, melyhez Mezőfi Vilmos a következő kiegészítést ajánlja elfogadásra:

»Utolsó bekezdésének végére a részletes jelentésbe felveendő egyebek között az is, hogy az illető iparvállalatokban hány hazai és hány idegen műszaki és kereskedelmi alkalmazott és munkás nyert alkalmazást? Mennyit tett ki a munkásoknak fizetett legkisebb és mennyi az átlagos munkabér? Mennyi volt a maximális és az átlagos munkaidő? Hány baleset történt és mi okból volt az iparvállalat munkásai között sztrájk-mozgalom?«

Elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a 11-ik §-t változatlanul, — fentartva Mezőfi Vilmos indítványa feletti elhatározást — igen vagy nem?«

A Ház a szakaszt változatlanul elfogadta.

1141. Kérdi továbbá az elnök: »elfogadja-e a Ház Mezőfi Vilmos képviselő módosítását, igen vagy nem?«

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás után Mezőfi Vilmos módosítványát nem fogadta el.

1142. Jegyző olvasta a 12. §-t, melynek során a következő módosítások nyujtattak be:

A második bekezdés utolsó sorában a következő szavak törlendők: »illetve 89.«

Ugyancsak ezen szakaszban az utolsó bekezdés után a következő mondat iktatandó be:

»Ezen szakasz rendelkezései a Horvát-Szlavon-Dalmátországok autonom törvényeit a községek szervezetéről nem érintik.« Beadja: Nagy Emil.

A 12. §. 4. bekezdése után tétessék 5. bekezdésül:

»Törvényhatóságok, városok, községek fölmentést megtagadó határozatai ellen felebbezésnek nincs helye.« Beadja: Csizmazia Ferencz.

Módosítás. Javasolom, hogy a 12. §. igy módosíttassék:

Első bekezdés így szóljon:

»A jelen törvény alá eső gyárak és ipartelepek, valamint munkásházak létesítését, vagy kibővítését a törvényhatóságok és községek is elősegíthetik pénzbeli és egyéb támogatás nyujtása által. A jelen törvény alá eső gyárakat és ipartelepeket, továbbá a törvényhatóságok és községek felmenthetik az 1890. évi I. t.-cz. 1. §. 3. pontjában, illetőleg 29. és 36. §§-aiban foglalt azon kötelezettség alól, hogy a vasuti és hajóállomásokat a legközelebbi közúttal vagy községgel összekötő utak, valamint a községi közlekedő utak épitési, kezelési és fentartási költségeihez hozzájárulni tartoznak, valamint felmenthetik az 1890. évi I. t.-cz. 81. §-a értelmében engedélyezett vámok alól is.«

Második bekezdés: »valamint az 1890. évi I. t.-cz. . . alól is« mondat kihagyassék.« Beadja: Éber Antal.

Következett a szavazás, melyre nézve az elnök javaslatára

a Ház azt e szakasznál bekezdésenként külön-külön foganatosította.

1143. Elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a 12-ik §. első bekezdését a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul, — szemben Éber Antal képviselő módosításával, — igen vagy nem?«

A Ház nem fogadta el az eredeti szöveget s ennek folytán Éber Antalnak az első bekezdésre vonatkozó módosítása elfogadtatott.

1144. A második bekezdésnél kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 2-ik bekezdés eredeti szövegét változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 12-ik §. 2-ik bekezdésének eredeti szövegét nem fogadta el.

1145. Az elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház Nagy Emil előadó módosítását, igen vagy nem?«

A Ház Nagy Emil módosítását elfogadta.

1146. Kérdi továbbá az elnök: »elfogadja-e a Ház Éber Antalnak módosítását, igen vagy nem?«

A képviselőház Éber Antal módosítását elfogadta.

1147. A harmadik bekezdésnél kérdi az elnök: »elfogadja-e azt a Ház változatlanul, igen vagy nem?«

A képviselőház a harmadik bekezdést változatlanul elfogadta.

1148. Az előadó új bekezdés gyanánt módosítást ajánlván, kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház az előadó módosítását?«

A képviselőház Nagy Emil módosítását elfogadta.

1149. Következett a szavazás Csizmazia Ferencz képviselő módosítására. Kérdi az elnök: elfogadja-e a Ház, igen vagy nem?«

A Ház Csizmazia Ferencz módosítását elfogadta.

1150. Következett a »II. fejezet, a közszállításokról.«

Jegyző olvasta a 13. §-t, melyhez a következő módosításokat ajánlották elfogadásra:

A második bekezdés harmadik, illetve negyedik sorának következő szavai törlendők: »illetőleg Horvát-Szlavon-Dalmátországokban a horvát-szlavon-dalmátországi bán«. Beadja: Nagy Emil.

Módosítás a 13. §-hoz. Az első bekezdéshez hozzátoldandó: »Az állami és közhatósági megrendelések számlái, a tényleg megtörtént átvétel után, százezer koronát meg nem haladó összegnél a szállítás befejezésétől számított harmincz nap alatt, százezer koronát meghaladó összegnél pedig hatvan nap alatt kifizetendők.« Benyujtja: Vildfeuer Károly.

Módosítás. Javasolom, hogy a 13. §. utolsó sorába az »intézmények« és »egyes« szók közé ez a pótlás: »a kereskedelemügyi minister hozzájárulásával«, beszúrassék. Beadja: Éber Antal.

Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy e §-nál bekezdésenkint külön-külön foganatosítja a szavazást.

1151. Kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 13. §. első bekezdését változatlanul, igen vagy nem?«

A képviselőház a 13. §. első bekezdését változatlanul fogadta el.

1152. Kérdi továbbá az elnök: »elfogadja-e a Ház Vildfeuer Károly módosítványát, igen vagy nem?«

A Ház Vildfeuer Károly módosítványát felállással és ülvemaradással megejtett szavazás útján elfogadta.

1153. A második bekezdésnél kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 13. §. 2-ik bekezdését a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?«

A Ház a második bekezdést elfogadta.

1154. Kérdi az elnök: »méltóztatik-e elfogadni Nagy Emil módosítványát, igen vagy nem?«

A Ház Nagy Emil módosítását elfogadta.

1155. Kérdi továbbá az elnök: »elfogadja-e a Ház Éber Antal módosítványát, igen vagy nem?«

A képviselőház Éber Antal módosítványát elfogadta.

1156. Jegyző olvassa a 14. §-t, melyhez az alábbi módosítványokat nyujtották be:

Az első bekezdésből az utolsó három és fél sor: »Horvát-Szlavon-Dalmátországokban«-tól, egész »bánja« szóig, bezárólag kihúzandó, ugy, hogy ezen bekezdés a következőleg fog szólani:

»A közszállításokat és közmunkákat teljesítő ipartelepeket és vállalatokat abból a szempontból, hogy a szállítandó tárgyak hazai anyagokból, hazai ipartelepeken készülnek-e, illetőleg a munkálatok hazai iparosokkal végeztetnek-e, a kereskedelemügyi minister ellenőrzi.«

A második bekezdésben a 3-ik sorban »14. §.« helyett: »13. §.« irandó. Ugyancsak ezen 14. §. utolsó bekezdése egészen törlendő. Beadja: Nagy Emil.

Módosítás a hazai iparfejlesztésről szóló törvényjavaslat 14. §-ához: a 14. §. második bekezdésének 4-ik sorából az »és vállalatok« szavak kihagyandók. Budapest, 1906. nov. 7-én. Beadja: Csizmazia Endre.

Következik a szavazás. Kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 14. §. első bekezdését, fentartva Nagy Emil módosítása feletti külön elhatározást, igen vagy nem?«

A Ház a 14. §. első bekezdését elfogadta.

1157. Kérdi az elnök: elfogadja-e a Ház Nagy Emil előadó azon módosítványát, hogy az első bekezdés utolsó három és fél sora ezen szavaktól: »Horvát-Szlavonországokban«, egészen ezen szóig: »bánja«, kihagyandó, igen vagy nem?«

A Ház Nagy Emil előadó módosítását elfogadta.

1158. Elnöki kérdésre, hogy »elfogadje-e a Ház a második bekezdést, igen vagy nem?«,

a Ház a második bekezdést elfogadta.

1159. Kérdi továbbá az elnök: »elfogadja-e a Ház Nagy Emil előadó kiigazítását, a mely szerint a harmadik sorban »14. §.« helyett: »13-ik §.« tétessék, igen vagy nem?«

A Ház Nagy Emil előadónak ezen módosítványát elfogadta.

1160. A második bekezdésnél kérdi még az elnök: »elfogadja-e a Ház Csizmazia Endre módosítványát, igen vagy nem?«

A képviselőház Csizmazia Endre ezen módosítványát elfogadta.

1161. Elnöki kérdésre, hogy »a Ház elfogadja-e a 14. §. harmadik bekezdését a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezésében változatlanul, igen vagy nem?«,

a képviselőház a harmadik bekezdést változatlanul elfogadta.

1162. A negyedik bekezdésnél kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház Nagy Emil előadó módosítását, igen vagy nem?«

A képviselőház Nagy Emil módosítását elfogadta.

1163. Jegyző olvassa a 15-ik szakaszt, melyhez a következő módosítások nyujtattak be:

Az első bekezdésben, a második és harmadik sorban a következő szavak törlendők: »horvát-szlavonországi autonom szállításoknál, vagy munkáknál a bán által«. Benyujtja: Nagy Emil.

A 15. §. első sorából »nagyobb mérvű és« szavak kihagyandók. 1906. nov. 7-én. Benyujtja: Csizmazia Endre.

»Javasolom, hogy a második sorba »az illető minister által« szók után tétessék: »a kereskedelemügyi minister hozzájárulásával.« Benyujtja: Éber Antal.

A szavazásnál kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 15. §-t az előterjesztett szövegezés szerint, fentartva az egyes módosításokra vonatkozó külön elhatározást, igen vagy nem?«

A képviselőház a 15-ik szakaszt elfogadta.

1164. Kérdi továbbá az elnök: »elfogadja-e a Ház Csizmazia Endre képviselő módosítását, igen vagy nem?«

A Ház a módosítást elfogadta.

1165. A következő elnöki kérdés volt: »elfogadja-e a Ház Éber Antal módosítását, igen vagy nem?«

A Ház a módosítást elfogadta.

1166. Azon kérdésre, hogy: »elfogadja-e a Ház Nagy Emil azon javaslatát, mely szerint az első bekezdés 2-ik sorában e szavak: »horvát-szlavonországi autonom szállításoknál, vagy munkáknál a bán által« kihagyassanak?«

a Ház Nagy Emil módosítványát elfogadta.

1167. Nagy Emil előadó által e szakasz tárgyalása során benyujtott következő indítványt:

»A 15. szakasz után mint 16. §. a következő állítandó be a törvénybe: »A 13—15. §§-ban felsorolt rendelkezéseknek és elveknek a horvát-szlavonországi országos kormány hatósága alatt álló hatóságok, hivatalok, intézetek és intézmények beszerzéseinél leendő alkalmazásánál az intézkedési jog a bánt illeti meg«, az elnök kérdésére, hogy azt »a Ház elfogadja-e, igen vagy nem?«,

a Ház a javaslatot elfogadta.

1168. Következett a »III. fejezet. Záróhatározatok.«

Egry Béla jegyző olvassa a 16. §-t.

Kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 16., most már 17. szakaszt változatlanul, a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövege szerint, igen vagy nem?«

A képviselőház a szakaszt változatlanul elfogadta.

1169. Jegyző olvasta a 17. §-t.

Kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 17., most már 18. szakaszt változatlanul, a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?«

A képviselőház a 17., most már 18-ik szakaszt változatlanul elfogadta.

1170. Egry Béla jegyző olvasta a 18-ik szakaszt, melyhez Nagy Emil előadó a következő módosítást nyujtotta be:

Az első bekezdés után a következő szöveg szurandó be:

»a 8. §-t illetőleg pedig Horvát-Szlavon-Dalmátországokra vonatkozólag a horvát-szlavon-dalmát bán bizatik meg.«

Következvén a szavazás, kérdi az elnök: »méltóztatik-e a szakaszt változatlanul elfogadni, fentartva a Ház jogát, hogy a módosítás felett ezután határoz, — igen vagy nem?«

A képviselőház a 18., illetőleg 19. §-t elfogadta.

1171. Azután kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház Nagy Emilnek módosítását, igen vagy nem?«

A képviselőház Nagy Emil előadó módosítását elfogadta.

Elnök javaslatára

a Ház elhatározta, hogy »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasását s megszavazását a legközelebbi ülése napirendjére kitűzi.

Elnök az ülést

10 perczre felfüggesztette.

1172. Napirend szerint következett »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalása, mely, tekintettel az idő előrehaladt voltára és a feliratkozott szónokok számára, elnök javaslatára

félbeszakíttatott.

1173. Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését f. hó 9-én d. e. 10 órakor tartja meg, s annak napirendjére:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatását;
2. »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasását;
3. »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatását;
4. »a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« a kereskedelemügyi minister törvényjavaslatát. Ezzel kapcsolatban Budapest székes főváros közönségének e törvényjavaslatra vonatkozó feliratát;
5. »Dicsőült Erzsébet királyné emlékére létesítendő szobormű tárgyában az 1902—1905. évekre« a ministerelnök jelentését;
6. a ministerelnök átiratát, »a közösügyi kiadásokhoz való hozzájárulási arányra vonatkozó királyi döntés tárgyában«;
7. a mentelmi bizottságnak kétrendbeli jelentését »Nagy György országgyülési képviselő mentelmi ügyében«.

Ezek után elnök

az ülést berekeszti.

Az 1906. évi november hó 9-én tartott

55. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

1174. Elnök az ülést megnyitja, jegyző felolvassa a képviselőház 1906. évi november hó 8-án tartott 54-ik ülésének jegyzőkönyvét, melyet

a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1175. Elnök bemutatja Pozsony város közönségének feliratát, a pozsony-országhatárszéli villamos vasutra vonatkozó törvényjavaslat sürgős tárgyalása iránt.

Minthogy e törvényjavaslat a közgazdasági bizottsághoz utasíttatott, ezen kérvény is kiadatik együttes elintézés végett az említett bizottságnak.

1176. Elnök bemutatja a liptószentmiklósi, a zsolnai, a zombori, a zentai, az ujvidéki, a temesvári, a székesfehérvári, a szekszárdi, a szegedi, a szatmárnémetii, a szabadkai, a rózsahegyi, a pozsonyi, a perlaszi, a paksi, az óbecsei, a nyitrai, a nyiregyházai, a nagyszebeni, a nagykikindai, a mosoni, a miskolczi, a marosvásárhelyi, a mármarosszigeti és a makói munkásoknak, Pető Sándor képviselő útján beadott kérvényeit, a választói jogról, az egyesülés, gyülekezés, költözködés és a sajtó szabadságának biztosításáról törvény alkotása végett, továbbá a betegség- és baleset-biztosításról szóló törvényjavaslat módosítása iránt.

Minthogy e kérvényekben többrendbeli kérés foglaltatik, első sorban kiadatnak »az ipari, gyári és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslattal való együttes tárgyalás végett a munkásügyi és pénzügyi bizottságoknak, azután pedig az említett törvényjavaslat letárgyalása után a kérvényi bizottságnak fognak kiadatni.

1177. Elnök bemutatja:

Bars, Bereg és Hont vármegyék közönségének feliratait, a nemzetiségi izgatások megfékezése végett;

Bars vármegye közönségének feliratát, a czigányok kóborlása tárgyában;

Bereg vármegye közönségének feliratát, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása iránt;

Hont vármegye közönségének feliratát, a törvényhatóságok autonomiájának biztosítása érdekében;

Trencsén vármegye közönségének feliratát, a sajtó szabadságának megvédése végett;

Sáros vármegye közönségének feliratát, egy sztrájk-törvény megalkotása ügyében;

Pozsony város közönségének feliratát, a kisipar védelme iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1178. Babó Mihály, az V-ik biráló bizottság elnöke, jelenti, hogy e bizottság Brediceanu Coriolán képviselő választása ellen beadott panaszkérvény folytán a vizsgálatot elrendelte s a vizsgálat vezetésével Horváth Gyula képviselőt bizta meg, kérvén a Házat, hogy tőle az esküt vegye ki.

A Ház a jelentést tudomásul veszi.

1179. Elnök felhivására Ráth Endre jegyző olvasván az eskümintát,

Horváth Gyula képviselő a házszabályok 81-ik §-ában szövegezett esküt a Ház szine előtt leteszi.

1180. Bizony Ákos képviselő, mint az igazolási állandó bizottság előadója, jelenti, hogy e bizottság megvizsgálta a békéscsabai kerületben 1906. évi október hó 25-én országgyülési képviselővé megválasztott Pető Sándor megbizólevelét és javasolja, hogy miután megválasztása óta még 30 nap nem mult el, a házszabályok 108. §-a értelmében a panaszlási és kérvényezési jog fentartásával feltételesen igazolt képviselőnek jelentessék ki.

Az igazolási állandó bizottság ezen jelentése alapján a Ház Pető Sándort a 30 nap fentartásával feltételesen igazolt országgyülési képviselőnek jelenti ki.

1181. Foganatba vétetett a közvetlenül előző határozattal feltételesen igazolt képviselőnek osztályokba való sorolása, s elnök azon jelentése mellett, hogy a negyedik (IV.) osztályban van legkevesebb tag, — javaslatára

Pető Sándor képviselő a IV-ik osztályba soroztatott.

1182. Napirend szerint következett: »a hazai ipar fejlesztéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja, s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

1183. Napirend szerint következett »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók épitésének állami segélyben és kedvezményekben való részesitéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

A törvényjavaslat általános tárgyalása bejeztetvén, elnök felteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, a közlekedésügyi, közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, igen vagy nem?«

A képviselőház a törvényjavaslatot felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás útján általánosságban elfogadta a részletes tárgyalás alapjául.

1184. Az idő előrehaladottságára való tekintettel elnök javaslatára

a Ház a részletes tárgyalásba nem bocsátkozik.

1185. Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy a képviselőház legközelebbi ülését f. évi november hó 10-én d. e. 10 órakor tartja, napirendjére a következő tárgyakat tűzi:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatását;
2. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását.

1186. Közben elnök javasolja, hogy tekintettel arra, miszerint több apró ügy van, melyeknek sürgős elintézése szükséges, s a mellett a kérvények is felhalmozódtak, szakítsa meg a Ház a mai napon tárgyalás alatt volt és általánosságban elfogadott törvényjavaslat részletes tárgyalását, halassza a hétfői ülésre olyformán, hogy a holnapi ülésre ne tüzessék ki.

A Ház ily értelemben határoz.

1187. Elnök javaslatára

elhatározza a Ház, hogy napirendre tüzi még holnapra:

3. »Dicsőült Erzsébet királyné emlékére létesítendő szobormű tárgyában az 1902—1905. évekre« a ministerelnök jelentését;
4. a ministerelnök átiratát, »a közösügyi kiadásokhoz való hozzájárulási arányra vonatkozó királyi döntés tárgyában«;
5. »a közönséges bűntettesek kiadatása iránt Görögországgal 1904. évi deczember hó 21/VIII. napján kötött államszerződés beczikkelyezéséről« az igazságügyminister törvényjavaslatát;
6. a mentelmi bizottság jelentését, »Nagy György orsz. képviselő mentelmi ügyében«;
7. a mentelmi bizottság jelentését, »Nagy György orsz. képviselő mentelmi ügyében«;
8. a mentelmi bizottság jelentését, »Lengyel Zoltán orsz. képviselő mentelmi ügyében«;
9. a kérvények 3—7-ik sorjegyzékének tárgyalását.

1188. Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy a kérvények tárgyalására minden esetben áttér 12 órakor.

Ezzel az elnök az ülést

délután 2 órakor bezárta.

Az 1906. évi november hó 10-én tartott

56. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

1189. Elnök az ülést megnyitja, jegyző felolvassa a képviselőház 1906. évi november hó 9-én tartott 55-ik ülésének jegyőkönyvét, melyet

a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1190. Elnök bemutatja a ministerelnök átiratát, melylyel értesíti, hogy a »II. Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról« szóló törvényjavaslat Ő Felsége által legkegyelmesebben szentesíttetvén, mint ez idei XX-ik törvényczikk az »Országos Törvénytár« útján kihirdettetett.

Tudomásul szolgál.

1191. Elnök bemutatja a kir. Curia átiratát, melylyel a László Mihály képviselő gyulafehérvári választásának érvényessége ügyében hozott és a kérvényezőket elutasító itéletét megküldi.

Minthogy a választás ellen panasz, vagy kifogás nem tétetett, László Mihály végleg igazolt képviselőnek jelentetik ki.

1192. Elnök bemutatja a beszterczebányai kereskedelmi és iparkamarának, Petrogalli Oszkár képviselő útján beadott kérvényét, az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség- és baleset-biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minhogy e törvényjavaslat a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasíttatott, e kérvény is kiadatik együttes tárgyalás és jelentéstétel végett az említett bizottságoknak.

1193. Haviár Dániel, a IV-ik biráló bizottság elnöke, jelenti, hogy e bizottság Popovics György dr. képviselő választása ellen beadott panaszkérvény folytán a vizsgálatot elrendelte, s a vizsgálat vezetésével Németh Imre képviselőt bizta meg, kérvén a Házat, hogy tőle az esküt vegye ki.

A Ház a jelentést tudomásul veszi és Németh Imre képviselőt a vizsgálattal megbizza.

1194. Elnök felhivja Németh Imre képviselőt, hogy a házszabályok 81-ik §-ában szövegezett esküt tegye le.

Németh Imre távol levén, az esküt nem tette le.

1195. Egry Béla jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben ujabb bejegyzés nem foglaltatik.

Tudomásul vétetett.

Egry Béla jegyző jelenti, hogy az interpellatiók könyvében a következő ujabb bejegyzés tétetett:

»1906. november 10. Dr. Vajda Sándor. Az általános titkos szavazati jog tárgyában — a belügyminister útján az összministeriumhoz.«

Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy az interpellatiókra 1/2 2 órakor tér át, de ha a napirend előbb le lenne tárgyalva, közvetlenül a napirend letárgyalása után fog áttérni.

1196. Napirend szerint következett »Dicsőült Erzsébet királyné emlékére létesítendő szoborinű tárgyában az 1902—1905. évekre« a ministerelnök jelentése.

A Ház a jelentést tudomásul vette.

1197. Napirend szerint következett a ministerelnök átirata, »a közösügyi kiadásokhoz való hozzájárulási arányra vonatkozó királyi döntés tárgyában«.

A Ház a ministerelnök ez átiratát tudomásul vette.

1198. Napirend szerint következett az igazságügyministernek »a közönséges bűntettesek kiadatása iránt Görögországgal 1904. évi deczember hó 21/8-ik napján kötött államszerződés beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslata, mely előbb általánosságban, utóbb részleteiben is, ugy a czíme, mint czikkei és keltezése minden hozzászólás és észrevétel nélkül tárgyaltatván,

általánosságban és részleteiben is változatlanul elfogadtatott.

1199. Következik a mentelmi bizottság jelentése, »Nagy György országgyülési képviselőnek izgatás vétségei miatti mentelmi ügyében.«

Brediceanu Koriolán a következő ellenindítványt nyujtja be:

»Indítványozom, hogy Nagy György képviselő mentelmi joga felfüggesztessék.«

Elnök a vitát bezárván, fölteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, szemben Brediceanu Koriolán ellenindítványával, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás útján, Brediceanu Koriolán ellenindítványának mellőzésével, a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja, s ehhez képest Nagy György képviselő mentelmi jogát ez esetben nem függeszti fel.

1200. Következett a mentelmi bizottság jelentése, »magánosok elleni erőszak bűntettében bűnrészességgel vádolt Nagy György országgyülési képviselő mentelmi ügyében.«

Brediceanu Koriolán a következő ellenindítványt nyujtja be:

»Indítványozom Nagy György képviselő úr mentelmi jogának felfüggesztését.«

Elnök a vitát bezárván, fölteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, szemben Brediceanu Koriolán ellenindítványával, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradás által megejtett szavazás útján, Brediceanu Koriolán ellenindítványának mellőzésével, a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja és ehhez képest Nagy György orsz. képviselő mentelmi jogát ez esetben nem függeszti fel.

1201. Következik a mentelmi bizottság jelentése, »hatóság elleni erőszak bűntette miatt vádolt Lengyel Zoltán orsz. képviselő mentelmi ügyében«.

A Ház, a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával, Lengyel Zoltán orsz. képviselő mentelmi jogát ez esetben nem függeszti fel.

1202. Napirend szerint következett a kérvények 3-ik sorjegyzékének folytatólagos tárgyalása:

Székesfehérvár sz. kir. város kérvénye, a székesfehérvár-adonyszabolcsi vasut államosítása ellen.

A Ház a kérvényt kiadatni rendelte a kereskedelemügyi ministernek.

1203. Vajka, Doborgaz, Keszölcsés, Tejfalu, Csölösztó és Somorja községek, továbbá Moson megye kérvényei, a Szigetközi ármentesítő társulat terhei alóli felmentés és a befizetett járulékok visszafizetése iránt.

A Ház e kérvényeket a földmívelésügyi ministernek kiadatni határozta.

1204. Következett a kérvények 4-ik sorjegyzéke:

Mán István nagyszebeni lakos segélyezése ügyében, ki mint volt jegyző kér segélyezést, de ezen hivatalát okmányilag nem bizonyította;

s minthogy a kérvény kellően felszerelve nincsen, a Ház úgy határozott, hogy folyamadónak az okiratok és kérvény visszaadassanak.

1205. Esztergom, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád, Baranya, Bereg, Szepes, Bács-Bodrog, Tolna, Liptó, Ung, Heves, Trencsén, Szeben, Udvarhely, Hont, Békés, Gömör-Kishont, Zemplén, Árva, Torda-Aranyos, Bars, Pozsony, Besztercze-Naszód, Nyitra, Csongrád, Győr, Somogy, Turócz, Torontál és Máramaros vármegyék feliratai, melyekben kérik vidéki városok és községeknek államsegélyezéssel, vizvezetékkel és csatornával való ellátását.

A Ház, minthogy a jelenlegi kormány ezen és hasonló közgazdasági kérdések megoldásával éppen ez idő szerint tüzetesen foglalkozik és hasonló tárgyú törvényjavaslatok már az illető bizottságok által tárgyaltatnak is, mindezen kérvényeket a belügyministernek pártolólag kiadatni rendelte el.

1206. Következett a kérvények 5-ik sorjegyzéke:

Arad, Szatmárnémeti, Selmecz-Bélabánya, Sopron, Székesfehérvár, Pécs, Győr, Debreczen, Szabadka, Pozsony és Nagy-

várad sz. kir. városok és a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármestereinek felterjesztése, a házadóról szóló 1868. évi XXII. t.-cz. reviziója tárgyában.

Mindezen kérvényeket a pénzügyministernek kiadatni határozta el a Ház.

1207. Arad sz. kir. város kérvénye, a progressiv adórendszer, földadó leszállítása és a vizszabályozás államosítása tárgyában.

A Ház úgy határozott, hogy az eredeti kérvény a pénzügyministernek, annak másolata a földmívelésügyi ministernek adassék ki.

1208. Szatmár, Háromszék, Moson, Baranya, Csík, Somogy, Ung, Liptó, Esztergom, Borsod, Vas, Bács-Bodrog, Heves, Szilágy, Zemplén, Nógrád, Abauj-Torna, Sopron, Udvarhely, Szeben, Pozsony, Komárom, Besztercze-Naszód, Bars, Alsófehér, Trencsén, Nyitra, Békés és Torda-Aranyos vármegyék, továbbá Szeged, Kecskemét, Komárom városok, Árva és Arad vármegyék, Szeged, Pozsony, Versecz és Győr városok kérvényei, a vidéki városokban a házadómentességnek 10 évről 20 évre leendő kiterjesztése tárgyában.

A Ház mindezen kérvényeket kiadatni határozta el a pénzügyministernek.

1209. Eger város tisztikarának, Pápa rendezett tanácsú város tisztikarának és Nyitra város, végre Esztergom sz. kir. város tisztikarának kérvényei, a tisztviselők fizetésének a vármegyei tisztviselőkéhez hasonló rendezése, illetve kedvezőbb rendezése iránt s Esztergom sz. kir. város tisztviselői, közjogi helyzetük emelése iránt.

A Ház e kérvények tárgyában úgy határozott, minthogy mindezek szoros kapcsolatban vannak a belügyministeriumban folyó közigazgatási reformmunkálatokkal és különböző közjogi helyzetű városok tisztviselőinek fizetési és állásbeli viszonyai gyökeresen csak a városok rendezésével kapcsolatban szabályozhatók, adassanak ki e kérvények a belügyministeriumnak azzal, hogy a városi tisztviselők fizetésének az egyéb köztisztviselők javadalmazásával arányos szabályozása kivánatosnak mondatik ki.

1210. Kézdialmás község kérvénye az iránt, hogy az elhagyottaknak nyilvánított gyermekek menhelybeli tartási költségeit nevezett község helyett az állam viselje.

E tekintetben a Ház következőleg határozott:

Tekintettel a nevezett községnek pótadóval amúgy is túlterhelt voltára és arra, hogy a kérvényhez mellékelt 7.742/1904. sz. alispáni rendelet szerint törvényhatósági segélyre sem lehet kilátása, adassék ki a m. kir. belügyministeriumnak azzal, hogy a kérelemnek az 1901: XXI. t.-cz. 4. §-a második bekezdésében megszabott kereten belül való teljesítése kivánatosnak látszik.

1211. Az ipolysági m. kir pénzügyigazgatóság mellé rendelt volt vármegyei pénztári és számvevőségi tisztviselők kérvénye, az állami alkamazottaknak engedélyezett pótlékokra vonatkozó 1904. évi I. t.-cz. hatályának a vármegyénél eltöltött szolgálati idő beszámításával való alkalmazása, azaz kiterjesztése iránt.

Pártolólag az összministeriumnak kiadatni határozta el a Ház.

1212. Vas, Heves, Győr, Udvarhely, Abauj-Torna, Somogy, Bács-Bodrog, Hajdu, Trencsén, Torda-Aranyos, Pozsony, Komárom, Sopron, Jász-Nagykun-Szolnok, Kolozs, Csongrád, Hunyad és Temes vármegyék feliratai, melyekken a fedezetlen gabonahatáridőüzlet betiltását és a tőzsde reformját kérik.

Ezen kérvények tárgyalásánál Csizmazia Ferencz képviselő a következő módosítást nyujtja be:

Indítványozom, hogy a bizottsági vélemény 7-ik sorában, »hogy« után tétessék: »*külön*« szó;

a 8-ik sorban a »különösen« szó helyett »*külön*« szó;

továbbá egészíttessék ki a bizottsági vélemény azzal, hogy »a kérvények pártolólag kiadatnak a pénzügyi, földmívelésügyi, kereskedelemügyi és igazságügyi ministereknek.«

A Ház mindezen kérvényeket, Csizmazia Ferencz módosítása szerint, pártolólag kiadatni határozta a pénzügyi, földmivelésügyi, kereskedelemügyi és az igazságügyi ministeriumnak, egyben utasítja a kormányt, hogy külön a tőzsde reformja és külön a fedezetlen gabonahatáridőüzlet rendezése tárgyában minél előbb nyujtson be törvényjavaslatot.

1213. Háromszék, Győr, Trencsén, Békés, Heves, Kisküküllő és Borsod vármegyék, továbbá Abauj-Torna, Ugocsa, Nógrád, Zólyom, Moson, Sáros, Zemplén, Somogy, Bars és Hont vármegyék, végre Arad és Hódmezővásárhely városok kérvényei, a kiszolgált altisztek alkalmazásáról szóló 1873: II. t.-cz. módosítása iránt.

A Ház e kérvényeket pártolólag az összkormánynak kiadatni határozta el.

1214. Hont, Szilágy, Somogy, Liptó, Ung, Heves, Zólyom, Jász-Nagykun-Szolnok, Ugocsa, Komárom, Esztergom, Fogaras, Árva, Sopron, Turócz, Hunyad, Abauj-Torna vármegyék és Debreczen és Szeged sz. kir. városok kérvényei, a közegészségügyről (bábaképzés) szóló 1876. évi XIV. t.-cz. 50. §-ának és ezzel kapcsolatban az 1879:XL. t.-cz. módosítása, illetve a II. tokú bábaképezdét végzett szülésznők visszás helyzetének megszüntetése tárgyában.

A Ház kiadatni határozta a belügyministernek pártolólag.

1215. A szombathelyi kir. közjegyzői kamara kérvénye, a kir. közjegyzőkről szóló 1886:VII. t.-cz. módosítása tárgyában.

A Ház az igazságügyi ministernek kiadatni rendelte.

1216. Pécs sz. kir. város és Tolna vármegye kérvényei, a kiszolgált altisztek alkalmazásáról szóló 1873 : II. t.-cz. 5. §-ának módosítása tárgyában.

A Ház az összkormánynak pártolólag kiadatni rendelte.

1217. A kolozsvári királyi tudományegyetem kérvénye, a budapesti egyetem falain belül a rendőrség által elkövetett erőszakoskodások megtorlása iránt.

A Ház, miután a volt törvénytelen kormány ellen több hasontermészetű indítvány adatott be, egyöntetű eljárás végett úgy határozott, hogy az igazságügyi bizottsághoz teszi át e kérvényt.

1218. Kisküküllő vármegye kérvénye, a községi adófizetés kötelezettségének az állami és törvényhatósági tisztviselőkre való kiterjesztése tárgyában.

A Ház a pénzügyministernek kiadatni rendelte el.

1219. Következett a kérvények 6 ik sorjegyzéke:

Baranya, Sopron, Tolna, Szolnok-Doboka, Temes, Sáros, Borsod, Nógrád, Bács-Bodrog, Zólyom, Pozsony, Zemplén, Bihar, Gömör-Kishont, Udvarhely, Turócz, Csongrád, Arad, Békés, Torontál, Fogaras, Komárom, Liptó, Moson, Árva, Szeben, Kisküküllő, Nyitra, Szepes, Nagyküküllő, Marostorda, Alsófehér, Abauj-Torna, Ung, Hunyad, Brassó, Máramaros, Bars, Verőcze, Varasd, Háromszék, Csanád, Trencsén, Hont, Győr, Vas, Győr és Borsod vármegyék, továbbá Zombor, Pozsony, Győr, Komárom, Temesvár, Kassa, Selmecz- Bélabánya, Sopron, Pancsova és Nagyvárad sz. kir. városok, végre a nagybereznai választókerület szabadelvű pártjának feliratai, melyekben az ország törvényes rendjének fentartására, akaratának alkotmányos megnyilatkoztatására és érvényesítésére a törvényhozás üdvös működésének biztosítására czélzó intézkedéseket kérnek.

A magyar állam sajátos közjogi helyzeténél fogva és a legutóbbi alkotmányos küzdelem vészes tapasztalatain okulva, mindaddig, a mig alkotmányunk teljes hatályossággal biztosítva nincs, a mig nemzeti és állami önállóságunk megvalósítva és nemzeti intézményekkel körülbástyázva nem lesz: a házszabályok szigorítását megengedhetőnek nem tartjuk, annál is inkább, mert meggyőződésünk, hogy a magyar parlament tagjai a szólás-szabadsággal visszaélni nem fognak és az obstructió kétélű fegyverével csak nagy egyetemes magyar nemzeti és állami érdekek megvédése czéljából élnek, ez okból a Ház mindezen kérvényeket a Ház irattárába helyeztetni rendeli.

1220. A beszterczebányai kereskedelmi és iparkamara, a Pozsony vármegyei gazdasági egyesület, a magyar fővárosi malomegyesület, az országos iparegyesület, a budapesti kereskedelmi testület, a magyar vasművek és gépgyárak országos egyesülete, a magyarországi kereskedelmi utazók egyesülete, Németszentmihály község, a szegedi kereskedelmi és iparkamara, a temesvári kereskedelmi és iparkamara, a budapesti kereskedelmi és iparkamara, a fiumei kereskedelmi és iparkamara, a

temesvári Lloyd-társulat, Baja város, a győri kereskedelmi és iparkamara, a brassói kereskedelmi és iparkamara, a Torontál megyei gazdasági egyesület, a Vas vármegyei gazdasági egyesület, a Trencsén vármegyei gazdasági és erdészeti egyesület és a Pozsony és környéke gazda-, iparos- és kereskedő polgárainak kérvényei, melyekben a gazdasági kiegyezésre vonatkozó és a közgazdasági érdekeket előmozdító törvényjavaslatok sürgős letárgyalását kérik.

A Ház, tekintettel arra, hogy a változott politikai helyzetben a kérvények tárgytalanokká váltak, irattárába tétetni rendeli.

1221. A marosvásárhelyi székely társaság kérvénye, a székely körvasut kiépítése tárgyában.

A Ház, minthogy időközben a székely körvasut kiépítése megkezdetett, a kérvényt irattárába tétetni rendelte.

1222. A csikszépvizi három tizesi székely birtokosság kérvénye, az arányosítási és tagosítási törvények módosítása, költségek megtérítése, tagosítás felfüggesztése tárgyában.

A Ház, minthogy az arányosítási és tagosítási törvények módosítása iránti törvényjavaslatnak mielőbbi előterjesztését az igazságügyministerium kilátásba helyezte, e kérvényt az igazságügyministernek kiadatni rendeli.

1223. Trencsén, Abauj-Torna, Szabolcs, Udvarhely, Hont és Torda-Aranyos vármegyék, továbbá Gyula r. t. város feliratai, a köztisztviselők szolgálati pragmatikája és a közigazgatási biróság hatáskörének kiterjesztése tárgyában.

A Ház, minthogy e kérdés már a bizottság 2-ik sorjegyzéke alapján tárgyaltatott, a házszabályok 246. §-a alapján — pusztán — tudomásul veszi.

1224. Győr vármegye (kétrendbeli), Kolozs vármegye, Kecskemét város, továbbá Krassó-Szörény és Csanád vármegyék feliratai, a törvénytelen kormány felelősségre vonása és vád alá helyezése tárgyában.

A Ház e kérvényeket pusztán tudomásul veszi, minthogy e kérdés már a kérvényi bizottság 1-ső sorjegyzéke alapján tárgyaltatott.

1225. Zubovits Fedor kérvénye, a lóversenyügy terén tapasztalt visszaélések kiküszöböléséről és magyar lóverseny-személyzet nevelése iránt.

A Ház — figyelembevétel végett — az összkormánynak kiadatni rendeli.

1226. A székely társaságok szövetségének kérvénye, a kolozsvár-konstanzai vasut létesítése iránt.

A Ház pártolólag a kereskedelemügyi ministernek kiadatni rendeli.

1227. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye, Zemplén, Torda-Aranyos, Hont, Csanád, Baranya, Szepes, Zala, Udvarhely

vármegyék, Fiume, Hódmezővásárhely, Marosvásárhely, Pécs, Szabadka, Kecskemét, Pozsony és Kolozsvár városok, továbbá Szabolcs, Csík, Szolnok-Doboka, Csongrád, Hunyad, Békés, Marostorda, Liptó, Sopron és Bars vármegyék, végre Debreczen, Kolozsvár, Ujvidék és Székesfehérvár városok feliratai, melyekben ősi alkotmányunk védelmében kitartásra kérik a képviselőházat és a képviselőház többsége iránt bizalmukat fejezik ki.

A képviselőház e feliratokat, melyekben a nemzeti akarat igaz és hű megnyilvánulását látja, örvendetes tudomásul veszi és a feliratokat irattárba helyezni rendeli.

1228. Abauj-Torna, Hont, Vas, Udvarhely, Moson, Arad, Zala, Fejér, Győr, Nógrád, Veszprém, Pozsony, Csanád, Szilágy, Esztergom, Krassó-Szörény, Szatmár, Hajdu, Komárom, Nyitra, Torontál, Zólyom, Kisküküllő, Ung, Trencsén és Kolozs vármegyék, Budapest székes főváros, Komárom, Kecskemét, Szeged és Arad sz. kir. városok, továbbá a fővárosi függetlenségi körök, végre a Veszprém vármegyei népgyülés feliratai, az 1905. évi január 26-án megnyilvánult nemzeti akarat érvényesítése tárgyában.

Mivel e feliratokban kifejezett kivánságok megvalósítása a képviselőház állandó gondoskodásának tárgyát képezik és ezért a feliratokat, mint a törvényhatóságokban, városokban, egyesületekben és népgyülésekben megnyilatkozó együttérző nemzeti akarat kifejezőit, örvendetes tudomásul veszi és e kérvényeket a Ház irattárába elhelyezni rendeli.

1229. A magyarországi katholikus egyesületek országos szövetsége, továbbá Pozsony, Nyitra, Torda-Aranyos, Máramaros, Turócz, Szolnok-Doboka, Nógrád, Liptó, Arad, Hajdu, Somogy, Abauj-Torna, Udvarhely, Jász-Nagykun-Szolnok, Zemplén, Ung, Esztergom, Sopron, Békés, Bereg, Árva, Hont és Kolozs vármegyék és Szeged sz. kir. város feliratai, a vasárnapi munkaszünetről szóló 1891: XIII. t.-cz. módosítása, a munkaszünet kiterjesztése iránt (36 órai munkaszünet, karácsony, húsvét 48 órai. Főünnepek).

A Ház pártolólag kiadatni rendelte az összkormánynak.

1230. Komárom, Pécs és Hódmezővásárhely városok feliratai, a vasárnapi munkaszünet tárgyában.

Komárom javaslatot tesz a közigazgatási tisztviselőkre nézve.

A Ház az összkormánynak pártolólag kiadatni rendelte.

1231. Zombor, Pozsony, Selmecz-Bélabánya, Győr és Szatmárnémeti sz. kir. városok, továbbá a kereskedelmi alkalmazottak, végre Turócz és Szatmár vármegyék feliratai, a vasárnapi munkaszünet érdekében.

A Ház az összkormánynak pártolólag kiadatni rendeli.

1232. Az apatini kath. legényegylet, a szinérváraljai kath. legényegylet, a nyitrai kath. kőmivesek egylete, a makói kath.

kör, az esztergomi lakosok, a pozsonyi kath. legényegylet, a budapesti lakosok és Keszthely városi lakosok feliratai, a vasárnapi munkaszünet általában való kiterjesztése iránt.

A Ház az összkormánynak pártolólag kiadatni rendelte el.

1233. Következett a kérvények 7-ik sorjegyzéke:

Tolna, Hont, Udvarhely, Sopron, Trencsén és Máramaros vármegyék feliratai, a vasuti sztrájk jövőben való megismétlődésének megakadályozása iránt.

A Ház e kérvényeket a kereskedelemügyi ministernek adatta ki.

1234. Bars vármegye felirata az iránt, hogy a btk.-be vétessék be azon módosítás, hogy büntetendő cselekményt képez az, ha valaki az országgyülés bármelyik házának tagját pénz, vagy egyéb jutalom igérete mellett törvényhozói működésében befolyásolni akarja.

E kérvényt a Ház az igazságügyi ministernek kiadatni rendelte.

1235. Grezenszky László késmárki lakos kérvénye, melyben a katonai szolgálat által okozott gyógykezelési költségek megtérítését kéri.

Kiadatik a honvédelmi ministernek.

1236. Rádi Mihály kispesti lakos kéri, hogy részére, mint 48-as honvéd részére, nyugdíj adassék.

A kérvényt a Ház azzal adja ki a ministerelnöknek, hogy tétesse ujabb beható vizsgálat tárgyává.

1237. Bathó Gábor kenderesi lakos kérvénye, 722 korona 40 f kétszeresen befizetett zárgondnoki díj visszatérítése iránt.

A Ház az eljárás megindítása czéljából a pénzügyministernek kiadja.

1238. Lechleiter Ferencz ulmai lakos kérvénye, melyben — kivándorlásnak engedély nélkül üzletszerű közvetítése miatt jogerősen elitéltetvén — jogorvoslást kér.

A kérvény, mint tárgyalásra alkalmatlan, kérvényezőnek visszaadandó azzal, hogy módjában áll, az illetékes hatóságnál ujrafelvétellel élni, vélt jogsérelmének orvoslása czéljából.

1239. Fekete Rozália köpeczi lakos kérelme az iránt, hogy vizi malmát az eddigi módon használhassa.

A Ház a közigazgatási vizsgálat megejtése czéljából kiadja a belügyministernek.

1240. Bodoky János békés-csabai lakos kéri, hogy a külföldön a követségeknél, belföldön a katonaságnál a magyar jelvények és czímer használtassanak.

A Ház e kérvényt a ministerelnöknek kiadatni rendelte.

1241. Debreczen város, Somogy vármegye, Arad város, Csanád vármegye, Győr és Csík vármegyék, Pozsony sz. kir. város, Vas vármegye, Kecskemét város, Győr és Szeged sz. kir. városok, Esztergom, Heves, Zala, Szabolcs, Háromszék, Sopron, Békés, Pozsony, Zemplén, Vas, Fejér és Marostorda vármegyék, továbbá Hódmezővásárhely, Kolozsvár, Selmecz- és Bélabánya, Szabadka, Komárom, Sopron és Pécs városok feliratai, a magyar nyelvnek és jelvényeknek a külügyi képviseletben való érvényesítése iránt;

végre Abauj-Torna, Zemplén, Alsófehér, Heves, Ugocsa, Udvarhely, Háromszék, Szepes, Torontál, Nógrád, Fejér, Somogy, Győr, Csanád, Veszprém, Esztergom, Csongrád, Moson, Bereg, Borsod, Tolna, Csík, Turócz, Bács-Bodrog, Árva, Pozsony, Jász-Nagykun-Szolnok, Ung, Gömör-Kishont, Sáros, Bars, Csanád, Hajdu, Liptó, Udvarhely, Sopron, Békés, Turócz és Hont vármegyék feliratai, a magyar nyelv jogának külügyi hatóságoknál való érvényesítése iránt minden magyar honost érintő ügyben.

A Ház — a kérelmezett irányban való intézkedés végett — kiadja a ministerelnöknek.

1242. Jordán Ferencz budapesti lakos kérvénye az iránt, hogy a magyar katonát ne kényszerítsék a német nyelv tanulására, úgyszintén a volt honvédelmi minister felelősségre vonása iránt.

A kérelem utóbbi része tárgytalan lévén, intézkedés szüksége fenn nem forog; az első rész tekintetében áttétetik a véderő-bizottsághoz.

1243. Kőrösi János és Csapó Gáspár kérvényei, az ujonczjutalék megtagadása iránt.

A Ház, mint tárgyalásra alkalmatlant, irattárába helyezni rendelte.

1244. Arad vármegye kérvénye, a közös hadsereg reformja,

Kolozsvár sz. kir. város felirata, a közös intézmények jelvényeinek a magyar közjognak megfelelő megállapítása,

Alsófehér és Háromszék vármegyék feliratai, a közös hadsereg magyar részében a magyar vezényleti nyelv behozatala iránt.

A Ház pártolólag a honvédelmi ministernek kiadatni rendeli.

1245. Zombor város felirata, a magyar ezredek katonai szükségleteinek Magyarországon való beszerzése tárgyában.

A Ház pártolólag kiadatni határozta el a honvédelmi ministernek azzal, hogy a kérelmet haladéktalanul foganatosítsa.

1246. Csamangó József kérvénye, a magyar hadseregben magyar zászló alkalmazása,

Jacó Emil és Lehotay Imre kérvényei, Magyarországon ágyúgyár felállítása, és

Képiró János kérvénye, katonai műszaki iskola felállítása iránt.

A Ház mindezen kérvényeket pártolólag a honvédelmi ministernek adja ki.

1247. Heves, Tolna, Szilágy, Háromszék, Szepes, Somogy, Szatmár, Szabolcs, Csanád, Hajdu, Torda-Aranyos, Zemplén, Békés, Liptó, Borsod, Komárom, Csik, Árva, Hont, Kolozs, Jász-Nagykun-Szolnok és Marostorda vármegyék, továbbá Győr sz. kir. város feliratai, az önálló magyar hadsereg létesítése tárgyában.

A Ház mindezen kérvényeket az összkormánynak pártolólag kiadatni rendelte el.

1248. Napirend szerint következtek az interpellatiók.

Mielőtt azonban ezekre áttért volna a Ház, elnök a következő ülés napirendjére nézve tett javaslatot, melyre

a Ház elhatározta, hogy következő ülését f. hó 12-én d. e. 10 órakor tartja s napirendjét képezik:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »a közönséges bűntettesek kölcsönös kiadatása iránt Görögországgal 1904. évi deczember hó 21/8-ik napján kötött államszerződés beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

3. »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók épitésének állami segélyben és kedvezményekben való részesitéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása;

4. »a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« a kereskedelemügyi minister törvényjavaslata;

ezzel kapcsolatban: Budapest székes főváros közönségének e törvényjavaslatra vonatkozó felirata;

5. »a magyar korona országainak külkereskedelmi statisztikájáról« a kereskedelemügyi minister törvényjavaslata.

1249. Ezután Vlád Aurél képviselő terjesztette elő a mult interpellatiós napról elmaradt interpellatióját, »Hunyad vármegye kir. tanfelügyelőségének egy törvénytelen rendelete tárgyában«, mely

kiadatott a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

1250. Következett Vajda Sándor képviselő interpellatiója, »az általános titkos szavazati jog tárgyában«, melyre a ministerelnöknek nyomban megadott válaszát, az interpelláló képviselő viszonválasza után

a Ház felállással és ülvemaradással megejtett szavazás után tudomásul vett.

A legközelebbi ülés ideje és napirendje meg levén állapitva,

elnök az ülést d. u. 2 órakor bezárta.

Az 1906. évi november hó 12-én tartott

57. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Benedek János.***

1251. Elnök az ülést megnyitja; jegyző felolvassa a november 10-én tartott 56-ik ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a mult ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesíti.

1252. Elnök bemutatja Fiume város közönségének feliratát, »a mértékek használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy a törvényjavaslatot a Ház már napirendre tűzte, a felirat a Ház asztalára tétetvén: a törvényjavaslattal együttesen nyer elintézést.

1253. Elnök bemutatja:

Békés, Liptó és Torda-Aranyos vármegyék, valamint Győr város közönségének feliratait, a sajtó szabadságának biztosítása tárgyában;

Békés vármegye közönségének feliratát, a vármegyei számvevőségek és pénztárak visszaállítása iránt;

Alsófehér vármegye közönségének feliratát, a vármegyei autonomia biztosítása végett;

Nyitra vármegye közönségének feliratát, a nemzetiségi izgatások meggátlása tárgyában;

Kecskemét város közönségének feliratát, sztrájk-törvény alkotása ügyében.

A Ház ezen kérvényeket és feliratokat tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a kérvényi bizottságnak.

1254. Elnök bemutatja a torontál-tordai, ungvári, verseczi, zalaegerszegi, zilahi, pápai, soproni, szarvasi, szigetvári, kolozsvári, komáromi, munkácsi, nagybecskereki, hartai, hódmezővásárhelyi, jászberényi, kassai, kecskeméti, kerecsendi, kiskunhalasi, klekki, győri, gyöngyösi, gyertyámosi, felnémcti, egri, a budapesti fuvaripari, a budapesti VIII. és IX. kerületi, a budapesti, a budai, a budapesti V—VI. kerületi, a budapesti VII. belső kerületi, a budapesti VII. külső kerületi, a budapesti-kőbányai, a békés-gyulai, békés-csabai, bajai és az aradi munkásoknak, Pető Sándor képviselő útján beadott kérvényeit, a választói jogról, az egyesülés, gyülekezés, költözködés és a sajtó szabadságának biztosításáról szóló törvény alkotása végett, továbbá a betegség- és baleset-biztosításról szóló törvényjavaslat módosítása iránt.

Minthogy a kérvényekben többrendbeli kérdés foglaltatik, azok első sorban a munkásügyi és pénzügyi bizottságoknak adatnak ki, az ipari-, gyári- és kereskedelmi alkalmazottak betegség- és baleset esetére való biztosításáról szóló törvényjavaslattal

való együttes tárgyalás végett, azután pedig az említett törvényjavaslat letárgyalása után a kérvényi bizottságnak.

1255. Napirend szerint következett: »a közönséges bűntettesek kölcsönös kiadatása iránt Görögországgal 1904. évi deczember hó 21/8-ik napján kötött államszerződés beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

1256. Napirend szerint következett »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása.

Jegyző olvassa a czímet.

A Ház a törvényjavaslat czímét változatlanul elfogadja.

1257. Jegyző olvassa az 1., 2., 3., 4. §§-okat.

A Ház az 1., 2., 3., 4. §§-okat változatlanul elfogadja.

1258. Az 5. §-hoz Gaál András előadó a következő módosítványt hozza javaslatba:

Az 5. §. nyolczadik sorában a »magyar« helyett a »*nagy*« szó teendő.

Zanella Rikárd a következő határozati javaslatot adja be:

Indítvány.

»Tisztelettel javasolom, hogy a 212. számú törvényjavaslat 5. (ötödik) szakasza e törvényjavaslatból kihagyassék.«

Kelemen Samu a következő javaslatot teszi:

Az 5-ik §-hoz. Az első bekezdés után új bekezdésül tétessék:

»A már engedélyezett hajóbeszerzési segélynek folyósítására igényvök van azoknak a hajóknak is, a melyek valamely naptári évben egyszer oly idegen kikötőt érintenek, a hol teljes rakományokkal a hazai közgazdaság érdekeinek szolgáló forgalmat közvetítenek. A kikötőnek az itt jelzett módon egy évben kétszer való érintése a következő évben való beszámításra jogosít.«

Drohobeczky Gyula a következő határozati javaslatot nyujtja be:

»*Indítvány.*

Indítványozom, hogy a 212. számú, a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben való részesítéséről szóló törvényjavaslat 5. §-ának második pontja kihagyassék és helyette a következő szöveg tétessék:

»Ha a hajó a magyar szent korona országainak kikötőit valamely évben egyszernél többször érintette, a több-teljesítmény a közvetlen következő két évre betudható, feltéve, hogy a hajó a beszámítás alá eső két-két járat között a nagyparthajózás határain túl járt és mindegyik ily járatban külön-külön legalább egy harmad rakománynak megfelelő forgalmat teljesített a hazai közgazdaság érdekében.«

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház az 5. §-t, szemben Zanella Rikárd ellenindítványával?

A Ház az 5. §-t, Drohobeczky Gyula határozati javaslatával módosítva, elfogadja, az előadó és Kelemen Samu javaslatait mellőzi.

1259. Jegyző olvassa a 6., 7., 8. §§-okat.

A Ház a 6., 7. és 8. §§-okat változatlanul elfogadja.

1260. A 9. §-hoz előadó a közetkező módosításokat javasolja:

Módosítvány a 212. sz. törvényjavaslat 9-ik §-ához.

A 2-ik bekezdés 1-ső sorába »hogy e járatsegélyt« helyett: »*hogy a járatsegélyt*« teendő; a 2-ik bekezdés második sorában »előtt« helyett: »*alatt*« teendő; a 3-ik sorban »járatok« helyett: »*járatnak*« teendő; a negyedik bekezdés 2-ik sorában »törvények« helyett: »*törvénynek*« teendő.

A Ház a 9. §-t, az előadó javaslataival módosítva, elfogadja.

1261. A 10. §-hoz Lázár Pál a következő határozati javaslatot adja be:

Az *a)* alatti bekezdés harmadik sorában »kikötőkből« utáni szöveg helyett tétessék: »*teljesitett járatok után tiszta tonnánként és 100 tengeri mértföldenként öt fillért;*«

A *b)* alatti szöveg elé tétessék: »*a gibraltári szoroson túl fekvő európai kikötőkbe vagy kikötőkből, továbbá*«.

Az utolsó bekezdés 3-ik sorában »több-költségek merülnek« helyett tétessék: »*több-költség merül*«.

Gaál András előadó a következő módosítványt adja be:

A 212. sz. törvényjavaslat 10. §. utolsó sorában »fillérre emelhesse« helyett: »*fillérre felemelhesse*« teendő.

A Ház a 10. §-t a Lázár Pál és az előadó módosításaival elfogadja.

1262. Jegyző olvassa a 11., 12., 13., 14., 15., 16. és 17. §§-okat.

A Ház a 11., 12., 13., 14., 15., 16. és 17. §§-okat változatlanul elfogadja.

1263. A 18. §-hoz előadó a következő módosítványt adja be:

A 18. §. 3-ik bekezdés 2-ik sorában »számolandó« helyett: »*számolandók*« teendő.

A Ház a 18. §-t az előadó módosításával elfogadja.

1264. Jegyző olvassa a 19., 20., 21., 22. és 23. §§-okat.

A Ház a 19., 20., 21., 22. és 23. §§-okat változatlanul elfogadja.

1265. A 24-ik §-hoz előadó a következő módosítványt adja be:

A 24-ik §. 6-ik sorában »bélyeg vagy egyéb« helyett: »*bélyeg és egyéb*« teendő.

A Ház a 24. §-t az előadó módosításával elfogadja.

1266. Jegyző olvassa a 25. és 26. §§-okat.

A Ház a 25. és 26. §§-okat változatlanul elfogadja.

1267. A 27. §-hoz Lázár Pál a következő határozati javaslatokat nyujtja be:

»Az 1. alatti bekezdés 4-ik sorában »ha« és »a« szavak közé szurassék be: »*annak vizrebocsátása óta legalább 6 év mult el és*«;

továbbá ugyanezen bekezdés 5-ik sorában »eladás idejében hazai gyárban már« helyett tétessék: »*eladást követő három hónapon belül legalább 300 tonnával nagyobb*«.

Kelemen Samu a következő javaslatot teszi:

A 27. §. 2-ik pontjához:

Ezek után a szavak után »rendelkezésére bocsátják«:

»Ha a hajózási vállalatnak a kárpótlási díj, vagy a kártérítésnek összege ellen kifogása van, ez iránti igényét a m. kir. kereskedelemügyi minister fölszólításának kézhez vételétől számított három hónapon belül a polgári biróság előtt keresettel érvényesítheti. Ennek azonban a hajók rendelkezésre bocsátására halasztó hatálya nincs.«

Bozóky Árpád a következő javaslatot adja be:

A 27. §. 2. pontja helyett ez teendő:

2. »összes hajóikat, azoknak minden tartozékait háború vagy mozgósítás esetén a magyar kormány felszólítására megfelelő díj, esetleg kártérítés mellett a magyar állam rendelkezésére bocsátják.«

Végül Lázár Pál javasolja még a 27. §-hoz új pont gyanánt a következő mondat beillesztését:

»hajóiknak neveit csakis a kereskedelemügyi minister beleegyezésével választják meg«.

Elnök pontonként teszi föl a §-t szavazás elé:

A Ház a 27. §. első bekezdését változatlanul elfogadja.

Az 1. pont a Lázár Pál első módosításával fogadtatott el, mig a második módosítás mellőztetett.

A 2. pont helyébe elfogadtatott a Bozóky Árpád és Kelemen Samu határozati javaslata.

A 3., 4., 5., 6. és 7. pont változatlanul elfogadtatott; s ugyancsak új pont gyanánt elfogadta a Ház Lázár Pál legutolsó javaslatát.

1268. Jegyző olvassa a 28., 29., 30., 31., 32. és 33. §§-okat.

A Ház a 28., 29., 30., 31., 32. és 33. §§-okat változatlanul elfogadja s ezzel a törvényjavaslat részleteiben is megszavaztatott.

1269. Elnök javaslatára kimondja a Ház,
hogy a most megszavazott törvényjavaslat harmadszori olvasása a Ház legközelebb tartandó ülésének napirendjére fog kitüzetni.

1270. Elnök javaslatot tesz a következő ülés idejére és napirendjére nézve, mihez képest elhatározza a Ház, hogy
a következő ülés kedden, november hó 13-án délelőtt 10 órára tüzetik s ennek napirendje lesz:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben való részesítéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

3. »a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« a kereskedelemügyi minister törvényjavaslata;

4. »a magyar korona országainak külkereskedelmi statisztikájáról« szóló törvényjavaslat.

A holnapi napirend meg lévén állapítva,
elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi november hó 13-án tartott

58. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Benedek János.***

1271. Elnök az ülést megnyitja, jegyző felolvassa a november hó 12-én tartott 57. ülés jegyzőkönyvét.
A Ház a mult ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesíti.

1272. Elnök bemutatja a lőcsei, a győrszentmártoni és a csongrádi ipartestületeknek, Förster Ottó képviselő útján beadott kérvényeit, az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség- és baleset-biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában.
Minthogy e törvényjavaslat a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasíttatott, e kérvényt is kiadja a Ház a törvényjavaslattal való együttes tárgyalás végett az említett bizottságoknak.

1273. Elnök bemutatja:
Komárom vármegye közönségének négyrendbeli feliratát, az alkotmány biztosítása, — az 1886: XXI. törvényczikk 64. §-ának hiteles magyarázása, — a nemzetiségi izgatások megfékezése — és a sorhadi szolgálatból elbocsátott katonák állami segítésben való részesítése tárgyában; —

Gömör-Kishont és Komárom vármegyék közönségének feliratait, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása végett; a székes fővárosi II. ker. iparos-körnek, Németh Imre képviselő útján beadott kérvényét, sztrájk-törvény sürgős megalkotása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1274. Kálosi József, a mentelmi bizottság előadója, jelenti, hogy a bizottság letárgyalta Molnár Albert, Geréb János, Bella Mátyás, Zichy Jenő gróf, továbbá Bánffy Dezső báró és több képviselő mentelmi ügyeit s az ezekre vonatkozó bizottsági jelentéseket beterjeszti.

A Ház elhatározza, hogy a jelentések kinyomatandók, szétosztandók s annak idején napirendre tüzendők.

1275. Napirend szerint következett »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

1276. Következett »a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről«, a kereskedelemügyi minister törvényjavaslatának tárgyalása.

Elnök jelenti, hogy a távollevő kereskedelemügyi ministert a házszabályok 214. §-a értelmében Szterényi József államtitkár fogja helyettesíteni.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

1277. Következett a részletes tárgyalás.

Jegyző olvassa a czímet.

A Ház a törvényjavaslat czímét változatlanul elfogadja.

1278. Az 1. §-hoz Lázár Pál előadó a következő módosítást adja be:

Az első sorban e helyett: »a magyar korona«, tétessék: *»a magyar szent korona.«*

A Ház az 1. §-t az előadó módosításával elfogadja.

1279. Jegyző olvassa a 2., 3., 4. §§-okat.

A Ház a 2., 3., 4. §§-okat változatlanul elfogadja.

1280. Az 5. §-hoz Lázár Pál előadó a következő módosítást adja be:

A 8-ik bekezdésben »tizedrésze« helyett tétessék: *»század-része«*; továbbá a 9-ik bekezdésben »századrésze« helyett tétessék: *»tizedrésze«*.

A Ház az 5. §-t az előadó módosításával elfogadja.

1281. Jegyző olvassa a 6—13. §§-okat.

A Ház a 6.,7.,8., 9., 10., 11., 12., 13. §§-okat változatlanul elfogadja.

1282. A 14. §-hoz Lázár Pál előadó a következő módosítást adja be:

A §. végén kihagyandó a következő kifejezés: »*e*) Erőmérték.

1 lóerő (430 lábfont) annyi, mint 75 (hetvenöt) kilogramm méter.«

A Ház a 14. §-t az előadó módosításával elfogadja.

1283. A 15. §-hoz Lázár Pál előadó a következő módosítást adja be:

Az első kikezdés harmadik sorában kihagyandó e szó: »rendszerint«.

A Ház a 15. §-t Lázár Pál módosításával elfogadja.

1284. Jegyző olvassa a 16., 17. §§-okat.

A 16., 17. §§-okat a Ház változatlanul elfogadja.

1285. A 18. §-hoz Ballagi Aladár a következő határozati javaslatot adja be:

Pótlék a 18. §. végére:

»azonban a törvényhatóságok, városok és községek tulajdonában vagy kezelésében lévő közművekben, üzemekben vagy vállalatokban, valamint iskolák, árvaházak, szegényházak, kórházak s általában közintézetekben használt viz-, gáz- vagy elektromos árammérők hitelesítésére a kereskedelemügyi minister kedvezményes díjakat állapíthat meg.«

A Ház a 18. §-t, a Ballagi Aladár által javasolt pótlással megtoldva, elfogadja.

1286. A 19. §-hoz Ballagi Aladár a következő határozati javaslatot adja be:

A 19. §. első bekezdéséhez »való hitelesítésére« szavak után tétessék:

»Budapest székes fővárosnak az ezen szakasz végpontjában említett módon való kivételével«.

Zanella Rikárd benyujtja a következő indítványt:

Tisztelettel indítványozom, hogy ezen törvényjavaslat 19. §-ának első bekezdésében »a mértékek és mérő eszközöknek a jelen törvény rendelkezései értelmében való hitelesítésére Budapest székes főváros« szöveg után:

»és Fiume szabad város és kerületének« kifejezés tétessék.

Végül ugyancsak Ballagi Aladár ajánlja a következő pótlást:

»A Budapest székes főváros által az 1874. évi VIII. t.-cz. 14. §-a alapján létesített törvényhatósági mértékhitelesítő hivatalok továbbra is fentartandók. Működésük azonban nem terjedhet ki oly mértékek és mérőeszközök hitelesítésére, a melyek a székes főváros területén a székes főváros tulajdonát képező vagy a törvényhatóság kezelésében levő közművekben, üzemekben vagy vállalatokban a magánfogyasztásra szánt viz, gáz, vagy elektromos áram mennyiségének mérésére szolgálnak. A most említett mértékek és mérőeszközök hitelesítése a székes főváros területén a jelen törvény 23. §-a értelmében felállítandó »Központi Mértékügyi Intézet« hatáskörébe utaltatik. Egyebekben a jelen törvény és különösen a 19. §. rendelkezései a székes fővárosi mértékhitelesítő hivatalokra is alkalmazandók.«

A Ház a 19. §-t változatlanul elfogadja; Ballagi Aladár és Zanella Rikárd határozati javaslatait elveti.

1287. Jegyző olvassa a 20., 21., 22. §§-okat.

A 20., 21., 22. §§-ok változatlanul elfogadtatnak.

1288. A 23. §-hoz Lázár Pál előadó a következő módosítást adja be:

Az első bekezdés 2-ik sorában »Központi Mértékügyi Intézet« helyett tétessék: »*Magyar Királyi Központi Mértékügyi Intézet*«.

A Ház a 23. §-t az előadó módosításával elfogadja.

1289. A 24. §-hoz Lázár Pál előadó a következő javaslatot nyujtja be:

»A mértékekről, azok használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslat 24. §. első pontja után a következőket javasolom:

»Felhatalmaztatik egyúttal a kereskedelmi minister, hogy a mennyiben a kiviteli kereskedelem érdekében kivánatosnak mutatkoznék, a külföldre szállítandó töltött hordók ürtartalom szerinti jelzésének esetleges mellőzésére nézve a kereskedelmi és iparkamarák meghallgatása után rendeleti uton eltérő, kivételes intézkedéseket léptethessen életbe.«

Továbbá benyujtja a következő módosítást:

Az első kikezdés második sorában: e szó: »ürtartalom« után teendő: »*és az üres hordók súlya*«.

A Ház a javasolt módosításokkal a 24. §-t elfogadja.

1290. Jegyző olvassa a 25. §-t.

A 25. §-t a Ház változatlanul elfogadja.

1291. A 26. §-hoz Lázár Pál előadó a következő módosításokat ajánlja:

Az első kikezdés első sorában e szó helyett: »a mennyiben«, teendő: »*mint ilyenek*«; továbbá az első kikezdés második sorában e kifejezés: »kezelő személyzetének« után teendő: *mindazonáltal*«.

Bozóky Árpád a következő javaslatot teszi:

Módosítás a 26. §-hoz:

»A harmadik bekezdés elhagyandó.«

A Ház a 26. §-t az előadó és Bozóky Árpád javasolta módosításokkal elfogadja.

1292. Jegyző olvassa a 27—36. §§-okat.

A Ház a 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35. és 36. §§-okat változatlanul elfogadja.

1293. A 37. §-hoz Lázár Pál előadó a következő módosítást ajánlja:

A »III. Harmadfokon:« alatti részben a 2-ik kikezdés lesz utolsó és ebből »az iparügyekben« törlendő, az utolsó bekezdés pedig lesz az utolsóelőtti.

A Ház ezen módosítással a 37. §-t elfogadja.

1294. Jegyző olvassa a 38—42. §§-okat.

A 38., 39., 40., 41. és 42. §§-okat a Ház változatlanul elfogadja s ezzel a törvényjavaslat részleteiben is megszavaztatott; a törvényjavaslat harmadszori olvasása a Ház legközelebbi ülésének napirendjére tüzetik.

Budapest székes főváros és Fiume feliratai irattárba helyeztetnek.

1295. Következett »a magyar korona országainak külkereskedelmi statisztikájáról« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

1296. Következett a törvényjavaslat részletes tárgyalása.

Jegyző olvassa a czímet.

Hellebronth Géza előadó javasolja, hogy a törvényjavaslat czímében, valamint 1., 4. és 5. §-ában »a magyar korona« kifejezés helyett mindenütt: *»a magyar szent korona«* kifejezés tétessék.

A Ház a czímet ily módosítással elfogadja.

1297. Jegyző olvassa az 1., 2., 3., 4., 5. §§-okat.

A Ház az 1—5. §§-okat az előadónak már a czímnél tett módosításával elfogadja.

1298. Jegyző olvassa a 6—17. §§-okat.

A Ház a 6—17. §§-okat változatlanul elfogadja; s ezzel a törvényjavaslat részleteiben is megszavaztatott.

A most elfogadott törvényjavaslat harmadszori olvasása a Ház legközelebbi ülésének napirendjére fog kitüzetni.

1299. A napirend kimeríttetvén, elnök javaslatára elhatározza a Ház,

hogy legközelebbi ülését szerdán, november hó 14-én, délelőtt 10 órakor tartja következő napirenddel:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása.
2. Indítvány- és interpellatiós könyv felolvasása.
3. »A mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.
4. »A magyar szent korona országainak külkereskedelmi statisztikájáról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A következő ülés és annak napirendje megállapíttatván,

elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi november hó 14-én tartott

59. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Rakovszky István,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Benedek János.***

1300. Elnök az ülést megnyitja, jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét.

Az 58-ik ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesíti a Ház.

1301. Elnök bemutatja:

Kolozs és Trencsén vármegyék közönségének feliratait, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása tárgyában;

az eperjesi pénzügyi tisztviselőknek, Förster Ottó képviselő útján beadott kérvényét, fizetési viszonyaik javítása iránt.

A Ház ezen kérvényt és feliratokat tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a kérvényi bizottságnak.

1302. Elnök bemutatja a marczali ipartestületnek, Zboray Miklós képviselő útján beadott kérvényét, az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset-biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy e törvényjavaslat a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasíttatott, e kérvényt is kiadja a Ház a törvényjavaslattal leendő együttes tárgyalás végett az említett bizottságoknak.

1303. Jegyző jelenti, hogy indítvány bejegyezve nincs;

az interpellatiós könyvben következő bejegyzés foglaltatik:

»1906. november 14. Dr. Nagy Sándor: A gabona szállítására nézve a hajózási verseny szempontjából érvényesített vasuti díjkedvezmények megszüntetése tárgyában a kereskedelemügyi ministerhez.«

A szokásos időben fog előterjesztetni.

Elnök jelenti, hogy Keszits Antal képviselőnek napirend előtt való felszólalásra adott engedélyt.

Keszits Antal saját ügyében tett nyilatkozatot.

1304. Napirend szerint következett: »a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

Vázsonyi Vilmos a házszabályokhoz szólva, kétségbe vonja a Ház határozatképességét s kéri a jelenlevők megszámolásának elrendelését.

Elnök ezt elrendeli s megbizza Benedek János és Ráth Endre jegyzőket a jelenlevő képviselők megszámlálásával.

Jegyzők megállapítják, hogy 85 képviselő van jelen, mire

elnök az ülést félórára felfüggeszti.

1305. Az ülés újból megnyittatván, elnök megbizza Ráth Endre és Thorotzkai Miklós gróf jegyzőket a jelenlevő képviselők megszámlálásával; jegyzők jelentik, hogy több, mint 127-en vannak jelen.

Elnök a határozatképességet megállapítván: ismétli a már föltett kérdést.

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

1306. Napirend szerint következett »a magyar szent korona országainak külkereskedelmi statisztikájáról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

1307. Áttért a Ház a bejelentett interpellatióra.

Nagy Sándor interpellatiót intéz a kereskedelemügyi ministerhez, »a gabona szállítására nézve a hajózási verseny szempontjából érvényesített vasuti díjkedvezmények megszüntetése tárgyában.«

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister nyomban felel az interpellatióra.

A Ház a választ tudomásul veszi.

1308. Elnök javaslatot tesz a következő ülés idejére és napirendjére nézve, mihez képest

elhatározza a Ház, hogy legközelebbi ülését holnap, csütörtökön, 1906. évi november hó 15-én délelőtt 11 órakor tartja, melynek napirendje lesz:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. a pénzügyi bizottság jelentésének beterjesztése s ennek napirendre tűzése.

A következő ülés napirendje megállapíttatván,

elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi november hó 15-én tartott

60. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Návay Lajos****, alelnök.* *Jegyző:* ***Benedek János.***

1309. Elnök az ülést megnyitja; jegyző felolvassa az 59-ik ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1310. Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi minister beterjeszti:

1. »Az országos Ráth György muzeum létesítéséről« és
2. »Lotz Károly művészi hagyatékának az állam részére való megszerzéséről« szóló törvényjavaslatokat.

A Ház előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságoknak.

1311. Hoitsy Pál, a pénzügyi bizottság előadója, beterjeszti a bizottságnak az 1907. évi állami költségvetésre vonatkozó jelentését.

A jelentés ki fog nyomatni, szétosztatni s annak idején napirendre tüzetik.

1312. Elnök javaslatára kimondja a Ház,

hogy a legközelebbi ülését 1906. évi november 22-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor tartja a következő napirenddel:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása.
2. Az 1907. évi állami költségvetés tárgyalása.

1313. A mai ülés jegyzőkönyve felolvastatván,

hitelesíttetik s elnök az ülést berekeszti.

Az 1906. évi november hó 22-én tartott

61. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
közben: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

1314. Az elnök az ülést megnyitván, jelenti, hogy Lázár Pál képviselő tőle engedélyt kért és kapott arra, hogy napirend előtt felszólalhasson.

Lázár Pál felszólalván,

miután a napirend előtti felszólalás határozat tárgyát nem képezheti, a Ház a napirendre tér át.

1315. Bemutatja az elnök a ministerelnöknek arról értesítő átiratát, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége az Ottó főherczeg elhunyta alkalmából a képviselőház részéről kifejezett részvétért legmagasabb, szives köszönetét nyilvánította.

A Ház az átirat tartalmát tudomásul veszi.

1316. Föl lett olvasva Ő császári és apostoli királyi Felségének a ministerelnökhöz intézett, másolatban az elnök által a Ház elé terjesztett leirata, melylyel a közös ügyek tárgyalására hivatott bizottságokat, a részükre törvényileg meghatározott teendők elintézése végett a folyó évi november hó 25-ére Budapestre egybehívni méltóztatott.

A Ház a leirat tartalmát tudomásul veszi, és mert a közös ügyek tárgyalására hivatott bizottság a jelen ülésszakra meg van választva s meg van alakulva, az egybehívásról a nevezett bizottság elnökét értesíti.

1317. Az elnök bemutatja a Csanád vármegye tápéi kerületében a folyó évi november hó 15-én megválasztott Reök Iván országgyülési képviselő megbizólevelét.

A megbizólevelet a Ház, megvizsgálás és jelentéstétel végett, az igazolási állandó bizottságnak adja ki.

1318. A házszabályok 144. §-a utolsóelőtti bekezdésének rendelkezéséhez képest jelenti az elnök, hogy Molnár László bécsi lakos ő hozzá, Várady Károly országgyülési képviselő ellen irásbeli összeférhetlenségi bejelentést tett, a mely azonban a házszabályok által megszabott kellékeket nélkülözvén, azt elutasította és a bejelentést a Ház irattárában helyeztette el.

A Ház az elnök jelentését tudomásul veszi.

1319. Az elnök jelentést tesz arról, hogy Szemere Bertalan Miskolczon emelt szobrának e hó 11-ik napján tartott leleplezési ünnepén, a Ház, — előző határozatához képest, — küldöttségileg vett részt s a küldöttség vezetője, Szalay László képviselő, a szobor talapzatára, a Ház nevében, koszorút helyezett el.

A Ház a jelentést tudomásul veszi.

1320. Jelenti továbbá az elnök, hogy néhai Vay Ádám hamvainak Vaján, e hó 15-én, örök nyugalomra történt elhelyezése kegyeletes ünnepén is küldöttségileg vett részt a Ház, és koszorúját a nagy hazafi koporsójára Kállay Lipót képviselő helyezte el.

A jelentést a Ház tudomásul veszi.

1321. Az elnök bemutatja a Ház pénztárának az 1906-ik év I-ső feléről szerkesztett pénzkezelési kimutatását.

A Ház a kimutatást, megvizsgálás és jelentéstétel végett, a számvizsgáló bizottsághoz utalja.

1322. Előterjeszti az elnök:
a salgótarjáni és füleki ipartestületeknek, Jankovics Marcell,
a kispesti ipartestületnek, Szemere Huba, —

a tótkomlósi és öcsödi ipartestületeknek, Veress József, —
a csáktornyai ipartestületnek, Filipich Lajos, —
a móri ipartestületnek, gróf Batthyány Lajos, —
a tiszaujlaki ipartestületnek, Bródy Ernő, —
a kapuvári ipartestületnek, Molnár János, —
a simontornyai ipartestületnek, Rátkay László, és
a kalocsai ipartestületnek, Krasznay Ferencz képviselők útján beadott s az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosításáról benyujtott törvényjavaslatot tárgyazó kérvényeit.

Minthogy a Ház az említett törvényjavaslatot, előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett, a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasította, — ezen kérvényeket is a nevezett bizottságoknak adja ki, az említett törvényjavaslattal együttesen leendő tárgyalás végett.

1323. Torontál vármegye, valamint Pécs és Zombor sz. kir. városok közönségeinek, a sajtó szabadságának biztosítása tárgyában, —

Alsófehér és Bars vármegyék és Zombor sz. kir. város közönségeinek, az alkotmány védelme iránt, —

Trencsén vármegye és Baja törvényhatósági joggal felruházott város közönségeinek, sztrájk-törvény létesítése érdekében, —

Alsófehér vármegye közönségének, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása és illetőleg a nemzetiségi izgatások megfékezése iránti kétrendbeli, —

Kolozs vármegye közönségének, a vármegyei számvevőségek és pénztárak visszaállítása érdekében, —

Torontál vármegye közönségének, az alkotmánybiztosítékok tárgyában, —

Moson vármegye közönségének, a katonai előfogatozás körül tapasztalt sérelmek orvoslása iránt, —

Zombor sz. kir. város közönségének, a sorhadi szolgálatból elbocsátott vagyontalan katonák állami segélyezése iránt, —

Pécs sz. kir. város közönségének, a honvédségi egyenruha magyar jellegének megőrzése tárgyában, —

Hódmezővásárhely törvényhatósági joggal felruházott város közönségének, a papiros-búzával folytatott tőzsdei üzérkedések meggátlása iránt a Házhoz intézett feliratait, továbbá:

Bodófalva telepes községnek, bajai orvoslása iránt, Hajdu Frigyes képviselő útján, —

a füzesgyarmati felekezeti néptanítóknak, Fábry Károly, —
a kassavidéki r. k. tanítóegyletnek, Hammersberg László, —
a szombathelyi fogházőrségnek, Gothard Sándor, — végül:
a szekszárdi pénzügyi tisztviselőknek, Szabó Károly képviselők útján, fizetési viszonyaik rendezése iránt beadott kérvényeit

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

1324. Napirend szerint tárgyalás alá vette a Ház az 1907. évi állami költségvetést általánosságban, a pénzügyi bizottság jelentése alapján.

A tárgyalás befejeztetvén, miután szólásra többé senki sem jelentkezett, az elnök fölteszi a kérdést: »Elfogadja-e a Ház az 1907. évre szóló állami költségvetést általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

Az ezen kérdés fölött elrendelt és foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti a határozatot,

hogy a Ház az 1907. évi állami költségvetést, a pénzügyi bizottság javaslata szerint, általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

1325. Az idő előrehaladt volta miatt az elnök a tanácskozást félbeszakítja s indítványozza, hogy a Ház legközelebbi ülését a holnapi napon, azaz a folyó évi november hava 23-án délelőtt 10 órakor tartsa, s annak napirendjét:

az elnöki előterjesztések s irományok bemutatása, továbbá az 1907. évi állami költségvetés részletes tárgyalása képezzék.

A Ház az elnök javaslatát elfogadva, ezt határozattá emeli.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi november hó 23-án tartott

62. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

1326. Az elnök az ülést megnyitván, föl lett olvasva a f. évi november 22-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A felolvasott jegyzőkönyvet a Ház, észrevétel nélkül, hitelesíti.

1327. A párdányi választókerületben a folyó hó 20-án megválasztott ifj. Dániel Pál országgyülési képviselőnek az elnök által bemutatott megbizólevelét

a Ház, megvizsgálás és jelentéstétel végett, az igazolási állandó bizottsághoz utasítja.

1328. Kubik Gyula, a mezőcsáthi választókerületben a f. hó 8-án megválasztott országgyülési képviselőnek az elnök által bemutatott megbizólevelét

a Ház, megvizsgálás és jelentéstétel végett, az igazolási állandó bizottságnak adja ki.

1329. Az előző tárgygyal kapcsolatban előterjeszti az elnök Kubik Gyula képviselőnek azt jelentő levelét, hogy megválasztatásakor az országgyülési képviselői állással összeférhetlen helyzetben volt, ezen helyzetét azonban, a leveléhez csatolt okirat tanusága szerint, megszüntette.

A Ház a jelentést tudomásul veszi.

1330. Az elnök bemutatja:

a fehértemplomi, a kiskőrösi, a szarvasi és a karánsebesi ipartestületeknek, Hermán Ferencz, —

az óbecsei ipartestületnek, Mihálovits Endre, —

a csornai ipartestületnek, Rakovszky István, —

az országos tisztviselő-szövetségnek, Nemes Bertalan, —

a budapesti kárpitos- és gombkötő-ipartestületnek, Keszits Antal, —

az aradi kereskedelmi és iparkamarának, Müller Károly, —

a ditrói ipartestületnek, Sümegi Vilmos, —

a bácsalmási ipartestületnek, Lázár Pál, —

a nagyszombati ipartestületnek, Csizmazia Ferencz, —

a szerencsi ipartestületnek, Bernáth Béla képviselők útján beadott kérvényeit, az ipari-, gyári- és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy az említett törvényjavaslatot a Ház, előzetes tárgyalás végett, a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasította, — ezen kérvényeket is e bizottságoknak adja ki, a törvényjavaslattal való együttes tárgyalás végett.

1331. Bemutatja az elnök:

Győr vármegye közönségének az alkotmány biztosítása és egy magyar katonai földrajzi intézet létesítése iránti kétrendbeli feliratát;

a nagyváradi ipartestületnek, Szokoly Tamás képviselő, — és

a budapesti czipész-ipartestületnek, Ráth Endre képviselő útján beadott kérvényeit, sztrájk-törvény alkotása tárgyában;

a zircz-szombathelyi esperesi kerületek róm. kath. tanítóegyletének, Kaufmann Géza, —

a soroksári és alsónémedii tanítói körnek, —

a Sáros vármegyei népnevelőknek, — és

a makói pénzügyi tisztviselőknek, Hermán Ferencz képviselő útján beadott kérvényeit, fizetési viszonyaik rendezése tárgyában;

a Hont vármegyei gazdasági egyesületnek, Hermán Ferencz képviselő útján beadott kérvényét, a boritaladó leszállítása iránt.

Mindezen feliratokat és kérvényeket a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

1332. A ministerelnök beterjeszti »a m. kir. kormány 1905. évi működéséről és az ország közállapotairól« szóló jelentést és statisztikai évkönyvet.

A jelentést és évkönyvet a Ház, saját tagjainak kiosztatni rendeli.

1333. A megállapított napirend értelmében áttért a Ház az *1907. évi állami költségvetés* részletes tárgyalására a következőkben:

Királyi udvartartás.

Rendes kiadások: I. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 11,300.000 K.

A Ház egyszerű szavazás útján hozott határozattal megszavazza.

1334. Ő cs. és apostoli kir. Felsége kabineti irodája és e kabineti iroda nyugdíjai.

Rendes kiadások: II. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 177.173 K.

A Ház megszavazza.

1335. Országgyülés.

Rendes kiadások: III. fejezet, 1—4. czím és VI. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: I. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. czím. A főrendiház kiadásai . . . . 243.001 K.

A Ház megszavazza.

2. czím. A képviselőház kiadásai . . . 3,695.054 K.

E czímhez Pop C. István a következő indítványt terjeszti be:

»Indítványozom az alelnökök fizetésére fölvett 24.000 K törlését.«

Elnök fölteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a tételt változatlanul, Pop Cs. István indítványával szemben?

A Ház a tételt, az elrendelt és foganatosított egyszerű szavazás útján hozott határozatával, változatlanul szavazza meg s ezzel Pop Cs. István indítványát mellőzi.

3. czím. A magyar delegatio dologi kiadásai . . . . 52.000 K.

A Ház megszavazza.

4. czím. Az állami közös függő adósságot ellenőrző bizottság kiadásai . . . . 14.000 K.

A Ház megszavazza.

Nyugdíjak.

1. rovat. A főrendiháznál . . . . . . 5.118 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A képviselőháznál . . . . . 43.360 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Az országgyülési gyorsirók kártalanítási segélye . . . . 17.460 K.

A Ház megszavazza.

1336. Állandó országház építésére az 1884. évi XIX. t.-czikk alapján.

Rendkivüli kiadások:

Beruházások: I. fejezet.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások.

Beruházások . . . . 132.000 K.

A Ház megszavazza.

1337. Közösügyi kiadások és bevételek.

Rendes kiadások: IV. fejezet.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: II. fejezet, 1—3. czím.

Rendkivüli bevételek: I. fejezet.

A Ház az ezen költségvetési tételek fölött való határozathozatalt, az előadónak a pénzügyi bizottság nevében tett indítványára, függőben hagyja azon okból, mert a közös ügyek tárgyalására hivatott országos bizottság a közösügyi költségek tárgyában még el nem járt.

1338. Az 1849. évtől az 1867. évig tényleg fennállott központi kormány közegeinek nyugdíjai.

Rendes kiadások: V. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 12.591 K.

A Ház megszavazza.

1339. A Nyugdíjak tételét

a Ház az illető tárczáknál fogja tárgyalni és a költségvetési törvénybe

a rendes kiadások VI. fejezete,
a rendkivüli kiadások:
átmeneti kiadások III. fejezete,
a rendes bevételek I. fejezete és
a rendkivüli bevételek II. fejezete alatt beillesztendőknek

határozza.

E tárgygyal kapcsolatban Vlád Aurél képviselő a következő határozati javaslatot terjeszti be:

»Utasíttassék a ministerium, hogy a ministerek és főispánok nyugdíjigényének eltörlésére vonatkozólag haladéktalanul terjesszen elő törvényjavaslatot.«

A Ház a határozati javaslatot mellőzi.

1340. Állami adósságok.

Rendes kiadások: VII. fejezet, 1—14. czím.

Rendes bevételek: II. fejezet, 1—6. czím.

Az 1867. évi XV. t.-czikkben elvállalt államadóssági járulék.

Rendes kiadások: 1. czím.

1. rovat. Évi törlesztési járulék . . . 2,300.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Évi kamatjárulék . . . . . 58,320.657 K.

A Ház megszavazza.

Az Osztrák-magyar bankot cselekvőleg illető, eredetileg 80 millió forintot tevő államadósságra a cs. kir. kormány által lefizetett részösszegből, az 1899. évi XXXVIII. t.-czikk 1. §-ának II. czikke alapján Magyarországra eső 9 millió forint törlesztése.

Rendes kiadások: 2. czím.

Tőketörlesztés . . . . 360.000 K.

A Ház megszavazza.

Földtehermentesítés és örökváltságok.

Rendes kiadások: 3. czím.

1. rovat. Tőketörlesztés és kárpótlások . 2,233.800 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Kamatok és járadékok . . . 15,094.358 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Kezelési költségek . . . . . 18.250 K.

A Ház megszavazza.

Szőlődézsmaváltság.

Rendes kiadások: 4. czím.

1. rovat. Kárpótlások . . . . 20.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Kamatok . . . . 24.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Kezelési költségek . . . . . 600 K.

A Ház megszavazza.

Rendes bevételek: 1. czím.

A váltságkötelezettek járadékai . . . . 15.000 K.

A Ház megszavazza.

Maradvány- és irtványföldek megváltása.

Rendes kiadások: 5. czím.

1. rovat. Kárpótlások . . . . 100.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Kamatok . . . . 3.700 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Kezelési költségek . . . . . 1.600 K.

A Ház megszavazza.

Rendes bevételek: 2. czím.

1. rovat. A váltságkötelezettek járadékai 100.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Késedelmi kamatok . . . . 7.800 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat Véglefizetések . . . . 10.000 K.
A Ház megszavazza.

Majorsági zsellérföldek megváltása az 1896. évi XXV. t.-czikk alapján.

Rendes kiadások: 6. czím.

1 rovat. Kárpótlások . . . . 200.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Kamatok . . . . 20.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Kezelési költségek . . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

Rendes bevételek: 3. czím.

1. rovat. A váltságkötelezettek járadékai 60.000 K.
A Ház megszavazza

2. rovat. Késedelmi kamatok . . . . 300 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Véglefizetések . . . . 37.000 K.
A Ház megszavazza.

Az 1902. évi V. t.-czikk 7. §-a alapján a magyarországi városoknak és községeknek kiadott, 4½%-kal kamatozó kötvények kamatai.

Rendes kiadások: 7. czím.

Kamatok . . . . 4,741.999 K.
A Ház megszavazza.

Az 1870. évi X. t.-czikk alapján felvett sorsolási kölcsön.

Rendes kiadások: 8. czím.

1. rovat. Évi járadék . . . . 2,448.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Kezelési költségek . . . . . 82.000 K.
A Ház megszavazza.

Rendes bevételek: 4. czím.

1. rovat. A budapesti állami hidak bevételeiből . . . . 1,206.721 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A rakpartokért a főváros által fizetendő haszonbér . . . . 20.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Az 1870. évi X. t.-czikk 4. §-ában megjelölt társulatok és vállalatok által fizetendő községi adópótlékok . . . . 270.000 K.
A Ház megszavazza.

Az 1880. évi VIII., 1881. évi XI. és XXXII., 1887. évi XXXII., 1888. évi VI. és 1892. évi XXI. t.-czikk alapján kibocsátott 4%-os magyar aranyjáradék-kölcsön.

Rendes kiadások: 9. czím.

1. rovat. Kamatok . . . . 60.914.720 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Kezelési költségek . . . . . 201.674 K.
A Ház megszavazza.

Rendes bevételek: 5. czím.

A pécs-barcsi vasuti részvénytársaság hozzájárulása ezen kölcsön kamatszükségletéhez . . 40.795 K.
A Ház megszavazza.

Az 1892. évi XXI., az 1900. évi VIII., az 1902. évi V. és az 1904. évi XIV. t.-cz. alapján kibocsátott, továbbá az 1902. évi V. t.-cz. 8. §-a alapján kibocsátható és végül az 1904. évi XIV. t.-cz. és a hozandó külön törvények alapján kibocsátandó 4%-os magyar koronajáradék-kölcsön.

Rendes kiadások: 10. czím.

1. rovat. Kamatok . . . . 104,334.080 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Kezelési költségek . . . . . 134.500 K.
A Ház megszavazza.

Az 1880. évi XX. t.-czikk alapján felvett tiszai és szegedi nyeremény-kölcsön.

Rendes kiadások: 11. czím.

1. rovat. Tőketörlesztés . . . . 1,760.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Kamatok és nyeremények. . . 3,125.920 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Kezelési költségek . . . . . 9.900 K.
A Ház megszavazza.

Rendes bevételek: 6. czím.

A tiszai és szegedi kölcsön pénzeiből adott kölcsönök évi járulékai . . . . 631.088 K.
A Ház megszavazza.

Az 1895. évi XVI. t.-czikk alapján kibocsátott, 3%-kal aranyban kamatozó aldunai Vaskapu-szabályozási kölcsön.

Rendes kiadások: 12. czím.

1. rovat. Tőketörlesztés.. . . . . . . 144.000 K.
A Ház megszavazza.

2 rovat. Kamatok . . . . 1,311.120 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Kezelési költségek . . . . . 7.800 K.

A Ház megszavazza.

Az 1897. évi XXX. t.-czikk alapján kibocsátott, $3^1/_2$%-os koronajáradék-kölcsön.

Rendes kiadások: 13. czím.

1. rovat. Kamatok . . . . 2,100.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Kezelési költségek . . . . . 29.200 K.

A Ház megszavazza.

Függő adósság.

Rendes kiadások: 14. czím.

1. rovat. Kamatok . . . . 2,522.494 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Kezelési költségek . . . . . 37.780 K.

A Ház megszavazza.

1341. A függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság jelentésében a közös függő adósság 1907. évi kezelési költségeinek előirányzatát 4,280 K 10 fben kéri megállapítani.

A Ház a közös függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság jelentését tudomásul veszi, kezelési költségeit az 1907. évre 4.280 K 10 fben megszavazza, s a jelentést hason czélból a főrendiházhoz teszi át.

1342. Kamatbiztosítást élvezett és más vasutak átvétele folytán elvállalt adósságok.

Rendes kiadások: VIII. fejezet, 1—5. czím.

Az 1880. évi XXXVIII. t.-czikk alapján a tiszavidéki vasut megváltása folytán elvállalt 15,750.000 frtnyi sorsjegy-kölcsön.

Kiadás: 1. czím.

1. rovat. Törlesztés . . . . 698.834 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Kamatok. . . . . 939.167 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Kezelési költségek . . . . . 380 K.

A Ház megszavazza.

Az 1880. évi XLIV. t.-czikk alapján a zágráb-károlyvárosi vasutvonal megvétele folytán fizetendő évjáradék.

Kiadás: 2. czím.

Évjáradék . . . . 571.430 K.

A Ház megszavazza.

Az 1889. évi XIV. t.-czikk alapján az első magyar-gácsországi vasut magyar vonalának megváltása folytán elvállalt adósság.

Kiadás: 3. czím.

1. rovat. Tőketörlesztés . . . . 177.065 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Kamatok . . . . 1,079.852 K.
A Ház megszavazza.
3. rovat. Kezelési költségek . . . . . 1.800 K.
A Ház megszavazza.

Az 1889. évi XV. t.-czikk alapján a budapest-pécsi vasut megváltása folytán elvállalt elsőbbségi kölcsön-adósság.

Kiadás: 4. czím.

1. rovat. Tőketörlesztés. . . . . . . 104.400 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Kamatok. . . . . 699.000 K.
A Ház megszavazza.
3. rovat. Kezelési költség . . . . . . 2.800 K.
A Ház megszavazza.

Az 1891. évi XXV. t-czikk alapján a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság magyarországi vasutvonalainak megváltása folytán elvállalt évi járadékok.

Kiadás: 5. czím.

1. rovat. Évi megváltási járadék . . . 19,197.000 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. 6·5 millió arany forintnyi részösszeg után a 17%-ot meghaladó felpénztöbblet 266.500 K.
A Ház megszavazza.
3. rovat. Az arad-temesvári vasut elsőbbségi és részvényadósságának évi törlesztési járadéka . . . . 577.490 K.
A Ház megszavazza.

1343. Az egyes tárczákat terhelő kölcsönöket a Ház az illető tárczáknál fogja tárgyalni és a költségvetési törvénybe
a Rendes kiadások IX. fejezete és
a Rendes bevételek III. fejezete alatt beillesztendőknek jelenti ki.

1344. Előlegezések a vasuti kamatbiztositás alapján.
Rendes kiadások: X. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 1,055.773 K.
A Ház megszavazza.

1345. Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükséglete.
Rendes kiadások: XI. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 21,850.000 K.
A Ház megszavazza.

1346. Állami számvevőszék.
Rendes kiadások: XII. fejezet és VI. fejezet, 2. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: II. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 362.585 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 30.000 K.
A Ház megszavazza.

Nyugdíjak . . . . 94.818 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Beruházások:

Az állami számvevőszék részére emelendő épület építésének előmunkálataira . . . . . 15.000 K.
A Ház megszavazza.

1347. Közigazgatási biróság.
Rendes kiadások: XIII. fejezet és VI. fejezet, 3. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IV. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 607.313 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 36.300 K.
A Ház megszavazza.

Nyugdíjak . . . . 100.006 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Három irógép beszerzésére . . . . 1.800 K.
A Ház megszavazza.

1348. Ministerelnökség.
Rendes kiadások: XIV. fejezet, 1—3. czím és VI. fejezet, 4. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: V. fejezet, 1—5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. czím. A ministerelnökség költségei:
1. rovat. Személyi járandóságok . . . 293.414 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . 579.500 K.
A Ház megszavazza.

2. czím. A fiumei és a magyar-horvát tengerparti kormányzó, kormányzói tanács és személyzete költségei:
1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 132.497 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 47.600 K.
A Ház megszavazza.
3. czím. Rendelkezési alap . . . . . 400.000 K.
A Ház megszavazza.
Nyugdíjak . . . . 139.130 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. czím. Millenniumi műemlékekre (az 1896 : VIII. t.-cz. alapján):
A honalapító Árpádot és a nemzet történelmi multját megörökítő emlékműre . . . . 110.000 K.
A Ház megszavazza.

2. czím. 1848/49-iki honvédek segélyezésére és az azzal kapcsolatos kezelési költségekre 800.000 K.
A Ház megszavazza.

3. czím. A horvát-dalmát határrendezés költségeinek fedezésére . . . . 14.000 K.
A Ház megszavazza.

4. czím. A horvát-stájer határrendezés költségeinek fedezésére . . . . 25.000 K.
A Ház megszavazza.

5. czím. A fiumei kormányzói palota berendezésére . . . . 20.000 K.
A Ház megszavazza.

1349. Ő cs. és apostoli kir. Felsége személye körüli ministerium.
Rendes kiadások: XV. fejezet és
VI. fejezet, 5. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VI. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 122.068 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 33.700 K.
A Ház megszavazza.
Nyugdíjak . . . . 82.922 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A ministerium épületeinek alapos helyreállítására . . . . 30.000 K.
A Ház megszavazza.

1350. Horvát-szlavon-dalmát minister és személyzete.
Rendes kiadások: XVI. fejezet és VI. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 81.000 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 27.500 K.
A Ház megszavazza.
Nyugdíjak . . . . 59.124 K.
A Ház megszavazza.

1351. A tanácskozásra rendelt idő letelvén, az elnök indítványára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja, legközelebbi ülését a folyó évi november hó 24-ikének délelőtti 10 órájára, — s annak napirendjére:

az elnöki előterjesztéseket s irományok bemutatását,

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását,

az 1907. évi állami költségvetés részletes tárgyalásának folytatását,

végül, a netaláni interpellatiók előterjesztését megelőzőleg, a vallás- és közoktatásügyi ministernek a Vlád Aurél képviselő által »a Hunyad vármegyei kir. tanfelügyelő egy rendelete ügyében« tett interpellatióra adandó s az elnök útján bejelentett válaszát tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi november hó 24-én tartott

63. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

1352. Az elnök által megnyitott ülésben föl lett olvasva a f. hó 23-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1353. Bemutatja az elnök a főrendiház elnökének átiratait, melyek szerint:

»a közönséges bűntettesek kölcsönös kiadatása iránt Görögországgal az 1904. évi deczember hó 21/8-ik napján kötött államszerződés beczikkelyezéséről«, —

»a hazai ipar fejlesztéséről«, —

»a magyar szent korona országainak külkereskedelmi statisztikájáról« szóló törvényjavaslatokat a főrendiház módosítás nélkül elfogadta.

A Ház elhatározza, hogy az országgyülés mindkét Házának egyetértésével megállapított, említett tövényjavaslatok, legfelsőbb szentesítés végett, Ő Felségéhez terjesztessenek föl.

1354. Az elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratait, melyek szerint:

»a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« — és

»a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslatokon a főrendiház módosításokat eszközölt.

A főrendiház módosításait tartalmazó jegyzőkönyvi kivonatokat a Ház kinyomatni, saját tagjai között kiosztatni rendeli és az első sorban említett törvényjavaslatra vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatot a közlekedésügyi, — a másod sorban említett törvényjavaslatra vonatkozót pedig a közgazdasági bizottságnak adja ki, tárgyalás és jelentéstétel végett.

1355. A szőlősgyöröki ipartestületnek, Gaál Gaszton képviselő útján beadott s az ipari-, gyári- és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló törvényjavaslatot tárgyazó kérvényét

a Ház az említett törvényjavaslattal együttesen leendő tárgyalás végett a munkásügyi és pénzügyi bizottságoknak adja ki.

1356. Alsófehér vármegye közönségének a sajtószabadság törvényes szabályozása tárgyában, —

Csanád vármegye közönségének a sorhadi szolgálatból távozó vagyontalan katonák állami segélyben való részesítése iránt, —

Somogy vármegye közönségének egy sztrájk-törvény megalkotása iránt a Házhoz intézett feliratait

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

1357. Ráth Endre jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben ujabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben a következő ujabb bejegyzések vannak:

ez év november 23-áról Adamovich István interpellatiója a pénzügyi ministerhez, »az 1904. évi VII-ik t.-czikk végrehajtása tárgyában«;

ez év november 24-éről Szkicsák Ferencz interpellatiója a belügyi ministerhez, »a bevándorolt külföldiek kiutasítása tárgyában«;

szintén ez évi november 24-éről Molnár János interpellatiója a vallás- és közoktatásügyi ministerhez, »a kath. tanítóképző-intézetek ügyében«;

ugyancsak ez évi november 24-éről Vlád Aurél interpellatiója a ministerelnökhöz és az igazságügyi ministerhez, »a bécsi paktum előterjesztése és az igazságszolgáltatásnak politikai czélok szolgálatába való helyezése tárgyában«.

Az elnök indítványára a Ház elhatározza, hogy az interpellatiók előterjesztésére, a tanácskozás félbeszakításával $1^{1}/_{2}$ órakor fog áttérni olyképen, hogy az interpellatiók előterjesztése előtt, a tegnapi ülésben tett bejelentés és a mai napirend értelmében, a vallás- és közoktatásügyi minister fog válaszolni Vlád Aurél képviselőnek ő hozzá intézett interpellatiójára.

1358. A mai ülésre nézve megállapított napirend értelmében folytatólag tárgyalta a Ház az 1907. évi állami költségvetést, és pedig következett a *belügyi ministerium* 1907. évi költségelőirányzata a közetkezőkben:

Központi igazgatás és földtehermentesítési pénzalap magyar királyi igazgatósága.

Rendes kiadások: XVII. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: IV. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 1,443.965 K.

Tárgyalás közben a napirendről való tanácskozásra kitűzött idő letelvén, az elnök javaslatára

a Ház a költségvetés tárgyalását félbeszakítja.

1359. Az elnök indítványára a Ház

legközelebbi ülését a f. hó 26-ik napjának délelőtti 10 órájára tűzi ki s annak napirendjéül:

az elnöki előterjesztéseket s irományok bemutatását,

továbbá az 1907. évre szóló állami költségelőirányzat részletes tárgyalásának folytatását állapítja meg.

1360. Ezután a vallás- és közoktatásügyi minister válaszolt Vlád Aurél képviselőnek a f. évi november 10-én, »a Hunyad vármegyei kir. tanfelügyelő egy rendelete tárgyában« előterjesztett interpellatiójára.

A minister válaszát úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul veszi.

1361. Adamovich Istvánnak a mai ülésben bejelentett s előterjesztett interpellatióját

a Ház a ministerelnök-, mint pénzügyministerrel közöltetni rendeli.

1362. Szkicsák Ferencz képviselő bejelentett interpellatióját visszavonván, —

Molnár János terjesztette elő a mai napon bejelentett interpellatióját.

A vallás- és közoktatásügyi ministernek az interpellatióra nyomban megadott válaszát úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul veszi.

1363. Vlád Aurél képviselő kérelmére

a Ház megengedi, hogy interpellatióját az interpellatiók előterjesztésére rendelt legközelebbi napon terjeszthesse elő.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi november hó 26-án tartott

64. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***
közben: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

1364. Elnök az ülést megnyitja és fölolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a felolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1365. Elnök bemutatja a szliácsi választókerületben időközi választáson f. évi november hó 21-én megválasztott Badinyi Lajos országgyülési képviselő megbizólevelét.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik az igazolási állandó bizottságnak.

1366. Elnök bemutatja a ministerelnök átiratát, a melylyel meghivja a képviselőházat néhai gróf Andrássy Gyula szobrának ez évi deczember hó 2-ik napján, délelőtti 11 órakor Ő Felsége jelenlétében végbemenő leleplezési ünnepére.

Elnök javasolja, hogy eme ünnepen a Ház, elnökének vezetése alatt testületileg vegyen részt és hogy a nagy államférfi emléke iránt való tisztelete jeléül koszorút helyezzen a szobor talapzatára.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

1367. Ezzel kapcsolatban közli az elnök a Ház tagjaival, hogy jegyeiket a háznagyi hivatalban vehetik át, a hol egyúttal családtagjaik részére számozott ülőhelyekre szóló jegyek is rendelkezésre állanak.

Tudomásul szolgál.

1368. Elnök bemutatja a nemesvidi ipartestületnek, Zboray Miklós képviselő útján beadott kérvényét, az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség- és baleset-biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy e törvényjavaslat előzetes tárgyalás végett a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasíttatott, e kérvény is kiadatik az említett bizottságoknak, együttes tárgyalás és jelentéstétel végett.

1369. Elnök bemutatja:

Szolnok-Doboka vármegye közönségének feliratát, a sajtó szabadságának biztosítása tárgyában;

Csík vármegye közönségének feliratát, a II-ik Rákóczi Ferencz fejedelem és bujdosó társai emlékét sértő törvény eltörlése és érdemeik törvénybe iktatása iránt;

Somogy vármegye közönségének feliratát, a nemzetiségi izgatások ellen;

Alsófehér vármegye közönségének feliratát, a vármegyei számvevőségek és pénztárak visszaállítása végett;

Pécs város közönségének feliratát az iránt, hogy a katonaság csak szolgálatban viseljen oldalfegyvert;

Pozsony város közönségének feliratát, a húsdrágaság megszüntetése iránt; és

a kiskunfélegyházai r. kath. esperesi kerületi tanítói egyesületnek, Holló Lajos képviselő útján beadott kérvényét, fizetési viszonyaik rendezése ügyében.

A feliratok tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1370. Szalay László, az igazolási állandó bizottság előadója, bemutatja:

a Borsod vármegye mezőcsáthi kerületében 1906. évi november hó 8-án megválasztott Kubik Gyula, —

a Csongrád vármegye tápéi kerületében 1906. évi november hó 15-én megválasztott Reök Iván, — és

a Torontál vármegye párdányi kerületében 1906. évi november hó 20-án megválasztott ifj. Dániel Pál országgyülési képviselők megbizóleveleit és egyúttal jelenti, hogy az igazolási állandó bizottság nevezett képviselők megbizóleveleit, úgy tartalmuk, mint külalakjuk tekintetében kifogástalanoknak találta.

Az igazolási állandó bizottság eme jelentése alapján a Ház nevezett képviselőket — a kérvényezésre megszabott 30 nap föntartásával — igazolt képviselőknek mondja ki és neveiket a feltételesen igazolt képviselők névjegyzékébe fölvenni rendeli.

1371. Elnök előterjeszti, hogy a most megnevezett három képviselő az osztályokba sorolandó és pedig a II-ik, III-ik és VI-ik osztályba, miután e 3 osztály a legkevesebb taggal bir.

Az elnök által megejtett sorshuzás útján:

Reök Iván a II-ik, — ifj. Dániel Pál a III-ik — és Kubik Gyula a VI-ik osztályba soroltattak.

1372. A megállapított napirend értelmében következik az *1907. évi állami költségvetés* tárgyalásának folytatása a következőkben:

Központi igazgatás és földtehermentesítési pénzalap magyar királyi igazgatósága.

Rendes kiadások: XVII. fejezet, 1. czím

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: IV. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,443.965 K.

Vajda Sándor képviselő benyujtja a következő határozati javaslatot:

»Határozza el a t. Ház: utasíttatik a belügyminister úr, hogy az 1868. évi XLIV-ik t.-czikk mindazon intézkedéseit, melyek hatásköréhez tartoznak, haladéktalanul végrehajtsa és végrehajtassa, miután ezen törvény mindezidei végre nem hajtása, kijátszása és megsértése, hazánk hirnevét mint alkotmányos jogállam illusoriussá teszi, — idézett törvény alkotóinak emlékét sérti és Ő Felsége legmagasabb intentiójával nem egyeztethető össze, miután az összes nem magyar ajkú nemzetiségű honpolgárok felfogása szerint Ő Felsége esküje: hogy a törvényeket megtartja és megtartatja, ezen törvényre is vonatkozik.«

Szólásra senki sincs följegyezve és szólani senki sem kiván, mihez képest elnök a vitát berekeszti.

Következik a szavazás: a tétel meg nem támadtatván,

a Ház azt megszavazza.

1373. Elnök fölolvastatja Vajda Sándor határozati javaslatát és fölteszi a kérdést, hogy elfogadja-e a Ház a határozati javaslatot, igen vagy nem?

A felállással megejtett szavazás eredménye szerint

a Ház Vajda Sándor határozati javaslatát nem fogadja el.

1374. 2. rovat. Dologi kiadások . . . . 304.560 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Törvényelőkészítés és szerkesztés czéljaira . . . . 25.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A belügyministerium hivatalos helyiségeinek új butorzattal való fokozatos felszerelésére . . . . 4.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. A belügyministerium irattárának selejtezési költségeire . . . . 4.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. A »Belügyi Közlöny« jövedelme 52.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Országos törvények és rendeletek tárának jövedelme . . . . 129.200 K.

A Ház megszavazza.

1375. Országos levéltár.

Rendes kiadások: XVII. fejezet, 2. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 2. czím.

Rendes bevételek: IV. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 89.704 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 8.000 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A külföldi történeti kútfőgyüjtemények és folytatásuk beszerzésére és beköttetésére . . . 2.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 12.614 K.

A Ház megszavazza.

1376. Vármegyék közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadásai.

Rendes kiadások: XVII. fejezet, 3. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Vármegyék közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadásai az 1893. évi IV. törvényczikk alapján . . . . 8,459.632 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Törzsfizetések javítására, új állások rendszeresítésére, dologi kiadásokra, valamint a mutatkozó fedezeti hiányok pótlására . 8,810.368 K.

A Ház megszavazza és az átruházási jogot az 1. és 2. rovat között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A polgárosított magyar határőrvidéken fennállott házközösségi intézménynek megszüntetésével járó rendkivüli kiadásokra az 1885. évi XXIV. t.-cz. alapján . . . . 32.450 K.

A Ház megszavazza.

1377. Főispánok és a budapesti főpolgármester fizetései és lakpénzei.

Rendes kiadások: XVII. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 754.078 K.

A Ház megszavazza.

1378. Anyakönyvi kiadások.

Rendes kiadások: XVII. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 594.406 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 116.000 K.

A Ház megszavazza.

1379. Községi- és körjegyzők, valamint a segédjegyzők illetményeinek szabályozására.

Rendes kiadások: XVII. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 4,300.000 K.

A Ház megszavazza és a rendes kiadások XVII. fejezetének 5. és 6. czíme között az átruházási jogot megadja.

1380. Szinművészeti kiadások és bevételek.

Rendes kiadások: XVII. fejezet, 7. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 4. czím.
Beruházások: III. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. A m. kir. operaház állami javadalmazása. . . . . 733.000 K.

Somogyi Aladár a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

»Utasítja a képviselőház a kormányt, miszerint a szinészet és a m. kir. operaház ügyeit 1907. évi január 1-én a vallás- és közoktatásügyi kormány fenhatósága alá és intézkedési jogkörébe helyezze át.«

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja.

Következik a szavazás.

A tétel maga meg nem támadtatván,

elfogadtatott.

1381. A Somogyi Aladár képviselő által fölolvasott határozati javaslatot

a Ház elfogadja.

1382. Az idő előrehaladván, elnök a vitát fölfüggeszti és a legközelebbi ülés idejére és napirendjére nézve javasolja: hogy a legközelebbi ülés kedden, f. évi november hó 27-én tartassék és hogy ennek az ülésnek napirendjére tüzessék:

az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása és
az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása.

A Ház ily értelemben határoz.

Elnök az ülést

berekeszti.

Az 1906. évi november hó 27-én tartott

65. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

1383. Elnök az ülést megnyitja és fölolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a fölolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1384. Elnök bemutatja Szunyog Mihály képviselő levelét, melylyel egészségi okokból 4 heti szabadságidőt kér.

A Ház a kért szabadságidőt nevezett képviselőnek megadja.

1385. Elnök bemutatja:

a hajdunánási ipartestületnek, Rákosi Viktor — és

a tiszafüredi ipartestületnek, Malatinszky György képviselők útján beadott kérvényeit, az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség- és baleset-biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy e törvényjavaslat előzetes tárgyalás végett a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasíttatott, e kérvények is kiadatnak az említett bizottságoknak együttes tárgyalás és jelentéstétel végett.

1386. Elnök bemutatja:

a pozsonyi ipartestületnek, Simonyi-Semadam Sándor képviselő útján beadott kérvényét, egy sztrájk-törvény megalkotása végett;

a hajdunánási ev. ref. tanítótestületnek, Rákosi Viktor — és

az egri r. kath. tanítótestületnek, Fernbach József képviselő útján beadott kérvényeit, fizetési viszonyaik rendezése ügyében;

a magyar bortermelők országos szövetkezetének, Fernbach József képviselő útján beadott kérvényét, a boritaladó ellen.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1387. Polónyi Géza igazságügyi minister benyujtja »a birói és ügyészi szervezet némely módosításáról« szóló törvényjavaslatot.

A beadott törvényjavaslat kinyomatását és a képviselők között való szétosztását a Ház elrendeli és előzetes tárgyalás végett az igazságügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasítja.

1388. Bakonyi Samu, a véderő-bizottságnak előadója, bemutatja a véderő-bizottság következő jelentéseit:

1. Jordán Ferencz budapesti lakos, magánzónak 9891. számú kérvénye tárgyában;

2. a honvédelmi ministernek »a hadmentességi díjalap 1905. évi álladékáról« szóló 192. számú jelentése tárgyában;

3. a m. kir. honvédelmi és belügyministereknek »a honvédmenház 1905. évi állapotáról, működéséről és számadásairól« 193. sz. a. beadott együttes jelentése tárgyában;

4. a m. kir. honvédelmi ministernek »a m. kir. honvédnevelő- és képző-intézetek 1905. évi állapotáról« szóló 194. sz. a. beadott jelentése tárgyában;

5. a m. kir. honvédelmi ministernek »a közös hadsereg katonai nevelő- és képző-intézeteiben, magyar állami alapítványi helyeken elhelyezett ifjakról« 195. sz. a. előterjesztett 1905. évi jelentése tárgyában; és

6. a m. kir. honvédelmi ministernek »az 1905. évi november hó 1-től 1906. évi szeptember hó 30-ig a cs. és kir. közös hadseregtől a m. kir. honvédség tényleges állományába történt tiszti áthelyezésekről« szóló 196. számú jelentése tárgyában.

A véderő-bizottság fölsorolt jelentései ki fognak nyomatni,

a képviselők között szét fognak osztatni és a honvédelmi tárcza költségvetésével együtt fognak tárgyaltatni.

1389. Napirend szerint következett a *belügyi tárcza* 1907. évi állami költségelőirányzatának részletes tárgyalása, és pedig:

Szinművészeti kiadások és bevételek.

Rendes kiadások: XVII. fejezet, 7. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 4. czím.

Beruházások: III. fejezet, 1. czim.

Rendes bevételek: IV. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

2. rovat. A budapesti nemzeti szinház állami javadalmazása . . . . 150.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. A budapesti nemzeti szinház nyugdíj-intézetének segélyezésére . . . . . 50.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. A kolozsvári nemzeti szinház állami javadalmazása . . . . 40.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. A budapesti nemzeti szinházi alapok jövedelméből a szinház segélyezésére . 54.600 K.

A Ház megszavazza.

6. rovat. A magyar szinész-egyesület segélyezésére . . . . 10.000 K.

A Ház megszavazza.

7. rovat. A vidéki magyar szinészet segélyezésére . . . . 158.000 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A m. kir. operaháznál alkalmazandó magyar énekesek és énekesnők kiképzésére szolgáló ösztöndíjak . . . . 6.000 K.

A Ház megszavazza.

Beruházások:

A m. kir. operaháznál 198.000 K költséggel létesített villanyos berendezésnek X. részlete fejében . . . . 22.400 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

A nemzeti szinházi alapok jövedelméből . 54.600 K.

A Ház megszavazza.

1390. Közegészségügyi kiadások és bevételek.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 8. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 5. czím.
Beruházások: III. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Országos közegészségügyi tanács 16.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Állami gyógyintézetek . . . . 2,234.864 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Bakteriologiai és egészségtani intézet . . . . 10.600 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Diphteria-szerum-termelő intézet 26.730 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Betegápolási költségek . . . 3,881.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Himlőoltási költségek . . . . 158.900 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. Járványok és gümőkór elleni védekezés költségeire . . . . 200.000 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. A trachoma elfojtására szánt költségek . . . . 140.000 K.
A Ház megszavazza.

9. rovat. Szegény községek jó ivóvizzel való ellátására . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

10. rovat. Vegyes közegészségügyi kiadások . . . . 8.000 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Községi bábák kiképzésére szolgáló tanfolyamok költségeire és okleveles bábák képzésére létesítendő ösztöndíjakra . . . . . 90.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A pozsonyi m. kir. állami kórháznál építendő új sebészeti pavillon felszerelési czikkének pótlására . . . . 14.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A marosvásárhelyi m. kir. állami kórház részére egy Röntgen-készülék beszerzésére és felszerelésére . . . . 4.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A budapest-lipótmezei m. kir. állami elmegyógyintézet nagyobb mérvű külső

tatarozási, valamint a II-od és III-ad osztályú betegek felszerelési tárgyainak pótlására felvett 60.000 K első részlete . . . . 20.000 K.

A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A budapest-lipótmezei m. kir. állami elmegyógyintézetnél új mosókonyha építésére és felszerelési költségeire . . . . . . 182.450 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A nagykállói m. kir. állami elmegyógyintézetnél létesítendő vizlevezető csatorna építési és telekbeszerzési költségei . . . . . 24.900 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Állami gyógyintézetek bevételei 1,211.813 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Diphteria-szerum eladásából . 37.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Betegápolási bevételek . . . . 19.796 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. Különféle bevételek . . . . 1.500 K.

A Ház megszavazza.

1391. Országos betegápolási alap.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 5. czím.
Rendkivüli bevételek: III. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Gyermekvédelmi kiadások . . 5,057.334 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Betegápolási költségek . . . 6,839.050 K.

A Ház megszavazza és az 1. és 2. rovat között az átruházási jogot megadja és felhatalmazza a belügyministert, hogy az 1898. évi XXI. t.-czikk 2. §-ában, az országos betegápolási pótadó maximumát meghatározó rendelkezésnek az 1907. évre hatályon kivül helyezésével a pótadót 3% helyett az 1907. évre 5%-ban állapíthassa meg.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Az országos betegápolási alap létesítésére kivetett pótadóból 5% pótadókivetéssel kikerekítve 8,337.673 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Visszatérített gondozási, ápolási és nevelési költségek . . . . 1,112.000 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek:

Vármegyéknek ápolási költségtartozásuk fedezésére nyújtott kölcsönök visszatérítéséből . 25.600 K.

A Ház megszavazza.

1392. Magyar királyi csendőrség.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 10. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 6. czím.
Beruházások: III. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 11,268.679 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 3,143.960 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A m. kir. csendőrség állományának tervbe vett szaporításából felmerülő költségekre . . 814.377 K.

A Ház megszavazza.

Beruházások:

A brassói csendőrlaktanya telek-vételárának és építési költségeinek fedezésére . . . . . 350.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

Magyar királyi csendőrségi önálló bevételek 522.923 K.

A Ház megszavazza.

1393. Fő- és székvárosi m. kir. államrendőrség.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 11. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 7. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Fő- és székvárosi m. kir. államrendőrség . . . . 4,772.946 K.

A Ház megszavazza.

1394. Ballagi Aladár a következő módosítványt adja be:

»A czím, mely igy szól: »Fő- és székvárosi m. kir. államrendőrség« — »*Székes fővárosi m. kir. állami rendőrség*«-re módosítandó.«

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja és kérdi a Házat: elfogadja-e Ballagi Aladár módosítványát, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással elfogadja Ballagi Aladár módosítványát.

1395. 2. rovat. Államrendőrségi kórház . 36.600 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Ujpest- és rákospalotai kapitányság 89.928 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Tolonczház . . . . 129.820 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások.

Az őrszemélyzet állományának és alosztályainak szaporításából felmerülő költségekre . 94.269 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

Székes fővárosi m. kir. állami rendőrség bevételei . . . . 2,599.099 K.
A Ház megszavazza.

1396. Magyar királyi állami határrendőrség.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 12. czim.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet, 8. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 477.170 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 167.200 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Fegyverzet- és lőszerre . . . 4.800 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A szaporításokból kifolyólag az első berendezésre felmerülő szükséglet . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

1397. Közbiztonsági kiadások.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 13. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Közbiztonsági alap . . . . . 300.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Toloncziadások . . . . . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Karhatalmi költségek . . . . 10.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Nyomozási költségek . . . . 80.000 K.
A Ház megszavazza.

1398. Közjótékonysági és emberbaráti kiadások.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 14. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. A kolozsvári Szent Erzsébet-aggháznak I. Ferencz Ő Felsége alapítványa folytán kijáró 2.000 mázsa só ára fejében . . . 5.802 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Zárdák segélyezésére betegek ápolásáért . . . . 8.336 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A jótékony egyesületek segélyezésére átalányként . . . . 150.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. 7 éven felüli elhagyott gyermekek gondozási díjaira (1901. évi XXI. t.-czikk 4. §-a) . . . . 150.000 K.
A Ház megszavazza.

1399. Általános közigazgatási kiadások és bevételek.
Rendes kiadások: XVII. fejezet, 15. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VII. fejezet 9. czím.
Rendes bevételek: IV. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Hivatalos lap költsége . . . 39.600 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Távirati kiadások . . . . , . 135.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Országgyülési képviselők választása és a választók névjegyzékének kiigazítása alkalmával felmerülő költségek . . . . . . 60.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Katonai előfogati díjpótlékokra szükséges költségek . . . . 19.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Központi tisztviselők, főispánok és közbiztonsági közegek államvasuti bérletjegyköltségeire . . . . 35.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Életmentési díjak . . . . . 4.000 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. Hullakifogásokért, vagy egyébként talált hullák feljelentéseért járó jutalomdij 3.000 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. A községi közigazgatási tanfolyamok szükségleteire . . . . 170.000 K.
A Ház megszavazza.

9. rovat. Különféle kiadások . . . . . 10.000 K.
A Ház megszavazza.

10. rovat. Hontalanok ápolási és szállítási költségeire . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Országos határrendezési és határkiigazítási költségek . . . . 16.000 K.
A Ház megszavazza.

2 rovat. Az országos községi törzskönyvi bizottság költségeire . . . . 18.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Fordítói díjak . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Hivatalos lap jövedelme . . . 276.200 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Különféle bevételek . . . . . 600 K.
A Ház megszavazza.

1400. Nyugdíjak.
Rendes kiadások: VI. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 2,762.000 K.
A Ház megszavazza.

1401. A tárczát terhelő kölcsönök.
Rendcs kiadások: IX. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Tőketörlesztés . . . . 115.883 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Kamatok . . . . 146.691 K.
A Ház megszavazza.

1402. A tárczát terhelö kölcsönökből eredő bevételek.

Rendkivüli bevételek: VIII. fejezet, 1. czím.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

A VII. kerületi csendőrparancsnokság elhelyezésére Brassóban létesítendő csendőrlaktanya és törzsépület építési költségeire kölcsön utján beszerzendő . . . . 350.000 K.

A Ház megszavazza.

1403. Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások.

Rendkivüli kiadások:

Beruházások: X. fejezet, 3. czím.

Rendkivüli bevételek: IX. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások:

Beruházások:

Egy coloniális rendszerű állami elmegyógyintézet létesítésére engedélyezett 2,000.000 K 2. részlete . . . . 600.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások költségeinek fedezése czéljából kibocsátandó kötvények értékesítéséből 600.000 K.

A Ház megszavazza

1404. Az idő előrehaladván, elnök a vitát bezárja és a legközelebbi ülés idejének és napirendjének megállapítása tárgyában javasolja, hogy a legközelebbi ülés szerdán, f. évi november hó 28-án d. e. 10 órakor tartassék és ennek napirendjére tüzessék:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
az indítvány- és interpellatiós könyvek fölolvasása; és
az 1907. évi állami költségvetés folytatólagos tárgyalása.

A Ház, elnök javaslatához hozzájárul.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1906. évi november hó 28-án tartott

66. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

1405. Elnök az ülést megnyitja és fölolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A fölolvasott jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

1406. Elnök bemutatja:

a gyergyószentmiklósi ipartestületnek, Sümegi Vilmos, — és

a jászberényi ipartestületnek, gróf Apponyi Albert képviselők útján beadott kérvényeit, az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség- és baleset-biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy e törvényjavaslat előzetes tárgyalás végett a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasíttatott, e kérvények is kiadatnak az említett bizottságoknak, együttes tárgyalás és jelentéstétel végett.

1407. Elnök bemutatja:

Nógrád vármegye közönségének feliratát, a sajtó szabadságának biztosítása végett, —

Hódmezővásárhely város közönségének feliratát, egy sztrájktörvény megalkotása iránt, és

Óváry László és társainak, Raisz Aladár képviselő utján beadott kérvényét, egy Szatmáron létesítendő görög-keleti plébánia megalakulása tárgyában.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1408. Elnök bemutatja Pozsony város közönségének feliratát, a mértékekről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy e törvényjavaslat a főrendiház által javasolt módosítások miatt a közgazdasági bizottságnak adatott ki, a kérvény is kiadatik az említett bizottságnak, együttes tárgyalás és jelentéstétel végett.

1409. Elnök bejelenti a Háznak, hogy a néh. báró Radvánszky Béla elhalálozása folytán az egyik koronaőri méltóság megüresedett Ennek betöltése czéljából szükséges, hogy az országgyülés két Háza együttes ülést tartson.

Mire nézve az elnök, a ministerelnök szóbeli értesítésére, a főrendiház elnökével létrejött megállapodás alapján javasolja a Képviselőháznak, hogy a koronaőr megválasztása végett, az eddigi szokásnak megfelelően tartandó együttes ülést a két Ház f évi deczember hó 4-én, kedden délelőtt 10 órakor tartsa az országház kupolacsarnokában.

A Ház, elnök javaslatának elfogadásával, ily értelemben határoz.

1410. Bizony Ákos, a VIII-ik biráló bizottság elnöke, jelenti, hogy a bizottság dr. Tóth János mezőtúri kerületi országgyülési képviselőt végleg igazolta.

A Ház, a VIII-ik biráló bizottság itélete alapján, dr. Tóth János képviselőt a végleg igazolt képviselők névjegyzékébe fölvenni rendeli.

1411. Kálosi József, a mentelmi bizottság előadója, bemutatja a bizottság jelentéseit, a Nagy György, Szluha István, Farkasházy Zsigmond, Bene István, Bozóky Árpád, Visontai Soma, Kardos Samu, Fogarassy Zsigmond, Lovászy Andor, ugyancsak Lovászy Andor és Koller Tivadar országgyülési képviselők mentelmi ügyei tárgyában.

A bizottság jelentései ki fognak nyomatni, a képviselők között szét fognak osztatni és annak idején napirendre tüzetnek.

1412. Okolicsányi László, az igazolási állandó bizottságnak előadója, jelenti, hogy a bizottság tárgyalás alá vette a Zólyom vármegye szliácsi választókerületében 1906. évi november hó 21-én megválasztott Badinyi Lajos képviselőnek megbizólevelét és azt úgy tartalmára, mint külalakjára nézve kifogástalannak találta, mihez képest nevezett képviselőt, a kérvényezésre megszabott 30 napi határidő fentartásával, feltételesen igazolt képviselőnek jelenti ki.

Az igazolási állandó bizottság eme jelentése alapján, a Ház Badinyi Lajos képviselőt a feltételesen igazolt képviselők névjegyzékébe iktatni rendeli.

1413. Szüksége merülvén föl annak, hogy Badinyi Lajos osztályba soroltassék, elnök javasolja, hogy a megnevezett képviselő a IV-ik osztályba soroltassék, miután e bizottságnak van jelenleg legkevesebb tagja.

A Ház, elnök javaslatának elfogadásával, Badinyi Lajos képviselőt a IV-ik osztályba sorolja.

1414. Thorotzkai Miklós gróf jegyző jelenti, hogy az inditvány-könyvben ujabb bejegyzés nincs, — az interpellatiós könyvben be van jegyezve:

1906. évi november hó 27-ikéről, dr. Samassa János képviselőnek a kereskedelemügyi ministerhez intézett interpellatiója, »a magyar államvasutak egyes főbb hivatalnokainak mulasztása tárgyában«;

1906. évi november hó 28-áról, Markos Gyula képviselőnek a vallás- és közoktatásügyi ministerhez intézett interpellatiója, »a kassai püspöki szék betöltése körül felmerült szabálytalanságok és visszaélések tárgyában«, — és

1906. évi november hó 28-ikáról, Thoroczkay Viktor bárónak a ministerelnökhöz intézett interpellatiója, a »II-ik Rákóczi Ferencz fejedelem emlékének megörökítése tárgyában«

Elnök javasolja, hogy az interpellatiókra, az eddig való szokáshoz képest, ½ 2 órakor térjen át a Ház.

A Ház ily értelemben határoz.

1415. Napirend szerint következett a *kereskedelemügyi tárcza* 1907. évi állami költségvetésének tárgyalása.

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XIX. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VI. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli bevételek: V. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,396.520 K.

Szólásra még többen vannak följegyezve és az idő is előrehaladván, — elnök javaslatára

a Ház áttér az interpellatiók meghallgatására.

1416. Az interpellatiókra való áttérés előtt azonban még elnök a legközelebbi ülés idejére és napirendjére nézve javasolja, hogy a legközelebbi ülés csütörtökön, 1906. évi november hó 29-én tartassék és a napirendet képezze:

az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása és

az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása.

A Ház, elnök javaslatát elfogadja.

1417. Következett Vlád Aurél képviselő a mult interpellatiós napról lemaradt interpellatiójának előterjesztése.

A ministerelnöknek a Vlád Aurél interpellatiójára nyomban megadott válaszát — a felállással megejtett szavazás alapján —

a Ház tudomásul veszi.

1418. A Markos Gyula képviselő által benyujtott interpellatió

kiadatik a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

1419. Thoroczkay Viktor báró kéri, hogy interpellatiójának előterjesztését a legközelebbi interpellatiós napra halaszthassa.

A Ház a kérelemnek helyt ad.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1906. évi november hó 29-én tartott

67. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***
utóbb: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

1420. Elnök az ülést megnyitja és fölolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a fölolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1421. Elnök jelenti, hogy Pető Sándor képviselő választása óta harmincz nap eltelt és a Kuriától vett értesités szerint, választása kérvénynyel nem támadtatott meg.

Minthogy a választás ellen sem panasz, sem kifogás nem tétetett, a Ház nevezett képviselőt végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

1422. Elnök bemutatja a délmagyarországi tanítóegyletnek, Várady Imre képviselő útján beadott kérvényét, fizetési viszonyaik rendezése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatik a kérvényi bizottságnak.

1423. Napirend szerint következett a *kereskedelemügyi tárcza* 1907. évi állami költségvetésének tárgyalása.

Központi igazgatás.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 1. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 1. czím.
Rendkivüli bevételek: V. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,396.520 K.

Bernáth István képviselő a következő határozati javaslatot adja be:

»Mondja ki a Képviselőház, hogy tekintettel azokra a köz- és magán-gazdasági, valamint szocziális és államháztartási érdekekre, melyek a folyton fokozódó drágaság által érintve vannak, felhivja a kormányt, hogy foglalkozván a drágaságot előidéző okokkal, annak megszüntetése vagy legalább csökkentése végett a társadalmi tényezők bevonásával tegye meg a lehetőt, és intézkedéseinek eredményéről terjesszen a Képviselőház elé egy részletes és megokolt jelentést.«

Szmrecsányi György képviselő kéri a Házat, hogy az idő előrehaladottságára való tekintettel, beszédének elmondását a legközelebbi ülésre halaszthassa.

A Ház az engedélyt megadja.

1424. A legközelebbi ülés idejére és napirendjének megállapítására nézve elnök javasolja, hogy a Ház pénteken, f. évi november hó 30-án délelőtt 10 órakor tartson ülést és az ülés napirendjére tüzessék:

a) elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

b) az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása.

A Ház a napirendet ily értelemben elfogadja.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1906. évi november hó 30-án tartott

68. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***

1425. Elnök az ülést megnyitja és fölolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1426. Elnök bemutatja:

a nyitrai ipartestületnek, Mérey Lajos, — és

a dobsinai ipartestületnek, Szontágh Andor képviselők útján beadott kérvényeit, »az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség- és balesetbiztositásáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy e törvényjavaslat előzetes tárgyalás végett a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasíttatott, e kérvények is kiadatnak a törvényjavaslattal leendő együttes tárgyalás és jelentéstétel végett az említett bizottságoknak.

1427. Elnök bemutatja:

Bács-Bodrog vármegye közönségének kétrendbeli föliratát, a királybiztosi és kormánybiztosi jogkörök pontos meghatározása és a vármegyei számvevőségek visszaállítása iránt;

Somogy vármegye közönségének föliratát, a II-ik Rákóczi Ferencz fejedelem és bujdosó társainak emlékét sértő törvény eltörlése, érdemeik törvénybe iktatása, — valamint az iránt, hogy Rákóczi fejedelemnek a fővárosban méltó emlék állíttassék és hazatértének napja nemzeti ünnepnek nyilváníttassék;

Tolna vármegye közönségének föliratát, a sajtó szabadságának biztositása végett;

Arad vármegye közönségének föliratát, az alkoholismus terjedésének meggátlása érdekében;

a tolnavármegyei tanítóegyesületnek, Raisz Aladár, — és

a máramarosi tanítóegyesületnek, Darányi Ferencz képviselők útján beadott kérvényeit, fizetési viszonyaik rendezése ügyében;

a törökszentmiklósi gazdák 1906. évi október hó 21-én tartott gyülésének, Somogyi Aladár képviselő által beadott kérvényét, igazságosabb adózási rendszer behozatala és a fedezetlen gabona-határidőüzlet megszüntetése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1428. Elnök bejelenti, hogy Polónyi Géza igazságügyi minister válaszolni kíván Vlád Aurél képviselő interpellatiójára — (előterjesztve 1906. november 28-án), a melyre a ministerelnök ugyan már megadta a választ — de az interpellatió úgy a ministerelnök-, mint az igazságügyi ministerhez intéztetvén, az igazságügyi minister is megadja a választ a legközelebbi interpellatiós ülésben.

Tudomásul szolgál.

1429. Bizony Ákos képviselő, úgyis mint az igazságügyi és úgyis mint a pénzügyi bizottságoknak előadója, bemutatja a megnevezett két bizottságnak jelentéseit, »a birói és ügyészi szervezet némely módosításáról« szóló, 259. számú törvényjavaslat tárgyában.

A törvényjavaslat ki fog nyomatni, a képviselők között szét fog osztatni és az osztályok mellőzésével, annak idején napirendre tüzetni.

1430. Napirend szerint következett a *kereskedelemügyi tárcza* 1907. évi állami költségvetésének tárgyalása.

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XIX. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VI. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli bevételek: V. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1.396.520 K.

A följegyzés sorrendjében következő szónok, Bánffy Dezső báró, hivatkozással az idő előrehaladottságára, kéri, hogy beszédét a legközelebbi ülésre halaszthassa.

A Ház az engedélyt megadja.

1431. A legközelebbi ülés idejére és napirendjének megállapitására nézve javasolja az elnök, hogy a Ház holnap, szombaton, f. évi deczember hó 1-én délelőtt 10 órakor tartson ülést és következőleg állapitsa meg a napirendet:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. az inditvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása;
4. a földmívelésügyi minister válaszának meghallgatása, a Kmety Károly képviselőnek 1906. évi október hó 24-én előterjesztett interpellatiója tárgyában és
5. az igazságügyi minister válasza, dr. Vlád Aurél kép-

viselőnek 1906. évi november hó 28-án előterjesztett interpellatiójára.

A Ház, elnök javaslatához hozzájárul.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1906. évi deczember hó 1-én tartott

69. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

1432. Elnök az ülést megnyitja és fölolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a fölolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1433. Elnök bemutatja:

Árva vármegye közönségének föliratát, a sorhadi szolgálatból elbocsátott vagyontalan katonák állami segélyben való részesítése végett;

a nagybecskereki tanítóknak, Várady Imre képviselő útján beadott kérvényét, fizetési viszonyaik rendezése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1434. Elnök bemutatja az összeférhetlenségi állandó bizottság elnökének jelentését, a jury-kisorsolások alkalmával távol volt képviselők igazolási ügyében.

A jelentés felolvastatván,

a Ház azt tudomásul veszi.

1435. Elnök, a házszabályok 239-ik §-ának rendelkezéséhez képest bemutatja és fölolvastatja a még el nem intézett interpellatiók jegyzékét, ama megjegyzéssel, hogy függőben levő indítvány nincs.

Tudomásul szolgál.

1436. Markhot Aladár, az igazságügyi bizottság előadója, benyujtja az igazságügyi bizottságnak jelentéseit a ministerelnök következő három jelentésére vonatkozólag:

1. »a viddini cs. és kir. konzulátus birói hatáskörének megszüntetése, a ruszcsuki cs. és kir. konzulátus birói hatáskörének a viddini cs. és kir. konzulátus területére kiterjesztése és a várnai cs. és kir. konzulátusnak teljes birói hatáskörrel való felruházása tárgyában«;

2. »a mitroviczai cs. és kir. konzulátusnak teljes birói hatáskörrel való fölruházásáról«; és

3. »a konzuli biróságoknál hatályos hagyatéki eljárási szabályok kiegészítéséről«.

A jelentések ki fognak nyomatni, a képviselők között szét fognak osztatni és annak idején napirendre tüzetnek.

1437. Darányi Ferencz jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben ujabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben négy interpellatió van bejegyezve, és pedig:

1906. évi november 28-ikáról, Baloghy Ernő képviselőnek az igazságügyi ministerhez intézett interpellatiója, »a biztosítási ügy rendezése tárgyában«:

1906. november 30-ikáról, Nagy György képviselőnek a vallás- és közoktatásügyi ministerhez intézett interpellatiója, »a Schwarcz Gusztáv egyetemi tanárnak a Fejérváry-kormány megbélyegzéséről tartott katedrális előadása tárgyában«;

1906. deczember 1-jéről, Hodža Milán képviselőnek a pénzügyministerhez intézett interpellatiója, »az állami napidíjasok pótlékai tárgyában« és

ugyancsak Hodža Milán képviselőnek a ministerelnök útján az összkormányhoz, »Baranya-Szabolcs és környéke bánya- és kohó-munkások szakegyletének föloszlatása tárgyában«.

Elnök javasolja, hogy az interpellatiókra 1/2 2 órakor térjen át a Ház.

Elnök javaslatával szemben Hentaller Lajos képviselő ellenindítványt tesz, mely szerint az interpellatiók előterjesztése már 1 órakor kezdődjék.

A felállással megejtett szavazás eredménye szerint

a Ház az elnök javaslatát fogadja el.

1438. Elnök jelenti, hogy az interpellatiók előterjesztése előtt:

a földmívelésügyi minister fog válaszolni Kmety Károly képviselőnek interpellatiójára, »a lóversenyfogadások tárgyában« és

az igazságügyi minister Vlád Aurél képviselőnek interpellatiójára, »a bécsi paktum előterjesztése tárgyában«.

Tudomásul szolgál.

1439. Napirend szerint következett a *kereskedelemügyi tárcza* 1907. évi állami költségvetésének tárgyalása.

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XIX. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VI. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli bevételek: V. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,396.520 K.

Szólásra senki sincs följegyezve és szólani senki sem kiván, elnök tehát a vitát bezárja és a tanácskozásra szánt idő lejárván,

a tanácskozást megszakítja.

1440. Ezek után áttér a Ház az interpellatiókra adandó válaszok és az előterjesztendő interpellatiók meghallgatására.

Előzőleg azonban az elnök a legközelebbi ülés idejére és napirendjének megállapítására nézve tesz javaslatot olyformán, hogy a Ház hétfőn, f. évi deczember hó 3-án délelőtt 10 órakor tartson ülést és eme ülés napirendjére tüzessék:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása,
2. az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása.

A Ház ily értelemben határoz.

1441. Elnök fölhivja a Házat, hogy a néhai Andrássy Gyula gróf lovas-ércz-szobrának folyó év és hó 2-án végbemenendő leleplezési ünnepélyén testületileg vegyen részt és e czélból kéri a képviselőket, hogy holnap délelőtt 10 órakor a Ház tanácskozási termében gyülekezni sziveskedjenek.

Tudomásul szolgál.

1442. Következett a földmívelésügyi ministernek válasza Kmety Károly képviselőnek interpellatiójára, »a lóversenyfogadások tárgyában«.

A minister válaszát ugy a Ház, mint az interpelláló képviselő tudomásul veszik.

1443. Az igazságügyi minister válaszol Vlád Aurél képviselőnek, »a bécsi paktum előterjesztése tárgyában« hozzá is intézett interpellatiójára.

A megejtett egyszerű szavazás értelmében:

a Ház a választ tudomásul veszi.

1444. Személyes megtámadtatás czímén szót kér Maniu Gyula képviselő.

Az elnök ezúttal a »Házszabályok« 215-ik §-ában fölsorolt esetek egyikét sem látja fönforogni és ennek folytán

Maniu Gyula képviselőnek a szót nem adja meg.

1445. Thoroczkay Viktor báró, Baloghy Ernő, Nagy György és Hodža Milán képviselők kérik a Házat, hogy bejegyzett interpellatióikat a legközelebbi interpellatiós napon terjeszthessék elő.

A Ház az engedélyt megadja.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1906. évi deczember hó 3-án tartott

70. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

1446. Az elnök által megnyitott ülésben föl lett olvasva a folyó hó 1-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1447. Bemutatja az elnök:

a kassai ipartestületnek, Szalay László, — és

a kúnhegyesi ipartestületnek, Ábrahám Dezső képviselők útján beadott kérvényeit, »az ipari-, gyári- és kereskedelmi alkalmazottak betegség- és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a kérvényeket, az említett törvényjavaslattal együttesen való előzetes tárgyalás végett, a munkásügyi és pénzügyi bizottságoknak adja ki.

1448. Bács-Bodrog és Zala vármegyék közönségeinek egy magyar katonai földrajzi intézet létesítése iránti feliratát, —

Szatmár vármegye közönségének az alkotmány biztosítása tárgyában kelt feliratát, —

Zala vármegye közönségének a vármegyei számvevőségek és pénztárak visszaállítása iránti feliratát, —

Jászberény város közönségének, Hentaller Lajos képviselő útján beadott s a jászberényi törvényszék visszaállítását tárgyazó kérvényét, —

a beszterczebányai egyházmegyei tanítóegyesületnek, Czobor László, —

a zomborvidéki tanítóegyletnek, gróf Hadik Sándor, —

az újbányai r. kath. tanítóegyletnek, Vildfeuer Károly, —

a háromszéki tanítóegyletnek, Ráth Endre, —

a nagymarosi tankerületnek, Csizmazia Ferencz, — és

a börtönőröknek, Szatmári Mór képviselők útján beadott s fizetésük rendezésére irányuló kérvényeit

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

1449. Az elnök azt hozza a Ház emlékezetébe, hogy a f. évi julius hó 28-án hozott azon határozatával kapcsolatban, a melylyel Urmánczy Nándor képviselő mentelmi jogát, a párviadal vétsége miatti itélet végrehajthatása végett felfüggesztette, egyúttal arra utasította az igazságügyi ministert, hogy az ez ügynél észlelt szabálytalanság tárgyában indítson vizsgálatot.

Erre vonatkozólag azt jelenti az elnök, hogy az igazságügyi minister őt arról értesítette átiratilag, hogy a Ház határozata folytán foganatosított vizsgálat eredményeként, az említett ügyben eljárt kir. járásbirót, az észlelt mulasztás és eljárási felületesség miatt, szóbelileg, megintette.

A Ház a bejelentést tudomásul veszi.

1450. A megállapított napirend értelmében folytatólagos tárgyalás alá vette a Ház az 1907. évre szóló állami költségvetést, és pedig a *kereskedelemügyi ministerium* előirányzatát a következőkben:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XIX. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VI. fejezet, 1. czím.
Rendkivüli bevételek: V. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 1,396.520 K.

Az ezen tétel fölötti vita az elnök által már a közvetlenül előző ülésben bezáratván, az elnök fölteszi a kérdést: megszavazza-e a Ház a tételt?

A Ház a tételt egyhangúlag megszavazza.

1451. Ezután az elnök felolvastatja Bernáth Istvánnak ezen tételnél beadott határozati javaslatát és fölteszi a kérdést:

»Elfogadja-e a Ház Bernáth István határozati javaslatát, igen vagy nem?«

Az elrendelt egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti a határozatot, hogy

a Ház Bernáth István határozati javaslatát elfogadja.

1452. 2. rovat. Dologi kiadások . . . . 431.000 K.

E tétel tárgyalása során Maniu Gyula képviselő a házszabályok 215. §-ának *c)* pontja alapján szólai föl s egyúttal engedélyt kér a Háztól, hogy az igazságügyi ministernek a közvetlenül előző ülésben Vlád Aurél interpellatiójára adott válaszára is kiterjeszkedhessék.

Az elnök által e részben megkérdezett Ház az engedélyt megadván, többek felszólalása után az elnök a vitát bezárja s fölteszi a kérdést: megszavazza-e a Ház a tárgyalt tételt, igen vagy nem?

A Ház a tételt megszavazza.

1453. 3. rovat. Vasuti ministeri biztosok . 17.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. Tanulmányi és utazási ösztöndíjak . . . . 20.000 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A fiumei raktári vállalat ministeri biztosának . . . . 4.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Viczinális vasutak segélyezésére 1,600.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. A budapesti közlekedési akadémia költségeire . . . . 109.300 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 77.000 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek.

1. rovat. A fiumei nyilvános raktári vállalat részvény-társaság által a ministeri biztos díjazására fizetendő . . . . 4.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Egyes vasutak és hajózási vállalatok által a budapesti közlekedési akadémia költségeihez való hozzájárulás fejében fizetendő 9.300 K.
A Ház megszavazza.

1454. Államépítészeti hivatalok.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 1,470.660 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 573.020 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 373.680 K.
A Ház megszavazza.

1455. Közutak.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 3. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 2. czím.
Beruházások: V. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 3. czím.
Rendkivüli bevételek: V. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Állami közutak fentartása . . . 7,978.100 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Törvényhatósági közutak segélyezése . . . . 1,805.700 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Törzskönyvek, távolsági térképek és közuti térkép elkészítésére . . . . . . 127.500 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A zentai állandó Tiszahid építéséhez Zenta városának nyujtandó segély II. részlete . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A duna-tisza-kőrösközi alföldi transversalis állami közútra XIV. részlet . . 308.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A dunaföldvár-máramarosszigeti alföldi út kiépítésére és felügyeletére VII. részlet 1,073.667 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. A sziget-krácsfalu-nagybányai állami közút egyes túlmeredek szakaszainak áthelyezésére I. részlet . . . . 75.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. Nagyobb fahidaknak végleges jellegű hidakká való átépítésére . . . . . . 250.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. Horvát-szlavonországi ki nem épített állami közutak és hidak kiépítésére II. részlet . . . . 300.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 387.125 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek:

1. rovat. Máramaros vármegye közönsége által a dunaföldvár—máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 25.000 K hozzájárulás V. részlete . . . . 4.167 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Debreczen szab. kir. város közönsége által a dunaföldvár—máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 30.000 K hozzájárulás IV. részlete . . . . 6.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Szatmár vármegye közönsége által a dunaföldvár—máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 140.000 K hozzájárulás IV. részlete . . . . 14.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. Szatmárnémeti város által a dunaföldvár—máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott hozzájárulás III. részlete 2.000 K

A Ház megszavazza.

5. rovat. Érmihályfalva község által a dunaföldvár—máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 20.000 K hozzájárulás II. részlete . . . . 2.000 K.

A Ház megszavazza.

6. rovat. Kenderes község által a dunaföldvár—máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 12.500 K hozzájárulás II. részlete 2.500 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. Fegyvernek község által a dunaföldvár—máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 10.000 K hozzájárulás II. részlete 2.000 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. Kisújszállás város által a dunaföldvár—máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 20.000 K hozzájárulás II. részlete 2.000 K.
A Ház megszavazza.

9. rovat. Karczag város által a dunaföldvár—máramarosszigeti alföldi út kiépítésére megszavazott 20.000 K hozzájárulás II. részlete 2.000 K.
A Ház megszavazza.

1456. Ipari és kereskedelmi szakoktatás.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 4. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 3. czím.
Beruházások: V. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,225.860 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 575.540 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Országos ipari és kereskedelmi oktatási tanács . . . . 15.900 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Egyéb ipari és kereskedelmi oktatási czélok . . . . 202.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat Ipari és kereskedelmi oktatási ösztöndíjak . . . . 3.025 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Technologiai iparmuzeumok felszerelési költségeire . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

Állami ipariskolák új épületeinek emelésére és a már meglevő iskolaépületek kibővítésére . 300.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 282.265 K.
A Ház megszavazza.

1457. Ipari és kereskedelmi czélok.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 5. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Kereskedelmi muzeum. . . . 183.970 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Belkereskedelem . . . . . . 270.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Külkereskedelem . . . . . . 900.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Ipari és kereskedelmi ösztöndíjak . . . . 14.500 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Munkásvédelmi ügyek . . . . 200.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Iparfejlesztés . . . . 2,400.000 K.
A Ház megszavazza s egyszersmind a 2—6. rovatok között az átruházási jogot megadja és felhatalmazza a kereskedelemügyi ministert, hogy az e czímeken fel nem használt összegek az ipari és kereskedelmi alap javára átutalványoztassanak.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Kereskedelempolitikai munkálatok költségeire . . . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Iparügyi törvények előkészítésével kapcsolatos költségek . . . . 25.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A milanói kiállítás költségeire . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A budapesti kerületi munkásbetegsegélyző pénztárnak munkáskórház-építés czéljaira adandó kamatmentes kölcsönre II. részlet . . . . 300.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Termelési és árstatisztika egybeállítására . . . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Munkásbiztosító hivatal költségeire és munkásbiztosítási berendezés előkészítésére . . . . 200.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 87.500 K.
A Ház megszavazza.

1458. Ipari felügyelet és kazánvizsgálat.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 254.190 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 235.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 360.000 K.
A Ház megszavazza.

1459. Posta, távirda és távbeszélő.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 7. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 5. czím.
Beruházások: V. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 23,091.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 25,008.400 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A budapesti m. kir. távbeszélő-hálózat bérletének megszüntetéseért fizetendő 11. évi járadék 827.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A távirda és távbeszélő fejlesztésére felvett előlegek visszatérítésére, a megszerzett ingatlanok hátralékos vételárára és kisebb építkezésekre . . . . 210.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Az országos távbeszélő-hálózat létesítésére és a távirda-hálózat kiegészítésére 6,000.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 65,080.000 K.
A Ház megszavazza.

1460. Magyar kir. postatakarékpénztár.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 8. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,373.260 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 340.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Üzleti kiadások . . . . . . 2,800.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A postatakarékpénztári tanács költségei . . . . 4.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Nyugdíjak . . . . 22.600 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 6,224.000 K.
A Ház megszavazza.

1461. Hajózás.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 9. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 6. czím.
Beruházások: V. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet 9. czím.
Rendkivüli bevételek: V. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

Tengerészeti igazgatás.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 307.030 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások , ... 375.960 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A tengerészeti segélyalapok részesedése a kikötői illetékekből (1897 évi IX. törvényczikk) . . . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A tengerészek nyugdíjintézetéhez való hozzájárulás. . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

Szakoktatás.

5. rovat. Személyi járandóságok . . . . 58.230 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 50.250 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Az »Adria« magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság szerződésszerű segélyezésére 1,140.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A magyar keleti tengerhajózási részvénytársaság segélyezésére . . . . 230.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság szerződésszerű segélyezésére 590.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Hajóbeszerzési segélyekre . . . 600.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Hajóépítesi segélyekre . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Hajójárat-segélyekre . . . . 150.000 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. Az »Adria« m. kir. tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására . . . . 8.000 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. A magyar keleti tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására 3.000 K.
A Ház megszavazza.

9. rovat. A magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására . . . . 2.400 K.
A Ház megszavazza.

10. rovat. A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság segélyezésére az 1894. évi XXXVI. t.-cz. alapján . . . . 800.000 K.
A Ház megszavazza.

11. rovat. A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására . . . . 8.000 K.
A Ház megszavazza.

12. rovat. A balatontavi gőzhajózási részvénytársaság segélyezésére . . . . 24.000 K.
A Ház megszavazza

13. rovat. A balatontavi gőzhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására . 1.200 K.
A Ház megszavazza.

14. rovat. Suez-csatornai illetékek fedezésére . . . . 600.000 K.
A Ház megszavazza.

15. rovat. A Spartel-fokon ködjelző felállítására . . . . 290 K.

A Ház megszavazza.

16. rovat. A hatósági gőzös kijavítására 30.000 K.

A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. Kisebb kikötők fejlesztésére . . 65.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A budapesti kereskedelmi kikötő és az országos csatornahálózat előmunkálataira, valamint a fiumei kikötő kibővítési munkálatainak tervezésére . . . . 100.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Egy új vontató gőzös és tűzoltó hajó beszerzésére . . . . 100.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. Egy 6 tonnás futódarú felállítására . . . . 25.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. A bergudi hajócsuszda hullámgátjának rakparttá való átalakítására . . . . 180.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 657.690 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek:

1. rovat. Az »Adria« magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czímén a ministeri biztos díjazására fizetendő . . . . 8.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czímén a ministeri biztos díjazására fizetendő . 8.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. A magyar keleti tengerhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czímén a ministeri biztos díjazására fizetendő . . 3.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. A magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czímén a ministeri biztos díjazására fizetendő . . . . 2.400 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. A balatontavi gőzhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czímén a ministeri biztos díjazására fizetendő . . . . 1.200 K.

A Ház megszavazza.

1462. Aldunai m. kir. hajózási hatóság.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 10. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 7. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 10. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 137.640 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 77.300 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A vaskapui, grébeni és juczi csatornák helyreállítási költségeire II. részlet . . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 750.000 K.
A Ház megszavazza.

1463. Magyar királyi államvasutak.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 11. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 8. czím.
Beruházások: V. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 81,483.740 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 9,197.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Rendes fentartási és üzemi kiadások . . . . 77,625.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Átalakitási munkák . . . . 4,959.780 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Tűz- és elemi károk okozta kiadások . . . . 2,100.000 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Leltárszaporitásra . . . . 500.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. Építmények és felszerelések kiegészítésére . . . . 2,300.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Fahidaknak vasszerkezettel való kicserélésére . . . . 300.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Biztosító berendezések . . . 800.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Pályaszinben levő sűrűbb forgalmú útátjáróknak fokozatos kiküszöbölése alul- vagy felüljárókkal . . . . 230.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Személyzeti és munkás-lakházak építésére . . . . 500.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Mozdonytápvizek javítására és szaporítására II. részlet . . . . 200.000 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. Munkás-egészségügyi építkezésekre és berendezésekre II. részlet . . . . . 200.000 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. A fiumei pályaudvaron a faszerkezetű táraknak végleges szerkezetű raktárakká való átépítésére I. részlet . . . . . 360.000 K.
A Ház megszavazza.

9. rovat. A kolozsvári üzletvezetőségi épület megszerzésére I. részlet . . . . 150.000 K.
A Ház megszavazza.

10. rovat. Tápintézetek és iskolák építésére I. részlet . . . . 300.000 K.
A Ház megszavazza.

11. rovat. Fatelítőtelepek létesítésére I. részlet . . . . 200.000 K.
A Ház megszavazza.

12. rovat. Vonatvilágítási, fék- és fűtési berendezésekre . . . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 268,755.000 K.
A Ház megszavazza.

1464. M. kir. zálogházak.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 12. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 12. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 394.870 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 105.600 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Nyugdíjak . . . . 31.700 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Egyéb üzemi kiadások . . . . 147.830 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 680.000 K.
A Ház megszavazza.

1465. Mértékhitelesítés és fegyvervizsgálati bizottság.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 13. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 13. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 34.970 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 44.170 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Az új mértékügyi törvény végrehajtásának előmunkálataira . . . . 15.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 27.100 K.
A Ház megszavazza.

1466. M. kir. központi statisztikai hivatal.
Rendes kiadások: XIX. fejezet, 14. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: IX. fejezet, 10. czím.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 14. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 412.860 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 540.880 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Malomipar-statisztikai fölvétel és feldolgozás költségeire . . . . 7.500 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 564.200 K.

A Ház megszavazza és e tétellel kapcsolatban a kereskedelemügyi ministernek »a m. kir. központi statisztikai hivatal 1906. és 1907. évi munkatervéről« szóló 95. és 191. sz. jelentéseit tudomásul veszi.

1467. Szabadalmi hivatal és szabadalmi tanács.

Rendes kiadások: XIX. fejezet, 15. czim.
Rendes bevételek: VI. fejezet, 15. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 231.820 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 183.760 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 902.000 K.

A Ház megszavazza.

1468. Nyugdíjak.

Rendes kiadások: VI. fejezet, 9. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 3,150.000 K.

A Ház megszavazza.

1469. A tárczát terhelő kölcsönök.

Rendes kiadások: IX. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Tőketörlesztés . . . . . . 143.610 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Kamatok . . . . 625.101 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Kezelési költségek . . . . . 4.099 K.

A Ház megszavazza.

1470. A tárczát terhelő kölcsönökből eredő bevételek.

Rendkivüli bevételek: VIII. fejezet, 2. czím.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az országos távbeszélő-hálózat létesítésével és a távirda-hálózat kiegészítésével, valamint a budapesti távbeszélő-hálózat átalakításával kapcsolatban az 1907. évben eszközlendő kiadások fedezésére szolgáló kölcsön . . . . . . 6,000.000 K.

A Ház megszavazza.

1471. Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások.

Rendkivüli kiadások:

Beruházások: X. fejezet, 1., 2. és 5. czím.

Rendkivüli bevételek. IX. fejezet, 1., 2. és 5. czím.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. czím. A m. kir. államvasutak hálózatának kibővítésére és más vasuti beruházásokra:

1. rovat. A székely vasutak szászrégendédai és déda-mádéfalvai részvonalainak kiépítésére és az ezzel összefüggő munkák IV. részlete 7,700.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Az érsekujvár-komáromi elsőrangú államvasuti fővonal és a Dunahid megépítésére IV. részlet . . . . 1,000.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. A baja-báttaszéki elsőrangú államvasuti fővonal és Dunahid építésére IV. részlet 1,000.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. A gombos-erdődi vonal átépítésére Dunahiddal II. részlet . . . . 2,000.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. A galánta-zsolnai államvasuti vonalon fektetendő második vágányra IV. részlet 2,000.000 K.

A Ház megszavazza.

6. rovat. Állomások teljesítőképességének fokozására IV. részlet . . . . 800.000 K.

A Ház megszavazza.

7. rovat. Az 1897. évi XXX. t.-czikkel engedélyezett államvasuti beruházások befejezésére és hasznosítására, valamint egyes elmaradt sürgős munkálatokra IV. részlet . . . . . 4,200.000 K.

A Ház megszavazza.

2. czím. A törvényhatósági közutak hálózatának kiépítésére IV. részlet . . . . . . 8,000.000 K.

A Ház megszavazza.

5. czím. Más beruházások:
A fiumei kikötő bővítésére és egy új uszódokk beszerzésére IV. részlet . . . . . . 1,500.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások költségeinek fedezése czéljából kibocsátandó kötvények értékesítéséből:

1. czím. A m. kir. államvasutak hálózatának kibővítésére és más vasuti beruházások költségeire . . . . 18,700.000 K.

A Ház megszavazza.

2. czím. A törvényhatósági közutak hálózatának kiépítésére . . . . 8,000.000 K.

A Ház megszavazza.

5. czím. Más beruházások költségeire . . 1,500.000 K.

A Ház megszavazza s e tétellel kapcsolatban a kereskedelemügyi minister jelentését, az 1904. évi XIV. törvényczikkel engedélyezett beruházásoknak az 1906. évben történt végrehajtásáról, tudomásul veszi.

1472. Ezzel a Ház a kereskedelemügyi ministerium 1907. évi költségelőirányzatát letárgyalván, áttért a *földmívelésügyi ministerium 1907. évre szóló költségelőirányzatának* tárgyalására a következőkben:

Központi igazgatás.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 1. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 962.075 K.

Tárgyalás közben az idő előrehaladván,

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

1473. Kálosi József, a mentelmi bizottság előadója, terjeszti be a bizottság jelentését, Juriga Nándor képviselő mentelmi ügyében s a bizottság részéről azon kérelmet terjeszti elő, hogy a házszabályok 191. §-ának alkalmazásával, a jelentést a Ház, a házszabályok 140. §-ának rendelkezésétől eltérőleg, sürgősen tárgyalja.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatához hozzájárulván, elhatározza, hogy a jelentés a legközelebbi ülés napirendjére tüzessék ki.

1474. Az elnök, arra emlékeztetve a Házat, hogy a Ház, a főrendiházzal már egy korábbi ülésben megállapodott, hogy a

holnapi napon, azaz e hó 4-ikén az országgyülés mindkét Háza, a magyar szent korona egyik őrének megválasztása végett, együttes ülést tart, indítványozza, hogy a Ház legközelebbi ülését a folyó hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor tartsa s ezen ülés napirendjét:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása,

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása,

a mentelmi bizottságnak Juriga Nándor képviselő ügyében imént beterjesztett jelentése,

végül az 1907. évre szóló állami költségvetés tárgyalásának folytatása képezzék.

A Ház, az elnök indítványát elfogadva, ezt határozattá emeli.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az országosan egybegyült főrendeknek és képviselőknek 1906. évi deczember hó 4-én tartott

I-ső együttes ülésének jegyzőkönyve.

Együttes elnökök:

Dessewffy Aurél gróf,
a főrendiház elnöke;

Justh Gyula,
a képviselőház elnöke.

Együttes jegyzők:

Vigyázó Ferencz gróf,
a főrendiház jegyzője;

Thorotzkai Miklós gróf,
a képviselőház jegyzője.

1. Az ülés egyik elnöke, gróf Dessewffy Aurél, megnyitván az ülést, Wekerle Sándor ministerelnök bemutatja és Justh Gyula társelnöknek átadja Ő császári és apostoli királyi Felségének a koronaőr választására vonatkozó zárt kegyelmes királyi leiratát, ki is azt felbontja és felolvasás végett átadja az ülés egyik jegyzőjének.

Gróf Thorotzkai Miklós jegyző felolvassa az Ő császári és apostoli királyi Felségének Budapesten, 1906. évi november hó 30-án kelt kegyelmes királyi leiratát, melyben Ő császári és apostoli királyi Felsége, az országos főrendeket és képviselőket a magyar szent korona őrének megválasztására nézve fennálló törvényes joguk gyakorlata végett felhívja s egyúttal a megürült koronaőri állás betöltésére:

Wesselényi Miklós bárót,

Prónay Dezső bárót,

Semsey Andort és

Hadik-Barkóczy Endre grófot jelölte ki.

A kegyelmes királyi leirat felolvasása után az ülés egyik elnöke, Justh Gyula, felhívja az országosan egybegyült főrendeket és képviselőket, hogy alkotmányos jogukhoz képest a most betöltendő koronaőri állásra a kegyelmes királyi leiratban kijelöltek közül válaszszák meg azt, kit legérdemesebbnek tartanak.

Ezen felhivás folytán tiz percznyi szünet után az országosan egybegyült főrendek és képviselők közfelkiáltással a korona-

őri állásra báró Wesselényi Miklós orsz. képviselő urat választották meg.

2. Minek folytán a társelnök, Justh Gyula, b. Wesselényi Miklóst közfelkiáltás útján egyhangúlag megválasztott koronaőrnek jelentvén ki,

a most megtörtént koronaőri választás eredménye, Wekerle Sándor ministerelnök útján Ő császári és apostoli királyi Felségéhez leendő helybenhagyás végett felterjesztetni rendeltetett.

3. A koronaőri választás végbemenvén, Justh Gyula az együttes ülést Ő Felsége legkegyelmesebb leiratának leérkeztéig felfüggesztettnek jelentvén ki, a jelen ülés jegyzőkönyvét felolvastatja és

meghitelesítteti.

4. Gróf Dessewffy Aurél az ülést ujból megnyitván, Wekerle Sándor ministerelnök bemutatja és Justh Gyulának, az együttes ülés egyik elnökének, átadja Ő császári és apostoli királyi Felségének 1906-ik évi deczember hó 4-én kelt s a ministerelnök ellenjegyzésével ellátott kegyelmes királyi leiratát, melyet elnök gróf Vigyázó Ferencz, a főrendiház jegyzője által felolvastat, kijelentvén egyuttal,

hogy ezen választást megerősítő kegyelmes királyi leirat hódoló tisztelettel kihirdettetvén, tudomásul vétetett.

Ennek megtörténtével elnök felhívja az országosan egybegyült főrendeket és képviselőket, hogy a törvényes eskütétel czéljából Ő császári és apostoli királyi Felsége szine előtt, délután egy órakor megjelenni méltóztassanak, megjegyezvén, hogy az eskütételről szóló jegyzőkönyv a nyomban itt tartandó együttes ülésben fog meghitelesíttetni.

5. Ennek megtörténtével az együttes ülés jegyzőkönyvének erre vonatkozó része felolvastatott és

meghitelesíttetett.

Az 1906. évi deczember hó 4-én Budán, a királyi várlakban, Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebb szine előtt lefolyt

II-ik együttes ülésnek jegyzőkönyve.

Együttes elnökök:	*Együttes jegyzők:*
Dessewffy Aurél gróf, *a főrendiház elnöke;*	***Vigyázó Ferencz gróf,*** *a főrendiház jegyzője;*
Justh Gyula, *a képviselőház elnöke.*	***Thorotzkai Miklós gróf,*** *a képviselőház jegyzője.*

6. Ő császári és apostoli királyi Felsége a trónteremben egybegyült országos főrendek és képviselők körében szokott kiséretével megjelenvén s a trónon helyet foglalván: az ország-

gyülés által folyó évi deczember hó 4-én megválasztott koronaőr, Wesselényi Miklós báró, Ő császári és apostoli királyi Felsége legmagasabb személye körüli ministere, Zichy Aladár gróf által felolvasott törvényes következő esküt előszóval letette:

»Én, hadadi báró Wesselényi Miklós, Magyarország szent koronájának őre, Ő szent Felségének előleges kijelölése mellett, az ország által rendesen megválasztatván, és Ő szent Felsége legkegyelmesb Urunk által legkegyelmesebben megerősíttetvén, esküszöm az élő Istenre, hogy én Magyarország szent koronáját, s egyéb királyi és országos jelvényeket, melyek vele együtt zár alatt tartatnak, tehetségem szerint, különösen midőn a sor rajtam leend, szorgalmasan és hűségesen megőrzendem és gondját viselni fogom, azon koronát őrző katonákat szorgalmasan és hű megőrzésére nézve jó fegyelemben tartandom, magát pedig a szent koronát és a királyi és országos, a mellett tartott jelvényeket semmi csalfasággal vagy csalással, semmi úton-módon az országtól és a törvényesen koronázott királytól el nem idegenítendem.«

Isten engem ugy segéljen!

Ezen koronaőri eskütétel után Ő császári és apostoli királyi Felsége az országos főrendek és képviselők élénk éljenzései közt szokásos kiséretével a trónteremből lakosztályaiba vonult, az országos főrendek és képviselők pedig az ezen jegyzőkönyv hitelesítése czéljából tartandó együttes ülésre távoztak.

Az országosan egybegyült főrendeknek és képviselőknek 1906. évi deczember hó 4-én tartott

III-ik együttes ülésének jegyzőkönyve.

Együttes elnökök:	*Együttes jegyzők:*
Dessewffy Aurél gróf, *a főrendiház elnöke;*	***Vigyázó Ferencz gróf,*** *a főrendiház jegyzője;*
Justh Gyula, *a képviselőház elnöke.*	***Thorotzkai Miklós gróf,*** *a képviselőház jegyzője.*

7. Az ülés egyik elnöke, Dessewffy Aurél gróf által megnyittatván az együttes ülés, a folyó évi deczember hó 4-én Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebb szine előtt lefolyt második együttes ülésről, gróf Thorotzkai Miklós, a képviselőház jegyzője által felvett jegyzőkönyv felolvastatott és hitelesíttetett.

8. Ezután a megválasztott koronaőr szót kérvén, megválasztatásáért, valamint az országosan egybegyült főrendek és képviselők részéről személye iránt nyilvánult bizalomért köszönetét nyilvánította.

9. Ennek befejezése után a jelen jegyzőkönyv felolvastatott és meghitelesíttetett s ezzel az együttes ülés eloszlott.

Az 1906. évi deczember hó 5-én tartott

71. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *utóbb:* ***Rakovszky István,*** *majd:* ***Návay Lajos,*** *alelnökök.*

Jegyző: ***Hammersberg László.***

1475. Az elnök által megnyitott ülésben föl lett olvasva a f. évi deczember 3-án tartott 70-ik ülés jegyzőkönyve.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1476. A gyomai és jánoshalmai ipartestületeknek »az ipari-, gyári- és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztositásáról« szóló törvényjavaslat tárgyában Simkó József képviselő útján beadott kérvényeit

a Ház az említett törvényjavaslattal együttesen leendő előzetes tárgyalás végett a munkásügyi és pénzügyi bizottságoknak adja ki.

1477. Az ujpesti ipartestületnek és a kolozsvári márczius 15-iki bizottságnak egy sztrájk-törvény megalkotása iránt, illetőleg az 1848-iki honvédek érdekében, Simkó József képviselő útján beadott kérvényeit,

továbbá a győri állami alkalmazottaknak, Hilberth Károly, —

a felső-túróczi r. kath. tanítóknak, Simkó József, — és

a Liptó vármegyei tanító-egyletnek, Beniczky Ödön képviselők útján beadott, helyzetük javítását tárgyazó kérvényeit —

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

1478. Várady Károly jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben újabban be van jegyezve:

a f. évi deczember 4-éről Uray Imre interpellatiója a kereskedelemügyi ministerhez, »a vásárosnaményi állami vashid vámszedése tárgyában«, — továbbá

a f. évi deczember 5-éről Hencz Károly interpellatiója a vallás- és közoktatásügyi ministerhez, »az »Uránia« szinházban »Rendnek muszáj lenni« czímű előadás keretében illustrált történelmi hazugságok tárgyában.«

Tekintettel arra, hogy a mai ülésre bejelentett két interpellatión kivül még öt más, előzőleg bejelentett s a Ház engedélyével a mai napra halasztott interpellatió vár az előterjesztésre, — továbbá tekintettel arra, hogy az interpellatiók előterjesztésére rendelt legközelebbi szombati napra ünnep esik, — a Ház kivételesen úgy határoz, hogy az interpellatiók előterjesztésére a mai napon délután 1 órakor fog áttérni a nélkül, hogy ezen határozatból a jövőre nézve bármi következtetés legyen vonható.

1479. A megállapított napirend értelmében tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottság jelentését a pozsonyi kir. főügyész 1906. évi deczember 1-én 2905. sz. a. kelt fölterjesztésében foglalt azon kérelme fölött, hogy a Ház a Juriga Nándor képviselő ügyében a pozsonyi kir. törvényszék 9780/1906. sz. a. kelt s a nevezett képviselő ellen a vizsgálati fogságot elrendelő végzésének végrehajtása végett, a nevezett képviselő mentelmi jogát függeszsze föl.

Tárgyalás közben az idő előrehaladván s elérkezvén az interpellatiók előterjesztésére megállapított idő,

a Ház a szőnyegen forgó tárgy fölötti vitát félbeszakítja és az elnök által 10 perczre felfüggesztett ülés újból való megnyitása után az igazságügyministernek a legközelebbi napirendet tárgyazó s egyszerű szavazás útján elfogadott indítványára elhatározza, hogy a mentelmi bizottságnak imént tárgyalt jelentése fölött a tanácskozást s vitát az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának befejezése után fogja folytatni.

1480. Az elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a f. hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor fogja tartani, s annak napirendére:

az elnöki előterjesztéseket s irományok bemutatását, továbbá az 1907. évre szóló állami költségvetés tárgyalásának folytatását tűzi ki.

1481. Ezután Baloghy Ernő képviselő terjesztette elő az 1906. évi november 28-án bejegyzett s »a biztosítási ügy rendezését« tárgyazó interpellatióját.

Az igazságügyi ministernek nyomban megadott válaszát úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul vette.

1482. Nagy György képviselőnek a f. évi november 30-án bejegyzett, a vallás- és közoktatásügyi ministerhez intézett s előterjesztett interpellatióját

a Ház a vallás- és kozoktatásügyi ministerrel közöltetni rendeli.

1483. Hodzsa Milán és Uray Imre képviselők kérelmére a Ház megengedvén, hogy bejegyzett két, illetve egy interpellatiójukat máskor terjeszthessék elő, —

Hencz Károly képviselő terjesztette elő a mai napon bejegyzett s a vallás- és közoktatásügyi ministerhez intézett interpellatióját.

Az interpellatiót a Ház a vallás- és közoktatásügyi ministerrel közöltetni rendeli.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 6-án tartott

72. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

1484. Az elnökileg megnyitott ülésben föl lett olvasva a folyó hó 5-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1485. A koronaőrré megválasztott báró Wesselényi Miklósnak a Kolozsvár városi II-ik kerület képviseletéről való, s az elnök által bemutatott levelében foglalt lemondását

a Ház tudomásul veszi és az elnököt fölhatalmazza, hogy Kolozsvár sz. kir. város II-ik választókerületére nézve az új választást illetőleg intézkedjék.

1486. Zólyom vármegye közönségének Árpád fejedelem emlékének méltó megörökítése és illetőleg a nemzetiségi izgatások megfékezése iránt intézett kétrendbeli feliratát, továbbá

a Csik vármegyei tanitóegyletnek, Györgypál Domokos képviselő útján, a tanitók fizetésének egyforma rendezése iránt beadott kérvényét

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

1487. A ministerelnök beterjeszti »a marokkói reformok tárgyában Algecirasban tartott nemzetközi értekezlet főokmányának beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatot.

A Ház a már kinyomatott törvényjavaslatot saját tagjai között kiosztatni rendeli s azt, előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett, a pénzügyi, közgazdasági és igazságügyi bizottsághoz utalja.

1488. A napirend értelmében folytatólagos tárgyalás alá vette a Ház az 1907. évre szóló állami költségvetést, nevezetesen a *földmivelésügyi ministerium költségelőirányzatát* a következőkben:

Központi igazgatás.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 1. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 962.075 K.

Tárgyalás közben az idő előrehaladván, az elnök indítványára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

1489. A legközelebbi ülés idejét és napirendét illetőleg, az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a f. hó 7-én délelőtt 10 órakor fogja tartani, s ennek napirendére:

az elnöki előterjesztéseket s irományok bemutatását, továbbá az 1907. évre szóló állami költségvetés tárgyalásának folytatását tűzi.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 7-én tartott

73. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

1490. Az elnök az ülést megnyitván, föl lett olvasva a f. hó 6-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

1491. Bejelenti az elnök, hogy Hentaller Lajos képviselő a mai napon nála, a házszabályok 203. §-ára hivatkozva, irásbeli indítványt adott be az iránt, hogy az 1907. évre szóló állami költségvetés most folyó tárgyalásának tartamára a Ház üléseinek ideje egy órával hosszabbíttassék meg.

A házszabályok 203. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezéshez képest a Ház elhatározza, hogy a bejelentett indítvány fölötti döntés a legközelebbi ülés napirendére tüzessék.

1492. Arad vármegye közönségének egy magyar katonai földrajzi intézet felállítását kérő feliratát, továbbá

a »Szabad Lyceum« és az »Erzsébet Népakadémia« elnökségeinek, Justh Gyula képviselő útján beadott azon kérvényét, hogy a koronázás negyvenéves évfordulójának megörökítéseül egy Népház emeltessék,

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottsághoz utalja.

1493. Nagy György képviselő, mint a gazdasági bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentését »a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság költségei; az országház végleges átvétele és kezelése; az országgyülési nyomtatványok biztosítása, és a főrendiház hiteleinek a képviselőháznál való kezelése és elszámolása tárgyában«.

A Ház a jelentés kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el s tárgynak a jelentést beterjesztő által, a bizottság nevében előadott sürgős voltára való tekintettel elhatározza, hogy a jelentés tárgyalását a legközelebbi ülés napirendére fogja kitűzni.

1494. A megállapított napirend értelmében áttért a Ház az 1907. évre szóló állami költségvetés, nevezetesen a *földmívelésügyi ministerium költségelőirányzata* tárgyalásának folytatására a következőkben:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: X. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 962.075 K.

E tétel tárgyalása során Gyarmathy Dezső képviselő a következő határozati javaslatot terjeszti be:

»Kéressék fel a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi minister úr, hogy terjeszszen az egységes, magyar nemzeti állam kiépítését elősegítő birtokpolitikai törvényjavaslatot 1908. évben oly időre a Ház elé, hogy az még az 1908. évi költségvetést megelőzőleg letárgyalható legyen.«

Tárgyalás közben az idő előrehaladván és szólásra még többen lévén följegyezve,

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

1495. Az elnök indítványára

elhatározza a Ház, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 10-ik napján, délelőtt 10 órakor tartja s ennek napirendére:

az elnöki előterjesztéseket s irományok bemutatását, —

a gazdasági bizottság ma beterjesztett jelentését, —

az 1907. évre szóló állami költségvetés részletes tárgyalásának folytatását, —

az ülés végére pedig, a házszabályok 203-ik §-ának második bekezdése értelmében, a Hentaller Lajos képviselő által, az ülések időtartamának az 1907. évre szóló állami költségvetés tárgyalása idejére való meghosszabbítása iránt beadott indítvány fölött való döntést tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 10-én tartott

74. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

1496. Az elnök az ülést megnyitván, föl lett olvassa a f. hó 8-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1497. Árva vármegye közönségének kétrendbeli, az alkotmány biztosítása, a vármegyei számvevőségek és pénztárak visszaállítása, a vármegyei javadalmazások beszüntethetőségének megakadályozása iránt, az alispánok felfüggesztése és helyettesítése ügyében, a nemzetiségi izgatások megfékezése, a papirbúzával folytatott üzérkedések korlátozása és egy sztrájk-törvény megalkotása iránt, —

Árva vármegye, valamint Selmecz- és Bélabánya sz. kir. város közönségeinek a sajtó szabadságának törvényhozási úton való szabályozása végett, —

Háromszék vármegye közönségének a magyar jellegű honvédségi egyenruha megtartása érdekében, —

Selmecz- és Bélabánya sz. kir. város közönségének kétrendbeli, a törvénytelen kormány által kinevezett főispán beiktatásakor szerepelt karhatalom költségeinek megtérítése és a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata ügyében, —

Csongrád vármegye közönségének egy magyar katonai földrajzi intézet létesítése iránt, —

Debreczen sz. kir. város közönségének az élelmi czikkek drágulása ellen teendő intézkedések tárgyában, —

Arad sz. kir. város közönségének az 1848-iki honvédek nyugdíjának fölemelése érdekében a Házhoz intézett feliratait, továbbá:

a vasvári esperesi kerület papságának, Buzáth Ferencz, —

a füleki esperesi kerület papságának, Jankovich Marcell képviselők útján, a papi párbér megváltása ügyében beadott kérvényeit, végül

Militics községnek, Ertl János képviselő útján beadott s arra irányuló kérvényét, hogy a szabadka—hódság gombosi vasut Militics község érintésével építtessék ki, —

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

1498. A földmívelésügyi minister benyujtja előterjesztését »az 1904. évi XIV. törvényczikk értelmében a pinczeszövetkezeteknek kamatmentes állami kölcsönnel való támogatására engedélyezett két millió korona felhasználásáról«.

Az előterjesztést a Ház kinyomatni, saját tagjai között kiosztatni rendeli, s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottsághoz utasítja.

1499. A megállapított napirend értelmében tárgyalás alá vette a Ház a gazdasági bizottság jelentését »a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság költségei, az országház végleges átvétele és kezelése, — az országgyülési nyomtatványok biztosítása és a főrendiház hiteleinek a képviselőháznál való kezelése és elszámolása tárgyában«.

E tárgyhoz szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház a gazdasági bizottság javaslatát, igen vagy nem?

Az egész Ház az elfogadás mellett nyilatkozván, az elnök a gazdasági bizottság javaslatát elfogadottnak jelenti ki, s ehhez képest a következő határozatot hirdeti ki:

A képviselőház azon értekezletek megállapodásai alapján, a melyek a Ház elnökének meghivására a ministerelnökből, az országgyülés mindkét Háza gazdasági bizottságai, továbbá a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság meghivott tagjaiból alakulva a f. évi november hó 9. és 24-ik napjain lettek megtartva, — továbbá hozzájárulva az országgyülés főrendiházának a f. évi deczember hó 1-ső napján 181. szám alatt hozott határozatához, elhatározza:

1. hogy az egész országház egységes kezelését, az említett értekezletek megállapodásai, valamint a főrendiház idézett határozata értelmében egységesen intézendő ügyeket, a főrendiházat érintő részében átruházott jogkörben, a képviselőház elnökének jogkörébe utalja;

2. hogy az ennek folytán bekövetkezendő tetemes munkaszaporulathoz mérten szaporítja a képviselőház gazdasági hivatalának, számvevőségének és pénztárának létszámát, és pedig:

I. A *gazdasági hivatalban:*

a) a X-ik fizetési osztályba sorozandó irodatiszttel, a ki egyúttal kezelni fogja a gazdasági hivatal irattárát és az országház építése alatt keletkezett irattárat,

b) a X-ik fizetési osztályba sorozandó számtiszttel és

c) a XI-ik fizetési osztályba sorozandó irnokkal.

II. A *számvevőségnél:*

a számvevőnek megadatván a »számvevőségi főnök« czím, egy, a X-ik osztályba sorozandó számtiszttel.

III. A *pénztárnál:*

egy, a XI-ik osztályba sorozandó pénztári segédtiszttel;

3. hogy a műszaki teendők ellátására a VIII-ik fizetési osztályba sorozandó s a szabályzat által előirt idő eltelte után a VII-ik fizetési osztályba is kinevezhető egy építészi és egy gépészmérnöki állást rendszeresít, — hogy az építész és gépészmérnök, mint a képviselőház elnökének szakközegei, a képviselőház hivatalnokainak állandó létszámába soroztassanak, a képviselőház elnöki osztályába osztassanak be és a képviselőház elnöke által neveztessenek ki;

4. hogy a képviselőház elnökét bízza meg, hogy a műszaki szervezet szolgálati, hatásköri és fegyelmi viszonyaira nézve megfelelő s a szolgálati szabályzatba beillesztendő szabályzat készítése iránt intézkedjék s azt a Háznak mutassa be;

5. hogy fölhatalmazza a Ház elnökét arra, hogy a műszaki közegek működését és a műszaki berendezéseket, koronkint meghivandó szakértőkkel megvizsgáltathassa a Ház költségvetésének terhére.

Ezen határozatát a Ház a főrendiházzal is közli.

1500. A napirend szerint áttért a Ház az 1907. évre szóló állami költségvetés, nevezetesen a *földmivelésügyi ministerium költségelőirányzatának* tárgyalására a következőkben:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 1 czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 962.075 K.

Többek felszólalása után a szólásra jelentkezett Fenyvesi Soma képviselő a Ház engedélyét kéri arra, hogy a tárgytól eltérve, más tárgyról is szólhasson.

Az elnök fölteszi a kérdést, megadja-e a Ház a kért engedélyt.

Az e kérdés fölött elrendelt egyszerű szavazásból az elnök a többséget nem vehetvén ki, elrendelte a szavazók megszámlálását a jegyzők által, a mely megszámlálás azon eredményt tüntetvén ki, hogy a Ház tagjai nem voltak az ülésteremben határozatképes számban, — az elnök az ülést, a házszabályok 259. §-ának rendelkezéséhez képest, egy negyedórára felfüggeszti.

Az ezen idő elteltével ismét megnyitott ülésben a Ház határozatképessége megállapíttatván, Fenyvesi Soma képviselő kijelenti, hogy a szünet előtt előterjesztett kérelmétől eláll, s beszédét folytatva, befejezi.

A tanácskozásra rendelt idő letelvén, az elnök indítványára

a Ház a vita félbeszakítását határozza el.

1501. A házszabályok 203. §-ának második bekezdése értelmében, s a megállapított napirendhez képest, az elnök fölteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Hentaller Lajos képviselőnek a Ház közvetlenül előző ülésében bejelentett azon indítványát, hogy a Ház a tanácskozásra szánt időt, az 1907. évre szóló állami költségvetés tárgyalásának tartamára egy órával hosszabbítsa meg?

Az ezen kérdés fölött elrendelt és foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti a határozatot, hogy

a Ház, az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának tartamára, a tanácskozásra szánt időt egy órával meghosszabbítja, vagyis üléseit délelőtt 10 órától délután 3 óráig fogja tartani.

1502. Az elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a f. hó 11-én délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendére:

az elnöki előterjesztéseket s irományok bemutatását, továbbá az 1907. évre szóló állami költségvetés részletes tárgyalásának folytatását tűzi.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 11-én tartott

75. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

1503. Az elnökileg megnyitott ülésben föl lett olvasva a f. hó 10-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1504. Bemutatja az elnök a szekszárdi ipartestületnek, Szabó Károly képviselő útján beadott s »az ipari-, gyári- és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslatot tárgyazó kérvényét.

A Ház a kérvényt, az említett törvényjavaslattal együttesen leendő tárgyalás végett, a munkásügyi és pénzügyi bizottságoknak adja ki.

1505. A megállapított napirend szerint áttért a Ház az 1907. évre szóló állami költségelőirányzat, nevezetesen a *földmivelésügyi ministerium költségvetésének* tárgyalására a következőkben:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: X. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 962.075 K.

Szólásra többé nem lévén följegyezve senki és senki sem is jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és fölteszi a kérdést: megszavazza-e a Ház a tárgyalás alatt álló tételt?

A Ház a tételt megszavazza.

1506. Ezután az elnök felolvastatja a Gyarmathy Dezső képviselő által ezen tételhez benyujtott határozati javaslatot és fölteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a határozati javaslatot?

A Ház megnyilvánult közóhajtásához képest az elnök kijelenti, hogy

a Ház a határozati javaslatot mellőzi.

Tárgyalás közben az idő előrehaladván, az elnök indítványára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

1507. Az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a f. hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor tartja, s ezen ülés napirendjéül:

az elnök előterjesztéseit s irományok bemutatását,
az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását,
végül az 1907. évre szóló állami költségvetés részletes tárgyalásának folytatását állapítja meg.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 12-én tartott

76. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

1508. Az elnök megnyitván az ülést, föl lett olvasva a f. hó 11-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1509. A szentlőrinczi, a dombovári, a bonyhádi ipartestületeknek, Wéber János, —

és a temesvári kereskedelmi- és iparkamarának, Steiner Ferencz képviselő útján, »az ipari-, gyári- és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztositásáról« szóló törvényjavaslat tárgyában beadott kérvényeit

a Ház, az említett törvényjavaslattal együttesen való tárgyalás és jelentéstétel végett, a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasítja.

1510. Szabadka sz. kir. város közönségének a sajtószabadság törvényhozási úton való szabályozása iránti feliratát,

a Bereg vármegyei gazdasági egyletnek, Wéber János képviselő útján, a borital-adó leszállítása, —

a barossházai esperesség papjainak, Wéber János képviselő útján, az autonomia és congrua rendezése, —

a ministeriumok és a szabadalmi hivatal fizetéstelen segédtisztjeinek, Buday Barna képviselő útján anyagi helyzetük javítása, —

özvegy Péczely Ferenczné és társai, 1848-as honvédek özvegyeinek, Wéber János képviselő útján, állami nyugdíjban való részesíttetésük iránt, —

végül a soóvári esperesi kerület papságának, Ujházy Iván képviselő útján, a vasárnapi munkaszünetnek a korcsmákra és pálinkamérésekre való kiterjesztése iránt beadott kérvényeit

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

1511. A ministerelnök, mint pénzügyminister, törvényjavaslatot nyujt be »az 1907. év első két hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról«.

A Ház a törvényjavaslatot kinyomatni, saját tagjai között kiosztatni rendeli és előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett, a pénzügyi bizottsághoz utalja.

1512. Hock János képviselő, mint a közoktatásügyi bizottság előadója, beterjeszti a közoktatásügyi és a pénzügyi bizottságok jelentéseit »az »Országos Ráth György Muzeum« létesítéséről« beterjesztett törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között leendő kiosztását s azt határozza el, hogy a jelentéseket annak idején, az osztályok mellőzésével fogja napirendre tűzni.

1513. Hock János képviselő, mint a közoktatásügyi bizottság előadója, a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit terjeszti be »a Lotz Károly művészi hagyatékának az állam részére való megszerzéséről és elhelyezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el, s elhatározza, hogy a jelentéseknek az osztályok mellőzésével való napirendre tüzése iránt annak idején fog intézkedni.

1514. Benedek János jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben a következő ujabb interpellatiók vannak bejegyezve:

ez évi deczember 5-éről Beniczky Ödön képviselőé a belügyi ministerhez, »a »m. kir. Operaház« és a »Nemzeti Szinház« jegyeinek elővétele tárgyában«, továbbá

a f. évi deczember 12-éről Bresztyenszky Kálmán képviselőé a földmívelésügyi ministerhez, »a mezőhegyesi munkásszerződés tárgyában«.

A Ház elhatározza, hogy a már előzőleg bejelentett, azonban még elő nem terjesztett négy, továbbá a ma bejelentett két interpellatio előterjesztésére a tanácskozásra rendelt idő letelte előtt egy fél órával, tehát délutáni $2^1/_2$ órakor fog áttérni.

1515. A napirend értelmében áttért a Ház az 1907. évi állami költségvetés, nevezetesen a *földmívelésügyi ministerium költségvetésének* folytatólagos tárgyalására a következőkben:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: X. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 145.000 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Az államépület átalakítására, valamint berendezésére II. részlet . . . . 400.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

1516. Állami erdők.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 2. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 2. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 3,046.040 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . 1,082.881 K.
A Ház megszavazza.
3. rovat. Üzemi és gazdálkodási kiadások 6,098.390 K.
A Ház megszavazza.
4. rovat. Közterhek . . . . 1,516.697 K.

A Ház megszavazza, és az átruházási jogot az egyes rovatok között megadja, valamint az »erdővásárlási alap« állapotáról az 1884. évi XXVI. törvényczikk 1. §-ának, valamint a »m. kir. földmívelésügyi ministerium szolgálati ügyköréhez tartozó állami erdőtisztek gyermekeinek nevelését segélyező alap« állapotáról a pénzügyi bizottság 1897. évi határozatának alapján bemutatott, az 1905. évre vonatkozó jelentéseket tudomásul veszi.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 59.980 K.
A Ház megszavazza.
Beruházások . . . . 480.200 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Kezelési bevételek . . . . . 174.917 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Üzemi és gazdálkodási bevételek . . . . 19,367.584 K.
A Ház megszavazza.

1517. Állami kezelésbe vett községi és némely más erdők és kopár területek.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 3. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VI. fejezet. 2. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,010.135 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 926.750 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Tordán egy régi kincstári épületnek az ottani m. kir. állami erdőhivatal és járási erdőgondnokság czéljaira való átalakítására . . . . . 8.500 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 845.923 K.
A Ház megszavazza.

1518. Erdőfelügyelőségek és ornithologiai központ.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 4. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 301.979 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 138.744 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Ornithologiai központnál . . . . 8.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 3.800 K.
A Ház megszavazza.

1519. Erdőőri szakiskolák.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 5. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 4. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 33.532 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 83.518 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Gazdálkodási kiadások . . . 15.686 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Közterhek . . . . 3.350 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A négy erdőőri szakiskolánál épülethelyreállítások és átalakításokra és üzemrendezési költségekre . . . . 10.500 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

A négy erdőőri szakiskolánál építkezésekre 16.974 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 46.100 K.
A Ház megszavazza.

1520. Országos erdei alap.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 175.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 175.000 K.
A Ház megszavazza.

1521. Állami segély kopár területek befásítására.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 7. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 350.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 200 K.
A Ház megszavazza.

1522. Ménesbirtok-gazdaságok, gödöllői koronauradalom és palánkai csikótelep.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 8. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 5. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 8. czím.
Rendkivüli bevételek : VI. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 499.181 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 60.474 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Gazdasági kiadások . . . . . 4,962.931 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Közterhek . . . . 445.262 K.
A Ház megszavazza, s az egyes rovatok között az átruházási jogot megadja.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 104.902 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások . . . . 262.978 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 7,378.703 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek:

A mezőhegyesi czukorgyártól, az ottani élővíz-csatorna fentartási költségére . . . . 12.000 K.
A Ház megszavazza.

1523. Állami lótenyész-intézetek.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 9. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 6. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 9. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,901.353 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 5,067.587 K.
A Ház megszavazza.

»Az üzletszerű nyilvános fogadásoknak s a kölcsönös fogadások közvetítésének szabályozásáról a lóversenyeknél« szóló 1894. évi XXIX. törvényczikk 6. §. *b*) pontjában jelzett »lótenyésztési alap« 1905. évi állapotára vonatkozó, a minister által a hivatkozott törvényszakasznak rendelkezése alapján beterjesztett jelentést:
a Ház tudomásul veszi.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 18.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások . . . . 497.380 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Ménesek . . . . 944.540 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Méntelepek . . . . 1,140.670 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A versenyfogadások megadóztatásából származott (totalisateur) alap jövedelméből 600.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A lótenyésztési alap jövedelméből 29.353 K.
A Ház megszavazza.

1524. Állategészségügy.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 10. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 7. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 10. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 1,545.585 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 726.286 K.
A Ház megszavazza.

Az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között a Ház megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A sertésvész ellen való védekezési kisérletek összes költségeire . . . . . . 6.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A tőgygümőkór irtásának összes költségeire . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 467.600 K.
A Ház megszavazza.

1525. Állatorvosi főiskola.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 11. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 8. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 269.974 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 132.900 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Budapesten létesítendő mezőgazdasági főiskola előmunkálataira . . . . . 10.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Épület-helyreállításokra . . . 1.770 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

Új tanügyi épületekre és építményekre szükséges 279.250 K I. részlete . . . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 55.200 K.
A Ház megszavazza.

1526. Gazdasági akadémiák.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 12. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 9. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 7. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 12. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 390.009 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 633.411 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 59.758 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások . . . . 192.960 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 356.978 K.
A Ház megszavazza.

1527. Alsófokú gazdasági szakoktatás és mezőgazdasági ismeretek terjesztése.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 13. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 10. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 8. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 13. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 295.954 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 1,204.569 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 101.987 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások . . . . 150.015 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 367.424 K.
A Ház megszavazza.

1528. Állattenyésztés és tejgazdaság.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 14. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 14. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 145.925 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások. . . . . . 4,098.876 K.
A Ház megszavazza.

»A szarvasmarha-tenyésztés országos emelésére szolgáló alap 1905. évi állapotáról« szóló, az 1895. évi XLVII. t.-czikk 4-ik §-ának rendelkezése alapján beterjesztett ministeri jelentést
a Ház tudomásul veszi.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 3,115.000 K.
A Ház megszavazza.

1529. Országos vízépítési igazgatóság.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 15. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 11. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 15. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 164.670 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 91.400 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások:

A nemzetközi hajózási kongresszus brüsszeli állandó bizottsága költségeihez való hozzájárulásra . . . . 1.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 30.000 K.
A Ház megszavazza.

1530. Folyammérnöki hivatalok.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 16. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 417.084 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 223.868 K.
A Ház megszavazza.

1531. Vizi munkálatok.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 17. czim.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 12. czim.
Beruházások: VI. fejezet, 9. czim.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 16. czim.
Rendkivüli bevételek: VI. fejezet, 2. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 141.312 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 687.588 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A dunabogdányi és visegrádi kincstári kőbányák üzemének felügyelete, fentartása és fejlesztésére . . . . 198.590 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. Vizi munkálatokra Magyarországon és Horvát-Szlavonországokban, a Dunán és Tiszán, valamint a mellékfolyókon végrehajtandó

szabályozási munkálatokra, azok felvételére és felügyeletére, nemkülönben társulati öntöző csatornák építésének segélyezésére és az alsó Béga hajózhatóvá tételére . . . . 6,000.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A Vág balparti ármentesítő és belvizszabályozó társulatnak nyujtandó 500.000 K államsegély V. (utolsó) részletére . . . . . 100.000 K.

A Ház megszavazza..

3. rovat. Az ujpesti kikötő építési munkálataira . . . . 25.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. A Rábaszabályozó társulatnak az 1904. évi XXXIX. t.-cz. 10. §-a alapján nyujtandó 500.000 K államsegély 1. részletére . 166.667 K.

A Ház megszavazza.

E czímnél a pénzügyi bizottság javaslatára: »az 1906. évben foganatosított vagy megkezdett vizszabályozási munkálatokról és azok költségeiről«, — az 1895. évi XLVIII. t.-cz. 5. §-ának rendelkezése alapján, a minister által beterjesztett jelentést

a Ház tudomásul veszi

Javasolja továbbá a pénzügyi bizottság, hogy hatalmaztassék fel a minister arra, hogy:

1. ezen beruházásokra felvett összegből legyenek a jövőben is fedezhetők: a szorosabb értelemben vett állami kezelés alatt álló folyók szakadozó partjainak biztosítására végrehajtandó munkálatok költségeihez az 1885. évi XXIII. t.-cz. 46. és 40. §-ai értelmében megállapítandó hozzájárulások, valamint ezen és az 1895. évi XLVIII. t.-czikkben felsorolt többi folyók mentén évközben sürgősen felmerülő és állami érdekből is fontossággal biró munkálatokhoz, nemkülönben az ezen folyók mentén keletkező partomlások megelőzéséhez részben vagy egészben engedélyezendő segélyek;

2. a »Beruházások« alatt a vizimunkálatok végrehajtására felvett hitelösszeg növelésére legyenek fordíthatók: az állam által végrehajtott vizimunkálatok költségeihez egyesek, községek, illetőleg városok, törvényhatóságok, vizrendező társulatok, vagy más testületek részéről nyujtandó hozzájárulási összegek, valamint a szabályozási munkálatok czéljaira kisajátítás útján, vagy egyezségileg szerzett oly területek eladásából származott bevételek, a mely területek a munkálatok végrehajtása után többé nem szükségeltetnek;

3. az 1895. évi XLVIII. t.-czikkben felsorolt folyókon szükség esetén oly sürgős munkák is foganatosíttathassanak, melyek a hitelfelhasználási tervezetben felsorolva nincsenek.

A Ház a kért felhatalmazást megadja.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 124.200 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek:

A dunabogdányi és visegrádi kincstári kőbányákban termelt és előállított terméskövek stb. eladásából befolyó összeg . . . . . . 204.400 K.

A Ház megszavazza.

1532. Kulturmérnöki hivatalok.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 18. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: X. fejezet, 13. czím.

Beruházások: VI. fejezet, 10. czím.

Rendes bevételek: VII. fejezet, 17. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 648.245 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 356.410 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Társulati öntöző csatornák építésének segélyezésére és talajjavítások eredményeinek tanulmányozására az 1900. évi XXX. törvényczikk alapján . . . . 100.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Vizmester-iskola felszerelésére . 10.000 K.

A Ház megszavazza.

Beruházások:

Vizmester-iskolai épület építkezési költségeire II. részletképen . . . . 95.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 230.012 K.

A Ház megszavazza.

1533. Halászat.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 19. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: X. fejezet, 14. czím.

Rendes bevételek: VII. fejezet, 18. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 33.723 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 103.800 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Halászati felügyelőségnél . . . 40.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. M. kir. halélettani és szennyviztisztító kisérleti állomásnál. . . . . 18.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 500 K.
A Ház megszavazza.

1534. Szőlészet és borászat.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 20. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 15. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 11. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 19. czím.
Rendkivüli bevételek: VI. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 222.490 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 207.250 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Szőlészeti és borászati czélok előmozdítására . . . . 219.820 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Berendezések a szőlészeti intézeteknél . . . . 88.400 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A phylloxera ellen való védekezés czéljaira . . . . 1,189.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A központi szőlészeti kisérleti állomás czéljaira . . . . 154.033 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A Magyar Agrár- és Járadékbanknak fizetendő hozzájárulás a szőlőfelújítási kölcsönök érdekében gyakorlandó helyi felügyelet, ellenőrzés és útmutatások megadásának költségéhez . . . . 20.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Egy magyar ampelographia kiadásának előmunkálataira . . . . 4.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A budafoki pinczemesteri tanfolyam pinczetelkén lévő két régi omladozó épület ujjáépítésére . . . . 78.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A kecskeméti vinczellériskola szőlőtelepén lévő pincze, présház és csomagoló helyiség kibővítésére s az egyik laképület átalakítására . . . . 20.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A csálai és baraczkai szőlő- és oltványtelepeken egy istálló és takarmányszinnek építésére, a borház és pincze átalakítására és kibővítésére . . . . 19.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Az egri vinczellériskola szőlőtelepén lévő régi omladozó épület ujjáépítésére 15.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. A székesfővárosi állami szőlőtelep építkezésére . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Kezelési bevételek . . . . . 2.950 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Gazdálkodási bevételek . . . 150.800 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek:

Kezelési és gazdálkodási bevételek . . . 370.900 K.
A Ház megszavazza.

1535. Kincstári birtokok és fürdők.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 21. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 16. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 12. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 20. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 37.838 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 74.428 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Gazdálkodási kiadások . . . 301.157 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Közterhek . . . . 87.016 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 152.798 K.

A Ház megszavazza.

Beruházások . . . . 836.126 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 668.268 K.

A Ház megszavazza.

1536. Állami jószágok és telepitési szolgálat.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 22. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: X. fejezet, 17. czím.

Beruházások: VI. fejezet, 13. czím.

Rendes bevételek: VII. fejezet, 21. czím.

Rendkivüli bevételek: VI. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 191.447 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 62.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Gazdálkodási kiadások . . . . 5.500 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. Közterhek . . . . 412.625 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 197.977 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi és egyéb kiadások . . 810.000 K.

A Ház megszavazza.

Az átruházási jogot az átmeneti kiadások személyi járandóságai és dologi kiadásai között

a Ház megadja.

»A telepitési alap felhasználásáról s a telepitési ügy állapotáról«, az 1894. évi V. t.-cz. 22. §-ának rendelkezése alapján, a minister által beterjesztett 1905. évre vonatkozó jelentést

a Ház tudomásul veszi.

Beruházások:

Az aradi földmivelésügyi állami épület építési munkálataira . . . . 500.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 659.022 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek:

1. rovat. Telepítésre kijelölt, de meg nem szállott kincstári birtokok időközi jövedelme és vegyesek . . . . 222.968 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Állami javak eladásából . . . 900.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A telepesek által fizetendő váltságárak és kamatok . . . . 1,729.222 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Maradvány- és irtványföldek és bordézsma váltságdíjai . . . . 16.669 K.
A Ház megszavazza.

Javasolja a pénzügyi bizottság, hogy felhatalmaztassék a minister az 1897. évi XX. t.-cz. 37. §-ának rendelkezése értelmében, hogy az eladásra szánt állami javakról előterjesztett részletes kimutatásban eladásra ajánlott kincstári birtokokat, jogokat és egyéb állami javakat — az idézett törvény megtartása mellett — elidegeníthesse.

A Ház a felhatalmazást megadja.

»Az állami jószágok eladásáról« szóló, az 1905. évre vonatkozó ministeri jelentést

a Ház tudomásul veszi.

1537. Perköltségek.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 23. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 22. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

1538. Gazdasági műszaki hivatal.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 24. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 43.976 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 36.900 K.
A Ház megszavazza.

1539. Deliblátí kincstári birtok.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 25. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 18. czím.

Beruházások: VI. fejezet, 14. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 23. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 39.045 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . 20.380 K.
A Ház megszavazza.
3. rovat. Gazdálkodási és üzemi költségek 27.000 K.
A Ház megszavazza.
4. rovat. Közterhek . . . . 9.500 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A delibláti kincstári birtokon, homokkötés és szőlőkaró-termelés czéljából eszközlendő befásításokra, továbbá a birtok és bérleti határok, valamint utak befásítására és a birtok kataszteri részletes felmérésénél és a birtok telekkönyvi rendezésénél felmerülő költségekre . . . . . 40.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

Kutakra, szivattyú-telepekre, kútőrházakra és utak rendezésére, továbbá gazdasági és melléképületekre . . . . 40.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 132.745 K.
A Ház megszavazza.

1540. A mező- és közgazdaság különböző ágai.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 26. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 19. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 15. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 24. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 214.880 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 893.918 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Tagosítási, birtokrendezési és legeltetési törvény előkészítésével kapcsolatos teendők költségeire . . . . 4.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Az 1907. évben foganatosítandó sáskairtás költségeire . . . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

A vadtenyésztés és a vadászati szakoktatás előmozdítása czéljából mesterséges fáczánosok létesítésére teljes berendezéssel és vadfogó felszerelésekre . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

1541. Méhészet.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 27. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 20. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 16. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 25. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 32.935 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 71.012 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 3.500 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások . . . . 7.200 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 2.500 K.
A Ház megszavazza.

1542. Kertészet, gyümölcsészet és fatenyésztés.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 28. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 21. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 17. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 26. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 115.500 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 504.060 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 13.000 K.

A Ház megszavazza.

Beruházások . . . . 18.500 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 166.300 K.

A Ház megszavazza.

1543. Kisérletügy.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 29. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 22. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 18. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 27. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 367.608 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 250.522 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Kisérletügyi intézmények felszerelésére és berendezésére . . . . 45.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A mezőgazdasági muzeum belső berendezésére, bebutorozására szükséges 400.000 K 4-ik részlete . . . . 60.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Czukorrépa-termelés javítását czélzó kisérletekre és az ezzel kapcsolatos utazási és egyéb költségekre; munkadíjakra stb. . 37.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. A szivarkadohány-termelési és az árnyékos rendszer szerinti dohánytermelési kisérletekkel járó berendezésekre s az ezzel kapcsolatos utazási és egyéb költségekre . . . . 4.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. A mezőgazdasági muzeumba ideiglenesen berendelt szakközegek munkadíja . 10.000 K.

A Ház megszavazza.

6. rovat. A rovartani állomás kisérleti telkének felszerelésére s berendezésére . . . 10.000 K.

A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A rovartani állomás végleges elhelyezésére szolgáló épület felépítésére, telekrendezéssel (viz-, gázvezeték, stb.) kapcsolatban 120.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A növényélet- és kórtani állomáson egy növényélettani laboratorium építésére 22.500 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. A növénytermelési kisérleti állomáson egy czukorrépa-polározó helyiség építésére . . . . 15.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. A dohányjövedéki tisztképző-intézet létesítésére . . . . 30.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. A dohánytermelési kisérleti állomás tisztviselői részére építendő lakásokra . . 37.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 100.000 K.

A Ház megszavazza.

1544. Gazdasági munkásügyek.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 30. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 30.000 K.

Tanácskozás közben az idő előrehaladván és szólásra még többen lévén följegyezve,

a Ház a tárgyalást félbeszakítja.

1545. Elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a f. hó 13-án délelőtt 10 órakor tartja s ennek napirendére:

az elnök előterjesztéseit s irományok bemutatását,

továbbá az 1907. évre szóló állami költségvetés részletes tárgyalásának folytatását tűzi ki.

1546. Áttérvén a Ház az interpellatiókra, Hodzsa Milán képviselő terjesztette elő a f. évi deczember 1-én bejegyzett, a pénzügyi ministerhez intézett interpellatióját, »az állami napidíjasok pótlékai tárgyában.«

A Ház az interpellatiót a ministerelnök-, mint pénzügyministerrel közli.

1547. Hodzsa Milán képviselő terjeszti elő a folyó évi deczember hó 1-én bejegyzett interpellatióját, »a Baranya-Szabolcs és környéke bánya- és kohómunkások szakegyletének feloszlatása tárgyában«, a ministerelnök útján az összkormányhoz.

A Ház az interpellatiót a ministerelnöknek adja ki.

1548. Beniczky Ödön kérelmére s az idő előrehaladt voltára való tekintettel

a Ház beleegyezik, hogy Beniczky Ödön képviselő, a mai napra bejelentett interpellatióját, az interpellatiók előterjesztésére rendelt legközelebbi napon terjeszthesse elő.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 13-án tartott

77. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *utóbb:* ***Návay Lajos,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

1549. Az elnök által megnyitott ülésben föl lett olvasva a folyó hó 12-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A felolvasott jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

1550. A túrkevei és a mezőtúri ipartestületeknek, Tóth János, a magyarországi magántisztviselők egylete- és a kereskedelmi alkalmazottak szakegyletének, Pető Sándor képviselők útján, »az ipari-, gyári- és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában beadott kérvényeit

a Ház, az említett törvényjavaslattal való együttes tárgyalás és jelentéstétel végett, a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utalja.

1551. Bars és Vas vármegyék, valamint Komárom sz. kir. város közönségeinek, a sajtószabadság törvényhozási úton való szabályozása tárgyában, —

Abaúj-Torna vármegye közönségének, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata ügyében, —

Háromszék vármegye közönségének, a tanítók anyagi helyzetének javítása érdekében, —

Komárom sz. kir. város közönségének, az alkotmány biztosítása iránt a Házhoz intézett feliratait, továbbá

a Trencsén vármegye nagybitsei járása tanítói körének, Teszelszky József, —

a »Czegléd-kecskeméti r. kath. tanító egylet«-nek, Lévay Mihály képviselők útján, anyagi helyzetük javítása iránt beadott kérvényeit

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

1552. Gaál András, mint a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit a kereskedelemügyi ministernek

»a nyiregyháza-dombrádi h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»a torontáli h. é. vasutak engedélyokiratának és az ahhoz kiadott függelékek egyesítéséről«, —

»a kisküküllővölgyi h. é. vasut folytatásaként Sóváradtól Parajdig vezető h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»a gyula-simonyifalvai h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»a körmend-zalalövő-őriszentpéter-muraszombati h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»a szlavóniai-drávavidéki h. é. vasut vörösmajor-vočini fővonalának és vörösmajor-orahoviczai, illetve humljáni-drenováci szárnyvonalainak engedélyezéséről«, —

»a békés-csaba—vésztői h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a halas-bácsalmás-rigyiczai h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a kaposvár-barcsi h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a keszthely-tapolczai h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a kecskemét-lajosmizsei h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»az alföldi első gazdasági keskeny nyomtávú vasut Géza megállóhely-tótkomlósi szárnyvonalának engedélyezéséről«, —

»a kőrös-belovár-verőcze-barcsi h. é. vasut Belovár állomásából kiágazólag a belovári gőzmalomig vezetendő szárnyvonal megépítése, valamint a nevezett vasut Misulinovác állomásától az Eduárd tárnáig vezető szárnyvonala végső szakaszának felhagyásáról«, —

»a zsebely-lieblingi h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»a bethlen-kisilvai (naszódvidéki) h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»az arad-hegyaljai keskenyvágányú h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»a mikolcz-diósgyőri h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»a miskolcz-mezőcsáti h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»az alkenyér-kudsiri h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»a budapesti h. é. vasutak budapest-czinkota-kerepesi vonalát és a m. kir. államvasutak budapest-kőbányai vonalát összekötő h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a szatmár-bikszádi keskenyvágányú h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»a debreczen-hajdúsámsoni h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»a breznóbánya-vereskői h. é. vasutvonal engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a szatmár-nagybányai h. é. vasut szatmár-batizvasvárii vonalszakaszának engedélyezéséről«, —

»a nyiregyháza-vásárosnaményi h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»a losoncz-gácsi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a brassó-háromszéki h. é. vasut brassó-kézdivásárhelyi vonalának folytatásaként Kézdivásárhelytől Bereczkig vezetendő helyi érdekű vasutvonal engedélyezéséről«, —

»a mocsolád-siófoki helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a zombor-óbecsei h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a vrginmost-károlyvárosi h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a nagykároly-mátészalka-csapi helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»az orosháza-szentes-csongrádi helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»az őssi-váradvelenczei h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»az eszék-djakovár-vrpoljei h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről« szóló jelentései, —

továbbá »az eger-putnoki h. é. vasut engedélyezése tárgyában« és

»a bicske-székesfehérvár-sárbogárdi h. é. vasut székesfehérvár-sárbogárdi és székesfehérvár-bicskei vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítése tárgyában« benyujtott törvényjavaslatai fölött.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között leendő kiosztását rendeli el és elhatározza, hogy azokat annak idején fogja napirendre tűzni.

1553. A napirend értelmében áttért a Ház az 1907. évre szóló állami költségvetés, nevezetesen a *földmívelésügyi ministerium költségvetése* részletes tárgyalásának folytatására a következőkben:

Gazdasági munkásügyek.

Rendes kiadások: XX. fejezet, 30. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 30.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 970.000 K.

A Ház megszavazza.

1554. Országos meteorologiai és földmágnességi intézet.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 31. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 23. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 19. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 28. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 124.800 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 79.800 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások . . . . 11.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

A meteorologiai intézet részére telekvásárlásra, illetve az új épület emelésére . . . . 350.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 1.000 K.
A Ház megszavazza

1555. Selyemtenyésztés emelése.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 32. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 24. czím.
Beruházások: VI. fejezet, 20. czím.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 29. czím.
Rendkivüli bevételek: VI. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 369.700 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 6,416.100 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A korábbi években közutak mentén eszközölt ültetésekben beállott hiányok pótlására. . 40.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

Gubóraktárak, selyemgombolyító gyárak és azok mellékhelyiségeinek építésére . . . . . 560.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 6,755.800 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek:

Községi hozzájárulás selyemgombolyító gyárak építési költségeihez . . . . 120.000 K.
A Ház megszavazza.

1556. Földtani intézet.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 33. czim.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 25. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 123.377 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 63.600 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Geologiai térképek ujból való kiadása érdekében előkészítő bejárásokra és egyéb felvételi megbizásokra . . . . 3.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Az intézet és laboratoriumainak folytatólagos felszerelésére . . . . 1.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Geologiai gyakorlati irányú kutatásokra . . . . 25.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Külföldi tanulmányutakra . . 2.200 K.
A Ház megszavazza.

1557. A hegyvidéki és székely földmívelő nép segélyezésére.
Rendes kiadások: XX. fejezet, 34. czim.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: X. fejezet, 26. czim.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 30. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 51.620 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 722.050 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Hegyvidéki szövetkezetek támogatására . . . . 24.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A Székelyföldön létesitendő szövetkezetek támogatására . . . . 70.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A hegyvidéken és székelyföldön szükséglendő mederrendezési, partbiztositási, talajjavítási (öntözés, alagcsövezés) és vizmosásmegkötési munkálatra, valamint községek vizellátási és csatornázási költségeire . . . . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 130.000 K.
A Ház megszavazza.

1558. Alapok, alapítványok és különféle bevételek.
Rendes bevételek: VII. fejezet, 31. czím.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Alapok . . . . 60.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Alapítványok. . . . . 3.682 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Különféle bevételek . . . . 1.324 K.
A Ház megszavazza.

1559. Nyugdíjak.
Rendes kiadások: VI. fejezet, 10. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: III. fejezet 2. czím.
Rendkivüli bevételek: II. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 1,799.397 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Társpénztári hiányok felerészének fedezésére szolgáló, feltételesen viszafizetendő előlegek . 35.316 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Társpénztári hiányok felerészének fedezésére szolgáló és feltételesen visszatérítendő előlegek megtérítéséből . . . . 35.316 K.

A Ház megszavazza.

1560. A tárczát terhelő kölcsönök.
Rendes kiadások: IX. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Tőketörlesztés . . . . 1,146.668 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Kamatok . . . . 744.799 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Kezelési és egyéb költségek . 11.705 K.

A Ház megszavazza.

1561. A tárczát terhelő kölcsönökből eredő bevételek.
Rendkivüli bevételek: VIII. fejezet, 3. czím.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

1. rovat. A vizaknai fürdőben tervbe vett építkezésekre a ministerium felügyelete alatt álló alapokból felveendő 4% kölcsön . . . . 280.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A Herkules-fürdőben leégett vendéglő felépítésére, felszerelésekre és a vizvezeték létesítésére a ministerium felügyelete alatt álló alapokból felveendő 4% kölcsön . . . . . . 240.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. A kassai vizmesteri iskola építkezésére az országos közgazdasági alapból felveendő 4% kölcsön . . . . 95.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. Az állami erdők kezelési és üzleti építkezéseinek költségeire a ministerium felügyelete alatt álló alapokból felveendő 4% kölcsön . . . . 263.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. A méntelepeken tervezett új építkezésekre és laktanya vételére a ministerium felügyelete alatt álló alapokból felveendő 4% kölcsön . . . . 300.000 K.

A Ház megszavazza.

6. rovat. Az aradi földmivelési állam-épület építésére a ministerium felügyelete alatt álló alapokból felveendő 4% kölcsön . . . . 500.000 K.

A Ház megszavazza.

7. rovat. A rovartani állomás építésére a ministerium felügyelete alatt álló alapokból felveendő 4% kölcsön . . . . 120.000 K.

A Ház megszavazza.

8. rovat. A meteorologiai intézet építésére a ministerium felügyelete alatt álló alapokból felveendő 4% kölcsön . . . . 350.000 K.

A Ház megszavazza.

1562. Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások.

Rendkivüli kiadások:

Beruházások: X. fejezet, 6. czím.

Rendkivüli bevételek: IX. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. A Temes-Bégavölgy ármentesítési munkálataihoz az 1902. évi XXII. törvényczikk 2. §-a szerint az államkincstár által fedezendő hozzájárulásra 4,900.000 K (1902. évi XXII. törvényczikk 9. §-a) és a Béga-csatornának Nagybecskerektől Temesvárig hajózhatóvá tételére 3,722.000 Kból IV. részlet . . . . . 500.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Némely város árvédelme szempontjából szükséges szabályozási és partbiztosítási munkálatokra, valamint egyes társulatok segélyezésére IV. részlet . . . . 1,015.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Állami kezelés alatt nem álló folyók szabályozására, valamint vizmosások megkötésére IV. részlet . . . . 200.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. A Drávának Barcstól Gyékényesig való szabályozására IV. részlet . . . 250.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. A Szávának a torkolattól Caprakig való szabályozására IV. részlet . . . . 250.000 K.

A Ház megszavazza.

6. rovat. A Vág folyó szabályozására IV. részlet . . . . 60.000 K.

A Ház megszavazza.

7. rovat. Erdővásárlási alap gyarapítására IV. részlet . . . . 500.000 K.

A Ház megszavazza.

8. rovat. A soroksári Dunaág rendezésére, tervek kidolgozására és előmunkálatokra III. részlet . . . . 15.000 K.

A Ház megszavazza.

9. rovat. Téli kikötők és rakodópartok építésére III. részlet . . . . 185.000 K.

A Ház megszavazza.

Az 1904. évi XIV. t.-cz. 16. §-ának rendelkezéséhez képest beadott, az 1906. évben foganatba vett és az 1907. évben foganatositandó beruházási munkákról és azok költségeiről szóló ministeri jelentést

a Ház tudomásul veszi.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások költségeinek fedezése czéljából kibocsátandó kötvények értékesítéséből . 2,975.000 K.

A Ház megszavazza.

1563. Gróf Thorotzkai Miklós, a pénzügyi bizottság előadója, javasolja, hogy a minister azon bejelentése, miszerint ő a jövőben is szándékozik egyes különös méltánylást érdemlő esetekben szederfacsemetéket, vadcsemetéket, oltványokat, szőlővesszőt, szénkéneget és szőlőkarót, a hegyvidéki és székelyföldi szegénysorsú földmívelők között pedig állatokat, vetőmagot, gazdasági gépeket stb. ingyen vagy kedvezményes áron kiosztatni, tudomásul vétesssék, illetőleg a minister ez irányban eszközlendő intézkedésekre felhatalmaztassék, ugyszintén felhatalmaztassék arra is, hogy kivételes esetekben fa- és egyéb erdei termények ingyen vagy kedvezményes kiszolgáltatása és eladása, valamint kedvezményes bérhasználatok engedélyezése iránt intézkedhessék.

A Ház a bejelentést tudomásul veszi s a jelzett irányban teendő intézkedésekre nézve a felhatalmazást megadja.

1564. A földmívelésügyi ministerium 1907. évre szóló költségvetését a Ház ezzel letárgyalván, áttért *a vallás- és közoktatásügyi ministerium 1907. évi költségvetésének* tárgyalására a következőkben:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 986.150 K.

Tárgyalás közben az ide előrehaladván,
a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

1565. Az elnök javaslatára
a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 14-én délelőtt 10 órakor tartja, s annak napirendére:
az elnök előterjesztéseit és irományok bemutatását,
továbbá az 1907. évre szóló állami költségvetés részletes tárgyalásának folytatását tűzi.

Ezzel az elnök
az ülést berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 14-én tartott

78. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Darányi Ferencz.***
majd: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

1566. Mindenekelőtt felolvastatott a mult ülés jegyzőkönyve
s ezt a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

1567. Elnök jelenti a Háznak, hogy Kubik Gyula képviselő választása óta 30 nap eltelt, s hogy a Curiától vett értesités szerint választása ellen kérvény nem adatott be.

Minthogy a választás panaszszal vagy kifogással sem támadtatott meg, nevezett képviselő végleg igazolt képviselőnek jelentetett ki.

1568. Elnök bemutatja:

Arad vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, az alkotmány biztositása, — és a vármegyei pénztárak és számvevőségek visszaállítása tárgyában;

Szeged város közönségének kétrendbeli feliratát, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata, — és a honvédség magyar jellegű egyenruhája érdekében;

Tolna vármegye közönségének feliratát az iránt, hogy a szerb kereskedelmi tárgyalások során a magyar gazdaközönség érdekei megóvassanak;

az egri állami hivatalszolgáknak, Babocsay Sándor képviselő útján beadott kérvényét, viszonyaik javítása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1569. Hoitsy Pál, mint a pénzügyi bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentését az 1907. év első két hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslat tárgyában, mire az elnök indítványára

a Ház a jelentés kinyomatását, a képviselők közt való szétosztását s annak idején leendő napirendre tűzését határozta el.

1570. Ezután folytattatott az 1907. évi állami költségvetésnek, nevezetesen a vallás- és közoktatásügyi tárcza 1-ső tételének tárgyalása.

Majd az idő előrehaladván, s a tárgyhoz még több szónok levén feliratkozva,

a tárgyalás félbeszakíttatott.

1571. Végül az elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy holnap, deczember 15-én d. e. 10 órakor ülést tart s ennek napirendjére kitűzi:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatását;
2. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását;
3. az 1907. évi költségvetés tárgyalásának folytatását.

1572. A ministerelnök bejelenti, hogy a holnapi ülés folyamán válaszol Adamovich István és Hodzsa Milán képviselők hozzá intézett interpellatióira.

Tudomásul szolgál.

Ezután elnök

az ülést d. u. 3 órakor berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 15-én tartott

79. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

1573. Az elnök által megnyitott ülésben föl lett olvasva a f. hó 14-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1574. Bemutatja az elnök:

Árva vármegye és Arad sz. kir. város közönségeinek feliratait, a sajtó szabadságának törvényhozási úton való szabályozása iránt, továbbá

Arad sz. kir. város közönségének kétrendbeli, a honvédség egyenruhájának magyar jellege és illetőleg a néptanítók helyzetének javítása érdekében a Házhoz intézett feliratát.

A Ház a feliratokat, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

1575. Nagy György képviselő, mint a gazdasági bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentését »a Ház 1907. évi január–február havi költségvetéséről.«

A Ház a jelentés és mellékletei kinyomatását, saját tagjai között leendő szétosztását rendeli el s elhatározza, hogy azt annak idején fogja napirendre tűzni.

1576. A ministerelnök a kereskedelemügyi minister nevében törvényjavaslatot nyujt be »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről.«

A Ház elrendeli, hogy a törvényjavaslat kinyomassék, a Ház tagjai között kiosztassék, s egyúttal azt, előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett, a közgazdasági és a pénzügyi bizottságokhoz utalja.

1577. Raisz Aladár jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben a következő ujabb interpellatiók vannak bejegyezve:

a f. évi deczember 14-éről, Samassa János interpellatiója a belügyi ministerhez, »a gazdasági munkások és házi cselédek megvédelmezése tárgyában a szocziálista izgatásokkal szemben«;

ugyancsak e hó 14-éről, szintén Samassa János interpellatiója az összkormányhoz, »a vasár- és ünnepnapok megtartása tárgyában«;

a f. évi deczember 15-éről, Petrovich István interpellatiója a vallás- és közoktatásügyi ministerhez, »a lelkészi jövedelem kiegészítésének felfüggesztése tárgyában«.

Az elnök indítványára azt határozza a Ház, hogy tekintettel arra, hogy a mai ülésre a ministerelnöknek is, interpellatiókra adandó két válasza van bejelentve s a ma bejelentett három interpellatión kivül még három, már előbb bejelentett interpellatió vár az előterjesztésre, — az interpellatiókra a tanácskozásra rendelt idő eltelte előtt egy órával, vagyis délután két órakor fog áttérni.

1578. A megállapított napirendnek megfelelően áttért a Ház az 1907. évre szóló állami költségvetés, nevezetesen a *vallás- és közoktatásügyi ministerium előirányzatának* tárgyalására a következőkben:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 986.150 K.

Tárgyalás közben a tanácskozásra rendelt idő kimerülvén, az elnök indítványára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

1579. Az elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a f. hó 17-én délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendére:

az elnök előterjesztéseit s irományok bemutatását, —

»az 1907. év első két hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról« szóló törvényjavaslatot, —

»az »Országos Ráth György Muzeum« létesítéséről« szóló törvényjavaslatot, —

»a Lotz Károly művészi hagyatékának az állam részére való megszerzéséről és elhelyezéséről« szóló törvényjavaslatot, — végül

az 1907. évre szóló állami költségvetés részletes tárgyalásának folytatását tűzi.

1580. Ezután a ministerelnök, mint pénzügyminister válaszol Adamovich István képviselőnek »az 1904. évi VII. t.-czikk végrehajtása tárgyában« az 1906. évi november 24-én előterjesztett interpellatiójára.

A választ a Ház tudomásul veszi.

1581. A ministerelnök-, mint pénzügyministernek a Hodzsa Milán képviselő által a f. évi deczember 12-én »az állami napidíjasok pótlékai tárgyában« előterjesztett interpellatióra adott válaszát

úgy az interpelláló képviselő, valamint a Ház tudomásul veszi.

1582. Báró Thoroczkay Viktor terjesztvén elő a f. évi november 28-án bejegyzett interpellatióját a ministerelnökhöz, »II. Rákóczi Ferencz fejedelem emlékének megörökítése tárgyában«,

a Ház a ministerelnök nyomban megadott válaszát tudomásul veszi.

1583. Beniczky Ödönnek, »a m. kir. operaház és a nemzeti szinház jegyeinek elővétele tárgyában« a f. évi deczember 5-én bejegyzett s ezúttal előterjesztett interpellatióját

a Ház a belügyi s a vallás- és közoktatásügyi ministerekkel közli.

1584. Samassa János képviselőnek a f. évi deczember 14-én bejegyzett s »a gazdasági munkások- és a házi cselédeknek a szoczialista izgatásokkal szemben való megvédelmezését« tárgyazó s jelenleg előterjesztett interpellatióját

a Ház a belügyministernek adja ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 17-én tartott
80. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *később:* ***Rakovszky István,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Várady Károly.***

1585. Elnök megnyitja az ülést. Felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve,

mit a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1586. Elnök bemutatja a hódmezővásárhelyi ipartestületnek, Endrey Gyula képviselő útján beadott kérvényét, »az ipari-, gyári- és kereskedelmi alkalmazottaknak, betegség- és baleset-biztosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy e törvényjavaslat előzetes tárgyalás végett a munkásügyi és pénzügyi bizottsághoz utasíttatott, e kérvény is kiadatik az említett bizottságoknak.

1587. Elnök bemutatja:

Zala vármegye közönségének négyrendbeli feliratát, az alkotmány biztosítása, — a vármegyei önkormányzat megerősítése, — a nemzetiségi izgatások megfékezése és a sorhadi szolgálatból elbocsátott vagyontalan katonák állami segélyezése tárgyában;

Abauj-Torna vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a sajtó szabadságának törvényhozási úton leendő szabályozása és a tanítói fizetések rendezése ügyében;

Békés vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, az alkoholismus terjedésének meggátlása és egy sztrájk-törvény meghozatala iránt;

Szepes vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata és a húsdrágaság megszüntetése érdekében;

Máramaros vármegye közönségének feliratát, magyar katonai földrajzi intézet létesítése tárgyában;

Kecskemét város közönségének feliratát, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

a magyarországi tanítók országos bizottságának, Nagy Dezső képviselő útján beadott kérvényét, a tanítói fizetések rendezése tárgyában;

a szikszói kerület papságának, Szalay László képviselő útján beadott kérvényét, a vasárnapi munkaszünetnek a korcsmákra és pálinkamérésekre leendő kiterjesztése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett, kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1588. Napirend szerint következett ezután: »az 1907. év első két hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása, a pénzügyi bizottság szövegezésében.

Ennek tárgyalása közben Vlád Aurél képviselő, az 1901 : XIV. t.-cz. 1. §-a alapján, összeférhetlenségi esetet jelentett be Burdia Szilárd képviselőre nézve.

A bejelentett összeférhetlenségi eset, elnöklő alelnök indítványára a házszabályok 144. §-a értelmében az összeférhetlenségi állandó bizottsághoz utasíttatott, tárgyalás és jelentéstétel végett.

1589. Elnök bejelenti, hogy Hammersberg László képviselő a következő indítványt adta be, melyet a házszabályok 203. §-a értelmében nyomban előterjeszt:

»Indítványozom, hogy az 1907. év két első hónapjában viselendő közterhekről szóló 324. számú törvényjavaslat tárgyalásának tartamára, a Ház ülései egy órával meghosszabbíttassanak.« Beadja: Hammersberg László országgyülési képviselő.

Elnök indítványára a Ház a házszabályok 203. §-a értelmében elhatározza, hogy a bejelentett indítvány felett a jövő ülés végén fog határozni, vita nélkül, egyszerű szavazással.

1590. A tárgyalás alatt levő törvényjavaslat felett a vita befejeztetvén, elnök kérdi a házat, elfogadja-e »az 1907. év első két hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, a pénzügyi bizottság szövegezése szerint elfogadta.

1591. Következett a részletes tárgyalás.

A Ház a törvényjavaslat czímét, 1., 2., 3. §-át változatlanul elfogadta és pedig a pénzügyi bizottság szövegezése szerint.

Ezzel a törvényjavaslat úgy általánosságban, valamint részleteiben is letárgyaltatván,

a Ház a törvényjavaslat harmadszori olvasását — elnök indítványára — a legközelebb tartandó ülés napirendjére tűzte ki.

1592. Az idő előrehaladván, elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését holnap, 1907. évi deczember hó 18-án délelőtt 10 órakor tartja, a következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása, —
2. a gazdasági bizottság jelentése »a képviselőház 1907. évi január-február havi költségvetéséről«, —
3. »az 1907. év első két hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása, —
4. »az »Országos Ráth György Muzeum« létesítéséről« szóló törvényjavaslat, —
5. »Lotz Károly művészi hagyatékának az állam részére való megszerzéséről és elhelyezéséről« szóló törvényjavaslat, —
6. az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása

és pedig *a vallás- és közoktatásügyi*, — *az igazságügyi, a honvédelmi tárcza* (5 jelentéssel kapcsolatban) és a *pénzügyi tárcza költségvetése.*

1593. Ezután elnök, miután Hammersberg László képviselő, tárgytalanná vált indítványát visszavonta,

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 18-án tartott

81. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***
közben: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

1594. Elnök megnyitja az ülést. Felolvastatott a mult ülés jegyzőkönyve,

mit a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1595. Elnök bemutatja:

a Hunyad vármegyei általános tanitó-egyesületnek, gróf Thorotzkai Miklós, — és

a Kis-Küküllő vármegyei tanító-egyesületnek, Pataky László képviselő útján beadott kérvényét, a tanítói fizetések rendezése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1596. Heinrich Antal, az igazságügyi bizottság előadója, beterjeszti az igazságügyi, közgazdasági és pénzügyi bizottságok jelentéseit: »a marokkói reformok tárgyában Algecirásban tartott nemzetközi értekezlet főokmányának beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatra vonatkozólag. Kéri ezen jelentések kinyomatását, szétosztását és a házszabályok szerinti 3 nap mellőzésével és az osztályok mellőzésével már a legközelebbi ülés napirendjére való kitűzését.

A Ház a jelentések kinyomatását, szétosztását és a házszabályszerű három nap és az osztályok mellőzésével, a legközelebbi ülés napirendjére való kitüzését.

1597. Laehne Hugó, a közgazdasági bizottság előadója, beterjeszti a közgazdasági bizottság jelentését: »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában, — továbbá

a közgazdasági bizottság jelentését: a főrendiház 1906. évi november hó 23-án tartott 11-ik ülésének: »a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslatról hozott határozatára vonatkozólag; kéri azoknak kinyomatását,

szétosztását és annak idején az osztályok mellőzésével való napirendre tüzését elrendelni.

A Ház ezen jelentések kinyomatását, szétosztását és annak idején való napirendre tüzését elrendeli.

1598. Napirend szerint következett: a gazdasági bizottság jelentése, »a képviselőház 1907. évi január—február havi költségvetéséről«.

A tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat, elfogadja-e a gazdasági bizottság jelentését, »a képviselőház 1907. évi január—február havi költségvetéséről«, igen vagy nem?

A Ház a gazdasági bizottság jelentését határozattá emelte.

1599. Napirend szerint következett: »az 1907. év első két hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szíves hozzájárulás végett, a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

1600. Napirend szerint következett: »az »Országos Ráth György Muzeum« létesítéséről« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása a pénzügyi bizottság szövegezése szerint.

A tárgyalás folyamán Simkó József képviselő a következő indítványt adta be:

»*Indítvány.*

Utasítja a t. Ház a vallás- és közoktatásügyi minister urat, hogy özv. Ráth Györgynének arczképét festesse le a »Magyar történelmi képcsarnok« részére.« Beadja: Simkó József országgyülési képviselő.

A tárgyalás folyamán Simkó József ezen indítványát visszavonta.

A tárgyalás az említett törvényjavaslat felett befejeztetvén, elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház: »az »Országos Ráth György Muzeum« létesítéséről« szóló törvényjavaslatot, a pénzügyi bizottság szövegezése szerint, általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

Maniu Gyula képviselő kéri a Ház határozatképességét megállapítani.

Elnök elrendeli a Ház tagjainak a jegyzők által való összeszámlálását.

Hammersberg László és gr. Thorotzkai Miklós jegyzők a Ház tagjait összeszámlálván, jelentik, hogy a Háznak 86 tagja van jelen.

A Ház nem lévén határozatképes, elnök az ülést $^1/_4$ órára felfüggesztette.

Szünet után elnök az ülést ujból megnyitotta és megállapította a Ház határozatképességét.

Elnök ezután ujból feltette a kérdést, elfogadja-e a Ház »az »Országos Ráth György Muzeum« létesítéséről« szóló törvényjavaslatot, a pénzügyi bizottság szövegezése szerint általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot a pénzügyi bizottság szövegezése szerint, általánosságban elfogadta a részletes tárgyalás alapjául.

1601. Következett a részletes tárgyalás.

A Ház a törvényjavaslat czímét, 1., 2. és 3-ik szakaszát a pénzügyi bizottság szövegezése szerint, változatlanul elfogadta.

1602. Hock János előadó kéri ama nyomdahibát, mely szerint a 4. §. is 3-iknak jeleztetik a törvényjavaslatban — kijavítani.

A Ház a törvényjavaslat 4. szakaszát, az előadó által felemlített nyomdahiba kijavításával, egyébként változatlanul, a pénzügyi bizottság szövegezése szerint elfogadta.

Ezek szerint a törvényjavaslat általánosságban és részleteiben is elfogadtatván,

elnök javaslatára, a Ház a most elfogadott törvényjavaslatnak harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére rendeli kitűzni.

1603. Ezután elnök javaslatára,

jelen jegyzőkönyvnek: »az 1907. év első két hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasásban való elfogadására vonatkozó része — felolvasás után — hitelesíttetett.

1604. Napirend szerint következett: »Lotz Károly művészi hagyatékának az állam részére való megszerzéséről és elhelyezéséről« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása, a közoktatásügyi és pénzügyi bizottság szövegezése szerint.

A tárgyalás befejeztetvén, elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a »Lotz Károly művészi hagyatékának az állam részére való megszerzéséről« szóló törvényjavaslatot, a közoktatásügyi és pénzügyi bizottság szövegezése szerint általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház »Lotz Károly művészi hagyatékának az állam részére való megszerzéséről« szóló törvényjavaslatot, a közoktatásügyi és pénzügyi bizottság szövegezése szerint — általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

1605. A részletes tárgyalás során,

a Ház a törvényjavaslat czímét és 1-ső szakaszát, a fentebb említett két bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

1606. A 2. §. tárgyalásánál Hock János előadó indítványozza, hogy a 2. §. első sorában, ezen szó helyett: »fizetendő« — tétessék: »*fedezendő*«.

A Ház a törvényjavaslat 2. §-át, az előadó módosításával, egyébként pedig változatlanul elfogadta.

A Ház a 3. §-t is változatlanul fogadta el.

Ezek szerint a törvényjavaslat általánosságban és részleteiben is elfogadtatván,

elnök javaslatára, a Ház a most elfogadott törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére rendelte kitűzni.

1607. Napirend szerint következett az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása, és pedig *a vallás- és közoktatásügyi tárcza költségvetése.*

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

Személyi járandóságok . . . . 986.150 K.

Az elnöki széket Rakovszky István alelnök foglalja el.

Tárgyalás közben Meskó László, a pénzügyi bizottság előadója, beterjeszti: »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában a pénzügyi bizottság jelentését s kérelmére és elnök javaslatára:

a Ház ezen javaslat kinyomatását, szétosztását, az osztályok és — 3 nap közbevetésének — mellőzésével, sürgős s a legközelebbi ülés napirendjére való kitüzését elrendeli.

1608. Gaál András, a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi bizottság jelentését: »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslathoz a főrendiház 1906. november hó 23-án tartott 11-ik ülésében elfogadott s a képviselőházhoz hozzájárulás végett megküldött módosítvány tárgyában.

Előadó kérelmére és az elnök javaslatára

a Ház a jelentés kinyomatását, szétosztását s az osztályok mellőzésével és a három nap közbejöttének mellőzésével, sürgősen a legközelebbi ülés napirendjére való kitüzését elrendeli.

1609. Ezután elnök az ülést

öt perczre felfüggesztette.

Szünet után elnök az ülést ujra megnyitotta.

Ezután folytatta a Ház az 1907. évi állami költségvetés tárgyalását és pedig: *a vallás- és közoktatásügyi tárcza költségvetését.*

Központi igazgatás.

Kiadás:

Rendes kiadások.

Személyi járandóságok . . . . 986.150 K.

Tárgyalás közben, délután 1/2 3 órakor, Hencz Károly képviselő arra kérte a Házat, hogy terjedelmesebb beszéde miatt, a Ház beszédének elmondhatása végett vagy az ülés idejének meghosszabbítását sziveskedjék elrendelni, vagy pedig megengedni, hogy egész beszédjét a következő ülésen mondhassa el.

Ezen kérdés feletti vita befejezése után, elnök kérdi a Házat: megengedi-e, hogy Hencz Károly képviselő beszédét a legközelebbi ülésen mondhassa el?

A Ház megengedte, hogy Hencz Károly beszédjét a legközelebbi ülésen mondhassa el.

1610. Wekerle Sándor ministerelnök indítványozza, hogy az 1907. évi állami költségvetés tárgyalása függesztessék fel és csak az ünnepek után 1907. évi január 10-én folytattassék, ezen napra kitüzendő ülés napirendjére azonban már most tüzessék ki az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása. A holnapi, illetve legközelebbi ülés napirendjére azonban a következő rövidebb törvényjavaslatoknak és két főrendiházi üzenetnek tárgyalásra való kitűzését kéri, nevezetesen:

a) »a marokkói reformok tárgyában Algecirasban tartott nemzetközi értekezlet főokmányának beczikkelyezéséről«, —

b) »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről«, —

c) »a birói és ügyészi szervezet némely módosításáról« szóló törvényjavaslatok, —

d) »a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslat feletti főrendiházi üzenetre vonatkozó közgazdasági bizottsági jelentés, —

e) »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslathoz a főrendiház által tett módosításokra vonatkozó közlekedésügyi bizottsági jelentés, —

f) a tárgyalásra kész mentelmi ügyek.

Ezen kivül törvényjavaslatok harmadszori olvasása végett s általában csak formális ülés tartassék.

A ministerelnök, illetőleg elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy az 1907. évi költségvetés tárgyalását félbeszakítja, — azonban ennek tárgyalását az 1907. évi január 10-én d. e. 10 órakor tartandó ülés napirendjére már most kitűzi.

1611. Elnök bejelenti, hogy Polónyi Géza igazságügyi minister a holnapi ülésben fog válaszolni Samassa János képviselőnek, »az oláh czigányok végleges megrendszabályozása tárgyában« hozzá és a belügyi ministerhez intézett interpellatiójára.

Tudomásul szolgál.

1612. Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését 1907. évi deczember hó 19-én d. e. 10 órakor tartja, és pedig a következő napirenddel:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása, —

2. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása, —

3. »az »Országos Ráth György Muzeum« létesítéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása, —

4. a »Lotz Károly művészi hagyatékának az állam részére való megszerzéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása, —

5. »a marokkói reformok tárgyában Algecirásban tartott nemzetközi értekezlet főokmányának beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat, —

6. »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről« szóló törvényjavaslat, —

7. »a birói és ügyészi szervezet némely módosításáról« szóló törvényjavaslat, —

8. »a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslathoz a főrendiház üzenetére vonatkozó közgazdasági bizottsági jelentés, —

9. »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslathoz, a főrendiház által tett módosításokra vonatkozó közlekedésügyi bizottsági jelentés, —

10. a mentelmi bizottság jelentése, Molnár Albert, Geréb János, Bella Mátyás (2 rendbeli), gróf Zichy Jenő, báró Bánffy Dezső és társai, Nagy György, Szluha István, Farkasházy Zsigmond, Bene István, Bozóky Árpád, Visontai Soma, Kardos Samu, Fogarassy Zsigmond, Koller Tivadar és Lovászy Andor (2 rendbeli) mentelmi ügyeiben, illetőleg mentelmi jog megsértése tárgyában.

11. Polónyi Géza igazságügyminister válaszol Samassa János interpellatiójára, »az oláh czigányok végleges megrendszabályozása tárgyában« hozzá és a belügyministerhez intézett interpellatiójára.

Elnök ezután

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 19-én tartott

82. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***
később: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

1613. Elnök az ülést megnyitja. Felolvastatott a mult ülés jegyzőkönyve,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1614. Elnök bemutatja Horváth Gyula képviselő, vizsgálóbiztos jelentését, Brediceánu Coriolán képviselő bogsáni választása ellen beadott panasz folytán elrendelt vizsgálatról.

A jelentés, a vonatkozó összes iratokkal együtt, a házszabályok 94. §-a értelmében további eljárás végett, kiadatik az V-ik biráló bizottságnak.

1615. Elnök bemutatja:

Győr vármegye közönségének háromrendbeli feliratát: a honvédségi egyenruha magyar jellegének megóvása, — a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata és a néptanitók anyagi helyzetének rendezése tárgyában;

a zsolnai járási tanitói körnek, Ság Manó képviselő útján beadott kérvényét, a tanitói fizetések rendezése iránt;

a debreczeni gazdasági egyesületnek, Bakonyi Samu képviselő által beadott kérvényét, a munkásbajok orvoslása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1616. Elnök közli a Házzal, hogy a mai ülésen Kossuth Ferencz kereskedelemügyi ministert betegsége miatt Szterényi József államtitkár fogja képviselni.

Tudomásul szolgál.

1617. Thorotzkai Miklós gróf jegyző jelenti, hogy az inditvány-könyvben újabb bejegyzés nincs, —

ellenben az interpellatiós könyvben a következő újabb bejegyzések foglaltatnak:

1906. deczember 18-áról: Dr. Somogyi Aladar: »A budapesti kerületi általános munkás-betegsegélyző pénztárnál előforduló rendetlenségek tárgyában« — a kereskedelemügyi ministerhez;

1906. deczember 19-éről: Dr. Vajda Sándor: »Sok vidéki és különösen erdélyrészi járásbirósági és főszolgabirói hivatalnál előforduló embertelenségek és visszaélések tárgyában« — az igazságügyi és belügyi ministerekhez;

1906. deczember 19-éről: Zakariás János dr.: »A köztisztviselők szolgálati és fegyelmi viszonyai törvényes szabályozásának sürgetése tárgyában, (szolgálati pragmatica)« — a ministerelnökhöz.

Elnök előterjeszti, hogy a most bejelentett interpellatiókon kivül még két interpellatió van régebbről bejegyezve, ugymint: Uray Imre és dr. Samassa János már régebben bejegyzett és bejelentett interpellatiója.

Samassa János a mult interpellatiós ülésen jelen volt s kérelmére a Ház neki megengedte, hogy interpellatióját a legközelebbi interpellatiós napon terjeszthesse elő, — a napirend befejezte után tehát Samassa János lesz az első interpelláló.

Ellenben, miután Uray Imre elállottnak tekintendő interpellatiójától, — ennek folytán

a Ház elhatározza, hogy Uray Imre interpellatiója az interpellatiós könyvből töröltessék, — jövőre nézve pedig felhatalmazza az elnököt, hogy az interpellatiós napon jelen nem lévő képviselő interpellatióját az elnök kitöröltesse.

1618. Egyúttal elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy az interpellatiók meghallgatására 1 1/2 órakor tér át, — ha azonban a napirend tárgyaival a Ház előbb végezne, akkor nyomban áttér az interpellatiók meghallgatására. Előbb azonban Polónyi Géza igazságügyminister fog válaszolni Samassa Jánosnak a hozzá és a belügyi ministerhez, — »az oláh czigányok végleges megrendszabályozása tárgyában« előterjesztt interpellatiójára.

1619. Napirend szerint következett ezután: »az »Országos Ráth György Muzeum« létesítéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

1620. Következett ezután napirend szerint: »Lotz Károly művészi hagyatékának az állam részére való megszerzéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

1621. Napirend szerint következett ezután: »a marokkói reformok tárgyában Algecirásban tartott nemzetközi értekezlet főokmányának beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatnak általánosságban való tárgyalása.

A vita befejeztetvén, elnök kérdi a Házat, elfogadja-e »a marokkói reformok tárgyában Algecirásban tartott nemzetközi értekezlet főokmányának beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház a most említett törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

1622. A részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat czímét, 1., 2., 3. §-át, valamint az 1—123. czikkeket változatlanul elfogadta.

1623. A záradék tárgyalásánál Heinrich Antal előadó a következő módosítványt nyujtotta be:

»*Módosítvány a 281. sz. törvényjavaslathoz:*

Az Amerikai Egyesült Államok kiküldötteinek néváláirásai elé beiktatandó, még pedig az eredeti franczia részben e szavak után: »Pour les Etats-Unis d'Amérique« és a magyar fordításba e szavak után: Az Amerikai Egyesült Államok részéről: »*tous réserve de la déclaration faite en séance plenière de la Conférence le 7 Avril 1906.*« (Magyarul: »*Az értekezlet teljes ülésén 1906. április 7-én tett nyilatkozatban foglalt fentartással*«). Heinrich Antal, előadó.

Elnök kérdi a Házat, elfogadja-e az előadó felolvasott módosítványát, igen vagy nem?

A Ház az előadó módosítványát elfogadta.

1624. Heinrich Antal előadó beadta ezután a következő módosítványt:

»*Módosítvány a 281. sz. törvényjavaslathoz:*

A hitelesítési záradék: (Certifice pour copie conforme, Le Président de la Conférence, Duque de Almodóvar del Rio)«. (Magyarul: »A másolat hiteléül, az Értekezlet Elnöke, Duque de Amodóvar del Rio«.) a törvényjavaslat végén törlendő. Heinrich Antal, előadó.«

Elnök kérdi a Házat, elfogadja-e az előadó felolvasott módosítványát, igen vagy nem?

A Ház az előadó módosítványát elfogadta.

A törvényjavaslat ezek szerint általánosságban és részleteiben is elfogadtatván, elnök javaslatára

a Ház ezen törvényjavaslatnak harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére rendeli kitűzni.

1625. Napirend szerint következett ezután: »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása, a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint.

A vita befejeztetvén, elnök kérdi a Házat, elfogadja-e »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről« szóló törvényjavaslatot, a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint, általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről« szóló törvényjavaslatot, a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint általánosságban — a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

1626. Következett a részletes tárgyalás,

melynek folyamán a Ház a törvényjavaslat czímét, 1., 2. §-át változatlanul elfogadta, a közgazdasági és pénzügyi bizottság szövegezése szerint.

Az ekként általánosságban és részleteiben is elfogadott törvényjavaslatnak

harmadszori olvasását, elnök javaslatára, a Ház a legközelebbi ülés napirendjére rendelte kitüzetni.

1627. Napirend szerint következett ezután: »a birói és ügyészi szervezet némely módositásáról« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása, az igazságügyi és pénzügyi bizottság szövegezése szerint.

Az általános tárgyalás során dr. Maniu Gyula képviselő a következő határozati javaslatot adta be:

»Az igazságügyminister urat felkéri a Ház, hogy a birói kar függetlenségét minden irányban biztositó, a szolgálati pragmatikát, a minősitési, kinevezési és előléptetési módozatokat szabályozó törvényjavaslatot készitse el s annak az alkotmánybiztositékok erősbitését és kibővitését czélzó törvényjavaslatokkal együtt, tárgyalhatása czéljából haladéktalanul terjessze be.

Utasitja a Ház az igazságügyminister urat, hogy az albirói és alügyészi elnevezés eltörlése és az albirói karnak kétharmad részben a IX-ik, 1/3-ad részben a VIII-ik fizetési osztályba leendő sorolása iránti intézkedést magában foglaló törvényjavaslatot készitse el és terjessze be. — Dr. Maniu Gyula«.

Hammersberg László jegyző felolvassa a határozati javaslatot.

Elnök előterjeszti, hogy a most felolvasott határozati javaslat nem áll ellentétben a tárgyalás alatt levő törvényjavaslattal, miért is azt külön fogja szavazásra feltenni.

Ehhez a Ház hozzájárul.

1628. Elnök ezután felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház: »a birói és ügyészi szervezet némely módositásáról« szóló törvényjavaslatot, az igazságügyi és pénzügyi bizottság szövegezése szerint, általánosságban — a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház »a birói és ügyészi szervezet némely módositásáról« szóló törvényjavaslatot, az igazságügyi és pénzügyi bizottság szövegezése szerint, általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

1629. Elnök ezután feltette a kérdést, elfogadja-e a Ház dr. Maniu Gyula imént felolvasott határozati javaslatát, igen vagy nem?

A Ház dr. Maniu Gyula határozati javaslatát mellőzte.

1630. Következett ezután a törvényjavaslat részletes tárgyalása,

melynek során a Ház a törvényjavaslat czimét, 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. §§-ait, az igazságügyi és pénzügyi bizottság szövegezése szerint, változatlanul elfogadta.

Ekként a törvényjavaslat általánosságban és részleteiben is elfogadtatván, elnök javaslatára

a Ház a törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére rendelte kitűzni.

1631. Napirend szerint következett ezután: »a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslaton a főrendiház által tett módositásokra vonatkozólag a közgaz-

dasági bizottság jelentésének tárgyalása és ezzel kapcsolatban Pozsony szabad kir. város közönségének felirata.

A tárgyalás során Laehne Hugó előadó Pozsony város feliratának irattárba való helyezését indítványozza.

Elnök ezután feltette a kérdést, elfogadja-e a Ház: »a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslaton a főrendiház által 1906. november 23-án tartott 11-ik ülésében tett módosításokat, illetőleg a közgazdasági bizottságnak erre vonatkozó jelentését?

A Ház »a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« szóló törvényjavaslaton a főrendiház által 1906. évi november hó 23-án tartott ülésében tett módosításokat, illetőleg a közgazdasági bizottság jelentését elfogadja.

Ennek folytán a most említett törvényjavaslat felett a két Ház között megegyezés jövén létre, az szentesítés végett Ő Felségéhez fel lesz terjesztendő s erről a főrendiház értesíttetni fog.

Pozsony szabad kir. város feliratát pedig a Ház irattárba tétetni rendeli.

1632. Napirend szerint következett ezután: »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslaton a főrendiház által tett módosítások, illetőleg a közlekedésügyi bizottságnak erre vonatkozó jelentése.

A vita befejeztetvén, elnök kérdi a Házat, elfogadja-e: »a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslatra vonatkozólag, a főrendiház 1906. évi november hó 23-án tartott ülésében elfogadott módosítványok következtében, a közlekedésügyi bizottság 330. számú jelentését, igen vagy nem?

A Ház a közlekedésügyi bizottságnak a most említett törvényjavaslatra vonatkozó 330. számú jelentését elfogadta.

Ezzel azonban a két Ház között megegyezés még nem jövén létre, elhatározta, hogy az elfogadott határozat, illetve törvényjavaslat tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldessék, és pedig a közlekedésügyi bizottság említett jelentésének csatolása mellett.

1633. Elnök ezután jelenti, hogy a napirend szerint következnének a mentelmi ügyek, azonban tudatja a Házzal, hogy Kálosi József, a mentelmi bizottság előadója, betegsége miatt az előadói tisztet el nem láthatja.

Ennek következtében elnök javaslatára a Ház, a mai napirendre kitűzött összes mentelmi ügyeket a napirendről levette, és a legközelebbi érdemleges ülés napirendjére kitűzni rendelte.

1634. Elnök ezután, mielőtt a Ház az igazságügyminister válaszát meghallgatná Samassa János interpellatiójára és mielőtt a Ház az interpellatiók meghallgatására átterne, a legközelebbi ülés ideje és napirendje iránt tett javaslatot olykép, hogy a Ház

legközelebbi ülését 1906. deczember 20-ikán d. e. 10 órakor tartsa s ennek napirendjére tűzze ki:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatását, —

»a marokkói reformok tárgyában Algecirásban tartott nemzetközi értekezlet főokmányának beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasását, —

»a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasását, — végül:

»a birói és ügyészi szervezet némely módosításáról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasását.

A Ház az elnök ezen javaslatát határozattá emelte.

1635. Elnök ezután az ülést

10 perczre felfüggesztette.

Szünet után az elnöki széket Návay Lajos alelnök foglalta el, és

az ülést ujból megnyitotta.

Napirend szerint következett ezután Polónyi Géza igazságügyminister válasza Samassa Jánosnak »az oláh czigányok végleges megrendszabályozása tárgyában« hozzá és a belügyi ministerhez intézett interpellatiójára.

A Ház az igazságügyminister válaszát tudomásul vette.

1636. Ezután Samassa János terjesztette elő: »a vasár- és ünnepnapok megtartása tárgyában« a kormányhoz intézett interpellatióját.

Wekerle Sándor ministerelnök nyomban megadott válaszát a Ház tudomásul vette.

1637. Somogyi Aladár terjesztette ezután elő: »A budapesti kerületi általános munkás-betegsegélyző pénztárnál előforduló rendetlenségek tárgyában« a kereskedelemügyi ministerhez intézett interpellatióját.

Az interpellatió a kereskedelemügyi ministernek kiadatik.

1638. Vajda Sándor előterjesztette »sok vidéki és különösen erdélyrészi járásbirósági és főszolgabirói hivatalnál előforduló embertelenségek és visszaélések tárgyában« — az igazságügyi és belügyi ministerhez intézett interpellatióját.

A Ház az igazságügyministernek, a belügyminister nevében is nyomban megadott válaszát tudomásul vette.

1639. Végül Zakariás János terjesztette elő: »A köztisztviselők szolgálati és fegyelmi viszonyai törvényes szabályozásának sürgetése tárgyában« — a ministerelnökhöz intézett interpellatióját.

Wekerle Sándor ministerelnöknek az interpellatióra nyomban megadott válaszát a Ház tudomásul vette.

Elnök ezután

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 20-án tartott

83. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Návay Lajos,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Várady Károly.***

1640. Elnök megnyitja az ülést. Felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1641. Elnök jelenti a Háznak, hogy Reök Iván képviselő választása óta 30 nap eltelt s hogy a Curiától vett értesítés szerint választása ellen kérvény nem adatott be.

Minthogy választása panaszszal vagy kifogással sem támadtatott meg, nevezett képviselő végleg igazolt képviselőnek jelentetik ki.

1642. Elnök bemutatja:

Abauj-Torna vármegye közönségének feliratát, a papirosbuzával folytatott üzérkedések ellen;

Vas vármegye közönségének feliratát, a néptanítók helyzetének javítása végett;

az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek, úgyis mint a gazdasági egyesületek országos szövetségének, Sághy Gyula és még más 11 képviselő útján beadott kérvényét, a munkásbajok orvoslása tárgyában;

a deési pénzügyi tisztviselőknek, Betegh Imre képviselő útján beadott kérvényét, helyzetük javítása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1643. Elnök bemutatja gróf Károlyi Istvánnak, az összeférhetlenségi állandó bizottság elnökének jelentését, melylyel a bizottságnak Simkó József képviselő összeférhetlenségi ügyében hozott itéletét bemutatja.

Elnök felkéri gróf Thorotzkai Miklós jegyzőt, hogy a bemutatott itéletet a házszabályok 159-ik §-a értelmében fölolvasni sziveskedjék.

Gróf Thorotzkai Miklós jegyző felolvasta az itéletet.

Tudomásul vétetik.

1644. Napirend szerint következett: »a marokkói reformok tárgyában Algecirasban tartott nemzetközi értekezlet főokmányának beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

1645. Napirend szerint következett: »a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

1646. Napirend szerint következett: »a birói és ügyészi szervezet némely módosításáról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök fölteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

1647. A napirend kimeríttetvén, elnök javaslatára

a Ház elhatározza, illetőleg ez irányban korábban hozott határozatának fentartása mellett az 1907. évi január hó 10-én d. e. 10 órakor tartandó legközelebbi érdemleges ülésnek napirendjét következőkép állapította meg:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. Molnár Albert, Geréb János, Bella Mátyás (kétrendbeli), gróf Zichy Jenő, báró Bánffy Dezső és társai, Nagy György, Szluha István, Farkasházy Zsigmond, Bene István, Bozóky Árpád, Visontai Soma, Kardos Samu, Fogarassy Zsigmond, Koller Tivadar és Lovászy Andor (kétrendbeli) mentelmi ügyeinek, illetőleg mentelmi eseteknek tárgyalása;

3. az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása és pedig a vallás- és közoktatásügyi, igazságügyi, honvédelmi és pénzügyi tárczák költségvetése.

1648. Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy a főrendiház üzeneteinek átvétele végett, 1906. évi deczember hó 22-én d. e. 10 órakor formális ülést tart.

1649. Elnök felhatalmazást kér a Háztól arra, hogy az újév alkalmából Ő Felségének a Képviselőház hódolatteljes üdvkivánatait tolmácsolhassa, —

hogy a szünet alatt esetleg üresedésbe jövő kerületekben az elnök az új képviselőválasztás iránt intézkedhessék.

A Ház az elnök által kivánt mindkét felhatalmazást megadta.

1650. A jegyzőkönyv nyomban felolvastatván,

azt a Ház észrevétel nélkül hitelesítette.

Elnök ezután

az ülést berekesztette.

Az 1906. évi deczember hó 22-én tartott

84. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Návay Lajos****, alelnök.* *Jegyző:* ***Várady Károly.***

1651. Elnök az ülést megnyitja.

A mult ülés jegyzőkönyvét a Ház már azon ülésen hitelesítette.

Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratait, melyekkel értesít, hogy a főrendiház:

»az 1907. év első két hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról«, —

»az »Országos Ráth György Muzeum« létesítéséről«, —

»Lotz Károly művészi hagyatékának az állam részére való megszerzéséről«, —

»a marokkói reformok tárgyában Algecirasban tartott nemzetközi értekezlet főokmányának beczikkelyezéséről«, —

»a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről«, —

»a birói és ügyészi szervezet módositásáról«, —

»a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesitéséről« szóló törvényjavaslatokat a képviselőház által megállapitott szerkezetben elfogadta.

E törvényjavaslatokra nézve a két Ház között teljes megegyezés létrejövén, azok szentesítés végett Ő Felsége elé terjesztetnek.

1652. A jegyzőkönyv nyomban felolvastatván,

azt a Ház Hammersberg László jegyző felszólalása után, melylyel »a birói és ügyészi szervezet módositásáról« szóló részből a »némely« szó törlését kivánta s ezt a Ház elfogadta, egyébként hitelesítette.

Elnök ezután

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi január hó 10-én tartott

85. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Darányi Ferencz.***

1653. Elnök bemutatja a ministerelnök átiratát, melylyel értesít, hogy Ő Felsége a képviselőház részéről az újév alkalmával kifejezett hódolatteljes szerencse-kivánatokért őszinte kö-

szönetét legkegyelmesebben nyilvánítani s azokat szivből viszonozni méltóztatott.

Tudomásul szolgál.

1654. Elnök előterjeszti:

»Szomorú jelentést kell tennem a t. Háznak gr. Zichy Jenő képviselőtársunknak karácsony másodnapján bekövetkezett haláláról. A képviselőház egy értelemben gazdag, nagytudású tagját, — a magyar tudományos világ egy fáradhatatlan kutatót, a magyar ipar és közgazdaság egy minden áldozatra kész vezetőt, az egész nemzet pedig egy kipróbált hűségű fiát veszti a megboldogultban.

Egyéniségének kiváló tulajdonságaival, önzetlen buzgalmával és áldozatkészségével mindenkor kimagaslott ő embertársai közül.

Elhunyta mély részvétet és fájdalmat keltett mindenütt, de különösen mélyen érinti a Ház tagjait, kik közé mint képviselő 38 éven át tartozott. A Ház együtt nem léte következtében intézkedtem, hogy részvétünk jeléül koszorú helyeztessék ravatalára, s annak elhelyezésével Várady Károly képviselőt biztam meg. Kérem, hogy ezen intézkedésemet jóváhagyólag tudomásul venni méltóztassék és indítványozom, hogy a Ház őszintén érzett fájdalmas részvétének jegyzőkönyvében adjon kifejezést.«

A Ház az elnök indítványához hozzájárul s a már tett intézkedést jóváhagyólag veszi tudomásul.

Elnök egyúttal jelentést tesz arról, hogy Székesfehérvár sz. királyi város választókerületében az új képviselőválasztás iránt intézkedett.

Tudomásul vétetik.

1655. Elnök bemutatja Benedek János orsz. képviselő levelét, a melyben ez a jegyzői tisztségről lemondását s a közigazgatási bizottság tagjai sorából való kilépését bejelenti.

Tudomásul vétetik.

1656. Bemutatja az elnök báró Wesselényi Ferencz, Kolozsvár város II-ik választókerületében 1906. évi deczember 28-án megválasztott orsz. képviselő megbizólevelét.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik az igazolási állandó bizottságnak.

1657. Elnök bemutatja Nikolics Miron horvát képviselő levelét, melylyel a horvát-szlavon-dalmát országgyülés részéről a magyar képviselőházba történt kiküldetéséről lemond.

A Ház a lemondást tudomásul veszi s erről a horvát-szlavon-dalmát országgyülés elnöke értesíttetik.

1658. Elnök bemutatja gróf Teleki Pál és Kubinyi Márton képviselők leveleit, melyekkel 3—3 havi szabadságidő engedélyezését kérik.

A Ház a kért szabadságidőt nevezett képviselőknek megadja.

1659. Jelenti az elnök, hogy Dániel Pál és Badinyi Lajos képviselők választása óta 30 nap eltelt, s a Curiától vett értesítés szerint választásuk ellen kérvény nem adatott be.

Minthogy e választások ellen panasz vagy kifogás sem tétetett, nevezett képviselők végleg igazolt képviselőknek jelentetnek ki, s a végleg igazolt képviselők jegyzékébe iktattatnak.

1660. Elnök bemutatja a Curia átiratát, melylyel megküldi a Gyuriss Emil képviselő választásának érvényessége ügyében hozott és a kérvényezőket elutasító itéletét.

Minthogy a választás ellen panasz vagy kifogás nem tétetett, nevezett képviselő végleg igazolt képviselőnek jelentetik ki és a végleg igazolt képviselők jegyzékébe iktattatik.

1661. Elnök jelenti, hogy Lintu Iván karánsebesi lakos összeférhetetlenségi bejelentést tett Burdia Szilárd orsz. képviselő ellen. Minthogy azonban a bejelentés a házszabályok 144. §-ában előirt kellékeknek nem felel meg, a mennyiben az összeférhetetlenségi törvény szakaszát, a mely alapján a bejelentést tette, meg nem jelöli, elnök a bejelentést elutasította s a Ház irattárában helyezte el.

Tudomásul szolgál.

1662. Jelenti az elnök, hogy Nagy Imre nagyszombati lakos összeférhetetlenségi bejelentést tett Hodža Milán orsz. képviselő ellen. Minthogy azonban a bejelentés a házszabályok 144. §-ában megszabott kellékeknek meg nem felel, azt elutasította s az irattárba tétette.

Tudomásul vétetik.

1663. Elnök bemutatja:

a hazai kerületi betegsegélyző pénztáraknak, Gratz Gusztáv, — és a tápiószelei ipartestületnek, Lévay Mihály képviselők útján beadott kérvényeit, »az ipari-, gyári- és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy e törvényjavaslat előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasíttatott, e kérvények is kiadatnak együttes tárgyalás végett az említett bizottságoknak.

1664. Bemutatja az elnök:

Alsófehér, Bács-Bodrog, Borsod, Gömör-Kishont, Háromszék, Trencsén, Sáros, Udvarhely, Ugocsa, Zala, Zólyom vármegyék, — és Baja, Sopron, Szabadka, Szatmárnémeti és Zombor városok közönségének feliratait, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata iránt;

Borsod, Esztergom, Gömör-Kishont, Hajdu, Heves, Jász-Nagykún-Szolnok, Liptó, Szabolcs, Trencsén, Udvarhely, Zala, Zólyom vármegyék, úgy Pozsony, Selmecz- és Bélabánya és Sopron városok közönségének feliratait, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

Alsófehér, Hajdu, Sáros, Szepes, Ugocsa, Zala, Zólyom vármegyék, úgy Sopron és Zombor városok közönségének feliratait, a néptanítók helyzetének javítása végett;

Csongrád, Győr és Hajdu vármegyék közönségének feliratait, valamint Zala vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a sajtó szabadságának törvényhozási uton leendő szabályozása ügyében;

Borsod, Heves, Udvarhely, Zala vármegyék és Szatmárnémeti város közönségének feliratait, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekeiben;

Háromszék, Heves, Ugocsa vármegyék, valamint Szatmárnémeti és Zombor városok közönségének feliratait, a húsdrágaság ellen;

Hajdu, Heves, Liptó, Moson és Szilágy vármegyék közönségének feliratait, egy sztrájk-törvény meghozatala iránt;

Csongrád és Győr vármegyék közönségének feliratait, a nemzetiségi izgatások megfékezése iránt;

Udvarhely vármegye, valamint Selmecz- és Bélabánya város közönségének feliratait, a papirbuzával fentartott üzérkedés ellen;

Sáros és Udvarhely vármegyék közönségének feliratait az iránt, hogy a korcsmák és pálinkamérések vasár- és ünnepnapokon zárva tartassanak;

Győr és Moson vármegyék közönségének feliratait, a sorhadi szolgálatból távozó szegénysorsú katonák állami segítésben való részesítése iránt;

Győr vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a törvényhatóságok autonomiájának megvédése és a volt törvényellenes kormány egy sérelmes rendeletének megsemmisítése tárgyában;

Sopron város közönségének kétrendbeli feliratát, a hadügyi költségek folytonos emelkedése és a virilizmus intézménye ellen;

Békés vármegye közönségének feliratát, az alkotmányellenes kormány által megkötött külkereskedelmi szerződések ellen és az önálló gazdasági berendezkedés érdekében;

Csongrád vármegye közönségének feliratát, az alkotmány biztosítása iránt;

Udvarhely vármegye közönségének feliratát, a nemzetiségi törvény módosításával a magyar állam hivatalos nyelvének teljes érvényesülése végett;

a sopronmegyei gazdasági egyletnek, Tálos István, —

a nógrádmegyei gazdasági egyesületnek, gróf Mailáth Géza, —

a hontvármegyei gazdasági egyletnek, Ivánka Oszkár képviselők útján beadott kérvényeit, a munkásbajok orvoslása tárgyában:

a magyarországi tanítók országos bizottságának, Nemes Bertalan képviselő útján beadott kérvényét, a tanítói fizetések rendezése ügyében;

a tokaji r. k. esperesi kerület papságának, Bernáth Béla

képviselő útján beadott kérvényét, az italmérési idő korlátozása érdekében;

a törökkanizsai köztisztviselőknek, Tallián Béla képviselő útján beadott kérvényét, lakásviszonyaik javítása ügyében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1665. Elnök a házszabályok 239. §-a értelmében bemutatja a függőben levő indítványok és interpellatiók jegyzékét.

Felolvastatott.

1666. Elnök bejelenti, hogy Szatmári Mór képviselő »Bihar megye közigazgatási bizottságának január 2-án hozott, a közigazgatási tisztviselők megajándékozására vonatkozó határozata tárgyában« a belügyministerhez intézendő sürgős interpellatió előterjesztésére kért engedélyt s hogy ő ezen engedélyt megadta.

Tudomásul vétetvén, a Ház elhatározza, hogy az interpellatió az ülés végén fél három órakor lesz előterjesztendő.

1667. Jekelfalussy Lajos honvédelmi minister törvényjavaslatot nyujt be:

1. »a közös hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1907. évre való megállapítása tárgyában« és

2. »az 1907. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról«.

Ugyszintén beterjeszti a következő jelentéseket:

1. »az 1905/6. évben tényleges szolgálatban állott közös hadseregbeli és honvéd egyévi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről«;

2. »az 1905/1906-iki szolgálati év folyamán a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a magyar királyi honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről«; végül

3. »a cs. és kir. közös hadseregnek az Ausztriából és a megszállott tartományokból kiegészített csapatainál, illetve ugyanott elhelyezett parancsnokságoknál, hatóságoknál és intézeteknél szolgáló magyar honos katonaállományú tényleges tiszteknek a magyar korona országaiból kiegészített csapatokhoz és az ugyanott elhelyezett parancsnokságokhoz, hatóságokhoz és intézetekhez az 1905. november 1-étől — 1906. november 1-éig terjedő időszakban történt áthelyezéséről, továbbá a magyar honos katonaállományú tényleges tisztekben még fennálló létszámhiányról«.

A benyujtott törvényjavaslatok, illetve jelentések kinyomatását és szétosztását a Ház elrendelte; előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett pedig a véderő-bizottsághoz utasította.

1668. Napirend szerint következett a mentelmi bizottság jelentéseinek tárgyalása.

Rágalmazás vétségével vádolt Molnár Albert orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez esetben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Molnár Albert orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggeszti.

1669. Rágalmazás vétségével terhelt Geréb János orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez ügyben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Geréb János orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggeszti.

1670. Közokirathamisítás vétségével terhelt Bella Mátyás orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez ügyben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Bella Mátyás orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggeszti.

1671. Bella Mátyás orsz. képviselő mentelmi jogának állítólagos megsértése tárgyában a bizottság javaslatára

a Ház kimondja, hogy Bella Mátyás orsz. képviselő mentelmi joga ez esetben meg nem sértetett.

1672. Zichy Jenő gróf, orsz. képviselő mentelmi jogának állítólagos megsértése tárgyában a bizottság javaslatára

a Ház kimondja, hogy Zichy Jenő gróf, orsz. képviselő mentelmi joga ez esetben meg nem sértetett.

1673. Báró Bánffy Dezső és több más országos képviselő által bejelentett mentelmi jog megsértése tárgyában Kálosi József előadó a mentelmi bizottság következő határozati javaslatát ajánlja elfogadásra:

»Méltóztassék a t. Ház határozatilag kimondani, hogy úgy a bejelentett, valamint a többi képviselők által be nem jelentett s hivatalból észlelt valamennyi esetben az alkotmány egyik lényeges biztosítékát képező anyagi és alaki mentelmi jog súlyos megsértését megállapítottnak találván, az ebben első sorban vétkessé vált Plósz Sándor volt igazságügyministert, a ki mint az igazságszolgáltatás legfőbb őre — szembe helyezkedve a törvénynyel, mely a képviselőknek ebbeli minőségükben a Házban elkövetett cselekményeit a Ház határozata nélkül bűnvádi útra terelni tiltja, illetve azokért a bűnvádi értelemben vett felelőtlenséget megállapítja, — maga tett kezdeményező lépést a bűnvádi nyomozás elrendelésére vonatkozó utasítása által a képviselők bűnvádi üldözésére; s a ki nem akadályozta meg a rendőrséget a január 5-iki, általa is törvénytelennek tudott eljárásában: az 1848. évi III. t.-cz. 4. §-ára való utalással, az 1848. évi III. t.-cz. 32. §-ának *a)* pontja alapján vád alá helyezi.

A vád alá helyezést elrendelő határozatnak meghozatala után, annak végrehajtása czéljából rendelje el a képviselőház az 1848. évi III. t.-cz. 34. §-ában a vád pervitelére meghatalmazott három biztosnak a képviselőház tagjaiból való megválasztását és ezen választás foganatosításának napirendre tűzését.

A vád képviseletére hivatott biztosok megválasztása után keresse meg a képviselőház a hitelesített jegyzőkönyvek ide

vonatkozó kivonatának közlése mellett a főrendiházat az iránt, hogy a vád alá helyezésnek törvényszerű elrendelése alapján a vád képviseletére megválasztott biztosok kiküldetésének tudomásul vétele mellett az 1848. évi III. t.-cz. 34. §-ának megfelelőleg a kebeléből megalakítandó biróságnak megválasztása iránt intézkedni, ennek megtörténtéről a képviselőházat, a biróság megalakításánál való jogok gyakorlása czéljából pedig az itélkező biróság megalakulására kitüzendő határidőről a vád képviseletére kirendelt biztosokat a kellő időben értesiteni méltóztassék.

Határozza el továbbá a t. Ház, hogy:

Székely Ferencz koronaügyész ellen, a ki törvényileg körvonalazott hivatali hatáskörét túllépve, az igazságügyminister előadása szerint is döntő befolyást gyakorolt a bűnvádi eljárásnak törvényellenes folyamatba tételére; — úgyszintén:

Pongrácz Jenő volt kir. főügyész ellen, a miért nem akadályozta meg a január 5-iki, ő általa is törvénytelennek tudott eljárás folytatását; — valamint:

dr. Geguss Gusztáv volt kir. főügyészi helyettes ellen, a miért ez alkalmat szolgáltatott a nyomozást teljesitő rendőrségnek a képviselők mentelmi jogának megsértésére, — az 1871. évi VIII. t.-cz. IV. fejezetében körülirt fegyelmi eljárásnak; — végre, hogy:

Rudnay Béla volt rendőrfőkapitány ellen, a miért ez a B. P. R. 1. §-ának tudatos megszegésével, a még mindezideig hiányzó kir. ügyészi határozat nélkül több képviselő ellen képviselői minőségükben a Házban elkövetett állítólagos hatóság elleni erőszak bűntette czímén a nyomozási eljárásnak keresztülvitele által; másrészt a miért a január 5-ikén küldöncz által kezéhez juttatott kir. ügyészi sürgős természetű megkeresésnek a kir. főügyész és ezt követőleg az igazságügyminister szóbeli óvó figyelmeztetései, sőt helytelenítő kijelentései daczára a törvénytelenül megidézett képviselők kihallgatásának befejeztéig történt félretétele által hivatali kötelességét szándékosan és tudatosan megszegte, nyilvánvalólag abból a czélból, hogy a képviselők törvényileg biztositott mentelmi jogukban gyökerező oltalomtól megfosztassanak: — a B. T. K. 471. §-ába ütköző hivatali visszaélés vétsége miatt; — úgyszintén:

Tóth János rendőrkapitány ellen, a miért ez a nevezett képviselőket részben még a képviselőház feloszlatása előtti időkben kelt végzésével »elővezettetés terhe mellett« való fenyegetéssel idézte meg a január 5-iki kihallgatásra oly állítólagos bűncselekmény elkövetése miatt is, melyre nézve a kir. ügyész indítványt sem tett, — a B. T. K. 471. §-ában meghatározott hivatali visszaélés vétsége miatt; továbbá azért, mert ugyanő a belügyministernek január 5-én a nyomozás eredményéről referált s ez által az őt feltétlenül kötelező hivatali titok szentségét megsértette: a B. T. K. 479. §-a alapján a bűnvádi eljárás megindítására az igazságügyminister utasíttatik.«

Ezzel szemben Csizmazia Endre képviselő a következő indítványt terjeszti elő:

»Indítványozom, hogy a mentelmi bizottság 241. számú jelentésével beterjesztett ügy a mentelmi bizottságnak visszaadassék azzal, hogy ujabb tárgyalás után, a melynek idejéről az illető ministerek is értesítendők, tegyen ujabb jelentést.«

Szólani ezután senki sem kivánván,

elnök a vitát bezárja.

Következett a határozathozatal. A kérdés feltevése előtt azonban elnök kijelenti, hogy Csizmazia Endre indítványának ezen szavai: ». . . a melynek idejéről az illető ministerek is értesitendők . . .« a házszabályokkal ellentétben állanak, a menynyiben a házszabályok 141. §-a értelmében a ministerek megvagy meg nem hivása egyedül és kizárólag a bizottságok hatás- és jogkörébe tartozik. E tekintetben a Ház a bizottságoknak utasítást nem adhat; miért is az indítvány ezen részének szavazás alá bocsátását megengedhetőnek nem tartja.

E kérdéssel kapcsolatban a házszabályokhoz történt felszólalás után Csizmazia Endre indítványának

ezen részét visszavonta.

Ezután elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Csizmazia Endrének ekképen módosult halasztó természetű indítványát, igen vagy nem?

A Ház Csizmazia Endre indítványát felállás és ülvemaradás útján megejtett szavazással elfogadta s ennek értelmében ezen ügyet ujabb tárgyalás végett a mentelmi bizottságnak visszaadni rendelte.

1674. Izgatás vétsége miatt elitélt Nagy György orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez esetben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Nagy György orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggesztette.

1675. Becsületsértés vétségével terhelt Szluha István orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez esetben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Szluha István orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggesztette.

1676. Párviadal vétségével terhelt Farkasházy Zsigmond orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez esetben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Farkasházy Zsigmond orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggesztette.

1677. Nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt feljelentett Bene István orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez esetben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Bene István orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggesztette.

1678. Nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt vádolt Bozóky Árpád orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez esetben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Bozóky Árpád orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggesztette.

1679. Párviadal vétsége miatt elitélt Visontai Soma orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez esetben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Visontai Soma orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggesztette.

1680. Párviadal vétsége miatt feljelentett Kardos Samu orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez esetben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Kardos Samu orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfügesztette.

1681. Magánokirathamisítás bűntette miatt vádolt Fogarassy Zsigmond orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez esetben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Fogarassy Zsigmond orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggesztette.

1682. Kétrendbeli rágalmazás vétsége miatt feljelentett Koller Tivadar orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez esetben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Koller Tivadar orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggesztette.

1683. Rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt feljelentett Lovászy Andor orsz. képviselő mentelmi ügyében a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez esetben függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Lovászy Andor orsz. képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggesztette.

1684. Nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés vétsége miatt panaszolt Lovászy Andor orsz. képviselő mentelmi ügyében

a bizottság javasolja, hogy nevezett képviselő mentelmi joga ez esetben ne függesztessék fel.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával Lovászy Andor orsz. képviselő mentelmi jogának felfüggesztését ez ügyben megtagadta.

1685. Napirend szerint következett az 1907. évi állami költségvetésnek, és pedig *a vallás- és közoktatásügyi ministerium költségvetésének* folytatólagos tárgyalása; nevezetesen a következő tétel:

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 986.150 K.

Tárgyalás közben az idő előrehaladván,

a tanácskozás félbeszakíttatott.

1686. Elnök ezután javaslatot tesz a legközelebbi ülés idejére és napirendjére vonatkozólag.

A Ház az elnök javaslatát elfogadván, annak értelmében elhatározza, hogy legközelebbi ülését f. hó 11-én, pénteken d. e. 10 órakor tartja meg s annak napirendjére:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatását,
2. az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatását tűzi ki.

1687. Végül Szatmári Mór képviselő terjesztette elő az ülés elején bejelentett sürgős interpellatióját, »Bihar megye közigazgatási bizottságának január 2-án hozott, a közigazgatási tisztviselők megajándékozására vonatkozó határozata tárgyában«, a belügyministerhez.

A belügyministernek az interpellatióra nyomban megadott válaszát úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul vette.

Ezek után elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi január hó 11-én tartott

86. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: **Justh Gyula.** *Jegyző:* **Darányi Ferencz dr.**

1688. Mindenekelőtt felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve, s azt

a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

1689. Elnök bemutatja a pozsonyi kereskedelmi és iparkamarának, továbbá a somogy-szilli, a veszprémi és a siklósi ipartestületeknek, Szentkirályi Zoltán képviselő útján beadott kérvényeit, »az ipari-, gyári- és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy e törvényjavaslat előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasíttatott, e kérvények is kiadatnak az ezen törvényjavaslattal leendő együttes elintézés végett az említett bizottságoknak.

1690. Bemutatja az elnök:

Baranya, Csik és Jász-Nagykún-Szolnok vármegyék közönségének feliratait, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata érdekében;

Árva vármegye és Szeged város közönségének feliratait, a húsdrágaság megszüntetése iránt;

Csik vármegye közönségének feliratát, a törvényhatóságok autonomiájának kiterjesztése iránt;

Liptó vármegye közönségének feliratát, a sajtó szabadságának törvényhozási uton való szabályozásáért;

Komárom vármegye közönségének feliratát, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

Bács-Bodrog vármegye közönségének feliratát, a tanítói fizetések rendezéseért;

a barsmegyei, brassómegyei, gömör-kishontmegyei, mosonmegyei, sárosmegyei, somogymegyei, szolnok-dobokamegyei, udvarhelymegyei gazdasági egyleteknek, Szász Zsombor képviselő útján, — és

a komárommegyei gazdasági egyletnek, ugyan Szász Zsombor képviselő útján beadott kérvényeit, továbbá

a jász-nagykún-szolnokmegyei gazdasági egyletnek, Kuszka István, —

a zemplénmegyei gazdasági egyletnek, Meczner Béla, —

a baranyamegyei gazdasági egyletnek, Egry Béla, —

a krassó-szörénymegyei gazdasági egyletnek, Hajdu Frigyes képviselők útján beadott kérvényeit, a munkásbajok orvoslása iránt;

az erdélyrészi tanítóegyesületek szövetségének, a szentlőrinczi esperesi kerület tanítóinak és a felsőpatai tanítói körnek, Philipp János, —

a tornai tanítói körnek, Várady Károly, —

a sopronvidéki r. kath. tanítói körnek, Nagy Barna képviselők útján beadott kérvényeit, a tanítói fizetések rendezése ügyében;

a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármestereinek, Sziklay Ottó képviselő útján beadott kétrendbeli kérvényét, külön városi törvény és a pénzintézeti tőkék jövedelmeinek törvényhatósági és községi adóztatása iránt;

Zenta városnak, Lovászy Andor képviselő útján beadott kérvényét, márczius 15-ének nemzeti ünneppé tétele és az 1898 : V. t.-cz. eltörlése iránt;

Bezdán községnek, gróf Hadik Sándor képviselő útján beadott kérvényét, a Közép-Dunán építendő állami hidnak a Bezdán-kiskőszegi rév helyére építése végett;

az országos magyar kereskedelmi egyesülés verseczi kerületének, Kmety Károly képviselő útján beadott kérvényét, a lóverseny-fogadások meggátlásáért;

a pozsonyi pénzügyigazgatósági tisztviselőknek, Philipp János képviselő útján beadott kérvényét, fizetési viszonyaik rendezése tárgyában;

Goldner Adolf budapesti lakosnak, Pető Sándor képviselő útján beadott kérvényét, hogy a kereskedelemügyi minister a Somogyi Aladár képviselő által a budapesti kerületi általános betegsegélyző pénztárra vonatkozólag tett interpellatió ügyében utasíttassék, hogy kérvényezőt meghallgassa.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1691. Elnök előterjeszti most, hogy Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi minister úr bejelentette, hogy sürgős elfoglaltsága akadályozza őt az ülés elején való megjelenésben és kéri a Házat, hogy ezt tudomásul venni és megbizottjául a házszabályok 214. §-a értelmében Tóth János államtitkárt elfogadni méltóztassék.

A Ház ezt tudomásul vette.

1692. Ezután Lázár Pál, mint a közgazdasági bizottság előadója, a következő két bejelentést teszi:

1. a közgazdasági bizottság 1906. évi szeptember 20-án tartott ülésében tárgyalván a kereskedelemügyi m. kir. minister úrnak a hivatali elődje által *»az őrlőmalmok telepengedélye tárgyában«* kiadott rendeletéről szóló jelentését, azt a maga részéről indokainál fogva elfogadásra ajánlja;

2. a közgazdasági bizottságnak, a kereskedelemügyi m. kir. minister úrnak »a bélyegzőknek a megrendelés-gyüjtési tilalom alul történt kivétele tárgyában« hivatali elődje által kiadott rendeletéről szóló jelentését s azt indokainál fogva elfogadásra ajánlja és kéri, hogy ezen jelentéseknek kinyomatását, szétosztását s majdan napirendre tűzését a Ház határozza el.

A Ház a jelentések kinyomatását, a képviselők közti szétosztását s annak idején való napirendre tüzését elhatározza.

1693. Ernszt Sándor, mint a munkásügyi bizottság előadója, beterjeszti a munkásügyi bizottság jelentését, *»az iparfelügyelők 1903. és 1904. évi tevékenységéről«* szóló kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozólag. Kéri ezt tudomásul venni s annak kinyomatását, szétosztását s napirendre tűzését elrendelni.

A Ház a jelentés kinyomatását, a képviselők közt való szétosztását s annak idején való napirendre tüzését elhatározza.

1694. Heinrich Antal képviselő személyes megtámadtatás czímén kér és nyer szót, mire szavai értelmének helyreigazítása czímén válaszol Hencz Károly.

Ezután következik az 1907. évi állami költségvetés, jelesül a *vallás- és közoktatásügyi tárcza költségvetésének* általános tárgyalása, melynek rendén Dobroszláv Péter képviselő beszéde után

az elnök 10 percznyi szünetet adott.

1695. Szünet után Wekerle Sándor ministerelnök mint m. kir. pénzügyminister beterjeszti a következőket:

1. Törvényjavaslat és indokolása »a koronaérték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. t.-cz. további kiegészítéséről«;

2. Törvényjavaslat és indokolása »az 1892. évi XVIII. t.-cz. alapján a magyar szent korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya között az *érme- és pénzrendszerre* vonatkozólag kötött szerződést kiegészítő újabb pótszerződésről«, — és kérte, hogy a Ház e két törvényjavaslatnak kinyomatását, szétosztását és előleges tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottsághoz utalását rendelje el, mire az elnök indítványára

a törvényjavaslatok ki fognak nyomatni, szét fognak osztatni és előleges tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottságnak kiadatnak.

1696. Következik ismét az 1907. évi költségvetésnek az imént félbeszakadt tárgyalása folytatólag, majd az idő előrehaladván, s szólásra többen lévén feljegyezve,

a tárgyalás félbeszekíttatik.

1697. Erre az elnök indítványára

elhatározza a Ház, hogy holnap, szombaton, január 12-én d. e. 10 órakor ülést tart s ennek napirendjére kitűzi a következőket:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. az állami költségvetés (1907. évre) tárgyalása.

Elnök az ülést

d. u. 1/4 4 órakor berekesztette.

Az 1907. évi január hó 12-én tartott

87. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző*: ***Darányi Ferencz.***

1698. Mindenekelőtt felolvastatott a mult ülés jegyzőkönyve, s azt

a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

1699. Elnök bemutatja a horvát országgyülés elnökének átiratát, melylyel jelenti, hogy Kutuzovics István, a horvát országgyülés részéről a magyar képviselőházba kiküldött orsz. képviselő meghalt, s hogy helyette új képviselőt választanak.

Tudomásul szolgál.

1700. Elnök előterjeszti Rákosi Viktor képviselő szóbeli kérelmét, három heti szabadságidő engedélyezéseért.

A Ház a kért szabadságot nevezett képviselőnek megadja.

1701. Bejelenti elnök a házszabályok 154. §-a értelmében, hogy az összeférhetetlenségi állandó bizottság Burdia Szilárd, Ertl János és Lányi Mór képviselők összeférhetetlenségi ügyeinek tárgyalását január 29-én d. u. 5 órakor fogja megkezdeni.

Tudomásul szolgál.

1702. Elnök bemutatja:

Gömör-Kishont és Sáros vármegyék közönségének feliratait, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében;

Komárom vármegye közönségének feliratát, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata iránt;

Heves vármegye közönségének feliratát, a tanítói fizetések rendezése iránt;

Sáros vármegye közönségének feliratát, továbbá

a csongrádmegyei gazdasági egyletnek, Faragó Antal, — és

a kisküküllőmegyei gazdasági egyletnek, Pataky László képviselők útján beadott kérvényeit, a munkásbajok orvoslása végett;

a kisszebeni kerület r. kath. papságának, Szinyei-Merse Félix képviselő útján beadott kérvényét az iránt, hogy a vasárnapi munkaszünet a korcsmákra és pálinkamérésekre is kiterjesztessék.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1703. Wekerle Sándor ministerelnök, m. kir. pénzügyminister beterjeszti a m. kir. állami számvevőszék jelentését, »az 1906-iki számadási év III. negyedében előfordult túlkiadások-, előirányzat nélküli kiadások- és hitelátruházásokról« azon kérelemmel, hogy a Ház ezt kinyomassa, szétosztassa s előzetes tárgyalás és jelentéstétel czéljából a zárszámadás-vizsgáló bizottsághoz utasítsa.

A jelentés kinyomatását, szétosztását és előzetes tárgyalás és jelentéstétel czéljából a zárszámadás-vizsgáló bizottsághoz utalását a Ház elhatározza.

1704. Baloghy Ernő, mint a mentelmi bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentését Petrovics István, Lovászy Márton, Szentiványi Gábor, Hodzsa Milán, Hédervári Lehel, Somogyi Aladár és Bresztyenszky Kálmán képviselők mentelmi ügyében eszközölt tárgyalás eredményéről, kérvén a Házat, hogy a jelentéseket kinyomatni, szétosztatni s napirendre tűzni méltóztassék.

A jelentések ki fognak nyomatni, a képviselők közt szét fognak osztatni s annak idején tárgyalás végett napirendre fognak kitüzetni.

1705. Okolicsányi László képviselő, mint az igazolási állandó bizottság jegyzője, előterjeszti a bizottságnak január 11-én báró Wesselényi Ferencz, Kolozsvár sz. kir. város II-ik kerületében megválasztott képviselő megbizólevele tárgyában hozott hatá-

rozatát és benyujtja az erről szóló jegyzőkönyvet a megbizólevéllel együtt, minek folytán

a Ház báró Wesselényi Ferenczet a kérvényezésre, illetve panaszolásra megszabott 30 nap fentartásával igazolt képviselőnek mondja ki s az ideiglenesen igazolt képviselők névjegyzékébe iktattatja.

Elnök javaslatot tesz báró Wesselényi Ferencznek az osztályokba való soroztatására. Minthogy a IX. osztályban van ez idő szerint legkevesebb tag, javaslatára

a Ház báró Wesselényi Ferenczet a IX. osztályba sorozza.

1706. Elnök ezután felhívja Várady Károly jegyzőt az indítvány- s interpellatiós könyvek felolvasására.

Várady Károly jegyző jelenti, hogy az inditvány-könyvben ujabb bejegyzés nincs; az interpellatiós könyvbe Sándor Pál képviselő 1907. január 12-én a kereskedelemügyi ministerhez a következő interpellatiót jegyezte be:

»Vasuti szállítások tárgyában.«

Erre elnök indítványozza, hogy a Ház 1/2 3 órakor térjen át az interpellatió meghallgatására.

A Ház ily értelemben határoz.

1707. Ezután következik az 1907. évi állami költségvetésnek, jelesül a *vallás- és kozoktatásügyi tárcza költségvetésének* tárgyalása általánosságban.

E közben az idő előrehaladottsága folytán, miután a tárgyhoz még több szónok van feljegyezve, a tárgyalás 1/2 3 órakor félbeszakíttatik s az elnök javasolja, hogy, mielőtt az interpellatióra áttérnénk, állapítsa meg a Ház a következő ülés idejét és napirendjét, minek folytán

elhatározza a Ház, hogy hétfőn, január 14-én d. e. 10 órakor ülést tart, a melynek napirendje legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása.

1708. Most pedig az elnök felhivására Sándor Pál képviselő előterjeszti a ma bejegyzett interpellatióját: »Vasuti szállítások tárgyában« a következő két kérdéssel:

»1. Minő intézkedéseket szándékozik foganatosítani a m. k. államvasutak vonalain ezidőszerint fennálló torlódás mielőbbi megszüntetésére?

2. Szándékozik-e s mely intézkedésekkel gondoskodni arról, hogy az ily állapotok ismétlődése elkerültessék?«

Erre a kereskedelemügyi minister távollétében s helyett a ministerelnök nyomban válaszolván,

a Ház a választ tudomásul vette.

Ennek megtörténte után

elnök az ülést d. u. 3 órakor berekesztette.

Az 1907. évi január hó 14-én tartott
88. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

1709. Elnök az ülést megnyitja, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1710. Elnök bemutatja a Curia átiratát, melylyel megküldi a Rudnyánszky György képviselő választásának érvényessége ügyében hozott és a kérvényezőket elutasító iteletét.

Tudomásul szolgál és minthogy Rudnyánszky György megbízólevele ellen annak idején kifogás tétetett, — erről az I-ső biráló bizottság a curiai átirat kapcsán jegyzőkönyvi kivonattal értesíttetik.

1711. Elnök bemutatja:

Esztergom és Ung vármegyék, valamint Győr város közönségének feliratait, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata tárgyában;

Ung vármegye és Győr város közönségének feliratait, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

Ung vármegye és Kassa város közönségének feliratait, a néptanítók anyagi helyzetének javítása végett;

Háromszék vármegye közönségének feliratát, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében;

Csík vármegye közönségének feliratát, az 1886. évi XXI. és XXII. t.-czikkek módosítása iránt;

Szeben vármegye közönségének feliratát, a húsdrágaság ellen;

Kassa város közönségének feliratát, a sajtó szabadságának törvényhozási uton leendő szabályozása tárgyában;

Szabolcs és Ung vármegyék közönségének feliratait, továbbá az abauj-tornamegyei gazdasági egyletnek és a szabolcs-vármegyei mezőgazdák nagy-gyülésének, Hammersberg László képviselő útján beadott kérvényeit, a munkásbajok orvoslása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1712. Moskovitz Iván, a kérvényi bizottság előadója, jelenti, hogy a kérvényi bizottság a kérvények 10-ik sorjegyzékét tárgyalásra előkészítette. Indítványára

a Ház elhatározza, hogy a kérvények 10-ik sorjegyzéke ki fog nyomatni, a képviselők között szét fog osztatni, s annak idején napirendre fog tüzetni.

1713. Ezután napirend szerint következett az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása és pedig a *vallás- és közoktatásügyi tárcza* első tétele.

Az idő előrehaladván, s mert még többen vannak feliratkozva, a tárgyalás félbeszakíttatik.

Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap, kedden, f. hó 15-én d. e. 10 órakor tartsa, melynek napirendjét:

az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása, s

az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása képezze.

A Ház az elnök javaslatát elfogadván, elnök az ülést berekeszti.

Az 1907. évi január hó 15-én tartott

89. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

1714. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1715. Elnök bemutatja Kardos Samu képviselő levelét, melyben egészségi okokból, egészségének helyreállítása czéljából hat heti szabadságot kér.

A Ház a kért szabadságot megadja.

1716. Elnök bemutatja:

Békés vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a 48-as honvédek és özvegyeik nyugdíja, továbbá a magyar nyelvű czégfeliratok tárgyában;

Kassa sz. kir. város közönségének feliratát, a magyar nyelvű czégfeliratok tárgyában;

Bihar vármegye közönségének négyrendbeli feliratát, a sajtószabadság biztosítása, külön sztrájk-törvény alkotása, a honvédség egyenruhája és a magyar nyelvű czégfeliratok tárgyában;

a fejérmegyei gazdasági egyesületnek, Koller Tivadar képviselő, —

a szabolcsmegyei gazdasági egyesületnek, Meskó László képviselő útján beadott kérvényeit, a munkásbajok orvoslása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1717. Honvédelmi minister benyujtja »az 1887. évi XX., az 1891. évi X-ik és az 1896. évi IV. t.-czikkek módosításáról« szóló törvényjavaslatot és indokolását, kérve annak kinyomatását, szétosztását, előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottsághoz való áttételét.

A Ház a benyujtott törvényjavaslatnak kinyomatását, szétosztását, tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottsághoz való kiadatását elrendeli.

1718. Napirend szerint következett ezután az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása, és pedig a *vallás- és közoktatásügyi tárcza* első tétele, melynek folyamán többek hozzászólása után Kmety Károly szólal fel, kit, miután a napirenden lévő tárgytól eltért, elnök ismételten figyelmeztet, hogy szorosan a napirenden lévő tárgyhoz szóljon, mire Kmety Károly engedélyt kér a t. Háztól, hogy a tárgytól eltérőleg foglalkozhassék a szinészet kérdésével erkölcsi szempontból.

Elnök felteszi a kérdést, megengedi-e a Ház, hogy Kmety Károly képviselő a tárgytól eltérőleg beszélhessen? A Ház felállás és ülvemaradás által szavaz, miután a többség nem volt constatálható, elnök elrendeli a Ház megszámlálását, mely után constatáltatott, hogy a Ház nem határozatképes, mire elnök

az ülést félórára felfüggeszti.

Szünet után elnök az ülést megnyitván, constatálja, hogy a Ház most már nézete szerint határozatképes, miért is kérdést intéz a Házhoz, kivánja-e a Ház a házszabályok 259. §-ának alkalmazását?

A Ház nem kivánja.

Ezek után Kmety Károly képviselő kijelenti, hogy ama kérelmétől, hogy a napirenden lévő tárgytól eltérőleg beszélhessen, eláll,

mit a Ház tudomásul vesz.

Annak constatálása után, hogy szólásra senki sincs feljegyezve, s hogy szólani senki sem kiván, elnök a vitát bezárja s javasolja, hogy a Ház holnap, január hó 16-án d. e. 10 órakor tartson ülést, melynek napirendje legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

Elnök az ülést

d. u. 3 óra 5 perczkor bezárta.

Az 1907. évi január hó 16-án tartott

90. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

1719. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1720. Elnök bemutatja:

Temes vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a honvédség egyenruhájának magyar jellege és a néptanítók helyzetének javítása tárgyában;

Bács-Bodrog- és Temes vármegyék közönségének feliratait, egy sztrájk-törvény megalkotása végett;

Csanád vármegye közönségének feliratát, a húsdrágaság ellen;

a pancsovai gazdasági egyesületnek, Bohus Károly képviselő útján beadott kérvényét, a munkásbajok orvoslása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1721. Várady Károly jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben újabb bejegyzés nem eszközöltetett;

az interpellatiós könyvben 1907. január 15-iki kelettel Samassa János képviselő a következő interpellatiót jegyezte be a kereskedelemügyi m. kir. ministerhez: »a m. á. v. ügykezelésében előforduló hiányok és mulasztások tárgyában«.

Elnök javasolja, hogy miután a Ház az ülésszak elején akként határozott, hogy az interpellatiókra fél órával a tárgyalási idő elteltével tér át, tekintettel arra, hogy a Háznak egy hosszú időn át volt jeles tagja, Bernáth Dezső, kihez a Ház tagjai közül igen sokat benső barátság fűz, elhalálozott s temetése ma d. u. 3 órakor lesz, ennélfogva javasolja, hogy erre való tekintettel határozza el a Ház, hogy az interpellatióra már két órakor térjen át a Ház.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

1722. Elnök jelenti, hogy a közgazdasági bizottság előadója, Eitner Zsigmond képviselő óhajt jelentést tenni a Háznak, a ki beterjeszti jelentését a kereskedelemügyi m. kir. ministernek »a m. kir. iparfelügyelők 1903—1904. évi tevékenységéről« szóló jelentése tárgyában, — kéri jelentésének kinyomatását, szétosztását.

A Ház a jelentés kinyomatását, szétosztását s annak idején leendő napirendre tűzését elrendeli.

1723. Következett napirend szerint az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása és pedig a *vallás- és közoktatásügyi tárcza* első tétele, melyhez többek felszólalása után elnök a tanácskozást befejezettnek nyilvánítja s kérdést intéz a Házhoz, elfogadja-e a Ház a tárgyalás alatt levő tételt?

A Ház a tételt elfogadja.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 235.300 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Tüdővészes betegeknek szanatóriumokban való ápolására . . . . 5.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 236.111 K.

A Ház megszavazza.

1724. Országos közoktatásügyi tanács.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 23.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 10.000 K.
A Ház megszavazza.

1725. Budapesti királyi egyetem.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 3. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 2. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,891.768 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 1,301.650 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A budapesti kir. tudományegyetemi kör segélyezésére . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A budapesti általános poliklinikai egyesület segélyezésére . . . . 13.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A budapesti egyetemen a Mensa academica egyesületnek házbér fejében . . . 4.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Az általános egyetemi segélyegylet részére . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. A közegészségtani intézet fölszerelésének kiegészítésére . . . . 6.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. A földrajzi intézet részére beszerzendő műszerekre . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. Az idegkórtani klinika fölszerelésére . . . . 6.000 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. A gyógyszerész-gyakornoki tanfolyam segélyezésére . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

9. rovat. A két boncztani tanszék fölszerelésére . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

10. rovat. Az elméleti fizikai tanszék tanszergyüjteményének költségeire . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

11. rovat. A budapesti általános kisérleti kór- és gyógytani intézet tudományos fölszerelésére . . . . 15.000 K.
A Ház megszavazza.

12. rovat. Egyetemi Röntgen-intézet személyi és dologi kiadásaira átalányképen . . . 10.000 K.
A Ház megszavazza.

13. rovat. A Budapesten 1909-ben megtartandó XVI. nemzetközi orvosi congressus összköltségeire szükséges 100.000 K 1-ső részlete . . . . 25.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

Az egyetemi szemészeti klinika új épületére szükséges 600.000 Knak kölcsön útján beruházandó 1-ső részlete fejében . . . . . . 200.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 1,462.277 K.
A Ház megszavazza.

1726. Budapesti Pasteur-intézet és kórház.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 27.122 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 64.950 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 92.000 K.
A Ház megszavazza.

1727. Kolozsvári Ferencz József tudományegyetem.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 5. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 3. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 832.371 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 316.368 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A kolozsvári egyetem szövettani, fejlődéstani és közegészségtani intézeteinek tanszerekkel való folytatólagos felszerelésére . 8.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A bölcsészeti, nyelv- és történettudományi kar seminariumainak alapfölszerelésére . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A kolozsvári egyetem növénytani tanszéke hiányos felszerelésének pótlására 2.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A vegytani intézet pótlólagos fölszerelésére . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. A physikai intézet fölszerelésére 5.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. A földrajzi intézet fölszerelésére 5.000 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. A kolozsvári egyetem ásvány- és földtani tanszéke hiányos felszerelésének pótlására . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. Az egyetemi könyvtár átköltözésével felmerülő személyi és dologi kiadások fedezésére 1-ső részletül . . . . 12.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A kolozsvári új egyetemi könyvtár czéljára és az egyetem további fejlesztésére szükséges telkek ára fejében, valamint a könyvtár építési költségeire kölcsön útján beruházandó 1,400.000 Knak 4. és utolsó részlete fejében . 200.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Az állattani és összehasonlító boncztani intézet új épületének felépítésére és felszerelésére szükséges és kölcsön útján beszerzendő 600.000 K 1-ső részlete fejében . . . . . 200.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 154.095 K.
A Ház megszavazza.

1728. Kolozsvári Karolina országos kórház és egyetemi klinikák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 6. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 4. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 136.491 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . 672.000 K
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A tüdővészesek pavillonjának és az apáczaláknak gondnoki alapfelszerelésére . . . . . 400.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

A kolozsvári egyetemi ideg- és elmegyógyászati klinika telkének kiegészítésére kölcsön útján beruházandó . . . . 106.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 513.204 K.
A Ház megszavazza.

1729. József-műegyetem.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 7. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 5. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 740.189 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 236.900 K.
A Ház megszavazza és a személyi járandóságok és dologi kiadások között az átruházási jogot megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A műegyetemen tartandó párhuzamos előadásokra . . . . 40.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A műegyetemi ifjusági egyletek segélyezésére . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A műegyetem czéljaira bérelt helyiségekért . . . . 88.500 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A József-műegyetemen még hiányzó felszerelésekre . . . . 30.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. A kisérleti physika fölszerelésére 5.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. A két kémiai tanszék tudományos fölszerelésére . . . . 25.000 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. A technikai physika felszerelésére 5.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

Az új műegyetemi épület létesítésére az 1902. évi XVII. t.-cz. értelmében szükséges 10,000.000 Kból 6. részletül . . . . 1,400.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 149.500 K.
A Ház megszavazza.

1730. Középiskolai tanárképzők.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 8. czim.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 7. czim.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 153.640 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 66.127 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Középiskolai tanárképzők segélyezése . . . . 36.000 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Az Eötvös collegium épületére szükséges 500.000 K kölcsön útján beruházandó 2-ik részlete 200.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 14.400 K.

A Ház megszavazza.

1731. Kassai jogakadémia.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 9. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 62.045 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 6.448 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Közegészségtani előadások díjazására a jogakadémiákon . . . . 2.000 K.

A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 2.200 K.

A Ház megszavazza.

1732. Ógyallai csillagda. (Konkoly-Thege Miklós-féle alapítvány.)

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 10. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 12.780 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 13.500 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások:

Photoheliograph beszerzésére . . . . . 8.000 K.

A Ház megszavazza.

1733. Tankerületi főigazgatóságok.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 157.663 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 29.000 K.

A Ház megszavazza.

1734. Budapesti középiskolai tanárképző intézettel kapcsolatos gyakorló főgymnasium.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 12. czím.

Rendkivüli kiadások:

Beruházások: VII. fejezet, 6. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 9. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 66.324 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 11.956 K.

A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

A gyakorló főgymnasium épületének kibővítésére és tornacsarnok felépítésére, valamint a berendezési költségekre szükséges 200.000 Kból kölcsön útján beruházandó 2-ik és utolsó részlet 70.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 10.000 K.

A Ház megszavazza.

1735. Állami gymnasiumok és reáliskolák.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 13. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 7. czím.

Beruházások: VII. fejezet, 7. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 10. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 4,617.293 K.

Elnök az ülést 10 perczre felfüggeszti.

1736. Szünet után elnök az ülést ujból megnyitja s jelenti, hogy az igazságügyminister kiván előterjesztést tenni.

Igazságügyminister beterjeszti a következő törvényjavaslatokat:

1. »A polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893: XVIII. t.-czikknek módosítása tárgyában.«

2. »A bűnvádi perrendtartásról szóló 1896: XXXIII. t.-cz. módosítása és kiegészítése tárgyában.«

3. »Az ügyvédi rendtartásról szóló 1874: XXXIV. t.-czikk módosítása tárgyában.«

4. »A házasság érvényességének előfeltételeire vonatkozó törvények összeütközéseinek kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában.«

5. »A házasságok felbontására, valamint az ágy- és asztaltól való elválásra vonatkozó törvények és az ily tárgyú biráskodás terén támadható összeütközések kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában.«

6. »A kiskorúak gyámságának szabályozása végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában.«

7. »Az 1902. évi junius 12-én Hágában aláirt három nemzetközi egyezménynek egyfelől a magyar szent korona országai, másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok közt megfelelő értelemben való kölcsönös alkalmazásáról szóló egyezmény beczikkelyezése tárgyában.«

Igazságügyminister kéri ezen beterjesztett törvényjavaslatoknak kinyomását, szétosztását és előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz leendő utasítását.

A Ház az igazságügyminister által beterjesztett törvényjavaslatoknak kinyomását, szétosztását és az igazságügyi bizottságnak leendő kiadatását elrendeli.

1737. Következik az 1907. évi állami költségvetés részletes tárgyalásának folytatása és pedig a *vallás- és közoktatásügyi költségvetésnek* az állami gymnasiumok és reáliskolákra vonatkozó személyi járandóságok tétele.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 555.500 K.

A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Állami középiskolák butorbeli felszerelésének pótlására és tanszerbeli alapfelszerelésére . . . . 60.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A budapesti III. és X. ker. főgymnasium új osztályainak butorozására és felszerelésére . . . . 12.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. A budapesti VII. ker. külső főgymnasium új osztályainak felszerelésére . . . 4.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A középiskolai tanárok részére tartandó rendkivüli tanfolyamok költségeire . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Szemléltető képekre . . . . 4.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Magyar fali- és kézi-térképek készítésének segélyezésére . . . . 6.000 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. Leánygymnasiumi magántanfolyamok segélyezésére . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. Középiskolai tanárok és tanárjelöltek számára készitendő tudományos kézi- és segédkönyvekre . . . . 12.000 K.
A Ház megszavazza.

9. rovat. Budapesti középiskolák új párhuzamos osztályainak személyi és dologi kiadásaira átalánykép . . . . 12.000 K.
A Ház megszavazza.

10. rovat. Középiskolai művészettörténeti gyüjteményekre . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

11. rovat. Művészettörténeti rendkivüli előadások díjazására . . . . 1.000 K.
A Ház megszavazza.

12. rovat. Magyar-olasz és olasz-magyar szótár készítésére . . . . 3.200 K.
A Ház megszavazza.

13. rovat. Középiskolai ifjusági olvasmányokra . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

14. rovat. Játékdélutánok dologi kiadásaira . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

15. rovat. Szemléltető oktatás szükségleteire . . . . 3.000 K.
A Ház megszavazza.

16. rovat. Az országos középiskolai tanáregyesület segélyezésére . . . . 1.400 K.
A Ház megszavazza.

17. rovat. A budapesti III. ker. gymnasium bérhelyiségeinek átalakítására szükséges 21.200 Knak 3-ik részlete fejében . . . . . 5.300 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A budapesti VI. ker. állami főgymnasium épületére és berendezésére szükséges

650.000 Kból kölcsön útján beruházandó 3-ik és utolsó részlet . . . . 150.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A budapesti VII. ker. (külső) állami főgymnasium telkére, épületére és belső felszerelésére szükséges 1,000.000 K kölcsön útján beruházandó 3-ik és utolsó részlete . . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A zsolnai állami főreáliskola kibővítésére szükséges 180.000 Kból kölcsön útján beruházandó 2-ik és utolsó részlet. . . . 60.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A fogarasi gymnasium épületére és belső berendezésére szükséges 360.000 K kölcsön útján beruházandó 4-ik és utolsó részlete 40.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. A fiumei állami főgymnasium részére emelendő épület költségeire szükséges 500.000 Kból kölcsön útján beruházandó 1-ső részlet . . . . 200.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. A losonczi állami főgymnasiumi épület átalakítási költségeire . . . . 51.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 1,401.886 K.
A Ház megszavazza.

1738. Felekezeti-, törvényhatósági- és községi középiskolák segélyezése (az 1883. évi XXX. t.-cz. 47. §-a értelmében).

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 14. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 8. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 2,444.656 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Felekezeti-, törvényhatósági-, valamint községi középiskoláknál befektetésekre . . . . 428.660 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 11.000 K.
A Ház megszavazza.

1739. Középiskolai internatusok: Déva, Erzsébetváros, Munkács, Székelyudvarhely.

A középiskolai internatusok, alumneumok és convictusok segélyezése.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 15. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XI. fejezet. 9. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 12. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 31.804 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 97.550 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A budapesti VII. ker. gymnasium mellett szervezett horvát internatus fentartási költségeire . . . . 23.700 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A délvidéki földművelők gazdasági egyesülete által fentartott szegedi convictus segélyezésére . . . . 6.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. A Gyertyámos községe által fentartott convictus segélyezése . . . . . . 3.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. A rózsahegyi internatus segélyezésére . . . . 3.000 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. Egyéb internatusok, valamint alumneumok és convictusok segélyezésére . . 1.600 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület által Szegeden felállítandó középiskolai internatus építéséhez nyujtandó 200.000 K államsegély 2. részlete fejében . . . . 20.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 98.716 K.
A Ház megszavazza.

1740. Állami felsőbb leányiskolák. (Arad, Beszterczebánya, Békéscsaba, Budapest, Eger, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Lőcse, Máramarossziget, Mezőtúr, Pozsony, Sopron, Szeged, Temesvár, Trencsén.)

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 16. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 10. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 8. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 13. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 795.789 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 490.200 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Községi és felekezeti felsőbb leányiskolai tanerők illetményeinek kiegészítésére . . 30.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Az orsz. nőképző-egyesület által fentartott »Veres Pálné felsőbb leányiskola« segélyezésére . . . . 10.000 K.

A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Állami felsőbb leányiskolák tanszerbeli felszerelésére . . . . 6.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Az állami felsőbb leányiskolák és internatusok bútorának és fölszerelésének kiegészítésére . . . . 9.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Állami felsőbb leányiskolai főzőtanfolyamok fölszerelésére és a szükséges helyiségek átalakítására . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Egyes állami felsőbb leányiskoláknál szükséges nagyobb helyreállításokra, átalakításokra és beszerzésekre . . . . 29.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A trencséni állami felsőbb leányiskola építésére és fölszerelésére szükséges 410.000 K kölcsön útján beruházandó 3-ik és utolsó részlete . . . . 80.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A pozsonyi állami felsőbb leányiskola épületének kibővítésére szükséges 160.000 K kölcsön útján beruházandó 2-ik és utolsó részlete 120.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A kassai állami felsőbb leányiskola épületének helyreállítására szükséges 42.000 K első részlete fejében . . . . . . 8.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A lőcsei állami felsőbb leányiskolánál betegpavillon létesítésére szükséges 45.000 K 1-ső részlete fejében . . . . . . 15.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 442.000 K.
A Ház megszavazza.

1741. Vizsgálati bizottmányok.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 17. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 14. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 69.200 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 29.200 K.
A Ház megszavazza.

1742. Népnevelési tanfelügyelőségek.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 18. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 11. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 15. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 654.761 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . 169.000 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A kir. tanfelügyelői irodák bebutorozására 3.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 400 K.
A Ház megszavazza.

1743. Állami elemi népiskolák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 19. czím.

Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 16. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 8,785.260 K.

Bánffy Dezső báró d. u. 3/4 2 órakor ama kérelmet terjeszti elő, hogy tekintettel az idő előrehaladottságára, miután a Ház úgy határozott, hogy 2 órakor tér át az interpellatióra, beszédét a holnapi ülésén mondhassa el.

A Ház az engedélyt megadja.

1744. Elnök javasolja, hogy a legközelebbi ülés holnap, 1907. évi január 17-én d. e. 10 órakor tartassék, melynek tárgyai lesznek elnöki előterjesztések és irományok bemutatása, s az állami költségvetés tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

1745. Következett Samassa János interpellatiója a kereskedelemügyi m. kir. ministerhez, »a m. á. v. ügykezelésében előforduló hiányok és mulasztások tárgyában«.

Az interpellatio a házszabályok 204. §-a értelmében kiadatik a kereskedelemügyi m. kir. minister úrnak.

Több tárgy nem lévén,

elnök az ülést 1 óra 50 perczkor bezárja.

Az 1907. évi január hó 17-én tartott

91. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

1746. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1747. Elnök bemutatja a pásztói ipartestületnek, Csépány Géza képviselő útján beadott kérvényét, »az ipari- gyári- és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat iránt.

Minthogy e törvényjavaslat előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasíttatott, jelen kérvény is együttes elintézés végett kiadatik az említett bizottságoknak.

1748. Elnök bemutatja:

Árva vármegye közönségének feliratát, a tanítói fizetések rendezése tárgyában;

a csíkvármegyei gazdasági egyesületnek, Györgypál Domokos képviselő útján, — és

a kiskunfélegyházi ipartestületnek, Holló Lajos képviselő útján beadott kérvényeit, a munkásbajok orvoslása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1749. Következett az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása és pedig a *vallás- és közoktatásügyi költségvetésnek* az állami elemi népiskolák, rendes kiadások első tétele, a személyi járandóságok 8,785.260 Kval.

A tételhez többek közt felszólal Mezőfi Vilmos képviselő is, a ki a következő indítványt terjeszti be:

»A képviselőház utasítja a kormányt, hogy a községi és felekezeti népiskolák rendszerének megszüntetése mellett a kötelező és ingyenes népoktatásnak államivá tétele czéljából a megfelelő javaslatokat terjessze elő a képviselőháznak,

s javaslataiban mondja ki:

1. Az állami tanító, állami tisztviselő.

2. Az állami tanítók fizetés, lakbér és végellátás tekintetében tényleg az állami tisztviselők X. és XI. rangosztályába soroztatnak olykép, hogy az állami tanító minden négy év leteltével hivatalból előlép a következő magasabb fokozatba.

3. Az állam által átvett tanítók más jellegű iskoláknál eltöltött szolgálati évei a rangosztályba beosztásnál beszámítandók.

4. Az állami elemi iskolai igazgató-tanítók helyzete az állásnak megfelelően rendeztessék,

s eme javaslatait oly időben terjessze a képviselőház elé, hogy már az 1908. évi költségvetésbe a községi és felekezeti népiskolák államosításának költségei és a tanítók fizetésrendezésének költségei is beilleszthetők legyenek«.

Többek felszólalása után, miután szólásra senki sem jelentkezett, elnök elrendeli a szavazást, és pedig első sorban a tételre, s ha ebben a kérdésben a Ház döntött, akkor Mezőfi Vilmos indítványát bocsátja szavazás alá.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárulván, a tételt megszavazza, Mezőfi Vilmos indítványát nem fogadja el.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 1,234.750 K.

A tételt a Ház megszavazza.

3. rovat. Uj iskolák felállítására. . . . 150.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Uj állami iskolák épületeinek létesítésére kölcsön útján beruházandó . . . . 400.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 934.479 K.

A Ház a tételt megszavazza.

1750. Községi-, felekezeti- és magán-népiskolák segélyezése.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 20. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 4,086.500 K.
A Ház a tételt megszavazza.

1751. Gazdasági ismétlő iskolák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 21. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 274.920 K.
A Ház a tételt megszavazza.

1752. Kisdedóvó intézetek és menedékházak.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 22. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 10. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 17. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 1,257.332 K.
A Ház a tételt megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Kisdedóvódák és menedékházak épületeinek helyreállítására és építkezésekre . . . . 100.000 K.
A Ház a tételt megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 15.930 K.
A Ház a tételt megszavazza.

1753. Népnevelési intézetek közös szükséglete.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 23. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 1,215.000 K.
A Ház a tételt megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Beruházások:

Állami elemi iskolák építkezéseire . . . 150.000 K.
A Ház a tételt megszavazza.

1754. Felső nép- és polgári iskolák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 24. czím.

Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 12. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 12. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 18. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 3,237.886 K.
A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások (állami és községi felső nép- és polgári iskolák részére) . . 279.000 K.
A Ház a tételt megszavazza.

3. rovat. Budapest székes főváros községi polgári iskoláinak segélyezésére . . . . . . 30.000 K.
A Ház a tételt megszavazza.

4. rovat. Állami polgári és felső népiskolai internatusok fentartási költségeire . . . . . 15.000 K.
A Ház a tételt megszavazza.

5. rovat. Községi és felekezeti felső nép- és polgári iskolai tanerők fizetésének kiegészítésére . . . . 150.000 K.
A Ház a tételt megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A gyakorlati háztartás (főzőiskolák) intézményének segélyezésére . . . . 8.000 K.
A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. Polgári iskolai építkezések segélyezésére . . . . 50.000 K.
A Ház a tételt megszavazza.

Beruházások:

Állami polgári iskolák épületeinek létesítésére kölcsön útján beruházandó . . . . . . 500.000 K.
A Ház a tételt megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 156.042 K.
A Ház a tételt megszavazza.

1755. Polgári tanító- és tanítónőképzők. (Budapest I. ker., Erzsébet nőiskola.)
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 25. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 13. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 19. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások:

1. rovat. Személyi járadóságok . . . . 268.788 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 286.800 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Az Erzsébet nőiskolával kapcsolatosan szervezendő gyakorló polgári iskola bútor- és tanszerbeli felszerelésére szükséges 8.000 Knak 1. részlete fejében . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 90.000 K.
A Ház megszavazza.

1756. Elemi tanitó- és tanitónőképzők.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 26. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 14. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 13. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 20. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 1,091.106 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 1,151.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Országos tanszermuzeum költségeire . . . . 12.000 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Állami tanitó- és tanitónőképző intézetek tanszerbeli felszerelésére . . . . . 10.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Orgonák, zongorák és harmoniumoknak ujakkal való kicserélésére . . . . . 7.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A tanitónőképző intézetek gazdasági berendezésére . . . . 8.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A losonczi állami tanítóképző épületén levő terhek megváltására kölcsön útján beruházandó 46.000 Knak 5. és utolsó részlete 6.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A lévai állami tanítóképző intézet új épületére a város által felajánlott 25.000 K járulékon és a régi épület vételára fejében befolyó 50.000 Kán felül még szükségelt és kölcsön útján beruházandó 275.000 K 2-ik és utolsó részlete fejében . . . . 200.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. A znióváraljai tanítóképző intézet kibővítésére kölcsön útján beruházandó 200.000 K 2-ik és utolsó részlete . . . . . 100.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. A sepsiszentgyörgyi állami tanítónőképző intézet új épületére és fölszerelésére a város és Háromszék vármegye által felajánlott 40.000 K és a még szükségelt és kölcsön útján beruházandó 385.000 K 2-ik részlete fejében . 200.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. A győri állami tanítónőképző intézet internatusi épületének felállítására és berendezésére kölcsön útján beruházandó 165.000 K. 2-ik és utolsó részlete . . . . 125.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 231.960 K.

A Ház megszavazza.

1757. Felekezeti képezdei tanárok illetményeinek kiegészítésére.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 27. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 76.600 K.

A Ház megszavazza.

1758. Kisdedóvónők képzése.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 28. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 21. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 26.380 K.

A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 63.850 K.

A Ház a tételt megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 6.600 K.

A Ház a tételt megszavazza.

1759. Testi nevelés.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 29. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 42.600 K.

Polónyi Dezső képviselő a házszabályok 212. §-ára való hivatkozással, s mert 40 tag nem lévén jelen, a Ház nem tanácskozásképes, kéri a Házat, hogy beszédét holnap mondhassa el.

Elnök a jelenlévőket megszámláltatván, constatálja, hogy a Ház tanácskozásképes, s ennek utána felteszi a kérdést, megadja-e a Ház Polónyi Dezső képviselőnek a jogot arra, hogy beszédét holnap mondhassa el.

A Ház a jogot megadja.

1760. Elnök javasolja, hogy a Ház holnap, pénteken, 1907. évi január hó 18-án d. e. 10 órakor tartson ülést, melynek napirendje:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárulván, elnök az ülést 2 óra 50 perczkor bezárja.

Az 1907. évi január hó 18-án tartott

92. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

1761. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1762. Elnök bemutatja Giesswein Sándor képviselő levelét, melylyel hat heti szabadságidő engedélyezését kéri.

A Ház a kért szabadságidőt Giesswein Sándor képviselőnek megadja.

1763. Elnök bemutatja:

Csanád vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a néptanítók helyzetének javítása és a munkásbajok orvoslása iránt;

Hódmezővásárhely város közönségének kétrendbeli feliratát, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata és a húsdrágaság megszüntetése ügyében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1764. Elnök bemutatja a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság jelentését, az országos bizottság működéséről.

Tudomásul vétetik és a megküldött jegyzőkönyvek, naplók és albizottsági jelentésekkel együtt a Ház irattárába tétetnek.

1765. Következett az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása és pedig *a vallás- és közoktatásügyi költségvetésnek* a »Testi nevelés« tétele.

A Ház a tételt megszavazza.

1766. Balatonfüredi »Erzsébet« szeretetház.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 30. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet 22. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 8.116 K.

A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 29.750 K,
mely tételeknél gróf Apponyi Albert a következő indítványt terjeszti elő:

»A költségvetés XXI. fejezet, 30. czíménél a rendes kiadásoknál a személyi járandóságok és dologi kiadások között átruházási jog adandó.«

A Ház a tételt megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 6.882 K.

A Ház a tételt megszavazza.

1767. Üvegtechnikai intézet.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 31. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 6.800 K.

A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 400 K.

A Ház a tételt megszavazza.

1768. Iparos tanulók iskolái.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 32. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 23. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 389.300 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 5.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

1769. Állami felső kereskedelmi iskolák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 33. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 15. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 14. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 24. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 547.438 K.

A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 48.500 K.

A Ház a tételt megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Az állami felső kereskedelmi iskolák butorzatának és felszerelésének kiegészítésére . . . 6.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A fiumei állami felső kereskedelmi iskola telkének és épületének költségeire szükséges 250.000 Knak kölcsön útján beruházandó 4-ik és utolsó részlete . . . . 50.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. A miskolczi állami felső kereskedelmi iskola épületének költségeire szükséges 180.000 K kölcsön útján beruházandó 2-ik részlete 90.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 32.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

1770. Keleti kereskedelmi akadémia.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 34. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 16. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 25. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 53.200 K.

A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 17.300 K.
A Ház a tételt megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A keleti kereskedelmi akadémia könyvtárának és muzeumának gyarapítására . 1.000 K.
A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. A keleti kereskedelmi akadémia új helyiségének felszerelésére . . . . . . 1.000 K.
A Ház a tételt megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 3.000 K.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi minister a következő indítványt terjeszti elő:

»A költségvetés XXI. fejezet, 34. czíménél a rendes kiadásoknál a személyi járandóságok és dologi kiadások közt átruházási jog adandó.«

A Ház a tételt megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

1771. Kereskedelmi iskolák segélyezése.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 35. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 237.400 K.
A Ház a tételt megszavazza.

1772. Bábaképezdék.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 36. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 17. czím.
Beruházások: VII. fejezet, 15. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 26. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 110.592 K.
A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 187.700 K.
A Ház a tételt megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A bábaképezdék folytatólagos felszerelésére, internatusok létesítésére és fentartására . . . . 25.000 K.
A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. A Debreczen városa által fölépített bábaképezde épületének belső berendezésére, bebutorozására és kórházi felszerelésére szükséges 80.000 K 2-ik részlete fejében . . . . . 40.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A Kassán létesítendő bábaképezde és internatus építésére, belső fölszerelésére, bebutorozására és kórházi berendezésére szükséges 300.000 K kölcsön útján beruházandó 3-ik és utolsó részlete . . . . 20.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A pécsi bábaképezde részére létesítendő épület építési költségeire szükséges 280.000 K kölcsön útján beruházandó 2-ik részlete 100.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 44.000 K.

A Ház megszavazza.

1773. Gyógypaedagogiai intézetek.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 37. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 16. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 27. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 446.189 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 254.920 K.

A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. A Budapest-balparti állami kisegítő iskola létesítésére kölcsön útján beruházandó 115.000 K 2-ik és utolsó részlete . . . 67.500 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A borosjenői és ungvári állami gyógypaedagogiai intézetek kibővítésére és ezzel kapcsolatos átalakítására kölcsön útján beruházandó 100.000 K 2-ik és utolsó részlete fejében 50.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 103.223 K.

A Ház megszavazza.

1774. Képzőművészet és művészi ipar.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 38. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 18. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 28. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 208.020 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A Nemzeti Szalon építkezésére adandó 114.000 K államsegély 1. részlete . . . . . 20.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 2.520 K.
A Ház megszavazza.

1775. Festészeti és szobrászati mesteriskolák.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 39. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 29. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 38.616 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 44.180 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 500 K.
A Ház megszavazza.

1776. Országos mintarajziskola és rajztanárképző.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 40. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 30. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 113.440 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . 69.640 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 8.000 K.
A Ház megszavazza.

1777. Női festőiskola.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 41. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 31. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 12.100 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 8.800 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 1.500 K.
A Ház megszavazza.

1778. Iparművészeti iskola.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 42. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 19. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 32. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 140.740 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 55.000 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Az iparművészeti iskolának népművészeti mintagyüjteménynyel való felszerelésére szükséges 6.000 K 1. részletéül . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

1779. Zeneművészet fejlesztése.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 43. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 30.000 K.
A Ház megszavazza.

1780. Országos zeneakadémia.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 44. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VII. fejezet, 17. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejzet, 33. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 171.317 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 58.356 K.

A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Az orsz. zeneakadémia telkére, épületére, berendezésére és fölszerelésére szükséges 2,900.000 Knak az 1906. évben 6. részletként az előirányzott 100.000 Kval szemben tényleg igénybe vett 600.000 K figyelembevételével kölcsön útján beruházandó 7. és utolsó részlete . . . . . . 1,100.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 30.040 K.

A Ház megszavazza.

1781. Országos szinművészeti akadémia.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 45. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 20. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 34. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 32.040 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 39.800 K.

A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Szinpadi díszletek, bútorok és ruhák beszerzésére . . . . 4.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Intézeti fölszerelésre . . . . 3.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Az intézeti épület javítására . 3.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 35.000 K.

A Ház megszavazza.

1782. A muzeumok és könyvtárak országos felügyelete és országos tanácsa.
Hiteles helyi levéltárak felügyelete.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 46. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 21. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 23.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 273.700 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Hiteles helyi levéltárak felügyelete . . . . 1.500 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások:

Az orsz. felügyelet alatt levő közgyüjtemények építkezéseinek és berendezéseinek segélyezésére . . . . 95.000 K.
A Ház megszavazza.

1783. Magyar nemzeti muzeum.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 47. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 22. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 35. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 281.724 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 287.287 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A magyar nemzeti muzeum laboratoriumainak felszerelésére még szükséges 18.000 K 1. részlete . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A magyar nemzeti muzeum ablakainak és padlójának, valamint több terme nagy butorzatának megujitására még szükséges 35.000 K 1-ső részlete . . . . 8.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A magyar nemzeti muzeum könyvtárának butorozására és egyéb átalakításokra még szüséges 30.000 K 1-ső részlete . . 5,000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A magyar nemzeti muzeum állattára tudományos gyüjteményeinek elhelyezésére készítendő butorokra még szükséges 30.000 K 1-ső részlete . . . . 6.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. A magyar nemzeti muzeum ásvány- és növénytára részére beszerzendő új szekrényekre még szükséges 31.000 K 1-ső részlete . . . . 7.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. A magyar nemzeti muzeum néprajzi osztálya részére új szekrényekre még szükséges 10.000 K 1-ső részlete . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. A magyar nemzeti muzeum néprajzi osztályának könyvtárára még szükséges 10.000 K 1-ső részlete . . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. A régiségtár butorozására és átalakítására még szükséges 16.000 K 1-ső részlete . . . . 4.000 K.
A Ház megszavazza.

9. rovat. A Haynald-féle szakkönyvtár hiányainak pótlására . . . . 6.000 K.
A Ház megszavazza.

10. rovat. A Hermann- és Jankó-féle könyvtár kötési költségeire szükséges 4.000 K 4. és utolsó részlete . . . . 1.000 K.
A Ház megszavazza.

11. rovat. A megüresedő képtári helyiségeknek az állat- és ásványtár czéljaira való átalakítására szükséges 10.000 K 2-ik részlete 2.000 K.
A Ház megszavazza.

12. rovat. 1848/49-es kézirat-gyüjtemény 40.000 K vételárának 4. és utolsó részlete . . 10.000 K.
A Ház megszavazza.

13. rovat. Méhely herpetologiai munkájának kiadására szükséges 50.000 K 2. részlete 10.000 K.
A Ház megszavazza.

14. rovat. Az ország pusztuló néprajzi anyagának összegyüjtésére, elrendezésére és fentartására . . . . 25.000 K.
A Ház megszavazza.

15. rovat. Emich Gusztávtól megvett középkori kéziratok 20.000 K vételárának 2. és utolsó részlete . . . . 10.000 K.
A Ház megszavazza.

16. rovat. A volt képtári helyiségekkel bővült állattári helyiségekbe új szemléltető szekrények költségeire szükséges 50.000 K 1-ső részletéül . . . . 10.000 K.

A Ház megszavazza.

17. rovat. A városligeti iparcsarnokban elhelyezett néprajzi osztály szekrényeinek szétszedésére, összeállítására és javítására szükséges 10.000 K 1-ső részlete . . . . 5.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 29.301 K.

A Ház megszavazza.

1784. Szépművészeti muzeum és magyar történelmi képcsarnok.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 48. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 23. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 36. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 77.080 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 87.820 K.

A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A Magyar Történelmi Képcsarnok metszetgyüjteményének felszerelésére . . . . 2.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A Magyar Történelmi Képcsarnok felállítása alkalmából képkeretek, kartonok és porte-feuillek tömeges beszerzésére 14-ik részlet 4.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Állami vásárlásokra és a Szépművészeti Muzeum anyagának gyarapítására . 180.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. A Szépművészeti Muzeum plasztikai osztályának szükségleteire 6-ik részlet . 125.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. Zichy Mihály festményeinek 120.000 Ks vételára fejében 5-ik részlet . . . 12.000 K.

A Ház megszavazza.

6. rovat. A néhai Munkácsy Mihály özvegye által tett 110.000 Ks alapítvány 1907. évi kamataira . . . . 4.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 2.800 K.

A Ház megszavazza.

1785. Iparművészeti muzeum.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 49. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 24. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 37. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 73.080 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 72.550 K.

A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A könyvtár kiegészítésére szükséges 20.000 Knak 4. részlete . . . . 5.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 5.640 K.

A Ház a tételt megszavazza.

1786. Műemlékek országos bizottsága.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 50. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 21.940 K.

A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 24.000 K.

A Ház a tételt megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között megadja.

1787. Műemlékek fentartása.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 51. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 25. czím.
Rendes bevételek: VIII. fejezet, 38. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 80.208 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Vajdahunyad várán szükséges helyreállítások 490.000 Kt kitevő költségeinek 2-ik részlete fejében . . . . 70.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. Egyházi műemlékek helyreállítására 2-ik részlet fejében . . . . 20.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 10.764 K.

A Ház a tételt megszavazza.

1788. Tudományos, irodalmi és közművelődési czélok támogatása.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 52. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 26. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 39. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 304.104 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Egy classica-philologiai realis encyklopaedia szerkesztői és irói költségeire 15-ik és utolsó részletül . . . . 290 K.

A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. A Kisfaludy-Társaságnak magyar népköltési gyüjtésekre és azok kiadására . . . 3.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

3. rovat. A Magyar Földrajzi Társaságnak Magyarország vidékeinek földrajzi tanulmányozására . . . . 6.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 28.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

1789. Ösztöndíjak.

Rendes kiadások: XXI. fejezet, 53. czím.

Rendes bevételek: VIII. fejezet, 40. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 175.736 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 14.640 K.

A Ház a tételt megszavazza.

1790. Egyházak segélyezése.
Rendes kiadások: XXI. fejezet, 54. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XI. fejezet, 27. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 5,972.622 K.

Ezen tételhez többek hozzászólása után Bánffy Dezső báró benyujtja a következő határozati javaslatot:

»Az 1840. évi VI. t.-cz. a magyar nyelvről.

8. §. Ezentúl minden vallásbeli különbség nélkül plébánosoknak, egyházi szónokoknak, káplánoknak és segédeknek olyanok alkalmaztassanak, kik a magyar nyelvet tudják.

Határozati javaslat.

A képviselőház utasítja a vallás- és közoktatásügyi minister urat, hogy az 1840. évi VI. t-cz. 8-ik §-ának érvényt szerzendő, saját hatáskörében rendeleti úton intézkedjék.«

A Ház a tételt megszavazza, Bánffy Dezső báró határozati javaslatát mellőzi.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Az ág. hitv. és evang. ref. hitv. egyházak alapjának gyarapítására . . . . . 300.000 K.

A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. Az unitárius egyház alapjának gyarapítására . . . . 15.800 K.

A Ház a tételt megszavazza.

3. rovat. A gör. szert. katholikusok egyházi könyveinek kiadására szükséges 400.000 K 3. részlete . . . . 50.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. Az országos izr. iskolaalap segélyezésére . . . . 30.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. A kolozsvári Szent-Ferencz-rendi zárda épületének helyreállítására szükséges 30.000 K építési segély 2-ik részlete . . . . 10.000 K.

A Ház megszavazza.

1791. Nyugdijak.
Rendes kiadások: VI. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 1,915.600 K.

A Ház megszavazza.

1792. A tárczát terhelő kölcsönök.
Rendes kiadások: IX. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: III. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

A tárczát terhelő kölcsönök:
1. rovat. Tőketörlesztés . . . . 1,520.866 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Kamatok . . . . 3,059.821 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

A tárczát terhelő kölcsönök törlesztéséhez nyujtandó hozzájárulások . . . . 14.000 K.
A Ház megszavazza.

1793. A tárczát terhelő kölcsönökből eredő bevételek.
Rendkivüli bevételek: VIII. fejezet, 4. czím.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

1. rovat. Uj állami elemi népiskolák épületeinek létesítésére kölcsön útján beszerzendő 400.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Állami polgári iskolák épületeinek létesítésére kölcsön útján beszerzendő . . 500.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Az orsz. zeneakadémia telkére, épületére, berendezésére és fölszerelésére kölcsön útján beszerzendő 7-ik és utolsó részlet . . . 1,600.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A kolozsvári új egyetemi könyvtár czéljaira és az egyetem további fejlesztésére szükséges telek ára fejében, valamint a könyvtár építési költségeire kölcsön útján beszerzendő 360.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. A losonczi állami tanítóképző épületén levő terhek megváltására szükséges 46.000 K kölcsön útján beszerzendő 5-ik és utolsó részlete . . . . 6.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. A fiumei állami felső kereskedelmi iskola telkének és épületének költségeire szükséges 250.000 Knak kölcsön útján beszerzendő 4-ik és utolsó részlete . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. A budapesti VI. kerületi állami főgymnasium építési és berendezési költségeire szükséges 650.000 Kból kölcsön útján beszerzendő 3-ik és utolsó részlet . . . . 150.000 K.

A Ház megszavazza.

8. rovat. A budapesti VII. ker. külső áll. főgymnasium telkére, épületére és belső berendezésére szükséges 1,000.000 K kölcsön útján beszerzendő 3-ik és utolsó részlete . . . . . 100.000 K.

A Ház megszavazza.

9. rovat. A Kassán létesítendő bábaképezde és internatus építésére, belső fölszerelésére, bebútorozására és kórházi berendezésére szükséges 300.000 K kölcsön útján beszerzendő 3-ik és utolsó részlete . . . . 20.000 K.

A Ház megszavazza.

10. rovat. A trencséni áll. felsőbb leányiskola építésére és fölszerelésére szükséges 410.000 K kölcsön útján beszerzendő, 3-ik és utolsó részlete . . . . , ... 80.000 K.

A Ház megszavazza.

11. rovat. Az Eötvös-kollégium épületére szükséges 500.000 K kölcsön útján beszerzendő 2-ik részlete . . . . 200.000 K.

A Ház megszavazza.

12. rovat. A gyakorló főgymnasium épületének kibővítésére és a tornacsarnok fölépítésére, valamint a berendezési költségekre szükséges 200.000 Kból kölcsön útján beszerzendő 2-ik és utolsó részlet . . . . 70.000 K.

A Ház megszavazza.

13. rovat. A zsolnai állami főreáliskola kibővítésére szükséges 180.000 Kból kölcsön útján beszerzendő 2-ik és utolsó részlet . . . 60.000 K.

A Ház megszavazza.

14. rovat. A pozsonyi állami felsőbb leányiskola épületének kibővítésére szükséges 160.000 K kölcsön útján beszerzendő 2-ik és utolsó részlete 120.000 K.

A Ház megszavazza.

15. rovat. A lévai állami tanítóképző intézet új épületére kölcsön útján beszerzendő 275.000 K 2-ik és utolsó részlete . . . . . 200.000 K.

A Ház megszavazza.

16. rovat. A znióváraljai tanítóképző intézet kibővítésére kölcsön útján beszerzendő 200.000 K 2-ik és utolsó részlete . . . . 100.000 K.

A Ház megszavazza.

17. rovat. A miskolczi állami felső kereskedelmi iskola épületének költségeire szükséges 180.000 K kölcsön útján beszerzendő 2-ik részlete 90.000 K.

A Ház megszavazza.

18. rovat. A gyengetehetségűek Budapest-balparti állami kisegítő iskolája létesítésére kölcsön útján beszerzendő 115.000 K 2-ik és utolsó részlete . . . . 67.500 K.

A Ház megszavazza.

19. rovat. A sepsiszentgyörgyi állami tanítónő-képző intézet új épületére és berendezésére kölcsön útján beszerzendő 385.000 K 2-ik részlete . . . . 200.000 K.

A Ház megszavazza.

20. rovat. A győri állami tanítónőképző intézet internátusi épületének felállítására és berendezésére kölcsön útján beszerzendő 165.000 K 2-ik és utolsó részlete . . . . 125.000 K.

A Ház megszavazza.

21. rovat. A pécsi bábaképezde részére létesítendő épület építési költségeire 280.000 Knak kölcsön útján beszerzendő 2-ik részlete . 100.000 K.

A Ház megszavazza.

22. rovat. A borosjenői és ungvári állami gyógypaed. intézetek kibővítésére és ezzel kapcsolatos átalakítására szükséges 100.000 Knak kölcsön útján beszerzendő 2-ik és utolsó részlete 50.000 K.

A Ház megszavazza.

23. rovat. A fogarasi állami főgymnasium épületére és belső felszerelésére szükséges 360.000 Kból kölcsön útján beszerzendő 4-ik és utolsó részlet . . . . 40.000 K.

A Ház megszavazza.

24. rovat. A budapesti egyetemi szemészeti klinika új épületére szükséges 600.000 Knak kölcsön útján beszerzendő 1-ső részlete fejében 200.000 K.

A Ház megszavazza.

25. rovat. A kolozsvári egyetemi állattani és összehasonlító boncztani intézet új épületének felépítésére és felszerelésére szükséges kölcsön útján beszerzendő 600.000 K 1-ső részlete fejében . . . . 200.000 K.

A Ház megszavazza.

26. rovat. A kolozsvári egyetemi ideg- és elmegyógyászati klinika telkének kiegészítésére kölcsön útján beszerzendő . . . . 106.000 K.

A Ház megszavazza.

27. rovat. A fiumei állami főgymnasium részére emelendő épület költségeire szükséges 500.000 Kból kölcsön útján beszerzendő 1-ső részlet . . . . 200.000 K.

A Ház megszavazza.

1794. Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások.

Rendkivüli kiadások:
Beruházások: X. fejezet, 7. czím.
Rendkivüli bevételek: IX. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. A ministerium elhelyezésére szolgáló épület emelésére 4-ik és utolsó részletként 500.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. A budapesti királyi egyetem orvosi kara mellett létesítendő egyetemi közkórház építésére 3. részletként . . . . 1,000.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások költségeinek fedezése czéljából kibocsátandó kötvények értékesítéséből 1,500.000 K.

A Ház megszavazza.

1795. A vallás- és közoktatásügyi tárcza költségelőirányzata ezzel az 1907. évre letárgyalva lévén, a Ház a vallás- és közoktatásügyi minister jelentését, az 1904. évi XIV. t.-cz. alapján az 1905/06. években végrehajtott beruházásokról,

tudomásul veszi.

1796. Továbbá a vallás- és közoktatásügyi ministeriumba szolgálattételre berendelt azon személyzetről szóló kimutatást, mely illetményeit nem a központi igazgatás, hanem az illető költségvetési czím terhére élvezi, — végül a vallás- és közoktatásügyi ministeriumban alkalmazott fizetéstelen és segélydíjas tisztviselőkről szóló kimutatást

a Ház tudomásul veszi.

1797. Az idő előrehaladván, következik a legközelebbi ülés ideje és napirendjének megállapítása.

Elnök javasolja, hogy a képviselőház legközelebbi ülését holnap, 1907. évi január 19-én, szombaton tartsa, d. e. 10 órakor, melynek napirendje:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása és pedig az igazságügyi tárcza költségvetése.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

Elnök az ülést

d. u. 2 óra 55 perczkor bezárja.

Az 1907. évi január hó 19-én tartott
93. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

1798. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1799. Elnök bemutatja:

Szilágy és Torontál vármegyék közönségének feliratait, magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata végett;

Fejér és Szilágy vármegyék közönségének feliratait, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

Komárom és Torontál vármegyék közönségének feliratait, sztrájk-törvény alkotása tárgyában;

Abauj-Torna vármegye közönségének feliratát, a 3-ik egyetemnek Kassán leendő felállítása tárgyában;

Komárom vármegye közönségének feliratát, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1800. Elnök jelenti, hogy Beniczky Ödön, a könyvtári bizottság előadója, kiván jelentést tenni.

Beniczky Ödön jelentését megtevén,

a Ház a jelentés kinyomatását, szétosztását s annak idején napirendre való tüzését elhatározza.

1801. Várady Károly jegyző jelenti, miszerint az indítványkönyvben ujabb bejegyzés nem foglaltatik, az interpellatiós könyvben 1907. január 18-iki kelettel Dr. Pető Sándor képviselő a következő interpellatiót intézi a m. kir. belügyminister úrhoz:

»az utczai lapelárúsításra vonatkozó rendelet hatósági kezelése tárgyában.«

Elnök indítványozza, hogy az interpellatióra a Ház d. u. 1/2 3-kor térjen át.

A Ház, elnök javaslatát elfogadja.

1802. Következett az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása, és pedig az *igazságügyi tárcza:*

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XXII. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: XII. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: IX. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 710.114 K.

Bizony Ákos előadó, Polónyi Géza igazságügyminister, Heinrich Antal és Simonyi-Semadam Sándor szólanak a tétel-

hez, utóbbi a maga és társai nevében a következő határozati javaslatot nyujtja be, kérve annak elfogadását:

»A Ház utasítja az igazságügyi kormányt, hogy a tőzsde reformjáról és a határidő-üzletek rendezéséről szóló törvényjavaslatot terjeszszen elő még ez évben.«

A tárgyalásra szánt idő letelvén, következett a legközelebbi ülés ideje és napirendjének megállapítása.

Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését hétfőn, 1907. január hó 21-én délelőtt 10 órakor tartsa, melynek napirendje legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

1803. Várady Károly jegyző jelenti, hogy Pető Sándor képviselő interpellatióját visszavonta,

mit a Ház tudomásul vesz.

Elnök az ülést

d. u. 2 óra 55 perczkor bezárta.

Az 1907. évi január hó 21-én tartott

94. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

1804. Elnök megnyitja az ülést, — felolvastatja a legközelebb elmult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1805. Elnök bemutatja:

Esztergom és Szabolcs vármegyék, valamint Hódmezővásárhely és Komárom városok közönségének feliratait, a néptanítók anyagi helyzetének javítása végett;

Fejér és Sáros vármegyék, valamint Arad és Győr városok közönségének feliratait, a húsdrágaság ellen;

Hódmezővásárhely és Komárom városok közönségének feliratait, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

Baranya vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a nemzetiségi izgatások megfékezése és a sajtó szabadságának törvényhozás útján leendő szabályozása végett;

Esztergom vármegye közönségének feliratát, a munkásbajok orvoslása iránt;

Gömör-Kishont vármegye közönségének feliratát, a törvényhatóságok autonomiájának megvédése ügyében;

Kolozs vármegye közönségének feliratát, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében;

Komárom város közönségének feliratát, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1806. Szatmári Mór, a munkásügyi bizottság előadója, előterjeszti a munkásügyi és a pénzügyi bizottságok jelentését, »az ipari, gyári és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló 186. számú törvényjavaslatra vonatkozólag.

A Ház elhatározza a jelentés kinyomatását, a képviselők között leendő szétosztását s annak idején leendő napirendre tűzését.

1807. Következik napirend szerint az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása és pedig az igazságügyministeri tárcza, — melynek tárgyalása közben a tárgyalásra kitűzött idő eltelvén, s mert szólásra még többen levén feljegyezve,

a Ház a tárcza tárgyalását félbeszakította.

1808. Ezután az elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését f. hó 22-én d. e. 10 órakor tartsa s annak napirendjéül:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatását,

s az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatását tűzze ki.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

Elnök az ülést

d. u. 2 óra 45 perczkor bezárta.

Az 1907. évi január hó 22-én tartott

95. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

1809. Elnök megnyitja az ülést, felolvastatja a legközelebb elmult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1810. Elnök bemutatja:

Sopron és Zemplén vármegyék közönségének feliratait, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

Sopron és Szabolcs vármegyék közönségének feliratait, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata tárgyában;

Heves vármegye közönségének feliratát, ősi alkotmányunk biztosítása végett;

a hevesmegyei gazdasági egyletnek, Török Kálmán, —

az óbudai gazdálkodók egyletének, Óváry Ferencz képviselő útján beadott kérvényét, a boritaladó leszállítása ügyében;

továbbá ugyancsak Óváry Ferencz képviselő útján beadott három kérvényt, úgymint:

az erdélyrészi tanítóegylet kérvényét, a tanítói fizetések rendezése végett;

a temesmegyei honvédegylet kérvényét, a 48-as honvédek érdekében;

és a veszprémmegyei gazdasági egylet kérvényét, a munkásbajok orvoslása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1811. Lázár Zoárd, a mentelmi bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését, Zanella Richárd képviselő kétrendbeli, Kovács Pál, Udvary Ferencz és Horváth József (marosujvári) képviselők mentelmi ügyében.

A Ház elhatározza e jelentések kinyomatását, a képviselők közötti szétosztását s annak idején leendő napirendre tűzését.

1812. Napirend szerint következik az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása és pedig az *igazságügyi tárcza* központi igazgatásának első tétele: Személyi járandóságok tétele, melynek tárgyalása közben Novák Dániel képviselő a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

»A képviselőház utasítsa az igazságügyministert, hogy az 1881 : LX. t.-cz. 156. §-át rövid időn belül módosítsa. Budapest, 1907. január 22-én. Novák Dániel, orsz. képviselő.«

Több szónok felszólalása után, mivel az elnök konstatálta, hogy szólásra senki sincs feljegyezve, elnök a vitát bezárta. S mivel Simonyi-Semadam Sándor, kit zárszó illetett volna, e jogával nem kivánt élni, elnök javasolja, hogy első sorban a tételre, azután Simonyi-Semadam Sándor határozati javaslatára s végül Novák Dánieléra tétessék fel a kérdés.

Mivel ezt

a Ház elfogadta, —

elnök kérdi: »méltóztatnak-e az igazságügyminister tárczájának személyi járandóságok czimén felvett 710.114 Kt megszavazni, igen vagy nem?«

A képviselőház a tételt megszavazta.

1813. Elnök felolvastatja Simonyi-Semadam Sándor képviselő határozati javaslatát, mely után kérdi: »méltóztatik-e az imént felolvasott határozati javaslatot elfogadni, igen vagy nem?«

A képviselőház a határozati javaslatot elfogadta.

1814. Elnök felhivására felolvastatván Novák Dániel képviselő határozati javaslata, elnök kérdi: »méltóztatik-e Novák Dániel képviselő úr most felolvasott határozati javaslatát elfogadni, igen vagy nem?«

A Ház felállás és ülvemaradás útján megejtett szavazás után Novák Dániel képviselő határozati javaslatát nem fogadta el.

1815. Következett napirend szerint:

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 101.780 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Igazságügyi orvosi tanács véleményeinek kiadási költsége . . . . 5.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 10.300 K.

A Ház megszavazza.

1816. Királyi Curia.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,186.412 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 57.376 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 20 K.

A Ház megszavazza.

1817. Konstantinápolyi consuli főtörvényszék.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

Személyi járandóságok és dologi kiadások . 52.071 K.

A Ház megszavazza.

1818. Korona-ügyészség.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 83.100 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 4.100 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 40 K.

A Ház megszavazza.

1819. Királyi itélőtáblák.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 2,753.313 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 161.574 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 740 K.
A Ház megszavazza.

1820. Királyi főügyészségek.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 346.150 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 76.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 200 K.
A Ház megszavazza.

1821. Királyi törvényszékek és járásbiróságok.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 7. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XII. fejezet, 2. czím.
Beruházások: VIII. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 6. czím.
Rendkivüli bevételek: VII. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 22,571.542 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 2,397.000 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között az igazságügyi ministernek megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A jogvédő egyesület segélyezésére 4.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Az erdélyi birtokrendezések gyorsítása czéljából adható költségelőlegekre . . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

Birósági építkezések-, felszerelések-, tervezési- s egyéb műszaki költségekre . . . . . 806.450 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 37.417 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek:

Járulékok a törvénykezési építkezések költségeihez . . . . 6.450 K.
A Ház megszavazza.

1822. Királyi ügyészségek.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 8. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 3,372.606 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 3,854.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 166.400 K.
A Ház megszavazza.

1823. Országos fegyintézetek, kerületi börtön, gyüjtőfogház, közvetítő intézet és állami fogházak.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 9. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: VIII. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 1,166.099 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 1,476.578 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Gazdasági épületek átalakítási költségeire és gazdasági felszerelésekre, közvetítő intézet lé-

tesítésére, tiszti lakok építésére, csatornázásra és vizvezeték-berendezésre . . . . 100.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 455.475 K.

A Ház megszavazza.

1824. Büntetéspénzek országos alapja.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 10. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 9. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások: . . . . 1,180.118 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 1,180.118 K.

A Ház megszavazza.

1825. Telekkönyvvezés.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 17.367 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 1.180 K.

A Ház megszavazza.

1826. Az igazságügyministeriumnál alkalmazott birák és ügyészek személyi járandóságai és törvények szerkesztése.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 12. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok és tiszteletdíjak . . . . 125.540 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 24.000 K.

A Ház megszavazza és az átruházási jogot a személyi járandóságok és dologi kiadások között az igazságügyi ministernek megadja.

1827. Országos birósági vegyészeti intézet.
Rendes kiadások: XXII. fejezet, 13. czím.
Rendes bevételek: IX. fejezet, 10. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 20.400 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 3.300 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 400 K.
A Ház megszavazza.

1828. Nyugdíjak.
Rendes kiadások: VI. fejezet, 12. czím.

Kiadás.

Rendes kiadások. , ... 5,850.000 K.
A Ház megszavazza.

1829. A tárczát terhelő kölcsönök.
Rendes kiadások: IX. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: III. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

A tárczát terhelő kölcsönök:
1. rovat. Tőketörlesztés . . . . 141.572 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Kamatok . . . . 748.123 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

A tárczát terhelő kölcsönök törlesztéséhez nyujtandó hozzájárulások . . . . 187.466 K.
A Ház megszavazza.

1830. Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: X. fejezet, 8. czím.
Rendkivüli bevételek: IX. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

Törvénykezési és fogház-építkezésekre IV. részlet . . . . 1,970.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások költségeinek fedezése czéljából kibocsátandó kötvények értékesítéséből 1,970.000 K.
A Ház megszavazza.

1831. Az igazságügyi tárcza részleteiben is letárgyaltatván, elnök kérdi a Házat: »méltóztatik-e tudomásul venni az 1906. évi XI. t.-czikk alapján az igazságügyministeriumnál alkalmazott birákról és ügyészekről szóló kimutatást, valamint az 1904. évi XIV. t.-czikk alapján az 1906. évben végrehajtott beruházásokról szóló jelentést, igen vagy nem?«

A képviselőház a kimutatást és a jelentést is tudomásul vette.

1832. Napirend szerint következett *a honvédelmi tárcza költségvetése*, és pedig a

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,418.289 K.

E tétel tárgyalása során Gaál Gaszton benyujtja a következő határozati javaslatot:

»Nyiri Sándor és Szili Papp Béla tényleges tábornokoknak a m. kir. honvédelmi ministerium költségvetése terhére beállított külön javadalmazását, akár nyugdíj, akár más czímen állíttatott az be, — a képviselőház törli, mint olyan tételt, mely törvényes alappal nem bir.

S egyben utasítja az összkormányt, hogy a törvénynyel semmikép meg nem egyeztethető eddigi helytelen gyakorlattal szemben az 1885. évi XI. t.-cz. 25. szakasza helyes értelmének helyreállításáról az alkotmánybiztosító javaslatokkal egyidejűleg törvényhozásilag gondoskodjék. Gaál Gaszton.«

Gaál Gaszton határozati javaslatát visszavonta.

A vita befejezése után elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a személyi járandóságok czímén felvett 1,418.289 Kt, igen vagy nem?«

A Ház a tételt megszavazza.

Napirend szerint következett:

2. rovat. Elhelyezés . . . . 426.755 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Élelmezés és lótáp . . . . . 64.306 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. Ruházat, felszerelés, ágyak és ágyneműek . . . . 7.921 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 257.341 K.

A Ház megszavazza.

1833. Magasabb parancsnokságok, lovassági felügyelő és helyi hatóságok.

Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,491.597 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Elhelyezés . . . . 610.172 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Élelmezés és lótáp . . . . . 160.249 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Ruházat, felszerelés, ágyak és ágyneműek . . . . 19.754 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 202.235 K.
A Ház megszavazza.

1834. Csapatok.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 3. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XIII. fejezet, 1. czím.
Beruházások: IX. fejezet.
Rendes bevételek: X. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 10.514.341 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Elhelyezés (fegyvergyakorlati költségek kivételével) . . . . 5,310.276 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Élelmezés és lótáp (fegyvergyakorlati költségek kivételével) . . . . . , , . 6,838.691 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Ruházat, felszerelés, ágyak és ágyneműek (fegyvergyakorlati költségekkel együtt) . . . . 2,494.600 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Lőszer (fegyvergyakorlati rendes szükséglettel együtt) . . . . 1,323.686 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Pótlovazás . . . . 1,364.596 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 1,400.402 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. Fegyvergyakorlatok . . . . 2,616.670 K.
A Ház megszavazza és a rendes kiadások ezen 1—8. rovatai között az átruházási jogot a honvédelmi ministernek megadja.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A népfölkelésnek a honvédséggel azonos felfegyverzésére az 1901. évi XVI.

törvényczikkel engedélyezett 5,939.000 Kből fenmaradt 3,931.729 K 02 f hatodik részlete . . 463.944 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Ujonnan szervezett gyalog táviró járőrök ruházatának és felszerelésének első beszerzésére . . . . 39.490 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Ujonnan szervezett hegyi táviró járőrök után szükséges ruházat és felszerelés első beszerzésére . . . . 12.200 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. A pótraktári hadi készletre számító bőrneműek felfrissítésére . . . . 17.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. A népfölkelő készletre hiányzó 4 készülék négyfogatú hámszerszámzat és 9 hajtókatona utáni ruházat és felszerelés beszerzésére . . . . 3.226 K.

A Ház megszavazza.

6. rovat. A népfölkelő számvivő altisztek, valamint a honvédségi és népfölkelő számvivősegédmunkások és segédmunkások részére rendszeresített irománybőröndök beszerzésére . . . 9.306 K.

A Ház megszavazza.

7. rovat. Ujonnan szervezett különféle népfölkelő alakulások első felruházására és felszerelésére szükséges 247.180 Kből, az illető beszerzéseknek két évre való felosztása következtében 1907. évre eső első részletként . . . . 123.590 K.

A Ház megszavazza.

8. rovat. Ujonnan szervezett különféle népfölkelő karhatalmi osztagok első felruházására és felszerelésére . . . . 17.880 K.

A Ház megszavazza.

9. rovat. A honvédségi hadi készletek kellálladékára hiányzó szijjazat beszerzésére szükséges 72.000 Kből, az illető beszerzéseknek két évre való felosztása következtében 1907. évre eső első részletként . . . . 36.000 K.

A Ház megszavazza.

10. rovat. Minden huszárezred részére a lovak megvizsgálására szolgáló 1—1 drb szemtükör és 1—1 drb Preestly-féle lámpa beszerzésére . . . . 200 K.

A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A pápai kincstári honvédhuszárlaktanya kiépítéséből felmerülő 500.000 K költség több évre felosztva, 1907. évre mint első részlet . . . . 200.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Az orsovai kincstári laktanya kibővítéséből felmerülő 420.000 K költség két évre felosztva, 1907. évre mint első részlet . . . . 240.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Honvédségi lőtér építésére Zágráb állomáson . . . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Házi lövöldék fokozatos létesítésére . . . . 60.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Az elárverezett, továbbá a lóvállalkozók által megtérített lovakért . . . . 38.360 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Hasznavehetlen töltényhüvelyek és szabályszerűtlen ólom eladásából . . . . 49.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Az elviselt ruházati és felszerelési czikkek hulladékainak eladásából . . . . 8.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Haszonbérek . . . . 5.200 K.
A Ház megszavazza.

1835. Tárintézetek.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 187.812 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Elhelyezés . . . . 252.442 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Élelmezés és lótáp . . . . . 37.948 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Ruházat, felszerelés, ágyak és ágyneműek . . . . 11.944 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Lőszer . . . . 1.204 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Dologi kiadások . . . . 59.742 K.
A Ház megszavazza.

1836. Nevelő- és képző-intézetek.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: X. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 534.194 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Elhelyezés . . . . 411.609 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Élelmezés és lótáp . . . . . 641.138 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Ruházat és felszerelés . . . . 268.911 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Lőszer . . . . 39.901 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 204.650 K.
A Ház megszavazza és az átruházási jogot a rendes kiadások 1—6. rovatai között a honvédelmi ministernek megadja.

Bevétel:

Rendes bevételek.

A Ludovika-akadémiai általános alapjövedelme és a fizetéses növendékekért befolyó táp- (tan-) díjak . . . . 560.081 K.
A Ház megszavazza.

1837. Szakképzés.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 215.255 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Elhelyezés . . . . 152.340 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Élelmezés és lótáp . . . . . 99.362 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Ruházat és felszerelés, ágyak és ágyneműek . . . . 13.298 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Dologi kiadások . . . . . 187.929 K.
A Ház megszavazza.

1838. Egészségügyi intézetek.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 7. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: XIII. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 170.834 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Elhelyezés . . . . 226.818 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Élelmezés és lótáp . . . . . 48.837 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Ruházat, felszerelés, ágyak és ágyneműek . . . . 13.450 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 17.081 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Betegápolási költségek . . . 314.508 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A honvéd-helyőrségi kórház társaskocsijának karbahelyezésére . . . . . . 200 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A 7 honvéd-csapatkórház részére fertőtlenítő készülékek beszerzésére. . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

1839. Koronaőrség.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 42.491 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Elhelyezés . . . . 11.661 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Élelmezés . . . . 11.233 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Ruházat, felszerelés, ágyak és ágyneműek . . . . 10.957 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Lőszer . . . . 154 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Dologi kiadások . . . . 296 K.
A Ház megszavazza.

1840. Menház.
Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: X. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 37.260 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Elhelyezés . . . . 9.901 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Élelmezés . . . . 36.728 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Ruházat . . . . 13.200 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Dologi kiadások . . . . 13.616 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

Honvéd-menházalap jövedelme és egyes törvényhatóságok (városok) járuléka a menház költségeihez . . . . 2.890 K.

A Ház megszavazza.

1841. Alapítványi helyek a közös katonai intézetekben.

Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 10. czím . . 531.778 K.

A Ház megszavazza.

1842. Ujonczozás-felülvizsgálati költségek.

Rendes kiadások: XXIII. fejezet, 11. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 60.000 K.

A Ház megszavazza.

1843. Nyugdíjak.

Rendes kiadások: VI. fejezet, 13. czím.
Rendes bevételek: I. fejezet.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 2,918.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

A közös hadügyi tárcza által a hadsereg állományából a honvédséghez áthelyezett tisztek után fizetendő térítmények . . . . 300.000 K.

A Ház megszavazza.

1844. A tárczát terhelő kölcsönök.

Rendes kiadások: IX. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Tőketörlesztés . . . . . . 235.962 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Kamatok . . . . 480.135 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Kezelési és egyéb költségek . 14.536 K.

A Ház megszavazza.

1845. Ezzel a honvédelmi tárcza költségvetése részleteiben is letárgyaltatván, ezzel kapcsolatban a honvédelmi minister következő jelentései tárgyaltatnak:

a) »a hadmentességi díjalap álladékáról az 1905-ik évben«;

b) »a honvédmenház 1905. évi állapotáról, működéséről és számadásairól« a honvédelmi és belügyministerek együttes jelentése;

c) »az 1897-iki XXIII. t.-cz. értelmében a m. kir. honvédnevelő- és képző-intézetek állapotáról 1905. évben«;

d) »a közös hadsereg katonai nevelő- és képző-intézeteiben (katonai akadémiák, reáliskolák és hadapródiskolák) magyar állami alapítványi helyeken elhelyezett ifjakról az 1905. évben«;

e) »az 1905. évi november hó 1-től 1906. szeptember hó 30-ig a cs. és kir. közös hadseregtől a m. kir. honvédség tényleges állományába történt tiszti áthelyezésekről«.

Ezen jelentéseket a Ház tudomásul veszi és elhatározza, hogy a főrendiházzal közli.

1846. Miután az idő előrehaladt, — elnök javaslatára a Ház a tanácskozást félbeszakította s elhatározza, hogy legközelebbi ülését 1907. évi január hó 23-án d. e. 10 órakor tartja s napirendjéül:

1. az elnöki előterjesztések és irományok bemutatását;
2. az inditvány- és interpellatiós könyvek felolvasását; és
3. az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatását tűzi ki.

Elnök az ülést

d. u. 2 óra 50 perczkor bezárta.

Az 1907. évi január hó 23-án tartott

96. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

1847. Elnök megnyitja az ülést, felolvastatja a legközelebb elmult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1848. Elnök bemutatja:

Esztergom vármegye közönségének feliratát, a húsdrágaság megszüntetése tárgyában;

Heves vármegye közönségének feliratát, a munkásbajok orvoslása végett;

Bács-Bodrog vármegye közönségének feliratát és

a magyarországi tanítók országos bizottságának, Mihálovits Endre képviselő útján beadott kérvényét, a tanítók helyzetének javítása iránt;

Pap Ferencz és társainak, Urmánczy Nándor képviselő útján beadott kérvényét, erdejüknek az állami kezelés alóli kibocsátásáért.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1849. Egry Béla jegyző jelenti, miszerint az inditványkönyvbe semmi újabb bejegyzés nem tétetett, — az interpellatiós könyvbe azonban a következő bejegyzés történt:

Somogyi Aladár, »a szinházak és művészeteknek a vallás- és közoktatásügyi tárcza keretébe való átvétele ügyében«, a vallás- és közoktatásügyi ministerhez.

A Ház megállapítja, hogy az ülésszak elején hozott határozatához képest az interpellatióra fél háromkor tér át.

1850. Napirend szerint következett az 1907. évi állami költségvetés tárgyalásának folytatása és pedig a *pénzügyministeri tárcza.*

Központi igazgatás.

Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 1. czím.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 1. czím.

Rendes bevételek: V. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,972.571 K.

E tétel tárgyalása során Bernáth Béla a következő határozati javaslatot nyujtotta be:

»Utasítsa a tisztelt Ház a pénzügyministert, hogy a boritaladó megszüntetése, illetőleg eltörlése tárgyában sürgősen törvényjavaslatot terjeszszen a Ház elé.«

Benyujtják: Bernáth Béla, dr. Babó Mihály, dr. Ráth Endre, Babocsay Sándor, dr. Keller István, Szemere Huba, Leszkay Gyula, Papp Elek, Zichy Miklós gróf, dr. Hebrony József, dr. Adamovich István, Mihálovits Endre, Csépány Géza, dr. Ság Manó, Lázár Zoárd, Simkó József, dr. Tálos István, Telbisz Alajos, Meczner Béla, Brázay Zoltán, dr. Berzsenyi Jenő, Török Kálmán, dr. Máriássy Mihály, dr. Becsey Károly, dr. Darányi Ferencz, Bernáth Zoltán, Szász Zsombor, dr. Kún Árpád, Nagy Barna, dr. Egry Béla, Reök Iván, Ugron Gábor, Petrogalli Oszkár, Pataky László, dr. Kovács Ernő, Gaál Gaszton, dr. Samassa János.

Bernáth Béla benyujtott határozati javaslatát visszavonta.

A vita bezárása után elnök kérdi a Házat: megszavazza-e a tételt, igen vagy nem?

A Ház a tételt megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 344.400 K.

A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Egyes állomáshelyeknek magasabb lakbérosztályba leendő besorozása esetén, az állami alkalmazottaknak járó lakpénztöbbletekre 150.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Az 1904. évben végrehajtott illetményrendezés kiegészítésére átalányképen . . 4,300.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 16.000 K.
A Ház megszavazza.

1851. A m. kir. pénzügyminister jelentését, »az állami alkalmazottaknak engedélyezendő pótlékokról szóló 1904. évi I. törvényczikk végrehajtásáról«
a Ház tudomásul veszi.

1852. Pénzügyi igazgatóságok, fő- és székvárosi adófelügyelő, központi díj- és illetékkiszabási hivatal.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 8,523.618 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 1,327.900 K.
A Ház megszavazza.

1853. Földadónyilvántartás.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 915.974 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 226.922 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 21.000 K.
A Ház megszavazza.

1854. Állami pénztárak.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 3. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 316.701 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 13.970 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 8.467 K.
A Ház megszavazza.

1855. Adóhivatalok.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 5. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 5,138.611 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 496.530 K.
A Ház megszavazza.

1856. Pénzügyőrség.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 6. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 1. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 6,376.198 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 1,554.000 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. A Sósmezőn építeni szándékolt pénzügyőri laktanya telkének vételára . . . 5.500 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A berzaszkai pénzügyőrségi laktanya ujjáépítési költségeire . . . . 5.584 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A burmai pénzügyőrségi laktanya kibővítési és átalakítási költségeire . . 2.469 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 5.000 K.
A Ház megszavazza.

1857. Jogügyi igazgatóságok és kincstári ügyészségek.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 420.056 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 24.140 K.
A Ház megszavazza.

1858. Pénzügyi törvényszékek Horvát-Szlavonországokban.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 12.401 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . 600 K.
A Ház megszavazza.

1859. Országos kataszteri felmérés.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 5. czím.
Rendkivüli bevételek: IV. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 1,801.441 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 392.584 K.
A Ház megszavazza és a személyi járandóságok és dologi kiadások között az átruházási jogot megadja.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 41.000 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek:

Az »átmeneti személyzet«-ért a beszterczei m. kir. erdőigazgatóság által fizetendő térítményrészlet . . . . 20.280 K.
A Ház megszavazza.

1860. Bányászati és erdészeti főiskola Selmeczbányán és bányásziskolák.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 10. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 2. czím.
Beruházások: IV. fejezet, 2. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 6. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 327.800 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Közterhek . . . . 2.987 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Dologi és üzleti kiadások . . 127.645 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A növénytani tanszék felszerelésére . . . . 26.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A vaskohászati laboratorium felszerelésére . . . . 31.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Az erdészeti földméréstani tanszék felszerelésére . . . . 47.000 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. Új tanszékek felállítása folytán szükségelt épületre I. részlet . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Vaskohászati kisérleti laboratorium épületére . . . . 55.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Villamvilágítási központi telep új berendezésére I. részlet . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Útépítésekre Kisiblyén . . . 2.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 20.500 K.
A Ház megszavazza.

1861. Egyenes adók és földtehermentesítési pótlékok.

Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 11. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 7. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Kezelési költségek . . . . . 1,600.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A hadmentességi díjról szóló 1880. évi XXVII. t.-cz. 6. §-a értelmében a külön alap javára fordítandó . . . . . . 1,710.029 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A horvát-szlavon földtehermentesítési adósság évi törlesztési, kamat- és kezelési szükséglete . . . . 726.624 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Az egyenes adóreform-munkálatok költségeire . . . . 20.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Földadó . . . . 65,612.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Házadó . . . . 27,000.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Keresetadó . . . . 50,000.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója . . . . . 8,828.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Bányaadó . . . . 520.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Tőkekamat- és járadékadó . 12,423.000 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. Vasuti és gőzhajózási szállítás használata utáni adó . . . . 23,080.000 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. Nyereményadó . . . . . . 29.000 K.
A Ház megszavazza.

9. rovat. Fegyveradó és vadászati adó . 1,000.000 K.
A Ház megszavazza.

10. rovat. Hadmentességi díj . . . . 3,522.000 K.
A Ház megszavazza.

11. rovat. Általános jövedelmi pótadó . 34,529.000 K.
A Ház megszavazza.

12. rovat. Késedelmi kamat . . . . . 2,000.000 K.
A Ház megszavazza.

13. rovat. Adóbehajtási illetékek . . . 280.000 K.
A Ház megszavazza.

14. rovat. Kezelési költségtérítmények . 173.000 K.
A Ház megszavazza.

15. rovat. Különféle bevételek . . . . 105.000 K.
A Ház megszavazza.

1862. Fogyasztási és italadók.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 12. czím.
Rendes bevetelek: V. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 449.157 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 1,626.200 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A mezőgazdasági szeszfőzdék részére járó jutalmak az 1899. évi XX. t.-cz. 5. §-a alapján . . . . 4,240.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Fogyasztási adóvisszatérítések és kiviteli jutalmak felosztásából . . . . . . 300.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. A zárt városokat, valamint a nyilt községeket az 1899. évi VI. t.-cz. 1. §-a, illetőleg az 1901. évi XVIII. t.-cz. 1. §-a alapján megillető részesedési jutalék . . . . . 2,600.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. A volt határőrvidéki községeket az 1899. évi VI. t.-cz. 1. §-a, illetve az 1899. évi XXV. t.-cz. 38. §-a értelmében megillető kamatjárandóság . . . . 204.130 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. Horvát-szlavonországi italmérési jogok után adott kártalanítási tőkék törlesztésére és kamataira az 1888. évi XXXV. t.-cz. alapján . . . . 1,582.984 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. A magyarországi városok és községek fogyasztási adó természetű jövedelmeinek ideiglenes rendezése folytán nyujtandó segélyezés, illetve kártalanítás az 1899. évi VI. t.-cz. 4. és 5. §-a, illetőleg az 1901. évi XVIII. t.-cz. 1. §-a alapján . . . . 1,700.000 K.
A Ház megszavazza.

9. rovat. Mezőgazdasági szeszfőzdék jutalma az 1899. évi XXIV. t.-cz. 1. §-a alapján 1,260.000 K.
A Ház megszavazza.

10. rovat. A Budapest fő- és székvárosnak a söradópótlék megtérítése czímén kifizetendő összeg az 1899. évi VI. t.-cz. 5. §-a alapján . 1,300.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Szeszadó (1899. évi XX. t.-cz.) . 77,613.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Ellenőrzési illetékek . . . . 477.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Sajtolt élesztő utáni fogyasztási adó . . . . 300.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Söradó (1899. évi XIX. t.-cz.) . 6,665.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Czukoradó (1899. évi XVIII. t.-cz.) . . . . 35,130.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Ásványolajadó . . . . 11,561.000 K.
A Ház megszavazza.

7. rovat. Húsfogyasztási adó . . . . 8,692.000 K.
A Ház megszavazza.

8. rovat. Bor-italadó . . . . 19,427.000 K.
A Ház megszavazza.

9. rovat. Söradópótlék (1899. évi XXIII. t.-cz.) . . . . 15,101.000 K.
A Ház megszavazza.

10. rovat. Szeszadópótlék (1899. évi XXIV. t.-cz.) . . . . 8,652.000 K.
A Ház megszavazza.

11. rovat. Italmérési illeték . . . . . 3,969.000 K.
A Ház megszavazza.

12. rovat. Késedelmi kamatok . . . . 77.000 K.
A Ház megszavazza.

1863. Határvám.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 13. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 3. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 9. czím.

Határvám.

Kezelés.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 882.708 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 171.255 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. A Sósmezőn tervezett új vámépület részére szükséges telek vételára . . . 5.500 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A burmai állami épületnek az ott felállítandó vámkirendeltség czéljaira szükséges kibővítése folytán előálló költségekre . . 2.469 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 1,607.802 K.
A Ház megszavazza.

1864. Bélyeg.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 14. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 10. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 29.300 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 1,081.160 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 37,000.000 K.
A Ház megszavazza.

1865. Jogilletékek és díjak.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 15. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 11. és 12. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 25.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 21.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

Jogilletékek . . . . 55.527.000 K.
A Ház megszavazza.

Díjak . . . . 2,576.100 K.
A Ház megszavazza.

1866. Fémjelzés.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 16. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 13. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 33.381 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . 12.660 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Üzemi kiadások . . . . 7.478 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 190.600 K.
A Ház megszavazza.

1867. Dohányjövedék.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 17. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 14. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Dohányjövedéki központi igazgatóság . . . . 374.511 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dohányvétel . . . . 39,640.291 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Dohánygyártás . . . . . . 14,628.694 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Dohányeladás . . . . . . 2,661.005 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások:

Beruházások:

1. rovat. Dohányvétel . . . . 164.500 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dohánygyártás . . . . . . 314.200 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Dohányeladás . . . . 263.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Dohányvétel . . . . 12,506.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dohánygyártás . . . . . . 30.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Dohányeladás . . . . 120,711.000 K.
A Ház megszavazza.

1868. Lottojövedék.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 18. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 15. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 54.517 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 1.500 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 3,032.050 K.
A Ház megszavazza.

1869. Sójövedék.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 19. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 5. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 16. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . . 425.552 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 537.048 K.
A Ház megszavazza.
3. rovat. Sóvétel . . . . 288.000 K.
A Ház megszavazza.
4. rovat. Szállítási költségek . . . . . 1,750.000 K.
A Ház megszavazza.
5. rovat. Sótermelési költség megtérítése 1,910.182 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. Központi electromos erőátviteli és világítási berendezésekre Marosujvárott II. és utolsó részlet . . . . 96.100 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Egy kettős tiszti lak építésére Marosujvárott . . . . 21.500 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A sóoldó szekrények feletti híd építésére Marosujvárott . . . . 8.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Pozsonyi sóhivatal építésére . 15.600 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 34,267.883 K.
A Ház megszavazza.

1870. Perköltségek.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 20. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 17. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 24.350 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 22.000 K.
A Ház megszavazza.

1871. Állami jószágok, út-, híd- és révvámok.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 21. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 18. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 5.039 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 16.373 K.
A Ház megszavazza.
3. rovat. Közterhek . . . . 189.968 K.
A Ház megszavazza.
4. rovat. Gazdálkodás . . . . 58.609 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

A técsői híd ujjáépítésére III. részlet . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 296.275 K.
A Ház megszavazza.

1872. Bányaigazgatóságok.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 22. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 4. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 19. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 299.582 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások. . . . . . 76.724 K.
A Ház megszavazza.
3. rovat. Közterhek . . . . 950 K.
A Ház megszavazza.
4. rovat. Állami segély . . . . 1.700 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

Petroleumra és kálisóra eszközlendő mély furásokra segélyképen . . . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 68.250 K.
A Ház megszavazza.

1873. Fém- és opálbányászat.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 23. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 5. czím.
Beruházások: IV. fejezet, 7. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 20. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 520.788 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 77.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Közterhek . . . . 42.350 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Üzemi kiadások . . . . . . 5,959.000 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Az ezüstár hanyatlása folytán sujtott bányavidékek iparának segélyezésére s azok részére adható kölcsönökre . . . . . 200.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Taxástelkek folytatólagos rendezésére . . . . 1,600 K.
A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A körmöczbányai »Nándor« altáró berendezésére és a bányatulajdon kiegészítésére 183.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A körmöczi bányaműnél építendő zúzóműre IV. részletként . . . . 125.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A szélaknai bányahivatal alá tartozó bányaműveknél teljesítendő elővájásokra és gépberendezésekre . . . . 120.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A veresvizi bányaműnél új tiszti lakás építésére . . . . 20.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Az oláhláposbányai bányaműnél építendő központi zúzó VII. részlete . . . . 30.000 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. A selmeczi zúzóművek összpontosítására I. részlet . . . . 50.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Kezelési bevételek . . . . . 9.467 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Üzemi bevételek. . . . . . 6,629.752 K.
A Ház megszavazza.

1874. Fémkohászat.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 24. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 8. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 21. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 231.807 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 63.450 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Közterhek . . . . 3.514 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Üzemi kiadások . . . . . . 8,936.051 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

A fernezelyi kohónál egy új tiszti lak építésére . . . . 20.000 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Kezelési bevételek . . . . . 4.110 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Üzemi bevételek. . . . . . 9,230.712 K.
A Ház megszavazza.

1875. Pézverés és fémbeváltás.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 25. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 6. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 22. czím.
Rendkivüli bevételek: IV. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 149.468 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat Dologi kiadások . . . . 14.100 K.
A Ház megszavazza.
3. rovat. Közterhek . . . . 290 K.
A Ház megszavazza.
4. rovat. Üzemi kiadások . . . . 16,308.230 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Fémbeszerzésekre . . . . . 136.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A pénzverésnél fenmaradó bevételi többlet a valuta-rendezés czéljaira . . . . . 80.302 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Kezelési bevételek . . . . . 450 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Üzemi bevételek . . . . 16,287.940 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek:

A pénzverésből eredő bevétel . . . . . 400.000 K.
A Ház megszavazza.

1876. Állami vasgyárak.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 26. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 7. czím.
Beruházások: IV. fejezet, 9. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 23. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok. . . . 2,488.735 K.
A Ház megszavazza.
2. rovat. Dologi kiadások . . . . 585.400 K.
A Ház megszavazza.
3. rovat. Közterhek . . . . 70.000 K.
A Ház megszavazza.
4. rovat. Üzemi kiadások . . . . 28,859.500 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. Kutatásokra és feltárásokra . . 100.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A vajdahunyadi gyárat átszelő út áthelyezésére 2. részletül . . . . 20.000 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Rendkivüli hozzájárulásként az államvasuti nyugdíjintézethez szükséges 165.000 K 2-ik részletéül . . . . 42.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. Az 1906. évi milánói nemzetközi kiállításon való részvétel 120.000 K költségének 3. és utolsó részletéül . . . . 30.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. A diósgyőri gyártelepen épült templom belsejének kifestésére és környékének rendezésére . . . . 26.000 K.

A Ház megszavazza.

6. rovat. Hozzájárulás a Diósgyőr községben emelendő ág. ev. felekezeti iskola építéséhez . . . . 2.000 K.

A Ház megszavazza.

7. rovat. A zólyombrézói vasgyár környéke vízrajzi viszonyainak tanulmányozására . . . 20.000 K.

A Ház megszavazza.

Beruházások:

1. rovat. A budapesti gépgyár műszaki felszerelésének kiegészítésére 1-ső részletül . . 210.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Diósgyőrött a lövedékműhely ujabb bővítésére . . . . 187.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Diósgyőrött a Martinkohó bővítésének befejezésére szükséges 505 000 K 2. részletéül . . . . 180.000 K.

A Ház megszavazza.

4. rovat. Vajdahunyadon a retyisórai I. Ferencz József-altáró üzemi berendezéseire folytatólagosan szükséges 850.000 K 1-ső részletéül 255.000 K.

A Ház megszavazza.

5. rovat. Zólyombrézón a sajóházai (nadabulai) Lukács László-altáró folytatólagos kiépítéséhez szükséges 220.000 K 2. részletéül . . 44.000 K.

A Ház megszavazza.

6. rovat. Zólyombrézón az új csőgyár felszerelésének kiegészítésére szükséges 550.000 K 1-ső részletéül . . . . 275.000 K.

A Ház megszavazza.

7. rovat. Kisebb beruházásokra . . . . 880.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Kezelési bevételek . . . . . 914.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Üzemi bevételek . . . . . . 34,500.000 K.
A Ház megszavazza.

1877. Zsilvölgyi kőszénbánya.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 27. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 24. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 5.488 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 1.900 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Közterhek . . . . 36.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Üzemi kiadások . . . . . . 4.054 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 200.954 K.
A Ház megszavazza.

1878. Sótermelés.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 28. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 10. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 25. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 269.069 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . 26.719 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Közterhek . . . . 3.420 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Üzemi kiadások . . . . . . 1,927.200 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. Villamos világítás, szállítás és vizemelés czéljaira Marosujvárt létesítendő központi telepre IV. részletként . . . . 23.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Aknaszlatinán hivatali épület létesítésére . . . . 40.000 K
A Ház megszavazza.

3. rovat. Sugatagon a Mihálybánya új vizmentesítő aknára . . . . 16.000 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Egy második 25 H P Diesel-motor beszerzésére Sóvárt . . . . 23.000 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Deésaknán a fehérkuti vizvezeték létesítésére . . . . 6.600 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Kezelési bevételek . . . . . 22.826 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Sótermelési bevételek . . . . 293.400 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Megtérítés a sójövedék részéről az átengedendő sómennyiségért . . . . 1,910.182 K.
A Ház megszavazza.

1879. Bányászati kegyuri terhek.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 29. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 99.839 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 61.009 K.
A Ház megszavazza.

1880. Bányakapitányságok.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 30. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 226.550 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 43.600 K.
A Ház megszavazza.

1881. Bányailletékek.
Rendes bevételek: V. fejezet, 26. czím.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 440.200 K.
A Ház megszavazza.

1882. Állami nyomda.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 31. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 27. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 603.947 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi és üzleti kiadások . . 993.397 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 1,984.751 K.
A Ház megszavazza.

1883. Állami épületek.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 32. czím.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: IV. fejezet, 11. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 28. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 10.772 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 220.002 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. A Máriaradnán építendő pénzügyi épület költsége . . . . 46.820 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Pozsonyban a fővámhivatali és pénzügyőrségi épület építési költsége . . . . 218.150 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 76.348 K.
A Ház megszavazza.

1884. Budapesti állami hidak.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 33. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 29. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Személyi járandóságok . . . 207.286 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Dologi kiadások . . . . . . 18.585 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. Közterhek . . . . 4.986 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. Üzleti kiadások . . . . 86.499 K.
A Ház megszavazza.

5. rovat. Alapok alakítása . . . . . . 1.600 K.
A Ház megszavazza.

6. rovat. Nyugdíjak . . . . 42.542 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 1,568.219 K.

Ebből felvétetett a »Rendes bevételek« II. fejezete 4. czímének (sorsolási kölcsön) 1. rovata alatt . . . . 1,206.721 K.

Marad a kiadások fedezésére . . . . . **361.498** K.
A Ház megszavazza.

1885. Állami ingó vagyon.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 34. czím.
Rendes bevételek: V. fejezet, 30. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

Kincstári árvaletétek kamata . . . . . 8.250 K.
A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendes bevételek . . . . 468.467 K.
A Ház megszavazza.

1886. Különféle kiadások.
Rendes kiadások: XVIII. fejezet, 35. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: VIII. fejezet, 8. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Alapítványok, járulékok és kegyúri kiadások . . . . 157.033 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Vegyesek . . . . 1,927.632 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. rovat. A rendelkezés alá jutott tisztviselők illetményeire . . . . 1.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Az 1867. év végeig befektetett tiszti biztosítékok visszafizetésére . . . . . 1.600 K.
A Ház megszavazza.

3. rovat. A Rába és mellékfolyóinak szabályozására . . . . 30.290 K.
A Ház megszavazza.

4. rovat. A kincstári birtokok eladása folytán fedezet nélkül maradt kegyuri terhek . . 1.000 K.
A Ház megszavazza.

1887. Különféle bevételek.
Rendes bevételek: V. fejezet, 31. czím.
Rendkivüli bevételek: IV. fejezet, 3. czím.

Bevétel:

Rendes bevételek.

1. rovat. Állami követelések . . . . . 3,424.847 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. Vegyesek . . . . 3,329.078 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek.

1. rovat. Közös activákból . . . . . 2,744.000 K.
A Ház megszavazza.

2. rovat. A chinai kormány által az osztrák-magyar monarchia részére fizetendő hadikárpótlásnak Magyarországra eső része . . . . . 206.976 K.
A Ház megszavazza.

1888. Állami előlegek.
Rendkivüli bevételek: IV. fejezet, 4. czím.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek . . . . 3,494.390 K.
A Ház megszavazza.

1889. Nyugdíjak.
Rendes kiadások: VI. fejezet, 8. czím.
Rendkivüli kiadások:
Átmeneti kiadások: III. fejezet, 1. czím.
Rendkivüli bevételek: II. fejezet, 1. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások . . . . 7,223.000 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

A bányatárspénztári hiányok felerészének fedezésére szolgáló és feltételesen visszafizetendő előleg . . . . 351.000 K.
A Ház megszavazza.

Rendkivüli bevételek:

A bányatárspénztári hiányok felerészének fedezésére feltételes visszatérítés kötelezettsége mellett adott előlegekből várható visszafizetések 2.000 K.

A Ház megszavazza.

1890. A tárczát terhelő kölcsönök.
Rendes kiadások: IX. fejezet, 2. czím.

Kiadás:

Rendes kiadások.

1. rovat. Tőketörlesztés . . . . 258.576 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Kamatok . . . . 558.428 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Kezelési költségek . . . . . 1.988 K.

A Ház megszavazza.

1891. Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások.
Rendkivüli kiadások:
Beruházások: X. fejezet, 4. czím.
Rendkivüli bevételek: IX. fejezet, 4. czím.

Kiadás:

Rendkivüli kiadások.

Beruházások:

1. rovat. Építkezésekre a dohányjövedéknél III. részlet . . . . 1,818.000 K.

A Ház megszavazza.

2. rovat. Fémbányászati beruházásokra III. részlet . . . . 420.000 K.

A Ház megszavazza.

3. rovat. Az állami vasgyárak berendezéseinek tökéletesbítésére és kiegészítésére IV. és utolsó részlet . . . . 3,080.000 K.

A Ház megszavazza.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az 1904. évi XIV. törvényczikk alapján eszközlendő beruházások költségeinek fedezésére kibocsátandó kötvények értékesítéséből . . . 5,318.000 K.

A Ház megszavazza.

1892. A pénzügyministernek az 1904. évi XIV. t.-cz. értelmében az 1905/6. évben végrehajtott beruházási munkálatokról és azok költségeiről szóló jelentését

a Ház tudomásul vette.

1893. Elnök jelenti, hogy most már a képviselőház azon határozata, hogy ülései d. u. 3 óráig tartanak, hatályát vesztette; ezentúl az ülések d. u. 2 óráig tartanak.

Tudomásul szolgál.

1894. Ministerelnök, mint pénzügyminister beterjeszti »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatát, s indítványára

a Ház elhatározza, hogy a már kinyomatott törvényjavaslat a képviselők között szét fog osztatni s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottsághoz tétetik.

1895. Napirend szerint következett volna az interpellatió előterjesztése, előbb azonban az elnök a napirendre nézve tesz javaslatot.

Javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését f. évi január hó 24-én d. e. 10 órakor tartsa s napirendjére tűzze ki:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatását.

Egyszersmind jelenti az elnök, hogy a Háznak hozott határozatához képest tárgyalni kellene Juriga Nándor országgyülési képviselő mentelmi ügyét. Minthogy azonban ez a kérdés tulajdonképen már szuperálva van, a mennyiben most már a törvényszék, tekintettel, hogy jogerős itélettel el van itélve, nem a vizsgálati fogság elrendelése, hanem a büntetés végrehajtása czéljából kéri ki Jurigát, s minthogy ez az ügy a mentelmi bizottság előtt van, a mely ezt még nem tárgyalta, — javasolja, hogy a Juriga-ügynek ezt a függőben hagyott tárgyalását kapcsolatosan majd akkor folytassa a Ház, ha a mentelmi bizottság ez ügyre vonatkozólag újabb jelentését a Ház elé fogja terjeszteni.

A Ház ily értelemben határoz.

1896. A következő ülés napirendjére nézve elnök javasolja, hogy tüzessenek ki:

2. »a viddini cs. és kir. konzulátus birói hatáskörének megszüntetése, a ruszcsuki cs. és kir. konzulátus birói hatáskörének a viddini cs. és kir. konzulátus területére kiterjesztése és a várnai cs. és kir. konzulátusnak teljes birói hatáskörrel való felruházása tárgyában« a ministerelnök jelentése;

3. »a mitroviczai cs. és kir. konzulátusnak teljes birói hatáskörrel való felruházásáról« a ministerelnök jelentése;

4. »a konzuli biróságoknál hatályos hagyatéki eljárási szabályok kiegészítéséről« a ministerelnök jelentése;

5. a véderő-bizottság jelentése, Jordán Ferencz budapesti lakosnak 9891/1903. szám alatt iktatott kérvénye tárgyában;

6—17. a mentelmi bizottság jelentései, Petrovics István, Lovászy Márton, Szentiványi Gábor, Hodža Milán, Hédervári Lehel, Somogyi Aladár, Bresztyenszky Kálmán, Udvary Ferencz, Zanella Richárd kétrendbeli, Horváth József (marosújvári) és Kovács Pál országgyülési képviselők mentelmi ügyeiben;

18. a könyvtári bizottság jelentése, »a képviselőház könyv-

tárának az 1905—1910-iki országgyülés alatti gyarapodásáról, használatáról és számadásairól«;

a kereskedelemügyi ministernek jelentései:

19. »a nyiregyháza-dombrádi h. é. vasut engedélyezéséről«;

20. »a torontáli h. é. vasutak engedélyokiratának és az ahhoz kiadott függelékeknek egyesítéséről«;

21. »a kisküküllővölgyi h. é. vasut folytatásaként Sóváradtól Parajdig vezető h. é. vasutvonal engedélyezéséről«;

22. »a gyula-simonyifalvai h. é. vasut engedélyezéséről«;

23. »a körmend-zalalövő-őriszentpéter-muraszombati h. é. vasut engedélyezéséről«;

24. »a szlavóniai-drávavidéki h. é. vasut vörösmajor-vocini fővonalának és vörösmajor-orahovicai, illetve humljáni-drenováci szárnyvonalainak engedélyezéséről«;

25. »a békéscsaba-békés-vésztői h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

26. »a halas-bácsalmás-rigyiczai h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

27. »a kaposvár-barcsi h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

28. »a keszthely-tapolczai h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

29. »a kecskemét-lajosmizsei h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

30. »az alföldi első gazdasági keskeny nyomtávú vasut Géza megállóhely-tótkomlósi szárnyvonalának engedélyezéséről«;

31. »a kőrös-belovár-verőcze-barcsi h. é. vasut Belovár állomásából kiágazólag a belovári gőzmalomig vezetendő szárnyvonal megépítése, valamint a nevezett vasut Misulinovácz állomásától az Eduárd tárnáig vezető szárnyvonal végső szakaszának felhagyásáról«;

32. »a zsebely-lieblingi h. é. vasut engedélyezéséről«;

33. »a bethlen-kisilvai (naszódvidéki) h. é. vasut engedélyezéséről«;

34. »az arad-hegyaljai keskenyvágányú h. é. vasut engedélyezéséről«;

35. »a miskolcz-diósgyőri h. é. vasut engedélyezéséről«;

36. »a miskolcz-mezőcsáthi h. é. vasut engedélyezéséről«;

37. »az alkenyér-kudsiri h. é. vasut engedélyezéséről«;

38. »a budapesti h. é. vasutak budapest-czinkota-kerepesi vonalát és a m. kir. államvasutak budapest-kőbányai vonalát összekötő helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

39. »a szatmár-bikszádi keskenyvágányú h. é. vasut engedélyezéséről«;

40. »a debreczen-hajdusámsoni vasut engedélyezéséről«;

41. »a breznóbánya-vereskői h. é. vasutvonal engedélyezésének megtörténtéről«;

42. »a szatmár-nagybányai h. é. vasut szatmár-batizvasvárii vonalszakaszának engedélyezéséről«;

43. »a nyiregyháza-vásárosnaményi vasut engedélyezéséről«;

44. »a losoncz-gácsi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«;

a kereskedelemügyi ministernek törvényjavaslatai:

45. »az eger-putnoki helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában«;

46. »a bicske-székesfehérvár-sárbogárdi helyi érdekű vasut székesfehérvár-sárbogárdi és székesfehérvár-bicskei vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítése tárgyában«;

a kereskedelemügyi ministernek jelentései:

47. »a brassó-háromszéki helyi érdekű vasut brassó-kézdivásárhelyi vonalának folytatásaként Kézdivásárhelytől Bereczkig vezetendő helyi érdekű vasutvonal engedélyezése tárgyában«;

48. »a mocsolád-siófoki helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

49. »a zombor-óbecsei helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

50. »a vrginmost-károlyvárosi helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

51. »a nagykároly-mátészalka-csapi helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

52. »az orosháza-szentes-csongrádi helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

53. »az őssi-váradvelenczei helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

54. »az eszék-djakovár-vrpoljei helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről«;

55. »az őrlő- és ásványőrlő-malmoknak a telepengedély alá eső ipartelepek sorába való felvételéről«;

56. »a bélyegzőknek a megrendelés-gyüjtési tilalom alól történt kivételéről«;

57. »az iparfelügyelők 1903. és 1904. évi tevékenységéről«.

A Ház az elnök napirendi javaslataihoz hozzájárul.

1897. Elnök az ülést — tekintettel arra, hogy az interpellatiót bejelentő Somogyi Aladár nincs jelen, és még csak 2 óra van, — pedig az interpellatió előterjesztésére $^{1}/_{2}$ 3 óra tüzetett ki, — 10 perczre felfüggeszti.

Az ujra megnyitott ülésben Somogyi Aladár előterjesztette »a szinházak és művészeteknek a vallás- és közoktatásügyi tárcza keretébe való átvétele ügyében« bejegyzett interpellatióját, — a melyre a vallás- és közoktatásügyi minister nyomban válaszolván, —

válaszát a Ház tudomásul vette.

Elnök az ülést

bezárja.

Az 1907. évi január hó 24-én tartott

97. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

1898. Elnök megnyitja az ülést, felolvastatja a legközelebb elmult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1899. Elnök bemutatja Székesfehérvár sz. kir. város választókerületében f. évi január hó 22-én megválasztott Saára Gyula országgyülési képviselő megbizólevelét.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik az igazolási állandó bizottságnak.

1900. Elnök bemutatja:

Győr város közönségének feliratát, a galántha—dunaszerdahely—győri vasut kiépítése végett;

Kassa város közönségének feliratát, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

Kecskemét város közönségének feliratát, a munkásbajok orvoslása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1901. Babó Mihály, az V-ik biráló bizottság elnöke, jelenti, hogy Brediceanu Coriolán orsz. képviselő ellen — a bogsáni választókerületben 1906. évi április hó 30-án megtartott képviselőválasztás megsemmisítése tárgyában — a képviselőházhoz beadott panasz folytán, a bizottság a befejezett vizsgálat és megtartott tárgyalás után a Románbogsánban 1906. április 30-án megtartott választást megsemisítette és Brediceanu Coriolán megválasztott képviselő képviselői megbizását megszüntnek mondotta ki.

Tudomásul szolgál

Elnök a házszabályok 78. §-a értelmében javasolja, hogy a románbogsáni kerületben az új választás rendeltessék el, s kéri a Házat, hogy ennek eszközlésére s az intézkedések megtételére az elnök hatalmaztassék fel.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja és a kért felhatalmazást megadja.

1902. Gothard Sándor, a közgazdasági bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését, »a fürdőhelyek iparosainak és kereskedőinek, valamint Holics határszéli nagyközség iparosainak és kereskedőinek vasárnapi munkaszünete ügyében kiadott két kereskedelemügyi ministeri rendelet tárgyában.«

A Ház elhatározza a jelentés kinyomatását, a képviselők között leendő szétosztását s annak idején leendő napirendre tűzését.

1903. Bernáth István, a közgazdasági bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését, »az iparfelügyeletnek a kisebb nyomdák és betűöntőkre való kiterjesztéséről« a kereskedelemügyi minister jelentése iránt«.

A Ház elhatározza a jelentés kinyomatását, a képviselők között leendő szétosztását s annak idején az osztályok mellőzésével leendő napirendre tűzését.

1904. Tárgyaltatott az igazságügyi bizottság jelentése, »a viddini cs. és kir. konzulátus birói hatáskörének megszüntetése, a ruszcsuki cs. és kir. konzulátus birói hatáskörének a viddini cs. és kir. konzulátus területére kiterjesztése és a várnai cs. és kir. konzulátusnak teljes birói hatáskörrel való felruházása tárgyában« a ministerelnök jelentése iránt.

A Ház a jelentést tudomásul veszi.

1905. Tárgyaltatott ugyancsak az igazságügyi bizottság jelentése, »a mitroviczai cs. és kir. konzulátusnak teljes birói hatáskörrel való felruházásáról« a ministerelnök jelentése iránt.

A Ház a jelentést tudomásul veszi.

1906. Tárgyaltatott az igazságügyi bizottság jelentése, »a konzuli biróságoknál hatályos hagyatéki eljárási szabályok kiegészítéséről« a ministerelnök jelentése iránt.

A Ház ezen jelentést is tudomásul veszi.

1907. Tárgyaltatott a véderő-bizottság jelentése, Jordán Ferencz budapesti lakosnak 9.891/1903. sz. a. iktatott kérvénye tárgyában.

A jelentést a Ház tudomásul veszi s az abban foglalt javaslathoz képest a véderő-törvény átdolgozásánál leendő megfelelő figyelembevétel végett a kérvényt a honvédelmi minister úrnak kiadatni rendelte.

1908. Napirendjének során tárgyalás alá vette ezután a Ház a mentelmi bizottságnak Petrovics István képviselő mentelmi ügyére vonatkozó jelentését.

A Ház hozzájárulván a bizottság jelentéséhez, elhatározza, hogy Petrovics István képviselő mentelmi jogát ez esetben felfüggeszti.

1909. Napirend szerint következett a mentelmi bizottság jelentése, Lovászy Márton országgyülési képviselő mentelmi ügyében.

A Ház hozzájárul a bizottság jelentéséhez és ehhez mérten Lovászy Márton képviselő mentelmi jogát ez esetben felfüggeszti.

1910. Következett a mentelmi bizottság jelentése, Szentiványi Gábor országgyülési képviselő mentelmi ügyében.

A tárgyalás során Kálosi József orsz. képviselő, a mentelmi bizottság tagja, a következő különvéleményt adta be:

»Különvélemény a Szentiványi Gábor országgyülési képviselő mentelmi ügyében beterjesztett mentelmi bizottsági jelentéssel szemben.

Határozza el a t. Ház, hogy a mentelmi bizottságnak a Szentiványi Gábor országgyülési képviselő mentelmi ügyében 344. szám alatt beterjesztett s a mentelmi jog fölfüggesztésének alaki okokból megtagadását véleményező javaslatát el nem fogadja, mivel az abban felhozott indokok a képviselőháznak 1884. évi deczember 20-iki ülésében hozott, a büntető perrendtartás 40. §-a által érintetlenül hagyott, érvényes hatályában fentartott s mindezideig állandó gyakorlat alapjául szolgáló határozatával ellentétben állanak. Minélfogva a jelen ügy, érdemben leendő sürgős tárgyalás és ujabbi véleményes jelentéstétel czéljából, a mentelmi bizottsághoz visszaküldetik.«

Wekerle Sándor ministerelnök a következő indítványt nyujtotta be:

»A képviselőház a mentelmi bizottságnak Szentiványi Gábor orsz. képviselő mentelmi ügyében 344. sz. a. előterjesztett jelentését újabb tárgyalás és jelentéstétel végett avval adja vissza a mentelmi bizottságnak, hogy annak a kérdésnek általános szabályozása iránt is tegyen javaslatot, mely közigazgatási hatóságok és hivatalok vannak jogosítva a mentelmi jog felfüggesztése iránt a képviselőházat megkeresni.«

Kálosi József különvéleményét visszavonta.

A tanácskozás befejeztével, az elnök jelenti, hogy szavazásra első sorban a ministerelnök javaslatát bocsátja, mert az halasztó természetű. Az esetben, ha nem fogadná azt el a képviselőház, — a mentelmi bizottság javaslatára teszi fel a kérdést, még pedig kétfelé osztva, tekintettel arra, hogy egészen különálló két dologra vonatkozik,

A Ház a kérdések ilyetén feltételéhez hozzájárul.

Elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a ministerelnök úr beadott javaslatát, igen vagy nem?«

A képviselőház a ministerelnök javaslatát elfogadja.

1911. Következett a mentelmi bizottság jelentése, Hodzsa Milán orsz. képviselő mentelmi ügyében.

A Ház a bizottság javaslatát elfogadja s elhatározza, hogy Hodzsa Milán orsz. képviselő mentelmi jogát ez esetben felfüggeszti.

1912. Következett a mentelmi bizottság jelentése, Hédervári Lehel orsz. képviselő mentelmi ügyében.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát magáévá tevén, elhatározza, hogy Hédervári Lehel orsz. képviselő mentelmi jogát ez esetben nem függeszti fel.

1913. Következett a mentelmi bizottság jelentése, Somogyi Aladár orsz. képviselő mentelmi ügyében.

A Ház hozzájárulván a bizottság javaslatához, elhatározza, hogy Somogyi Aladár orsz. képviselő mentelmi jogát ez esetben felfüggeszti.

1914. Tárgyaltatott Bresztyenszky Kálmán orsz. képviselő mentelmi ügyére vonatkozó mentelmi bizottsági jelentés.

Zboray Miklós a következő »Ellenindítvány«-t nyujtotta be:
»Inditványozom, hogy Bresztyenszky Kálmán mentelmi joga ez ügyben ne függesztessék fel.«
A tanácskozás befejeztével következett a szavazás.
Elnök jelzi, hogy mivel Zboray Miklós ellenindítványt adott be, felteszi a kérdést első sorban a mentelmi bizottság javaslatára s a mennyiben ez elfogadtatik, evvel Zboray Miklós képviselő ellenindítványa elesik; ha pedig nem fogadja el a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, — akkor Zboray Miklós ellenindítványát fogja elfogadottnak kijelenteni. Kérdi tehát: »elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház felállás és ülvemaradás útján megejtett szavazással a mentelmi bizottság javaslatát nem fogadta el s határozati erőre emelte Zboray Miklós képviselő ellenindítványát, s ehhez mérten Bresztyenszky Kálmán képviselő mentelmi jogát ez esetben nem függeszti fel.

Elnök az ülést

5 perczre felfüggeszti.

1915. Napirend szerint következett Udvary Ferencz orsz. képviselő mentelmi jogára vonatkozó mentelmi bizottsági jelentés.

A Ház hozzájárul a bizottság javaslatához és ehhez mérten elhatározza, hogy Udvary Ferencz orsz. képviselő mentelmi joga ez ügyben a vizsgálati cselekmények teljességének eszközölhetése végett, nevezetesen a bűnvádi eljárás folytathatása, az elfogató parancs kibocsáthatása és a vizsgálati fogság elrendelése és foganatosíthatása végett felfüggeszti.

1916. Napirendje során tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottságnak párviadal vétségével vádolt Zanella Richárd képviselő mentelmi ügyére vonatkozó jelentését,

melyhez a Ház hozzájárul és elhatározza, hogy Zanella Richárd képviselő mentelmi jogát ez esetben felfüggeszti.

1917. Következett a mentelmi bizottság jelentése, Zanella Richárd orsz. képviselő mentelmi ügyében.

A Ház a jelentéshez hozzájárul és elhatározza, hogy Zanella Richárd képviselő mentelmi jogát ez esetben nem függeszti fel.

1918. A napirend szerint következett Horváth József (marosujvári) orsz. képviselő mentelmi ügyében beadott mentelmi bizottsági jelentés tárgyalása.

A Ház a bizottság javaslatához hozzájárulván, elhatározza, hogy ez esetben Horváth József (marosujvári) orsz képviselő mentelmi jogát felfüggeszti.

1919. Napirend szerint következett a mentelmi bizottságnak jelentése, Kovács Pál orsz. képviselő mentelmi ügyében.

A Ház a bizottság javaslatához hozzájárulván, elhatározza, hogy ahhoz mérten ez esetben Kovács Pál orsz. képviselő mentelmi jogát nem függeszti fel.

1920. Tárgyaltatott a könyvtári bizottság jelentése, »a képviselőház könyvtárának az 1905—1910-iki országgyülés alatti gyarapodásáról, használatáról és számadásairól«, melynek során Rakovszky István a következő indítványt nyujtotta be:

»A Ház a könyvtári bizottságot utasítja, hogy azok névsorát, a kik a szabályos időn túl a könyvtárból kikölcsönzött könyveket maguknál tartják, — a kötetek számával együtt a jövő jelentéssel egyidejűleg terjessze a Ház elé.«

Elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a könyvtári bizottság jelentését, igen vagy nem?«

A Ház a jelentést elfogadja.

Kérdi továbbá az elnök: »elfogadja-e a Ház Rakovszky István indítványát, igen vagy nem?«

a Ház Rakovszky István indítványát is elfogadta.

1921. Elnök jelenti, hogy Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister a Ház engedélyét kéri, miszerint jelentései tárgyalásának tartama alatt Stetina József, Téglásy István ministeri tanácsosok és Neumann Károly oszt. tanácsos a Ház üléstermébe jöhessenek.

A Ház a kért engedélyt megadja.

1922. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a nyiregyháza—dombrádi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, a kereskedelemügyi minister jelentése iránt.

A képviselőház tudomásul veszi a bizottságok jelentését, s egyszersmind elrendeli, hogy a jelentés átküldessék a főrendiházhoz.

1923. Elnök kérésére egyszersmind

kimondja a Ház, hogy a ministerelnöknek az ülés elején tárgyalt három jelentése szintén áttétetik a főrendiházhoz.

1924. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a torontáli helyi érdekű vasutak engedélyokiratának és az ahhoz kiadott függelékeknek egyesítéséről« a kereskedelemügyi minister által benyujtott jelentés iránt.

A Ház ezen jelentést tudomásul veszi, s tárgyalás és szives hozzájárulás czéljából a főrendiházzal közölni rendeli.

1925. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a kisküküllővölgyi helyi érdekű vasut folytatásaként Sóváradtól Parajdig vezető helyi érdekű vasutvonal engedélyezéséről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentés iránt.

A Ház ezen jelentést is tudomásul veszi s a főrendiházzal közölni rendeli.

1926. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a gyula—simonyifalvai helyi érdekű vasut engedélyezéséről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentés iránt.

A Ház ezen jelentést is tudomásul veszi s a főrendiházzal közölni rendelni.

1927. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a körmend-zalalövő-őriszentpéter-muraszombati h. é. vasut engedélyezéséről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentés tárgyában.

A Ház ezen jelentést ist udomásul veszi, s elhatározza, hogy a főrendiházzal közli.

1928. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a szlavóniai-drávavidéki h. é. vasut vörösmajor-voćini fővonalának és vörösmajor-orahoviczai, illetve humljáni-drenováci szárnyvonalainak engedélyezéséről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentés tárgyában.

A Ház tudomásul veszi a jelentést és elrendeli, hogy a főrendiházzal közöltessék.

1929. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentések, »a békéscsaba-békés-vésztői h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentés tárgyában.

A képviselőház tudomásul veszi a jelentést és egyszersmind elrendeli, hogy a főrendiházhoz átküldessék.

1930. Tárgyaltatott a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentés, »a halas-bácsalmás-rigyiczai h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentés tárgyában.

A képviselőház tudomásul veszi a jelentést és egyszersmind elrendeli, hogy a főrendiházzal közöltessék.

1931. Tárgyaltatott a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentés, »a kaposvár-barcsi h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről« a kereskedelemügyi minister által benyujtott jelentés tárgyában.

A képviselőház a jelentést tudomásul veszi és egyszersmind elrendeli annak a főrendiházzal való közlését.

1932. Tárgyaltatott a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentés, »a keszthely-tapolczai h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozólag.

A képviselőház a jelentést tudomásul veszi és egyszersmind elrendeli, hogy az a főrendiházhoz átküldessék.

1933. Tárgyaltatott a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentés, »a kecskemét-lajozsmizsei h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről« a kereskedelemügyi minister által benyujtott jelentésre vonatkozólag.

A Ház a jelentést tudomásul veszi és elrendeli, hogy az a főrendiházhoz áttétessék.

1934. Tárgyaltatott a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentés, »az alföldi első gazdasági keskeny nyomtávú vasut

Géza megállóhely — tótkomlósi szárnyvonalának engedélyezéséről« a kereskedelemügyi minister által benyujtott jelentésre vonatkozólag.

A képviselőház a jelentést tudomásul veszi és elrendeli, hogy az a főrendiházhoz áttétessék.

1935. Tárgyaltatott a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentés, »a kőrös-belovár-verőcze-barcsi h. é. vasut Belovár állomásából kiágazólag a belovári gőzmalomig vezetendő szárnyvonal megépitése, valamint a nevezett vasut Misulinovácz állomásától az Eduárd tárnáig vezető szárnyvonala végső szakaszának felhagyásáról« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozólag.

A képviselőház a jelentést tudomásul veszi és elrendeli, hogy az a főrendiházhoz áttétessék.

1936. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a zsebely-lieblingi h. é. vasut engedélyezéséről« a kereskedelemügyi minister által benyujtott jelentésre vonatkozólag.

A Ház a jelentést tudomásul vette és elhatározza, hogy a főrendiházhoz áttétessék.

1937. Tárgyaltattak ugyancsak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a bethlen-kisilvai (naszódvidéki) h. é. vasut engedélyezéséről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozólag.

A Ház a jelentést tudomásul veszi és elhatározza, hogy a főrendiházhoz átküldessék.

1938. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »az arad-hegyaljai keskenyvágányú .h é. vasut engedélyezéséről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozólag.

A Ház ezen jelentést tudomásul veszi és a főrendiházzal közölni rendeli.

1939. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a miskolcz-diósgyőri h. é. vasut engedélyezéséről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozólag.

A Ház ezen jelentést tudomásul veszi és a főrendiházzal közölni rendeli.

1940. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a miskolcz—mezőcsáthi h. é. vasut engedélyezéséről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozólag.

A Ház ezen jelentést tudomásul veszi és a főrendiházzal közölni rendeli.

1941. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »az alkenyér-kudsiri h. é. vasut engedélyezéséről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozólag.

A Ház ezen jelentést tudomásul veszi és a főrendiházzal közölni rendeli.

1942. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a budapesti h. é. vasutak budapest-czinkota-kerepesi vonalát és a m. kir. államvasutak budapest-kőbányai vonalát összekötő h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről« beterjesztett kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozólag.

A Ház ezen jelentést tudomásul veszi és a főrendiházzal közölni rendeli.

1943. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a szatmár-bikszádi keskenyvágányú h. é. vasut engedélyezéséről« a kereskedelemügyi minister által beterjesztett jelentésre vonatkozóan.

A Ház ezen jelentést tudomásul veszi és a főrendiházzal közölni rendeli.

1944. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a debreczen-hajdusámsoni vasut engedélyezéséről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozóan.

A Ház ezen jelentést tudomásul veszi és a főrendiházzal közölni rendeli.

1945. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a breznóbánya-vereskői h. é. vasutvonal engedélyezésének megtörténtéről« beterjesztett kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozólag.

A jelentést a Ház tudomásul veszi és a főrendiházzal közölni rendeli.

1946. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a szatmár-nagybányai h. é. vasut szatmár-batizvasvárii vonalszakaszának engedélyezéséről« beterjesztett kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozólag.

A jelentést a Ház tudomásul veszi és a főrendiházzal közölni rendeli.

1947. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a nyiregyháza-vásárosnaményi vasut engedélyezéséről« benyujtott kereskedelemügyi ministeri jelentésre vonatkozólag.

A jelentést a Ház tudomásul veszi és a főrendiházzal közölni rendeli.

1948. Tárgyaltattak a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései, »a losoncz-gácsi h. é. vasut engedélyezéséről« beterjesztett kereskedelemügyi ministeri jelentés iránt.

A jelentést a Ház tudomásul veszi és a főrendiházzal közölni rendeli.

1949. Következett még »az eger-putnoki h. é. vasut engedélyezése tárgyában« a kereskedelemügyi minister törvényjavas-

latának tárgyalása a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései alapján.

A tanácskozás befejeztetvén, következik a szavazás.

Elnök kérdi: »elfogadja-e a t. Ház a most tárgyalás alatt levő törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

1950. Áttérvén a Ház »az eger-putnoki h. é. vasut engedélyezése tárgyában« már általánosságban elfogadott törvényjavaslat részletes tárgyalására, ennek során

úgy a törvényjavaslat czímét, mint 1., 2. és 3. §-ait is a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései szerint változatlanul elfogadja és az ekként részleteiben is letárgyalt törvényjavaslatnak harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére tüzetni rendeli.

1951. Napirend szerint következett »a bicske-székesfehérvár-sárbogárdi h. é. vasut részvénytársaság székesfehérvár-sárbogárdi és székesfehérvár-bicskei vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítése tárgyában« szóló kereskedelemügyi ministeri törvényjavaslat tárgyalása a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései alapján.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

1952. Áttérvén a Ház »a bicske-székesfehérvár-sárbogárdi h. é. vasut részvénytársaság székesfehérvár-sárbogárdi és székesfehérvár-bicskei vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítése tárgyában« már általánosságban elfogadott törvényjavaslat részletes tárgyalására,

a Ház úgy a törvényjavaslat czímét, mint 1., 2. §-ait, valamint az egyesített engedélyokiratot változatlanul elfogadja s az ekként részleteiben is letárgyalt törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére tüzetni rendeli.

1953. Következik »a brassó-háromszéki h. é. vasut brassó-kézdivásárhelyi vonalának folytatásaként Kézdivásárhelytől Bereczkig vezetendő helyi érdekü vasutvonal engedélyezése tárgyában« a kereskedelemügyi minister jelentése, s evvel kapcsolatosan a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentései.

A Ház ezen jelentést tudomásul veszi s a főrendiházhoz áttenni rendeli.

1954. Következik »a mocsolád-siófoki h. é. gőzmozdonyú vasut engedélyezésének megtörténtéről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés, kapcsolatosan a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentésekkel.

A Ház ezen jelentést tudomásul veszi s a főrendiházhoz áttenni rendeli.

1955. Tárgyaltatott »a zombor-óbecsei h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelen-

tés, kapcsolatosan a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentésekkel.

A Ház ezen jelentést tudomásul veszi és a főrendiházhoz áttenni rendeli.

1956. Tárgyaltatott »a vrginmost-károlyvárosi h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés, kapcsolatosan a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentésekkel.

A Ház ezen jelentést tudomásul veszi és a főrendiházhoz áttenni rendeli.

1957. Tárgyaltatott »a nagykároly-mátészalka-csapi h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés, kapcsolatosan a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentésekkel.

A Ház a jelentést tudomásul veszi s a főrendiházhoz átküldeni rendeli.

1958. Tárgyaltatott a kereskedelemügyi minister jelentése »az orosháza-szentes-csongrádi h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, kapcsolatosan a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentésekkel.

A Ház a jelentést tudomásul veszi s a főrendiházhoz átküldeni rendeli.

1959. Tárgyaltatott »az őssi-váradvelenczei h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről« a kereskedelemügyi minister jelentése, kapcsolatosan a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentésekkel.

A Ház a jelentést tudomásul veszi s a főrendiházhoz átküldeni rendeli.

1960. Tárgyaltatott »az eszék-djakovár-vrpoljei h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés, kapcsolatosan a közlekedésügyi és pénzügyi bizottsági jelentésekkel.

A Ház a jelentést tudomásul veszi s a főrendiházhoz átküldeni rendeli.

1961. Tárgyaltatott »az őrlő- és ásványőrlő-malmoknak a telepengedély alá eső ipartelepek sorába való felvételéről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés, kapcsolatosan a közgazdasági bizottsági jelentéssel.

A Ház a jelentést tudomásul veszi s a főrendiházhoz áttenni rendeli.

1962. Tárgyaltatott »a bélyegzőknek a megrendelés-gyüjtési tilalom alól történt kivételéről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés, a közgazdasági bizottsági jelentés kapcsán.

A Ház a jelentést tudomásul veszi s a főrendiházhoz áttenni rendeli.

1963. Tárgyaltatott »az iparfelügyelők 1903. és 1904. évi tevékenységéről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés, a munkásügyi s a közgazdasági bizottságok jelentései kapcsán.

A Ház e jelentést is tudomásul veszi s a főrendiházhoz való átküldését elrendeli.

1964. Elnök javaslata folytán

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését f. hó 25-én, pénteken déli 12 órakor tartja, a melynek napirendjére:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatását és

2. a ma részleteiben is elfogadott két törvényjavaslatnak harmadszori olvasását rendeli kitűzni.

A napirend letárgyaltatván, elnök

az ülést bezárja.

Az 1907. évi január hó 25-én tartott

98. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

1965. Elnök az ülést megnyitja, felolvastatja a legközelebb elmult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

1966. Elnök bemutatja:

Pozsony vármegye, továbbá Szabadka és Zombor városok közönségének feliratait, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a negyvennyolczas honvédek és a néptanítók helyzetének javítása végett;

Csongrád vármegye közönségének feliratát az iránt, hogy az ujonczok ne őszszel, hanem tavaszszal vonuljanak be;

Mármaros vármegye közönségének feliratát, a nemzetiségi izgatók ellen;

Szabolcs vármegye közönségének feliratát és

a sárosmegyei gazdasági egyletnek, Ujházy Iván képviselő útján beadott kérvényét, a munkásbajok orvoslása ügyében;

a magyar katholikus tanítói karnak, Rakovszky István képviselő útján beadott kérvényét, a tanítói fizetések rendezése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1967. Hoitsy Pál, a pénzügyi bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését:

1. »az 1907. évi állami költségvetés I. füzetében előirányzott, de a pénzügyi bizottság 245. sz. jelentése alapján függőben tartott közösügyi kiadások- és bevételekről«;

2. »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatról;

3. »az 1892. évi XVIII. törvényczikk alapján a magyar szent korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya között az érme- és pénzrendszerre vonatkozólag kötött szerződést kiegészítő újabb pótszerződésről« szóló törvényjavaslatról; s végül:

4. »a koronaérték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. törvényczikk további kiegészítéséről« czímű törvényjavaslatról.

Kéri ezen jelentések kinyomatását, a képviselők közötti szétosztását és annak idején, az osztályok mellőzésével, napirendre tűzését, — továbbá azt, hogy az 1907. évi költségvetéssel kapcsolatosan tárgyaltassék »az 1904. évi XIV. t.-cz. értelmében a pinczeszövetkezeteknek kamatmentes állami kölcsönnel való támogatására engedélyezett két millió korona felhasználása tárgyában« kiadott földmívelésügyi ministeri előterjesztés is.

Az elnök ily értelemben mondja ki a határozatot.

1968. Molnár Jenő, az igazolási állandó bizottság előadója, bemutatja a Székesfehérvár sz. kir. város választókerületben f. évi január hó 22-én megválasztott Saára Gyula országgyülési képviselő megbizólevelét, mely megvizsgáltatván, kifogástalannak találtatott s ezért

a Ház Saára Gyulát a 30 nap fentartásával igazolt képviselőnek jelenti ki s nevezett képviselőt a II. osztályba sorolni rendelte.

1969. Napirend szerint következett: »az eger—putnoki h. é. vasut engedélyezése tárgyában« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldeni rendeli.

1970. Napirend szerint következett: »a bicske—székesfehérvár—sárbogárdi h. é. vasut részvénytársaság székesfehérvár—sárbogárdi és székesfehérvár—bicskei vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítése tárgyában« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldeni rendeli.

1971. A napirend letárgyaltatván, elnök javaslatára
a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését f. évi január hó 29-én d. e. 10 órakor tartja, s annak napirendjére tűzi:
1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatását;
2. az 1907. évi állami költségvetés I. füzetében előirányzott, de a pénzügyi bizottság 245. sz. jelentése alapján függőben tartott közösügyi kiadásokról és bevételekről« szóló jelentést;
3. »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslat tárgyalását.

1972. Miután még az elnök a mai ülés jegyzőkönyvének megszerkesztése végett az ülést öt perczre felfüggesztette, — az ezen idő elteltc után újból megnyitott ülésben föl lett olvasva a mai ülés jegyzőkönyve.
A Ház a felolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.
Ezután az elnök
az ülést bezárta.

Az 1907. évi január hó 29-én tartott

99. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Návay Lajos,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***

1973. Elnök az ülést megnyitja és — miután a képviselőház legutóbbi üléséről felvett jegyzőkönyv már hitelesítve van — bemutatja a ministerelnök átiratait, melyekkel értesít, hogy:
»a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről«, továbbá
»az 1907. év első két hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról« szóló törvényjavaslatok Ő Felsége által szentesíttetvén, azok mint 1906. évi XXI. és XXII-ik törvényczikkek az »Országos Törvénytár« útján kihirdettettek.
Tudomásul szolgál.

1974. Elnök bemutatja Hrabovszky Guidó képviselő levelét, melylyel egészségi okokból három heti szabadságidőt kér.
A Ház a kért szabadságidőt nevezett képviselőnek megadja.

1975. Elnök bemutatja:
Ung vármegye, valamint Selmecz-Bélabánya és Zombor városok közönségének feliratait, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében;
Csanád, Szolnok-Doboka és Vas vármegyék közönségének feliratait, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata iránt;
Abauj-Torna és Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegyék közönségének feliratait, valamint
a szatmár-vármegyei gazdasági egyletnek, Luby Béla — és

a torontál-vármegyei gazdasági egyletnek, Tallián Béla képviselők útján beadott kérvényeit, a munkásbajok orvoslása végett;

Torontál vármegye közönségének feliratát, a néptanítók érdekében;

Ung vármegye közönségének feliratát, a húsdrágaság ellen;

Zombor város közönségének feliratát, az állategészségügyi törvény egyes rendelkezéseinek módosítása tárgyában;

a bodrogközi esperesi kerület papságának, Meczner Béla képviselő útján beadott kérvényét, a vasárnapi munkaszünetnek a korcsmákra és pálinkamérésekre való kiterjesztése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1976. Napirend szerint következik a pénzügyi **bizottság jelentése,** »az 1907. évi állami költségvetés 1-ső füzetében előirányzott, de a pénzügyi bizottság 245. számú jelentése alapján függőben tartott közösügyi kiadásokról és bevételekről.«

Közösügyi kiadások és bevételek.

Rendes kiadások: IV. fejezet.

Rendkivüli kiadások:

Átmeneti kiadások: II. fejezet, 1—3. czim.

Rendkivüli bevételek: I. fejezet.

Az 1907. évi rendes közösügyi kiadásokból a magyar korona országait illető összeg . 76,133.520 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Rendkivüli kiadások.

Átmeneti kiadások:

1. czím. Rendkivüli közösügyi kiadás . . 5,794.774 K.

A Ház a tételt megszavazza.

2. czím. A Bosznia és Herczegovinában, továbbá a Lim területén álló parancsnokságok, intézetek és csapatok 1907. évi rendkivüli szükséglete 7,583.000 K után . . . . 2,608.552 K.

A Ház a tételt megszavazza.

3. czím. Az új tábori tüzérségi anyag beszerzése végett az 1907. évre szükséges 30,000.000 K és a tervszerűleg több évre felosztott haditengerészeti rendkivüli szükséglet beszerzése végett az 1907. évben igénybe veendő 19,480.000 K, — összesen 49,480.000 Kból a magyar korona országaira eső, kölcsön útján fedezendő rész . . . . 17,021.120 K.

A Ház a tételt megszavazza.

Bevétel:

Rendkivüli bevételek.

Az új tábori tűzérségi anyag beszerzése végett az 1907. évre szükséges 30,000.000 K

és a tervszerűleg több évre felosztott haditengerészeti rendkivüli szükséglet beszerzése végett az 1907. évben igénybe veendő 19,480.000 K, — összesen 49,480.000 Kból a magyar korona országaira eső rész fedezésére kibocsátandó kölcsönből . . . . 17,021.120 K.

A Ház a tételt megszavazza.

1977. Következett »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslat tárgyalása és ezzel kapcsolatban »az 1904. évi XIV-ik törvényczikk értelmében a pinczeszövetkezeteknek kamatmentes állami kölcsönnel való támogatására engedélyezett két millió korona felhasználása tárgyában«, a földmívelésügyi minister előterjesztése.

Tárgyalás közben elnök az ülést

tiz perczre felfüggeszti.

1978. Szünet után Bakonyi Samu képviselő, mint a véderőbizottság előadója, bemutatja a véderő-bizottság következő öt jelentését:

a) »a közös hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1907. évre való megállapítása tárgyában« benyujtott 331. számú törvényjavaslat tárgyában;

b) »az 1907. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló 332. számú törvényjavaslat tárgyában;

c) a honvédelmi ministernek »az 1905/6. évben tényleges szolgálatban állott közös hadseregbeli és honvéd egyévi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről« szóló, 333. szám alatt beadott jelentése tárgyában;

d) »az 1905/6-iki szolgálati év folyamán a közös hadseregnek magyarországi ezredeiben és a magyar királyi honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről« a honvédelmi minister által 334. szám alatt benyujtott jelentés tárgyában; és

e) a honvédelmi ministernek »a cs. és kir. közös hadseregnek az Ausztriából és a megszállott tartományokból kiegészített csapatainál, illetve ugyanott elhelyezett parancsnokságoknál, hatóságoknál és intézeteknél szolgáló magyar honos katonaállományú tényleges tiszteknek a magyar korona országaiból kiegészített csapatokhoz és az ugyanott elhelyezett parancsnokságokhoz, hatóságokhoz és intézetekhez az 1905. évi november 1-jétől — 1906. évi november hó 1-jéig terjedő időszakban történt áthelyezéséről, továbbá a magyar honos katonaállományú tényleges tisztekben még fennálló létszámhiányról« szóló, 335. szám alatt benyujtott jelentése tárgyában.

Az előadó kéri a jelentések kinyomatását, szétosztását és azoknak az osztályok mellőzésével való napirendre tüzését.

A jelentések ki fognak nyomatni, a képviselők között szét fognak osztatni és annak idején — az osztályok mellőzésével — napirendre fognak tüzetni.

1979. Folytatólag tárgyaltatott »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslat.

A tárgyalásra kitüzött idő letelt és szólásra még többen vannak följegyezve, miért is elnök a tárgyalást megszakítja és a következő ülés idejére és napirendjére nézve javasolja, hogy a képviselőház holnap, szerdán, f. évi január hó 30-án, délelőtt 10 órakor tartson ülést, az alábbi napirenddel:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;

»az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatnak folytatólagos tárgyalása; és

a kérvények 8., 9. és 10-ik sorjegyzékének tárgyalása.

A Ház. elnök javaslatának elfogadásával, ily értelemben határoz.

Elnök az ülést

bezárja.

Az 1907. évi január hó 30-án tartott

100. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: **Rakovszky István,** *alelnök.* *Jegyző:* **Raisz Aladár.**

1980. Elnök az ülést megnyitja és fölolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a fölolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1981. Elnök bemutatja Fernbach Péter képviselő levelét, melylyel f. évi február hó 3-ikától — márczius hó 23-ik napjáig terjedő szabadságidő engedélyezését kéri.

A Ház a kért szabadságot nevezett képviselőnek megadja.

1982. Elnök bemutatja:

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönségének feliratát, sztrájk esetén a katonaságnak aratási munkára való átengedése iránt;

a borsodvármegyei, a somogyvármegyei és az ugocsavármegyei gazdasági egyesületeknek, László László képviselő útján beadott kérvényeit, a munkásbajok orvoslása végett; és

a magyar építőmesterek egyesületének, Lázár Pál képviselő útján beadott kérvényét, az építőmesteri képesítésnél fölmerült bajok orvoslása ügyében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1983. Egry Béla jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben ujabb bejegyzés nincs, — az interpellatiós könyvben a mai napról két bejegyzés foglaltatik:

a Brediceanu Coriolán képviselőé: »a bogsáni választókerülethez tartozó községekbe kirendelt csendőrség tárgyában« és

Vlád Aurél képviselőé: »a „Courrier Européen" postai szállítási kedvezmények elvonása tárgyában.«

Elnök bejelenti, hogy az interpellatiók előterjesztésére és meghallgatására

félkettőkor tér át a Ház.

1984. Napirend szerint következett »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatnak folytatólagos tárgyalása és ezzel kapcsolatban a földmivelésügyi ministernek 283. számú előterjesztése, »az 1904. évi XIV. törvényczikk értelmében a pinczeszövetkezeteknek kamatmentes állami kölcsönnel való támogatására engedélyezett két millió korona felhasználása tárgyában«.

A tárgyalásra kitűzött idő lejárt és szólásra még többen lévén följegyezve, elnök a vitát megszakítja és az interpellatiókra való áttérés előtt a legközelebbi ülés idejére és napirendjére nézve javasolja, hogy a Ház holnap, f. évi január hó 31-én délelőtt 10 órakor tartson ülést és napirendre kerüljenek:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatnak folytatólagos tárgyalása; és
3. a kérvények 8., 9. és 10-ik sorjegyzékének tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatát határozattá emeli.

1985. Ezek után Brediceanu Coriolán terjeszti elő bejegyzett interpellatióját.

Az interpellatió kiadatik a belügyi, honvédelmi és igazságügyi ministereknek.

1986. Vlád Aurél képviselő előterjeszti bejegyzett interpellatióját.

Kiadatik az interpellatió a kereskedelemügyi ministernek.

Elnök az ülést

berekeszti.

Az 1907. évi január hó 31-én tartott

101. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***

1987. Elnök az ülést megnyitja és fölolvastatja az előző ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a fölolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1988. Elnök jelenti, hogy az igazságügyi minister napirend előtt kiván szólni és hogy Hoitsy Pál képviselő nála bejelentette, hogy napirend előtt óhajt fölszólalni.

Elnök Hoitsy Pál képviselőnek a napirend előtt való szólásra az engedélyt megadta.

A kitűzött napirendet megelőző felszólalás vita és határozathozatal tárgyát nem képezhetvén, Polónyi Géza igazságügyminister és Hoitsy Pál képviselő felszólalásai után,

elnök bemutatja:

Abaúj-Torna és Fejér vármegyék közönségének feliratait, egy alkalmas sztrájk-törvény megalkotása végett;

Abaúj-Torna vármegye közönségének feliratát és

a békésvármegyei gazdasági egyletnek, Fábry Károly képviselő útján beadott kérvényét, a munkásbajok orvoslása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1989. Elnök bemutatja az összeférhetlenségi állandó bizottság elnökének jelentését, a melylyel a bizottság Burdia Szilárd képviselő összeférhetlenségi ügyében hozott itéletét bemutatja.

Elnök elrendeli, hogy az itélet, a házszabályok 159-ik szakasza értelmében, indokaival együtt felolvastassék.

Ráth Endre jegyző felolvassa az itéletet és annak indokolását

1990. Lázár Zoárd képviselő, mint a mentelmi bizottság előadója, bemutatja a mentelmi bizottságnak jelentéseit, a Barcsay Andor, Jehlicska Ferencz, Juriga Nándor (kétrendbeli), Polónyi Dezső, Szentiványi Gábor és Tutsek Sándor országgyülési képviselők mentelmi ügyeire vonatkozólag.

A jelentések ki fognak nyomatni, a Ház tagjai között szét fognak osztatni és annak idején napirendre tüzetnek.

1991. A kitűzött napirend szerint következett »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatnak folytatólagos tárgyalása és ezzel kapcsolatban »az 1904. évi XIV-ik t.-cz. értelmében a pinczeszövetkezeteknek kamatmentes állami kölcsönnel való támogatására engedélyezett két millió korona felhasználása tárgyában« a földmívelésügyi minister 283. sz. előterjesztése.

Szólásra senki sincs feljegyezve, szólani senki sem kiván, elnök tehát a vitát bezárja.

A kereskedelemügyi minister és a ministerelnök felszólalásai után a tárgyalásra kitűzött idő lejárt, minél fogva elnök a tanácskozást megszakítja és a legközelebbi ülés idejére és napirendjére nézve javasolja, hogy a Ház holnap, pénteken, f. évi február hó 1-én délelőtt 10 órakor tartson ülést a következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatnak, kapcsolatban a földmívelésügyi ministernek 283. számú előterjesztésével, folytatólagos tárgyalása;
3. »a koronaérték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. t.-cz. további kiegészítéséről« készült törvényjavaslat tárgyalása;
4. »az 1892. évi XVIII. t.-cz. alapján a magyar szent korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban kép-

viselt királyságok és országok kormánya között az érme- és pénzrendszerre vonatkozólag kötött szerződést kiegészítő ujabb pótszerződésről« szóló törvényjavaslat tárgyalása;

5. a kérvények 8., 9. és 10-ik sorjegyzékének tárgyalása.

A Ház, elnök javaslatának elfogadásával, ily értelemben határoz.

Elnök az ülést

berekeszti.

Az 1907. évi február hó 1-én tartott

102. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***

1992. Elnök megnyitja az ülést és felolvastatja az előző ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a felolvasott jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

1993. Elnök jelenti, hogy báró Wesselényi Ferencz képviselő választása óta harmincz nap eltelt és hogy a Curiától vett értesítés szerint, választása kérvénynyel nem támadtatott meg.

Minthogy a választás ellen panasz vagy kifogás sem tétetett, nevezett képviselő végleg igazolt képviselőnek jelentetik ki.

1994. Elnök bemutatja Gaál Gaszton képviselő levelét, melylyel egészségének helyreállítása czéljából három havi szabadságot kér.

A Ház a kért szabadságidőt engedélyezi.

1995. Elnök bemutatja:

Baranya, Hont és Moson vármegyék közönségeinek feliratait, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

Csongrád vármegye közönségének feliratát, a 48-as honvédek és özvegyeik nyugdíja ügyében;

Nagyvárad város közönségének feliratát, a hadi költségek emelése ellen;

Hont vármegye közönségének feliratát és

az esztergomvidéki gazdasági egyletnek, Kmety Károly képviselő útján beadott kérvényét, a munkásbajok orvoslása iránt.

Mindeme kérvények tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

1996. Elnök bemutatja a házszabályok 239. §-a értelmében a függőben levő indítványok és interpellatiók jegyzékét.

Raisz Aladár jegyző jelenti, hogy függőben levő indítvány nincs és felolvassa a függőben levő interpellatiók jegyzékét.

1997. Napirend szerint következett »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatnak folytatólagos tárgyalása és ezzel kapcsolatban a földmívelésügyi minister 283. számú előterjesztése, »az 1904. évi XIV. törvényczikk értelmében a pinczeszövetkezeteknek kamatmentes állami kölcsönnel való támogatására engedélyezett két millió korona felhasználása tárgyában«.

A vita be lévén zárva, elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

1998. A törvényjavaslat általánosságban elfogadtatván, következik a részletes tárgyalás, első sorban a javaslat czíme.

A Ház a czímet változatlanul elfogadja.

1999. A törvényjavaslat 1-ső szakaszát
a Ház változatlanul elfogadja.

2000. A törvényjavaslat 2-ik szakaszát
a Ház változatlanul elfogadja.

2001. A törvényjavaslat 3-ik szakaszát
a Ház változatlanul elfogadja.

2002. A törvényjavaslat 4-ik szakaszát
a Ház változatlanul elfogadja.

2003. A törvényjavaslat 5-ik szakaszát
a Ház változatlanul elfogadja.

2004. A törvényjavaslat 6-ik szakaszát
a Ház változatlanul elfogadja.

2005. A törvényjavaslat 7-ik szakaszát
a Ház változatlanul elfogadja.

2006. A törvényjavaslat 8-ik szakaszát
a Ház változatlanul elfogadja.

2007. A törvényjavaslat 9-ik szakaszát
a Ház változatlanul elfogadja.

2008. A törvényjavaslat 10-ik szakaszát
a Ház változatlanul elfogadja.

2009. A törvényjavaslat 11-ik szakaszát
a Ház változatlanul elfogadja.

2010. A törvényjavaslat 12-ik szakaszát
a Ház változatlanul elfogadja.

2011. A törvényjavaslat 13-ik szakaszát

a Ház változatlanul elfogadja.

2012. A törvényjavaslat 14-ik szakaszát

a Ház változatlanul elfogadja.

Ezek szerint »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslat úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadtatván, elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki.

2013. Napirend szerint következett »a koronaérték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. t.-cz. további kiegészítéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Szólásra senki sincs feljegyezve, szólni senki sem kiván, minek folytán elnök a vitát bezárja és felteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház »a koronaérték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. t.-cz. további kiegészítéséről« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

2014. Következett a részletes tárgyalás:

A törvényjavaslat czimét

a Ház változatlanul elfogadja.

2015. A törvényjavaslat 1-ső szakaszát

a Ház változatlanul elfogadja.

2016. A törvényjavaslat 2-ik szakaszát

a Ház változatlanul elfogadja.

A letárgyalt törvényjavaslat harmadszori olvasását a Ház, elnök javaslatára

a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki.

2017. Napirend szerint következett »az 1892. évi XVIII. t.-cz. alapján a magyar szent korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya között az érme- és pénzrendszerre vonatkozólag kötött szerződést kiegészítő ujabb pótszerződésről« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Szólásra senki sem lévén feljegyezve és szólni senki sem kivánván, elnök a vitát bezárja és felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház »az 1892. évi XVIII. t.-cz. alapján a magyar szent korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya között az érme- és pénzrendszerre vonatkozólag kötött szerződést kiegészítő ujabb pótszerződésről« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

2018. Következett a részletes tárgyalás:
A törvényjavaslat czímét

a Ház változatlanul elfogadja.

2019. A törvényjavaslat 1-ső szakaszát

a Ház változatlanul elfogadja.

2020. A törvényjavaslat 2-ik szakaszát

a Ház változatlanul elfogadja.

Elnök javaslatára a most letárgyalt törvényjavaslat harmadszori olvasását

a Ház a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki.

2021. Napirend szerint következett a kérvények 8-ik sorjegyzékének tárgyalása.

A nemzetközi tengerjogi magyar egyesület kérvénye, a magyar tengeri magánjognak önálló magalkotása iránt.

A Ház a kérvényt, a bizottság javaslatához képest, kiadja pártolólag a kereskedelemügyi és igazságügyi ministereknek.

2022. Győr, Arad, Zombor, Pozsony, Pécs és Sopron szabad királyi városok, Kecskemét, Szatmárnémeti, Czegléd, Baja, Selmecz- és Bélabánya, Pápa, Nagybecskerek, Hódmezővásárhely, Temesvár, Kolozsvár és Debreczen városok feliratai: a vidéki városok részére adó-bélyeg-illetékmentes és óvadékképes részkötvények kibocsátását biztosító törvény alkotása iránt, illetőleg az iránt, hogy a kormány részére felhatalmazást adjon a képviselőház arra, hogy ily részkötvények kibocsátására a vidéki városoknak jogot adhasson.

A Ház, a bizottság javaslatához képest, — a mennyiben a kérelem teljesítése sem az állam érdekeit nem veszélyeztetné, sem meglévő jövedelmeit nem csorbítaná, sem a városok anyagi exisztencziáját, valamint a közhiteli szempontokat hátrányosan nem érintené s a mennyiben alkalmas lehet arra, hogy a vidéki városok közművelődési, közegészségügyi és közgazdasági fejlődését hathatósan előmozdíthassa, — a kérvényeket pártolólag kiadja a kormánynak.

2023. Nagyvárad és Komárom városok feliratai, a vidéki városok által nem gyümölcsöző befektetésekre felvett kölcsönökből fennálló tartozásaik és illetve hasonló czélokra a jövőben felveendő kölcsönük után az ezen kölcsönök alapján a hitelező pénzintézetek által kibocsátott vagy kibocsátandó községi kötvények kamatszelvényeinek teljes adó-, illeték- és bélyegmentessége tárgyában.

A Ház, a bizottság javaslatához képest, a feliratokat pártolólag kiadja a pénzügyministernek.

2024. Szentes, Makó, Léva, Kismarton, Csikszereda, Dés, Bártfa, Dobsina, Losoncz, Lőcse, Gölniczbánya, Breznóbánya, Pápa, Jászberény, Nagykikinda, Gyöngyös, Szepesváralja, Gyula, Zilah,

Nagykároly, Nyitra, Szombathely, Felsőbánya, Zólyom, Veszprém, Félegyháza és Ungvár rendezett tanácsú városok kérvényei az iránt, hogy az állam saját pénztára terhére vegye át az állami közigazgatás keretébe tartozó, de a községek ellátásába utalt közigazgatási teendők teljesítését, vagy pedig azok teljesítéseért a községek administrationalis költségeinek viseléséhez megfelelően járuljon hozzá.

A bizottság a kérelemnek azt az első részét, — mely szerint az állam a saját pénztára terhére vegye át a községek ellátásába utalt közigazgatási teendők teljesítését, — megadhatónak nem találja; ellenben nagyon sok méltánylást érdemlő okot lát fenforogni a mellett, hogy az állam a rendezett tanácsú városokat a reájuk utalt állami közigazgatási teendők ellátásáért s az ezzel felmerülő kiadás-többletükért valamely módon kárpótolja.

A Ház, a bizottság javaslatának elfogadásával, a kérvényeket pártolólag kiadja a kormánynak.

2025. Budapest székes főváros felirata, az állami közigazgatás közvetítéséből származó kiadások megtérítése iránt.

A Ház a feliratot pártolólag kiadja a kormánynak.

2026. Kolozsvár sz. kir. város és Beszterczebánya város kérvénye, az állami közigazgatási teendők ellátásáért a városoknak adandó kárpótlás tárgyában.

A Ház a kérvényeket pártolólag kiadja a kormánynak.

2027. Moson, Háromszék, Szepes, Liptó, Tolna, Csanád és Hont vármegyék feliratai, a községi, a kör- és a rendezett tanácsú városi jegyzők javadalmazásához állami hozzájárulás, a községi közigazgatás helyzetének javítása és a községi törvény megfelelő módosítása iránt.

A Ház, a bizottság javaslatához képest, ezen feliratokat kiadja a kormánynak azzal, hogy a kormány-programmban foglalt belügyi reformok kapcsán a Ház elé terjesztendő javaslatánál a feliratokban foglalt kérelmeket tegye birálat tárgyává és a lehetőségig vegye figyelembe.

2028. Maros-Torda, Liptó, Csik, Esztergom, Baranya, Zala, Sopron, Beszterce-Naszód, Szolnok-Doboka, Ung, Pozsony, Szeben, Moson, Somogy és Hont vármegyék feliratai az iránt, hogy az 1899: XXV. t.-cz. 3. §-a olykép módosíttassék, hogy az italmérési engedély jövőre kizárólag csak a községek, mint jogi testületek részére engedélyeztessék.

A Ház e feliratokat kiadja a kormánynak.

2029. Árva, Sopron, Arad, Kolozs és Szolnok-Doboka vármegyék, továbbá Komárom és Debreczen sz. kir. városok, végre Selmecz-Bélabánya és Pancsova városok kérvényei, az 1877: XX. t.-cz. 291. §-ának és az 1886: XX. t.-cz. 121. §-ának módosítása iránt.

A Ház e kérvényeket pártolólag kiadja a belügyi és igazságügyi ministereknek.

2030. Az aradi, a csanádmegyei, a debreczeni, a kecskeméti, a jászkerületi, a beregmegyei, a győrvidéki és a bajai 48/49-es honvédegyletek, továbbá az ujpesti és nagyszebeni 48/49-es honvédek kérvényei, a szükségben szenvedő 1848/49-iki honvédek nyugdíjának felemelése és a szegény 1848/49-es honvéd-özvegyeknek nyugdíjban leendő részesítése iránt.

A bizottság javaslatához képest, a Ház a kérvényeket pártolólag kiadja a ministerelnöknek.

2031. Seprős község kérvénye, a kirendelt katonák elvezénylése tárgyában.

A Ház a kérvényt, mint már tárgytalant, irattárba helyezni rendeli.

2032. Komárom sz. kir. város felirata, az osztrák néphymnus játszása ellen.

A Ház a feliratot pártolólag kiadja a kormánynak.

2033. Arad vármegye kétrendbeli és Szilágy vármegye felirata, a magyar nyelv jogának a kabinetirodával szemben és a külképviseletben leendő védelme tárgyában.

A Ház a feliratokat pártolólag kiadja a kormánynak.

2034. Napirend szerint következett a 9-ik sorjegyzékben foglalt kérvények tárgyalása és pedig:

Esztergom, Moson, Baranya, Nyitra, Liptó, Ung, Trencsén, Temes, Ugocsa, Jász-Nagykun-Szolnok, Szeben, Bács-Bodrog, Borsod, Nógrád, Udvarhely, Zemplén, Árva, Arad, Zólyom, Abauj-Torna, Csongrád, Győr, Sopron, Alsó-Fehér, Turócz, Pozsony, Bars és Vas vármegyék, továbbá Pozsony, Arad, Debreczen, Szeged, Sopron, Zombor, Szabadka, Szatmárnémeti, Pécs, Selmecz- és Bélabánya, Hódmezővásárhely, Nagyvárad és Kassa városok feliratai, a tüdővész tovaterjedésének meggátlása és munkás-lakóházaknak adandó kedvezmény tárgyában.

A Ház, a bizottság javaslatának elfogadásával, felhivja a belügyi, földmivelésügyi és kereskedelemügyi ministereket, hogy az állami költségvetésbe a feladat nagyságához mért és az állam pénzügyi helyzetével is arányban álló összeg vétessék fel e czélra.

2035. Fejér, Ugocsa, Gömör-Kishont, Háromszék, Baranya, Hont, Tolna, Vas, Moson, Temes, Győr, Veszprém, Torontál, Arad, Hajdu, Zólyom, Somogy, Udvarhely, Szepes, Esztergom, Liptó, Krassó-Szörény, Bács-Bodrog, Pozsony, Sopron, Ung, Nyitra, Szilágy, Árva, Sáros, Maros-Torda, Zemplén, Turócz, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs, Bereg, Kis-Küküllő és Hunyad vármegyék, továbbá Komárom, Arad, Szatmárnémeti, Szeged, Zombor, Debreczen, Baja, Kecskemét, Hódmezővásárhely, Pancsova, Szabadka, Nagyvárad, Győr városok és Budapest székes főváros feliratai, az elmebetegek elhelyezésére szolgáló intézetek szaporítása tárgyában.

A Ház, a kérvényi bizottság javaslatának elfogadásával, kimondja, hogy az elmebetegek elhelyezésére szükséges és elég-

séges intézetek sürgős létesítésére a kormány a kellő intézkedéseket tegye meg.

2036. A katymári róm. kath. bunyevácz népnek kérvénye, templomuk szabad használata ügyében.

A Ház a kérvényt további eljárás végett a vallás- és közoktatásügyi ministernek kiadja.

2037. Békés, Nyitra, Csanád, Heves, Szepes, Ung, Hunyad, Békés, Sopron, Arad, Liptó, Szilágy, Hajdu, Békés, Fogaras vármegyék, Szeged, Szabadka, Selmecz- és Bélabánya és Komárom városok feliratai, az alkoholizmus terjedésének meggátlása végett az 1891 : XIII. t.-czikknek a korcsmákra és pálinkamérésekre való kiterjesztése tárgyában.

A Ház, a kérvényi bizottság javaslatának elfogadásával, a feliratokat pártolólag kiadja a kormánynak oly utasítással, hogy az alkoholizmus terjedésének megakadályozására részint rendeleti uton, részben pedig a törvényhozás közbenjöttével lehetőleg a X. nemzetközi alkoholellenes kongresszus köriratának figyelembevételével intézkedjék.

2038. Máramaros és Tolna vármegyék feliratai, az 1899. évi XXV. t.-czikk módosítása iránt oly értelemben, hogy italmérési engedélyek csakis községek részére adassanak;

Csanád vármegye felirata, a korcsmai hitel korlátozása iránt;

Udvarhely, Szepes, Szolnok-Doboka és Moson vármegyék feliratai, a X. nemzetközi alkoholellenes kongresszus körirata tárgyában.

A Ház, a kérvényi bizottság javaslatának elfogadásával, a feliratokat pártolólag kiadja a kormánynak oly utasítással, hogy az alkoholizmus terjedésének megakadályozására részint rendeleti uton, részben pedig a törvényhozás közbenjöttével lehetőleg a X. nemzetközi alkoholellenes kongresszus köriratának figyelembevételével intézkedjék.

2039. Napirend szerint következett a 10-ik sorjegyzékben foglalt kérvények tárgyalása.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara, Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége, Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, Országos Iparegyesület, Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete, Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet, Magánmérnökök Országos Szövetsége, Országos Magyar Gazdasági Egyesület, továbbá a beszterczebányai, brassói, debreczeni, fiumei, kassai, kolozsvári, marosvásárhelyi, miskolczi, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, szegedi és temesvári kereskedelmi és iparkamarák kérvényei, a képviselőház olyan irányú intézkedése iránt, a mely a politikai válság folytán megakadt köz- és közérdekű munkáknak, vasuti és egyéb építkezéseknek mihamarább való folytatását és illetve megkezdését lehetővé tegye.

Minthogy a kérvény beadása óta a parlament újra fölvehette rendes ügymenetét és éppen gazdasági téren már is több-

irányú, — a kérelmezők óhajának megfelelő intézkedést tett, minthogy továbbá a mai kormány a közgazdasági élet összes kérdéseivel behatóan foglalkozik, e kérvényre nézve a Ház a bizottság határozatához képest elhatározza, hogy azok irattárba helyeztessenek.

2040. A máramaros-dombói gör. kath. esperesi kerület papságának kérvénye, a ruthén nép birtokvédelme, különösen a végrehajtási törvény módosítása iránt.

A Ház az igazságügyministernek pártolólag kiadni határozza.

2041. Jancsovits Béla berlini lakos, volt pénzügyigazgatósági iktató kérvénye, sérelmesnek érzett nyugdíjaztatása következményeinek orvoslása iránt.

A Ház, a bizottság javaslatához képest, megvizsgálás és esetleges orvoslás végett a pénzügyministernek kiadatni határozza.

2042. Selmecz- és Bélabánya sz. kir. város felirata, a f. évi junius havában a magyar delegatión Bécsben esett sérelem orvoslása iránt.

A Ház a kérvényező törvényhatóságnak hazafias érzelmeit örvendetes tudomásul veszi és a kérdéses incidens azóta elintéztetvén, a feliratot irattárba tenni határozza.

2043. A budapesti kir. járásbiróságokhoz beosztott joggyakornokok kérvénye, fizetési és szolgálati viszonyaik javítása iránt.

A Ház az igazságügyministernek pártolólag kiadatni rendeli.

2044. László Imre szatmári lakos kérvénye, kegyelmi kérvényének támogatása iránt.

Végleges határozat hozatala előtt az ügyre vonatkozó összes iratok áttételeért a m. kir. kormány megkeresendő.

2045. Bede Károly és társai, a papolczi közbirtokosság érdekében kérik a papolczi birtokrendezés és a Diósi Ignácz fia Lajos czég iparvasutépítési ügyének megvizsgálására parlamenti bizottság kiküldését.

Sürgős foganatosítás czéljából kiadatik a földmívelés-, igazság- és kereskedelemügyi ministereknek.

2046. Csongrád község kérvénye, 8169. sz. a. már a mult évi 2. sz. sorjegyzékben elintézett kérvényének visszavonását jelenti be.

A házszabályok 246. §-a értelmében tudomásul vétetik.

2047. Csongrád község kétrendbeli kérvénye, 100.000 K árvédelmi kölcsönének elengedése tárgyában.

Kiadatnak pártolólag a pénzügyi és kereskedelemügyi ministereknek.

2048. Paks község kérvénye, a Székesfehérvár—Adony-szabolcs—Paks közötti vasuti vonalra kötött bérleti, illetve megvételi szerződés megsemmisítéseért.

Kiadatik a kereskedelemügyi ministeriumnak.

2049. Ezzel a napirend ki lévén merítve, elnök a legközelebbi ülés idejére és napirendjére nézve javasolja, hogy a Ház hétfőn, 1907. évi február hó 4-én délelőtt 10 órakor tartson ülést és ez ülés napirendjét képezze:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

3 »a koronaérték megállapitásáról szóló 1892. évi XVII. t.-cz. további kiegészítéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

4. »az 1892. évi XVIII. t.-cz. alapján a magyar szent korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya között az érme- és pénzrendszerre vonatkozólag kötött szerződést kiegészítő ujabb pótszerződésről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

5. a mentelmi bizottságnak tárgyalásra kész jelentései;

6. »a közös hadsereg, haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1907. évre való megállapításáról«, nemkülönben:

7. »az 1907. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslatoknak és a honvédelmi minister ezzel kapcsolatos jelentéseinek tárgyalása.

A Ház, elnök javaslatát határozattá emeli.

Elnök az ülést

berekeszti.

Az 1907. évi február hó 4-én tartott

103. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *utóbb:* ***Rakovszky István,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

2050. Az elnök az ülést megnyitván, fölolvastatja a f. é. február hó 1-ső napján tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

2051. Bemutatja az elnök a ministerelnöknek kétrendbeli s arról értesítő átiratát, hogy Ő Felsége a f. évi február hava 2-án kelt legfelsőbb elhatározásaival Polónyi Géza igazságügyi ministert ezen állásától fölmenteni és illetőleg Günther Antal államtitkárt s országgyülési képviselőt igazságügyi ministerré kinevezni méltóztatott.

A Ház az átiratok tartalmát tudomásul veszi.

2052. Az elnök előterjeszti Günther Antal országgyülési képviselő levelét, mely szerint igazságügyi ministerré lett kineveztetése folytán, Szepes vármegye iglói választókerületének országgyülési képviseletéről lemond.

A Ház a lemondást tudomásul veszi s az elnöknek megadja a fölhatalmazást arra, hogy Szepes vármegye iglói választókerületét illetőleg a képviselőválasztás foganatosítása iránt intézkedjék.

2053. Előterjeszti az elnök a ministerelnöknek háromrendbeli s arról értesítő átiratát, hogy Ő Felsége:

»a magyar szent korona országainak külkereskedelmi statisztikájáról«,

»a birói és ügyészi szervezet módosításáról« — és

a dunai halászat védelme és kihasználása tárgyában Romániával az 1903. évi január 31-én kötött egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatokat szentesítette s hogy azok, mint az 1906. évi XXIII-ik, illetőleg 1907. évi I. és II-ik törvényczikkek, az »Országos Törvénytár« útján, ki lettek hirdetve.

A Ház az átiratok tartalmát tudomásul veszi.

2054. Sághy Gyula képviselőnek, az elnökhöz intézett s a Ház elé terjesztett levelében előadott kérelmére

a Ház, a folyó hó 5-étől kezdődő négy heti szabadságidőt engedélyez.

2055. Az elnök, a házszabályok 170. §-a értelmében, az összeférhetlenségi állandó bizottságnak Lányi Mór képviselő összeférhetlenségi ügyében kelt jelentését terjeszti elő s az ezen ügynek tárgyalására hivatott itélő bizottság kisorsolását a folyó hó 15-én tartandó ülés napirendjére tűzi ki akként, hogy a kisorsolás azon ülés délutáni 1 órájakor fog eszközöltetni s az itélő bizottság az ügy tárgyalását, a kisorsolás után azonnal fogja megtartani.

Egyúttal az elnök felolvastatja a házszabályok 172. §-át.

A Ház az elnök intézkedéseit és kijelentéseit tudomásul veszi.

2056. Háromszék és Torda-Aranyos vármegyék közönségeinek a hadügyi költségek emelése ellen intézett feliratait, —

Szolnok-Doboka és Torda-Aranyos vármegyék közönségeinek a honvédségi egyenruhának magyar jellege érdekében kelt feliratait, —

Zemplén vármegye és Nagyvárad sz. kir. város közönségeinek egy alkalmas sztrájk-törvény megalkotása iránti feliratait, —

Torda-Aranyos vármegye közönségének az 1848/49-iki honvédek nyugdíjának fölemelése és a néptanítók anyagi helyzetének javítása iránt intézett kétrendbeli feliratát, —

Bars vármegye közönségének egy magyar katonai földrajzi intézet felállítását kérő feliratát, —

Hunyad vármegye közönségének a vármegyei önkormányzat megerősítését kérő feliratát, —

Nyitra vármegye közönségének a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használatának elrendelését kérő feliratát,

a Ház tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak adja ki.

2057. Bejelenti az elnök, hogy gróf Hadik Sándor képviselő egy sürgős interpellatiót jelentett be nála, melynek a mai ülésen való előterjesztésére engedélyt adott.

A Ház elhatározza, hogy az interpellatió előterjesztésére a mai ülésben $1^{3}/_{4}$ órakor, és illetve azon esetben, ha a napirendet előbb tárgyalná le, a napirend letárgyalása után azonnal fog áttérni.

2058. Brázay Zoltán, mint a számvizsgáló bizottság előadója terjeszti be a bizottság jelentését, »a Ház pénztárának az 1906. év I-ső feléről szerkesztett számadásai fölött.«

A Ház a jelentést kinyomatni, saját tagjai között szétosztatni rendeli s elhatározza, hogy a jelentés tárgyalását annak idején fogja napirendre tűzni.

2059. Napirend szerint következett »az 1907. évi állami költségvetésről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház, harmadszori olvasásban, az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt, tárgyalás és szives hozzájárulás végett, a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2060. Napirend szerint következett »a koronaérték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. törvényczikk további kiegészítéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház, harmadszori olvasásban, az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt, tárgyalás és szives hozzájárulás végett, a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2061. Napirend szerint következett »az 1892. évi XVIII. törvényczikk alapján a magyar szent korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya között az érme- és pénzrendszerre vonatkozólag kötött szerződést kiegészítő ujabb pótszerződésről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház, harmadszori olvasásban, az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt, tárgyalás és szives hozzájárulás végett, a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

Az elnök javaslatára föl lett olvasva a jelen ülés jegyzőkönyvének, a közvetlenül előző három határozatot tartalmazó része,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2062. A Ház tárgyalás alá vette a mentelmi bizottság 378. számú jelentését, a kolozsvári kir. főügyész 1907. évi 316. sz. a. kelt azon fölterjesztése fölött, melyben a testi épség elleni kihágással vádolt Barcsay Andor képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

A Ház, a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja, ehhez képest Barcsay Andor képviselő mentelmi jogát, a tárgyalt esetben, felfüggeszti s erről a fölterjesztést intéző kir. főügyészt, a tárgyiratok visszaküldése mellett, értesíttetni rendeli.

2063. Napirend szerint tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottság 379. számú jelentését, a pozsonyi kir. főügyész 1907. évi 208. sz. a. kelt azon fölterjesztése fölött, melyben a nemzetiség elleni izgatás vétségével vádolt Jehlicska Ferencz képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

A mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával, a Ház Jehlicska Ferencz képviselő mentelmi jogát, a tárgyalt esetben, felfüggeszti s erről a pozsonyi kir. főügyészt, a tárgyiratok visszaküldése mellett, értesíttetni rendeli.

2064. Együttes tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottságnak 280. és 380. számok alatt kelt jelentéseit, a pozsonyi kir. főügyész 1906. évi 2905. és illetőleg 1907. évi 137. számok alatt a Házhoz intézett azon fölterjesztései fölött, melyek elsejében azon czélból kéri Juriga Nándor képviselő mentelmi jogát felfüggesztetni, hogy ellene, mint nyomtatvány útján elkövetett kétrendbeli izgatás vétsége miatt 2 évi államfogház és 600—600 korona pénzbüntetésre elitélt vádlott ellenében, az ő semmiségi panaszának eldöntéseig is, a biróilag elrendelt vizsgálati fogság foganatosíttathassék, — másodikában pedig, előző fölterjesztésében foglalt s fentebb előadott kérelmét visszavonja s ujabban azon czélból kéri Juriga Nándor képviselő mentelmi jogának felfüggesztését, hogy az első fölterjesztése kelte óta jogerőre emelkedett s fentemlített itélet végrehajtható legyen.

A Ház, a mentelmi bizottság 380. számú jelentésében foglalt javaslatot elfogadva, a mentelmi bizottság 280. számú jelentését tárgytalannak jelenti ki és Juriga Nándor képviselő mentelmi jogát a reá jogerősen kiszabott 2 évi fogház- és 600—600 korona pénzbüntetés végrehajthatása czéljából felfüggeszti és erről a fölterjesztést intéző főügyészt, a tárgyiratok visszaküldése mellett, értesíttetni rendeli.

2065. Kérdés tárgyává tétetvén, vajjon a Ház tagjai az ülésben határozatképes számban vannak-e jelen, az elnök megszámláltatja a Ház jelenlevő tagjait, s megállapítván, hogy a Ház tanácskozás- és határozatképes, áttért a Ház a mentelmi bizottság 381. sz. a. kelt jelentésének tárgyalására, a pozsonyi kir. főügyész 1906 évi 2824. sz. a. kelt azon fölterjesztése fölött, melyben Juriga Nándor képviselő mentelmi jogát, az ellene, nyomtatvány útján elkövetett izgatás vétségének vádja miatt megindított bűnvádi eljárás folytathatása végett, felfüggesztetni kéri.

A Ház, a mentelmi bizottság javaslatát elfogadva, Juriga Nándor képviselő mentelmi jogát, a tárgyalt esetre nézve felfüggeszti és erről a pozsonyi kir. főügyészt, a tárgyiratok visszaküldése mellett, értesíttetni rendeli.

2066. A napirend szerint tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottság 382. számú jelentését, a budapesti kir. főügyész 1907. évi 373. sz. a. kelt azon fölterjesztése fölött, melyben Polónyi Dezső orsz. képviselő mentelmi jogát a czélból kéri felfüggesztetni, hogy párviadal vétsége miatt, ellenében fenyítő eljárás folytattathassék.

A mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával, a Ház Polónyi Dezső képviselő mentelmi jogát, a tárgyalt esetben felfüggeszti s erről a budapesti kir. főügyészt, a tárgyiratok visszaküldése mellett, értesíttetni rendeli.

2067. A Ház tárgyalta a mentelmi bizottság 383. számú jelentését, a kolozsvári kir. főügyész 1907. évi 250. szám alatt kelt azon fölterjesztése tárgyában, melyben a becsületsértés vétségével vádolt Szentiványi Gábor képviselő mentelmi jogát, az eljárás folytathatása czéljából, felfüggesztetni kéri.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja, Szentiványi Gábor mentelmi jogát a tárgyalt esetre nézve felfüggeszti s erről a kolozsári kir. főügyészt, a tárgyiratok visszaküldése mellett, értesíttetni rendeli.

2068. Tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottság 384. számú jelentését, a kolozsvári kir. főügyész 1907. évi 120. szám alatt kelt fölterjesztése fölött, melyben a becsületsértés vétségével vádolt Tutsek Sándor képviselő mentelmi jogát az eljárás folytathatása czéljából, felfüggesztetni kéri.

A mentelmi bizottság javaslatát a Ház elfogadja, ehhez képest Tutsek Sándor képviselő mentelmi jogát a tárgyalt esetre nézve felfüggeszti és erről a kolozsvári kir. főügyészt, a tárgyiratok visszaküldése mellett, értesíttetni rendeli.

2069. A napirend értelmében áttért a Ház »a közös hadsereg, haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1907. évre való megállapítása tárgyában« a honvédelmi minister által előterjesztett törvényjavaslat tárgyalására.

Tárgyalás közben Okolicsányi László képviselő a következő határozati javaslatot terjeszti be:

»A képviselőház utasítja a honvédelmi ministert, hogy a közös hadügyminister vezetése alatt álló s Magyarország területén elhelyezett katonai reáliskolák és hadapródiskolák magyar nyelvtanításának és magyar nyelvű oktatásának eredményeiről évenkint terjesszen jelentést a képviselőház elé s ezen jelentésében különösen mutassa ki, hogy ezen iskolák nem magyar anyanyelvű növendékei közül az egyes évfolyamokban hányan birják tökéletesen a magyar nyelvet.«

A tanácskozás folyamán az idő előrehaladván, az elnök javaslatára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

2070. A legközelebbi ülés idejét és napirendjét illetőleg a Ház, az elnök javaslatára elhatározza, hogy

legközelebbi ülését a folyó 1907. évi február hó 5-én délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendjére:

az elnöki előterjesztéseket s irományok bemutatását;

»a közös hadsereg, haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának megállapítása tárgyában« a honvédelmi minister által benyujtott törvényjavaslat, – továbbá

»az 1907. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslat, — végül

a honvédelmi minister által az utóbb említett törvényjavaslattal kapcsolatban beterjesztett három jelentés tárgyalását tűzi ki.

2071. Ezután gróf Hadik Sándor képviselő terjesztette elő a mai ülésben bejelentett, a ministerelnökhöz intézett s »a szerb egyházi kongresszus ez évi február 1-én hozott határozatát tárgyazó« sürgős interpellatióját.

A ministerelnök által nyomban megadott választ úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház, tudomásul veszi.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi február hó 5-én tartott

104. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

2072. Az elnök által megnyitott ülésben föl lettek olvasva a f. hó 4-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvének azon részei, melyek az előző ülésben még nem lettek hitelesítve.

A jegyzőkönyvnek imént felolvasott részeit a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

2073. Bejelentvén az elnök, hogy előterjesztése nincs, a Ház, a megállapított napirend értelmében, folytatólagos tárgyalás

alá vette »a közös hadsereg, haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1907. évre való megállapítása tárgyában« beterjesztett törvényjavaslatot, általánosságban.

A tárgyalás folyamán Vajda Sándor képviselő a következő határozati javaslatot terjeszti be:

»Utasíttatik a hadügyi kormány:

1. Az ezredek akként szervezendők, hogy a legénység lehetőleg ugyanazon nemzetiséghez tartozzék, úgy a közös, mint a honvéd hadseregnél.

2. Ezrednyelvnek tekintendő az ezred legénységének többségének anyanyelve.

3. Kiképzési nyelvnek használandó mindazon nyelv, mely az ezred legénységének legalább 20°/o-ának anyanyelve.

4. A különböző hadtestparancsnokságok területein levő összes, bármi jellegű katonai iskolákban a határozati javaslatom 1. pontja értelmében megállapítandó ezrednyelvek tüzetesen taníttatandók, oly mértékben, hogy az azon iskolákból kikerülő tisztek képesek legyenek a legénységet saját anyanyelvén oktatni és kiképezni.

5. A hadbiróságoknál oly hadbirák alkalmaztassanak, kik az ezrednyelvet értik és tolmács nélkül képesek hivatásuknak megfelelni.

6. Az összes katonai tanintézetekben a növendékek, az illető hadtestparancsnokság területén lakó nemzetiségek számarányához mérten, melyen a tanintézet van, veendők fel.

7. Ugyszintén az illető hadtestparancsnokság területén lakó nemzetiségek számarányához mérten veendők fel az illető hadtestparancsnokság területén levő katonai tanintézetekbe a növendékek, az alapítványi helyekre.

8. A hitoktatás minden katonai tanintézetben levő növendéknek saját anyanyelvén adandó elő.«

Majd Szappanos István képviselő terjeszti be a következő indítványt:

»Magyarország az 1723 : I., II. és III. t.-czikkek által, valamint az 1867. évi XII. t.-czikk 3. §-a által alkotmányos közjogi és belkormányzati önállósága biztosíttatván, miután egy alkotmányos országot nélkülözhetlenül megilleti, hogy az 1867. évi XII-ik t.-cz. 12. §-a értelmében önálló hadserege legyen: utasíttassék a kormány, hogy a fennebb hivatkozott törvényt újra átvizsgálva adjon a Ház elébe törvényjavaslatot, hogy a magyar hadsereg a közös hadseregtől mindennemű fegyverzetével elválasztva szállásoltassék Magyarországba, hol magyar nyelven vezényeltetve, a honvéd ezredekkel kiegészítve képessé váljék Magyarország, mint Ausztriának véd- és dacz-szövetségese dicsőséggel megvédeni jó szomszédját. Mindenek felett pedig mint nemzeti honvéd hadseregnek úgy a vezérleti, mint a vezényleti nyelvet és két évi szolgálati időt megadni, törvény által biztosíttatni.«

Miután szólásra már senki sem volt följegyezve és az elnök kérdésére sem jelentkezett szólásra senki, az elnök a törvényjavaslat fölötti általános vitát bezárja.

Ezt követőleg Szappanos István képviselő az általa beadott indítvány tárgyalásától elállott — s ezzel visszavonta.

Ezután az elnök, a kérdés föltételének módjára nézve megkérdezett Ház beleegyezésével fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a tárgyalás alatt álló törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

2074. Ezután az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház Okolicsányi László képviselő határozati javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a határozati javaslatot elfogadja s ehhez képest: utasítja a honvédelmi ministert, hogy a közös hadügyminister vezetése alatt álló s Magyarország területén elhelyezett katonai reáliskolák és hadapródiskolák magyar nyelvtanításának és magyar nyelvű oktatásának eredményeiről évenkint terjesszen jelentést a képviselőház elé, s ezen jelentésében különösen mutassa ki, hogy ezen iskolák nem magyar anyanyelvű növendékei közül az egyes évfolyamokban hányan birják tökéletesen a magyar nyelvet.

2075. Fölteszi ezután az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház Vajda Sándor képviselő határozati javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház Vajda Sándor határozati javaslatának elfogadását mellőzi.

2076. Áttérvén a Ház ezután az imént általánosságban elfogadott törvényjavaslat részletes tárgyalására, föl lett olvasva a törvényjavaslat czíme, s miután szólásra senki sem jelentkezett, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat czímét változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslat czímét változatlanul elfogadja

2077. Föl lett olvasva a tárgyalt törvényjavaslat 1-ső §-a. Szólásra senki sem jelentkezvén, fölteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház az 1. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház az 1-ső §-t változatlanul fogadja el.

2078. A tárgyalás alatt álló törvényjavaslat 2. §-a olvastatván föl és szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 2. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 2. §-t változatlanul fogadja el.

A tárgyalás alatt volt törvényjavaslat ezzel úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadtatván, az elnök javaslatára

a Ház »a közös hadsereg, haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1907. évre való megállapításáról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendére kitüzetni határozza.

2079. A legközelebbi ülés idejét és napirendét illetőleg, az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó évi február 6-ik napjának délelőtti 10 órájakor tartja, s ennek napirendét a következőkben állapítja meg:

elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;

a mai ülésben általánosságban és részleteiben elfogadott törvényjavaslat harmadszori olvasása;

»az 1907. évre kiállitandó ujonczok megajánlásáról« a honvédelmi minister által benyujtott 332. számú törvényjavaslat és az ezzel kapcsolatosan a honvédelmi minister által előterjesztett három jelentés tárgyalása.

Ezzel az ülést

az elnök berekesztette.

Az 1907. évi febuár hó 6-án tartott

105. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: **Justh Gyula,** *utóbb:* **Návay Lajos,** *alelnök.* *Jegyző:* **Hammersberg László.**

2080. Az elnök az ülést megnyitván, fölolvastatja a f. hó 5-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesiti.

2081. Bemutatja az elnök:

Bács-Bodrog és Szatmár vármegyék közönségeinek feliratait, a munkásbajok orvoslása tárgyában;

Hunyad vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a sajtó szabadságának törvényhozási uton való szabályozása és illetőleg a nemzetiségi izgatások megfékezése iránt;

Pozsony és Szabadka sz. kir. városok közönségeinek az 1848/49-iki honvédek érdekében kelt feliratait;

Csongrád vármegye közönségének a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használatát tárgyazó feliratát;

Esztergom vármegye közönségének a hadügyi költségek emelése ellen intézett feliratát;

Háromszék vármegye közönségének az alkotmány-biztosítékok és a vármegyei önkormányzat megerősítése érdekében intézett feliratát;

Debreczen sz. kir. város közönségének a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében kelt feliratát;

Pozsony sz. kir. város közönségének feliratát, a néptanítók helyzetének javítása ügyében;

a magyarországi tanítók országos bizottságának, Lázár Pál képviselő útján beadott s helyzetük javítását tárgyazó kérvényét.

Mindezen feliratot és illetőleg kérvényt a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottsághoz utalja.

2082. A jegyző jelenti, hogy az inditvány-könyvbe a f. hó 5-éről be van jegyezve Lázár Pál képviselőnek indítványa az iránt, hogy a Ház a pénzügyministert az országos kataszteri felmérésnek és a műszaki nyilvántartásnak megfelelő reformját és törvényes rendezését tárgyazó törvényjavaslat mielőbbi beterjesztésére utasítsa.

A Ház az elnöknek irásban is benyujtott indítványt kinyomatni, saját tagjai között kiosztatni rendeli, s az elnök javaslatára elhatározza, hogy az indítványnak indokolás végetti fölvétele a folyó hó 15-én tartandó ülés napirendére tüzessék.

2083. A jegyző jelenti, hogy az interpellatiós könyvben a következő ujabb bejegyzések vannak:

1. a f. évi január 31-éről: Szmrecsányi György interpellatiója a kereskedelemügyi ministerhez, »a Budapest ny. p. u.— zsolnai vonalon előforduló személy- és teherárú-forgalmi zavarok tárgyában«;

2. a folyó hó 5-éről: Hermán Ferencz interpellatiója a földmívelésügyi ministerhez, »az erőtakarmányok hamisitása tárgyában«;

3. e hó 5-éről: Szász József interpellatiója a ministerelnökhöz, a belügyi és kereskedelemügyi ministerekhez, »a köztisztviselők eladósodása és a hitelszövetkezetek megrendszabályozása tárgyában«;

4. a f. hó 5-éről: Szmrecsányi György interpellatiója az igazságügyi ministerhez, »a »Slovenski Tizdennik« czímű tót nyelvű hetilap izgatásai tárgyában«;

5. e hó 6-áról: Brediceanu Coriolán interpellatiója a belügyi ministerhez »a bogsáni választókerületben a közhatóság közegei által a választási és gyülekezési jog ellen elkövetett törvénytelenségek tárgyában«.

Az elnök javaslatára a Ház elhatározza, hogy az interpellatiók előterjesztésére a mai ülés bevégezte előtt egy fél órával, vagyis $1^{1}/_{2}$ órakor, — az esetben azonban, ha a napirend előbb tárgyaltatnék le, nyomban a napirend letárgyalása után fog áttérni.

2084. Napirend szerint következett: »a közös hadsereg, haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1907. évre való megállapitásáról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett, a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2085. A megállapitott napirend értelmében általános tárgyalás alá vette a Ház »az 1907. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslatot.

Szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház, általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, elfogadja.

2086. Áttérvén a Ház az imént általánosságban elfogadott törvényjavaslat részletes tárgyalására, föl lett olvasva a javaslat czíme.

Senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház a javaslat czímét változatlanul, igen vagy nem?

A Ház a czímet változatlanul fogadja el.

2087. Föl lett olvasva a törvényjavaslat 1. §-a.

Szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház a javaslat 1. §-át változatlanul, igen vagy nem?

A Ház az 1. §-t változatlanul fogadja el.

2088. A javaslat 2. §-ának felolvasása után, miután szólásra senki sem jelentkezett, fölteszi az elnök a kérdést, elfogadja-e a Ház a 2-ik §-t változatlanul, igen vagy nem?

A Ház a 2. §-t változatlanul fogadja el.

2089. Fölolvastatván a javaslat 3. §-a, és szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház a 3-ik §-t változatlanul, igen vagy nem?

A 3-ik §-t a Ház változatlanul fogadja el.

Ezzel »az 1907. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslat úgy általánosságban, mint részleteiben letárgyaltatván és elfogadtatván,

a Ház, az elnök javaslatára elhatározza, hogy a törvényjavaslat harmadszori olvasása a legközelebbi ülés napirendjére tüzessék ki.

2090. Tárgyalta a Ház a honvédelmi minister jelentését, »az 1905/6. évben tényleges szolgálatban állott közös hadseregbeli és honvéd egyévi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről«.

Szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést, tudomásul veszi-e a Ház a tárgyalt jelentést, igen vagy nem?

A Ház a jelentést tudomásul veszi és a főrendiházhoz teszi át.

2091. A Ház tárgyalás alá vette a honvédelmi ministernek »az 1905/6-iki szolgálati év folyamán a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a magyar királyi honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről« szóló jelentését.

Miután szólásra senki sem jelentkezett, az elnök fölteszi a kérdést, tudomásul veszi-e a Ház a jelentést, igen vagy nem?

A Ház a jelentést tudomásul veszi és a főrendiházhoz teszi át.

2092. Tárgyalás alá vette a Ház a honvédelmi minister jelentését, »a magyar honos tiszteknek az 1905. évi november 1-étől az 1906. évi november 1-éig terjedő időszakban történt áthelyezéséről és a magyar honos tisztekben még fennálló létszámhiányról«.

Szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést, tudomásul veszi-e a Ház a jelentést, igen vagy nem?

A Ház a jelentést tudomásul veszi és a főrendiházhoz teszi át.

2093. Az elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a f. év február hava 7-ik napján délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendjére:

az elnöki előterjesztéseket s irományok bemutatását, —

»az 1907. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasását, — és

»az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló s a kereskedelemügyi minister által benyujtott törvényjavaslat s az erre vonatkozólag beadott kérvények tárgyalását tűzi ki.

2094. Áttérvén a Ház az interpellatiók előterjesztésére, miután az interpellatiókat bejegyzett és szólásra felhivott Szmrecsányi György, Hermán Ferencz és Szász József képviselők az ülésben nem voltak jelen, — Brediceanu Coriolán képviselő terjesztette elő a mai napon bejegyzett s a belügyministerhez intézett interpellatióját.

A belügyi minister által az interpellatióra nyomban megadott választ úgy az interpelláló képviselő, valamint a Ház tudomásul vette.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi február hó 7-én tartott

106. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *utóbb:* ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

Jegyző: ***Hammersberg László.***

2095. Az elnök által megnyitott ülésben föl lett olvasva a f. hó 6-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyve.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

2096. Az elnök bemutatja:

a magyar szent korona országai vasutas szövetségének, gróf Batthyány Tivadar, —

az aszódi ipartestületnek, Bródy Ernő, — és

a magántisztviselők országos szövetségének, Vázsonyi Vilmos képviselők által benyujtott kérvényeit, »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy az említett törvényjavaslat tárgyalása már a mai ülés napirendére van kitűzve, az elnök javaslatára a Ház a kérvényeket, a törvényjavaslattal való együttes tárgyalás végett, a Ház asztalára letétetni rendeli.

2097. Arad sz. kir. város közönségének a hadi költségek emelése ellen és illetőleg a munkásbajok orvoslása tárgyában intézett kétrendbeli és

Pécs sz. kir. város közönségének a harmadik egyetemnek Pécsett való felállítása érdekében kelt feliratát

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottsághoz utalja.

2098. Napirend szerint következett »az 1907. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt, tárgyalás és szives hozzájárulás végett, a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

Az elnök a fenforgó sürgősségre való tekintettel, felolvastatja a mai ülés jegyzőkönyvének a közvetlenül előző tárgyra vonatkozó részét.

A jegyzőkönyv felolvasott részét a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

2099. A megállapított napirend értelmében a Ház általános tárgyalás alá vette a kereskedelemügyi minister által benyujtott, a munkásügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseivel és e bizottságok szövegezésében előterjesztett s »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslatot, valamint az ezen javaslat tárgyában a Házhoz érkezett kérvényeket.

Többek felszólalása után, az idő előrehaladván, az elnök javaslatára

a Ház a vitát félbeszakítja.

2100. A ministerelnöknek a Ház legközelebbi időben való tanácskozásait és működését illető indítványára

a Ház elhatározza, hogy e héten már csak a holnapi napon tart ülést s azutáni legközelebbi ülését a folyó hó 14-ik napján tartja.

Mivel pedig az igy elhatározott szünetbe két interpellatiós nap is esik belé, — nehogy az esetleges sürgős természetű interpellatiók előterjesztése nagyobb halasztást szenvedjen, egyúttal azt is

elhatározza a Ház, hogy a holnapi ülésen az indítvány- és interpellatiós könyvek is olvastassanak föl s a meghatározott időben az esetleges interpellatiók is terjesztessenek elő.

2101. Az elnök javaslatára

elhatározza a Ház, hogy legközelebbi ülését a f. évi február hava 8-ának délelőtti 10 órájakor tartja s annak napirendjére:

az elnöki előterjesztéseket s az irományok bemutatását, —

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását, — és

»az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat s az erre vonatkozólag beérkezett kérvények tárgyalását tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi február hó 8-án tartott

107. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *utóbb:* ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

Jegyző: ***Hammersberg László.***

2102. Az elnök megnyitván az ülést, felolvastatja a folyó hó 7-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvének, magában az illető ülésben még nem hitelesített részeit.

A jegyzőkönyv felolvasott részeit a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

2103. Bemutatja az elnök a ministerelnöknek kétrendbeli s arról értesítő átiratát, hogy Ő Felsége:

»a hazai ipar fejlesztéséről« és

»a marokkói reformok tárgyában Algecirasban tartott nemzetközi értekezlet főokmányának beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatokat legkegyelmesebben szentesítvén, azok, mint ez évi III-ik és IV-ik törvényczikkek, az »Országos Törvénytár« útján, ki lettek hirdetve.

Az átiratok tartalmát a Ház tudomásul veszi.

2104. Esztergom vármegye, továbbá Sopron és Debreczen szab. kir. városok közönségeinek az 1848/49-iki honvédek érdekében kelt feliratait, —

Veszprém vármegye közönségének a honvédségi egyenruha magyar jellege érdekében és illetőleg a nemzetiségi izgatások megfékezése iránt a Házhoz intézett kétrendbeli feliratát, —

Debreczen sz. kir. város közönségének a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használatát és illetve a tanítók fizetésének javítását tárgyazó kétrendbeli feliratát, — végül

Sopron sz. kir. város közönségének a városi tisztviselők fizetési viszonyainak rendezését tárgyazó feliratát

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

2105. Gróf Thorotzkai Miklós jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben ujabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben be van jegyezve:

1. e hó 7-éről Hermán Ferencz interpellatiója a földmívelésügyi ministerhez, »az erőtakarmányok hamisítása tárgyában«;
2. e hó 7-éről Szmrecsányi György interpellatiója az igazságügyi ministerhez, »a tót nemzetiségi sajtó izgatásai tárgyában«;
3. e hó 7-éről Szász József interpellatiója a ministerelnökhöz s a kormány összes tagjaihoz, »a köztisztviselők eladósodása és a hitelszövetkezetek megrendszabályozása tárgyában«;
4. e hó 8-áról Szkicsák Ferencz interpellatiója a ministerelnökhöz és az igazságügyi ministerhez, »a »Krestán« tót nyelvű politikai hetilap izgatása tárgyában«.

A Háznak az interpellatiók ügyében már a tegnapi ülésben hozott határozatához képest az elnök kijelenti, hogy a Ház az interpellatiók előterjesztésére, a mai ülésben $1^1/_2$ órakor, — a napirendnek előbb való netaláni letárgyalása esetén azonban, a napirend letárgyalása után közvetlenül fog áttérni.

2106. A megállapított napirend értelmében áttért a Ház »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat és az erre vonatkozólag beadott kérvények tárgyalására.

Többek felszólalása után az elnök bejelenti, hogy Lengyel Zoltán képviselő nála egy, a mentelmi jogba ütköző esetnek a Ház tudomására való juttatása végett jelentkezett szólásra.

Lengyel Zoltán képviselő előadja, hogy a Ház mentelmi bizottságának, az ő mentelmi ügyének a mai napon volt tárgyalása alkalmával tanusított s előadott eljárása által, képviselői mentelmi jogát megsértve látja. — Kéri, hogy az ügyet a Ház, a házszabályok 188. §-a értelmében, utasítsa a mentelmi bizottsághoz, egyúttal azonban tűzzön ki a bizottság jelentéstételére záros határidőt.

A Ház a bejelentett mentelmi ügyet, a házszabályok 188. §-a értelmében, a mentelmi bizottsághoz utasítja, s egyúttal, az elnök által föltett azon kérdés fölött elrendelt s foganatosított egyszerű szavazás útján megállapított többséggel: »hozzájárul-e a Ház Lengyel Zoltán képviselő azon kivánalmához, hogy ezen mentelmi ügyét a mentelmi bizottság záros határidő alatt tárgyalja le, igen vagy nem?« — a mentelmi bizottságnak az ezen ügyben való jelentéstételre záros határidőt tűz ki.

2107. Az elnök indítványozza, hogy a közvetlenül előző határozattal a mentelmi bizottságnak kitűzött záros határidő nyolcz napban állapíttassék meg.

Az elnök indítványát a Ház elfogadja s annak értelmében határoz.

2108. Folytatván a Ház »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat és ezzel kapcsolatos kérvények tárgyalását, a szólásra következett s felhivott Gratz Gusztáv képviselő, tekintettel arra, hogy a napirend tárgyalására kitűzött idő már egy negyed óra mulva lejár, a házszabályok 212. §-ára hivatkozva kéri, hogy beszédét a következő ülésre halaszthassa.

A Ház a kérelemnek helyt ád és az elnök indítványára ezen javaslat tárgyalását félbeszakítja.

2109. Az elnök indítványára

a Ház, a tegnapi ülésében hozott határozatához képest is, elhatározza, hogy legközelebbi ülését a f. hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendére:

az elnök előterjesztéseit s az irományok bemutatását,

továbbá »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat s az erre vonatkozó kérvények tárgyalását tűzi ki.

2110. Áttérvén a Ház a bejegyzett interpellatiók előterjesztésére, miután az interpellatiókat bejegyzett és szólásra sorrendben felhivott képviselők egyike sem volt jelen az ülésben, —

az elnök az ülést berekesztette.

Az 1907. évi február hó 14-én tartott

108. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

2111. Elnök az ülést megnyitván, Hammersberg László jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2112. Elnök bemutatja a belügyminister átiratát, mely szerint Ő Felsége Szalay László országgyülési képviselőt Abaúj-Torna vármegye és Kassa város főispánjává nevezte ki, és Szalay László levelét, melylyel országgyülési képviselői megbizatásáról lemond.

A Ház a lemondást tudomásul veszi és megbizza az elnököt, hogy Abauj-Torna vármegye szikszói választókerületére nézve az új választás iránt intézkedjék.

2113. Szalay László képviselő lemondása folytán az igazolási állandó bizottságban egy rendes tagsági hely megüresedvén, a házszabályok 29. §-a szerint a megüresedett hely a bizottság póttagjai közül sorshúzás útján töltendő be.

Elnök a sorshúzást megejtvén, Buza Barna nevét húzta ki.

Buza Barna e szerint az igazolási állandó bizottság rendes tagja lett.

2114. Elnök bemutatja a ministerelnök átiratát, mely szerint:

»a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről« és

»a tengeri szabadhajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről« szóló törvényjavaslatok Ő Felsége által szentesíttetvén, azok, mint az idei V-ik és VI-ik törvényczikkek az »Országos Törvénytár« útján kihirdettettek.

Tudomásul vétetik.

2115. Elnök bemutatja:

Beszterczе-Naszód, Győr és Szabolcs vármegyék közönségeinek feliratait, a 48-as honvédek érdekében;

Baranya és Kisküküllő vármegyék közönségeinek feliratait, a tanítók helyzetének javítása végett;

Abaúj-Torna vármegye közönségének feliratát, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása ügyében;

Debreczen város közönségének feliratát, a hadügyi költségek emelése ellen;

Hódmezővásárhely város közönségének feliratát, a virilismus eltörlése iránt;

Pozsony város közönségének feliratát, a czukor-surtaxe elejtése, a czukorkartellek megszüntetése és a czukortermelési adó leszállítása iránt;

Székesfehérvár város közönségének feliratát és

Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye gazdasági egyesületének, Szemere Huba képviselő útján beadott kérvényét, a munkásbajok orvoslása tárgyában.

A Ház a bemutatott feliratokat és kérvényeket tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak adja ki.

2116. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratait, melyek szerint a főrendiház:

»az 1907. évi állami költségvetésről«,

»a közös hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1907. évre való megállapításáról«,

»az 1907. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról«,

»az 1892. évi XVIII. t.-cz. alapján a magyar szent korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya között az érme- és pénzrendszerre vonatkozólag kötött szerződést kiegészítő ujabb pótszerződésről«,

»a koronaérték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. t.-cz. további kiegészítéséről«,

»a bicske-székesfehérvár-sárbogárdi helyi érdekű vasut részvénytársaság székesfehérvár—sárbogárdi és székesfehérvár - bicskei vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítéséről« és

»az eger-putnoki helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatokat a képviselőház által megállapított szerkezetben, módosítás nélkül elfogadta.

A két Ház egyetértésével megállapított ezen törvényjavaslatok legfelsőbb szentesítés végett a szokott módon Ő Felségéhez felterjesztetnek.

2117. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratait, melyek szerint a főrendiház:

»a nyiregyháza-dombrádi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a kisküküllővölgyi helyi érdekű vasut folytatásaként Sóváradtól Parajdig vezető helyi érdekű vasutvonal engedélyezéséről«, —

»a gyula-simonyifalvai helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a körmend-zalalövő-őriszentpéter-muraszombati helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a szlavóniai-drávavidéki h. é. vasut vörösmajor-vocini fővonalának és vörösmajor-orahoviczai, illetve humljáni-drenováczi szárnyvonalának engedélyezéséről«, —

»az alföldi első gazdasági keskeny nyomtávú vasut Géza megállóhely-tótkomlósi szárnyvonalának engedélyezéséről«, —

»a kőrös-belovár-veröcze-barcsi helyi érdekű vasut Belovár állomásából kiágazólag a belovári gőzmalomig vezetendő szárnyvonal megépítésére, valamint Misulinovácz állomástól az Eduárd tárnáig vezető szárnyvonal végszakaszának felhagyásáról«, —

»a zsebely-lieblingi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a bethlen-kisilvai (naszódvidéki) helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»az arad-hegyaljai keskenyvágányú helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a miskolcz-diósgyőri helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a miskolcz-mezőcsáthi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»az alkenyér-kudzsiri helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a szatmár-bikszádi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a debreczen-hajdusámsoni helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a breznóbánya-vereskői h. é. vasutvonal engedélyezéséről«, —

»a nyiregyháza-vásárosnaményi h. é. vasut engedélyezéséről«, —

»a losoncz-gácsi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a brassó-háromszéki h. é. vasut brassó-kézdivásárhelyi vonalának folytatásaként Kézdivásárhelytől Bereczkig vezetendő h. é. vasutvonal engedélyezéséről«, —

»a torontáli h. é. vasutak engedélyokiratának és az ahhoz kiadott függeléknek egyesítéséről«, —

»a békéscsaba-békés-vésztői h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a halas-bácsalmás-rigyiczai h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a kaposvár-barcsi h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a keszthely-tapolczai h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a kecskemét-lajosmizsei h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a budapesti h. é. vasutak budapest-czinkota-kerepesi vonalát és a magyar királyi államvasutak budapest-kőbányai vonalát összekötő h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a szatmár-nagybányai h. é. vasut szatmár-batizvasvárii vonalszakaszának engedélyezéséről«, —

»a mocsolád-siófoki h. é. gőzmozdonyú vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a zombor-óbecsei h. é. gőzmozdonyú vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a vrginmost-károlyvárosi h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a nagykároly-mátészalka-csapi h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»az orosháza-szentes-csongrádi h. é. vasut engedélyezésónek megtörténtéről«, —

»az őssi-váradvelenczei h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»az eszék-djakovár-vrpojlei h. é. vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»az őrlő- és ásványőrlő malmoknak a telepengedély alá eső ipartelepek sorába való felvételéről«, —

»az iparfelügyelők 1903. és 1904. évi tevékenységéről«, —

»a bélyegzőknek a megrendelés-gyüjtési tilalom alól történt kivételéről«, —

»a viddini cs. és kir. konzulátus birói hatáskörének megszüntetése, a ruszcsuki cs. és kir. konzulátus hatáskörének a viddini cs. és kir. konzulátus területére kiterjesztése és a várnai cs. és kir. konzulátusnak teljes birói hatáskörrel való felruházásáról«, —

»a mitroviczai cs. és kir. konzulátusnak teljes birói hatáskörrel való felruházásáról«, —

»a konzuli biróságoknál hatályos hagyatéki eljárási szabályok kiegészítéséről«, —

»az 1905/6. évben tényleges szolgálatban állott közös hadseregbeli és honvéd egyévi önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről«, —

»az 1905/6. szolgálati év folyamán a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a m. kir. honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről«, —

»a magyar honos tiszteknek az 1905. november 1-től 1906. november 1-ig terjedő időszakban történt áthelyezéséről és a magyar honos tisztekben még fennálló létszámhiányról«, —

a közös függő adósság ellenőrzésére kiküldött országos

bizottságnak jelentése, »a közös függő adósság 1907. évi kezelési költségelőirányzatának megállapításáról«, —

»a magyar királyi központi statisztikai hivatal 1906. évi munkatervéről«, —

»a magyar királyi központi statisztikai hivatal 1907. évi munkatervéről«, —

»a közös hadsereg katonai nevelő- és képzőintézeteiben magyar állami alapítványi helyekre elhelyezett ifjakról«, —

»az 1905. évi november hó 1-től 1906. évi szeptember 30-ig a cs. és kir. közös hadseregtől a m. kir. honvédség tényleges állományába történt tiszti áthelyezésekről«, —

»a hadmentességi díjalap 1905. évi álladékáról«, —

»a honvédmenház 1905. évi állapotáról, működéséről és számadásairól« és

»a m. kir. honvéd- nevelő- és képzőintézetek 1905. évi állapotáról« szóló jelentésekre vonatkozó képviselőházi határozatokhoz, úgymint a képviselőház által az 1907. évi állami költségvetési előirányzat tárgyalása során hozott határozatokhoz is hozzájárult.

Elnök a két Ház egyetértésével hozott ezen határozatokat országos határozatoknak jelenti ki.

2118. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister
leteszi a Ház asztalára némely lapok hirdetési átalányaira, és egy, a kereskedelemügyi ministerium által szocziálpolitikai tanulmányok czéljából külföldre kiküldött egyén segélyezésére vonatkozó aktákat.

2119. Kálosi József, a mentelmi bizottság előadója, benyujtja a mentelmi bizottságnak Miháli Tivadar és Lengyel Zoltán képviselők mentelmi ügyeire vonatkozó jelentéseit.

A Ház elrendeli a jelentések kinyomatását és kiosztását; napirendre tűzésök iránt annak idején fog intézkedés tétetni.

2120. Semsey László, a pénzügyi bizottság előadója, benyujtja a pénzügyi bizottság jelentését, »az 1887. évi XX., 1891. évi X. és 1896. évi IV. törvényczikkek módosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A jelentés ki fog nyomatni és a Ház tagjai között ki fog osztatni; annak idején pedig napirendre fog tüzetni.

2121. Következik »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat általános tárgyalása.

Tárgyalás közben a tárgyalásra szánt idő eltelvén,
a Ház a tárgyalás folytatását a következő ülésre teszi át.

2122. Elnök javaslatára
a Ház elhatározza, hogy a Ház következő ülését holnap, f. hó 15-én d. e. 10 órakor tartja; az ülés napirendje pedig lesz:
1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. Lázár Pál képviselő indítványának indokolása, »a kataszteri fölmérések és nyilvántartások rendezése tárgyában« ;

3. »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása;

4. délután 1 órakor: az összeférhetlenségi itélő bizottság 12 rendes és 3 póttagjának kisorsolása, Lányi Mór képviselő összeférhetlenségi ügyében.

Elnök az ülést

bezárja.

Az 1907. évi február hó 15-én tartott

109. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

2123. Elnök az ülést megnyitván, jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2124. Elnök bejelenti, hogy Sümegi Vilmos, Szatmári Mór és Molnár János képviselőknek engedélyt adott arra, hogy napirend előtt felszólalhassanak.

E felszólalások megtörténte után.

2125. Elnök javasolja, hogy a napirend 4-ik pontjára való tekintettel a tárgyalás a mai napon $^{1}/_{2}$ 1 órakor megszüntettessék, és az itélő bizottság kisorsolása $^{1}/_{2}$ órai szünet után 1 órakor történjék meg.

A Ház a javaslatot elfogadja.

2126. Elnök bemutatja a Curia átiratát, melylyel megküldi a Nagy Dezső, Budapest VIII. kerületi képviselő választásának ügyében hozott és a kérvényezőket elutasító itéletét.

Minthogy nevezett képviselő választása ellen kifogás vagy panasz nem tétetett, a Ház őt végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

2127. Elnök bemutatja:

az építési és műszaki rajzolók országos egyesületének, Bródy Ernő képviselő, és

a kiskun-laczházai ipartestületnek, Lipthay Sándor képviselő útján beadott kérvényét, »az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A kérvények elnök javaslatára letétetnek a Ház asztalára, és a most tárgyalás alatt levő törvényjavaslattal együttesen nyernek elintézést.

2128. Elnök bemutatja:

Abauj-Torna vármegye közönségének feliratát, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

Marcsetics Jakab nyug. pénzügyőri vigyázónak, Szász József képviselő útján beadott kérvényét, sérelmes ügyének megvizsgálása tárgyában.

A Ház mindkettőt kiadja tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak.

2129. Zakariás János, a kérvényi bizottság előadója, benyujtja a bizottság által letárgyalt kérvények 11-ik sorjegyzékét.

Ki fog nyomatni, a képviselők közt ki fog osztatni és annak idején napirendre fog tüzetni.

2130. Moskovitz Iván, a kérvényi bizottság előadója, benyujtja a bizottság által letárgyalt kérvények 12., 13. és 14-ik sorjegyzékeit.

A jegyzékeket ki fogják nyomatni, a Ház tagjai közt ki fogják osztatni és annak idején napirendre fognak tüzetni.

2131. Ezután Lázár Pál képviselő indokolja meg »a kataszteri fölmérések és nyilvántartások rendezése tárgyában« beadott következő indítványát:

»Minthogy a parlament immár 33 év előtt országos határozattal utasította a pénzügyministert, hogy az 1872. évben a kataszteri felmérésről készített és a parlament által elfogadott, de szentesítést nem nyert törvényjavaslatot egészítse ki a műszaki nyilvántartásról szóló intézkedésekkel, és ily alakban terjessze ujra a képviselőház elé, és miután a telekkönyvi fölmérés és nyilvántartás törvényes rendezése immár tovább el nem odázható szükségletet képez, indítványozom:

mondja ki a képviselőház, hogy az országos kataszteri fölmérésnek és a műszaki nyilvántartásnak a mai kor igényeinek megfelelő reformját és törvényes rendezését szükségesnek tartja, és utasítja a pénzügyministert, hogy terjesszen megfelelő törvényjavaslatot mielőbb a Ház elé.«

Wekerle Sándor ministerelnök felszólalása után Lázár Pál képviselő indítványát visszavonja.

2132. Következik napirend szerint »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat általános tárgyalásának folytatása.

E közben a tárgyalásra szánt idő eltelvén,

a Ház a tárgyalás folytatását a következő ülésre teszi át.

2133. Elnök javasolja, hogy a Ház következő ülését holnap, f. hó 16-án d. e. 10 órakor tartsa, az ülés napirendje pedig legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

A Ház, elnök indítványát elfogadja.

2134. Napirend szerint következik Lányi Mór képviselő összeférhetlenségi ügyében az összeférhetlenségi itélő bizottság 12 rendes és 3 póttagjának kisorsolása; ezt megelőzőleg

elnök az ülést 1/2 órára felfüggeszti.

2135. Szünet után elnök bejelenti, hogy a névjegyzékbe foglalt 80 képviselő közül

Barabás Béla, Kubik Béla, Szalay László és Wesselényi Miklós báró lemondás, —

Pisztóry Mór és Zichy Jenő gróf elhalálozás, —

Sághy Gyula, Fernbach Péter és Malatinszky György pedig mint szabadságon levők nem sorsolhatók ki.

Ezután elnök felolvastatja a házszabályok 171., 172., 173. és 174. §-ait.

Tudomásul szolgál.

2136. Elnök a házszabályok 171. §-a értelmében megejti az itélő bizottság 12 rendes és 3 póttagjának kisorsolását.

Kisorsoltattak *rendes tagokul:*

1. Förster Ottó,
2. Földes Béla,
3. Inkey József báró,
4. Thaly Kálmán,
5. Okolicsányi László,
6. Németh Imre,
7. Kállay Lipót,
8. Szilassy Zoltán,
9. Nyáry Béla,
10. Szivák Imre,
11. Endrey Gyula,
12. Batthyány Tivadar gróf.

Póttagokul:

1. Bernáth István,
2. Mailáth Géza gróf,
3. Semsey László.

2137. Elnök megállapítja, hogy a házszabályok 151. §-a értelmében jelzett kizárási okot a kisorsolt képviselők egyike sem jelentett be.

Ezután a házszabályok 171. §-a értelmében Hammersberg László jegyző kihúzza és felolvassa a szekrényben visszamaradt neveket, és ennek folytán az elnök megállapítja, hogy a kisorsolás alá került képviselők nevei a szekrényben hiány nélkül bent voltak.

Most a házszabályok 173. §-ának rendelkezése szerint a kisorsolt Förster Ottó, Földes Béla, Inkey József báró, Thaly Kálmán, Okolicsányi László, Németh Imre, Kállay Lipót, Szilassy Zoltán, Nyáry Béla, Szivák Imre, Endrey Gyula, Batthyány Tivadar gróf, Bernáth István, Mailáth Géza gróf és Semsey László, itélőbizottsági tagok és póttagok,

leteszik az esküt.

2138. Elnök jelenti, hogy az összeférhetlenségi állandó bizottság ezen ügynek az itélő bizottság előtt való előadásával Hellebronth Géza bizottsági tagot bizta meg.

Tudomásul szolgál.

2139. Elnök felolvastatja a napirendnek ezen pontjára vonatkozó jegyzőkönyvet.

A Ház a jegyzőkönyv ezen részét hitelesíti és a megfelelő jegyzőkönyvi kivonatot az összeférhetlenségi állandó bizottság előadójának révén kiadja a kisorsolt itélő bizottságnak.

2140. Minthogy a sorsolás alkalmával Pildner Ferencz és Ivánka Oszkár kisorsolt képviselők a Házban nem voltak jelen, elnök bejelenti, hogy ezen körülményről a házszabályok rendelkezése szerint további eljárás végett az állandó összeférhetlenségi bizottságot értesíteni fogja.

Tudomásul szolgál.

Miután a kisorsolt itélő bizottság a teremből kivonult,

elnök az ülést bezárja.

Az 1907. évi február hó 16-án tartott

110. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Návay Lajos,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

2141. Elnök az ülést megnyitván, jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvének azon részét, mely a mult ülés folyamán nem lett hitelesítve.

A Ház a jegyzőkönyv ezen részét észrevétel nélkül hitelesíti.

2142. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister benyujtja a következő törvényjavaslatokat és jelentéseket:

Törvényjavaslat »a balatonvidéki vasut megépítéséről«,

Törvényjavaslat »a kisküküllővölgyi h. é. vasut részvénytársaság küküllőszög-sóváradi és sóvárad-parajdi vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítése tárgyában«.

Jelentés »a vajdahunyad-gyalári korlátolt közforgalomra berendezett bányavasut helyi érdekű vasuttá történt átalakításának engedélyezése tárgyában«.

Jelentés a budapesti h. é. vasutak részvénytársaság budapest-erzsébetfalva-dunaharaszti vonalából kiágazólag Erzsébetfalva község belterületére vezetendő h. é. vasutvonal engedélyezése tárgyában«.

Jelentés »a losonczvidéki h. é. vasut folytatásaként Poltártól-Kokováig vezetendő h. é. gőzmozdonyú vasutvonal és vontató vágányainak engedélyezése tárgyában«.

Jelentés »a rózsahegy-korytniczai h. é. vasut engedélyezése tárgyában«.

Jelentés »a pöstyén-verbói h. é. vasut engedélyezése tárgyában«.

Jelentés »a határszéli községek ipari és kereskedelmi üzleteire vonatkozó kivételes vasárnapi munkaszüneti szabályoknak Petro-

zsény, Vulkán és Lupény, Hunyad vármegyei határszéli községek területére nézve történt hatályon kivül helyezéséről«.

Jelentés »a m. kir. iparfelügyelők 1905. évi tevékenységéről«.

Jelentés »a m. kir. központi statistikai hivatal 1907. évi munkatervének kiegészítése tárgyában«.

A Ház a két törvényjavaslatot és öt vasuti jelentést a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságokhoz, a vasárnapi munkaszünetre és az iparfelügyelők működésére vonatkozó jelentéseket a munkásügyi és közgazdasági bizottságokhoz, a statistikai hivatal munkatervének kiegészitéséről szóló jelentést pedig a közgazdasági bizottsághoz utasítja tárgyalás és jelentéstétel végett.

2143. Elnök bemutatja:

Pildner Ferencz képviselő levelét, melylyel hat heti, —

Ivánka Oszkár és Rákosi Viktor képviselők leveleit, melyekkel négy-négy heti, — és

Beniczky Elemér képviselő levelét, melylyel február 18-tól márczius 14-ig szabadságidő engedélyezését kérik.

A Ház a kért szabadságot nevezett képviselőknek megadja.

2144. Elnök bemutatja:

Szeged város közönségének feliratait, a néptanítók helyzetének javítása, a virilizmus eltörlése, a hadügyi költségek emelése, az alkotmány és a vármegyei autonomia megerősítése, egy czélszerű adóreform, és az állategészségügyi törvények módosítása tárgyában;

Pozsony vármegye közönségének feliratát, sztrájk-törvény alkotása végett;

Szabadka város közönségének feliratát, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkára való átengedése tárgyában.

A Ház a feliratokat tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak adja ki.

2145. Elnök bemutatja és felolvastatja az összeférhetlenségi itélő bizottságnak Lányi Mór képviselő összeférhetlenségi ügyében hozott itéletét.

Tudomásul szolgál.

2146. Raisz Aladár jegyző jelenti, hogy az inditványkönyvben újabb bejegyzés nincs; ellenben az interpellatiós könyvben következő újabb interpellatiók foglaltatnak:

Szmrecsányi György képviselő interpellatiója, »a tót túlzó nemzetiségi sajtó izgatásai és a külföldi izgató nyomdatermékek terjesztése tárgyában«, az igazságügyi és belügyminister urakhoz;

Szász József képviselő interpellatiója, »a köztisztviselők eladósodása s a hitelszövetkezetek megrendszabályozása tárgyában«, a ministerelnökhöz s a kormány összes tagjaihoz;

Novák Dániel képviselő interpellatiója, »az északkeleti Kárpátok alján lakó kisbirtokosság birtokvédelme iránt, tekintettel az 1881. évi LX. t.-cz. rendelkezéseivel szemben«, az igazságügyi minister urhoz.

A Ház, elnök javaslatára elhatározza, hogy az interpellatiók előterjesztésére ½ 2 órakor fog reátérni.

2147. Következik »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat általános tárgyalásának folytatása; melynek során, miután a javaslathoz általánosságban többé senki szólni nem kivánt, elnök a vitát bezárja, és felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház a tárgyalás alatt levő javaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául?

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

2148. Elnök ezután szavazásra bocsátja a munkásügyi bizottság által a szőnyegen levő törvényjavaslattal kapcsolatosan elfogadott és a Ház elé terjesztett következő két határozati javaslatot:

I.

»A képviselőház felhivja a m. kir. földmívelésügyi kormányt, hogy a mezőgazdasági munkásoknak és cselédeknek betegség és baleset esetére való kötelező biztosítása iránt törvényjavaslatot készítsen és azt lehetőleg a közel jövőben terjessze a képviselőház elé.«

II.

»A képviselőház felhivja a m. kir. pénzügyi kormányt, hogy a bányatárspénztárak szervezetének szabályozása végett lehetőleg rövid időn belül, a tervezett új bányatörvény keretében, annak az elvnek szem előtt tartása mellett terjesszen elő javaslatot, hogy a bányamunkások betegség és baleset esetére legalább is az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló törvényben megállapított járulékok és segélyezések mérve szerint biztosíttassanak.«

A Ház mindkét határozati javaslatot elfogadja, melyek ezután tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházzal fognak közöltetni.

2149. Elnök javasolja, hogy a Ház következő ülését hétfőn, f. hó 18-án d. e. 10 órakor tartsa és pedig következő napirenddel:

1. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása.
2. Mentelmi bizottság jelentése, Miháli Tivadar képviselő mentelmi ügyében (387. sz.).
3. Mentelmi bizottság jelentése, Lengyel Zoltán képviselő mentelmi ügyében (388. sz.).
4. »Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása.

A Ház, elnök javaslatát elfogadja.

2150. Ezután Szmrecsányi György képviselő terjeszti elő interpellatióját, »a tót túlzó nemzetiségi sajtó izgatásai és a külföldi izgató nyomdatermékek terjesztése tárgyában«, az igazságügy- és belügyminister urakhoz.

Günther Antal igazságügyminister úgy a saját, mint a belügyminister nevében az interpellatióra azonnal válaszol.

A választ úgy az interpelláló, mint a Ház tudomásul veszi.

2151. Szász József képviselő interpellatiójának előterjesztésére kerülvén a sor, interpelláló képviselő kérést intéz a Házhoz, hogy interpellatióját az idő előrehaladottságára való tekintettel a jövő interpellatiós napon mondhassa el.

A Ház az engedélyt megadja.

2152. Következik Novák Dániel képviselő interpellatiójának előterjesztése: »az északkeleti Kárpátok alján lakó kisbirtokosság birtokvédelme iránt, tekintettel az 1881. évi LX. t.-cz. rendelkezéseivel szemben«, az igazságügyministerhez.

Günther Antal igazságügyminister a választ nyomban megadván, azt úgy az interpelláló, mint a Ház tudomásul veszi.

A napirend ezzel ki lévén merítve,

elnök az ülést bezárja.

Az 1907. évi február hó 18-án tartott

111. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

2153. Elnök az ülést megnyitván, jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2154. Elnök jelenti, hogy Hencz Károly és Hodzsa Milán képviselőknek engedélyt adott arra, hogy napirend előtt felszólalhassanak.

Miután a felszólalások megtörténtek, a Ház a napirendre tér át.

2155. Elnök bemutatja Meskó László képviselő levelét, melylyel, igazságügyi államtitkárrá történt kineveztetése következtében, országgyülési képviselői megbizatásáról lemond.

A Ház a lemondást tudomásul veszi, és megbizza az elnököt, hogy Nyiregyháza város választókerületére nézve az új választás elrendelése iránt intézkedjék.

2156. Elnök bemutatja gr. Sztáray Sándor képviselő levelét, melylyel egészségi okokból öt heti szabadságot kér.

A Ház a kért szabadságot engedélyezi.

2157. Elnök bemutatja:

Torda-Aranyos vármegye közönségének feliratait, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata, és a húsdrágaság megszüntetése tárgyában;

Győr vármegye közönségének feliratát, a munkásbajok orvoslása végett;

Hódmezővásárhely város közönségének feliratát, a hadügyi költségek emelése ellen;

Maros-Torda vármegye közönségének feliratát, és

a szombathelyi egyházmegyei r. kath. tanítóegyesületnek, Darányi Ferencz képviselő útján beadott kérvényét, a tanítói fizetések rendezése iránt.

A Ház a bemutatott feliratokat és kérvényt tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak adja ki.

2158. Következik a mentelmi bizottság jelentésének tárgyalása, »polgárok szabad választásjoga ellen elkövetett vétséggel terhelt Miháli Tivadar képviselő mentelmi ügyében.«

A mentelmi bizottság javaslata a következő:

»Méltóztassék a Ház elhatározni, hogy Miháli Tivadar képviselő mentelmi joga ez ügyben föl nem függesztetik.«

Ezzel szemben Zboray Miklós képviselő ellenindítványt ad be, melynek szövege a következő:

»A mentelmi bizottság jelentésével szemben indítványozom, hogy Miháli Tivadar orsz. képviselő mentelmi joga ez ügyben függesztessék fel.«

Elnök a vita bezárása után a kérdést szavazásra bocsátja, melynek rendjén

a Ház felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazás útján a mentelmi bizottság javaslatát elveti, és ezzel szemben Zboray Miklós képviselő indítványát fogadván el, Miháli Tivadar mentelmi jogát ez esetben felfüggeszti.

2159. Következik a mentelmi bizottság jelentésének tárgyalása, »a B. T. K. 258. §-ába ütköző, a 259. és 262. §§. szerint minősülő nyomtatvány útján elkövetett hatrendbeli nyilvános rágalmazás és a B. T. K. 327. §-ába ütköző és ugyanezen §. 2-ik bekezdése szerint minősülő nyomtatvány útján elkövetett levéltitok megsértésének vétsége miatt feljelentett Lengyel Zoltán orsz. képviselő mentelmi ügyében.«

A mentelmi bizottság javasolja, hogy »Lengyel Zoltán orsz. képviselő mentelmi joga ez ügyben függesztessék fel«,

mit a Ház elfogad és nevezett képviselő mentelmi jogát ez ügyben felfüggeszti.

2160. Ezután a Ház megkezdi »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

A törvényjavaslat czímét

a Ház változatlanul elfogadja a munkásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint.

2161. Az 1. §. tárgyalása során Baloghy Ernő képviselő következő módosítást adja be:

A 16-ik pont után következő mondatban, »mely évenként kétezernégyszáz koronával, illetve... stb.« helyett a következők tétes-

senek »mely a helynek megfelelőleg megállapítandó jövedelmi fokozatnál nem több. Ilyen fokozatok a fővárosra nézve 2.400 korona, egyebütt: 2.000, 1.600, illetve 1.200 korona. A vidéki fokozatokat 10 évre, az illető törvényhatósági közigazgatási bizottságok véleményének meghallgatása és ajánlata alapján a kereskedelmi minister állapítja meg.«

Ugyanezen szakaszhoz Mezőfi Vilmos képviselő következő két indítványt nyujtja be:

I.

A 16. bekezdés után tétessék:

»17. és végül betegség esetére kötelezően biztosítandó a mezőgazdasági munka és erdei termelés bármely ágában.«

II.

A 2. pont harmadik sorába szurassék be ez a szó: »ujságvállalatoknál.«

A szakasz feletti vita közben a tárgyalásra szánt idő eltelvén,

a Ház a tárgyalás folytatását a jövő ülésre teszi át.

2162. Elnök javasolja, hogy a Ház következő ülését holnap, kedden, folyó hó 19-én d. e. 10 órakor tartsa, az ülés napirendjére pedig tüzessék ki:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

A Ház, elnök indítványát elfogadja.

Elnök az ülést

bezárja.

Az 1907. évi február hó 19-én tartott

112. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

2163. Elnök az ülést megnyitván, jegyző felolvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2164. Elnök bemutatja Weisz Julián, Krassó-Szörény vármegye németbogsáni választókerületében 1907. évi február hó 14-én megválasztott országgyülési képviselő megbizólevelét,

melyet a Ház megvizsgálás és jelentéstétel végett az igazolási állandó bizottságnak ad ki.

2165. Elnök bemutatja a barosházai esperesi kerület papságának, Szmrecsányi György képviselő által beadott kérvényét, a kongrua és a kath. autonomia rendezése iránt.

A Ház a kérvényt tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak adja ki.

2166. Hédervári Lehel, a mentelmi bizottság előadója, benyujtja a mentelmi bizottság jelentését, »Lengyel Zoltán képviselő mentelmi ügyében.«

A Ház elrendeli a jelentés kinyomatását és szétosztását. Napirendre tüzése iránt annak idején fog intézkedés tétetni.

2167. Következik »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása, még pedig az 1. §. tárgyalásának folytatása, melynek során Gratz Gusztáv képviselő következő indítványt adja be:

Az 1. §. második pontja a következő szövegben állapíttatik meg:

2. »az ipartörvény alá nem tartozó, de ipar-, illetve vállalkozásszerűleg űzött kereseti foglalkozásoknál (ügyvédi, közjegyzői, végrehajtói, műszaki és ügynöki irodákban, szinházaknál, magántanintézeteknél, gyógyszertárakban, gyógyintézeteknél stb.)«.

Vita bezárása után elnök első sorban a szakasz 1. és 3—15. pontjait bocsátja szavazás alá, melyekre nézve semmi módosítás sem adatott be.

A Ház a szakasz ezen pontjait változatlanul elfogadja a bizottságok által ajánlott szövegben.

2168. Következik a határozathozatal a szakasz 2. pontját illetőleg, melyre nézve Mezőfi Vilmos és Gratz Gusztáv képviselők adtak be indítványokat.

A Ház a pontot változatlanul fogadja el a munkásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, minek folytán Gratz Gusztáv módosítása és Mezőfi Vilmos pótlása elestek.

2169. Ezután a 16. pont kerül szavazás alá, melyhez Baloghy Ernő képviselő adott be módosítást.

A Ház ezzel szemben a bizottságok által megállapított szöveget fogadja el.

2170. Végül a Mezőfi Vilmos képviselő által indítványozott új 17. pontra kerül a sor.

Miután azonban a Ház a mezőgazdasági munkásokra nézve a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat kapcsán benyujtott egyik bizottsági határozati javaslat elfogadása által ez ülésszakban már egy határozatot hozott, az indítvány ezen része szavazásra nem volt bocsátható.

Elnök e szerint az indítványnak csak az erdei munkásokra vonatkozó részére nézve teszi fel a kérdést,

melyet a Ház azonban nem fogad el.

2171. A 2. §-hoz Gratz Gusztáv képviselő indítványt ad be, mely így szól:

A 2. §. harmadik bekezdéseként következő pótlás fogadtatik el:

»A törvényhatósági és rendezett tanácsú városok a biztosítási kötelezettséget az 1. §-ban megállapított feltételek mellett a házi cselédekre is kiterjeszthetik. Az e tárgyban alkotandó szabályrendeletek érvényességéhez a kereskedelemügyi ministernek a belügyministerrel egyetértő jóváhagyása szükséges.«

A vita bezárása után a felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazás alkalmával a többség kivehető nem volt; elnök tehát elrendeli a szavazatok megszámlálását, mit Hammersberg László és Egry Béla jegyzők megejtvén, kitünik, hogy csak 79 képviselő van jelen, és így a Ház nem határozatképes, mire

elnök az ülést $^1/_4$ órára felfüggeszti.

Szünet után a képviselők határozatképes számban lévén jelen, elnök szavazás alá bocsátja a javaslat 2. §-át, Gratz Gusztáv indítványával szemben.

A Ház felállás és ülvemaradás útján eszközölt szavazással a szakaszt a bizottságok által megállapított szövegben fogadja el, minek folytán Gratz Gusztáv indítványa elesik.

2172. A 3. §. tárgyalásánál Lányi Mór képviselő következő módosítást adja be a 3. §. 3. pontjához:

»az összes gyárak, még ha azok az 1884 : XVII. t.-cz. 183. §-ának *a*) pontjában megnevezett foglalkozások mellékiparágaiként üzetnek és azokban leginkább a saját nyers termények dolgoztatnak is fel, úgyszintén az összes ipari műhelyek, a mennyiben azokban állandóan legalább husz alkalmazott van foglalkoztatva, továbbá az összes kereskedelmi üzletek;«

Pető Sándor képviselő szintén ad be indítványt, mely igy szól:

»A javaslat 3. §-a ujabb átdolgozásra visszaadatik azon utasítással, hogy balesetbiztosítási kötelezettség alá vonassanak:

a) a kereskedelmi alkalmazottak,

b) az összes iparműhelyi, tehát kisipari munkások, és

c) a cséplőgép, gőzeke és általában bármely gazdasági gép mellett alkalmazott munkások;

egyidejűleg és e szakaszban történjék intézkedés, hogy a kisipari munkaadók akár az 1898 : XXI. t.-cz. alól való mentesítés, akár valamely állami hozzájárulás útján a balesetbiztosítás terhei alól mentesíttessenek, esetleg a terhek csökkentessenek.«

Végül Mezőfi Vilmos képviselő terjeszti elő következő indítványát:

A 3. §. kihagyandó és helyébe jön:

»3. §.

Balesetbiztosítási kötelezettség alá esnek, a bér vagy a fizetés nagyságára való tekintet nélkül, mindazok — ideértve a mezőgazdaságban és erdészetben akár állandóan, akár ideiglenesen alkalmazottakat, — a kik betegség esetére biztosítandók. Mindazonáltal a balesetbiztosításnál az alkalmazott java-

dalmazása úgy a baleseti kártalanítások, mint a költségfelosztás és kirovás tekintetében csak évi 2.400 Kig vétetik tekintetbe.«

Vita bezárása után Lányi Mór módosítását visszavonja.

Elnök szavazás alá első sorban Pető Sándor halasztó indítványát bocsátja,

melyet a Ház nem fogad el.

2173. Ezután elnök a 3. §-nak a bizottságok által megállapított szövegét bocsátja szavazás alá, Mezőfi Vilmos módosításával szemben.

A Ház felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazás útján a 3. §-t a bizottságok által ajánlott szövegben fogadja el, minek folytán Mezőfi Vilmos módosítása elesik.

2174. A 4—6. §§-at

a Ház változatlanul elfogadja a bizottságok által ajánlott szerkezetben.

2175. A 7. §-nál Hajdu Frigyes következő három módosítás elfogadását ajánlja:

I.

Módosítás a javaslat 7. §. *a)* pontjához:

Indítványozom, hogy a javaslatban foglalt azon megszorítás, »a kiknek évi fizetése lakbérrel együtt egyezer koronát vagy napi bére négy koronát meg nem halad« kihagyassék, és helyébe a következő módosítás vétessék fel: »a kiknek évi fizetése, illetve évi keresete kettőezernégyszáz koronát meg nem halad«.

II.

Módosítás a javaslat 7. §. *f)* pontjához:

Indítványozom a következő kiegészítést: »Családtagok alatt értendők azok, a kiket egymással szemben eltartási kötelezettség terhel.«

III.

Módosítás a javaslat 7. §. *k)* pontjához:

Indítványozom a következő módosítást, illetve kiegészítést:

»a mennyiben évi fizetésük, illetve keresetük kettőezernégyszáz koronát vagy napi keresetük nyolcz koronát meg nem halad.«

Ernszt Sándor képviselő javasolja, hogy a 7. §. *d)* pontjában »a segédszemélyzet nélkül dolgozó önálló iparosokat« helyett tétessék: »az önálló iparosokat.«

Lázár Pál képviselő következő módosítványt ad be:

»Töröltessék a 7. §. utolsó mondata: »Ha pedig a munkaadó legalább husz ilyen alkalmazottat biztosít, stb.«

Vita bezárása után Hajdu Frigyes visszavonja a szakasz *a)* és *f)* pontjaihoz beadott indítványait.

A szakasz pontonkint bocsáttatván szavazás alá,

a Ház Hajdu Frigyesnek a *k)* ponthoz tett módosítását és Lázár Pálnak a szakasz utolsó bekezdéséhez tett indítványát

elfogadja, egyebekben pedig a szakaszt a bizottságok által ajánlott szövegben fogadja el, minek folytán Ernszt Sándornak a szakasz *d)* pontjához tett módosítványa elesik.

2176. A 8. és 9. §§-at
a Ház változatlanul elfogadja a munkásügyi és pénzügyi bizottságok által ajánlott szövegben.

2177. A 10. §. tárgyalásánál Pető Sándor képviselő következő indítványt adja be:

»Ezen megfelelő nyugdíj-igény kiszámításánál nem vehető figyelembe a nyugdíj azon összege, mely ezen tisztviselők vagy alkalmazottak által fizetett nyugdíj-járuléknak eredménye.«

E közben a tárgyalásra szánt idő eltelvén,
a Ház a tárgyalás folytatását a következő ülésre teszi át.

2178. Elnök javasolja, hogy a Ház következő ülését szerdán, f. hó 20-án d. e. 10 órakor tartsa, a következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

A Ház, elnök indítványát elfogadja.

Elnök az ülést
bezárja.

Az 1907. évi február hó 20-án tartott

113. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

2179. Elnök az ülést megnyitván, jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,
melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2180. Elnök bemutatja Németh Imre képviselőnek mint vizsgáló biztosnak jelentését, Popovics György képviselő lugosi választásának érvényessége ügyében elrendelt vizsgálat foganatosításáról.

A Ház a jelentést a vonatkozó iratokkal együtt kiadja további eljárás végett a házszabályok 94. §. értelmében a IV-ik biráló bizottságnak.

2181. Elnök bemutatja:
Vászna József, nyugalmazott tanítónak, Szász József képviselő útján beadott kérvényét, a tanítói fizetések rendezése tárgyában.

A Ház kiadja a kérvényt tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak.

2182. Moskovitz Iván, a kérvényi bizottság előadója, benyujtja a bizottság által letárgyalt kérvények 15-ik és 16-ik sorjegyzékét.

A Ház elrendeli a sorjegyzékek kinyomatását és szétosztását; napirendre tűzés iránt annak idején fog intézkedés tétetni.

2183. Teszelszky József, a kérvényi bizottság előadója, benyujtja a bizottság által letárgyalt kérvények 17-ik sorjegyzékét.

A Ház elrendeli annak kinyomatását és szétosztását; napirendre tűzése annak idején meg fog történni.

2184. Betegh Imre, a kérvényi bizottság előadója, benyujtja a bizottság által letárgyalt kérvények 18-ik sorjegyzékét.

A Ház elrendeli a sorjegyzék kinyomatását és szétosztását; napirendre tűzése iránt annak idején fog intézkedni.

2185. Zakariás János, a kérvényi bizottság előadója, benyujtja a bizottság által letárgyalt kérvények 19-ik sorjegyzékét.

A Ház elrendeli a sorjegyzék kinyomatását és szétosztását, mely annak idején napirendre is fog tüzetni.

2186. Mukits Simon, az I-ső biráló bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság megvizsgálván Rudnyánszky György, Nyitra megye verbói kerületében megválasztott képviselőnek az osztályok által kifogásolt megbizólevelét, nevezett képviselőt végleg igazolta.

Rudnyánszky György képviselő a végleg igazolt képviselők jegyzékébe soroltatik.

2187. Raisz Aladár jegyző jelenti, hogy az inditványkönyvben ujabb bejegyzés nincs.

Az interpellatiós könyvben Szász József képviselőnek a Ház engedelmével mára halasztott interpellatióján kivül következő ujabb bejegyzések vannak:

Hermán Ferencz képviselő interpellatiója, »a fertőző betegségek terjesztésének meggátlása tárgyában«, a belügyminister úrhoz;

Nagy György képviselő interpellatiója, »a csikszentmártoni kerület polgárainak az országgyülési képviselőválasztásból kifolyólag tömeges bűnvádi üldözése tárgyában«, az igazságügyminister úrhoz;

Brediceanu Coriolán képviselő interpellatiója, »a csendőrségnek a bogsáni választókerületből leendő visszarendelése és a választási szabadság megsértése tárgyában«, a belügyminister úrhoz.

A Ház az interpellatiók előadására $^{1}/_{2}$ 2 órakor fog rátérni.

2188. Következik »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása, még pedig a 10. §. tárgyalásának folytatása, melyhez gróf Batthyány Tivadar képviselő következő inditványt terjeszti elő:

A 10. §-ba harmadik bekezdés gyanánt vétessék fel a következő rendelkezés:

»Az 1874 : XVIII. t.-cz. rendelkezései az annak hatálya alá tartozó alkalmazottakra nézve, a mennyiben azok a második bekezdés értelmében az e törvény szerint való balesetbiztositás hatálya alól kivétetnek, továbbra is érvényben maradnak.«

A vita bezárása után Pető Sándor képviselő indítványát visszavonja, mire

a Ház a 10. §-t a munkásügyi és pénzügyi bizottságok által ajánlott szövegben elfogadja, a gróf Batthyány Tivadar által indítványozott új harmadik bekezdéssel együtt.

2189. A 11—24. §§-at

a Ház a bizottságok által megállapított szöveg szerint változatlanul elfogadja.

2190. A 25. §-hoz Pető Sándor képviselő következő indítványt terjeszti elő:

»Azoknál a pénztáraknál, melyek a törvény életbeléptekor tagjaik után 2%-nál magasabb járulékot szednek, a járulék-százalék továbbra is fentartandó.«

A Ház a 25. §-t a bizottságok által megállapított szerkezetben fogadja el és Pető Sándor indítványát mellőzi.

2191. A 26. §-t

a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok által ajánlott szövegben.

2192. A 27. §. tárgyalásánál Szterényi József képviselő indítványozza:

»Mondja ki a Ház, hogy a törvényjavaslat 27. §-a egész terjedelmében töröltetik.«

A Ház Szterényi József indítványát elfogadja és a 27. §-t törli.

2193. A 28. §-t

a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok által megállapított szövegben.

2194. A 29. §-hoz Szterényi József képviselő következő indítványt adja be:

A törvényjavaslat 29. §-ából a következő szavak hagyassanak ki: »valamint a 27. §. szerint az önkéntes tagoktól szedendő belépési díjakon.«

A Ház Szterényi József indítványát elfogadja és az illető szavakat a szakaszból törli.

2195. A 30—50. §§-at

a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok által megállapított szöveg szerint.

2196. Az 51. §. tárgyalásánál Hajdu Frigyes képviselő módositást ad be a szakasz 4-ik pontjához, mely igy szól:

Indítványozom, hogy ezen pont szövegébe a második sorba »összegben« szó után »két héten a lebetegedés előtt és« szavak pótlólag felvétessenek.

A Ház a szakaszt a bizottságok által ajánlott szövegben fogadja el és Hajdu Frigyes módosítását mellőzi.

2197. Az 52. §-t
a Ház elfogadja a bizottságok által ajánlott szövegezés szerint.

2198. Az 53. §-hoz őrgróf Pallavicini György képviselő javasolja, hogy az 53. §. második bekezdése, mely szerint: »Nem tarthat továbbá segélyezésre igényt az a tag, a kinek betegsége a biztositási kötelezettséget megállapító foglalkozásba való belépés előtt kezdődött.«, a törvény szövegéből kihagyassék.

A Ház őrgróf Pallavicini György javaslatához hozzájárul és az 53. §-t az általa indítványozott kihagyással fogadja el.

2199. Az 54. §. tárgyalásánál Hajdu Frigyes képviselő következő két indítványt terjeszti elő:

I.

»Ezen szakasz a gyermekágyas nő védelme szempontjából kihagyatik.«

II.

A mennyiben e §. kihagyása iránt előterjesztett indítványom el nem fogadtatnék, indítványozom, hogy a szakasz utolsó sorában »három havi« szavak helyébe »hat heti« szavak illesztessenek be.

A Ház Hajdu Frigyesnek mindkét indítványát mellőzi és az 54. §-t változatlanul fogadja el a bizottságok által ajánlott szerkezetben.

2200. Az 55—59. §§-at
a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok által megállapított szövegben.

2201. A 60. §-hoz Somogyi Aladár képviselő két indítványt terjeszt be:

I.

»Indítványozom, hogy a 60. §. I. bekezdése töröltessék.«

II.

A 60. §. IV. bekezdésében levő »legfeljebb egy heti táppénz erejéig utazási költséggel ellátni tartozik« helyett indítványozom módosításként: »mindaddig, mig munkaképtelenek, az összes segélyekben részesíti.«

A vita folyamán azonban Somogyi Aladár mindkét indítványát visszavonván,
a Ház a 60. §-t a bizottságok által ajánlott szövegben fogadja el.

2202. A 61. §-hoz Somogyi Aladár képviselő következő indítványt terjeszti elő:

A 61. §. 1. bekezdéséhez folytatólag indítványozom felvenni a következőket: »*A betegsegélyezésekre való igény a biztosításra kötelezett tagoknál a foglalkozásba való belépés napjával kezdődik akkor is, ha a bejelentés elmulasztása a munkaadó hanyagsága vagy másféle mulasztása folytán történt.*«

Mezőfi Vilmos képviselő indítványozza, hogy »a 61. §. második bekezdése kihagyassék«.

Végül Szterényi József adja be a következő indítványt:

»A törvényjavaslat 61. §-ának negyedik bekezdéséhez tisztelettel javasolom, hogy következő szavak hagyassanak ki két helyen (3. és 6. sor) »és belépési díj fizetése.«

A Ház a 61. §-t a Somogyi Aladárnak az 1-ső bekezdéshez javasolt pótlásával, a 2-ik bekezdésnek Mezőfi Vilmos által indítványozott kihagyásával és a Szterényi József által a 4-ik bekezdésben indítványozott kihagyásokkal fogadja el.

2203. A 62. §-hoz Mezőfi Vilmos indítványozza, hogy a hatodik sorban, »még három hétig« szavak helyett tétessék: »még hat hétig«.

A Ház a 62. §-t a bizottságok által megállapított szövegben fogadja el, és igy Mezőfi Vilmos indítványát mellőzi.

2204. A 63—70. §§-at

a Ház változatlanul fogadja el a munkásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint.

2205. A 71. §. tárgyalásánál Pető Sándor képviselő indítványozza, hogy a szakasz 5-ik bekezdése hagyassék ki.

A Ház a 71. §-t a bizottságok által ajánlott szövegben fogadja el, és igy Pető Sándor indítványát mellőzi.

2206. A 72. §-t

a Ház változatlanul elfogadja a bizottságok szövegezése szerint.

2207. A 73. §-hoz Návay Lajos képviselő következő indítványt terjeszti elő:

»Javasolom, hogy a javaslat 73. §-a következőleg módosíttassék:

A javaslat 3-ik bekezdése helyett, mely szerint: »A törvényes, szabályszerűen törvényesitett vagy a balesetet megelőzőleg törvényesen örökbe fogadott gyermekek járadéka tizenhatodik életévük betöltéséig, ha az egyik szülő még életben van, egyenként a baleset következtében elhalt évi munkakaresményének 15%-a, ha teljesen árván maradnak vagy később teljes árvaságra jutnak, 30%-a.«, a következő módositott szöveget javasolom:

»*A hátrahagyott gyermekek járadéka tizenhatodik életévük betöltéséig, még pedig tekintet nélkül a gyermeknek törvényes vagy törvénytelen származására, úgyszintén a balesetet megelőzőleg törvényesen örökbe fogadott gyermekeké is, egyenként a baleset következtében elhalt évi munkakeresményének 15%-a, — ha pedig teljesen árván (elhagyottan) maradnak, vagy ilyen viszonyba később jutnak, a keresménynek 30%-a*«.

Ezzel szemben a 73. §. 9-ik bekezdése, a mely a törvénytelen származású gyermekekre nézve részben külön intézkedéseket tartalmaz, a maga egészében kihagyandó.«

Mezőfi Vilmos képviselő indítványozza, hogy az első bekezdésnek végén folytatólag tétessék: »de ha a nő teljesen keresetképtelen, 50%-a.«

A Ház a 73. §. 3-ik bekezdését Návay Lajos indítványa szerint módosítja, a 9-ik bekezdést ugyanezen indítvány értelmében kihagyja, egyebekben pedig a szakaszt a bizottságok szövegezése szerint fogadja el, és igy Mezőfi Vilmos indítványát mellőzi.

2208. A 74—82. §§-at

a Ház változatlanul elfogadja a bizottságok által ajánlott szövegezés szerint.

2209. A 83. §-hoz Pető Sándor képviselő indítványozza: »Első bekezdés 4-ik sorból (ha jogerős — idézte elő) kihagyandó, és ennek helyébe: »ha az illető munkaadó, vagy oly megbizottja, kinek a megbizásából eredő eljárásáért felelősséggel tartozik, a balesetet szándékosan vagy az által idézte elő, hogy a törvény alapján hatóságilag elrendelt óvrendszabályokat nem foganatosította, az elrendelt óvókészülékekről nem gondoskodott, vagy egyéb súlyos gondatlanságot követett el.«

A Ház Pető Sándor indítványát mellőzi, és a 83. §-t a bizottságok szövegezése szerint fogadja el.

2210. A 84—89. §§-at

a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok szövegezése szerint.

2211. A 90. §-nál Mezőfi Vilmos indítványozza, hogy az első bekezdés első sorában e szavak után: »A kártalanításra jogosult«, szurassék be: *»vagy megbizottja.«*

A Ház a 90. §-t elfogadja Mezőfi Vilmos módosításával együtt.

2212. A 91—100. §§-at

a Ház változatlanul elfogadja a bizottságok szövegezése szerint.

2213. A 101. §. tárgyalásánál Buzáth Ferencz képviselő indítványozza:

A 101. §. 4. pontja következőleg módosíttassék:

»4. a közös orvosok alkalmazásának, valamint a gyógyszerek és gyógyászati eszközök szállítása iránt való közös megegyezésnek előmozdítása, s általában ez ügyekkel kapcsolatos kérdések rendezése;« Többi törlendő.

Mezőfi Vilmos képviselő indítványozza:

A 4-ik bekezdés harmadik sorában e szó után: »rendezése«, szurassék be a következő mondat: »minden pénztári szervezet jogosítva van arra, hogy kizárólagosan pénztári tagok részére házi gyógyszertárt állítson fel.« — Ugyancsak e szakasz negyedik bekezdésének utolsó szava: »engedélyezhesse« helyett tétessék: »engedélyezze«.

E közben a tárgyalásra szánt idő eltelvén,

a Ház a tárgyalás folytatását a jövő ülésre teszi át.

2214. Elnök javasolja, hogy a Ház következő ülését csütörtökön, folyó hó 21-én d. e. 10 órakor tartsa, a napirend pedig legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása;
3. »az 1887. évi XX., az 1891. évi X. és 1896. évi IV. törvényczikkek módosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyalása;
4. a számvizsgáló bizottság jelentésének tárgyalása, »a képviselőház pénztárának az 1906. év első felére vonatkozó számadásáról.«

A Ház, elnök javaslatát elfogadja.

2215. Ezután Szász József képviselő terjeszti elő interpellatióját, »a köztisztviselők eladósodása, s a hitelszövetkezetek megrendszabályozása tárgyában.«

Wekerle Sándor ministerelnök azonnal megadja a választ, melyet úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul vesz.

2216. Következik Nagy György képviselőnek interpellatiója, »a csikszentmártoni kerület polgárainak az országgyülési képviselőválasztásból kifolyólag tömeges bűnvádi üldözése tárgyában«.

Günther Antal igazságügyminister azonnal válaszolván, a választ úgy az interpelláló, mint a Ház tudomásul veszi.

2217. Ezután Hermán Ferencz képviselő interpellatiójára került a sor, ki azonban tekintettel az idő előrehaladottságára kéri a Házat, hogy interpellatióját a következő interpellatiós napon mondhassa el.

A Ház nevezett képviselőnek a kért engedélyt megadja.

2218. Végül Brediceanu Coriolán képviselő terjeszti elő interpellatióját, »a csendőrségnek a bogsáni választókerületből leendő visszarendelése és a választási szabadság megsértése tárgyában.«

Gróf Andrássy Gyula belügyminister a választ azonnal megadván, azt a Ház tudomásul veszi.

Elnök ezután az ülést

bezárja.

Az 1907. évi február hó 21-én tartott

114. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

2219. Elnök az ülést megnyitván, jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2220. Elnök bejelenti, hogy Hock János képviselő napirend előtti felszólalásra kért tőle engedélyt, melyet ő nevezett képviselőnek meg is adott.

Hock János ezen napirend előtti felszólalása után a Ház a napirendre tér át.

2221. Elnök bemutatja az igazságügyminister átiratát, melylyel értesíti, hogy Ő Felsége az igazságügyi ministeriumhoz Meskó László orsz. képviselőt államtitkárrá nevezte ki.

Tudomásul vétetik.

2222. Elnök bemutatja:

a váczi egyházmegyei róm. kath. tanítók körének,

a váczi székesegyházi tanítói körnek, Bottlik János képviselő útján beadott kérvényeit, és

a nógrádmegyei tanítóegyesületnek, Jankovich Marcell képviselő útján beadott kérvényét, a tanítói fizetések rendezése iránt.

A Ház a kérvényeket kiadja tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak.

2223. Elnök bemutatja a budapesti házfelügyelők és kapusok egyesületének, Simkó József képviselő által beadott kérvényét az iránt, hogy »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak baleset esetére való biztosításáról« szóló, most tárgyalás alatt levő törvényjavaslat rendelkezései reájuk is kiterjesztessenek.

A kérvény, elnök javaslatára, a Ház asztalára tétetik le és az említett törvényjavaslattal együtt fog elintéztetni.

2224. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi minister két törvényjavaslatot nyujt be, u. m.:

törvényjavaslat »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről«, és

törvényjavaslat »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandóságairól«.

A Ház a két törvényjavaslatot tárgyalás és jelentéstétel végett a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasítja.

2225. Elnök javasolja, hogy miután e két törvényjavaslat tárgyalása sürgős, Sághy Gyula bizottsági elnök szabadságon

léte folytán nincs, ki a közoktatásügyi bizottságot összehivja, bizza meg a Ház, a Ház elnökét azzal, hogy a bizottság összehivását f. hó 22-ike d. u. 5 órára eszközöltesse.

A Ház, elnök javaslatát elfogadja.

2226. Következik »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása, még pedig a 101. §. tárgyalásának folytatása.

A vita bezárása után

a Ház a 101. §-t a bizottságok szövegezése szerint, de a 4. pontot Buzáth Ferencz módosításával fogadja el, Mezőfi Vilmos két módosítását azonban mellőzi.

2227. A 102—110. §§-at

a Ház változatlanul fogadja el a munkásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint.

2228. A 111. §-hoz Zakariás János indítványozza, hogy az első bekezdés második sorába beszurandó: »*csak magyarul tudó magyar állampolgár választható, ellenben meg* nem választható« stb.

A Ház a 111. §-t a bizottságok szövegezése szerint fogadja el, a Zakariás János által indítványozott beszurással együtt.

2229. A 112. §. tárgyalásánál Pető Sándor képviselő indítványozza:

Második bekezdés kimarad és helyébe: »A megerősítés csak a 111. §-ban felsorolt esetekben tagadható meg, továbbá ha a választás a törvény, illetve az alapszabályokban megállapított feltételekbe ütközik«.

A Ház a 112. §-t a bizottságok által megállapított szövegben fogadja el és Pető Sándor indítványát mellőzi.

2230. A 113. §-hoz Zakariás János képviselő következő indítványt teszi:

Az első bekezdés ekként módositandó: »A közgyülési, igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok rendes fizetéssel nem birnak, működésükkel járó készkiadásait azonban« stb.

A Ház a 113. §-t változatlanul fogadja el a bizottságok által ajánlott szövegben, és Zakariás János módosítását mellőzi.

2231. A 114—122. §§-at

a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok szövegezése szerint.

2232. A 123. §-hoz Zakariás János képviselő következő új bekezdés felvételét javasolja:

»*A kerületi munkásbiztositó pénztárak könyvei, számadásai magyar nyelven vezetendők, jelentései az országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztositó pénztárhoz magyar nyelven terjesztendők be.*«

A Ház a 123. §-t a bizottságok által ajánlott szövegben és a Zakariás János által indítványozott új bekezdéssel fogadja el.

2233. A 124—126. §§-at
a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok szövegezése szerint.

2234. A 127. §. tárgyalásánál Pető Sándor képviselő következő indítványt terjeszti elő:
A 4-ik bekezdés kimarad és helyébe:
»A közgyülési kiküldötteket egyharmadrészben a biztosított munkásokat alkalmazó munkaadók, kétharmadrészben a pénztárnál biztosított alkalmazottak külön-külön saját kebelükből választják.«
A Ház a 127. §-t a bizottságok által megállapított szövegben fogadja el, és Pető Sándor módosítását mellőzi.

2235. A 128—144. §§-at
a Ház változatlanul elfogadja a bizottságok szerkezete szerint.

2236. A 145. §-hoz Mezőfi Vilmos képviselő következő módosítást adja be:
Az első sorból ez a szó: »állandóan« hagyassék ki.
A Ház a 145. §-t változatlanul fogadja el a bizottságok által ajánlott szövegben, és Mezőfi Vilmos módosítását mellőzi.

2237. A 146—155. §§-at
a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok által ajánlott szövegben.

2238. A 156. §. tárgyalásánál Mezőfi Vilmos képviselő következő indítványt terjeszti elő:
A harmadik bekezdésben a negyedik sorban e szó után: »pénztárakra«, szurassék be e két szó: »és bányatársládákra.«
A Ház a 156. §-t változatlanul fogadja el a bizottságok szövegezése szerint, és Mezőfi Vilmos módosítását elveti.

2239. A 157. §-hoz Pető Sándor képviselő következő pótlást indítványozza a szakasz végére:
»azon eltéréssel, hogy az iparhatóság határozatával meg nem elégedő félnek a határozat kihirdetésétől számítandó 15 nap alatt áll jogában igényeit a törvény rendes útján érvényesíteni.«
A Ház a 157. §-t elfogadja a bizottságok szövegezése szerint, Pető Sándor pótlásával együtt.

2240. A 158. §-t
a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok által ajánlott szövegben.

2241. A 159. §-nál Gratz Gusztáv képviselő következő módosítványt adja be:
159. §. utolsó bekezdésében a »kir. itélőtáblák« szó után szurassék be a *»székhelyén«* szó.
A Ház a 159. §-t Gratz Gusztáv módosításával fogadja el.

2242. A 160—161. §§-at
a Ház változatlanul elfogadja a bizottságok szövegezése szerint.

2243. A 162. §-hoz Zakariás János képviselő két indítványt tesz:

I.

Az első bekezdés módosítandó: a választott biróság ülnökévé »csak *magyarul is tudó magyar állampolgár*« választható.

II.

Az utolsó bekezdés után új bekezdés:

»A választott biróság tárgyalási nyelve az állam hivatalos nyelve.«

A vita során Zakariás János második indítványát visszavonja.

A Ház a 162. §-t Zakariás János első módosításával fogadja el.

2244. A 163—164. §§-at
a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok által ajánlott szöveg szerint.

2245. A 165. §-nál Pető Sándor képviselő indítványozza, hogy az »esküt« szó után az első bekezdés 3-ik sorában: »*vagy fogadalmat*« szurassék be.

A Ház a 165. §-t Pető Sándor módosításával fogadja el.

2246. A 166. §-t
a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok szövegezése szerint.

2247. A 167. §-hoz Gratz Gusztáv képviselő következő két indítványt terjeszti elő:

I.

Az első bekezdésben a »hibájából eredtek« szók helyett a »*rosszhiszemű eljárása okozta*«, a »költségek« szó helyett: »*költségeket*« szó teendő.

II.

A második bekezdésben a »költségeket« szó után a »*rendszerint*« szó szurassék be.

A Ház a 167. §-t a Gratz Gusztáv által ajánlott módosításokkal fogadja el.

2248. A 168—170. §§-at
a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok által ajánlott szövegben.

2249. A 171. §-nál Hédervári Lehel képviselő a hatodik bekezdés végére következő pótlást indítványozza:

»A fegyelmi biróság birói határozata ellen felebbezésnek Magyarországon helye a curiai kisebb fegyelmi tanácshoz van.«

Szatmári Mór javasolja, hogy a 7-ik bekezdésben e szavak: »min. elnökön«, mint sajtóhiba *kihagyandók.*

Ugyancsak a 7-ik bekezdésnél Pető Sándor képviselő javasolja, hogy a 6-ik és 8-ik sorokban az »eskü« szó után: »*vagy fogadalom*« szavak tétessenek.

A Ház a 171. §-t Szatmári Mór és Pető Sándor módosításaival elfogadja, ellenben Hédervári Lehel indítványát mellőzi.

2250. A 172. §-nál Gratz Gusztáv képviselő indítványozza, hogy az utolsó bekezdésbe a »163.« szó után »*165.*« szó szurassék be.

A Ház a 172. §-t Gratz Gusztáv módosításával fogadja el.

2251. A 173—177. §§-at
a Ház változatlanul elfogadja a bizottságok szövegezése szerint.

2252. A 178. §-hoz Mezőfi Vilmos képviselő következő módosítást adja be:

A 3-ik sorban »mely jelentés« szavak hagyassanak ki és helyükbe tétessék: »e jelentések az országgyülésnek bemutatandók.«

A vita során Mezőfi Vilmos módosítását visszavonván,
a Ház a 178. §-t változatlanul fogadja el a bizottságok által ajánlott szövegben.

2253. A 179—208. §§-at
a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok szövegezése szerint.

2254. A 209. §-hoz Szterényi József képviselő indítványozza a 209. §. 4-ik bekezdésének módosítására:

A 209. §. 4-ik bekezdése a következőkkel egészíttessék ki:

»*A fegyelmi hatóságot a hivatal elnöke és másodelnöke felett az országos törvényhozás jelöli ki.*«

Zakariás János képviselő új bekezdésként javasolja a következőket:

»*Jelen törvénynek mindazon rendelkezései, melyek a magyar nyelv tudására és használatára vonatkoznak, Horvát-Szlavonországokra nem terjednek ki.*«

A Ház a 209. §-t a Szterényi József által javasolt kiegészítéssel és a Zakariás János által indítványozott új bekezdéssel fogadja el.

2255. A 210. §-t
a Ház változatlanul fogadja el a munkásügyi és pénzügyi bizottságok által ajánlott szöveg szerint.

Ezzel a törvényjavaslat úgy általánosságban, mint részleteiben le lévén tárgyalva,
a Ház annak harmadszori olvasását a legközelebbi ülésre tűzi ki.

2256. A törvényjavaslattal egyidejűleg elintézést nyertek a törvényjavaslatra vonatkozó következő kérvények is:

a győri kereskedelmi ifjuság betegsegélyző pénztárának, a kereskedelmi betegsegélyző pénztárak országos értekezletének, a győri kereskedelmi és iparkamarának, a temesvár-délmagyarországi természettudományi társulat orvos-gyógyszerészi szakosztályának, a budapesti kerületi általános munkásbetegsegélyző pénztárnak, a váczi ipartestületnek, az építési és műszaki rajzolók országos egyesületének, a szombathelyi ipartestületnek, a kolozsvári és beszterczebányai kereskedelmi és iparkamaráknak, a lőcsei, győr-szentmártoni, csongrádi, marczali, salgótarjáni, füleki, kispesti, tótkomlósi, öcsödi, csáktornyai, móri, tiszaujlaki, kapuvári, simontornyai, kalocsai, fehértemplomi, kiskőrösi, szarvasi, karánsebesi, óbecsei, csornai, budapesti kárpitos és gombkötő, ditrói, bácsalmási, nagyszombati, szerencsi, szőllősgyöröki, nemesvidi, hajdunánási, tiszafüredi, gyergyószentmiklósi, jászberényi, nyitrai, dobsinai, kassai, kunhegyesi, gyomai, jánoshalmai, szekzárdi, sárszentlőrinczi, dombovári, bonyhádi, túrkevei, mezőtúri, hódmezővásárhelyi, tápiószelei, somogyszilli, veszprémi, siklósi, pásztói ipartestületeknek, az országos tisztviselő-szövetségnek, az aradi kereskedelmi és iparkamarának, a magyarországi magántisztviselők egylete és a kereskedelmi alkalmazottak szakegyletének, a hazai kerületi betegsegélyző pénztáraknak, a pozsonyi kereskedelmi és iparkamarának, a magyar szent korona országai vasutas szövetségének, az aszódi ipartestületnek, a magántisztviselők országos szövetségének, az építési és műszaki rajzolók országos egyesületének, a kiskunlaczházai ipartestületnek és a budapesti házfelügyelők és kapusoknak kérvényei.

Ezen kérvények irattárba helyeztetnek.

2257. Következő kérvényeket pedig, melyek a letárgyalt törvényjavaslaton kivül más tárgyakra is vonatkoznak:

a liptószentmiklósi, zsolnai, zombori, zentai, ujvidéki, temesvári, székesfehérvári, szekzárdi, szegedi, szatmárnémetii, szabadkai, rózsahegyi, pozsonyi, perlászi, paksi, óbecsei, nyitrai, nyiregyházai, nagyszebeni, nagykikindai, mosoni, miskolczi, marosvásárhelyi, máramarosszigeti, makói, torontál-tordai, ungvári, verseczi, zalaegerszegi, zilahi, pápai, soproni, szarvasi, szigetvári, kolozsvári, komáromi, munkácsi, nagybecskereki, hartai, hódmezővásárhelyi, jászberényi, kassai, kecskeméti, kerecsendi, kiskunhalasi, klekki, győri, gyöngyösi, gyertyámosi, felnémeti, egri, a budapesti-fuvaripari, a budapesti VIII. és IX. kerületi, a budapesti, a budai, a budapesti V. és VI. kerületi, budapesti VII-ik belső kerületi, budapesti VII-ik külső kerületi, a budapest-kőbányai, békésgyulai, békéscsabai, bajai és aradi munkásoknak kérvényeit, összesen 63 darabot,

a Ház a kérvényi bizottsághoz teszi át.

2258. Elnök javasolja, hogy a Ház következő ülését pénteken, f. hó 22-én d. e. 10 órakor tartsa; az ülés napirendje legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

3. »az 1887. évi XX., 1891. évi X. és 1896. évi IV. törvényczikkek módosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyalása;

4. a számvizsgáló bizottság jelentésének tárgyalása, »a képviselőház pénztárának az 1906. év első felére vonatkozó számadásáról«;

5. a kérvények 11-ik, 12-ik, 13-ik és 14-ik sorjegyzékének tárgyalása.

A Ház, elnök javaslatát elfogadja.

Elnök az ülést

bezárja.

Az 1907. évi február hó 22-én tartott

115. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

2259. Elnök az ülést megnyitván, jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2260. Elnök jelenti, hogy Pop Cs. István képviselőnek engedélyt adott arra, hogy napirend előtt felszólalhasson.

Pop Cs. István felszólalása után a Ház a napirendre tér át.

2261. Elnök bemutatja:

Maros-Torda vármegye közönségének feliratát, a székely vasutak fejlesztése tárgyában;

Kecskemét város közönségének feliratát, a városi tisztviselők fizetésének rendezése iránt.

A Ház a feliratokat tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a kérvényi bizottságnak.

2262. Okolicsányi László, az igazolási állandó bizottság előadója, jelenti, hogy a bizottság Weisz Julián, Krassó-Szörény vármegye r.-bogsáni kerületében f. h. 14-én megválasztott orsz. képviselő megbizólevelét rendben találván, javasolja, hogy Weisz Julián a kérvény, illetve panasz benyujtására meghatározott 30 nap fentartásával igazoltassék.

A Ház Weisz Julián képviselőt a 30 nap fentartásával igazolt képviselőnek jelenti ki. Egyúttal nevezett képviselő a VIII. osztályba soroltatik.

2263. Napirend szerint következik »az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról«

szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása, melynek során Szatmári Mór előadó indítványozza, hogy miután a részletes tárgyalás folyamán a Ház a javaslat 27. §-ának törlését határozta el, ezen törlés folyományaként törölje a Ház a 44. §. első bekezdése második sorának végéről »a belépési díjat« szavakat.

A Ház Szatmári Mór javaslatát elfogadja.

2264. A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A feltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja, s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2265. Következik »az 1887. évi XX., 1891. évi X. és 1896. évi IV. törvényczikkek módosításáról« szóló törvényjavaslat tárgyalása, még pedig első sorban az általános tárgyalás, melynek befejezése után

a Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja, és megkezdi a törvényjavaslat részletes tárgyalását.

2266. A törvényjavaslat czímét

a Ház változatlanul fogadja el az eredeti szöveg szerint.

2267. Az 1. §. tárgyalásánál Mérey Lajos következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Mondja ki a képviselőház:

»A képviselőház a jelen törvény 1. §-ában felsorolt rangosztályok alatt a mindeddig változatlanul fennálló rangosztályokat érti.«

A Ház az 1. §-t változatlanul elfogadja eredeti szövegében. — Ugyancsak elfogadja ezután Mérey Lajos határozati javaslatát is.

2268. A 2—3. §-okat

a Ház változatlanul fogadja el.

2269. A 4. §-hoz Semsey László előadó indítványozza:

A második sorban »ellátatlanok« szó helyett *»ellátra nincsenek«* teendő.

A Ház a 4. §-t a Semsey László által indítványozott változtatással fogadja el.

2270. Az 5. §-hoz Semsey László előadó indítványozza:

A második bekezdés utolsó sorában »évi 750, illetve 700 vagy 400 koronával« helyett helyesebben: *»évi 750, 700, illetve 400 koronával«* teendő.

A Ház az 5. §-t a Semsey László által indítványozott változtatással fogadja el.

2271. A 6—9. §-okat

a Ház változatlanul elfogadja.

2272. A 10. §-hoz Semsey László előadó indítványozza:
A második sorban »ellátatlanok« szó helyett: »*ellátva nincsenek*« teendő.

A Ház a 10. §-t a Semsey László által indítványozott változtatással fogadja el.

2273. A 11—13. §-okat

a Ház változatlanul fogadja el.

2274. A II. alatt levő szakaszhoz Semsey László előadó indítványozza:
Az »1. §.« jelzés törlendő; az első sorban »tartozó özvegyekre és árvákra« szavak »*tartozók özvegyeire és árváira*« helyesbítendők.

A Ház a II. alatti szakaszt a Semsey László által javasolt változtatásokkal fogadja el.

2275. A III. alatt levő szakaszhoz Semsey László előadó indítványozza:
Az első sorban »*e végből*« szavak után még felveendő: »*a közös hadsereg és haditengerészet kötelékébe tartozók özvegyeire és árváira nézve.*«

A Ház a szakaszt a Semsey László által javasolt pótlással fogadja el.

E szerint a törvényjavaslat úgy általánosságban, mint részleteiben le lévén tárgyalva,

a Ház annak harmadszori olvasását a következő ülésre tűzi ki.

2276. Következik a számvizsgáló bizottság jelentésének tárgyalása: »az 1906. évi január hó 1-től ugyanez évi junius hó 30-ig vezetett számadások megvizsgálása tárgyában«.

A Ház a bizottság jelentését tudomásul veszi és ennek következtében Pongrácz Elemér pénztárnokot és Schödl Ferencz ellenőrt az 1906. évi január hó 1-től ugyanezen évi junius hó 30-ig vezetett számadásra nézve a további számadási felelősség terhe alól felmenti.

2277. Napirend szerint következett a kérvények 11. sorjegyzékének tárgyalása, — és pedig:
Csanád, Békés, Arad, Turócz, Jász-Nagykun-Szolnok, Alsó-Fehér, Gömör-Kishont, Trencsén, Heves, Udvarhely, Háromszék, Szepes, Vas, Hont, Somogy, Tolna, Zólyom, Békés, Torda-Aranyos, Győr, Nógrád, Veszprém, Moson és Bars vármegyék, Győr sz. kir. város, Hódmezővásárhely város és Debreczen sz. kir. város feliratai, a kabinetirodának idegen nyelven szóló irata ellen, mely a magyar állam ezeréves önállóságát sértő jelenség, kéri a törvénytelen állapot megszüntetését és a magyar nyelv jogainak megvédését.

Minthogy e kérdés már a bizottság 8-ik sorjegyzéke 94—96. folyószáma alatti véleményes jelentése alapján a Házban tárgyaltatott, a házszabályok 246. §-a alapján e körülményt a Ház tudomásul veszi.

2278. Temes, Ugocsa, Háromszék, Békés, Hajdu, Csongrád, Szatmár, Kisküküllő, Liptó, Jász-Nagykun-Szolnok, Sopron, Krassó-Szörény, Csanád, Esztergom, Arad, Szabolcs, Somogy, Moson, Csik, Maros-Torda és Vas vármegyék, Pozsony, Sopron, Marosvásárhely, Győr, Kassa, Szeged, Arad, Székesfehérvár, Szabadka és Debreczen sz. kir. városok, továbbá: Szentes, Kecskemét, Nagyvárad, Hódmezővásárhely, Makó városok feliratai, végre a nagyenyedi függ. és 48-as pártkör és Dunakeszi polgársága kérvényei, melyekben a három évet kiszolgált katonák mielőbbi hazabocsátását gátló akadályoknak hazafias buzgósággal való elhárítását kérik.

A Ház a feliratokat és kérvényeket kiadja az összkormánynak oly utasítással, miszerint olyan törvények alkotását kezdeményezze, melyek szerint jövőre az országgyülés ujonczmegajánlási jogának kijátszása czéljából, a három évüket kiszolgált katonák visszatarthatók ne legyenek.

2279. Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Alsó-Fehér, Bereg, Nógrád, Ugocsa, Háromszék, Zólyom, Udvarhely, Szabolcs, Csongrád, Békés, Esztergom, Sopron, Szepes, Jász-Nagykun-Szolnok, Krassó-Szörény, Gömör-Kishont, Arad, Nyitra, Somogy, Abauj-Torna, Torda-Aranyos, Moson, Kolozs, Tolna, Csik, Borsod, Maros-Torda, Ung és Győr vármegyék, Szeged, Kolozsvár, Zombor, Marosvásárhely, Szeged, Zombor, Arad, Székesfehérvár, Győr, Debreczen, Zombor, Zombor sz. kir. városok, továbbá: Hódmezővásárhely, Csikszereda, Hódmezővásárhely, Baja és Nagyvárad városok feliratai, végre a nagykárolyi választókerület kérvénye, a nemzeti jogok érvényesitése, a nemzeti követelmények teljesítéseért folyó évtizedes küzdelem pártolása iránt.

A Ház a feliratokban a nemzeti akaratnak, az ország közvéleményének ezeréves alkotmányunk és törvényeink szilárd alapjain nyugvó jogosult megnyilvánulását látja, ezért e föliratokat örvendetes tudomásul veszi és a kormánynak pártolólag kiadja.

2280. Szilágy, Hajdu, Heves, Udvarhely, Békés, Szepes, Torda-Aranyos, Abauj-Torna, Szatmár vármegyék, Szeged, Arad és Debreczen sz. kir. városok, továbbá Czegléd város feliratai, végre a nagyenyedi függetlenségi és 48-as kör kérvénye, a Chlopyban 1903. évi szeptember hó 16-án kelt »Hadi parancs« — mint az alkotmánynyal és törvényekkel ellenkező — ellen tiltakozva, kérik az önálló magyar hadsereg felállítását.

A Ház Visontai Soma indítványa értelmében megállapítja, hogy a Chlopyban 1903. évi szeptember hó 16-án kelt »Hadi parancs« úgy alakilag, valamint tartalmilag törvényeinkkel ellenkező, sérti alkotmányunkat; ezért a Ház e kérvényeket pártolólag az összkormány figyelmébe ajánlja

2281. Nagy Gyula szilágysomlyói lakos, járási főszolgabiró kérvénye, az úrbéri kárpótlási kötvény elévült kamatszelvényeinek beváltása iránt.

A Ház e kérvényt kiadja a pénzügyministernek.

2282. Udvarhely vármegye felirata és az udvarhelymegyei községi és körjegyzők egyletének kérvénye:
1. községi jegyzők fizetésének rendezése;
2. munkakörük szabályozása iránt;
3. a körorvosok államosítása; és
4. a községek terheinek fedezésére a fogyasztási adók átengedése tárgyában.

A Ház az 1. pont alatti kérést — a mennyiben a községi jegyzők fizetése időközben rendezést nyert — tárgytalannak nyilvánítja; a 2—4. alatti kéréseket pedig figyelembevétel czéljából kiadja a belügyministernek.

2283. Csikszentgyörgy és Bánkfalva község 202 székely polgárának kérvénye, melyben a választók névjegyzékébe leendő felvételüket kérik.

Miután e kérés elbirálása a felszólamlási bizottság, illetve a kir. Curia hatáskörébe tartozik, a Ház e kérvényt irattárba tenni rendeli.

2284. Kolozsvár sz. kir. város felirata, melyben az 1892: XXVI. t.-cz.-nek az 1886 : XXI. t.-cz. 24. §-ában foglaltak hatályon kivül helyezése kérdésében e törvény magyarázatát kéri.

A Ház e feliratot kiadja az igazságügyi bizottságnak.

2285. Komárom, Turócz és Torda-Aranyos vármegyék feliratai, a csendőr-legénység fizetésének javítása iránt.

Kiadatnak pártolólag a belügyministernek.

2286. Kisküküllő vármegye községi és körjegyzők egyletének kérvénye, az 1896. évnek a jegyzők nyugdíjazásánál 3 évbe leendő beszámítása iránt.

Minthogy időközben a községi és körjegyzők fizetése rendeztetett, a Ház e kérvény irattárba helyezését határozza el.

2287. Szatmár, Csanád, Csongrád, Pest-Pilis-Solt Kiskun, Győr, Nógrád, Szabolcs, Nógrád, Zala, Veszprém, Moson, Veszprém, Zala, Abauj-Torna, Veszprém, Hajdu, Bereg, Liptó, Bereg, Fejér, Szatmár, Bereg, Jász-Nagykun-Szolnok és Pozsony vármegyék, Debreczen és Szeged sz. kir. városok két rendbeli feliratai, melyekben a törvényen kivüli állapot ideje alatt az önkéntes adófizetések visszautasítása tárgyában hozott határozatokat, valamint az alkotmányvédelem tárgyában hozott egyéb határozatokat megsemmisítő belügyministeri rendelet ellen orvoslást és megtorlást kérnek.

A Ház a feliratoknak azt a részét, mely a törvényhatóságok jogkörének megsértéseért megtorlást kér, az 1-ső sorjegyzékben foglalt határozat értelmében, elbirálás végett kiadja az igazságügyi bizottságnak.

Ennek megtörténte után a Ház a feliratokat kiadja a belügyministernek pártolólag oly meghagyással, hogy azok tartalmát a törvényhatóságok jogkörének kiterjesztése és biztositása tárgyában mielőbb előterjesztendő törvényjavaslat előkészítésénél vegye figyelembe.

2288. Ó-Lubló város lakosságának kérvénye, »az állategészségügyről« szóló törvény a száj- és körömfájás-, valamint a sertésorbánczra vonatkozó rendelkezéseinek módosítása iránt.

A Ház e kérvényt kiadja a földmivelésügyi ministernek.

2289. Az állami tisztviselők zombori egyesületének kérvénye, »az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről« szóló törvényjavaslat haladéktalan letárgyalása iránt.

A Ház e kérvényt kiadja a kormánynak.

2290. Kolozsvár sz. kir. város felirata, az 1886: XXI. t.-cz. 33. §-ának módosítása tárgyában.

A Ház e kérvényt kiadja a belügyministernek.

2291. A pápai kisgazdák és földbérlők kérvénye, a földadó újbóli szabályozása progressiv adórendszer alapján, a létminimum adómentessége és a földadóra eső jövedelmi pótadó eltörlése iránt.

A Ház e kérvényt kiadja a pénzügyministernek.

2292. Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület kérvénye, a póttartalékosok bizonytalan időre való behivása folytán, a gazdasági cselédekre az 1876. évi XIII. t.-cz. alapján háruló kötelezettség megszüntetése miatt.

Miután e kérvény tárgytalanná vált, a Ház ezt irattárba tétetni rendeli.

2293. Nógrád vármegye felirata, a fegyenczeknek köztisztasági munkákra való felhasználása iránt.

A Ház e kérvényt kiadja az igazságügyministernek.

2294. Az igazságügyi díjnokok kérvénye, melyben helyzetük javítását, rendezését, fizetésük szabályozását és felemelését kérik.

A Ház e kérvényt az igazságügyministernek pártolólag adja ki.

2295. A magyar állami díjnokok, továbbá a horvát- és szlavonországi kir. pénzügyi hatóságoknál alkalmazott díjnokok kérvényei, melyekben sorsuk javítása czéljából az 1897. évi XXIV. t.-cz. módosítását kérik.

A Ház ezen kérvényeket pártolólag kiadja a kormánynak.

2296. Gergely Lajos 48-as honvéd kérvénye, nyugdíjának megállapítása iránt.

E kérvényt a Ház Hódy Gyula képviselő indítványára pártolólag adja ki a ministerelnöknek.

2297. Hajdu és Abauj-Torna vármegyék, Debreczen sz. kir. város, továbbá Hódmezővásárhely, Kecskemét és Czegléd városok, végül a szegedi, kápolnai kerületi, losonczi és temesvári népgyülések kérvényei és feliratai: a képviselőház 1904. évi november hó 18-án tartott ülésén elkövetett alkotmánysértés megtorlása iránt.

Miután a házszabály- és alkotmányellenes 1904. évi november hó 18-iki határozat, az 1905. évi új képviselőházban hatálytalannak nyilváníttatott, a Ház e feliratokat és kérvényeket — az együttérzés megnyilvánulásának örvendetes tudomásulvétele mellett, — irattárba helyezni rendeli.

2298. A tárgyalásra szánt idő elteltével, elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését hétfőn, f. hó 25-én d. e. 10 órakor tartsa, következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »az 1887. évi XX., 1891. évi X. és 1896. évi IV. törvényczikkek módosításáról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;
3. a mentelmi bizottság jelentésének tárgyalása, Lengyel Zoltán képviselő mentelmi jogának megsértésére vonatkozó bejelentése tárgyában;
4. a kérvények 12—19. sorjegyzékeinek tárgyalása.

A Ház, elnök javaslatát elfogadja.

Elnök az ülést

bezárja.

Az 1907. évi február hó 25-én tartott

116. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

2299. Elnök az ülést megnyitja, felolvastatja a legközelebb elmult ülés jegyzőkönyvét, — melyet

a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2300. Elnök ezután a következőket mondja:

»Szomorú jelentést kell tennem arról, hogy Szluha János képviselőtársunk e hó 22-én elhalálozott. A megboldogult a most folyó s az ezt megelőző országgyülés képviselőházának volt rokonszenves tagja. — Indítványozom, hogy az elhalálozás felett érzett fájdalmas részvétünknek jegyzőkönyvünkben adjunk kifejezést.«

A Ház az elnök inditványához hozzájárul, s egyúttal felhatalmazza az elnököt, hogy Tolna vármegye szakcsi választókerületében az új képviselőválasztás iránt intézkedjék.

2301. Elnök bemutatja Szepes vármegye iglói választókerületében e hó 21-én megválasztott Günther Antal képviselő megbízólevelét, mely

megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik az igazolási állandó bizottságnak.

2302. Elnök bemutatja gróf Zichy Vladimir képviselő levelét, melylyel e hó 24-től kezdve három heti szabadságidő engedélyezését kéri.

A Ház a kért szabadságot nevezett képviselőnek megadja.

2303. Elnök bemutatja a Curia átiratát, melylyel megküldi Fenyvesi Soma képviselő marosvásárhelyi I-ső választókerületében történt választásának érvényessége ügyében hozott és a kérvényezőket elutasító itéletét.

Minthogy a választás ellen panasz vagy kifogás nem tétetett, nevezett képviselő véglegesen igazolt képviselőnek jelentetett ki, s a Ház a véglegesen igazolt képviselők jegyzékébe leendő felvételét elrendelte.

2304. Elnök bemutatja:

Hont és Zala vármegyék, valamint Szatmárnémeti város közönségének feliratait, a sajtó szabadságának törvényhozási uton leendő szabályozása végett;

Somogy és Zala vármegyék közönségének feliratait, a hadügyi költségek emelése ellen;

Zala vármegye és Szatmárnémeti város egy-egy feliratát, az alkotmánybiztositékok és a vármegyék autonomiájának megerősitése iránt és egy-egy feliratát a végett, hogy a magyar nyelv az elemi iskolákban eredményesen taníttassék;

Fejér és Somogy vármegyék közönségének feliratait, a munkásbajok orvoslása tárgyában;

Pozsony és Szatmárnémeti városok közönségének feliratait, külön városi törvény alkotása és az állami közigazgatás költségeinek megtérítése ügyében;

Szatmárnémeti város közönségének háromrendbeli feliratát, a 3-ik egyetemnek Debreczenben leendő létesítése, a virilismus eltörlése és a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő felhasználása tárgyában;

Máramaros vármegye közönségének feliratát, egy alkalmas sztrájk-törvény meghozatala érdekében;

Zemplén vármegye közönségének feliratát, a bor-italadó eltörlése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2305. Darányi Ignácz földmívelésügyi minister benyujtja a »Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet létesítése iránt 1905. évi junius hó 7-én Rómában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatot, annak indokolásával együtt. Javaslatára

a Ház elhatározza e törvényjavaslat kinyomatását, a Ház tagjai között leendő szétosztását, s azt, hogy előzetes tárgyalás végett a közgazdasági bizottsághoz utasíttassék.

2306. Óváry Ferencz, a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit: »a balaton-vidéki vasut megépítéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház elhatározza a jelentések kinyomattatását, a képviselők között leendő szétosztásukat, s annak idején az osztályok mellőzésével történendő napirendre tüzésüket.

2307. Moskovitz Iván, a kérvényi bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését, a kérvények 20-ik sorjegyzékéről. Indítványára

elhatározza Ház a sorjegyzék kinyomattatását, a képviselők között leendő szétosztását, s annak idején leendő napirendre tüzését.

2308. Hermán Ferencz, a kérvényi bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését, a kérvények 21-ik sorjegyzékében foglalt kérvényekről.

A Ház elhatározza a jelentés kinyomattatását, a képviselők között leendő szétosztását, s annak idején leendő napirendre tüzését.

2309. Zakariás János, a kérvényi bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését, a kérvények 22-ik sorjegyzékében foglalt kérvényekről.

A Ház elhatározza a jelentés kinyomattatását, a Ház tagjai között leendő szétosztását, s annak idején leendő napirendre tüzését.

2310. Éber Antal, a zárszámadás-vizsgáló bizottság előadója, beterjeszti a zárszámadás-vizsgáló és pénzügyi bizottságok jelentéseit, »az állami számvevőszék szervezetére vonatkozó 1880 : LXVI. és 1893 : XXX. törvényczikkek módosításáról« szóló 207. számú törvényjavaslat tárgyában.

A Ház elhatározza e bizottsági jelentések kinyomattatását, a képviselők között leendő szétosztását, s annak idején az osztályok mellőzésével leendő napirendre tüzésüket.

2311. Napirend szerint következett »az 1887. évi XX., 1891. évi X. és 1896. évi IV. törvényczikkek módosításáról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2312. Napirend szerint következett a képviselőház mentelmi bizottságának jelentése, »Lengyel Zoltán orsz. képviselőnek a képviselőház 1907. évi február hó 8-án tartott ülésében bejelentett mentelmi jogának megsértése tárgyában«.

A tárgyalás során Kálosi József képviselő a következő indítványokat nyujtotta be:

I. »Határozza el a t. Ház, hogy a Lengyel Zoltán orsz. képviselő által a képviselőháznak 1907. évi február 8-án megtartott ülésében, mentelmi jogának megsértése tárgyában tett kétrendbeli bejelentés egymástól különválasztva tárgyalandó és figyelemmel arra, hogy a mentelmi bizottság elleni

bejelentésre vonatkozó tényállás egyszerű voltánál fogva eléggé megérett a tárgyalásra, ez az ügy a mentelmi bizottsághoz utasítás mellőzésével, közvetlenül a plenáris ülésben intézendő el érdemileg.«

II. »Határozza el a t. Ház, hogy: a Lengyel Zoltán orsz. képviselőnek a képviselőház 1907. évi február hó 8-án tartott ülésében a mentelmi bizottság ellen az ő mentelmi jogának megsértése miatt tett bejelentését alaptalannak találja. És pedig azon okból, mert a panasz tárgyát képező tényállásban feltüntetett azon bizottsági határozat által, melynél fogva a bizottsági ülésben szóbelileg előterjesztett ama kérelmének, hogy a Polónyi Géza orsz. képviselő s volt igazságügyministernek ő ellene beadott bűnvádi feljelentése tárgyában biróságilag előzetesen kihallgatott két tanutól kivett vallomási jegyzőkönyv előtte felolvastassék, a házszabályok 189. §-ára való hivatkozással hely nem adatott, a mentelmi jog semmiképen meg nem sértetett.«

III. »Határozza el a t. Ház, hogy: a Lengyel Zoltán orsz. képviselő bejelentésében panaszolt ama birói eljárás által, hogy az ellene sajtóvétség miatt tett bűnvádi feljelentés tárgyában az eljáró vizsgálóbiró a vádat közérdek czímén átvett kir. ügyész indítványához képest két tanu eskü alatt kihallgattatott, mielőtt a képviselőház az ő mentelmi jogának felfüggesztése iránt határozott, a képviselői mentelmi jog meg nem sértetett. És pedig azért nem, mert a mérlegelt adatok tartalmából az tünik ki, hogy ez az eljárás a bejelentő képviselő ellen közvetetlenül irányulónak nem tekinthető. — Ez a körülmény azonban nem zárja ki a mentelmi jog épsége fölött őrködő képviselőházat megillető ama jognak a gyakorlását, hogy necsak figyelemmel kisérje a képviselő elleni ügyben foganatosított joghátrányt előidéző olyan nyomozó, vagy vizsgálati cselekményeket, a melyek, mint a jelen esetben is, — nem mindenben a törvénynek megfelelőleg vitettek keresztül, s a melyek, ha nem is sértik, de érzékenyen érintik a mentelmi jogot, különösen, ha ezen cselekmények annyira szabályellenesek, hogy azok a birói kellő pártatlanságot hátrányosan érintő feltevésekre alkalmat szolgáltatni alkalmasaknak mutatkoznak. — A képviselőházat ezen jogának gyakorlására vonatkozó kötelessége készteti annak kijelentésére, hogy a panasz tárgyát képező vizsgálati eljárást nem fogadhatja a megnyugvás érzetével.«

A tanácskozás befejeztével elnök konstatálja, hogy Kálosi József képviselő első indítványa, tekintettel arra, hogy kétrendbeli bejelentés tétetett, s azt czélozza, hogy a szavazásnál a kérdés ketté osztassék, — előzetes kérdés, — s igy először erre teszi fel a kérdést, hogy: »kivánja-e a Ház, hogy Kálosi József orsz. képviselő indítványához képest a kérdés kétfelé osztassék?«

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás útján Kálosi József indítványát elvetette.

2313. Ezután javasolja az elnök, hogy tekintettel arra, miszerint Kálosi József két indítványa, ha érdemileg nem is,

de indokolás tekintetében szemben állanak a mentelmi bizottság javaslatával, ez a két indítvány a kérdés feltevésénél állíttassék szembe a mentelmi bizottság javaslatával, mely szerint, ha elfogadtatik a mentelmi bizottság javaslata, el fognak esni Kálosi József képviselő úr indítványai. — Kérdi az elnök: »Méltóztatik-e elfogadni a mentelmi bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

A képviselőház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja s ezzel kimondja, hogy Lengyel Zoltán személyére és cselekményére vonatkozólag a mentelmi jog megsértését ez esetben nem látja fenforogni s igy Kálosi József országos képviselő kétrendbeli inditványai elvettetnek.

2314. Napirend szerint következett a 12-ik sorjegyzékben foglalt feliratok és kérvények tárgyalása és pedig:

Alsó-Fehér vármegye, VI. országos ipartestületi gyülés, Budapest székes főváros közönsége, szegedi, zilahi és munkácsi népgyülések, késmárki, rákospalotai, ungvári és bajai ipartestületek, nógrádi gazdaközönség, pécskai választókerület választói, budapesti IX. kerületi iparosok, kereskedők és gazdák, Bácsalmás község polgárai, önálló vámterület létesítése tárgyában.

A Ház a kérvényeket a kormánynak kiadatni rendeli.

2315. A szegvári népgyülésnek az önálló vámterület, az adórendszer reformja, fogyasztási adók törlése, általános választójog mellett, s az udvartartás költségeinek felemelése ellen.

Előadó a »kérvényeket a kormánynak kiadatni« javasolja.

A tárgyalás során Baross János a következő indítványt nyujtja be:

»Tisztelettel indítványozom, hogy a szegvári népgyülés kérvénye azon vonatkozásban, hogy az adórendszer reformját sürgeti, — a kormánynak pártolólag adassék ki.«

Lovászy Márton a következő indítványt ajánlja elfogadásra:

»Minthogy az önálló vámterület mielőbbi létesítését sürgős szükségnek tartjuk, — indítványozom, hogy az önálló vámterület melletti kérvények pártolólag adassanak ki a kormánynak.«

Elnök felolvastatván az indítványokat, kérdi: »elfogadja-e a Ház a kérvényi bizottságnak azon javaslatát, mely szerint a kérvények egyszerűen adassanak ki a kormánynak?«

A Ház a kérvényi bizottság javaslatát nem fogadja el.

2316. Kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház Baross János képviselő indítványát, igen vagy nem?«

A Ház Baross János indítványát elfogadja, tehát a kérvény ezen részében az indítványhoz képest pártolólag adatik ki a kormánynak.

2317. Kérdi továbbá az elnök: »elfogadja-e a Ház Lovászy Márton képviselő indítványát, igen vagy nem?«

A Ház Lovászy Márton indítványát elfogadja, s ehhez képest a kérvény ez a része is pártolólag adatik ki a kormánynak.

Elnök az ülést

öt perczre felfüggesztette.

2318. Az elnök által ujra megnyitott ülésben következett: az orosházai népgyülésnek az önálló vámterület, közterhek fel nem emelése, politikai jogok kiterjesztése érdekében benyujtott kérvénye.

A Ház a kérvényt a kormánynak pártolólag rendeli kiadatni.

2319. Az öcsödi népgyülésnek az önálló vámterület mellett, közterhek emelése ellen, általános választójog, a nemzetiségi törvény módosítása s az 1848 : XX. t.-czikk végrehajtása érdekében.

A Ház a kérvényt pártolólag rendeli kiadatni a kormánynak.

2320. Az orosházai, tótkomlósi és makói népgyüléseknek az önálló vámterület, közterhek fel nem emelése és a politikai jogok kiterjesztése érdekében.

A Ház a kérvényeket pártolólag rendeli kiadatni a kormánynak.

2321. A mezőtúri népgyülésnek az önálló vámterület mellett, ujonczjutalék felemelése, póttartalékosoknak visszatartása s az udvartartási költségek felemelése ellen beadott kérvénye.

A Ház a kérvényt a kormánynak pártolólag kiadatni rendeli.

2322. Somogy, Heves, Szepes, Turócz, Pozsony, Trencsén, Háromszék, Csik, Gömör-Kishont, Szilágy, Békés, Moson, Ung, Fejér, Borsod, Bars, Ugocsa, Csongrád, Bereg, Komárom, Sopron, Zemplén, Torda-Aranyos, Sáros, Győr, Jász-Nagykún-Szolnok, Alsó-Fehér, Bács-Bodrog, Nyitra, Temes, Veszprém, Hajdu, Zala, Hont, Liptó, Szabolcs, Árva, Maros-Torda és Sopron vármegyék közönségének, továbbá Zombor, Győr, Szatmárnémeti, Szeged, Szabadka, Arad, Debreczen és Komárom sz. kir. városok, Budapest székes főváros, Baja és Hódmezővásárhely (kétrendbeli) th. városok feliratai, a magyar földnek magyar kézen való megtartását és megszerzését előmozdító törvények alkotása tárgyában.

A Ház eme feliratokat a kormánynak pártolólag kiadatni rendeli.

2323. Budapest székes főváros, Heves, Bereg, Kolozs, Nógrád, Háromszék, Moson, Győr, Bars, Esztergom, Turócz, Borsod, Gömör-Kishont, Szepes, Zólyom, Bács-Bodrog, Ung, Csanád, Szolnok-Doboka, Zemplén, Baranya, Hajdu, Szatmár, Temes, Udvarhely, Békés, Sopron, Torda-Aranyos, Torontál, Árva, Pozsony, Abauj-Torna, Arad, Trencsén, Sáros, Hont, Kisküküllő, Esztergom, Csik, Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegyék, továbbá Arad, Selmecz-Bélabánya, Debreczen, Szeged, Pozsony, Győr,

Székesfehérvár, Zombor, Szatmárnémeti, Nagyvárad, Kassa sz. kir. városok, Kecskemét, Pancsova thj. városok feliratai, a külföldön tartózkodó magyar birtokosok megadóztatása tárgyában.

A Ház a feliratokat a pénzügyministernek pártolólag kiadatni rendeli.

2324. Erdélyi ev. ref. egyházkerület kérvénye, a Gyulafehérvárott székelő róm. kath. püspök czímének törvényhozás útján való megállapítása tárgyában.

A Ház a kérvényt a vallás- és közoktatásügyi ministernek kiadja.

2325. Győr, Udvarhely, Esztergom, Szeben, Csanád, Nyitra, Heves, Sáros, Zemplén, Maros-Torda, Jász-Nagykún-Szolnok, Kolozs, Máramaros, Baranya, Bács-Bodrog, Ugocsa, Arad vármegyék, Kassa, Temesvár, Arad, Pozsony, Sopron, Kolozsvár sz. kir. városok és Hódmezővásárhely th. város felirata, a kisebb (30 koronán aluli) zálogkölcsönök bélyeg- és illetékmentessége tárgyában.

A Ház a feliratokat a pénzügyministernek kiadja.

2326. Heves, Borsod, Zólyom, Sopron, Hont, Zemplén, Udvarhely és Arad vármegyék, Kolozsvár, Selmeczbánya, Zombor, Székesfehérvár, Győr sz. kir. és Baja th. város feliratai, a hadkötelesekre vonatkozó nősülési tilalom megszüntetése tárgyában.

A tárgyalás során Samassa János képviselő indítványozza, hogy e kérvények pártolólag adassanak ki a honvédelmi ministernek.

A Ház Samassa János indítványát nem fogadja el és igy a feliratok egyszerűen adattak ki a honvédelmi ministernek.

2327. A két protestáns felekezetet közösen érdeklő ügyek tárgyalására kiküldött bizottság kérvénye, az 1848 : XX. t.-cz. végrehajtása tárgyában.

A Ház a kérvényt a vallás- és közoktatásügyi ministernek kiadja.

2328. Tolna, Baranya, Szepes, Hajdu, Abauj-Torna, Fejér, Borsod, Sáros, Zala, Bács-Bodrog, Győr, Ung, Somogy, Szilágy vármegyék, Arad, Debreczen, Győr, Kolozsvár sz. kir., Hódmezővásárhely th. város feliratai és a Győr vármegyei Gazdasági Egyesület kérvénye, a szerb kereskedelmi szerződés felmondása; a felmondott szerződés meg nem újítása s az esetleg megkötendő szerződésben az állattenyésztés érdekeinek megóvása tárgyában.

A Ház a feliratokat és a kérvényt a kormánynak kiadatni rendeli.

2329. Vas, Esztergom, Kolozs, Sopron, Hont, Győr vármegyék, Zombor sz. kir., Hódmezővásárhely és Kecskemét th. városok feliratai: óvás a külkereskedelmi szerződések ellen.

A Ház a feliratokat irattárba helyezni rendeli.

2330. Debreczen sz. kir. város kétrendbeli felirata, az 1883: XLIV. t.-cz. módosítása tárgyában.

A Ház a feliratokat a pénzügyministernek kiadatni rendeli.

2331. Országos Magyar Gazdasági Egyesület kérvénye és Bács-Bodrog vármegye közönségének felirata, a munkásbajok orvoslása tárgyában.

A tárgyalás folyamán Mérey Lajos képviselő a következő ellenindítványt nyujtja be:

Mondja ki a t. képviselőház: »Ezen kérvény lehető sürgős intézkedések végett a kormánynak pártolólag adatik ki.«

Tárgyalás közben az idő előrehaladván, a Ház áttér a következő ülés napirendjének megállapítására.

2332. Ministerelnök indítványozza, hogy a Ház holnap, e hó 26-án az e napon tartandó fontos ministertanácsra való tekintettel ne tartson ülést, mert a kérvények tárgyalásánál — melynél pedig minden ministeri tárczának képviselve kellene lennie — a ministerek nem lehetnének jelen.

Egyúttal indítványozza, hogy a már napirendre tűzött kérvények letárgyalása után a Ház üléseket ne tartson, hanem hatalmazza fel az elnököt, hogy a bizottságok jelentéseinek átvétele czéljából ülést hirdethessen, a mikor az azután következő ülés ideje és napirendje meg fog állapíttatni.

A Ház a ministerelnök javaslatát elfogadja s elhatározza, hogy miután a bizottságokban igen fontos kérdések várnak megoldásra, a melyek a Ház igen sok tagját fogják a legközelebbi napokban foglalkoztatni, — a már napirendre tűzött kérvények letárgyalása után üléseket nem tart, hanem megbizza az elnököt, hogy a bizottsági jelentések benyujtása és az azután kitüzendő érdemleges ülés idejének és napirendjének megállapítása czéljából üléseket hirdethessen.

Továbbá elhatározza, hogy a kérvények letárgyalása végett legközelebbi ülését folyó hó 27-én d. e. 10 órakor tartja s annak napirendjére kitűzi:

1. az elnöki előterjesztések és irományok b. mutatását;
2. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását; és
3. a kérvények 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18. és 19. sorjegyzékének folytatólagos tárgyalását.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Az 1907. évi február hó 27-én tartott

117. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *később:* ***Návay Lajos,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

2333. Elnök az ülést megnyitván, Hammersberg László jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2334. Elnök bemutatja Jehlicska Ferencz képviselő levelét, melylyel képviselői megbizatásáról lemond.

A Ház a lemondást tudomásul veszi és megbizza az elnököt, hogy Pozsony vármegye bazini választókerületére nézve az új képviselőválasztás elrendelése iránt intézkedjék.

2335. Elnök bemutatja Gyarmathy Dezső képviselő levelét, melylyel egészségének helyreállítása végett 40 napi szabadságot kér.

A Ház a kért szabadságot megadja.

2336. Elnök bemutatja:

Bars vármegye közönségének feliratát, a sorhadi szolgálatból távozó vagyontalan katonák állami segítésben való részesítése végett;

a sztropkói r. kath. esperesi kerület papságának, gróf Andrássy Sándor képviselő útján beadott kérvényét, a korcsmai hitel eltörlése és a korcsmáknak vasárnapi napokon teljes zárvatartása érdekében;

a nyitramegyei gazdasági egyesületnek, Emődy József képviselő útján beadott kérvényét, a munkásbajok orvoslása iránt.

A Ház e kérvényeket és feliratot kiadja tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak.

2337. Elnök bemutatja Székesfehérvár sz. kir. város közönségének feliratát az iránt, hogy a balatonvidéki vasut a város közelében vezettessék.

Minthogy azt a törvényjavaslatot, melyre a felirat vonatkozik, a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok letárgyalták és jelentéseiket is beadták, a felirat a Ház asztalára tétetik és az említett törvényjavaslattal egyidejűleg fog elintézést nyerni.

2338. Hermán Ferencz, a kérvényi bizottság előadója, beterjeszt 103 darab, a tanítói fizetések rendezését tárgyazó kérvényt, kérve azoknak a közoktatásügyi bizottsághoz való áttételét, miután ezen bizottság most tárgyalja a tanítók fizetésének rendezésére vonatkozó törvényjavaslatokat.

A Ház a kérvényeket kiadja a közoktatásügyi bizottságnak.

2339. Moskovitz Iván, a kérvényi bizottság előadója, beterjeszti a bizottság által letárgyalt kérvények 23-ik sorjegyzékét.

A Ház elrendeli a sorjegyzék kinyomatását és szétosztását; napirendre tűzése iránt később fog intézkedés tétetni.

2340. Zakariás János, a kérvényi bizottság előadója, beterjeszti a bizottság által letárgyalt kérvények 24-ik sorjegyzékét.

Ki fog nyomatni, a képviselők közt ki fog osztatni és annak idején napirendre fog tüzetni.

2341. Heinrich Antal, az igazságügyi bizottság előadója, benyujtja a bizottság jelentéseit:

»a házasság érvényességének előfeltételeire vonatkozó törvények összeütközéseinek kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatra;

»a házasságok felbontására, valamint az ágytól és asztaltól való elválásra vonatkozó törvények és az ily tárgyú biráskodás terén támadható összeütközések kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatra;

»a kiskorúak gyámságának szabályozása végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatra; és

»az 1902. évi junius hó 12-én Hágában aláirt három nemzetközi egyezménynek egyfelől a magyar szent korona országai, másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok közt megfelelő értelemben való kölcsönös alkalmazásáról szóló egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatra nézve.

A Ház elrendeli a jelentések kinyomatását és szétosztását; napirendre tüzésük iránt később fog intézkedés tétetni.

2342. Molnár Jenő, a közlekedésügyi bizottság előadója, benyujtja a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit:

»a kisküküllővölgyi h. é. vasut részvénytársaság küküllőszög-sóváradi és sóvárad-parajdi vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában;

»a poltár-kokovai h. é. vasut engedélyezéséről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés tárgyában;

»a pöstyén-verbói h. é. vasut engedélyezéséről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés tárgyában; és

»a vajdahunyad-gyalári korlátolt közforgalomra berendezett bányavasut helyi érdekű vasuttá való átalakításának engedélyezéséről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés tárgyában.

A jelentések kinyomatnak és szétosztatnak, idővel pedig napirendre fognak tüzetni.

2343. Mezőfi Vilmos, a munkásügyi bizottság előadója, benyujtja a bizottság jelentését, »az iparfelügyelői vizsgálatnak az összes nyomdákra és betüöntődékre való kiterjesztéséről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés tárgyában.

A Ház elrendeli a jelentés kinyomatását és szétosztását; napirendre tüzése iránt később fog intézkedés tétetni.

2344. Hammersberg László jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben ujabb bejegyzés nincs; az interpellatiós könyvben ellenben Hermán Ferencznek a mult alkalommal a Ház engedélye folytán a mai napra halasztott interpellatióján kivül »a fertőző betegségek terjesztésének meggátlása tárgyában« a belügyminister úrhoz; ujabban be vannak jegyezve:

Blahó Pál interpellatiója, »a pozsony—széleskuti körorvosi állás betöltése tárgyában«, a belügyminister úrhoz; és

Hermán Ferencz interpellatiója, »sajtóvétség eseteiben előzetes letartóztatás és vizsgálati fogság elrendelése tárgyában«, az igazságügyminister úrhoz.

A Ház az intepellatiók előterjesztésére 1/2 2 órakor fog reátérni.

2345. Következik a kérvények 12-ik sorjegyzékében foglalt 197. és 198. számú kérvények folytatólagos tárgyalása, melynek során Zakariás János képviselő, a kérvényi bizottság javaslatával szemben a következő határozati javaslatot ajánlja:

»A képviselőház a kérvényekben érintett kérdések törvényhozási szabályozását sürgős szükségnek tartja és a kérvényt, tartalmának mérlegelése czéljából, a kormány figyelmébe ajánlja.«

E közben a tárgyalásra szánt idő eltelvén,

a Ház a tárgyalás folytatását a következő ülésre halasztja.

2346. Elnök javasolja, hogy a Ház következő ülését csütörtökön, f. h. 28-án d. e. 10 órakor tartsa, a következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. a kérvények 12-ik sorjegyzékének folytatólagos tárgyalása;
3. a kérvények 13—19-ik sorjegyzékeinek tárgyalása.

A Ház, elnök javaslatát elfogadja.

2347. Ezután Hermán Ferencz képviselő terjeszti elő interpellatióját, »a fertőző betegségek terjesztésének meggátlása tárgyában«, a belügyminister úrhoz.

Gr. Andrássy Gyula belügyminister azonnal megadott válaszát úgy az interpelláló, mint a Ház tudomásul veszi.

2348. A következő interpellatió bejegyzője, Blahó Pál képviselő, nem lévén jelen, következik Hermán Ferencz interpellatiója, »a sajtóvétségek eseteiben előzetes letartóztatás és vizsgálati fogság elrendelése tárgyában«, az igazságügyi minister úrhoz.

Günther Antal igazságügyminister azonnal válaszol; a választ úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul veszi.

Elnök az ülést

bezárja.

Az 1907. évi február hó 28-án tartott

118. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *utóbb:* ***Návay Lajos,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

2349. Elnök az ülést megnyitván, jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2350. Elnök következő szavakkal jelenti be Krasznay Ferencz képviselő elhunytát:

»Szomorú jelentést kell tennem arról, hogy Krasznay Ferencz képviselőtársunk tegnap, e hó 27-én elhalálozott. A megboldogult a Ház tárgyalásaiban mindenkor élénk részt vett, s különösen a közgazdasági és az igazságügyi kérdések megvitatásánál tünt ki alapos készültségével. Halálát mindannyiunk részvéte és megilletődése kiséri. — Indítványozom, hogy az elhalálozás felett érzett fájdalmunknak jegyzőkönyvünkben adjunk kifejezést.«

A Ház, elnök javaslatához hozzájárul.

2351. Elnök bemutatja:

Bars vármegye közönségének feliratait, egy alkalmas sztrájktörvény megalkotása és a húsdrágaság megszüntetése iránt;

Borsod vármegye közönségének feliratait, a hadügyi költségek emelésének meggátlása és az elemi iskolákban a magyar nyelv eredményes tanítása végett;

Borsod és Csanád vármegyék közönségeinek feliratait, a munkásbajok orvoslása tárgyában;

Csanád vármegye közönségének feliratát, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő felhasználása ügyében.

A Ház e feliratokat kiadja tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak.

2352. Elnök bemutatja:

a magyarországi tanítók országos bizottságának, Ujházy Iván képviselő útján, — és

a kékkői róm. kath. tanítói körnek, gróf Zichy Vladimir képviselő útján beadott kérvényét, a tanítói fizetések rendezése tárgyában.

Minthogy a közoktatásügyi bizottság most az e tárgyra vonatkozó törvényjavaslatokkal foglalkozik, a Ház e kérvényeket a közoktatásügyi bizottságnak adja ki.

2353. Zakariás János, a kérvényi bizottság előadója, benyujtja a bizottság által letárgyalt kérvények 25-ik sorjegyzékét.

A Ház elrendeli a sorjegyzék kinyomatását és szétosztását; napirendre tüzése iránt később fog intézkedés tétetni.

2354. Moskovitz Iván, a kérvényi bizottság előadója, benyujtja a bizottság által letárgyalt kérvények 26-ik sorjegyzékét.

A Ház elrendeli a sorjegyzék kinyomatását és szétosztását: idővel pedig napirendre fog tüzetni.

2355. Kállay Lipót, az igazolási állandó bizottság előadója, jelenti, hogy a bizottság megvizsgálván az iglói kerületben f. hó 21-én megválasztott Günther Antal képviselő megbizólevelét, azt rendben találta, és javasolja, hogy Günther Antal a kérvényezésre vagy panaszra kikötött 30 nap fentartásával igazoltassék.

A Ház Günther Antal képviselőt a 30 nap fentartásával ideiglenesen igazolja.

Egyúttal elnök őt a IV-ik osztályba sorolja, miután ezen osztálynak van legkevesebb tagja.

2356. Következik a kérvények 12-ik sorjegyzékének, még pedig a 197. és 198. számú kérvényeknek folytatólagos tárgyalása, melynek során Bozóky Árpád képviselő következő határozati javaslat elfogadását ajánlja:

»A képviselőház az országos magyar gazdasági egyesület 197. számú kérvényét kiadja a kormánynak azzal, hogy a Ház az alkotmányosság legerősebb biztosítékának, a sajtószabadságnak korlátozását megengedhetőnek nem tartja.«

Samassa János képviselő következő határozati javaslatot nyujtja be:

»Ezen kérvény sürgős intézkedés végett a kormánynak pártolással adassék ki; egyben azon véleményezéssel, hogy tegyen a kormány kezdeményező lépéseket olyan államoknál, a melyekkel szövetségre lépne, az egész állami és társadalmi rendet és tisztességes megélhetést veszélyeztető socialisticus áramlatok, miként a sajtóvisszaélések meggátlására a nemzet közérdeke javára intézkedhetik.«

Ezek közben a tárgyalásra szánt idő eltelvén,

a Ház a határozathozatalt a következő ülésre halasztja.

2357. Elnök javasolja, hogy a Ház következő ülését pénteken, márczius hó 1-én d. e. 10 órakor tartsa, a következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. a kérvények 12-ik sorjegyzéke tárgyalásának folytatása;
3. a kérvények 13—24. sorjegyzékeinek tárgyalása.

A Ház, elnök javaslatát elfogadja.

Elnök az ülést

bezárja.

Az 1907. évi márczius hó 1-én tartott

119. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Návay Lajos***, *alelnök.* *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

2358. Elnök az ülést megnyitja, s felolvastatván a legközelebb elmult ülés jegyzőkönyvét, azt

a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

2359. Elnök jelenti, hogy Saára Gyula képviselő választása óta 30 nap eltelt, s hogy a Curiától vett értesítés szerint választásának érvényessége kérvénynyel nem támadtatott meg.

Minthogy választása ellen panasz vagy kifogás nem tétetett, nevezett képviselő a végleg igazoltak jegyzékébe iktattatik.

2360. Elnök bemutatja:

Csanád vármegye közönségének háromrendbeli feliratát, a papirbuzával folytatott üzérkedés meggátlása, — az állategészségügyi törvények reviziója — és az elemi iskolákban a magyar nyelv eredményes tanítása végett;

Győr város közönségének feliratát, a hadügyi költségek emelése ellen;

Győr és Pozsony városok közönségének feliratait, az alkotmánybiztosítékok megerősítése tárgyában;

Hajdu vármegye közönségének feliratát, sztrájk esetén a katonaságnak aratási munkákra leendő felhasználása ügyében;

Vas vármegye közönségének feliratát, a munkásbajok orvoslása tárgyában;

Hódmezővásárhely város közönségének feliratát, külön városi törvény megalkotása és az állami közigazgatási teendőkért való kárpótlás iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2361. Elnök a házszabályok 239. §-a értelmében bemutatja a függőben levő indítványok és interpellatiók jegyzékét,

melyet Raisz Aladár jegyző olvasott fel.

2362. Napirend szerint következett a kérvények 12-ik sorjegyzéke, és pedig a 197. és 198. folyó számok alatti kérvények tárgyalásának folytatása.

A vita már befejeztetvén, következett a szavazás.

Elnök, miután felolvastatta a beadott indítványokat, a szavazásra nézve javasolja, hogy a kérdés először akként tétessék fel, hogy elfogadja-e a Ház a kérvényi bizottság javaslatát, mely szerint a kérvény kiadatik a kormánynak? Ha ezt a Ház nem fogadná el, akkor sorban tétessenek fel a kérdések a többi indítványokra, és pedig másodszor Zakariás Jánoséra. Ha az elfogadtatik, akkor Mérey Lajos és Samassa János képviselők indítványai elesnek. A mennyiben pedig nem fogadtatnék el, akkor Mérey Lajos képviselő indítványa fog szavazás alá bocsáttatni, melynek elfogadtatása esetén Samassa János képviselő indítványa esnék el; a mennyiben pedig Mérey Lajosé nem fogadtatnék el, Samassa Jánosé fog elfogadottnak kijelentetni. S ha mindezre nézve a szavazás megtörtént, külön szavazás alá bocsáttassék Bozóky Árpád képviselő indítványa, a mely különálló vélemény és a melyet bármely indítványhoz hozzá lehet csatolni.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

2363. Elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a kérvényi bizottságnak azon eredeti javaslatát, mely szerint az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, illetve Bács-Bodrog megye közönségének kérvénye, a munkásbajok orvoslása iránt, a kormánynak kiadatik?«

A Ház a kérvényi bizottság javaslatát mellőzi.

2364. Elnök ujból felolvastatván Zakariás János képviselő indítványát, kérdi: »méltóztatik-e Zakariás János képviselő úrnak most felolvasott indítványát elfogadni, igen vagy nem?«

A Ház felállással megejtett szavazás útján Zakariás János indítványát egyhangúlag elfogadta s határozati erőre emelte azt, hogy a kérvényekben foglalt kérdések szabályozását a maga részéről is sürgős szükségnek tartja s a kérvény tartalmának mérlegelése czéljából azt a kormány figyelmébe ajánlja, s ennélfogva Mérey Lajos és Samassa János képviselők messzebb menő indítványai elesnek.

2365. Elnök felolvastatván Bozóky Árpád indítványát, felteszi a kérdést: »méltóztatik-e az előbb elfogadott indítványt ezzel a kijelentéssel pótolni, illetőleg méltóztatik-e elfogadni Bozóky Árpád képviselő úrnak indítványát, igen vagy nem?«

Szavazás közben Bozóky Árpád képviselő indítványát visszavonta.

2366. Következett napirend szerint a kérvények 13-ik sorjegyzékének tárgyalása, és pedig:

Jász-Nagykún-Szolnok, Tolna, Szepes, Hajdu, Gömör-Kishont, Alsófehér, Gömör-Kishont, Heves, Abauj-Torna, Hont, Borsod, Csik, Sopron, Zemplén, Udvarhely, Pozsony, Baranya, Turócz, Ung, Nyitra, Esztergom, Szabolcs, Háromszék, Torda-Aranyos, Bars, Békés, Komárom, Marostorda, Torontál és Trencsén vármegyék, valamint Arad, Kolozsvár és Győr sz. kir. városok feliratai, országos orvosi nyugdíjalap létesítése iránt.

A Ház e feliratokat pártolólag kiadatni rendeli a belügyministernek.

2367. Pancsova törvényhatósági joggal felruházott város felirata, melyben arra kéri a kormányt utasítani, hogy a közfogyasztásra szánt és nélkülözhetlen élelmi czikkek mesterséges (kartellszerű) megdrágításának megakadályozása czéljából megfelelő törvényjavaslatot terjesszen elő és a végleges törvényhozási rendezésig is megfelelő kormányrendelettel a fogyasztó közönség érdekeit megóvni igyekezzék.

Samassa János indítványozza, hogy »az előadói javaslat azon módosítással legyen megváltoztatva, hogy: »adassék ki stb.... *sürgős tanulmányozás* czéljából.«

A Ház Samassa János indítványának elfogadásával ezen feliratot sürgős tanulmányozás czéljából kiadja a kormánynak.

2368. A kir. javítóintézeti gondnokok kérvénye, a IX-ik fizetési osztályba leendő soroztatásuk iránt.

Kiadatik az igazságügyi ministernek.

2369. Jász-Nagykún-Szolnok, Csanád, Szatmár, Liptó, Pozsony és Csanád vármegyék, Selmeczbánya, Pozsony, Szeged, Győr, Szabadka, Pécs, Debreczen és Zombor sz. kir. városok és Hódmezővásárhely thj. város közönségének feliratai, a sorhadi szolgálatukból vagyon és kereset nélkül elbocsátott katonáknak állami támogatását biztosító törvény alkotása iránt.

A tárgyalás során Ugron Gábor indítványt nyujt be, hogy »összkormány« helyett tétessék: »*kormány*«.

Samassa János a következő indítványt adja be:

»A 13-ik sorjegyzék 36—50-ik kérvénynél az előadói javaslat oda módosíttassék, hogy *pártolással* adandó ki a kormánynak«.

A Ház Ugron Gábor styláris módosításának elfogadásával, a feliratokat tanulmányozás végett kiadja a m. kir. kormánynak. Samassa János indítványa mellőztetett.

2370. A napirend során tárgyaltatnak a kérvényi bizottság 14-ik sorjegyzékebeli kérvények, és pedig:

Sopron, Tolna, Beszterczе-Naszód, Árva, Zólyom, Somogy, Csik és Csanád vármegyék, valamint Pozsony, Győr és Pécs sz. kir. városok közönségének feliratai, melyekben az alkoholizmus terjedésének meggátlását czélzó intézkedéseket kérnek.

A házszabályokra való utalással (246. §.) s hivatkozással a már tárgyalt 9-ik sorjegyzékbeli hasontárgyú kérvényekre — tudomásul vétettek.

2371. Az Orsz Polgári Iskolai Egyesület elnökének kérvénye, a népoktatási törvényjavaslat 70. §-ának módosítása tárgyában.

Kiadatik a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

2372. A magyarországi ev. ref. egyház egyetemes conventjének kérvénye, a reform. felekezeti tanárok és tanítók fizetésének állami kiegészítése érdekében, — valamint a

dunántúli ág. ev. tanítók nagy gyülésеé, a tanítói fizetések és nyugdíjak rendezése iránt.

Ugron Gábor indítványozza, hogy a kérvényi bizottság javaslatában előforduló »pártolólag« szó helyett: »*pártolással*« szó tétessék.

A Ház Ugron Gábor styláris módosításának elfogadásával ezen kérvényeket pártolással a vallás- és közoktatásügyi ministernek kiadatni rendelte.

2373. A magyarországi bortermelők és borkereskedők országos szövetségének kérvénye, Olaszországgal való kereskedelmi viszonyunknak rendezése iránt.

Kiadatik a képviselőház közgazdasági bizottságának.

2374. Háromszék vármegye törvényhatóságának felirata, egy, Marosvásárhely és a Fekete-tenger közt épitendő transverzális vasut érdemében.

Pártolással adatik ki a kereskedelemügyi m. kir. ministernek.

2375. Kolozs vármegye törvényhatóságának felirata, a vidéki városokban a házadómentességnek 20 évre való kiterjesztése végett.

Hivatkozással a házszabályokra, az 5-ik sorjegyzékben hozott határozatra tekintettel — tudomásul vétetett.

2376. Csikszépviz község birtokosságának kérvénye, a folyamatban levő tagosításuk felfüggesztése s a vonatkozó törvény megváltoztatása iránt, — és

Becze Ignácz kászonaltizi lakos kérvénye, a kászonfeltizi arányosítás felfüggesztése végett.

Hivatkozással a házszabályokra és tekintettel a 6-ik sorjegyzékben hozott határozatra, tudomásul szolgál.

2377. Napirend szerint következett a kérvények 15-ik sorjegyzékének tárgyalása, és pedig:

Sopron sz. kir. város felirata, a városi tisztviselők fizetésének rendezése iránt.

Tekintettel az 5-ik sorjegyzékre hozott határozatra, a házszabályok 246. §-a értelmében a Ház, a bizottság javaslatához képest, tudomásul veszi.

2378. Máramaros és Csongrád vármegyék és Debreczen sz. kir. város feliratai, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata tárgyában.

A Ház e feliratokat pártolással kiadja a m. kir. kereskedelemügyi ministernek.

2379. Győr, Szabolcs, Beszterczé-Naszód, Esztergom, Csongrád, Torda-Aranyos vármegyék, Debreczen, Sopron, Szabadka és Pozsony sz. kir. városok feliratai, az 1848/49-iki honvédek, illetve özvegyeik nyugdíjának fölemelése iránt.

A Ház, a bizottság javaslatának elfogadásával, tekintettel a 8-ik sorjegyzékre hozott határozatra, a házszabályok 246. §-a alapján e feliratokat tudomásul veszi.

2380. Veszprém, Moson, Hont, Baranya, Szolnok-Doboka és Torda-Aranyos vármegyék, Debreczen sz. kir. város feliratai, melyekben a m. kir. honvédség magyar szabású egyenruházatának visszaállítását kérik.

A tárgyalás folyamán Nagy György határozati javaslatot nyujt be:

»A képviselőház utasítja a honvédelmi ministert, hogy a m. kir. honvédség magyar szabású egyenruházatának további átalakítását haladéktalanul szüntesse be, a régi egyenruházatot záros határidő alatt, de még ezen év folyamán állítsa vissza, s erről a Háznak tegyen jelentést.«

Farkasházy Zsigmond indítványt nyujt be:

»Indítványozom, hogy e kérvény tárgyalása elhalasztassék.«

A Ház Farkasházy Zsigmond képviselő halasztó természetű indítványát elveti s e feliratokat pártolással kiadja a honvédelmi ministernek; igy tehát Nagy György indítványa elesett.

2381. Hódmezővásárhely thj. város kérvénye, a virilizmus eltörlése iránt.

A Ház e kérvényt kiadja a m. kir. belügyministernek.

2382. Abauj-Torna és Bars vármegyék feliratai, magyar katonai földrajzi intézet felállítása iránt.

A Ház pártolással kiadja a m. kir. honvédelmi ministernek.

2383. Hunyad vármegye felirata, a sajtószabadság szabályozása tárgyában.

A Ház a feliratot kiadja a m. kir. igazságügyministernek.

2384. Veszprém és Hunyad vármegyék feliratai, melyekben a magyar nemzeti állam rovására való izgatások ellen, törvényhozási intézkedések megtételét kérik.

A Ház kiadja a m. kir. kormánynak.

2385. Székesfehérvár és Arad sz. kir. városok feliratai, továbbá a Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegyei Gazdasági Egyesület és az Esztergomvidéki Gazdasági Egyesület kérvényei, melyekben a munkásbajok orvoslása iránt a törvényhozástól megfelelő intézkedéseket kérnek.

E kérvényeket és feliratokat — tekintettel a 12-ik sorjegyzék alapján hozott határozatra — a Ház a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

2386. Hunyad és Háromszék vármegyék feliratai, a vármegyei autonomia megerősítése és az alkotmánybiztosítékok sürgős létesítése iránt.

A Ház pártolással adja ki a m. kir. belügyministernek azzal, hogy az alkotmánybiztosítékok létesítését halaszthatatlanul sürgősnek látja.

2387. Zemplén és Hont vármegyék, továbbá Nagyvárad város feliratai, a sztrájk-törvény megalkotása iránt.

Tekintettel a 3. és 12. sorjegyzékek alapján hozott határozatokra, a Ház a bizottság javaslatához képest és a házszabályok 246. §-a értelmében ezen feliratokat tudomásul veszi.

2388. Szatmár vármegye felirata, a munkás-mozgalmak által okozott bajok ellen való védekezés iránt.

A Ház, a bizottság javaslatához képest s tekintettel a 3. és 12. sorjegyzékek alapján meghozott határozatokra, a házszabályok 246. §-a értelmében — tudomásul veszi.

2389. Pozsony sz. kir. város felirata, melyben a czukorsurtaxe mellőzését, a czukor-kartellek megszüntetését és a czukortermelési adó leszállítását kéri.

A Ház kiadja a m. kir. pénzügyministernek.

2390. Torda-Aranyos, Háromszék és Esztergom vármegyék, Arad, Debreczen sz. kir. városok és Nagyvárad tbj. város feliratai, a hadügyi költségek további emelése ellen.

A tárgyalás során dr. Samassa János inditványt nyujt be:

»15. sorjegyzék 39—44-ik kérvénynél az előadói javaslat oda módosítandó: »pártolással« adandó ki a honvédelmi ministernek »tanulmányozás végett«.

A Ház e feliratokat kiadja a m. kir. honvédelmi ministernek és ezzel Samassa János képviselő indítványát elveti.

2391. Napirend szerint következett a kérvények 16-ik sorjegyzékének tárgyalása, és pedig:

Budapest székes főváros felirata, a magyar királyi udvartartás szervezése iránt, ellenkező esetben az iránti kérelme, hogy az udvartartási költségek tagadtassanak meg.

A Ház a bizottság javaslatához képest felhivja a kormányt, hogy a külön magyar királyi udvartartás szervezése és mielőbbi felállítása iránt, úgyszintén az iránt, hogy Ő Felsége és udvara a paritásnak megfelelően félévig Magyarországon lakjék, — a legfelsőbb helyen megfelelő előterjesztést tegyen.

2392. Udvarhely vármegye felirata az iránt, hogy a keleti államokkal kötendő kereskedelmi szerződésekben ezen államok agrár terményeire ugyanakkora behozatali vámok állapíttassanak meg, a mekkorát velünk szemben Németország alkalmaz; továbbá, hogy a kormány ez államokkal állategészségügyi egyezményt ne kössön s határszéli forgalmat egyik államnak se engedélyezzen.

A Ház kiadja a kormánynak.

2393. Fogaras vármegye felirata, az általános, titkos, községenkinti választói jog minden megszorítás nélkül való törvénybe iktatása iránt.

A Ház a feliratot kiadja a kormánynak.

2394. A nagyváradi népgyülés kérvénye, az általános választói jog megalkotása iránt.

Miután ezen beadvány tárgyalásra nem alkalmas, a Ház, a bizottság javaslatához képest, azt irattárba helyezni rendeli.

2395. Baranya vármegye felirata, a választói jognak a magyar nemzeti érdekeink sérelme nélkül, sőt ezek javára szolgáló minél szélesebb körű kiterjesztése s a választókerületeknek új beosztása iránt.

A Ház ezen feliratot örömmel veszi tudomásul s pártolással kiadja a kormánynak.

2396. Sopron sz. kir. város felirata, az általános egyenlő, titkos, községenkinti választói jog behozatala, a fogyasztási adók eltörlése, a progressiv adó alapján nyugvó adóreform létesítése, a katonai terhek apasztása és az ingyenes népiskolai oktatás kimondása iránt.

Miután az általános választói jog, az adóreform és a népnevelésügy fejlesztésének kérdése a kormány munkaprogrammjában benfoglaltatik, a Ház e föliratot kiadja a kormánynak;

a feliratnak a katonai terhek apasztására vonatkozó részét a Ház, a házszabályok 246. §-a alapján, tudomásul veszi.

2397. Sopron sz. kir. város felirata az iránt, hogy az önálló vámterület létesítése tárgyában a czéltudatos intézkedések tétessenek meg és az önálló vámterület létesítéséig is a magyar ipar állandóan támogattassék.

A Ház a bizottság javaslatához képest e feliratot örömmel fogadja és pártolással kiadja a kormánynak.

2398. Beszterczebánya város kérelme az iránt, hogy a bor- és húsfogyasztási adó a város részére átengedtessék s az állam a várost az állami közigazgatási teendők ellátásáért megfelelően kártalanítsa.

Miután ily irányú kérvények és feliratok a kérvények 8-ik sorjegyzékében már tárgyaltattak, a Ház, a házszabályok 246. §-a alapján, ezeket tudomásul veszi.

2399. Az alsó-fehér-kőrösi ármentesítő társulat kérvénye, a Kőrösök és a Berettyó mentén völgyzáró gátaknak állami költségen leendő építése iránt.

A Ház kiadja a földmívelésügyi ministernek azzal, hogy a kérdéses folyók vonalait a kérelmezett irányban szakközegeivel tétesse műszaki tanulmányozás tárgyává s a mennyiben jogosnak és közérdekűnek találja, tegyen megfelelő javaslatot a Háznak.

2400. Napirend szerint következett a kérvények 17-ik sorjegyzékének tárgyalása, és pedig:

Bars, Pozsony, Zemplén, Baranya és Komárom vármegyék feliratai, a katonák polgári szabályozása iránt.

A Ház, a bizottság javaslatához képest, a polgári és katonai elem közötti jó egyetértés fentartásának érdekében, illetékes helyen megfelelő lépések megtételét határozza el.

2401. Az állami napidíjas hivatalszolgák országos egyesületének kérvénye, az állami szolgálatban levő napidíjas és szegődményes hivatalszolgák kinevezése tárgyában.

A Ház a kérvényt pártolással kiadja a m. kir. kormánynak.

2402. A szombathelyi igazságügyi hivatalszolgák kérvénye, fizetési és előléptetési viszonyaik rendezése és az altiszti állás rendszeresítése iránt.

A kérvényt a Ház pártolással kiadatni rendeli az igazságügyi ministernek.

2403. Napirend szerint következett a 18-ik sorjegyzékben foglalt kérvények tárgyalása, és pedig:

Zamecznik János és társai, antalfalvai lakosok kérvénye, Ő Felsége legkegyelmesebb elhatározásával 100 antalfalvai lakosnak a legelőből ajándékozott 25 telek földnek kihasítása iránt.

A Ház megvizsgálás végett kiadja a belügyministernek.

2404. Marostorda, Nyitra, Szabolcs, Esztergom, Abauj-Torna, Borsod vármegyék, Czegléd város feliratai, a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület, valamint »a Budapesten 1904. junius hó 8-án a szőlőművelők érdekében tartott népgyülés megbizottjai« kérvényei, az olasz bornak beözönlését meggátolni alkalmas szerződés kötése tárgyában.

A házszabályok 246-ik szakasza értelmében a Ház tudomásul veszi.

2405. Baranya, Békés és Heves vármegyék feliratai, az olasz bornak beözönlését meggátló intézkedés és a bor-italadó leszállítása iránt.

A Ház a m. kir. pénzügyi ministernek pártolással kiadatni határozza.

2406. Bács-Bodrog, Alsófehér, Ung, Fejér, Zala, Győr, Tolna, Bars, Hont, Pozsony vármegyék, Hódmezővásárhely város, Zombor, Szeged, Arad és Szatmárnémeti sz. kir. városok feliratai, a bortermelőket a bor-italadó és fogyasztási adópótlékok alól felmentendő törvény meghozása iránt.

A Ház e feliratokat pártolással kiadja a pénzügyministernek.

2407. Torontál, Arad és Békés vármegyék feliratai, a bor-italadó leszállítása, a termelők ez alól való mentesítése és fogyasztási adók bérbe ne adása iránt.

A Ház e feliratokat a pénzügyministernek pártolással kiadatni határozza.

2408. Az 1904. május hó 25-én Kecskeméten tartott értekezlet kérvénye, az olasz borok beözönlése elleni védekezés, a műbor-törvény szigorítása és a bor-italadó leszállítása iránt.

A Ház e kérvényt a pénzügyministernek pártolással kiadatni határozza.

2409. Pécs sz. kir. város felirata, a bortermelés, kezelés és értékesítés, Ausztria és Magyarország között a vámterület-közösségből kifolyólag a teljes viszonosság elve szerint való szabályozása iránt.

A Ház a kormánynak a gazdasági kiegyezés tárgyalásánál való felhasználás végett sürgősen kiadatni határozza.

2410. Moson vármegye felirata, a védtörvényi utasítás hadseregi rész II. rész 40. §. 1. pontja akkénti módosítása iránt, hogy a közös hadseregbeli tartalékosok fegyvergyakorlatai augusztus és szeptemberben tartassanak.

A Ház a honvédelmi ministernek pártolással kiadatni határozza.

2411. Kisküküllő vármegye felirata, a kötelező állami tűz- és jégkárbiztosítás iránt.

A Ház a kormánynak kiadatni határozza.

2412. Kuna Jenő temeskubini ügyvéd kérvénye, a délvidéki gabonauzsora meggátlása érdekében tanusított munkásságáért országos segély iránt.

A Ház kérvényező kérelmét nem teljesítheti s iratait kiadatni határozza.

2413. Kolozs vármegye felirata és az Erdélyi Muzeum-Egylet kérvénye, a felállítandó gazdasági főiskolának Kolozsvárra való helyezése iránt.

A Ház az irattárba helyezni rendeli.

2414. Torda-Aranyos Kisküküllő, Árva, Máramaros, Arad, Temes, Hajdu, Heves, Szepes, Abauj-Torna, Moson, Ugocsa, Beszterczе-Naszód (2 db.), Baranya, Bács-Bodrog, Nyitra, Sáros, Trencsén, Sopron (2 db.), Szeben, Zemplén, Pozsony (2 db.), Turócz, Hont (2 db.), Fejér, Győr, Vas, Háromszék, Ung, Csanád, Borsod, Fogaras, Szabolcs, Bars, Zólyom, Szepes, Hajdu, Alsófehér, Tolna, Pest-Pilis-Solt-Kiskún, Bereg, Udvarhely, Esztergom, Jász-Nagykún-Szolnok, Nógrád, Szolnok-Doboka, Liptó vármegyék, valamint Arad, Sopron, Győr, Selmecz-Bélabánya, Szeged, Kolozsvár, Szabadka, Pécs, Pozsony, Debreczen, Szeged és Szatmárnémeti sz. kir. városok, Baja (2 rendbeli), Nagyvárad és Hódmezővásárhely thj. városok feliratai, a tartós szárazság esetén az adóelengedési kedvezménynek a rétek, kaszálók és legelőkre kiterjesztése iránt.

A Ház pártolással a pénzügyi és földmívelésügyi ministereknek kiadatni határozza.

2415. Krassó-Szörény, Pest-Pilis-Solt-Kiskún, Torontál vármegyék feliratai, a tartós szárazság esetén az adóelengedési kedvezménynek a rétek, kaszálók és legelőkre való kiterjesztése, valamint a belvizterek és csapadékvizek által okozott károknak azon elemi csapások közé sorozása iránt, melyek után, miként az árvizek után, az adóelengedésnek van helye.

A Ház a szárazság esetén történt károk adóelengedési kedvezmény kiterjesztését a rétek, kaszálók és legelőkre, pártolással a pénzügyministernek kiadatni határozza.

2416. Napirend szerint következett a 19-ik sorjegyzékben foglalt feliratok és kérvények tárgyalása, és pedig:

Réthy Kálmán okl. jegyző, székesfehérvári lakos kérvénye, az ellene mint Csorna nagyközség adóügyi jegyzője ellen lefolytatott fegyelmi ügyben újabb eljárás elrendelése iránt.

A Ház a kérvényt a belügyministernek kiadja.

2417. Heves, Szabolcs, Zemplén, Csanád vármegyék és Makó város feliratai, az 1904. évi november 18-án a képviselőházban történtek miatt a kormány iránt bizalmatlanság nyilvánítása tárgyában.

Minthogy e kérdés már a Házban tárgyaltatott, a házszabályok 246. §-a alapján e körülményt a Ház tudomásul veszi.

2418. Kisküküllő és Máramaros vármegyék feliratai, Nyitra vármegyének a nemzetiségi törekvésekkel szemben a magyar nemzeti érdekek megóvását kérő feliratának támogatása tárgyában.

A Ház a feliratokat pártolással kiadja a kormánynak.

2419. Háromszék, Máramaros, Borsod, Bihar, Sáros, Szepes, Gömör-Kishont, Liptó, Torontál, Trencsén, Csik, Komárom, Békés, Alsófehér, Kisküküllő vármegyék, Pozsony, Szatmárnémeti, Pancsova és Zombor városok feliratai, a válság alkotmányos úton, a törvényhozás összes tényezőinek egyetértésével az 1867. évi XII. t.-cz. rendelkezéseinek minden irányban leendő végrehajtásával való megoldása, az ország belbékéje, nyugalma és alkotmányos fejlődése érdekében.

A változott viszonyokra való tekintettel a Ház a kérvényeket mint tárgytalanokat, irattárba tétetni rendeli.

2420. Szilágy, Zala (7 rendbeli), Heves, Moson, Csik (3 rendbeli), Szabolcs vármegyék, Budapest székes főváros és Hódmezővásárhely th. városok feliratai, a báró Fejérváry Géza kormánya elleni bizalmatlanságot kifejező 1905. évi junius hó 21-iki képviselőházi határozatért a képviselőház üdvözlése és az e határozat szellemében a nemzeti ellenállás ügyében hozott határozatok bejelentése tárgyában.

A Ház a feliratoknak, mint a nemzet együttérzésének hű és igaz kifejezőit, örvendetes tudomásul veszi és a Ház irattárába helyezni rendeli.

2421. Borsod, Csongrád, Szabolcs és Alsófehér vármegyék feliratai, a katonai behivójegyeknek a csendőröknél történt kifüggesztése elleni óvás emelése, az ezt elrendelő belügyministeri rendelet megsemmisítése és a kézbesítés módjának törvényes megállapítása tárgyában.

A Ház a feliratokat azzal adja ki a kormánynak, hogy olyan törvény alkotását kezdeményezze, mely az ilyen visszaéléseket jövőre lehetetlenné tegye

2422. Ugocsa, Zala, Jász-Nagykún-Szolnok, Zemplén, Hont, Esztergom, Udvarhely, Hunyad, Trencsén, Szolnok-Doboka, Turócz vármegyék, Szatmárnémeti és Kolozsvár városok feliratai, az országgyülés folytonos elnapolása ellen való tiltakozás és megütközés kifejezése a szövetkezett pártok vezéreinek 1905. szeptember 23-iki bécsi fogadása alkalmával történtek fölött.

A Ház a feliratokat, mint a nemzet együttérzésének hű és igaz kifejezőit, örvendetes tudomásul veszi és a Ház irattárába helyezni rendeli.

2423. Alsófehér, Kisküküllő és Kolozs vármegyék feliratai, az alkotmány megerősítése czéljából az adómegtagadási jognak az államháztartás összes jövedelmére és bevételeire kiterjedőleg leendő törvénybe iktatása tárgyában.

A Ház a feliratokat pártolással kiadja a kormánynak.

2424. Abauj-Torna, Nógrád, Veszprém, Zemplén, Háromszék, Esztergom, Vas és Győr vármegyék feliratai, egyes vármegyék állami javadalmazásának folyósítását beszüntető belügyministeri törvénytelen rendelettel szemben való orvoslása és megtorlása tárgyában.

A Ház a feliratokat, kapcsolatosan az első sorjegyzékben foglalt határozattal, az igazságügyi bizottságnak kiadja.

2425. Vas, Arad, Borsod, Heves, Győr, Zala, Udvarhely, Nyitra, Szabolcs, Békés, Gömör-Kishont, Esztergom, Trencsén, Turócz, Kolozs, Somogy, Szolnok-Doboka, Szatmár (2 rendbeli) és Győr vármegyék, Arad és Hódmezővásárhely városok feliratai, a honvédelmi minister azon rendelete ellen, melylyel a póttartalékosokat az 1888. évi XVIII. t.-cz. félremagyarázásával és az országgyülés ujonczmegajánlási jogának kijátszására kivételesen tényleges szolgálatra behivta, tiltakoznak és tiltakoznak azon törvénysértés ellen is, hogy a behivások végrehajtásánál a törvényhatóságok törvényes közegei mellőztettek. Továbbá orvoslást, a törvény hiteles magyarázatát és azt kérik, hogy az 1888: XVIII. törvényczikk akként módosíttassék, hogy világosan ki legyen mondva, hogy a póttartalékosok meg nem szavazott ujonczok pótlására be nem hivhatók.

A Ház a feliratokban foglalt tiltakozást, mint az 1905. junius 21-iki képviselőházi határozatban kifejezett törvényes nemzeti álláspontnak megfelelőt, örvendetes tudomásul veszi és a feliratokat a kormánynak pártolással kiadja azzal, hogy hasonló alkotmánysértő intézkedések megakadályozására tiltó törvény alkotását kezdeményezze.

2426. Szabolcs, Hont, Jász-Nagykún-Szolnok, Bars, Trencsén, Szolnok-Doboka, Heves, Vas, Esztergom, Kolozs, Zólyom, Sopron, Hont, Moson vármegyék, Debreczen, Szeged, Győr, Pécs, Selmecz-Bélabánya és Kolozsvár sz. kir. városok feliratai, melyekben a honvédelmi minister azon rendelete ellen, mely szerint a csendőrségi karhatalom kirendelésére jogosult hatóságok közé a főispánok fölvétettek, tiltakoznak és kérik, hogy a honvédelmi minister ezen alkotmányos jogaink ellen irányuló sérelmes rendelkezés visszavonására utasíttassék.

A Ház a feliratokban foglalt tiltakozást örvendetes tudomásul veszi és a feliratokat pártolással azzal adja ki a kormánynak, hogy hasonló, a vármegyék önkormányzati jogát sértő intézkedések megakadályozására tiltó törvény alkotását kezdeményezze.

2427. Nyitra vármegye felirata és a makói népgyülés kérvénye, melyekben az alkotmányellenes kormánynak minél előbbi eltávolítását kérik.

Miután az alkotmányellenes kormány időközben eltávolíttatott, a Ház a kérvényt, illetve feliratot mint tárgytalanokat irattárba tenni rendelte.

2428. Szolnok-Doboka és Zala vármegyék, Kolozsvár és Szeged sz. kir. városok feliratai, melyekben tiltakoznak a kormány azon törvénysértése ellen, hogy az 1899. évi XXX. t.-cz. tilalma daczára küllállamokkal kereskedelmi és vámszerződések iránt tárgyal és azokat törvényhozási jóváhagyás nélkül meg akarja kötni; ez ellen orvoslást és az önálló vámterület fölállítását kérik.

A Ház, minthogy e kérdés a Házban már tárgyaltatott, a házszabályok 246. §-a alapján e körülményt tudomásul veszi.

2429. Esztergom, Győr és Moson vármegyék és Szeged sz. kir. város feliratai, melyekben a teljhatalmú királyi és kormánybiztosok kirendelése ellen óvást emelnek, tiltakoznak és jövőre a kirendelést lehetetlenné tevő tiltó törvény alkotását sürgetik.

A Ház a feliratokat pártolással adja ki a kormánynak s azzal, hogy megfelelő tiltó törvény alkotását kezdeményezze.

2430. Győr, Vas és Borsod vármegyék feliratai, melyekben az alispánnak a főispán által történt felfüggesztése ellen tiltakoznak, a törvény hiteles magyarázatát és orvoslást, valamint a vármegyei önkormányzat törvényes biztosítását kérik.

A Ház a feliratokat pártolással azzal adja ki a belügyministernek, hogy a vármegyei önkormányzat megerősítését és biztosítását czélzó, mielőbb előterjesztendő törvényjavaslat alkotásánál figyelembe vétessenek.

2431. Bars, Bereg, Szatmár vármegyék és Sopron város feliratai, melyekben tiltakoznak a Kristóffy József és Bihar Ferencz és az egész Fejérváry-kormány törvénytelen tényei ellen és kérik a kormány vád alá helyezését.

A Ház, kapcsolatosan az 1-ső sorjegyzékben 1—44. f. sz. alatt felsorolt kérvényekre hozott határozattal, kiadja az igazságügyi bizottságnak.

2432. Szilágy vármegye felirata, melyben az ellentálló és állásuktól felfüggesztett megyei tisztviselők kártalanítása czéljából 10%-os megyei pótadó kivetésének megengedését kéri.

A Ház, miután a kérés tárgytalanná vált, a feliratot irattárba helyezni rendelte.

2433. Szatmár vármegye felirata, a költségvetés nélküli törvényen kivüli állapot ideje alatt az ingatlanra vezetett adóvégrehajtások felfüggesztése tárgyában.

A Ház a feliratot megfelelő intézkedés végett a pénzügyministernek kiadja.

2434. Pécs sz. kir. város felirata, melyben Pécsnek a harmadik egyetem székhelyéül leendő kijelöltetését kéri.

A Ház a feliratot kiadja a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

2435. Napirend szerint következett a kérvények 20-ik sorjegyzékének tárgyalása, és pedig:

Szepes, Háromszék, Fejér, Jász-Nagykún-Szolnok, Sopron, Szilágy, Ung, Békés, Nyitra és Szabolcs vármegyék, továbbá Selmecz-Bélabánya város feliratai, magyar katonai földrajzi intézet fölállítása iránt.

Tekintettel a 15-ik sorjegyzék alapján hozott határozatra, a Ház e feliratokat a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

2436. Nyitra vármegye felirata, a kiszolgált katonáknak anyagi segélyben való részesitése iránt.

Tekintettel a 13-ik sorjegyzék alapján hozott határozatra, a Ház e feliratot a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

2437. Nyitra vármegye felirata, a honvédség egyenruhája magyar jellegének és szabásának visszaállítása iránt.

Tekintettel a 15-ik sorjegyzék alapján hozott határozatra, a Ház e feliratot a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

2438. Szepes vármegye felirata, a melyben a magyar nemzeti állam elleni izgatások ellen kér törvényhozási intézkedést.

Tekintettel a 15-ik sorjegyzék alapján hozott határozatra, a Ház e feliratot a házsza-bályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

2439. Alsófehér vármegye felirata, a sztrájk-törvény megalkotása tárgyában.

Tekintettel a 3-ik sorjegyzék alapján hozott határozatra, a Ház e feliratot a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

2440. Nyitra vármegye felirata, a fedezetlen gabonahatáridőüzlet eltiltása tárgyában.

Tekintettel az 5-ik sorjegyzékre hozott határozatra, a Ház e feliratot a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

2441. Abauj-Torna és Komárom vármegyék feliratai, az alkoholizmus terjedése elleni intézkedések megtétele iránt.

Tekintettel a 9-ik sorjegyzékre hozott határozatra, a Ház e feliratokat a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

2442. A budapesti törvényszéki és járásbirósági szolgák és kézbesitők kérvénye, melyben fizetésük kedvezőbb rendezését kérik.

Tekintettel a 17-ik sorjegyzékre hozott határozatra, a Ház e kérvényt a házszabályok 246. §-a értelmében tudomásul veszi.

2443. A balassagyarmati, eperjesi, aranyosmaróthi, dési, marosvásárhelyi, székelyudvarhelyi, sepsiszentgyörgyi, veszprémi, alsókubini, kaposvári és besztercezei pénzügyi tisztviselők kérvénye, fizetésük kedvezőbb rendezése iránt.

A Ház e kérvényeket kiadja a m. kir. pénzügyministernek.

2444. Az Országos Orvos-szövetség kérvénye, melyben a községi és körorvosok nyugdíjának törvényes rendezését kéri.

A Ház e kérvényt pártolással kiadja a m. kir. belügyministernek.

2445. Kuthy István író kérvénye, melyben 36.900 és 46.035/1899. sz. beadványainak az igazságügyminister által való elintézését sürgeti.

E kérvényt a Ház pártolással kiadja a m. kir. igazságügyministernek.

2446. Edenburg Lajos nyug. irodaigazgató kérvénye, melyben fizetési pótlékhoz, illetve nyugdíjkiegészítéshez való jogát kéri megállapíttatni.

A Ház e kérvényt kiadja a m. kir. igazságügyministernek.

2447. Tolna, Baranya, Bács-Bodrog, Veszprém és Zala vármegyék rendszeres díjnokainak kérvénye, az 1904. évi X. t.-cz. helyes értelmezése iránt.

E kérvényt a Ház kiadja a m. kir. belügyministernek.

2448. Bars vármegye és Szeged sz. kir. város feliratai, melyekben a czigányügy rendezését kérik.

Pártolással kiadja a Ház a m. kir. belügyministernek.

2449. Rimaszombat r. t. város kérvénye, az 1886 : XXII. törvényczikk 16. §. *b*) pontjának megváltoztatása iránt.

Kiadatik a m. kir. belügyministernek.

2450. Mudrovcsics Mária susaki lakosnő kérvénye, melyben néhai férje (m. kir. pénzügyőr) föl nem vett nyugdíja fölvehetésének megengedését kéri.

A Ház e kérvényt pártolással kiadja a m. kir. pénzügyministernek.

2451. Német Stocker János nagykanizsai lakos kérvénye, a cs. és kir. szab. déli vasuttársaság elleni ügyének megvizsgálása tárgyában.

E kérvényt a Ház — az ügy megvizsgálása és az esetleges sérelmek orvoslása végett — kiadja a m. kir. igazságügyministernek.

2452. Wurch Gyula tanító kérvénye, melyben magyar honosságának megszerzése előtti közszolgálatát nyugdíjképes szolgálati idejébe beszámítani kéri.

A Ház e kérvényt pártolással kiadja a m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministernek.

2453. Szatmár vármegye felirata, Nagykárolyban kir. törvényszék felállítása iránt.

A Ház kiadja a m. kir. igazságügyministernek.

2454. A Győr városi állami alkalmazottak kérvénye, Győr városának az I-ső lakbérosztályba való sorozása iránt.

E kérvényt a Ház kiadja a kormánynak.

2455. A csikszeredai togházőrség tagjainak kérvénye, sérelmeik orvoslása és javadalmazásuk javítása iránt.

A Ház pártolással kiadja a m. kir. igazságügyi ministernek.

2456. Militics község kérvénye, a Szabadka-Hódság-Gombos közötti vasuti vonalnak Militics érintésével való épitése iránt.

Kiadatik a kereskedelemügyi ministernek.

2457. Szepes vármegye, Pozsony és Debreczen sz. kir. városok feliratai, melyekben a húsdrágaság ellen kérnek intézkedést.

Pártolással kiadja a Ház a kormánynak.

2458. Árva, Hont, Sopron, Zemplén, Kolozs, Marostorda, Turócz, Csik, Szabolcs, Ung, Pozsony, Liptó, Arad, Esztergom, Trencsén, Besztercze-Naszód, Fejér, Sáros, Szepes, Ugocsa vármegyék, Zombor, Győr, Szabadka és Baja városok feliratai, a törvényhatósági útadó egységesítése és az 1890 : I. t.-cz.-nek a törvényhatósági utakra való rendelkezéseinek módosítása iránt.

E feliratokat a Ház pártolással kiadja a m. kir. kereskedelemügyi ministernek.

2459. Moson, Esztergom, Liptó, Torontál, Csongrád, Trencsén, Ung, Borsod, Békés, Csanád, Zemplén, Árva, Hont, Máramaros, Turócz, Szatmár, Fogaras, Fejér, Komárom, Bars és Zólyom vármegyék, továbbá Győr sz. kir. város feliratai, az 1890 : I. t.-cz. V. fejezetének módosítása iránt.

A Ház e feliratokat kiadja pártolással a kereskedelemügyi m. kir. ministernek.

2460. Háromszék, Zemplén (2 rendbeli) Csanád, Gömör-Kishont, Szepes, Bars vármegyék feliratai, melyekben a községi és körjegyzők és segédjegyzők helyzetének javítását kérik.

E kérvényeket a Ház — tekintettel a 11-ik sorjegyzékre hozott határozatra, — a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

2461. Pozsony sz. kir. város felirata, melyben a kisipar védelmére kér törvényhozási intézkedést.

A Ház pártolással kiadja a m. kir. kereskedelemügyi ministernek.

2462. Az Országos Magyar kereskedelmi egyesülés kérvénye, a birák függetlenségének biztosítása és kellő javadalmazása iránt teendő intézkedés tárgyában.

Pártolással kiadja a Ház a m. kir. igazságügyministernek.

2463. Az állami tisztviselők országos egyesületének kérvénye, melyben az államtisztviselői fizetések tervbe vett rendezésénél fenforgó sérelmek orvoslását kéri.

A Ház e kérvényt kiadja a m. kir. kormánynak azzal, hogy e kérelmet a végleges fizetésrendezésnél vegye figyelembe.

2464. Csanád vármegye felirata, az 1902 : III. t.-cz. módosítása és a vármegyei számvevőségek visszaállítása iránt.

Pártolással kiadatik a m. kir. belügyministernek.

2465. A napirendre szánt idő letelvén, elnök a Ház további munkarendjére és tevékenységére vonatkozólag a következő indítványt teszi:

Tekintettel a Háznak megelőzőleg hozott határozatára, javasolja, hogy a legközelebbi ülés hétfőn d. e. 11 órakor tartassék, és pedig formális jelleggel, bizottsági jelentések átvétele czéljából. Minthogy a házszabályok 140. §-a értelmében a bizottsági jelentések átvételétől számítva csak három nap közbevetésével lehet a jelentéseket napirendre tűzni, tekintettel arra, hogy a Ház munkarendje ne szakíttassék meg, s tekintettel a kész munkaanyagra, a legközelebbi érdemleges ülés szerdán, márczius 6-án d. e. 10 órakor tartassék s napirendjét képezze:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;

3. »az állami számvevőszék szervezetére vonatkozó 1880: LXVI. és 1893 : XXX. t.-cz. módosítására« vonatkozó ministerelnöki törvényjavaslat;

4. »a balatonvidéki vasut megépítéséről« szóló kereskedelemügyi ministeri törvényjavaslat;

5. »a házasság érvényességének előfeltételeire vonatkozó törvények összeütközéseinek kiegyenlítése végett Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló igazságügyministeri törvényjavaslat;

6. »a házasságok felbontására, valamint az ágy- és asztaltól való elválásra vonatkozó törvények és az ily tárgyú biráskodás terén támadható összeütközések kiegyenlítése végett kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló igazságügyministeri törvényjavaslat; továbbá:

7. »a kiskorúak gyámságának szabályozása tárgyában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló igazságügyministeri törvényjavaslat;

8. »a kisküküllővölgyi h. é. vasut r. t. küküllőszög—sóváradi és sóvárad—parajdi vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítése tárgyában« a kereskedelemügyi minister törvényjavaslata;

9. »a vajdahunyad-gyalári korlátolt közforgalomra berendezett bányavasut h. é. vasuttá történt átalakításának engedélyezése tárgyában« a kereskedelemügyi minister jelentése;

10. »a losonczvidéki h. é. vasut folytatásaként Poltártól Kokováig vezetendő h. é. gőzmozdonyú vasutvonal és vontató vágányainak engedélyezése tárgyában« a kereskedelemügyi minister jelentése;

11. »a pöstyén-verbói h. é. vasut engedélyezése tárgyában« a kereskedelemügyi minister jelentése; és

12. »az iparfelügyeletnek a kisipari nyomdákra és betűöntődékre való kiterjesztéséről« a kereskedelemügyi minister jelentése;

13. a kérvények hátralevő sorjegyzékeinek folytatólagos tárgyalása a 26-ik sorjegyzékig.

A Ház az elnök javaslatait határozati erőre emeli.

Az elnök az ülést

d. u. 2 óra 5 perczkor bezárja.

Az 1907. évi márczius hó 4-én tartott

120. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: **Návay Lajos,** *alelnök.* *Jegyző:* **Várady Károly.**

2466. Elnök megnyitja az ülést, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2467. Darányi Ignácz földmívelésügyi minister beterjeszti: »a marokkói sáska irtásáról« szóló törvényjavaslatot, — kéri annak kinyomatását, szétosztását és előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi és földmívelésügyi bizottságokhoz való utasítását elrendelni.

A Ház elrendeli a törvényjavaslatnak kinyomatását, szétosztását s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett azt a pénzügyi és földmívelésügyi bizottságokhoz utasítja.

2468. Bedőházi János, a közoktatásügyi bizottság előadója, beterjeszti a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit: »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslatról, a törvényjavaslat módosított szövegével együtt, — kéri azoknak kinyomatását, szétosztását és az osztályok mellőzésével annak idején napirendre való kitűzését.

A Ház elrendeli a benyujtott jelentéseknek és a törvényjavaslat módosított szövegének kinyomatását, szétosztását és a házszabályszerű 3 nap közbevetésével annak idején napirendre való kitűzését.

2469. Csizmazia Endre, az igazságügyi bizottság előadója, beterjeszti az igazságügyi bizottság jelentését: »a polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893 : XVIII. t.-czikknek módosításáról« szóló törvényjavaslatról. — Kéri annak kinyomatását, szétosztását és az osztályok mellőzésével annak idején napirendre való tűzését elrendelni.

A Ház elrendeli a benyujtott jelentésnek kinyomatását, szétosztását és a házszabályszerű 3 nap közbevetésével annak idején napirendre való kitűzését.

2470. Bakonyi Samu, az igazságügyi bizottság előadója, beterjeszti az igazságügyi bizottság jelentését, »a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896 : XXXIII. t.-czikk módosítása és kiegészítéséről« szóló törvényjavaslatról. — Kéri annak kinyomatását, szétosztását és az osztályok mellőzésével annak idején napirendre való tűzését elrendelni.

A Ház elrendeli a benyujtott jelentésnek kinyomatását, szétosztását és a házszabályszerű 3 nap közbevetésével annak idején napirendre való kitűzését.

2471. Bakonyi Samu, az igazságügyi bizottság előadója, beterjeszti az igazságügyi bizottság jelentését: »az ügyvédi rendtartásról szóló 1874 : XXXIV. t.-czikk módosítása tárgyában« beadott törvényjavaslatról. — Kéri annak kinyomatását, szétosztását és az osztályok mellőzésével annak idején napirendre való kitüzését elrendelni.

A Ház elrendeli a benyujtott jelentésnek kinyomatását, szétosztását és a házszabályszerű 3 nap közbevetésével annak idején napirendre való kitüzését.

2472. Baloghy Ernő, a mentelmi bizottság előadója, beterjeszti a mentelmi bizottság jelentéseit, Lovászy Márton, Buday Barna, dr. Gyuriss Emil és Fábry Károly orsz. képviselők mentelmi ügyeiben. — Kéri a jelentéseknek kinyomatását, szétosztását és annak idején napirendre való kitüzését elrendelni.

A Ház elrendeli a benyujtott jelentéseknek kinyomatását és szétosztását s annak idején napirendre való kitüzését.

Elnök ezután

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi márczius hó 6-án tartott

121. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***

2473. Elnök megnyitja az ülést. Az előző ülés jegyzőkönyve felolvastatván, azt

a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

2474. Elnök felhatalmazást kér, hogy Krasznay Ferencz képviselő elhunytával megüresedett dunapataji választókerületre nézve az új képviselőválasztás iránt intézkedhessék.

A Ház a kért felhatalmazást megadja.

2475. Elnök bemutatja:

a csanádmegyei és szilágymegyei tanítóegyesületeknek és az öcsödi ev. ref. egyháztanácsnak, Moskovitz Iván, —

a losoncz-gácsi r. kath. tanítói körnek és fülek-mátravidéki tanítói körnek, Jankovics Marczell, —

a görgői tanítói körnek, Várady Károly, —

a magyarországi református néptanítók országos egylete elnökségének, Meczner Béla képviselő útján beadott kérvényeit, a tanítói fizetések rendezése iránt.

Kiadatnak a közoktatásügyi bizottságnak s »az állami és nem állami iskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról« szóló törvényjavaslatokkal együttesen nyernek elintézést.

2476. Elnök bemutatja továbbá:

Bars, Hont és Pozsony vármegyék közönségének feliratait, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében;

Bars vármegye, továbbá Baja és Szeged városok közönségének feliratait, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata iránt;

Borsod, Torontál és Zala vármegyék közönségének feliratait, a katonaságnak sztrájk esetén az aratási munkálatokra való felhasználása tárgyában;

Pozsony vármegye és Pozsony város közönségének feliratait, a hadügyi költségek emelése ellen;

Vas vármegye és Szeged város közönségének feliratait, az elemi iskolákban a magyar nyelv eredményes tanítása végett;

Baja és Hódmezővásárhely városok közönségének egy-egy feliratát, az alkotmánybiztosítékok és a törvényhatóságok autonomiájának megerősítése iránt; és

ugyanezen törvényhatóságok közönségének egy-egy feliratát, az állategészségügyi törvények módosítása ügyében;

Somogy vármegye közönségének feliratát, a kivándorlási törvény módosítása tárgyában;

Zala vármegye közönségének feliratát, az aránytalan czukorárak leszállítása érdekében;

Baja város közönségének feliratát, a virilizmus intézménye ellen;

Győr város közönségének feliratát, külön városi törvény megalkotása miatt;

Hódmezővásárhely város közönségének feliratát, a sajtó szabadságának törvényhozási úton leendő rendezése ügyében;

Pancsova város közönségének feliratát, egy külön magyar katonai földrajzi intézet felállítása végett;

a szepsii kerületi r. kath. papságnak, gróf Zichy Béla Rezső képviselő útján beadott kérvényét, 36 órai vasárnapi korcsmazárlat és a záróóra pontos betartása ügyében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2477. Thorotzkai Miklós gróf jegyző jelenti a Háznak, hogy az inditvány-könyvben ujabb bejegyzés nincs.

Ellenben az interpellatiós könyvben a következő bejegyzés foglaltatik:

1907. márczius 6-áról, Markos Gyula: »A győrmegyei pusztai járás szolgabirájának közigazgatási visszaélései tárgyában«, a belügyministerhez.

Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy az interpellatió meghallgatására kettedfél órakor tér át, — ha azonban a napirenden levő tárgyakat a Ház előbb letárgyalná, azon esetben nyomban áttér a bejegyzett interpellatió meghallgatására.

2478. Napirend szerint következett ezután »az állami számvevőszék szervezetére vonatkozó 1880 : LXVI. és az

1893 : XXX. t.-czikkek módosításáról« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása és pedig a pénzügyi és zárszámadás-vizsgáló bizottságok szövegezése szerint.

Az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e: »az állami számvevőszék szervezetére vonatkozó 1880 : LXVI. és az 1893 : XXX. törvényczikkek módosításáról« szóló törvényjavaslatot a zárszámadás-vizsgáló és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház »az állami számvevőszék szervezetére vonatkozó 1880 : LXVI. és az 1893 : XXX. törvényczikkek módosításáról« szóló törvényjavaslatot a zárszámadás-vizsgáló és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

2479. Következett a részletes tárgyalás. Ennek során

a Ház a törvényjavaslat czímét változatlanul elfogadta, a zárszámadás-vizsgáló és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint.

2480. A törvényjavaslat 1. §-ánál Éber Antal előadó a következő módosítványt adja be:

»Javaslom, hogy az 1. §. utolsó bekezdéséből e szavak: »ugyanazon ranggal és jelleggel, mint a ministeriumok hasonfokozatú egyénei« — kihagyassanak. Éber Antal«.

Az első szakasz tárgyalása befejeztetvén, elnök a kérdés oly módon való feltételét javasolja: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat 1. §-át eredeti alakjában, a zárszámadás-vizsgáló és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, mit ha el nem fogadna, akkor az 1. §. Éber Antal módosításával tekintetik elfogadottnak.

Ehhez a Ház hozzájárulván, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a törvényjavaslat 1. §-át a zárszámadás-vizsgáló és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslat 1. §-át Éber Antal módosításával fogadta el.

2481. Következett a részletes tárgyalás folytatása, melynek során

a Ház a törvényjavaslat 2. és 3-ik §-át változatlanul elfogadta.

A törvényjavaslat ekként általánosságban és részleteiben is letárgyaltatván, elnök javaslatára

a Ház a törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére kitűzte.

2482. Napirend szerint következett ezután: »a balaton-vidéki vasut megépítéséről« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása és pedig a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint.

Az általános tárgyalás során dr. Saára Gyula képviselő a következő indítványt adta be:

»A balaton-vidéki vasut megépítéséről szóló törvényjavaslatra:

Indítvány.

Indítványozom:

1. hogy a tárgyalás alatt levő balatonvidéki vasut megépítéséről szóló ezen törvényjavaslat vétessék le a képviselőház napirendjéről.

2. A törvényjavaslat adassék vissza a kereskedelmi minister úrnak azon utasítással, hogy a javaslatot akként módosítsa, hogy ezen vasut Székesfehérváron vezettessék keresztül;

3. hogy ezen módosításnak megfelelőleg a törvényjavaslat 3. §-át az építési és üzemberendezési költségek összegére vonatkozólag szintén helyesbítse s az ekként módosított törvényjavaslatot terjessze a képviselőház elé. Tisztelettel dr. Saára Gyula, országgyülési képviselő«.

Az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök a kérdés oly módon való feltételét javasolja: elfogadja-e a Ház »a balatonvidéki vasut megépítéséről« szóló törvényjavaslatot a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, — általánosságban — a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

Ha a Ház a törvényjavaslatot a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja, ezen esetben Saára Gyula indítványa elesik, — ellenkező esetben Saára Gyula indítványa elfogadottnak tekintendő.

A Ház a kérdésnek az elnök által javasolt módon való feltételét helyeselvén: elnök kérdi a Házat: elfogadja-e »a balatonvidéki vasut megépítéséről« szóló törvényjavaslatot a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazás útján »a balatonvidéki vasut megépítéséről« szóló törvényjavaslatot a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta s ennek következtében Saára Gyula indítványa elesett.

2483. A részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat czímét, 1., 2., 3., 4., 5. §-át változatlanul elfogadta.

A törvényjavaslat általánosságban és részleteiben is letárgyaltatván, elnök javaslatára

a Ház a törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére rendeli kitűzni.

2484. Ezután elnök az ülést 10 perczre felfüggesztette.

Szünet után az elnök az ülést újból megnyitotta.

Elnök javaslatára a Ház Székesfehérvár sz. kir. városnak »a balatonvidéki vasut megépítéséről« szóló törvényjavaslat módosítására vonatkozó feliratát

irattárba helyezi.

2485. Következett ezután napirend szerint: »a házasság érvényességének előfeltételeire vonatkozó törvények összeütközéseinek kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én

Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában« beadott törvényjavaslat, az igazságügyi bizottság jelentésével kapcsolatban.

Az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a Ház »a házasság érvényességének előfeltételeire vonatkozó törvények összeütközéseinek kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában« benyujtott törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház »a házasság érvényességének előfeltételeire vonatkozó törvények összeütközéseinek kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában« czímű törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

2486. A részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat czímét és az egyezmény szövegét változatlanul elfogadta.

Az igy általánosságban és részleteiben is elfogadott törvényjavaslat

harmadszori olvasását a Ház, elnök javaslatára, a legközelebbi ülés napirendjére rendelte kitűzni.

2487. Napirend szerint következett ezután: »a házasságok felbontására, valamint az ágytól és asztaltól való elválásra vonatkozó törvények és az ily tárgyú biráskodás terén támadható összeütközések kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában« előterjesztett törvényjavaslatnak általánosságban való tárgyalása.

Az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a Ház »a házasságok felbontására, valamint az ágytól és asztaltól való elválásra vonatkozó törvények és az ily tárgyú biráskodás terén támadható összeütközések kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában« előterjesztett törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház »a házasságok felbontására, valamint az ágytól és asztaltól való elválásra vonatkozó törvények és az ily tárgyú biráskodás terén támadható összeütközések kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

2488. A részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat czímét és az egyezmény szövegét változatlanul elfogadta.

Az igy általánosságban és részleteiben is letárgyalt és elfogadott törvényjavaslatnak

harmadszori olvasását a Ház — elnök javaslatára — a legközelebbi ülés napirendjére rendelte kitűzni.

2489. Napirend szerint következett: »a kiskorúak gyámságának szabályozása végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában« előterjesztett törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása.

Az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e »a kiskorúak gyámságának szabályozása végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában« előterjesztett törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház »a kiskorúak gyámságának szabályozása végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

2490. A részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat czimét és az egyezmény szövegét változatlanul elfogadta.

Az ekként általánosságban és részleteiben is elfogadott törvényjavaslatnak

harmadszori olvasását a Ház — elnök javaslatára — a legközelebbi ülésének napirendjére rendelte kitűzni.

2491 Napirend szerint következett ezután: »az 1902. évi junius hó 12-én Hágában aláirt három nemzetközi egyezménynek egyfelől a magyar szent korona országai, másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok közt megfelelő értelemben való kölcsönös alkalmazásáról szóló egyezmény beczikkelyezése tárgyában« szóló törvényjavaslatnak általánosságban való tárgyalása.

Az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e »az 1902. évi junius hó 12-én Hágában aláirt három nemzetközi egyezménynek egyfelől a magyar szent korona országai, másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok közt megfelelő értelemben való kölcsönös alkalmazásáról szóló egyezmény beczikkelyezése tárgyában« czimű törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház »az 1902. évi junius hó 12-én Hágában aláirt három nemzetközi egyezménynek egyfelől a magyar szent korona országai, másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok közt megfelelő értelemben való kölcsönös alkalmazásáról szóló egyezmény beczikkelyezése tárgyában« czimű törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

2492. A részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat czimét és az egyezmény szövegét változatlanul elfogadta.

Az ekként általánosságban és részleteiben is elfogadott törvényjavaslatnak

harmadszori olvasását a Ház — elnök javaslatára — a legközelebbi ülésének napirendjére rendelte kitűzni.

2493. Napirend szerint következett ezután: »a kisküküllővölgyi helyi érdekű vasut részvénytársaság küküllőszög-sóváradi és sóvárad-parajdi vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítése tárgyában« czímű törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása, kapcsolatban a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseivel.

Az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e »a kisküküllővölgyi helyi érdekű vasut részvénytársaság küküllőszög-sóváradi és sóvárad-parajdi vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítése tárgyában« czímű törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház »a kisküküllővölgyi helyi érdekű vasut részvénytársaság küküllőszög-sóváradi és sóvárad-parajdi vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítése tárgyában« czímű törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

2494. A részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat czímét, 1. és 2. §-át változatlanul elfogadta és a törvényjavaslat harmadszori olvasását legközelebbi ülésére rendelte kitűzni.

2495. Napirend szerint következett ezután: a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentése, a kereskedelemügyi ministernek »a vajda-hunyad-gyalári korlátolt közforgalomra berendezett bányavasut helyi érdekű vasuttá történt átalakításának engedélyezéséről« szóló jelentése tárgyában.

Molnár Jenő, a közlekedésügyi bizottság előadója, javasolja, hogy a kereskedelemügyi minister jelentése tudomásul vétessék és ezen jelentés hasonló czélból a főrendiházzal is közöltessék.

A Ház az előadó javaslatát elfogadta, a kereskedelemügyi minister jelentését tudomásul veszi és hasonló czélból a főrendiházzal is közölni rendeli.

2496. Napirend szerint következett ezután: a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentése, a kereskedelemügyi ministernek »a losonczvidéki helyi érdekű vasut folytatásaként Poltártól—Kokováig vezetendő h. é. gőzmozdonyú vasutvonal és vontató vágányainak engedélyezéséről« szóló jelentése tárgyában.

Molnár Jenő, a közlekedésügyi bizottság előadója, indítványozza, hogy a kereskedelemügyi minister jelentése tudomásul vétessék és ezen jelentés hasonló czélból a főrendiházzal is közöltessék.

A Ház az előadó javaslatát elfogadta, a kereskedelemügyi minister jelentését tudomásul veszi és hasonló czélból a főrendiházzal is közölni rendeli.

2497. Napirend szerint következett ezután: a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentése, a kereskedelemügyi ministernek »a pöstyén-verbói helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló jelentése tárygában.

Molnár Jenő, a közlekedésügyi bizottság előadója, indítványozza, hogy a kereskedelemügyi minister jelentése tudomásul vétessék és hasonló czélból a főrendiházzal is közöltessék.

A Ház az előadó javaslatát elfogadta, a kereskedelemügyi minister jelentését tudomásul veszi és hasonló czélból a főrendiházzal is közölni rendeli.

2498. Napirend szerint következett ezután: a közgazdasági bizottság jelentése, a kereskedelemügyi ministernek »az iparfelügyeletnek a kisipari nyomdákra és betüöntődékre való kiterjesztéséről« szóló jelentése tárgyában.

Gróf Batthyány Tivadar, a közgazdasági bizottság elnöke, javasolja, hogy a kereskedelemügyi minister jelentése tudomásul vétessék.

A Ház az előadó javaslatát elfogadta, a kereskedelemügyi minister jelentését tudomásul veszi és hasonló czélból a főrendiházzal is közölni rendeli.

2499. Napirend szerint következett ezután: a 21-ik sorjegyzékbe foglalt kérvények tárgyalása és pedig:

Pálfa (tolnamegyei) község kérvénye, melyben a 71517/1906. számú vallás- és közoktatásügyi ministeri rendelet ellen orvoslást kér.

A Ház a bizottság javaslatához képest, a kérvényt kiadja a belügyministernek azzal, hogy a közigazgatási vizsgálatot Pálfa községben a helyszinén inditsa meg annak megállapitása czéljából, hogy a kérvény mellett lévő kimutatás 1. és 6. rovatában kimutatott 114 gyermek az év minden szakában ki által és mily gondozásban részesül. Kipuhatolandó továbbá a gondozóknak családi és kereseti viszonyuk is. A Ház e vizsgálat megejtése nélkül érdemben annál kevésbbé hozhat határozatot, mert aggodalommal fogadja azt, ha egy község egy 10 év óta fennálló gyermekvédelmi intézményét megszüntetni akarja.

2500. A szombathelyi és ujpesti nép- és munkásgyülések kérvényei, az általános, egyenlő, titkos és községenkinti választói jognak behozatala, az egyesülés, gyülekezés, költözködés és a sajtó teljes szabadságának biztositása, a hirlap-kauczió eltörlése iránt, ugyszintén a munkásbiztositási törvényjavaslat tárgyában sürgős intézkedés megtétele iránt.

Miután a kérvényeknek a munkásbiztositási törvényre vonatkozó része immár tárgytalanná vált, a többi részre vonatkozólag a Ház a kérvényeket kiadja a belügyministernek.

2501. Esztergom, Háromszék, Ung, Temes, Jász-Nagykún-Szolnok, Csanád, Trencsén, Liptó, Békés, Torda-Aranyos, Szolnok-Doboka, Nógrád, Tolna, Árva, Vas, Bars, Árva, Abauj-Torna, Hajdu, Csongrád, Zala (2 rendbeli), Győr és Liptó vármegyék, Pozsony,

Sopron, Szeged, Győr, Debreczen, Szabadka, Komárom és Kassa sz. kir. városok feliratai, a sajtó- és büntető perrendtartási törvényeknek a sajtószabadságot korlátozó részeinek megszüntetése, a sajtószabadság megerősítése, a büntető törvénynek a sajtó útján elkövetett bűncselekmények büntetésére vonatkozó részeinek szigorítása; az állam érdekének és tekintélyének, a hatóságok és hatósági közegek reputácziójának, valamint az egyéni becsület és családi tűzhely tisztességének a sajtó netáni támadásaival szemben hathatós megvédése iránt.

A Ház örömmel fogadja a feliratokban megnyilatkozó nemzeti érzést és a feliratokat pártolással adja ki az igazságügyministernek azzal, hogy úgy a sajtószabadságra vonatkozó törvényjavaslatot, valamint a büntető törvénykönyvnek és a bűnvádi eljárásnak a sajtóügyre vonatkozó részeinek módosításáról szóló törvényjavaslatot mihamarább terjeszsze elő.

2502. Szilágy, Jász-Nagykun-Szolnok, Sopron, Ung, Bács-Bodrog, Pozsony, Liptó, Szabolcs, Bars, Hont, Bereg, Komárom, Somogy, Zólyom, Zala, Győr, Csongrád, Udvarhely vármegyék feliratai az iránt, hogy a magyar alkotmány, a magyar állameszme, a magyar társadalmi és közrend, a hatóságok és a polgárok szabad választási joga elleni nemzetiségi izgatások megfékezése és szigorú megtorlása érdekében a nemzetiségi törvény, a büntető törvénykönyv és a választási törvény megfelelőleg módosíttassék és a nemzetiségi pénzintézetek eltiltassanak attól, hogy politikai czélok szolgálatába álljanak.

Miután az idő előrehaladt és szólásra többen vannak feljegyezve,

a Ház ezen kérvények további tárgyalását felfüggesztette.

2503. Ezután elnök javaslatára

a Ház elhatározta, hogy legközelebbi ülését 1907. évi márczius hó 7-én délelőtt 10 órakor tartja, a következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »az állami számvevőszék szervezetére vonatkozó 1880 : LXVI. és 1893. évi XXX. t.-czikkek módosításáról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

3. »a balatonvidéki vasut megépítéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

4. »a házasság érvényességének előfeltételeire vonatkozó törvények összeütközéseinek kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

5. »a házasságok felbontására, valamint az ágytól és asztaltól való elválásra vonatkozó törvények és az ily tárgyú biráskodás terén támadható összeütközések kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

6. »a kiskorúak gyámságának szabályozása végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

7. »az 1902. évi junius hó 12-én Hágában aláirt három nemzetközi egyezménynek egyfelől a magyar szent korona országai, másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok közt megfelelő értelemben való kölcsönös alkalmazásáról szóló egyezmény beczikkelyezését tárgyazó« törvényjavaslat harmadszori olvasása;

8. »a kisküküllővölgyi h. é. vasut r. társaság küküllőszögsóváradi és sóvárad-parajdi vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása;

9. a kérvények 21. sorjegyzékének folytatólagos tárgyalása;

10. a kérvények 22. sorjegyzéke;

11. a kérvények 23. sorjegyzéke;

12. a kérvények 24. sorjegyzéke;

13. a kérvények 25. sorjegyzéke;

14. a kérvények 26. sorjegyzéke.

2504. Ezután Markos Gyula terjesztette elő interpellatióját: »a győrmegyei pusztai járás szolgabirájának közigazgatási visszaélései tárgyában«, a belügyministerhez.

Az interpellatio kiadatik a belügyministernek.

Elnök ezután

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi márczius hó 7-én tartott

122. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***

2505. Elnök megnyitja az ülést. Felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2506. Elnök bemutatja Abauj-Torna vármegye szikszói választókerületében folyó hó 4-én megválasztott Bárczay Sándor orsz. képviselő megbizólevelét.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik az igazolási állandó bizottságnak.

2507. Elnök bemutatja gr. Hunyady László képviselő levelét, melylyel egészsége helyreállítása végett egy hónapi szabadságidő engedélyezését kéri.

A Ház a kért szabadságot megadja a nevezett képviselőnek.

2508. Elnök bemutatja:
Komárom város közönségének kétrendbeli feliratát, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő felhasználása és a városi tisztviselők fizetésének módosítása végett;

Hódmezővásárhely város közönségének feliratát az iránt, hogy az elemi iskolákban a magyar nyelv eredményesen tauíttassék.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2509. Elnök bemutatja a hajduszoboszlói, a balmazujvárosi, a makói és az egri tanítóknak, valamint a balmazujvárosi ev. ref. egyháztanácsnak, Justh János képviselő útján beadott kérvényeit, a tanítói fizetések rendezése ügyében.

Kiadatnak a közoktatásügyi bizottságnak s a néptanítói fizetés rendezéséről szóló törvényjavaslatokkal együttesen nyernek elintézést.

2510. Napirend szerint következett: »az állami számvevőszék szervezetére vonatkozó 1880 : LXVI. és 1893 : XXX. törvényczikkek módosításáról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2511. Napirend szerint következett: »a balaton-vidéki vasut megépítéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2512. Napirend szerint következett: »a házasság érvényességének előfeltételeire vonatkozó törvények összeütközéseinek kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában benyujtott törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2513. Napirend szerint következett: »a házasságok felbontására, valamint az ágytól és asztaltól való elválásra vonat-

kozó törvények és az ily tárgyú biráskodás terén támadható összeütközések kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában« benyujtott törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2514. Napirend szerint következett: »a kiskorúak gyámságának szabályozása végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezése tárgyában« benyujtott törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2515. Napirend szerint következett: »az 1902. évi junius hó 12-én Hágában aláirt három nemzetközi egyezménynek egyfelől a magyar szent korona országai, másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok közt megfelelő értelemben való kölcsönös alkalmazásáról szóló egyezmény beczikkelyezése tárgyában« benyujtott törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2516. Napirend szerint következett: »a kisküküllővölgyi helyi érdekű vasut részvénytársaság küküllőszög-sóváradi és sóvárad-parajdi vasutvonalainak épitésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítése tárgyában« benyujtott törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

Elnök ezután fölolvastatja ezen jegyzőkönyvnek azon részeit, melyek a ma harmadszori olvasásban elfogadott törvényjavaslatokra vonatkoznak.

A Ház a jegyzőkönyvnek ezen részeit észrevétel nélkül hitelesítette.

2517. Napirend szerint következett ezután a kérvények 21-ik sorjegyzékének folytatólagos tárgyalása; és pedig:

Szilágy, Jász-Nagykun-Szolnok, Sopron, Ung, Bács-Bodrog, Pozsony, Liptó, Szabolcs, Bars, Hont, Bereg, Komárom, Somogy, Zólyom, Zala, Győr, Csongrád. Udvarhely vármegyék feliratai az iránt, hogy a magyar alkotmány, a magyar állameszme, a magyar társadalmi és közrend, a hatóságok és a polgárok szabad választási joga elleni nemzetiségi izgatások megfékezése és szigorú megtorlása érdekében a nemzetiségi törvény, a büntető törvénykönyv és a választási törvény megfelelőleg módosíttassék és a nemzetiségi pénzintézetek eltiltassanak attól, hogy politikai czélok szolgálatába álljanak.

A tárgyalás során Brediceanu Coriolán és társai a következő indítványt adták be:

»Indíványozom, hogy a képviselőház a kérvények felett napirendre térjen.«. Brediceanu Coriolán, Suciu János, Pop Cs. István, Maniu Gyula, Miháli Tivadar, Kollár Márton, Novacu Aurél, Damián Vazul, Vajda Sándor.

A tárgyalás befejeztetvén, elnök javasolja a kérdésnek olykép való feltételét: elfogadja-e a Ház a kérvényi bizottság javaslatát, igen vagy nem? Ha a Ház a kérvényi bizottság javaslatát elfogadja, akkor Brediceanu Coriolán és társainak indítványa elesik; — ellenkező esetben, ha a Ház a kérvényi bizottság javaslatát el nem fogadja, akkor Brediceanu Coriolán és társainak indítványa tekintetik elfogadottnak.

Ennek folytán elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a kérvényi bizottság javaslatát,igen vagy nem?

A Ház a kérvényi bizottság javaslatát elfogadta, ezen feliratokat pártolással és azzal adja ki a kormánynak, hogy a nemzetiségi izgatásokkal szemben a legerélyesebben lépjen fel s a feliratokban jelzett törvényeknek megfelelő módosítására és szigorítására vonatkozó törvényjavaslatát mielőbb terjeszsze elő.

2518. Tolna vármegye felirata: »az izraelita vallás főrendiházi képviselete iránt«.

A tárgyalás során Bakonyi Samu a következő ellenindítványt adta be:

»*Ellenindítvány.*

A kérvény tanulmányozás czéljából kiadatik a kormánynak.

Budapest, 1907. márczius hó 6-án.

Bakonyi Samu.«

A tárgyalás befejeztetvén, elnök a kérdésnek olykép való feltételét javasolja: elfogadja-e a Ház a kérvényi bizottság javaslatát, igen vagy nem? Ha a Ház a kérvényi bizottság javaslatát elfogadja, akkor Bakonyi Samu ellenindítványa elesik;

— ellenkező esetben a kérvényi bizottság javaslata esik el és Bakonyi Samu ellenindítványa tekintetik elfogadottnak.

Elnök ezután kérdi a Házat: elfogadja-e a kérvényi bizottság javaslatát, igen vagy nem?

A Ház a kérvényi bizottság javaslatát nem fogadta el, hanem elfogadta Bakonyi Samu ellenindítványát s a feliratot tanulmányozás czéljából a kormánynak rendelte kiadatni.

2519. Napirend szerint következett a kérvények 22-ik sorjegyzékének tárgyalása és pedig:

Csíkbánkfalva, Csíkménaság, Csíkszentimre, Ditró, Gyergyóalfalu, Gyergyócsomafalva, Kászonaltiz, Kászonimpér, Kászonjakabfalva, Kászonujfalu, Kozmás, Lázárfalva, Nagykászonfeltiz, Alsócsernáton, Bikfalva, Bodos, Bölön, Egerpatak, Feldoboly, Kálnok, Kilyénfalva, Köpecz, Nagyborosnyó, Páké, Popolcz, Sepsibodók, Sepsikőröspatak (2 rendbeli), Szárazajta, Uzon, Zabola, Zalán, Alsósófalva, Árvátfalva, Bardócz, Bibarczfalva, Bogárfalva, Firtosváralja, Hodgya, Kisbaczon, Máréfalva, Olasztelek, Oroszhegy, Sükő, Székelyfancsal, Székelylengyelfalva, Székelyszáldobos, Székelyszentkirály, Köszvényesremete községek közbirtokossága, Árkos község volt úrbéresei, Málnás, Nagyborosnyó és Oltszem községek úrbéres birtokossága, Zágon község úrbéresei, Köpecz erdőbirtokossága, Árkos, Kálnok és Zágon községek kétág-katonasága kérvényei: az 1879 : XXXI. és 1898. évi XIX. törvényczikkek — erdőtörvények — megfelelő reviziója, valamint az állami erdőkezelés megszüntetése és e kérvényekben foglalt sérelmek orvoslása tárgyában.

A Ház e kérvényeket kiadja a földmívelésügyi ministernek azzal, hogy az erdőtörvénynek kivánatos reviziojánál vegye a panaszokat figyelembe és különösen a közlegelőhiány csökkentése czéljából tegye meg a szükséges intézkedéseket s ily irányban terjeszszen elő javaslatokat.

2520. A tanácskozásra szánt idő eltelvén, elnök indítványára a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését 1907. évi márczius hó 8-án délelőtt 10 órakor tartja a következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »a polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893 : XVIII. törvényczikknek módosítása tárgyában«, az igazságügyminister törvényjavaslata;

3. »a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896 : XXXIII. t.-czikk módosítása és kiegészítése tárgyában«, az igazságügyminister törvényjavaslata;

4. »az ügyvédi rendtartásról szóló 1874 : XXXIV. t.-cz. módosítása tárgyában«, az igazságügyminister törvényjavaslata;

5. »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről«, a vallás- és közoktatásügyi minister törvényjavaslata.

Ezután elnök

az ülést bezárta.

Az 1907. évi márczius hó 8-án tartott

123. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***

2521. Elnök megnyitja az ülést. Felolvastatott a mult ülés jegyzőkönyvének azon része, mely még a mult ülésben nem hitelesíttetett.

A Ház a jegyzőkönyvnek felolvasott részeit észrevétel nélkül hitelesítette.

2522. Elnök bemutatja:

Sopron vármegye közönségének négyrendbeli feliratát: a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében, a hadügyi költségek emelése ellen, a munkásbajok orvoslása iránt és az 1886. évi XXI. t.-cz. 84. §-ának módosítása tárgyában;

Arad és Baja városok közönségének feliratait, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő felhasználása végett;

Pozsony vármegye közönségének feliratát, az aránytalan czukorárak leszállítása ügyében;

Arad város közönségének feliratát, az állategészségügyi törvények módosítása érdekében;

Sopron vármegye közönségének feliratát, —

a budapesti könyvkötők ipartestületének, Förster Ottó képviselő útján beadott kérvényét, alkalmas sztrájk-törvény meghozatala iránt;

a csíktaplóczai népgyülésnek, Förster Ottó képviselő útján beadott kérvényét, arányosítási ügyükben;

a törvényhatósági joggal bíró városok polgármestereinek, Szilassy Zoltán képviselő által beadott kérvényét, külön városi törvény alkotása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2523. Napirend szerint következett: »a polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893 : XVIII. t.-czikknek módosítása tárgyában« beadott törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása, az igazságügyi bizottság szövegezése szerint.

Az általános tárgyalás közben — de a vita bezárása után — elnök az ülést 10 perczre felfüggesztette.

Szünet után elnök az ülést újból megnyitotta.

Az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a Ház »a polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893 : XVIII. t.-czikknek módosítása tárgyában« beadott törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, az igazságügyi bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?

A Ház: »a polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893 : XVIII. t.-czikknek módosítása tárgyában« benyujtott törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, az igazságügyi bizottság szövegezése szerint elfogadta.

2524. A részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat czimét változatlanul elfogadta.

2525. Az 1. §-nál Vlád Aurél és társa a következő módosítást nyujtották be:

Módosítvány az első szakaszhoz.

A szakasz végéhez illesztendő:

»Ingatlanoknál az érték megállapítása, a kataszteri tiszta jövedelem alapján történik olyképen, hogy az a szőlőknél és házosztályadó alatt álló ingatlanoknál az évi államadó kétszázszoros összegében és a földadó alá eső más ingatlanoknál — az évi államadó százszoros összegében állapitandó meg.«

Dr. Vlád Aurél, Dr. Maniu Gyula.

Az 1. §. feletti tanácskozás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a törvényjavaslat 1. §-át az igazságügyi bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslat 1. §-át az igazságügyi bizottság szövegezése szerint elfogadta.

Elnök kérdi a Házat: elfogadja-e Vlád Aurél és Maniu Gyula módosítását, igen vagy nem?

A Ház a Vlád Aurél és Maniu Gyula módosítását mellőzte.

2526. A 2. §. tárgyalásánál Ajtay Aladár a következő módosítást nyujtotta be:

»Indítványozom, hogy a polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893 : XVIII. t.-czikknek módosítása tárgyában tárgyalás alatt levő törvényjavaslat 2. §-ának szövegében »a három évi tartás vagy élelmezés« szavak után következő »értéke« szó helyett: »*értékének összege*« szavak tétessenek.

Budapest, 1907. márczius hó 8-án.

Ajtay Aladár s. k., orsz. képviselő.«

A tárgyalás befejeztetvén, elnök a kérdésnek olyképeni feltételét javasolja, elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat 2. §-át változatlanul az igazságügyi bizottság szövegezésében, igen vagy nem? Ha a szakasz változatlanul elfogadtatik, akkor Ajtay Aladár indítványa elesik, — ellenkező esetben a 2. §. a tett módosítványnyal tekintetik elfogadottnak.

Elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a 2. §-t az igazságügyi bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?

A Ház a 2. §-t eredeti szövegében nem fogadta el, ennek folytán a 2. §. Ajtay Aladár módosítványával fogadtatott el.

2527. A 3. §. tárgyalásánál Bozóky Árpád a következő módosítványokat nyujtotta be:

Új 3. §-ként:

»Az 1893 : XVIII. t.-cz. 4. §-ának első és második bekezdése akként egészíttetik ki, hogy az adóbizonylat már a keresethez becsatolandó és hogy a perérték-megállapítás kérdésében sem tanukihallgatásnak, sem szakértői szemlének, sem a tárgyalás elhalasztásának nincs helye.« Beadja: Bozóky Árpád.

Továbbá:

Új 4. §-ként:

»Az 1893 : XVIII. t.-cz. 18. §-ának 1. bekezdésében ezek a szavak: »és lehetőség szerint egyéb bizonyítékaikat, nevezetesen tanuikat is« hatályon kivül helyeztetnek.« Beadja: Bozóky Árpád.

Dr. Vlád Aurél a következő indítványt nyujtja be:

»Indítványozom a 3. §. törlését. Dr. Vlád Aurél.«

Elnök előterjeszti, hogy Bozóky Árpád két új szakasznak beiktatását indítványozta olyképpen, hogy azok a törvényjavaslat 2. és 3. §-a közé iktattassanak be; Vlád Aurél pedig a 3. §. törlését indítványozta.

Először tehát Bozóky Árpád indítványára teszi fel a kérdést s ha a Ház ezek felett döntött, akkor fogja az eredeti 3. §-szal szemben Vlád Aurél ellenindítványát szavazás alá bocsátani.

Elnök tehát kérdi a Házat: elfogadja-e Bozóky Árpád 1-ső indítványát, igen vagy nem?

A Ház Bozóky Árpád első indítványát mellőzte.

Elnök kérdi a Házat: elfogadja-e Bozóky Árpád második indítványát, igen vagy nem?

A Ház Bozóky Árpád második indítványát is mellőzte.

Elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a törvényjavaslat 3. §-át az igazságügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslat 3. §-át az igazságügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta s igy Vlád Aurél ellenindítványa elesett.

2528. A 4. §. tárgyalásánál Vlád Aurél a következő ellenindítványt nyujtotta be:

»Indítványozom a 4. §. törlését. Dr. Vlád Aurél.«

Elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a törvényjavaslat 4. §-át az igazságügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul, Vlád Aurél ellenindítványával szemben, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslat 4. §-át az igazságügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta, Vlád Aurél ellenindítványát pedig mellőzte.

2529. Az 5. §. letárgyaltatván,

a Ház az 5. §-t változatlanul elfogadta.

2530. A 6. §. tárgyalása során Tálos István a következő módosítást adta be:

A 6. §-ból hagyassanak ki a következő szavak: »ha a

házassági köteléket érvénytelennek vagy semmisnek nyilvánította, vagy felbontotta, valamint.« Beadja: Tálos István.

A tanácskozás befejeztével elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a törvényjavaslatnak 6. §-át az igazságügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul, Tálos István módosításával szemben, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslat 6. §-át az igazságügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta, Tálos István módosítását pedig mellőzte.

2531. A további részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat 7. és 8. §-át az igazságügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul fogadta el.

Ekként a törvényjavaslat általánosságban és részleteiben is letárgyaltatván, elnök javaslatára

a Ház a törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére rendelte kitűzni.

2532. Napirend szerint következett ezután: »a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896 : XXXIII. t.-cz. módosítása és kiegészítése tárgyában« benyujtott törvényjavaslat általános tárgyalása.

Az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e »a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896 : XXXIII. t.-cz. módosítása és kiegészítése tárgyában« benyujtott törvényjavaslatot az igazságügyi bizottság szövegezése szerint általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház »a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896 : XXXIII. t.-cz. módosítása és kiegészítése tárgyában« benyujtott törvényjavaslatot az igazságügyi bizottság szövegezése szerint általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

2533. Miután az idő előrehaladt, elnök javaslatára

a Ház elhatározta, hogy legközelebbi ülését 1907. évi márczius hó 9-én délelőtti 10 órakor tartja, a következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. »a polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893:XVIII. t.-czikknek módosítása tárgyában« beadott törvényjavaslat harmadszori olvasása;
4. »a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896:XXXIII. t.-czikk módosítása és kiegészítése tárgyában« beadott törvényjavaslat tárgyalásának folytatása;
5. »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat, az ezzel kapcsolatos kérvényekkel együtt.

Elnök ezután

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi márczius hó 9-én tartott

124. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *később:* ***Rakovszky István,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Várady Károly.***

2534. Elnök az ülést megnyitja. Felolvastatott a mult ülés jegyzőkönyve,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesített.

2535. Elnök bemutatja Lachne Hugó képviselő levelét, melylyel öt heti szabadságidő engedélyezését kéri.

A Ház nevezett képviselőnek a kért szabadságot megadja.

2536. Elnök bemutatja az állami tisztviselők orsz. egyesületének, gróf Batthyány Tivadar képviselő által beadott kérvényét, »az állami elemi iskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról« szóló törvényjavaslatra vonatkozólag.

A kérvény letétetik a Ház asztalára és a most említett törvényjavaslattal egyidejűleg nyer elintézést.

2537. Elnök bemutatja:

Turócz- és Zemplén vármegyék közönségének feliratait, a 48-as honvédek és özvegyeik nyugdíjának felemelése tárgyában;

Turócz vármegye közönségének feliratát, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata iránt; és

Kassa város közönségének feliratát, az alkotmány-biztosítékok megerősítése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2538. Haviár Dániel, a IV-ik biráló bizottság elnöke, bemutatja és bejelenti a IV-ik biráló bizottság itéletét, mely szerint nevezett biráló bizottság, a Lugoson 1906. évi április hó 30-án megválasztott dr. Popovits György orsz. képviselő választását — a házszabályok 71. §-ának *b), c)* és *d)* pontjai alapján — érvénytelennek nyilvánította.

A Ház az itéletet tudomásul veszi.

Miután ezen itélet következtében a krassó-szörénymegyei lugosi választókerület megüresedett, elnök felhatalmazást kér arra, hogy ezen kerületben az új választás iránt intézkedhessék.

A Ház az új választás megtételére szükséges intézkedésekre nézve, a kért felhatalmazást az elnöknek megadja.

2539. Fábry Károly, a munkásügyi bizottság előadója, beterjeszti a munkásügyi bizottság jelentését, a kereskedelemügyi ministernek ama két rendeletéről: melylyel a hazai fürdőhelyeken a vasárnapi munkaszünetet kiterjeszti, — Holics határszéli községre vonatkozólag pedig a vasárnapi munkaszünetet korlátozza«.

Kéri a jelentés kinyomatását, szétosztását és az osztályok mellőzésével, annak idején való napirendre tűzését és pedig a közgazdasági bizottság jelentésével együtt.

A Ház a jelentés kinyomatását, szétosztását és annak idején, a közgazdasági bizottság jelentésével együtt — de az osztályok mellőzésével — való napirendre tűzését elrendeli.

2540. Vertán Endre, a közoktatásügyi bizottság előadója, beterjeszti a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit: »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslatról.

Kéri a kinyomatást, szétosztást és annak idején, — az osztályok mellőzésével — napirendre való kitűzést elrendelni.

A Ház a jelentés kinyomatását, szétosztását s annak idején az osztályok mellőzésével való napirendre tűzést elrendeli.

2541. Okolicsányi László, az igazolási állandó bizottság előadója, beterjeszti az igazolási állandó bizottság jelentését arról, mely szerint nevezett bizottság az Abaúj-Torna megye szikszói választókerületében 1907. márczius hó 4-én tartott orsz. képviselőválasztáson megválasztott Bárczay Sándor orsz. képviselő megbízólevelét megvizsgálta s azt kifogástalannak találta és nevezett képviselőt a kérvény, illetve panasz benyujtására megszabott 30 napi idő fentartásával, igazolt képviselőnek kéri kimondani.

A Ház a jelentést tudomásul veszi, s Bárczay Sándort a panasz, illetve kérvényezésre kiszabott 30 nap fentartásával igazolt képviselőnek nyilvánítja és az ideiglenesen igazolt képviselők sorjegyzékébe beiktatni rendeli.

Miután pedig a II-ik osztályban van legkevesebb képviselő:

Bárczay Sándor a II-ik osztályba soroztatik.

2542. Raisz Aladár jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben ujabb bejegyzés nincs;

az interpellatiós könyvben azonban a következő bejegyzések foglaltatnak:

1907. márczius 6-ról, Szmrecsányi György: »Barosháza és Hegyesmajtény, Trencsén megyei községek lakosai ellen kiírt birói árverések tárgyában«, az igazságügyi és földmívelésügyi ministerekhez;

1907. márczius 7-én, Horváth József (marosujvári): »A házalási jog kodifikálása és az e téren felmerült visszaélések tárgyában«, a kereskedelemügyi ministerhez;

1907. márczius 8-án, báró Bánffy Dezső: »Az alsó-ausztriai Aspáng városban tartott gyülés tárgyában«, a ministerelnökhöz;

1907. márczius 9-én, Hodzsa Milán: »A felfüggesztett szakszervezetek tárgyában«, a belügyministerhez;

1907. márczius 9-én, dr. Vlád Aurél: »a gazdasági kiegyezés tárgyában«, a ministerelnökhöz.

Elnök javaslatára a Ház

az interpellatiók meghallgatására $1^1/_2$ órakor tér át, a napirend

előbbi letárgyalása esetén pedig azonnal áttér azok meghallgatására.

2543. Napirend szerint következett: »a polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893 : XVIII. t.-czikknek módosításáról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e »a polgári törvénykezési rendtartásról és a sommás eljárásról szóló 1893 : XVIII. t.-czikknek módosításáról« szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban, igen vagy nem?

A Ház: »a polgári törvénykezési rendtartásról és a sommás eljárásról szóló 1893 : XVIII. t.-czikknek módosításáról« szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2544. Napirend szerint következett: »a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896 : XXXIII. t.-cz. módosítása és kiegészítéséről« szóló törvényjavaslat részletekben való tárgyalása, az igazságügyi bizottság szövegezése szerint.

A részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat czímét és 1. §-át változatlanul elfogadta az igazságügyi bizottság szövegezése szerint.

2545. A 2. §. tárgyalása során Pop István a következő két módosítást adta be:

Indítvány.

Indítványozom a büntető perrendtartás 413. §-ának következő módosítását:

»413. §.:

Ha a kir. itélőtábla a vádlottnak közvetlen kihallgatását szükségesnek találja, őt a főtárgyalásra megidézi, illetőleg előállítja.«

Indítványozom a büntető perrendtartás 423. §-ának következő módosítását:

»A 423. §. 4. és 5-ik bekezdései törlendők.« Dr. Pop István.

A tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a törvényjavaslat 2. §-át, az igazságügyi bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslat 2. §-át az igazságügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

Elnök kérdi a Házat: elfogadja-e Pop István első indítványát, igen vagy nem?

A Ház Pop István első módosítását elvetette.

Pop István második módosítását visszavonván, elnök kijelenti,

hogy eme második indítvány felett határozathozatalnak szüksége fenn nem forog.

2546. A 3. §. tárgyalása során Bakonyi Samu előadó a következő módosítást adta be:

Inditvány.

A 3. §. második bekezdéséből ezek a szavak: »*vagy a kir. Curiának büntető ügyben hozott egyéb oly elvi határozatától, mely a 4. §-ban említett gyüjteménybe fel van véve*« — hagyassanak ki.«

Bakonyi Samu.

A tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e a törvényjavaslat 3. §-át Bakonyi Samu módosításával együtt, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslat 3. §-át Bakonyi Samu módosításával fogadja el.

2547. A tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat 4. és 5. szakaszát változatlanul, az igazságügyi bizottság szövegezése szerint elfogadta.

A törvényjavaslat általánosságban és részleteiben is letárgyaltatván, elnök javaslatára

a Ház a törvényjavaslat harmadszori olvasását legközelebbi ülésére kitűzte.

2548. Napirend szerint következett: »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslatnak általános tárgyalása, a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint.

Az általános tárgyalás során dr. Miháli Tivadar és társai a következő határozati javaslatot nyujtották be:

»*Határozati javaslat.*

A vallás- és közoktatásügyi minister által beterjesztett: »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat a napirendről levétetik s utasíttatik a közoktatásügyi kormány egy ujabb törvényjavaslat beterjesztésére, mely szerint:

1. Az ingyenes elemi népoktatás vezettessék be.
2. Az állami és nem állami elemi iskolai tanítók illetményei egységesen és egyöntetűen szabályoztassanak.
3. A nem állami elemi népiskolák tanítóinak illetményei, a mennyiben az iskolafentartók azokat a törvényes mérvben kiszolgáltatni nem képesek — állami hozzájárulással fognak kiegészíttetni, és pedig az egyházak által fentartott iskolák tanítói illetményeinek kiszolgáltathatása czéljából szükséges — az egyházi hatóságok közreműködésével megállapitandó állami hozzájárulás összege — a közoktatási költségvetés terhére fog évenként az illető egyházak rendelkezésére bocsáttatni, az egyházi autonomiák sérelme nélkül.«

Dr. Miháli Tivadar, dr. Maniu Gyula, dr. Vajda Sándor, dr. Nováku Aurél, Brediceanu Coriolán, dr. Vlád Aurél, Damián Vazul, dr. Sucsiu János, dr. Pop István, Goldis László, Hodzsa Milán, dr. Serbán Miklós.

Elnök az ülést 10 perczre felfüggesztette.

Szünet után elnök az ülést ujból megnyitotta.

Dr. Nováku Aurél pedig a következő indítványt nyujtotta be:

»*Indítvány.*

Az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről szóló 410. számú törvényjavaslat, most a napirendről levétetik és a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandóságáról szóló törvényjavaslattal együtt, egy időben fog napirendre kitüzetni. Dr. Nováku Aurél.«

Vajda Sándor kérelmére

a Ház elhatározza, hogy nevezett képviselő beszédét a legközelebbi ülésen mondhassa el.

2549. Mielőtt a Ház az interpellatiókra áttért volna, elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését 1907. évi márczius hó 11-én d. e. 10 órakor tartja a következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896:XXXIII. t.-cz. módositása és kiegészítése tárgyában« benyujtott törvényjavaslat harmadszori olvasása;

3. »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása, az erre vonatkozó kérvényekkel kapcsolatban.

2550. Ezután a Ház áttért az interpellatiók meghallgatására.

Az elnöki széket Rakovszky István alelnök foglalta el.

Szmrecsányi György előterjesztette interpellatióját: »Barossháza és Hegyes-Majtény, Trencsén megyei községek lakosai ellen kiirt birói árverések tárgyában«, — az igazságügyi és földmívelésügyi ministerekhez.

A Ház az igazságügyminister és földmívelésügyi minister nyomban megadott válaszát, az interpelláló képviselővel együtt, tudomásul vette.

2551. Horváth József bejelentett interpellatióját visszavonta.

Báró Bánffy Dezső a felhiváskor nem volt jelen.

Tudomásul szolgál.

2552. Ezután Hodzsa Milán terjesztette elő: »a felfüggesztett szakszervezetek tárgyában« a belügyministerhez intézett interpellatióját.

Az interpellatió közöltetik a belügyministerrel.

2553. Vlád Aurél kéri, hogy »a gazdasági kiegyezés tárgyában« a ministerelnökhöz intézendő interpellatióját a legközelebbi interpellatiós napon terjeszthesse elő.

A Ház megengedi, hogy Vlád Aurél említett interpellatióját a legközelebbi interpellatiós napon terjeszthesse elő.

Elnök ezután

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi márczius hó 11-én tartott

125. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Darányi Ferencz.***
majd: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

2554. Mindenekelőtt felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve,

s a Ház azt észrevétel nélkül hitelesíti.

2555. Elnök bemutatja Nyiregyháza város választókerületében f. hó 8-án megválasztott Meskó László képviselő megbizólevelét.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik az igazolási állandó bizottságnak.

2556. Bemutatja az elnök Sopron és Zemplén vármegyék közönségének feliratait, a tanítói fizetések rendezése tárgyában.

Letétetnek a Ház asztalára s »az állami és a nem állami tanítók viszonyairól« szóló törvényjavaslatokkal együttesen fognak elintézést nyerni.

2557. Bemutatja az elnök:

Hajdu és Zemplén vármegyék közönségének feliratait, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata iránt;

Zemplén vármegye közönségének feliratát, Árpád fejedelem szobrának felállítása végett;

Sopron város közönségének feliratát, a Rábaszabályozás költségeitől való mentesítés iránt;

ifj. Habran Imre tiszaföldvári lakosnak, Bozóky Árpád képviselő útján beadott kérvényét, a szolnoki 68. gyalogezredben szolgált és öngyilkosságot elkövetett öcscse ügyében új vizsgálat elrendelése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2558. Következik »a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896: XXXIII. t.-cz. módosítása és kiegészítése tárgyában« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A feltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest kijelenti az elnök, hogy a Ház a törvény-

javaslatot harmadszor való olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2559. Ezután következik »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Ennek rendén Vajda Sándor képviselő a következő határozati javaslatot nyujtotta be:

»Utasíttatik a közoktatásügyi kormány, hogy a jelenleg tárgyalás alatt levő törvényjavaslat visszavonása után, midőn a dr. Miháli Tivadar képviselő által benyujtott határozati javaslat alapján kidolgozott törvényjavaslatot fogja a Ház elé terjeszteni, egyidejűleg terjeszszen elő egy törvényjavaslatot, mely állami, illetőleg felekezeti tanítói kamarák autonom szervezését biztosítja, oly alapon, hogy ezen kamarák jogköréhez tartozzék a közoktatásügyi kormány, illetőleg a felettes hitfelekezeti hatóságokhoz jóváhagyás és miheztartás végett előterjesztendő: előléptetendő, áthelyezendő és kitüntetendő tanítók névsorának évenkinti megállapítása.«

Majd az idő előrehaladása okából

a tárgyalás félbeszakíttatott s annak folytatása a holnapi ülésre halasztatott.

2560. Végül az elnök indítványához képest

elhatározza a Ház, hogy holnap, kedden d. e. 10 órakor ülést tart, s ennek napirendjére kitüzettek:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Ezzel az elnök

az ülést d. u. 1/4 3 órakor berekesztette.

Az 1907. évi márczius hó 12-én tartott

126. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Darányi Ferencz dr.***
majd: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

2561. Mindenekelőtt felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve, minek rendén Hodzsa Milán képviselő a jegyzőkönyv szövegének módosítása tárgyában beadja a következő két indítványt:

»I.

Az elnök, szembe helyezkedve a házszabályok 212. §-ával, a szónoktól megvonta a szót.«

»II.

Az elnök, szembe helyezkedve a házszabályok 215. §-ával, a szónoktól megvonta a szót.«

Mire elnök felteszi a kérdést, hogy elfogadja-e a Ház az itt ismertetett két inditványt, vagy ezekkel szemben a jegyzőkönyvet eredeti szövegében?

A Ház az inditványok mellőzésével a jegyzőkönyvet eredeti szövegében hitelesítette.

2562. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratait, melyekkel értesít, hogy:

»az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosításáról«;

»a balatonvidéki vasut megépítéséről«;

»a kisküküllővölgyi h. é. vasut részvénytársaság küküllőszög—sóváradi és sóvárad—parajdi vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítéséről«;

»az 1887 : XX., az 1891 : X. és az 1896 : IV. t.-czikkek módosításáról«;

»az állami számvevőszék szervezetére vonatkozó 1880 : XLVI. és 1893 : XXX. t.-cz. módosításáról« szóló törvényjavaslatokat a főrendiház, a képviselőház által megállapított szerkezetben, módosítás nélkül elfogadta.

E törvényjavaslatokra vonatkozólag a két Ház között megegyezés jövén létre, azok a szokott módon legfelsőbb szentesítés végett Ő Felsége elé fognak terjesztetni.

2563. Bemutatja az elnök a főrendiház elnökének átiratait, melyekkel értesít, hogy:

»a vajdahunyad-gyalári korlátolt közforgalomra berendezett bányavasut h. é. vasuttá történt átalakításának engedélyezése«;

»a losonczvidéki h. é. vasut folytatásaként Poltártól-Kokováig vezetendő h. é. gőzmozdonyú vasutvonal és vontató vágányainak engedélyezése«;

»a pöstyén-verbói h. é. vasut engedélyezése«;

»az iparfelügyeletnek a kisebb nyomdák és betűöntődékre való kiterjesztése tárgyában« az országgyüléshez beadott ministeri jelentésekre vonatkozó képviselőházi határozatokhoz a főrendiház hozzájárult.

Ennélfogva e határozatok országos határozatoknak jelentetnek ki.

2564. Bemutatja az elnök a gyulafehérvári és fogarasi érseki tartomány püspökeinek és tanügyi tanácsainak, Maniu Gyula képviselő útján beadott kérvényét, a tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Letétetik a Ház asztalára és az állami és nem állami tanítók viszonyait szabályozó törvényjavaslatokkal együttesen fog elintézést nyerni.

2565. Elnök bemutatja:

az agyagfalvi, a vágási, az atyai, a farczádi, a felső-sófalvai, a gyergyóújfalusi, a kápolnásfalvi, a korondi, a lövétei, malomfalvi, matisfalvi, miklósvári, nagyajtai, parajdi, recsenyédi, az

ülkei és a zetelakai birtokosságnak, Miksa Imre képviselő útján beadott kérvényeit, az erdőtörvény revisiója végett;

a gálszécsi r. k. esperesi kerület papságának, gróf Esterházy Móricz képviselő útján beadott kérvényét, hogy a korcsmák és pálinkamérések vasárnap zárva tartassanak;

Nagykőrös város képviselőtestületének, Barabás Béla képviselő útján beadott kérvényét, a bor-italadó eltörlése tárgyában;

a kolozsvári nemzeti casinónak, Hódy Gyula képviselő útján beadott kérvényét, a versenyfogadások eltörlése iránt;

Nagy János nagykanizsai lakosnak, Zboray Miklós képviselő útján beadott kérvényét, nyugdíja iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2566. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister beterjeszti: »a m. kir. államvasutak és a m. kir. posta- és távirdaintézet részére beszerzendő forgalmi eszközök, valamint a m. kir. államvasutak állomásain és vonalain szükséges beruházások költségeinek fedezéséről« szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat ki fog nyomatni, a Ház tagjai közt szét fog osztatni; előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett pedig kiadatik a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságoknak.

2567. Kállay Leopold az igazolási állandó bizottság nevében bemutatja a bizottságnak Meskó László képviselő megbizólevelének megvizsgálásáról szóló jelentését, a mely szerint a megbizólevél rendben levőnek találtatott.

Ennek alapján Meskó László, a panaszlásra és kérvényezésre szokásos 30 nap fentartásával, igazolt képviselőnek jelentetett ki és a III-ik osztályba soroltatott.

2568. Ezután házszabályvita következett.

Majd áttért a Ház »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatására.

Az idő pedig előrehaladván,

a tárgyalás félbeszakíttatott.

2569. Végül az elnök indítványához képest

elhatározza a Ház, hogy holnap, szerdán, d. e. 10 órakor ülést tart, s ennek napirendjére kitüzettek:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Ezzel az elnök

az ülést d. u. 2 órakor berekesztette.

Az 1907. évi márczius hó 13-án tartott

127. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző*: ***Darányi Ferencz.***
majd: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

2570. Mindenekelőtt felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve,
s azt a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

2571. Elnöki előterjesztés nincs.

Hammersberg László jegyző felolvassa az indítvány-könyvet, a melyben a következő bejegyzés foglaltatik:

»*Indítvány.*

A képviselőház kimondja, hogy Rakovszky Istvánnal, mint a képviselőház alelnökével szemben bizalommal nem viseltetik.

Beadja: Hodzsa Milán, Vlád Aurél, Suciu János.«

Ehhez képest elnök indítványozza, hogy az indítvány indokolására és tárgyalására április 22-ike tüzessék ki.

A Ház határozata alapjan kimondja az elnök, hogy az indítvány indokolására és tárgyalására határidőül április 22-ike tüzetik ki.

2572. Ugyan Hammersberg László jegyző felolvassa az interpellatiós könyvet, a melyben a következő bejegyzések foglaltatnak:

I.

»1907. márczius 9. Vlád Aurél. A gazdasági kiegyezés tárgyában. A ministerelnök úrhoz.«

II.

»1907. márczius 11. Báró Bánffy Dezső. Az alsóausztriai Aspang városban tartott gyülés tárgyában. A ministerelnök úrhoz.«

III.

»1907. márczius 13. Maniu Gyula. A sajtószabadság megsértése tárgyában. Igazságügyminister úrhoz.«

Erre az elnök indítványozza, hogy a Ház az interpellatiókra 1/2 2 órakor térjen át,

s a Ház ily értelemben határoz.

2573. Következik most »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása, s ennek rendén Vlád Aurél tizedmagával a következő határozati javaslatot nyujtja be:

»Utasítsa a Ház a vallás- és közoktatásügyi ministert, hogy az összes állami és nem állami népiskoláknál a gazdasági ismétlő-iskolák felállításáról gondoskodjék.«

Majd Maniu Gyula képviselő a következő határozati javaslatot terjeszti be:

»Határozati javaslat.

A Ház utasítja a vallás- és közoktatásügyi kormányt, hogy az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. 58. és 80. §-ainak, valamint az 1868. évi XLIV. t.-cz. 17. §-ának haladéktalan végrehajtásával lehetősítse minden növendéknek saját anyanyelvén való oktatását.«

Több szónok az általános részhez feljegyezve nem lévén, elnök a vitát bezárja.

Együttal az idő előrehaladása folytán indítványozza az elnök, hogy a Ház a most folyó tárgyalás félbeszakításával térjen át az interpellatiókra, mielőtt azonban ezt tenné, állapítsa meg a következő ülés idejét és napirendjét.

A Ház ezen előterjesztéshez hozzájárulva, elhatározza, hogy holnap, csütörtökön d. e. 10 órakor ülést tart, s ennek napirendjére kitüzetnek:

1. elnöki előterjesztések s irományok bemutatása;
2. »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása;
3. »az ügyvédi rendtartás módosításáról« szóló 354. sz. törvényjavaslat esetleges tárgyalása.

2574. Ezután Bánffy Dezső báró előterjesztette »Az alsóausztriai Aspang városban tartott gyülés tárgyában« f. hó 11-én bejegyzett interpellatióját.

A ministerelnök nyomban válaszolván, azt az interpelláló s a Ház is tudomásul vette.

2575. Maniu Gyula az interpellatió előterjeszthetésére halasztást kért és kapott.

Ezzel az elnök az ülést d. u. ½ 3 órakor berekesztette.

Az 1907. évi márczius hó 14-én tartott

128. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Darányi Ferencz.***

2576. Mindenekelőtt felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve, s ezt a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

2577. Elnök bemutatja Pogány Lajos képviselő levelét, melylyel egészségi okokból folyó hó 14-étől három heti szabadságot kér.

A Ház a kért szabadságot Pogány Lajos képviselőnek megadja.

2578. Bemutatja elnök az országos kath. tanügyi tanács elnökségének, gróf Esterházy Béla képviselő útján beadott kérvényét, a tanítói fizetések rendezése tárgyában.

Letétetik a Ház asztalára és az állami és nem állami tanítók viszonyait szabályozó törvényjavaslatokkal együttesen fog elintézést nyerni.

2579. Elnök bemutatja:

Hajdu vármegye közönségének kétrendbeli feliratát a végett, hogy a megyei tisztviselők titkos szavazással választassanak; — és az iránt, hogy az elemi iskolákban a magyar nyelv eredményesen taníttassék;

Hunyad vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a honvédség egyenruhája és a magyar nyelvű czégfeliratok tárgyában;

Pancsova város közönségének feliratát, a sajtószabadság megerősítése iránt;

a Jánoshalmán tartott népgyülésnek, Lázár Pál képviselő által beadott kérvényét, a progressiv adórendszer behozatala iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2580. Napirend szerint következett »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása és pedig — tekintve, hogy az általános tárgyalás a megelőző ülésben befejeztetett és a vita bezáratott, — a zárszó jogával illetett képviselők felszólalása.

Ennek folyamán Miháli Tivadar képviselő az általános tárgyalás során beadott határozati javaslatának második és harmadik pontját, —

Vajda Sándor képviselő pedig határozati javaslatának első részét visszavonta.

A tanácskozás ezután befejeztetvén, következett a szavazás.

Elnök — a Ház hozzájárulásával — a következőképen teszi fel a kérdést: elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, szemben Miháli Tivadar, Novacu Aurél és Maniu Gyula képviselők határozati javaslataival, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradás útján megejtett szavazással a törvényjavaslatot a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta s ekként Miháli Tivadar, Novacu Aurél és Maniu Gyula képviselők határozati javaslatait mellőzte.

2581. Ezután elnök Vajda Sándor és Vlád Aurél képviselők határozati javaslatait bocsátja szavazás alá, mint a melyek nem állanak szemben a törvényjavaslattal.

A Ház egyszerű szavazás útján mindkét határozati javaslatot mellőzte.

2582. Következett a részletes tárgyalás.
A törvényjavaslat czímét
a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul elfogadta a Ház.

2583. Az 1. §-hoz Maniu Gyula képviselő a következő indítványt nyujtja be:
Az 1. §-ban »tisztviselő« szó helyett: »hivatalnok« szó tétessék.
A Ház az 1. §-t a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul fogadta el; igy tehát Maniu Gyula indítványa mellőztetett.

2584. A 2. §-hoz Várady Imre a következő két indítványt adja be:

I.

A 2-ik §-nak a lakbérekről intézkedő 5-ik pontja után:
»a kik azonban ily lakbérosztályba nem sorozott községekben jelen törvény hatálybalépte előtt 300 korona évi lakbért élveztek, azokat ezután is 300 korona évi lakbér illeti meg.«

II.

A 2-ik §. végén:
»A fentebb szabályozott fizetésemelkedés mértékének megállapításánál mindazon állami elemi iskolai tanítók és tanítónők javára, a kik az 1896-ik évben tanítói minőségben alkalmazva voltak s jelen törvény hatálybalépése idején még alkalmazásban vannak, az 1896-ik év mint szolgálati idő két évnek számíttatik.«
Ugyane szakaszhoz Bozóky Árpád képviselő a következő toldást ajánlja:
»5. a lakbérosztályba nem sorozott községekben« szavak után: »vagy a községek külterületén« szavak teendők.
E §-hoz szólni többé senki sem kivánt, mire elnök a vitát berekesztette.
Maga a szakasz meg nem támadtatván, első sorban erre történt a szavazás, melynek eredményéhez képest
a Ház a 2. §-t a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

2585. Bozóky Árpád képviselő indítványát visszavonván, következett a Várady Imre képviselő két indítványa feletti szavazás.
A Ház Várady Imre első indítványát mellőzte; a másodikat pedig maga az indítványozó a szavazás előtt visszavonta.

2586. Következett a 3. §., melyet
a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint a Ház változatlanul elfogadott.

2587. A 4. §-hoz Goldis László képviselő a következő módosítványt nyujtja be:

Javasolom, hogy »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló 410. sz. törvényjavaslat 4-ik §-ának 5-ik bekezdése következőleg módosíttassék:

»A kincstári, államvasuti, községi, hitfelekezeti, társulati és magán nyilvános népiskolától átvett, vagy ilyen iskoláktól állami iskolához eddig kinevezett és a jelen törvény hatálybalépte után átveendő, vagy állami iskolához kinevezendő minden tanító abba a fizetési fokozatba lép, mely őt 1893. október 1-től azon iskoláknál eltöltött szolgálata után megilleti.«

Ugyanezen §-hoz Bizonÿ Ákos képviselő a következő háromrendbeli módosítást ajánlja:

I.

A 4. §-ba a következő új *c)* pont illesztendő be:

»*a jelen törvény hatályba léptéig állami elemi népiskolákhoz saját kérésükre kinevezett rendes tanítóknak, megelőzőleg községi, hitfelekezeti, továbbá társulatok és magánosok által fentartott nyilvános népiskoláknál az 1893: XXVI. t.-cz. hatályba lépte, vagyis 1893. évi október hó első napja után megszakitás nélkül, rendes tanítói minőségben töltött szolgálati ideje.*«

II.

Ennek folytán a 4. §. ötödik (az előbbeni módosítvány elfogadása esetén hatodik) bekezdésének e szavai után: »átveendő tanítóknak« — a következő szavak teendők:

»*továbbá a jelen törvény hatályba léptéig nem állami népiskoláktól saját kérésökre kinevezett állami tanítóknak.*«

Ugyanazon bekezdésben az »*a)* és *b)*« után teendő: »*c)*«.

III.

Végül a szakasz utolsó bekezdésének e szavai után: »vagy felekezeti tanító« — teendő: »*a jelen törvény hatályba lépte után*«.

E §. fölött a tanácskozás befejeztetvén, következett a szavazás.

Ezt megelőzőleg Goldis László képviselő módosítványát visszavonta. Ezután

a Ház a 4. §-t a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezésében, Bizonÿ Ákos képviselő háromrendbeli módosítása szerint kiegészítve fogadta el.

2588. Következett az 5. §., melyet

a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint a Ház változatlanul elfogadott.

2589. A 6. §-hoz Vajda Sándor képviselő a következő toldást ajánlja:

»Azoknak az állami tanítóknak, a kik lakást természetben kapnak, lakáspénzre igényük nincsen. A természetben nyujtott lakásnak legalább 2 szoba, konyha, kamra és a legszükségesebb mellékhelyiségekből kell állania.

Ezenkivül a természetbeni lakáshoz tartozik egy legalább is $1/4$ holdas kert, úgyszintén 6 darab marhának szükséges istálló, 4 darab sertésnek szükséges ól és egy baromfi-ól.«

A Ház a 6. §-t a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezésében változatlanul elfogadta, a Vajda Sándor képviselő által ajánlott toldást pedig mellőzte.

2590. A 7. §-hoz Várady Imre képviselő a következő indítványt nyujtja be:

A 7. §. első és utolsó pontja közé szurassék a következő új pont:

»Mindazon állami tanítóknak, a kik e törvény hatályba lépte előtt a lakbérosztályba nem sorozott községekben 200 koronánál magasabb lakbért élveztek, ezen lakbérkülönbözet szintén személyi pótlék czímén utalványozandó.«

A Ház a 7. §-t a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezésében a Várady Imre képviselő által indítványozott új ponttal kiegészítve fogadta el.

2591. A 8. §-hoz Bohus Károly képviselő a következő módosítványt adja be:

A 8. §. első bekezdésében háromszor előforduló ezen szavak helyett: »tanítóval biró«, — ezen szavak bevételét ajánlom: »tagú tantestülettel biró.«

A Ház a 8. §-t, Bohus Károly képviselő módosítványának mellőzésével, a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezésében változatlanul elfogadta.

2592. A 9. §-hoz Maniu Gyula képviselő a következő módosítványt terjeszti elő:

Az 1. bekezdésben »állomáshelyükön« szavak után: »azon közigazgatási bizottság ajánlatára, melynek területén működnek« szavak iktatandók be.

Ugyanezen §-hoz Goldis László képviselő a következő toldást ajánlja:

Az első bekezdés egészíttessék ki ezen szavakkal:

»de ismét folyósíttatik, ha az igazgatói pótlékot a 8-ik §. értelmében lemondás következtében elveszítette.«

Végül Apponyi Albert gróf képviselő nyujtotta be következő módosítványát:

A 9. §. e szavai után: »tanítók és tanítónők«, illesztessenek a következő szavak: *»a népnevelés terén szerzett«.*

A tanácskozás befejeztetvén e §. fölött, következett a szavazás.

Ezt megelőzőleg Maniu Gyula képviselő módosítványát visszavonta. Ezután

a Ház a 9. §-t Goldis László és gróf Apponyi Albert módosítványai szerint kiegészítve, egyebekben pedig a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezésében változatlanul fogadta el.

2593. A 10., 11., 12. és 13. §-okat
a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul elfogadta a Ház.

2594. A 14. §-hoz Bozóky Árpád képviselő a következő toldást ajánlja:

Toldás a 14. §-hoz, annak végére:

»5. Ha a tanító büntetendő cselekmény (bűntett, vétség, kihágás) miatt elitéltetett, a jogerős itélet indokaival együtt átteendő a tanító fegyelmi hatóságához és ha a tanító a bűnvádi eljárás során hivatalvesztésre itélve nem lett, a fegyelmi hatóság a tanítót a 4. pontban felsorolt fegyelmi büntetések valamelyikével bünteti.«

Majd Goldis László terjeszti elő következő indítványát:

»Javaslom, hogy a törvényjavaslat 14. §-a hagyassék el.«

Ezután Maniu Gyula ajánl módositásokat, melyek a következők:

Az 1. pont *a)* és *c)* alpontjai kihagyandók és azok helyett:

a) pontként a következő kitétel veendő be:

»az 1878. évi V. t.-cz. 171—174. §-aiban foglalt büntetendő cselekmény valamelyikét követi el és ez biróilag jogerősen megállapítva van;«

c) pontként pedig a következő kitétel:

»ha növendékeinek vallását, nemzetiségét vagy származását sértő nyilatkozatot tesz.«

A mennyiben ezen szakasz egészében fogadtatnék el, úgy a *c)* pontban előforduló »vallását« szó után a következő szavak illesztessenek be: »nemzetiségét vagy származását«.

A 2. pont második bekezdésének első mondata töröltessék.

A 3. pontban »A fegyelmi vizsgálatot« szavakat követő következő szavak: »Kis- és nagyközségekben a főszolgabiró, rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármester« helyett a következő szavak illesztendők be: »a közigazgatási bizottságnak e czélra kiküldött tagja«.

A 3. pont végső bekezdésében »a vallás- és közoktatásügyi minister« szavak helyett mindenütt: »a közigazgatási biróság« illesztendő be.

Végül Várady Imre terjeszti elő a következő indítványt:

A 14. §. 2. pontjában ezen szavak után: »vagy a nélkül is«, — beillesztendő: »mindenkor a tanfelügyelő előzetes meghallgatása után«.

Szólni többé senki sem kivánván, e §. fölött elnök a vitát bezárja.

Következik a határozathozatal.

Elnök — a Ház hozzájárulásával — első sorban Goldis László képviselő indítványát bocsátja szavazás alá, a mely e szakasz törlését czélozza.

A Ház a 14. §-t fentartja, mi által Goldis László indítványa mellőztetett.

2595. Elnök ezután a benyujtott módosítványokat pontonként bocsátja szavazásra, melynek eredménye szerint

a Ház a 14. §-t a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul elfogadta s az összes e szakaszhoz beadott módosítványokat elvetette.

Tanácskozás közben az idő előrehaladván,

a tárgyalás folytatása a legközelebbi ülés napirendjére halasztatott.

2596. Elnök ezután javaslatot tesz a legközelebbi ülés idejére és napirendjére vonatkozólag. Javasolja, hogy tekintettel a márczius 15-iki nagy nemzeti ünnepre, melyen Magyarország újjászületésének évfordulóját ünnepli a nemzet, — a Ház 15-én és 16 án ülést ne tartson; hanem legközelebbi ülését márczius hó 18-án, hétfőn d. e. 10 órakor tartsa meg s ezen ülés napirendje a következő legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása;
3. »az ügyvédi rendtartásról szóló 1874. évi XXXIV. t.-cz. módosítása tárgyában« az igazságügyminister törvényjavaslata;
4. a mentelmi bizottság jelentései, Lovászy Márton, Buday Barna, Gyuriss Emil és Várady Károly képviselők mentelmi ügyeiben;
5. »a vasárnapi munkaszünet ügyében kiadott két rendelet kibocsátásáról« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés; végül:
6. a kérvények 22., 23., 24., 25. és 26-ik sorjegyzékei.

A Ház az elnöknek ezen napirendi javaslatát elfogadta.

Ezek után elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi márczius hó 18-án tartott

129. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

2597. Elnök az ülést megnyitja s felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2598. Elnök bemutatja a ministerelnök átiratait, melyekkel értesít, hogy:

»a közös hadsereg és hadi tengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának az 1907. évre való megállapításáról«;

»az 1907. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról«;

»az 1907. évi állami költségvetésről«;

»a koronaérték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. t.-cz. további kiegészítéséről«;

»az 1892. évi XVIII. t.-cz. alapján a magyar szent korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya közt az érme- és pénzrendszerre vonatkozólag kötött szerződést kiegészítő újabb pótszerződésről« szóló törvényjavaslatok Ő Felsége által szentesíttettek és azok mint az idei VII., VIII., IX., X. és XI. törvényczikkek az »Országos Törvénytár« útján kihirdettettek.

Tudomásul vétetett.

2599. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratait, melyekkel értesít, hogy:

»a házasság érvényességének előfeltételeire vonatkozó törvények összeütközéseinek kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről«;

»a házasságok felbontására, valamint az ágytól és asztaltól való elválásra vonatkozó törvények és az ily tárgyú biráskodás terén támadható összeütközések kiegyenlítése végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről«;

»a kiskorúak gyámságának szabályozása végett az 1902. évi junius hó 12-én Hágában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről«;

»az 1902. évi junius hó 12-én Hágában aláirt három nemzetközi egyezménynek egyfelől a magyar szent korona országai, másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok közt megfelelő értelemben való kölcsönös alkalmazásáról szóló egyezmény beczikkelyezéséről«;

»a polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893:XVIII. t.-czikknek módosításáról«;

»a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896. évi XXXIII. t.-czikk módosítása és kiegészítéséről« szóló törvényjavaslatokat a főrendiház, a képviselőház által megállapított szerkezetben, módosítás nélkül elfogadta.

Minthogy e törvényjavaslatokra nézve a két Ház között megegyezés jött létre, így azok legfelsőbb szentesítés végett a szokott módon Ő Felsége elé fognak terjesztetni.

2600. Elnök bemutatja:

Baranya és Békés vármegyék, továbbá Pancsova és Zombor városok közönségének feliratait, a hadügyi költségek emelése ellen;

Baranya és Temes vármegyék közönségének feliratait, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében;

Gömör-Kishont és Temes vármegyék közönségének feliratait, a munkásbajok orvoslása tárgyában;

Temes vármegye és Zombor város közönségének feliratait, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő felhasználása iránt;

Baranya vármegye és Kassa város közönségének feliratait, a húsdrágaság megszüntetése végett;

Sopron város közönségének kétrendbeli feliratát, a progressiv adórendszer és az állategészségügyi törvények módosítása tárgyában;

Zombor város közönségének kétrendbeli feliratát, az alkotmánybiztosítékok megerősítése iránt és a végett, hogy az elemi iskolákban a magyar nyelv eredményesen taníttassék;

Zemplén vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a birói végrehajtási eljárás egyszerűsítése és a mezőgazdasági cselédek szolgálata kezdőpontjának megváltoztatása ügyében;

Bars vármegye közönségének feliratát, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

Békés vármegye közönségének feliratát, a sajtótörvény módosítása tárgyában;

Molnár Károly kolozsvári lakosnak, báró Wesselényi Ferencz képviselő útján beadott kérvényét, sérelmének orvoslása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2601. Következett »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása és pedig a 15. §., melyhez Zakariás János képviselő szólal fel és a 4-ik bekezdés 2-ik sora helyett a következő módosítást ajánlja elfogadásra:

»a gondnokság tagjainak felét a törvényhatósági bizottság választja, felét a főispán nevezi ki.«

A Ház a 15. §-t változatlanul elfogadja és Zakariás János módosítását elveti.

2602. Következett a 16. §.

Szólásra senki sem lévén feljegyezve,

a Ház a 16. §-t változatlanul elfogadta.

2603. Következett a 17. §., melyet

a Ház változatlanul elfogad.

2604. Következett a 18. §., melynek szövegével szemben Lévay Mihály képviselő a következő módosítást ajánlja elfogadásra:

»Nem lehet a gondnokság tagja, és ha azzá lett, tagságát elveszti, a ki bűnvádi eljárás, csőd, gyámság, illetőleg gondnokság vagy gazdai hatalom alatt áll; — továbbá a ki államellenes irányt követ vagy az oktatás és nevelés hazafias, vallásos és erkölcsi jellege ellen iparkodik befolyását érvényesíteni, vagy a ki *közbotrányt okozó erkölcsi magaviseletű, vagy a ki* a ministeri utasításban elrendelt esküt letenni vonakodik.«

Dr. Leitner Adolf képviselő pedig a 18. §-hoz a következő inditványt nyujtja be:

Tétessék a javaslat utolsó sorában az »esküt« szó után: *»vagy fogadalmat.«*

A Ház Lévay Mihály módosítása szerint szövegezve fogadja el a 18. §-t, Leitner Adolf indítványával együtt.

2605. Következik a 19. §., melyhez Maniu Gyula a következő módosítványt nyujtja be:

Az első mondatból a következő szavak: »magyar nyelven«, kihagyandók.

Bozóky Árpád pedig a következő módosítást ajánlja elfogadásra:

»a ki magyar állampolgár« után ezek a szavak jőjjenek: »és magyar nyelven beszélni, magyar nyelven irni és olvasni tud,«

A Ház a 19. §-t változatlanul elfogadja, Maniu Gyula és Bozóky Árpád módosításait elveti.

2606. Következik a 20. §., melyhez Maniu Gyula a következő módosítást nyujtja be:

Az első bekezdés második mondata kihagyandó.

A mennyiben ez el nem fogadtatnék, úgy a második mondatból a következő kitétel: »az idézett t.-cz. 35. §-a értelmében kivethető adó és a« hagyandó ki.

A Ház a 20. §-t eredeti szövegében fogadja el s Maniu Gyula javaslatát elveti.

2607. Következik a 21. §.,

melyet a Ház változatlanul elfogad.

2608. Következik a 22. §., melyhez Vajda Sándor képviselő a következő módosítványt nyujtja be:

»megállapodhatik« szó kihagyandó s a mondat végére »egyetértőleg intézkedik« szavak illesztendők.

A Ház a 22. §-t eredeti szövegében elfogadja s Vajda Sándor módosítványát elveti.

2609. Következik a 23. §., melyhez Vajda Sándor, és pedig a 23. §. 2-ik bekezdéséhez a következő módosítványt nyujtja be:

»Én N. N. az . . . . i állami népiskolához kinevezett rendes tanító, esküszöm az élő Istenre, hogy Ő Felsége Apostoli Királyom, hazám és alkotmánya, és törvényei iránt tántoríthatlan és rendületlen hűséggel viseltetem és a tanítói tisztemmel járó kötelességeket mindenkor lelkiismeretesen, hiven és pontosan teljesíteni fogom. Isten engem úgy segéljen!«

Molnár János az eskümintára vonatkozó részéhez e szakasznak a következő módosítást ajánlja elfogadásra:

»Én N. N. az . . . . i állami népiskolához kinevezett rendes tanító, esküszöm az élő Istenre, hogy Ő Felsége Apostoli Királyom, magyar hazám és annak alkotmánya iránt tántoríthatatlan és rendületlen hűséggel viseltetem; az ország szentesített törvényeit megtartom; és hogy a hazai legfelsőbb és felsőbb hatóságok törvényes rendeleteit, valamint a tanítói tisztemmel járó kötelességeket mindenkor lelkiismeretesen, hiven és pontosan teljesítem; és a gondjaimra bizott gyermekeket a magyar haza szeretetében fogom nevelni.« stb. változatlan.

Dr. Leitner Adolf javasolja, hogy az első bekezdés utolsó szava elé: »vagy fogadalmat« szavak szurandók.

A §. 2-ik bekezdése, vagyis az eskü szövege azon szóig: »királyom«, módosíttassék ekképen:

»Én N. N. állami népiskolai kinevezett rendes tanító, esküszöm (ünnepélyesen fogadom), hogy Ő Felsége az apostoli magyar király«.

Ugyanezen pont utolsóelőtti sorában »a gondjaimra« szavak elé: »és« szócska teendő.

Nagy Dezső, Molnár János módosítványához következő almódosítványt javasolja elfogadni:

Szurassanak be e szavak után: »szentesített törvényeit«, e szavak: »*és törvényes szokásait*«.

Dr. Vertán Endre ugyancsak az eskü szövegéhez a következő módosítványt ajánlja elfogadásra:

Az eskü szövegéhez a »gyermekeket« szó helyett: »*ifjuságot*« teendő.

Elnök a 23. §-t pontonkint bocsátja szavazás alá s miután az első pont megtámadva nem lett, azt

a Ház változatlanul elfogadta.

2610. A 23. §. 2. pontjára benyujtott módosítványokat illetőleg elnök javasolja, hogy fel fogja tenni a kérdést az eredeti szövegre; ha az el nem fogadtatnék, akkor fel fogja tenni a kérdést Molnár János ellenindítványára, melylyel szemben áll Vajda Sándor javaslata; s a mennyiben Molnár János indítványa fogadtatik el, el fog esni Vajda Sándor indítványa; a mennyiben pedig Molnár János ellenindítványa nem fogadtatnék el, úgy Vajda Sándor indítványát fogja elfogadottnak kijelenteni.

Az apróbb módosításokat ezután fogja szavazás alá bocsátani.

A Ház a kérdés ilyetén való feltételéhez hozzájárulván, a 23. §. 2-ik bekezdését az eredeti szövegben nem fogadta el, hanem elfogadta a Molnár János által benyujtott módosítványt, Nagy Dezső és Vertán Endre almódosítványai szerint szövegezve, s ezzel elvetette Vajda Sándor módosítványát; s elvetette Leitner Adolf képviselő mindkét módosítványát.

2611. A 23. §. utolsó pontját, miután az meg nem támadtatott,

a Ház változatlanul elfogadta.

2612. A 24. §-hoz Vildfeuer Károly képviselő a következő módosításokat nyujtja be:

Az 5-ik sornál: »pénzügyi ministerium által fentartott« szavak után közbeszúrandó: »*vagy segélyezett*«;

a 6-ik sor: »tanítókra és tanítónőkre« szavak után: »*tekintet nélkül arra, vajjon javadalmazásukhoz a kincstár fizetés-, avagy csak terményváltság czímén járul*«.

Apponyi Albert gróf képviselő a 24. §. végéhez a következő toldást javasolja felvételetni:

»*Jelen törvény egyébként a kincstári iskolák eddigi jellegét, az*

azokban működő tanítók vagy kántortanítók kinevezésének módozatát s hivatali kötelességeit nem érinti.«

Molnár János, Apponyi Albert gróf képviselő módosítványához nyujt be módosítványt, javasolván, hogy a »hitfelekezeti« szó teendő a »jelleg« szó helyett.

A **Ház** Apponyi Albert gróf képviselő módosítványát fogadja el, s Molnár János módosítványát elveti.

2613. Következik a 25. §.,

melyet a Ház változatlanul elfogad.

2614. Következik a 26 §.,

melyet a Ház változatlanul elfogad.

Elnök jelenti, hogy a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslat általánosságban és részleteiben letárgyaltatott és elfogadtatott, miért is javasolja, hogy annak harmadszori olvasása a Ház legközelebbi ülésére tüzessék ki.

A Ház az elnök javaslatát elfogadván, a letárgyalt s elfogadott törvényjavaslat harmadszori olvasását az 1907. évi márczius hó 19-én tartandó ülésre kitűzi.

2615. Elnök javasolja, hogy tekintettel arra, miszerint a kérvényeknek egy része nemcsak az állami elemi népiskolai tanítók illetményeiről szól, hanem a nem állami tanítók illetményeiről is, ennélfogva a kérvények azon része, mely a most letárgyalt törvényjavaslattal kapcsolatos, tekintessék elintézettnek, a nem állami tanítók illetményeire vonatkozó kérvények pedig tárgyaltassanak kapcsolatosan a nem állami tanítók illetményeire vonatkozó törvényjavaslattal együttesen.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

2616. Következik »az ügyvédi rendtartásról szóló 1874. évi XXXIV. t.-cz. módosítása tárgyában« benyujtott törvényjavaslat tárgyalása.

Többek felszólalása után a tárgyalásra kitűzött idő végéhez közeledvén, elnök javasolja, miszerint a tanácskozás folytatása halasztassék a legközelebbi ülésre.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

2617. Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését tartsa 1907. évi márczius hó 19-én d. e. 10 órakor s annak napirendjére tüzessenek ki:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;
3. »az ügyvédi rendtartásról szóló 1874. évi XXXIV. t.-cz. módosítása tárgyában« benyujtott törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása; végül
4. a mai napirendre kitűzött mentelmi ügyek és kérvények.

A Ház az elnöknek javaslatát elfogadja.

Elnök az ülést

d. u. 2 órakor bezárja.

Az 1907. évi márczius hó 19-én tartott

130. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

2618. Elnök az ülést megnyitja és felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít

2619. Elnök bemutatja:

a Budapesten tartott második országos református zsinatnak, báró Bánffy Dezső, —

a szebenmegyei r. kath. tanítóegyletnek, Zakariás János képviselő útján beadott kérvényét, a tanítói fizetések rendezése tárgyában.

A kérvények letétetnek a Ház asztalára, és a nem állami tanítók viszonyait rendező törvényjavaslattal együttesen nyernek elintézést.

2620. Elnök bemutatja:

a dettai polgári olvasó-egyletnek, Horváth József képviselő útján beadott kérvényét, márczius 15-ének nemzeti ünneppé nyilvánítása iránt;

Szabadka szab. kir. város közönségének feliratát, a hadügyi költségek emelése ellen.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2621. Hédervári Lehel, a mentelmi bizottság előadója, bemutatja a mentelmi bizottság jelentését, »a B. T. K. 479. §-ába ütköző, hivatali titok megsértésének vétségével és a B. T. K 69. §-ában körülirt bűnrészességgel vádolt Lengyel Zoltán orsz. képviselő mentelmi ügyében.«

A Ház a benyujtott jelentés kinyomatását és szétosztását s annak idején napirendre leendő kitüzését elrendeli.

2622. Következett napirend szerint: »az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2623. Következett »az ügyvédi rendtartásról szóló 1874: XXXIV. t.-cz. módosítása tárgyában« benyujtott törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása, melyhez többek felszólalása után szólásra jelentkezők nem lévén, elnök a vitát bezárja s felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

2624. Következik a részletes tárgyalás és pedig a czím,

melyet a Ház változatlanul elfogad.

2625. Következik az 1. §.

Szólásra feljegyezve nem lévén senki,

a Ház az 1. §-t változatlanul elfogadja.

2626. Következik a 2. §., melyhez szólásra feljegyezve senki sem lévén,

a Ház a 2. §-t változatlanul elfogadja.

2627. Következik a 3. §.

Szólásra senki sem jelentkezvén,

a Ház a §-t változatlanul elfogadja.

2628. Következik a 4. §., melyhez Bizony Ákos előadó a következő módosítást nyujtja be s ajánlja elfogadásra:

»Az 1874: XXXIV. t.-cz. 79. és 84. §-ai olykép módosíttatnak, hogy az idézett törvény 79. §-a szerint a fegyelmi eljárást elrendelő határozat és az idézett törvény 84. §-a szerint hozott vádhatározat ellen külön felebbvitelnek nincs helye. Az e határozatok által okozott sérelmek miatt az idézett törvény 95. §-a értelmében a véghatározat ellen használható felebbezésben lehet orvoslást keresni.

A fegyelmi eljárás megindítása az 1874: XXXIV. t.-cz 24. §-ának utolsó bekezdésében említett jogkövetkezménynyel nem jár.«

Pleininger Ferencz a következő indítványt terjeszti be a 4. §-hoz, kérve annak elfogadását:

»Mondja ki a képviselőház, hogy az ügyvédi rendtartás módosításáról szóló 354. számú törvényjavaslat 4. §-át az igazságügyi bizottság által előterjesztett módosított szövegezés mellőzésével a következő eredeti szövegezésben fogadja el:

»Az 1874: XXXIV. t.-cz. 79. és 84. §-ai olykép módosíttatnak, hogy az idézett törvény 79. §-a szerint a fegyelmi eljárást elrendelő határozat és az idézett törvény 84. §-a szerint hozott vádhatározat ellen külön felebbezésnek nincs helye.

Az e határozatok által okozott sérelmek miatt az idézett törvény 95. §-a értelmében használható felebbezésben lehet orvoslást kérni.«

Elnök javasolja, hogy tekintettel arra, miszerint a benyujtott módositványok az eredeti szöveggel ellentétesek, első sor-

ban is szavazás alá fogja bocsátani az eredeti szöveget, s a mennyiben az nem fogadtatnék el, szavazás alá fogja bocsátani az előadó javaslatát, mely ha elfogadtatnék, elesik Pleininger Ferencz módosítványa; a mennyiben pedig az előadó módosítványa nem fogadtatnék el, akkor Pleininger Ferencz módosítványát fogja elfogadottnak kijelenteni; kérdést intéz a Házhoz: hozzájárul-e a kérdés ilyetén való feltételéhez?

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

2629. Következett a szavazás.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 4. §-t eredeti szövegezésében?

A Ház a 4. §-t nem fogadja el.

2630. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Bizonÿ Ákos előadónak a 4. §-hoz benyujtott módosítványát?

A Ház Bizonÿ Ákos előadó módosítványát fogadja el, s ekként Pleininger Ferencz módosítása elesett.

2631. Következik az 5. §.

Szólásra senki sem lévén feljegyezve,

a Ház az 5. §-t változatlanul elfogadja.

Ezzel »az ügyvédi rendtartásról szóló 1874:XXXIV. t.-cz. módosítása tárgyában« benyujtott törvényjavaslat részleteiben is letárgyaltatván és elfogadtatván, elnök javasolja, hogy az imént befejezett törvényjavaslat harmadszori felolvasása tüzessék ki a legközelebbi ülés napirendjére.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

2632. Következnek a mentelmi ügyek.

Baloghy Ernő előadó ismerteti nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás vétségével vádolt Lovászy Márton képviselő mentelmi ügyét, melyben a megkereső hatóság átiratot intézett a Házhoz, a megkeresést visszavonván.

A mentelmi bizottság javaslatára

a Ház a megkeresés visszavonását tudomásul veszi s az ügyet elintézetlenül visszaterjeszti.

2633. Előadó nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt feljelentett Buday Barna képviselő mentelmi ügyében javasolja, hogy a mentelmi jog jelen esetben függesztessék fel.

A Ház Buday Barna képviselő mentelmi jogát a 2.804/907. számú ügyben felfüggeszti.

2634. Előadó ismerteti párviadal vétségével vádolt Gyuriss Emil képviselő mentelmi ügyét, javasolván a mentelmi jognak ez ügyben való felfüggesztését.

A Ház Gyuriss Emil képviselő mentelmi jogát a 350/b.907. számú ügyben felfüggeszti.

2635. Előadó ismerteti becsületsértés vétségével vádolt Fábry Károly képviselő mentelmi ügyét, s javasolja, hogy Fábry Károly mentelmi joga ez ügyben függesztessék fel.

A Ház Fábry Károly képviselő mentelmi jogát a 3.537/f. ü. 1907. sz. ügyben felfüggeszti.

2636. A munkásügyi és közgazdasági bizottságok előadója ismerteti a 367. és 441. sz. bizottsági jelentéseket »a fürdőhelyek iparosainak és kereskedőinek«, valamint »Holics határszéli nagyközség iparosainak és kereskedőinek vasárnapi munkaszünete ügyében kiadott két kereskedelemügyi ministeri rendelet tárgyában« ; előadja, miszerint a munkásügyi bizottság a hazai fürdőhelyek vasárnapi munkaszünete tárgyában kiadott ministeri rendelet tudomásulvételét javasolja, ellentétben a közgazdasági bizottság javaslatával, mely a munkásügyi bizottság javaslatát nem ajánlja elfogadásra.

Elnök javasolja, hogy tekintettel arra, hogy a bizottsági javaslatnak két része van, melyek két külön ministeri rendeletre vonatkoznak, ennélfogva a szavazást külön-külön fogja elrendelni a hazai fürdőhelyek iparosai és kereskedőinek s külön Holics határszéli nagyközség iparosainak és kereskedőinek vasárnapi munkaszünete tárgyában kiadott ministeri rendeletekre, s kérdést intéz a Házhoz, hogy a kérdés ilyetén való feltételéhez hozzájárul-e ?

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

2637. Elnök felteszi a kérdést az első rendeletre vonatkozólag, mely a fürdőhelyek iparosainak és kereskedőinek vasárnapi munkaszünetére vonatkozik és pedig a munkásügyi bizottság javaslatára; a mennyiben ezen bizottság javaslata nem fogadtatnék el, úgy elfogadottnak fogja kijelenteni a közgazdasági bizottság javaslatát, mely a ministeri rendelet mielőbbi visszavonását javasolja.

A Ház a munkásügyi bizottság javaslatát nem fogadta el s elfogadja a közgazdasági bizottság javaslatát s a kereskedelemügyi minister felhivatik a rendelet mielőbbi visszavonására.

2638. Elnök szavazás alá bocsátja a jelentés második részét, mely Holics határszéli nagyközség iparosai és kereskedőinek vasárnapi munkaszünetére vonatkozik.

A Ház a munkásügyi és közgazdasági bizottságok javaslatát elfogadja.

2639. Következik a kérvények 22-ik sorjegyzéke és pedig az 59. sz. a. kérvény tárgyalása:

A kézdivásárhelyi székely népgyülés kérvénye, a tagosítási, arányositási és erdőtörvényeknek a székely viszonyokhoz való alkalmaztatása, reformja tárgyában.

A Ház a kérvényt kiadja az igazságügyministernek azzal, hogy az erdélyrészi tagositásról és arányositásról szóló törvény módosítása iránt készülő törvénytervezeteknél vegye figyelembe.

2640. Szabolcs vármegye felirata, melyben törvényes intézkedést kér arra nézve, hogy a fegyveres erő az országgyülés és a törvényhatóság ellen alkalmazható ne legyen és kéri az alkotmánybiztosítékot képező törvények kijátszására módot adó törvények oly irányú módosítását, hogy azok hatályos alkotmánybiztosítékok legyenek.

A Ház e feliratot pártolással adja ki a honvédelmi és belügyi ministereknek.

2641. Liptó, Turócz, Szepes, Zólyom, Esztergom, Győr vármegyék, Szatmárnémeti, Székesfehérvár, Győr és Selmeczbánya sz. kir. városok feliratai, melyekben II. Rákóczi Ferencz fejedelem hamvainak Kassán leendő eltemetését kérik.

Zemplén vármegye felirata, II. Rákóczi Ferencz fejedelem hamvainak a megye területén leendő elhelyezése iránt.

Szabolcs vármegye háromrendbeli, Szepes, Udvarhely, Bács-Bodrog, Liptó, Sáros, Baranya, Gömör-Kishont, Esztergom, Zala, Háromszék, Torda-Aranyos, Zemplén, Jász-Nagykún-Szolnok, Alsófehér, Csík és Somogy vármegyék, valamint Debreczen, Zombor, Pécs, Szeged, Győr és Székesfehérvár sz kir. városok, továbbá Makó és Pancsova városok feliratai, végül az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület kérvénye, II. Rákóczi Ferencz fejedelem hamvainak hazaszállítása alkalmából rendezendő ünnepségek — II. Rákóczi Ferencz fejedelem és bujdosó társainak hazánk és alkotmányunk védelmében szerzett elévülhetlen érdemeik törvénybe iktatása, — továbbá az őket megbélyegző törvénynek eltörlése, — végre II. Rákóczi Ferencz fejedelemnek az ország fővárosában méltó emlék felállítása iránt.

A kérvények ezen legutolsó részéhez dr. Nagy Dezső képviselő emel szót s a következő határozati javaslatot, illetve indítványt terjeszti be, kérvén annak elfogadását:

»A kérelemnek azon része, a mely az ország fővárosában II. Rákóczi Ferencz fejedelem és bujdosó társai emlékét megörökítő szobormű létesitését tárgyazza, pártolólag és azzal adatik ki a kormánynak, hogy ennek társadalmi és állami hozzájárulással való megvalósítására a szükséges intézkedéseket tegye meg.«

A Ház elhatározza, hogy a feliratok azon részei, melyek már teljesíttettek, örvendetes tudomásul vétel mellett irattárba helyeztessenek; a feliratok azon részére vonatkozólag pedig, mely II. Rákóczi Ferencz fejedelemnek az ország fővárosában leendő méltó emlék felállítására vonatkozik, a Ház egyhangúlag elfogadja Nagy Dezső indítványát.

2642. Nyitra város felirata, az elhagyott gyermekek tartása költségeinek viselése tárgyában.

Minthogy a kérdés már tárgyaltatott, a Ház a feliratot a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

2643. Óváry László és társai kérvénye, melyben Szatmáron magyar gör. kel. plébánia létesítését kéri.

Dr. Nagy Dezső a következő indítványt terjeszti be, kérve annak elfogadását:

»A kérvény pártolólag és azzal adatik ki a ministerelnöknek és a vallás- és közoktatásügyi ministernek, hogy a magyar ajkú görög-keleti vallású hívek egyházi szervezésének sürgős létesítése czéljából a szükséges intézkedéseket tegye meg.«

A Ház Nagy Dezső indítványát elfogadja.

2644. Özv. Péczely Ferenczné és társai kérvénye, melyben, mint 1848/49-iki honvédek özvegyei, nyugdíjban leendő részesítésüket kérik.

A Ház a kérvényt pártolással kiadja a ministerelnöknek.

2645. A füleki r. k. esperesi kerület és a vasvári esperesi kerület papságának kérvényei, melyekben a papi párbér és egyéb járandóságoknak törvény általi megváltását, illetve rendezését kérik.

A Ház kiadja a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

2646. Békés vármegye felirata, melyben a külkereskedelmi szerződéseknek törvény- és alkotmányellenes módon, rendeleti uton való életbeléptetése ellen tiltakozik és az önálló gazdasági berendezkedést kéri.

Minthogy e kérdés már tárgyalva lett, a Ház e feliratot, a házszabályok 246. §-a értelmében, tudomásul veszi.

2647. Marčetič Jakab nyug. kir. p. ü. vigyázó, fiumei lakos kérvénye, nyugdíjaztatásának felülvizsgálata iránt.

A Ház kiadja a pénzügyministernek.

2648. Következett napirend szerint a kérvények 23-ik sorjegyzékének tárgyalása, és pedig:

Szepes, Győr, Abauj-Torna, Békés, Bihar, Torontál, Szilágy, Szabolcs, Sopron, Vas, Szolnok-Doboka, Csanád, Zólyom, Zala, Ugocsa, Udvarhely, Trencsén, Sáros, Háromszék, Gömör-Kishont, Borsod, Bács-Bodrog, Alsófehér, Jász-Nagykún-Szolnok, Csik, Baranya, Ung, Komárom, Esztergom és Torda-Aranyos vármegyék, továbbá Szeged, Selmecz-Bélabánya, Kassa, Komárom, Zombor, Szatmárnémeti, Szabadka, Sopron és Győr szab. kir., valamint Hódmezővásárhely és Baja thj. városok feliratai, a magyar nyelvű czég- és czímfeliratok kötelező használatának törvényi elrendelése iránt.

Tekintettel a 15-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával hozott határozatra — a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

2649. Bereg, Máramaros, Csongrád, Arad, Bács-Bodrog, Zala, Gömör-Kishont, Komárom, Kolozs és Trencsén vármegyék közönségének feliratai, magyar katonai földrajzi intézet fölállítása iránt.

Tekintettel a 15-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával hozott határozatra, — a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

2650. Szeged, Sopron sz. kir. és Hódmezővásárhely thj. városok feliratai, a hadügyi terhek további emelésének mellőzése érdekében.

Minthogy e kérdésben a 15-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával a Ház már határozott, e kérvények a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

2651. Zala, Udvarhely, Heves, Borsod, Háromszék, Sáros, Gömör-Kishont, Békés, Komárom, Kolozs, Jász-Nagykún-Szolnok és Ung vármegyék, továbbá Arad, Zombor, Selmecz-Bélabánya és Szatmárnémeti sz. kir. városok feliratai, valamint a kolozsvári márczius 15-iki állandó bizottság és a temesmegyei 1848/49. honvédegylet kérvénye, az 1848/49-es honvédek és özvegyeik nyugdíjának fölemelése és részükre kedvezményes vasuti jegy engedélyezése iránt.

A 8-ik és 15-ik sorjegyzékben ily tárgyú kérvények fölött a Ház már határozott; erre való tekintettel a házszabályok 246. §-a alapján e kérvények tudomásul vétettek.

2652. Szeged és Sopron sz. kir. városok feliratai, a virilismus eltörlése iránt.

Tekintettel a 15-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával e kérdésben hozott határozatra, a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

2653. Bihar és Baranya vármegyék, valamint Arad sz. kir. város feliratai, a sajtószabadság szabályozása iránt.

A Ház a 15-ik sorjegyzékben ily kérvény fölött már határozott; erre való tekintettel a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

2654. Máramaros, Baranya és Árva vármegyék feliratai, a magyar nemzeti állam elleni izgatás és sajtóüzelmek megfékezésére törvényes intézkedés foganatosítása iránt.

Tekintettel a 15-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával már hozott határozatra, e kérvények a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

2655. Bihar, Szilágy, Fejér, Zemplén, Sopron, Pozsony, Abauj-Torna, Trencsén, Szabolcs, Liptó, Jász-Nagykún-Szolnok, Zólyom, Zala, Udvarhely, Heves, Hajdu, Borsod, Győr, Háromszék, Ung, Temes, Gömör-Kishont, Esztergom és Komárom vármegyék, — Komárom, Kassa, Zombor, Szabadka, Sopron, Pozsony, Selmecz-Bélabánya, Arad, Szeged és Győr szab. kir., valamint Hódmezővásárhely és Kecskemét thj. városok közönségének feliratai, a m. kir. honvédség magyar szabású egyenruhájának visszaállítása iránt.

E kérdésben a 15-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával a Ház már határozott; e kérvények tehát a házszabályok 246. §-a értelmében tudomásul vétettek.

2656. Pécs sz. kir. város közönségének felirata, az oldalfegyverviselés korlátozása és a katonák jogviszonyainak polgári elvek szerint való szabályozása iránt.

E kérdésben már hozott határozatra való tekintettel, a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetett.

2657. Zala, Jász-Nagykún-Szolnok, Komárom, Moson és Győr vármegyék közönségének feliratai, a vagyontalan kiszolgált katonák állami segélyezése érdekében.

Tekintve, hogy ily tárgyú kérvények fölött a Ház már határozott, a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

2658. Sáros, Udvarhely, Békés és Arad vármegyék közönségének feliratai, a tokaji, kisszebeni, szikszói és bodrogközi róm. kath. esperesi kerület papságának kérvényei, az alkoholismus terjedésének meggátlása érdekében.

A Ház a 9-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával e kérdésben már határozott; ennek következtében e kérvények a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

2659. Torda-Aranyos, Árva, Heves, Háromszék, Ugocsa, Ung, Esztergom, Fejér, Sáros, Csanád és Szeben vármegyék, Szeged, Szatmárnémeti, Zombor, Arad és Győr sz. kir. városok, valamint Hódmezővásárhely thj. város közönségének feliratai, melyekben a húsdrágaság ellen kérnek intézkedéseket.

E kérdésben a Ház a 20-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával már határozván, — e kérvények a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

2660. A pozsonyi pénzügyigazgatósági segédtisztviselők kérvénye, helyzetük javítása iránt.

A 20-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával hozott határozatra való tekintettel, — a házszabályok 246. §-a értelmében tudomásul vétetik.

2661. Udvarhely, Árva és Abauj-Torna vármegyék, valamint Selmecz-Bélabánya sz. kir. város közönségének feliratai, a fedezetlen gabonahatáridőüzlet korlátozása, illetve megtiltása iránt.

Tekintve, hogy ily tárgyú kérvények fölött a Ház már határozott, — e feliratok a házszabályok 246. §-a értelmében tudomásul vétetnek.

2662. A törökszentmiklósi gazdaközönség nagy-gyülésének kérvénye, a fedezetlen gabonahatáridőüzlet eltiltása és modern, fokozatos adórendszer behozatala iránt.

A fedezetlen határidőüzlet tárgyában e kérvény a házszabályok 246. §-a értelmében tudomásul vétetik, az adóreform iránti kérelem pedig a m. kir. pénzügyministernek pártolással kiadatik.

2663. Szeged sz. kir. város felirata, a fokozatos adórendszer behozatala iránt.

Pártolással kiadatott a m. kir. pénzügyministernek.

2664. Pest-Pilis-Solt-Kiskún és Árva vármegyék, valamint Szabadka sz. kir. város közönségének feliratai, a katonaságnak az aratási munkára való felhasználhatása iránt.

E kérdésben már hozott határozatra való tekintettel, a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

2665. Zombor és Szeged sz. kir. városok közönségének feliratai, az állategészségügyi törvény módositása iránt.

Tekintve, hogy a 11-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával e kérdésben a Ház már határozott, — a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetnek.

2666. Győr, Békés, Abauj-Torna (2 rendbeli), Pest-Pilis-Solt-Kiskún, Heves, Szabolcs és Sáros vármegyék, valamint Kecskemét thj. város közönségének feliratai, továbbá a Zemplén-, Krassó-Szörény-, Baranya-, Jász-Nagykún-Szolnok-, Bars-, Brassó-, Gömör-Kishont-, Moson-, Sáros-, Somogy-, Szolnok-Doboka-, Udvarhely-, Komárom-, Sopron-, Nógrád-, Hont-, Békés-, Borsod-, Ugocsa-, Szatmár-, Torontál-, Veszprém-, Csik-, Fejér-, Szabolcs-, Abauj-Torna-, Kisküküllő- és Csongrád-vármegyei gazdasági egyesületek, a pancsovai gazdasági egyesület és a Szabolcs vármegyei mezőgazdák nagy-gyülésének kérvénye, a munkásbajok orvoslása iránt.

A 12-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával már hozott határozatra való tekintettel, a házszabályok 246. §-a értelmében tudomásul vétettek.

2667. A Somogy vármegyei gazdasági egyesület kérvénye, a munkás-kivándorlás korlátozása iránt.

E kérdésben már hozott határozatra való tekintettel, — a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetett.

2668. Árva, Sáros, Ung, Bihar, Trencsén, Bács-Bodrog, Csanád, Torontál, Komárom, Esztergom, Szabolcs, Abauj-Torna, Fejér, Pozsony, Szilágy, Moson, Heves, Liptó és Hajdu vármegyék, valamint Hódmezővásárhely és Kecskemét thj. városok feliratai, továbbá a Sáros- és Komárom-vármegyei gazdasági egyesületek, az ujpesti, pozsonyi és kiskunfélegyházai ipartestületek és a budapesti II. ker. iparoskör kérvénye, sztrájktörvény alkotása iránt.

A 3-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával e kérdésben már hozott határozatra való tekintettel, — a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

2669. Jász-Nagykún-Szolnok, Moson, Háromszék, Nógrád, Baranya, Gömör-Kishont, Szepes, Esztergom, Bács-Bodrog, Tolna, Liptó, Zólyom, Ung, Békés, Hont, Hunyad, Máramaros, Turócz, Arad, Krassó-Szörény, Győr, Vas, Abauj-Torna, Árva, Fogaras, Kolozs, Zemplén, Alsófehér, Borsod, Szilágy, Hajdu, Ugocsa, Szeben, Veszprém, Bars, Nyitra, Szatmár, Trencsén és Csanád vármegyék közönségének feliratai, a közadók kezelésének a községi közigazgatástól való elválasztása és a községi közegek tehermentesítése iránt.

A Ház a 8-ik sorjegyzék tárgyalása alkalmával e kérdésben már határozott; erre való tekintettel e kérvények a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

2670. Veszprém, Csík (2 rendbeli), Heves, Ung (2 rendbeli), Szilágy, Liptó, Bács-Bodrog, Szepes, Gömör-Kishont, Baranya, Kolozs (2 rendbeli), Moson, Bereg, Sopron, Torontál (2 rendbeli), Csanád, Pozsony (2 rendbeli), Sáros, Bereg, Nógrád (2 rendbeli), Trencsén (2 rendbeli), Hont, Alsófehér (2 rendbeli), Tolna, Zemplém, Jász-Nagykún-Szolnok, Nyitra, Árva, Fogaras, Zólyom, Turócz (2 rendbeli), Arad és Máramaros vármegyék, valamint Budapest székes főváros és Győr sz. kir. város közönségének feliratai, a községi törvény módosítása, a községi közigazgatás megjavítása, a jegyzői segédszemélyzet rendszeresítése s illetve a közgyámi intézmény és a gyámügyi ügyviteli szabályok reformja tárgyában.

Tanulmányozás végett pártolással kiadatnak a m. kir. belügyministernek.

2671. Máramaros és Marostorda vármegyék közönségének feliratai, az 1883:XLIV. t.-cz. 50. §-ának módosítása iránt;

Marostorda vármegye felirata, a közadók behajtásáról szóló törvény és rendeletek módosítása iránt.

Kiadatnak a m. kir. pénzügyministernek.

2672. A gyakorlati gazdatisztek országos egyesülete, — úgyis mint a magyar gazdatisztek nyugdíjügyi országos congresszusa megbizottjának kérvénye, az 1900:XXVII. t.-cz. revisiója és a magyar honosságú gazdatisztek nyugdíjügyének rendezése iránt.

Pártolással kiadatnak a m. kir. földmívelésügyi ministernek.

2673. Tompa Gergely volt kataszteri becslőbiztos, volt járásőrmester kérvénye, magasabb kegydíj folyósítása, esetleg a nyugdíjából visszatartott összeg kiutalása iránt.

Pártolással kiadatik a pénzügyi és honvédelmi ministereknek.

2674. Nagyenyed r. tan. város közönségének kérvénye, a gyulafehérvári törvényszék újjáépítése helyett annak Nagyenyedre való áthelyezése s ott leendő felépítése iránt.

Kiadatik a m. kir. igazságügyministernek.

2675. A m. kir. ministeriumokban és a m. kir. szabadalmi hivatalnál alkalmazott fizetésnélküli irodasegédtisztek kérvénye, fizetéses tisztviselőkké való előléptetésük iránt.

Pártolással kiadatik a m. kir. kormánynak.

2676. Herzberg Károly beszterczei lakos kérvénye az iránt, hogy Csik vármegyében kötött erdőügyleteinek megvizsgálására parlamenti bizottság küldessék ki.

Arra való tekintettel, hogy ez ügyben közigazgatási vizsgálat van folyamatban, a kérvény kiadatik a m. kir. minis-

teriumnak azzal, hogy a közigazgatási vizsgálat eredményéről a Háznak tegyen jelentést.

2677. Deines Mihály és 102 társa, zabolai lakosok kérvénye, a zabolai erdő-arányosítás ügyében a kir. Curia úrbéri tanácsa ellen fegyelmi eljárás elrendelése és a birtokrendezési eljárás során való kézbesítése iránti jogszabályok hiteles magyarázata iránt.

Kiadatik a m. kir. igazságügyministernek, hogy a tényállást felügyeleti jogánál fogva megvizsgálni, az esetleges sérelmek orvoslása iránt törvényes úton intézkedni és a csoportképviselet jogi természetére meghatalmazotti hatáskörére vonatkozóan, félreérthetetlen jogszabálynak vagy jogmagyarázatnak elkészítéséről gondoskodni sziveskedjék.

2678. Csongrád vármegye közönségének felirata, a tényleges katonai szolgálat kezdő- s véghatárának tavaszra való áttétele iránt.

Tanulmányozás végett kiadatik a m. kir. honvédelmi ministernek azzal, hogy a Ház ilyen értelmű reform létesítését kívánatosnak tartja.

2679. Győr sz. kir. város közönségének felirata, a Galánta-Dunaszerdahely-Győr közötti vasutvonal kiépítése érdekében.

Kiadatik a m. kir. kereskedelemügyi ministernek.

2680. A magyar építőmesterek egyesületének kérvénye, az építőmesteri képesítés megfelelő szabályozása és a vizsga alól ma divó fölmentések és szabálytalanságok megszüntetése iránt.

Pártolással adatik ki a m. kir. kereskedelemügyi ministernek.

2681. A törvényhatósági joggal felruházott városok polgármestereinek értekezlete, külön városi törvény alkotását és az állami közigazgatás költségeinek megtérítését kéri.

Pártolással kiadatik a m. kir. belügyministernek.

2682. Ugyancsak a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesteinek értekezlete, a pénzintézeti tőkék jövedelmeinek törvényhatósági és községi megadóztatása iránt kérelmez (1883 : VII. t.-cz. 2. §-ának módosítása).

Kiadatik a m. kir. kormánynak.

2683. Bezdán nagyközség kérvénye, Bezdán és Kiskőszeg között állami közuti hid építése érdekében.

Kiadatik a m. kir. kereskedelemügyi ministernek.

2684. Dr. Goldner Adolf orvos kérvénye, melyben a m. kir. kereskedelemügyi ministert utasíttatni kéri az ő kihallgatása iránt.

Kiadatik a m. kir. kereskedelemügyi ministernek.

2685. A törökkanizsai állami és törvényhatósági köztisztviselők kérvénye, a III-ik polgári lakbérosztályba való beosztásuk iránt.

Kiadatik a m. kir. pénzügyministernek.

2686. Napirend szerint következett a 24-ik sorjegyzékben foglalt feliratok és kérvények tárgyalása, és pedig:

Esztergom, Somogy, Zólyom, Szeben, Csanád, Ung, Torontál, Heves, Pozsony, Turócz, Alsófehér, Sáros, Gömör-Kishont, Zemplén, Bács-Bodrog, Hont, Háromszék, Szepes, Moson, Győr, Nógrád, Liptó, Árva, Bereg, Csík, Máramaros, Szabolcs, Kolozs vármegyék, Arad, Zombor, Baja, Komárom, Nagyvárad, Győr, Debreczen, Versecz és Kolozsvár sz. kir. városok feliratai, melyekben a hét éven alóli gyermekek gondozásáról szóló 1901. évi XXI. törvényczikknek akként való módosítását kérik, hogy a hét éven felüli gyermekek is az ország költségén neveltessenek.

A Ház a feliratokat kiadja a kormánynak.

2687. Abauj-Torna, Turócz, Tolna, Torontál, Nyitra, Temes, Trencsén, Somogy, Sopron, Bereg, Esztergom, Nyitra, Árva, Békés, Fejér, Szilágy, Torda-Aranyos, Gömör-Kishont, Máramaros, Bács-Bodrog, Zólyom, Heves, Tolna, Hajdu, Borsod, Pozsony, Szabolcs, Tolna, Moson, Jász-Nagykún-Szolnok, Trencsén, Sáros, Vas, Csik, Békés, Szilágy, Gömör-Kishont, Ung, Máramaros, Moson, Somogy, Fejér, Bars, Hont, Esztergom, Hont, Bács-Bodrog (háromrendbeli), Győr és Szepes vármegyék, Komárom, Székesfehérvár, Szeged, Hódmezővásárhely, Sopron, Győr (kétrendbeli), Kassa (kétrendbeli), Szatmárnémeti, Debreczen, Nagyvárad városok és Budapest székes főváros feliratai, az 1868: XLIV. t.-czikknek a nemzetiségi egyenjogúsításról szóló törvénynek olyan módosítását sürgetik, hogy a nemzetiségi izgatások megfékezhetők legyenek és hogy a magyar nyelv az állami élet minden terén a közigazgatásban is érvényesüljön és annak megtanulása a nemzeti népoktatás útján minden állampolgárra nézve lehetővé tétessék.

A Ház, minthogy e kérdés már a Házban a kérvények 19-ik sorjegyzéke alapján tárgyaltatott, a házszabályok 246. §-a alapján e körülményt tudomásul veszi.

2688. Szeben vármegye felirata, az 1868: XLIV. t.-cz. pontos és lelkiismeretes végrehajtása tárgyában.

Arad vármegye felirata, az 1868: XLIV. t.-cz. olyan módosítása iránt, hogy a magyar állam érdekei és a nemzetiségek jogos kivánalmai kielégítést nyerjenek.

Minthogy e kérdés már a Házban a kérvények 19-ik sorjegyzéke alapján tárgyaltatott, a házszabályok 246. §-a alapján a Ház e körülményt tudomásul veszi.

2689. Bartók István és társai, régi szerémmegyei lakosok kérvénye, magyar istentisztelet tartása, magyar pap és tanító alkalmazása tárgyában.

A Ház a kérvényt pártolással kiadja a kormánynak.

2690. Budapest székes főváros felirata, a szegények jogvédelmének törvényhozásilag való szabályozása tárgyában.

A Ház a feliratot pártolással adja ki a kormánynak.

2691. Arad vármegye felirata, melyben Árva vármegyének a közegészségügy államosítását czélzó kérését támogatja.

A Ház a feliratot kiadja a belügyministernek.

2692. Tolna vármegye felirata az iránt, hogy a középiskolákban a latin és görög nyelv tanítása helyett nemzetiségi iskolákban a magyar, magyar iskolákban világnyelv, illetve természet- és közgazdasági tudományok taníttassanak.

A Ház a feliratot a vallás- és közoktatásügyi ministernek kiadja.

2693. Nyitra, Szolnok-Doboka, Csik, Esztergom, Sáros vármegyék, Győr, Debreczen, Hódmezővásárhely, Pécs és Pozsony városok feliratai, melyekben közgazdasági intézkedéseket sürgetnek a magyar nemzeti érdekek hathatós megvédése czéljából.

A Ház a feliratokat a kormánynak kiadja.

2694. Pozsony, Baranya, Szepes, Alsófehér, Tolna, Veszprém, Somogy, Győr, Szilágy, Trencsén, Hajdu, Zólyom, Fejér, Bács-Bodrog, Udvarhely, Békés, Esztergom, Liptó, Csanád, Torontál, Ung, Torda-Aranyos, Csík, Borsod, Komárom, Nyitra, Szabolcs, Sáros, Abauj-Torna, Heves, Zemplén, Sopron, Jász-Nagykún-Szolnok, Kolozs, Máramaros, Maros-Torda, Hont, Gömör-Kishont, Szolnok-Doboka vármegyék, Komárom, Arad, Selmecz-Bélabánya, Szeged, Székesfehérvár, Szabadka, Debreczen, Győr, Pozsony, Pécs, Baja, Hódmezővásárhely és Nagyvárad sz. kir. városok, és Budapest székes főváros feliratai, a magyar nyelvnek az üzleti téren való alkalmazása és magyar czégfeliratok kötelezővé tétele tárgyában.

Tekintettel a 15-ik és 23-ik sorjegyzékek tárgyalása alkalmával e kérdésben már hozott határozatokra, e feliratok a házszabályok 246. §-a értelmében tudomásul vétettek.

2695. Ezután következett a kérvények 25-ik sorjegyzékében foglalt feliratok és kérvények tárgyalása, és pedig:

Kertész Jakab mészáros, esztergomi lakos kérvénye, melyben a rituális metszés eltiltása miatt panaszt emel az esztergomi izraelita hitközség ellen.

A Ház e kérvénynek irattárba helyezését rendeli el.

2696. A pancsovai áll. ipariskola tanitótestülete, a Budapesten 1904. május 8-án összegyült országos iparos-értekezlet, a pápai, mezőtúri, karczagi, bácsalmási, szabadszállási, kúnszentmiklósi, kisvárdai és dévai ipartestületek, továbbá a kisiparosok Sopronban tartott kerületi értekezlete, Zombor és Győr sz. kir., Kecskemét thj. városok feliratai, az 1884 : XVII. t.-cz., az ipartörvény módosítása, a tanonczügy rendezése, a kontárság kizárása, a képesítés komoly igazolása, a tisztességtelen verseny meggátlása, az ipartestület hatáskörének kiterjesztése stb. és az önálló vámterület fölállítása tárgyában.

A Ház a kérvényt pártolással adja ki a kormánynak, hogy azt az ipartörvény küszöbön álló módosítása alkalmával vegye figyelembe. — Az önálló vámterület fölállítására vonatkozó feliratok

ügyében úgy határoz a Ház, hogy azokat, — mert e kérdésben a Ház régebben már határozott – a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

2697. Borsod, Heves, Hajdu, Udvarhely, Sopron, Szeben, Jász-Nagykún-Szolnok, Zólyom, Pozsony, Sáros, Ugocsa, Békés, Turócz, Esztergom, Komárom, Torda-Aranyos, Bars, Bács-Bodrog, Győr, Hont, Tolna, Bereg, Szepes és Arad vármegyék, végre Zombor, Győr, Pécs, Szabadka és Selmecz-Bélabánya sz. kir., Hódmezővásárhely és Pancsova th. városok feliratai, melyekben az 1876. évi XIV. t.-cz., a gyógyszerészeti ügyre vonatkozó XVI-ik fejezetének hatályon kivül helyezését, a gyógyszerészügynek a bérleti rendszer alapján új törvényes szabályozását kérik.

A Ház e feliratokat a kormánynak pártolással kiadja.

2698. Sáros, Borsod, Temes, Torontál, Szeben, Ung, Turócz, Sopron, Trencsén, Zemplén, Baranya, Bács-Bodrog, Hont, Gömör-Kishont, Szilágy, Vas, Udvarhely, Esztergom, Abauj-Torna, Moson, Tolna, Hajdu, Fejér, Liptó, Nyitra, Bars, Békés, Máramaros és Arad vármegyék feliratai, melyekben a vándor-czigányhordák (u. n. oláh czigányok) garázdálkodásának megfékezése czéljából törvényhozási intézkedéseket sürgetnek.

A Ház e feliratokat pártolással adja ki a kormánynak.

2699. Esztergom, Trencsén, Békés, Nyitra, Szeben, Heves, Borsod, Sopron, Temes, Abauj-Torna, Turócz, Fejér, Alsófehér, Bács-Bodrog, Zólyom, Udvarhely, Ung, Nógrád, Moson, Szepes, Zemplén, Győr, Vas, Tolna, Bars, Liptó, Szilágy, Pozsony, Komárom, Hont, Árva, Veszprém és Arad vármegyék, továbbá Komárom, Zombor, Debreczen, Győr, Selmeczbánya és Szeged sz. kir., Hódmezővásárhely th. város, Pécs sz. kir., végre Pancsova th. város feliratai, melyekben a kóborló csavargók megfékezése czéljából törvényhozási intézkedéseket sürgetnek és kérik, hogy a csavargásért közigazgatásilag elitéltek, közérdekű munkák végzésére kényszeríttessenek.

A Ház e feliratokat oly utasítással adja ki a kormánynak, hogy a benne foglaltakat tanulmányozza, kivánatosnak tartja továbbá a Ház, hogy a megátalkodott csavargók részére dologházak állíttassanak fel, melyekbe a csavargók rendes birói itélettel internáltatnának.

2700. A m. kir. államvasutak alkalmazottai és a Pozsony sz. kir. városban 1904. évi április 22-én tartott polgárgyülés kérvényei, melyekben a m. á. v. alkalmazottai fizetésének rendezését és szolgálati pragmatika alkotását kérik.

A Ház — mivel a kereskedelemügyi kormány a fizetésrendezés és szolgálati pragmatika ügyében most tárgyal — e kérvényeket kiadja a kereskedelemügyi ministernek.

2701. A kisiparosok Sopronban tartott kerületi értekezletének kérvénye, hitelügyeik törvényhozási rendezése tárgyában.

Minthogy a kisiparosok támogatása fontos nemzeti érdek, a Ház e kérvényt azzal adja ki a kormánynak, hogy a kisiparosok hiteligényeinek megfelelő módon való kielégítéséről gondoskodjék.

2702. A kisiparosok Sopronban tartott kerületi értekezletének kérvénye, az önálló iparosmesterek nyugdíjügyének törvényhozási rendezése tárgyában.

A Ház e kérvényt kiadja a kormánynak.

2703. Hont, Szolnok-Doboka, Győr, Esztergom, Abauj-Torna, Trencsén, Szilágy, Fejér, Poszony, Máramaros, Turócz, Gömör-Kishont, Zólyom, Torontál, Baranya, Árva, Bars, Komárom és Csongrád vármegyék, továbbá Szatmárnémeti sz. kir. város feliratai, a tűzrendészetnek törvényhozási úton való szabályozása czéljából.

A Ház e feliratokat pártolással adja ki a kormánynak.

2704. Ezután következett a kérvények 26-ik sorjegyzékének tárgyalása és pedig:

Maros-Torda vármegyének a székely vasutak fejlesztése iránt beadott felirata,

melyet a Ház a m. kir. kereskedelemügyi ministernek pártolással kiadni határozta el.

2705. Kecskemét th. város felirata, az 1908. évi költségvetésbe 2 milliónyi összegnek felvétele végett, a törvényhatósági joggal felruházott városok segélyezésére és alkalmazottaik fizetésének javítására.

E kérvényt a Ház a belügyministernek kiadni határozta el.

2706. Elnök felhatalmazást kér esetleg megüresedő képviselőkerületek betöltésére.

Az engedély megadatik.

2707. Elnök javasolja, hogy tekintettel felejthetlen nagy emlékű Kossuth Lajos halálának évfordulójára s az ünnepekre, április 4-éig a Ház ne tartson ülést; javasolja, hogy a legközelebbi ülés tartassék április 4-én d. e. 10 órakor, melynek napirendje a következő:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »az ügyvédi rendtartásról szóló 1874 : XXXIV. t.-cz. módosítására« vonatkozó törvényjavaslat harmadszori olvasása;
3. »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadta.

2708. A jegyzőkönyv felolvastatván,

észrevétel nélkül hitelesíttetett.

Elnök az ülést

d. u. 2 óra 10 perczkor bezárta.

Az 1907. évi április hó 4-én tartott

131. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

2709. Elnök az ülést megnyitja s jelenti, hogy Weisz Julián és Günther Antal képviselők választása óta harmincz nap eltelt s hogy a Curiától vett értesítés szerint megválasztatásuk érvényessége kérvénynyel nem támadtatott meg.

Minthogy e választások ellen panasz vagy kifogás sem tétetett, nevezett képviselők végleg igazoltaknak jelentetnek ki.

2710. Elnök bemutatja a lugosi választókerületben 1907. évi márczius hó 27-én megválasztott Popovics György országgyülési képviselő megbizólevelét.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik az igazolási állandó bizottságnak.

2711. Elnök bemutatja Samassa János képviselő levelét, melylyel e hó 20-áig szabadságot kér.

A Ház a kért szabadságot nevezett képviselőnek megadja.

2712. Elnök bemutatja Nagyvárad város közönségének feliratát, a tanítói fizetések rendezése tárgyában.

Letétetik a Ház asztalára és a most tárgyalás alatt levő törvényjavaslattal együttesen nyer elintézést.

2713. Elnök bemutatja:

Hont, Nyitra, Pozsony, Zólyom vármegyék és Pozsony város közönségének feliratait az iránt, hogy a magyar nyelv az elemi iskolákban eredményesen taníttassék;

Nyitra, Pozsony és Ung vármegyék közönségének feliratait, sztrájk esetén a katonaságnak aratási munkákra leendő átengedése tárgyában;

Békés és Zólyom vármegyék, valamint Szatmárnémeti város közönségének feliratait, a túlmagas czukorárak ellen;

Hont vármegye és Nagyvárad város közönségének feliratait, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata tárgyában;

Zólyom vármegye és Nagyvárad város közönségének feliratait, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében;

Zólyom vármegye, valamint Selmecz-Bélabánya város közönségének feliratait, a húsdrágaság megszüntetése végett;

Zólyom vármegye és Kassa város közönségének feliratait, a hadügyi költségek emelése ellen;

Hódmezővásárhely, Kassa és Zombor városok közönségének feliratait, külön városi törvény alkotása és az állami közigazgatási költségekért leendő kártalanítás ügyében;

Békés vármegye és Kassa város közönségének feliratait, a munkásbajok orvoslása iránt;

Békés vármegye közönségének négyrendbeli feliratát, a harmadik egyetemnek Szegeden történendő felállítása, a birósági végrehajtói intézmény államosítása, a vasárnapi korcsmázás meggátlása és a Hódmezővásárhely város által kért törvényszék ügyében;

Heves vármegye közönségének feliratát, az állategészségügyi törvények módosítása végett;

Nyitra vármegye közönségének feliratát, a sajtóügyi fokozatos felelősség tárgyában;

Pozsony vármegye közönségének feliratát az iránt, hogy a nem magyar nyelvű czégtáblák megadóztassanak;

Budapest székesfőváros közönségének feliratát, az állami egyenesadó-rendszer reformja tárgyában;

Pancsova város közönségének feliratát, a törvényhatóságok autonomiájának biztosítása érdekében;

Szatmárnémeti város közönségének feliratát, a katonai előfogatok ügyében;

Zombor város közönségének feliratát, a városi tisztviselők fizetésének rendezése iránt;

a nyiregyházi népgyülésnek, Meskó László képviselő, — és

a kisvárdai általános ipartestületnek, Hrabovszky Guidó képviselő útján beadott kérvényét, a közgazdasági viszonyok rendezése tárgyában.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2714. Elnök a házszabályok 239. §-a értelmében bemutatja a függőben levő indítványok és interpellatiók jegyzékét, melyet Egry Béla jegyző olvasott fel.

Tudomásul szolgál.

2715. Wekerle Sándor pénzügyminister beterjeszti »a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben (1906:IX. törvényczikk) az 1906-iki számadási év IV. negyedében előfordult s az állami számvevőszék által szerkesztett, s a túlkiadások-, előirányzat nélküli kiadások- és hitelátruházásokról« szóló jelentést, s indítványozza, hogy az kinyomattassék, szétosztassék és előzetes tárgyalás végett a zárszámadás-vizsgáló bizottsághoz utasíttassék;

előterjeszti továbbá »a közösügyi kiadásokból a magyar szent korona országaira eső, de törvényhozásilag még nem engedélyezett összegeknek, mint a magyar szent korona országait terhelő kiadásoknak törvénybe iktatásáról« szóló törvényjavaslatát és indokolását, indítványozva, hogy e törvényjavaslat indokolásával együtt kinyomattassék, a képviselők között szétosztassék, s előzetes tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz utasíttassék;

továbbá a kereskedelemügyi minister nevében előterjeszti »az országos ipartanácsról« szóló törvényjavaslatot, kinyoma-

tását, szétosztását s a közgazdasági és pénzügyi bizottságokhoz való utasítását ajánlva;

továbbá »az országos közlekedési tanácsról« szóló törvényjavaslatot, annak kinyomatását, szétosztását s a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságokhoz leendő utasítását indítványozva;

ugyancsak a kereskedelemügyi minister nevében benyujtja »a sopron—kőszegi helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában« való törvényjavaslatot, —

»az eger—putnoki helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről« szóló jelentést, — kérve, hogy úgy a törvényjavaslat, mint a jelentés kinyomattassanak, a képviselők között szétosztassanak s előzetes tárgyalás végett a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasíttassanak.

A Ház a ministerelnök ezen javaslataihoz hozzájárul.

2716. Darányi Ignácz földmívelésügyi minister benyujtja »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslatot annak indokolásával együtt, kérve a törvényjavaslatot és indokolását kinyomatni, a Ház tagjai között szétosztatni és előzetes tárgyalás végett a földmívelésügyi és munkásügyi bizottságokhoz utasítani.

A Ház a minister javaslatait elfogadja.

2717. Ugyancsak Darányi Ignácz földmívelésügyi minister benyujtja »a gazdasági munkásházak építésének állami támogatásáról« szóló törvényjavaslatot annak indokolásával együtt, s kéri e törvényjavaslat és indokolása kinyomatását, szétosztását s előzetes tárgyalás végett a munkásügyi és pénzügyi bizottságokhoz leendő utasítását.

A Ház a minister javaslatai értelmében határoz.

2718. Moskovitz Iván, a kérvényi bizottság előadója jelenti, hogy a kérvényi bizottság ez idei 27-ik és 28-ik sorjegyzékében foglalt kérvényeket előkészítette. Kéri ezen sorjegyzékek kinyomatását, a Ház tagjai közt leendő szétosztását és azok tárgyalására annak idején határidő rendelését.

Egyúttal jelenti, hogy nyolcz olyan tárgyú kérvény érkezett, mely a most közvetlenül tárgyalás alá kerülő s a néptanítói fizetésekről szóló javaslatra vonatkozik. A bizottság határozatának megfelelőleg ezen kérvényeket visszajelenti a Háznak.

A Ház a kérvényi bizottság előadójának javaslatához hozzájárul s így elhatározza a 27-ik és 28-ik sorjegyzékek kinyomatását, tagjai közötti szétosztását s annak idején napirendre tüzését.

2719. Elnök azon nyolcz kérvényre vonatkozólag, a melyek kapcsolatosak a mai ülés napirendjére kitüzött és »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslattal, s melyeket a kérvényi bizottság visszaterjesztett, — javasolja, hogy azok

tétessenek le a Ház asztalára és ezen nyolcz kérvény »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók fizetésének rendezéséről« szóló törvényjavaslattal egyidejűleg nyerjenek elintézést.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

2720. Napirend szerint következett: »az ügyvédi rendtartásról szóló 1874: XXXIV. törvényczikk módosításáról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2721. Napirend szerint következett: »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalása, melynek során Polit Mihály a következő határozati javaslatot ajánlja elfogadásra:

»Határozati javaslat.

Tekintettel arra, hogy a vallás- és közoktatásügyi minister úr a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól szóló, a képviselőháznak előterjesztett törvényjavaslat előkészítése alkalmával tökéletesen mellőzte a hitfelekezetek egyházi törvényes képviselőit, a püspököket, — tekintettel különösen arra, hogy nevezetesen a szerb és román görög-keleti, illetőleg görög-katholikus püspököket előzetesen meg nem hallgatta és tőlük a szükséges informatiókat be nem szerezte, — tekintettel arra, hogy a nevezett törvényjavaslat mélyen sérti a mindeddig törvény által biztosított egyházi és iskolai önkormányzatot, nevezetesen megsérti a görög-keleti hitvallású román, illetőleg szerb nemzeti egyházaknak az 1868: IX. törvényczikkben biztosított autonomiáját, — tekintettel arra, hogy a nevezett törvényjavaslat a felekezeti néptanítókat elvonja saját törvényes egyházi hatóságuk fegyelmi fenhatósága alul és őket minden fegyelmi ügyben a politikai hatóságoknak rendeli alá, mely tény nemcsak hogy tényleges, szentesített és mindezideig jogérvényes törvényekbe ütközik, de egyszersmind azon jogilag lehetetlen állapotot teremti meg, hogy nevezett törvények által a felekezeti iskolák részére biztosított és érvényben levő autonomiáját ugyancsak és egyidejűleg törvény által semmisíti meg, azon esetben, ha a jelenleg tárgyalás alatt álló törvényjavaslat törvényerőre találna emeltetni, — tekintettel arra, hogy a nevezett törvényjavaslat ezen intézkedéseinek elfogadása és szentesítése által a Magyarországon törvényileg és történelmileg a felekezeteknek biztosított egyházi és iskolai önkormányzata megsértetnék és megsemmisíttetnék, a nélkül, hogy az ezen

önkormányzatot biztosító törvények hatályon kivül helyeztetnének, — a képviselőház elhatározza, hogy: a vallás- és közoktatásügyi minister által benyujtott, a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól szóló törvényjavaslat a napirendről levétetik és utasíttatik a vallás- és közoktatásügyi minister, hogy a hitfelekezetek törvényes és erre első sorban hivatott képviselőinek, a püspököknek, nevezetesen a szerb és román görög-keleti nemzeti, illetőleg a román görög-katholikus egyház püspökeinek meghallgatásával és azoknak tanácsai értelmében egy új törvényjavaslatot dolgozzon ki és nyujtson be, de oly tartalommal, hogy az csakis a néptanítók járandóságaira vonatkozzék.«

Dr. Polit Mihály s. k., Dr. Miháli Tivadar s. k., Dr. Novacu Aurél s. k., Goldis László s. k., Damián Vazul s. k., Dr. Popovics György s. k., Dr. Vajda Sándor s. k., Mrksity Jása s. k., Kollár Márton s. k., Dr. Musitzky Döme s. k., Dr. Pop István s. k., Szkicsák Ferencz s. k., Dr. Manojlovits János s. k., Dr. Vlád Aurél s. k., Dr. Maniu Gyula s. k.«

A napirend tárgyalására szánt idő elteltével elnök javaslatára a Ház a tanácskozást félbeszakította és annak folytatását legközelebbi ülésére halasztani rendelte.

2722. Elnök a következő ülés idejére és napirendjére nézve a következő javaslatot teszi: A képviselőház tartsa legközelebbi ülését holnap, pénteken, 1907. évi április hó 5-én d. e. 10 órakor, s napirendje legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat és az ezzel kapcsolatos kérvények tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatait elfogadja.

Elnök az ülést

d. u. 2 óra 15 perczkor bezárja.

Az 1907. évi április hó 5-én tartott

132. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***
majd: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

2723. Elnök az ülést megnyitja, — s felolvastatván a legközelebb elmult ülés jegyzőkönyve, — azt

a Ház észrevétel nélkül hitelesiti.

2724. Elnök bemutatja:

Sáros vármegye, továbbá Kassa és Nagyvárad városok közönségének feliratait, valamint

a trencséni ág. ev. hitvallású egyházmegye közgyülésének,
a gelsei tanítói értekezletnek, és
Perényi József ipolytarnóczi lakosnak, Vlád Aurél képviselő, — és
a nagysomkuti görög-kath. hitközségnek, Vajda Sándor képviselő útján beadott kérvényeit, a tanítói viszonyokat szabályozó törvényjavaslatok tárgyában.

Letétetnek a Ház asztalára és a most tárgyalás alatt levő törvényjavaslattal együttesen nyernek elintézést.

2725. Elnök bemutatja:
Moson vármegye közönségének háromrendbeli feliratát, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata iránt, a negyvennyolczas honvédek és özvegyeik érdekében és a húsdrágaság ellen;
Kassa város közönségének feliratát az iránt, hogy sztrájk esetén aratási munkálatokra a katonaság is felhasználtassék;
Pozsony város közönségének feliratát, az adórendszer reformja tárgyában;
a trencsén-vágontúli római katholikus alesperesi kerület papságának, Vlád Aurél képviselő útján beadott kérvényét, a katholikus autonomia és a papi congrua ügyében;
Lencsen község lakosságának, Vlád Aurél képviselő útján beadott kérvényét, hitközségi és iskolai hovátartozásuk eldöntése iránt;
Maros-Illye községnek, Moskovitz Iván képviselő útján beadott kétrendbeli kérvényét, a Maros folyó szabályozása és 30.000 koronás államkölcsönük elengedése végett;
a kisvárdai választókerület polgárainak, Hrabovszky Guidó képviselő útján beadott kérvényét, az önálló vámterület és a nemzeti bank érdekében;
a magyar mérnök- és épitész-egyletnek, Meczner Béla képviselő útján beadott kérvényét az iránt, hogy az állami vasművek a vaskartellből kilépjenek;
Havas Rezső budapesti lakosnak, Nagy Dezső képviselő útján beadott kérvényét, Dalmáczia visszacsatolása iránt;
a makói ipartestületnek, Justh Gyula képviselő útján beadott kérvényét, az önálló vámterület érdekében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2726. Wekerle Sándor ministerelnök, pénzügyminister törvényjavaslatot terjeszt be »az ország szent koronája egyik őrének megválasztásáról«, indítványozva annak kinyomatását, szétosztását s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett az igazságügyi bizottsághoz leendő utasítását;
törvényjavaslatot nyujt be továbbá »az 1907. évi pécsi mező- és erdőgazdasági, ipari és művészeti országos kiállítás állami támogatásáról«, kérve kinyomatását, szétosztását s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a közgazdasági és pénzügyi bizottságokhoz leendő utasítását.

A képviselőház, a ministerelnök, pénzügyminister javaslatait határozati erőre emeli.

2727. Napirend szerint következett: »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat és az ezzel kapcsolatos kérvények tárgyalásának folytatása, melynek során Goldis László a következő »Határozati javaslat«-ot nyujtja be:

»A nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandóságairól szóló törvényjavaslat a napirendről levétetik, s utasíttatik a kormány, hogy az egyes egyházak törvényes képviselőinek meghallgatása után egy újabb törvényjavaslatot terjeszszen be, mely szerint: a nem állami népiskolák tanítóinak illetményei — a mennyiben ezeket az iskolafentartók törvényes mérvben kiszolgáltatni nem képesek — állami hozzájárulással fognak kiegészíttetni; és pedig az egyházak által fentartott iskolák tanítói illetményeinek kiszolgáltathatása céljából szükséges — az egyházi hatóságok közreműködésével megállapítandó állami hozzájárulás — összege a közoktatásügyi költségvetés terhére fog évenként az illető egyházak rendelkezésére bocsáttatni az egyházi autonomiák sérelme nélkül.«

Goldis László s. k., dr. Miháli Tivadar s. k., dr. Polit Mihály s. k., Maniu Gyula s. k., dr. Pop István s. k., dr. Popovics György s. k., Kollár Márton s. k., dr. Vajda Sándor s k., Damián Vazul s. k., Szkicsák Ferencz s. k., dr. Musitzky Döme s. k., dr. Manojlovits János s. k., dr. Novacu Aurél s. k., dr. Vlád Aurél s. k.

Az idő előrehaladván, elnök a tanácskozás félbeszakítását javasolja s indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését szombaton, 1907. évi április 6-án délelőtt 10 órakor tartja a következő napirenddel:

I. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

II. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása, s ezzel kapcsolatosan a ministerelnöknek a házszabályok 204. §-a értelmében történt bejelentése folytán a következő interpellatiókra való válaszai:

1. Petrovics Istvánnak a belügyi és pénzügyi ministerekhez, »Kállay Ferencznek nyilt levélben a Krassó-Szörény megyei tisztviselők ellen emelt vádjai miatt«;

2. Markos Gyulának a ministerelnökhöz, »az Alldeutscher Verband üzelmei tárgyában«;

3. Szkicsák Ferencznek a belügyi és pénzügyi ministerekhez, »Szmetenay János, Árva vármegye námesztói járása főszolgabirájának visszaélései tárgyában«;

4. Hodzsa Milánnak a ministerelnök útján az összkormányhoz, »Baranya-Szabolcs és környéke bánya- és kohómunkások szakegyletének feloszlatása tárgyában« intézett interpellatióira;

III. »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat és az evvel kapcsolatos kérvények tárgyalásának folytatása.

Elnök az ülést bezárja.

Az 1907. évi április hó 6-án tartott

133. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Ráth Endre.***

2728. Elnök az ülés megnyitása után felolvastatja a legközelebb elmult ülés jegyzőkönyvét, melyet

a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2729. Elnök bemutatja a belügyminister átiratát, melylyel arról értesít, hogy az 1848-iki törvények szentesítésének évfordulója napján, vagyis április hó 11-én d. e. 10 órakor a budavári koronázó templomban ünnepélyes szent mise lesz.

Tudomásul vétetik.

2730. Elnök bemutatja:

a hontmegyei tanítóknak, Ivánka Oszkár, — és

a nagybecskereki népgyülésnek, Musitzky Döme és Manojlovics János képviselők útján beadott kérvényeit, a tanítók viszonyait rendező törvényjavaslat tárgyában.

Letétetnek a Ház asztalára és a most tárgyalás alatt levő törvényjavaslattal együttesen nyernek elintézést.

2731. Elnök bemutatja:

Bács-Bodrog és Hont vármegyék és Szeged város közönségének feliratait, sztrájk esetén a katonaságnak aratási munkákra leendő felhasználása iránt;

Szeged város közönségének kétrendbeli feliratát, az öszszes városi törvények átdolgozása és az adórendszer reformja ügyében;

Budapest székesfőváros közönségének feliratát, márczius 15-ének nemzeti ünneppé avatása végett;

Nagyvárad város közönségének feliratát, a sajtó szabadságának törvényhozási úton leendő szabályozása érdekében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2732. Buday Barna, a közgazdasági bizottság előadója, beterjeszti e bizottság jelentését, a kereskedelemügyi ministernek: »a mesterséges borok készítésének és azok forgalombahozatalának tilalmazásáról szóló 1893. évi XXIII. t.-czikk végrehajtása iránt 1897. évi 53.850. szám alatt kiadott rendelet újabb módosításáról, illetve kiegészítéséről« szóló jelentéséről, s indítványára

a Ház elhatározza e bizottsági jelentés kinyomatását, a képviselőház tagjai között leendő szétosztását s annak idején leendő napirendre tüzését.

2733. Dr. Okolicsányi László, a képviselőház igazolási állandó bizottságának előadója, jelenti, hogy a lugosi választó-

kerületben 1907. évi márczius hó 27-én megválasztott Dr. Popovics György képviselő megbizólevelét a bizottság megvizsgálván, azt úgy tartalma, mint külalakja tekintetében kifogástalannak találta, s a házszabályok 12. §-ának *a)* pontja alá sorozta.

A bizottsági előadó indítványára

a Ház Dr. Popovics Györgyöt a kérvény, illetve panasz beadására megszabott 30 nap fentartásával igazolt képviselőnek mondotta ki.

Elnök evvel kapcsolatosan jelentést tesz arról, hogy most már felmerült a szüksége annak, hogy Dr. Popovics György osztályba soroltassék.

Tekintettel arra, hogy a IV. osztályban van legkevesebb tag, indítványára

a Ház nevezett képviselőt a IV. osztályba sorolja.

2734. Napirend szerint következett az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása.

Egry Béla jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben ujabb bejegyzés nincs.

Tudomásul szolgál.

Egry Béla jegyző jelenti, hogy az interpellatiós könyvbe be van jegyezve Maniu Gyula interpellatiója az igazságügyministerhez: »a sajtószabadság megsértése tárgyában«, melynek előterjesztésére halasztást kért és kapott.

Jelenti továbbá, hogy a következő ujabb bejegyzések történtek:

április hó 4-én: Batthyány Tivadar gróf: »a boszniai és herczegovinai muzulmánok egyházi autonomiája tárgyában«, a ministerelnökhöz;

április hó 5-én: Szmrecsányi György: »a bazini választókerületben észlelt nemzetiségi izgatások és kihágások tárgyában«, a belügyministerhez;

Vajda Sándor: »a Bulkesz és Billed községekben egybehivott népgyülések megtartásának meg nem engedése tárgyában«, a belügyministerhez;

Szkicsák Ferencz: »a bazini választókerületben észlelt izgatások és hivatalos hatalommal visszaélések tárgyában«, a belügyi és kereskedelemügyi ministerekhez;

Dr. Vlád Aurél: »a lugosi kerületben kirendelt csendőrség némely visszaélése tárgyában«, a belügyi és honvédelmi ministerekhez.

Tudomásul szolgál.

Elnök javaslatára

a Ház megállapítja, hogy az interpellatiókra — tekintettel az ülésnek elején hozott határozatára, — 1/2 2-kor tér át.

2735. Ezzel kapcsolatosan az elnök jelenti, hogy a ministerelnök félkettőkor az interpellatiók előadását megelőzőleg válaszolni fog a mai napon Petrovics István, — Markos Gyula, — Szkicsák Ferencz, — és Hodža Milán képviselők interpellatióira.

2736. Napirend szerint következett »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat és az evvel kapcsolatos kérvények tárgyalásának folytatása.

A vita során Miháli Tivadar, kire az ülés meghatározott idejének vége előtt egy óranegyeddel került a sor, a házszabályok 212. §-a alapján kéri vagy az ülés idejének meghosszabbítását, vagy az egész beszédjének a következő ülésre halasztását.

Elnök kérdi: »méltóztatik-e meghosszabbítani az ülést, vagy méltóztatik-e megengedni, hogy a képviselő úr beszédjét a legközelebbi ülésen mondhassa el?«

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás útján az ülés meghosszabbítása mellett határozott.

2737. A tárgyalás során Miháli Tivadar képviselő a következő »Határozati javaslat«-ot nyujtja be:

»A nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat a napirendről levétetik s utasíttatik a kormány egy ujabb törvényjavaslat beterjesztésére, a melyben a nem állami tanítók járandóságai az állami tanítókéival egyenlő összegben állapíttassanak meg, biztosíttatván az egyes felekezetek részére minden az egyházi autonomia rovására eső feltételektől ment állami hozzájárulás.«

Dr. Miháli Tivadar s. k., Maniu Gyula s. k., Vajda Sándor s. k., Dr. Polit Mihály s. k., Dr. Novacu Aurél s. k., Dr. Vlád Aurél s. k., Dr. Pop István s. k., Szkicsák Ferencz s. k., Damián Vazul s. k., Dr. Suciu János s. k., Dr. Musitzky Döme s. k.

A tárgyalásra rendelt idő elteltével, mielőtt a Ház áttért volna az interpellatiókra, elnök a következő ülésre és a napirendre nézve javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését f. évi április hó 8-án d. e. 10 órakor tartsa, s annak napirendjét:

az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása, s azután

»a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat s az evvel kapcsolatos kérvények tárgyalásának folytatása képezze.

Határozathozatal előtt Vajda Sándor képviselő kéri a Ház határozatképességének megállapítását.

Elnök a jegyzőket a képviselők megszámlálására utasítván, Ráth Endre jegyző jelenti. hogy 79 képviselő van jelen, mire az elnök az ülést a házszabályok 259. §-a értelmében,

15 perczre felfüggeszti.

Az újra megnyitott ülésben elnök kérdést intéz a Házhoz: »kivánja-e újból a képviselők megszámláltatását, igen, vagy nem?«

A képviselők megszámlálását senki sem kivánja.

Az elnök által megismételt napirendi indítványt a legközelebbi ülés idejét és tárgyát illetőleg

a Ház magáévá tette, s evvel határozati erőre emelte.

2738. Napirend szerint következtek volna a ministerelnök válaszai Petrovics István, Markos Gyula, Szkicsák Ferencz, Hodzsa Milán képviselők interpellatióira.

A ministerelnöknek az előrehaladt idővel indokolt azon kéréséhez, hogy válaszait máskor adhassa meg,

a Ház hozzájárult.

2739. Napirend szerint következett Maniu Gyula interpellatiója, »a sajtószabadság megsértése tárgyában«.

Maniu Gyula az idő előrehaladta miatt kéri, hogy interpellatióját a legközelebbi interpellatiós napon terjeszthesse elő.

A Ház az engedélyt megadja.

2740. Napirend szerint következett Batthyány Tivadar gróf képviselő interpellatiója, »a boszniai és herczegovinai muzulmánok egyházi autonomiája tárgyában«.

A ministerelnök nyomban megadott válaszát

a Ház tudomásul vette.

2741. Napirend szerint következett Vajda Sándor interpellatiója, »a Bulkesz és Billed községekben egybehivott népgyülések megtartásának meg nem engedése tárgyában«.

Az interpellatió kiadatik a belügyministernek.

2742. Napirend szerint következett Szkicsák Ferencz interpellatiója, »a bazini választókerületben észlelt izgatások és hivatalos hatalommal való visszaélések tárgyában«.

Szkicsák Ferencz tekintettel az idő előrehaladt voltára kéri, hogy interpellatióját a legközelebbi interpellatiós napon terjeszthesse elő.

A Ház az engedélyt megadja.

2743. Napirend szerint következett Vlád Aurél interpellatiója, »a lugosi kerületben kirendelt csendőrség némely visszaélése tárgyában«.

Az interpellatió kiadatik a belügyi és honvédelmi ministereknek.

Elnök az ülést

4 óra 20 perczkor bezárja.

Az 1907. évi április hó 8-án tartott

134. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

2744. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2745. Elnök jelenti, hogy Bárczay Sándor képviselő választása óta harmincz nap eltelt s a Curiától vett értesítés szerint választása ellen kérvény nem adatott be.

Minthogy a választás ellen panasz vagy kifogás nem tétetett, ennél fogva nevezett képviselőt végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

2746. Elnök bemutatja Tolna vármegye szakcsi kerületében 1907. évi április hó 4-én képviselővé megválasztott Hainrikffy Pál országgyülési képviselő megbizólevelét.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik az igazoló állandó bizottságnak.

2747. Elnök bemutatja Pozsony vármegye bazini választókerületében 1907. évi április hó 3-án megválasztott Ivánka Milán országgyülési képviselő megbizólevelét.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik az igazoló állandó bizottságnak.

2748. Elnök bemutatja:

Csongrád és Szabolcs vármegyék, valamint Győr város közönségének feliratait, továbbá

a liptói ág. ev. esperességnek, Bella Mátyás képviselő útján beadott kérvényét, a tanítók jogviszonyait szabályozó törvényjavaslat tárgyában.

Letétetnek a Ház asztalára és a most tárgyalás alatt lévő törvényjavaslattal egyidejüleg nyerendnek elintézést.

2749. Elnök bemutatja:

Csongrád, Somogy és Szabolcs vármegyék közönségének feliratait, az állategészségügyi törvények módosítása tárgyában;

Heves vármegye, Győr és Hódmezővásárhely városok közönségének feliratait, a magas czukorárak ellen;

Győr város közönségének háromrendbeli feliratait, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata, a katonai előfogatok és a pénzintézeti tőkék községi megadóztatása tárgyában;

Csongrád, Sáros és Somogy vármegyék közönségének feliratait, sztrájk esetén a katonaságnak aratási munkákra leendő felhasználása végett;

Szabolcs vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, az adórendszer reformja és a harmadik egyetemnek Debreczenben leendő felállítása érdekében;

Hódmezővásárhely város közönségének kétrendbeli feliratát, márczius 15-ének nemzeti ünneppé nyilvánítása és az összes városi törvények átdolgozása iránt;

Pécs szab. kir. város közönségének kétrendbeli feliratát, egy magyar katonai földrajzi intézet felállítása és a munkáskérdés orvoslása végett;

Czvincsek János és társai nagydivényi lakosoknak, Jánoki-Madocsányi Gyula képviselő útján beadott kérvényét, a Vág jobb partján építendő országút ügyében;

a sepsi-bikszádi birtokosságnak, Sümegi Vilmos képviselő útján beadott kérvényét, birtokmegváltási sérelmeik megszüntetése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2750. Következett napirend szerint »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól, a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása és az ezzel kapcsolatos kérvények tárgyalása, melyhez felszólal Vajda Sándor s beszéde végén beterjeszti a következő határozati javaslatot:

»Tekintettel arra, hogy a tárgyalás alatt lévő, »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat az ország alaptörvényeinek legnagyobb részét s különösen azok sarkalatos intézkedéseit hatályon kivül helyezi, ezen törvényjavaslat elfogadása esetén utasítja a Ház a vallás- és közoktatásügyi ministert egy oly törvényjavaslat elkészítésére és beterjesztésére, melyben tüzetesen jelöltessenek meg az ország alaptörvényeinek még nem abrogált intézkedései.«

Dr. Vajda Sándor s. k., Polit Mihály s. k., Dr. Miháli Tivadar s. k., Maniu Gyula s. k., Damián Vazul s. k., Dr. Popp István s. k., Dr. Ivánka Milán s. k., Goldis László s. k., Dr. Musitzky Döme s. k., Dr. Manojlovits János s. k.

2751. Elnök jelenti, miszerint a dunapataji képviselőválasztásból kifolyólag sürgöny érkezett hozzá ifj. Madarász József és Nagy György képviselő uraktól, kik mentelmi joguk megsértését jelentik be.

A bejelentés a házszabályok 188. §-a alapján a mentelmi bizottsághoz utasíttatik.

2752. A napirenden lévő törvényjavaslathoz hozzászól Szkicsák Ferencz, a ki a következő határozati javaslatot terjeszti be:

»Tekintettel arra, hogy az állampolgárok leginkább azért fogadják idegenkedéssel az egyes tisztviselői karok és igy a tanítóknak fizetésemelését is, mert habár az állami költségvetés terhére történik is az, mégis az adózó polgárok indirect megterheltetésével jár, a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslat a napirendről levétetik s utasítja a Ház a vallás- és közoktatásügyi minister urat, hogy a kormánynyal egyetértőleg az ez által haladéktalanul beterjesztendő, a kötelező biztosítást szabályozó törvényjavaslat kapcsán gondoskodjék a tanítók járandóságainak kiegészítéséről olyképen, hogy a biztosítások közvetítésével a tanítók bizassanak meg és ezen működésük ellenében a biztosítási alap terhére adandó jutalékok képezzék a fizetések kiegészítő részét.«

Szkicsák Ferencz s. k., Polit Mihály s. k., Goldis László s. k., Dr. Popp István s. k., Dr. Manojlovits János s. k., Maniu

Gyula s. k., Dr. Miháli Tivadar s. k., Dr. Ivánka Milán s. k., Dr. Musitzky Döme s. k.

A tárgyalásra szánt idő lejárván, következik a napirend-megállapítás.

Elnök javasolja, hogy a Ház holnap, április hó 9-én d. e. 10 órakor tartson ülést, melynek tárgya:

a) elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

b) »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása és az ezzel kapcsolatos kérvények tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

Elnök az ülést

d. u. 2 óra 25 perczkor bezárja.

Az 1907. évi április hó 9-én tartott

135. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

2753. Elnök felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít:

2754. Elnök bemutatja:

az aradi és nagylaki népgyüléseknek, Goldis László, —

a csorogi gör. kel. szerb hitközségnek, dr. Musitzky Döme képviselő útján beadott kérvényeit, a nem állami tanítók jogviszonyairól szóló törvényjavaslat tárgyában.

Letétetnek a Ház asztalára és a most tárgyalás alatt lévő törvényjavaslattal együttesen nyernek elintézést.

2755. Elnök bemutatja:

Abauj-Torna és Szabolcs vármegyék közönségének feliratait, a hadügyi költségek emelése ellen;

Jász-Nagykún-Szolnok vármegye közönségének feliratát, a harmadik egyetemnek Debreczenben leendő felállítása végett;

Sáros vármegye közönségének feliratát, egy alkalmas sztrájktörvény megalkotása tárgyában;

Szabolcs vármegye közönségének feliratát, a Duna-Tisza-csatorna érdekében.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2756. Következik napirend szerint »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása és az ezzel kapcsolatos kérvények tárgyalása, melyhez hozzászól Pop Cs. István, mely után:

Elnök előadja, hogy Vajda Sándor képviselő tegnapi beszédében többször idézett különböző művekből.

Idézeteit azonban a sürü elnöki figyelmeztetés daczára is nagyobbára oly halkan olvasta, hogy azokat sem az elnök, sem a Ház tagjai, sem a gyorsirók nem hallották.

Az »Országgyülési Értesítő« szerint a naplóba egy Vajda Sándor által állítólag itt a Házban felolvasott vers került, a mely a parlamenti illemet s a nemzet önérzetét a legdurvábban sérti.

A mint a verset elolvasta, rögtön kérdést intézett a gyorsiroda főnökéhez, hogy mi módon került ez a gyalázkodó vers a naplóba? nevezetesen, hallották-e a gyorsirók a kérdéses versszöveget? A gyorsiroda főnöke kijelentette előtte, hogy a kérdéses versből a gyorsiroda egy tagja sem hallott egy szót sem, és hogy a naplóba az eddigi szokásnak megfelelően került a vers, mert az a szokás divik már évek hosszú sora óta, hogy az idézeteket az illető képviselő utólag a gyorsiroda rendelkezésére bocsátja és a gyorsiroda ezen idézeteket azután a nélkül, hogy azokat külön jegyezte volna, beleveszi az illető beszédbe.

Nézete szerint a gyorsiroda kettős mulasztást követett el.

Először is a gyorsirodának esküjéhez hiven mindent, tehát az idézeteket is, jegyeznie kell.

Az még lehetséges, hogy a gyorsirók, ha hallották az idézeteket és irták, utólag azt összehasonlítsák és bevegyék szószerint az idézet szövegét, ha eltérés volna a gyorsirói feljegyzések és az idézet között.

De az már semmi körülmények között sem engedhető meg, hogy olyan idézeteket, melyekből egy szót sem hallottak, utólagosan bevegyenek a képviselők kérelmére a gyorsirói jegyzetekbe.

Az igazsághoz hiven azt is meg kell említenie, hogy a gyorsiroda főnöke azt is kijelentette előtte, hogy a mikor Vajda Sándor átadta a gyorsirodának az inkriminált verset, megkérdezték Vajda Sándort, hogy vajjon az egész verset elmondta-e itt a Házban, mire Vajda Sándor kijelentette, hogy igenis elmondotta.

Már most elnök szerint kettős intézkedésre van szükség.

Az első intézkedés az, hogy miután a gyorsirók, a kik hit alatt szolgálnak, azt állítják, hogy ők nem hallották a versnek felolvasását, azonkivül az elnök sem hallotta, a ki szintén figyelmeztette több izben Vajda Sándort s kijelentette, hogy semmit sem ért a felolvasott versből, ennélfogva szükséges, hogy a napló a történtekhez hiven megkorrigáltassék s ezért javasolja: hogy a naplóbiráló bizottság figyelme hivassék fel erre az esetre azzal, hogy ezen ügyben sürgősen járjon el, és eljárása eredményéről tegyen a Háznak jelentést.

A másik feladat pedig az, hogy ezért a férfiúhoz nem illő módon becsempészett versért, melylyel Vajda Sándor képviselő úr azonosította magát, vele szemben a házszabályok szerint járjunk el, javasolja ennélfogva:

hogy tekintettel arra, hogy a parlamenti illemmel össze nem egyeztethető az, hogy Vajda Sándor képviselő a magyar nemzet történelmi multját, jelenét durván sértő verset olvasott fel, vagy azt állítja, hogy ilyet felolvasott; tekintettel arra, hogy Vajda Sándor ugyanazon beszéd alatt már rendreutasításban részesült; tekintettel arra, hogy az elnök csak azért nem vonta meg tőle a szót, mert Vajda Sándor gyalázkodó idézését nem hallotta: ennélfogva felteszi a kérdést, vajjon nem kivánja-e a t. Ház, a házszabályok 221. §-a szerint jegyzőkönyvileg megróni Vajda Sándor képviselő urat?

A házszabályok 221. §-a értelmében, mielőtt egy képviselő megrovásban részesíttetnék, mentségét, melyhez minden ily esetben joga van, elő kell, hogy terjeszsze, felkéri tehát Vajda Sándor képviselő urat, adja elő mentségét.

Annak constatálása után, hogy a felhivott Vajda Sándor képviselő nincs jelen, elnök felhivja Vajda Sándor képviselőt az elnöki székből, hogy holnap, április hó 10-én, reggel tiz órakor jelenjék meg a Házban s adja elő mentségét, s a menynyiben ezt a Ház kielégítőnek nem fogja találni, annak megfelelőleg fogja jegyzőkönyvi megrovásban részesíteni.

A mennyiben pedig Vajda Sándor az elnöki felhivás daczára reggel 10 órakor meg nem jelennék, ez olybá fog tekintetni, mintha mentségét előterjeszteni nem akarná.

Elnök előadja továbbá, minthogy az a gyanu ébredhet fel mindenkiben, hogy Vajda Sándor képviselő úr azért olvasott fel oly halkan, hogy azután az ilyen nem férfias módon csempészhesse be ezt a verset a naplóba, azon okból elnök figyelmezteti a képviselő urakat, hogy a jövőre nézve, ha ismételt figyelmeztetés után bármelyik képviselő oly halkan fog beszélni és idézni, hogy azt sem az elnök, sem a képviselők, sem a gyorsirók nem hallják, ezt olybá fogja venni, mintha az illető képviselő elállott volna a szótól s fel fogja kérni a jegyzőt, hogy a következő szónokot szólítsa fel;

javasolja, hogy az elnök útján utasíttassék a gyorsiroda, hogy jövőre az idézeteket is jegyezzék a gyorsirók s esküjökhöz híven csak azokat a beszédeket és idézeteket vegyék fel, a melyeket hallottak.

Többek hozzászólása után elnök felteszi a kérdést, hogy a t. Ház javaslataihoz hozzájárul-e?

A Ház az elnök javaslataihoz hozzájárul.

2757. Szünet után Vlád Aurél képviselő a házszabályok 238. §-a alapján kért szót, mely után elnök az idő előrehaladott voltánál fogva javasolja, hogy a tanácskozás halasztassék el, s a Ház legközelebbi ülésének ideje és napirendje állapíttassék meg, melyre nézve javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését szerdán, 1907. évi április hó 10-én d. e. 10 órakor tartsa, ezen ülés napirendjére tüzessék ki:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. határozat Vajda Sándor ügyében;

4. »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól s a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslataihoz hozzájárul.

Elnök az ülést

1 óra 50 perczkor bezárja.

Az 1907. évi április hó 10-én tartott

136. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

2758. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2759. Elnök bemutatja Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye dunapataji választókerületében 1907. évi április hó 8-án megválasztott Muzsa Gyula országgyülési képviselő megbizólevelét.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik az igazolási állandó bizottságnak.

2760. Várady Károly jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben újabb bejegyzés nincs s hogy az interpellatiós könyvben a következő interpellatiók jegyeztettek be:

április 8-áról: Hencz Károly, »a szakcsi választáson történt visszaélések tárgyában«, a belügyministerhez;

április 8-áról: gróf Bethlen István, »a román irredentista-mozgalmak tárgyában«, a ministerelnökhöz;

április 9-éről: Dr. Pető Sándor, »a békéscsabai népegylet elleni vizsgálat tárgyában«, a belügyministerhez;

április 9-éről: Vlád Aurél, »a bukovinai csángók telepítése tárgyában«, a földmívelésügyi ministerhez.

Elnök javasolja, hogy az interpellatiókra az ülésszak elején hozott határozathoz híven a képviselőház 1/2 2 órakor térjen át.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

2761. Következik Vajda Sándor képviselő ügye, kit az elnök a Ház tegnap hozott határozata alapján felszólít mentségének előterjesztésére, a mi megtörténvén, elnök felteszi a kérdést, hogy kivánja-e a Ház Vajda Sándor képviselőt a házszabályok 221. §-a alapján jegyzőkönyvi megrovásban részesíteni, igen vagy nem? Felhivja a képviselőket, hogy a kik Vajda Sándor képviselőt jegyzőkönyvi megrovásban kivánják részesíteni, álljanak fel.

A Ház felállás és ülvemaradás által megejtett szavazással Vajda Sándor képviselőt jegyzőkönyvileg megrója.

2762. Következik napirend szerint »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása; melyhez hozzászól Szontágh Andor, ki beszédét a hosszantartó nagy zaj miatt nem folytathatván, elnök az ülést 10 perczre felfüggeszti.

Szünet után Szontágh Andor folytatja beszédét, mely alatt az elnöki széket Rakovszky István foglalja el, ki Szontágh Andor beszédének befejezése után jelenti a Háznak, hogy több mint húsz képviselő irásban azt a kérelmet intézte hozzá, hogy zárt ülés tartassék, mit az elnök elrendel, felszólítván távozásra a karzati közönséget, mely időre az ülést 5 perczre felfüggeszti.

Zárt ülés befejezése után elnök az ülést 10 perczre felfüggeszti, melynek leteltével az ülést újból megnyitja, felszólítván a jegyzőt a következő szónok felhivására; a napirenden lévő törvényjavaslathoz többek felszólalása után Vlád Aurél képviselő az idő előrehaladottságára és az interpellatiókra való tekintettel kéri beszédének a legközelebbi ülésre való elhalaszthatását.

A Ház megengedi, hogy Vlád Aurél képviselő beszédét a legközelebbi ülésen mondhassa el.

2763. Következnének az interpellatiók. Mielőtt ezekre áttérne a Ház, elnök javaslatot tesz a legközelebbi ülés ideje és napirendjére s javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését 1907. évi április hó 12-én d. e. 10 órakor tartsa, melynek napirendjére tüzessék:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól s a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat s ezzel kapcsolatos kérvények tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

2764. Következnek az interpellatiók s miután az interpellatiót bejegyzett képviselők közül Szkicsák Ferencz eláll a szótól és Hencz Károly nem volt jelen, gróf Bethlen István terjesztette elő interpellatióját a ministerelnökhöz, »a román irredentista-mozgalmak tárgyában«.

Az interpellatió kiadatik a ministerelnöknek.

2765. Pető Sándor és Vlád Aurél kérik az idő előrehaladottságára való tekintettel interpellatióik elhalasztását a legközelebbi interpellatiós napra.

A Ház a kért halasztást megadja.

A napirend ki lévén merítve,

elnök az ülést 2 óra 25 perczkor bezárja.

Az 1907. évi április hó 12-én tartott

137. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

2766. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2767. Elnök jelenti, hogy Meskó László képviselő választása óta harmincz nap eltelt s hogy a Curiától vett értesítés szerint választásának érvényessége kérvénynyel nem támadtatott meg.

Minthogy a választás ellen panasz vagy kifogás nem tétetett, nevezett képviselő végleg igazolt képviselőnek jelentetik ki.

2768. Elnök bemutatja a horvát-szlavon-dalmát országgyülés elnökének levelét, melylyel megküldi a megüresedett nyolcz képviselői helyre kiküldött Georgievics Tivadar, Lorkovics Iván, Muacsevics Vazul, Novoszelo Mátyás, Rojč Milán, Supilo Ferencz, Turkovics Drágán Péter és Vrbanics Ferencz megbizóleveleit.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatnak az igazolási állandó bizottságnak.

2769. Elnök bemutatja Ung vármegye közönségének feliratát az iránt, hogy a magyar nyelv az elemi iskolákban eredményesebben taníttassék.

Letétetik a Ház asztalára és a most tárgyalás alatt lévő törvényjavaslattal egyidejűleg nyer elintézést.

2770. Elnök bemutatja:

Jász-Nagykún-Szolnok és Ung vármegyék közönségének feliratait, a hadügyi költségek emelése ellen;

Ung vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a harmadik egyetemnek Kassán leendő felállítása és a magas czukorárak leszállítása végett;

Pécs szab. kir. város közönségének kétrendbeli feliratát, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében és a húsdrágaság megszüntetése tárgyában;

Csongrád vármegye közönségének feliratát, a honvédség egyenruhájának magyar jellege érdekében;

Hont vármegye közönségének feliratát, a munkásbajok orvoslása iránt;

Jász-Nagykún-Szolnok vármegye közönségének feliratát, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő felhasználása ügyében;

Szabolcs vármegye közönségének feliratát és
a krassói függetlenségi pártgyülésnek, Pilisy István képviselő útján beadott kérvényét, a gazdasági önállóság kivivása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2771. Somogyi Aladár, mint a naplóbiráló bizottság előadója, beterjeszti a naplóbiráló bizottság jelentését és kéri, hogy tekintettel az ügy sürgős voltára, annak kinyomatása s a legközelebbi ülésre leendő napirendre tüzése határoztassék el.

A Ház a jelentés sürgős kinyomatását, szétosztását s annak a holnapi ülés napirendjére leendő kitűzését elhatározza.

2772. Következett napirend szerint: »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat s ezzel kapcsolatos kérvények tárgyalása, melyhez hozzászólnak: Melzer Vilmos, gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi minister és Novacu Aurél, s tekintettel arra, hogy a tárgyalásra szánt idő letelt, elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap, 1907. évi április hó 13-án d. e. 10 órakor tartsa s ennek napirendjére tűzze ki:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatását;
2. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását;
3. a naplóbiráló bizottság jelentését;
4. »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat s ezzel kapcsolatos kérvények tárgyalásának folytatását.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

Elnök az ülést

d. u. 2 óra 5 perczkor bezárja.

Az 1907. évi április hó 13-án tartott

138. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

2773. Elnök: Justh Gyula megnyitván az ülést, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2774. Elnök bemutatja:

Jász-Nagykún-Szolnok vármegye közönségének feliratát, a magyar nyelvnek az elemi iskolákban leendő eredményes tanítása iránt.

Letétetik a Ház asztalára és a most tárgyalás alatt levő törvényjavaslattal együttesen nyer elintézést.

2775. Jász-Nagykún-Szolnok vármegye közönségének feliratát, az állategészségügyi törvények reformja végett;

Sepsibükszád község birtokosainak, Brázay Zoltán képviselő útján beadott kérvényét, sérelmes birtokviszonyaik rendezése iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

2776. Zakariás János, a kérvényi bizottság előadója, beterjeszti a kérvények 29-ik sorjegyzékét, kéri annak kinyomatását, szétosztását s annak idején napirendre tűzését.

A Ház az előadói javaslathoz hozzájárul, — s a kérvények 29-ik sorjegyzékének kinyomatását, szétosztását és annak idején leendő napirendre tüzését elrendeli.

2777. Okolicsányi László, az igazolási állandó bizottság előadója jelenti, hogy Dunapatajon 1907. évi április hó 8-án megejtett pótválasztáson képviselővé választott Muzsa Gyula megbizólevelét megvizsgálva, azt kifogástalannak találta s a házszabályok 12. §-ának *a*) pontja alá sorozta, javasolja, hogy Muzsa Gyulát a kérvény, illetve panasz benyujtására megszabott 30 nap fentartásával igazolt képviselőnek mondja ki.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház az előadói javaslatot?

A Ház az előadói javaslatot elfogadja.

Elnök javasolja, hogy Muzsa Gyula képviselő az V-ik osztályba soroztassék, miután ezen osztályban van legkevesebb képviselő.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárulván, Muzsa Gyula képviselőt az V-ik osztályba sorozza.

2778. Thorotzkai Miklós gróf jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyv újabb bejegyzést nem tartalmaz, az interpellatiós könyvben Pető Sándor és Vlád Aurél két régebbi bejegyzésén kivül, melyre halasztást kértek és kaptak a Háztól,

április hó 12-éről Polit Mihály a következő interpellatiót jegyezte be a ministerelnökhöz intézve:

»a maczedóniai kérdésben és ennek kapcsán monarchiánk és Oroszországnak e kérdésben foglalt álláspontjára nézve.«

Elnök javasolja, hogy az interpellatiókra a Ház d. u. $^1/_2$ 2 órakor térjen át.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

2779. Következik napirend szerint a naplóbiráló bizottság jelentése, a képviselőház április 8-án tartott üléséről felvett gyorsirói jegyzeteknek Vajda Sándor képviselő által eszközölt illetéktelen megkorrigálása tárgyában, melyet a bizottság előadója, Somogyi Aladár ismertet s kéri a Házat, hogy a naplóbiráló bizottság 458. sz. jelentését vegye tudomásul.

A jelentéshez hozzászól Miháli Tivadar képviselő s beterjeszti a következő indítványt:

»A Ház a jelentésnek a sértő versszak kihagyását elrendelő részét tudomásul veszi azzal, hogy ezen verseknek gyorsirói naplóba való felvétele csempészetnek nem minősíthető, miután Vajda Sándornak beismerése alapján a Ház megállapította s a bizottsági jelentés is constatálja, hogy Vajda azon verseket a Házban felolvasta, csak oly halkan, hogy a gyorsirók azokat meg nem hallották.«

Többek felszólalása után elnök a vitát bezárja s miután az előadó megjegyzéseit megtette, felteszi a kérdést akként, hogy helyeslőleg tudomásul veszi-e a Ház a naplóbiráló bizottság jelentését — igen vagy nem? Elfogadás esetén elesettnek lesz tekintendő Miháli Tivadar indítványa, melyet a jelentéssel szembe fog állítani.

A Ház a kérdésnek ekként leendő feltevéséhez hozzájárulván, felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás útján a naplóbiráló bizottság jelentését helyeslőleg tudomásul veszi — s ekként Miháli Tivadar indítványát elveti.

2780. Elnök jelenti, hogy a gyorsiroda tagjai ezen incidensből kifolyólag igazoló jelentést intéztek hozzá azon kéréssel, hogy ezen igazolásukat a Házzal közölje. Minthogy azonban ezen ügyben a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot megindította, javasolja a Háznak, hogy ez az igazoló jelentés is ezen vizsgálat actáihoz csatoltassék.

A Ház az elnök jelentését tudomásul veszi és javaslatához hozzájárul.

2781. Következik napirend szerint »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása s ezzel kapcsolatos kérvények tárgyalása; melyhez többek közt felszólal Vlád Aurél s beszéde végén beterjeszti a következő határozati javaslatot:

»Utasítja a Ház a vallás- és közoktatásügyi minister urat, hogy törvényes hatáskörén belül haladéktalanul intézkedjék az iránt, hogy a hazánkban dívó nyelvek a különböző vidékeken és nyelvterületeken elhelyezett állami tanító-képezdékben oly mérvben taníttassanak, hogy az azokból kikerülő tanítók a növendékeket anyanyelvükön oktatni képesek legyenek.«

Vlád Aurél s. k., Dr. Miháli Tivadar s. k., Maniu Gyula s. k, Blahó Pál s. k., Dr. Manojlovits János s. k., Dr. Musitzky Döme s. k., Polit Mihály s. k., Mrksity Jása s k., Szkicsák Ferencz s. k., Brediceanu Coriolán s. k., Damián Vazul s. k., Dr. Popovics György s. k, Novacu Aurél s. k.

Vlád Aurél után Baloghy Ernő képviselő szólal fel a javaslat mellett, ki beszédét befejezvén, elnök felhívja a jegyzőt a következő szónok felhivására.

Jegyző felszólítja Blahó Pált, ki távol lévén, felszólíttatik Ártim Mihály, ki szintén távol volt.

Elnök kérdést intéz a Házhoz, hogy van-e valaki, a ki a tárgyalás alatt lévő javaslathoz kiván felszólalni, s miután szólásra senki sem jelentkezett,

elnök az általános vitát bezárja.

2782. Az interpellatiókra szánt idő elérkezvén, elnök javaslatot tesz a következő ülés idejére és napirendjére nézve: javasolja, hogy a Ház hétfőn, 1907. április 15-én d. e. 10 órakor tartson ülést, melynek napirendjére tüzessék:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti tanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul

2783. Következnek az interpellatiók:

Pető Sándor interpellatiója a belügyministerhez következőkép hangzik:

»1. Helyesnek találja-e a belügyminister úr a békésvármegyei alispán azon eljárását, hogy a békéscsabai népegyletből kizárt két tag feljelentése alapján ezen egylet ellen elrendelt vizsgálatot nem a vezetőség meghallgatásával és a könyvek esetleges bekivánásával és nem is a helyi hatóság közreműködésével, hanem azzal vezette be és olykép foganatosította, hogy rendőrökkel behatolt a vármegye központi hivatalnokaival együtt az egyletbe és onnan a könyveket elvitte?

2. Helyesnek találja-e a belügyminister úr, hogy bár a feljelentés lényegileg csak az egyleti könyvek vitelére, a költségvetés hiányára stb. vonatkozott, a vizsgálat mégis ki lett terjesztve arra is, hogy milyen politikai vonatkozású beszédeket szoktak ott tartani — a mi politikai üldözés feltevésére adhat alkalmat?

3. Hajlandó-e a belügyminister úr utasítani az alispáni hivatalt, hogy a felhozott panaszokra nézve hallgassák ki az egylet vezetőségét és hallgassák ki azon bejelentett tanukat is, a kiket a panasz megczáfolására és rosszhiszeműségének igazolására az egylet vezetősége ezen czélból bejelentett?«

Az interpellatió kiadatik a belügyministernek.

2784. Vlád Aurél képviselő nincs jelen, következik tehát Polit Mihály képviselő interpellatiójának előterjesztése.

A ministerelnöknek az interpellatióra nyomban megadott válaszát

a Ház tudomásul veszi.

Elnök az ülést

d. u. 2 óra 40 perczkor bezárja.

Az 1907. évi április hó 15-én tartott
139. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

2785. Az elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a folyó hó 13-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet, az elnök észrevételére és egyszerű szavazás útján keletkezett határozatával akként hitelesíti, hogy az 5-ik oldal első 14 sorát, a mely a 138-ik ülésben fölmerült oly házszabályvita lefolyását tünteti föl, a mely vita során határozat nem keletkezett, tehát a házszabályok 267. §-a értelmében a jegyzőkönyvbe nem foglalandó, — kitörülni rendeli.

2786. A ministerelnöknek háromrendbeli, az elnök által bemutatott átiratának azon tartalmát, hogy

»a Lotz Károly művészi hagyatékának az állam részére való megszerzéséről«, —

»az Országos Ráth György-Muzeum létesítéséről«, —

»a bicske-székesfehérvár-sárbogárdi helyi érdekű vasutak részvénytársaság székesfehérvár-sárbogárdi és székesfehérvár-bicskei vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítéséről«, —

»az eger-putnoki helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»az 1887. évi XX., 1891. évi X. és 1896. évi IV. törvényczikkek módosításáról« szóló törvényjavaslatokat Ő Felsége szentesítvén, azok, mint ez idei XII., XIII., XIV., XV. és illetőleg XVI-ik törvényczikkek, az »Országos Törvénytár« útján kihirdettettek, —

a Ház tudomásul veszi.

2787. Alsófehér vármegye közönségének feliratát az iránt, hogy a magyar nyelv az elemi oktatásban eredményesen taníttassék, — továbbá

az országos magyar szövetségnek, Nagy Dezső, —

az országos katholikus tanügyi tanácsnak, Baross Jusztin, —

a pancsovai görög-keleti szerb egyházközségnek, Musitzky Döme, — végül

Ungurián Manó temesvári lakosnak, Brediceanu Coriolán képviselők útján beadott s a nem állami tanítókra vonatkozó törvényjavaslatot tárgyazó, s az elnök által bemutatott kérvényeit

a Ház a végből rendeli a Ház asztalára letétetni, hogy azok a jelen ülés napirendjére kitűzött törvényjavaslattal együttesen nyerjenek elintézést.

2788. Bemutatja az elnök:

Alsófehér vármegye közönségének a hadügyi költségek emelése ellen, — illetve az 1848/9-iki honvédek és azok özvegyei

érdekében, és illetőleg a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata iránt intézett háromrendbeli, —

Szatmárnémeti sz. kir. város közönségének az adórendszer reformja végett intézett, — végül

Versecz sz. kir. város közönségének a városi tisztviselők fizetésének rendezését tárgyazó feliratát.

Ezen feliratokat a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

2789. A házszabályok 144. §-a utolsóelőtti bekezdésének rendelkezéséhez képest

bejelenti az elnök, hogy Kecskeméthy István országgyülési képviselőre nézve, hozzá, irásbeli összeférhetlenségi bejelentés érkezett. — Minthogy azonban a vonatkozó beadvány nem felel meg a házszabályok idézett §-ában megszabott kellékeknek, — a bejelentést elutasította és a Ház irattárába helyezte el.

2790. A megállapított napirend értelmében áttért a Ház »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalására.

Tanácskozás közben a tárgyalásra szánt idő letelvén, az elnök indítványára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

2791. Az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a f. hó 16-án délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendére:

az elnök előterjesztéseit s irományok bemutatását; továbbá »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat és ezzel kapcsolatos kérvények tárgyalásának folytatását tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi április hó 16-án tartott

140. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

2792. Az elnök által megnyitott ülésben a jegyző felolvassa a f. hó 15-én tartott, közvetlenül előző, ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

2793. Sándor Pál és Beniczky Ödön képviselőknek az elnökhöz intézett és a Háznak bemutatott leveleikben foglalt kérelmükhöz képest

a Ház négy heti és illetőleg harmincz napi szabadságidőt engedélyez.

2794. Az elnök bemutatja:
Bihar vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, az 1848/49-iki honvédek és azok özvegyei érdekében, illetőleg az adórendszer reformja iránt; továbbá

Rónay Ferencz jászkiséri lakosnak, Nagy Emil képviselő útján beadott kérvényét, márczius 15-ének nemzeti ünneppé való nyilvánítása iránt.

A feliratokat és kérvényt a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottsághoz utalja.

2795. A megállapított napirend szerint áttért a Ház »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat s erre vonatkozólag beadott kérvények tárgyalásának folytatására.

Miután mindazok, a kiket a házszabályok 213. §-a értelmében a zárszó joga megillet és jelen voltak, beszédeiket elmondták, az elnök a kérdés föltételére nézve megtette javaslatát, a melyhez a Ház hozzájárulván, az elnök a kérdést a következően tette föl: »Elfogadja-e a Ház a tárgyalás alatt álló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, szemben Polit Mihály, Goldis László, Miháli Tivadar, Vajda Sándor és Szkicsák Ferencz és társaik határozati javaslataival, igen, vagy nem?«

Az ezen kérdés fölött elrendelt és foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti a határozatot, mely szerint

a Ház »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja és ezzel a Polit Mihály, Goldis László, Miháli Tivadar, Vajda Sándor és Szkicsák Ferencz képviselők által benyujtott határozati javaslatokat elveti.

2796. Felolvastatván a Vlád Aurél által benyujtott határozati javaslat, az elnök fölteszi a kérdést: »Elfogadja-e a Ház a Vlád Aurél képviselő által benyujtott határozati javaslatot, igen, vagy nem?«

A Ház az ezen kérdés fölött megejtett egyszerű szavazás útján létrejött határozatával, Vlád Aurél határozati javaslatát elveti.

2797. Áttérvén a Ház az általánosságban elfogadott törvényjavaslat részletes tárgyalására, föl lett olvasva a törvényjavaslat czíme.

Az ehhez szólásra jelentkezett Molnár János képviselő, a házszabályok 207. §-ára hivatkozva, a Ház engedélyét kéri, hogy beszédében más tárgyról is szólhasson.

Az elnök által megkérdezett Ház, Molnár János képviselőnek a kért engedélyt megadja.

2798. Molnár János képviselő a czímhez a következő ellenindítványt nyujtja be:

A czímben a »hitfelekezeti« szó helyett: »hitvallásos« szó teendő.

Maniu Gyula képviselő a törvényjavaslat czíme helyett, benyujtott ellenindítványával, a következő szöveget indítványozza:

»Törvényjavaslat a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól és szolgálati viszonyairól, valamint a magyar nyelvnek a nem állami elemi népiskolákban való tanításáról.«

Szólásra senki sem lévén följegyezve és az elnök kérdésére sem jelentkezvén felszólalni kivánó képviselő, az elnök a czím fölötti vitát bezárja és felolvastatván mind a két ellenindítványt, a kérdés föltételére nézve megkérdezett Ház beléegyezésével fölteszi a kérdést: »Elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat czímét, a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul, szemben Molnár János és Maniu Gyula képviselők ellenindítványaival, igen vagy nem?«

A Ház, egyszerű szavazás útján létrejött határozatával, a törvényjavaslat czímét a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, változatlanul fogadja el és ezzel Molnár János és Maniu Gyula ellenindítványait elveti.

2799. Fölolvastatván a törvényjavaslat 1-ső §-a, ezt

a Ház változatlanul fogadja el.

2800. A törvényjavaslat 2. §-ának tárgyalása során Óváry Ferencz képviselő a következő indítványt teszi:

A 2. §. 3-ik bekezdése végét a következően javaslom megtoldani:

»*Egy és ugyanazon állomáson segédtanítók egy évnél tovább nem alkalmazhatók.*«

Goldis László képviselő e §-hoz a következő módosítványokat nyujtja be:

1. A 3-ik bekezdésben ezen szavak: »*csakis a közigazgatási bizottság engedélye folytán, még pedig*« hagyassanak ki.

2. A 4-ik bekezdésben a második sorban »*legalább két*« szavak után tétessék e szó: „**padolt**“.

3. Az 5-ik bekezdés a következőkép módosíttassék:

»*A tanítók élethosszig választatnak. Minden megürült tanítói állomás legfeljebb egy év alatt, lehetőleg a következő iskolai év kezdetéig betöltendő és ezen idő alatt az iskolában segédtanító (tanítójelölt) alkalmazandó. — A tanító halála esetén özvegye és árvái a halálozásnak napjától számított félévig az egész fizetést és lakást élvezik.*«

4. Ezen bekezdés után tétessék egy újabb 6-ik bekezdés következő tartalommal:

»*Államsegélyes iskolánál a segédtanító fizetéséhez az állam is hozzájárul a rendes tanítói alapfizetéshez való hozzájárulási összeg arányában.*«

Csernoch János képviselő a tárgyalt §-hoz a következő indítványt teszi:

A 2. §. 4. pontjának végére tétessék:

»*Ez a jog megilleti akkor is, ha az ugyanazon iskolánál alkalmazott tanító és tanítónő házastársak.*«

Szkicsák Ferencz képviselő a tárgyalt §-hoz a következő indítványt teszi:

A 4-ik bekezdés utolsó mondata ekkép szövegeztessék:

»Több tanítóval biró iskoláknál a nőtlen tanítók és tanítónők természetben való lakását, illetőleg lakáspénzét, a mennyiben családi hozzátartozói nem laknak velük, a helyi iskolai hatóság a fentebbiektől eltérőleg is rendezheti.«

Tárgyalás közben a tanácskozásra szánt idő letelvén, az elnök javaslatára

a Ház a tárgyalást félbeszakítja.

2801. Annak bejelentésével, hogy a legközelebbi ülésben a ministerelnök, részben úgy is mint pénzügyminister válaszolni fog Petrovics István, Markos Gyula, Szkicsák Ferencz és Hodzsa Milán képviselőknek interpellatióira, az elnök javaslatot tesz a Ház legközelebbi ülésének idejére és napirendére nézve.

Az elnök javaslatának elfogadásával a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 17-én délelőtt 10 órakor tartja s ennek napirendére:

az elnök előterjesztéseit és irományok bemutatását,

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását,

»a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalását,

a ministerelnök-, úgy is mint pénzügyministernek bejelentett válaszait és az interpellatiók előterjesztését tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi április hó 17-én tartott

141. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: **Justh Gyula,** *Jegyző:* **Hammersberg László.**
utóbb: **Rakovszky István,** *alelnök.*

2802. Az elnök által megnyitott ülésben a jegyző felolvassa a f. hó 16-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

2803. Az elnök bemutatja:

a komáromi függetlenségi párt gyülésének, Szász József, — és

a győri ipartestületnek, Somogyi Aladár képviselők útján beadott kérvényeit, az önálló vámterület és nemzeti bank érdekében, — továbbá

a nagybányai ipartestületnek, Somogyi Aladár képviselő útján beadott kérvényét, egy alkalmas sztrájk-törvény meghozatala iránt.

A Ház a kérvényeket, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

2804. Ráth Endre jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben ujabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben a következő ujabb bejegyzések vannak:

1. e hó 15-éről Meczner Béla képviselő interpellatiója a földmívelésügyi ministerhez, »a Latorcza és Ticze folyók között fekvő, árvízzel sujtott községek érdekeinek megóvása tárgyában«;
2. e hó 15-éről Vlád Aurél képviselő interpellatiója a földmívelésügyi ministerhez, »a bukovinai csángók telepítése tárgyában«;
3. e hó 17-éről Pop Cs. István képviselő interpellatiója a belügyministerhez, »a belényesi népgyülés feloszlatása tárgyában«.

Az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy a ministerelnök-, úgy is mint pénzügyministernek már az előző ülésben bejelentett válaszaira és az interpellatiók előterjesztésére, a tanácskozásra rendelt idő lejárta előtt egy félórával, vagyis $1^1/_2$ órakor fog áttérni.

2805. A napirend szerint áttért a Ház »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairol és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat, nevezetesen pedig a javaslat 2. §-ának folytatólagos tárgyalására.

Hoffmann Ottó képviselő ezen §-hoz a következő indítványt terjeszti be:

A törvényjavaslat 2. §-ának újabb, hatodik bekezdéseül indítványozom, hogy tétessék a következő szöveg:

»Államsegélyes iskoláknál a tanító elhalálozása esetén félévig alkalmazandó segédtanító fizetéséhez, a közigazgatási bizottság véleményezése után, az állam is hozzájárulhat a rendes tanítói fizetés-kiegészítés arányában.«

Tóth János képviselő ezen §-hoz a következő indítványt teszi:

A 2. §. legvégére tétessék:

»Államsegélyes iskolánál a rendes tanító halála esetén, ha a tanító özvegyet vagy árvát hagy hátra, az alkalmazott segédtanító fizetéséhez, — a halálozásnak napjától számított félévig, az állam is hozzájárul abban az arányban, a mely arányban az elhalt rendes tanító fizetését kiegészítette.«

Goldis László képviselő, indítványának azon részét, melylyel ezen §-hoz egy új, hatodik bekezdést indítványoz, visszavonja.

Hoffmann Ottó képviselő, indítványát visszavonja.

Szkicsák Ferencz, indítványának egy részét visszavonja.

Szólásra több képviselő nem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és a kérdés föltételére nézve megkérdezett Ház beleegyezésével, részletekben, bekezdésenkint teszi föl a kérdéseket, és pedig: »elfogadja-e a Ház a 2. §. meg nem támadott első és második bekezdését a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok

szövegezése szerint, szemben Szkicsák Ferencz, toldást javasló indítványával, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján megnyilatkozott többséggel, a Ház a 2. §. első és második bekezdését változatlanul fogadja el.

2806. Ezután az elnök fölteszi a kérdést: »Elfogadja-e a Ház a 2-ik §. harmadik bekezdését a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, szemben Goldis László módosítványával, igen vagy nem?«

A Ház, egyszerű szavazás útján hozott határozattal, a 2. §. harmadik bekezdését a bizottságok szövegezése szerint fogadja el és ezzel Goldis László indítványának ide vonatkozó részét elveti.

2807. Az elnök ezután fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 2. §. harmadik bekezdéséhez Óváry Ferencz képviselő által indítványozott toldást, igen, vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján hozott határozatával, a Ház Óváry Ferencz képviselőnek ide vonatkozó indítványát elfogadja.

2808. Fölteszi ezután az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 2. §. negyedik bekezdését a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, a Goldis László képviselő által indítványozott kiegészítéssel, gen, vagy nem?«

A Ház a 2. §. negyedik bekezdését a bizottságok szövegezése szerint és a Goldis László által indítványozott kiegészítő pótlással fogadja el.

2809. Az elnök ezután fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a Csernoch János képviselő által a 2. §. negyedik bekezdéséhez indítványozott toldást, igen vagy nem?«

A Ház a Csernoch János képviselő által a 2. §. negyedik bekezdéséhez indítványozott toldást elfogadja.

2810. Fölteszi ezután az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 2. §. ötödik bekezdését a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, szemben Goldis László képviselőnek erre vonatkozó indítványával, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján hozott határozattal, a Ház a 2. §. ötödik bekezdését a bizottságok szövegezése szerint változatlanul fogadja el és ezzel Goldis László ide vonatkozó indítványát elveti.

2811. Ezután fölteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a Tóth János képviselő által a 2. §-hoz indítványozott új, hatodik bekezdést, igen vagy nem?«

A Ház a Tóth János által indítványozott új bekezdést elfogadja.

2812. A törvényjavaslat 3-ik §-ának tárgyalása során Vertán Endre előadó a következő módosítványt nyujtja be:

A 3-ik szakasz utolsó bekezdésébe ezen meghatározás helyett: »községi és hitfelekezeti tanító« — »községi és hitfelekezeti *rendes* tanító« teendő.

Bella Mátyás képviselő a következő módosítást indítványozza:

Az első kikezdés így módosítandó:

»A községi és hitfelekezeti elemi népiskoláknál alkalmazott rendes tanítók korpótléka következőképen állapíttatik meg:

5 évi szolgálat után			. . . .	200 K,
10 »	»	»	további	200 K,
15 »	»	»	»	200 K,
20 »	»	»	»	200 K,
25 »	»	»	»	100 K,
30 »	»	»	»	100 K.«

A harmadik kikezdés így módosítandó:

»A korpótlékokra azon szolgálati idő ad igényt, melyet a rendes tanító szabályszerű képesítéssel, az állomás végleges elfoglalásától megszakítás nélkül eltöltött.«

Tálos István képviselő a következő módosítást terjeszti elő:

A 2-ik és 3-ik korpótléknál »100 K« helyett: »200«, az 5-ik és 6-ik korpótléknál »200 K« helyett tétessék: »100 K«.

Goldis László képviselő a következő indítványt nyujtja be:

A 3-ik §. első bekezdése következőkép módosíttassék:

»A községi és hitfelekezeti elemi népiskoláknál alkalmazott rendes tanítók korpótléka minden 5 évi szolgálat után 200 koronában állapíttatik meg, a mely 6-szor ismétlődik úgy, hogy 30 évi szolgálat után a 6 korpótlék összege 1200 korona legyen.

A 6-ik bekezdés második mondata hagyassék ki s helyébe a következő mondat tétessék:

»Ennélfogva mindazok a tanítók, a kik a jelen törvény életbeléptetésének idejében az 1893-ik évi XXVI-ik t.-cz. 2. §-a alapján már az első 100 Ks ötödéves korpótlék élvezetében vannak, 1907. évi október hó 1-től kezdve még 100 K korpótlékban, azok pedig, a kik már a második 100 Ks korpótlékot élvezik, ugyanazon időponttól kezdve, még 200 K korpótlékban részesítendők «

Rakovszky Béla képviselő a következő módosítást indítványozza:

»A korpótlékok ekkép állapítandók meg:

5 évi szolgálat után			. . . .	200 K,
10 »	»	»	. . . .	200 K,
15 »	»	»	. . . .	200 K,
20 »	»	»	. . . .	200 K,
25 »	»	»	. . . .	200 K,
30 »	»	»	. . . .	100 K.«

A 6-ik bekezdés végére e szavak után: »még 100 K«, beszúrandó: »*illetőleg 200 K*«.

Máriássy Mihály képviselő a következő új bekezdést indítványozza:

»Ha valamely községi vagy hitfelekezeti népiskolánál alkalmazott rendes tanító állomáshelyét a szorgalmi idő letelte,

illetőleg a tanév befejezése előtt, az iskolafentartó engedélye nélkül, véglegesen elhagyja, elveszíti igényét arra nézve, hogy azon naptári esztendő akár a nyugdíjjogosultság, akár a korpótlék megállapításánál tekintetbe vétessék. Kivételt képez, ha a tanító más iskolához történt megválasztatása, házassága, hatóságilag igazolt betegsége miatt, vagy egyéb, tőle nem függött körülmény folytán hagyta el tanév közben állomáshelyét, köteles azonban ez esetben távozását az illetékes iskolafentartó és kir. tanfelügyelő előtt hitelesen igazolni.«

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi minister a következő módosítást indítványozza:

E szakasz első bekezdésében e szavak után: »10 évi szolgálat után további« — »100« helyébe tétessék: »200«.

Az első bekezdésben e szavak után: »20 évi szolgálat után«, »200« helyett tétessék: »100«.

Az utolsó bekezdés utolsó sorában e szavak után: »még 100«, toldassék: »illetőleg 200«.

Tálos István és Rakovszky Béla képviselők az ezen §-hoz benyujtott indítványaikat visszavonják.

Szólásra többé senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és a kérdés miként való föltételére nézve megkérdezett Ház beleegyezésével fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a javaslat 3. §-ának meg nem támadott részeit a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, igen, vagy nem?«

A Ház a 3-ik §. meg nem támadott részeit változatlanul fogadja el.

2813. Ezután fölteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 3-ik §. első bekezdését a bizottságok szövegezése szerint változatlanul, igen, vagy nem?«

A Ház a 3. §. első bekezdését nem fogadja el változatlan bizottsági szövegezésében.

2814. Az ekként el nem fogadott bekezdéshez, a beadott 3 módosítvány közül a gróf Apponyi Albert képviselőé állván legközelebb, az elnök, a Ház beleegyezésével úgy teszi föl a kérdést, hogy: »elfogadja-e a Ház a 3. §. első bekezdését gróf Apponyi Albert módosításával, szemben Bella Mátyás és Goldis László módosításaival, igen vagy nem?«

A Ház, egyszerű szavazás útján akként határoz, hogy a 3. §. első bekezdését gróf Apponyi Albert módosításával fogadja el és ezzel Bella Mátyás és Goldis László indítványainak ide vonatkozó részeit elveti.

2815. Az elnök ezután fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 3. §. harmadik bekezdését a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul, a Bella Mátyás által indítványozott módosítással szemben, igen, vagy nem?«

A megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti a Ház azon határozatát, hogy a Ház a 3. §. harmadik bekezdését a bizottságok szövegezése szerint, válto-

zatlanul fogadja el és ezzel a Bella Mátyás által indítványozott módosítást elveti.

2816. A 3. §. utolsó bekezdését illetőleg, miután Goldis László képviselő indítványának ide vonatkozó részét visszavonta, és az elnök kérdésére a Ház akként határozott, hogy ezen bekezdést nem fogadja el változatlanul a bizottságok szövegezése szerint, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház az ezen bekezdéshez Vertán Endre előadó által indítványozott módosítást, igen, vagy nem?«

A Ház az előadó módosítását elfogadja.

2817. Folytatólag fölteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 3. §. utolsó bekezdéséhez gróf Apponyi Albert képviselő által indítványozott módosítást, igen vagy nem?«

A Ház az ezen bekezdéshez gróf Apponyi Albert által indítványozott módosítást elfogadja.

2818. Máriássy Mihály képviselő

indítványát visszavonja.

2819. Felolvastatván a javaslat 4-ik §-a, a megindult vita során Csernoch János képviselő a következő módosító kiegészítést indítványozza:

A »javaslatára« szó után közbeszúrandó: »*hitfelekezeti intézeteknél az illetékes egyházi főhatóság véleményének meghallgatásával*«.

Jánoki Madocsányi Gyula képviselő a következő betoldásokat indítványozza:

A 3. sorban közbeszurandó: *a magyar nyelv sikeres tanítása terén*«, — továbbá »*az iskolafentartó meghallgatásával*«.

Bella Mátyás képviselő a következő ellenindítványt teszi:

»*A 4. §. kihagyandó.*«

Nagy Sándor képviselő a következő indítványt teszi:

Indítványozom, hogy a 4. §. második sorában ezen szavak: »*egy és ugyanazon helyen huzamosabb időn át alkalmazott és*« hagyassanak ki.

Goldis László képviselő a következő indítványt teszi:

A 4. §-ban a következő szavak: »*a közigazgatási bizottság és a kir. tanfelügyelő javaslatára*« helyett a következő szavak tétessenek: »*a községi tanítókra nézve a közigazgatási bizottság és a kir. tanfelügyelő, — a felekezeti tanítókra nézve pedig az illetékes egyházi főhatóság és a kir. tanfelügyelő javaslatára*«.

Jánoki Madocsányi Gyula képviselő a maga indítványát visszavonván, és szólásra többé senki sem jelentkezvén, a kérdés miként leendő föltételére nézve megkérdezett Ház beleegyezésével az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház, Bella Mátyás ellenindítványával szemben, általában a 4. §-t, igen, vagy nem?«

A Ház a 4. §-t, egyszerű szavazás útján, általában elfogadja és ezzel Bella Mátyás ellenindítványát elveti.

2820. Miután az elnök javaslatára a Ház abban állapodott meg, hogy Nagy Sándor indítványát szavazás szempontjából

két részre osztja, nevezetesen akként, hogy először is a fölött fog határozni, vajjon elfogadja-e azon szavak kihagyását: »egy és ugyanazon helyen«, és, ha ezt elfogadná, külön lesz a kérdés fölteendő, vajjon azon szavak is kihagyandók lesznek-e: »huzamosabb időn át alkalmazott és«, — az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház Nagy Sándor képviselő indítványának első részével szemben a bizottságok által javasolt illető szöveget, igen, vagy nem?«

A Ház, egyszerű szavazás útján, akként határoz, hogy a §. illető részeit a bizottságok szövegezése szerint fogadja el és ezzel Nagy Sándor indítványát mellőzi.

2821. Ezután az elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház Nagy Sándor indítványának azon részét, hogy ezen szavak: »huzamosabb időn át alkalmazott és« kihagyassanak, igen, vagy nem?

A Ház az indítvány ezen részét is mellőzi.

2822. Ezután az elnök azt a kérdést teszi föl: »elfogadja-e a Ház a 4. §-hoz Csernoch János képviselő módosítványát, igen, vagy nem?«

Az e kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti a Ház azon határozatát, hogy a Ház Csernoch János módosítványát elfogadja.

2823. Fölteszi ezután az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház az ezen §-hoz Goldis László által indítványozott módosítást, igen, vagy nem?«

A Ház Goldis László indítványát elveti.

A tanácskozásra szánt idő kimerülvén, az elnök javaslatára a Ház a tárgyalást félbeszakítja.

2824. Az elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 18-án délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendére:

az elnök előterjesztéseit és irományok bemutatását, továbbá »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatását tűzi ki.

2825. Ezután a ministerelnök mint pénzügyminister válaszol a belügyminister nevében is, »a Krassó-Szörény vármegyei tisztviselők ellen emelt vádak ügyében« Petrovics István képviselő által az 1906. évi október 20-án előterjesztett interpellatióra.

A választ a Ház tudomásul veszi.

2826. A ministerelnöknek a Markos Gyula képviselő által az 1906. évi október 24-én, »az Alldeutsch-Verband üzelmei ügyében« előterjesztett interpellatióra adott válaszát

úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul veszi.

2827. A ministerelnök, mint pénzügyminister válaszol ezután, a belügyminister nevében is Szkicsák Ferencz képviselő-

nek, »a Szmetenay János, Árva vármegyei főszolgabiró állítólagos visszaélései ügyében« az 1906. évi október 24-én előterjesztett interpellatiójára.

A Ház a választ tudomásul veszi.

2828. A ministerelnök, tekintettel az idő előrehaladt voltára, de még arra is, hogy Hodzsa Milán képviselő a mai ülésben meg nem jelenhetett, a Ház beléegyezését kéri abba, hogy a nevezett képviselő által az 1906. évi deczember 12-én »a Baranya-Szabolcs és környéke bánya- és kohómunkások szakegyletének feloszlatása tárgyában« előterjesztett interpellatióra máskor válaszolhasson.

A Ház a kért beleegyezést megadja.

2829. Az idő előrehaladt voltára való tekintettel Meczner Béla és Vlád Aurél képviselők megengedtetni kérik, hogy bejegyzett interpellatióikat a legközelebbi interpellatiós napon terjeszthessék elő.

A Ház a halasztást megadja.

2830. Pop Cs. István képviselőnek bejegyzett, a belügyministerhez »a belényesi népgyülés feloszlatása tárgyában« intézett s előterjesztett interpellatióját

a Ház a belügyi ministerrel közöltetni rendeli.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi április hó 18-án tartott

142. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

2831. Az elnök az ülést megnyitván, a jegyző felolvassa a f. hó 17-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

2832. Thaly László képviselőnek az elnök által bemutatott levelében foglalt kérelméhez képest

a Ház a folyó hó 22-ik napjától kezdődő hat heti szabadságidőt engedélyez.

2833. Az elnök, a házszabályok 188. §-a értelmében bejelenti, hogy nála Petrovics István képviselő mentelmi jogának megsértését jelentette be, azon alapon, hogy ellene a temesvári ügyvédi kamara fegyelmi eljárást folytat a nélkül, hogy, ezen esetre nézve, mentelmi joga föl volna függesztve.

A bejelentő képviselő vonatkozó beadványát a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a mentelmi bizottsághoz utasítja.

2834. Bemutatja az elnök:

Esztergom vármegye közönségének feliratát az iránt, hogy a magyar nyelv az elemi iskolákban eredményesen taníttassék; továbbá

a szabadkai gör. kel. szerb hitközségnek, Manojlovics János képviselő útján beadott s a nem állami tanítók jogviszonyai szabályozását tárgyazó törvényjavaslatra vonatkozó kérvényét.

Az elnök javaslatára a Ház a feliratot és kérvényt a Ház asztalára a végből rendeli letétetni, hogy azok a mai napirendre kitűzött törvényjavaslattal egyidejűleg nyerjenek elintézést.

2835. Esztergom vármegye közönségének a vármegyei autonomia megerősítése, az adórendszer reformja, az állategészségügyi törvények módosítása és a túlmagas czukorárak leszállítását czélzó intézkedések iránti négyrendbeli feliratát,

Szepes vármegye közönségének az 1848-iki honvédek nyugdíjának fölemelése érdekében kelt feliratát,

Komárom sz. kir. város közönségének a hadügyi költségek emelése ellen intézett feliratát, végül

a sepsiszentgyörgyi függetlenségi pártnak, Bene István képviselő útján, az önálló vámterület és a nemzeti bank létesítése iránt beadott kérvényét

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

2836. Hoitsy Pál, a pénzügyi bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentését, »a közösügyi kiadásokból a magyar szent korona országaira eső, de eddig törvényhozásilag még nem engedélyezett összegeknek törvénybe iktatásáról« szóló törvényjavaslat, továbbá

ugyanazon bizottság jelentését, »az 1907. évi pécsi országos kiállítás állami támogatásáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el s elhatározza, hogy azokat, az osztályok mellőzésével, annak idején fogja napirendre tűzni.

2837. Szász József, a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit, »az országos közlekedési tanácsról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a jelentések és a bizottságok által módosított törvényjavaslat kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el és elhatározza, hogy azokat annak idején fogja napirendre tűzni.

2838. Pogány Lajos, a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit, »az eger-putnoki helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el s elhatározza, hogy azokat, az osztályok mellőzésével, annak idején fogja napirendre tűzni.

2839. Pogány Lajos, a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit, »a sopron-kőszegi h. é. vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el és elhatározza, hogy azokat, az osztályok mellőzésével, annak idején fogja napirendre tűzni.

2840. Pogány Lajos, a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit, »a pétervárad-beocsini h. é. vasut engedélyezéséről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés fölött.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el s elhatározza, hogy azokat, az osztályok mellőzésével, annak idején fogja napirendre tűzni.

2841. Justh János, a földmívelésügyi bizottság előadója, beterjeszti a földmívelésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit, »a marokkói sáska irtásáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el és elhatározza, hogy azokat, az osztályok mellőzésével, annak idején fogja napirendre tűzni.

2842. Okolicsányi László, az igazolási állandó bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentését, a Horvát-Szlavon-Dalmátországok országgyülése által megválasztott Georgievics Tivadar, Lorkovics Iván, Muacsevics Vazul, Novoselo Mátyás, Rojč Milán, Supilo Ferencz, Turkovics Drágán Péter és Vrbanics Ferencz megbizóleveleinek megvizsgálása tárgyában.

A bizottság jelentése alapján a Ház Georgievics Tivadar, Lorkovics Iván, Muacsevics Vazul, Novoselo Mátyás, Rojč Milán, Supilo Ferencz, Turkovics Drágán Péter és Vrbanics Ferencz képviselőket végleg igazolt képviselőknek jelenti ki, egyúttal pedig, miután az igazolási állandó bizottság a maga jelentésében arra hívja föl a Ház figyelmét, hogy a nevezett képviselők megbizóleveleiben, továbbá a horvát-szlavon-dalmát országgyülés elnökének a Ház elnökéhez intézett átiratában közjogilag helytelen kifejezések vannak, ezen szempontból elhatározza, hogy a jelentést annak idején napirendre fogja tűzni, mi végből a jelentést kinyomatni és saját tagjai között kiosztatni rendeli.

2843. Az előző határozattal végleg igazolt képviselőknek tanácskozási osztályokba való sorolása válván szükségessé, az osztályokban mutatkozó hiányoknak megfelelőleg, az elnök által eszközölt sorshúzás útján

az első osztályba Georgievics Tivadar,
a harmadikba Muacseviss Vazul,
a negyedikbe Rojč Milán és Novoselo Mátyás,
a kilenczedikbe pedig Supilo Ferencz, Lorkovics Iván, Vrbanics Ferencz és Turkovics Drágán Péter lettek besorolva.

2844. Molnár Jenő, a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit, »a

budapesti helyi érdekű vasut részvénytársaság budapest-erzsébetfalva-dunaharaszti-i vonalából kiágazólag Erzsébetfalva község belterületére vezetendő h. é. vasutvonal engedélyezéséről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el és elhatározza, hogy azokat annak idején fogja napirendre tűzni.

2845. Molnár Jenő, a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit, »a rózsahegy-korytniczai h. é. vasut engedélyezéséről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el és elhatározza, hogy azokat annak idején fogja napirendre tűzni.

2846. Molnár Jenő, a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit, »a m. kir. államvasutak és a m. kir. posta- és távirda-intézet részére beszerzendő forgalmi eszközök, valamint a m. kir. államvasutak állomásain és vonalain szükséges beruházások költségeinek fedezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el és elhatározza, hogy azokat annak idején fogja napirendre kitűzni.

2847. A napirend értelmében áttért a Ház »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatására

A felolvasott 5-ik §-hoz Kaufmann Géza képviselő a következő módosítást indítványozza:

Az utolsó sorban »jövedelméből« után vétessék fel: *»vagy szolgálmányokból«.*

Szólásra többé senki sem jelentkezvén, az elnök a tanácskozást befejezettnek nyilvánítja és a Ház beleegyezésével akként mondja ki a kérdést fölteendőnek, hogy az eredeti szöveg szembe állíttassék Kaufmann Géza inditványával úgy, hogy, ha a Ház az eredeti szöveget fogadja el, akkor Kaufmann Géza módosítványa elesik, ellenesetben a §-t a módosítványnyal elfogadottnak fogja kijelenteni.

Ezután földteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a §-t változatlanul, Kaufmann Géza képviselő módosítványával szemben, igen vagy nem?«

A Ház a §-t nem fogadja el változatlanul, ellenben elfogadja a Kaufmann Géza módosítványával.

2848. A felolvasott 6-ik §-hoz szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 6-ik §-t változatlanul a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, igen vagy nem?«

A Ház a 6-ik §-t változatlanul fogadja el.

2849. A 7-ik §-hoz Kaufmann Géza képviselő a következő indítványt adja be:

Az első pontban »terményekben« után vétessék fel: »vagy szolgálmányokban«;

»november hava végén átadja« után vétessék fel: »az ingatlanok megmívelése körüli szolgálmányokat pedig kellő időben teljesíti«.

A második pont végéhez csatoltassék:

»Ha az iskolafentartó a szolgálmányokat nem teljesíti kellő időben, vagy, ha a tanító elfogadható indokból kénytelen felhagyni a gazdálkodással, akkor a szolgálmányoknak a törvény szerint megállapított pénzbeli egyenértékét követelheti.«

Suciu János képviselő a tárgyalt §-hoz a következő indítványt terjeszti elő:

»Indítványozom, hogy a tárgyalás alatt álló törvényjavaslat 7. §-ának második bekezdésében »a termény helyett annak« szavak után:

»az illető terményjárandóság esedékessége idején a legközelebbi terménypiaczon jegyzett középár szerinti« szavak szurassanak közbe.«

Csernoch János képviselő indítványt nyujt be az iránt, hogy a Kaufmann Géza által benyujtott módosítvány-szöveg végéhez tétessék: »az iskolai főhatóság beleegyezésével«.

Szólásra többé senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja.

Határozathozatal előtt

a vallás- és közoktatásügyi minister, annak fentartásával, hogy a vita további során új szakasz beiktatását ajánlja, — a 7-ik §-t visszavonja, s ezzel az ezen §-hoz tett indítványok tárgytalanokká váltak.

2850. A felolvasott 8-ik §-hoz Vlád Aurél képviselő a következő módosítványt nyujtja be:

»Indítványozom, hogy a 8-ik §. második bekezdésében ezen szavak helyett: »az összes adók levonásával az ugyanazon községben hasonló minőségű ingatlanért elérhető haszonbér szolgál« — a következő szavak tétessenek be: »a tiszta kataszteri jövedelem szolgál«.

Elnök a vitát bezárván, földteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 8-ik §-nak meg nem támadott részét változatlanul, a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint, igen, vagy nem?«

A Ház a 8-ik §. meg nem támadott részét változatlanul fogadja el.

2851. Ezután az elnök, felolvastatván a Vlád Aurél képviselő módosítványát, földteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 8-ik §. második bekezdését változatlanul, szemben Vlád Aurél módosítványával, igen vagy nem?«

Az ezen kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti a határozatot, mely szerint

a Ház a 8-ik §. második bekezdését változatlanul fogadja el, s ezzel Vlád Aurél módosítványát elveti.

2852. A felolvasott 9-ik §hoz Goldis László képviselő a következő indítványt teszi:

»A 9-ik §. második mondata helyett a következő mondat tétessék:

»A rendes tanítói állásra a jelen törvény *2-ik §-ának 3-ik és 5-ik bekezdésében, továbbá a 29-ik §-ában említett eseteket* kivéve, segédtanító nem alkalmazható.«

A tanácskozás befejezése után az elnök által föltett kérdésre, vajjon a Ház a §-t változatlanul fogadja-e el a Goldis László módosítványával szemben, igen, vagy nem?

a Ház akként határoz, hogy a 9-ik §-t Goldis László módosítványával fogadja el.

2853. A felolvasott 10-ik §-hoz Goldis László képviselő a következő indítványt teszi:

»A 10-ik §. második bekezdése után egy harmadik bekezdés tétessék, mely következőkép hangzanék:

»Az iskolafentartó hitközség kérelmére a tanítók összes járandóságait, a hitközség által beterjesztett kimutatás alapján a községi elöljáróság (városi tanács) hajtja be s szolgáltatja át az iskolafentartónak, minden díjazás nélkül.«

A vita bezárása után az elnök a kérdés föltételére nézve megkérdezett Ház beleegyezésével, fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 10. §-nak meg nem támadott bekezdéseit változatlanul, igen, vagy nem?«

A Ház a 10. §. meg nem támadott bekezdéseit változatlanul fogadja el.

2854. Ezután az elnök felolvastatja Goldis László indítványát s fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház Goldis László javaslatát, igen vagy nem?«

A föltett kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház Goldis László indítványát elveti.

2855. A javaslat felolvasott 11-ik §-ához Kaufmann Géza képviselő a következő módosítványt nyujtja be:

»veendők« szó helyett: »számítandók« tétessék;

»veendők« után szurassék: »de a kántori jelleg érintése nélkül«, s ennélfogva . . .«

Csernoch János képviselő a következő módosítványt terjeszti be:

A 4-ik sorban e helyett: »együttesen tanítói fizetésnek veendők«, teendő: járandóságok együttesen veendők számításba«.

Bella Mátyás képviselő a következő ellenindítványt teszi:

»A kántori járandóságok a tanítói teendőktől független teendőknek jutalmazása lévén, a tanító alapfizetésébe föl nem számíthatók.«

Vertán Endre előadó a következő módosítványt adja be:

A 11-ik §. 4-ik sorába e szavak: »kántori járandóságok« után: *»ez utóbbiak jellegének érintése nélkül együttesen fizetésnek számítandók«* stb.

Goldis László képviselő a következő indítványt teszi:

A 11-ik §-ban a szakasz végére a következő mondat tétessék:

»Minden ily esetben a tanítói díjlevélben a tulajdonképeni tanítói fizetés és a kántori járandóság külön-külön kitüntetendő.«

Csernoch János és Kaufmann Géza visszavonják módosítványaikat.

A tanácskozás befejezése után az elnök felolvastatja Bella Mátyás ellenindítványát s fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 11. §-t — fentartva a módosítások fölötti későbbi határozat lehetőségét — változatlanul, szemben Bella Mátyás ellenindítványával, igen vagy nem?

A Ház a 11-ik §-t elfogadja és Bella Mátyás ellenindítványát elejti.

2856. Ezután az elnök felolvastatja a Vertán Endre előadó módosítványát s kérdi a Házat, hogy a §-t az előadó módosítványával szemben fentartja-e változatlanul?

Az elnök kijelenti a határozatot, hogy a Ház a 11-ik §-t nem tartja fenn változatlanul, hanem az előadó módosításával fogadja el.

2857. Az elnök felolvastatván Goldis Lászlónak pótlást indítványozó módosítását, fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház Goldis László indítványát, igen vagy nem?

Az ezen kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás eredményeként az elnök kihirdeti a Ház azon határozatát, hogy a Goldis László indítványát elveti.

2858. Felolvastatván a 12-ik §., ehhez Kaufmann Géza a következő módosítványt terjeszti be:

Harmadik pont után vétessék fel:

»Tisztán magyar tannyelvű iskolák tanítóitól azonban az államsegély e czímen nem vonható és nem tagadható meg.«

Goldis László képviselő a következő indítványt teszi:

»A 12-ik §. 3-ik bekezdésének ezen utolsó szavai helyett: »az államsegély csak akkor vonható el, illetőleg azoktól, a kik azt még nem élvezték, csak akkor tagadható meg, ha azt fontos állami érdekek kivánják«, a következő szavak tétessenek:

»az államsegély nem vonható el, illetőleg azoktól, a kik azt még nem élvezték, nem tagadható meg, ha azok a jelen törvény egyéb rendelkezéseinek megfelelnek.«

A 4-ik bekezdés hagyassék ki.«

Bozóky Árpád képviselő a 12-ik §. helyett a következő szöveget indítványozza:

»12. §.

Ugy a községi, mint a hitfelekezeti elemi népiskolák fentartói kötelesek az iskoláikban alkalmazott rendes tanítók járandósá-

gait legkésőbb 1909. deczember 31-éig a jelen törvényben megállapított legcsekélyebb összegekig biztosítani akként, hogy tanítóik 1910. január elsejétől kezdve ebben a törvényben biztosított járandóságaikat tényleg meg is kapják.

Ha az iskolafentartók az első bekezdésben tárgyalt kötelezettségüknek eleget nem tettek; valamint akkor is, ha az iskolafentartók, vagy az általuk alkalmazott tanítók bármely tekintetben megszegik a népoktatásügyi törvények rendelkezéseit: iskolájukat a vallás- és közoktatásügyi minister beszüntetni köteles.

A beszüntetett községi vagy hitfelekezeti népiskola helyett állami népiskola állítandó föl, melynek személyi kiadásaihoz a politikai község az egyenes állami adó öt százalékával hozzájárulni tartozik; köteles azonfelül a község kellő számú és a törvényes követelményeknek megfelelő iskolaépületeket népiskolai czélokra az államnak használatul átengedni és, ha ilyenek nincsenek, építtetni, az iskolák évi dologi kiadásait (javítás, tisztogatás, fűtés, világítás, stb.) fedezni.

A községnek öt százalékos hozzájárulása abban a községben és a hozzácsatolt pusztákban kivetett összes egyenes állami adó után számítandó ki és az ekként előállott összeg egy tételben, minden évben legkésőbb október elsején az illetékes királyi adóhivatalba a község által befizetendő.

Ha a község a harmadik és negyedik bekezdésben tárgyalt kötelezettségének a községi iskolaalap jövedelmének felhasználásával eleget tenni nem tudna: a községben és a hozzácsatolt pusztákban előirt összes egyenes állami adó után, a község rendes költségébe évenkint felvett annyi községi pótadó vetendő ki, — és pedig mindenféle egyenes állami adó után egyforma mértékben és az önálló puszták adófizetőinek a községbeli adófizetőkkel ugyanazon kulcs szerint való megadóztatása mellett, a mennyivel a község a harmadik és negyedik bekezdésekben tárgyalt kötelezettségének teljesen megfelelni képes.«

Vlád Aurél képviselő a következő indítványt terjeszti elő:

Indítványozom, hogy a 12. §. 3-ik bekezdéséhez a következő pótlás iktattassék be folytatólag:

»A mennyiben az államsegély elvonása folytán az iskolafentartó az iskolát fentartani képtelen volna, az állását így elvesztő tanító nyugdíja-, esetleg végkielégítéséről az állam tartozik gondoskodni.«

Ugyanezen §. 5. bekezdéséhez a következő pótlást indítványozom:

»A minister beleegyezését csak abban az esetben tagadhatja meg, ha azon községben más, az összes tankötelesek befogadására alkalmas nyilvános iskola van.«

Bohus Károly képviselő a következő módosítványt nyujtja be:

Az első bekezdés második sorának ezen szavai után: »rendes tanítóknak járandóságait« — a következő szavak vétessenek be: *»ha arra azonnal képesek nem volnának«*.

Ezzel a módosítással összefüggőleg a 12. §. utolsó bekezdésének azon szavai után: »az előbb említett« — beveendők ezen szavak: *»és igénybe vett«*.

Damián Vazul képviselő a következő indítványt teszi:

»Indítványozom, hogy a 12. szakasz harmadik, negyedik, valamint az ötödik bekezdései egészen kihagyassanak.«

A napirend tárgyalására szánt idő letelvén és szólásra ezen §-hoz még többen lévén följegyezve, az elnök javaslatára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

2859. Az elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 19-én délelőtt 10 órakor tartja és annak napirendjére:

az elnök előterjesztéseit és irományok bemutatását, továbbá »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatását tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi április hó 19-én tartott

143. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

2860. Az elnök által megnyitott ülésben a jegyző felolvassa a f. hó 18-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

2861. Bemutatja az elnök a főrendiház elnökének arról értesítő átiratát, hogy a főrendiház »az ügyvédi rendtartásról szóló 1874. évi XXXIV-ik törvényczikk módosításáról« szóló törvényjavaslatot, a képviselőház által megállapított szerkezetben, módosítás nélkül, elfogadta.

Minthogy e szerint az említett törvényjavaslatra nézve az országgyülés két Háza között megegyezés jött létre, a Ház azt legfelsőbb szentesítés végett, Ő Felsége elé terjesztetni rendeli.

2862. A főrendiház elnöke arról értesítő átiratának tartalmát, hogy a főrendiház a függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottságban megüresedett tagsági helyekre rendes tagul gróf Wenckheim Istvánt, póttagul pedig gróf Pálffy Bélát választotta meg,

a Ház tudomásul veszi.

2863. Az elnök bemutatja a nyitrai ág. hitv. ev. esperességnek, Ivánka Milán képviselő útján beadott kérvényét, a nem állami tanítók viszonyai szabályozása tárgyában beadott törvényjavaslat ügyében.

A Ház a kérvényt a Ház asztalára a végből rendeli letétetni, hogy az a mai napirendre kitűzött törvényjavaslattal együttesen nyerjen elintézést.

2864. Bemutatja az elnök a verseczi szerbek és a verseczi németek gyüléseinek, Polit Mihály képviselő útján beadott kérvényeit, a tanítói törvényjavaslatok és az általános választójog tárgyában.

Az elnök indítványára a Ház akként határoz, hogy a kérvények letétessenek a Ház asztalára a végből, hogy azok első része a mai napirendre tűzött törvényjavaslattal együttesen nyerjen elintézést, — azután pedig adassanak ki a kérvényi bizottságnak, a kérvények második részét illető tárgyalás és jelentéstétel végett.

2865. Szatmár vármegye és Kolozsvár sz. kir. város közönségeinek az állategészségügyi törvények módosítása érdekében kelt feliratait, —

Kolozsvár sz. kir. város közönségének a húsdrágaság megszüntetése érdekében intézett feliratát, — és

özv. Mattyasovszky Jánosné rózsahegyi lakosnak, Szász József képviselő útján, nyugdíja ügyében beadott kérvényét

a Ház, tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottsághoz utasítja.

2866. A vallás- és közoktatásügyi minister beterjeszti a jelenleg részletes tárgyalás alatt álló s »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslatnak, általa a Ház közvetlenül előző ülésében visszavont 7. §-a helyett javasolt új §. szövegét.

A Ház a minister által indítványozott új törvényszakasz szövegét kinyomatni, saját tagjai között kiosztatni rendeli s elhatározza, hogy azt az említett javaslat részletes tárgyalása végén, az utolsó §. letárgyalása után fogja tárgyalni.

2867. A napirend értelmében áttért a Ház »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat és nevezetesen a 12-ik §. folytatólagos tárgyalására.

Ezen §-hoz gróf Apponyi Albert képviselő a következő módosítványt nyujtja be:

A 12. §-hoz teendő a 4-ik bekezdés végére:

»A mennyiben az államsegély elvonása folytán az iskolafentartó az iskolát egy éven belől megszünteti és a fizetéskiegészítésben részesült tanító az iskola megszünését követő egy félév alatt alkalmazást nem nyert, illetve nem nyugdijaztatott: az állását elvesztett tanítót az államtól addig élvezett egy évi államsegély összege illeti meg.«

Gróf Bethlen István képviselő a következő módosítványt terjeszti elő:

A 12. §. második bekezdése helyett a következő bekezdés vétessék fel:

»Az államsegélyért úgy az iskolafentartók, valamint a tanítók is folyamodhatnak. Igénybe vehető ezen államsegély jelen törvény életbe lépte után mindjárt, bármikor minden oly iskola tanítóira

nézve, mely e törvényben megállapított feltételeknek megfelel. Már létező iskolák, ha fentartóik vagy tanítóik a fentemlített határidőn belől segélyért nem folyamodtak, ilyent később csak akkor nyerhetnek, ha anyagi helyzetüknek időközben rosszabbodását a 15. §-ban körülirt eljárás útján kimutatják.«

Blahó Pál képviselő a következő indítványt adja be:

Harmadik bekezdés, a mely igy kezdődik: »Ha az állam« stb., törültessék.

A negyedik bekezdés a »tartozik« szó után következőkép megtoldandó:

»A ministernek államsegélyt megvonó határozata ellen az 1896-ik évi XXVI. t.-czikk rendelkezéseinek szem előtt tartásával a magyar kir. közigazgatási biróság előtt panasznak van helye.«

Leitner Adolf képviselő a következő indítványt teszi:

A §. végén új pontként a következő csatolandó:

»Ha a jelen §. harmadik pontja alapján elvont államsegély folytán, vagy a jelen törvény 13. §-ában tárgyalt esetben, vagy végül a jelen törvény 15-ik §-ának utolsó pontja esetében, az iskolafentartó elveszti iskolafentartási jogát, a tanító, a ki ily iskolánál volt alkalmazva, ha a jelen törvény által megkivánt képesítéssel bír, állami népiskolához nevezendő ki, ha kinevezésért folyamodik.«

Vlád Aurél képviselő, indítványának a harmadik bekezdésre vonatkozó részét visszavonja.

Veres József képviselő a következő indítványt terjeszti elő:

A 12. §. harmadik kikezdésének végére teendő:

»és az iskola főhatóságához intézett figyelmeztetés után az állami segély megtagadásának oka meg nem szünik.«

Szólásra többé senki sem jelentkezvén, az elnök a tanácskozást befejezettnek nyilvánítja és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház, fentartva a módosítások fölötti határozathozatalt, a 12-ik §-t, szemben Bozóky Árpád képviselő ellenindítványával, igen vagy nem?«

Az ezen kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás útján a Ház a §-t elfogadja és Bozóky Árpád ellenindítványát elveti.

2868. Ezután az elnök, szembeállítva a §. első bekezdésének a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok által javasolt változatlan szövegét a Bohus Károly képviselő indítványa szerint módosuló szöveggel, fölteszi a kérdést: »változatlanul fogadja-e el a Ház a 12. §. első bekezdését, igen vagy nem?«

A Ház az első bekezdést nem változatlanul, hanem a Bohus Károly indítványa szerint módosított szöveggel fogadja el.

2869. A tárgyalt §. második bekezdését illetőleg fölolvastatván gróf Bethlen István ellenindítványa, fölteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e azt a Ház, a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul, gróf Bethlen István ellenindítványával szemben, igen vagy nem?«

Az ezen kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a §. második bekezdését változatlanul fogadja el és ezzel gróf Bethlen István ellenindítványát elveti.

2870. A tárgyalt §. harmadik bekezdését illetőleg fölteszi az elnök a kérdést: megszavazza-e a Ház, az indítványozott módosítások fölötti határozathozatalt fentartva, a harmadik bekezdést, Damián Vazul és Blahó Pál törlésre irányuló ellenindítványaival szemben, igen vagy nem?

A Ház a harmadik bekezdést elfogadja és ezzel Damián Vazul és Blahó Pál indítványait elveti.

2871. Fölteszi ezután az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a Veres József által ezen bekezdéshez indítványozott hozzátoldást, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján a Ház a tárgyalt harmadik bekezdést Veres József toldásával fogadja el.

2872. Az elnök fölteszi ezután a kérdést: »elfogadja-e a Ház Goldis László képviselőnek a §. harmadik bekezdéséhez beterjesztett módosítványát, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján a Ház Goldis László módosítványának ide vonatkozó részét elveti.

2873. Ezután fölteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház Kaufmann Géza képviselőnek a §. harmadik bekezdéséhez benyujtott módosítványát, igen vagy nem?«

A Ház Kaufmann Géza módosítványát, egyszerű szavazás útján, elveti.

2874. Az elnök fölteszi a kérdést: »fentartva a módosítások iránti határozathozatalt, elfogadja-e a Ház a 12. §. negyedik bekezdését, a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezésében, szemben Damián Vazul és Goldis László képviselőknek ezen bekezdés törlésére irányuló ellenindítványaival, igen vagy nem?«

A Ház a bekezdést elfogadja s ezzel Damián Vazul és Goldis László ellenindítványait elveti.

2875. Az elnök ezután fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 12. §. negyedik bekezdéséhez gróf Apponyi Albert képviselő által indítványozott toldást, igen vagy nem?«

A Ház a gróf Apponyi Albert által indítványozott toldást elfogadja.

2876. Ezután kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 12. §. negyedik bekezdéséhez Blahó Pál képviselő által indítványozott toldást, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján a Ház a Blahó Pál által indítványozott toldást elveti.

2877. Fölteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 12. §. ötödik bekezdését a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezésében, szemben Damián Vazul törlésre irányuló ellenindítványával, igen vagy nem?«

A Ház a bekezdést elfogadja és ezzel Damián Vazul ellenindítványát elveti.

2878. Ezután az elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a 12. §. ötödik bekezdéséhez Vlád Aurél által indítványozott pótlást, igen vagy nem?«

A Ház Vlád Aurél indítványának ide vonatkozó részét elveti.

2879. Az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 12. §. hatodik bekezdéséhez Bohus Károly képviselő által indítványozott toldást, igen vagy nem?«

A Ház a Bohus Károly által indítványozott toldást elfogadja.

2880. Leitner Adolf képviselő

az ezen §-hoz beadott indítványát visszavonja

2881. A javaslat 13-ik §-a felolvastatván, a tárgyalás során Csernoch János képviselő a következően indítványozza a §-t pótoltatni;

»Ez a joga azonban újra föléled, ha az iskolafentartó később biztosítja tanítóinak legkisebb fizetését és korpótlékát.«

Bella Mátyás képviselő a következő indítványt teszi:

»Ha pedig a tanítói fizetés behajthatatlan, stb.« egész a szakasz végeig kihagyandó.«

Gróf Apponyi Albert indítványozza, hogy a §-hoz tétessék hozzá:

»mely azonban föléled, ha az iskolafentartó később, az államsegély igénybevételével akarja iskoláját újból fölállítani.«

Szólásra többé senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 13-ik §-t a bizottságok szövegezésében, Bella Mátyás kihagyást javasló indítványával szemben, igen vagy nem?«

A Ház a 13. §-t elfogadja és ezzel Bella Mátyás indítványát elveti.

2882. Ezután kérdi az elnök a Házat: »elfogadja-e a gróf Apponyi Albert által indítványozott hozzátoldást, szemben a Csernoch János által indítványozott toldással, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján keletkezett határozatával a Ház a gróf Apponyi Albert indítványát fogadja el és ezzel Csernoch János indítványát elveti.

2883. Felolvastatván a javaslat 14-ik §-a, a tanácskozás során Golids László képviselő a következő indítványt terjeszti be:

A 14-ik §. első bekezdése következőképen módosíttassék:

»A községi és hitfelekezeti tanítói fizetéseknek az iskolafentartók által saját anyagi forrásaikból kiszolgáltatandó s ezen

törvény életbelépte után megállapítandó mennyisége államsegély igénybevétele céljából, az ezen §. harmadik bekezdésében foglalt eset kivételével, le nem szállítható.«

Ezen első bekezdés után tétessék egy új 2-ik bekezdés, mely így hangzanék:

»Az iskolafentartók által kiszolgáltatandó ezen fizetések megállapításának módozatait a vallás- és közoktatásügyi minister rendeleti úton állapítja meg.«

Igy a 2-ik bekezdés 3-ik, a 4-ik pedig 5-ik lenne. Ezen, most már 5-ik bekezdés után tétessék egy új 6-ik bekezdés következő tartalommal:

»Az iskolafentartó hitfelekezet a tanítói javadalmak fedezése céljából híveire, azok egyenes állami adójának 25%-ánál nagyobb iskolai pótadót nem vethet ki.«

Csernoch János képviselő a következő indítványt terjeszti be:

A 14. §. 3-ik pontjának bekezdése helyett e stylaris módosítást indítványozom:

»*Ha valamely tanítói állásnak államsegélylyel kiegészített jövedelme*« stb.

Szólásra többé senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és kérdi: »elfogadja-e a Ház a 14-ik §. meg nem támadott részeit, a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 14-ik §. meg nem támadott részeit változatlanul fogadja el.

2884. Ezután fölteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a §. első bekezdését változatlanul, Goldis László módosítványával szemben, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján a Ház az első bekezdést változatlanul fogadja el és ezzel Goldis László módosítványát elveti.

2885. Kérdi ezután az elnök: »elfogadja-e a Ház a 14-ik §. harmadik bekezdését a bizottságok szövege szerint változatlanul, Csernoch János módosítványával szemben, igen vagy nem?«

A Ház a bekezdést nem fogadja el változatlanul, hanem elfogadja Csernoch János módosítványát.

2886. Az elnök ezután fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a Goldis László képviselő által a 14-ik §-hoz indítványozott új bekezdést, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján keletkezett határozatával a Ház Goldis László indítványát elveti.

A tanácskozásra szánt idő letelvén, az elnök javaslatára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

2887. Az elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 20-án délelőtt tiz órakor tartja s annak napirendére:

az elnöki előterjesztések s irományok bemutatását,

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását, végül »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatását tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi április hó 20-án tartott

144. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

2888. Az elnök az ülést megnyitván, a jegyző felolvassa a f. hó 19-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A jegyzőkönyvet a Ház észrevétlenül hitelesíti.

2889. Az elnök bejelentvén, hogy előterjeszteni valója nincs, —

Ráth Endre jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben újabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben, az utolsó interpellatiós napról a mai napra halasztott két interpellatión felül be van jegyezve:

április 18-áról Buza Barna interpellatiója, a pénzügyministerhez, »az osztálysorsjegyek elárúsítása s a nyeremények kifizetése körül űzött visszaélések tárgyában.«

A Ház elhatározza, hogy az interpellatiók előterjesztésére a tanácskozásra kitűzött idő lejárta előtt egy félórával, tehát $1^1/_2$ órakor fog áttérni.

2890. A napirend szerint áttért a Ház »a nem állami elémi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatására.

Felolvastatván a 15. §., ehhez Putnoky Mór képviselő a következő módosítványt adja be:

A 411. sz. t. j. 15. §-ának *d)* pontja utolsó bekezdése után teendő:

»de olyan iskolától, mely eddig is élvezett államsegélyt, vagy a mely az illető községben az egyedüli magyar tannyelvű iskola, a mennyiben a jelen törvény követelményeinek megfelel, a segély e czímen meg nem tagadható.«

Goldis László képviselő a következő indítványt terjeszti elő:

1. A 15-ik §. 2-ik bekezdésének *a)* pontja következőkép módosíttassék:

»a tanitói járandóságnak, illetőleg kántortanítói javadalomnak a község, illetve hitközség által saját anyagi forrásaiból kiszolgáltatandó és az ezek fedezetéül szolgáló jövedelmeknek mennyiségét; az erre vonatkozó eljárás módozatait a vallás- és közoktatásügyi minister rendeleti úton állapítja meg;«

2. A 2-ik bekezdés *b)* pontjában a következő szavak: »hogy magyar nyelven helyesen beszélni és írni, valamint tanítani is tud, és« — hagyassanak ki.

3. A 2-ik bekezdés *c)* pontjában e szavak helyett *»és 28. §-aiban«*, tétessék e kifejezés: »§-ában« . . .

4. Ugyancsak a 2-ik bekezdés *d)* pontja következőkép módosíttassék:

»megvizsgálja továbbá a közigazgatási bizottság azt is, hogy az illető iskola felszerelése megfelel-e a törvényes kellékeknek, valamint azt is, hogy az illető tanítónak osztályába, a kinek járandóságaihoz az iskolafentartó állami kiegészítést kér, hány mindennapi (6—12) éves tanköteles lesz utalva«.

5. A 2-ik bekezdés után tétessék egy új, következő bekezdés:

»Üresedésben lévő tanítói állásokra vonatkozólag az államsegély jelen §. 2-ik bekezdésének a), c) és d) pontjaiban foglaltaknak megállapítása alapján a vallás- és közoktatásügyi minister által kilátásba helyezhető, de az csakis a b) pontban foglalt feltételek beigazolása után lesz kiutalványozható.«

6. A 3-ik bekezdés hagyassék ki.

Vlád Aurél képviselő a következő indítványt teszi:

»A 15. §. utolsó bekezdéséhez a következő toldást indítványozom:

»Az államsegély azon esetre, ha az illető községben levő összes tankötelesek befogadására alkalmas más iskola nincs, nem tagadható meg.«

Blahó Pál képviselő a következő indítványt teszi:

a) pont alatt: »megállapítja« után: »a tanító magyar állampolgárságát«;

b) alatt: »megyei közoktatásügyi tanács, a mely az iskolafentartó egy képviselőjéből, kir. tanfelügyelőből, a megye egy képviselőjéből és három, két évre választott, megyei tanítóegyesület kebeléből kiszemelt, képviselőből állana: megállapítja a tanító törvényes képesítettségét, valamint azt, hogy magyar nyelven helyesen beszélni és irni, valamint tanítani is tud, továbbá oly községben, a hol a gyermekek túlnyomó része nem magyar ajkú, megállapítja a tanítónak a gyermekek anyanyelvében való jártasságát;

d) alatt az első sorban: »a közigazgatási bizottság« helyett: »megyei közoktatásügyi tanács«.

Az utolsó bekezdésben »30« helyett »*20*« veendő föl.

Szontágh Andor képviselő a következő indítványt teszi:

Stylaris módosítás a törvényjavaslat 15. §-ának *a)* pontjához:

1. tétessék ezen pontban két izben használt »hitközség« helyett: »hitfelekezet«;

2. az utolsó kikezdés módosíttassék ekként:

»a mennyiben az illető iskola tanköteleseinek összes száma« . . . stb.

Molnár János képviselő a következő módosítást indítványozza:

A 15. §. első bekezdésében a 3-ik sorban »az illetékes iskolai főhatóság értesítése mellett« helyett teendő ez: »az illető iskolai főhatóság kérelmére és értesítése mellett.«

Leitner Adolf képviselő a következő indítványt teszi:

A §. vége igy folytatandó:

»de ha az államsegély nélkül az iskolafentartó a jelen törvény által reá szabott kötelezettségeknek megfelelni nem tudna és ennek következtében az iskola megszünne, az ily iskolánál alkalmazva volt tanító, ha különben a jelen törvény által megkivánt teljes képesitéssel bir, — állami népiskolához nevezendő ki, ha kinevezéseért folyamodik és kinevezése ellen törvényes ok fenn nem forog«.

Damián Vazul képviselő a következő indítványt teszi:

»A 15. §. utolsó pontja egészben kihagyassék.«

A vita ezen állapotában

az elnök az ülést 10 perczre felfüggeszti.

2891. Az elnök az ülést újból megnyitván, bejelenti, hogy Sághy Gyula képviselő nála indítványt nyujtott be az iránt, hogy a Ház a folyó hó 23-ától kezdve, a most szőnyegen levő törvényjavaslat tárgyalásának tartamára, üléseinek idejét egy órával hosszabbítsa meg.

A házszabályok 203. §-a értelmében a Ház, ezen indítvány fölött, vita nélkül, legközelebbi ülésének végén, egyszerű szavazással fog határozni.

2892. Folytatva a napirenden levő törvényjavaslat s nevezetesen 15. §-a tárgyalását, Csernoch János képviselő a következő módositványt nyujtja be:

A 15. §. 1. bekezdésében a 3-ik sorban »főhatóság« után teendő: *»hozzájárulásával és«*.

Vertán Endre előadó a következő indítványt teszi:

»A 15. §. *b)* pontjában a jelen törvény 33. §-a helyett, a *32. §*-ra történjék hivatkozás.«

Szólásra többé senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és a kérdés föltételére nézve megkérdezett Ház beleegyezésével kijelentvén, hogy szavazásra a kérdéseket bekezdésenkint és illetve ezeken belül pontonkint fogja föltenni, — felolvastatja Molnár János és Csernoch János módosításait és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a tárgyalt §. első bekezdését változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a §. első bekezdését nem fogadja el változatlanul.

2893. Szembeállítva Molnár János és Csernoch János módosításait, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház Molnár János módosítványát, Csernoch János módosítványával szemben, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján keletkezett határozatával a Ház Molnár János módosítványát elveti és a §. első bekezdését Csernoch János módosításával fogadja el.

2894. Megállapítván az elnök, hogy a második bekezdés nem támadtatott meg, hanem annak csupán egyes pontjai,

kijelenti, hogy a második bekezdést a Ház elfogadja.

2895. Fölteszi ezután az elnök a kérdést: »fentartva a beadott módosítások iránt való határozathozatalt, elfogadja-e a Ház a §. második bekezdésének *a)* pontját, szemben Goldis László ellenindítványával, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján hozott határozattal a Ház a második bekezdés *a)* pontját elfogadja és ezzel Goldis László ellenindítványát elveti.

2896. Szontágh Andor képviselő a §. második bekezdésének *a)* pontjához beadott módosítványát visszavonván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a második bekezdés *a)* pontját a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezésében változatlanul, Blahó Pál módosítványával szemben, igen vagy nem?«

A Ház az *a)* pontot változatlanul fogadja el és ezzel Blahó Pál módosítványát elveti.

2897. A második bekezdés *b)* pontjához Goldis László, Blahó Pál és Vertán Endre előadó által beadott módosítványokat az elnök felolvastatván, megkérdezi a Házat a kérdés föltételére nézve s annak beleegyezésével fölteszi a kérdést: »változatlanul fogadja-e el a Ház a 15. §. második bekezdésének *b)* pontját, igen vagy nem?«

Kijelenti az elnök, hogy a Ház a *b)* pontot nem fogadja el változatlanul.

2898. Ezután kérdi az elnök a Házat: »elfogadja-e a Ház Goldis László imént felolvasott módosítását, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján a Ház Goldis László módosítását elveti.

2899. Az elnök ezután fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház Blahó Pál módosítását, igen vagy nem?«

A Ház Blahó Pál módosítását elveti.

2900. Kérdi ezután az elnök: »elfogadja-e a Ház az előadó módosítványát, igen vagy nem?«

A Ház az előadó módosítványát elfogadja.

2901. A §. második bekezdésének *c)* pontját illetőleg fölteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 15. §. második bekezdésének *c)* pontját változatlanul, szemben Goldis László módosításával, igen vagy nem?«

Az ezen kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti a határozatot, hogy a Ház a 15. §. második bekezdésének *c)* pontját, a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezésében változatlanul fogadja el és ezzel Goldis László módosítványát elveti.

2902. Az elnök felolvastatván Goldis Lászlónak a 15. §. második bekezdésének *d)* pontjával szemben beadott ellenindítványát, fölteszi a kérdést: »fentartva a módosítványok fölötti határozathozatalt, elfogadja-e a Ház a *d)* pontot a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegezésében, szemben Goldis László ellenindítványával, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján a Ház akként határoz, hogy a *d)* pontot elfogadja a bizottságok szövegezésében és ezzel Goldis László ellenindítványát elveti.

2903. Ezután az elnök, felolvastatván Blahó Pálnak a *d)* ponthoz benyujtott módosítványát, kérdi a Házat: »elfogadja-e a 15. §. második bekezdésének *d)* pontját változatlanul, Blahó Pál felolvasott módosításával szemben, igen vagy nem?«

A Ház a *d)* pontot változatlanul fogadja el és ezzel Blahó Pál módosítványát elveti.

2904. A 15. §. utolsó bekezdését illetőleg az elnök fölteszi a kérdést: »fentartva a benyujtott módosítványok fölötti határozathozatalt, elfogadja-e a Ház a 15. §. utolsó bekezdését, szemben Goldis László és Damián Vazul, kihagyásra irányuló ellenindítványaival, igen vagy nem?«

A föltett kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás útján akként határoz a Ház, hogy a 15. § utolsó bekezdését elfogadja és ehhez képest Goldis László és Damián Vazul ellenindítványait elveti.

2905. Kérdi ezután az elnök a Házat: »fentartja-e a Ház a 15. §. utolsó bekezdésének szövegét, szemben Szontágh Andor módosításával?«

A Ház az utolsó bekezdés eredeti szövegét nem tartja fenn, hanem azt Szontágh Andor módosításával fogadja el.

2906. Az elnök ezután fölolvastatja a Leitner Adolf által indítványozott toldást és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház Leitner Adolf imént felolvasott indítványát, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján hozott határozatával a Ház Leitner Adolf indítványát elveti.

2907. Fölolvastatván az elnök Putnoky Mór képviselőnek toldást indítványozó módosítását, fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a felolvasott indítványt, igen vagy nem?«

A Ház, egyszerű szavazás útján hozott határozattal, Putnoky Mór indítványát elfogadja.

2908. Az elnök felolvastatja a Blahó Pál képviselő által az utolsó bekezdéshez indítványozott módosítványt és kérdi a Házat: »elfogadja-e az eredeti szöveget, Blahó Pál módosításával szemben, igen vagy nem?«

A Ház a javaslat eredeti szövegét fogadja el és ezzel Blahó Pál módosítványát elveti.

2909. Felolvastatván az elnök Goldis Lászlónak, ezen §-hoz egy új bekezdést javasló indítványát, fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a felolvasott módosítást, igen vagy nem?«

A Ház Goldis László módosítását elfogadja.

2910. Az elnök felolvastatja Vlád Aurél által tett s e §-hoz toldást indítványozó módosítást és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a felolvasott módosítást, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján a Ház Vlád Aurél módosítványát elveti.

2911. Fölolvastatván a javaslat 16. §-a, a fölötte megindult vita során Goldis László a következő indítványt teszi:

»A 16. §. 5. sorában az »által« szó után tétessék a következő kifejezés: »az illető egyházi főhatóság meghallgatása után«.

Goldis László indítványát visszavonván és szólásra többé senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a javaslat 16. §-át változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 16. §-t változatlanul fogadja el.

2912. A felolvasott 17. §-hoz Csernoch János képviselő a következő módosításokat indítványozza:

A 3-ik sorban »ragaszkodás« után közbeszúrandó: »valamint vallásos erkölcsösség«;

ugyanott a 11-ik sorban: »jelvények« után: »*valláskegyeleti képek*«.

Zakariás János képviselő a következő módosításokat indítványozza:

az első bekezdéshez:

I. A negyedik mondatban a »valamint« szó után következő szöveg ekkép módosítandó:

»az iskolafentartó hatóság *meghallgatásával* megállapítandó«.

II. A második bekezdéshez:

Az első mondat a következőleg módositandó:

»E szakasz rendelkezéseinek végrehajtásáért első sorban a tanító, másodsorban az iskolaszék elnöke felelős.«

Goldis László képviselő a következő indítványt terjeszti elő:

A 17. §. 3-ik mondatában ezen szó: »tantermekben« után tétessenek a következő szavak: »*az illető hitfelekezet egyházi főpásztorainak,* valamint az iskolaügy iránt kiváló érdemeket szerzett s az illető hitfelekezethez tartozó magyar állampolgároknak *arczképei*« stb.

A 2-ik bekezdés utolsó mondata helyett a következő mondat tétessék:

»A befolyó pénzbüntetés az illető iskolának tankönyvekkel, tanszerekkel, történeti- és szemléltető képekkel való ellátására fordítandó.«

Tárgyalás közben a tanácskozásra szánt idő letelvén, az elnök javaslatára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

2913. Az elnök bejelentvén, hogy Hodzsa Milán képviselő a folyó évi márczius 12-én tett és a Ház ez évi márczius 13-iki ülésében ez évi április hó 22-ére indokolás végett kitűzött indítványát visszavonta, javaslatot tesz, hogy a Ház legközelebbi ülését a f. évi április hó 22-én délelőtt 10 órakor tartsa s annak napirendjét:

az elnök előterjesztései és irományok bemutatása, — továbbá

»a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól s a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása, végül, az ülés végén,

Sághy Gyula képviselőnek a mai napon, az ülések meghosszabbítása iránt tett indítványa fölött leendő szavazás képezzék.

A Ház az elnök javaslata értelmében határoz.

2914. Ezután Meczner Béla képviselő terjesztette elő a f. hó 15-én bejegyzett és a mai napra halasztott interpellatióját a földmívelésügyi ministerhez, »a Latorcza és Ticze folyók között fekvő, árvizzel sujtott községek érdekeinek megóvása tárgyában.«

A földmívelésügyi ministernek azonnal megadott válaszát úgy az interpelláló, valamint a Ház tudomásul veszi.

2915. Majd Vlád Aurél képviselő terjeszti elő a f. hó 15-én bejegyzett s a mai ülésre elhalasztott interpellatióját a földmívelésügyi ministerhez, »a bukovinai csángók telepítése tárgyában.«

A földmívelésügyi minister által nyomban megadott választ a Ház tudomásul veszi.

2916. Buza Barna képviselő, az idő előrehaladott voltára való tekintettel kéri, hogy a f. hó 18-án bejegyzett s a mai ülésre bejelentett interpellatióját a legközelebbi interpellatiós napon terjeszthesse elő.

A Ház a kérelemnek helyt ad.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi április hó 22-én tartott

145. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

2917. Elnök az ülést megnyitván, Hammersberg László jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2918. Elnök bemutatja:

Alsó-Fehér vármegye feliratait, az egyetemi oktatás decentralisatiója, a túlmagas czukorárak leszállítása és a katona-

ságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő átengedése tárgyában;

Budapest székesfőváros és Kassa város közönségének feliratait, az önálló vámterület és a nemzeti bank érdekében;

Esztergom vármegye közönségének feliratát a végett, hogy a vármegyei tisztviselők titkos szavazással választassanak;

Komárom város közönségének feliratát, egy külön városi törvény megalkotása iránt.

A Ház e feliratokat kiadja tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak.

2919. Elnök bemutatja a képviselőház pénztárának az 1906. év második felére vonatkozó számadását,

melyet a Ház megvizsgálás és jelentéstétel végett a számvizsgáló bizottságnak ad ki.

2920. Következik »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása, még pedig a 17. §. tárgyalásának folytatása, melynek során Okolicsányi László képviselő két módosítást nyujt be, úgymint:

1.

A 17. §. első bekezdésében ezen szavak: — »a magyar házához való ragaszkodás szellemét« — után teendő: *»és a magyar nemzethez való tartozás tudatát, valamint a valláserkölcsös gondolkodást«*.

2.

A 17. §. első bekezdésében ezen szavak: — »a törvényesen megállapított kitételekkel megjelölő« után teendő: »*magyar nyelvű*«.

Nagy Sándor képviselő a szakasz végéhez a következő pótlást indítványozza:

»*egyéb tekintetben az 1879 : XL. t.-cz. általános határozatai irányadók*«.

A vita bezárása után Csernoch János visszavonja módosításai közül azt, a mely a szakasz 3-ik sorába »valamint vallásos erkölcsösség« felvételét kivánta.

Ugyancsak visszavonja Zakariás János képviselő az általa beadott módosítások közül a másodikat.

Ezek után

a Ház a 17. §. első bekezdését Okolicsányi Lászlónak mindkét módosításával, továbbá Zakariás János első és Csernoch János második módosításával fogadja el. Goldis László első módosítványa két részben tétetvén fel szavazásra, a Ház annak azt a részét, mely *»az illető hitfelekezet egyházi főpásztordinak arczképei«*-re vonatkozik, elfogadja, ellenben ezen módosítvány további részét, valamint nevezett képviselő második módosítását elveti; és így a szakasz második bekezdését változatlanul fogadja el a bizottságok által ajánlott szövegben, megtoldva azt azonban a Nagy Sándor képviselő által a szakasz végére javasolt pótlással.

2921. A 18. §. tárgyalásánál Bozóky Árpád képviselő a szakaszszal szemben következő új szöveget indítványoz:

»18. §. A magyar állam területén, a horvát-szlavon terület kivételével, minden elemi népiskolában a tanítási nyelvnek magyarnak kell lenni. Ha a gyermek a magyar nyelvet nem érti, az elemi népiskola első és második osztályában a tanító kisegítő nyelv gyanánt a gyermek anyanyelvét is használhatja.«

Vlád Aurél képviselő a 18. §. törlését indítványozza.

Goldis László képviselő a 18. §. első bekezdésének 2-ik mondata helyett következő szöveget javasolja:

»A hitfelekezeti elemi népiskolákban, ha valamely tanító a tanítására bizott növendékek összes létszámának legalább 20%-a magyar anyanyelvű, vagy ha ezen összes növendékek között legalább 20 magyar anyanyelvű van, ezen gyermekekkel szemben mint tannyelv a magyar nyelv használandó.«

Indítványozza továbbá az első bekezdés harmadik mondatának kihagyását; valamint a harmadik bekezdés kihagyását is.

Nagy Ferencz képviselő a szakasz első bekezdésének második mondata helyett következő szöveg elfogadását indítványozza:

»Az olyan hitfelekezeti elemi népiskolákban, melyekben a beiratkozott növendékek között magyar anyanyelvűek vannak, ezekre nézve a magyar nyelv mint tannyelv használandó.«

E közben az idő előrehaladván,

a Ház a tárgyalás folytatását a jövő ülésre halasztja.

2922. Következik a határozathozatal Sághy Gyula képviselőnek a mult ülésen beadott és az ülések idejének egy órával való meghosszabbítását javasló indítványa felett,

melyet a Ház elfogad.

2923. Elnök javasolja, hogy a Ház következő ülését kedden, f. hó 23-án d. e. 10 órakor tartsa és ennek napirendje legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1907. évi április hó 23-án tartott

146. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *utóbb:* ***Návay Lajos,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

2924. Elnök az ülést megnyitván, jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

A magyar nyelv tanítása eredményének elbirálása a helyi viszonyok tekintetbevételével történik, és pedig kapcsolatosan a többi tantárgyak tanításának elbirálásával.«

Molnár János képviselő két módosítást nyujt be, u. m.:

I.

A 19. §-nak 3-ik sorában ezen szó után: »megállapitott«, teendő: »illetve, a hitfelekezeti iskoláknál, általa is elfogadott.«

II.

A 19. §. 4-ik sorában e szó után: »gyermek«, teendő: »az utolsó tanfolyam végén«.

Schmidt Károly képviselő indítványozza, hogy a szakasz utolsó mondatában a »magyarul« és »érthetően« szavak közé szurassanak be még e szavak: »életviszonyainak megfelelően«.

Bizonÿ Ákos képviselő következő két módosítás elfogadását ajánlja:

E szavak után: »minister által«, teendő: »*a hitfelekezeti iskolafentartó meghallgatásával*«.

Az utolsó sorban ezen szó után: »gyermek«, beszúrandók a következő szavak: »*a negyedik évfolyam bevégeztével.*«

A vita bezárása után Molnár János képviselő második módositását visszavonja.

Ugyancsak visszavonja Okolicsányi László képviselő új bekezdés felvételére irányuló indítványát.

Ezek után

a Ház a 19. §-t Zakariás János és Bizonÿ Ákos kétrendbeli módosításaival fogadja el, ellenben Goldis László, Molnár Jánosnak még vissza nem vont, és Schmidt Károly módosításait elveti, valamint elveti a Musitzky Döme által a szakasz helyett indítványozott szöveget is.

2927. A 20. §. tárgyalásának során Zakariás János képviselő új bekezdésként indítványozza a következőket:

»A nem magyar tanítási nyelvű községi és hitfelekezeti népiskolákban csak oly tankönyvek és taneszközök használhatók, a melyeknek használatát a vallás- és közoktatásügyi minister engedélyezte«.

Csernoch János képviselő következő két módosítás elfogadását ajánlja:

I.

Az 1. pontban »kötelességek tanítása« után közbeszúrandó: *községi iskolákban.*«

II.

Az 1. pont negyedik sorában »segédeszközök használatával« után teendő:

»hitfelekezeti iskolákban pedig a vallás- és közoktatásügyi minister által is jóváhagyott, vagy a mennyiben az iskolafentartó részéről fölterjesztett tanterv jóváhagyható nem volna, általa megállapitott tanterv szerint és óraszámban kizárólag az

általa is engedélyezett tankönyvek és tanítási segédeszközök használatával történik«.

Bozóky Árpád képviselő a szakasz helyett új szöveg elfogadását indítványozza, mely így hangzik:

»Nem magyar tanítási nyelvű községi és hitfelekezeti elemi népiskoláknál alkalmazott tanítók az államtól sem fizetéskiegészítést, sem korpótlékot nem kaphatnak.«

Goldis László képviselő indítványozza, hogy ezen szó »óraszámban« után tétessenek a következő szavak: »az illető iskola tanítási nyelvének épségben tartása mellett«.

A Ház a 20. §-nak első és harmadik bekezdését változatlanul fogadja el a bizottságok szövegezése szerint; a második bekezdést pedig Csernoch János képviselő módosításaival, mellőzve a Goldis László képviselő által e bekezdéshez benyujtott módosítványt.

A Ház a Zakariás János képviselő által indítványozott új bekezdést, és Bozóky Árpád képviselő által ajánlott szövegezését a szakasznak elveti.

2928. Következik a 21. §. tárgyalása.

Ennek folyamán Artim Mihály képviselő a következő javaslatot terjeszti elő:

»A tanítóválasztási eljárás a nép részére érintetlenül hagyatik az 1848 : XX. t.-cz. értelmében, csak »ha a tanítói állomásokra« stb. végig a második bekezdés, — a többi kihagyandó.

E közben a tárgyalásra szánt idő eltelvén,

a Ház a tárgyalás folytatását a jövő ülésre halasztja.

2929. Elnök javasolja, hogy a Ház következő ülését holnap, f. hó 24-én d. e. 10 órakor tartsa, következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. indítvány- és interpellatiós könyv felolvasása;
3. »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1907. évi április hó 24-én tartott

147. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***
utóbb: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

2930. Elnök az ülést megnyitván, jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2931. Elnök bemutatja a tasnádszántói és az újnémeti gör. kath. esperességi kerületek egyházközségeinek, Maniu Gyula képviselő útján beadott kérvényét, a nem állami tanítók viszonyairól szóló törvényjavaslat tárgyában.

A kérvény elnök javaslatára a Ház asztalára tétetik le és a most tárgyalás alatt levő törvényjavaslattal együttesen fog elintézést nyerni.

2932. Elnök bemutatja:

Debreczen város közönségének feliratát, »a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő átengedése végett;

a hajdúböszörményi függetlenségi pártnak, Benedek János, —

a ráczkevei függetlenségi pártnak, Lipthay Sándor, —

a makói függetlenségi pártnak, Justh Gyula, — és

a gyöngyösi ipartestületnek, Török Kálmán képviselő útján beadott kérvényét, az önálló vámterület és a nemzeti bank érdekében;

a zalamegyei gazdasági egyesületnek, Szilassy Zoltán képviselő útján beadott kérvényét, a kivándorlás korlátozása és a zugsajtó megrendszabályozása tárgyában;

a mezőtúri állami szolgáknak, Tóth János, — és

a lőcsei állami szolgáknak, Máriássy Mihály képviselő útján beadott kérvényét, helyzetük javítása iránt.

A Ház e feliratokat és kérvényeket kiadja tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak.

2933. Okolicsányi László, az igazoló állandó bizottság előadója jelenti, hogy a bizottság megvizsgálta:

Hainrikffy Pál, Tolna megye szakcsi kerületében, és

Ivánka Milán, Pozsony megye bazini kerületében megválasztott képviselők megbízó-leveleit.

Hainrikffy Pál megbizólevele rendben találtatván, a bizottság indítványozza, hogy illető képviselő a kérvény, illetve panasz beadására megszabott 30 nap fentartásával igazoltassék.

Ivánka Milán megbizólevele azonban, miután csak az április 3-án megtartott pótválasztásról szóló jegyzőkönyv lett beterjesztve, az előző márczius hó 19-én megtartott választásra vonatkozó jegyzőkönyv azonban nem, és így az egész választás szabályszerű lefolyása meg nem állapítható, kifogás alá esik; indítványozza ennek alapján a bizottság, hogy Ivánka Milán megbizólevele a házszabályok 39. §-a értelmében további eljárás végett egyik biráló bizottságnak adassék ki.

A Ház Hainrikffy Pál, Tolna megye szakcsi kerületében megválasztott képviselőt a 30 nap fentartásával igazolt képviselőnek nyilvánítja,

Ivánka Milán, Pozsony megye bazini kerületében megválasztott képviselő megbizó-levelét pedig sorshúzás útján további eljárás végett a II-ik biráló bizottságnak adja ki.

Egyben elnök ugyancsak sorshúzás útján Hainrikffy Pál képviselőt a VI-ik, Ivánka Milán képviselőt pedig a VII-ik osztályba osztja be.

igazgatási bizottság fegyelmi választmánya nyilvános ülésben és szóbeli eljárás mellett gyakorolja. Az itélet ellen felebbezéssel élhet az itélet hozatala-, illetve közlésétől 15 nap alatt úgy a tanító, mint az iskolaszék a közigazgatási birósághoz.«

Hoffmann Ottó képviselő határozati javaslatot nyujt be, mely így szól:

»Utasítja a Ház a közoktatásügyi minister urat, hogy évenként tegyen jelentést a képviselőháznak ama fegyelmi ügyekről, melyek a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat törvényerőre emelkedése után, a törvény 22. §-ának 1. *a)*, *b)* és *c)* pontjai alapján indíttattak.«

Goldis László képviselő következő három módosítást terjeszt elő:

1. A 22. §. 1. pont *a)* betü alatt foglaltak helyett a következő szöveg tétessék:

»ha a magyar nyelv tanítását elhanyagolja, vagy azt nem a jelen törvény 19. §-ában kitűzött czélnak megfelelő sikerrel tanítja, vagy ha a 16. és 17., illetve 20. §§. meghagyásának nem tesz eleget;«

2. Ugyanazon §. *d)* pontjában: »ha hitfelekezetek« szavak helyett tétessenek a következő szavak: »ha valamely hitfelekezet, nemzetiség« . . . stb.

3. Ugyanezen §. 3-ik pontjának első mondata helyébe a következő mondat tétessék:

»A fegyelmi vizsgálatot a közigazgatási bizottságnak e czélra kiküldött tagja teljesíti.«

Burdia Szilárd képviselő a 22. §. *a*) pontjának következő szövegezését javasolja:

»ha a magyar nyelv tanítását elhanyagolja, vagy azt nem a jelen törvény 16., 19. és 20. §-aiban *felsorolt rendelkezések szerint, illetőleg saját hibája vagy mulasztása folytán nem az ott kitűzött czélnak megfelelő átlagos eredménynyel tanítja*, vagy ha a 16. és 17., illetve 20. §§. meghagyásának nem tesz eleget.«

Pop Cs. István a szakasz utolsó bekezdésének törlését javasolja.

A Ház a 22. §. 1. *a)* pontját a Burdia Szilárd által ajánlott szövegezésben, a szakasz utolsó bekezdését a Vertán Endre módosításával, a szakasz többi részeit pedig a bizottságok által előterjesztett szövegben fogadja el, minek folytán Goldis Lászlónak az 1. *d)* ponthoz és 3. ponthoz beadott módosításai, a Manojlovics János által a 3. pont végére javasolt új bekezdés, és Pop Cs. István képviselőnek a szakasz utolsó bekezdésére vonatkozó törlési indítványa elesnek.

A szakasz tárgyalása folyamán Hoffmann Ottó képviselő által beadott határozati javaslatot a Ház elfogadja.

2937. A 23. §. tárgyalásánál Nagy Dezső képviselő a 3-ik bekezdés végére pótlásként a következőket indítványozza:

»a minek, ha az illetékes egyházi hatóság eleget nem tenne, a felfüggesztést a vallás- és közoktatásügyi minister közvetlenül rendeli el.«

Goldis László képviselő öt különböző javaslatot terjeszt elő, úgymint:

1. A 3-ik bekezdés második mondata hagyassék ki, s a helyett egy új 4-ik bekezdés tétessék következő tartalommal:

»A jelen törvény 22. §. 1. *a)*–*c)* pontjaiban felsorolt fegyelmi vétségek miatt a hitfelekezeti illetékes iskolai hatóság a vallás- és közoktatásügyi minister felhivására a fegyelmi eljárást köteles megindítani minden tanító ellen, tekintet nélkül arra, vajjon van-e alapfizetésének vagy korpótlékának kiegészítésére államsegély engedélyezve, vagy sem. Ezen esetben a vallás- és közoktatásügyi minister kivánságára a tanító állásától minden esetre felfüggesztendő.«

2. A 4-ik bekezdésben »terjesztené« szó után tétessenek a következő szavak: »vagy pedig végül, ha a jelen törvény 22. §. 1. *a)*—*c)* pontjaiban felsorolt fegyelmi vétségek esetében a minister a felterjesztett itéletet kielégítőnek nem találná«, . . .

3. A 4-ik bekezdés végére tétessék a következő két mondat:

»Ilyen esetben a fegyelmi eljárás iratai és a fegyelmi itélet is az illetékes hitfelekezeti hatósággal is közlendők. A fegyelmi eljárásból eredő költségek viselése tekintetében ily esetekben a vallás- és közoktatásügyi minister rendeletileg intézkedik.«

4. A 8-ik bekezdés után tétessék egy új bekezdés következő tartalommal:

»E szakasz intézkedései nem szüntetik meg az iskolafentartók azon jogát és kötelességét, hogy a 22. §. 1. *a)*–*c)* pontokban érintett nemzeti szempontok fölött saját hatáskörükben is őrködjenek. Fegyelmi jogukat tehát ezekre nézve is érvényesíthetik minden felszólítás nélkül, de ily esetekben itélethozatal után tartoznak az itéletet az összes fegyelmi iratokkal a vallás- és közoktatásügyi ministerhez felterjeszteni. A minister, ha szükségesnek látja, a felterjesztés vételétől számítandó 15 napon belül jelen törvény 22. §-ában megszabott módon és az ott megállapított fegyelmi büntetések alkalmazásával foganatosítandó új fegyelmi eljárást rendelhet el, mely esetben a más hatóság által hozott fegyelmi itélet az új eljárás befejezéséig függőben marad. Ha a minister e határidő leteltéig új eljárást el nem rendel, a fentartó hatóság itélete végérvényes.«

5. Ezen bekezdés után tétessék ismét egy új bekezdés következő tartalommal:

»Jelen §. rendelkezései a magánosok és társulatok által fentartott elemi népiskolákra is érvénynyel birnak.«

E közben a tárgyalásra szánt idő eltelvén,

a Ház a szakasz tárgyalásának folytatását a jövő ülésre halasztja.

2938. Elnök javasolja, hogy a Ház következő ülését csütörtökön, folyó hó 25-én d. e. 10 órakor tartsa következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása;

3. »a marokkói sáska irtásáról« szóló törvényjavaslat tárgyalása;

4. »a m. kir. államvasutak és a m. kir. posta- és távirdaintézet részére beszerzendő forgalmi eszközök, valamint a m. kir. államvasutak állomásain és vonalain szükséges beruházások költségeinek fedezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

2939. Ezután Buza Barna képviselő terjeszti elő interpellatióját, »az osztálysorsjegyek elárúsítása s a nyeremények kifizetése körül űzött visszaélések tárgyában«, a pénzügyministerhez.

Wekerle Sándor ministerelnök azonnal válaszol; válaszát úgy a Ház, mint az interpellaló tudomásul veszi.

2940. A következő interpelláló, Rakovszky Béla nem lévén jelen, az őt követő Visontai Soma kéri a Ház engedélyét, hogy interpellatióját a jövő interpellatiós napon terjeszthesse elő.

A Ház az engedélyt megadja.

2941. Végül Nagy György képviselő terjeszti elő interpellatióját, »a budapesti magy. tudomány-egyetem oláh nyelvű előadásai miatt«, a vallás- és közoktatásügyi ministerhez,

mely kiadatik a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1907. évi április hó 25-én tartott

148. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

2942. Elnök az ülést megnyitja s jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

2943. Elnök bemutatja:

Debreczen város közönségének feliratát az iránt, hogy a magyar nyelv az elemi iskolákban eredményesen taníttassék;

az árvai ág. ev. esperességnek, Hodzsa Milán képviselő útján beadott kérvényét, a nem állami tanítókra vonatkozó törvényjavaslat tárgyában.

Úgy a felirat, mint a kérvény, elnök indítványára a Ház asztalára tétetik le, és a most tárgyalás alatt levő törvényjavaslattal együttesen nyernek elintézést.

2944. Elnök bemutatja:

Debreczen város közönségének feliratait, az önálló vámterület és a nemzeti bank, valamint a vármegyei autonomia megerősítése iránt;

Zólyom vármegye közönségének feliratát, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő alkalmazása végett;

Arad város közönségének feliratát, a vármegyékre, a városokra és a községekre vonatkozó összes törvények átdolgozása érdekében;

Pánczél Károly és társai fogarasi lakosoknak, Zakariás János képviselő útján beadott kérvényét, Fogaras vármegye jelenlegi főispánjának sürgős felmentése iránt.

A Ház e feliratokat és kérvényt tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a kérvényi bizottságnak.

2945. Következik »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása, még pedig a 23. §. tárgyalásának folytatása.

A Ház a 23-ik §-t a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok által ajánlott szövegben fogadja el, a Nagy Dezső képviselő által a 3-ik bekezdés végére indítványozott pótlással együtt.

Goldis László összes módosításai mellőztetnek.

2946. A 24. §. három első bekezdése helyett Vertán Endre előadó következő új szöveg elfogadását ajánlja:

»Hitfelekezeti, valamint magánosok és társulatok által fentartott elemi népiskolánál alkalmazott tanító ellen, tekintet nélkül arra, vajjon van-e alapfizetésének, vagy korpótlékának kiegészítésére államsegély engedélyezve, vagy sem, a vallás- és közoktatásügyi minister a jelen törvény 22. §-ában megszabott módon és az ott megállapított fegyelmi büntetések alkalmazásával foganatosítandó fegyelmi eljárást rendel el a jelen törvény 22. §-ának 1. *a)* - *e)* pontjaiban felsorolt esetekben, *ha ezt az e pontokban megjelölt állami érdekek biztosítása szempontjából szükségesnek tartja.*

E szakasz intézkedései *azonban* nem szüntetik meg az iskolafentartók azon jogát és kötelességét, hogy az abban érintett nemzeti szempontok fölött saját hatáskörükben is őrködjenek. Fegyelmi jogukat tehát ezekre nézve is érvényesíthetik, de ily esetekben itélethozatal után tartoznak az itéletet az összes fegyelmi iratokkal a vallás és közoktatásügyi ministerhez felterjeszteni. A minister, ha *ezt a jelen §. első bekezdésében megjelölt okból* szükségesnek látja, 15 napon belül *a jelen törvény 22. §-ában megjelölt hatóságok által és szabályozott módon* foganatosítandó új fegyelmi eljárást rendelhet el és ez esetben a más hatóság által hozott fegyelmi itélet az új eljárás befejezéséig függőben marad. Ha a minister e határidő leteltéig új eljárást el nem rendel, a fentartó hatóság itélete végérvényes.

Egyátalán a ministernek jogában áll minden más hatóság által a jelen szakaszban felsorolt fegyelmi vétségek czímén megindított fegyelmi eljárás bármely szakában az ügyet, *ha ezt a jelen §. első bekezdésében megjelölt okból szükségesnek tartja, a 22. §-ban megállapított fegyelmi eljárásra átterelni, mely* esetben ama fegyelmi eljárás megszüntnek tekintendő.«

Tóth János államtitkár javasolja a következőket:

A 2-ik bekezdés következő szavai után: »de ily esetekben«, e szavak helyébe »itélethozatal után tartoznak«, a következők

teendők: »tartoznak a vallás- és közoktatásügyi ministert a fegyelmi eljárás megindításáról haladéktalanul értesíteni, az ő kivánságára a tanítót állásától felfüggeszteni és itélethozatal után az itéletet...«

A Ház a 24. §. három első bekezdését a Vertán Endre és Tóth János által ajánlott szövegezés szerint, a szakasz többi részét a bizottságok által megállapított szövegben fogadja el.

2947. A 25. §. helyébe gróf Teleki Arvéd képviselő következő szöveget indítványozza:

»Ha valamely iskolának tanítója állásától a 22. §. *a)*, *b)*, *c)* pontjában felsorolt okok valamelyikéből és azon szakaszban körülírt eljárással mozdíttatott el, az új tanító alkalmazása, tekintet nélkül arra, hogy élvez-e az illető iskola állami fizetéskiegészítést vagy nem, csak a vallás- és közoktatásügyi minister jóváhagyása mellett történhetik a jelen törvény 21-ik §-ának határozatai szerint, második hasonló alapon és módon történt elmozdítás után pedig a vallás- és közoktatásügyi minister az iskolát megszüntetheti és helyébe állami iskolát állíthat.«

Vertán Endre előadó gróf Teleki Arvéd szövegének folytatásaként a következők elfogadását ajánlja:

»Ha pedig a fegyelmi eljárásból kiderül, hogy az előfordult hibában az iskolaszék cselekvőleg, azaz utasítás, rendelet vagy tilalom útján részes, a minister akkor is, ha a tanító ellen hozott itélet nem szól hivatalvesztésre, az illető iskolát már az első esetben vagy bezárja, vagy fenmaradását új iskolaszék megválasztásától teszi függővé.

A mennyiben új iskolaszék nem választatnék, vagy hasonló eset azután ismétlődnék, az iskolafentartó az illető községben elveszti iskolafentartási jogát.«

A Ház a 25. §-t a gróf Teleki Arvéd képviselő és Vertán Endre előadó által javasolt szöveg szerint fogadja el.

2948. A 26. §. tárgyalásánál Csernoch János képviselő indítványozza, hogy a szakasz következőkép kezdődjék:

»Ha a 22. §. *a)*, *b)*, *c)* pontjai alapján...«

A Ház a 26. §-t Csernoch János módosításával fogadja el.

2949. A 27. §. tárgyalása során Csernoch János indítványozza, hogy a 2-ik sorban e szavak: »hogy a 22. §-ban« helyett tétessék: »hogy 22. §. *a)*, *b)*, *c) pontjai alatt* felsorolt«.

Goldis László képviselő a 4-ik sorban a »s« szó helyébe a következő szavak felvételét javasolja:

»és az 1898-ik évi XIV-ik törvényczikk rendelkezései által szabályozott eljárással.«

A Ház a 27. §-t a Csernoch János és Goldis László képviselők által javasolt módosításokkal fogadja el.

2950. A 28—31. §§-at

a Ház változatlanul fogadja el a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok által ajánlott szöveg szerint.

2951. A 32. §-hoz Vertán Endre következő esküminta elfogadását ajánlja a bizottságok szövegezésével szemben:

»Én, N. N. rendes tanító, esküszöm az élő Istenre, hogy Ő Felsége apostoli királyom, magyar hazám és annak alkotmánya *iránt tántoríthatatlan és rendületlen hűséggel viseltetem, az ország szentesitett törvényeit és törvényes szokásait megtartom, a hazai hatóságok törvényes rendeleteit, valamint* a tanítói tisztemmel járó kötelességeket mindenkor lelkiismeretesen, hiven és pontosan teljesítem, és a gondjaimra bizott ifjuságot a magyar haza szeretetében fogom nevelni. Isten engem úgy segéljen!«

Goldis László képviselő indítványozza, hogy az 1-ső bekezdés negyedik sorában ezen szavak helyett: »az állam nyelvén letenni«, tétessenek a következő szavak: »letenni az állam nyelvén és az illető iskola oktatási nyelvén, a mennyiben az nem volna a magyar«.

A Ház a 32. §-ban foglalt eskümintát az előadó indítványa értelmében, a szakasz többi részét azonban a bizottságok által megállapított szövegben fogadja el, minek folytán Goldis László módosítása elesik.

2952. A 33. §-t

a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok szövegezésében.

2953. A 34. §-hoz Goldis László képviselő indítványozza, hogy az első bekezdés első sorában ezen szavak után: »a jelen törvénynek«, tétessenek e számok: »2., 3.«

A Ház a 34. §-t változatlanul fogadja el a bizottságok által ajánlott szövegben, és Goldis László módosítását mellőzi.

2954. A 35. §-hoz Csernoch János következő toldás fölvételét indítványozza:

»nemkülönben kiterjednek a hitfelekezeti népiskoláknál működő szerzetesrendi tanítókra és tanítónőkre a jelen törvényben a tanítók képesítésére vonatkozólag megállapított föltételek, továbbá e törvény 16., 17., 18., 19., 20., 30. és 32. §-ai. Ezen tanítók és tanítónők illetményei a törvényes kellékek fennállása esetén a 14. §. intézkedéseinek szemmel tartásával egyénenkint szerzeteseknél 900, szerzetesnőknél 700 koronából álló, további változás alá nem eső összeggel egészittetnek ki, ha azt kérelmezik. Az ezen számítási alapon egy-egy iskolára nézve megállapított segély egy összegben az iskolafentartónak kezeihez utalványoztatik ki. A segélyre való igény megállapításának, valamint az eskütétel körüli eljárásnak módját, a vallás- és közoktatásügyi minister rendeletileg állapítja meg.

Ha ilyen iskolákban a 22. §. *a)—c)* pontjai alatt felsorolt hibák észleltetnének, úgy azokra, akár élveznek állami fizetéskiegészítést, akár nem, a jelen törvény 26. §-ában körülirt eljárás alkalmazandó.«

A Ház a 35. §-t a Csernoch János képviselő által javasolt pótlással fogadja el.

2955. A 36. §-t

a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok által megállapított szövegben.

2956. A 37. szakaszhoz Nemes Bertalan 2-ik bekezdésül a következő szöveget ajánlja:

»Az 1893 : XXVI. t.-cz. 13. §. utolsó bekezdésében megállapított államellenes irány meghatározása helyébe ezen törvény 22. §. 1. c) pontban körvonalozott meghatározás lép.«

A Ház a 37. §-t a Nemes Bertalan által javasolt új bekezdéssel együtt fogadja el.

2957. A 38. §-t

a Ház változatlanul fogadja el a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságok szövegében.

2958. Most tárgyalás alá kerül az új 7. §., melyet gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi minister f. hó 19-én terjesztett volt be az általa visszavont eredeti 7. §. helyett.

A Ház ezen 7. §-t változatlanul elfogadja a minister által ajánlott szövegben.

Ezzel a törvényjavaslat részleteiben is le lévén tárgyalva,

a Ház az elnök javaslatára elhatározza, hogy annak harmadszori olvasása a legközelebbi ülés napirendjére tüzessék ki.

2959. E törvényjavaslattal egyidejűleg elintézést nyert a 178 db., a tanítói fizetésekre vonatkozó kérvény is, melyek a Ház által annak idején részint a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságokhoz lettek utasítva, részint utóbbi időben a Ház asztalára lettek letéve.

Ezek közül a kérvények közül 176 db irattárba tétetik. Kettő azonban, a verseczi szerbek és verseczi németek népgyülésének kérvényei, minthán más tárgyra is vonatkoznak, a kérvényi bizottságnak adatik ki.

2960. Következik »a marokkói sáska irtásáról« szóló törvényjavaslat általános tárgyalása.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

2961. A részletes tárgyalásnál az 1—4. §-okat

a Ház változatlanul elfogadja a földmívelésügyi és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint.

2962. Az 5. §-nál Justh János előadó indítványozza, hogy a 4-ik bekezdés 3-ik sorából a »díjtalanul« szó hagyassék ki.

A Ház az 5. §-t ezen indítványnak megfelelő kihagyással fogadja el.

2963. A 6—15. §-okat

a Ház változatlanul fogadja el a bizottságok által ajánlott szövegezés szerint.

Ezzel a törvényjavaslat részleteiben is le lévén tárgyalva,

a Ház az elnök javaslatára kimondja, hogy annak harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki.

2967. Elnök bemutatja a turóczi ág. ev. egyházmegye közgyülésének, Hodzsa Milán képviselő útján beadott kérvényét, a nem állami tanítókra vonatkozó törvényjavaslat tárgyában.

E kérvény a Háznak e hó 25-én hozott határozata szerint irattárba helyeztetik.

2968. Elnök bemutatja Sepsibükszád község lakosainak, Nagy György képviselő útján beadott kérvényét, sérelmes birtokmegváltási ügyükben.

A Ház a kérvényt tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a kérvényi bizottságnak.

2969. Elnök felhívja a Ház figyelmét arra, hogy a tegnapi ülésről felvett naplóban hiba fordul elő, a mennyiben a napló mint a mai ülés napirendjére kitűzött tárgyat tünteti ki az igazoló állandó bizottság jelentését, a horvát-szlavonországi képviselők megbizóleveleiben előforduló közjogellenes kifejezések tárgyában, valamint »a közösügyi kiadásokból a magyar szent korona országaira eső, de törvényhozásilag még nem engedélyezett összegeknek, mint a magyar szent korona országait terhelő kiadásoknak törvénybe iktatásáról« szóló törvényjavaslatot is, holott elnök ezt a két tárgyat a mai ülés napirendjére nem tűzte ki.

Felhivja ennek folytán a naplóbiráló bizottságot, hogy a naplót ennek megfelelően helyesbítse.

2970. Farkasházy Zsigmond, a zárszámadás-vizsgáló bizottság előadója, benyujtja a bizottság jelentését, az 1903. évi állami zárszámadásról, saját különvéleményével együtt.

A Ház elrendeli a jelentés és különvélemény kinyomatását és szétosztását, napirendre tűzésük iránt annak idején fog intézkedés tétetni.

2971. Napirend szerint következett: »a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök földteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2972. Napirend szerint következett: »a marokkói sáska irtásáról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

2976. Elnök bemutatja a ministerelnök átiratait, melyek szerint: »a polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893 : XVIII. t.-cz.-nek módosításáról«,

»a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896 : XXXIII. t.-cz. módosításáról és kiegészítéséről«,

»az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról«,

»a balatonvidéki vasut megépítéséről«,

»a kisküküllővölgyi h. é. vasut-részvénytársaság küküllőszög-sóváradi és sóvárad-parajdi vasutvonalainak építésére és üzletére kiadott engedélyokiratnak és engedélyokirati függeléknek egyesítéséről« szóló törvényjavaslatok Ő Felsége által szentesíttetvén, azok mint az idei XVII., XVIII., XIX., XX. és XXI. törvényczikkek az »Országos Törvénytár« útján kihirdettettek.

Tudomás szolgál.

2977. Elnök bemutatja:

Abauj-Torna vármegye közönségének feliratait, az alkotmánybiztosítékok megalkotása és a katonaságnak sztrájk esetére aratási munkákra leendő átengedése végett;

Szabadka város közönségének feliratait, az adórendszer reformja és az állategészségügyi törvények módosítása ügyében;

Jász-Nagykún-Szolnok vármegye közönségének feliratát, az Ausztriával való kiegyezés tárgyában;

Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye közönségének feliratát, a jászkún redemptio érdekében.

A Ház e feliratokat tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a kérvényi bizottságnak.

2978. Raisz Aladár jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben újabb bejegyzés nincs, az interpellatiós könyvben azonban be van jegyezve Posgay Miklós interpellatiója, »a pestmegyei vadvizek lecsapolása tárgyában«, a földmívelésügyi ministerhez.

Az interpellatió előterjesztésére a Ház $^1/_2$ 2 órakor fog áttérni.

2979. Következik »a magy. kir. államvasutak és a m. kir. posta- és távirda-intézet részére beszerzendő forgalmi eszközök, valamint a magy. kir. államvasutak állomásain és vonalain szükséges beruházások költségeinek fedezéséről« szóló törvényjavaslat általános tárgyalásának folytatása, melynek befejeztével

a Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

2980. A következő részletes tárgyalás során

a Ház úgy a törvényjavaslat czímét, mint az 1—4. §-okat is változatlanul fogadja el az eredeti szöveg szerint.

Igy a törvényjavaslat részleteiben is letárgyaltatván,

a Ház az elnök javaslatára elhatározza, hogy annak harmadszori olvasását a legközelebbi ülésre tűzi ki.

2981. Következő tárgy a kereskedelemügyi ministernek »a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalá-

»Bármely osztályt vagy a teljes ülést is a tagok $^{1}/_{3}$-ának irásbeli óhajára az elnök 8 napon belül összehívni köteles.«

A Ház a 12. §-t a Lázár Pál képviselő által javasolt új bekezdéssel fogadja el.

2991. A 13—20. §-okat

a Ház változatlanul fogadja el a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok által ajánlott szövegben.

A törvényjavaslat így részleteiben le lévén tárgyalva,

a Ház az elnök indítványára annak harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki.

2992. Következik »a sopron-kőszegi h. é. vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

A Ház a törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben is változatlanul elfogadja; harmadszori olvasását pedig, elnök javaslatára, a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki.

2993. »Az eger-putnoki helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentést

a Ház a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentésének megfelelően tudomásul veszi és azt hasonló czélból a főrendiházzal közölni rendeli.

2994. Következő tárgy a kereskedelemügyi ministernek »a pétervárad-beočini helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló jelentése,

melyet a Ház a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok indítványa szerint tudomásul vesz, elrendelvén egyben annak hasonló czélból a főrendiházzal való közlését is.

2995. Következik a kereskedelemügyi minister jelentésének tárgyalása, »a budapesti helyi érdekű vasutak részvénytársaság budapest-erzsébetfalva-dunaharasztii vonalából kiágazólag Erzsébetfalva község belterületére vezetendő helyi érdekű vasutvonal engedélyezése tárgyában«.

A Ház e jelentést a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok javaslata szerint tudomásul veszi és elrendeli, hogy ez hasonló czélból a főrendiházzal közöltessék.

2996. A kereskedelemügyi minister jelentését, »a rózsahegy-korytniczai helyi érdekű vasut engedélyezéséről«,

a Ház tudomásul veszi, a mint ezt a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok javasolják, és elrendeli, hogy ez tudomásvétel czéljából a főrendiházzal közöltessék.

2997. Következik a mentelmi bizottság jelentése, a btkv. 479. §-ába ütköző hivatali titok megsértésének vétségében, a btkv. 69-ik §-ában körülirt bűnrészességgel vádolt Lengyel Zoltán orsz. képviselő mentelmi ügyében.

A Ház a bizottság javaslatára kimondja, hogy Lengyel Zoltán orsz. képviselő mentelmi jogát jelen esetben felfüggeszti.

3003. Szepes és Baranya vármegyék közönségének feliratai, a kóborczigány-ügy országos rendezése érdekében.

A házszabályok 246. §-a értelmében tudomásul vétetnek.

3004. Fiume város közönségének felirata, két parlamenti képviselő küldhetése végett.

Kiadatik a m. kir. belügyministernek.

3005. Hont és Komárom vármegyék, nemkülönben Versecz th. város közönségének felirata, Pancsova th. városnak önálló választókerületté alakítása végett.

Áttétetik a belügyi kormányhoz.

3006. Torda-Aranyos, Fejér és Heves vármegyék közönségének feliratai, a tűzkárbiztosítás kötelezővé tétele és állami kezelésbe vétele, avagy a tűzbiztosító intézetek brutto-jövedelmeinek megadóztatása és az ekként befolyó bevételnek tűzrendészeti czélokra való fordítása iránt.

A biztosító intézeteknek közigazgatási természetű szorosabb állami felügyelet alá helyezése szükségesnek véleményeztetvén, e feliratok pártolással tétetnek át a belügyi és pénzügyi ministerekhez.

3007. Reisz Sája hrábszkei lakos kérvénye, régi katonáskodása alapján adandó korlátlan italmérési jog eszközléseért.

Kiadatik a pénzügyi kormánynak.

3008. Aurélháza és Német-Szentmihály kincstári telepes községek kérvénye, belvízlecsapoló csatorna létesítése és a telepesek terhére előírt telepváltság-tartozásnak 50%-kal való leszállítása iránt.

Kiadatik a földmívelésügyi és pénzügyi ministereknek.

3009. Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését hétfőn, folyó hó 29-én d. e. 10 órakor tartsa, ez ülés napirendje pedig legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »a m. kir. államvasutak és a m. kir. posta- és távirda-intézet részére beszerzendő forgalmi eszközök, valamint a m. kir. államvasutak állomásain és vonalain szükséges beruházások költségeinek fedezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

3. »az országos közlekedési tanácsról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

4. »a sopron-kőszegi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;

5. »a közösügyi kiadásokból a magyar szent korona országaira eső, de törvényhozásilag még nem engedélyezett összegeknek, mint a magyar szent korona országait terhelő kiadásoknak törvénybe iktatásáról« szóló törvényjavaslat tárgyalása;

6. a kérvények 28-ik és 29-ik sorjegyzékének tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

3010. Posgay Miklós képviselő előterjeszti interpellatióját, »a pestmegyei vadvizek lecsapolása tárgyában«, a földmívelésügyi ministerhez.

Az interpellatió kiadatik a földmívelésügyi ministernek.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1907. évi április hó 29-én tartott

151. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

3011. Elnök az ülést megnyitván, jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

3012. Elnök bemutatja:

a magyar szent korona alá tartozó mozdonyvezetők országos szövetségének felterjesztését, melylyel meghívja a képviselőházat az általa Zólyomban II. Rákóczi Ferencz fejedelem emlékére állított szobormű leleplezési ünnepélyére, mely a folyó évi junius hó 2-án délelőtt 10 órakor kezdődik;

ugyanazon napon Hajdu vármegye közönsége által Bocskay István fejedelem emlékére Hajdböszörményben létesített szobor fog lepleztetni, melyre a szoborbizottság a képviselőházat szintén meghivta.

Javasolja ezek folytán elnök, hogy a képviselőház mindkét ünnepélyen küldöttség útján vegyen részt és a szobrokra koszorút tétessen; felhívja egyben az ünnepélyeken résztvenni kivánó képviselőket, hogy május hó 20-áig az elnöki hivatalban jelentkezni sziveskedjenek.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

3013. Elnök bemutatja:

Ugocsa vármegye közönségének feliratait, az adórendszer reformja és a 3-ik egyetemnek Debreczenben való felállítása érdekében;

Jász-Nagykún-Szolnok vármegye közönségének feliratát, a városi és községi kezelő-személyzet nyugdíjügyének rendezése tárgyában;

Kassa sz. kir. város közönségének feliratát azért, hogy a 48-as honvédek és ezek özvegyeinek nyugdíja felemeltessék;

Pécs sz. kir. város közönségének feliratát, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használatának elrendelése iránt; és

Makó város közönségének, Justh Gyula képviselő útján beadott kérvényét, a progressiv adórendszer behozatala végett.

A Ház e feliratokat és kérvényt tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a kérvényi bizottságnak.

3014. Napirend szerint következett: »a m. kir. államvasutak és a m. kir. posta- és távirda-intézet részére beszerzendő forgalmi

eszközök, valamint a m. kir. államvasutak állomásain és vonalain szükséges beruházások költségeinek fedezéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A feltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3015. Napirend szerint következett: »az országos közlekedési tanácsról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök felteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A feltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3016. Napirend szerint következett: »a sopron-kőszegi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, elnök felteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A feltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3017. Következik »a közösügyi kiadásokból a magyar szent korona országaira eső, de törvényhozásilag még nem engedélyezett összegeknek, mint a magyar szent korona országait terhelő kiadásoknak törvénybe iktatásáról« szóló törvényjavaslat általános tárgyalása.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

3018. A részletes tárgyalás során a törvényjavaslat czímét

a Ház változatlanul elfogadja.

3019. Az 1. §-hoz Hoitsy Pál indítványozza, hogy a §. 2-ik, 7-ik, 10-ik, 11-ik, 13-ik, 18-ik, 19-ik, 20-ik, 21-ik és 23-ik soraiban e kifejezés helyett: »megszavazott«, mindenütt ez teendő: »*megállapitott*«. Ugyancsak e szakasz 12-ik sorában: »12,000.000« helyett: »12,500.000« teendő.

A Ház az 1. §-t Hoitsy Pál módosításaival fogadja el.

3020. A 2. §-nál Hoitsy Pál előadó javasolja, hogy a szakasz 2-ik sorában e szavak »törvényes meghatalmazás nélkül«

joggal fölruházott városok tisztviselőinek fizetését, a végleges rendezés előtt az állam pótlékokkal egészítse ki a vármegyék hasonrangú tisztviselői fizetésének összegéig.

A kérvényeket a Ház azzal adja ki a kormánynak, hogy szükségesnek tartja a városi közigazgatás végleges rendezését.

3026. Csíktaplocza község lakosai a csíktaploczai és egyéb folyamatban levő arányosítások fölfüggesztése és az új e tárgyú törvény sürgős megalkotása iránt folyamodnak.

A Ház e kérvényt kiadja a kormánynak.

3027. Szatmárnémeti sz. kir. város feliratában a III. egyetemnek Debreczenben való felállítását kéri.

A feliratot a Ház kiadja a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

3028. Sopron és Hajdu vármegyék közönségei felirataikban a vármegyei tisztviselőknek titkos szavazással való választását kérik.

Kiadatnak a belügyministernek.

3029. Szatmárnémeti sz. kir. város és Baja th. város közönségei a virilismusnak választással combinált alakban való föntartását kérik.

E feliratokat a belügyministernek adja ki a Ház.

3030. Hont vármegye és Pancsova th. város közönségei a sajtószabadság legteljesebb épségben tartását és a vonatkozó büntetési tételek szigorítását kérik.

A Ház e feliratokat a bizottság által javasolt »pártolás« helyett Éber Antal képviselő indítványához képest, egyszerűen kiadja az igazságügyi ministernek.

3031. Szatmárnémeti sz. kir. és Hódmezővásárhely th. város közönségei a lapszerkesztőknek minden — lapjaikban megjelenő — közleményért való föltétlen sajtójogi felelősségét kérik megállapíttatni.

A Ház Éber Antal indítványára a bizottság által javasolt »figyelembevétel végett« szavakat törli és a feliratokat egyszerűen kiadja az igazságügyi ministernek.

3032. Máramaros és Bars vármegyék közönségeinek feliratai, melyekben sztrájk-törvény megalkotását kérik; ugyane tárgyban a budapesti könyvkötők, nyergesek, szíjgyártók, keztyüsök, sérvkötészek, bőröndösök és timárok ipartestületének kérvénye, és Sopron vármegye közönségének felirata.

A Ház — tekintettel a kérvények 3-ik sorjegyzékében levő hasonló tárgyú feliratokra hozott határozatára — a házszabályok 246. §-a alapján e feliratokban foglaltakat tudomásul veszi.

3033. Csanád vármegye közönségének felirata, a fedezetlen gabona-határidőüzlet megszüntetése iránt.

3043. Zala és Pozsony vármegyék közönségeinek feliratai, a czukor-surtaxe eltörlése és a czukordrágaság korlátozása tárgyában,

3044. Zemplén, Turócz, Sopron, Pozsony, Hont és Bars vármegyék közönségeinek feliratai, az 1848/9-iki honvédek és özvegyeik nyugdíjának fölemelését illetőleg, — és

3045. Bars vármegye közönségének felirata, a húsdragaság megszüntetése érdekében,

a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetnek.

3046. Arad sz. kir., Baja és Hódmezővásárhely th. városok és Csanád vármegye közönségeinek feliratai, az állategészségügyi törvény revisiója és illetve állatjárványtisztség alakítása iránt.

A Ház e kérvényeknek az állategészségügyi törvény általános revisiója iránti részét a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi; egyébként a földmívelésügyi ministernek adja ki.

3047. A törvényhatósági joggal biró városok polgármesterei, Pozsony, Szatmárnémeti és Győr sz. kir. városok közönségeinek feliratai, külön városi törvény megalkotása és az állami közigazgatás költségeinek megtérítése tárgyában,

3048. Baja th., Arad, Komárom és Szatmárnémeti sz. kir. városok, Zala, Torontál, Borsod, Hajdu és Csanád vármegyék közönségeinek feliratai, sztrájk vagy egyéb végveszély esetén katonaságnak arató munkákra való vezénylése iránt, — és

3049. Hunyad vármegye közönségének felirata, a honvédség magyar jellegű egyenruhájának visszaállítása végett,

a házszabályok 246. §-a értelmében tudomásul vétetnek.

3050. A Jánoshalmán 1907. márczius 3-án tartott népgyülés kérvénye, progressiv adórendszer behozatala és a létminimum adómentesítése tárgyában.

A Ház e kérvényt pártolóan a pénzügyministernek adja ki.

3051. A Hont vármegyei gazdasági egyesületnek boritaladó leszállítása iránti kérvényét, — és

3052. a magyar szőlősgazdák orsz. egyesületének kérvényét, új bortörvény hozása iránt,

a Ház tudomásul veszi, hivatkozással a házszabályok 246. §-ára.

3053. A pécsi állami alkalmazottak kérvénye, melyben a pécsi orsz. kiállítás idejére drágasági pótlékot kérnek.

A Ház e kérvényt pártolóan adja ki a kormánynak.

3054. Bereg vármegye közönségének felirata, az automobilforgalom szabályozása iránt

3062. A kolozsvári nemzeti kaszinó kérvénye, melyben a lóversenyfogadások lehetetlenné tétele czéljából, az 1894. évi XXIX. t.-cz. olyan módosítását kéri, hogy a lóversenynyel kapcsolatos mindennemű fogadás szerencsejátéknak nyilváníttassék.

A Ház e kérvényt Hammersberg László indítványa folytán a házszabályok 246. §-a értelmében irattárba helyezni rendeli.

3063. A gálszécsi róm. kath. egyházkerületi esperesség kérvénye, melyben kéri, hogy a korcsmák és italmérési helyiségek szombaton este 6 órától hétfőn reggel 6 óráig zárva tartassanak, esetleg, hogy azokban az italmérés ez idő alatt eltiltassék.

Pártolóan a kormánynak adatik ki.

3064. Nagykőrös r. t. város közönsége a boritaladó eltörlését, illetve tetemes leszállítását kéri.

Tudomásul szolgál.

3065. Nagy János nyug. m. kir. posta- és távirdaszolga, nagykanizsai lakos kérvénye, melyben mint munkaképtelen nyugdíjának fölemelését, illetve kegydíj engedélyezését kéri.

A Ház e kérvényt a kormánynak adja ki.

3066. Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését kedden, f. hó 30-án d. e. 11 órakor tartsa következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »a közösügyi kiadásokból a magyar szent korona országaira eső, de törvényhozásilag még nem engedélyezett összegeknek, mint a magyar szent korona országait terhelő kiadásoknak törvénybe iktatásáról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

3067. Jegyző olvassa a mai ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1907. évi április hó 30-án tartott

152. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

3068. Elnök az ülést megnyitván, bemutatja a pécsi országos kiállítás végrehajtó bizottságának meghivóját, melylyel a kiállításnak május hó 15-én végbemenő ünnepélyes megnyitására a képviselőházat meghivja.

Javasolja ennek folytán, hogy a képviselőház az ünnepély napján ülést ne tartson, és az ország előrehaladását jelző ezen

Az 1907. évi május hó 7-én tartott

153. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Rakovszky István,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

3074. Az elnök az ülést megnyitván,
Markhot Aladár, az igazságügyi bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentését, »az ország szent koronája egyik örének megválasztásáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a jelentést kinyomatni, saját tagjai között kiosztatni rendeli s elhatározza, hogy azt, annak idején, az osztályok mellőzésével fogja napirendre tűzni.

3075. Bernát István, a munkásügyi bizottság előadója, beterjeszti a munkásügyi és földmivelésügyi bizottságok jelentéseit, »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között leendő kiosztását rendeli el s elhatározza, hogy azokat, az osztályok mellőzésével, annak idején fogja napirendre kitűzni.

3076. Bernát István, a közgazdasági bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentését, »a Rómában létesítendő nemzetközi mezőgazdasági intézet létesítése iránt 1905. évi junius hó 7-én Rómában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház elrendeli, hogy a jelentés kinyomassék, saját tagjai között kiosztassék, és elhatározza, hogy azt, annak idején, az osztályok mellőzésével fogja napirendre tűzni.

3077. Szmrecsányi György, a közgazdasági bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentéseit:

a) »az 1907. évi pécsi mező- és erdőgazdasági, ipari és művészeti országos kiállítás állami támogatásáról« szóló törvényjavaslat, — továbbá

b) a kereskedelemügyi ministernek »a m. kir. központi statisztikai hivatal 1907. évi munkatervének kiegészítése iránt« az országgyülés elé terjesztett jelentése tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között leendő kiosztását rendeli el és elhatározza, hogy azokat, az osztályok mellőzésével, annak idején fogja napirendre tűzni.

3078. Csizmazia Endre, az igazságügyi bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentéseit:

a) »a számvizsgáló bizottságnak az 1905. évi 62. sz. alatt kinyomatott jelentése alapján a képviselőház 1905. évi junius hó 5-én hozott határozatával kimondott anyagi felelősség miként leendő érvényesítése«, — továbbá

3083. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratát arról, hogy a főrendiház:

»a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól« szóló törvényjavaslatot, a javaslatban előforduló sajtóhibáknak kijavítása mellett, a képviselőház szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

A két Ház között ezen törvényjavaslatra nézve teljes egyetértés jövén létre, az legfelsőbb szentesítés czéljából Ő Felségéhez fog felterjesztetni.

3084. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratát arról, hogy a főrendiház: »az országos közlekedési tanácsról« szóló törvényjavaslaton módosításokat eszközölt.

Elnök javaslatára a Ház

a főrendiház módosításait tartalmazó jegyzőkönyvi kivonatnak kinyomatását, szétosztását s újabb tárgyalás és jelentéstétel végett, a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságoknak való kiadatását elrendelte.

3085. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének hatrendbeli átiratát, melyekkel arról értesíti a Házat, hogy:

»az eger-putnoki helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről«, —

»a pétervárad-beocsini helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a budapesti helyi érdekű vasutak részvénytársaság budapest-erzsébetfalva-dunaharasztii vonalából kiágazólag, Erzsébetfalva község belterületére vezetendő helyi érdekű vasutvonal engedélyezéséről«, —

»a rózsahegy-korytniczai helyi érdekű vasut engedélyezéséről«, —

»a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893 : XXIII. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott rendelet módosításáról, illetőleg kiegészítéséről«, — és

»a hazai fürdőhelyeken a vasárnapi munkaszünet kiterjesztéséről és Holics határszéli községre vonatkozólag a vasárnapi munkaszünet korlátozásáról« szóló jelentésekre hozott képviselőházi határozatokhoz a főrendiház hozzájárult.

A két Ház egyetértésével hozott ezen határozatok országos határozatoknak jelentetnek ki.

3086. Elnök jelenti, hogy Popovics György orsz. képviselő megválasztása óta harmincz nap eltelt és a Curiától vett értesítés szerint választása kérvénynyel nem támadtatott meg.

Minthogy e választás ellen panasz vagy kifogás sem tétetett, Popovics György képviselő végleg igazolt képviselőnek jelentetett ki.

3087. Elnök bemutatja:

Aszódi Mihály máv. hivatalnok és társainak panaszát, melylyel a bazini választókerületben 1907. április 3-án képviselővé

Háromszék és Szepes vármegyék, valamint Győr és Zombor városok közönségének feliratai, az adórendszer reformja tárgyában;

Szabolcs, Szatmár és Veszprém vármegyék, valamint Győr város közönségének feliratai, a kivándorlás okozta munkásbajok orvoslása végett;

Háromszék vármegye és Sopron, Szeged, Zombor városok közönségének feliratai, az Ausztriával való kiegyezés tárgyában;

Baranya, Háromszék és Szepes vármegyék közönségének feliratai, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő felhasználása iránt;

Bereg és Ugocsa vármegyék közönségének feliratai, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében;

Szepes vármegye és Pécs város közönségének feliratai, a hadügyi költségek emelése ellen;

Bács-Bodrog és Háromszék vármegyék közönségének feliratai, az állategészségügyi törvények módosítása tárgyában;

Szabadka város közönségének kétrendbeli felirata, az alkotmánybiztosítékok megvalósítása és a czukorárak leszállítása tárgyában;

Szepes vármegye közönségének felirata, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata végett;

Udvarhely vármegye közönségének felirata, Dalmáczia visszacsatolása érdekében;

Budapest székesfőváros közönségének felirata, a sorhadi szolgálatbol elbocsátott katonák segélyezése iránt;

Hódmezővásárhely város közönségének felirata, a vadászati törvény módosítása iránt;

Szeged város közönségének felirata, a házadómentességi kedvezmény megadása ügyében régebben a képviselőházhoz intézett feliratainak kedvező elintézése tárgyában;

Karczag város közönségének, Papp Elek képviselő útján beadott kérvénye, Karczag városában kir. törvényszék felállítása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

3095. Elnök a házszabályok 239. §-a értelmében bemutatja a függőben levő indítványok és interpellatiók jegyzékét.

A jegyzék felolvastatott.

3096. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister jelentést nyujt be: »Fiume határszéli város és Susak határszéli község vasárnapi munkaszünete tárgyában«, — s kéri annak kinyomatását, szétosztását s a munkásügyi és közgazdasági bizottságokhoz való utasítását.

Beterjeszti továbbá: »a fogaras-brassói h. é. vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatát, — kéri annak kinyomatását, szétosztását s a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságokhoz való utasítását.

ellentétben áll az eddigi gyakorlattal, valamint magával a parlamentarismussal is; mert ugyanazon egyén szerepel előadóként, a ki különvéleményt is beterjesztett. Javasolja, hogy a Ház ezen jelentésnek tárgyalásába ne bocsátkozzék bele, hanem küldje vissza azt a zárszámadás-vizsgáló bizottsághoz azzal, hogy oly előadót bizzon meg jelentésének beterjesztésével, a ki különvéleményt nem nyujtott be.

A Ház az elnök javaslatát elfogadta.

3101. Napirend szerint következett »a gazdasági munkásházak építésének állami támogatásáról« szóló törvényjavaslatnak általánosságban való tárgyalása, a munkásügyi és pénzügyi bizottságok jelentése szerint.

Elnök javasolja, hogy miután a két bizottság jelentésében eltérések vannak, a munkásügyi bizottság jelentése vétessék a tárgyalás alapjául.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

3102. A törvényjavaslat általános tárgyalása befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: elfogadja-e »a gazdasági munkásházak építésének állami támogatásáról« szóló törvényjavaslatot, a munkásügyi bizottság szövegezése szerint általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?

A Ház »a gazdasági munkásházak építésének állami támogatásáról« szóló törvényjavaslatot a munkásügyi bizottság szövegezése szerint általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

Elnök azután az ülést

10 perczre felfüggesztette.

Szünet után elnök

az ülést újból megnyitotta.

3103. A részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat czimét és 1. §-át a munkásügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

3104. A 2. §. tárgyalásánál gróf Thorotzkai Miklós, a pénzügyi bizottság előadója, a következő módosítást nyujtotta be:

Inditvány. A 2. §. végére tétessék következő két új pont:

»*h) ha legalább tiz munkásház létesíttetik;*

i) ha a vevő vagy bérlő gazdasági munkások egy negyed teleknél nagyobb ingatlan vagyonnal nem birnak.«

Gróf Thorotzkai Miklós.

Nagy György képviselő pedig a következő módositást nyujtotta be:

Kiegészítés a 2. §-hoz. Egy új alpontként indítványozom:

»*ha a vevő vagy bérlő gazdasági munkások magyar állampolgárok.*«

Beadja: Nagy György.

Miután a 2. §. maga meg nem támadtatott, elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a törvényjavaslat 2. §-át a munkásügyi bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?«

3112. A további tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat 6. §-át a munkásügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

3113. A 7. §. tárgyalásánál gróf Thorotzkai Miklós, a pénzügyi bizottság előadója, a következő módosítást nyujtotta be:

Inditvány. A 7. §. hetedik sorában a »s« és »végrehajtás« szavak közé szúrassanak be a következők: »kivéve a vételárból, vagy a létesítésre adott kölcsönből eredő követeléseket,«. —

Ugyancsak a 7. §. nyolczadik sorába a »földmívelésügyi ministerhez« szavak helyett tétessék: »*közigazgatási bizottsághoz*«.

Gróf Thorotzkai Miklós.

Éber Antal a következő módosítást nyujtotta be:

Indítványozom, hogy a 7. §. harmadik mondata így módosíttassék:

»Ezen idő alatt az ingatlan, *a vételárból vagy a létesítésre adott kölcsönből eredő követeléseket kivéve, végrehajtás alá nem vonható és* a törvényhatóság első tisztviselőjének kivételes esetekben megadható engedélye nélkül más ingatlannal nem egyesíthető, fel nem osztható, meg nem terhelhető, el nem idegeníthető *s* bérbe (albérletbe) nem adható.«

Éber Antal.

Gróf Thorotzkai Miklós a 7. §-hoz beadott első módosítását visszavonta.

A tanácskozás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat 7. §-át változatlanul, a munkásügyi bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslat 7. §-át a munkásügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul nem fogadta el.

3114. Elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat 7. §-át Éber Antal képviselő módosításával, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslat 7-ik §-ának harmadik mondatát Éber Antal módosításával fogadta el.

3115. Elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat 7. §-ának utolsó pontját eredeti szövegezése szerint, szemben gróf Thorotzkai Miklós indítványával, igen vagy nem?«

A Ház a 7. §. utolsó pontját eredeti szövegezésében nem fogadta el, hanem elfogadta azt gróf Thorotzkai Miklós módosításával.

Ezek szerint a 7. §-t a Ház Éber Antal és gróf Thorotzkai Miklós módosításával fogadta el.

3116. A további tárgyalás során

a törvényjavaslat 8. §-át a Ház a munkásügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

3117. A 9. §. tárgyalásánál gróf Thorotzkai Miklós, a pénzügyi bizottság előadója, a következő módosítást nyujtotta be:

Ezek szerint a Ház a 10. §-t Darányi Ignácz és gróf Thorotzkai Miklós módosításával fogadta el.

3123. A további tárgyalás során
a Ház a törvényjavaslat 11. és 12. §-át a munkásügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

»A gazdasági munkásházak építésének állami támogatásáról« szóló törvényjavaslat általánosságban és részleteiben is letárgyaltatván, elnök javaslatára
a Ház ezen törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére rendelte kitűzni.

3124. Ezután elnök javaslatára
a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését 1907. évi május hó 14-én délelőtt 10 órakor tartja a következő napirenddel:
1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »a gazdasági munkásházak építésének állami támogatásáról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;
3. »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

3125. Hódy Gyula képviselő indítványozza, hogy az 1907. évi május 14-iki ülés csak d. u. 1 óráig tartson.
A Ház ezen indítványt mellőzte.

Elnök ezután
az ülést berekesztette.

Az 1907. évi május hó 14-én tartott

155. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

3126. Elnök megnyitja az ülést.
Felolvastatott a mult ülés jegyzőkönyve,
melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

3127. Elnök bejelenti, hogy Karczag város közönsége Kossuth Lajos emlékére szobrot emelt s 1907. évi május 20-án eszközlendő szoborleleplezési ünnepélyre a Házat meghivta.

Javasolja, hogy a képviselőház az ünnepélyen küldöttség által vegyen részt és a Ház koszorújának a szoborra helyezésével Hammersberg László képviselőt bizza meg.
A Ház az elnök javaslatát elfogadta.

Elnök felkéri azon képviselőket, kik az ünnepélyen részt akarnak venni, hogy az elnöki irodában jelentkezzenek.

3128. Elnök bemutatja a komárommegyei gazdasági egyletnek, Csizmazia Endre képviselő által beadott kérvényét, »a

3132. Napirend szerint következett: »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása.

Elnök javaslatára

a Ház, a tárgyalás alapjául a munkásügyi bizottság jelentésében foglalt szöveget jelöli ki.

3133. Holló Lajos a következő határozati javaslatot nyujtja be:

»*Határozati javaslat.* A képviselőház magáévá téve a törvényjavaslatban foglalt intencziókat, azt a részletes tárgyalás alapjául általánosságban elfogadja. A javaslat részletes tárgyalása iránt az ünnepek elteltével egy későbbi időpontban fog a képviselőház intézkedni.« Holló Lajos.

Az idő előrehaladván, elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését 1907. évi május hó 16-án d. e. 10 órakor tartja a következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalásának folytatása.

Elnök ezután

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi május hó 16-án tartott

156. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: **Justh Gyula,**
majd: **Návay Lajos** *és*
Rakovszky István, *alelnökök.*

Jegyző: **Várady Károly.**

3134. Elnök megnyitja az ülést. Felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

3135. Elnök azon szomorú jelentést teszi a Háznak, hogy Pildner Ferencz képviselő elhalálozott. Nevezett 1896. óta volt tagja a Háznak, szorgalom és rokonszenvesség jellemezték. Indítványozza, hogy a Ház Pildner Ferencz halála felett érzett részvétének és fájdalmának jegyzőkönyvében adjon kifejezést.

A Ház az elnök javaslatát elfogadta.

3136. Elnök jelenti, hogy a Ház a pécsi mezőgazdasági és ipari kiállítás megnyitásán, személyes vezetése alatt 30 tagú küldöttséggel volt képviselve s örömmel tapasztalta ezen kiállításon az ország kulturális és gazdasági előhaladását.

Tudomásul vétetik.

Egyek, Endréd (Somogy m.), Enying, Erdőtelek (Heves m.), Écska, Érkenéz, Érkeserű, Érkörtvélyes, Érmihályfalva, Érsemjén.

Farád, Fegyvernek, Feketetó (Torontál m.), Felsőábrány (Borsod m.), Felsőireg, Felsőkovil, Fugyivásárhely, Füzesgyarmat.

Galgahéviz, Gáj (Arad m.), Gáva, Gilád, Gyorok, Gyulavarsánd.

Hajdúböszörmény, Hajdúdorog, Hajdúnádudvar, Hajdúszovát, Henczida, Heőpapi, Hetényegyház (Pest m.), Heves, Hodos (Arad m.), Homok (Pest m.), Hontfüzesgyarmat, Horgos (Csongrád m.), Hosszúpályi.

Ibrány, Iháros (Somogy m.), Illye (Bihar m.), Izsák.

Jákóhodos, Jászfényszarú, Jázova, Jószás.

Kaba, Kajdacs, Kakucs, Karczag, Kánya (Tolna m.), Kápolna (Bihar m.), Káva, Kenderes, Kenese, Kevermes, Kishegyes (Bács m.), Kisiratos, Kiskereki, Kiskomárom, Kisköre, Kismarja, Kistelek (Csongrád m.), Kisújszállás, Kiszács, Komádi, Kondoros (Békés m.), Konyár, Köbölkút (Esztergom m.), Kőröstarcsa, Kötegyán, Kőtelek, Kúnágota, Kúncsorba, Kúnhegyes, Kurtics.

Lajoskomárom, Lepsény, Liliomos, Lökösháza.

Magyarczernya, Marczibánydombegyháza, Mácsa (Arad m.), Mágocs, (Csongrád m.), Mezőgyán, Mezőkeresztes (Bihar m.), Mezőkovácsháza, Mezősas, Mezőszentgyörgy (Veszprém m.), Mezőtárkány, Mezőtúr, Mindszent, Miske, Monyoró, Mosor (Bács m.).

Nagybajom (Somogy m.), Nagybajom (Szilágy m.), Nagyhalász, Nagyiratos, Nagyiván, Nagykáta, Nagykörű, Nagymágocs, Nagymihály, Nagyrábé, Nagyráros, Nagyszalonta, Nagyszénás, Nagyvárad város, Nagyzerind, Nádaly, Noszvaj, Nyirbéltek.

Óbecse, Óbessenyő, Okány, Orosháza, Ószentanna, Ozora, Öcsöd, Örkény, Örvény.

Pádé, Parád, Parrag, Pelbárthida, Pele, Péterréve, Pitvaros, Pocsaj, Poklostelek, Pusztaszentimre, Pusztaszer, Pusztatold, Püspökladány.

Rábahidvég, Ráczkeve, Rákoskeresztúr, Reformátusdombegyháza.

Sándorfalva, Sáránd, Seprős, Simonyifalva, Siter, Sövényháza.

Szajol, Szeged város, Szeghalom, Szegvár, Szentes, Szentjános (Bihar m.), Szentleányfalva, Szentpál (Arad m.), Székelyhid, Szigetszentmiklós, Szihalom, Szilbás.

Tamásda, Tamási (Tolna m.), Tápióbicske, Tápiósáp, Tápiósüly, Tápiószecső, Temerin, Temespéterfalva, Temesvár város, Tereske, Tetétlen, Tiszabő, Tiszabura, Tiszaderzs, Tiszaföldvár, Tiszafüred, Tiszakeszi, Tiszanána, Tiszaörs, Tiszasüly, Tiszaszentimre, Tiszaszőllős, Tiszatarján, Tiszavalk, Titel, Tornya, Torontálerzsébetlak, Tótgyugy, Tótkomlós, Tömörkény, Törökszákos, Törökszentmiklós, Tura, Turia, Túrkeve.

Ugra (Bihar m.), Ujfalu (Torontál m.), Ujfazekasvarsánd, Ujkécske, Ujvidék város, Urszentiván, Üllő.

Vadász (Arad m.), Valkó (Pest m.), Vasad (Bihar m.), Vatta, Vámosgyörk, Vámospércs, Váncsod, Veleg, Versecz város, Végegyháza, Vértes, Vése, Vésztő, Világos, Vinga, Visznek.

Tudomásul vétetik és erről a II-ik biráló bizottság jegyzőkönyvi kivonattal értesíttetik.

3144. Elnök felhatalmazást kér arra, hogy a Pildner Ferencz képviselő elhalálozásával megüresedett kőhalmi választókerületre nézve az új képviselőválasztás elrendelése iránt a szükséges intézkedéseket megtehesse.

A Ház az elnöknek a kért felhatalmazást megadja.

3145. Elnök bemutatja Zemplén vármegye közönségének feliratát, a magyar nyelvnek az elemi iskolákban eredményes tanítása iránt.

Ily tárgyú kérvényekre a Ház ezen ülésszakban már határozatot hozott, ennek következtében ezen kérvény irattárba helyeztetik.

3146. Elnök bemutatja Pozsony város közönségének feliratát, »a pozsony-országhatárszéli helyi érdekű villamos vasutról« szóló törvényjavaslat sürgős tárgyalása iránt.

A törvényjavaslattal leendő együttes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatik a közgazdasági bizottságnak.

3147. Elnök bemutatja:

Budapest székesfőváros közönségének feliratát, a magyar nyelvű czégfeliratok, a magyar nyelvű üzleti könyvek és czégek kötelező használata tárgyában; továbbá:

az állami altisztek és szolgák nyugdíjpótló- és segély-egyletének, Vertán Endre képviselő által beadott kérvényét, illetményeik javítása végett.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

3148. Elnök jelenti a Háznak, hogy Kiskomlós, torontálmegyei község lakossága meghivta a képviselőházat, elhunyt egykori tanítójának, Bősz Istvánnak f. é. május 21-én tartandó emlékünnepélyére.

Tudomásul szolgál.

3149. Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi minister beterjeszti »az országos tanári nyugdíj- és gyámintézet, valamint az országos tanítói nyugdíj- és gyámalap 1903., 1904. és 1905. évi állapotáról« szóló jelentését. Miután pedig ezen jelentések már kinyomattak és szétosztattak, javasolja: hogy ezen jelentések előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a közoktatásügyi bizottsághoz utasíttassanak.

Miután ezen jelentések már kinyomattak és szétosztattak, azok előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a közoktatásügyi bizottságnak kiadatnak.

3150. Hédervári Lehel, a mentelmi bizottság előadója, beterjeszti a mentelmi bizottság jelentését, Zanella Richárd, Hajdu Frigyes, Hermán Ferencz, Hódy Gyula, Hodzsa Milán (kétrendbeli), Kardos Samu, Lovászy Márton, Markos Gyula, Szabó István, Serbán Miklós orsz. képviselők mentelmi ügyeiben.

felelően küldöttségileg vett részt a képviselőház, mely küldöttség vezetője Hammersberg László, a képviselőház jegyzője volt, a ki a Ház nevében koszorút helyezett a szobor talapzatára.

Tudomásul szolgál.

3155. Bemutatja elnök Molnár Albert képviselő levelét, melylyel közjegyzővé történt kineveztetése folytán képviselői megbizatásáról lemond. Ennek kapcsán felhatalmazást kér az elnök, hogy a losonczi kerületben új választás elrendelése iránt intézkedhessék.

A Ház a lemondást tudomásul veszi és felhatalmazza az elnököt, hogy Nógrád vármegye losonczi választókerületére nézve az új választás elrendelése iránt intézkedjék.

3156. Elnök Filep Albert képviselő elhalálozása folytán felhatalmazást kér a gernyeszegi kerületben új választás elrendelése iránt való intézkedhetésre.

A Ház a kért felhatalmazást az elnöknek megadja.

3157. Bemutatja elnök a magyar szent korona országai vasutas szövetségének, gr. Batthyány Tivadar képviselő útján beadott kétrendbeli kérvényét, az államvasutak alkalmazottai illetményeinek szabályozásáról, — valamint a vasuti szolgálati rendtartásról szóló törvényjavaslatok tárgyában.

E kérvények közül a fizetésrendezésre vonatkozó kiadatik a pénzügyi bizottságnak; — a szolgálati rendtartásra vonatkozó pedig kiadatik az igazságügyi és közlekedésügyi bizottságoknak, az illető törvényjavaslattal való együttes tárgyalás és jelentéstétel végett.

3158. Bemutatja továbbá az elnök:

Tolna vármegye közönségének ötrendbeli feliratát, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében, — a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata iránt, — a húsdrágaság megszüntetése végett, — a czukorárak leszállítása — és az állategészségügyi törvények módosítása tárgyában;

Arad, Tolna és Zemplén vármegyék közönségének feliratait, a fokozatos adórendszer érdekében;

Fejér és Tolna vármegyék, valamint Kolozsvár város közönségének feliratait, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő felhasználása iránt;

Pécs és Székesfehérvár városok közönségének feliratait, az Ausztriával kötendő megegyezés tárgyában;

Zemplén vármegye közönségének feliratát, a hadügyi költségek emelése ellen és az 1883. évi XLVI. t.-cz. módosítása miatt;

Nagyvárad város közönségének feliratát, a házadó-törvény módosítása végett;

Pancsova város közönségének feliratát, a városi tisztviselők fizetésének javítása tárgyában;

Szatmárnémeti város közönségének feliratát, az amerikai kivándorlás megszüntetése iránt.

»a győrmegyei alsó szigetköz határában belvizek által okozott károk tárgyában«, a földmívelésügyi m. kir. ministerhez, a ki arra nyomban válaszolván,

a Ház s az interpelláló képviselő is a választ tudomásul vették.

Ezzel az ülés

d. u. 2 óra 10 perczkor berekesztetett.

Az 1907. évi május hó 24-én tartott

159. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Darányi Ferencz.***
majd: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

3164. Mindenekelőtt felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve

s azt a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

3165. Elnök bemutatja a kassai vasutasoknak, Semsey László képviselő útján beadott kérvényét, lakbérük emelése tárgyában s javasolja, hogy e kérvény adassék ki »az államvasuti alkalmazottak illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslattal leendő együttes előzetes tárgyalás végett a pénzügyi bizottságnak.

A Ház ily értelemben határoz.

3166. Bemutatja elnök:

Hajdu vármegye közönségének feliratát, Dalmáczia visszacsatolása ügyében;

Nagyvárad város közönségének feliratát, a virilizmus reformja tárgyában;

Pécs város közönségének feliratát, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő átengedése végett;

a féltoronyi róm. kath. esperesi kerület papságának, Giesswein Sándor, — és

a Kak-Lencsen pusztai lakosoknak, Philipp János képviselő útján beadott kérvényét, a párbér rendezése iránt.

A Ház az elnök javaslatához képest kiadja e kérvényeket előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak.

3167. Elnök bemutatja a zárszámadás-vizsgáló bizottság jelentését, mely szerint a Ház előző határozatához képest az 1903. évi zárszámadás előadójává Farkasházy Zsigmond helyébe Éber Antal bizottsági tagot választotta meg.

Tudomásul szolgál.

3168. Moskovitz Iván, mint a kérvényi bizottság előadója, beterjeszti az idei kérvények 39-ik sorjegyzékét, kérvén annak kinyomatását, szétosztását s annak idején napirendre tüzését.

A Ház elhatározza, hogy a kérvények 39-ik sorjegyzéke ki fog nyomatni, a Ház tagjai közt szét fog osztatni s annak idején napirendre fog tüzetni.

szentesítvén, az mint az idei XXII. t.-cz. az »Országos Törvénytár« útján kihirdettetett.

Tudomásul szolgál

3173. Bemutatja elnök Arad város közönségének háromrendbeli feliratát, gazdasági önállóságunk biztosítása érdekében, a kivándorlás apasztása iránt és a czukordrágaság ellen, — s javasolja, hogy e kérvények adassanak ki előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak.

A Ház ily értelemben határoz

3174. Ezután felolvastatik az indítvány- és interpellatiós könyv, s Hammersberg László jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben ujabb bejegyzés nincs, — ellenben az interpellatiós könyvben a következő bejegyzések foglaltatnak:

1. április 30. Lányi Mór, »A bácsmegyei kiházasító szövetkezetek visszaélései tárgyában«, az igazságügyministerhez;
2. május 10. Rakovszky Béla, »A radikális politikai törekvéseknek összefüggéséről a Brankovics-ügygyel«, a ministerelnök úrhoz;
3. május 13. Hoffmann Ottó, »Az amerikai gör. kath. püspökség«, a ministerelnök úrhoz;
4. május 14. Czobor László, »A párkánynána—balassagyarmati vonalon a vasuti menetrend megváltoztatása tárgyában«, a kereskedelemügyi minister úrhoz;
5. május 21. Lengyel Zoltán, »Az uzsoraszövetkezetek megszüntetése tárgyában«, az igazságügyminister úrhoz;
6. május 23. Szkicsák Ferencz, »Bevándorolt külföldiek kiutasítása tárgyában«, a belügyministerhez;
7. május 25. Dr. Halász Lajos, »Az 1899. évi XXII. t.-cz. hatályának fentartása tárgyában«, a pénzügyminister úrhoz.

Ennek folytán javasolja az elnök, hogy az interpellatióra egy órakor, térjen át a Ház s első sorban a belügyminister úr fog felelni.

A Ház ily értelemben határoz.

3175. Becsey Károly, a kérvényi bizottság előadója, beterjeszti a bizottság által letárgyalt 41-ik sorjegyzéket, kérvén annak kinyomatását, szétosztását s napirendre tüzését.

A Ház elhatározza, hogy a kérvények 41-ik sorjegyzéke ki fog nyomatni, szét fog osztatni s annak idején napirendre fog kitüzetni.

3176. Brázay Zoltán, a számvizsgáló bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentését, »az 1906. évi julius 1-től deczember 31-éig vezetett számadások megvizsgálása tárgyában«, kérve annnak kinyomatását, szétosztását s napirendre tűzését.

Elhatározza a Ház, hogy a jelentés ki fog nyomatni, szét fog osztatni és napirendre fog tüzetni.

3177. Moskovitz Iván, a kérvényi bizottság előadója, beterjeszti a bizottság által letárgyalt 40. és 42-ik sorjegyzéket, kérve annak kinyomatását, szétosztását és napirendre tűzését.

3184. Május 23. Szkicsák Ferencz: »Bevándorolt külföldiek kiutasítása tárgyában«, a belügyministerhez, mire a minister nyomban válaszolt,

s a Ház a választ tudomásul vette.

3185. Lányi Mór, Hoffmann Ottó, Czobor László, Lengyel Zoltán és Halász Lajos kérik, hogy interpellatiójukat a legközelebbi interpellatiós napon terjeszthessék elő.

A Ház ily értelemben határoz.

Ezzel az ülés

d. u. 3 óra 10 perczkor berekesztetett.

Az 1907. évi május hó 27-én tartott

161. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

3186. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét, melyet a Ház

észrevétel nélkül hitelesít.

3187. Elnök bemutatja Jánoky-Madocsányi Gyula képviselő levelét, melylyel családi okokból hat heti szabadságot kér.

A Ház a kért szabadságot nevezett képviselőnek megadja.

3188. Elnök bemutatja:

a magyar szent korona országai vasutas-szövetségének, gróf Batthyány Tivadar, — továbbá

a magyar vasuti és hajózási clubnak, Szunyog Mihály képviselő útján beadott kérvényeit, a vasutakra vonatkozó két törvényjavaslatban eszközlendő módosítások iránt.

Elnök javaslatára a Ház kimondja,

minthogy a vasuti alkalmazottak fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslatra nézve a pénzügyi bizottság jelentését már benyujtotta, a kérvények a másik törvényjavaslattal leendő együttes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak az igazságügyi és közlekedésügyi bizottságoknak.

3189. Elnök bemutatja:

Szilágy és Zala vármegyék közönségének két-kétrendbeli feliratát, az Ausztriával kötendő megegyezés tárgyában és a progressiv adórendszer behozatala iránt;

Szilágy vármegye közönségének négyrendbeli feliratát, a hadügyi költségek leszállítása, a sajtótörvény reformja, a harmadik egyetemnek Debreczenben leendő felállítása, és a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében;

Zala vármegye közönségének háromrendbeli feliratát, az alkotmány biztosítása, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata és Dalmáczia visszacsatolása iránt.

Az 1. §. 3-ik bekezdéséhez Hammersberg László beterjeszti a következő határozati javaslatot:

»Az 1. §. harmadik bekezdése hagyassék ki.«

Mezőfi Vilmos pedig a következő módosítást nyujtja be:

»A harmadik bekezdés negyedik sorában a következő szavak: »ha szerződésükben ellenkező megállapodás nincsen«, kihagyatnak és az ötödik sorba e szó után: »alá« szurassék be e szó: »nem«.

Több felszólaló nem lévén, elnök kijelenti, hogy az 1. §. minden egyes bekezdését külön-külön fogja szavazás alá bocsátani.

A Ház a kérdés ilyetén feltevéséhez hozzájárul.

3195. Elnök kijelenti, hogy az 1. §-szal szembe fogja állítani Mezőfi Vilmos módosítványát; a mennyiben a Ház az eredeti szövegezést elfogadja, Mezőfi Vilmos indítványa elesik.

A Ház az 1. §. 1. pontját a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadja, Mezőfi Vilmos módosítványát elveti.

3196. Az 1. §. 2. bekezdését

a Ház változatlanul elfogadja.

3197. Az 1. §. harmadik bekezdését bocsátja ezután elnök szavazásra, kijelentvén, hogy a 3-ik bekezdéssel szemben Hammersberg László határozati javaslatát fogja első sorban szavazásra bocsátani, s a mennyiben ez elfogadtatnék, a harmadik bekezdés töröltetni fog s elesik Mezőfi Vilmos módosítványa.

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással elfogadta Hammersberg László határozati javaslatát s a harmadik bekezdést törli.

3198. Az 1. §. 4-ik pontját

a Ház a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadja.

3199. A 2. §. első bekezdéséhez Hammersberg László a következő határozati javaslatot nyujtja be:

A 2. §. első bekezdéséből ezek a szavak: *»Az 1. §. harmadik bekezdésében említett alkalmazottakra ez a szabály nem vonatkozik«*, kihagyandók.

Szólásra senki feljegyezve nem lévén, elnök a vitát bezárja s felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 2. §. 1-ső bekezdését Hammersberg László módosításával, igen vagy nem?«

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással a 2. §. 1. pontját a munkásügyi bizottság szövegezésében, Hammersberg László módosításával elfogadja.

3200. A 2. §. 3. és 4-ik bekezdése meg nem támadtatván, azt a Ház

változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadja.

3201. Következett a 3. §., melyhez a földmívelésügyi bizottság előadója, Vásárhelyi Dezső, a következő módosítást nyujtja be:

Szólásra többen feliratkozva nem lévén s szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja, s javaslatot tesz a szavazás mikéntjére nézve, javasolja, hogy tekintettel arra, miszerint Bozóky Árpád képviselő javaslata szemben áll az egész 3. §-szal, ennél fogva a Ház hozzájárulásával elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház az eredeti szöveget, Bozóky Árpád javaslatával szemben, igen vagy nem?

A mennyiben azt elfogadja, Bozóky Árpád módosítványa elesik.

A Ház a 3. §-t eredeti szövegében elfogadva, Bozóky Árpád javaslatát elveti.

3202. Elnök a 3. §-t bekezdésekként bocsátja szavazás alá s tekintettel arra, hogy Mezőfi Vilmos módosítványa mind a három bekezdésben ugyanazon módosítást nyujtotta be, mindhárom bekezdést együttesen bocsátja szavazás alá s a kérdést akként teszi fel: elfogadja-e a Ház a 3. §. első három bekezdését, szemben Mezőfi Vilmos módosítványaival, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással a 3. §-t eredeti, a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadva, Mezőfi Vilmos módosításait elveti.

3203. Következett gr. Thorotzkai Miklós képviselő kétrendbeli módosítása a 3. §-hoz, és pedig először az a rész, mely azt czélozza, hogy a zárjel közötti rész (1877: XX. t.-cz. 95. §-a) kihagyassék, s másodszor, hogy a harmadik bekezdés végére tétessék az általa indítványozott szöveg; mindkét módosítást egyszerre bocsátja elnök szavazás alá és pedig akként, hogy felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 3. §. harmadik bekezdését változatlanul, Thorotzkai Miklós gr. indítványával szemben, igen vagy nem?

A Ház a 3. §. harmadik bekezdésével szemben, felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás útján, gr. Thorotzkai Miklós módosítását fogadta el.

3204. Következik a földmívelésügyi bizottság előadójának, Vásárhelyi Dezső képviselőnek, módosítványa, mely azt czélozza, hogy a 3. §. negyedik bekezdésének első mondatául új szöveg tétessék, elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Vásárhelyi Dezső módosítását, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással a módosítványt elfogadja.

3205. Következett a 3. §. utolsó bekezdése, melyet Mezőfi Vilmos beadott ellenindítványával teljesen kihagyatni kér; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház az utolsó bekezdést, szemben Mezőfi Vilmos azon indítványával, hogy ezen bekezdés hagyassék ki, igen vagy nem?

A Ház a 3. §. utolsó bekezdését elfogadja s igy Mezőfi Vilmos ellenindítványa elesett.

3206. Következett Pető Sándor képviselő kétrendbeli módosítása, melyeket elnök külön-külön bocsát szavazás alá; — az

3212. Elnöki előterjesztések nem lévén, következik napirend szerint »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása, és pedig a 4. §., melyhez Bozóky Árpád a következő módosítást nyujtja be a 4. §. második bekezdéséhez:

»Tizennyolczadik életévet meg nem haladott kiskorúval a törvényes képviselő beleegyezése nélkül szolgálati szerződés nem köthető.«

Kelemen Samu képviselő ugyancsak a 4. §. második bekezdéséhez nyujt be módosítást, mely így szól:

»*A szerződésnek a törvénynyel és törvényes jogkörben kibocsátott rendeletekkel és szabályrendeletekkel ellenkező megállapodásai érvénytelenek.*«

Mezőfi Vilmos képviselő a 4. §. második bekezdéséhez a következő módosítást nyujtja be:

Az első bekezdés után második bekezdésként szurassék be:

»Kiskorúval a gazda csak a kiskorúnak törvényes gyámja közbenjöttével szerződhet. Törvényes gyám nem létében vagy más akadály esetén az elsőfokú hatóság előtt kötendő meg a szerződés a kiskorúval.«

Több felszólaló nem lévén, elnök a vitát bezárja s a szavazásra nézve a következő javaslatot teszi: az eredeti, a munkásügyi bizottság által szövegezett és meg nem támadott javaslatot fogja első sorban szavazás alá bocsátani, ezután következnék a megtámadott második bekezdés, melyre nézve Bozóky Árpád és Mezőfi Vilmos képviselők módosításait szembe fogja állítani az eredeti második bekezdéssel; a mennyiben a Ház a második bekezdést eredeti szövegezésben elfogadja, el fog esni Bozóky Árpád és Mezőfi Vilmos módosítása; a mennyiben pedig el nem fogadná a Ház az eredeti szöveget, akkor külön fogja feltenni szavazásra a két módosítványt.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

3213. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a meg nem támadott 4. §. első bekezdését?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással a 4. §. első bekezdését a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadja.

3214. A megtámadott második bekezdésre nézve elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház az eredeti szövegezést, Bozóky Árpád és Mezőfi Vilmos képviselők módosításaival szemben, igen vagy nem?

A Ház a 4. §. második bekezdését eredeti, a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadja, Bozóky Árpád és Mezőfi Vilmos módosításait elveti.

3215. Következett Kelemen Samu képviselő módosítása, melyre nézve elnök akként teszi fel a kérdést: elfogadja-e a Ház a 4. §. második bekezdését eredeti szövegezésben? A mennyiben a Ház az eredeti szöveget fogadná el, elesik Kelemen Samu módosítása; az eredeti szöveg el nem fogadása esetén pedig elfogadottnak fogja kijelenteni Kelemen Samu módosítását.

A Ház a kérdésnek ekként való feltételéhez hozzájárul.

Pető Sándor a következő módosítást nyujtja be:

»A cseléd kérelmére a gazda meghallgatása után fontos okok fenforgása esetén a hatóság a gazda beleegyezése nélkül is kiadhatja az útlevelet.«

Ernszt Sándor az 5. §. 2. bekezdéséhez terjeszti elő a következő módosítást:

»A törvényhatóság szabályrendeletben elrendelheti, hogy ha a szerződést szóval kötötték meg, a bérlevél kiadása minden esetben kötelező legyen, valamint elrendelheti azt is, hogy a gazda a gazdasági cselédnek a szolgálatba való belépését s a szolgálatból való kilépését a községi elöljáróságnál (rendőrkapitánynál) nyilvántartás végett bejelentse.«

Bresztyenszky Kálmán az 5. §. 3-ik bekezdéséhez a következő módosítást nyujtja be:

»Vagy akármilyen mezei vagy ipari munkához szükséges munkakönyvet kiadni nem szabad, ha a biróság ugy itél, hogy a cseléd szerződésszegő, ellenkező esetben igen.«

Návay Lajos képviselő a következő módosítást nyujtja be az 5. §. harmadik bekezdés végéhez új bekezdésként:

»A cseléd kérelmére a gazda meghallgatása után fontos okok fenforgása esetén a belügyminister a földmivelésügyi ministerrel egyetértőleg az útlevél kiadását a gazda beleegyezése nélkül is elrendelheti.«

Babó Mihály az 5. §. 3-ik bekezdéséhez következő módosítást nyujt be:

A 3-ik bekezdés e szavaktól: »a gazda« töröltessék s új bekezdésül iktattassék be az, hogy:

»Ha azonban a cseléd kivándorolni akar, e czélból a szerződést hatósági úton 60 nappal előbb felmondani jogosult.«

Ernszt Sándor képviselő a házszabályok 215. §-a alapján szót kérve, benyujtott módosítását visszavonta.

Petrogalli Oszkár benyujtott módosításának első részét visszavonta.

Pető Sándor benyujtott módosítását visszavonta.

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja s előterjesztést tesz a szavazás mikéntjére nézve; javasolja, hogy tekintettel arra, hogy Mezőfi Vilmos és Kállay Tamás módosításai szemben állanak az 5. §-szal, ennélfogva a kérdést akként fogja feltenni: elfogadja-e a Ház az 5. §-t eredeti szövegében? A menynyiben ez elfogadtatnék, elesnek Mezőfi Vilmos és Kállay Tamás képviselők módosításai; ezután fogja szavazás alá bocsátani a földmívelésügyi bizottság módosítását, mely szintén szemben áll a szakaszszal.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

3218. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház az eredeti szöveget, Mezőfi Vilmos és Kállay Tamás módosításaival szemben, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással az 5. §-t eredeti szövegében fogadja el, Mezőfi Vilmos és Kállay Tamás módosításait elveti.

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással Kállay Tamás módosítását elfogadja.

3227. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Beniczky Elemér módosítását, igen vagy nem?

A Ház a módosítást elfogadja.

3228. Következik Beniczky Elemér második módosítása; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Beniczky Elemér módosítását, igen vagy nem?

A Ház a módosítást elfogadja.

3229. Következik Babó Mihály módosítása; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a felolvasott módosítást, igen vagy nem?

A Ház a módosítást felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás utján elveti.

3230. Következett Bresztyenszky Kálmán módosítványa; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a felolvasott módosítást, igen vagy nem?

A Ház felállás és ülvemaradással megejtett szavazással a módosítást elveti.

3231. Következtek az 5. §-hoz benyujtott, toldást tartalmazó módosítások; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Petrogalli Oszkár felolvasott módosítását, igen vagy nem?

A Ház a módosítást elfogadja.

3232. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Návay Lajos képviselő módosítását, igen vagy nem?

A Ház a módosítást elfogadja.

3233. Következett Beniczky Elemér módosítása; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a felolvasott s az 5. §. utolsó bekezdéséhez benyujtott módosítást, igen vagy nem?

A Ház a módosítást elfogadta.

3234. Következik a 6. §., melyhez Mezőfi Vilmos második bekezdésnek következő módosítást kéri felvétetni:

»A cselédfelfogadás, szerződés-megkötés és szolgálatba lépés ideje április vagy október hónapokban határoztatik meg.«

Elnök, tekintettel arra, hogy a 6. §. meg nem támadtatott, felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 6. §-t, igen vagy nem?

A Ház a 6. §-t felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással elfogadja.

3235. Következett Mezőfi Vilmos módosítása; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Mezőfi Vilmos módosítását, igen vagy nem?

A Ház a módosítást elveti.

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja s felteszi a kérdést; tekintettel arra, hogy a 8. §. első bekezdése senki által sem támadtatott meg, kérdi: elfogadja-e azt a Ház változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezésében, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással a szakaszt a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadja.

3241. Következett a 8. §. második bekezdése, melyhez Mezőfi Vilmos adott be módosítványt; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 8. §. második bekezdését eredeti, a munkásügyi bizottság által szerkesztett szövegezésben, szemben Mezőfi Vilmos indítványával, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással a 8. §. második bekezdését a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadja s Mezőfi Vilmos módosítását elveti.

3242. Következett a 9. §., melyhez Mezőfi Vilmos terjeszt be módosítást és pedig a bekezdés végére, és pedig:

»Egyáltalában a gazdának tilos bármily czímen a cselédnek vagy a cseléd családtagjainak szeszes italt kiszolgáltatni.«

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja és felteszi a kérdést: tekintettel arra, hogy a 9. §. maga nem támadtatott meg, elfogadja-e a Ház a 9. §-t az eredeti szövegezésében, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással a 9. §-t eredeti, a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadja.

3243. Következik Mezőfi Vilmosnak e szakasz végére javaslatba hozott módosítása; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Mezőfi Vilmosnak felolvasott módosítását, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással a módosítást elveti.

3244. Következett a 10. §., melyhez szólásra senki sem jelentkezvén, elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 10. §-t a munkásügyi bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?

A Ház a szakaszt felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással elfogadja a munkásügyi bizottság szövegezésében.

3245. Következett a 11. §.; szólásra senki sem jelentkezvén, elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 11. §-t a munkásügyi bizottság szövegezésében, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással a 11. §-t a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadta.

3246. Következett a 12. §., melyhez Gaál Gaszton a következő módosítást nyujtja be:

A 12. §. második bekezdésében »gazdaság« szó után felveendő: »*helyén vagy legközelebbi.*«

Mezőfi Vilmos a 12. §. első bekezdéséhez a következő módosítást nyujtja be:

»A törvényhatóságnak e törvény alapján alkotott szabályrendelete« szavak hagyassanak ki.

Hammersberg László javasolja, hogy a 14. §. *b)* pontjából e szó: »*veszélyes*«, törlendő.

Több felszólaló nem lévén, elnök a vitát bezárja és felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 14. §. meg nem támadott részeit változatlanul, a munkásügyi bizottság szövegezésében, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással a 14. §. meg nem támadott részeit változatlanul, a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadja.

3251. Következtek a módosítások és pedig Mezőfi Vilmos módosítása, mely a 14. §. *a)* pontjának törlését kivánja; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 14. §. *a)* pontját változatlanul, a munkásügyi bizottság szövegezésében, szemben Mezőfi Vilmos törlési indítványával, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással a 14. §. *a)* pontját a munkásügyi bizottság szövegezésében változatlanul elfogadja, Mezőfi Vilmos törlési indítványát elveti.

3252. Következik Hammersberg Lászlónak a 14. §. *b)* pontjához benyujtott módosítványa; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 14. §. *b)* pontját a munkásügyi bizottság szövegezésében változatlanul, igen vagy nem? Ennek el nem fogadása esetén a benyujtott módosítással fog az elfogadottnak kijelentetni.

A Ház felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással nem fogadja el a munkásügyi bizottság által szövegezett pontot, hanem elfogadta azt Hammersberg László benyujtott módosításával.

3253. Következett Mezőfi Vilmosnak a 14. §. *b)* pontja után beszurni javasolt módosítványa; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Mezőfi Vilmos indítványát, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással Mezőfi Vilmos indítványát elveti.

3254. Következett Buza Barnának a 14. §. végére javaslatba hozott új bekezdése feletti szavazás; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Buza Barnának felolvasott módosítványát, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással Buza Barna indítványát elfogadta.

3255. Következett Zichy Vladimir grófnak ugyancsak a 14. §-hoz új bekezdésként javaslatba hozott módosítványa; elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház ezen módosítványt, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással Zichy Vladimir gr. indítványát elfogadta.

3256. Következett a 15. §., a melyhez hozzászól Thaly Ferencz és annak *b)* pontjához a következő módosítást nyujtja be:

A *b)* ponthoz a javaslat szövege után teendő:

»*ez esetben azonban alkalmas helyettesről tartozik gondoskodni.*«

Az 1907. évi május hó 29-én tartott

163. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Rakovszky István***, *alelnök.* *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

3261. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

3262. Elnök bemutatja a kolozsvári vasutas-gyülésnek, Moskovitz Iván képviselő útján beadott kérvényét, a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Minthogy a törvényjavaslat tárgyában a pénzügyi bizottság jelentését már bemutatta, javasolja, hogy a kérvény tétessék le a Ház asztalára és az említett törvényjavaslattal együttesen nyerjen elintézést.

3263. Elnök bemutatja:

Szatmár vármegye közönségének feliratát, továbbá

Nyir-Pilis, Magyar-Nándor, Kóka, Ér-Szelind, Kis-Varjas, Tab, Kisújszállás, Tiszabő, Kokány, Nyir-Acsád (kétrendbeli), Czereczel és Kiskunhalas községek munkásainak, Mezőfi Vilmos képviselő útján beadott kérvényeit, »a gazda és a gazdasági cseléd közti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

Elnök javasolja, hogy tétessenek le a Ház asztalára és a most tárgyalás alatt lévő törvényjavaslattal együttesen nyerjenek elintézést.

3264. Elnök bemutatja:

Hajdu vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, és

Csanád vármegye közönségének egyrendbeli feliratát, az alkotmánybiztosítékok megvalósítása és a gazdasági önállóság megteremtése iránt;

Fejér és Hajdu vármegyék közönségének feliratait, a hadügyi költségek emelése ellen;

Csanád és Hont vármegyék, valamint Nagyvárad város közönségének feliratait, az adóreform tárgyában;

Csanád és Zala vármegyék közönségének feliratait, a városi és községi segédszemélyzet viszonyainak javítása végett;

Tolna vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a Duna tolnai részének szabályozása iránt és az útlevél-ügy rendezése miatt;

Csanád vármegye közönségének feliratát, a czukorárak leszállítása ügyében;

Fejér vármegye közönségének feliratát, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata végett;

Kis-Küküllő vármegye közönségének feliratát, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő felhasználása iránt;

e két módosítást egyszerre fogja szavazás alá bocsátani, a többi módosításokat külön-külön fogja szavazás alá bocsátani.

A Ház az elnök előterjesztéséhez hozzájárul.

3267. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 16. §. első bekezdését változatlanul, a munkásügyi bizottság szövegezésében, igen vagy nem? A mennyiben el nem fogadtatnék, jönnek az egyes módosítások szavazás alá.

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással a 16. §. első bekezdését a munkásügyi bizottság szövegezésében nem fogadta el.

3268. Következik Mezőfi Vilmos módosítása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Mezőfi Vilmos módosítását a 16. §. első bekezdéséhez, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással a módosítást elfogadja.

3269. Elnök felteszi a kérdést Gaál Gasztonnak módosítására, kérdezvén: elfogadja-e a Ház Gaál Gaszton módosítását, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással a módosítást elfogadja.

3270. Következett a 17. §., melyhez Máriássy Mihály a következő módosításokat nyujtja be:

Az első bekezdés 2-ik sorában »a szolgálatba« szavak elé felveendő: »*roszhiszeműen vagy hatósági intézkedés daczára*«.

A második bekezdés 2-ik sorába »megtagadja« szó elé felveendő: »*roszhiszeműen vagy hatósági intézkedés daczára*«.

A második bekezdés 10-ik sorában »lakás« elé felveendő: »*cseléd*«.

Mezőfi Vilmos a 17. §-hoz a következő módosítást nyujtja be:

Az első bekezdésben a 3-ik és 4-ik sorokból e szavak: »a szolgálat helyére karhatalommal előállítani. Ha a cseléd az előállítás után« hagyassanak ki és helyükbe tétessék:

»felhivni, hogy a szolgálatot haladéktalanul kezdje meg. Ha a cseléd a hatósági felszólítást követő 48 óra alatt«.

A második bekezdésben a 8-ik sorban »ha tudomása szerint« szavaktól, egészen »nem áll rendelkezésére« szavakig bezárólag hagyassék ki a mondat.

A harmadik bekezdés egészen kihagyandó.

Philipp János a következő módosítást terjeszti elő:

Az első bekezdéshez a következő vétessék be:

»Ha a cseléd ok nélkül hagyta el szolgálatát, az első évnegyedre 15% számíttassék az évi bérből.«

Nagy György a 17. §-hoz kétrendbeli módosítást nyujt be:

Az első bekezdés helyébe teendő:

»Ha a cseléd a meghatározott időpontban törvényes ok nélkül igazolatlanul a szolgálatba be nem áll, a gazda nyolcz nap alatt előterjesztheto panaszára az elsőfokú hatóság köteles a cselédet a törvényes következményekre való figyelmeztetés mellett a szolgálatba beállásra felszólítani.

fogadja-e a Ház a második bekezdést változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezésében, igen vagy nem? A menynyiben a Ház ezt nem fogadná el, fel fogja tenni a kérdést Máriássy Mihály módosítására, s mivel Nagy György és Okolicsányi László módosításának első része azonos egymással, e két módosítást együttesen bocsátja szavazás alá, azután fogja szavazás alá bocsátani Okolicsányi László módosításának azon részét, mely a kihagyatni javasolt rész helyébe új szöveget ajánl elfogadásra. Ha pedig Nagy György és Okolicsányi László azonos módosításai elvettetnének, akkor el fog esni Okolicsányi László módosításának második része is.

A Ház az elnöki előterjesztést elfogadja.

3275. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 17. §. második bekezdését változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezésében, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással a 17. §. második bekezdését a munkásügyi bizottság szövegezésében nem fogadta el.

3276. Következett Máriássy Mihály képviselő módosítása feletti határozathozatal.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Máriássy Mihály módosítását, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással elfogadja Máriássy Mihály módosítását.

3277. Következett Nagy György és Okolicsányi Lászlónak a 17. §. 2-ik részéhez beadott azonos módosításai feletti határozathozatal.

A kérdés feltevése előtt Nagy György módosítványát visszavonta, ekként csakis Okolicsányi László módosítására teszi fel az elnök a kérdést: elfogadja-e a Ház Okolicsányi László képviselőnek módosítását, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással Okolicsányi László módosítását elveti.

3278. Következett a 18. §., melyhez Vizy Ferencz nyujt be módosítást felszólalása kapcsán, módosítását azonban visszavonta;

Mezőfi Vilmos a 18. §. 2-ik bekezdéséhez a következő módosítást nyujtja be:

»A második bekezdés hagyassék ki.«

A harmadik bekezdésben, az első sorban e szavak után: »Ha a cseléd« szurassék be: »nyilvánvalóan ártó szándékkal«.

Hammersberg László a 18. §. 2-ik bekezdéséhez következő módosítást nyujt be:

A második bekezdés végére felveendő: »*és elemi veszély elhárítása körül teljes erővel közreműködni.*«

Nagy Sándor indítványozza, hogy a 18. §. utolsó bekezdésében az »57. §.« után szurassék be: »I. pontja«.

Ernszt Sándor a 18. §. 2-ik bekezdéséhez a következő módosítást nyujtja be:

»A cseléd tartozik, *a mennyiben erejét vagy képességét túl nem haladja*, ha a szükség úgy kivánja, stb.«

zése, ennélfogva először Mezőfi Vilmos ellenindítványát fogja szavazás alá bocsátani; a mennyiben ez elvettetnék, fogja szavazás alá bocsátani Návay Lajos képviselő indítványát s a többi módosítást.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

3284. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Mezőfi Vilmos képviselő indítványát, szemben a javaslat 19. §-ának a munkásügyi bizottság által megállapított szövegével, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással Mezőfi Vilmos indítványát elveti.

3285. Következett Návay Lajos képviselőnek a 19. §. új szövegezésére irányuló indítványa.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Návay Lajos képviselő indítványát, szemben a munkásügyi bizottság által megállapított szöveggel, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással Návay Lajos indítványát fogadja el.

3286. Következett Ernszt Sándor képviselő módosítása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Ernszt Sándor képviselő módosítását, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással Ernszt Sándor képviselő módosítását elveti.

3287. Következett a 20. §., melyhez Mezőfi Vilmos képviselő a következő módosítást nyujtja be:

A 20. §-hoz a második sorba e szavak után: »a gazda utasításának«, szurassék be: »szándékos rosz indulattal való«.

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja s felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 20. §-t változatlanul, a munkásügyi bizottság szövegezésében, szemben Mezőfi Vilmos módosításával, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással a 20. §.-t változatlanul, a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadja, s Mezőfi Vilmos módosítását elveti.

3288. Következett a 21. §., melyhez Hammersberg László képviselő ad be módosítást, és pedig a 2-ik bekezdéshez.

A »megállapodás« szó után felveendő:

»azokat a járandóságokat, a melyek természetüknél fogva naponként adandók ki, (pl. takarmány, tej stb.) naponként«.

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja s felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 21. §-t Hammersberg László képviselőnek a második bekezdéshez benyujtott módosításával, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással a 21. §-t a munkásügyi bizottság szövegezésében, Hammersberg László képviselőnek a második bekezdéshez benyujtott módosításával elfogadja.

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja s felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 24. §-t változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezésében, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással a 24. §-t változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadja.

3294. Következett Mezőfi Vilmos képviselőnek a 24. §. végére javaslatba hozott pótlása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a pótlást czélzó módosítását Mezőfi Vilmos képviselőnek, igen vagy nem?

A Ház Mezőfi Vilmosnak a 24. §-hoz benyujtott pótlást czélzó módosítását elveti.

3295. Következett a 25. §., melyhez Gaál Gaszton képviselő nyujtja be a következő módosítást:

Az első mondat törlendő és helyébe ez a szöveg veendő fel:

»A terménybeli járandóságokat köteles a gazda tiszta szemű, megrostált, feltétlenül *jó- és pedig legalább is olyan minőségben kiszolgáltatni, mely azon évi termése elsőrendű eladó minőségének felel meg. Ha pedig a gazda a terménybeli járandóságok kiszolgáltatására szükséges terményt kénytelen mástól beszerezni, köteles ez esetben legalább is szokványminőségről gondoskodni.*«

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bazárja s kijelenti, hogy a kérdést akként fogja feltenni, hogy Gaál Gaszton képviselő módosításával, mely ellenindítvány jellegével bir, szembe fogja állítani az eredeti szöveget, mely ha nem fogadtatnék el, akkor fogja Gaál Gaszton ellenindítványát szavazás alá bocsátani.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

3296. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 25. §-t eredeti, a munkásügyi bizottság által megszerkesztett szövegezésben, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással a 25. §-t a munkásügyi bizottság által szövegezve nem fogadta el.

3297. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Gaál Gaszton képviselőnek a 25. §. helyébe javaslatba hozott módosított szöveget, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással elfogadta Gaál Gaszton képviselőnek módosított szövegét.

3298. Következett a 26. §., melyhez Hammersberg László képviselő a következő módosítást nyujtja be:

A szakasz utolsó mondatának végére felveendő:

»viszont a cseléd a szegődményes földet kifogástalanul mívelni és tisztára letakarítva visszaadni köteles.«

Mezőfi Vilmos indítványozza, hogy a 26. §. 4-ik bekezdéseként vétessék:

»Mindenféle munkaeszközökkel, melyek a cseléd által a gazdának teljesítendő munkához szükségesek, a gazda köteles ellátni a cselédet.«

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja s javasolja, miután a 26. §. nem lett megtámadva, úgy fogja fel-

A Ház egyszerű szavazással elfogadja Gaál Gaszton képviselő módosítását.

3305. Következett a 28. §., melyhez Nagy György képviselő a következő módosítást nyujtja be:

Az első bekezdés utolsó mondata helyett:

»Az a gazda, a ki évi 200 koronánál kevesebb egyenes adóval van megadóztatva, a cseléd, a cseléd felesége és kiskorú gyermekei részére kiszolgáltatott orvosszerekért, valamint az orvosi gyógykezelésért általa kifizetett összeg visszatérítését követelheti az államtól s illetve ezen összeget adójába beszámíthatja.«

Mezőfi Vilmos képviselő a következő módosításokat nyujtja be:

Az első bekezdés helyébe tétessék:

»Ha maga a cseléd, vagy a cselédnek vele élő felesége, vagy vele egy háztartásban élő keresetképtelen gyermeke, a szolgálatba lépés harmadik napja után a szolgálati idő alatt megbetegszik, az orvosi gyógykezelés és az orvosszerek költségét fegfeljebb negyvenöt napig a gazda a sajátjából tartozik fedezni.

Az a gazda, a ki évi 200 koronánál kevesebb egyenes adóval van megadóztatva, a cseléd, a cseléd felesége és keresetre képtelen gyermekei részére kiszolgáltatott orvosi gyógykezelés és orvosszerek költségét a betegápolási alapból visszakövetelheti és az vissza is térítendő.«

A harmadik bekezdésből e szavak: »kivéve, ha a betegséget nyilvánvalóan a cseléd hibája okozta«, hagyassanak ki.

Az ötödik bekezdés helyébe tétessék:

»Ha a cseléd, vagy a cselédnek vele élő felesége vagy keresetre képtelen gyermeke meghal, az eltemetés szükséges költségét a gazda viseli és azon vidék szokásaihoz mérten a szükséges fuvarról is ő köteles gondoskodni.

Az a gazda, a ki évi 200 korona egyenes adónál kevesebbel van megadóztatva, ha cselédje, cselédjének vele élő felesége vagy keresetre képtelen gyermeke meghal, az eltemetés költségéhez temetési segély czímén nagykorú elhalálozása esetén 20, kiskorú elhalálozása esetén 10 koronával köteles a gazda hozzájárulni s azon vidék szokásaihoz mérten a temetéshez szükséges fuvarról is ő köteles gondoskodni.«

Zichy Vladimir gróf képviselő a következő módosítást nyujtja be e szakaszhoz:

1. Az első sorban »az éves« szavak után felveendők: »*illetőleg az állandóan alkalmazott szegődményes*« szavak.

2. A hatodik sorban a »cseléd hibája« után felveendő: »*illetve a cseléd családtagjának hibája.*«

3. Az első bekezdés utolsó mondata törlendő s helyébe ez a szöveg veendő fel:

»*Az a gazda, a ki évi 200 koronánál kevesebb egyenes adóval van megadóztatva, a felét, az a gazda pedig, a ki évi 200 koronánál több egyenes adóval van megadóztatva, egy tizedrészét levonhatja a cseléd béréből annak az összegnek, melyet a cseléd feleségének és 12 éven alóli gyermekeinek orvosi gyógykezeltetésért és az ezek részére kiszolgáltatott orvosszerekért kifizetett.*« (57. §.)

3311. Hasonló kérelmet terjesztenek elő Sziklay Ottó és Batthyány Tivadar gróf képviselők.

A Ház a kért halasztást megadja.

Elnök az ülést

d. u. 2 óra 50 perczkor bezárta.

Az 1907. évi május hó 31-én tartott

164. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

3312. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

3313. Elnök bemutatja Kaufmann Géza képviselő levelét, melylyel értesít, hogy a belügyminister rendeletileg megengedte családi nevének »Csóthi«-ra kért átváltoztatását.

A Ház tudomásul veszi.

3314. Elnök bemutatja:

Arad vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a 48-as honvédek és özvegyeik érdekében, továbbá egy alkalmas sztrájktörvény megalkotása iránt;

Maros-Torda vármegye közönségének feliratát az iránt, hogy Budapesten Árpád-szobor állíttassék;

Arad város közönségének feliratát, a magyar ipart védő egységes ipari védőjegy létesítése végett;

Nagyvárad város közönségének feliratát, a czukordrágaság ellen;

a lőcsei pénzügyigazgatóság fogalmazási tisztviselőinek, Máriássy Mihály képviselő útján beadott kérvényét, helyzetük javítása tárgyában;

Kecskemét város közönségének feliratát, Dalmáczia visszacsatolása iránt;

a bonyhádi róm. kath. esperesi kerület papságának, Weber János képviselő útján beadott kérvényét, az egyházi szolgálmányok megváltása tárgyában.

A feliratok és kérvények előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

3315. Hoitsy Pál képviselő, mint a pénzügyi bizottság előadója, bemutatja a pénzügyi bizottság jelentéseit:

1. »I. Ferencz József király megkoronáztatása negyvenedik évfordulójának megörökítésére alkotandó művekről« szóló törvényjavaslat tárgyában;

2. »a koronaérték megállapítását tárgyazó 1892. évi XVII. t.-cz. további kiegészítéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában; és

bir, s melyet az eredeti szöveggel fog szembeállítani; a menynyiben a Ház az eredeti szöveggel szemben elfogadná Mezőfi Vilmos ellenindítványát, ez esetben az összes módosítások elesnek; az eredeti szöveg elfogadása esetén fogja az egyes módosításokat szavazás alá bocsátani.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

3320. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 28. §. első bekezdését, szemben Mezőfi Vilmos ellenindítványával, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással a 28. §. első bekezdését a munkásügyi bizottság szövegezésében változatlanul elfogadja s Mezőfi Vilmos ellenindítványát elveti.

3321. Következett a 28. §. első bekezdésének első sorához beadott módosítása Zichy Vladimir gr. képviselőnek.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Zichy Vladimir gr. módosítását, igen vagy nem, az eredeti szöveggel szemben?

A Ház egyszerű szavazással az eredeti szöveg mellőzésével elfogadta Zichy Vladimir gr. módosítását.

3322. Következett Zichy Vladimir grófnak ugyanezen bekezdés 6-ik soránál javaslatba hozott módosítása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház az eredeti szöveget, szemben Zichy Vladimir gr. módosításával, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással mellőzi az eredeti szöveget s elfogadja Zichy Vladimir grófnak módosítását.

3323. Következett Zichy Vladimir gr. módosítása az első bekezdés utolsó mondata helyébe és Gaál Gasztonnak ezen módosításhoz benyujtott almódosítása.

Elnök a kérdés feltevését illetőleg javasolja, hogy első sorban az eredeti szövegre fogja feltenni a szavazást; ha ez elfogadtatnék, akkor a módosítás és almódosítás is elesik; ha pedig az eredeti szöveg nem fogadtatnék el, akkor Zichy Vladimir gr. módosítását jelenti ki elfogadottnak s szavazás alá fogja bocsátani az almódosítását Gaál Gasztonnak.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

3324. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 28. §. első bekezdésének utolsó mondatát változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezésében, szemben Zichy Vladimir gr. felolvasott módosításával, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással az eredeti szöveget nem fogadta el, hanem elfogadta Zichy Vladimir gr. módosítását.

3325. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Zichy Vladimir grófnak már elfogadott módosítását, szemben Gaál Gaszton almódosításával, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással elfogadja változatlanul Zichy Vladimir gr. módosított szövegét s Gaál Gaszton almódosítását mellőzi.

3332. Következett a 29. §., melyhez a következő módosítások nyujtattak be:

Veres József a §. végén új bekezdésként a következő szöveget ajánlja elfogadásra:

»A második és harmadik bekezdésben foglalt szabályok nem vonatkoznak arra a gazdára, a ki cselédjével egy lakásban él.«

Mezőfi Vilmos módosítványai:

A harmadik bekezdés ötödik sorában, e szó helyett: »tiz«, tétessék: »egy«.

Negyedik bekezdésként tétessék:

»Az a gazda, a ki évi 200 korona egyenes adónál kevesebbel van megadóztatva, öt esztendő alatt köteles arról gondoskodni, hogy nős vagy családos cselédje e szakasz második bekezdése szabványainak megfelelő lakásban legyen elhelyezve. Az ilyen cselédházakhoz szükséges felméréseket, terveket, a földmivelésügyi minister, az államkincstár terhére díjtalanul elkészítteti és indokolt esetben az építés céljaira az »Országos gazdasági munkásház-építési alapjából« hosszúlejáratú kamatmentes kölcsönt vagy vissza nem térítendő segélyt nyujt.«

Molnár János a következő módosítást nyujtja be:

»Ha Mezőfi képviselő úrnak a 29. §-hoz benyujtott azon módosítása, mely a cselédeknek megfelelő lakásokat egy év alatt követel, el nem fogadtatnék, az egy év helyett: »öt« évet indítványozok.«

Hammersberg László a következő módosítást ajánlja elfogadásra:

Az első mondat végén e szavak: »lakást köteles adni« törlendők s helyükbe e szöveg veendő fel: *»elhelyezéséről gondoskodni köteles.«*

Leitner Adolf következő indítványát kéri elfogadni:

A §. második bekezdésének második sorában e szavak után: »cselédnek külön« javaslat helyett a következő szöveg tétessék:

»egy legalább 48 köbméter űrtartalmú rendes ajtó és ablakkal ellátott szoba, egy legalább 24 köbméter űrtartalmú világos konyha és egy legalább 12 köbméter űrtartalmú kamarából álló lakása legyen.«

A §. harmadik bekezdésében az utolsóelőtti sorban e szó helyett: »tiz«, »három« teendő.

Szólásra senki sem jelentkezvén s a földmívelésügyi bizottság előadója sem kivánván szólani, elnök a tanácskozást befejezettnek nyilvánítja, javasolja, hogy tekintettel arra, hogy a 29. §. minden pontja meg lévén támadva, a szavazást bekezdésekként fogja eszközölni.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

3333. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 29. §. első bekezdését változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezésében, szemben Hammersberg László módosításával, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással a 29. §. első bekezdését a munkásügyi bizottság szövegezésében

Mezőfi Vilmos képviselő a következő indítványt terjeszti be:

A második sorban »saját sátoros ünnepein« szavak után szurassék be: »valamint Szent-István király napján, mint nemzeti ünnepen.«

Az első bekezdés után szurassék be:

»A mezőgazdasági cselédnek munkaszünete legkésőbb vasárnapon és ünnepnapon reggel 8 órától kezdődik és megkezdésétől számítandó 18 óráig, de legalább is a szüneti napot követő hajnali egy óráig tart.«

Leitner Adolf képviselő a következő indítványt ajánlja elfogadásra:

A §. második bekezdésének második sorából e szavak: »továbbá a majornak rendbehozatalán«, kihagyandók.

Buza Barna képviselő a következő módosítást ajánlja elfogadásra:

Az első bekezdés 2. sorában »saját« szó törlendő s helyébe teendő: »*a cseléd.*«

A második bekezdés utolsóelőtti sorában »külön« szó után felveendő: »*azonnali.*«

Molnár János képviselő a következő módosítását nyujtja be:

Az első bekezdés igy hangozzék:

»A gazda köteles gondoskodni arról, hogy a cselédnek vasárnapon és a cseléd ünnepein munkaszünete legyen. Köteles a gazda akként intézkedni, hogy cselédje a nélkül, hogy kötelességét elmulasztaná, a cseléd vallása által parancsolt délelőtti isteni tiszteleten részt vehessen.« (22., 43., 57. §§.)

Harmadik bekezdésének utolsó két sora, ha Nagy György képviselő úr módosítását el nem fogadnák, így módosíttassék: »hogy a cselédnek, legalább minden hónapban egy teljes vasárnapi, vagy minden két hétben egy vasárnap délelőtti és egy másik félnapi munkaszünete legyen.«

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja s kijelenti, hogy tekintettel arra, miszerint a 30. §. minden bekezdése megtámadtatván, a szavazást bekezdésekként fogja eszközölni.

A 30. §. első bekezdésével szemben Molnár János képviselő ellenindítványt nyujtván be, ezt szembe fogja állítani az első bekezdéssel; felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 30. §. első bekezdését változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezésében, szemben Molnár János képviselő indítványával, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással a 30. §. első bekezdését változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezésében elfogadta és Molnár János ellenindítványát mellőzte.

3340. Következett Buza Barna képviselő módosítása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Buza Barna képviselő módosítását, igen vagy nem?

A Ház egyszerű szavazással elfogadja Buza Barna képviselő módosítását.

3347. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Nagy György felolvasott indítványát, igen vagy nem?

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazással Nagy György képviselő indítványát mellőzi.

3348. Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Molnár János képviselő módosítását a harminczadik szakasz harmadik bekezdésével szemben, igen vagy nem?

Felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással a Ház a 30. §. harmadik bekezdését a munkásügyi bizottság szövegezésében változatlanul elfogadta s Molnár János módosítását mellőzte.

3349. A tanácskozásra szánt idő letelvén, elnök javaslatot tesz a legközelebbi ülés idejére és napirendjére nézve:

Javasolja, hogy a Ház holnap, 1907. évi junius hó 1-én d. e. 10 órakor tartson ülést, melynek napirendjére tüzessenek:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul

Elnök az ülést

d. u. 2 óra 10 perczkor bezárja.

Az 1907. évi junius hó 1-én tartott

165. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Dr. Egry Béla.***

3350. Elnök az ülést megnyitván, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét, melyet a Ház

észrevétel nélkül hitelesít.

3351. Elnök bemutatja:

Besztercze-Naszód vármegye közönségének feliratát, a kivándorlás csökkentése végett;

Szatmár-Németi város közönségének feliratát, a városi törvényhatósági tisztviselők fizetésének rendezése tárgyában;

az 1848/49-iki honvédegyletek országos egyesületének, Illyés Bálint képviselő útján beadott kérvényét, az 1848/49-iki honvédek érdemeinek törvénybe iktatása iránt.

Tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

3352. Elnök a házszabályok 239. §-a értelmében bemutatja a még el nem intézett interpellatiók és indítványok jegyzékét.

Felolvastatott.

3357. Következett Gaál Gaszton képviselő módosítása.

Elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház Gaál Gasztonnak az első és második sorhoz beadott módosítását, igen vagy nem?

Felállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással elfogadja a Ház Gaál Gaszton képviselő módosítását.

3358. Elnök bejelenti, hogy Darányi Ignácz földmívelésügyi minister halaszthatatlan teendők miatt az ülésről távozni lévén kénytelen, képviseletével Mezőssy Béla államtitkárt bizta meg és kéri a Házat ehhez való hozzájárulásra.

A Ház a földmívelésügyi minister kérelméhez hozzájárul.

3359. Következett a 32. §., melyhez Molnár János nyujt be módosítást:

»A 32. § első bekezdése töröltessék«.

Ernszt Sándor képviselő a következő módosítást nyujtja be:

1. Az első mondat után felveendő ez a szöveg:

»*Ez a kötelezettség nem terheli a gazdát ott, a hol a cselédek gyermekei tandíjmentességben részesülnek.*« (22., 57. §.)

2. Az első bekezdés második mondata törlendő.

Mezőfi Vilmos képviselő a következő módosítást nyujtja be:

Az első bekezdés hagyassék ki és helyébe a következő szöveg tétessék:

»A gazda tartozik viselni a bérbe való betudás nélkül a cselédre, e minősége szerint kivetett s a szolgálati idő alatt esedékes állami, községi és egyházi adónak teljes összegét, továbbá a cseléd iskolaköteles gyermekei után az elemi iskolai beiratási és tandíjnak a teljes összegét.«

Mezőfi Vilmos képviselő a következő határozati javaslatot nyujtja be:

»Utasítja a Ház a kormányt, hogy legfeljebb hat hó leforgása alatt oly értelmű törvényjavaslatot nyujtson a képviselőház elé, a melynek értelmében a mezőgazdasági munkások és cselédek minden néven nevezendő állami és községi adó fizetésétől mentesíttetnek és gyermekeik részére a tandíjmentesség biztosíttatik.«

Dr. Leitner Adolf képviselő a következő indítványt terjeszti elő:

A §. első bekezdésének 2-ik sor e szó után: »tandíjat« a javasolt szöveg helyett következőképen pótlandó:

»Ott, a hol állami népiskola nincsen, a gazdasági cselédek gyermekei állami elemi népiskolában sem beiratási-, sem tandíjat nem fizetnek.«

Suciu János képviselő indítványozza, hogy a 32. §. első bekezdésében a második mondat onnan: »Ott, a hol állami iskola van« stb. kihagyassék.

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök felteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház a 32. §. meg nem támadott részét, igen vagy nem?

A Ház a 32. §. meg nem támadott részét egyszerű szavazással elfogadja.

3366. Következett a 33. §., melyhez a földmívelésügyi bizottság előadója, Vásárhelyi Dezső, a következő módosítást nyujtja be:

A 33. §. első bekezdésének második sorában »megdorgálhatja« szó után, a födmívelésügyi bizottság szövegezése szerint a mondat további részének kihagyását s helyette a következő mondat felvételét kéri:

»ilyen szolgálati dorgálásért a gazda ellen bűnvádi eljárásnak nincsen helye.«

Návay Lajos képviselő indítványozza, hogy a 33-ik §. következő módosításban fogadtassék el:

»A gazda a cselédet, ha kötelessége ellen vét, mint háznépének tagját megdorgálhatja, *nincs jogosítva azonban a cselédet pénzbirsággal vagy fizetéslevonással fenyíteni.* (57. §.)«

Pop István képviselő indítványozza:

»Návay Lajos képviselőtársam módosítását elfogadom azzal, hogy javaslom, miszerint a 33. §. első mondata után a következő szöveg vétessék be:

»azonban ezen jogát a gazda senki másra, mint közvetlen helyettesére át nem ruházhatja.«

Mezőfi Vilmos képviselő indítványozza:

»Az első bekezdés hagyassék ki«.

A tanácskozásra szánt idő letelvén, miután még interpellatiók vannak hátra, elnök javasolja, hogy a vita folytatása a legközelebbi ülésre halasztassék. Javaslatot tesz a napirendet illetőleg; javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését hétfőn, 1907. évi junius hó 3-án d. e. 10 órakor tartsa, melynek tárgya legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslat tárgyalásának félbeszakításával a koronázás 40-ik évfordulójának megörökítése alkalmából benyujtott három törvényjavaslat tárgyalása, utána »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

3367. Következtek az interpellatiók:

Visontai Soma terjeszti elő interpellatióját, a belügyministerhez, »az amerikai »Szabadság« czímű lapnak kitiltása tárgyában.«

Az interpellatió kiadatott a belügyministernek.

3368. Sziklay Ottó képviselő terjeszti elő interpellatióját, a honvédelmi ministerhez, »a Róth-féle tölténygyár tárgyában«, mely interpellatióra a minister nyomban megadta a választ,

mely választ a Ház és az interpelláló képviselő is tudomásul vett.

3369. Következett Batthyány Tivadar gróf interpellatiója, »Brankovics patriarcha ügyében«, a ministerelnökhöz.

Az interpellatió kiadatott a ministerelnöknek.

3370. Következett Barta Ödön interpellatiója.

Az interpellatiót bejegyzett képviselő az idő előrehaladottságára való tekintettel kéri a Házat, hogy interpellatióját a leg-

A czímben e szó helyett: »megörökítésére« tétessék: »*emlékére*«.

A vita bezárása után felteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat eredeti czímét, szemben az előadó által beadott módosítással, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslat czímét Hoitsy Pál módosításával fogadja el.

3376. Következett az 1. §. tárgyalása, melyet

a Ház változatlanul elfogad.

3377. Következett a 2. §. tárgyalása, melynek során Hoitsy Pál előadó a következő módosítást nyujtja be:

A 2. §. végére tétessék új bekezdésképen:

»*A c) pontban említett telek megszerzése végett szükség esetén kisajátításnak van helye.*«

A vita bezárása után kérdi az elnök: »méltóztatik-e a szakasz meg nem támadott részét változatlanul elfogadni, igen vagy nem?«

A Ház a szakasz meg nem támadott részét változatlanul elfogadja.

3378. Elnök kérdi: »elfogadja-e a tisztelt Ház az előadó azon javaslatát, hogy a 2. §. végére új bekezdés tétessék, igen vagy nem?«

A Ház az előadó módosítását elfogadja.

3379. Következett a 3. §. tárgyalása.

A Ház észrevétel nélkül elfogadja.

3380. Következett a 4. §. tárgyalása.

A Ház változatlanul elfogadja.

Ezzel a törvényjavaslat általánosságban és részleteiben is letárgyaltatván, elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy a harmadszori olvasás a Ház legközelebbi ülése napirendjére kitüzessék.

3381. Napirend szerint következett a pénzügyminister törvényjavaslata, »a koronaérték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. t.-cz. további kiegészítéséről«.

Elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház e törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta a részletes tárgyalás alapjául.

3382. Következett a törvényjavaslat részletes tárgyalása, melynek során

a Ház a törvényjavaslat czímét, s 1., 2., 3., 4. §-ait is változatlanul elfogadja.

A törvényjavaslat általánosságban és részleteiben is letárgyaltatván, elnök javaslatára

Az ülés megnyitása után újból felteszi az elnök a kérdést: »méltóztatik-e a 33. §-t szemben Návay Lajos képviselő úr ellenindítványával elfogadni, igen vagy nem?«

Az elnök a névsor olvasásával Egry Béla jegyzőt, — a távollevők jegyzésével Darányi Ferencz, az igennel szavazók nyilvántartásával Ráth Endre, a nemmel szavazókéval Raisz Aladár jegyzőket bizta meg.

A megejtett névszerinti szavazás után elnök jelenti, hogy 51-en szavaztak »igen«-nel, 74-en »nem«-el, tehát

a Ház a 33. §. eredeti szövegének elvetésével elfogadja Návay Lajos ellenindítványát, s ezzel a 33. §-hoz Vásárhelyi Dezső és Mezőfi Vilmos képviselők által benyujtott módosítások elesnek.

3387. Pop C. István módosítása Návay Lajos ellenindítványára vonatkozik.

Elnök kérdésére

a Ház Pop C. István módosítását nem fogadja el.

3388. Következik a 34. §. tárgyalása.

A Ház a §-t változatlanul elfogadja.

3389. A 35. §. tárgyalása során Somssich Tihamér gróf képviselő a következő módosítást nyujtja be az első bekezdéshez:

»Az utolsóelőtti sorban »követelésének« szó elé felveendők e szavak: »*ha a cseléd a viszatartásba bele nem nyugszik*«.

Az utolsó sorban »három« helyett: »*nyolcz*« veendő fel.

A vita bezárása után kérdi az elnök: »méltóztatik-e a 35. §. meg nem támadott részét elfogadni, igen vagy nem?«

A Ház a 35 §. meg nem támadott részét elfogadja.

3390. Elnök folytatja: »Az első bekezdés utolsóelőtti sorával szemben módosítványt nyujtott be Somssich Tihamér gróf képiselő úr. Kérdem a t. Házat, méltóztatik-e ezen módosítással szemben az eredeti szöveget megszavazni, igen vagy nem?«

A képviselőház az eredeti szöveget Somssich Tihamér gróf módosításával fogadja el.

3391. A 36. §-nál Horváth József (marosújvári) képviselő a következő módosítást nyujtja be:

A 3. sorban az »alapján« szó után felveeendő: »*megitélt követelések és a jelen törvény alapján.*«

A tanácskozás befejezte után kérdi az elnök: »méltóztatik-e a 36. §-t Horváth József (marosujvári) képviselő úr módosítványával szemben változatlanul elfogadni, igen vagy nem?«

A képviselőház a 36. §-t Horváth József (marosújvári) képviselő módositásával fogadja el.

3392. Következtek a 37., 38., 39. §-ok, melyeket

a Ház a munkásügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadott.

3393. A 40. §-hoz Mezőfi Vilmos a következő módosítványt nyujtja be:

3396. Kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a harmadik bekezdést, szemben Éber Antal képviselő úr módosításával, igen vagy nem?«

A Ház a szöveget Éber Antal módosításával fogadja el.

3397. Elnöki kérdés: »elfogadja-e a Ház Leitner Adolf képviselő úr módosítását, igen vagy nem?«

A képviselőház nem fogadja el Leitner Adolf képviselő módosítását.

3398. Következik a 42. §., melyhez Vásárhelyi Dezső módosítása a következő:

A 42. §. *e)* pontjának második sorában »két izben« helyett a földmívelésügyi bizottság szövegezése szerint: »egy izben« teendő.

Mezőfi Vilmos a következő módosítást nyujtja be:

A *d)* pont helyébe tétessék:

»*d)* Ha maga a cseléd, vagy háznépe botrányt keltő erkölcstelen magaviselete által a ház vagy a gazdaság rendjét s a békés megférést, figyelmeztetés után is zavarja, vagy ha a cseléd részeges.«

A tanácskozás befejeztével kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 42. §. meg nem támadott részét a munkásügyi bizottság szövegezése szerint, változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház elfogadja a szakasz meg nem támadott részeit a munkásügyi bizottság szövegezésében.

3399. Kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház e 42. §. *d)* pontját a munkásügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul, szemben Mezőfi Vilmos képviselő úr ellenindítványával, igen vagy nem?«

A Ház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás utján a 42. §. *d)* pontját a munkásügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul elfogadja, minélfogva Mezőfi Vilmos képviselő ellenindítványa elesik.

3400. Kérdi az elnök: »méltóztatik-e az *e)* pontot változatlanul elfogadni a munkásügyi bizottság szövegezése szerint, szemben a földmívelésügyi bizottság előadójának javaslatával, igen vagy nem?«

A képviselőház az *e)* pontot változatlanul fogadja el.

3401. Következik a 43. §. tárgyalása.

Nagy György módosítása a következő:

A *b)* pont végére felveendő:

»*vagy ha a kiskorú cseléd szülőivel együtt kivándorol*«.

Thaly Ferencz módosítása: »A 43 §. »*a)*« pontja törlendő.«

Csizmazia Ferencz: »Indítványozom, hogy a 43. §. *b)* alatti mondata kihagyassék«.

Moskovitz Iván: »Indítványozom, hogy a 43. §. *b)* pontjába a »szüleinél« szó után »*vagy 18 éven aluli kiskorú, avagy betegség folytán keresetképtelen testvéreinél*« szavak szúrassanak be.«

»*f)* ha a cseléd maga, vagy családtagja a gazdának családtagjait erkölcstelenségre vagy büntető törvénykönyv rendelkezéseibe ütköző cselekedetre csábítja;«

4. a *h)* bekezdés első sorában e szavak után: »ha a cseléd, vagy családtagja«, szurassék be: »ismételt figyelmeztetés ellenére is.«

Szereday Aladár a következő módosítást nyujtja be:

A *c)* pontban »megbizottjának« szó után felveendő: »*vagy cselédtársának*«.

Förster Ottó a következő módosítást ajánlja elfogadásra:

A *h)* pontban »családtagja« után felveendő: »*figyelmeztetés daczára*«.

A tanácskozás befejezte után kérdi az elnök: »méltóztatik-e a 45. §. meg nem támadott részét változatlanul elfogadni a munkásügyi bizottság szövegezése szerint, igen vagy nem?«

A Ház ezt változatlanul fogadja el.

3409. Felteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 45. §. *b)* pontját változatlanul, szemben Mezőfi Vilmos ellenindítványával, igen vagy nem?«

A képviselőház a *b)* pontot a munkásügyi bizottság szövegezése szerint fogadja el s Mezőfi Vilmos indítványát elveti.

3410. Kérdi továbbá az elnök: »elfogadja-e a Ház a *c)* pontot a munkásügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul, szemben Szereday Aladár képviselő módosításával, igen vagy nem?«

A képviselőház a 45. §. *c)* pontját Szereday Aladár képviselő módosításával fogadja el.

3411. Kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a *d)* pontot változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezése szerint, szemben Mezőfi Vilmos módosításával, igen vagy nem?«

A képviselőház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás útján a *d)* pontot változatlanul fogadja el és ennélfogva Mezőfi Vilmos képviselő ellenindítványát elveti.

3412. Elnöki kérdésre: »elfogadja-e a Ház az *f)* pontot változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezése szerint, szemben Mezőfi Vilmos képviselő ellenindítványával, igen vagy nem?«

A képviselőház az *f)* pontot változatlanul fogadja el, s ennélfogva Mezőfi Vilmos módosítását elveti.

3413. Kérdi továbbá az elnök: »elfogadja-e a Ház a *h)* pontot a munkásügyi bizottság szövegezése szerint változatlanul, szemben Förster Ottó és Mezőfi Vilmos képviselők módosításaival, igen vagy nem?«

A képviselőház nem fogadja el változatlanul a *h)* pontot.

3414. Kérdi végül az elnök: »elfogadja-e a t. Ház Förster Ottó képviselő módosítását, szemben Mezőfi Vilmos képviselő módosítványával, igen vagy nem?«

A Ház Förster Ottó képviselő módosítását fogadja el, evvel elveti Mezőfi Vilmos módosítványát.

az állami végrehajtóknak, gróf Batthyány Tivadar képviselő által beadott kérvényét, fizetésük rendezése és előmenetelük biztosítása érdekében;

Zenta rendezett tanácsú városnak, Lovászy Andor képviselő útján benyujtott emlékiratát, Zenta városnak törvényhatósági joggal való felruházása iránt.

Elnök javaslatára

e feliratok és kérvények tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

3418. Napirend szerint következett: »a dicsőségesen uralkodó I. Ferencz József király megkoronáztatása negyvenedik évfordulójának emlékére alkotandó művekről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja, s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3419. Napirend szerint következett: »a koronaérték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. t.-cz. további kiegészítéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök felteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A feltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja, s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3420. Napirend szerint következett: »az 1892. évi XVIII. törvényczikk alapján a magyar szent korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya között az érme- és pénzrendszerre vonatkozólag kötött szerződést kiegészítő ujabb pótszerződésről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök felteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A feltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja, s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

Elnök javaslatára e jegyzőkönyv közvetlen előző három határozatára vonatkozó része nyomban felolvastatván,

azonnal hitelesíttetett.

3421. Napirend szerint következett: »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvény-

Felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás útján a Ház a 49. §. első bekezdését Hammersberg László módosításával fogadja el.

3427. Kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a szakasz harmadik bekezdését eredeti szövegében, szemben Hammersberg László képviselő módosításával, igen vagy nem?«

A képviselőház az eredeti szöveget Hammersberg László képviselő módosításával fogadja el.

3428. Következett az 50., majd az 51., 52., 53. §-ok tárgyalása.

A Ház az 50., 51., 52. és 53. §-okat változatlanul fogadja el a munkásügyi bizottság szövegezésében.

3429. Következett az 54. §., melyhez Förster Ottó a következő módosítást nyujtja be:

A második sorban »és« után felveendő: »*az éves cselédnek.*«

Kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház az 54. §-t változatlanul a munkásügyi bizottság szövegezése szerint, szemben Förster Ottó képviselő módosításával, igen vagy nem?«

A képviselőház az 54. §-t Förster Ottó képviselő módosításával fogadja el.

3430. Következett az 55. §., majd az 56. §-ok tárgyalása, melyeket

a Ház változatlanul elfogadott a munkásügyi bizottság szövegezése szerint.

3431. Következett az 57. §. tárgyalása, melyhez Nagy György a következő módosítványt nyujtja be:

Ezen szakasz II. helyébe indítványozom:

»Kihágást követ el és az 1898 : II. 65. §-ának alkalmazásával 60 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, a ki az elszegődött, vagy elszegődni hajlandó cselédet e miatt szóval, vagy tettel bántalmazza, vagy az elszegődött cselédeket arra ösztönzi, csábítja, hogy elvállalt kötelességeik teljesítésének megtagadásával a gazdát engedmények megadására kényszerítsék. Azzal a cseléddel szemben, ki ilyen okból szerződésének teljesítését megtagadja, a gazdának joga van a szolgálati viszonyt a 45. §. *e)* pontja alapján előzetes felmondás nélkül felbontani és kárkövetelését a 49. §. alapján érvényesíteni.«

Thorotzkai Miklós gróf a következő módosítást ajánlja elfogadásra:

Az 57. §. második bekezdésében a harmadik sorban »cselédet« szó után felveendő: »*azért, mert elszerződött vagy elszegődni akar;*«

a negyedik sorban »bántalmazza« szó után felveendő: »*fenyegeti;*«

a hatodik és hetedik sorból e szavak: »ilyen összebeszélésnek előmozdítójává és részesévé válik, nemkülönben a ki« szavak törlendők, s ezek helyébe felveendő: »*összebeszélés folytán.*«

3436. Kérdi végül az elnök: »elfogadja-e a Ház Giesswein Sándor képviselő határozati javaslatát, igen vagy nem?«

A képviselőház felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás útján elveti Giesswein Sándor képviselő határozati javaslatát.

3437. Következett az 58. §., majd az 59. és 60. §-ok tárgyalása.

A Ház az 58., 59. és 60. §-okat változatlanul fogadja el a munkásügyi bizottság szövegezésében.

3438. Következik a 61. §. tárgyalása, melynek során Hammersberg László a következő módosítást ajánlja elfogadásra:

A §. első sorából kihagyandó ezen szám: »28«.

Mezőfi Vilmos a következő módosítást nyujtja be:

A szakasz második sorából e szavak: »az 57. §. II. pontjában« hagyassanak ki.

Okolicsányi László módosítása:

A 61. §-ból a következő számok: 5., 13., 24., 28., 30., 33., 35., 41., 51., 53 « törlendők.

Thorotzkai Miklós gróf a következő »Indítvány«-t ajánlja elfogadásra:

A 61. §. 3-ik sorában »*a)* és *b)* pontjaiban« szavak törlendők;

a második sor végén »58. §.« helyett: »58. §-ban« teendő.

Hammersberg László képviselő módosítását visszavonja.

Ugyanezt Thorotzkai Miklós gróf képviselő magáévá teszi.

Kovács Ernő képviselő kéri a határozatképesség konstatálását.

Elnök Egry Béla és Darányi Ferencz jegyzőket bizván meg a Ház jelenlevő tagjainak megszámlálásával, ezek jelentik az elnöknek, hogy csak 94 tag van jelen, mire az elnök az ülést 15 perczre felfüggeszti.

Szünet után Kovács Ernő visszavonja a megszámláltatásra vonatkozó indítványát.

Elnök a kérdések feltételére nézve jelzi, hogy első sorban arra teszi fel a kérdést, hogy elfogadja-e a Ház a 61. §-t változatlanul, s ha nem, akkor fel fogja tenni a kérdést a beadott módosításokra vonatkozólag.

Kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 61. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 61. §-t nem fogadja el változatlanul.

3439. A Hammersberg-, illetőleg Thorotzkai-féle módosításra vonatkozólag kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház Thorotzkai Miklós gróf ezen indítványát, igen van nem?«

A képviselőház Hammersberg László, illetve Thorotzkai Miklós gróf módosítását elfogadja.

3440. Kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház Okolicsányi László képviselő benyujtott módosítványát, igen vagy nem?«

Felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás útján a Ház Okolicsányi László képviselő módosítását nem fogadja el.

3445. Elnök tudomására hozza a Háznak, hogy a koronázás negyvenedik évfordulója alkalmából f. hó 8-án d. e. 10 órakor a budavári koronázási templomban ünnepélyes isteni-tisztelet lesz, a melyre a képviselő urak a meghivót az elnöki hivatalban vehetik át. Tudomásul szolgál.

3446. Elnök bemutatja a budai gör. keleti szerb egyházközség elnökségének felterjesztését, melylyel meghivja a képviselőházat a koronázás negyvenedik évfordulója alkalmából a Döbrentei-téren levő szerb templomban junius hó 8-án d. e. ½ 12 órakor tartandó ünnepélyes hálaadó istenitiszteletre.

Tudomásul szolgál.

3447. Elnök bemutatja:

Moson vármegye közönségének feliratát, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő átengedése iránt;

Trencsén vármegye közönségének feliratát, a progressiv adórendszer behozatala végett;

Vas vármegye közönségének feliratát, a kivándorlás csökkentése tárgyában;

a dárdai r. kath. esperesi kerület papságának, Darányi Ferencz, —

a pruzsinai r. kath. esperesi kerület papságának, Szmrecsányi György, — és

a bajóthi esperesi kerület papságának, Csernoch János képviselők útján beadott kérvényeit, az összes egyházi szolgálmányok megváltása ügyében;

a budapesti szoba- és ablaktisztító szakegyletnek, Pető Sándor képviselő útján beadott kérvényét, az általános választói jog érdekében.

Elnök javaslatára

e feliratok és kérvények előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

3448. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister törvényjavaslatokat nyujt be:

»a karánsebes-hátszegi«,

»az oravicza-németbogsán-resiczabányai« és

»a temesvár-varjasi helyi érdekű vasutak engedélyezéséről«, melyekre nézve az ő inditványára

a Ház elhatározza, hogy azokat kinyomattatja, a képviselők között szétosztatja, s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságokhoz utasítja.

3449. Napirend szerint következett az inditvány- és interpellatiós könyvek felolvasása.

Egry Béla jegyző jelenti, hogy az inditvány-könyvben ujabb bejegyzés nincs. Tudomásul szolgál.

Egry Béla jegyző jelenti, hogy f. hó 1-én Hirtenstein Lajos interpellatiót jegyzett be a földmívelésügyi ministerhez, »a szernyei vizrendező, ármentesítő és belvízszabályzó társulat által épitett és kárt okozó csatornák ügyében«.

3456. Elnök jelenti, hogy hátra van még a munkásügyi bizottság határozati javaslata, mely azt czélozza, hogy a kormány felhivassék, hogy a cselédlakások épitésénél nyujtandó könnyítésekre nézve tervezetet mutasson be. Kérdi az elnök: »méltóztatik-e a munkásügyi bizottság ezen határozati javaslatát elfogadni, igen vagy nem?«

A képviselőház a munkásügyi bizottság ezen határozati javaslatát elfogadja.

Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy e törvényjavaslat harmadszori olvasását legközelebbi ülésének napirendjére kitűzi.

3457. Napirend szerint következik »a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet létesítése iránt 1905. évi junius 7-én Rómában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló földmivelésügyi ministeri törvényjavaslat tárgyalása, melyet

a Ház általánosságban és részleteiben is változatlanul elfogad, és harmadszori olvasását legközelebbi ülése napirendjére rendeli kitűzni.

3458. Napirend szerint következik »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Ezzel kapcsolatban — tekintettel arra, hogy a kereskedelemügyi minister e törvényjavaslatára s »a vasuti szolgálati rendtartásról« szólóra nézve a junktimot kimondotta — elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló s »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok általánosságban együtt tárgyaltatnak.

Elnök az ülést

5 perczre felfüggeszti.

3459. Az ülés újból megnyittatván, Günther Antal igazságügyminister törvényjavaslatot terjeszt be »az országgyülési képviselőválasztások feletti biráskodásról szóló 1899 : XV. t.-cz. módosításáról és hatályának meghosszabbításáról.«

A Ház a törvényjavaslat kinyomatását és szétosztását elrendeli és előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasítja.

3460. Mielőtt a napirenden levő törvényjavaslatok tárgyalása folytattatnék, elnök jelenti, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy a szentesített törvények alapján horvát nyelvű felszólalások is lesznek e javaslatok tárgyalásával kapcsolatosan,- intézkedett, egyrészt, hogy legyen egy horvát gyorsiró a Ház gyorsirójául alkalmazva, másrészt, hogy dr. Rajič Dusán horvát tolmács gyanánt az elnök mellett szerepeljen.

Tudomásul szolgál.

Együttal elnök javaslatára

§-ánál megejtett névszerinti szavazásról a képviselőház 166-ik ülésérről szóló napló 1907. évi junius hó 4-én megjelent száma hibás adatokat tartalmaz, nevezetesen:

1. Csépány Géza, 2. Fernbach Péter, 3. Eitner Zsigmond képviselők, mert »igen«-nel szavaztak, — tehát felveendők az »igen«-nel szavazottak közé, és kihagyandók a távolmaradottak névjegyzékéből; — továbbá

távol volt Fernbach József, tehát törlendő az »igen«-nel szavazottak közül és felveendő a távolmaradottak névjegyzékébe;

ugyanide veendő fel Hellebronth Géza is, a ki törlendő a »nem«-mel szavazottak közül. Ennek megfelelőleg kiigazítandó a napló úgy, hogy »nem«-mel szavaztak 74., »igen«-nel 53.

E jelentéssel kapcsolatban az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy e hibák kiigazítása végett értesiti a naplóbiráló bizottságot.

3467. Elnök bemutatja:

Csanád, Trencsén és Vas vármegyék közönségének feliratait, valamint Nagykőrös város képviselőtestületének, Barabás Béla képviselő útján beadott kérvényét, Dalmáczia visszacsatolása iránt;

a kassai róm. kath. esperesi kerület papságának, Semsey László képviselő útján beadott kérvényét, az összes egyházi szolgálmányok megváltása tárgyában.

Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy e feliratok és kérvények előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

3468. Napirend szerint következett: »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett felállás- és ülvemaradással megejtett szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3469. Napirend szerint következett: »a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet létesítése iránt 1905. évi junius 7-én Rómában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

»az 1892. évi XVIII. t.-cz. alapján a magyar szent korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya közt az érme- és pénzrendszerre vonatkozólag kötött szerződést kiegészítő újabb pótszerződésről« szóló törvényjavaslatokat a főrendiház a képviselőház által megállapított szerkezetben módosítás nélkül elfogadta.

E törvényjavaslatokra nézve megegyezés jövén létre a két Ház között, azok a szokott módon Ő Felsége elé terjesztetni rendeltetnek legfelsőbb szentesítés végett.

3474. Elnök bemutatja Hevesy Simon és társai kisebb javadalmazású vasutasoknak, Szentkirályi Zoltán képviselő útján beadott kérvényét, a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy e kérvény letétessék a Ház asztalára s a most tárgyalás alatt levő törvényjavaslattal együttesen nyerjen elintézést.

3475. Elnök bemutatja:

Baranya vármegye közönségének feliratát, az alkotmánybiztosítékok sürgős megalkotása végett;

Békés vármegye közönségének feliratát, a progressiv adórendszer érdekében;

Nógrád vármegye közönségének feliratát, Dalmáczia visszacsatolása iránt;

Pozsony vármegye közönségének feliratát, az állategészségügyi törvények módosítása tárgyában;

Temes vármegye közönségének feliratát, a magas czukorárak ellen;

Trencsén vármegye közönségének feliratát, a kivándorlás csökkentése ügyében;

a körjegyzők országos egyletének, Kun Árpád képviselő útján beadott kérvényét, a gyermekvédelemről szóló 1901: XXI. t.-cz. módosítása iránt;

a csákovári esperesi kerület papságának, Horváth Gyula képviselő útján beadott kérvényét, az összes egyházi szolgálmányok megváltása végett;

Monostor község lakosságának, Popovics György képviselő útján beadott kérvényét az iránt, hogy kedvezményes árú kincstári földet kaphassanak.

Elnök javaslatára

a Ház e kérvényeket előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak kiadatni rendeli.

3476. Elnök jelenti, hogy Hammersberg László képviselő sürgős interpellatió előterjesztésére kért és kapott tőle engedelmet a Házszabályok 204. §-a alapján. Az interpellatió a ministerelnökhöz intéztetik »a gróf Tisza István volt ministerelnök által a Ház zárszámadási bizottsága előtt tett nyilatkozat tárgyában«.

3481. Elnök jelenti, hogy a képviselőháztól nyert megbizatás értelmében Ő Felsége megkoronáztatásának és az alkotmány helyreállításának negyvenedik évfordulója alkalmából a képviselőház elnöksége Ő Felsége előtt megjelent, a mikor is a Ház tiszteletteljes hódolatának és szerencsekivánatainak adott kifejezést.

Ő Felsége az üdvözlést kegyesen fogadta és azért örömteljes köszönetét nyilvánította.

Tudomásul vétetik.

3482. Elnök bemutatja a zirczi válastókerületben 1907. évi junius hó 5-én megválasztott Ivánka Imre országgyülési képviselő megbizólevelét.

A megbizólevél megvizsgálás és jelentéstétel végett az igazolási állandó bizottságnak kiadatik.

3483. Elnök bemutatja a sziszeki és a zágrábi vasutas-gyüléseknek, Gothard Sándor képviselő útján beadott kérvényeit, a vasutasok fizetésrendezésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyában.

E kérvények letétetnek a Ház asztalára és »a m. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslattal együttesen fognak elintézést nyerni.

3484. Elnök bemutatja:

Békés, Esztergom, Krassó-Szörény, Nyitra és Temes vármegyék közönségének feliratait, az Ausztriával kötendő kiegyezés tárgyában;

Liptó vármegye közönségének háromrendbeli feliratát, az alkotmány és a vármegyei autonomia megvédése végett, a hadügyi költségek emelése ellen és a húsdrágaság megszüntetése iránt;

Liptó és Szabolcs vármegyék közönségének feliratait, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő fehasználása ügyében;

Esztergom vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, a kivándorlás korlátozása végett és Dalmáczia visszacsatolása iránt;

Somogy vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, az egy-gyermek-rendszer terjedésének meggátlása tárgyában és az 1898. évi XXI. t.-cz. módosítása miatt;

Baranya vármegye közönségének feliratát aziránt, hogy a harmadik egyetem Pécsett állíttassék fel;

Vas vármegye közönségének feliratát, a városi és községi kezelőszemélyzet nyugdíjintézete érdekében; és

a tárczai r. kath. esperesi kerület papságának, Rakovszky István képviselő útján beadott kérvényét, az összes egyházi szolgálmányok megváltása végett.

A kérvények előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

3485. Maniu Gyula képviselő szót kér a házszabályok 215-ik szakaszának *c)* pontja és a 188-ik szakasz alapján és bejelenti Vajda Sándor képviselő mentelmi jogának megsértését. Egyúttal kéri a Házat, hogy a mentelmi bizottság jelentéstételére záros határidőt tűzzön ki.

A mentelmi bejelentés vita nélkül

a mentelmi bizottsághoz utasíttatik.

A sürgősséget illetőleg elnök felteszi a kérdést, hogy a mentelmi bizottság jelentéstételére kiván-e a Ház záros határidőt kitűzni, igen vagy nem?

A megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest elnök kihirdeti a határozatot, a mely szerint

a Ház a mentelmi bizottság jelentéstételére záros határidőt nem tűz ki.

3486. Napirend szerint következik: »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló — ezzel kapcsolatban a m. sz. k. országai vasutas szövetségének, továbbá a kassai,, kolozsvári vasutasoknak, több kisebb javadalmazású vasutasnak e törvényjavaslatra vonatkozó kérvényei — és »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatnak — ezzel kapcsolatban a m. sz. k. országai vasutas szövetségének, a magyar vasuti és hajózási klubnak e törvényjavaslatra vonatkozó kérvényei — együttes és általánosságban való folytatólagos tárgyalása.

A napirend tárgyalására szánt idő leteltével, szólásra még többen lévén följegyezve, elnök a vitát felfüggeszti és javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap, f. évi junius hó 11-én délelőtt 10 órakor tartsa és ez ülés napirendjére tüzessenek ki:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslatnak, kapcsolatban az e törvényjavaslatra vonatkozó kérvényekkel, — és
3. »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatnak és az e törvényjavaslatra vonatkozó kérvényeknek együttes folytatólagos tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

Elnök az ülést

berekeszti.

Az 1907. évi junius hó 11-én tartott

172. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

3487. Elnök az ülést megnyitja és felolvastatja az előbbi ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

3488. Elnök bemutatja a losonczi választókerületben 1907. évi junius hó 10-én megtartott képviselőválasztáson megválasztott Beniczky Árpád országgyülési képviselő megbizólevelét.

A megbizólevél megvizsgálás és jelentéstétel végett az igazolási állandó bizottságnak kiadatik.

3489. Elnök bemutatja:

Liptó vármegye közönségének négyrendbeli feliratát, Dalmáczia visszacsatolása iránt, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használata tárgyában, a sajtószabadságnak törvényhozási úton leendő szabályozása végett és a városi kezelőszemélyzet nyugdíjügyének rendezése miatt;

a magyar balneologiai egyesületnek, Brázay Zoltán képviselő útján beadott kérvényét, a magyar fürdőkre vonatkozó külön törvény megalkotása iránt;

a somogy-igali r. kath. esperesi kerület papságának, Kacskovics Géza képviselő útján beadott kérvényét, az összes egyházi szolgálmányok megváltása ügyében;

a nagyváradi magántisztviselők nagy-gyülésének, Pető Sándor képviselő útján beadott kérvényét, az általános titkos választói jog érdekében.

Mindeme kérvények előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

3490. Elnök jelenti, hogy dr. Babó Mihály képviselő a következő indítványt adta be:

Indítvány:

»Mondja ki a Ház, hogy az államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottainak illetményeiről és a vasuti rendtartásról szóló javaslatok tárgyalásának tartamára az ülések idejét egy órával meghosszabbítja s így a jelen törvényjavaslatok letárgyalásáig az ülések délelőtt 10 órától délután 3 óráig tartanak.«

A felolvasott indítvány felett, a házszabályok 203. §-ának második bekezdése rendelkezéséhez képest, a Ház a legközelebbi ülés végén, vita nélkül egyszerű szavazással fog dönteni.

3491. Elnök tudatja a Házzal, hogy Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister akadályozva lévén a mai ülésen való személyes megjelenésben, megbizottjául Szterényi József államtitkárt jelentette be.

Tudomásul szolgál.

3492. Következett a napirend és pedig »a m. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« és »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatoknak általánosságban való együttes és folytatólagos tárgyalása, kapcsolatban az e törvényjavaslatokra vonatkozó kérvényekkel.

A tárgyalásra szánt idő letelt, szólásra még többen vannak följegyezve, elnök tehát a vitát felfüggeszti és javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap, szerdán, folyó évi és hó 12-én tartsa meg és ennek napirendjére tüzessék:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. »a m. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslatnak és az erre vonatkozó kérvényeknek, valamint
4. »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatnak és az erre vonatkozó kérvényeknek együttes és folytatólagos tárgyalása;
5. a dr. Babó Mihály indítványa fölött való szavazás.

A Ház az elnök javaslatának elfogadásával

ily értelemben határoz.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1907. évi junius hó 12-én tartott

173. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: **Justh Gyula,** *Jegyző:* **Raisz Aladár.**
utóbb: **Rakovszky István,** *alelnök.*

3493. Elnök az ülést megnyitja és felolvastatja az előbbi ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

3494. Elnök bemutatja a ministerelnök átiratát, melylyel értesít, hogy »az államszámvevőszék szervezetére vonatkozó 1880. évi LXVI. és 1893. évi XXX. törvényczikkek módosításáról« szóló törvényjavaslatot Ő Felsége legkegyelmesebben szentesítvén, — az mint 1907. évi XXIII-ik t.-cz. az »Országos Törvénytár« útján kihirdettetett.

Tudomásul szolgál.

3495. Elnök bemutatja:

Trencsén vármegye közönségének feliratát, az erdőtisztek képesítésének szigorúbb megvizsgáltatása iránt;

az alsó-ungi róm. kath. esperesi kerület papságának, Bernáth Zoltán képviselő útján beadott kérvényét, az összes egyházi szolgálmányok megváltása végett.

A kérvények előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak kiadatnak.

3496. Egry Béla jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben újabb bejegyzés nincs.

Az interpellatiós könyvbe a következő interpellatiók vannak bejegyezve:

a Halász Lajos képviselőé, »az ipartörvény reformja tárgyában«, a kereskedelemügyi ministerhez, —

a Dr. Schuller Rezső képviselőé, »a büntetőtörvénykönyv

379-ik szakasza és a kereskedelmi törvény 20-ik szakasza módosítása tárgyában«, az igazságügyi ministerhez, — és

a Goldis László képviselőé »az építőmunkások országos szövetsége budapesti szakosztályának feloszlatása tárgyában«, a belügyministerhez.

Emez újabb bejegyzéseken kivül előterjeszthetik, már előzőleg bejegyzett interpellatiójukat Buza Barna és Hirtenstein Lajos képviselők, miután az előbbi interpellatiós napon a Háztól erre engedélyt kaptak.

Az interpellatiókra a Ház — az ülésszak elején hozott határozat értelmében — félkettőkor tér át.

3497. Következik »a m. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« és »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatoknak általánosságban való együttes tárgyalásának folytatása.

A tárgyalásra szánt idő lejártával elnök a vitát felfüggeszti.

Napirend szerint következik Babó Mihály képviselőnek az ülések meghosszabbítását czélzó indítványa felett való határozathozatal.

Az indítvány felolvasása után elnök felteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház Babó Mihály képviselő felolvasott indítványát, igen vagy nem?«

A megejtett egyszerű szavazás eredménye szerint

a Ház Babó Mihály képviselő indítványát elfogadja

3498. A legközelebbi ülés idejére nézve elnök javasolja, hogy a Ház holnap, junius hó 13-án tartson ülést és ez ülés napirendjére tüzessenek:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;

2. »a m. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« és

3. »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatoknak együttes folytatólagos tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatát határozattá emeli.

3499. Áttérve az interpellatiókra, Buza Barna képviselő terjeszti elő interpellatióját, »a nemzetközi socialdemokrata párt pénzkezelését illetőleg.«

A belügyministernek az interpellatióra nyomban adott válaszát a Ház tudomásul veszi.

3500. Hirtenstein Lajos előterjesztett interpellatiója, »kárt okozó csatornák ügyében«,

kiadatik a földmivelésügyi ministernek.

3501. Következett Halász Lajos képviselőnek fentebb bejegyzett interpellatiója, »az ipartörvény reformja tárgyában.«

Kiadatik a kereskedelemügyi ministernek.

3502. Dr. Schuller Rezső előterjeszti szintén fentebb jelzett interpellatióját, »a büntetőtörvénykönyv 379. §-a és a kereskedelmi törvény 20. §-ának módositása tárgyában.«

Az igazságügyiministernek válaszát a Ház tudomásul veszi.

3503. Végül Goldis László képviselő terjeszti elő ugyancsak fentebb jelzett interpellatióját, »az építőmunkások országos szövetsége budapesti szakosztályának feloszlatása tárgyában«, melyet

a Ház a belügyministernek kiadni rendel.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1907. évi junius hó 13-án tartott

174. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***
majd: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

3504. Elnök az ülést megnyitja és felolvastatja az előbbi ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

3505. Elnök bejelenti, hogy Dobsina r. t. város közönsége Kossuth Lajos emlékének szobrot állított, melyet méltó ünnepségek keretében f. évi s hó 16-án, vasárnap délelőtt 9 órakor fognak felavatni. Ez ünnepélyre a város közönsége meghivta a képviselőházat.

Javasolja, hogy a Ház az ünnepélyen Szentiványi Árpád képviselő vezetése mellett küldöttség által képviseltesse magát és a szoborra koszorút helyeztessen.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

Elnök felkéri a képviselőket, hogy a kik az ünnepélyen jelen lenni kivánnak, ebbeli szándékukat az elnöki hivatalban bejelenteni sziveskedjenek.

3506. Elnök bemutatja Hoitsy Pál képviselő levelét, melylyel egészségi okokból négy heti szabadságidő engedélyezését kéri.

A Ház a kért szabadságot nevezett képviselőnek megadja.

3507. Elnök bemutatja:

Kis-Küküllő és Nyitra vármegyék közönségének feliratait, a kivándorlás korlátozása tárgyában;

a veszteniczi és a nyitra-rudnói r. k. esperesi kerületek papságának, Rakovszky Béla képviselő útján, — és

a nezsideri r. k. esperesi kerület papságának, gróf Batthyány Tivadar képvíselő útján beadott kérvényeit, az összes egyházi szolgálmányok megváltása iránt;

Gyuroka János verseczi lakosnak, Pescha Miklós képviselő útján beadott kérvényét, sérelmes ügyének orvoslása miatt;

báró Thoroczkay Viktor képviselő kérvényét aziránt, hogy a kormány utasíttassék az aranyosvölgyi vasutnak államköltségen leendő kiépítéséről szóló törvényjavaslat beadására.

A kérvények előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak kiadatnak.

3508. Napirend szerint következik »a magy. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« és »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatoknak — valamint az e javaslatokhoz beadott kérvényeknek — általánosságban való együttes tárgyalása, melynek során dr. Brlič Vatroslav képviselő a következő indítványt adja be:

»*Inditvány.* Indítványozom, hogy úgy a vasuti alkalmazottak illetményeiről, mint a szolgálati rendtartásról szóló törvényjavaslatok a közös kormánynak visszaadassanak, hogy a horvát kormánynyal egyetértve küszöbölje ki azokból a magyar-horvát kiegyezés alaptörvényét sértő összes rendelkezéseket és azután újra terjessze azokat a tisztelt Ház elé.«

A tárgyalásra szánt idő leteltével elnök a vitát félbeszakítja és a legközelebbi ülés idejére nézve javasolja, hogy a képviselőház holnap, 1907. évi junius hó 14-én tartson ülést és ennek napirendjét képezze:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló és
3. »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatoknak — együttes, folytatólagos tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

Elnök az ülést

berekeszti.

Az 1907. évi junius hó 14-én tartott

175. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***
utóbb: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

3509. Elnök megnyitja az ülést és felolvastatja az előbbi ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

3510. Elnök bemutatja:

Pozsony vármegye, valamint Hódmezővásárhely és Székesfehérvár városok közönségének feliratait, a kivándorlás csökkentése iránt;

Hódmezővásárhely és Székesfehérvár városok közönségének feliratait, az Ausztriával kötendő gazdasági kiegyezés tárgyában;

Moson vármegye közönségének feliratát és Nagykőrös város képviselőtestületének, Barabás Béla képviselő útján beadott kérvényét, a fokozatos adórendszer behozatala végett;

Moson vármegye közönségének feliratát, a magas czukorárak ellen;

Sopron vármegye közönségének feliratát, Dalmáczia visszacsatolása iránt;

Győr vármegye közönségének feliratát, a galántha-győri vasut kiépítése érdekében;

a szekszárdi róm. kath. esperesi kerület papságának, Szabó Károly képviselő útján beadott kérvényét, az összes egyházi szolgálmányok megváltása iránt.

A kérvények előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak kiadatnak.

3511. Hammersberg László, a pénzügyi bizottság előadója, bemutatja a pénzügyi bizottság jelentését, »a török beviteli értékvámok felemeléséhez való hozzájárulásról« a kereskedelemügyi minister által benyujtott 535. sz. törvényjavaslat, és

»az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről« a pénzügyminister által benyujtott 523. számú törvényjavaslat tárgyában.

Az előadó javaslatához képest a Ház kimondja, hogy

a jelentések ki fognak nyomatni, a képviselők között szét fognak osztatni és annak idején az osztályok mellőzésével napirendre tüzetnek.

3512. Okolicsányi László képviselő bemutatja az igazolási állandó bizottság jelentését, mely szerint a bizottság Ivánka Imre és Beniczky Árpád képviselők megbizóleveleit megvizsgálta és azokat úgy tartalmuk, mint külalakjuk tekintetében kifogástalanoknak találta és a házszabályok 12-ik szakaszának *a)* pontja alá sorozta. Minek alapján javasolja a bizottság, hogy Ivánka Imre és Beniczky Árpád a kérvény, illetve panasz benyujtására megszabott 30 nap fentartásával igazolt képviselőknek mondassanak ki.

Ivánka Imre és Beniczky Árpád képviselők a 30 nap fentartásával ideiglenesen igazoltatnak.

Elnök javasolja, hogy Ivánka Imre és Beniczky Árpád képviselők a IX-ik osztályba soroztassanak, mert ebben az osztályban van ez idő szerint a legkevesebb tag.

A Ház az elnök javaslatához hozzájárul.

3513. Elnök bemutatja a gyorsiroda főnökének jelentését, hogy a horvát beszédek gyorsirói feljegyzését, leirását és magyarra való fordítását a rendelkezésre álló személyzet nem győzi és hogy annak szaporítását mulhatlanul szükségesnek tartja.

Elnök tehát, a felmerülő költségek szempontjából felhatalmazást kér a Háztól, hogy a szükséges erőket a gyorsirodában alkalmazhassa.

A Ház felhatalmazza az elnököt, hogy a gyorsirodában a szükséges erőket alkalmazhassa és a végrehajtásra szükséges intézkedéseket megtehesse.

3514. Napirend szerint következik »a m. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« és »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatoknak általánosságban való együttes folytatólagos tárgyalása.

Elnök értesíti a Házat, hogy a földmívelésügyi minister holnap, szombaton felelni fog Posgay Miklós képviselőnek április hó 27-én és Hirtenstein Lajos képviselőnek junius hó 12-én előterjesztett interpellatióira.

A vita során Budisavljevič Bude képviselő, 13 társa nevében is, a következő indítványt adja be:

Inditvány. »A magam és aláirt társaim nevében indítványozom, hogy a vasuti hivatalnokok szolgálati rendtartásáról szóló törvényjavaslat utasíttassék vissza a bizottsághoz, mely azt vissza fogja adni a kormánynak oly czélból, hogy azt, a horvát-szlavon-dalmát királyi kormánynyal egyetértve, a modern törvényhozás követelményei szerint átdolgozva, annak idején tárgyalás végett az országgyülés elé terjeszsze, miután az ily módon előterjesztett javaslat a magyar-horvát egyezménynek nevezett és az 1868. évi I. (XXX.) törvényczikkbe foglalt alaptörvényt csorbítja.«

A tárgyalásra szánt idő leteltével elnök a vitát megszakítja és a legközelebbi ülés idejére nézve javasolja, hogy a Ház holnap, folyó évi s hó 15-én tartson ülést és ennek napirendjére tüzessék:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. »a m. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről«, valamint
4. »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatoknak együttes folytatólagos tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

Elnök az ülést

berekeszti.

Az 1907. évi junius hó 15-én tartott

176. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Návay Lajos,*** *Jegyző:* ***Raisz Aladár.***
utóbb: ***Rakovszky István,*** *alelnökök.*

3515. Elnök az ülést megnyitja és felolvastatja az előbbi ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

3516. Elnök bemutatja Háromszék vármegye közönségének feliratát, az elemi iskolákban a magyar nyelv eredményesebb tanítása iránt.

Minthogy az ilyen tárgyú kérvényekre nézve a Ház ez ülésszakban már határozott, e kérvény, a Ház határozatának megfelelően, irattárba tétetik.

3517. Elnök bemutatja:

Szeben vármegye közönségének háromrendbeli feliratát, a kivándorlás csökkentése iránt, — a progressiv adórendszer érdekében és az állategészségügyi törvények módosítása tárgyában;

az érsekújvári esperesi kerület papságának, Kovács Pál képviselő által beadott kérvényét, az egyházi szolgálmányok megváltása iránt.

A kérvények előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak kiadatnak.

3518. Napirend szerint következik az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása.

Hammersberg László jegyző felolvassa az indítványkönyvben foglalt következő indítványokat:

1. 1907. junius hó 12-iki bejegyzéssel,

Nagy Emil:

»Mély tisztelettel indítványozom, mondja ki a képviselőház:

Utasítja a kormányt, hogy a közterhek igazságosabb elosztását czélzó törvényjavaslatait sürgősen terjessze a Ház elé és pedig különösen a kataszteri becslési osztályokban észlelhető anomáliákra, II. osztályú kereseti adóra, az örökösödési átirási illetéknél, a bekeblezett terhek figyelembevételére, a III. oszt. kereseti adó valóságnak megfelelőbb kivetésére és az eddig adózatlan jövedelmekből élőknek a közteherviselésbe bevonására, az adórendszer progressiv alapon és az általános jövedelmi adó elve szerinti átalakítására s az önálló puszták községi féladómentességének eltörlésére vonatkozólag.«

2. 1907. junius hó 12-iki bejegyzéssel,

Mérey Lajos:

»Utasítsa a képviselőház a kormányt: terjesszen be a jövő ülésszak folyamán a váltó-, a kereskedelmi-, az uzsora- és a végrehajtási törvények módosításaira vonatkozó törvényjavaslatokat oly irányban, hogy a földbirtokos-osztály s kivált a kisgazdák, valamint a kisiparosok és általában a törvények tömkelegében tájékozatlan állampolgárok, a perjog alakiságai által vagyonukban oly könnyen károsíthatók, sőt attól megfoszthatók ne legyenek és különösen:

1. hogy a szenvedő váltóképesség korlátoztassék, ellenben a váltóperbeli védelem megkönnyíttessék s a védekezési határidők kiterjesztessenek;

2. a kereskedelmi perek, az alperes lakhelyén illetékes biróság előtt indítandók legyenek;

3. az uzsora vétsége minden alakjában hivatalból is üldözendő legyen;

4. a birói végrehajtási eljárásban, a gazdasági élő és holt fölszerelés, tartozék és készlet, csakis az illető ingatlanokkal együttesen és elválaszthatlanul legyen zár alá vehető és elárverezhető;

5. a jelenlegi végrehajtási törvény 156. §-ának *a)* és *d)* pontjai hatályon kivül helyeztessenek;

6. a kisiparosok iparüzései úgy a közterhek, mint a magánadósságok miatti végrehajtásokkal szemben, a létminimum határain túl is, az eddiginél fokozottabb mérvben megoltalmaztassanak.«

3. *Dr. Baross János:*

»1. Ha állami, alapítványi, vagy bármi közjavak eladásra kerülnek, azok első sorban községek, vagy környékbeli kisgazdák és munkások részére adassanak el;

2. a dunántúli és síkvidéki hitbizományok, melyek ma főleg nagy kiterjedésű mezőgazdasági tömböket kötnek le és így a parasztság terjeszkedését akadályozzák, holott az erdővidékeken alig van hitbizomány, — a periferiákra, főleg erdélyi és felvidéki erdőbirtokokra helyeztessenek át. — E folyamat megkönnyitése végett a szükséghez képest állami erdőbirtokokkal is kicseréltessenek. Az így felszabaduló hitbizományi területek egy állami telepitési actió czéljaira használtassanak fel — az Okolicsányi-féle inditvány értelmében;

3. a hitbizományi intézmény jogi része is a modern követelményeknek megfelelőleg olykép reformáltassék, hogy az ezentúl ne legyen a nemesség privilégiuma és ne legyen alapítható oly hitbizomány, a melyben a szántóföld területe 1.000 holdnál nagyobb. — Továbbá a hitbizományi birtokok hozadéki értékében a többi azonos fokú vérrokon is legalább bizonyos arányban örököljön; úgy ezen örököstársak kielégítésére, valamint hasznos beruházásokra is az érték bizonyos hányadáig a hitbizományok megterhelhetők legyenek és hogy a mindenkori haszonélvező az utód személyét leszármazói közül szabadon maga jelölhesse ki;

4. földbirtokot ezentúl csak magyar állampolgár vehessen meg. — A mely birtokos pedig nem lakik az országban, hacsak nincs külső állami szolgálatban, — a rendes állami adó kétszeresét fizesse.«

4. *Okolicsányi László:*

»Utasítja a képviselőház a kormányt, hogy terjeszszen elő törvényjavaslatot az iránt:

hogy eladásra kerülő mezőgazdasági birtokok az állam által megvásároltassanak azon czélból, hogy azok megbizható telepeseknek kis- és középbirtokokra osztva, mint járadékbirtokok adassanak el oly pénzügyi megoldás mellett, hogy e telepítések életképesek legyenek és oly jogi elvek szerint, a melyek egyrészt a telepes-családok fenmaradását biztosítják, másrészt a telepes-birtokoknak örökösödés következtében való eldarabolását kizárják.

Ugyanezen törvényjavaslatban történjék intézkedés az iránt is, hogy oly települők, a kik annyi vagyon fölött sem rendelkeznek, a mennyi ily járadékbirtok megszerzéséhez szükséges, hosszúlejáratú haszonbérleteket kapjanak, a melyeknél az évi haszonbér akként állapitandó meg, hogy abban a vételár törlesztése is benfoglaltatván, a haszonbérnek bizonyos hosszú időn át való fizetése által a települők a tulajdonjogot megszerezhessék.

Ugyanezen elv alapján létesíttessenek hosszúlejáratú haszonbérletek olyan kis- és középbirtokosok részére is, a kik birtokukat annak túlterheltsége miatt megtartani és okszerűen kezelni nem képesek s azokat az államnak megvételre azon czélból ajánlják föl, hogy ugyanazon birtok nekik az előbb említett — vételártörlesztéssel egybekötött haszonbérletként adassék át.«

5. 1907. junius 13-iki bejegyzéssel:

Eitner Zsigmond és Dr. Csizmazia Endre:

»Tekintettel arra, hogy az 1884 : XVII. t.-cz. több mint 20 éves tapasztalat szerint nem mutatkozott alkalmasnak a kisipar föllendítésére, sőt az napról-napra hanyatlik; tekintettel arra, hogy a hanyatlásnak oka főleg a jelzett törvény többrendbeli helytelen rendelkezésében és hiányában rejlik s különösen abban, hogy az iparűzés megfelelő és a jelenleginél szigorúbb képesítéséhez kötve nincs, s a kisipar a tisztességtelen verseny és a külföldi selejtes ipar árúinak versenye ellen védelmet nem nyer: a képviselőház utasítja a kereskedelmi ministert, hogy az érintett helytelen rendelkezéseket és hiányokat orvosló új ipartörvényjavaslatot — netáni szakszerű véleményezés után — mielőbb terjeszszen a Ház elé. — Hasson oda, hogy a kisipar minél előbb anyagbeszerző, elárusító és hitelszövetkezetek létesítése által erőt nyerjen, a katonai és egyéb szállításokban az eddiginél nagyobb mértékben részesíttessék és a szállítások a kisiparosok részére ne egy évre, de hosszabb időre biztosíttassanak.«

6. 1907. junius 13-iki bejegyzéssel:

Farkasházy Zsigmond dr., Lipthay Sándor dr. és *Szász József:*

I. »Utasítsa a Ház a kormányt oly törvényjavaslat előterjesztésére, mely minden 700 koronánál kisebb jövedelemmel biró honpolgár teljes adómentességét biztosítja; a progressiv adót megvalósítja; a II. osztályú kereseti adót eltörli; az adóbehajtást emberségesebbé, az adókezelést egyszerűbbé és olcsóbbá teszi.«

II. »Utasítsa a Ház a kormányt oly törvényjavaslat előterjesztésére, mely a községi pótadók maximumát az egyenes adók 45%-ában állapítja meg s az ezen felüli községi közszükségletek fedezetét állami feladatnak minősíti, illetve a fogyasztási adók átengedése útján biztosítja.«

III. »Utasítja a Ház a kormányt oly akczió megindítására, melynek czélja a kisbirtok tehermentesítése, a kisgazdák jelzálogterheinek olcsó kamatozású amortizácziós kölcsönökkel való konvertálása s oly nagy országos bank létesítése, mely a kisgazdák, kisiparosok és kishivatalnokok, általában a kisemberek hitelszükségleteit olcsó kamatozású hitelek gyors lebonyolításával kielégíti.«

IV. Utasítsa a Ház a kormányt oly törvényjavaslat előterjesztésére, mely a népoktatást ingyenessé teszi.«

V. »Utasítsa a Ház a kormányt oly törvényjavaslat előterjesztésére, a melylyel az állategészségügy módjára a közegészségügy államosíttatik s a gyógykezelés ingyenessé tétetik.«

VI. »Utasítsa a Ház a kormányt oly törvényjavaslat előterjesztésére, a melynek alapján az ország lakossága az ügyvédi, ügynöki és szövetkezeti visszaélések ellen megvédelmezhető legyen.«

VII. »Javasoljuk a következő törvényjavaslat elfogadását:

»Törvényjavaslat

új állami népiskolák létesítéséről.

1. §.

Felhatalmaztatik a vallás- és közoktatásügyi minister, hogy 2 éven belül 2,000.000 korona erejéig új állami iskolákat létesítsen

2. §.

Az 1. §-ban említett czélra szükségelt 2,000.000 korona fedezetéül az állami pénzkészletek jelöltetnek ki s ezen kiadások az 1907. évi IX-ik törvényczikkben foglalt állami költségvetés »Beruházások« VII. fejezeténél külön czím alatt lesznek elszámolandók.

3. §.

Jelen törvény kihirdetése napján hatályba lép s végrehajtásával a vallás- és közoktatásügyi, valamint a pénzügyminister bizatnak meg.«

Indokolás.

Közismert tény, mely különben hivatalos adatok által is megállapítást nyert, hogy az országban több százezer iskolaköteles gyermek semmiféle oktatásban azon okból nem részesül, mert befogadásukra s nevelésükre elegendő iskolák, tantermek, tanerők rendelkezésre nem állanak. Az is tudvalévő, hogy az ország számos vidékén a nem állami, különösen felekezeti iskolák oly állapotban vannak, hogy hivatásuknak megfelelni egyáltalán nem tudnak, s bár az illető vidékek népe szivesen taníttatná gyermekeit állami iskolában, ezen közóhaj teljesülést azért nem nyerhet, mert az állam csak az érdekelt község lakosságának jelentékeny megterhelésével hajlandó és képes iskolát létesíteni.

Mindezek daczára az 1907. évi költségvetésben, úgy mint az előző költségvetésekben is, mindössze 400.000 korona állapíttatott meg új állami iskolák létesítésére, a mi még a népesség természetes szaporodásából kifolyólag előálló új iskolaszükséglet kielégítésére sem elegendő, még pedig annál kevésbé, mert ezen aránytalanul csekély hitel rendesen már évekre előre le van kötve.

Az 1899. évi XIV. t.-cz. a rendes évi költségvetések keretén kivül 2,000.000 koronát állapított meg új iskolák létesítésére, a mely hitel még az 1904. évben kimeríttetett. Tekintettel arra, hogy az állami feladatok legelseje az összes tanköteles gyermekek nevelésének feltételeiről gondoskodni, nemcsak, de hazánkban egyúttal legfontosabb nemzeti feladat az állami népnevelés teljes kifejlesztése; s tekintettel arra, hogy a törvényjavaslatban contemplált összeg az egész szükségletnek csak egy részét képes kielégíteni, ennélfogva ezen törvényjavaslat fontossága és elkerülhetetlen volta bővebb indokolást nem igényel.«

7. *Dr. Lengyel Zoltán:*

I. »Utasítja a Ház a kormányt, hogy az önálló magyar hadsereg megvalósítása tárgyában sürgősen terjeszsze elő a szükséges törvényjavaslatokat.«

II. »Utasítja a Ház a kormányt, hogy a kiegyezési tárgyalások megszakításával tegyen meg minden intézkedést az önálló vámterület életbeléptetése tárgyában.«

III. »Utasítja a Ház a kormányt, hogy tekintettel az osztrák-magyar banknak legközelebb már lejáró szabadalmára, a legsürgősebben tegyen foganatba minden intézkedést az önálló magyar bank létesítése végett.«

IV. »Utasítja a Ház a kormányt, hogy a magyar külügyi képviselet, különösen pedig az önálló magyar konzulátusok fölállítása tárgyában sürgősen terjeszszen elő törvényjavaslatokat, mert az önálló vámterületnek a többség programmja értelmében küszöbön lévő megvalósítása esetén, a külföldön, kereskedelmi érdekeinket máskép megvédenünk nem lehet.«

V. »Tekintettel arra, hogy az udvartartási költségeket Ő Felsége részére ugyanolyan összegben szavazza meg a magyar országgyülés, mint az osztrákok, s ennek daczára — a függetlenségi többség állandó követelése ellenére — a magyar királyi udvartartás a maga teljességében felállítva nincs: utasítja a Ház a kormányt, hogy a szükséges lépéseket ez irányban haladéktalanul tegye meg.«

8. *Mezőfi Vilmos:*

»Utasítsa a képviselőház a kormányt, hogy még ez évben, az őszi ülésszakban terjeszsze be az általános, egyenlő, titkos választási jogról, a választási eljárásról és a választókerületek új, igazságos beosztásáról szóló törvényjavaslatot.«

Elnök jelenti, hogy Nagy Emil, Mérey Lajos, Baross János, Okolicsányi László, Eitner Zsigmond és Csizmazia Endre, Farkasházy Zsigmond, Lipthay Sándor és Szász József képviselők, a házszabályok 198-ik szakaszának értelmében indítványaikat irásba foglalva egyszersmind az elnökséghez is benyujtották — ellenben Lengyel Zoltán és Mezőfi Vilmos ezt tenni elmulasztották. Az indítványok felvételére kitüzendő napon tehát csak azok az indítványozók hivatvák indítványaik kifejtésére, a kik a házszabályok 198-ik szakaszában foglalt rendelkezéseknek megfeleltek.

A ministerelnök felszólalása után és javaslatához képest

a Ház kimondja, hogy az államvasutak alkalmazottai illetményeinek rendezéséről, valamint a vasuti rendtartásról szóló és sürgőseknek jelzett törvényjavaslatok letárgyalása után és a Ház munkarendjének figyelembevételével fog a Ház, elnöki előterjesztésre, az indítványok felvételére határnapot kitűzni.

3519. Hammersberg László jegyző jelenti, hogy az interpellatiós könyvben a következő újabb bejegyzések foglaltatnak:

1907. junius 12-éről, Pető Sándor képviselőnek a belügyministerhez intézett interpellatiója, »a munkásegyletek és szerve-

zetek tömeges felfüggesztése és feloszlatása, gyülések tömeges betiltása tárgyában«;

1907. junius 15-éről Surmin György képviselőnek a kereskedelemügyi- és pénzügyi ministerekhez intézett interpellatiója, »a horvátországi közös hivatalok tisztviselőire vonatkozólag kiadott és egyesület alapítását megtiltó rendelet miatt«; — és

1907. junius 15-éről Szkicsák Ferencz képviselőnek a belügy- és földmívelésügyi ministerekhez intézett interpellatiója, »Árva vármegye Alsó-Lipnicza község autonomiájának a főszolgabiró általi megsértése tárgyában.«

Az interpellatiók előterjesztésére a Ház félhárom órakor tér át.

Ennek kapcsán elnök újból tudomására hozza a Háznak, hogy az interpellatiók előterjesztése előtt a földmívelésügyi minister fog válaszolni a tegnapi ülésen már jelzett interpellatiókra.

3520. Az igazságügyi minister bemutatja »az ország erdélyi részeiben, továbbá a volt Kraszna, Közép-Szolnok, Zaránd megyék és a volt Kővárvidék területén a birtokrendezésről, arányosításról és tagosításról szóló 1871. évi LV., 1880. évi XLV. és 1892. évi XXIV-ik törvényczikkek módosításáról és kiegészítéséről« szóló törvényjavaslatot.

A beadott törvényjavaslat kinyomását és szétosztását a Ház elrendeli és előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasítja.

3521. Moskovitz Iván, a kérvényi bizottság előadója, bemutatja a kérvények 44-ik sorjegyzékét, — kéri a kinyomatását, szétosztását és annak idején napirendre tüzését. Javasolja továbbá, hogy Trencsén, Vas és Békés vármegyék 6527., 6615. és 6598. sz. a. benyujtott kérvényei soron kivül és sürgősen tárgyaltassanak.

A kérvények ezen sorjegyzéke ki fog nyomatni, szét fog osztatni és annak idején napirendre tüzetni. A sürgőseknek jelzett három kérvényt illetőleg pedig a Ház elhatározza, hogy ezeket a f. évi és hó 22-én tartandó ülés napirendjére már most kitűzi.

3522. Következik »a m. kir. államvasutak évi fizetéssel bíró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« és »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatoknak általánosságban való együttes folytatólagos tárgyalása,

melynek során Modrusan Gusztáv a következő indítványt adja be:

Indítvány: »Alulirottak indítványozzák, hogy a vasuti alkalmazottakról szóló mindkét törvényjavaslat, a mely napirenden van, adassék vissza a közös kormánynak, hogy az a horvát kormánynyal együtt igazítsa ki az 1868. évi kiegyezési alaptörvényt (a XXX., illetve I. t.-cz.) sértő rendelkezéseket, a melyek a törvényjavaslatban benfoglaltatnak és hogy azt igy kijavítva ismét terjeszsze a tisztelt Ház elé.«

A tanácskozásra szánt idő leteltével elnök a vitát megszakítja és a legközelebbi ülés idejére nézve javasolja, hogy a Ház hétfőn, f. évi és hó 17-én délelőtt 10 órakor tartson ülést, melynek napirendjére tüzessenek:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »a török beviteli értékvámok felemeléséhez való hozzájárulásról« a kereskedelemügyi minister törvényjavaslata;
3. »a m. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« és
4. »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatoknak együttes folytatólagos tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

3523. Áttérve az interpellatiókra, mindenek előtt a földmívelésügyi minister válaszol Posgay Miklós képviselőnek f. évi április 27-én előterjesztett interpellatiójára.

A Ház a választ tudomásul veszi.

3524. Ugyancsak a földmívelésügyi minister válaszol Hirtenstein Lajos képviselőnek f. évi s hó 12-én előterjesztett interpellatiójára.

A Ház a választ tudomásul veszi.

3525. Pető Sándor képviselő terjeszti elő interpellatióját.

Az interpellatió kiadatik a belügyministernek.

3526. Surmin György képviselő adja elő bejegyzett interpellatióját.

Az interpellatió kiadatik a kereskedelemügyi és pénzügyministernek.

3527. Szkicsák Ferencz képviselő felhivatott, de nincs jelen.
Elnök

az ülést berekeszti.

Az 1907. évi junius hó 17-én tartott

177. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Rakovszky István,*** *utóbb:* ***Návay Lajos,*** *alelnökök.* *Jegyző:* ***Hammersberg László***

3528. Megnyitván az elnök az ülést, felolvastatja a f. hó 15-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

3529. Az elnök bemutatja:

Győr és Szeben vármegyék s Zombor sz. kir. város közönségeinek feliratait, a túlmagas czukorárak leszállítását czélzó intézkedések tárgyában;

Győr vármegye közönségének feliratát és Rimaszombat város képviselőtestületének, Bernát István képviselő útján előterjesztett kérvényét, a progressiv adózási rendszer érdekében;

Fejér vármegye közönségének feliratát, a kiegyezési tárgyalások ügyében;

Nyitra vármegye közönségének feliratát, a magyar kulturegyesületek részére nyereménykölcsön engedélyezése iránt;

Máramaros vármegye közönségének feliratát, a katonaságnak sztrájk esetére, aratási munkákra leendő átengedése tárgyában;

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönségének, a kivándorlás korlátozását tárgyazó feliratát;

több kereskedelmi és ipari egyesületnek, Hédervári Lehel képviselő útján beadott kérvényét, az egyévi önkéntesi jog kiterjesztése iránt.

Ezen feliratokat és kérvényeket a Ház, előzetes tárgyalás és javaslattétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

3530. Jekelfalussy Lajos képviselőnek, az elnök által bemutatott levelében foglalt kérelméhez képest, —

a Ház a folyó hó 18-ától kezdődő hat heti szabadságidőt engedélyez.

3531. A mai ülés megállapított napirendje értelmében következett »a török beviteli értékvámok fölemeléséhez való hozzájárulásról« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

3532. Áttérvén a Ház az imént általánosságban elfogadott törvényjavaslat részletes tárgyalására, az elnök fölolvastatja a törvényjavaslat czímét s fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a czímet, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslat czímét elfogadja.

3533. Ezután föl lett olvasva a törvényjavaslat 1. §-a, s miután szólásra senki sem jelentkezett, az elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e az 1. §-t, igen vagy nem?«

A Ház az 1. §-t elfogadja.

3534. Fölolvastatott folytatólag a törvényjavaslat 2. §-a, és, szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 2-ik §-t, igen vagy nem?«

A Ház a 2-ik §-t elfogadja.

Ezzel a Ház »a török beviteli értékvámok fölemeléséhez való hozzájárulásról« szóló törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadván, —

elhatározza, hogy a törvényjavaslat harmadszori olvasása a legközelebbi ülés napirendére tüzessék ki.

3535. Áttért ezután a Ház, a megállapított napirend értelmében, »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkal-

Minthogy az ilyen tárgyú kérvényekre nézve a Ház a folyó ülésszakban már határozott, a Ház a kérvényt irattárába helyezni rendeli.

3539. Szolnok-Doboka vármegye közönségének az alkoholizmus terjedésének meggátlása érdekében, továbbá

Nagyvárad sz. kir. város közönségének a harmadik egyetemnek Nagyváradon való létesítése iránt a Házhoz intézett feliratait, — végül

a szempczi r. kath. esperesi kerület papságának, Csizmazia Ferencz képviselő útján, az összes egyházi szolgálmányok megváltása érdekében a Házhoz intézett kérvényét

a Ház előzetes tárgyalás és javaslattétel végett, a kérvényi bizottsághoz utalja.

3540. Napirend szerint következett »a török beviteli értékvámok felemeléséhez való hozzájárulásról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház, harmadszori olvasásban, az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt, tárgyalás és szives hozzájárulás végett, a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3541. Áttért ezután a Ház, a megállapított napirend értelmében, »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről«, és »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok együttes, általános tárgyalására.

Tanácskozás közben

az elnök az ülést öt perczre felfüggesztette.

3542. A szünet után ismét megnyitott ülésben Molnár Jenő, mint a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit:

»a karánsebes-hátszegi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«,

»az oravicza-németbogsán-resiczabányai helyi érdekű vasut engedélyezéséről«,

»a temesvár-varjasi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatok, és

»a nagybánya-alsófernezelyi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között leendő kiosztását rendeli el és elhatározza, hogy azokat annak idején az osztályok mellőzésével fogja napirendre tűzni.

3543. Ezután folytatta a Ház »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rende-

a vasuti alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslattól választassék el s vétessék le a napirendről és adassék vissza a kormánynak, hogy azt a fentemlített 1868. évi XXX., illetve I. törvényczikknek megfelelőleg dolgozza át, a vasuti alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslat pedig függetlenül és azonnal tárgyaltassék.«

Tárgyalás közben a tanácskozásra rendelt idő letelvén, az elnök indítványára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

3544. Az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 19-én délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendjére:

az elnök előterjesztéseit s irományok bemutatását;

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását;

végül »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről«;

továbbá »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok együttes általános és az ezekkel kapcsolatos kérvények tárgyalásának folytatását tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi junius hó 19-én tartott

179. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Rakovszky István,*** *utóbb:* ***Návay Lajos,*** *alelnökök.*

Jegyző: ***Hammersberg László.***

3545. Az elnök az ülést megnyitván, a jegyző felolvassa a folyó hó 18-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesiti

3546. Az elnök bemutatja a budapesti kereskedelmi és iparkamarának, Sándor Pál képviselő útján beadott kérvényét, az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a kérvényt a végből rendeli a Ház asztalára letétetni, hogy az az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről szóló törvényjavaslattal együttesen nyerjen elintézést.

3547. Szeben vármegye közönségének a vármegyei tisztviselők titkos szavazás útján való választása érdekében kelt feliratát,

a beszterczebányai függetlenségi körnek, Petrogalli Oszkár képviselő útján beadott s az önálló gazdasági berendezkedést tárgyazó kérvényét,

továbbá »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok együttes általános tárgyalására.

A tanácskozás folyamán a napirenden levő tárgyhoz felszólalt Potočnjak Ferencz képviselőtől az elnök, miután már kétszer figyelmeztette volt, hogy a tárgytól el ne térjen, — a szót megvonta, — a ki azonban beszédét, ismételt, ujból való elnöki figyelmeztetés után folytatván, az elnök indítványozza, hogy a jelen esetre a házszabályok 255. §-a második bekezdésének rendelkezése alkalmaztassék és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház az elnök indítványát, igen vagy nem?«

Egyszerű szavazás útján keletkezett s elnökileg kijelentett határozatával a Ház a Potočnjak Ferencz által az elnök iránt tanusított engedetlenség esetének tárgyalására s 24 óra alatt leendő jelentéstételre utasítja a mentelmi bizottságot.

3553. Az elnök által 10 perczre felfüggesztett, majd ezen idő elteltével ujból megnyitott ülésben folytatta a Ház »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről«, továbbá »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok együttes, általános tárgyalását.

A vita során Lišavac Mladen képviselő, a maga és még 10 képviselő aláirásával a következő indítványt terjeszti be:

»Azon indoknál fogva, hogy a tárgyalás alatt álló s a vasuti szolgálati pragmatikáról szóló törvényjavaslat oly rendelkezéseket tartalmaz, melyek az 1868. évi XXX., illetve az 1868 : I. törvényczikkek értelmezése és alkalmazása tekintetében vitás kérdést képeznek;

tekintettel arra, hogy ugyanezen törvényczikkek 70. §-ának rendelkezése szerint az azokban beczikkelyezett, a magyar királyság és horvát-szlavon királyság közötti kiegyezés megváltoztatása más úton nem történhetik meg, mint a mily módon az létrehozatott, t. i. mindama tényezők közreműködésével, a melyek azt megkötötték; azon indoknál fogva, hogy a tárgyalás alatt álló s a vasuti szolgálati pragmatikáról szóló törvényjavaslat ilyen tartalmánál fogva ezen törvényhozó testület által nem tárgyalható;

végül azon indoknál fogva, hogy e törvényjavaslattal kapcsolatban az államvasuti alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslat is tárgyaltatik, a mely sürgős természetű:

alólirottak indítványozzuk, hogy a tisztelt Ház határozza el, hogy a vasuti szolgálati pragmatikáról szóló törvényjavaslat a vasuti alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslattól választassék el s vétessék le a napirendről és adassék vissza a kormánynak, hogy azt a fentemlített 1868. évi XXX., illetve I. t.-czikknek megfelelőleg dolgozza át, a vasuti alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslat pedig függetlenül és azonnal tárgyaltassék.«

A vita megszakításával s a czélból, hogy a Ház közvetlenül előzőleg meghozott határozatának foganatosítása lehetővé tétessék, az elnök javasolja, hogy a mai ülés jegyzőkönyvének azon része,

Tanácskozás közben a tárgyalásra rendelt idő letelvén, az elnök javaslatára

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

3556. Az elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 20-án délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendjére:

az elnök előterjesztéseit s irományok bemutatását; továbbá »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről«, és »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok együttes általános, valamint az ezekre vonatkozó kérvények tárgyalását tűzi ki.

3557. Áttérvén a Ház az interpellatió előterjesztésére,

miután az interpellatiót bejelentett Vlád Aurél képviselő nem volt jelen, az elnök az ülést berekesztette.

Az 1907. évi junius hó 20-án tartott

180. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
közben: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

3558. Az elnök által megnyitott ülésben a jegyző felolvassa a f. hó 19-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvének azon részeit, melyek az említett ülésben még nem lettek hitelesítve.

A Ház a jegyzőkönyv említett részeit észrevétel nélkül hitelesíti.

3559. A ministerelnöknek az elnök által bemutatott átirata azon tartalmát, hogy Ő Felsége »az ügyvédi rendtartásról szóló 1874. évi XXXIV. t.-czikk módosítása tárgyában« kelt törvényjavaslatot szentesítette s az, mint ez idei XXIV. t.-czikk, az »Országos Törvénytár« útján kihirdettetett,

a Ház tudomásul veszi.

3560. Az elnök bemutatja a kőhalmi választókerületben az 1907. évi junius 13-án megválasztott Eitel Adolf Viktor orsz. képviselő megbizólevelét.

A megbizólevelet a Ház megvizsgálás és jelentéstétel végett, az igazolási állandó bizottságnak adja ki.

3561. Bella Mátyás képviselőnek, az elnök által bemutatott levelében foglalt kérelmére,

a Ház a folyó évi julius hava 23-áig terjedő szabadságidőt engedélyez.

A kérdés miként leendő föltételére nézve az elnök által előzetesen megkérdezett Ház beleegyezésével az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, szemben Hédervári Lehel bizottsági tag különvéleményével, igen vagy nem?«

A házszabályok 255. §-a értelmében e kérdés fölött megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti a határozatot, mely szerint a Ház, — a mentelmi bizottság javaslatának mellőzésével és Hédervári Lehel képviselő különvéleményének elfogadásával, — Potočnjak Ferencz képviselőt a Ház ünnepélyes megkövetésére kötelezi.

3566. Ezután áttért a Ház »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről«, továbbá »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok együttes, általános tárgyalására.

A tanácskozás során felszólalt Szterényi József képviselő, a házszabályok 207. §-a alapján a Ház engedélyét kéri arra, hogy felszólalásában más tárgyról is szólhasson.

Az elnök által e részben megkérdezett Ház az engedélyt megadja.

3567. Az elnök által 10 perczre felfüggesztett, majd ismét megnyitott ülésben folytatta a Ház a napirendre kitűzött két törvényjavaslat tárgyalását, a melynek során Penjič Bogdán képviselő a maga és még 10 képviselő aláírásával a következő indítványt terjeszti be:

»Azon indoknál fogva, hogy a tárgyalás alatt álló s a vasuti szolgálati pragmatikáról szóló törvényjavaslat oly rendelkezéseket tartalmaz, melyek az 1868. évi XXX., illetve az 1868. évi I. törvényczikkek értelmezése és alkalmazása tekintetében vitás kérdést képeznek;

tekintettel arra, hogy ugyanazon törvényczikkek 70. §-ának rendelkezése szerint az azokban beczikkelyezett, a magyar királyság és horvát-szlavon királyság közötti kiegyezés megváltoztatása más úton nem történhetik meg, mint a mily módon az létrehozatott, t. i. mindama tényezők közreműködésével, a melyek azt megkötötték; azon indoknál fogva, hogy a tárgyalás alatt álló s a vasuti szolgálati pragmatikáról szóló törvényjavaslat ilyen tartalmánál fogva ezen törvényhozó testület által nem tárgyalható;

végül azon indoknál fogva, hogy a törvényjavaslattal kapcsolatban az államvasuti alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslat is tárgyaltatik, a mely sürgős természetű;

alulirottak indítványozzuk, hogy a tisztelt Ház határozza el, hogy a vasuti szolgálati pragmatikáról szóló törvényjavaslat a vasuti alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslattól választassék el s vétessék le a napirendről és adassék vissza a kormánynak, hogy azt a fentemlített 1868. évi XXX., illetve I. törvényczikknek megfelelőleg dolgozza át, a vasuti

Az 1907. évi junius hó 21-én tartott

181. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

3569. Az elnök által megnyitott ülésben a jegyző felolvassa a f. hó 20-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

3570. Bemutatja az elnök:

Bács-Bodrog és Zólyom vármegyék közönségeinek feliratait, a fokozatos adózási rendszer behozatala tárgyában;

Békés és Zólyom vármegyék közönségeinek feliratait, Dalmáczia visszacsatolása iránt;

Nagyvárad és Szeged sz. kir. városok közönségeinek feliratait, a kivándorlás csökkentése ügyében;

Kolozs vármegye közönségének feliratát, Kolozsvár sz. kir. városnak az első lakbérosztályba való besoroztatása ügyében;

Szeged sz. kir. város közönségének feliratát, a városi tisztviselők érdekében;

Nagyvárad sz. kir. város közönségének feliratát, a gazdasági önállóság tárgyában;

a novai r. kath. esperesi kerület papságának, Darányi Ferencz képviselő útján beadott kérvényét, az összes egyházi szolgálmányok megváltása iránt.

Mindezen feliratot és illetőleg kérvényt a Ház, előzetes tárgyalás és véleményes jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

3571. Lázár Pál képviselő, mint a gazdasági bizottság előadója, beterjeszti a bizottság jelentését, »a képviselőház hivatalai részére alkotott szolgálati szabályzatról«.

A Ház a jelentést s mellékleteit kinyomatni, saját tagjai között kiosztatni rendeli s elhatározza, hogy azt annak idején fogja napirendre kitűzni.

3572. A napirend szerint következett a ministerelnöknek a földmívelésügyi minister által a közvetlenül előző ülésben beterjesztett azon határozati javaslata fölötti tárgyalás, hogy a közösügyi kiadásokhoz való hozzájárulás arányának megállapítása czéljából országos bizottság küldessék ki.

Szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölolvastatja a határozati javaslatot s fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a határozati javaslatot, igen vagy nem?«

A Ház a határozati javaslatot elfogadja s azt, hozzájárulás végett, a főrendiházhoz áttétetni rendeli, — egyúttal a határozati javaslattal indítványozott 10 képviselőházi tag megválasztását a folyó hó 24-én tartandó ülés napirendére tűzi ki.

A most meghozott határozatnak, sürgős szükséget képező, hitelesítése czéljából az elnök felolvastatja a mai ülés jegyzőkönyvének illető részét.

A jegyzőkönyv felolvasott részét a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

3573. Áttért ezután a Ház »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« és »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok együttes, általános tárgyalására.

A vita során felszólalt Kovács Ernő, a házszabályok 207. §-a alapján, a Ház engedélyét kéri arra, hogy a tárgytól eltérve, más tárgyról is szólhasson.

A Ház az engedélyt megadja.

3574. A napirendre tűzött két törvényjavaslat tárgyalása során a felszólaló Pinterovič Antal, a házszabályok 207. §-a alapján kér engedélyt a Háztól, a tárgytól való eltérésre.

A Ház, egyszerű szavazás útján keletkezett határozatával, az engedélyt megtagadja.

3575. A napirendre kitűzött törvényjavaslatok további tárgyalása során Pinterovič Antal képviselő a maga és még 9 képviselő aláirásával a következő indítványt terjeszti be:

»Miután a vasuti szolgálati rendtartás tárgyában előterjesztett törvényjavaslat, különösen pedig 5. §-ának *a)* pontja súlyosan sérti a közös állami alaptörvényt (az 1868:XXX., illetve I. t.-czikket); miután a közös országgyülés nem illetékes arra, hogy a fentemlített állami alaptörvényt egyoldalúlag módosítsa: indítványozzuk, hogy az előterjesztett törvényjavaslat a közös királyi kormánynak visszaadassék azon czélból, hogy azt akkor terjessze újra az országgyülés elé, a midőn az összhangba fog hozatni az 1868. évi XXX., — kiegyezési törvénynyel.«

Tárgyalás közben a tanácskozásra rendelt idő letelvén,

a Ház a tanácskozást félbeszakítja.

3576. Az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor tartja s ennek napirendére:

az elnök előterjesztéseit s irományok bemutatását;

az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását;

»a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« és »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok együttes, általános tárgyalását; végül

a kérvények 44-ik, esetleg 35-ik, 36-ik és 40-ik sorjegyzékének tárgyalását azzal tűzi ki, hogy a kérvények tárgyalására félegy órakor fog áttérni.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi junius hó 22-én tartott

182. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

3577. Az elnök az ülést megnyitván, a jegyző felolvassa a folyó hó 21-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvének azon részeit, melyek magában azon ülésben még nem lettek hitelesítve.

A Ház a jegyzőkönyv felolvasott részeit észrevétel nélkül hitelesíti.

3578. Csernoch János képviselőnek, az elnök által bemutatott levelében foglalt kérelméhez képest

a Ház a folyó évi julius hó 1-étől kezdődő egy hónapi szabadságidőt engedélyez.

3579. Győr szabad királyi város közönségének, a házadótörvény módosítását tárgyazó feliratát, továbbá

a szigetvári róm. kath. esperesi kerület papságának, Olay Lajos képviselő útján, az összes egyházi szolgálmányok megváltása iránt beadott kérvényét

a Ház előzetes tárgyalás és véleményes jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

3580. Ráth Endre jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben újabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben a következő újabb bejegyzések vannak:

1. e hó 21-ikéről, Lengyel Zoltán interpellatiója az összkormányhoz, »az osztrák trónbeszédben Magyarországot érintő kérdésekre vonatkozólag«;
2. e hó 21-ikéről, Vlád Aurél interpellatiója a kereskedelemügyi ministerhez, »a postások szervezkedésének eltiltása tárgyában«.

A Ház elhatározza, hogy az interpellatiók előterjesztésére egy és fél órakor fog áttérni.

3581. A napirend szerint következett »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« és »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok együttes, általános tárgyalása.

A tárgyalás során Novosel Mátyás képviselő a maga és még 10 képviselő aláirásával a következő indítványt terjeszti be:

»Indítványozom, hogy a vasutakról szóló javaslat vonassék vissza, s hogy annak az 1868. évi alaptörvényt (XXX., illetve I. t.-cz.) sértő rendelkezései hagyassanak ki, s helyükbe a törvénynek megfelelő rendelkezések tétessenek.«

A ministerelnöknek az interpellatióra nyomban megadott válaszát az elnök által e részben megkérdezett Ház tudomásul veszi.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi junius hó 24-én tartott

183. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Návay Lajos,*** *alelnök,* *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***
később: ***Justh Gyula.***

3586. Elnök az ülést megnyitja.

Hammersberg László jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

3587. Elnök jelenti, hogy a Ház, egy előző határozata értelmében, a dobsinai Kossuth-szobor leleplezési ünnepén küldöttségileg vett részt, mely alkalommal Szentiványi Árpád, mint a képviselőház küldöttségének vezetője, a szoborra a Ház nevében koszorút helyezett.

A Ház a jelentést tudomásul veszi.

3588. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratait, melyek szerint a főrendiház:

»a nemzetközi mezőgazdasági intézet létesítése iránt 1905. évi junius hó 7-én Rómában kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről«;

»a török beviteli értékvámok felemeléséhez való hozzájárulásról«; és

»a gazdasági munkásházak építésének állami támogatásáról« szóló törvényjavaslatokat a képviselőház által megállapított szerkezetben változtatás nélkül elfogadta.

Mivel ezek szerint említett törvényjavaslatokra nézve a két Ház között megegyezés jött létre, azok a szokott úton legfelsőbb szentesítés végett Ő Felsége elé fognak terjesztetni.

3589. Elnök bemutatja:

Győr vármegye közönségének feliratait, az egyesülési és gyülekezési jog szabályozása, megfelelő sztrájk-törvény megalkotása s a katonaságnak aratási munkákra való kivezényelhetése iránt, — a kivándorlás csökkentése érdekében, — valamint a hadügyi költségek emelése ellen;

Torontál vármegye és Szabadka város közönségének feliratait, az Ausztriával kötendő kiegyezés ügyében;

Fejér vármegye közönségének feliratát, a fokozatos adórendszer tárgyában;

leg az 1868. évi XXX., illetve I. törvényczikk szellemében és betüje szerint változtassa meg.«

Ezek közben a tárgyalásra kitűzött idő eltelt, mire

a Ház annak folytatását a következő ülésre teszi át.

3594. Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését kedden, f. hó 25-én d. e. 10 órakor tartsa, és napirendje legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről«, valamint
3. »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1907. évi junius hó 25-én tartott

184. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***
később: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

3595. Elnök az ülést megnyitja.

Jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

3596. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratát, melyben értesíti a Házat, hogy a főrendiház a közösügyi költségek hozzájárulási arányának megállapítására kiküldendő országos bizottságnak megválasztása tárgyában hozott képviselőházi határozathoz hozzájárult, és a bizottság főrendiházi tagjaiul: báró Harkányi Frigyes, gróf Mailáth József, Miklós Ödön, őrgróf Pallavicini Ede és báró Rudnyánszky József főrendiházi tagokat választotta meg.

Tudomásul szolgál.

3597. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratát, melylyel átküldi a Háznak »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslatnak a főrendiház által módosított szövegét.

A Ház elrendeli a módosítások kinyomatását és a Ház tagjai közötti kiosztását, és azokat előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a földmívelésügyi és munkásügyi bizottságoknak adja ki, mint a mely bizottságokhoz a törvényjavaslat annak idején is utasítva volt.

3598. Elnök bemutatja Korpona város képviselő-testületének, Czobor László képviselő útján beadott kérvényét, a fokozatos adórendszer behozatala iránt.

A Ház a kérvényt előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak adja ki.

3599. Bedőházi János, a közoktatásügyi bizottság előadója, benyujtja a bizottság jelentéseit:

a vallás- és közoktatásügyi ministernek, »az országos tanári nyugdij- és gyámintézet 1903., 1904. és 1905. évi állapotáról«, valamint

»az országos tanítói nyugdij- és gyámalap 1903., 1904. és 1905. évi állapotáról« a képviselőházhoz beadott jelentései tárgyában.

A Ház elrendeli a bizottsági jelentések kinyomatását és a tagok közötti kiosztását; napirendre tűzésök iránt a Ház később fog intézkedni.

3600. Szász József előadó benyujtja a pénzügyi bizottság jelentését a főrendiház azon módosítása tárgyában, a melyet »az országos közlekedési tanácsról« szóló törvényjavaslaton eszközölt.

A Ház elrendeli a jelentés kinyomatását és a Ház tagjai között való kiosztását; napirendre való tűzése iránt a Ház később fog intézkedni.

3601. Következik »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről«, valamint »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok általános tárgyalásának folytatása, melynek során Popovics Dusan képviselő a következő szövegű, még 14 más képviselő által is aláirt indítványt nyujtotta be:

»Indítványozom, hogy az országgyülés, mivel illetéktelen, hogy a vasuti pragmatikáról szóló törvényjavaslat 5. §-a *a)* pontjának rendelkezését meghozza, a javaslatot adja vissza a kormánynak, hogy az a kiegyezési törvény 1868. évi I. czikkének (XXX.) megfelelőleg szerkessze meg, a junktimot pedig oldja fel, hogy a járandóságokról szóló törvényjavaslat azonnal tárgyaltassék.«

E közben a tárgyálásra szánt idő eltelt, minek folytán

a Ház annak folytatását a legközelebbi ülésre teszi át.

3602. Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését szerdán, f. hó 26-án d. e. 10 órakor tartsa, következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről«, valamint
4. »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok általános tárgyalásának folytatása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1907. évi junius hó 26-án tartott

185. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***
később: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

3603. Elnök az ülést megnyitja.
Jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,
melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

3604. Elnök jelenti, hogy előterjeszteni valója nincs.
Hammersberg László jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvben újabb bejegyzés nincs; az interpellatiós könyvben ellenben be vannak jegyezve:
1. Vizy Ferencz interpellatiója, »a Körmöczbánya mellett fekvő 7 községnek a garamszentkereszti járásba közigazgatásilag történt beosztása, illetve az erre vonatkozó megyei törvényhatósági bizottsági határozatnak jóváhagyása tárgyában«, a belügyministerhez; és
2. Brlič Vatroslav interpellatiója, »a bródi vámhivatalnál használatban levő magyar nyomtatványokról és az ugyanott használatban levő magyar nyelvű sóutalványokról«, a pénzügyministerhez.
A Ház az interpellatiók előterjesztésére fél három órakor fog áttérni.

3605. Következik »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről«, valamint »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok általános tárgyalásának folytatása, melynek befejeztével, a vita bezárása után elnök jelenti, hogy összesen 16 határozati javaslat lett beadva; ezek közül kettő csak a benyujtó által lévén aláirva, ennek a két benyujtónak zárszóhoz joga nincs.
A többi indítványokra vonatkozólag mindenekelőtt két elvi kérdés döntendő el. Ugyanis két határozati javaslat Brlics Vatroslav és Budisavljevics Bude által horvát nyelven lett benyujtva, melyek, miután az 1868 : XLIV. t.-cz. értelmében a magyar országgyülés tanácskozási és ügykezelési nyelve a magyar, szavazás alá sem volnának bocsáthatók.
A többi határozati javaslatok szintén nem biztosítnak minden benyujtónak zárszójogot, habár meg is van mindeniken a házszabályok szerint megkivánt számú aláirás; miután közöttük számos lényegileg azonos, de sőt szószerint azonos határozati javaslat van. Az azonosok, elnök nézete szerint, csoportosítandók, és minden csoportban csak az első határozati javaslat benyujtójának volna zárszóhoz joga. Ezek szerint zárszóhoz joga volna Modrusán Gusztáv, Lukinics Ödön, Pinterovics Antal, Novosel Mátyás és Zagorácz István képviselőnek.

Ezek után kéri elnök mindkét kérdést illetőleg a Ház döntését.

Az e felett megindult vita során Pinterovics Antal képviselő a következő, még 12 más képviselő által is aláirt indítványt terjeszti be:

»Kérjük, hogy a házszabályok értelmében egy indítványozó se fosztassék meg a házszabályokban biztosított lehetőségtől, hogy indítványát indokolhassa vagy visszavonhassa, kivéve azokat, a kiknek indítványa nincs kellő számú aláirással ellátva.«

Az e kérdés feletti vita befejezése után elnök kérdésére

a Ház kimondja, hogy a felvetett kérdés feletti döntést nem kivánja két részre osztani.

Ennek folytán elnök felteszi a kérdést arra nézve, hogy: »elfogadja-e a Ház az elnök értelmezését, igen vagy nem?«

Miután azonban húsznál több képviselő ennek eldöntésére névszerinti szavazást kér, húsznál több képviselő pedig a szavazásnak a legközelebbi ülésre való halasztását kéri,

a szavazás megejtése a legközelebbi ülésre halasztatik.

Ezután azon indítványozók zárbeszédeire kerül a sor, kiknek erre vonatkozó joga, miután a többiektől teljesen eltérő indítványokat adtak volt be, kétségtelen.

Ennek megtörténte után

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister javasolja, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatok általános tárgyalásának befejezése után a Ház előbb »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatot vegye részletes tárgyalás alá és csak ezután »a fizetéssel biró alkalmazottak illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslatot.

A Ház Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister javaslatát elfogadja.

3606. Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését csütörtökön, f. hó 27-én d. e. 10 órakor tartsa következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről«, valamint »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok általános tárgyalásának folytatása;
3. »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása;
4. »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

3607. Vizy Ferencz képviselő előterjeszti az ülés elején felolvasott interpellatióját,

melyet a Ház kiad a belügyministernek.

3608. Brlič Vatroslav képviselő előterjeszti az ülés elején felolvasott interpellatióját,

melyet a Ház kiad a pénzügyministernek.

Elnök az ülést bezárja.

Az 1907. évi junius hó 27-én tartott

186.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***

3609. Elnök az ülést megnyitja.
Jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

3610. Elnök bemutatja a gernyeszegi választókerületben 1907. évi junius hó 15-én megválasztott Désy Zoltán képviselő megbizólevelét,

melyet a Ház a házszabályok 107. §-a értelmében megvizsgálás és jelentéstétel végett az igazolási állandó bizottságnak ad ki.

3611. Ezzel kapcsolatosan bemutatja elnök Désy Zoltán képviselő levelét, melylyel bejelenti, hogy összeférhetlen helyzetben van.

Tudomásul szolgál.

3612. Elnök bemutatja Lázár Pál képviselő levelét, melylyel junius hó 29-étől kezdve négy heti szabadságidő engedélyezését kéri.

A Ház nevezett képviselőnek a kért szabadságot megadja.

3613. Elnök bemutatja a kassai kir. főügyészség felterjesztését, melylyel a büntetőtörvénykönyv (1878: V. t.-cz.) 269. §-a értelmében felhatalmazást kér a »Kassai Munkás« czímű hírlapban megjelent czikkel a képviselőház sérelmére elkövetett rágalmazás megtorlására.

A Ház a felterjesztést, elnök inditványára, tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja az igazságügyi bizottságnak.

3614. Elnök bemutatja:

Torda-Aranyos vármegye közönségének feliratait, a kivándorlás korlátozása végett és a városi és községi kezelőszemélyzet nyugdíja ügyében;

Torda-Aranyos és Csík vármegyék és Kolozsvár város közönségeinek feliratait, gazdasági önállóságunk érdekében;

Kolozs vármegye közönségének feliratát, a volt megyei számvevőségek és pénztárak visszaállítása iránt;

Csík vármegye közönségének feliratát, a katonaságnak sztrájk esetére aratási munkákra leendő felhasználása miatt;

az aradi, ágfalvai, m. kir. államvasutak budapesti északi főműhelyi, bajai, balassagyarmati, bácsmonostori, bánfalvai, berettyóújfalusi, budapesti, budapesti arany- és ezüstmíves, budapesti III. kerületi, budapesti III. kerületi bőrgyári, budapesti butorüzleti, budapesti czipész-, budapesti épületlakatos-, budapesti faesztergályos-, budapesti festő-, budapesti földmunkások, budapesti

kalapos-, budapesti kárpitos-, budapesti kefekötő-, budapesti kocsiipari-, budapesti kőmíves-, budapesti könyvkötő-, budapesti mészáros- és hentes-, budapesti nyomdász-, budapesti váczi-úti vas- és fémmunkások, továbbá a brassói, czeglédi, cservenkai, debreczeni, gyöngyösi, győri, hagymádfalvai, hajdúböszörményi, hódmezővásárhelyi, kaposvári, kassai, katymári, kolozsvári, komáromi, lugosi, máramarosszigeti, munkácsi, nagybecskereki, nagytétényi, nagyszebeni, nagyszénási, nagyváradi, ómoraviczai, orosházai, ózdi, pápai, pécsi, pozsonyi, rákospalota-újfalusi vasuti, rózsahegyi, salgótarjáni, sátoraljaújhelyi, segesvári, soproni, sopronkeresztúri, soroksári, szabadkai, szatmárnémetii, szegedi, székesfehérvári, szilbereki, szolnoki, szombathelyi, temesvári, tordai, újpesti bőrgyári, újvidéki, verseczi, zentai, zombori és zsombolyai munkások gyüléseinek, Pető Sándor képviselő útján beadott kérvényeit, a választójogról törvény alkotása tárgyában;

Kőrösbánya és környéke magyar lakosságának, Nagy Sándor képviselő útján beadott kérvényét az iránt, hogy Kőrösbányán egy fiú polgári iskola, Brádon pedig egy leány polgári iskola állíttassék fel;

a körmöczbányai r. kath. esperesi kerület papságának, Vizy Ferencz képviselő útján beadott kérvényét, az egyházi szolgálmányok törvényhozási úton leendő megváltása érdekében.

A Ház e feliratokat és kérvényeket előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadja a kérvényi bizottságnak.

3615. Bernát István, a munkásügyi bizottság előadója, benyujtja a földmivelésügyi és munkásügyi bizottságok jelentéseit, »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslatra nézve a főrendiház által tett módosítások tárgyában.

A jelentések ki fognak nyomatni, ki fognak osztatni; napirendre tűzésök iránt a Ház később fog intézkedni.

3616. Kállay Lipót, az igazoló állandó bizottság előadója jelenti, hogy a bizottság Nagyküküllő vármegye kőhalmi kerületében f. évi junius hó 13-án megválasztott Eitel Adolf Victor képviselő megbízólevelét megvizsgálván, azt rendben találta és ennek folytán javasolja, hogy nevezett képviselő a kérvény, illetve panasz benyujtására kiszabott 30 nap fentartásával igazoltassék.

A Ház Eitel Adolf Viktor képviselőt a 30 nap fentartásával ideiglenesen igazolt képviselőnek jelenti ki; egyszersmind nevezett képviselő a 2-ik osztályba soroltatik.

3617. Következik »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről«, valamint »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatok általános tárgyalásának folytatása.

A tegnapról a mai ülésre halasztott névszerinti szavazás foganatosítása előtt gróf Batthyány Tivadar kivételével az öszszes többi indítványozók visszavonják az általános tárgyalás során beadott indítványaikat.

Ugyanígy visszavonja Pinterovics Antal tegnap beadott indítványát.

Ezek folytán a tegnapról mára halasztott szavazás tárgytalanná válván, következik a szavazás a felett, hogy elfogadja-e a Ház a tárgyalás alatt levő két törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául?

Miután azonban »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatra nézve húsznál több képviselő névszerinti szavazást kér, húsznál több képviselő pedig a szavazásnak a holnapi ülésre való halasztását kéri,

a határozathozatal ezen törvényjavaslatot illetőleg a holnapi ülésre halasztatik.

3618. Ezután elnök felteszi a kérdést arra nézve: elfogadja-e a Ház »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául?

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja; úgyszintén elfogadja a Ház gróf Batthyány Tivadar képviselőnek az általános vita során beadott határozati javaslatát is.

3619. Ezután áttér a Ház »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalására.

A törvényjavaslat czímét és 1—3. §-ait

a Ház változatlanul fogadja el a pénzügyi bizottság szövegezése szerint.

3620. A 4. §. tárgyalásánál Kubik Gyula képviselő indítványozza, hogy a szakasz első bekezdésének végére a következő toldás vétessék fel:

»a mérnök és segédtitkárnak pedig arra, hogy minden további fokozatban három éves várakozási idő eltelte után a VI-ik fizetési osztály első fokozatában rendszeresített fizetést elérhesse«;

továbbá, hogy a második bekezdés negyedik sorában »tisztviselők« helyett: *»főellenőr«* tétessék.

Gróf Batthyány Tivadar indítványozza a következőket:

Ezen §. 4-ik bekezdésének ezen szavai: »valamely csoport legmagasabb fizetési fokozatán túl további előmenetelre igény nem biztosíttatik«, törlendő.

Az 5. bekezdés is törlendő és helyébe teendő:

»A B. táblázatban felsorolt alkalmazottaknak az alacsonyabb fizetési csoportból a megfelelő magasabb fizetési csoportba való előléptetése az eddig élvezett fizetéshez legközelebb álló magasabb fizetéssel történik. Ez az előléptetés, kivéve a soronkivüli előléptetések eseteit (8. §.), a rendszeresített állások számához képest a rangsor, illetőleg a szakvizsga letételének sorrendjében történik.«

A Ház a 4. §. első bekezdését a Kubik Gyula toldásával, a második bekezdést az ugyanezen képviselő által ajánlott módosítással fogadja el. Ugyancsak elfogadja a Ház a gróf Batthyány Tivadar képviselőnek a 4-ik bekezdéshez indítványozott törlését, valamint az általa az 5-ik bekezdés helyett ajánlott szöveget is. A 3-ik és 6-ik bekezdések a bizottság szövegezésében fogadtatnak el.

3621. Az 5—8. §-okat
a Ház változatlanul fogadja el a pénzügyi bizottság szövegezése szerint.

3622. A 9. §. tárgyalásánál Surmin György indítványozza, hogy »Zágráb az első, Eszék a második lakáspénzosztályba soroztassék.«

Batthyány Tivadar gróf az első bekezdés végére következő szavak felvételét javasolja: »a kezelőnők azonban az A. táblázat IX. fizetési osztályának megfelelő lakáspénzt kapják.«

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister indítványozza, hogy a szakasz végére új bekezdésként tétessék:

»*A kezelőnők részére eddig érvényben lévő lakáspénzek mértéke továbbra is érvényben marad.*«

Batthyány Tivadar gróf képviselő a tárgyalás során indítványát visszavonván,
a Ház a 9. §-t a pénzügyi bizottság szövegezése szerint fogadja el a Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minister által ajánlott új bekezdéssel együtt. Surmin György képviselő indítványa e szerint elesik.

3623. A 10. §-hoz Vizy Ferencz képviselő indítványozza, hogy a szakasz első sorának végén levő »kijelölt« szó után szurassanak be: »rendbe hozott s kellő tisztaságban levő« szavak.
A Ház a 10. §-t változatlanul fogadja el a pénzügyi bizottság által ajánlott szövegben, Vizy Ferencz módosítását pedig elveti.

3624. A 11. §-t
a Ház változatlanul fogadja el a bizottság szövegezése szerint.

3625. Ezután Batthyány Tivadar gróf képviselő következő új 12. §. elfogadását indítványozza:

»*A Budapesten beosztott nős vagy családos alkalmazottak évi fizetésének és lakpénzének együttes összege, ha az annyi nem volna, 1.300 koronára kiegészítendő.*«

A Ház e javasolt 12. §-t elfogadja.

3626. A 12—14. §-okat
a Ház változatlanul fogadja el a pénzügyi bizottság szövege szerint.

3627. A 15. §. tárgyalásánál Batthyány Tivadar gróf képviselő indítványozza, hogy a szakasz 2. pontjában a mozdonyfelvigyázók után mindenütt beszurassék a »*főművezető*« szó.

Lorkovics Iván képviselő a 15. §. után következő új szakasz felvételét kéri:

»Az államvasutak összes alkalmazottaiknak, a kiknek fizetése ezen törvény eddigi intézkedéseivel nincsen felemelve, az eddigi fizetéseik 20 százalékkal felemeltetnek.«

A Ház a 15. §-t gróf Batthyány Tivadar módosításával fogadja el, a Lorkovics Iván által ajánlott új szakaszt azonban elveti.

3628. A 16. §-nál Batthyány Tivadar gróf képviselő indítványozza, hogy az első bekezdés következő szavai: »jelen törvény« után beszurassanak: *»9. §-a és a törvény«* szavak.

A Ház a 16. §-t gróf Batthyány Tivadar módosításával fogadja el.

3629. A 17—19. §-okat

a Ház változatlanul fogadja el a pénzügyi bizottság szövegezése szerint.

3630. A 20. §. helyett gróf Batthyány Tivadar képviselő következő új szöveg elfogadását ajánlja:

»Az alkalmazottaknak a jelen törvény szerint járó magasabb fizetés 1907. évi január 1-től, a magasabb lakáspénz pedig azokon az állomáshelyeken, a hol a lakbérnegyed január 1-ével nem esik össze, az említett napot követő lakbérnegyed első napjától utalványozandó.«

Sümegi Vilmos képviselő következő szöveg elfogadását ajánlja:

»Az alkalmazottaknak a jelen törvény szerint járó magasabb fizetés 1907. évi május hó 1-től, a magasabb lakáspénz pedig azokon az állomáshelyeken, a hol a lakbérnegyed május hó 1-ével nem esik össze, az említett napot követő lakbérnegyed első napjától utalványozandó.«

A Ház a 20. §-t változatlanul fogadja el a pénzügyi bizottság által megállapított szövegben, s így úgy gróf Batthyány Tivadar, mint Sümegi Vilmos által indítványozott szöveg elesik.

3631. A 21—25. §-okat

a Ház változatlanul fogadja el a pénzügyi bizottság szövegezése szerint.

3632. Az *A)* táblázatot

a Ház változatlanul fogadja el.

3633. A *B)* táblázathoz gróf Batthyány Tivadar indítványozza, hogy a 27. fizetési csoportban »főkocsitisztító« helyébe tétessék: *»főkocsikezelő«*; a 28. csoportban »kocsitisztító« helyébe: *»kocsikezelő«*, továbbá hogy a »tűzőr I. oszt.« és »tűzőr II. oszt.« a 34., illetve a 35. fizetési csoportból a 31., illetve 32. csoportba tétessék át, — és végül, hogy »ezen táblázat mindazon fizetési csoportjaiban, a melyekben több szolgálati minőség (czím) van felsorolva, a szolgálati minőségek a javaslat sorrendjétől eltérőleg betűrend szerint sorolandók fel.«

Csépán Géza képviselő javasolja, hogy a »főkertész« a 10. fizetési csoportból a 8. csoportba, a »kertész« a 11. csoportból a 9. csoportba helyeztessék át.

Sümegi Vilmos képviselő indítványozza, hogy a »gépfelvigyázó I. oszt.« a 10. csoportból a 8. csoportba, a »gépfelvigyázó II. oszt.« a 11. csoportból a 9. csoportba helyeztessék.

A Ház a *B)* táblázatot a gróf Batthyány Tivadar, Csépán Géza és Sümegi Vilmos képviselők módosításaival fogadja el.

Ezzel »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslat részleteiben is le lévén tárgyalva, elnök indítványozza, hogy annak harmadszori olvasása akkorra tüzessék ki, a mikor a képviselőház már »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslat sorsa fölött is döntött.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

3634. Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését pénteken, f. hó 28-án, d. e. 10 órakor tartsa, a napirend pedig legyen:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslat általános és részletes tárgyalása;
3. 1 órakor az összeférhetlenségi ítélő bizottság 12 rendes és 3 póttagjának a kisorsolása, Ertl János képviselő összeférhetlenségi ügyében.

Szunyog Mihály képviselő indítványozza, hogy a holnapi ülés napirendjére tüzessék ki első tárgynak a gazdasági bizottság jelentése, »a képviselőház hivatalai részére alkotott szolgálati szabályzatról«.

A Ház az elnök javaslatát fogadja el, Szunyog Mihály képviselő indítványát visszavonta.

Elnök

az ülést bezárja.

Az 1907. évi junius hó 28-án tartott

187. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Gróf Thorotzkai Miklós.***
közben: ***Rakovszky István****, alelnök.*

3635. Elnök az ülést megnyitja.

Jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

3636. Elnök bemutatja Bakonyi Samu képviselő levelét, melylyel egészségi okokból hat heti szabadságidő engedélyezését kéri.

A Ház nevezett képviselőnek a kért szabadságot megadja.

3637. Elnök bemutatja:

Győr vármegye közönségének feliratát, márczius 15-ének nemzeti ünneppé nyilvánítása iránt;

Udvarhely vármegye közönségének feliratát, egy egységes magyar ipari védőjegy létesítése érdekében;

Korpona város képviselő-testületének, Petrogalli Oszkár képviselő útján beadott kérvényét, a progressiv adórendszer tárgyában;

az újverbászi választókerület polgárai népgyülésének, Baloghy Ernő képviselő által beadott kérvényét, az általános titkos szavazati jog, — új adórendszer, — önálló magyar jegybank és külön vámterület, — és az alkotmány-biztosítékok tárgyában.

A Ház e feliratokat és kérvényeket előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak adja ki.

3638. Elnök jelenti, hogy Rakovszky István képviselő engedélyt kért, hogy sürgős interpellatiót terjeszthessen elő »a Horvátországgal szemben követendő politika tárgyában«, a ministerelnökhöz és hogy ő neki erre az engedélyt megadta; javasolja egyúttal, hogy a Ház az interpellatió előterjesztésére $^1/_4$ 1-kor térjen át.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

3639. Ernszt Sándor, a munkásügyi bizottság előadója, benyujtja a munkásügyi és közgazdasági bizottság jelentéseit, »az iparfelügyelők 1905. évi tevékenységéről« szóló ministeri jelentés tárgyában.

A bizottsági jelentések ki fognak nyomatni, a képviselők között ki fognak osztatni és annak idején napirendre fognak tüzetni.

3640. Szász József, a közlekedésügyi bizottság előadója, benyujtja a közlekedésügyi bizottság jelentését, a főrendiház azon módosítása tárgyában, a melyet »az országos közlekedési tanácsról« szóló törvényjavaslaton eszközölt.

A Ház a jelentés kinyomatását és a képviselők közötti szétosztását elrendeli; napirendre tűzése iránt később fog intézkedés tétetni.

3641. Következik »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslat általános tárgyalásának folytatása, még pedig a tegnapról a mai ülésre halasztott névszerinti szavazás foganatosítása.

Mindenekelőtt felteszi elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, a közlekedésügyi és igazságügyi bizottságok szövegezése szerint, igen vagy nem?«

Ezután elnök kihuzza a betűt, melylyel a névsor olvasása megkezdendő lesz. Igy a »P.« betű kihuzatván, elnök a névszerinti szavazás megkezdése előtt a házszabályok rendelkezése szerint az ülést 10 perczre felfüggeszti. — Szünet után a névszerinti szavazás megejtetvén,

elnök ennek eredményeként jelenti, hogy 452 igazolt képviselő közül elnök nem szavazván, távol volt 280 képviselő, igen-nel szavazott 169 képviselő, nem-mel 2 képviselő és így a Ház »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatot 167 szótöbbséggel általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta a közlekedésügyi és igazságügyi bizottságok szövegezése szerint.

3642. Következik a törvényjavaslat részletes tárgyalása.

3648. Elnök a házszabályok 171. §-a értelmében megejti az itélő bizottság 12 rendes és 3 póttagjának kisorsolását.

Kisorsoltattak *rendes tagokul:*

1. Szereday Aladár
2. Semsey László
3. Kraszojevics György
4. Inkey József b.
5. Rátkay László
6. Thaly Kálmán
7. Ivánka Oszkár
8. Darányi Ferencz
9. Simonyi-Semadam Sándor
10. Szivák Imre
11. Bernát István
12. Molnár János.

Póttagokul:

1. Okolicsányi László
2. Veress József
3. Mailáth Géza gróf.

3649. Lengyel Zoltán és Barta Ödön nevei kisorsoltatván, nem voltak jelen, minek folytán a házszabályok értelmében ezen körülmény

további eljárás végett az állandó összeférhetlenségi bizottsággal közöltetik.

3650. Elnök megállapítja, hogy a házszabályok 151. §-a értelmében jelzett kizárási okot a kisorsolt képviselők egyike sem jelentett be.

Ezután a házszabályok 151. §-a értelmében Hammersberg László jegyző kihuzza és felolvassa a szekrényben visszamaradt neveket és ennek folytán elnök megállapítja, hogy a kisorsolás alá került képviselők nevei a szekrényben hiány nélkül bent voltak.

Most a házszabályok 173. §-ának rendelkezése szerint a kisorsolt itélő-bizottsági tagok és póttagok

leteszik az esküt.

3651. Elnök jelenti, hogy az összeférhetlenségi állandó bizottság ezen ügynek az itélő bizottság előtt való előadásával Hellebronth Géza bizottsági tagot bízta meg.

Tudomásul szolgál.

3652. Elnök felolvastatja a napirendnek ezen pontjaira vonatkozó jegyzőkönyvet.

A Ház a jegyzőkönyv ezen részét hitelesíti és a megfelelő jegyzőkönyvi kivonatot az összeférhetlenségi állandó bizottság előadójának révén kiadja a kisorsolt itélő bizottságnak.

Elnök

az ülést bezárja.

szabadságának törvényhozási úton való szabályozását, végül a fokozatos adózási rendszer életbeléptetését tárgyazó feliratát, —

Borsod és Heves vármegyék közönségeinek egy egységes magyar ipari védőjegy megalkotását tárgyazó feliratait, —

Heves vármegye közönségének kétrendbeli, és pedig egy országos gyermekvédelmi alap létesítését, továbbá az egygyermekrendszer ellen való intézkedéseket kérő feliratát, —

Marosvásárhely sz. kir. város közönségének kétrendbeli, nevezetesen a házadómentesség tartamának meghosszabbítása, továbbá a városokról egy külön törvény alkotása iránti feliratát, —

Borsod vármegye közönségének a városi és községi kezelőszemélyzet nyugdíja ügyében kelt feliratát, — végül

a felcsiki r. kath. esperesi kerület papságának, Török Ferencz, —

a siklósi r. kath. esperesi kerület papságának, Tolnay Lajos, —

a nógrádi r. kath. esperesi kerület papságának, Kálosi József képviselők útján, az összes egyházi szolgálmányok törvényhozási úton leendő megváltása iránt benyujtott kérvényeit

a Ház előzetes tárgyalás és véleményes jelentéstétel végett adja ki a kérvényi bizottságnak.

3658. A házszabályok 239. §-ának rendelkezéséhez képest az elnök bemutatja és felolvastatja azon indítványok és interpellatiók jegyzékét, melyekre nézve a Ház még nem határozott, illetőleg melyekre még felelet nem adatott.

A Ház a jegyzéket tudomásul veszi.

3659. A ministerelnök beterjeszti a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának ujból való megállapítására kiküldött magyar országos bizottság jelentését.

A Ház a jelentést kinyomatni, saját tagjai között kiosztatni rendeli s elhatározza, hogy azt, az ügy sürgős voltára való tekintettel, a legközelebbi ülések egyikének napirendére fogja kitűzni.

3660. A napirend szerint áttért a Ház »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatására, a mely a javaslat czíménél maradt volt félben.

A tárgyalás során Mažuranics Bogdán képviselő a maga és még 12 képviselő aláirásával a következő indítványt terjeszti be:

»Indítványozom, hogy a bizottság által javasolt czím: »Törvényjavaslat a vasuti szolgálati rendtartásról« egészben töröltessék s helyébe a következő új czím tétessék:

»Szolgálati pragmatika a vasutasok számára«.

Penjić Bogdán a maga és még 10 képviselő aláirásával a következő indítványt terjeszti be:

»Indítványozom, hogy a törvényjavaslatnak a bizottság által indítványozott czíme: »Törvényjavaslat a vasuti szolgálati rendtartásról« egészben töröltessék és helyébe új czím tétessék a következő módon:

»Törvény a magyar és dalmát-horvát-szlavon királyságok *magán* vasuti vállalat alkalmazottai szolgálati viszonyainak rendezéséről«.

Tuškan Gergely képviselő a következő módosítványt terjeszti be:

»Indítványozom, hogy a vasuti szolgálati rendtartásról szóló törvényjavaslat czíme olykép módosíttassék, hogy e szavak: »Törvényjavaslat a vasuti szolgálati rendtartásról« kihagyassanak s helyiBök pedig: »Törvény a vasuti tisztviselők és alkalmazottak szolgálati viszonyainak rendezéséről« szavak tétessenek.

Krasojević György képviselő a következő módosítást terjeszti elő:

»Indítványozom, hogy a vasuti szolgálati rendtartásról szóló törvényjavaslat czíme akként módosíttassék, hogy a »Törvényjavaslat a vasuti szolgálati rendtartásról« szavak hagyassanak ki, s helyökbe a következők tétessenek:

»Törvény a vasuti fegyelemről«.

Szólásra senki sem lévén följegyezve és az elnök felhívására sem jelentkezvén senki szólásra, az elnök a tárgyalás alatt álló törvényjavaslat czíme fölötti vitát bezárja.

Minthogy a napirenden levő javaslat czíméhez többen adtak be 10-nél több képviselő aláirásával indítványokat, a kiket a zárszó joga még megillet, a tanácskozásra rendelt idő pedig letelt, az elnök javaslatára

a Ház a tárgyalást félbeszakítja.

3661. Az elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 2-án délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendére az elnök előterjesztéseit s irományok bemutatását, továbbá a vasuti szolgálati rendtartásról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatását tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi julius hó 2-án tartott

189. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: **Návay Lajos,** *alelnök,*
közben: **Justh Gyula** *és*
Rakovszky István, *alelnök.*

Jegyző: **Hammersberg László.**

3662. Az elnök az ülést megnyitja, s a jegyző felolvassa a f. hó 1-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

3663. Az elnöknek nem lévén előterjesztése, a napirend értelmében áttért a Ház »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalására.

Azon képviselők, a kiket a törvényjavaslat czímének tárgyalása során a zárszó joga illetett meg, beszédeiket elmondván, az elnök a tanácskozást befejezettnek nyilvánítja, — s kijelentvén, hogy a kérdés, mely fölött a Háznak határozni fog

foglalt nyelvi rendelkezések, hanem azokra nézve az 1868. évi XXX., illetve I. törvényczikk 46. és 57. §§-ai érvényesek.

Tisztviselő alatt a vasuti szolgálatban alkalmazott összes, véglegesen kinevezett vagy a végleges kinevezésre jogosított személyzet értendő.«

Zagorac István a maga és még 10 képviselő aláirásával a következő indítványt adja be:

»Indítványozom, hogy az »I. fejezet« helyett, »I. Rész« tétessék.

Az 1. §. jelenlegi stilizacziója helyett a következő stilizácziót indítványozom:

»1. §.

Jelen törvény a Szent István koronája országainak területén levő összes vasutakra — legyenek azok bár ezen állami közösség vagy magánosok vállalata — és azok alkalmazottaira kiterjed.

A jelen törvényben:

1. A »vasutak« elnevezése alatt minden vasuti vállalat, a mely a közforgalmat szolgálja és bárminemű gép által hajtatik, értendő.

2. Az »alkalmazott« alatt az ilyen vasuti vállalat személyzetének minden véglegesen és ideiglenesen alkalmazott tagja értendő.

3. A fölebbvaló alatt azon személyek értendők, a kik mind a két rendű alkalmazottak felett felügyeleti és rendelkezési joggal birnak.

4. A felsőbbség alatt pedig azon személyek értendők, a kik a fölebbvalók és az alkalmazottak felett felügyeleti és rendelkezési joggal birnak.«

Surmin György képviselő a maga és még 15 társa aláirásával a következő indítványt terjeszti be:

»Indítványozom, hogy a törvénynek a bizottság által javasolt 1. paragrafusa töröltessék s helyébe a következő tétessék:

»1. §. A jelen törvény kiterjed az egész, az állami és privát vasutaknál alkalmazott vasuti személyzetre.

A vasuti személyzet alatt érteni kell mindazon hivatalnokokat és munkásokat, kik bármi állandó alkalmazású vasuti munkát végeznek.«

Brlić Vatroszláv képviselő a maga és még 9 társa aláirásával a következő indítványt nyujtja be:

»Indítványozom, hogy a törvénynek a bizottság által javasolt 1. paragrafusa töröltessék s helyébe a következő tétessék:

»1. §. A jelen törvény az összes, a magyar és a horvát-szlavon királyságokban levő és a közforgalomban álló állami és privát vasutakra és alkalmazottaikra kiterjed.

Vasut alatt érteni kell mindazon az eddig és még a jövőben is felfedezett közuti forgalmi eszközöket, a melyeket az emberi vagy állati erő nem hajt.«

Krasojević György a maga és még 11 képviselő aláirásával a következő indítványt nyujtja be:

»Indítványozom, hogy a törvénynek a bizottság által javasolt 1. paragrafusa töröltessék s helyébe a következő tétessék:

Az 1907. évi julius hó 3-án tartott

190. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Rakovszky István,*** *alelnök,* *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Justh Gyula,***
majd: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

3666. Az elnök az ülést megnyitja, s a jegyző fölolvassa a f. hó 2-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A jegyzőkönyvet a Ház négy szónok felszólalása után, a tett észrevételekkel szemben, egyszerű szavazás útján hozott határozatával, észrevétel nélkül hitelesíti.

3667. Az elnöknek nem lévén előterjesztése, gróf Thorotzkai Miklós jegyző jelenti, hogy az inditvány-könyvben újabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben a következő újabb bejegyzések foglaltatnak, úgymint:

1. julius 2-áról Szkicsák Ferencz interpellatiója a belügyministerhez, »Árva vármegye Alsó-Lipnica község autonómiájának a főszolgabiró általi megsértése tárgyában«;
2. julius 2-áról Szkicsák Ferencz interpellatiója a belügyministerhez, »a trsztenai szolgabiróságnak hivatalos hatalommal való és különféle visszaélései tárgyában«;
3. julius 2-áról Horváth József (marosujvári) képviselő interpellatiója a kereskedelemügyi ministerhez, »az árvai házaló gyolcskereskedőknek visszaélései és a házalási szabályok törvénybe foglalása iránt«;
4. julius 2-áról Szmrecsányi György interpellatiója az igazságügyi és belügyi ministerekhez, »az Árva vármegyei Jablonka községben Szkicsák Ferencz által alapitott bank visszaélései tárgyában«;
5. julius 2-áról Tuskán Gergely interpellatiója a ministerelnökhöz, »a Rakovszky interpellatiójára tett nyilatkozata tárgyában«;
6. julius 2-áról Markos Gyula interpellatiója a ministerelnökhöz »az 1868:XXX. t.-cz. félremagyarázása és visszaállítása tárgyában«;
7. julius 2-áról Weresmarthy Miklós interpellatiója a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerekhez, »a budapesti helyi érdekű vasutak r.-t. szentendrei vonalán előforduló visszaélések és a vonalnak villamos vasúttá leendő átalakitása tárgyában«.

A Ház elhatározza, hogy az interpellatiók előterjesztésére a tanácskozásra rendelt idő lejárta előtt egy fél órával, tehát $2^1/_2$ órakor fog áttérni.

3668. A napirend értelmében áttért a Ház »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatására.

Modrušán Gusztáv a maga és még 10 képviselő aláirásával a következő inditványt adja be:

»Indítványozom, hogy a törvénynek a bizottság által javasolt 1. paragrafusa töröltessék s helyébe a következő tétessék:

»1. §. A jelen törvény kiterjed csak a véglegesen kinevezett és megesketett vasuti hivatalnokra és munkásokra.

Az ideiglenes vasuti szolgálatba felvett személyzetre ezek a paragrafusok csak annyiban vonatkoznak, a mennyiben ezt a biztonsági szabályok elrendelik.«

Popović Dusán a maga és még 11 képviselő aláírásával a következő indítványt terjeszti elő:

»Indítványozom, hogy a bizottság által javasolt 1. §. egészben töröltessék és helyébe a következő tétessék:

»1. §. A jelen törvény a Magyarország, Horvát- és Szlavonországok területein üzemben tartott összes közforgalmú gépereju vasutakra és alkalmazottaikra, valamint azok felebbvalóira és felsőbbségére kiterjed.«

Supilo Ferencz a maga és még 12 képviselő aláirásával a következő indítványt adja be:

»Indítványozom, hogy a bizottság által javasolt 1. §. egészben töröltessék és helyébe a következő tétessék:

»1. §. A jelen törvény a magyar szent korona országainak területein üzemben tartott közforgalmú géperejű magyar-horvát állami és magánvasutak tisztviselőikre kiterjed.«

Kossuth Ferencz képviselő a következő indítványt adja be:

»A vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslat.

»I. fejezet. Általános határozatok. 1. §-a« helyébe tétessék következő szöveg, ugyanakkor kihagyva a következő szavakat: »I. fejezet. Általános határozatok.«:

1. §.

A magyar szent korona országainak területén üzemben tartott közforgalmú géperejű vasuti vállalat szolgálatába csak oly egyén vehető fel, a ki magyar állampolgár és a magyar nyelvet birja.

Horvát-Szlavonországok területén azoktól a vasuti alkalmazottaktól, a kik szolgálatuk közben a közönséggel vagy az ottani hatóságokkal való érintkezésre hivatvák, a horvát nyelv ismerete is megkivántatik.

Utasíttatik a kereskedelemügyi minister, hogy a magyar szent korona országainak területén üzemben tartott közforgalmú géperejű vasuti vállalatok alkalmazottjai alkalmaztatásának egyéb feltételeit, nemkülönben általában a szolgálati rendtartást az összes közforgalmú géperejű vasuti vállalatokra nézve, ezen vállalatok viszonyaihoz alkalmazva, a vasuti szolgálati rendtartásról 1907. évi május hó 13-án az országgyüléshez beterjesztett törvényjavaslatnak a képviselőház igazságügyi és közlekedésügyi bizottságai által megállapitott szövegezése szemmel tartásával rendeleti úton állapítsa meg, mindazonáltal azzal az utasítással, hogy a rendeleti úton kibocsátandó szolgálati rendtartásban kimondandó, hogy az ezen törvény alá eső vasuti alkalmazottakat fegyelmi ügyeikben ügyvédek is képviselhetik.

Az ily módon kibocsátott rendtartás mindaddig érvényben marad, míg ez ügyben külön törvény nem intézkedik.

Ez a törvény kihirdetése napján lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi minister bizatik meg.«

Indítványozom továbbá, hogy a törvényjavaslat 2—58. §§-ai hagyassanak ki.«

Szólásra nem lévén több képviselő följegyezve, az elnök kérdésére sem jelentkezvén senki szólásra, az elnök a vitát bezárja.

Ezután azon képviselők záróbeszédei következtek, a kik legalább 10 képviselő aláirásával terjesztettek be a tárgyalt 1. §-hoz indítványokat.

Ezen képviselők közül Tuskan Gergely az elnök utasításával szemben engedetlen magaviseletet tanusítván, az elnök kérdésére egyszerű szavazás útján hozott határozattal

a Ház oda utasítja a mentelmi bizottságot, hogy ezen esetet illetőleg a Ház további intézkedése iránt tegyen javaslatot.

3670. Miután még több indítványozót illet meg a zárszó joga, a tanácskozásra rendelt idő pedig letelt, az elnök javaslatára

a Ház a tárgyalást félbeszakítja.

3671. Az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 4-én délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendjére:

az elnök előterjesztéseit s irományok bemutatását;

»a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatását;

a gazdasági bizottság jelentését, »a képviselőház hivatalai részére alkotott szolgálati szabályzatról«;

»a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslaton a főrendiház által tett módosításokat;

»a karánsebes-hátszegi helyi érdekű vasut engedélyezéséről«;

»az oravicza-németbogsán-resiczabányai helyi érdekű vasut engedélyezéséről«;

»a temesvár—varjasi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatokat;

»a nagybánya—alsófernezelyi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló ministeri jelentést;

»a fogaras—brassói helyi érdekű vasut engedélyezéséről«;

»a szlavoniai—drávavidéki helyi érdekű vasut részvénytársaság részére engedélyezett vasutvonalak engedélyokiratának és engedélyokirati függelékeinek egyesítése, továbbá a vasuthálózat kiegészítéseként Belišćétől—Eszékig és a moslavina—vörösmajori iparvasut felhasználásával Moslavinától—Vörösmajorig tervezett vasutvonalak engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatokat;

»az országos közlekedési tanácsról« szóló törvényjavaslaton a főrendiház által tett módosításokat;

a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának újból való megállapítására kiküldött magyar országos bizottság jelentését;

»az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről« szóló törvényjavaslatot; végül

a mentelmi bizottságnak Hódy Gyula, Hajdu Frigyes, Hermán Ferencz, Hodža Milán, Hodža Milán, Kardos Samu, Lovászy Márton, Markos Gyula, Serbán Miklós, Szabó István, Zanella Richárd, ifj. Madarász József, Petrovics István és Hodža Milán képviselők mentelmi ügyeire vonatkozó jelentéseit;

végül ugyanazon bizottságnak a képviselőház 1907. évi január 24-én 1910. szám alatt hozott határozata folytán keletkezett jelentését tűzi ki.

3672. Ezután Szkicsák Ferencz terjesztette elő interpellatióját, »Alsó-Lipnica község autonomiájának megsértése tárgyában«.

Az interpellatiót a Ház a belügyi ministernek rendeli kiadatni.

3673. Ugyancsak Szkicsák Ferencz terjeszti elő interpellatióját, »a trsztenai szolgabiróságnak hivatalos hatalommal való és különféle visszaélései tárgyában«.

A Ház az interpellatiót a belügyi ministernek rendeli kiadatni.

3674. Horváth József képviselő az idő előhaladt voltára való tekintettel kéri az engedélyt, hogy bejegyzett interpellatióját az interpellatiók előterjesztésére rendelt legközelebbi napon terjeszthesse elő.

A Ház az engedélyt megadja.

3675. Ezután Tuškan Gergely terjeszti elő interpellatióját, »a ministerelnök által Rakovszky István interpellatiójára adott válasz tárgyában«.

A ministerelnök által nyomban megadott választ a Ház, egyszerű szavazás útján hozott határozatával, tudomásul veszi.

3676. Az interpellatiókat bejegyzett Szmrecsányi György és Weresmarthy Miklós képviselők nem lévén jelen, Markos Gyula képviselő pedig interpellatióját a könyvből törölvén,

az elnök az ülést berekesztette.

Az 1907. évi julius hó 4-én tartott

191. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***

3677. Az elnök az ülést megnyitja s a jegyző felolvassa a folyó hó 3-án tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A Ház a jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesíti.

3678. Az elnök előterjeszti:

Földes Béla és Malatinszky György képviselők leveleit, melyekben két-két havi, —

Samassa János képviselő levelét, melyben öt heti, — és

gróf Karátsonyi Jenő levelét, melyben három heti szabadságidő engedélyezését kérik.

A Ház a kért szabadságidőket, a nevezett képviselőknek, engedélyezi.

3679. Bács-Bodrog vármegye közönségének a kivándorlás csökkentését tárgyazó,

Borsod vármegye közönségének a gazdasági önállóság érdekében a Házhoz intézett,

Nagyvárad sz. kir. város közönségének a lóversenyfogadások eltiltása, az osztálysorsjáték eltörlése és a tőzsdei játékok szabályozása tárgyában kelt feliratait, — továbbá

a nyitraújlaki r. kath. esperesi kerület papságának, gróf Hunyady László, —

a várnai r. kath. esperesi kerület papságának, Ernszt Sándor, —

a murányi r. kath. esperesi kerület papságának, Szontágh Andor képviselők útján, az egyházi szolgálmányok megváltása iránt benyujtott kérvényeit, — végül

özv. Popa Jánosné bozsalyi lakosnak, Simkó József képviselő útján, felségfolyamodványának pártolása iránt beadott kérvényét

a Ház előzetes tárgyalás és véleményes jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak adja ki.

3680. Pogány Lajos, a közlekedésügyi bizottság előadója, beterjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok jelentéseit:

»a borsavölgyi gazdasági vasut engedélyezése«, továbbá

»a duna-ipolyvölgyi helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában« a kereskedelemügyi minister által beterjesztett törvényjavaslatok fölött.

A Ház a jelentéseket kinyomatni, saját tagjai között kiosztatni rendeli s elhatározza, hogy azokat annak idején fogja napirendre tűzni.

3681. Éber Antal, mint a zárszámadás-vizsgáló bizottság előadója, beterjeszti:

1. a bizottság jelentését, »az 1904. évi zárszámadásokról«, s ezzel kapcsolatban Hencz Károly képviselő, bizottsági tag, különvéleményét;

2. a bizottság jelentését, az állami számvevőszéknek, »a magyar korona országainak 1898—1902-ik évig terjedő öt évi államháztartása eredményeiről« szóló jelentése fölött;

3. a bizottság jelentését, az állami számvevőszék elnöke által »a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt az 1903. évre megejtett elszámolásról« beterjesztett jelentés tárgyában.

A Ház a jelentéseket kinyomatni, saját tagjai között kiosztatni rendeli s elhatározza, hogy azokat annak idején fogja napirendre kitűzni.

3682. Ezután áttért a Ház »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatására.

Popovič Dusán képviselő visszavonja a névszerinti szavazás elrendelése és illetőleg a szavazásnak a legközelebbi ülésre való halasztása iránt a maga és 20-nál több társa aláirásával előterjesztett kérelmeit.

Miután szólásra jogosult képviselő már nem volt, az elnök a tanácskozást befejezettnek nyilvánította.

Kossuth Ferencz képviselő, a javaslat 1. §-ának tárgyalása során beterjesztett indítványának utolsó pontját s ezzel indítványának második részét visszavonja.

Miután az elnök a kérdés miként való föltételére nézve a Házat megkérdezte és a Ház a kérdésnek az elnök által javasolt mikénti föltételéhez hozzájárult, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat 1. §-át a közlekedésügyi és igazságügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul, igen vagy nem?«

Az ezen kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás útján a Ház egyhangúlag úgy határoz, hogy az 1. §-t a bizottságok szövegezése szerint nem fogadja el.

3683. Ezután az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház Kossuth Ferencz képviselőnek az 1. §-hoz tett indítványát, szemben Penjič Bogdán, Tuškán Gergely, Zagorac István, Surmin György, Brlić Vatroslav, Krasojević György, Budisavljević Bude, Novosel Mátyás, Pribičević Svetozár, Magdić Péter, Mažuranić Bogoslav, Grahovac Mirko, Modrušan Gusztáv, Popović Dusan és Supilo Ferencz ellenindítványaival, továbbá Vinković Božo és Lisavac Mladen képviselők pótlást javasló indítványaival, igen vagy nem?«

Az ezen kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti a határozatot, hogy a Ház Kossuth Ferencz képviselő indítványát elfogadja és ezzel az összes többi, ezen §-hoz beadott indítványokat mellőzi.

3684. A kereskedelemügyi minister kinyilvánítván, hogy »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló és általa benyujtott törvényjavaslat összes,többi, vagyis 2-től 58-ig terjedő §§-ait visszavonja, az elnök kijelenti, hogy a Ház ezzel »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben letárgyalta, s javasolja, hogy a Ház jelentse ki azt is, hogy ezzel az ezen, valamint »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló javaslatra vonatkozólag benyujtott kérvények is elintézést nyertek.

A Ház kijelenti, hogy az említett két törvényjavaslatra vonatkozólag a »Magyar Szent Korona Országainak **Vasutas**

Szövetsége«, a »Magyar Vasuti és Hajózási Klub«, a magy. kir. államvasutak 1., 2., 7., 8. fizetési csoportjába tartozók, a kolozsvári, a sziszeki, végül a zágrábi vasutas-gyülések által benyujtott kérvények is elintézést nyertek, s ezeket irattárában elhelyeztetni rendeli.

3685. Az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy úgy »a vasuti szolgálati rendtartásról«, valamint »a m. kir. államvasutak évi fizetéssel bíró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslatoknak harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendére fogja kitűzni.

3686. Tárgyalás alá vette ezután a Ház a gazdasági bizottság jelentését, »a képviselőház hivatalai részére alkotott szolgálati szabályzatról és illetőleg az elfogadás végett bemutatott szolgálati szabályzatot«.

Az elnök javaslatára

a Ház egyhangúlag elhatározza, hogy a szolgálati szabályzat fölött nem fog külön általános és külön részletes tárgyalást foganatosítani, hanem azt úgy általánosságban, mint részleteiben egységesen fogja tárgyalni.

3687. A megindult vita során Rakovszky István képviselő, a szolgálati szabályzat 19-ik §-ához a következő módosítványt indítványozza:

E szavak után: »Én N. N. esküszöm, hogy«, e szó: »*a királyhoz és*« tétessék.

Kovács Ernő képviselő ugyancsak a 19. §-hoz a következő indítványt teszi:

»Magyar szent korona alkotmányára tétessék az eskü.«

Szólásra többé senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja, és miután Kovács Ernő képviselő a maga indítványát visszavonta, fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház változatlanul a tárgyalt szolgálati szabályzatot a gazdasági bizottság által javasolt szövegben változatlanul, szemben Rakovszky István képviselő módosítványával, igen vagy nem?«

Az ezen kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti a határozatot, mely szerint a Ház nem fogadja el változatlanul a gazdasági bizottság javaslatát, hanem azt a Rakovszky István képviselő módosításával emeli szolgálati szabályzat erejére.

3688. A munkásügyi és földmívelésügyi bizottságok jelentése nyomán tárgyalás alá vette a Ház »a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslaton a főrendiház által tett módosításokat.

Szólásra, az előadó után, senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a bizottságoknak e tárgyra nézve az előadó által előterjesztett javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a bizottságoknak az előadó által előterjesztett javaslatát elfogadja, ehhez képest a főrendiház által az említett javaslaton tett módosításokhoz hozzájárul és erről a főrendiházat értesíti.

3689. Ezután tárgyalás alá vette a Ház »a karánsebes—hátszegi helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában« benyujtott törvényjavaslatot.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául a törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

3690. Áttérvén a Ház a törvényjavaslat részletes tárgyalására, az elnök felolvastatja a czímet s miután szólásra senki sem jelentkezett, fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat czímét változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a czímet változatlanul fogadja el.

3691. Felolvastatván a javaslat 1-ső §-a és szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház az 1-ső §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház az 1. §-t változatlanul fogadja el.

3692. A felolvasott 2-ik §-ra nézve, miután szólásra senki sem jelentkezett, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 2. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 2. §-t változatlanul fogadja el.

3693. A javaslat 3. §-a felolvastatván és szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 3. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 3. §-t változatlanul fogadja el.

Ezzel a Ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadván, az elnök indítványára

elhatározza, hogy a törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére fogja kitűzni.

3694. Tárgyalás alá vette a Ház »az oravicza—németbogsán—resiczabányai helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában« a kereskedelemügyi minister által benyujtott törvényjavaslatot.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, elfogadja.

3695. Áttérve a javaslat részletes tárgyalására, az elnök felolvastatja a czímet, s miután szólásra senki sem jelentkezett,

fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat czímét változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a czímet változatlanul fogadja el.

3696. A törvényjavaslat felolvasott 1. §-ához senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház az 1. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház az 1. §-t változatlanul fogadja el.

3697. A törvényjavaslat 2. §-a fölolvastatván és szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a 2. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 2. §-t változatlanul fogadja el.

3698. Az elnök felolvastatja a törvényjavaslat 3. §-át, és, miután szólásra senki sem jelentkezett, fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 3. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház változatlanul fogadja el a 3. §-t.

3699. A törvényjavaslat felolvasott 4-ik §-ához senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a 4. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 4. §-t változatlanul fogadja el.

Ezzel a törvényjavaslat úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadtatván, az elnök indítványára

a Ház elhatározza, hogy a törvényjavaslat harmadszori olvasása a legközelebbi ülés napirendjére tüzessék ki.

3700. A Ház tárgyalás alá vette »a temesvár—varjasi helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában« a kereskedelemügyi minister által beterjesztett törvényjavaslatot.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s kérdi a Házat: »elfogadja-e a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

3701. Áttérvén a Ház a törvényjavaslat részletes tárgyalására, az elnök felolvastatja a javaslat czímét s miután szólásra senki sem jelentkezett, kérdi a Házat: »elfogadja-e a czímet változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslat czímét elfogadja változatlanul.

3702. A javaslat felolvasott 1. §-ához szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház az 1. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház az 1. §-t változatlanul fogadja el.

3703. Felolvastatván a javaslat 2. §-a, és szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a 2. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 2. §-t változatlanul fogadja el.

3704. A javaslat 3. §-a felolvastatván és szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 3. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház változatlanul fogadja el a 3-ik §-t.

Ezzel a törvényjavaslat részleteiben is elfogadtatván, az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy a törvényjavaslat harmadszori olvasása a legközelebbi ülés napirendére tüzessék ki.

3705. Tárgyalás alá került a kereskedelemügyi minister jelentése, »a nagybánya – alsófernezelyi helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában«.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságoknak a tárgyalt jelentésre vonatkozó javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a bizottságok javaslatának elfogadásával, a minister jelentését tudomásul veszi és azt, hasonló czélból, a főrendiházzal is közli.

3706. Ezután tárgyalás alá vette a Ház »a fogaras—brassói helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában« a kereskedelemügyi minister által benyujtott törvényjavaslatot.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a javaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

3707. A javaslat részletes tárgyalására áttérve, az elnök fölolvastatja a javaslat czímét, s miután szólásra senki sem jelentkezett, kérdi: »elfogadja-e a Ház a czímet változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a czímet változatlanul fogadja el.

3708. Fölolvastatván a javaslat 1. §-a és szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e az 1. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház az 1. §-t változatlanul fogadja el.

3709. A javaslat felolvasott 2. §-ához senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a 2-ik §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 2-ik §-t változatlanul fogadja el.

3710. A javaslat 3-ik §-a olvastatván föl és szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a 3-ik §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 3-ik §-t változatlanul fogadja el.

3711. Fölolvastatván a javaslat 4-ik §-a és szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e változatlanul a 4-ik §-t, igen vagy nem?«

A Ház a 4-ik §-t változatlanul fogadja el.

3712. A javaslat felolvasott 5-ik §-ához senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház az 5-ik §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház az 5-ik §-t változatlanul fogadja el.

Ezzel a törvényjavaslat részleteiben is el lévén fogadva, az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy a javaslat harmadszori olvasása a legközelebbi ülés napirendjére tüzessék ki.

3713. Tárgyalás alá vette a Ház »a szlavóniai—drávavidéki helyi érdekű vasut részvénytársaság részére engedélyezett vasutvonalak engedélyokiratának és engedélyokirati függelékének egyesítése, továbbá a vasuthálózat kiegészítéseként Beliscčétől Eszékig és a moslavina-vörösmajori iparvasut felhasználásával Moslavinától Vörösmajorig tervezett vasutvonalak engedélyezése tárgyában« a kereskedelemügyi minister által benyujtott törvényjavaslatot.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s kérdi a Házat: »elfogadja-e általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául a törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

3714. Áttérvén a Ház a javaslat részletes tárgyalására s fölolvastatván a javaslat czíme, — miután szólásra senki sem jelentkezett, az elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a javaslat czímét változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a javaslat czímét változatlanul fogadja el.

3715. A javaslat felolvasott 1. §-ához szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e változatlanul az 1. §-t, igen vagy nem?«

A Ház az 1. §-t változatlanul fogadja el.

3716. Felolvastatván a javaslat 2-ik §-a és szólásra senki sem jelentkezvén, kérdi az elnök: »elfogadja-e a Ház a 2-ik §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 2-ik §-t változatlanul fogadja el.

3717. Az elnök felolvastatja ezután a törvényjavaslat kiegészítő részét képező engedélyokiratot, s miután szólásra senki sem jelentkezett, fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház az engedélyokiratot változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház az engedélyokiratot változatlanul fogadja el.

Ezzel a javaslatot a Ház részleteiben is elfogadván, az elnök javaslatára elhatározza:

hogy a törvényjavaslat harmadszori olvasása a legközelebbi ülés napirendjére tüzessék ki.

3718. Tárgyalta a Ház a főrendiház által »az országos közlekedési tanácsról« szóló törvényjavaslaton eszközölt módosításokat.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságoknak ezen tárgyra nézve, az előadó által előterjesztett javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a bizottságok javaslatának elfogadásával, a főrendiház módosításaihoz való hozzájárulását jelenti ki és erről a főrendiházat is értesíti.

3719. Tárgyalás alá vette a Ház a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának újból való megállapítására kiküldött magyar országos bizottságnak a ministerelnök által előterjesztett jelentését.

Az előadó után senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök a vitát bezárja és fölteszi a kérdést: »tudomásul veszi-e a Ház a bizottság jelentését, igen vagy nem?«

A Ház az országos bizottság jelentését helyeslőleg veszi tudomásul és erről a ministerelnököt értesíti.

3720. Az elnök által 10 perczre felfüggesztett, majd ismét megnyitott ülésben a Ház tárgyalás alá vette »az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről« szóló s a pénzügyminister által benyujtott törvényjavaslatot.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául, általánosságban, elfogadja.

3721. Áttérvén a Ház a javaslat részletes tárgyalására, az elnök felolvastatja a javaslat czímét s miután szólásra senki sem jelentkezett, kérdi a Házat: »elfogadja-e a javaslat czímét változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a javaslat czímét változatlanul fogadja el.

3722. Fölolvastatván a javaslat 1-ső §-a, ehhez az előadó a következő módosítványt terjeszti elő:

A második sorban e szám: »15,634.000« töröltessék és helyébe e szám: »15,949.000« tétessék.

Szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat 1. §-át változatlanul, szemben az előadó által indítványozott módosítással, igen vagy nem?«

A Ház a javaslat 1. §-át nem változatlanul, hanem az előadó által indítványozott módosítással fogadja el.

3723. A törvényjavaslat felolvasott 2. §-ához senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a javaslat 2. §-át változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a javaslat 2. §-át változatlanul fogadja el.

3724. Felolvastatván a törvényjavaslat 3. §-a és szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a 3. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a javaslat 3-ik §-át változatlanul fogadja el.

Ezzel a Ház a javaslatot részleteiben is letárgyalván, az elnök javaslatára

a törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendjére kitüzetni határozza.

3725. Az elnök javaslatára

a Ház kijelenti, hogy az imént letárgyalt törvényjavaslat elfogadásával a budapesti kereskedelmi- és iparkamarának ezen javaslatra vonatkozó kérvénye is elintézést nyert s a Ház irattárába helyezendő.

3726. Tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottság jelentését a budapesti kir. főügyészségnek az 1907. évi 1.692. sz. a. kelt azon felterjesztése tárgyában, hogy Hódy Gyula képviselő mentelmi joga a végből függesztessék föl, hogy ellenében párviadal vétségének vádja miatt, az eljárás lefolytatható legyen.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s kérdi a Házat: »elfogadja-e a mentelmi bizottságnak ez ügyben előterjesztett javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja s ehhez képest Hódy Gyula képviselő mentelmi jogát, a tárgyalt esetre nézve, felfüggeszti.

3727. Tárgyalta a Ház a mentelmi bizottság javaslatát s ezzel együtt Zboray Miklós képviselő, bizottsági tag különvéleményét a temesvári kir. főügyészségnek az 1907. évi 630. sz. a. kelt azon kérelme tárgyában, hogy Hajdú Frigyes képviselő mentelmi joga a Stein Emil által ellene rágalmazás vétsége miatt tett följelentés folytán megindítandó bűnvádi eljárásra nézve függesztessék föl.

Többek hozzászólása után az elnök a vitát bezárja s fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, szemben Zboray Miklós képviselő ellenindítványával, igen vagy nem?«

Az ezen kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök a Ház határozatául jelenti ki, hogy a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával, Hajdú Frigyes képviselő mentelmi jogának felfüggesztését, a tárgyalt esetre nézve, megtagadja.

3728. Tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottság jelentését a budapesti kir. főügyészségnek a f. évi 1.069. sz. a. kelt

azon kérelme tárgyában, hogy Hermán Ferencz képviselő mentelmi joga a végből függesztessék föl, hogy ellenében Sasváry Sándor följelentése folytán, az eljárás, nyilvános rágalmazás vétségének vádja miatt, lefolytatható legyen.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja s ehhez képest Hermán Ferencz képviselő mentelmi jogát, a tárgyalt esetre nézve, felfüggeszti.

3729. Tárgyalta a Ház a mentelmi bizottság jelentését a budapesti kir. főügyészség f. évi 1.676. sz. a. kelt azon kérelme tárgyában, hogy Hodža Milán képviselő mentelmi joga függesztessék föl a czélból, hogy ellene a bűnvádi eljárás, nemzetiségi izgatás vétségének vádja miatt lefolytatható legyen.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s kérdi: »elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja s ehhez képest Hodža Milán képviselő mentelmi jogát, a tárgyalt esetben, felfüggeszti.

3730. Tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottság jelentését a budapesti kir. főügyészség f. évi 1.677. sz. a. kelt azon kérelme fölött, hogy Hodža Milán képviselő mentelmi joga függesztessék föl a végből, hogy ellene a bűnvádi eljárás, nemzetiség elleni izgatás vétségének vádja miatt, lefolytatható legyen.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s kérdi a Házat: »elfogadja-e a mentelmi bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja s ehhez képest Hodža Milán képviselő mentelmi jogát a tárgyalt esetben felfüggeszti.

3731. Tárgyalta a Ház a mentelmi bizottság jelentését a szegedi kir. főügyészség f. évi 1.222. sz. a. kelt azon kérelme fölött, hogy Kardos Samu képviselő mentelmi joga függesztessék föl a czélból, hogy a reá párviadal vétsége miatt kiszabott államfogház-büntetés végrehajtható legyen.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s kérdi: »elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottságnak ez ügyre vonatkozó javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja s Kardos Samu képviselő mentelmi jogát a tárgyalt esetben s a jelzett czélból, felfüggeszti.

3732. Tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottság jelentését a budapesti kir. főügyészségnek a f. évi 1744. sz. a. kelt azon kérelme fölött, hogy Lovászy Márton képviselő mentelmi joga a végből függesztessék föl, hogy ellene az eljárás,

nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés vétségének vádja miatt, lefolytatható legyen.

Az előadó után senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök a vitát bezárja s kérdi a Házat: elfogadja-e a mentelmi bizottság javaslatát, igen vagy nem?

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával, Lovászy Márton képviselő mentelmi jogát, a tárgyalt esetben felfüggeszti.

3733. Tárgyalta a Ház a mentelmi bizottság jelentését a budapesti kir. főügyészségnek a f. évi 317. sz. a. előterjesztett azon kérelme fölött, hogy Markos Gyula képviselő mentelmi joga függesztessék föl a czélból, hogy ellene az eljárás, sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségének vádja miatt, lefolytatható legyen.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s kérdi: »elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja s ehhez képest Markos Gyula képviselő mentelmi jogát, a tárgyalt esetben felfüggeszti.

3734. Tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottság jelentését a marosvásárhelyi kir. főügyészség f. évi 1.049. sz. a. kelt azon kérelme ügyében, hogy Serbán Miklós képviselő mentelmi joga a végből függesztessék föl, hogy ellenében az eljárás rágalmazás vétségének vádja miatt lefolytatható legyen.

A mentelmi bizottságnak az előadó által előterjesztett azon javaslata ellenében, hogy Serbán Miklós képviselő mentelmi joga a tárgyalt esetben függesztessék föl, Zakariás János képviselő a következő ellenindítványt teszi:

»Javaslom, hogy a mentelmi jog Serbán Miklós dr. ügyében ne függesztessék föl, mert az ügy elbirálására az ügyvédi kamara illetékes.«

Szólásra többé senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja és fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, Zakariás János képviselő ellenindítványával szemben, igen vagy nem?«

Az ezen kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti a határozatot, mely szerint a Ház a mentelmi bizottság javaslatát elveti, ellenben Zakariás János képviselő ellenindítványát elfogadja s e szerint Serbán Miklós mentelmi jogának a tárgyalt esetben való felfüggesztését megtagadja azon okból, mert a vádbeli cselekmény elbirálására az ügyvédi kamara illetékes.

3735. Tárgyalta a Ház a mentelmi bizottság jelentését és Zboray Miklós bizottsági tagnak ahhoz beadott különvéleményét, a győri kir. főügyészség folyó évi 811. sz. a. kelt azon kérelme fölött, hogy Szabó István képviselő mentelmi joga függesztessék föl a végből, hogy ellenében az eljárás, becsületsértés vétségének vádja miatt lefolytatható legyen.

Az előadó után senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök a vitát bezárja s kérdi: »elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, szemben Zboray Miklós képviselő s bizottsági tag különvéleményével, igen vagy nem?«

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja, a különvéleményt mellőzi, s ehhez képest Szabó István képviselő mentelmi jogának a tárgyalt esetben való felfüggesztését megtagadja.

3736. A Ház tárgyalás alá vette a mentelmi bizottság jelentését a budapesti kir. főügyészség f. évi 1.662. sz. a. kelt azon kérelme fölött, hogy Zanella Richárd képviselő mentelmi joga a végből függesztessék föl, hogy ellenében az eljárás, sajtó útján elkövetett becsületsértés vétségének vádja miatt, lefolytatható legyen.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s kérdi a Házat: »elfogadja-e a mentelmi bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát s ennek indokait elfogadván, Zanella Richárd képviselő mentelmi jogának felfüggesztését, a tárgyalt esetben, megtagadja.

3737. Tárgyalta a Ház a mentelmi bizottság jelentését a budapesti kir. főügyészség f. évi 2.179. sz. alatt kelt azon kérelme fölött, hogy ifj. Madarász József képviselő mentelmi joga a czélból függesztessék föl, hogy a reá párviadal vétsége miatt jogerős itélettel kiszabott államfogház-büntetés végrehajtassék.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja s ehhez képest ifj. Madarász József képviselő mentelmi jogát, a tárgyalt esetben s a jelzett czélból, felfüggeszti.

3738. Tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottság jelentését Petrovics István képviselőnek a Ház elnökéhez intézett, s a Ház f. évi április 18-án 2:833. sz. a. hozott határozatával a mentelmi bizottsághoz utalt azon bejelentése fölött, hogy ellenében, ügyvédi minőségében, a temesvári ügyvédi kamara fegyelmi eljárást indított a nélkül, hogy ezen esetre nézve mentelmi joga fel volna függesztve.

Az előadó után senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök a vitát bezárja s kérdi a Házat: »elfogadja-e a mentelmi bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a mentelmi bizottság javaslatának elfogadásával kimondja, hogy a Petrovics István képviselő által bejelentett esetben a mentelmi jog megsértve nem lett.

3739. A Ház tárgyalta a mentelmi bizottság jelentését a budapesti kir. főügyészség f. évi 2.446. sz. a. kelt azon kérelme fölött, hogy Hodža Milán képviselő mentelmi joga a végből függesztessék föl, hogy ellenében az eljárás, nemzetiség ellen való izgatás vétségének vádja miatt, lefolytatható legyen.

Az előadó után senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök a vitát bezárja s kérdi: »elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház elfogadja a mentelmi bizottság javaslatát, s ehhez képest Hodža Milán képviselő mentelmi jogát a tárgyalt esetben felfüggeszti.

3740. Tárgyalás alá vette a Ház a mentelmi bizottságnak, a Ház 1907. évi január 24-én 1910. sz. a. hozott határozata folytán a tárgyban kelt jelentését, illetőleg azon kérdés általános szabályozása iránti javaslatát, hogy mely közigazgatási hatóságok és hivatalok vannak és legyenek jogosítva a képviselői mentelmi jog felfüggesztése iránt a képviselőházat megkeresni.

A bizottságnak az előadó által előterjesztett javaslatára Visontai Soma képviselő a következő indítványt teszi:

»Mondja ki a Ház, hogy az igazságügyi bizottsághoz utasítja.«

Szólásra több képviselő nem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s a kérdést első sorban a Visontai Soma által tett, halasztó indítványra teszi föl akképen: »elfogadja-e a Ház Visontai Soma képviselő halasztó indítványát, igen vagy nem?«

Az e kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás útján a Ház úgy határoz, hogy Visontai Soma halasztási indítványát mellőzi.

3741. Ezután fölteszi az elnök a kérdést: »elfogadja-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

Az e kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás útján a Ház akként határoz, hogy a mentelmi bizottság javaslatát mellőzi.

3742. A mai ülés napirendjére kitüzött tárgyak mind letárgyaltatván, az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 5-én délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendére:

1. az elnök előterjesztéseit s irományok bemutatását;
2. »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslat, —
3. »a m. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslat, —
4. »a karánsebes—hátszegi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat, —
5. »az oravicza—németbogsán—resiczabányai helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat, —
6. »a temesvár—varjasi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat, —
7. »a fogaras—brassói helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat, —
8. »a szlavoniai—drávavidéki helyi érdekű vasut-részvénytársaság részére engedélyezett vasutvonalak engedélyokiratának és engedélyokirati függelékeinek egyesítéséről, továbbá a vasuthálózat kiegészítéseként Belisčétől Eszékig és a moslavina—vörösmajori

iparvasut felhasználásával Moslavinától Vörösmajorig tervezett vasutvonalak engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat, —

9. »az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasását;

10. a zárszámadás-vizsgáló bizottság jelentését »az 1903. évi állami zárszámadásról;«

11. »az ország szent koronája egyik őrének megválasztásáról« szóló törvényjavaslatot;

12. »a m. kir. központi statisztikai hivatal 1907. évi munkatervének kiegészítése tárgyában« beadott kereskedelemügyi ministeri jelentést;

13. »az 1907. évi pécsi mező- és erdőgazdasági, ipari és művészeti országos kiállítás állami támogatásáról« szóló törvényjavaslatot;

14. az igazságügyi bizottság jelentését, »a számvizsgáló bizottságnak 1905. évi 62. sz. alatt kinyomatott jelentése alapján a képviselőház 1905. évi junius hó 5-én hozott határozatával kimondott anyagi felelősség mikénti foganatosítása tárgyában«;

15. az igazságügyi bizottság jelentését, »a 3-ik sorjegyzékben 2—18. folyószám alatt fölsorolt, a Magyarország és Ausztria közötti határnak kiigazítására vonatkozó 17 darab felirat tárgyában«;

16. az igazságügyi bizottság jelentését, »a képviselőháznak 1906. évi julius hó 26-án bemutatott, 1593. szám alatt iktatott kérvény tárgyában«;

17. az igazságügyi bizottság jelentését, »a képviselőháznak 1906. évi november hó 5-én bemutatott, 2572. szám alatt iktatott kérvény tárgyában«;

18. a számvizsgáló bizottság jelentését, »a képviselőház pénztárának az 1906. év második felére vonatkozó számadásáról«;

19. a vallás- és közoktatásügyi minister jelentését, »az országos tanári nyugdíj- és gyámintézet mathematikai mérlegéről«;

20. a vallás- és közoktatásügyi minister jelentéseit, »az országos tanári nyugdíj- és gyámintézet 1903., 1904. és 1905. évi állapotáról«;

21. a vallás- és közoktatásügyi minister jelentéseit, »az országos tanitói nyugdíj- és gyámalap 1903., 1904. és 1905. évi állapotáról«;

22. a kereskedelemügyi minister jelentését, »a magyar királyi iparfelügyelők 1905. évi tevékenységéről«; végül

23. a kérvények 30—44-ik sorjegyzékét s ez utóbbiak közül első sorban a 44-ik sorjegyzékben foglalt s már részben tárgyalt kérvényeket, a melyekre vonatkozó vita azonban félbenmaradt, tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi julius hó 5-én tartott

192. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Rakovszky István,*** *alelnök.*

3743. Az elnök az ülést megnyitja s a jegyző felolvassa a f. hó 4-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvét.

A jegyzőkönyvet a Ház észrevétel nélkül hitelesíti.

3744. Bemutatja az elnök:

Máramaros vármegye és Nagyvárad sz. kir. város közönségeinek feliratait, a magyar nyelvnek az elemi népoktatásban eredményesebb tanítása ügyében;

Csongrád és Ung vármegyék, valamint Selmecz- és Bélabánya sz. kir. város közönségeinek feliratait, a kivándorlás csökkentése érdekében;

Csongrád vármegye és Selmecz- és Bélabánya sz. kir. város közönségeinek feliratait, Dalmáczia visszacsatolása iránt;

Abauj-Torna vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, egységes magyar ipari védőjegy és illetőleg országos gyermekvédelmi alap létesítése tárgyában;

Csongrád vármegye közönségének feliratát, a városi és községi segédszemélyzet nyugdíja ügyében;

Ung vármegye közönségének feliratát, gazdasági önállóságunk érdekében;

a makói és illetőleg mosoni r. kath. esperesi kerület papságának, Giesswein Sándor, — és

a drégelyi r. kath. esperesi kerület papságának, Ivánka Oszkár képviselők útján beadott kérvényeit, az egyházi szolgálmányok megváltása iránt.

Mindezen feliratot és kérvényt a Ház előzetes tárgyalás és véleményes jelentéstétel végett adja ki a kérvényi bizottságnak.

3745. Az igazságügyi minister a következő négy törvényjavaslatot nyujtja be, úgymint:

1. »a csekkről«;
2. »a kereskedelmi üzlet átruházásáról«;
3. »a büntető törvénykönyvek és a bűnvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról«;
4. »a végrehajtási eljárásról szóló 1881. évi LX. t.-czikk módosítása és kiegészítése tárgyában«.

A törvényjavaslatokat a Ház kinyomatni, saját tagjai között kiosztatni rendeli s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett az igazságügyi bizottsághoz utasítja.

3746. Kovács Ernő képviselő, mint a gazdasági bizottság előadója beterjeszti:

a) a bizottság jelentését, »a képviselőház pénztárában levő pénztári fölösleg hováfordítása, valamint a zárszámadásban nyilvántartott egyéb hátralékok rendezése tárgyában«;

b) a bizottság jelentését, »a képviselőház 1907. évi költségvetésének helyesbítéséről«;

c) a bizottság jelentését, »a képviselőház 1907. évi márczius — október havi költségeiről«.

A Ház mind a három jelentés kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el s elhatározza, hogy azokat annak idején fogja napirendre kitűzni.

3747. Lázár Zoárd képviselő, mint a mentelmi bizottság előadója terjeszti elő a bizottság jelentését és javaslatát a Ház folyó évi julius 3-án hozott azon határozata folytán, a melylyel arra utasította a bizottságot, hogy a Tuśkan Gergely képviselő által az elnökkel szemben tanusított engedetlenség folytán teendő további intézkedések iránt javaslatot tegyen.

A Ház a jelentést nyomban tárgyalás alá vette, s az elnök földeszi a kérdést: »hozzájárul-e a Ház a mentelmi bizottság javaslatához, igen vagy nem?«

A Ház a mentelmi bizottság javaslatához hozzájárul s e tárgyban a házszabályok 255. §-a szerinti további eljárást mellőzi.

3748. Szász Zsombor képviselő, mint az igazságügyi bizottság előadója beterjeszti a bizottság jelentését, a »Kassai Munkás« czímű, Kassán megjelenő politikai hetilapban a képviselőház, sőt az egész törvényhozás ellen intézett sértő támadás ügyében.

A Ház a jelentés kinyomatását, saját tagjai között leendő szétosztását rendeli el s elhatározza, hogy azt az osztályok mellőzésével sürgősen fogja napirendre tűzni.

3749. Nagy Emil képviselő, mint a közgazdasági bizottság előadója beterjeszti a közgazdasági és pénzügyi bizottságok jelentéseit, »az országos ipartanácsról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

A Ház a jelentések kinyomatását, saját tagjai között való kiosztását rendeli el s elhatározza, hogy azokat annak idején az osztályok mellőzésével fogja napirendre kitűzni.

3750. Napirend szerint következett: »a vasuti szolgálati rendtartásról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett, a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3751. Napirend szerint következett: »a magyar királyi államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, Kossuth Ferencz képviselő, a házszabályok 237-ik §-ának második bekezdésére hivatkozva, a következő indítványt terjeszti be:

»A m. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslat 4. §-ánál elfogadott módosítás folyományaképen

a törvényjavaslat mellékletét képező A) táblázat VI. fizetési osztály »várakozási idő« rovatához a kétszer előforduló 4 év mellé, továbbá a VII. rovat csillagja mellé két csillag és alul a csillagjegyzet után kettős csillaggal következő szöveg tétessék:

»A mérnök és segédtitkár, illetőleg főmérnök és titkár részére a fokozatokban is 3—3 év a várakozási idő (4. §).«

Az elnök kijelentvén, hogy a házszabályok idézett rendelkezéséhez képest a törvényjavaslat mellékletét képező A) táblázat a Kossuth Ferencz indítványa értelmében ki fog igazíttatni, fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház az említett törvényjavaslatot a szerkezetében maradt ellentétek kiigazítása után és a megállapított változtatásokkal összhangzásba hozott szövegével, harmadszori olvasásban, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3752. Napirend szerint következett: »a karánsebes—hátszegi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3753. Napirend szerint következett: »az oravicza—németbogsán—resiczabányai helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3754. Napirend szerint következett: »a temesvár—varjasi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3755. Napirend szerint következett: »a fogaras—brassói helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3756. Napirend szerint következett: »a szlavoniai — drávavidéki helyi érdekű vasut részvénytársaság részére engedélyezett vasutvonalak engedélyokiratának és engedélyokirati függelékeinek egyesítéséről, továbbá a vasuthálózat kiegészítéseként Belisčétől Eszékig és a moslavina-vörösmajori iparvasut felhasználásával Moslavinától Vörösmajorig tervezett vasutvonalak engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3757. Napirend szerint következett: »az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavavás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

A sürgősség szempontjából az elnök felolvastatja a jegyző által a mai ülés jegyzőkönyvének a Ház közvetlenül előző nyolcz határozatát feltüntető részét.

A Ház a jegyzőkönyv fölolvasott részét észrevétel nélkül hitelesíti.

3758. A Ház ezután tárgyalás alá vette a zárszámadásvizsgáló bizottság jelentését, »az 1903. évi állami zárszámadásról«, s azzal együttesen Farkasházy Zsigmond képviselő s bizottsági tagnak azon jelentéshez beadott különvéleményét.

A tárgyalás során Éber Antal képviselő a következő indítványt nyujtja be:

»Indítványozom, hogy a bizottság által beterjesztett III. számú indítvány után, mint újabb határozatot, a képviselőház a következőt fogadja el:

»Tekintettel arra, hogy 1903. november 24-én a m. kir. államvasutak hivatali és irodai szükségletei czímű kiadási rovata terhére a kereskedelemügyi minister a ministerelnöknek 150.000 koronát utalt ki, a mely összegről a ministerelnök el nem számolt, sőt az elszámolást kifejezetten megtagadta, a képviselőház

1. helyteleníti és rosszalja, hogy Hieronymi Károly kereskedelemügyi minister a m. kir. államvasutak bevételeiből törvényes felhatalmazás nélkül 150.000 koronát Tisza István gróf ministerelnöknek utalt ki;

2. helyteleníti és rosszalja, hogy Tisza István gróf ministerelnök a részére a kereskedelemügyi minister által átutalt 150.000 koronát törvényellenesen és jogtalanul a rendelkezési alaphoz csatolta és ezen összegről, — melyre nézve a kormány az elszámolás kötelezettsége alól nem volt fölmentve, el nem számolt«.

Tárgyalás közben

az elnök az ülést 10 perczre felfüggeszti.

3759. A szünet letelte után ismét megnyitott ülésben az elnök, a házszabályok 204. §-ára hivatkozva bejelenti, hogy a belügyminister a holnapi ülésben válaszolni fog:

Brediceanu Coriolánnak az 1906. évi julius 4-én,
Lengyel Zoltánnak az 1906. évi október 24-én,
Beniczky Ödönnek az 1906. évi deczember 15-én,
Brediceanu Coriolánnak a f. évi január 30-án, és
Pop Cs. Istvánnak a f. évi április 17-én előterjesztett interpellatióikra.

A Ház a bejelentést tudomásul veszi

3760. Visszatérvén a Ház a zárszámadás-vizsgáló bizottság által az 1903. évi állami zárszámadásokra vonatkozólag tett jelentés s az ehhez beadott különvélemény tárgyalására,

Farkasházy Zsigmond képviselő a tárgyhoz a következő indítványt nyujtja be:

»A képviselőház az államvasutak pénztárából az 1903. évben a ministerelnökség rendelkezési alapjába törvénytelenül beutalt 150.000 koronányi összegre nézve a felmentést meg nem adja s utasítja a ministeriumot az említett összeg megtérítése iránti törvényes lépések megtételére«.

Szólásra többé senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s a záróbeszédek elhangzása után a tanácskozást, e tárgy fölött, befejezettnek nyilvánítván, kieszközli a Ház beleegyezését a kérdésnek miként leendő s általa javasolt föltételére nézve.

Farkasházy Zsigmond képviselő ezután, kettéválasztván a bizottsági jelentéshez csatolt különvéleménye során előterjesztett határozati javaslatát, ennek első részét visszavonja.

Ezután az elnök fölteszi a kérdést: »tudomásul veszi-e a Ház a zárszámadás-vizsgáló bizottság jelentését, igen vagy nem?«

A Ház a jelentést tudomásul veszi.

3761. Kérdi ézután az elnök: »elfogadja-e a Ház a bizottság által jelentésében indítványozott I., II. és III. számú három határozati javaslatot, igen vagy nem?«

A Ház a határozati javaslatokat elfogadja s ehhez képest az elnök határozatként hirdeti ki, hogy:

I.

A képviselőház szükségesnek tartja az állami közalapok és alapítványok revisióját és azok ügykezelésének reformját, miért is utasítja a kormányt, hogy ez irányban alkalmas időben az országgyülésnek előterjesztést tegyen.

II.

A képviselőház az átfutó kezelés terén mutatkozó visszásságok megszüntetését sürgős szükségnek tartja s utasítja a kormányt, hogy a m. kir. állami számvevőszék által ez irányban megindított tárgyalásokat mielőbb fejezze be s erről a képviselőháznak tegyen jelentést.

III.

A képviselőház az 1903. évi zárszámadásokat s a m. kir. állami számvevőszéknek ezekre vonatkozó jelentéseit tudomásul veszi s azok tárgyában a felmentvényt megadja. Az ezen zárszámadásokból kitünőleg az állami számvitel és gazdálkodás körül előfordult szabálytalanságok és visszásságok megszüntetését és a számvitelre vonatkozó szabályok reformját sürgős szükségnek tartja s utasítja a kormányt, hogy ez irányban, alkalmas időben, előterjesztést tegyen.

3762. Az elnök ezután kérdi a Házat: »elfogadja-e Éber Antal képviselőnek a tárgyalás során beterjesztett indítványát, igen vagy nem?«

A Ház az indítványt elfogadja.

3763. Fölteszi az elnök folytatólag a kérdést: »elfogadja-e a Ház Farkasházy Zsigmond képviselő azon határozati javaslatának vissza nem vont részét, melyet a bizottsági jelentéshez adott különvéleményével terjesztett elő, igen vagy nem?«

Az e kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás útján keletkezett határozatával a Ház Farkasházy Zsigmond határozati javaslatát mellőzi.

3764. Kérdést intéz a Házhoz az elnök: »elfogadja-e Farkasházy Zsigmond képviselőnek az ügy jelen tárgyalása során tett indítványát, igen vagy nem?«

Az ezen kérdésre nézve foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház az indítványt elveti.

3765. A tanácskozásra szánt idő letelvén, az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 6-án délelőtt 10 órakor tartja s annak napirendjére:

1. az elnök előterjesztéseit s irományok bemutatását;
2. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasását;
3. »az ország szent koronája egyik őrének megválasztásáról« szóló törvényjavaslatot;
4. »a magyar királyi központi statisztikai hivatal 1907. évi munkatervének kiegészítése tárgyában« beterjesztett kereskedelemügyi ministeri jelentést;
5. »az 1907. évi pécsi mező- és erdőgazdasági, ipari és művészeti országos kiállítás állami támogatásáról« szóló törvényjavaslatot;
6. az igazságügyi bizottság jelentését, »a számvizsgáló bizottságnak 1905. évi 62. szám alatt kinyomatott jelentése alapján a képviselőház 1905. évi junius hó 5-én hozott határozatával kimondott anyagi felelősség mikénti foganatosítása tárgyában«;
7. az igazságügyi bizottság jelentését, »a 3-ik sorjegyzékben 2—18. folyó szám alatt felsorolt, a Magyarország és Ausztria közötti határnak kiigazítására vonatkozó 17 darab felirat tárgyában«;
8. az igazságügyi bizottság jelentését, »a képviselőháznak 1906. évi julius hó 26-án bemutatott, 1593. szám alatt iktatott kérvény tárgyában«;
9. az igazságügyi bizottság jelentését, »a képviselőháznak 1906. évi november hó 5-én bemutatott, 2.572. szám alatt iktatott kérvény tárgyában«;
10. a számvizsgáló bizottság jelentését, »a képviselőház pénztárának az 1906. év második felére vonatkozó számadásáról«;
11. a vallás- és közoktatásügyi minister jelentését, »az országos tanári nyugdíj- és gyámintézet mathematikai mérlegéről«;
12. a vallás- és közoktatásügyi minister jelentéseit, »az országos tanári nyugdíj- és gyámintézet 1903., 1904. és 1905. évi állapotáról«;
13. a vallás- és közoktatásügyi minister jelentéseit, »az országos tanítói nyugdíj- és gyámalap 1903., 1904. és 1905. évi állapotáról«;
14. a kereskedelemügyi minister jelentését, »a magyar királyi iparfelügyelők 1905. évi tevékenységéről«;
15. a kérvények 44-ik sorjegyzéke félbeszakított tárgyalásának folytatását; végül
16. a kérvények 30—43. sorjegyzékének tárgyalását tűzi ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi julius hó 6-án tartott

193. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula,*** *Jegyző:* ***Hammersberg László.***
utóbb: ***Návay Lajos,*** *alelnök.*

3766. Az elnök az ülést megnyitja s a jegyző felolvassa a f. hó 5-én tartott, közvetlenül előző ülés jegyzőkönyvének azon részeit, melyek magában azon ülésben még nem lettek hitelesítve.

A Ház a jegyzőkönyv fölolvasott részeit észrevétel nélkül hitelesíti.

3767. Bemutatja az elnök a ministerelnök háromrendbeli átiratát, melyek szerint Ő Felsége:

»az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről«, —

»a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandóságairól«, —

»a dicsőségesen uralkodó I. Ferencz József király megkoronáztatása negyvenedik évfordulójának emlékére alkotandó művekről«, —

»a m. kir. államvasutak és a m. kir. posta- és távirdaintézet részére beszerzendő forgalmi eszközök, valamint a m. kir. államvasutak állomásain és vonalain szükséges beruházások költségeinek fedezéséről«, — végül

»a sopron—kőszegi h. é. vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatokat legkegyelmesebben szentesítvén, azok, mint ez idei XXVI—XXX. törvényczikkek, az »Országos Törvénytár« utján kihirdetve lettek.

Az átiratok tartalmát a Ház tudomásul veszi.

3768. Liptó vármegye közönségének az 1848/49-iki honvédek és özvegyeik, továbbá a harmadik egyetemnek Kassán leendő felállítása érdekében kelt kétrendbeli,

Jász-Nagykún-Szolnok vármegye és Baja törvényhatósági joggal felruházott város közönségeinek az egy-gyermekrendszer meggátlása iránt, végül

Heves vármegye közönségének a görög-keleti vallású magyar nemzeti egyháznak szervezése tárgyában intézett feliratait

a Ház, előzetes tárgyalás és véleményes jelentéstétel végett, a kérvényi bizottságnak adja ki.

3769. Ifj. Madarász József képviselő, mint a munkásügyi bizottság előadója, beterjeszti a közgazdasági és munkásügyi bizottságok jelentéseit:

»a határszéli községek ipari és kereskedelmi üzleteire vonatkozó kivételes vasárnapi munkaszüneti szabályoknak Petrozsény,

Vulkán és Lupény, Hunyad vármegyei határszéli községek területére nézve történt hatályon kivül helyezéséről« és a

»Fiume határszéli város és Susák határszéli község vasárnapi munkaszünete tárgyában« kiadott kereskedelemügyi ministeri rendeletek ügyében.

A Ház a jelentéseket kinyomatni, saját tagjai között kiosztatni rendeli s elhatározza, hogy azokat annak idején, az osztályok mellőzésével fogja napirendre kitűzni.

3770. Hédervári Lehel képviselő, mint a mentelmi bizottság előadója terjeszti be a bizottság jelentését, Keller István képviselő mentelmi ügyében.

A Ház a jelentés kinyomatását, saját tagjai között leendő kiosztását rendeli el s elhatározza, hogy azt annak idején fogja napirendre tűzni.

3771. Egry Béla jegyző jelenti, hogy az indítvány-könyvben ujabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellatiós könyvben be van jegyezve:

1. Horváth József (marosujvári) képviselő interpellatiója a kereskedelemügyi ministerhez, »az árvai gyolcskereskedők visszaélései és a házalási szabályok törvénybe foglalása tárgyában«, a melynek előterjesztésére a legutóbbi interpellatiós napon a Háztól halasztást nyert;

2. julius 3-áról Szmrecsányi György interpellatiója az igazságügyi és belügyi ministerekhez, »az Árva vármegyei Jablonka községben Szkicsák Ferencz által alapított bank visszaélései tárgyában«;

3. julius 3-áról Weresmarthy Miklós interpellatiója a kereskedelemügyi ministerhez, »a budapesti helyi érdekű vasutak« részvénytársaság szentendrei vonalán előforduló visszaélések és a vonalnak villamos vasuttá leendő általakítása tárgyában«;

4. julius 6-áról Hodža Milán interpellatiója a belügyministerhez, »a Nyitra vármegyei verbói kerület választói névjegyzéke tárgyában«.

Az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy a belügyminister által több interpellatióra adandó s a közvetlenül előző ülésben bejelentett válaszok meghallgatására s a bejegyzett interpellatiók előterjesztésére, a tanácskozásra rendelt idő letelte előtt egy félórával, tehát $1^1/_2$ órakor fog áttérni.

3772. E tárgygyal kapcsolatban az elnök arra emlékezteti a Házat, hogy »a vasuti szolgálati rendtartásról«, továbbá »a m. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslatok általános tárgyalása idején Nagy Emil, Mérey Lajos, Okolicsányi László, Eitner Zsigmond és Csizmazia Endre, Farkasházy Zsigmond, Lipthay Sándor és Szász József, Lengyel Zoltán, végül Mezőfi Vilmos, önálló indítványokat jegyeztek és nyujtottak be, a melyekre nézve a Ház akkor arra utasította az elnököt, hogy az indít-

ványoknak indokolás végett való fölvételére nézve, az említett törvényjavaslatok letárgyalása után tegyen javaslatot.

Javasolja tehát az elnök, hogy a Ház arra adjon neki ez alkalommal utasítást, hogy javaslatát őszszel, mikor a Ház ismét összejön, tegye meg.

A Ház az elnök javaslata értelmében határoz.

3773. Tárgyalás alá vette a Ház »az ország szent koronája egyik őrének megválasztásáról« szóló törvényjavaslatot.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja s kérdi a Házat: »elfogadja-e a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

3774. Áttérve a törvényjavaslat részletes tárgyalására, az elnök fölolvastatja a javaslat czímét, s miután szólásra senki sem jelentkezett, az elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a czímet változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a czímet változatlanul fogadja el.

3775. Következett a törvényjavaslat egyetlen szakaszának tárgyalása, melynek felolvasása után, miután szólásra senki sem jelentkezett, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat szövegét változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslat szövegét változatlanul fogadja el.

Ezzel a törvényjavaslat úgy általánosságban, mint részleteiben el lévén fogadva, az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy annak harmadszori olvasása a legközelebbi ülés napirendére tüzessék ki.

3776. Tárgyalta a Ház a kereskedelemügyi minister jelentését: »a magyar királyi központi statisztikai hivatal 1907. évi munkatervének kiegészítése tárgyában«.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a közgazdasági bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a bizottság javaslatát elfogadja s ehhez képest a minister jelentését és az ennek mellékletét képező kimutatásokat és laptervezeteket azzal veszi tudomásul, hogy a mellékletek 13. oldalán levő »V. Tanári és ifjúsági könyvtár« cz. kimutatás 2. részében a nem magyar nyelvű könyvek megjelölésére szolgáló rovatok egy ujabb, »egyéb« jelzéssel ellátott, rovattal egészíttessenek ki.

Egyúttal fölhívja a Ház a kereskedelemügyi ministert, hogy az 1908. évi költségvetés benyujtása, illetőleg a m. kir. központi statisztikai hivatal 1908. évi munkatervének bemutatása alkalmával terjeszszen be egy munkálatot arra nézve, hogy mikép lehetne a jövőben oly birtokstatisztikai adatokat egybegyüjteni és összeállítani, a melyekből kitünnék, hogy mily kathegóriájú és

kiknek tulajdonában volt birtokok évente mily nagyságban és mily föltételek mellett és kik között osztattak szét, illetve cseréltek gazdát, — fölhíva egyúttal a minister figyelmét arra, hogy ezen munkálatban az is tüntettessék ki, hogy mennyiben volna lehetséges az utolsó 10 év birtokváltozási statisztikáját illetőleg, ugyanezen szempontból, tájékoztató adatokat nyerni.

3777. Következett: »az 1907. évi pécsi mező- és erdőgazdasági, ipari és művészeti országos kiállítás állami támogatásáról« szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

3778. Áttérve a javaslat részletes tárgyalására, az elnök fölolvastatja a javaslat czímét, s miután szólásra senki sem jelentkezett, kérdi e Házat: »elfogadja-e a czímet változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a czímet változatlanul fogadja el.

3779. A javaslat 1. §-a felolvastatván, miután szólásra többé senki sem jelentkezett, az elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház az 1. §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház az 1. §-t változatlanul fogadja el.

3780. A javaslat felolvasott 2-ik §-ához senki sem szólalván föl, az elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a 2-ik §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 2. §-t változatlanul fogadja el.

3781. Felolvastatván a törvényjavaslat 3-ik §-a és szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a 3-ik §-t változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház a 3-ik §-t változatlanul fogadja el.

Ezzel a Ház a törvényjavaslatot részleteiben is elfogadván, az elnök javaslatára

a törvényjavaslat harmadszori olvasását a legközelebbi ülés napirendére tűzi ki.

3782. Tárgyalta a Ház az igazságügyi bizottság jelentését, »a számvizsgáló bizottságnak az 1905. évi 62. sz. alatt kinyomatott jelentése alapján a képviselőház 1905. évi junius hó 5-én hozott határozatával kimondott anyagi felelősség miként leendő érvényesítése tárgyában«.

Az előadó után senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház az igazságyügyi bizottság javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház az igazságügyi bizottság javaslatát elfogadja s ehhez képest elnökét oly irányú intézkedésre utasítja, hogy

Perczel Dezső a 31.826 K 60 f-nek rövid, záros határidő alatti megfizetésére, Csávosy Béla pedig a 6.590 korona hováfordításáról szerkesztendő, okmányolt számadások rövid, záros határidő alatti beterjesztésére a kincstári jogügyek igazgatósága által hivassanak föl s a kitüzendő határidőnek sikertelen lejárta esetén pedig a követelések ellenük szabályszerű birói eljárás útján érvényesíttessenek.

3783. Tárgyalás alá vette a Ház az igazságügyi bizottság jelentését, Moson, Sopron, Győr, Heves, Gömör-Kishont, Bereg, Baranya, Vas, Somogy, Nógrád, Komárom, Zemplén és Maros-Torda vármegyék, továbbá Győr, Pécs, Debreczen és Székesfehérvár sz. kir. városok közönségeinek azon feliratai tárgyában, melyekben a Magyarország és Ausztria közötti határ kiigazítását s a jogtalanul Ausztriához csatolt területrészek visszacsatolását kérelmezik.

Az előadó után szólásra senki sem jeletkezvén, az elnök kérdi: »hozzájárul-e a Ház az igazságügyi bizottság javaslatához, igen vagy nem?«

A Ház a bizottság javaslatát elfogadja s ehhez képest a feliratokat azzal az utasítással adja ki a kormánynak, hogy a Magyarország és Alsó-Ausztria, illetve Stájerország közötti országos határ kiigazítása s a jogtalanul Ausztriához csatolt területek visszacsatolása iránt a szükséges lépéseket haladéktalanul tegye meg s eljárásáról egy év alatt tegyen jelentést.

3784. Tárgyalta a Ház az igazságügyi bizottság jelentését, »a képviselőháznak 1906. évi julius 26-án bemutatott, 1593. szám alatt iktatott kérvényről«.

Az előadó után senki sem szólalván föl, az elnök kérdi: »hozzájárul-e a Ház a bizottság javaslatához, igen vagy nem?«

A Ház a bizottság javaslatához hozzájárul s ehhez képest dr. Erdélyi János budapesti ügyvéd azon kérelmét, hogy Czukkermandl Lázár és társai, mint a kik az 1905. évi január 26-án Nagyilondán megtartott képviselőválasztás érvényességét panaszszal támadták meg, marasztaltassanak el egyetemlegesen a kérvényező, mint a megtámadott képviselő meghatalmazottja részére, 7.200 koronában fölszámított költségek megfizetésében, — elutasítja.

3785. Elintézés tárgyául tette a Ház az igazságügyi bizottság jelentését, »a képviselőháznak az 1906. évi november hó 5-én bemutatott, 2572. szám alatt iktatott kérvényről.«

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök kérdi a Házat: »hozzájárul-e az igazságügyi bizottság javaslatához, igen vagy nem?«

A Ház hozzájárul a bizottság javaslatához, s ehhez képest Damián Vazul volt és jelenlegi országgyülési képviselőt arra irányuló kérelmével, hogy Krämer Bonifácz és társai, mint a kik a Kőrösbányán az 1905. évi január 26-án megtartott képviselőválasztás érvényes voltát panaszszal, majd kiegészítő

panaszszal támadták meg, marasztaltassanak el a kérvényező részére egyetemlegesen 4500 korona költség megfizetésében s illetőleg ezen költség részben való fedezetéül utaltassék ki a kérvényező részére a panaszlók által a Ház pénztárába biztosítékul letett 3.000 korona, — elutasítja.

3786. Tárgyalás alá vette a Ház a számvizsgáló bizottság jelentését, »a képviselőház pénztárának az 1906. évi julius 1-étől ugyanazon évi deczember 31-éig vezetett számadásai megvizsgálása tárgyában«.

Az előadó után szólásra senki sem jelentkezvén, az elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a számvizsgáló bizottságnak e tárgyra vonatkozó javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a bizottság javaslatát elfogadja s ennek alapján Pongrácz Elemér pénztárnokot és Schödl Ferencz ellenőrt az 1906. évi julius 1-étől ugyanazon évi deczember hó 31-éig vezetett számadásra nézve a további felelősség terhe alól fölmenti.

3787. A Ház tárgyalta a vallás- és közoktatásügyi minister jelentését, »az országos tanári nyugdíj- és gyámintézet mathematikai mérlegéről«.

Az előadó után senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök kérdi a Házat: »hozzájárul-e a közoktatásügyi és pénzügyi bizottságoknak e tárgyban az előadó által előterjesztett javaslatához, igen vagy nem?«

A Ház a bizottságok javaslatának elfogadásával, a jelentést tudomásul veszi, jelen határozata kapcsán a főrendiházzal közli s egyúttal fölhívja a vallás- és közoktatásügyi ministert, hogy az 1910. évre, a beállott változások figyelembevételével, új mérleget készíttessen s az új mérleg alapján mutatkozó hiány elenyésztetésére tegyen javaslatot a törvényhozásnak.

3788. Tárgyalta a Ház a vallás- és közoktatásügyi minister jelentéseit, »az országos tanári nyugdíj- és gyámintézet 1903., 1904. és 1905. évi állapotáról.«

Az előadó után senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök fölteszi a kérdést: »hozzájárul-e a Ház a közoktatásügyi bizottság e tárgyra vonatkozó javaslatához, igen vagy nem?«

A Ház a bizottság javaslatához hozzájárul, a jelentéseket tudomásul veszi s a főrendiházzal is közli.

3789. Tanácskozás tárgyául tette a Ház a vallás- és közoktatásügyi minister jelentését, »az országos tanitói nyugdíj- és gyámalap 1903., 1904. és 1905. évi állapotáról«.

Miután az elnök a vitát bezárta s a tanácskozás is befejeztetett, az elnök kérdi: »elfogadja-e a Ház a közoktatásügyi bizottságnak e tárgyat illető javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a bizottság javaslatát elfogadja, ehhez képest a jelentést tudomásul veszi, a főrendiházzal is közli, egyúttal azonban fölhívja a vallás- és közoktatásügyi ministert, hogy a

jelen körülmények számbavételével az 1910. évre készíttessen az országos tanitói nyugdíj- és gyámalapra vonatkozólag mathematikai mérleget s e mérleg alapján a nevezett intézet teherbirásának biztosítására vonatkozólag terjesszen javaslatot a képviselőház elé.

3790. Következett a kereskedelemügyi minister jelentésének tárgyalása, »az iparfelügyelők 1905. évi tevékenységéről«.

Az előadó után senki sem jelentkezvén szólásra, az elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a munkásügyi bizottság e tárgyat illető javaslatát, igen vagy nem?«

A Ház a bizottság javaslatának elfogadásával, tudomásul veszi a jelentést s ezt a főrendiházzal is közli.

3791. Előző határozatához képest, folytatta a Ház a kérvények 44-ik sorjegyzékében 12. és 13. sorszám alatt irt kérvények, nevezetesen pedig Trencsén és Vas vármegyék közönségei azon feliratainak a f. évi junius 22-én tartott ülésben félbemaradt tárgyalását, melyekben a kivándorlás korlátozására kérnek közigazgatási és közgazdasági intézkedéseket, s az előbbi egyúttal a kormány figyelmét a poseni munkásközvetítő kamara ügyködésére hívja föl.

Szólásra többé senki sem jelentkezvén, az elnök a vitát bezárja.

Hencz Károly képviselő az e tárgyra nézve a Ház ez évi junius 22-én tartott ülésében előterjesztett határozati javaslatát visszavonja.

Ezután az elnök kérdi a Házat: »hozzájárul-e a kérvényi bizottságnak e tárgyra vonatkozó javaslatához, igen vagy nem?«

A Ház a bizottság javaslatát elfogadja s ehhez képest a feliratokat figyelembevétel végett s azzal adja ki a kormánynak, hogy e részben sürgős intézkedéseket kiván.

3792. Békés vármegye közönségének azon feliratát vette ezután tárgyalás alá a Ház, melyben a kivándorlás korlátozása végett, közigazgatási intézkedéseken felül, részletesen s pontozatokban megjelölt többrendbeli törvényhozási intézkedést kér.

A Ház a feliratot pártolóan adja ki a kormánynak azzal, hogy a feliratban kért intézkedéseket üdvöseknek és sürgős megvalósításukat kivánatosnak tartja.

3793. Következett a kérvények 44-ik sorjegyzékének tárgyalása, a közvetlenül előzőleg elintézett három feliraton kivül, a sorjegyzék 1-ső számától kezdődőleg. Nevezetesen pedig tárgyalva lettek:

a lőcsei és nagyszebeni pénzügyigazgatóságok fogalmazói karának kérvényei, helyzetük javítása iránt.

A kérvényeket a Ház figyelembevétel végett adja ki a pénzügyministernek.

3794. Az orsz. balneologiai egyesület kérvényét, fürdőtörvényjavaslat előterjesztése iránt,

a Ház pártolóan adja ki a kormánynak.

3795. Trencsén vármegye közönségének az 1879. évi XXXI. t.-czikk 17. §-ában föl nem sorolt birtokokon alkalmazandó erdőtisztek minősítésének szigorítása érdekében kelt feliratát

a Ház a földmívelésügyi ministernek adja ki.

3796. Az állami végrehajtók congressusának helyzetük javítására és hivatali viszonyaik rendezésére irányuló kérvényét

a Ház pártolóan adja ki a pénzügyi ministernek.

3797. A nagyváradi kir. törvényszék területén működő XI-ik fizetési osztálybeli tisztviselőknek a X-ik fizetési osztályba való előléptetésüket tárgyazó kérvényét

a Ház figyelembevétel végett adja ki az igazságügyi ministernek.

3798. Somogy vármegye közönségének az egy-gyermek-rendszer terjedésének akadályozását kérő feliratát

a Ház pártolással adja ki a kormánynak.

3799. Tolna vármegye közönségének a jégtorlódás elleni védelem czéljából megfelelő dunaszabályozási intézkedéseket kérő feliratát

a Ház pártolással adja ki a földmívelésügyi ministernek.

3800. Csanád és Temes vármegyék, valamint Arad sz. kir. város közönségeinek a czukorkartell és a czukorgyárosok kizsákmányoló tevékenységének meggátolására, illetve a czukortermelési adó csökkentésére és illetőleg mindhárom törvényhatóság részéről a czukor-surtaxe eltörlése ellen irányuló feliratait

a Ház a kormánynak adja ki.

3801. Monostor, Krassó-Szörény vármegyei község lakosainak azon kérvénye fölött, hogy a Dumbrava és Prunii nuoi nevű dülőben fekvő 236 holdnyi és a Cotul dela Deal dülőben fekvő 64 holdnyi kincstári terület a község lakóinak kedvezményes áron adassék el, az elnök a felszólalások után a vitát bezárván, fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a kérvényi bizottság erre vonatkozó javaslatát, igen vagy nem?«

Az e kérdés fölött elrendelt s foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kihirdeti a Ház határozatát, mely szerint a Ház, a kérvényi bizottság javaslatának elfogadásával, a kérvényt azzal adja ki a kormánynak, hogy a kisbirtokos-osztály erősödését kivánatosnak tartja.

3802. Arad sz. kir. város közönségének azon feliratát, melyben a magyar ipartermékek részére egységes magyar védőjegy létesítését és annak büntetőjogi védelmét kéri,

a Ház pártolással adja ki a kereskedelemügyi ministernek.

3803. Az 1848/49-es honvédegyletek országos egyesületének a honvédek emlékének törvénybe iktatására irányuló kérvényét

a Ház kegyeletes érzésének kifejezésével s a kérvényi bizottság

javaslatát egyhangú lelkesedéssel fogadva el, pártolóan adja ki a kormánynak.

3804. Szilágy vármegye közönségének azt kérő feliratát, hogy az 1848/49-iki honvédek nyugdíja fölemeltessék, részükre a nyugdíjkönyvecske vasuti kedvezményekre jogosító igazolványul is szolgáljon és hogy azok az özvegyek, a kik 1849. után léptek volt honvédekkel házasságra, szintén honvédözvegyeknek tekintessenek,

a Ház pártolóan adja ki a kormánynak.

3805. Somogy vármegye közönségének feliratát, melyben országos gyermekvédelmi alap létesitését kéri és a 7—15 év közti korú gyermekek ellátását ezen alapból óhajtja fedeztetni,

a Ház pártolóan adja ki a kormánynak.

3806. Vas vármegye közönségének azon feliratát s illetőleg ennek hazafias indokait, melyben kijelenti, hogy a jelenlegi kormányt támogatja s az ellene irányult támadásokat rosszalja,

a Ház elismeréssel veszi tudomásul.

3807. A magyarországi iparostanoncz-iskolák igazgatói-, rajztanárai- és tanítóinak helyzetük javítására, illetményeiknek szükség esetén állami segélylyel való pótlására, vasuti féljegy engedélyezésére és arra irányuló kérvényét, hogy tanintézeteik a kereskedelemügyi minister alá rendeltessenek,

a Ház a vallás- és közoktatásügyi s a kereskedelemügyi ministereknek adja ki.

3808. Lőrincz Mózes, volt m. kir. pénzügyőri szemlésznek kérvényét, melyben fegyelmi ügyének ujrafelvételéért folyamodik,

a Ház pártolóan adja ki a pénzügyi ministernek.

3809. Zenta város közönségének a törvényhatósági joggal való felruháztatására irányuló kérvényét

a Ház szakszerű véleményezés végett a közigazgatási bizottsághoz utalja.

3810. Baranya vármegye közönségének feliratát, melyben a harmadik egyetemet Pécsett kéri létesíttetni,

a Ház a vallás- és közoktatásügyi ministernek adja ki.

3811. A magyarországi községi és körjegyzők országos egyletének kérvényét, a gyermekvédelemnek a gyermek 18 éves koráig és teljesen az állam terhére való kiterjesztése iránt,

a Ház pártolóan adja ki a belügyi ministernek.

3812. Zala, Hajdu, Csanád, Szilágy vármegyék, Arad sz. kir. város, Temes, Nyitra, Krassó-Szörény, Esztergom és Békés vármegyék közönségeinek az Ausztriával való kiegyezés során gazdasági önállóságnak megvalósítását s illetve az alkotmánybiztosítékok sürgős létesítését kérő feliratait, — Torda-Aranyos, Liptó, Baranya, Zala és Hajdu vármegyék közönségeinek az autonómia megerősítését és az alkotmánybiztosítékok sürgős

létesítését kérő feliratait, — Pozsony és Vas vármegyék közönségeinek az állategészségügyi törvényeknek a sertésvészre vonatkozó szabályai enyhítését kérő feliratait, — Hajdu, Fejér, Szilágy, Liptó és Arad vármegyék közönségeinek a hadügyi terhek további emelése ellen intézett feliratait, — Beszterczе-Naszód, Zala és Esztergom vármegyék közönségeinek és Arad sz. kir. város közönségének a kivándorlás korlátozására irányuló feliratait, — Nyitra és Liptó vármegyék közönségeinek a húsdrágaság ellen intézkedést kérő feliratait, — Maros-Torda és Arad vármegyék közönségeinek az 1848—49-iki honvéd közlegények, altisztek és özvegyeik nyugdíjának fölemelését kérő feliratait, — Nagyvárad törvényhatósági joggal biró város és Torda-Aranyos vármegye közönségeinek a czukordrágaság elleni intézkedést kérő feliratait, — Nagyvárad törvényhatósági joggal biró város közönségének minden törvényhatóság területére külön adófelszólamlási bizottság létesítését kérő feliratát, — Arad vármegye közönségének sztrájk-törvény alkotását kérő feliratát, — Csanád, Hont, Zala, Szilágy, Békés és Trencsén vármegyék közönségeinek a progressiv adórendszer behozatalára irányuló feliratait illetőleg,

a Ház, a házszabályok 246-ik §-a alapján tudomásul veszi a kérvényi bizottság azon jelentését, hogy a Ház a jelen ülésszakban már határozott a feliratokban előadott tárgyak fölött.

3813. Az előadó javaslatára

a Ház elhatározza, hogy a 44-ik sorjegyzék 66—86. tételei alatt fölsorolt kérvények és feliratok fölött, a kérvények 43-ik sorjegyzékének letárgyalása után fog határozni.

3814. A nagyváradi magántisztviselők nagygyülésének, a budapesti szoba- és ablakmunkásoknak és a szabadkai munkásoknak az általános választói jog sürgős megvalósítását tárgyazó kérvényeit, — Szatmárnémeti sz. kir. város közönségének a városi tisztviselők fizetésének rendezését kérő feliratát, — Szilágy vármegye közönségének a harmadik egyetemnek Debreczenben való felállítását kérő feliratát, — Maros-Torda vármegye közönségének, Árpád vezér emlékére Budapesten szobor felállítását kérő feliratát, — Tolna vármegye közönségének az aratásra elszegődöttek részére való útlevél kiadása ügyének törvényhozási rendezését kérő feliratát, — Kisküküllő, Szabolcs, Liptó és Moson vármegyék közönségeinek aratósztrájk esetén a katonaságnak aratómunkákra való átengedését kérő feliratait, — Fejér, Liptó, Zala és Arad vármegyék közönségeinek a magyar czégfeliratok kötelező használatának törvénynyel való elrendelését kérő feliratait, — Liptó és Szilágy vármegyék közönségeinek a szerkesztők- és kiadóknak a lapjaikban megjelenő minden czikkért egyetemleges felelőssége megállapítását tárgyazó feliratait, — Békés, Csanád, Liptó, Zala, Vas és Hajdu vármegyék közönségeinek a rendezett tanácsú városok tisztviselőinek, különösen az életfogytiglan alkalmazott kezelő- és segédszemélyzet nyugdíjügyének törvényben való rendezését kérő feliratait illetőleg,

a Ház a házszabályok 246-ik §-a értelmében tudomásul veszi a kérvényi bizottság azon jelentését, hogy a Ház a jelen ülésszakban már határozott az említett kérvényekben, illetve feliratokban előadott tárgyak fölött.

3815. Következett napirend szerint a kérvények 30-ik sorjegyzékének tárgyalása, és pedig:

Békés, Sopron, Bereg, Arad, Hont, Máramaros, Szabolcs, Komárom, Szilágy, Ung, Hont, Trencsén, Szepes, Nyitra, Ugocsa, Háromszék, Torontál, Udvarhely, Zemplén, Gömör-Kishont, Esztergom, Jász-Nagykún-Szolnok, Torda-Aranyos, Nyitra, Szatmár, Abauj-Torna, Csongrád, Győr, Arad, Pozsony, Bars és Békés vármegyék, valamint Sopron, Arad, Debreczen, Székesfehérvár, Szatmárnémeti és Győr szab. kir., továbbá Hódmezővásárhely, Pancsova és Nagyvárad törvényhatósági joggal felruházott városok közönségeinek feliratai, új választási törvény alkotása iránt.

Az előadó felszólalása után, Hodža Milán képviselő ezekre nézve a következő indítványt teszi:

»A kérvények azzal az utasítással adatnak ki a belügyminister úrnak, hogy az általános, egyenlő, titkosan és községenkint gyakorlandó választójogról szóló törvényjavaslatot a Háznak 1907. október 15-éig terjessze be.«

Az elnök a vitát bezárja, s fölolvastatván Hodža Milán ellenindítványát, kérdi: »elfogadja-e a Ház a kérvényi bizottság javaslatát, szemben Hodža Milán ellenindítványával, igen vagy nem?«

Az ezen kérdés fölött foganatosított egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a kérvényi bizottság javaslatát elfogadja, Hodža Milán indítványát elveti, s ehhez képest a feliratokat pártolóan adja ki a belügyministernek.

3816. Csanád vármegye közönségének a harmadik egyetemnek Szegeden leendő fölállítása iránti feliratát

a Ház a vallás- és közoktatásügyi ministernek adja ki.

3817. Abauj-Torna, Békés, Maros-Torda, Sopron, Kolozs, Borsod, Háromszék, Bars, Zemplén, Esztergom, Győr, Csík, Trencsén, Szilágy, Liptó, Komárom, Csanád, Torda-Aranyos és Sopron vármegyék, Szeged, Szatmárnémeti, Kassa, Arad, Győr, Komárom, Kolozsvár, Pécs és Debreczen szab. kir., Hódmezővásárhely törvényhatósági városok közönségeinek feliratait, az ujon alkotandó választási törvényben annak kimondása iránt, hogy: »választói joggal csak az birhat, a ki az állam hivatalos nyelvét érti, azon irni és olvasni tud, s hogy azok, a kik az új törvény életbelépte előtt választói joggal birtak, az állam hivatalos nyelvének nem tudása czímén a választói jogtól el nem eshetnek«,

a Ház a belügyi ministernek adja ki.

3818. Békés, Hajdu és Torontál vármegyék, Zombor, Komárom, Arad, Pécs, Debreczen, Győr szab. kir. és Nagyvárad,

Kecskemét és Baja törvényhatósági városok közönségeinek feliratait, az általános választói jognak a magyar nemzeti érdekek megóvása mellett való behozatala iránt,

a Ház pártolólag adja ki a belügyi ministernek.

3819. Kisküküllő, Sáros, Háromszék és Trencsén vármegyék közönségeinek az általános és titkos szavazati jog törvénybe iktatásának mellőzését kérő feliratait

a Ház a belügyi ministernek adja ki.

3820. Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye és Szeged szab. kir. város közönségeinek a képviselőválasztó-kerületeknek a választók számához mért arányosabb beosztása iránti feliratait

a Ház pártolóan adja ki a belügyi ministernek.

3821. A budapesti szabóiparosok hitel- és termelőszövetkezete, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, a bajai, makói, kolozsvári, egri, kapuvári, tiszafüredi, mezőtúri, rimaszombati, tiszaföldvári, kúnszentmártoni, hódmezővásárhelyi, torzsai, Högyész községi ipartestületek, a balassagyarmati és gácsi általános ipartestületek, továbbá a budapesti I—III. kerületi vegyes és a budapesti hentes-ipartestületnek az önálló vámterület életbeléptetése, az ipartörvény revisiója, a választói jog kiterjesztése és a nemzeti magyar hadsereg létesítése tárgyában kelt kérvényeit illetőleg

a Ház úgy határoz, hogy a kérvényeknek a választói jog kiterjesztésére vonatkozó részeit a belügyi ministernek pártolással ajánlja figyelmébe, míg a többi részeit illetőleg a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi a kérvényi bizottság azon jelentését, hogy az előadott tárgyak fölött, a jelen ülésszakban már hozott határozatokat.

3822. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara, az országos magyar gazdasági egyesület úgy is mint a gazdasági egyesületek országos szövetsége központjának az önálló gazdasági berendezkedés és előfeltételei tárgyában beadott kérvényeit illetőleg

a Ház tudomásul veszi a kérvényi bizottságnak a házszabályok 246. §-a alapján tett azon jelentését, hogy az előadott tárgyak fölött, a jelen ülésszakban már hozott határozatot.

3823. Tárgyalta a Ház a marosvásárhelyi és a nagyváradi kereskedelmi és iparkamarák kérvényeit, az önálló vámterületről szóló törvény megalkotása, mielőbbi életbeléptetése és a képviselőválasztói jognak minden önálló iparos és kereskedőre való kiterjesztése iránt.

A Ház e kérvényeknek a választói jognak minden önálló iparos és kereskedőre való kiterjesztésére irányuló részét a belügyi ministernek pártolással ajánlja figyelmébe, egyéb részeiket illetőleg pedig tudomásul veszi a kérvényi bizottság által a házszabályok 246. §-a alapján tett azon jelentést, hogy a Ház az előadott tárgyak fölött, a jelen ülésszakban már határozott.

3824. Budapest székesfőváros közönségének feliratát, az általános, egyenlő és közvetlen választói jogon és a titkos szavazáson alapuló parlamenti reform tárgyában,

a Ház a belügyi ministernek adja ki.

3825. A magyarországi ujjászervezett socialdemokrata párt, a magyarországi socialdemokrata párt, Debreczen város népességének 1905. november 12-én tartott népgyülése, Pálya Miklós és társai, a veszprémi keresztény munkás-egyesület földmíves-, épitőmunkás és szövetből dolgozó szakosztályai, a szentendrei, a szombathelyi és a kolozsvári keresztény munkás-egyesületnek az általános, egyenlő és titkos választói jognak törvénybe iktatása iránti kérvényeit

a Ház a belügyi ministernek adja ki.

3826. A nőtisztviselők országos egyesületének és a feministáknak az országgyülési választói jognak, a nőkre való kiterjesztése iránt beadott kérvényeit

a Ház a belügyi ministernek adja ki.

3827. Napirend szerint következett a kérvények 31-ik sorjegyzékének tárgyalása, és pedig:

Békés vármegye közönségének a korcsmáknak vasárnapon zárvatartása iránti feliratát illetőleg

a Ház a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi a kérvényi bizottság azon jelentését, hogy e tárgyban, a jelen ülésszakban már határozott.

3828. Alsó-Fehér vármegye közönségének több csonka egyetem felállítása érdekében kelt feliratát

a Ház a vallás- és közoktatásügyi ministernek adja ki.

3829. A Trencsén-Vágontúli alesperesi kerület papságának a kath. autonomia és a congrua-rendezés érdekében beadott kérvényét

a Ház pártolással adja ki a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

3830. Temes, Nyitra, Pozsony, Ung, Csongrád, Sáros, Somogy, Bács-Bodrog, Hont, Jász-Nagykun-Szolnok, Alsó-Fehér vármegyék, továbbá Zombor, Kassa, Szeged és Debreczen sz. kir. városok közönségeinek sztrájk esetén a katonaságnak aratási munkára való átengedése tárgyában intézett feliratait illetőleg

a Ház, a házszabályok 246. §-a alapján, tudomásul veszi a kérvényi bizottság azon jelentését, hogy e tárgyban, a jelen ülésszakban már határozott.

3831. Temes, Gömör-Kishont, Békés és Hont vármegyék, továbbá Kassa és Pécs sz. kir. városok közönségeinek feliratait: a munkásbajok orvoslása iránt,

a Ház, szakszerű véleményezés végett, a munkásügyi bizottságnak adja ki.

3832. Udvarhely, Torontál, Alsó-Fehér és Szabolcs vármegyék, továbbá Sopron, Pécs és Zombor sz. kir. városok közönségeinek feliratait, nemkülönben az Orsz. Ker. Szövetség kérvényét, a sajtószabadságnak törvény útján leendő szabályozása tárgyában,

a Ház kiadja az igazságügyi ministernek.

3833. Temes, Hajdu, Háromszék, Szatmár, Nyitra, Tolna, Zemplén, Csanád, Esztergom, Torontál, Zólyom, Borsod, Szolnok-Doboka, Szepes, Nógrád, Heves, Bihar, Fejér, Udvarhely és Alsó-Fehér vármegyék, továbbá Kassa, Selmecz- és Bélabánya és Szabadka sz. kir. városok, végre Hódmezővásárhely t. h. város közönségeinek a nemzetiségi izgatások ellen való védekezés tárgyában kelt feliratait

a Ház figyelembevétel végett adja ki az igazságügyi ministernek.

3834. Zólyom vármegye közönségének feliratát: a sajtószabadság visszaélései ellen való védekezés tárgyában, különös tekintettel a nemzetiségi sajtó izgatásaira,

a Ház az igazságügyi ministernek adja ki.

3835. Budapest székes főváros közönségének a nemzeti szempontból veszélyeztetett területekre nézve a nemzetiségek gazdasági térfoglalásával szemben az elszegényedett földmívelő kisbirtokos és munkásnép helyzetének javítása érdekében kelt feliratát

szakszerű véleményezés végett, a Ház a munkásügyi bizottságnak adja ki.

3836. Sáros vármegye közönségének feliratát és a nagybányai ipartestület kérvényét illetőleg, egy sztrájk-törvény alkotása érdekében,

a Ház tudomásul veszi a kérvényi bizottságnak a házszabályok 246. §-a alapján tett azon jelentését, hogy e tárgyban, a jelen ülésszakban már határozott.

3837. Nyitra, Pozsony, Zólyom és Hont vármegyék, továbbá Zombor és Pozsony sz. kir. városok közönségeinek a magyar nemzeti szellemnek és a magyar nyelv tanításának az elemi oktatás ügyénél kellően leendő érvényesítése iránt kelt feliratait illetőleg

a Ház tudomásul veszi a kérvényi bizottságnak a házszabályok 246. §-a alapján tett azon jelentését, hogy e tárgyban, a jelen ülésszakban már határozott.

3838. Nyitra és Háromszék vármegyék közönségeinek a forgó pisztolyok használatának és forgalomba hozatalának korlátozása érdekében intézett feliratait

a Ház irattárba helyezni rendeli.

3839. A Budapesten 1903. évi május hó 17-én tartott népgyülés kérvényét, a parlamenti reform iránt az általános és titkos választójog alapján,

a Ház kiadja a belügyministernek.

3840. Hajdu vármegye közönségének feliratát: az 1901. évi XXI. t.-czikk oly irányú megváltoztatása iránt, hogy a 7 és 15 évek közötti elhagyott gyermekek gondozási költségei ne az illetőségi községet, hanem az államot terheljék,

a Ház pártolólag adja ki a belügyministernek.

3841. Kak-Lencsen község lakosságának kérvényét, a Nagybajom község által reája rótt hitközségi adók és tandíj ügyében,

a Ház megvizsgálás végett adja ki a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

3842. A napirend tárgyalására szánt idő letelvén, az elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését a folyó hó 9-ik napján délelőtt 10 órakor tartja, s ennek napirendjére:

1. az elnök előterjesztéseit és irományok bemutatását;
2. »az ország szent koronája egyik őrének megválasztásáról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasását;
3. »az 1907. évi pécsi mező- és erdőgazdasági, ipari és művészeti országos kiállítás állami támogatásáról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasását;
4. »a borsavölgyi gazdasági vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot;
5. »a duna-ipolyvölgyi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot;
6. »az országos ipartanácsról« szóló törvényjavaslatot;
7. a gazdasági bizottság jelentését, »a képviselőház pénztárában levő pénztári fölösleg hováfordítása, valamint a zárszámadásban nyilvántartott egyéb hátralékok rendezése tárgyában«;
8. a gazdasági bizottság jelentését, »a képviselőház 1907. évi költségvetésének helyesbítéséről«;
9. a gazdasági bizottság jelentését, »a képviselőház 1907. évi márczius—október havi költségvetéséről«;
10. az igazságügyi bizottság jelentését, »a kassai kir. főügyészség fölterjesztése folytán a büntetőtörvénykönyv 269. §-a értelmében adandó felhatalmazás tárgyában«; végül
11. a kérvények 32—43. sorjegyzékét tűzi ki.

3843. Ezután a belügyi minister válaszolt együttesen Brediclanu Coriolán képviselőnek kétrendbeli, az 1906. évi julius 4-én és illetve az 1907. évi január 30-án »a Krassó-Szörény vármegye területére katonaság és csendőrség kirendelése és a választók sanyargatása, illetőleg a bogsáni választókerülethez tartozó községekbe kirendelt csendőrség tárgyában« előterjesztett interpellatiójára.

A Ház az interpellatiókra együttesen adott választ tudomásul veszi.

3844. A belügyi minister válaszolt Lengyel Zoltán képviselőnek »a román határrendőrségen történt botrány ügyében« az 1906. évi október 24-én előterjesztett interpellatiójára.

A minister válaszát úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul veszi.

3845. A belügyi minister válaszát Beniczky Ödön képviselőnek az 1906. évi deczember 15-én »a m. kir. operaház és a nemzeti szinház jegyeinek elővétele tárgyában« előterjesztett interpellatiójára,

a Ház tudomásul veszi.

3846. A belügyi minister válaszát a Pop Cs. István képviselő által »a belényesi népgyülés feloszlatása tárgyában« a f. é. április 17-én előterjesztett interpellatióra,

a Ház tudomásul veszi.

3847. Ezután Horváth József (marosujvári) képviselő terjesztette elő a mai napra halasztott interpellatióját a kereskedelemügyi ministerhez.

A ministernek azonnal megadott válaszát úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul vette.

3848. Szmrecsányi György képviselő, az idő előrehaladt voltára való tekintettel kéri a Ház engedélyét arra, hogy a mai napra bejegyzett interpellatióját az erre rendelt legközelebbi napon terjeszthesse elő.

A Ház az engedélyt megadja.

3849. Weresmarthy Miklós képviselő terjesztvén elő a mai napra bejegyzett s a kereskedelemügyi ministerhez intézett interpellatióját,

a minister nyomban válaszolt, s a választ úgy az interpelláló, mint a Ház tudomásul veszi.

3850. Végül Hodža Milán képviselő terjeszti elő bejegyzett interpellatióját a belügyi ministerhez.

A Ház az interpellatiót a belügyi ministernek adja ki.

Ezzel az elnök

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi julius hó 9-én tartott

194. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Návay Lajos,*** *alelnök.* *Jegyző:* ***Várady Károly.***

3851. Elnök az ülést megnyitja. Felolvastatott a mult ülés jegyzőkönyve,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

3852. Elnök jelenti, hogy Ivánka Imre képviselő választása óta 30 nap eltelt s a Curiától nyert értesítés szerint választását kérvénynyel nem támadták meg.

Minthogy nevezett képviselő választása ellen sem panasz, sem kifogás nem tétetett, elnök Ivánka Imrét végleg igazolt képviselőnek jelentette ki.

3853. Elnök bemutatja az összeférhetlenségi állandó bizottság helyettes elnökének jelentését arról, hogy a bizottság a folyó évi junius hó 28-án tartott itélőbizottsági kisorsolás alkalmával távol volt Lengyel Zoltán és Barta Ödön képviselők távolmaradását igazolta.

Tudomásul szolgál.

3854. Elnök bemutatja:

Turócz vármegye közönségének feliratát, egységes magyar ipari védőjegy megalkotása iránt;

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye közönségének feliratát, a kivándorlás csökkentése érdekében;

a szkacsányi római kath. esperesi kerület papságának, Rakovszky Béla képviselő által beadott kérvényét, az összes egyházi szolgálmányok megváltása tárgyában.

Előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

3855. Elnök bejelenti, hogy Olay Lajos képviselő Budapest fővárosnál elkövetett visszaélések megvizsgálása, orvoslása, az újabbi készülő esetleges visszaélések megakadályozása tárgyában sürgős interpellatiót jelentett be a belügyministerhez.

Elnök ennek következtében javasolja, hogy a Ház az interpellatió meghallgatására ½ 2 órakor térjen át, — ha azonban a napirendre kitűzött tárgyakat a Ház előbb letárgyalná, akkor nyomban térjen át az interpellatióra.

A Ház az elnök javaslatát elfogadta.

3856. Elnök bejelenti, hogy Kossuth Ferencz kereskedelemügyi ministert Szterényi József államtitkár fogja helyettesíteni a tárczájához tartozó tárgyak tárgyalásának idejére.

Tudomásul szolgál.

3857. Szabó Kálmán, a közgazdasági bizottság előadója, benyujtja a közgazdasági bizottság jelentését: »a pozsony-országhatárszéli helyi érdekü villamos vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat tárgyában. Kéri annak kinyomatását, szétosztását s annak idején az osztályok mellőzésével való napirendre tűzését.

A Ház a jelentés kinyomatását, szétosztását s annak idején, az osztályok mellőzésével való napirendre tűzését elhatározta.

3858. Napirend szerint következett: »az ország szent koronája egyik őrének megválasztásáról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3859. Napirend szerint következett ezután: »az 1907. évi pécsi mező- és erdőgazdasági, ipari és művészeti országos kiállítás állami támogatásáról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat felolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

Felolvastatott ezután a jegyzőkönyvnek a harmadszori olvasásban most elfogadott két törvényjavaslatra vonatkozó része,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesített.

3860. Napirend szerint következett: »a borsavölgyi gazdasági vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása.

Zboray Miklós képviselő, a tárgyalás során, a következő »Indítvány«-t nyujtotta be:

»Indítványozom, hogy a törvényjavaslat a 2. §. kihagyásával az eddig követett gyakorlatnak megfelelő engedélyezés mellett fogadtassék el.« Zboray Miklós.

Az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök felteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház »a borsavölgyi gazdasági vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

3861. A részletes tárgyalás során a Ház

a törvényjavaslat czimét és első szakaszát (1. §.) változatlanul elfogadta.

3862. A 2. §. feletti vita befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslat 2. §-át változatlanul, Zboray Miklós ellenindítványával szemben, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslat 2-ik §-át változatlanul elfogadta s Zboray Miklós ellenindítványát elvetette.

3863. A Ház ezután

a törvényjavaslat 3. és 4. szakaszát változatlanul elfogadta.

A törvényjavaslat ekként általánosságban és részleteiben is letárgyaltatván, elnök javaslatára

a Ház a törvényjavaslat harmadszori olvasását legközelebbi ülésének napirendjére kitűzi.

3864. Elnök ezután az ülést öt perczre felfüggesztette.

Szünet után elnök az ülést ujból megnyitotta.

Napirend szerint következett: »a duna–ipolyvölgyi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása.

Az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a Ház »a duna—ipolyvölgyi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem?«

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta változatlanul.

3865. A részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat czímét, 1., 2., 3., 4. szakaszát változatlanul elfogadta.

Ekként a törvényjavaslat általánosságban és részleteiben is letárgyaltatván, elnök javaslatára

a Ház annak harmadszori olvasását legközelebbi ülésének napirendjére rendelte kitűzni.

3866. Napirend szerint következett ezután »az országos ipartanácsról« szóló törvényjavaslat általánosságban való tárgyalása, a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint.

Az általános tárgyalás során Olay Lajos képviselő a következő ellenindítványt adta be:

»Jelen törvényjavaslat utasíttassék vissza a bizottságokhoz.«

Beadja: Olay Lajos.

Az általános tárgyalás befejeztetvén, elnök kijelenti, hogy a kérdést a javaslat általánosságban való elfogadására fogja feltenni, mit ha a Ház elfogad, Olay Lajos ellenindítványa elvetettnek tekintendő.

Elnök kérdi tehát a Házat: »elfogadja-e a Ház »az országos ipartanácsról« szóló törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul, igen vagy nem?«

A Ház »az országos ipartanácsról« szóló törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, a közgazdasági és pénzügyi bizottságok egyező javaslata szerint változatlanul elfogadta s igy Olay Lajos ellenindítványa elesik.

3867. A részletes tárgyalás során

a Ház a törvényjavaslat czímét, 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21. és 22-ik szakaszát a közgazdasági és pénzügyi bizottságok szövegezése szerint változatlanul elfogadta.

Ekként »az országos ipartanácsról« szóló törvényjavaslat általánosságban és részleteiben letárgyaltatván, elnök javaslatára

a Ház a törvényjavaslat harmadszori olvasását legközelebbi ülésének napirendjére rendelte kitűzni.

3868. Következett a gazdasági bizottság jelentése: »a képviselőház pénztárában levő pénztári felesleg hovaforditása, valamint a zárszámadásban nyilvántartott egyéb hátrálékok rendezése tárgyában.«

A Ház a gazdasági bizottság jelentését elfogadta.

3869. Napirend szerint tárgyalás alá került a gazdasági bizottság jelentése: »a képviselőház 1907. évi költségvetésének helyesbítéséről.«

A Ház a gazdasági bizottság jelentését elfogadta.

3870. Következett napirend szerint: a gazdasági bizottság jelentése, »a képviselőház 1907. évi márczius—október havi költségvetéséről.«

A Ház a gazdasági bizottság jelentését elfogadta.

3871. Napirend szerint következett: »az igazságügyi bizottság jelentése, »a kassai kir. főügyészség felterjesztése folytán, a büntetőtörvénykönyv 269. §-a értelmében adandó felhatalmazás tárgyában«.

A Ház a bizottság jelentését elfogadta s elhatározta, hogy a kassai kir. főügyésznek a bűnvádi eljárás megindítása czéljából a kért felhatalmazást megadja.

3872. Napirend szerint következett a kérvények 32-ik sorjegyzékének tárgyalása, és pedig:

Nagyváradon 1906. szeptember 16—17-én tartott III. országos szőlészeti és borászati kongresszus elnökségének kérvénye, a boritaladónak fokozatos leszállítása iránt.

Vonatkozással a kérvények 18-ik számú sorjegyzékére, a házszabályok 246. §-a értelmében a Ház tudomásul veszi.

3873. Nagyváradon 1906. szeptember hó 16—17-én tartott III. országos szőlészeti és borászati kongresszus elnökségének kérvénye, az 1893 : XXIII. bortörvény reviziója tárgyában.

Tekintettel a kérvények 18-ik számú sorjegyzékére, a házszabályok 246. §-a értelmében a Ház tudomásul veszi.

3874. A magyar bőriparosok országos egyesülete, a Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egylet, az Udvarhely vármegyei gazdasági egylet kérvényei, továbbá Zólyom vármegye felirata: a nyersbőrök sérülése által okozott értékcsökkenésből eredő bajoknak és káros hátrányoknak alkalmas törvényes intézkedések életbeléptetése által leendő megszüntetése iránt.

A Ház ezen kérvényeket s feliratot lehető figyelembevétel végett, kiadja a földmívelésügyi ministernek.

3875. Baranya vármegye közönségének felirata, a gazdasági munkások és cselédek helyzetének javítása végett.

Pártolással kiadja a Ház a földmívelésügyi ministernek.

3876. Szatmár, Esztergom, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs, Somogy, Csongrád és Heves vármegyék, Kolozsvár és Sopron sz. kir. városok közönségeinek feliratai, az állategészségügyi törvény a sertésvészre vonatkozó intézkedéseinek módosítása tárgyában.

A Ház e feliratokat a nemzetközi szerződések megkötésénél való figyelembevétel végett pártolással kiadja a földmívelésügyi ministernek.

3877. A Heves megyei gazdasági egylet és ó-budai gazdálkodók egylete, továbbá a Magyar bortermelők országos szövetkezete és a Bereg vármegyei gazdasági egylet kérvénye, az állami és községi boritaladónak leszállítása, illetve eltörlése tárgyában.

Miután a Ház a kérvények 18-ik számú sorjegyzékének tárgyalásánál már határozott, a házszabályok 246. §-a értelmében tudomásul veszi.

3878. Zemplén vármegye közönségének felirata, az 1876: XIII. törvényczikknek a mezőgazdasági cselédek szolgálatba állása iránt intézkedő részének érintetlenül hagyása végett.

A Ház kiadja a földmívelésügyi ministernek.

3879. Nagyváradon 1906. évi szeptember hó 16—17-én rendezett III. országos szőlészeti és borászati kongresszus elnökségének kérvénye, az 1896. évi V. törvényczikknek az agrár szőlőkölcsönökre vonatkozó rendelkezésének módosítása tárgyában.

Pártolással kiadja a Ház a földmívelésügyi ministernek.

3880. Tolna vármegye közönségének felirata, a Szerbiával esetleg megkötendő szerződésben állattenyésztési érdekeinknek megóvása iránt.

Vonatkozással a kérvények 12-ik számú sorjegyzékére, a házszabályok 246. §-a értelmében a Ház tudomásul veszi.

3881. Napirend szerint következett a kérvények 33-ik sorjegyzékének tárgyalása és pedig:

Ung, Zemplén, Szeben, Heves, Győr, Szilágy, Sáros, Liptó, Abauj-Torna, Bács-Bodrog, Alsó-Fehér, Udvarhely, Baranya,

Jász-Nagykun-Szolnok, Szepes, Szatmár, Hont, Torontál, Vas, Moson, Somogy, Arad, Pozsony, Trencsén, Hajdu, Zólyom, Csongrád, Fejér, Békés, Esztergom, Sopron, Csanád, Szabolcs, Turócz, Komárom, Borsod, Torda-Aranyos, Máramaros, Tolna, Szolnok-Doboka és Maros-Torda vármegyék, — Pozsony, Szeged, Kassa, Győr, Selmecz- és Bélabánya, Komárom, Szatmárnémeti, Székesfehérvár, Kolozsvár, Nagyvárad, Zombor, Sopron, Debreczen és Pécs sz. kir. városok, végre Kecskemét, Hódmezővásárhely és Baja th. városok közönségeinek feliratai, az egyesülési és gyülekezési jog szabályozása iránt.

Ezen kérvények tárgyalása során Mezőfi Vilmos képviselő a következő határozati javaslatot nyujtotta be:

»A képviselőház utasítja a kormányt, hogy az 1907. évi őszi ülésszakban törvényjavaslatot terjesszen elő, a mely szabályozza és biztosítsa az egyesülés és gyülekezés jogát.«

Mezőfi Vilmos.

Az idő előrehaladott volta miatt

a Ház ezen kérvények tárgyalását félbeszakította.

3882. Mielőtt a Ház Olay Lajos sürgős interpellatiójának meghallgatására áttért volna, az elnök javaslatára

elhatározta, hogy legközelebbi ülését 1907. évi julius hó 10-én délelőtt 10 órakor tartja, ennek napirendjére a következő tárgyakat tűzi ki:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása;
3. »a borsavölgyi gazdasági vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;
4. »a duna-ipolyvölgyi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;
5. »az országos ipartanácsról« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása;
6. »a határszéli községek ipari és kereskedelmi üzleteire vonatkozó kivételes vasárnapi munkaszüneti szabályoknak Petrozsény, Vulkány és Lupény, — Hunyad vármegyei határszéli községek területére nézve történt hatályon kivül helyezéséről« szóló kereskedelemügyi ministeri jelentés;
7. a kereskedelemügyi minister jelentése: »Fiume város és Susák község vasárnapi munkaszünete tárgyában«;
8. a mentelmi bizottság jelentése, Keller István orsz. képviselő mentelmi ügyében;
9. a kérvények 33-ik sorjegyzékének folytatólagos tárgyalása;
10. a kérvények 34. sorjegyzéke;
11. a kérvények 35. sorjegyzéke;
12. a kérvények 36. sorjegyzéke;
13. a kérvények 37. sorjegyzéke;
14. a kérvények 38. sorjegyzéke;
15. a kérvények 39. sorjegyzéke;
16. a kérvények 40. sorjegyzéke;
17. a kérvények 41. sorjegyzéke;

18. a kérvények 42. sorjegyzéke;
19. a kérvények 43. sorjegyzéke;
20. a kérvények 44. sorjegyzékéből azok, a melyek még eddig le nem tárgyaltattak.

3883. Ezután Olay Lajos terjesztette elő sürgős interpellatióját a belügyministerhez: »Budapest székesfővárosnál elkövetett visszaélések megvizsgálása, orvoslása, az újabbi készülő esetleges visszaélések megakadályozása tárgyában«.

Az interpellatió kiadatik a belügyministernek

Elnök ezután

az ülést berekesztette.

Az 1907. évi julius hó 10-én tartott

195. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***

3884. Elnök megnyitja az ülést. Felolvastatott a mult ülés jegyzőkönyvének még nem hitelesített része,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

3885. Elnök bemutatja:

Zemplén vármegye közönségének kétrendbeli feliratát, Dalmáczia visszacsatolása iránt és az egy-gyermekrendszer ellen;

Bars vármegye közönségének feliratát, a fokozatos adórendszer érdekében;

Sáros vármegye közönségének feliratát, egységes magyar ipari védőjegy végett;

Esztergom vármegye közönségének feliratát, a közigazgatás reformja tárgyában.

Előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

3886. Napirend szerint következett az indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása.

Thorotzkai Miklós gróf jegyző jelenti, hogy sem az indítvány-, sem az interpellatiós könyvben újabb bejegyzés nincs; azonban Szmrecsányi György képviselő »az árvavármegyei Jablonka községben Szkicsák Ferencz által alapított bank visszaélései tárgyában« az igazságügyi és belügyministerekhez intézett interpellatiójának előterjesztésére halasztást kapott, a legutóbbi interpellatiós napon.

Elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy az interpellatió meghallgatására $^1/_2$ 2 órakor tér át, — ha azonban a napirend tárgyaival előbb végezne, nyomban áttér az interpellatiók meghallgatására.

3887. Napirend szerint következett ezután »a borsavölgyi gazdasági vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat fölolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3888. Napirend szerint következett »a duna-ipolyvölgyi helyi érdekű vasut engedélyezéséről« szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat fölolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

3889. Napirend szerint következett »az országos ipartanácsról« szóló törvényjavaslatnak harmadszori olvasása.

A törvényjavaslat fölolvastatván, az elnök fölteszi a kérdést: »elfogadja-e a Ház harmadszori olvasásban az említett törvényjavaslatot, igen vagy nem?«

A föltett kérdés felett megejtett egyszerű szavazás eredményéhez képest az elnök kijelenti, hogy a Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja s azt tárgyalás és szives hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetni rendeli.

Ezen jegyzőkönyvnek a most harmadszori olvasásban elfogadott három törvényjavaslatra vonatkozó része felolvastatván,

a Ház azt észrevétel nélkül hitelesítette.

3890. Napirend szerint következett: a közgazdasági és munkásügyi bizottságok jelentései, a kereskedelemügyi ministernek »a határszéli községek ipari és kereskedelmi üzleteire vonatkozó kivételes vasárnapi munkaszüneti szabályoknak Petrozsény, Vulkán és Lupény hunyadvármegyei határszéli községek területére nézve történt hatályon kivül helyezéséről« szóló jelentése felől.

A Ház a jelentést tudomásul veszi s hasonló czélból a főrendiházhoz átküldi.

3891. Napirend szerint következett: a munkásügyi és közgazdasági bizottságok jelentései, a kereskedelemügyi minister jelentése felől, »Fiume város és Susák község vasárnapi munkaszünete tárgyában.«

A Ház a jelentést tudomásul veszi és hasonló czélból a főrendiházhoz átküldi.

3892. Napirend szerint következett: »a mentelmi bizottság jelentése, Keller István képviselő mentelmi ügyében.«

A Ház Keller István mentelmi jogát ezen ügyben felfüggesztette.

3893. Napirend szerint következett a kérvények 33-ik sorjegyzékének folytatólagos tárgyalása és pedig: Ung, Zemplén, Szeben, Heves, Győr, Szilágy, Sáros, Liptó, Abauj-Torna, Bács-Bodrog, Alsó-Fehér, Udvarhely, Baranya, Jász-Nagykun-Szolnok, Szepes, Szatmár, Hont, Torontál, Vas, Moson, Somogy, Arad, Pozsony, Trencsén, Hajdu, Zólyom, Csongrád, Fejér, Békés, Esztergom, Sopron, Csanád, Szabolcs, Turócz, Komárom, Borsod, Torda-Aranyos, Máramaros, Tolna, Szolnok-Doboka és Maros-Torda vármegyék, Pozsony, Szeged, Kassa, Győr, Selmecz- és Bélabánya, Komárom, Szatmárnémeti, Székesfehérvár, Kolozsvár, Nagyvárad, Zombor, Sopron, Debreczen és Pécs sz. kir. városok, végre Kecskemét, Hódmezővásárhely és Baja thj. város közönségeinek feliratai az egyesülési és gyülekezési jog szabályozása iránt.

A tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a Ház a kérvényi bizottság javaslatát, Mezőfi Vilmos indítványával szemben?«

A Ház a kérvényi bizottság javaslatát elfogadta s ezen feliratokat pártolással és azzal adja ki a belügyministernek, miszerint e tárgyban törvényjavaslatnak mielőbbi előterjesztését kivánatosnak tartja; Mezőfi Vilmos határozati javaslatát pedig elvetette.

3894. Budapest székesfőváros közönségének felirata, a fővárosi m. kir. államrendőrség költségeihez való hozzájárulás alól leendő felmentés iránt.

E feliratot a Ház pártolással kiadja a belügyministernek.

3895. Budapest székesfőváros közönségének felirata, a csoportok által elkövetett rombolások és lopások folytán okozott vagyoni károknak a köz által leendő megtérítését tárgyaló törvény alkotása végett.

A Ház pártolással kiadja a belügyi és igazságügyi ministereknek.

3896. Budapest székesfőváros közönségének felirata, a fővárosi rendőrség személyzete több tagjának vidéki szolgálata tárgyában.

A Ház rosszalja a volt belügyministernek azt az eljárását, hogy a fővárosi államrendőrség közegeit önálló, törvényhatósági jellegű rendőrséggel biró városokba, nem bűnnyomozás, de politikai mozgalom elfojtása végett küldte ki; miért is az eljárt közegekkel szemben felhozot vádaknak megvizsgálása végett, a feliratot a belügyministernek adja ki.

3897. Budapest székesfőváros közönségének felirata, a székesfőváros törvényhatósági és közigazgatási szervezetének refor-

málása, illetve az 1872. évi XXXVI. t.-czikk megfelelő módosítása iránt.

Pártolással a Ház kiadja a belügyministernek.

3898. Budapest székesfőváros közönségének felirata, az állami fogyasztási adók fokozatos megszüntetése tárgyában.

A Ház a feliratot pártolással kiadja a pénzügyministernek.

3899. Az ujságirók országos szervezetének kérvénye, a katonai büntető-törvénykönyv reviziója és a kassai katonai affaire tetteseinek szigorú megbüntetése végett.

A kérvényt a Ház kiadja a honvédelmi ministernek.

3900. A budapesti ügyvédi kamara kérvénye, a védelem jogán ejtett sérelem tárgyában.

A Ház a kérvényt kiadja az igazságügyministernek.

3901. Lamos Antal erzsébetfalvai lakos kérvénye, hagyatéki ügyének rendezése iránt.

A kérvényt kiadja a Ház az igazságügyministernek.

3902. Napirend szerint következett a 34-ik sorjegyzékbe foglalt feliratok és kérvények tárgyalása, és pedig:

Hódmezővásárhely, Szeged és Szabadka városok feliratai, a kivételes tényleges szolgálatot teljesítő póttartalékosok szabadságolása tárgyában.

Miután e feliratokban foglaltak jelenleg tárgytalanok, a Ház azokat az irattárba helyezni rendelte.

3903. Pruszkai r. kath. esperesi kerület kérvénye, a lelkészi congrua-rendezés mielőbbi foganatosítása iránt.

A Ház e kérvényt pártolólag kiadja a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

3904. Borsod, Baranya, Temes, Esztergom, Csanád, Tolna, Somogy, Torda-Aranyos, Zólyom, Vas, Szatmár, Nógrád, Liptó, Heves, Zemplén, Hont, Bihar, Udvarhely, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Pozsony, Alsófehér és Győr vármegyék, továbbá Arad, Komárom, Kassa, Sopron, Zombor, Pozsony, Székesfehérvár, Győr, Hódmezővásárhely, Szeged, Kolozsvár, Szabadka és Debreczen városok feliratai, a bécsi cs. és kir. katonai földrajzi intézet kettéválasztása, illetve m. kir. katonai földrajzi intézet fölállítása iránt.

A Ház e feliratokat a házszabályok 246. §-a értelmében tudomásul veszi.

3905. Ezután következett a 35-ik sorjegyzékben foglalt feliratok és kérvények tárgyalása, és pedig:

Arad és Szeged sz. kir. és Hódmezővásárhely thj. város feliratai, a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városokra, valamint a községekre vonatkozó összes tör-

ványeknek olyan átdolgozását kérik, a melyek a modern kor politikai és sociális igényeinek megfeleljenek.

E feliratok pártolóan kiadatnak a belügyministernek.

3906. Pánczél Károly és társai fogarasvármegyei lakosok kérvénye, melyben Bausznern Guido főispán felmentését kérik.

A Ház e kérvényt irattárba helyezni rendelte.

3907. Debreczen sz. kir. város felirata, az önálló vámterület és önálló jegybank létesítése tárgyában.

A külön vámterületre vonatkozó kérelmet a házszabályok 246. §-a alapján a Ház tudomásul veszi; egyébként pártolóan kiadja a kormánynak.

3908. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye felirata, a rendezett tanácsú városok és községek életfogytiglan alkalmazott segéd- és kezelő személyzetének nyugdíjügye szabályozása tárgyában.

A Ház e feliratot pártolóan adja ki a kormánynak.

3909. Makó város kérvénye, a progressiv adórendszer behozatala és a kisbirtok védelme tárgyában.

A progressiv adórendszerre vonatkozó kérelmet a házszabályok 246. §-a alapján a Ház tudomásul veszi; egyébként a kérvényt pártolóan adja ki a kormánynak.

3910. Békés vármegye felirata, a birósági végrehajtói intézmény államositása tárgyában.

A Ház e feliratot pártolóan adja ki az igazságügyministernek.

3911. Békés vármegye felirata, melyben kéri, hogy a Hódmezővásárhely által kért törvényszék ne szerveztessék olyan módon, hogy az orosházai járásbiróság területe a gyulai törvényszéktől elszakíttassék.

A Ház e feliratot kiadja az igazságügyministernek.

3912. Győr és Szatmárnémeti sz. kir. városok feliratai, az előfogati intézménynek új, törvényi szabályozása iránt.

A Ház e feliratokat pártolóan adja ki a kormánynak.

3913. A »Magyar Mérnök- és Építész-Egylet« kérvénye az iránt, hogy az állami vasgyárak a vaskartellből kilépjenek, vagy hogy a kartellen belül a vasárak méltányosan szabályoztassanak és hogy az állami vasművek a kereskedelemügyi ministerium hatáskörébe utaltassanak.

A Ház e kérvényt azzal adja ki a kormánynak, hogy az abban panaszolt, a belföldi ipart állítólag a külföldinek előnyére ért sérelmek megvizsgálása és orvoslása kivánatos.

3914. A magyar állami altisztek és szolgák országos nyugdíjpótló és segélyző egyesületének kérvénye, szolgálati viszonyainak megjavítása és illetményeik szabályozása iránt.

A Ház e kérvényt pártolóan kiadja a kormánynak.

3915. A sepsibükszádi megváltásra kötelezett birtokosság kérvénye, az általa birt ingatlanoknak a volt úrbéresekéhez hasonló módon való állami megváltása iránt.

A kérvényi bizottság azt javasolja, hogy a kérvény egyszerűen adassék ki a kormánynak.

Tárgyalás közben Nagy György a következő indítványt nyujtotta be:

»*Inditvány a kérvények 35-ik sorjegyzékének 15—16. pontjához: Indítványozom, hogy a sepsibükszádi megváltásra kötelezett birtokosság azon kérése, melyben az általa birt ingatlanoknak a volt úrbéresekéhez hasonló módon való állami megváltását kéri, pártolással adassék ki a m. kir. ministeriumnak.*« Beterjeszti: Nagy György.

A tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a Ház a kérvényi bizottság javaslatát, Nagy György indítványával szemben, igen vagy nem?«

A Ház a kérvényi bizottság javaslatát nem fogadja el, hanem elfogadja Nagy György indítványát s ennek folytán a kérvény pártolással adatik ki a kormánynak.

3916. Alsófehér vármegye és Győr sz. kir. város feliratai az iránt, hogy bizonyító erő csak magyar üzleti könyveknek tulajdoníttassék és csak magyar czégek legyenek a törvényszéknél bejegyezhetők.

A Ház e feliratoknak az üzleti könyvek bizonyító erejére vonatkozó részét a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi; egyébként a feliratokat pártolóan kiadja a kormánynak.

3917. Esztergom, Ugocsa és Bihar vármegyék, továbbá Sopron, Szatmárnémeti, Szeged és Pozsony sz. kir. városok s végül Budapest székesfőváros feliratai, a progressiv adórendszer behozatala, illetve minden törvényhatóságban külön adófelszólamlási bizottság létesítése, végül a reáladóknak községi czélokra való átengedése iránt.

A Ház e feliratoknak a progressiv adórendszerre vonatkozó részét a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi; egyébként a feliratokat figyelembevétel végett kiadja a pénzügyministernek.

3918. Debreczen sz. kir. város felirata, az alkotmánybiztosítékoknak és a vármegyei önkormányzat megerősítésének sürgős létesítése iránt.

A Ház e feliratot a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3919. Zólyom vármegye felirata, sztrájk esetén a katonaságnak aratási munkákra való átengedése iránt.

A Ház e feliratot a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3920. Ugocsa és Szabolcs vármegyék feliratai az iránt, hogy a harmadik egyetem Debreczenben állíttassék fel.

A Ház e feliratokat a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3921. Versecz thj. és Zombor sz. kir. város feliratai, a városi tisztviselők fizetésének állami segély által való rendezése iránt.

A Ház e feliratokat a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3922. Esztergom vármegye felirata, a vármegyei tisztviselőknek titkos szavazással való választása iránt.

A Ház e feliratot a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3923. Kassa sz. kir. város felirata, az 1848/49-es honvédek és özvegyeik nyugdíjának fölemelése iránt.

A Ház e feliratot a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3924. Győr sz. kir. város felirata, a pénzintézeti tőkéknek községi megadóztatása iránt.

A Ház e feliratot a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3925. Hódmezővásárhely thj., Komárom, Kassa és Zombor sz. kir. városok feliratai, külön városi törvény alkotása és az állami közigazgatás közvetítésével járó költségek megtérítése iránt.

A Ház e feliratokat a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3926. Alsófehér, Ung, Jász-Nagykún-Szolnok, Szabolcs, Abauj-Torna, Zólyom, Békés és Baranya vármegyék, továbbá Komárom, Kassa, Szabadka és Zombor sz. kir. és Pancsova thj. városok feliratai a hadügyi költségek további emelése ellen.

A Ház e feliratokat a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3927. Alsófehér, Esztergom, Ung, Heves, Zólyom és Békés vármegyék, továbbá Győr és Szatmárnémeti sz. kir. és Hódmezővásárhely thj. városok feliratai, a czukorkartell megszüntetése és a czukortermelési adó leszállítása iránt.

A Ház e feliratokat a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3928. Pécs sz. kir. város felirata, magyar katonai földrajzi intézet fölállítása iránt.

A Ház e feliratot a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3929. Moson, Pozsony és Hont vármegyék, továbbá Pécs és Nagyvárad sz. kir. városok feliratai, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használatának elrendelése iránt.

A Ház e feliratokat a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3930. Ezután következett a 36-ik sorjegyzékben foglalt feliratok és kérvények tárgyalása és pedig:

a Magánmérnökök Országos Szövetségének kérvénye az iránt, hogy az állami vasgyárak a vaskartellből kilépjenek és hogy a kartellek általában elvi határozattal korlátoztassanak.

A Ház e kérvényt az állami vasgyárakra és vaskartellre vonatkozó részében a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi. Egyébként a kérvényt figyelembevétel végett kiadja a kereskedelemügyi ministernek.

3931. A verseczi szerb polgárok gyülésének kérvénye, a tanítók helyzetéről szóló javaslatok módosítása, s az általános választójognak, a kerületeknek új, a nemzetiségi alap szerinti felosztása iránt.

A Ház e kérvénynek az általános választójogra vonatkozó részét, továbbá a már elfogadott tanítói javaslatokra vonatkozó részét a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi. Egyébként a kérvényt a kormánynak kiadja.

3932. A verseczi németajkú polgárok gyülésének kérvénye, a felekezeti és községi népiskolai tanítókról szóló javaslat el nem fogadása iránt. Továbbá sérelmesnek találja a kormány késedelmes eljárását az általános választójog kérdésében.

A Ház e kérvénynek a tanítói javaslatra vonatkozó részét a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi. Egyébként a kérvényt kiadja a belügyministernek.

3933. Jász-Nagykún-Szolnok, Háromszék és Udvarhely vármegyék, továbbá Zombor, Szeged és Sopron sz. kir. városok feliratai, végül a karczagi ipartestület kérvénye, az Ausztriával való kiegyezés tárgyában az önálló vámterülethez és jegybankhoz való ragaszkodásra, a quota fel nem emelésére és egyben az alkotmánybiztosítékok létesítésére kérik utasítani a kormányt.

A Ház e feliratokat és kérvényt az önálló vámterület és az alkotmánybiztosítékok tekintetében a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi. Egyébként pártolóan kiadja a kormánynak.

3934. Abauj-Torna vármegye felirata, melyben kéri a parlament védelmét alkotmányellenes feloszlatás és elnapolás lehetősége ellen. Kéri a birói és ügyészi függetlenség megerősítését, a m. kir. csendőrségnek a polgári büntetőtörvény alá való rendelését, végül az alkotmánybiztosítékok megvalósítását.

A Ház a feliratban foglalt alkotmánybiztosítékok iránti kérelmet a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi. Egyébként a m. kir. csendőrségre vonatkozó kérelem tekintetében kiadja a honvédelmi ministernek, a parlamenti és igazságügyi reformokra nézve pedig pártolóan adja ki a kormánynak.

3935. Karczag város felirata, a »Kún törvényszéknek« Karczagon való visszaállítása iránt.

A Ház e feliratot kiadja az igazságügyi ministernek.

3936. Szeged sz. kir. város felirata, az 1896 : XXIII. t.-cz. által megállapított házadómentességnek tiz évre való meghosszabbítása iránt.

A Ház e feliratot kiadja a pénzügyministernek.

3937. Az államosított vármegyei számvevőségi és pénztári tisztviselők kétrendbeli emlékirata, az állami szolgálatba való átvétel által okozott sérelmeik orvoslása iránt.

Kiadatnak a pénzügyministernek.

3938. Győr sz. kir. város felirata, melyben a hitbizományi intézmény korlátozását, az elidegenítési tilalomnak az állammal szemben való megszüntetését, nagy haszonbérletek egyes személyek kezében való egyesítésének korlátozását, állami elővásárlási jog megállapítását, a parczellázásnak állami vagy állami felügyelet alatti üzletté tételét, vagyontalanoknak is juttató telepítési actió megindítását, nagyobb arányú és progressiv örökösödési illeték megállapítását kéri.

A Ház e feliratot pártolással, figyelembevétel végett azzal adja ki a kormánynak, hogy a földmívelésre hivatott magyar népnek földhöz, vagy legalább is bérletekhez való juttatását úgy is mint sociálpolitikai, de úgy is mint nemzetfőntartó és a kivándorlást korlátozó intézkedést, sürgősnek és kivánatosnak tartja.

3939. Veszprém, Szatmár és Szabolcs vármegyék feliratai, melyekben a kivándorlás korlátozására kérnek intézkedéseket.

A Ház e feliratokat azzal adja ki a kormánynak, hogy a kivándorlás csökkentésére irányuló intézkedés sürgősen szükséges.

3940. Hódmezővásárhely thj. város felirata, melyben kéri a vadászati törvény módosítását a kisbirtokosok érdekeinek figyelembevételével.

Kiadatik a földmívelésügyi ministernek.

3941. Szilágy vármegye felirata, az idegen nyelvű czégfeliratoknak teljes eltiltása vagy külön megadóztatása iránt.

Kiadatik a kereskedelemügyi ministernek.

3942. A Liptó vármegyei gazdasági egyesület úgy is mint mezőgazdasági szakbizottság kérvénye az iránt, hogy az ország juhturó- és tehénsajt-termelő vidékekre fölosztassék, hogy a »liptói« néven forgalomba kerülő más vidéki sajtnak vagy turónak ilyetén forgalombahozatala büntettessék.

Kiadatik a földmívelésügyi ministernek.

3943. A városi adóhivatali és számvevőségi tisztviselők és a győri pénzügyi fogalmazási tisztviselők kérvénye az iránt, hogy helyzetük javítása állami segély, illetve törvényhozási intézkedés útján történjék.

Pártolóan kiadatnak a kormánynak.

3944. A »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete« kérvénye, a mesterséges borkészítést tiltó törvény alkotása, különösen tekintettel az Ausztriával való viszonyunkra, a származás oltalmának és a tokaji bor védelmének szempontját emelve ki.

Figyelembevétel végett kiadatik a kormánynak.

3945. Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Krassó-Szörény, Bars, Komárom, Pozsony, Udvarhely, Jász-Nagykún-Szolnok, Szeben, Szepes, Szabolcs, Szilágy, Heves, Tolna, Sopron, Vas, Borsod, Gömör-Kishont, Ung, Csik, Hont, Somogy, Moson, Kisküküllő, Baranya, Nógrád, Hajdu, Veszprém, Árva, Kolozs, Abauj-Torna, Fejér, Gömör-Kishont, Csanád, Esztergom, Vas, Zemplén, Zólyom, Békés, Kolozs, Alsófehér és Bács-Bodrog vármegyék, továbbá Pécs sz. kir. és Baja th. városok feliratai, az 1902 : III. t.-cz. hatályon kivül helyezése és a vármegyei pénztárak és számvevőségek visszaállítása iránt.

A Ház e feliratokat pártolólag kiadja a kormánynak.

3946. Sáros vármegyének felirata, melyben kéri az alispán korlátlan utalványozási jogának visszaállítását.

Kiadatik a kormánynak.

3947. Baja thj. és Szabadka sz. kir. városok feliratai, a czukorsurtaxe és a czukorkartellek ellen, illetve a czukorárak mérsékléseért.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3948. Budapest székesfőváros felirata, az elbocsátott katonák támogatása iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetett.

3949. Szepes vármegye felirata, a magyar czégfeliratok kötelező használata iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetett.

3950. Szabadka sz. kir. város felirata, a vármegyei autonomia megerősítése iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetett.

3951. Bereg és Ugocsa vármegyék feliratai, a 48/49-es honvédek és özvegyeik nyugdíjának fölemelése iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3952. Abauj-Torna, Baranya, Háromszék, Szepes és Udvarhely vármegyék feliratai, a katonaságnak aratómunkára való átengedése iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3953. Udvarhely, Szepes és Háromszék vármegyék, továbbá Baja thj., Szabadka és Zombor sz. kir. városok feliratai, az általános adóreform és a fokozatos adórendszer iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3954. Győr sz. kir. város felirata, a fokozatos adórendszer és a reáladóknak községi czélokra való átengedése iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetett.

3955. Bács-Bodrog és Háromszék vármegyék, továbbá Szabadka sz. kir. város feliratai, az állategészségügyi törvény módosítása iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3956. A szepsibükszádi megváltásra kötelezett birtokosok kérvénye, váltságösszegüknek állami törlesztése iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetett.

3957. Szepes vármegye, Baja thj. és Pécs sz. kir. városok feliratai, a hadügyi költségek további emelése ellen.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3958. Budapest székesfőváros felirata, a sajtószabadságnak törvény által leendő biztosítása iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetett.

3959. Napirend szerint következett a 37-ik sorjegyzékben foglalt feliratok és kérvények tárgyalása, és pedig:

Csanád, Vas, Somogy, Győr, Veszprém, Tolna, Pozsony, Esztergom, Trencsén, Szabolcs, Csik, Szilágy, Szolnok-Doboka, Csongrád, Torontál, Komárom, Ung, Hunyad, Nógrád, Zólyom, Torda-Aranyos, Békés, Nyitra, Marostorda, Sopron, Kolozs, Borsod, Szatmár, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Árva, Háromszék, Heves, Bars, Abauj-Torna, Kisküküllő, Sáros, Bihar, Zemplén, Szepes, Baranya, Máramaros, Hont, Jász-Nagykun-Szolnok, Udvarhely, Arad és Bereg vármegyék, továbbá Jászberény, Makó, Zalaegerszeg, Sátoraljaujhely, Lőcse, Abrudbánya, Zilah, Túrkeve, Bártfa, Pápa, Gölniczbánya, Torda, Kiskunfélegyháza, Czegléd, Gyula, Máramarossziget, Baja, Szeged, Komárom, Arad, Nagyvárad, Budapest székesfőváros kétrendbeli, Marosvásárhely, Debreczen, Kolozsvár, Székesfehérvár, Szatmárnémeti, Szabadka, Kecskemét, Pozsony, Hódmezővásárhely. Pancsova, Zombor, Pécs, Kassa, Győr, Zenta és Hódmezővásárhely városok feliratai, végre a kolozsvári márczius 15-iki bizottság, a dettai polgári olvasóegylet és a jászkiséri népgyülés kérvénye: 1848. márczius 15-ének nemzeti ünneppé nyilvánítása iránt.

A Ház e feliratokat és kérvényeket pártolóan kiadja a kormánynak.

3960. A debreczeni gazdasági egyesület kérvénye, a munkásbajok orvoslása iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetik.

3961. Szabolcs vármegye felirata, a progressiv adó behozatala iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetik.

3962. Békés és Nyitra vármegyék, továbbá Nagyvárad sz. kir. város feliratai, a sajtóügyi felelősség tárgyában.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3963. Bars és Csongrád vármegyék feliratai, a honvédség magyar jellegű egyenruhájának visszaállítása iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3964. Temes, Baranya, Zólyom, Moson, Alsófehér, Bihar és Szepes vármegyék, továbbá Nagyvárad és Pécs városok feliratai, az 1848/49-es honvédek nyugdíjának felemelése, özvegyeiknek nyugdíj-jogosultsága tárgyában.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3965. Nyitra vármegye felirata, a magyar nyelvű czégfeliratok kötelező használása tárgyában.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3966. Koncz Ödön plébános és társai kérvénye, a vasárnapi munkaszünetnek a pálinkamérésekre leendő kiterjesztése iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetett.

3967. Beregszász, Gyöngyös, Hajdunánás, Kaposvár, Szatmárnémeti, Karánsebes, Székesfehérvár, Komárom, Léva, Abrudbánya, Győr, Dés, Szabadka, Kézdivásárhely, Kassa és Bártfa városok feliratai, az 1886 : XXII. t.-cz. 16. §-ának módosítása tárgyában.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3968. Barossházai esperesi kerület papságának kétrendbeli kérvénye, a congrua és autonomia rendezése tárgyában.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3969. Háromszék, Fejér, Hont, Szilágy és Ung vármegyék feliratai, a vagyontalan katonák állami segélyezése iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3970. Ung vármegye felirata, a fővárosi áll. rendőrség tagjainak más törvényhatóság területére való kirendelése ellen.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetett.

3971. Az ipartestületek országos szövetségének kérvénye, az 1884 : XVII. t.-cz. revisiója tárgyában.

A Ház e kérvényt pártolólag kiadja a kormánynak.

3972. A hajduböszörményi függetlenségi és 48-as párt és Hajdu Jeremiás kérvénye, a két évi katonai szolgálat behozatala iránt.

A Ház e kérvényeket a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vette.

3973. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye felirata, a harmadik egyetemnek Debreczenben leendő felállítása iránt;

Békés vármegye felirata, a harmadik egyetemnek Szegeden leendő felállítása iránt; és

Abauj-Torna és Ung vármegyék feliratai, a harmadik egyetemnek Kassán leendő felállítása iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétettek.

3974. A zalamegyei gazdasági egyesület kérvénye, a kivándorlás korlátozása és a zúgsajtó megrendszabályozása iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetett.

3975. Molnár Károly ny. máv. felügyelő kérvénye, az 1904. évi 50.924. sz. ker. min. rendelet által szenvedett sérelme orvoslása iránt.

A Ház a kérvényt kiadja a kereskedelemügyi ministernek.

3976. Özv. Mattyasovszky Jánosné kérvénye, nyugdíj megjavítása iránt.

Pártolóan kiadatik a vallás- és közoktatásügyi ministernek.

3977. Ugocsa vármegye felirata, a Tisza-folyó felső szakaszának szabályozása tárgyában;

Marosillye község kérvénye, 30.000 korona államkölcsön elengedése iránt; és

Marosillye község kérvénye, a Maros-folyó hajózhatóvá tétele tárgyában.

Pártolással kiadatnak a földmívelésügyi ministernek.

3978. Czvincsek János és társai kérvénye, a Vág-folyó jobb partján Puchótól—Budatinig országút kiépítése iránt;

Szabolcs vármegye felirata, a Duna—Tisza-csatornának szolnoki torkolattal leendő építése iránt.

Kiadatnak a kereskedelemügyi ministernek.

3979. A »Szabad-Lyceum« és »Erzsébet Népakadémia« elnökségeinek kérvényei, a koronázás 40 éves évfordulójának megörökítésére egy Népház emelése iránt;

Háromszék és Zólyom vármegyék feliratai, Árpád fejedelem emlékének megörökítése iránt.

Pártolóan kiadatnak a kormánynak.

3980. Selmecz- és Bélabánya sz. kir. város felirata, a kirendelt karhatalom költségeinek megtérítése tárgyában.

Pártolóan kiadatik a kormánynak.

3981. Nagyvárad sz. kir. város felirata, melyben tiltakozik az ellen, hogy Nagykárolyban törvényszék felállíttassék.

Kiadatik az igazságügyministernek.

3982. Zemplén vármegye felirata, a birósági végrehajtói állás államosítása iránt;

Jászberény város felirata, a volt jászberényi törvényszék visszaállítása iránt.

Pártolóan kiadatnak az igazságügyi ministernek.

3983. A szegedi ügyvédi kamara kérvénye, a jogvédelem szabadsága érdekében a nyomozó hatóságnak a közigazgatási hatóságtól való teljes függetlenítése iránt, és az iránt, hogy dr. Halmai Elemér ügyvéd előzetes letartóztatása miatt a képviselőház megtorló intézkedéseket tegyen.

A Ház e kérvényt pártolóan kiadja az igazságügyi ministernek; a kérelem második része tárgytalan, miután a panaszlott rendőrtisztviselő időközben elhalt.

3984. Napirend szerint következett a kérvények 38-ik sorjegyzékének tárgyalása, és pedig:

Az állami altisztek és szolgák sorába tartozó alkalmazottak összességének emlékirata és kérvénye, javadalmazásuk egyöntetű rendszeres megállapítása, kinevezési és előléptetési viszonyaik kedvezőbbé tétele, a nyugdíjtörvény módosítása és a szolgálati pragmatika törvényhozási megalkotása iránt.

Pártolással a Ház kiadja a kormánynak.

3985. Az állam polgári szolgálatába közvetlenül átlépett katonai altisztek összességének kérvénye, az 1873 : II. t.-cz. módosítása, kiegészítése, a kinevezési és előléptetési viszonyok orvoslása tárgyában.

A Ház a kérvényt pártolóan kiadja a kormánynak.

3986. A kir. börtönök, fegyházak és fogházaknál alkalmazott őrszemélyzet kérvénye, szolgálati viszonyaik orvoslása végett.

A kérvényt a Ház kiadja az igazságügyministernek.

3987. A balassagyarmati kir. törvényszéki hivatalszolgák, altisztek és fogházőrök kérvénye, fizetési és előléptetési viszonyaik rendezése és az altiszti állás rendszeresítése iránt.

A Ház a kérvényt kiadja az igazságügyministernek.

3988. A lugosi, pozsonyi, dési, tordai, edelényi, zilahi, beregszászi, beszterczebányai, dévai, egri, brassói, aranyosmaróthi, mezőkövesdi, beszterczei, nyitrai, segesvári, mezőcsáthi, rózsahegyi, eperjes és vidéki, miskolczi, komáromi, szekszárdi, nagyszőllősi, soproni, nagybecskereki, az árvamegyei, a szegedi, dicsőszentmártoni, tordai, lugosi, komáromi és ipolysági államhivatalok hivatalszolgáinak kérvényei, fizetési és előléptetési viszonyaik rendezése és az altiszti állás rendszeresítése iránt.

A Ház a kérvényeket pártolással kiadja a kormánynak.

3989. Az ungvári m. kir. pénzügyigazgatóság kezelő-személyzetének kérvénye, a IX., illetve X. fizetési fokozatba való soroztatásuk iránt.

A kérvényt a Ház pártolással kiadja a pénzügyministernek.

3990. Az állami altisztek és szolgák sorába tartozó összes alkalmazottak kérvénye, a drágasági pótlék folyósítása végett.

A Ház kiadja a kormánynak.

3991. A makói és szekszárdi pénzügyi tisztviselők kérvényei, a IX., illetve X. fizetési fokozatba való soroztatásuk iránt.

A kérvényeket a Ház pártolással kiadja a pénzügyministernek.

3992. A szombathelyi fogházőrség kérvénye, a nyugdíjtörvény módosítása, fizetés- és lakbér-ügyük rendezése tárgyában.

Pártolással kiadja a Ház a kormánynak.

3993. Az országos segédtelekkönyvvezetői kar kérvénye, czímük törlése, anyagi helyzetük javítása és személyi pótlékuk újabb rangsorozás szerinti utalványozása tárgyában.

Pártolással kiadatik az igazságügyministernek.

3994. Torontál-, Nyitra- és Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye Gazdasági Egyesületeinek kérvénye, a czukor-surtaxe 6 koronában való megállapítása iránt.

A házszabályok 246. §-ára való tekintettel, a Ház e kérvényeket tudomásul veszi.

3995. Napirend szerint következett a kérvények 39-ik sorjegyzékének tárgyalása, és pedig:

Abauj-Torna, Hajdu, Ung, Háromszék, Moson, Fejér, Hont, Árva, Zala, Győr, Csik vármegyék és Hódmezővásárhely thj. város közönségeinek feliratai, melyekben a közigazgatási biróság hatáskörébe a vármegyei autonomia hatásos védelmét bevenni és az 1896. évi XXVI. t.-cz. 131. §-ában említett, a hatásköri összeütközések fölött dönteni hivatott biróságot sürgősen szervezni és a közigazgatási biróságot függetleníteni kérik.

Miután a Ház ily tárgyú kérvények fölött már határozott, a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul veszi.

3996. Nógrád vármegye közönségének felirata, melyben a törvénytelen kormány honvédelmi ügyvivőjének azt a rendeletét, melylyel a csendőrségi karhatalom kirendelésére jogosíttatott a főispán is: megsemmisíteni kéri és hasonló eljárásnak meggátlása czéljából törvényhozási intézkedést sürget.

A házszabályok 246. §-a alapján a Ház tudomásul veszi.

3997. A Hajdu, Szolnok-Doboka és rva vármegyék 2—2 rendbeli, és Komárom vármegye egyrendbeli felirata, melyekben Győr vármegyének az országgyülés karhatalommal való föloszlatása és királyi és kormánybiztosok kirendelése ellen tiltakozó feliratát pártolják.

A házszabályok 246. §-a alapján a Ház tudomásul veszi.

3998. Liptó, Zala, Árva és Arad vármegyék közönségeinek feliratai, a vármegyei pénztárak és számvevőségek visszaállítása iránt.

A házszabayok 246. §-a alapján a Ház tudomásul veszi.

3999. Győr, Csanád, Somogy és Alsófehér vármegyék kétrendbeli, Gömör-Kishont vármegye háromrendbeli, Szolnok-Doboka, Borsod, Hajdu, Szilágy, Temes, Zemplén, Szatmár, Árva, Arad, Zala, Csongrád, Hont, Jász-Nagykun-Szolnok, Nyitra, Baranya, Bars, Bács-Bodrog és Csik vármegyék, Kolozsvár, Kassa, Szatmárnémeti,

Sopron, Székesfehérvár, Arad, Győr, Szeged, Debreczen, Szabadka, Zombor, Komárom (kétrendbeli) és Selmecz- és Bélabánya (kétrendbeli) sz. kir. városok, továbbá Pancsova város feliratai, melyekben az alkotmányellenes kormány által elkövetett visszaélések-nek meggátolhatása czéljából kérik: a képviselőház elnapolására és feloszlatására, a ministerium parlamenti felelősségére, a királyi és kormánybiztosok kirendelésére, a főispán helyettesítési jogára, a törvényhatóságok ellenállási jogára, az önkéntesen fizetett adók elfogadására, az önként jelentkező ujonczok behivójegyének kiállítására, a vármegyei önkormányzat erősítésére és biztosítására, a közigazgatási biróság hatáskörének kiterjesztésére, a vármegyék állami javadalmazására, a póttartalékosok behivására és a három évüket kiszolgált katonák visszatartására stb. vonatkozó törvényes intézkedések módosítását, hogy azok az alkotmánynak hatályos biztosítékai legyenek.

A Ház a feliratokat pártolással kiadja a kormánynak azzal, hogy a Ház — tekintettel a trónbeszédben foglalt igéretre — az alkotmánybiztosítékokra vonatkozó törvényjavaslatok lehető sürgős előterjesztését elvárja.

4000. Heves, Zala, Esztergom és Torontál vármegyék, Szeged, Szatmárnémeti, Pozsony, Kassa, Zombor és Győr sz. kir. városok, továbbá Baja és Hódmezővásárhely városok feliratai, ősi alkotmányunk biztosítékainak sürgős megerősítése és szaporítása tárgyában.

A Ház a feliratokat pártolással kiadja a kormánynak azzal, hogy — tekintettel a trónbeszédben foglalt igéretre, — az alkotmánybiztosítékokra vonatkozó törvényjavaslatok sürgős előterjesztését elvárja.

4001. Nógrád vármegye felirata, melyben gr. Berchtold Arthur főispán sérelmes és törvénytelen eskütétele, a közgyülési jegyzőkönyv törvényellenes vezetése és hitelesítése ellen tiltakozik.

A Ház a feliratot pártolással kiadja a belügyministernek.

4002. Zólyom vármegye felirata, melyben a kormány iránt törhetlen bizalmát fejezi ki és kéri az alkotmányos jogrendnek törvénynyel való biztosítását.

A bizalom-nyilvánítás örvendetes tudomásul vétele mellett a Ház a feliratot pártolással kiadja a kormánynak.

4003. Következtek napirend szerint a 40-ik sorjegyzékben előterjesztett kérvények tárgyalása és pedig:

Tolna vármegye közönségének feliratai, a 48-as honvédek és özvegyeik nyugdíjának fölemelése és a húsdrágaság csökkentése iránt; ugyane tárgyban Bereg vármegyéé, — a magyar állami altisztek és szolgák nyugdíjpótló- és segélyző-egyesületének kérvénye, az altisztek, őrök és szolgák helyzetének javításáért;

ismétleg Tolna és Bereg megyék, valamint Budapest székesfőváros közönségeinek feliratai, a magyar czégek, czímföliratok, illetve a magyar nyelvű üzleti könyvek kötelező használata iránt;

Kolozsvár és Pécs sz. kir. városok, Tolna, Zemplén és Fejér vármegyék közönségeinek feliratai, a katonaságnak aratási munkára való átengedése iránt;

Zemplén vármegye közönségének felirata, a valódi sajtószabadság biztosítása és a szerkesztőknek minden, lapjukban megjelenő czikkért való felelősségének megállapítása iránt;

Bereg vármegye és Selmeczbánya sz. kir. város közönségeinek feliratai, sztrájk-törvény alkotása iránt;

Bereg vármegyéé, a honvédség magyar egyenruhájának visszaállítása tárgyában;

Pancsova thj. városé, a törvényhatósági városok tisztviselői fizetésének állami kiegészítés útján való rendezése érdemében;

Tolna vármegyéé, az állategészségügyi törvényben a sertésvész miatti zárlatra vonatkozó intézkedésnek módosítása iránt;

továbbá Székesfehérvár sz. kir. város közönségének felirata, az Ausztriával való kiegyezés tekintetében az önálló vámterület és jegybank megvalósítása s a quota föl nem emelése iránt;

Udvarhely, Zemplén és Bereg vármegyék közönségeié: a hadügyi költségek föl nem emeléseért;

Zemplén, Tolna vármegyék és Kolozsvár sz. kir. város közönségeié, a czukorkartell megszüntetése, a surtaxe mellőzése és a czukorárak csökkentése végett; végre

Zemplén, Arad, Tolna, Bereg vármegyék és Hódmezővásárhely thj. város közönségeié, a fokozatos adórendszer és illetve az adófelszólamlási bizottságok szervezetének módosítása tárgyában.

Hivatkozólag a házszabályok 246. §-ára, tudomásul vétettek.

4004. Nagyvárad thj. város közönségének felirata, a virilismus fentartása, de egyben ennek kombinált korszerű reformja iránt.

Figyelembevétel végett a belügyi kormánynak adatott ki.

4005. A szombathelyi járás körjegyzőinek kérvénye, helyzetük javítása s terheik csökkentése iránt.

Kiadatik a belügyi kormánynak.

4006. Kak-Lencsen puszta lakosai és a féltoronyi r. kath. esperesi kerület kérvénye, a párbér és egyéb egyházi szolgálmányok rendezése és egyéb sérelmeik orvoslása iránt.

Figyelembevétel s illetve a panaszlott sérelmek orvoslása végett kiadattak a magyar kir. vallás- és közoktatásügyi kormánynak.

4007. Csanád vármegye közönségének felirata, a pénzügynökök üzelmeinek korlátozása végett.

Pártolóan adatik ki a m. kir. kereskedelemügyi kormánynak.

4008. Nagyvárad thj. város közönségének felirata, a házadótörvénynek módosítása, az 1896 : XXIII. t.-czikk hatályának meghosszabbítása, a házadónak progressivvé tétele és a városok fejlődésének előmozdítása érdemében.

Pártolóan adatik ki a m. kir. kormánynak.

4009. Zemplén vármegye közönségének felirata az iránt, hogy az 1883. évi XLVI. t.-czikk 13. §-ának olyatén megszorító értelmezése, hogy a jelzálogilag be nem kebelezett községi tartozások után fizetett kamatokat az adós községek jövedelmi pótadójá-

nak kiszámításánál nem szokták levonni, — az ezentúl leendő gyakorlatban megszüntettessék.

Kiadatik a m. kir. pénzügyi kormánynak azzal, hogy az idézett törvényszakasz panaszolt értelmezése a törvény betűjének megfelel ugyan, de a vonatkozó rendelkezésnek a községek javára törvény útján való módosítása a nagyrészt szegény s túlterhelt községek fölvirágoztatása végett kivánatos.

4010. Szatmárnémeti sz. kir. város közönségének felirata, a kivándorlás korlátozása végett az útlevélügy olyatén rendezése iránt, hogy útlevelet csak a kormány adhasson ki, hogy a jegyzők minden e tárgyú működéstől eltiltassanak, hogy továbbá a védkötelesek kivándorlása eltiltassék, az idegen hajóstársaságokkal kötött szerződések fölbontassanak és a kivándorlók visszatérése megkönnyíttessék.

Kiadatik a m. kir. kormánynak azzal, hogy a Ház a kivándorlás apasztását s főként kivándorolt honfitársaink hazatérítését sürgős feladatnak tekinti, de másrészt minden, a közszabadságokkal ellenkező intézkedést mellőzendőnek nyilvánít.

4011. Kolozsvár sz. kir. város közönségének felirata, az állami tisztviselők községi adófizetésének törvényben való elrendeléseért.

Kiadatik a m. kir. kormánynak.

4012. Pécs sz. kir. város közönségének felirata, az önálló vámterület és jegybank létesítése, a kvóta föl nem emelése, gazdasági érdekeink megóvása, az önálló vámterület létesítésének idejére Ausztriával való előzetes vámszerződés kötésének mellőzése, a parlamenti kormányformának törvényben való kimondása, a kormány felelősségre vonására vonatkozó jognak a házfeloszlatás és elnapolás által való illuzióriussá tétele elleni védelme, a királyi és kormánybiztosi intézménynek és a főispáni eskületétel módozatainak törvényben való szabályozása, végül a főispáni hatáskör megszorítása és az alkotmánybiztosítékok megvalósítása iránt.

A feliratot a Ház az önálló vámterület létesítésére, a jegybankra és az általánosságban említett alkotmánybiztosítékokra vonatkozó részében a házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vette; a távolabbi jövőre kötendő vámszerződés nem kötésére, a parlamentarismus és a kormányfelelősség fokozott biztosítására, a királyi és kormánybiztosi, valamint a főispáni jogkörre vonatkozó kérelmeket a Ház pártolólag adja ki a m. kir. kormánynak azzal, hogy a feliratban kért és a kormány programmjából is folyó reformok sürgős megvalósítását kivánja.

4013. Borsod és Tolna vármegyék közönségeinek feliratai, a sociális izgatásoknak a közszabadságok épségben tartása mellett való korlátozása s az egyesülési, gyülekezési és sajtószabadságnak törvényben való megállapítása iránt.

Kiadatnak a m. kir. kormánynak azzal, hogy a gyülekezési s egyesülési jognak törvényes szabályozását a Ház sürgősnek tartja.

4014. Nagyküküllő vármegye közönségének felirata, a mezőrendőri törvény módosítása, az abba ütköző kihágásoknak hivatalból való üldözése iránt.

Kiadatik a m. kir. kormánynak.

4015. Novákovics József és társai, battonyai lakosok, molnárok kérvénye, Festetich Jenő gróf malomregalejogának a kérvényezők hajómalmainál leendő megszüntetése, illetve megváltása iránt.

A kérelem megvizsgálása s az esetleges sérelmek orvoslása végett kiadatik a m. kir. kormánynak.

4016. Napirend szerint következett: a 41-ik sorjegyzékben foglalt Szeged sz. kir. város felirata, a szegedi Kossuth Lajos-szoborra 1903. évi október hó 6-án elhelyezett koszorúnak a szegedi katonai hatóság által fegyveres erő alkalmazása mellett történt erőszakos elvitele által szenvedett sérelmek orvoslása iránt.

A kérvényi bizottság azt javasolja, hogy hivassék fel a belügyminister, hogy az alkotmánybiztosítékokra vonatkozó törvényjavaslatok keretében oly intézkedéseket is hozzon javaslatba, melyek hasonló természetű erőszakoskodásoknak mindenkorrá útját vágják.

Tárgyalás közben Nagy György képviselő a következő indítványt nyujtotta be:

»Indítványozom, utasítsa a Ház a honvédelmi ministert, hogy ezen ügyben tett intézkedésekről a Háznak tegyen jelentést.«

Benyujtja: Nagy György.

A tárgyalás befejeztetvén, elnök előterjeszti, hogy Nagy György indítványa halasztó természetű s igy első sorban erre fogja a kérdést feltenni, mely ha elfogadtatnék, akkor a kérvényi bizottság javaslatára nem fogja a kérdést feltenni. Ellenkező esetben a bizottság javaslatát fogja szavazás alá bocsátani.

Elnök kérdi tehát a Házat: »elfogadja-e Nagy György indítványát, igen vagy nem?«

A Ház Nagy György indítványát elfogadta, ennélfogva a Ház utasítja a honvédelmi ministert, hogy Szeged sz. kir. város felirata ügyében tett intézkedésekről a Háznak jelentést tegyen.

4017. Ezután következett a 42-ik sorjegyzékbe foglalt feliratok és kérvények tárgyalása:

Papp Ferencz, Kádár Antal, Izsák Farkas, Nicolescu Sándor, Krojtor Csirilla, Kádár Vaszia Péteré és Schwarcz Mendel gödemesterházi erdőtulajdonosok kérvénye, erdőbirtokuknak állami kezelés alóli kibocsátása iránt.

A kérvény kiadatik a földmívelésügyi ministernek.

4018. Baranya, Zólyom és Moson vármegyék, továbbá Kassa, Selmecz- és Bélabánya, Pécs és Kolozsvár sz. kir. városok feliratai, a húsdrágaság megszüntetése iránt.

A házszabályok 246-ik §-a értelmében tudomásul vétettek.

4019. Ezután elnök az ülést 10 perczre felfüggesztette.
Szünet után az elnök az ülést ujból megnyitotta.
Következett a 43-ik sorjegyzékben foglalt feliratok és kérvények tárgyalása.
Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye felirata, a jász-kun redemptionális összeg megtérítése tárgyában.

A Ház szükségesnek találja az érdekelt jász-kun községek és városok előzetes meghallgatását, utasítja tehát a kormányt, hogy az összeg nagyságára, a teljesítés módozataira igyekezzék velük megállapodásra jutni. A Ház már ez alkalommal kifejezést ad azon elvi álláspontjának, hogy az állam által fizetendő váltságösszeg a jász-kun községek és városok közvagyonát fogja képezni s igy az, egyes személyek között felosztható nem lesz.

A Ház utasítja tehát a kormányt, hogy az 1715:XXXIV. törvényczikk végrehajtásaként a jász-kun községek és városok redemptionális követelésének az államkincstár által leendő kiegyenlítésére vonatkozó törvényjavaslatot még a jelen év folyamán terjeszszen a Ház elé.

4020. Szabolcs vármegye, továbbá Budapest székesfőváros s Komárom sz. kir. város feliratai, végre
a kisvárdai, makói, győri és gyöngyösi ipartestület, a kisvárdai és krassói választókerület, a sepsiszentgyörgyi, komáromi, ráczkevei és makói függetlenségi és 48-as párt, Somogyi Gyula és társai s Fridrich Lajos és társai kérvényei, önálló vámterület és önálló magyar jegybank felállítása iránt.

A házszabályok 246. §-a alapján tudomásul vétetnek.

4021. Udvarhely és Hajdu vármegyék feliratai, és
Havas Rezső dr. kérvénye, Dalmáczia visszacsatolása iránt.

A Ház e feliratokat és kérvényt pártolással kiadja a kormánynak.

4022. Napirend szerint következtek a kérvények 44-ik sorjegyzékéből hátramaradt 66—86. folyószám alatti kérvények és pedig:
Szatmár, Liptó, Zala, Nyitra, Esztergom, Vas, Trencsén, Nógrád és Csanád vármegyék, valamint Kecskemét thj. város, Győr sz. kir. város és Nagykőrös város közönségének feliratai, Dalmáczia visszacsatolása iránt;
továbbá az alsó-ungi, somogy-igali, bonyhádi, tarczai, kassai, csákvári, dárdai, pruzsinai és bajóthi esperesi egyházkerület r. kath. papságának kérvényei, az egyházi szolgálmányok megváltása iránt.

A kérvényi bizottságnak azon jelentését, hogy ezen kérelmek tárgyában a Ház azon ülésszakban már határozott, a Ház tudomásul vette.

4023. Mielőtt a Ház az interpellatió meghallgatására áttért volna, elnök javaslatára

a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését 1907. évi julius hó 11-én délelőtt 10 órakor tartja, a következő napirenddel:

1. elnöki előterjesztések és irományok bemutatása;
2. a zárszámadás vizsgáló bizottság jelentése, »az 1904. évi állami zárszámadásról«;
3. »a magyar korona országainak 1898—1902-ig terjedő öt évi államháztartása eredményéről« az állami számvevőszék jelentése;
4. »a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt az 1903. évre megejtett leszámolásról« az állami számvevőszék jelentése.

4024. Ezután következett Szmrecsányi György interpellatiója, az igazságügyi és belügyi ministerekhez, »az árvavármegyei Jablonka községben Szkicsák Ferencz által alapított bank visszaélései tárgyában.«

Az interpellatió előterjesztése az interpelláló távolléte miatt elmaradt.

Elnök ezután

az ülést feloszlatta.

Az 1907. évi julius hó 11-én tartott

196. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Várady Károly.***

4024/*a*. Elnök megnyitja az ülést. Felolvastatott a mult ülés jegyzőkönyvének még nem hitelesített része,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesít.

4025. Elnök bemutatja Lázár Pál orsz. képviselő levelét, melylyel mentelmi jogának Bács-Bodrog vármegye alispánja által történt megsértését bejelenti.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik a mentelmi bizottságnak.

4026. Elnök bemutatja:

Bihar vármegye és Debreczen város közönségének feliratait, a kivándorlás csökkentése végett;

Arad vármegye közönségének feliratát, a katonaságnak sztrájk esetén aratási munkákra leendő felhasználása ügyében;

Bihar vármegye közönségének feliratát, egységes magyar ipari védőjegy megalkotása iránt.

Előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

4027. Wekerle Sándor ministerelnök beterjeszti:

a) »a II. osztályú keresetadóról, valamint a tőkekamat- és járadékadóról szóló törvények némely intézkedéseinek módosításáról«;

b) »Budapest fő- és székváros fejlesztéséről s a háztartásának rendezése végett teendő állami intézkedésekről«, kéri ezek-

nek kinyomatását, szétosztását s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottsághoz való utasítását.

A Ház a törvényjavaslatok kinyomatását, szétosztását elrendeli s előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a pénzügyi bizottsághoz utasítja.

4028. Elnök előterjeszti Szentiványi Árpádnak, a II-ik biráló bizottság elnökének jelentését arról, hogy a II-ik biráló bizottság Ivánka Milán képviselő választása elleni panasz tárgyában a vizsgálatot elrendelte s annak foganatosítására vizsgáló biztosul Buza Barna képviselőt kijelölte, a kitől a házszabályok 81. §-a értelmében az esküt kivenni kéri.

Elnök kérdi a Házat: kiküldi-e az Ivánka Milán elleni vizsgálat teljesítésére Buza Barna képviselőt?

A Ház Buza Barnát az említett vizsgálat teljesítésére kiküldi.

4029. Elnök ennek következtében felhivta Buza Barnát, hogy a házszabályok 81. §-ában foglalt esküt letenni sziveskedjék s az esküminta felolvasására pedig Hammersberg Lászlót hivta fel.

Hammersberg László jegyző felolvasása mellett

Buza Barna a házszabályok 81. §-ában előirt esküt, a Ház nyilt ülésében, az elnöki szék előtt állva — letette.

4030. Napirend szerint következett a zárszámadás-vizsgáló bizottság jelentése, »az 1904. évi állami zárszámadásról«.

Tárgyalás közben Buza Barna képviselő a következő határozati javaslatot nyujtotta be:

»*Határozati javaslat.* A képviselőház utasítja a pénzügyministert, hogy a sójövedékre vonatkozólag kötött szerződések iratait, az 1905. évi zárszámadásokkal kapcsolatban terjessze a Ház elé«.

Elnök ezután az ülést 10 perczre felfüggesztette.

Szünet után elnök az ülést újból megnyitotta.

A tárgyalás további folyamán Farkasházy Zsigmond képviselő a következő indítványt nyujtotta be:

»*Indítvány.* A képviselőház az 1904. évben törvényes felhatalmazás nélkül, előirányzat nélkül eszközölt közösügyi kiadásokat törvényteleneknek tartja és helyteleníti.«

Továbbá ugyancsak Farkasházy Zsigmond beadta a következő határozati javaslatot:

»A képviselőház az 1904. évben a Máv. pénztárából, a ministerelnökség rendelkezési alapjába beutalt 200.000 koronára nézve, a felmentést meg nem adja s utasítja a kormányt, hogy ezen összeg visszaszerzésére a törvényes lépéseket tegye meg.«

A tárgyalás befejeztetvén, elnök előterjeszti, hogy a kérdést először a zárszámadás-vizsgáló bizottság jelentésére fogja feltenni s ezzel szembe fogja állítani Hencz Károly különvéleményét és Farkasházy Zsigmond két indítványát.

Ezután fogja feltenni a kérdést Buza Barna határozati javaslatára.

Buza Barna határozati javaslatát visszavonta.

Elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a zárszámadás-vizsgáló bizottság jelentését »az 1904. évi zárszámadásról«, szemben Hencz Károly különvéleményével és Farkasházy Zsigmond két inditványával, igen vagy nem?«

A Ház a zárszámadás-vizsgáló bizottságnak az 1904. évi zárszámadásra vonatkozó jelentését elfogadja; a különvéleményt és a két indítványt mellőzi s a főrendiházhoz átteszi hasonló tárgyalás végett.

Ezzel együtt elintézést nyertek az állami számvevőszéknek az 1904-iki számadási év III—IV. és pótnegyedében előfordult túlkiadásokról, előirányzat nélküli kiadásokról és hitelátruházásokról szóló jelentései is.

4031. Napirend szerint következett: »a magyar korona országainak 1898—1902-ig terjedő öt évi államháztartása eredményéről« az állami számvevőszék jelentése.

A tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a Ház a zárszámadás-vizsgáló bizottság jelentését, igen vagy nem?«

A Ház a zárszámadás-vizsgáló bizottság jelentését elfogadta s a főrendiházhoz átküldetni rendelte.

4032. Napirend szerint következett: »a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt az 1903. évre megejtett leszámolásról« az állami számvevőszék jelentése.

A tárgyalás befejeztetvén, elnök kérdi a Házat: »elfogadja-e a Ház a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok között az 1903. évre megejtett leszámolásról az állami számvevőszék jelentését, igen vagy nem?«

A Ház a zárszámadás-vizsgáló bizottság jelentését elfogadta s tárgyalás végett a főrendiházhoz átküldetni rendelte.

4033. Elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratát, mely szerint a főrendiház: »a közösügyi költségekhez való hozzájárulás arányának újból való megállapítására« kiküldött magyar országos bizottság jelentésére vonatkozó képviselőházi határozathoz hozzájárult.

Ennélfogva e határozat országos határozatnak jelentetik ki.

4034. Elnök bemutatja továbbá a főrendiház elnökének átiratait, melyekben értesít, hogy:

»a karánsebes—hátszegi h. é. vasut engedélyezéséről«,

»az oravicza—németbogsán—resiczabányai h. é. vasut engedélyezéséről«,

»a temesvár—varjasi h. é. vasut engedélyezéséről«,

»a fogaras—brassói h. é. vasut engedélyezéséről«,

»a szlavoniai—drávavidéki h.é. vasut r. t. részére engedélyezett vasutvonalak engedélyokiratának és engedélyokirati függelékének egyesítéséről, továbbá a vasuthálózat kiegészítéseként Belisčétől Eszékig és a moslavina—vörösmajori iparvasut felhasználásával Moslavinától—Vörösmajorig tervezett vasutvonalak engedélyezéséről«,

»a borsavölgyi gazdasági vasut engedélyezéséről«,

»a duna-ipolyvölgyi h. é. vasut engedélyezéséről«,

»az országos ipartanácsról«,

»az 1907. évi pécsi mező- és erdőgazdasági, ipari és művészeti országos kiállítás állami támogatásáról«,

»az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről«,

»az ország szent koronája egyik őrének megválasztásáról«, végül

»a vasuti szolgálati rendtartásról« és

»a m. kir. államvasutak évi fizetéssel biró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről« szóló törvényjavaslatokat változatlanul elfogadta.

E törvényjavaslatokra nézve a két Ház között teljes megegyezés jövén létre, azok szokott módon szentesítés végett Ő Felsége elé fognak terjesztetni.

4035. Elnök bemutatja továbbá ugyancsak a főrendiház elnökének átiratait, melyekben arról értesít, hogy:

»a nagybánya-alsófernezelyi h. é. vasut engedélyezéséről«,

»a m. kir. központi statisztikai hivatal 1907. évi munkatervének kiegészítéséről«,

»a m. kir. iparfelügyelők 1905. évi tevékenységéről« szóló ministeri jelentésekre, valamint

»az 1903. évi állami zárszámadásra«, továbbá:

»az országos tanári nyugdíj- és gyámintézet mathematikai mérlegére«,

»az országos tanári nyugdíj- és gyámintézet 1903., 1904. és 1905. évi állapotáról«;

»az országos tanítói nyugdíj- és gyámalap 1903., 1904. és 1905. évi állapotáról« szóló ministeri jelentésekre vonatkozó képviselőházi határozatokhoz a főrendiház hozzájárult.

Ennélfogva e határozatok országos határozatoknak jelentetnek ki.

4036. Elnök bemutatja végül a főrendiház elnökének átiratát, melylyel értesít arról, hogy a főrendiház tudomásul vette, miszerint a képviselőház:

»az országos közlekedési tanácsról« és

»a gazda és a gazdasági cseléd közti jogviszony szabályozásáról« szóló törvényjavaslatokon a főrendiház által tett módosításokhoz hozzájárult.

Ezen törvényjavaslatokra nézve a két Ház között közös megegyezés jövén létre, azok szokott uton szentesítés végett Ő Felsége elé fognak terjesztetni.

4037. Elnök javasolja, hogy a Ház 1907. október hó 10-éig ne tartson ülést s javasolja, hogy október hó 10-én déli 12 órakor ülést tartson s ezen ülésnek tárgya legyen a legközelebbi ülés idejének és napirendjének megállapítása.

A Ház az elnök javaslatát határozat erejére emelte.

4038. Elnök ezután felhatalmazást kér arra:

1. hogy a szünet alatt netán üresedésbe jövő kerületekben a szükséges képviselőválasztásokat elrendelhesse;

2. a szokásos üdvözleteket a Ház nevében megtehesse;
3. és intézkedhessék az iránt, hogy a megtartandó azon nemzeti ünnepélyeken, melyekre a Ház meghivást nyer, a képviselőház képviseltetése iránt intézkedhessék.

A Ház a kért felhatalmazást mindhárom irányban megadta.

4039. Felolvastatott ezután jelen jegyzőkönyv,

melyet a Ház észrevétel nélkül hitelesített.

Az 1907. évi október hó 10-én tartott

197. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Darányi Ferencz.***

4040. Elnök előterjeszti, hogy Mezőfi Vilmos képviselő »az általános titkos választójog kérdésében« sürgős interpellatiót jelentett be.

Az elnök e kérdésben a rendkivüli sürgősség fenforgását nem látván, Mezőfi Vilmos képviselő kérelmét a házszabályok 204. §-a alapján megtagadta.

Mezőfi Vilmos képviselő azonban ugyancsak a házszabályok 204. §-a alapján a Ház engedélyét kéri, mihez képest az elnök felteszi a kérdést, hogy megadja-e a Ház a kért engedélyt?

A Ház egyszerű szavazással az engedély megadását megtagadja.

4041. Ezután a ministerelnök előterjeszti, hogy a holnapi ülés napirendjére a jelen ülésszak berekesztését s a következő ülésszak megnyitását tárgyazó kegyelmes királyi kézirat felolvasását kéri kitüzetni.

Majd az elnök inditványozza, hogy a holnapi ülés napirendjére mint egyetlen tárgy tüzessék ki a jelzett kegyelmes királyi kézirat felolvasása, ehhez képest

elhatározza a Ház, hogy holnap, pénteken déli 12 órakor ülést tart s ennek napirendjére kitűzi a kegyelmes királyi kézirat felolvasását.

Elnök ezután az ülést

12 óra 10 perczkor berekesztette.

Az 1907. évi október hó 11-én tartott

198. ülés jegyzőkönyve.

Elnök: ***Justh Gyula.*** *Jegyző:* ***Darányi Ferencz.***

4042. Elnök az ülést megnyitván,

a Ház hitelesítette előző ülésének jegyzőkönyvét.

4043. Elnök bemutatja az 1906/1911-iki országgyülés első ülésszakát berekesztő és a második ülésszakot megnyitó legkegyelmesebb királyi leiratot, mely felolvastatott.

A felolvasott királyi leirat hódoló tisztelettel tudomásul vétetik és egyúttal a Ház elrendeli, hogy ezen legkegyelmesebb királyi leirat a főrendiházzal szokott módon közöltessék.

4044. Elnök beterjeszti »az 1906/1911-ik évi országgyülés első ülésszakáról« szóló jelentését s indítványához képest

a Ház elhatározza annak kinyomatását s a képviselőház tagjai között leendő szétosztását.

4045. Elnök jelenti, hogy a házszabályok 23-ik §-a elrendeli, hogy az alelnökök, jegyzők s a háznagy minden évi ülésszak első három ülésének egyikében újból választandók. Javasolja, hogy a Ház alelnökeit, jegyzőit s háznagyát a Ház holnap, f. hó 12-én, mint a második ülésszak első napján válaszsza meg; továbbá, hogy úgy, a mint az első ülésszakban, most is kilencz jegyzőt válaszszon a Ház.

A Ház az elnök javaslatait határozati erőre emeli.

4046. Ezután elnök javaslatára

elhatározza a Ház, hogy legközelebbi ülését szombaton, október hó 12-én d. e. 10 órakor tartja, s ennek napirendjére kitüzettek:

1. a királyi leirat ujbóli felolvasása;
2. két alelnök választása;
3. kilencz jegyző s a háznagy megválasztása;
4. elnöki előterjesztések s irományok bemutatása;
5. indítvány- és interpellatiós könyvek felolvasása.

4047. Ezután indítványozza elnök, hogy a mai ülés jegyzőkönyve nyomban hitelesíttessék, s annak elkészültéig az ülést 5 perczre felfüggeszti.

Majd az ülést az elnök ujból megnyitván, s a jegyzőkönyv felolvastatván,

a Ház azt hitelesítette.

Elnök ezután az ülést

12 óra 35 perczkor berekesztette.

